Vitæ
d
…liqu…

…anoscritti.
…onv…enti.
B
1
1214

14

BNCF
Manoscritti
Conv. Soppr.
B
I
1214

παρασκ(ευῆς)
εὐφροσύνης
θεοφανοῦς
θωμαΐδος
συγκλητικῆς
δομνίκας
ταπεινῆς
γοργονίας
θεοδώρας ἡσω
φαρονίας
μακρίνης
μαρθ(ας) μαρίας μαγδαληνῆς
ἀπραξίας
θωμαΐδος
ὥρει ...ης
ίας
φωτεινῆς
δροσίδος
ἡ ...ρεσ...
...λια...
τῆς ἁγίας μεγαλ...
φωτεινῆς

N° 1214 . B. 1.

προς ἠ δεῖ ἂν τε καὶ [illegible]
του μεταβῆ βάλλων [illegible]
γωγίας, καὶ τὴν μα[illegible]
[illegible] τοῦ τὴν ἐξ ὠραί σου
ἡ μάλλον ἦ θεό [illegible]
καταφέρει τὸ [illegible]
ἐκζητῶν, πρὸς τὴν
κοιλίας τοῦ μαθη[illegible]
[illegible] τοῦ ποταμοῦ [illegible]
ἐκ [illegible] ουδ[illegible]
[illegible] τοῦ [illegible]
[illegible] μὲν [illegible]
αὐτοῖς [illegible]
[illegible]
τοὺς [illegible] οι [illegible]
κατὰ [illegible] ἄνοι[illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] ἔρωσ [illegible] θ [illegible]
[illegible] ἐκ ψυχῆς [illegible]
[illegible] οὐ [illegible] ὁ π[illegible]
[illegible] θ [illegible]
καὶ τὴν τοῖς [illegible]
[illegible] ζειν [illegible]
[illegible] ἀλλὰ καὶ τὴν [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] καὶ πρὸ[illegible]
[illegible] τὴν [illegible]
καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
καὶ τὴν πρὸς τὸν [illegible]
[illegible] ὁ θε[illegible]
[illegible] λόγος, [illegible]
[illegible] καθ[illegible] αι[illegible]
[illegible] τῶν [illegible]

[illegible] τὴν [illegible]
ἡ μόνη. [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] τε [illegible]
ὡς οἱ [illegible]
σε· καὶ [illegible] φαν[illegible]
κατὰ τῶν [illegible]
[illegible] σε [illegible]
[illegible] ὕδα[illegible]
καὶ τοῦ νοῦ [illegible]
[illegible] σαρκὶ [illegible]
[illegible] κατ[illegible]
καὶ [illegible] φθὴν
κατὰ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
κατὰ [illegible]
[illegible] δαίμο[illegible] [illegible]
αὐτὴν τῶν [illegible]
ου κατὰ [illegible] θεό[illegible]
[illegible]
καὶ [illegible] ὑπὲρ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] καὶ τὸ [illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ τὸ μὲν [illegible]
[illegible] ψυχῆς [illegible]
καθ[illegible]
[illegible]
σύμ[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ ὡς ἐν τῇ [illegible]
[illegible] τῇ πρὸς ἄλλα
συμ[illegible] καὶ [illegible]
φωνὰς [illegible] καὶ
[illegible]

BIBLIOTECA NACIONAL MSS.

ὄργανον ἱερὸν ἐκ τοῦ τελ-
κει· θείας οὐ μικροῦ δεῖν δό-
ξης τε καὶ μεγαλειότη-
τος. ἐπεὶ δέ γε τῶν κατὰ
ψυχὴν ἰδίως ἐπαινετῶν, τί
ποτ' ἂν καὶ φαίη· τοσοῦτον
ἐπιεικείας τοσοῦτον
ταπεινότητι καὶ μετριότητος
καὶ οὕτως ἦν πρὸς πάν-
τας ἀνεπίληπτος καὶ μεγα-
λεῖος, ὡς καὶ τοῖς ἐπαινοῦσιν
αὐτοῖς, ἐκ ψυχῆς πο-
θεῖσθαί τε ἅμα. καὶ τοῦ
ἀξίωμα διὰ σεβάσματος
εἶναι τοῦ τοῦτο φθάσαι, τό,
πολὺ τούτων συχνότερον
ἐν ἄλλοις καὶ ἐν ἄλλων
πλάνῃ χαίρειν ἐν πόνοις.
τῷ ἀληθινῷ θεῷ προσεδρεύ-
ειν. καὶ τῷ θείῳ φωτὶ
πρὸς αὐγὰς βασιλείας τῆς
γενναίων ἰδανικῶν, ἐπὶ
τοῖς συμπαραμένειν αἰεὶ
καὶ ὡς ἂν ὁ μὴ πρὸς τὸ τέλος
ἀναπτυσσόμεναι, ὡς δραστ-
θέν. τὸν δρόμον δὲ ἣν κατὰ
καὶ τέλος ἐμπορεύεσθαι κατὰ
ἀνοίγηται οὕτω πως δ'
αὐτὸς ἐλθὼν ἦν ἐκκλησία
... οὕτω καὶ τῇ ἡχοῦσ
πρὸς θεὸν κηρύκων βασι-
λείαν ἔστησε· αὐτίκα τὸ
πολλῇ θείᾳ καὶ
ὅσα ἐν σπουδαίοις πρόσ
... ἀλλ' εἰ δεῖ καὶ τοῦτο

... καὶ τὰ πάθη μόνος ἐξελθεῖν
ὑπὸ τέλος ἐκεῖνο, ὡς μὴ δεῖ τοῦ
τῶν διδασκάλων καθ'
ἔκαστον· καὶ καιρὸς δ'
εὐσεβεστέροις ... ἐκαλεῖτο
ὁ μέγας. ὁ δεινὸς γὰρ τῶν
τῆς βασιλείας ἀνώτερος
... μενος. ἀλλ' ἦν ἐν
δυολογίαις. ἀλλ' ἦρ' αὐτὴ πηγή.
καὶ τε θεοῦ καὶ τῶν ἀν-
θρώπων τῶν θεῶν, ἀναγει
... καὶ δὴ ... σου
... μενος. ἀλλ' ὑπὸ
... τὰ βασιλικοῖς ἐπιβά-
λλων. καὶ τὴν ὥραν ἀνοσίων
... τε καὶ ψυχὴν ὡραιοζη-
λίαν τὴν ὡς ἀληθῶς θεὸν μό-
νον ἀληθινὸν θεόν· καὶ ζηλοῦ
... ὥσπερ τοῦ ἀκηρά-
του τοῦ τῆς νυμφίου
θεοῦ ... ταῖς περὶ αὐτὴν
καὶ ὁμοφερόσι πλεῖστα
καὶ παρ' αὐτοῖς. τὰ περὶ τὰ
τοῖς ἀπειλαῖς θεραπεῦσαι τὸ
θέλημα. καὶ σοφῆς ...
... τον γνώμαιον, κατὰ
θείων περὶ ὧν κεχώρηκας
καὶ βαθμοῖς ἀρχαίοις ἤ-
θελησας· τὸν ἐπὶ σοῦ δ' ἦν
ἐλθὸν ... τε καὶ ... τωζη
... ἐν τῷ, περισπωθεὶν
ἐπὶ λοιπ(οῦ)· καὶ μόνον θεὸν ἀνα-
γορεύσεις ἀληθινόν; οὐ-
κ ἠλέαθης σοφοῖς ἀρχαί-
οις οὐκ ἠλέαθης τρισθε-

γ

+ μηνὶ ὀκτωβρίῳ ιδ'

+ Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀγῶν[...]
καὶ μερικὴ θαύματα τῶν δι[...]
γήσεις. τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν
Παρασκευῆς: Εὐ περ[...]
ἀλλὰ μὲν καὶ τὰ τῶν φιλοθέω[ν]
ἀνδρῶν ἀριστεύματα καὶ ἀγῶ[νες]
κοινοῦ πολεμίου καὶ μέγα[...]
τῶν ἐκείνων ἄξια·
κρείττω δὲ ἐπὶ πολλῷ καὶ πε-
ριφανέστερα, τὰ τῶν ἀνδρει-
οφρόνων γυναικῶν γεννα[...]
νία μιάσματα· καὶ πλεῖον[...]
δικαιότατα· τῶν δὲ ἀνδρῶν [...]
τετυχηκέναι· ὅσῳ γένος καὶ
ἀσθενέστεραι μᾶλλον κατὰ φύ-
σεως. καὶ παράδοξα ταύτης. οὐ-
δαμῶς ἂν ἀδρανὲς ἀρετῆς τη[...]
θέρευσε ἀκρότατον τὸ παρ[...]
παρ' ὃν ... διέθηκαν· ἀλλ[...]
δὴ καὶ τὸ θῆλυ. ἀνδρικῶς [...]
τῷ ἐρρωμένῳ σὺν λογισμῷ. κ[...]
τὸ αὐτὸ ἢ καὶ μᾶλλον τοῖς ἀνδ[ρά-]
σιν ἀγωνισάμενον τὰ τρόπαια κατὰ
τοῦ τῆς ἀρετῆς φύσεως [...]
δεχθέντα ἀπὸ ... [...]
καὶ ταῦτα μὲν ἴσως. αἱ κο[...]
γεναι πρὸ ... μακρ[...]
καὶ χρόνῳ πολλῷ ἐμπειρ[...]
κάμνουσαν ... [...]
καὶ προσέρρευσε τὴν ἀλλο[...]

Legenda diversarum sanctarum numero 19.
Catal.o S.E.C.
III 2

μητρὸς ἀλλὰ καὶ ἐν βαρείᾳ ἀπα-
λωτάτῃ τῇ ἡλικίᾳ. καὶ τὰς
σάρκας ἀκμαζούσας ἐν βαρ[έ]-
ως τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας
καὶ τοὺς κοσμοκράτορας
τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου
κατέβαλε. καὶ μετὰ τῆς τοῦ
σώματος συμπλοκῆς πρὸς
ἀπηλλαγμένους τοῦ σώματος.
καὶ ἐνθέους ... ὕλης. μαχητὰς
τοὺς ἀΰλους κατήργησε. καὶ
ὡραιοτάτοις ἐν ... ἐπ' αὐτῶν
κατελθοῦσα τοῖς ποσί, πο-
σοῖς οὐκ ἂν ἀφῆκε καὶ
διαρρήδην ... πρὸ ... αὐτῇ
... ἐκείνη. Τοιαύτη τοί-
γαροῦν καὶ ἡ νῦν ἡμῖν καὶ παρὰ
σοῦ τοῦ λόγου ὑποθέσεις. ἡ μεγά-
λη ... ὄντως Παρασκευή.
ἀλλ' ὦ θεόν ... ταύτης καὶ δι-
ηγητέον. καὶ ἀφηγητέον
ὡς δύναμις. καὶ ... ἡμῖν
... ἡμῶν. δέσποτα τοῦ
μήματος ... παρ' ἐκ-
γενῶν τὸ ὅριον ... πρε-
σβευσάμενος τοῖς ὑπὲρ ...
...
... καὶ
λοῖς ἐν θείοις κομίσαντι. ἐν κώ-
μῃ ... πόλεως ...
... ἐκ-
κλήσεσι τῶν χωρῶν. ὅς ἐκκα-
λεῖται ... θαύματος κα-
... ἐπὶ πολλοῖς κώ-
μαις ... τοῖς

ἀλλὰ

ε

ἐκ καλλωπίσμασι· ὅσον τῆς ὡ-
οικείῳ γάμῳ ἡρμόσται τε καὶ κό-
κλόνηται θεοσεβίῳ λαμπρῶν·
οὗτος καὶ δαψιλὲς τετρύ-
γηκε τοῖς καρποῖς· καὶ εἰς
ἐπὶ τούτοις πλησμίως ὁ σὸν
τελεσφα· ἃ δὲ καὶ μεγάλως προ-
μηλῶ δὲ μὴ ἠρέμα καρποφορεῖν
πολλῶ δὴ ταῦτα σπουδάζειν
σωζόμενα· ἐν ταύτῃ τοῦ ὄρος
ἀρθήσονται· ὅσα κατήμησε·
τῶν ἐν τοῖς ἀχύροις εἴμαι αὐ-
χόλιν τὴν εἰς ἁρμονίαν πα-
ρ' αὐτοῦ συνεκτίσατο· αὗται
διαιωνίζουσαν πρὸς αὐτῆς
τὴν ἀκλείαν ποθοῦσιν ἠκο-
σι· κἀκείνη μὲν δόξης χαρι-
τούσιν καὶ παντὸς μετρίως
ἐπιτυχηκότα· αὗται δὲ θείας ὡς
ἀληθῶς καὶ περιφανοῦς τῆς
τιμῆς κατηξίωται·

Γεννήτορες δὲ τῆς μακαρίας
ταύτης ἀτιμώτεροι· οὔτε
μὴν τῶν ἀδόξων καὶ ἀφανῶν·
ἀλλ' ἀγχιστεύει μὲν τοσοῦτον,
καὶ τῷ πλούτῳ περιρρεό-
μενοι· ἀρετῇ δὲ πολ-
λῷ τὴν ψυχὴν· καὶ τὸν υἱὸν
ἀσυλλόγιστοι· ἀττικοὶ ...
βέβαιον τεθραμμένοι καὶ
τὴν δὲ φήμην εἰς ἅπαν ἀξιο-
ζήλωτοι· ἤδη δὲ καὶ τὸ θεῖ-
ον ἀγαθὸν μαθεῖν σαλεύοντες· καὶ
τὴν παιδικὴν παραμείψαν-
τες ἡλικίαν οὖσαν ...

σχολάζει καὶ θυμιάμασιν εὖ-
αὖθις τὸ παιδάριον δὴ καὶ ἀφ-
ορμὰς φρονημάτων περὶ πολλοῦ ἐ-
ποίησεν ταύτην· ἀλλὰ παρ' αὐτῆς
ταῦτα τοῖς καὶ τὸν μυοῦ-
σιν πῶς δεῖ καταμείψασ-
ὑπὸ τοῦ θεοῦ καθηγητοῦ μελετῶ-
σαι· καὶ τὴν πρὶν ἡλικί-
αν ξενίζοντες ὥστε τὸν ψαλμι-
κοῖς ἐπερωτᾶν μόνους ὑμνῳδί-
αι· καὶ ταῖς ἐκκλησίαις ἐν ἀρθύμοις
τῶν μαρτύρων ἐπομένους·
ἀλλὰ καὶ τῇ τῶν θεῶν κύκλῳ
μένει χορεία· τὸν δὲ καιρὸν ἤδη
τὸν χρόνον, τῶν μὲν ἐμμελῶς τῆς
παρθενίας, τῆς παρθένου
προσφοιτῶ θεοῦ μητρὸς· καὶ
ἀκροατὰ τῶν ἀγγελικῶν
προσταγμάτων καθίσταται· τῷ
τῆς θελήσει ὅπως μου ἀκο-
λουθῆσαι ὃ λέγω τῶν ἀπαρ-
νησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω
τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω
μοι· διὸ καὶ αὐτίκα ὅλη τοῦ θεοῦ
καὶ πνευματικοῦ ἔρωτος πνη-
σαι τῶν ἐν τῷ ἀπάντων
καὶ χαμαιλέπτων λήθην καταπί-
νουσα ἀφίζεται· εἰώθει καὶ
ψυχὴ ἁμιγὴς τῶν τοῦ σώμα-
τος ζημιῶν καὶ ἀπὸ τῶν θεο-
πτῶν φημι προσκορὴς θεο-
λογίας σπέρματα ὑποδέχομαι-
θεῖμον τὸν καρπὸν καὶ ὡ-
ραῖον ἀποδίδομαι· ἐν θεῷ τοῦ
τούτου ὡς ἰοῦσα τοῦ θείου

φόνου ἀλλ' ἐκείνων· ἵνα καὶ τὴν
μόναν φανταζομένη τὰ
μὴ δόντα πρὸς σοῦ τὴν φθορὰν ὑ-
ποπτεύοιντο· καὶ ὡς ὁ φω-
τιστὴς μεθόδω τοῖς ὅσον μὴ
λανθάνουσα τὰς ἠρεμίας καὶ
χελώσοι φῆ ἡ χιτωρία ἀπὸ
αὐτῇ περιβεβλημένη· χειρὶ
περιθήμω αὐτοῦ διαλύσκεται·
κακάμω ταῦτα πεπραχοῦσα
τὰ τοῦ πορφυρητὸς ἀμφίον
νυται· βελοῖς αὐτοῖς ὑπὸ διεί-
ξασα, ὡς ὁ τοῦ θεοῦ πρὸ λάβου
προσδοκίᾳ λίου, οὐκ ἔστι πό-
τρω δὴ τὴν γῆν· οὔτε μὴν
ἀκανθώδη καὶ κραμβή· ἀλ-
λὰ δ' εἰς σκώλων περιπίπτου-
κει· μάλιστα δὲ εἰς τὸ πιόνα τὸ
καὶ ἀγαθὴν καὶ τὸν καρπὸν
διδοῦσαν εἰς κατὸν τὰ πολλα-
σίονα· Τοῖς δ' ἄλλον γὰρ ἄρα
Κ ... διδοῦσαν ἀγαθὸν τὰς αὐτ(ὰς)
καὶ καταπλαγέντας τοῦ
πράγματος, ποῦ σοι τὰ ἀμ-
φια ἐρεῖσθαι· τὴν δὲ σιω-
πὴν τε ἄγειν καὶ μηδὰ λέξαι
τὴν τοιαύτην ἐρώτησιν τῆς
οἱασοῦν ἡγεῖσθαι ἀποκρί-
σεως· ὅμως καὶ αὐτὴ ἐκείνη
τὴν συνήθη περιβαλοῦσα
ταύτην στολὴν ὡς ἐν τοῖς
πολλοῖς τοῖς τρικοῖς εἰς
τὸ ἐξῆς ... ἀπειλήσαντος
τοιοῦτον μηδαμῶς διαπρά-
ξασθαι· κακὸν μὴ τοσοῦν δὲ

τῆς τοιαύτης ἐμμονῆς ἀπει-
ως ἐκδύσις καὶ τρὶς καὶ πολλά-
κις τὰ σηρικὰ ἀποδύ-
σαμένην, τοῖς δὲ ἐσθῆσι φι-
λοτιμότατα περιαχθεῖν·
πολλὴν φιλοτιμίαν μου καὶ
σμικρολόγον τῆς τῶν ἀπ' ἐκεί-
νων προαιρέσεως καταγνοῦ-
σαν· τὸ χειμερινοῦ οὐκ
ἀρκοῦν τοῦτο μόνον, ἀλλὰ δὴ
καὶ περὶ πάσης ὅσα μέλει δὲ
πρὸς ἀποίαν μηδὲ ἀκεῖσθαι·
Κἀκεῖνη μὲν οὕτως εἶχε γνώ-
σιαν· οἱ δ' ἄλλοι γνῶσ. παραι-
νέσεσι μὲν τὸ πρότερον
ἐπειρῶν τὸ ἀποσπᾶν αὐτὴν
τῆς τοιαύτης ἐπιχειρήσεως·
ὡς δ' οὐκ ἔπειθον, ὁ μὲν δὴ
ἐβάλλον· εἶτα τούτων ὑπερ-
φρονοῦσαν ὁρῶντες ἐπὶ
μακρὸν δὲ καὶ τούτων κατα-
γελώντα πληγαῖς
ὡς μηδὲ ἐκεῖ καταλείπεσθαι· καὶ
ταῦτα μὲν δὴ τῆς οἰκίας τῆς
πατρικῆς προχαράγματα
οἱονεὶ ἐς ὕστερον ἐκφυῆναι
μελλόντων καρπῶν τῆς
ὁσίου αὐτῆς πολιτείας
καὶ τῆς ὑπεραμορον τοῦ
διάσωγμα· Ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦ
ἱστάθεια καὶ τὸν θεὸν ὑπεραί-
ρον τὸς πόθου τὴν ὠδῖνα
τεκεῖν ὅτι πλέον οὐκ ἴσχυ-
εν ψυχὴν μαθοῦσα γέννητο
ρας· ἀγχιστεῖς θεραπαινίδ(ας)

ἀποστάσας· τὸν μυριόνοικον
ὀφθαλμόν, τῆς ἐν ἑκατέρ-
ᾳ ἠπείροις κατὰ τὸν παλαι-
καὶ αὐτὴ ἀμείψασα· καὶ πρὸ
τὴν μεγαλόπολιν ἀφικνεῖ-
ται Κωνσταντίνου πόλιν·
Εἶχε μὲν οὖν αὐτὴν ἡ τῶν πόλε-
ων βασιλίς· εἶχε δὲ οὐ
τελέως σχολάζουσαν· οὐ τῷ προ-
κειμένῳ ἦν ἀνενδοτ᾽· οὐ θεάτρ-
οις ἐνδιατρίβουσαν· οὔτε μὴν
μωχορίαν ἑαυτὴν ἐπιτά-
ξασαν· ἀλλὰ τοῖς θείοις
ναοῖς ἐπειγομένη περι-
ϊοῦσαν φοιτῶσα δηλαδὴ τῶν
πρὸς τοῖς γόνυσι τὰς
καὶ τὰς ἐπιστασίας κατα-
σπαζομένη· τῷ τε κρατ-
τονι εἰλικρινεῖ αὐτῷ συγγινο-
μένη νοῒ καὶ καρδίας μετα-
στάσει τῆς ἐκπηδρούσαν σοῦ
δρόμον χρηματίσαι αὐτὴ
προσάγει τὴν προκειμένην
πορείαν καὶ τὴν τρίβον τὴν
δὲ ἔτης· ὀλίγῳ γὰρ καὶ αὐτῇ
τὸ πρὸς ἐκείνοις ἰδεῖν ἐπι-
πόθῳ· οἷσπερ ἐθεάσατο ἑλκῶς
τὰς πορείας ποιεῖν ἠπείγετο. ὃ
τὴν καθ᾽ ἡμᾶς ὑπὸ διμμῶν
μορφωθῆναι μορφὴν μη-
δόλως ἀπαξιώσας· ὅσον κ(αὶ) τοῦ
τοῦ ἐκ ἁμοῦ φίλτρου ὑπερβα-
λόντως προσέθηκα τὸ σὺ
τῷ καὶ τοῖς αὐτὸν ὑπὸ δόξα-
ν τὸ πολὺ ἐνδιατρίβουσιν

γάπα· καὶ γὰρ ἔθισταί πως
τοῖς φιλοῦσιν. ἐπειδὰν τῶν
ἐρωμένων κατίδωσι, πορρω-
μυθεῖσθαι τὸν πόθον κ(αὶ) πρὸς
τὸ ἀθυμον μετατίθεσθαι· τοι-
γάρτοι καὶ προὔργου ποιησαμένη
ἐκεῖ μὲν δῆθεν εἰς τὴν κατὰ πόντον
ἀφικέσθαι Ἡράκλειαν· ἔνθα
δὴ τὰ πολλὰ τῶν μεγάλων ἔργων
ἀπὸ τῆς χειρὸς θεοῦ δὲ μὴ τὸν δὲ
μάλιστα τοῦτον εἰπεῖν μάρτυς,
ἐκδέχεται τῇ θεοδόμητορι· ὅπ-
ἂν τῆς παρθενίας τὴν προ-
θυμίαν ἀσφαλεστάτην φέρειν
δι᾽ ἐπιμόνου ἐπικαλέσηται
τῆς ἐνδείας. καὶ τῆς πρὸς τὰ
Ἱεροσόλυμα φερούσης ὁδοῦ
ἐριθόν τε καὶ ὁδηγόν· καὶ δὴ
γινομένη πρὸς τὴν νόμα πλοῖ-
α κυρσάσα· καὶ πρὸς Χαλκηδόνα
περαιωθείη· κἀκεῖθεν ὁρμή-
σασα ἐπὶ τὴν Ἡράκλειαν τοῖς οἰκείοις
δεικνύει ποσί· κόρη· ἐν πλείστῃ
τῆς πρικῆς ἐρίας ἀπαλλαγεῖσα·
ἀρτίως δὲ τῆς ἀμ... υἱὸς τῆς αὐτῆς
... καὶ μηδὲ πώποτε κ(αὶ) ἐπὶ
εἶπε μηνὸς ὅλως ἀφιλόσοφον
κ(αὶ) τὰ τοῦ σώματος· ἀλλ᾽ ὥσπερ ὡς
τῶν οἰκείων ἐν ψυχῇ θεοφιλὴς
ἡ μαρθα, τὸν τῶν γλιμμῶν
ἀποκρούεται ἔρωτα, καὶ ἀνὶ
... πείθει παντὸς κατα-
... Τοιοῦτος μέντοι τῆς ὁσί-
ας ... εἰς τὰς ψυχὰς μετὰ ... παθ-
τας ... τῆς οἰκείας παιδὸς

4

ἀπορρόπτω φέρησθ· καὶ τί
γὰρ εἰ μὴ λίθος ἀπόκροτος·
εἰ μὴ σίδηρος ἄτεκτος ἐχη-
ματίζον· θυγατρὸς ὑφορᾶν τ-
ζημίαν· καλὸν μὲν τὸ τῆς
νεότητος ἄνθος ἀνθούσης·
ὡραιότητι τοῦ σώματος
κεκαλλωπισμένης· καὶ χρηστοῖς
τοῖς τρόποις σεμνυνομένης·
τοῖς ἀμουσωτέροις τῶν θερα-
πόντων ταχυτῆτι πλείονι
περὶ τὸ ἐκζήτησιν ταύτης ἐκ-
πέμψασθαι· οἱ δὲ περ καὶ ἄλλ-
ας τὰς τῆς κώμης· καὶ τὰς
ὁδοὺς διερευνησάμενοι πᾶ-
σαν τὴν πᾶσαν· καὶ κυκληδὸν ἀλ-
λαχοῦ διαποδρόμοντες· πέρας
δὲ αὐτὴν ἀφιγμένοι τὴν
κώμην τἀπίμου ἀρέσθαι ταύ-
την μὴ δυνηθέντες· ἦ γὰρ τῆς
ὁσίας προσθήκη καρδίας ἱκε-
τεία, τῆς ὀξυτάτης αὐτῶν ἅμα τε
περ ἀπεμεῦ δρομῆς· καὶ κομ-
ὁλέγεται ταῖς χερσὶ πάλιν
μονοτεύμενος ποιεῖ πρὸς ἃ καὶ
ἐξεληλύθασιν· κἀκεῖ μοι λοι-
δὴ κρεῖττον ἰδεῖν λαβεῖν τὴν προ-
θεῖα κεκοπιακότες μάτην
ὑπέστρεφον· ἰδοὺ ὀλίγω τα
Τῇ τῶν ὄντων παρθένος φυτοσπό-
ρων ἀπόπου ὕλη κατὰ ὀργήν-
σιν γίνεται· πρώτως γνώσ-
σωματικῆς θεραπείας
μετὰ ἐξέπαντος προσγεί-
φρονήματος· καὶ χρὴ ἀπὸ τί

πάντων κληρονομήσαντι τὸν ἀληθῆ
καὶ μόνιμον ὄλβιον τῆς πρό-
σω πορείας ἀκλίνει καὶ κα-
τευχθόμενος τῷ λογισμῷ
εἴχετο· καὶ δὴ τῷ καταλαμ-
βάνει τὸν θεῖον σηκὸν τῆς πα-
ναμώμου θεοκυήτορος· καὶ
τὸ δὲ ὂν καταδλαμβάνουσα πηγῆς
θυμηδίας ἐπεβάλλετο·
εἶτα τὸν οὐδὸν εἰσαλλάττ-
πεδα τὸν τοῦ νεὼ· ἑαυτὴν
κατὰ τοῦ ἐδάφους ὑποφέρω-
μένη πρηνῆ· ἀφίησι δακρύ-
ων ὄμβρους ἄλλα ἄλλοις ἐπάγου-
μοῖς, καὶ κατὰ προχοὴν ἀπόδει-
κνύει τὸ δάπεδον· ἐπειδὲ κ-
Ικανῶς ταύτης ἔτι πόνου ἐλ-
λείπουσ' εἶχεν αὐτή, διανίστα-
ται ἐδάφους καὶ προσωτέρω
χωρήσασα τῇ τῆς θεομήτορος
εἰκόνι τὸ ὄμμα ἐρείδει· καὶ χεῖ-
ρας ἅμα καὶ νοῦν ἀνατείνασα
ἔφα· εὐχαριστῶ σοι φιλοι-
κεχαριτωμένη καὶ παντά-
λαινε μῆτερ τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ
μου· εὐχαριστῶ σοι κόρη μόνη θεοῦ
καὶ μεγαλύνω τὴν σὴν ἄμαχον
δύναμιν· εὐχαριστῶ σοι μό-
νη θεοχαρίτωτε· ὅτι ἐμὲ ἰάσ-
σας με τὴν ἀσθενῆ καὶ ταλαί-
πωρον ἀνάγνοις πατῆσαι
ποσὶ τὸν σὸν ἱερὸν· καὶ ὄμμα-
σι κἂν ἀμφιβόλοις τὴν ἱερὰν ταύ-
την κατοπτεύσασθαι· φιλεῖ
ἀμοιβὴ φιλάγαθε δέσποινα

χρ
εν

π α η

δ' ἴσως οἰκεία καὶ πρέπουσα μόνη χρι-
στοῦ τινι· καὶ εἰς ἔτι τοσοῦτον ἀνα-
τείνῃ τὸν σθένος περιζωσάμενον·
ὅπως ἂν τοῦ ἐχθροῦ τὰ κα-
τερὰ ἰσχύος καταπατήσαι.
Καὶ τοῖς παρ' ὅσον τοῖς τόποις
κατοπτεῦσαι ἀξιωθῶ· ἐν
γὰρ διατελέσας τελειωθεὶς ἄν-
θρωπος ὅσος υἱὸς καὶ ὅμοιος
δ' ἴσως ὅτι τὸ μέγα καὶ
ἀπόρρητον τῆς ὑπὲρ ἡμῶν
οἰκονομίας μυστήριον κατηρ-
γάσατο· ὅπη δεδοξασμένη
ὑπάρχει εἰς τοὺς αἰῶνας.
Καὶ τὸ ἀμὴν σῶ εἰποῦσα
ἐν τῇ μὲν τοῦ νεὼ φιλάθλῳ ἡ-
γωνίᾳ καὶ τὴν οἴκησιν ἐκτε-
ποίησεν· ἀλλὰ τίς ἂν ὀξεῖ
Πηλογες· τὰς παννυχίους ταύ-
την στάσεις· τὰς στερρὰς καὶ
ἀλαμαρτύρους στάσεις· τὰς
μεμονωμένας νηστείας· τὰς ἐπὶ-
πόνους γυμνοτυπίας· τὰς
μικροτάτας ὀλιγάς· τὸ
μὴ συνεργούμενον πένθος·
τὸ ἀένναον δάκρυον· τὸ
χαμαικοῖτες καὶ πλημμυροῦν
τῆς φρονουμένης· τὸ ταπει-
νὸν τοῦ ἤθους καὶ ἀφελές·
τὸ τοῦ φρονήματος μέτριον·
τὸ τοῦ ἤθους συνεσταλμένον·
τὸ καθαρώτατον τῆς
καρδίας· καὶ πρὸς μόνον μ-
μένον τὸ θεῖον· οὕτως δὲ ἤ-
τῆς θεωρίας εἰλικρινῶς

Καὶ ἡ ... γὰρ ἐν ὅλῳ ὥσ-
περ αἱ κατὰ τὰς ἀγγελικὰς
θεοφθάλμους τάγματα· μακάριοι
γὰρ φησιν οἱ καθαροὶ τῇ καρ-
δίᾳ· ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται.
Ταῦτα τὰ ἄθλα τῆς ἀνδρεί-
ας παρασκευῆς· ταῦτα τὰ ἔ-
παθλα· ταῦτα τὰ πρὸς τοὺς
ἀσκητικοὺς ἀγῶνας προοίμια.
Καὶ ταῦτα γε κόσμησιν δείκνυσι
ἡ τρίτη· οὐ λόγον μόνον ἀλλ' αὐτ-
ἡ τέμνειν καὶ δεύτερον· ἀλ-
λὰ ὅλοις ἔθεσι πόνοις· εἶδε
καὶ ἐξομολογῶν τοῦ πατρικοῦ
καὶ γενναῖον τοῦ λόγου ...
σκέψου διὰ γνώσκεσθαι
... δυνατὰ πάντως
καὶ ταῦτα τὴν ὥραν τεθρα-
διαγωγῇ διαζωγραφῆσαι.
τῆς τοῦ παμμακαρίστου θυ-
γατρός· οὐδὲ γὰρ ἠγνόησα
λόγον ... τῆς κατὰ ...
μένης μετὰ ... ποτε δὲ
προσκαλέσασθαι·
κατὰ τὸν προσάρωτρον ...
... τὴν χεῖρα εὐαγ-
γελικῶς ἀπεῖπεν· εἶτα τῶν
κατὰ πρόσωπον ...
τὸν μονομάχον ... προ-
α καὶ ... ἔδραμεν· ἀλλ' ὅ-
σημεῖα τοῖς ...
... παρανομ...
κῶς, τῶν ὅπισθεν ... ἄχρι
... λαμβάνει το. ἡ δὲ λέ-
Ἀρκούντως αὐτῆς ...

τ, πρὸ τοῦ ἀδύτου ἀνεγηγερμένας α-
μόνης τὴν τῆς ἀσκήσεως,
στέλλεται τὸ ποῦ πρὸς τὰ ἱερο-
σόλυμα ταύτην μεταβάζοντι·
ἢ καὶ γὰρ ἔκειμην θῦ ὅπως μέλλει,
καὶ θῦ αὐτῆς εἰ θεῖ φροντίδα.
ἡ δὲ ἐπὶ τῶν γνωρίμων πάντων
τὴν τῆς ἐπαγγελίας γλῶτταν πρὸ
κεκρικά, τῆς θεοφιλοῦς ἐφε-
δίως οὐ διήμαρτε· τοίνυν
ἐνδόσης ἀπ' αὐτὴν διαμονὴν ἐμ-
πλησθεῖσα τῆς εὐφροσύνης
τῇ τούτων ἀφίξει, τὸν θεῖον ἅ-
σηκὸν ναόν· καὶ φρονήματος ὁμοῦ
καὶ παλάμας καὶ μορφὰς δι-
πόρως ὅτι πρὸς τὸν αὐτῆς
ἀπείρως ἀγαπᾶ ποιητήν, θεὸν κ(αὶ)
κύριον ἐχούσης δι' αὐτὸν ἐκκρά-
γει· ὅτι τῆς ἀνακαινίσεως χρήσας
ταῖς χερσὶ μου οἰκείαις τὸν ἄνον
διαπλάσας· καὶ τὸν σύμπαντα τοῦ
δημιουργηθέντων κτισμάτων
καταδέχῃ πρὸς τὸ ταχέως. ὁ
καὶ δυνηθεὶς αὐτὸν τῶν ὄντων
πολεμήτορι λύπας σκηνωθέντα
καὶ φθορᾶς ὀλισθηκότα πρὸ
βάραθρον· μηδαμῶς ἀδελυξα-
μενος· ἀλλ' ὅλον φιλανθρώ-
πως τοῦτον ἀναλαβών· καὶ
τέλειος ἄνθρωπος χρηματίσας·
μετὰ τοῦ μεῖναι ἀναλλοίωτο(ς)
θεὸς εἶναι καὶ ὅλω ὑπομείνας
τὴν σωτηρίαν· σταυρὸν καὶ θάνατον
καὶ ταφὴν τριήμερον ὑπο-
μείνας ὅπως ἀναφθαρσίας

χ(ρυσοῦν) εὐ

χῖ τῶν ἀμφιάσης ἐξ ἐμ-
πουργεῖον, ἐπάκτιον κἀμοῦ
τῆς σῆς οἰκτροτάτης παι-
δίσκης πῶρατα ταύτη· τῆς τα-
γέδη καὶ ἄπατα. ὁλοψύχως,
περιϊδυμένης· καὶ ἀντὶ πάν-
των. ἐν τὸν ἀθάνατον αἰρέσει
σαμένης γεφύριον· καὶ τὸ δ' ἔ-
σομοι. δέρωγος ὁμοῦ καὶ
φρουρὸς· καὶ σωτήριος ἐμῆς
παρούσης ὁδῶν ἰθυντὴρ· τὸν ἐμὸν
ζωοποιόν σου τάφον· καὶ κα-
τιδέσθαι· καὶ φοῦν πολλῶ
προσκυνῆσαι· καὶ βραχέως
περιτυχασθαί με ἀξίωσαι.
ὅτι σὺ εἶ ἡ πηγὴ τῶν οἰκτιρ-
μῶν· καὶ εὐσπλαγχνίας ἡ ἀέν-
αος· καὶ σὲ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ κτί-
σις εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν·
Εἶτα καὶ τῇ εἰκόνι ἐνατενίσασα δὲ
τῆς παναγίου· ἐκ καρδίας
μόνης ἐφθέγξατο· δέσποινα
θεοτόκε· ἡ τὸν δι' ἐμὲ καὶ τὸν μέγα-
μον τοῖς σπλάγχνοις τοῖς σοῖς ὑπο-
δεξαμένη, σπλαγχνίσθητι
ὅπως μοι τῇ ἀσώτω· τῇ πάσης
τῆς ἔξωθεν γυμνωθείσης ἀρετῆς·
μόνην δὲ σὴν κραταιοτάτην
ἀντίληψιν μάραν καὶ τῆς εὐ-
γγείας παρ' ἀρυτὴν φύλακα·
τὴν ἀληθῶς καθαρὰν καὶ
ἀμόλυντον· καὶ γέ μου μό-
σκέπη καὶ τεῖχος ἀκράδαντον·
καὶ τὰ δέος ἐν τοῖς δεινοῖς
παραμύθιον· ὅπι ἀλλὰ

χ(ρυσοῦν) εὐ

μένη ὑπὸ δρείοις τοὺς αἰῶνας.
ἀμήν. Καὶ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς τοῦ
λεχθείσης, ὅζη ἁγίου Ἀβραάμι-
νέω. Καὶ τῆς ἄνωθεν ἤδη ῥη-
θείσης ἐν ἑαυτῇ καταλλάξασα,
τῆς πρὸς τοὺς ἁγίους τόπους
ὁδοιπορίας ἐφήψατο. ἀλλ' ἀγα-
λλιωμένη καὶ γηθομένη τῷ
πνι· ὡς δὲ τὰ ἴσα μεμφίων πρὶ
καλλὴν μεμφθεῖσα παρθένος
ἀνῆκε πρὸς τοῦτον ἀπωσαμένη.
[illegible] πολλῆς παραινέσεως
καρδίαν. κατέκειμαι μόνον τῷ
μνῆμα ζωγραφοῦσα, τῶν
τῶν δὲ τῶν ἄλλων ἁμαρτημάτων,
ὡς καὶ αὐτὴ προθυμίᾳ ἐδόκει
τῆς καὶ τούτου κατακάλλα
πάθη, ἀλλ' εἰς τὴν φέρου-
σαν πρὸς τὰ ἱεροσόλυμα ὡς
ἀπήρξατο. ὅτε δὲ καὶ τὴν μνῆ-
μην ὑβρίων πολλῶν διαμυσάσῃ
καμάτω. καὶ τὴν ἁγίαν καὶ πει-
νῆφασιν· ἅμα τοῦ ζωηφόρου
μαθήσασα τάφου· καὶ τοῦτο
περιχυθεῖσα μεθ' ὅσιας οὐκ ἀν
ποιεῖν εἶπεν ἡ δὲ μόνης καρδίας
καὶ χερσὶ καὶ χείλεσι τοῦτον περι-
λαμβάνουσα, τοιαῦτα δακρυρρο-
οῦσα φωνὴν ἠφίει· εὐχαριστῶ
σοι καὶ δοξάζω. Καὶ τὴν σὴν
μεγαλωσύνην ἀφατον ἀγαθότητα
πρὸς αἰωνίως τοῦ σοῦ ἀνάρ-
χου πρς· ὅτι καὶ ἐμὲ τὴν ῥυπαρὰν
καὶ ἀκάθαρτον καὶ ἐκτημένην
χεῖλη καὶ ὄμματα κριμάτων ἡξί-
ωσα καὶ ἰδεῖν μὲν δεξιῶς· καὶ ὅσοι
κατασπάσασθαι τοὺς ὑπὲρ ἡμῶν
μνημῶσι δὲ καὶ κατετέθησαν
ὁ τοῦ παντὸς ποιητῆς· καὶ τῆς
σῆς ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων ταφῆς τοῦ
ἀπ' αἰῶνος τεθειμένοις ἐν τάφοις·
καὶ σφραγῖσιν ἀφύκτοις τοῦ ᾅδου
πεπεδημένοις, τὴν ἀνυπέρβλητον
σου δύναμιν ἀνασώσασα· ἀλλὰ
δὲ δόκησον παντοδύναμε
καὶ τὴν οἰκτρὰν τὴν σὴν, τὸ λοιπὸν
τῆς ἐμῆς ταλαιπώρου ζωῆς ἐκ
παντὸς ὅσον ἐκτελέσαι ἀρεστόν· ἵνα
καὶ ἐν ἐμοὶ δοξασθῇ τὸ πλῆθος
οἰκτιρμῶν ἀνεξαντλήτου πελάγου·
καὶ ἡ ἀπειρίτος σου μακροθυμία
σῶσαι, εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν·
Καὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐξιοῦσα σὺν κο-
δῆ ἠφιέμην τι μικρὸς τὰ τίμια κατα-
θεροῦσα τὰ κωλαζομένη· φασὶ δὴ
καὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐλθεῖν ἀφί-
κρεῖσθαι. καὶ τὸ θεοδόχον ἀπηλλά-
μεθα ναυσὶ περιπλεύσεσθαι
προσηκούσης· πρὸς τὸ ἱεριχὼ
κατὰ δέ· καὶ τὴν ἔρημον παρὰ
τοῦ ἰορδάνου ὡς ἀθυθίων διὰ
πάντα βεβηκότα, μονάζουσα
ἐν τῇ χαρᾷ φοβηθείσῃ· καὶ ταῦ-
τα δὴ ἐν αὐτῇ περιβαλέσασα, καθ-
ὼς οἱ ἁμαρτωλοί τινες τὸ μὲν τῆς
ἀρετῆς ὡς μέλισσα τις ἀνεωρτῆ
σοφή· ἀλλ' ὧδε τοῦ λόγου γνώ-
μονος. ἀφανὴς παρ' ὅσω δεδήλωται· καὶ
ὅτι δὴ τὰ κυρίως ἀγαθὰ μηδ' ἤδη πο-
ρηθῆναι. ποῖον γὰρ πρᾶγμα

ποιήσω· πῶς ὡς ἐφικτὸν δι-
ηγήσομαι· τοὺς ὑπερφυεῖς
τῆς ἀσκήσεως πόνους προτά-
ξαι μικρὸν τὴν πρόσθεν ἐρ-
ἐν δὲ χρῆμα ἀναβολὴν ἤτα
τῶν πειρασμῶν ἀλλεπαλ-
λήλως ἐφῆκα· τὴν τῶν δαι-
μόνων ἀφόρητον καταδυνα-
στείαν· ὅσῳ μὲν γὰρ ἐκεῖνη τοῖς
τῆς ἀρχῆς ἐγγυμνάζεσθαι πόνοις
ἠπείγετο, τοσοῦτον ἀπῆρε
κἀκεῖνοι ἐκ λείαν αὐτῆς ἐμη-
χανῶντο τὸν τόνον· ὅσῳ δ'
αὐτὴ διακαρτερεῖν ὡμολόγει τὰ
τούτοις ὁ ζῆλος ἐλέγχου, τοσοῦτον
κἀκεῖνοι πρὸς μανίαν ἀνῆπτον
τὸν ἀγῶνα· ἐπιτείνετο τοῖς
Τηλικοῦτον ἦν ὁ γενναιόφρων·
ὁ ὅσος ὁ ταύτῃ διαρκεῖν ἐς τὸ
ζῆν καὶ μὴ ἐκ πάλαι ἀνύσασθαι
τὴν τοὺς κήρους διαλύσιν·
πρὸ τῶν δὲ πηγαίως ἐκέχριτο
ῥεύματι· καὶ τούτοις μὲν ἐνδεῖ
καὶ πεφυλαγμένως· ψιαθο
τῆς ἀφρωμένης ἐπληροῦτο τὴν
χεῖρα· ἡ δὲ ἀμφιάσασα μετ-
χὼν ἐτελεῖτο πᾶσα· ὁ ἄμμος
ἀτίνητος τοῖς χείλεσιν ἐξε-
χεῖτο· τὸ δάκρυον, κρουνηδὸν
τῶν ὀμμάτων κατέρρει· ἡ ἀ-
γαθή, τούτοις πᾶσιν ἐδώκει θα·
ὁ δὲ τῶν δὲ ἔθων καλοφώνων ἡ
μεγαλοφήμη μακαριοφροσύνη,
ἅπαξ ἁπλῶς περιελάμπετο
ταύτῃ κυκλοφορικῶς τε

σχήματι· ταῦτα δὲ τὸν ἀρχέ-
Κακὸν θεωμένον ὄφιν μάσκανοις
τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ὑπὸ αὐτῆς
βιαιότατα διαπραττόμενον
ὥρα ὡς ἄρα ἠνείχετο; καὶ
πῶς τῆς αὐτοῦ σκαιωρίας ἐπὶ
καὶ μισανθρωπίας τῆς ἄγαν
ὑπερβαλλούσης· τοίνυν οὐδ'
ἠνείχετο· οὐδ' ἐπὶ πολὺ κατὰ
χώραν μένειν ἐβούλετο· ἐπει-
μὴ δὲ τοῦ γενναίου ποτὲ ἀν-
τωνίου καὶ τῆς ἐρήμου καθη-
γητοῦ ἐν τοῖς μνήμασι μὲν αὐτ-
καταράσσοντος καὶ τούτοις
ἐνθάπτοντος, ἡ ἐν ἐρήμῃ γὰρ
ἀλλ' ἀγριώτερον ὥρμα· καὶ ἀν-
δρειότερον πρὸς αὐτοῦ καταβέ-
βληντο· ἀλλ' ὧδε καὶ ἀφορμὴν
ἀφορμήν, ἥπερ τότε κατεπείγει·
ἐπειδὴ γε καὶ παρὰ γυναικὸς.
καὶ γυναικὸς, μεθ' ἀζούσης ὅπο
λίους τὴν κακίαν· καὶ φύσεως
ἀθρόως ὁ παμφάλαφον σῶν·
καὶ νόσον ἀνακαθάπερ τὴν ὑπ-
ὄψιν καταλήψεσθαι τῇ χειρὶ
φρενοπομένος· ἀμείκαι
Τὰς αὐτοῦ μαγγανείας ἐφ' ἐν συγ-
γείοχως ὡς μὴ ὤφειλεν, ἀναιδῶς
προσβάλλειν τῇ μακαρίᾳ ἐπε-
πείρατο· καὶ πρῶτα μὲν τὸ
σαρκὸς ταῖς ἐπαναστάσεσι κα-
τωλίσθησε τῆς ἡδονῆς ὡς τότε
πσιρ ἀλλοπροσαλλίσμοις τὸν
τῶν τῆς ποιήσεως θεῖον
ζῆν ἐπισπένδον τοῦ νόσος αὐτῆς

ἀνεκέρασαν τὸν πυργὸν διασει
ἂν ὑπὸ χειρῶν ἀδολώτατος·
ὡς δὲ ἐξ αὐτῶν ἂν τὸ κρυφαιότατον
τῆς ἀλέξεως· τῇ παρατάσει τ(ῆς)
ἀνακεράσεως· καὶ τῷ ἐμμόνῳ
τῆς προσαγωγῆς, φέρων θεὸν ὥρ-
μα κατατοξεύων· ὅθεν καὶ
τῆς ἀλκῆς δίας μένει, ἀφ' ἧς
κατὰ ταύτης ἐπωνόμασεν·
Ἐπεὶ δὲ ταῦτα σοι τέλεια
ἐστὶ τῆς ψυχῆς ὑπὸ σοῦ κ-
μένην ἀσφαλέστατα, ἀλλ' ὅ-
θεν ταύτην προσποιοῦσθαι ἐπ(ὶ)
μηχανήτω· καὶ ξίφει χαρᾶς
ἐκ μηνύοις τῆς ἀθυμίας,
διαχειρίσασθαι ἣν μᾶλλον τῷ·
ἤδη λοιπὸν τῆς ὁσίας καὶ ταύτ(ης)
ἀμυνούσης, τῶν παρ' ἐχθρ(ῶν)
πυρρῶν· καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν ἀπο-
τιμᾶσθαι μὲν ἣν ἔλωμεν ἀφρότα-
τα κομιδῇ, ποῦ ἐνέδραν κειν κρύ-
βδην καὶ κατατοξεύειν ἐν
σκοτομήνῃ λοφήσας· τῇ ὑ-
φραίᾳ μήσας μηδεμιᾷ χ(ρ)ῆσθαι, ἐν-
φανῶς αὐτῆς ἐπιτίθεται ὡς πα-
μώλης· τοιγάρτοι καὶ φαντα-
σίας ἄλλο κόπτουσα σχήματα ποθεῖ.
Ἐκδειμάτου τὴν διὰ μὲν φι-
λονεικίαν· καὶ κατὰ τὴν τῆς ἑδραίας
προσχηματίσασα καὶ σημεῖα
ωτῶν ταυρικῶν τὸν ὑπο-
φέρων κατατροπούμενον
ὅτι καὶ πρόσκαιρον ἀπάτην· καὶ
ὡς ἐνακηρον ἐκ προσώπου τὴν κό-
λασιν τοῦ πυρὸς παρὰ σκιᾶς

ἐκ τοῦ οὖν ἀκράτου τὸν ἴδιον αὐτ(ῆς)
ἐξ ἐμποδών, κονδυθαρατικὴ φορὰν
ὡς ἐκ τῆς φοβερᾶς ... μμυ· ἢ δὲ μέγα μι-
κῶ ταύτην βαμβίς. καὶ τῆς σαρκὶ
μὲν νικῶσαν γηραλέαν δὲ τῷ
φρονήματι, τί ἄρα· μὴ ἧ ἐρρω-
μένους ἃ καθῆκε καὶ ἀντιπαρα-
ταξάμενος πρὸς τοιούτους δεῖν
ἐκείνους ἀπεδύσατο· ἢ ἂν τὸ
παράδειγμα τὸ μὲν τὸ χρηστὸν τ(ῆς)
δόξης; ἢ τὸ χρῆμα ἐν τῷ συμμέν· ἐκ
ἀκαίρως ἀλλ'; οὐ μόνον ὅτι
μόνον ἐν αὐτῆς τὸν λογισμὸν
συναθροίσασα· καὶ τῶν ὑπὸ
τὴν αἴσθησιν διαπηξαμένη ἀπάντων·
γενναίως τε καὶ κατωφερεῖ ὀξεῖα-
σα χαιρόντων συγκροτισμῷ, μόνῳ
θερμῷ προσφαλεῖ χ(ρη)σαμένη· ὡς
καὶ μόνους παντάπασιν ἐκάν-
θη ἀνάλογον μὲν μαι ἀντίδοτον πρὸ(ς)
τοσοῦτον ἐπικρίαν ἰοῦ· καὶ τὸ
ὁ δὲ χαμαὶ πεσὼν γυναῖκα χαμαὶ
ζήλου μετὰ παντός, τὸν μνημ(ονευ)-
αν ὑπὲρ τοῦ πρὸς τὸν αὐτῆς
ἐραστήν· καὶ κέκτηται ἀδ(ελφὰ)
Κοῦσας μὲ ἐλθεῖν, δίκαιον· τ(ῶν)
ἐνοῖ πολεμοῦντας, καταπο-
λεμήσουσιν· ἐπιλανθάνου ὅπλου κ(αὶ)
θυρεοῦ. καὶ ἀναφαίνεσθαι τὴν μο-
ἠθειαν μου· τῶν δὲ ἐσωθεν ...
μένων ἱερωτάτων σωτηρία.
ταύτην ἡ λοιπὸν ἐκ τῶν ἀκο-
μαι τῶν δοκουμένην καταθε-
ὤμενον, τῆς ἀκροτάτης μι-
κρὸν ἐν δόξῃ ἀσκήσεως κ...

δαιμονικῶ τερθρευσαμένου
λέγων· οὐδὲ γὰρ ὀρθῶς μου λῃτὸν
ἔφασκον, ἢ καθ' ὑπερτέρα
τῆς δυνάμεως ἀσκήσεις· οὐ
δὲ βουλοίμην τὸ τῆξαι τὸ σῶμα,
ὥστε τὸ μηδὲ δύνασθαι ταῖς καθο-
λικωτέραις τῶν ἀρετῶν προ-
χωρεῖν· δεῖ μου λόγος γὰρ δεῖν
τοῦ προσεπιθῦ καὶ προσαναμ-
λέλοιπα, ὃς μὴ τὴν ἑαυτοῦ δύ-
ναμιν καὶ τοῖς τῆς ἀσκήσε-
πόνοις δεῖ μετρεῖν· φίλον
γὰρ θεῷ τὸ δυνατὸν ἀκούομεν.
οὐχὶ τὸ ὑπὲρ τῆς ἰσχύος γινό-
μενον· καὶ ἤγε ἄλλου κάσκη-
σεως ἐστὶ τοῦτο ὑπὲρ πολύ·
ὑπὲρ μάλλους ὡσαύτως δὲ τῶν γόν-
μη τόρμων τοργῶν· δι' αὐτοῖ γε το,
Καὶ τῷ τῶν ὅλων μισθῷ παρα-
θέσθαι· καὶ ταῖς ἡμῶν δὲ ἐν τά-
ξει θωρακίσαι, οἰκαδέ τὸ
ὡς ... αἰδυσώπου
σης μου παρακλήθητε· πι-
στεύω γὰρ τῷ φιλανθρώπῳ θεῷ.
ὡς ἐκεῖ ἀεὶ μανίαν τοῖς δεῖ
δεῖ μου λόγος μετὰ δεινοῖς καταμα-
λῶ· καὶ οὐ μὴ δεῖ χαρῇ ὁ ἀθρ-
μου τοσοῦτο ὁλομερεῖ ἐπὶ δέ μοι·
οἷς πρὸς γὰρ τῆς αὐτοῦ ἐλπί-
δος ὀλοφυρόμενος παρὰ τὴν ζηρ-
τημαι, τούτοις ἂν καὶ τῆς
αὐτοῦ συναρπάσεως ἀπολαύ-
δὲ κἂν φιμαλω· αἱ δὲ μὴ γὰ
σύνεχε πέρας τῆς ἱκετεί-
καὶ δακρύων προὔπεμπ-

Ταύτην ποιεῖν· καὶ πῶς γὰρ
οὐκ ἔμελλον τῇ ταύτης ἀγα-
λλειν φερησομ, οὐ τρισὶ μὴν τό
τρασὶ χρόνοις· ἀλλὰ γὰρ πλεί-
οσι μὴ ἀλλ' ἐνιαυτοῖς συμ-
βιώσασα αὐταῖς· ἤ ταῖς ἐκ-
ραι μὲν τῶν ὀπίσω ἐπιλελησμέν-
το, καὶ πάλιν ὁδ' ἰαν ἐποιοῦ-
το πρὸς τὴν μονήν· ἂν δὲ
πλήρωμα ταύτης τὴν μνήμην
καὶ τῶν ὑπὲρ φύσιν ἀγωνισ-
μάτων δὲ ἐν αὐταῖς περιφέ-
ρουσα· ἢ λέγεται Καρίτης
φαίνεται κατὰ ἀνατολάς, θε-
μελιωτάτῳ τῷ πρὶν οὕτως προ-
σηύξατο· διὰ τριάδος· ἀδιαί-
Ρ ρετε· ἄναρχε· ὁμοούσιε· ἀσύγ-
χυτε· ἀκτίστε· πάντων κτι-
σμάτων ποιητική· ἢ ἐκ τοῦ
μὴ ὄντος ὁ σὸς τὸ εἶναι τῆς ἀγα-
θότητι μὲ παραγαγοῦσα·
καὶ ἐκ τοῦ εἶναι εἰς τὸ μὴ καλῶς
εἶναι τῇ ἐμῇ χωρήσασαν
ῥαθυμίᾳ, ἧς τὸ δὲ εἶναι αὖθις
μετασκευάσασα φιλανθρώ-
πως· ἢ μὴ τὸν θάνατον
τοῦ ἁμαρτωλοῦ βουλομένη·
ἀλλὰ τοὺς πάντας σωθῆναι
καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας
φιδομένη ἐλθεῖν, ἀλλ' ὁ δόκη-
σον καὶ μὲ τὴν ἁμαρτωλήν·
τὴν οἰκτράν· τὴν ἀσθενῆ·
τὴν ταλαίπωρον· τὴν ἀεὶ
μὲν ταύτης ἀπὸ καρδίας
ποθήσασαν, τοῦ παρ' ἐμοὶ κλ-

βελτίαν ἡμῖν ἰσχὺν ἐκ κ(υρίο)υ χαρίσαι·
καὶ τὰ πεπυρωμένα βέλη
τούτου καὶ τὰς ἐνέδρας καθη-
ρᾶσαι, τῷ σῷ ὑψηλῷ σου κρα-
ταιῷ βραχίονι· καὶ τὸν τῆς
νίκης ἀμαράντινον στέφανον,
παρὰ σοῦ τοῦ ἀγωνοθέτου
θ(εο)ῦ μου κομίσασθαι· ὅτι ηὐλό-
γηταί σου τὸ πάντιμον ὄνομα
τοῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
ἁγίου π(νεύματο)ς· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
ἀμήν. Καὶ τὴν μὲν ναυτικὴν
περαινομένων δοξαζομένη πλη-
ροφορίαν ὡς ἂν ἀκράτως
τὸν αὐτῆς ἀντίπαλον ζε-
φὺς καὶ ζωηφόρος ἀνα-
φανείη· νικητικοῖς τοῖς ζω-
παιοῖς ὀνόμασιν εὐκλεῶς κ(αὶ)
καλλωπιζομένη, τὴν πρὸ
τὴν πατρίδα τρινορδιω-
δας· πεντάπολιν τοῦ ἔθους,
καὶ ἀκμάζοντα τῆς ἡλικίας ἄγουσα·
καὶ δὴ εἰς ἱστορίαν ἀφικέτο
μηνὸς τε δωδεκάτου ζουρίας
ἐπλήρου μακρότερον· εἶτα μαί-
λαμψ δεινή· καὶ σφοδρὰ τα-
τὴν καταιγὶς ὄρους ἐμβαίνουσα,
ἀγρίως τὸ τῆς ἅλος ἀνεκύκα
κῦμα· καὶ ὁ ἄνεμος καθίστατο
καὶ κίνδυνος· ὡς καὶ ἐν μέσῳ παντ-
ὅσα καταποντοῖς σώμα-
μα καὶ αὐτοῦ τοῦ πηδαλίου χω-
χαλώσω μαντα τὰς ταῖς
τοῖς κόλποις καταθέντων

κοῖτα σθῆναι καὶ ἡλὶ· ἀκρατ-
δακρυχοῦντας· τὴν δὲ ὁσίαν
ὁσίας χεῖρας ἐπάρασαν, θαρ-
ρεῖν παραγγέλλειν τὴν τῶν συμ-
πλωτήρων κατισχῦναι πλῆθος·
καὶ μειλιχίοις ἅμα καὶ ῥήμασι
καὶ τοῖς ἐν ἅμα σπεύδουσι παραμυθη-
σαμένην ἀνδρικῶς αὐτοῖς, τῆς
τοῦ κυβερνήτου γενέσθαι
μὲν πρὸς βοὴν δεξιᾶς καὶ χρη-
φοτέρων τῶν ἀπὸ δεινῶν ἐπιπλήξ·
πρὸς ἐγὼ τὴν πρὸ ἐμμονῆς αὐτοῦ
γενομένην, ταύτης δ' ἐγχειρία
τ... καὶ τὴν αὐτίαν ἀποδι-
ώσασθαι· τὸ πεμπόμενον ἀσφα-
λῶς διανύσαι τὸν πλοῦν ὑ-
ποσχέσθαι καὶ ταραχῆς ἀπά-
σης ἀπαλλάξειν· καὶ τῶν λόγων
ἡ ἔκβασις οὐκ ἔστι μακρ...·
Ἡμέραι γὰρ ἔκειντο τοῦ κλύδω-
νος ἤγγιζε· νυκτὸς δὲ ἤδη καιρ(οῦ)·
καὶ ὁ τῆς ὁσίας σύζυγος Ἀθη-
ναῖος δηλαδὴ ὁ κλεινός· ὃς τ
τῆς μάλιστα θρέμμον κοσμη-
θεὶς ἄριστα λόγοις ὁμοῦ καὶ
τοῖς πράγμασι δι' ἀπάσης
καὶ ἀρετῆς ἁπάσης ἀναδεδειγ-
μένος ἐμὸν ... ἐμφα-
νῶς ἐφίστατο τῇ ἁγίᾳ· τὴν
ἀρχιερατικὴν ἀμπεχόμε-
νος στολὴν καὶ ἀμφοῖν ταῖς
τάξεσιν εὐσεβῶς δορυφο-
ρούμενος· ἱερατικῇ φημὶ καὶ
μαϊτικῇ· ὅς γε καὶ σταυροτύ-
πως τὴν θάλασσαν ἔθηκεν

ἀκούσῃ ἂν ἀλλαχόθεν ἐφρύθ-
μιαστήριον, τὴν τε κυμαίνου-
σαν ταύτης κοιμήσασθαι· καὶ
τὴν πρότερον κυματοῦ-
σαν, τελέσασθαι ἀκύμονα·
Ὅπως ὀφθαλμοὶ κεκαθαρ-
μένοι ἐφίκωνται πόρρω ἔστι πρα-
σθήσεσθαι, καὶ μόνῳ ἀσκαρδα-
μυκτὶ ἰδεῖν πραγματίζοντα τὸ
πόθῳ, τὸ μέλλον αὐτοῖς τὸ
περιφανὲς ὅσον καὶ τοῖς ἄλλοις
προσβάλλειν ἰσχυροῖς ὡς ἐπὶ τοῦ π-
καθιστάναι· καὶ ἄλλος μὲν
δηλεῖ καὶ ἐν ᾄσμασι σφετέρων ἀ-
πάντων, ἀξιοζήλωτος· αὕτη
δὲ τοσούτοις θανάτους λυ-
τρωσαμένη, οὐκ ἀφητέα;
οὐ μεγίστων τῶν ἀναρρήσεων
ἐπαξία; οὐ θαυμαστὴ τῆς
περὶ τὴν παρρησίας καὶ οἰ-
κειώσεως; καὶ πάντων μὲν
οἵων· ἃ δὲ καὶ ὀνείρατι μηνύω·
καὶ τοῦ ζῆν κακῶς ἀπαλ-
λάττων. οὐ μόνον ἀφόρητον
ὑπεύθυνος τῶν κολάσεων,
πάντως που καὶ ἡ πολλοῖς
περιποιουμένη τοῦ ζῆν κίν-
κινδύνου τοῦ περὶ ψυχὴν
ἐφαρπάζουσα, οὐδὲ λόγου
ῥητῶν δι' ἣν καὶ ὁ πατὴρ τεύχη
κόσμαι τῶν ἀμοιβῶν· ἡ μὲν
Ῥᾳ προῆλθον ἡ οὐχ ἧσσον χώραι, καὶ
τὴν Μαδυτῶν τὸ πλοῖον ἐμ-
μενίζεσθαι· ἡ δὲ ἐν ἀρχῇ τῆς μεζ-
ἀπονάρμη· καὶ τὸ ἄδυ... φοικ-

πρὸς ναυαρχήματα μόνον· καὶ ἡμῖν
σορμὸν τῶν λειψάνων φιλο-
φορτότατα περὶ τὴν αὐτὴν ἀεὶ
ἐπεὶ καὶ μικρὸν ἀδελφικὰ πρὶ
φέρουσαν· καὶ αὖθις τῇ
ναυμάχον ἔρχεσθαι· καὶ τὴν βα-
σιλεύουσαν τὴν Κωνσταντίνου φη-
μι, προσορμίζεται· ἀφ' ὅσ-
μὲν τὴν προτέραν ταύτης κ-
πόλεως ταῦτα· ἀτελὲς δὲ αὕτη
ἐπιχωριάζοντα· ὡς δὴ καὶ
ταύτης γνώμοις τὸ ἔνδον, πο-
σὶν ὡραίοις τοῖς ὡραίοις ω-
δ' ἠνείγμασι· τοῖς τῶν ἀπ-
ων ἐγκυλινδουμένοις ἀποσσόροις·
τοῖς ὑπὲρ ἀρετῆς αὐτῶν
ἐμακάριζε πόνοις· τῆς
τελειώσεως ἐνεργάσμασι·
θαυμασίοις ἡγεῖτο τῶν θαυ-
μασίων· τῆς ἐν θεοῦ λήξε-
ως ἔσεσθαι μὲν οὐ λόγος καταδε-
λῆσθαι· κοινωνὸς εἶπεν δὲ
γενέσθαι τῶν τούτοις ἠγω-
νισμένων, καὶ συμμετρία
τῶν τεταμιευμένων αὐτ-
ἀντὶ ... ἀγαθῶν· ἐπειδὴ δὲ
Καὶ τῆς τῶν ἐν Κωνσταντί-
νου πόλει θείων ναῶν προ-
σεδρεύσεως ἅλις εἶχεν
αὐτῇ, ἐξέστη τῆς δέ· καὶ παρα
κωμύδειον καὶ ἐκεῖ τῇ φα-
τῇ κρατούσῃ καλούμενον
συνήθεια, ἐπιδημεῖ· καὶ τὴν
αὐλαίαν ὥσπερ ἐκεῖ τῶν
τῶν βασιλειῶν ἀπὸ σόλω...

πηξαμένη ἠρεμοῦν, καθ' ἃ κα-
τορθοῦν σχεδὸν ἥματα τῶν ἑαυτῶν·
γομένων ἀγώνων παραθαρ-
ρυνθεῖσα μὲν τῇ μαχαίρῃ· καὶ
μηχανὰς τοῦ δολίου σατα-
μου μεχῶς μυκτηρίσασα·
μικρῶ τεμνομένη τῆς φύσεως
ἀφαιρουμένη τῆς γῆς, καὶ
ὅλη τῶν οὐρανίων ὑπερηρμένη
ἁψίδων· ὁρατῶν ταῦτα·
Καὶ ὁ κακῶν ἡμεδεμῶν πο-
πολιουμένος, ἠττᾶτο τῇ
μβαρᾶ· τῇ ἀγαθοεργὰ ἀμίλλω-
τῶν ἀγίων καρτερίᾳ καὶ
ἀσκήσει τῇ ὑπὲρ ἄνθρωπον·
Καὶ ὁ γῆν καὶ θάλατταν ὅλα
λάθειν καταχωννύμενος,
ἐμπαιζόμενος τῶν ἁπα-
λωτάτη κόρη, ὡς στρουθίον
οἰκτρότατον· ἀλλὰ τούτων
Ἔτη παρώχοντο· καὶ τοῦτο
ἐσόρμων τῶν κατακλυσμοῦ
ἡ ἀμνὰς ἀμαρτίας ἀπρι-
φρα, τῇ οἰκείῳ κατεβόσαι ἀε-
κίνητω· ἄρθαρσι τὴν κε-
φαλὴν ἀναδουμένη τοῖς
φέρεσιν· ὀδύνη καὶ γάρ τις
μικρὸν ἐνσκήψασα ταῦ-
τῆς κεφαλῆς, τὸ ἡγεμονικὸν
αὐτῆς διεσείσατο πρᾶ τοῦ
συνεζευγμένου ἀκραιφνῆ
φάτου σκηνώματος· καὶ
σκηναῖς ταῖς αἰωνιζούσαις
ἀγγελικαῖς παρεπέμψατο
ταῖς χοροστασίαις· καὶ ἡ μὲν

ἀκήρατος ταύτης ψυχὴ τὸν χορὸν
λελοιπυῖα τοῖς κάτω καὶ συγγε-
νέσι, μετεωριζομένη τε πρὸς καὶ τὴν
τῶν πρωτοτόκων πόλει ηὐ-
λίζετο· χορείαις ταῖς ἀποστο-
λικαῖς συγχορεύουσα· μαρ-
τυρικαῖς συνταττομένη
ταῖς τάξεσι· προφητικαῖς
συναγειρομένη ταῖς ὁμηγύ-
ρεσι· ταῖς τῶν ὁσίων συναγε-
ραζομένη ἀγέλαις, καὶ παρ-
θενικαῖς φαιδρυνομένη
λαμπρότησιν· τῷ τε τρισή-
λίῳ φωτὶ ἀμέσως φωσφο-
ρουμένη, καὶ μαρμαρυγῶν
ἐμπιπλαμένη τῶν ὑπὲρ ἔν-
νοιαν· οἷς μὲν γὰρ συναμι-
λλᾶσθαι προῄρητο, τούτοις
ἄρα καὶ συνάπτεσθαι ἠξίωτο· ὧν
δὲ οἰκειοῦσθαι μετὰ τοῦ σκή-
νους ἠπείγετο, τούτων καὶ
μετὰ τοῦ λυθῆναι τοῦ χοὸς
ἠρῶντο· τὸ δέ γε γεῶδες σῶμα
Τῇ γῇ κατεκρύπτετο, ὥσπερ τὸ
ἓν τῶν πολλῶν καὶ μηδαμῶς
τι τῶν λοιπῶν διαφέρον,
τὸ σύνολον· καὶ γὰρ ὁ κρυ-
φαῖα τὰ ὑπὲρ ἔννοιαν ὑπὲρ τῶν
ἀφθάρτων δικαίων, τὰ ἆθλα
καὶ μάρτυρα τῶν αὐτοῦ
προηγμένων οὐδ' ὁπωσοῦν
τιμᾷ λανθάνειν ἔθελε, τοῦτο καὶ
πᾶσι μὴ ἀνθρώποις
τῇ παμμήτορι χθονὶ πα-
ρεδίδοτο· ἀλλ' ὅτε ἐν

ἱερὸν τῷ δεσπότῃ δῆλος ὢν κατα-
θέμενος· καὶ ἐν τῷ φα-
νερῷ ἀποδιδόμενος καθη-
γούμενος ἐκείνης ἐπι-
πάλαι ὡς ἂν ἡ θεία ποίησιν,
τοὺς αὐτοῦ θεράποντας ἐ-
μεριμνῶν· καὶ περαιτέροις
καὶ ταῦτα τοῖς ὑπὲρ φύ-
σιν ἡμῖν ὑπερδοξάζεται· καὶ
ὅπως, ὁ λόγος ἤδη δηλώσει·
Χρόνος τὸ μετὰ ταῦτα ἐρρύ-
η συχνός· καὶ τῆς τὸ ζῆν κα-
κῆς καλῶς ἀφ' ἧς κατεπαιδα-
γωγήσας, τῷ Χριστῷ δὲ
λειτούργηκε, σὺν ἔργοις τὸ
τῆς ὁσίας ἐθάλπετο· ἀλ-
λὰ μὴν ταῦθα τοῦ λόγου τὸ χα-
ριέστατον· οὐ γὰρ ὥσπερ
πρότερον ταῖς τῶν ἐπιχρ-
ἡ ὁσία ἀνημμένη μαίοις ἔργῳ πρό-
φέρειν καὶ γαληνῶς, οὕτω
καὶ μὴν τὸν ἅγιον τὸν ἐν
ἐπὶ πολὺ κεκηλιδαθεῖσαν
χόμενα κεκαρτέρηκεν·
ἀλλ' ἐγκλειστὰ [illegible] μοναδι-
κὸν ἐπαρηρημένη ὥσπερ κατ-
ονομασθεῖσα, τὰς ὀζούσας
ἐφ' ἧ σάρκας ἀρὸν καὶ πορρ-
ωτάτω σκοράκισον· οὐδ' ἵνα
γὰρ εἰς ἔτι, τῆς αὐτοῦ ἀνάγ-
κης αἰδοῦς σωλίας· ἐπεὶ μηδὲ
φῶς ἡλίου, τὴν αὐτὴν ἀνῆμ-
ζεσθαι χώραν τῷ σκότει
εἰώθει φιλεῖν· Καὶ ὁμονο-
ίως διαγρηγορήσας, φα-

Γ ἀλλ' ὡς δὴ πλείω τὴν ὁπτασί-
αν ἤθελε· ἄγαρ καὶ δὲ ἐπὶ τοῖς
τοῦ κόσμου τοῖς ἄλλοις τοιού-
των ἐμφανὴς ἀναμίλλητος
καθέστηκεν· δαπέραμυξ·
καὶ ἡ αὐτὴ ἐπιφαίρεται
ὄψις, περὶ τῶν αὐτῶν ἀσαυθ(ῶ)ς
διαιωνιαρουμένη· ὁδοῦ
δὲ μηδαμῶς ἐπεὶ θεο· ἀλλ' ὡσανεὶ
μὴ ἐκ ἡμέρας πάντη τὴν τε θεόσοη-
μέραν ἀθόμενος ὑπὸ τῆς τῶν
ἴσως δὲ καὶ κρατήσαι τοι περ-
ιηθέντα τοῦτ' ἐτελεῖτο· ἵνα
ἐπὶ δύο καὶ τριῶν μαρτυρί(ᾳ)
κατὰ τὴν ἀγγελικὴν φω-
νὴν φανῆναι, τὸ τοιοῦτον ῥη-
θαθῇ· τρίτα ταύτην ὑπέφει
στήκει· καὶ ἡ μακαρία πον-
ηρευομένα ὡς ἂν τὸ καὶ φοιτ-
ηθεῖσα πειθομένη τῷδε καὶ
φάσκουσα· τὰς ἐπὶ τῆς
ἐκεῖ πονηροῖς σάρκας καὶ
φόρημα τὸ μὴ ἀνεχομένους κυκρη-
τούσας τὴν ὀζώδη ἀρμακρ(ὰν)
ἐπ' οὐ ἀποπέμψασθαι;
ἴσθι τοιγαροῦν ὡς ἄρτι μηδὲν
ἀταχέως ἐργάσῃ τὸ παρὸ(ν)
μέλους σοι ὑπὸ τιθέμενον, ἀλ-
λὰ πηρῶς πυρ[illegible]ληθήσῃ·
καὶ εἰς τὸ ἔξης ἀνόμητα
ἐσῆ μεταμειβούμενος· ὡς
καταφρονητῆς ἀκμα-
ζόμενος ἀποικότως τῶν
ἐπὶ σοὶ γεγενημένων· καὶ
ὁ μοναχὸς καὶ γὰρ ἤδη ἦν

λόγου τι καθῆκον, καὶ τίς
εἰ κυρίαν μου ἔσω θανάτου·
ἡ δὲ ὁσία, ἐγὼ φημὶ τοῦ χ(ριστο)ῦ
θεράπαιναν παρασκευή.
ἴδε δὲ καὶ ὁ τόπος ἔνθα
κατάκειμαι· τῇ χειρὶ
τουτονὶ δακτύλῳ δεικνῦσα
καὶ οἷον ὕπος σημαίνουσα.
ὁ δὲ μονάζων ὀξύτατα
διεγρηγορήσας, ὡς ἀληθῶς
πληγεὶς ἀνὴρ ἐκεῖνος·
καὶ ὥσπερ εἰκειμένην· τὸ
προφανὲν τὸ μὲν ἐμὸν πεπονθὼς
διεξῄει· εἶτα καὶ ἐξῆν
παντάπασι τῶν ἐγχωρίων
σχήματα· καὶ γὰρ τὸ τῆς
ὁράσεως καταπληκτικὸν
οὕτω παρῆν εἰ μὴ ὑπήλειφε,
ἔσω δρομάδην ἐσκάφειτο.
καὶ ἃ ἑώρακε καὶ ἤκουσε,
μεθ᾽ ὅσης τῆς ἐκπλήξεως
διηγεῖτο· τὰ δὲ θαπτόμενα
μέρος, τὸν τοῦ μνήματος
κατειλημμένον χῶρον· τὴν
ἀγγελίαν κατασθρονηθεῖσαν τα
τῶν πεδίλων πτύλα· καὶ σκα
πάναις ὁμοῦ καὶ δικέλλαις
σκαφίοις τε ἄλλοις μετὰ ἑτέροις,
τὴν γῆν ἀνώρυττον· ὡς δὲ
καὶ τοὺς κήπους ἐγένοντο
ἄγγεια, ὧν διὰ σὲ ἐρρήθη
ἤσθοντο· οἷα τῶν πολυτί
μων μύρων προσήκοντα.
Εἶτα δὴ καὶ τὸ πάναγνον ἐκεί
νος σκῆνος καὶ αὐτοῖς ἄλλοις

αἰδέσιμον χρυσὸν ἐραννοῖς ἐπι
ρρώματα· καὶ γὰρ αὐτοῖς τὸ ἐπὶ θυ
τὸ ζώπυρον, τῆς δόξης ἀμφιφαί
νομον· σῶον παντάπασι δια
τηρηθέν· καὶ μόνης τεθνεω
ρημένον μηδεμιᾶς. τῶν τε
σεπτῶν τε μελῶν τῶν ἀποφορῶ(ν)
ἐκόμιζον· ὥστε τοῖς ἐκάμνων
καὶ νόσοις καὶ δαίμοσι πιεσ
μένοις ἱσταμένοις· μύροις καὶ θυμι
άμασι τὸν ἀέρα καταχρώννυν
τες, ψαλμοῖς καὶ ᾠδαῖς δὴ
χούμενοι· ἄλλος ἀλλοῖος ἐν πανθ
Γινόμενος, ἀνελέγετο καὶ τίμιος
ἐσωτιμηθῆναι· ὥσπερ θαυμα
σίως ἅμα καὶ χαριέστατος
τῆς ὁσίας ταύτης γυναικὸς παρα
πέμποντο· ὡς γὰρ τοῦ θέλουσι
φανοῦ ἤδη ἀσκομισθέντος
πῶς ἱερῶν, ἐν μέρει αὐτὸν ἀρτίως ἀφῆκε·
μυχθεὶ καταυσαν τὴν ὑπ
ὅσιον ὀφθὴν ὁμοῦ, ἀνδρειάθου
πάντως ὑπὸ ἄνω καταπειλημμένη
ἔλος εὗρε τοῖς ἐπῆρε ἡ μακαρία.
καὶ τοῖοις δὲ πρὸς αὐτὸν τοῖς
ῥήμασι χρήσασθαι· ταχὺ
ἀνάστας· καὶ τὴν οὕτως ἐπὶ
ἐγχωρίως οἰκονομίαν ὀνομαζο
μένην κώμην καταλαβών·
ὅπερ προσέφατο τῆς ἐκεῖ τῶν
ἐκεῖ ἀκίνητον καὶ ἰσόκελα
φος, ὥσπερ καὶ μὴ κράτειαν τὸν
τούτου κατεσκάλακεν τὰ ἀνα
πείσαις θάπτουμεν ἀκομίσα
σθαι· ἔστι τι δὲ ἐν γὰρ αὐτῇ

Τοῦ ἐμοῦ Χριστοῦ τάφον ὑπὲρ τὴν
κατάθεσιν· μὴ μέλλε οὖν
καθυπηρετῆσαι τοῖς εἰ-
ρημένοις σοι· καὶ οὕτω μὲν
ὁ χρηματισμός· καταπαύ-
Την δ᾽ αὖθις ὑμνύκται, τὰς μοια
τῆς εἰρημένης ὄψεως δοκεῖ
θεάσασθαι καὶ ἀνηροῦντι μὸς
ἢ ξυλίνην ἁρμὰξ τῶν χειρῶν
εὐχὰν ἐφιλοτεχνήμα· καὶ
τί τοῦτο; ὑπὲρ καλλικρατεῖ
αὐτῆς μετακομιδὴν ταῖς
τοφώμος κακάρων τὰ φαθ-
τάπερ ὑπερβαίνετο· τὴν χρεί-
αν ἅμα ὥσπερ πιθόντα ἐφω-
ὴ πορὸς μετακομισθῆσαι·
καὶ ὡς ἐπέπεκτην ἀμένω
ταύτην, οὐδαμῶς τὸ γένη
χορηγεῖ τὴν δὲ ἀναγονήσεται·
ἠκιφάντω τῆς ζωῆς μέλ ἠσ
λῆξαι τὸ τότε ἀλλ᾽ ἐκ παθήσο-
μένης ἐπὶ μακρόν· ὡς εἶτ᾽
τῆς ἀφ᾽ ὅλως ὁρμὼν μηδὲν
καταπεραιωθέντων, ὁρμή-
κεισαν ἄμφω τοιγαροῦν οἱ
χρηματισθέντες· πρώτισ-
τον τῆς ὁδοῦ μέσαιτατον, συ-
μήνηκασαν ἀλλήλοις τῶν ἀνδρ.
καὶ ἀπερέσθαι ἀπέρω, ταυτών
ὁράσεων ἀπεκάλυπτον· θε-
πὲ καὶ τῆς ὁσίας δόξαν ἀποτί-
νοῦντες, ὤχοντο ἐνθαδηκ-
κεκηρυγμένον αὐτοῖς· μάρ-
τυρες ἀπεραγεῖ ἁπτοὶ τῶν
παραδόξων θαυμάτων

Τῶν παραφήμην παρακαλῶ
καὶ διαπορήσοι κήρυκες·
Ἀρα δαῦ ὁ χρωὶν ταῖτα ἀριδη-
λως τὴν ἄκλειαν παραιτή-
σασθαι ἢν ἀρέσθαι παρὰ θεῶ
ἡ μακαρία ὑπεσκέψατο, ἡ αὐτὴ
δέοι· ἀγωγὴ μὲν, ἀκούσαν ἤ-
γημαι τὴν ἀποδεξιμένην
παραινεθέντα· ἐπεὶ δὲ τὰ
τοῦ πρὸς ἀλκὰν ἀνηπτασιάθη
ἐπὶ πολὺ τοῖς ἀξίοις ὑπερέκ-
κέχυται· καὶ τὰ θεῖα τούτοις
ὑπερεκχύζει τεράστια, φέ-
ρε καὶ ἕτερον τερατουργίαν
τῶν ἔργων· ὡς ἔξον ἤμιν τῆς
παρουσίας οὐ διαληψόμεθα·
οὕτω γὰρ ἂν μερικῶς μὲν
αὐτοὶ τὸ χρέος ὦμεν ἀπο-
πληροῦντες· χρέος καὶ γὰρ
τὸ τὰ καιρίῳ πέρα μηδόλ-
ως παραιτεῖν· ὥσπερ αὖθις
ἀπίχυρον, τὸ παντάπασι λό-
γῳ περιγραφὴν· ὃ δ᾽ ἄγ᾽ ὁ θε-
μέζονως φανεῖται κληΐζω-
τοῖς οἰκείοις θεράπουσι τάδ·
Ὑὸς τῶν ἀρχόντων πᾶσι γεγε-
νητο· ἐξ αὐτῆς γεννήσεως,
οὐδ᾽ ὅλως μὲν ὀρθῶσαι
μαρφωτάτος ὤν· ἀλλὰ πέρος
γὰρ αὐτοῦ τῶν ποδῶν, καθο-
ρατὸ ξυλῶδης αὐτὸ χρῆμα·
καὶ ἀπὸ πιοῦσαρκίνοτος
πεφυκέναι, ξυλοποδῆς ὁ
ἄνθρωπος ἐγνωρίζετο· ξηρ-
κήρυξ αὐτῆς τῆς εἰς ἀεὶ

προόδοις τύχοι ἡ ποθοῦσα
γνήσιον· καὶ ξυλίνῳ ποδὶ
ἀντὶ τούτου ἠλαίωτο· διὸ
κατήκοος τῶν μεγαλουργί
ας ἀοιδίμου παρασκευ
κεχρημένος· ὅσα γὰρ καὶ πο
σὶν οἰκείοις παρ' αὐτῶν τ
τῶν ἵππων ἐχρήσαμενος,
ὡς εἶχε τάχους ὑπεδείξατο
ἐμάλιζεν· ἐπεὶ δὲ καὶ πρὸ
ταύτην φοιτήσειε· ἡ πεσο
ρῶν προσπελάσειεν ὡς ζεῦγ
καὶ θαύματος καὶ ἀκούσματος.
ὁ κολοιὸς ὥσπερ ἄρτι ποιῶ
αὐτίκα ἐξέκρυπτο· καὶ τοῖν
δυοῖν ἐγνώσθη βαδίζων ὥρα
τοῦ προμικροῦ τῶν ἐν τῷ
ποδῶν ὑποκάζων· θεῖν τὸ
καὶ τὴν αὐτῶν μεγίστως ὠ
κειωμένην μεγαλειώτερον
φαίνεσθαι μέλιχροῖς καὶ ἐμμε
φθόγγοις ἐν ἄσμασιν· ὥσπερ
ἀηδὼν καὶ ἡ σὺν τὴν πρὸ
τὴν ἐν ἀγκάλαις γενομένην,
τῶν σημάτων σημάντωρ
μεγαλοφωνότατος ἐσήμαι
νετο· τούτου τί ἂν εἴη
Παραδοξότερον· τί δ' αὖ τοῦ
μηδ' ἑτέρου μὲν εἶναι τὸ
μὴν μείζων τοῦ ἡδονὴν ἐν
ἐγγίζει ταῖς τῶν ἀκουόν
των ψυχαῖς· ἀνὴρ καὶ οὐ μὴ
οἷα νῦν ὅσα κατὰ τὸ πᾶν τη
ρούμενον τοῦ σώματος μέρος·
τέρας ἀποκοτοῦν τὴν ὀφθαλ

μοῖς ἀποτρέπαιον· ὅ γε σὰν
ὂν τὸ, ὥσπερ τις καὶ ἀδελυκτόν·
καὶ ὁ τοιοῦτος ἀφανῶς στοιχείων
θέας, ἡδὺ καὶ ὅραμα καὶ ἄκο
ης ἐν πρὸ φήμαις περατίως
ὑπάρξας· τοῦτο μὲν δὴ τοι
οῦτον καὶ οἷον ὁ λόγος ὑπεφήνε·
μὴ τοῖς προσῶ, σ' οἶμαι τῶν πάντων
παρθαυμασίων τὰ δ' ἀπεργα
σάμενον καταδεχόμενον·
καὶ ἕτερον μὴ ἄλλως τυγχ
καταλλεέφθον· μάλιστα δὲ
καὶ τῶν μαθεῖν πρωτάων
καὶ ὁ φολρατοῦτου ὑπερτέρου,
ἀκομψά τι ὑπέρχομαι ῥέζων
τὴν φράσιν· τὸ γὰρ δὴ ἰταμου
λίας καὶ κομπορρημοσύνης
τῆς ἐκ τῶν λόγων, τοῖς ἀπὸ ἀν
τὰ λόγον ὑπὲρ φύσιν ὑπερ
βαίνουσι· δρακὼν μὲν δὲ
Μέγιστος καὶ ἀλκιμώτατος
τὴν ἀλκὴν ἀπεδείξατο τῶν
πάντων, μαθὼν τὰ τῷ κατῳκισ
μένος ἐν φρέατι, ἦν· οὗτος
ἰθαγενεῖς τε καὶ αὐτόχθοσι·
καὶ τοῖς ἐξ ἀλλοδαπῆς πα
ριοῦσι, πονηρὸν καθίστατο
πάντης ἀμάρτημα· ζημι
τὸ πάρεργον μόνον οἰκεῖος τά
τὴν θοίνην καὶ ἀμοιβὴν παρ
δαισίαν ποιούμενος· ὁ δὲ γὰρ
τοσούτῳ κακῶν ἐπηρεάζον τ
καὶ ἐχόντως πρὸς τούτου κα
κουμένοι, παρὰ τὸν λίθον τὸ
δηλούμενον ἔσχ' ἀποτρόπαιον.

Ἐγκαλοῦντες κεκίνηνται· ἀλ-
λ' ὅσα ἄν τε μηχανὴν προσά-
γειν δυνάμενοι [illegible] τοὺς γ-
ἀμύσαι [illegible] τῶν κατασκοπῶν
δ[illegible]ωνηκότες· πάντων τῶν
ἄλλων ἀπειρηκότες, ὡς ἀσ-
φε[illegible]ώτατον τι κρηπῖδα
γ[illegible]τον τὴν τῆς ὁσίας σορὸν
σωρηδὸν [illegible]μολήσαν· καὶ
παρ[illegible] ὀχυρῶς ἔδοσαν τὸ
ἣν τι [illegible]ὅλου· ἱκανὸν ὀλβ-
θείου ἀρέσθαι λάτρεως ἡμῖν γε-
γονότος· Εἶτα καὶ τὴν θήκην

Τοῖς ὤμοις δ' [illegible] τῷ·
ἡ πάρεδρος [illegible] ἐφρούρει τὸ
δεσποτ[illegible] ἔδαφος, ὀξέ-
σι χώροις παρὰ τὸν τοῦ [illegible]μο-
νου δράκοντος χηραμόν·
καὶ τοῖς μὲν προσιᾶσι τῶν χω-
ρίων ἐνθάδε [illegible] ζώντων θηρ θαῦμα
τηρ[illegible]λώνη[illegible] καὶ
φυγῆ τὸν τι θέαμα· καὶ τὸ θεῖ-
ον [illegible] τὸν τοῦ κυρ[illegible]
τῇ τῆς ὁσίας δυνάμενον τῷ
χειρὶ αὐτοῦ [illegible] τοῦτον πο-
πίνηνασι· κα[illegible] ἡ πο-
δῶν εἶχον, τῶν ἐκ [illegible] ἀλλ'
τον το· τὸ δαιμονιόρον καὶ ἀν-
θρώπου φθορὸν θηρίον ἐρπύ-
σαν ὡς [illegible]· καὶ τῷ ζωοποι-
ῷ προσκυνήσαν [illegible], παρα-
χρῆμα [illegible]το· καὶ
φουδρον· ἀλλὰ [illegible] χαρο-
ποιὸν τοῖς πᾶσιν [illegible] ὅραμα
προ[illegible]κεῖται· [illegible], πόσην οἰκ-

Τὴν [illegible] ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν [illegible]
καὶ τῆς [illegible]χὴν τῶν ἀδελ-
φείας· πόσην τὴν ἀνακήρυ-
ξιν καὶ [illegible]· πόσην τὴν
μνήμην καὶ τιμὴν τὴν περὶ
τὴν μάρτυρα καὶ τοιούτοις
[illegible]ομένην τοῖς πέρασι·
Καὶ εἰκότως· οἷς γὰρ οὐδ' ὅσα
ἀπειρ[illegible] τούτοις
αἰτησίου, τούτοις ἂν καὶ αὐτοὶ
[illegible] ἐδόξουν τὸ ταύτην
τιμᾶν· Καὶ γὰρ οὐχὶ [illegible]
μὴν δύο [illegible] ζω-
ζῶσαν· ἀλλ' ὅσοις ἂν αἱ
δρακόντειοι μυχαὶ ἀληθ-
[illegible] ἔμελλον [illegible] τῆς οἰκεί-
ας ζωῆς καὶ τῆς ἑαυτῶν προσθή-
κην [illegible] ζωῆς, τούτοις ὡ-
[illegible] ζω[illegible]ται
[illegible] ζωὸν ζῶσα ζωὴν παρ-
ζῶν [illegible]· τούτων τοιγαροῦν

Τῶν παραδόξων θαυμάτων
πάντας [illegible],
ἦν [illegible] πλῆθη ἀριθμοῦ κρείτ-
τω ποταμηδὸν παρὰ ταύ-
της [illegible] ρέοντα· χωλοῖς
κωφοῖς· ἀναπήροις καὶ
παραλυτικοῖς [illegible]·
ἀλλ' ὅτι ἂν ἀξίως [illegible]
λεύ[illegible] θεραπευόντ-
τερατουργήματα [illegible]
σηται, οἷς [illegible]
οὗπερ [illegible] δοξάσαν-
τα [illegible] δοξ[illegible]
σθ καὶ ταῖς τῶν [illegible] ἀρα

ἀφορίσειεν· ἅμα καὶ γὰρ ὁ
τυφλὸς τοῖς ὀφθαλμοῖς
ἀπόνοιτο, ἀπὸ τοῦ ὀξυωπεστάτου
ἐρημωθεὶς· ὁ χωλὸς, ὡς ἔλα-
φος ἥλλετο· ὁ κωφὸς, ἔξω φρά-
κίζεται τῶν ὤτων τὴν κε-
φαλὴν· τὴν ῥῶσιν ὁ παρα-
λυτικὸς, ἀνελάμβανε· καὶ ἁ-
πλῶς εἰπεῖν ἅπαν ἴατο ὅσα πά-
θη σωμάτων, ἀπεσκεδάννυτο
ζεται πόρρω ἐθέμην τῆς τῆς
φάρμακος μόνη ἁφή, καὶ θε-
ραπεία ἀλλικρινὴς ἀπεδί-
δοτο· φθάνει τὸ θαῦμα καὶ
Μέχρι τῆς βασιλίδος τῶν πό-
λεων· καὶ ὁ βασιλεὺς σὺν
τῇ συγκλήτῳ καὶ πάσῃ τῇ
ἀνακτορικῇ δορυφορίᾳ·
πεζῆ μοῦ ἐξάμμυτο δίκην
παρ' αὐτοῦ τοῦ παμβασιλέως
μάλα ἀνάκτορον· ἐν ᾧ ὁ ἐρ-
γὴ παντουργὸς οἰκισθεῖσα
τριὰς, τρισολβίοις αὐτοκαθε-
κοσμηθὲν χάρισι· κοσμεῖται
καὶ τῷ αὐτῷ ἀνάκτι ἡ τῆς
ὁσίας σορὸς, μάλα πρεπω-
δῶς ὁμοῦ καὶ βασιλικῶς· τὸν
ἐξ αὐτοῦ θέμενε καὶ ἄνακτα ὁ-
σεβῶς μιμουμένῳ κατὰ τὸ
ἐγχωροῦν· καὶ νῦν ἄρτι
ἡ ἀκεσώδυνος αὕτη καὶ θαυ-
ματουργεῖ θήκη, ἐν τῷ θεί-
ῳ σηκῷ τῶν πανσόφων ἀπο-
στόλων ὡς ἐπ' ἴσως κατετέθη ται·
ὅστις δὴ γέσηκος, ἐν καλλι-

Ἐργατεία πηγὴ φαρμάκων ἡ γερ
ἀεὶ ἐρρυτάρει θεραπειῶν ἰαμά-
των καθ' ἑκάστην ἡμέραν δαψιλῶς
πλημμυροῦσα καὶ ἄφθονον
προχέουσα· εἰς αἶνον μὲν τοῦ
καὶ δόξαν τοῦ κτίσαντος.
Ὅπως οἱ δοξάζοντες θεὸν τοῖς
τοῦτον δοξάζοντας· ἀντιδοξάζωσ
τοῖς παντοίοις ἀμείβουσι·
ἀντὶ τοῖς πάλαι δὴ πάντα
λιπόντας, ταῖς οὐρανίαις
χαριτοῦν δωρεαῖς· ἀντὶ
τοῖς τῆς πατρῴας γῆς ὑ-
περόντας, ταῖς περιγάμπρ
ἀωριζούσαις ἐγκατοικίζει
μοναῖς· οὕτως τοῖς γονέας
ὡς ἐλδόντας τὴν σχέσιν,
ἑαυτῷ οἰκείοι· οὕτω ταῖς
μακραῖς δι' αὐτὸν πετα-
λαιπωρηκότας ὁδοῖς· τοὺς
ἀσκήσει τὴν σάρκα παρηθέντ
συχνοῖς· τοῖς ὑπὲρ φύσιν πα-
τρομμονὴν καταμαλοῦντας
ἀφθαρσίᾳ· καὶ τοῖς ὑπὲρ
ἀνθρώπων ἀγωνίσμασι τὴν τῶν
δαιμόνων μιαχίαν ἐκμαρίσαν-
τας· τοῖς πᾶσαν θλῖψιν
καὶ κάκωσιν· πᾶσαν ἀδοξο-
ποιΐαν· πᾶσαν πειρασμοῦ
προσβολὴν γενναίως ὑπε-
νεγκόντας· τοῖς ἐν ἐρημίαις
Καὶ ὄρεσι καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς
γῆς κατοικεῖν αἱρετισαμένοις·
τοῖς περίψημα πάντων
ἑκουσίως γεγενημένοις.

τ᾽ ἀσάρκων τάξεως ἡλικι-
μάχει καὶ γήρως ἀμενάρ-
γως τι αὐτῷ ἠκολουθηκότας·
τοῖς δ᾽ ὁμοίως τούτῳ δεδου-
λευκότας· τοῖς μέχρις αἵματος
πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἀντι-
καταστᾶσι· τοῖς μέχρις
αὐτοῦ θανάτου προσμεμε-
νηκόσιν αὐτῷ, καὶ τῆς ἀγάπη-
σεως τούτου ἐξηρτημένοις·
τοῖς μόνον ζῶσι πᾶσι θεῷ καὶ μό-
νῳ τῷ πρὸς αὐτὸν ἐκδημοῦσι·
Καὶ μηδ᾽ ὁτιοῦν ὅλως τούτῳ
ἐρωθεῖσι· καὶ τῆς αὐτοῦ κε-
κοινωνηκόσι θεώσεως· οὐ τοῖ-
ς οὖν τούτοις ὅτι τῶν ἁπάντων
θ̅ς̅· καὶ τῆς δεξιᾶς ἠξιωμένοις τῆς
δόξης καταξιοῖ· καὶ ἅ γε ὅσα
ταῦτα χαρίζεται, ἃ ὀφθαλμὸς
οὐδ᾽ ὅλως τεθέαται· οὔτε μὴν
ὠτίον τὸ σύνολον ἠκήκοε·
οὔτ᾽ αὖθις ἀνθρωπίνη τὸ πα-
ράπαν καρδία [illegible]
κεν· ἀλλ᾽ ἃ σοῦ μὲν πάντως
Μῆτερ καὶ [illegible] ἐν γυναιξί,
ἡ τοιαύτης καὶ ἐνταυθοῖ ἀμοι-
βῆς ἀξιώσασα δόξης. νῦν ἐν ἡμέραις
σὺν ταῖς φρονίμοις παρθένοις
λαμπάδα φέρουσα τῷ σῷ
νυμφίῳ [illegible] παρέστη-
σαι· πᾶν γὰρ ἀτῶν σῶν μα-
κροτάτων καμάτων πρὸς
τούτου κομιζομένη λαμ-
πρότερον· ἡμᾶς δὲ τοὺς
τῷ ἀριθμῷ [illegible]

σαρκὶ [illegible]
δεδεμένοις· καὶ παρρησίαν
πρὸς αὐτὸν [illegible]
μένοις καὶ τοῦ σε πεποιηκότος
παρ᾽ ἀναξία, ἄνωθεν [illegible]
[illegible]
Καὶ πρὸς ἀπρακτον [illegible]
τῶν ἐμπαλμάτων χ̅υ̅· καὶ
τῶν τοῦ ἀθρόου [illegible]
ἀνωτέροις ἐργάζοιο· καὶ
φείσαιο ταῖς προσπαθείαις
τῶν ὑλικῶν· καὶ παρρησία-
σαι σεσωσμένοις θ̅ῳ̅· ἀπαν-
τιλον καὶ κηλῖδα καὶ μῶμον,
τὴν μετάνοιαν πρότερον ἐκκα-
θάρασα· ἧς ἀπολαβόντα τά-
ξασθαι σωτηρίας ἂν ἡ χάρις.
ἢ γένοιτο πάντας ἡμᾶς
ἐπιτυχεῖν· χάριτι καὶ φιλα-
ν(θρωπίᾳ) τοῦ κ̅υ̅ ἡμῶν ἰ̅υ̅ χ̅υ̅· ᾧ πρέπει
πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύ-
νησις· σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ
π̅ρ̅ι̅· καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ
καὶ ζωοποιῷ π̅ν̅ι̅· νῦν καὶ
ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰ-
ώνων· ἀμήν +

Βίος καὶ πολιτεία καὶ μερι-
κὴ θαυμάτων διήγησις τῆς
ὁσίας μ̅ρ̅ς̅ ἡμῶν Εὐφροσύνης
τῆς νέας· τῆς ἐν Κωνσταν-
τίνου πόλει ἀσκησάσης·
συγγραφεὶς παρὰ Νικηφό-
ρου Καλλίστου τοῦ Ξανθο-
πούλου: δ̅ο̅ μ̅β̅ρ̅:

+ μηνὶ νοεμβρίῳ, η̅: +

Μέγα τι χρῆμα πρὸς παράκλη-
σιν ἀρετῆς ψυχῇ φιλοθέῳ·
καὶ μαρτύρων ἆθλος ἐμπρε-
πῶς διηγούμενος· καὶ βί-
ος ἐν ἀσκήσει διαπρεπὴς
ἀμάραντος προτιθέμενος·
ἔχει γάρ τι καὶ πρὸς ἀμφο-
τέρων περὶ τοῦ βελτίονος ἐν-
τυποῦσθαι, ὥσπερ ἐμφαντοῖς
τοιούτοις ἐπισπουδή· ἐνθέ-
μεν ἑκάμου, τὸ πρὸς τὰς μα-
σάρους ἂν ἔνδοξον θεωρεῖν
τι· ἐπειδὴ τῷ περὶ τὸ θεῖον
ἔρωτι ἐζηλωμένου· ἐν τῷ ἀθ-
πάλιν τὸ ἀσκητήν· αὐτὸν ἐ-
ν τῷ τὰ πάντα τιμώμενον
ἐκ κέρατος μὲν τοῖς τὰς μα-
σάρους ἑαυτὸν προσεβάλοντα·
καὶ πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ
σκότους ἀφόβως ἀντικαθι-
στάμενον· ὡς ἂν τὴν τῆς
περαιρέσεως ἐπὶ τὰ χείρω
ἐθισθὴν, τῷ προσήκοντι τ-
τρόπῳ ἀποχρώντως ἠμύ-
χήσαντα, ἀνήριον οὕτω τὸ
τῆς ψυχῆς ἀφιστάμενον κα-
ταρήσῃ· καὶ οὕτω τὸν τῆς
νίκης ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς στέφα-
νον ἀναδήσηται· λαμπρὰ
μὲν δὴ καὶ ἄμφω ταῦτα, τὸν
σωφρονεῖν ἐγείρει· καὶ κέντρου
δίκην παραθῆξαι ψυχὴν, ἐ-
σάρωσα ἐρωθεῖσαν τοῦ
ἀγαθοῦ καλόν· οὐχ ἧττον μέν-
τοι δ' ἀναγινώσκει· καὶ πρὸς

τὸν ἴσον ζῆλον διεγερθῆναι, καὶ
μόνον ἕτερον τρόπον τούτοιν
ἔχων, καὶ ἐκ πλούτου καὶ κοσμικῆς
φαντασίας μεγάλης καὶ ὑψηλῆς πολι-
τείας ὑπερφανεὶς· μᾶλλον ἔ-
δει ἀκριβῶς ἀνθάπτεσθαι
τῶν ἴσων διερεθίζει τὸν ἀκρο-
ώμενον· καὶ πρὸς τὴν τοῦ
καλουμένης ἐμφιλείρα· καὶ
ἀνάκρισιν μηδὲν εἶναι πρὸς τὴν
τῆς ἀρετῆς ἐνδοκίμησιν, καὶ
πρὸς τὸ καθάραι ψυχὴν ἐπιπο-
λῶν· καὶ τὰς προστασίας ἀποπλύ-
σαι ταύτης κηλῖδας. αἳ καθ'
ἑαυτὰς τοῖς γένεσιν ἐπιμιξίαι
καὶ ἡ μετὰ τῶν πολλῶν ἴσως
καὶ ἀλλοτρίων συνδιαγωγή·
ἀλλὰ δὴ προαιρέσεως ἀσφαλ-
καὶ καρδίας, ἀκλινῶς πρὸς
τὸ ὄντως ὂν ἐζηλωμένης· καὶ
ἔχει τὸν ταῦτα προσιστάμε-
νον μεγαλοψύχως· καὶ γὰρ ἡ ταῦ-
τα τῆς ψυχῆς προσιέμεναι
ἀλλοιοῦ· πάντα πρὸς τὴν τοῦ
καλοῦ μετουσίαν, ἐκ φύσεως
μετατρέπουσα· ἂν δὲ ταῦτα
Καὶ γυνὴ τὸ κατορθοῦν ἔχῃ, τὸ
τῆς φύσεως ἔλαττον· καὶ
γυνὴ ἐν ἀνδράσι μέσοις τὴν
πολιτείαν ἀσπάσασα· καὶ
ἐν ἐρημίᾳ· καὶ περιφανεῖ τῇ
πόλει· ὅπως δή ποτε μου-
λοιτο φέρων καὶ ἀνδρικῶς
διαφέρουσα, ὅσῃ μᾶλλον παρό-
ξει τὴν μίμησιν, παρακλη-

Τοῖς καθαιρουμένοις εἰ-
σιοῦσι· καὶ πολλὰ μὲν ἴσως
ἄν τις εὕροι τούτων παρα-
δείγματα· μάλιστα δὲ τοῦτο
πλεῖστα παρέχει· καὶ ἡμῖν ἤδη
εἰς ὑπόθεσιν προκειμένη.
ἡ μακαρία δηλαδὴ καὶ ἀοί-
διμος Ἀφροδισιάς· ἡ τὸν
ὑπερφυᾶ ναὸν· καὶ τὰ κατ-
χθεων ἀφωρισμένα καὶ πα-
ραισματα, τῷ λόγῳ προκεί-
δίκαθαν· ἐμοὶ γοῦν περὶ
πον ἅμα εὐλογεῖσθαι· τῶν κατ'
ὀνειωσάντων· τὴν πα-
τρίδα καὶ τὸ γένος προσαυ-
ξῆσαι, ἣ περιφανὴς ἡ προ-
λαβοῦσα πόλις εἴη· καὶ φυ-
ΐα καὶ θέσει τόπου, τὸ κατὰ τί-
τον περιμάχηται· ἢ τὸ γέ-
νος τῶν ἐνοίκων· καὶ δόξῃ
καὶ τιμῇ τῶν πολλῶν προ-
έχων· καὶ χρυσῷ καὶ ἀργυ-
ρίῳ· περιμάχηται ἅμα καὶ
καταλάμπεται· καὶ τἆλλα
δι' ὧν ὁ πόλις ἄνθος· καὶ πόθει
τὰ κατὰ δηλαδὴ κεχηρωσ, τὸ
ὁ δαιμονεράμιζεται· ἀπὸ
χρησ ἀγαρκείμοις ἄρτι
πάντων, τὸ περιφανέστα-
τον ὄντως κτῆμα ἡ ἀρετή.
ὥστε καὶ πατρίδα· καὶ γέ-
νος ἀνωρθῶσαι κοσμῆσαι
εἴγε τέως καὶ τούτων ἄμοιρος
εἴη· ἀλλ' ἵν' ἀμὴν κἂν τούτοις
ἐλάττων [illegible] τῶν ἄλλων

χρυσᾶ ἀκμὴ θάλλει· ἢ καὶ μηδὲν
ἐκάστη πρὸς λόγον τὰ μὴ πρὸ
λόγον, φέρε καὶ ταῦτα προσθή-
σομεν· πλὴν ὁπόσην ἡμῖν ὅσο-
Τ ἡ μακαρία ταύτη πατρίς·
περὶ ἧς ὅσα σεμνά· ποιη-
ταὶ καὶ λογογράφοις παρῆσαν
δοκῶ μοι τῷ τὸν κόρον θέσ-
φαλεῖν· κατὰ μυρία ἠθροισ-
μένη· καὶ εἰς φῶς τὴν ἀγαθὴν
ταύτην μακαρίαν προαγαγοῦ-
σαν δὲ αὐτῇ· ἀγαθοὶ καὶ ὄχλα-
θῶν· πλοῦτον μὲν πρῶτον
ἄφθονον καὶ ἀκένωτον· ἐπεὶ
εἰκὼς πλουτήσαντες τὴν
δόξαν· οὐκ ἀπατοῦν δὲ οἶνος
ἐγκαμένοι τῶν ἐν τῇ πα-
τρίδι, κἂν τῷ δευτέρῳ τούτ-
ὅσος ἐν χρυσῷ καὶ ἀργυρίῳ
καὶ τοῖς διὰ χρυσοῖς ἐθήμα-
σιν· εἶδε πρὸς θερμὸν γένος· καὶ
οἰκίαις περιλαμπροῖς· καὶ
κτήνεσι· καὶ τοῖς ἄλλοις· οἷς
ὁ παρ' ὑδῇ ἐπευφραινόμενος, ἐν
ἀρχῶν ποιεῖται τὰ καθ' αὐτόν·
ὅσον δὲ αὐτοῖς καὶ τὸ ἐν μασ-
λοίοις κράτος ἀνδραίοις· καὶ στρα-
τηγίαις δὴ ἔτι· καὶ δήμων
ἀγῶσιν ἀκμαζόντων· ἐν
πολλάκις γὰρ φησὶ τὸν πρα-
τῆς μακαρίας, τὴν τοῦ πε-
λοπος πᾶσαν ἐγχειρίσθην
τὴν στρατηγίδα περιεζωσ-
μένον ἀρχήν· ὁ δ' ἐγνωδήσαν
Ἐρασταὶ τοῦ κλοῦκ τὸν πρα- Η

Σημ(είωσαι)

ὡς χερσὶν ἰδίαις ἐθέλοντες· ὡς
μηδένα ἄλλον δι' αὐτοῦ πραγ-
ματεύσασθαι· ἢ τὸ θεραπεύ-
ειν τοῦτον διὰ τῶν πενήτ-
θων· καὶ διὰ τῶν φθειρομένων
ὡς ἐμὸν· κτήσασθαι τὰ οὐρά-
νια· ὥσπερ γὰρ ἄλλοις καὶ οὗτοι
αὐτοῖς ἐθησαύριζον τες, οὕτω
δι' ἐκείνων τό· ὅλαις ἐπαντλοῦν-
χερσί· καὶ τῷ πεδαμένων·
μᾶλλον ἢ ζέειν πρόσω ἐμύ-
ζειν παρασκευάζοντες·
~~δι' ἐκείνων τό· ὅλαις ἐπαντλοῦν-~~
~~τες χερσί· καὶ τῷ πεδάμ-~~
~~κεμοῦσι. μᾶλλον ἢ ζέειν πρό-~~
~~σω ἐμύζειν παρασκευάζο-~~
Διὸ καὶ γέρας οἶμαι
τῶν καλῶν τούτων ἱασερ-
μάτων, τὴν μακαρίαν ταύτην
εὐηράσησαν· πᾶσι τοῖς ὡραί-
οις ὑριθοῦσαν τῶν χρηστῶν
καὶ τοῖς τῆς ἀρετῆς πυρσά-
μασι διαλάμπουσαν· ἡ δὲ
Μὲν γὰρ οὕτως ἀνδρῶς τῶν ἐν-
μίων καλῶν ἀπολαύοντες· τὸ δὲ
γενομένη προσήκοντος καὶ οἰ-
κείου κόσμου, ἐνδεῶς μάλα
εἶχον· παιδὸς γὰρ ἀμοιροῦν-
τες ἦσαν ὃ καὶ μᾶλλον ἠνία
τούτοις· καὶ τὴν λοιπὴν τῶν
ἀγαθῶν κτῆσιν, πόρρω δὲ ἐν
αἰτία· ἀντίλα τοι, καὶ θεοῦ δι' ἐν-
τεύξεων σωθῶσι ὡμιλοῦν·
τὴν τοῦ Σαμουὴλ Ἄννη ταῖς ἱα-
σίμως ἀφοσιούμενοι· τὸ γὰρ

δοθὲν ἐπιδοῦναι αὖθις τῷ δεδω-
κότι καθυπισχνοῦνται· καὶ ὡς
πιθανὰ πάντα ἀφιερῶσαι
τῷ θεραπεύοντι· ὁ γοῦν καρπὸς
Τῆς εὐχῆς· εἰς ὥραν ἥκων, ἡ δὴ
περιέρχεται τῆς γαστρὸς· ἀρτί-
ως μάλα· καὶ πολὺ τὸ ἐπέρα-
στον ἐκ πρώτης ὄψεως τῆς ἀ-
φθηρίας ἐπιδεικνύμενος·
ἐν αὐτοῖς καὶ γὰρ σπαργάνοις,
ἢ νόον, ὡς ἐν σκιαῖς τισὶν
ἀμυδραῖς, τὴν μέλλουσαν τῆς
ἐν περὶ διαπρεπῶς μόρφω-
σιν· ὡς δὲ τριετὴς τὴν ἡλικί-
αν ἤδη παραμένουσα ἦν, ἀθρό-
μεν αὐτῇ ἡ χάρις τὸ γάλακτος· τῷ
δὲ τῆς πάντ' ἐπεριστᾶσθαι
λουτρῷ μεταπλάττεται· τὴν
δὲ τριετίαν δ' ἡλικίαν ὡς ἐμὸν
παραθεῖσα, τῷ δεδωκότι
ὥσπερ ὑποσχέσεως ἀντιδίδωσι·
αὐτίκα γὰρ ἀμφίοις περιστα-
λεῖσα μοναδικοῖς, ἀσκητηρί-
ω τινὶ ἐκδίδοται· καὶ τὰ ἱερὰ
ἐκπαιδεύεται γράμματα.
Τῶν ἐν μέσῳ γοῦν ἡλικίαν ὡς
ἀρχὴν ἐκ ταμιν διαφέρουσα·
εὐταξία πάσῃ δὴ καὶ σω-
φροσύνῃ, οὐδὲν αὐτὴ παρῆλθε τὸ
λαθὸν, τῶν ὅσα δὴ προσήκει
ἐστὴν τοῦ σχήματος σύστασιν·
μέλλον μὲν γὰρ αὐτῇ ἀθετο
τὸ φρόνημα ἦν· ἐρρίζηκα
θεία κατάνηκος, μουσωφρον·
ἐν τ' ἀθενῆ πραότης· καὶ τὸ

ἀόργητον αὐτὴ πρὸ πάσης
ἄλλης ἀρετῆς ἐπεχόρευον· σι
ωπῆς, οὐδὲν προτιμότερον
ἡγεῖτο· νηστεία δὲ καὶ ἡ λοι
πὴ ἐγκράτεια· τοσοῦτον τε
περιγενέσθαι πολλῶν τῶν μετὰ
διημάρτηκεν, ὥστε καὶ αὐτὴν ἀφορ
μὰς τῶν χρόνων περικεκλεῖσθαι·
Καὶ τὸν ταύτης υἱόν, ὥσπερ
πεξόμενον κατὰ τὴν θαλάρχην
πον· ἐπεὶ δὲ οἱ περὶ αὐτὴν ἐπ
ὧν· οὕτω τοῦ κατὰ θεὸν ἔρωτος
Ῥ μάταιος ἐρχομένην, ἔγνωσαν
δὲ ἢ τὴν κωμῳδίαν τῆς μουσικῆς ἐπιφοι
τῆσαι· καὶ συμπλέκω τιν
ἀνηκριβωμένον, ταύτην
ἐγκαταστῆσαι· ἦν γὰρ καὶ γὰρ
πολλοῖς συμφερομένη τό τε
θείοις ἐνδιαιτήμασιν ἀμιλλ
Καὶ ὥς γε προσῆκον ἦν ταύ
την ἐνσκευασάμενοι χρυ
σῷ τε πολλῷ καὶ ἀργύρῳ
ταύτην ἐφοδιάσαντες δια
πορεύοντον τὴν κωμῳδίαν τῆς μου
ἐγκαθιστῶσι· καὶ τὴν τῶν ἀ
γαθῶν οἰκίαν φέροντες ἐκδι
δόασι· προσῆκον τοσαῦτα
ἦσαν οὗτοι ταύτης τῶν γο
νέων· ἐκ σφαλμάτων ἐν μνήμασι μη
πώποτε πλουτοῦντες τὴν
ἄκραν· καὶ τοῦτον μὲν τὸν
τρόπον ἡ θαυμαστὴ ἀδελφὴ
σώζει, τῇ τοῦ νύζαντος
περιασθῆναι· καὶ τοίνυν
Τ ἐπειρημένη οἰκία ἐνδιατρί

ἀ

βουᾷ, τῶν συνήθων καὶ γὰρ
εἶχε τὸ πόνων· θεὸν ἀντὶ παν
των ἐγκαλουμένη· καὶ
διὰ τῶν ἐόντων, τὴν ἀθάνα
τον δόξαν μνηστευομένη·
ἐμμένουσα ἐν τούτοις ἦν· ἐκ
φαλιγγοῦ δὲ ἐπιγινομένου
ταύτης τοῦ χρόνου· τῶν ἀδελ
φῶν ταύτην προσαγόντων·
μήπω καταλαμβανόντων τὴν
νύζαντος, ἐπείπερ ὁ πρὸς
πρὸς αὐτὴ θεῖος ἀδελφὸς· τὴν
θυγατέρα πρὸς ὥραν ἤδη γά
μου ἤκουσαν, ἀνδρὶ τῶν
τότε περιφανῶν κατηγγύα.
καὶ ὁ καιρὸς ἐκάλει καὶ τὰς ἐ
πιθαλαμίους ᾠδὰς ἀπῄτει
ἤδη λαμπάδας· ἡ ὑπερφαιδρο
δὲ ἡ παστὰς καὶ προυχώρει μὲν
ὁ ὑμέναιος· χορὸς δὲ ἐκ πάσης
ἡλικίας τὴν οἰκίαν περιεχόρευ
εν· καὶ ὁ τῆς κόρης πατὴρ
λαμπρῶς ἑτοίμαζε τῆς
παστάδος τὸν θρίαμβον,
τότε δὴ τότε· νυκτὸς ἀρτί
ἐπιγαμούσης, αὐτὴ τῷ τοῦ
ἀληθινοῦ νυμφίου ἀνθρώπων
ἔρωτι ἐκκαυθεῖσα· τὸν καὶ
ἐνδραξαμένη· συνεργὸν
καὶ τὴν νύξ τῷ ἔργῳ μάλα κα
θίσασα, παρουσίᾳ ἐνλογισα
μένη καὶ ὁ μὲν ἐπαύρετο παρ
καὶ τὰ τοῦ γάμου καὶ τὰ παρα
πάντα δὲ ἄλλα τοῦ κατὰ
θεὸν ἔρωτος ἐννοήσασα· ἠρέμει·

τὴν πολλὴν ἀράχνην ἀλλάξαν,
ὀξέσι τῆς οἰκίας· πολλὴν
ὅτι τοῦ λαθεῖν προσόμοιαν ποι
ούμενη· καὶ οὕτω ῥέρρωδη τὴν
φήμην ἵστησιν· ἀλλ' ἐπεὶ ὁ πυ
μάμα παραγενομένη· τὸ μάλ
λον λαθεῖν κρείττω γὰρ· πᾶν
οἰκίδιον δι' ὅσ τιχῶς· καὶ παν
τάπασιν ἠμελημένον· μὴ
λωρθύπιος παλαιδιερρωσο·
καὶ αἰχμαφαινομένων οἴκου·
ἄλλως δὲ ἀφανεῖς· καὶ ἡ
μὼ φεστο παντελὲς ἀθεω
ρήτου· ἐκεῖ τοίνυν ὡρα
Θ οὖσα, φησί· ἀράχνη ζώης
ἐφόδιον ἐπιφερομένη· ἀρ
τον ξηρὸν δηλαδή· καὶ ὀμβρου
τι παρὰ τοῦ ὕδατος· ἃ καὶ
μόλις προσῆγεν ἐξ εἰμένου
διαστήματος· μὴ ρεσκάψη
προελθὸν γὰρ οὕτως ἄχου
σα· ἀπροΐτω πάμπαν· κ
ἰθῶ μόνω· οὐδενὶ δὲ ἄλλω
τῶν ἀνθρώπων γινώσκομεν·
προσάλη καὶ δηνος, τὸ σύμ
παν διανυούσης τοῦ χρόνου·
ὁ μὲν τοιοῦτος ταύτης ἀδελ
φὸ· τῶν ἐκ τῆς ῥαφόμενης τοῦ
γάμου μικρὸν ἀναφέσαντος·
ὁ δὲ εἶτα κατὰ τὴν ἀφροσύ
νην μαθὴν, οὐκ εἶχεν ἑαυτὸν
οἰκτεῖραι τῆς συμφορᾶς·
ἀλλ' ἀθεος τὴν τοῦ γάμου
χαρὰν, θερμὸς ἄρρηκτος
μεταλαχῶν· καὶ ἠνὶ δὲ ἀνω

τοῦ καινοῦ, εἰς πλῆθος ἀθροί
σαν τὴν ἑορτήν· καίτοι
Ν νῦν αὐτίκα μικρὸν ἀναχω
ρήσαντα χοῦ περὶ ἡμᾶς· καὶ
τοῖς οἰκείοις ἄλλον ἀλλα
χοῦ διαστήματος· ἀνιχνεύ
εἴπου τὸ θήραμα περιλήψαι
το· ἡ γὰρ ἄνω τῶν φίλων οἰκία·
ἰδίων καταμωναι· οἱ παρελ
θόντες, ἀκριβέστερον ἐξήτα
ζον τὸ· οἱ τῆς πόλεως ἀπεμπο
ταὶ ἔρημα οἰκήματα τῶν χω
ρία· τέλος, τὰ ἱερὰ καταγω
για· καὶ ὅπου δή ποτε τοῦ
ἀνθρωποφίας ἐπιχαρέν· ὡς
δὲ πάντα ταπρατ τοῦ πεσ
ὄντων μᾶλλον ἤνυον· καὶ τὸ ζη
τουμένου πόρρω ἠλαύνοντο,
καὶ ταὐτοῦ παρὰ τοῦ πόρρωθεν
ἐφηκότος, τέλος ἀπειπόντες
ἐν θρήνοις ἦσαν· ὁ βίω τὸν
εἶναι τὸν υἱὸν ἐνόμιζον·
τὶ γὰρ ἄν φασι καὶ δράσαιμεν
τῶν πρώην ταύτην ἀνακα
λουμένων· ὅσον πέπουθε
καὶ αὐτὸς ἤδη πρὸ ἐμὲ τῶν·
καὶ ταὐτὶ ὡς ἐκφήμης· τ
τοῦ ζητεῖν σαλεύοντων ἐλπίδας.
Α ἀλλ' οὕτως μὲν ἐκεῖνοι κενὴν προσ
δοκία μάτην ἐπὶ τὸν σκοπόν·
ἡ δὲ παρὰ τὸ δωμάτιον ἤλ
θεν ὅτι τοσόλη· θεῷ δὲ μόνω
διενταζεως ἀκριβῶς κατα
γινωσκομένη· καὶ τοίνυν ὡς
ἐκφήμη τρίτος μὴν ἤδη τῶ

οἰκήματι ὥσπερ ἀρρήτο-
υ ὑπεραίνετο, μικτὸς ὄψις
τῶν ἄλλων ἐρώτων γέγονε· ἡ δὲ ὄ-
ψις, θεία τις εἶναι ἐῴκει· καὶ
τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ φησὶν
ἀναφανοῦσα Ἀφροσύνην, κατὰ
πρὸς ἑαυτόν· ὁ δὲ ἐνύπνι-
ον ἄλλως ἐκ τοῦ παρήκον-
τος οἰηθεὶς εἶναι τὴν ὄψιν,
κατημέλησε τοῦ λόγου· καὶ οὐ
ὀπίσω ἐκείνων διαφρον-
τίδος ἦν· πάλιν νύξ· καὶ
πάλιν ἡ αὐτὴ ὄψις· καὶ εἰση-
γήσεις τῆς προτέρας κατ'
οὐδὲν διαφέρουσα· ὁ δὲ ἐ-
δυσωπίζετο· καὶ τῇ γυναι-
κὶ προσλογοσιῶν, τὰ τοῦ
φάσματος ὡς εἶχε διήγγειλ·
ὅπως τε τὰ προστάγματα φω-
νῆς ἀκούσοι· ἀφροσύνην
πρᾶξαι ἤπειν κελευούσης·
Καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἐμαθίσαν·
καὶ ὡς ἀμφότεροι τῶν ἠκουσ-
μένων· καὶ ὡς πάλιν ἡ αὐτὴ
ὄψις ἐπεστάθη· ταῦσα διαρ-
ρέουσα· ἀλλὰ σκάζομαι
φησὶν ἡ γυνή· καὶ εἰ ἀκτρίτ
πάλιν τὸ ὄναρ ὑπὲρ κεφα-
λῆς ἐπιστῇ, θᾶττον πο-
τάπαντος εἶναι τὴν ὄψιν
ἐκλογίσαιμεθα· ὡς δὲ καὶ
αὖθις τρίτη ἐπεγένετο
νύξ· ὁ τὸν μῦλον ἐπὶ τυραν-
νούμενος· ἀλλ' αἷς ἐκδοὺς ἑαυτὸν,
ἤδη κατεκρίνετο· ἀλλὰ

Καὶ πάλιν ἡ ὄψις, τὰ αὐτὰ προ-
γνῶσα ἐφίστατο· καὶ σφο-
δρότερον ἢ πρότερον· ὁ δὲ
διυπνισθεὶς ὑπανίστατο·
καὶ συντρόμως τῇ γυναικὶ
ἐξηγεῖτο τὸ ὅραμα· καὶ ποῦ
ποτε γῆς ἂν εἴη τὸ καθ' ὕπνον
ὁρώμενον, ἐζήτει μαθεῖν·
Ἡ δὲ γυνὴ σωφρόνως ἅμα ὡς οὖσα·
καὶ τὸν ἄνδρα τῆς τοσαύτης
αἱρουμένη φροντίδος δῆτ'
ἀπαλλάττειν, θάρσει ἔφη πρῶ
κυταπεάμερ· καὶ μηδὲ τοσαῦ-
τας φροντίσι μεριμνᾶσθαι ἀεροῦ· ἐν-
λόγον γὰρ ἀρκύων τὸ θήραμα·
θεία γὰρ τινὶ καὶ ὀξαισία ὀρό-
πῃ, χθὲς ἐμμώθην μένη τὰ καθ'
ὕπνους σοι ὁραθέντα· ἅπαν-
ταχοῦ περιηγῆσαι ζητοῦσα,
εἴπου ἐφ' ἀγροῖς καὶ ἀγρο-
γοαρίων μόνα· παρ' ἄρτι
Καρύνην ἐκάμνην καταλαμ-
μάνω ταύτην συχνῶς ἐλθοῦσα·
Κἀνθάδε ταμόλις τὰ προσα-
γάγουσαν· ὁ δ' αὐτίκα τῆς
φροντίδος ἀπολυθεὶς, ᾗ πο-
δεινὴ εἶχε, πρὸς τὴν καλύβην
ἀνέτρεχε μετ' ἐκτὸς σπουδά-
σης· ἀλλ' οὐδὲ ἡ γυνὴ τῆς
τοιαύτης καλῆς ὁδοιπορί-
ας ἠμέλει· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ κατό-
πιν ἐδίωκεν· ἐπειδὴ δὲ τῆς
σκηνῆς ἐκείνης ἔνδον ἐγέ-
νοντο, φῶς τὰ κήρων διαρ-
ρήξαντες, ὁρῶσι θαῦμα

ξένον· αὕτη μὲν μάλιστα μὴν καὶ
ὅλην ὄρθιον ἀνατεταμένη
τῷ θεῷ· χεῖρας ὅλας εἰς ὕψος
ἄρασα, καὶ ὅλην ἐξεχομένη
αὐτοῦ· καὶ τῆς ἄνω πορείας
ἐφιεμένην· καὶ παιδίου ὥσπερ
ἠρεμαίως ὑποψιθυρίζουσα·
ὃν τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ ἔλα-
φος ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑ-
δάτων, οὕτως ἐπιποθεῖ καὶ
ἐκείνη ἡ ψυχή μου, πρὸς σὲ
ὁ θεός· ταῦτ' οὖν ἐκεῖνοι παρα-
δόξως ἰδόντες, δὲ ταραχθέντες
ἠρέμα τοῖς ὄπισθεν ὑπο-
χώρουν· καὶ μὴν δὲ δακρύ-
ων ὄμβροις καὶ συχναῖς γονάτων
κλίσεσι προσκειμένη, ἀπε-
δίδου ταῦτα τῆς εὐχῆς· ἐπειδὴ δὲ
Μόλις πρὸς ὄρθρον ἐπανήκε-
κλίνη κύψα, δι' ἂν ἐπαύσατο· οἱ
δὲ ἐκ τοῦ σχεδὸν ἄσιον τῶν, ταῦ-
την ἠσπάζοντο· καὶ τὰς κε-
φαλὰς τῇ γῇ προσερείσαν-
τες, ἢ τοιαύτην εὐλογίαν· καὶ
πρὸς τὰ οἰκοι ταύτην· καὶ
μίας ἐπάραντες οὐκ ἐλάχι-
στον μετεστέλλοντο· καὶ ὑπε-
ρετίθετο τὴν αἴτησιν· τὸ δὲ
καλὸν ἐκεῖνο ζῆλος οὕτω τὴν
μακαρίαν ἀπαγορεύουσαν
τὴν ἐξέλασιν, καὶ τὰ τοῦ
φάσματος προσετίθει· καὶ
ὡς οὐχ ἡμᾶς ἔλεγον οἴκοθεν
ἀλλ' ἄνωθεν ὄψις ἡμῖν μυ-
στικῶς ταῦτα καθυπέδει-

ξεν· κἂν μὴ πρὸς μόνου ἀμμοῦσα
Ὡς ἐγνωσται ἤδη· καὶ οὐκ ἐξέφαι
αὐτῇ τοῦ λοιποῦ· μὴ θορυβῶ-
μεν ἐκτός· τὴν κατάσκοπον αὐ-
τῶν πορείαν, ἀφορμωμένη
δὲ μὴ καὶ ἐπὶ συμφέρει τῆς δόξης
ἔρως· ὁ πάντα τὸν θησαυρὸν
εἰδὼς ἀπολλῦν τῆς ἀρετῆς,
κἀντεῦθεν καὶ ἀνημύτοις
δόξης ἐπιχειρεῖν, καὶ πρὸ
τοῦ ἐναντίον τούτου σκοποῦ
ταύτη μεταρρυθμίσαι, τὴν ἐκεί-
νων αἴτησιν ἀνθεῖναι δὲ ζη-
μένην· καὶ ἀνύσαι κατεγγυη-
σαμένη, νυκτὸς ὡς πορρω-
τάτω δὴ γενομένης· λάθρα
τῆς καλύβης ἀποδρᾶσα,
πρὸς τὴν θάλασσαν γέγονε·
Πλοίου δὲ πρὸς ἀναγωγὴν
ὑπορρέουσιν ἐκ τοῦ σχεδὸν ἐπιτυχή-
σασα· ὃ πρὸς τὸν ἀνάπλουν
ἐντεῦθεν διαπλεῖν· καὶ πρὸς αὐτὸ
τὸ στόμα τοῦ ἀξείνου τινέας
πόντου, ἀλλ' αὐτοῦ ἐπιμεῖ-
ναι· ἐπειδὴ καὶ πρὸς ὅρμον
ἦν τὸ σκάφος, ἀκινδύνως
μάλα τὸν τῆς θαλάττης πόρον
διελθόν, αὐτίκα τὴν γυναι-
κείαν πρὸς ἀνδρώαν μετα-
φιασαμένη στολήν· καὶ ἀντὶ
Εὐφροσύνης τὴν Ἰωάννου
κλῆσιν μετακινήσασα, ὅλη
τῆς κατὰ θεὸν πορείας ἐγί-
νετο· τὰ ἐκ γὰρ δὲ πάντα
φροντιστήρια διεχθοῦσα·

Καὶ οἷα τῆς φιλέργου καὶ σπουδαίας
ἐξ ἁπάντων ἐρανισαμένη
τὰ κράτιστα· καὶ ὅσα φωτί
ζειν οἶδε μάλα τὸν νοῦν· καὶ
πολλὴ ἐκεῖ τοῦ καταθυμίου·
διὰ τῆς κατὰ μικρὰ χυσοῦ συλλο
γῆς ἀπολεξαμένη· τέλος
Ἐπάξ αὐτῶν ὅσον χρήσιμον
ἠρανίσατο· οὐδὲ γὰρ πολλῶν
ἡ φροντὶς ἀμελῶν· ἢ ἄλλο τι
θελήσεως ἀμέλειαν παρὰ
τοσαύτη λαθόν· ὃ μὴ πολλῷ
ἐκείνη τὸν τῆς θελήσεως
πέθου πλοῦτον, τοῖς περιτ
ἐξειμονεῖς καλοῦ ἀπόρτι·
πλείστα δὲ ἦσαν ἐκεῖ τὰ
μοναστήρια· ἔνθα δὴ πολλοὶ
τῶν ὑπερήμας· φιλοπο
νώτερον τὸ τῆς ἀρετῆς
μετιόντες, ὡς χρεὼν τοῖς αἰρου
μένοις ζῆν ὁσίως ἀπετίθε
σαν ἔλεγον· περὶ μίαν τοῦ
Κορυφαίου ὄρους ἀποτόμου·
ὃ δὴ ἐνδρέσι παντοίοις συ
νηρεφὲς ἦν· ἄνδρας ἐνοῦ
τῶν πτήζοντας. καὶ τῷ
κῳ δουλεύοντας· ξένην
δέ τινα καὶ τὴν ἀγωγήν.
Καὶ τὴν δίαιταν ἐπιδεικνυ
μένους, ἐν ταῦθα τὴν περι
φορὰν ἵστησιν· οὐδὲ γὰρ εἶ
ναι πρὸς λόγον ἐκεῖνη. τὸν
τιμικὸν καρπὸν ἐπενεγκεῖν
μέλλοντα ἔνθεν κἀκεῖθεν
μεταφέρεσθαι· ἐχάρισμα

βάναν, ὥσπερ οὐδὲ τῶν φυτ
ἃ συνεχὴ τὴν φυτείαν πα
ρέχει πρὸς καρπὸν ἀναδο
σιν καθίστανται γόνιμα· οὐ
κ ἦν δὲ ἀναγνώρισος χρη
στῆς οἰων, τὸν καθ ἀπαξ
ἐνοικεῖν πεποιθέναι αἱρου
μένον· διὰ τοι κἀκεῖνη
δὴν ἐνδιαιτᾶσθαι μὲν
τῆς πλάνης καὶ τῶν χώρων
τὸν αὐχένα ὑποκλίνειν·
Καὶ δὴ τὴν μετ' αὐτῶν θεοφό
ρων ἀνδρῶν ἐκείνων αἱ
ρετισαμένη διαγωγὴν τὸ
καὶ ξιωαυλίαν, τῷ μοναστη
ρίῳ ἐγκλείεται· Ἐν
Ταυθαδὲ γενομένη τῇ μακα
ρία, ὅσος ὁ πόθος τῶν ἀθρ
ἐπανίστατο πόλεμος· ὁ
σωγὰρ ἐκείνη πρὸς ἀνά
ληψιν ἀρετῆς ἡ σπουδή, τό
σουτον ἐκείνοις ἐξάντιρρο
που. τὸ πάντα κάλλων κι
νεῖν, γνῶναι ἐκείνης τὸ προ
θυμον καθιστᾶν· καὶ δ' ἄλλος
λαβεῖν ἔπεσθαι· καὶ μὴ ἐφί
κέσθαι πάθειν τοῦ ἐγχειρή
ματος· αὕτη δὲ ὥσπερ
ἄρτι καθισταμένη μάλα γε
ννναίως, σπουδαιότερα προ
σεκαλεῖτο τῇ ἀσκήσει· φιλο
νικοῦσα μὴ μόνον τοὺς
ἐκεῖ ἅπαντας. καὶ μιμεῖσ
θαι καὶ ὑπερνικᾶν, ἀλλὰ
μιμουμένη καὶ πρὸς τὴν ἀ

ἐγ ἡμερῶν παλαίσματα προθέατ-
ρον παροξύνουσθαι· ἀμέλει
καὶ πάσης δόσας ἀσκήσεως
ἐν μικρᾷ χείλει γευσαμένη, θαυ-
μάζομεν καὶ τοῖς ἐν τῷ φρ-
οντιστηρίῳ μένουσαν· ἔκπλη-
ξις δὲ καὶ θαῦμα ἦσαν· καὶ οἱ
ὁρῶντες φοιτητρῶν φύσιν
ἐπὶ γυναικείαν ὁρῶσι καὶ
ἀπαλήν· οὐκ ἀπομιμουμέ-
νην τῆς τῶν ἀνδρῶν,
ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν πολλῶν μᾶλ-
λον καὶ πόρρω δὲ τῆς ἀσκήσεως·
κατὰ πρὸς τὴν ἀγγελικὴν πα-
ρεμβαίνουσαν πολιτείαν·
οἷα δὲ αὐτῇ καὶ τὰ κατορθού-
μενα· καθαρμένου καὶ
Θ(ε)ιομένη τῆς ἀρρεν(ικ)ῆς παρὰ κατ-
αρχῆθεν ταύτῃ θεμέλιος, τὸ
τῆς εὐπαλκοῦς σωτήριον
καὶ ἀνυπόκριτον· οὐδὲ
γὰρ ἦν ποτε τῶν προσώπων τι
ἐνθέν, οὐ καθ' ἕως ἡμῖν ἐστὶ
καὶ ἐπουλάζετο· κἂν ἡ πά-
λαι αὐτῇ τὸν ἔσχατον κίνδυνον
μελετῷτο, τῆς ἐγκρατείας
ἁπάσης αὐτῇ καλὸν διαφθ-
ορὰν τῶς κατωρθοῦτο· ἅπαξ
γάρ που καὶ δεύτερον ἐπ-
εὶ τοῦ τῆς ἑβδομάδος·
ἄρτος δὲ ἦν καὶ ὕδωρ ποτόν·
κατερραθῆ· ἐν τάλαθεν ἀρνητρία·
καὶ στάσις πάννυχος· καὶ χειρ-
αιρόμεναι προσευχαί· πτέρυ-
γες οἷον ἐν τοῖς· τὴν γένεσιν

ἄγειν πρὸς οὐρανὸν ἠλκυσται
καὶ μετεωρίζουσαι· εἰδέναι
Διὸ σὺ ταύτῃ καὶ κατακρίνε-
σθαι, ἢ τῷ μόνην τῇ φύσει·
ἵνα μὴ καὶ φάσμα καὶ φύσις
ἄλλη τὶς ἀλλοτρία παρὰ τὴν
ἡμετέραν ἐπινοοῖτο, ἀγαθὸς
ἰὼ αὐτὴ ἡ γε ψυχή· οὐκ ἐπ'
ἐδάφοις ἡπλωμένας ἀγρούς·
ἀλλ' ἐπὶ λίθοις καὶ οὕτως ἀνω-
μάλοις ἐπαιωρουμένας· ἵνα
καὶ αὐτοῦ τοῦ ὕπνου, μὴ πρὸς
ἡδονὴν καὶ κόρον· ἀλλὰ πρὸς
χρείας μάλιστα καὶ ἀνδρομοίως
παραλύοιτο· καθ' ὅσον περὶ
τοῖς ταπεινῶς ὥστε αὐτῇ
προσθεῖ ἐπεκάλυπτο· καὶ ὅσον
τοῖς καλοῖς ἐπεμίγνυτο·
καὶ τὴν πολιτείαν ὑπερφέ-
ρουσα διελάκρυντο, πόσον
τὸ μὴν αὐτῇ τὸ φρόνημα
μέτριον· καὶ ὥσπερ εἶναι τῶν
τοῖς ἐσχάτοις περιφρημ-
μένων καὶ τοῖς προσεοικυῖα·
ἀμελῶς καὶ πάντα παράττου-
σα ἦν· κἂν τοῖς ἐσχάτοις
καὶ ἐπιμόχθοις μάλιστα δι-
ακονουμένη· καὶ ταῦτα πρά-
ττουσα οὐδὲν ἐνόμιζε τὸ μακ-
ρὸν ἀνύειν· ἀλλ' ὡς μηδὲν ἐ-
νεργοῦσα, οὕτω διέκειτο·
Πᾶσαν καὶ γὰρ ὑπὲρ βίαν ἦν
ἀόκνως διαπελοῦσα· ὕδωρ
ἀνεῖλκε τοῦ φρέατος· καὶ
ταῖς τῆς μονῆς χρείαις

Τοῖς ὤμοις δ' ἀναμαστάζουσα
προσεκόμιζε· ξύλα δὲ κατακλῶσα,
πῶ ὅπλα φέρω πορθήσειν· ἐ-
φίστατο τῇ πράσωζη· τῇ ἀρ-
ρεία τῶν μαχαίρων προσέτρε-
χε· πάντα τὰ δεινὰ ἀπολῶσ' ἐστι-
γῆ δὲ ἀπαμύνουσα· οὐ λόγων λῆρον
σωφρονοῦσα· οὐκ ἀγνοήσασα π-
ρον τοῦ σώματος προσεκ-
φέρουσα· ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν
συνήθων συναζεύξεων ἥκιστα
μέλουσα· ὅλαις ταῖς νυξὶ καὶ ἡ-
μέραις· κἂν ταῖς χρείαις δι-
ακονοῦσα· ἢ τοῦ θυμοῦ μετέχουσα τῷ
φρονήματι αὐτῆς περιῆν· καὶ
ὁμοίως ἀρεταῖς θεοῖς καὶ σμ-
ηγάλλετο· ἄληκτος τοίνυν
ἦν πρὸς αὐτὸν ὁ ἔρως· καὶ
οὐδὲν ἄλλο παρ' αὐτῇ, ἢ θές κ
θεῖ ἔργα ἢ ἐργασία ὑπὸ σοφῶν οὐ-
μένα· εἰ πρὸς δὲ τίς ἐσπουδα-
σθη ταύτη· καὶ τὸ τῆς ἀπ-
χέλιμα· καὶ τὸ φρενήμαιον ἐ-
πὶ πᾶσι καὶ ἀφαστάφον· τῇ
γὰρ μακρᾷ διαίτῃ καὶ φω-
νῇ πάσῃ ὁρμὰς τῶν παθῶν
ἀμαρτίλαα· καὶ οἷον ἁπὰν
καθ' ἑαυτὴν φρενώσασα,
καὶ τὸ μὴ πάσαν τῶν φρε-
νῶν ἀνεκτήσατο· ὅσον δὲ
ἡ ἀνδρεία ταύτης καὶ γεν-
ναιότητος· τὸ μὴ μόνον
οὕτω τῶν παθῶν περιγε-
νέσθαι τῆς φύσεως, ἀλλὰ καὶ
τὸ μαχημοῦ οὕτως ἐνθησά-

(Η)
σθαι καρτερὰν καὶ καταγώνι-
σαι μετὰ ἀρρένων σωμάτων δι-
ατελοῦσα· καὶ ταῦτα τὴν
ὥραν ἐπαγομένην ἀφριγῶσαν
τε καὶ ἀκμάζουσαν· ὃν
τρόπον γὰρ ὄντως ἡρμάζετο τὸ
τῆς φύσεως ἀρρενικὸν καὶ
γενναῖον· τὸ μὴ αἱρεῖσθαι
φυγεῖν ἀρρένων ὄψεις, ἀλλὰ
καὶ μᾶλλον σὺν αὐτοῖς δια-
καὶ μὴ ποιεῖν ἡττηθῆναι
ἀλλὰ καὶ μαθ' ἂν συλᾶσαι·
καὶ οὕτω χαριέντως τὸ τῆς
φύσεως σκίρτημα· κατὰ-
θεῖν καὶ δειλὸν ἀπελάσαι
σὺν πᾶν τὸ θῆλυ· φθόνον
ὡς εἰπεῖν εἴγε βούλοιτο
φυλαχθῆναι, τὴν ἐπιμιξίαν
τοῦ ἄρρενος· οὐκ ἂν δ' ἐ-
οὕτως ὑπερφρόνητο, ἀλλ' ἡ
ἐμμεριθέως ἅμα ταῖς σκλη-
ροτάταις τῶν ἀρρένων ὁζε-
λοτο ταύτην· καὶ οὕτως
ἦγε τὸ ἄριμον φρόνημα·
οὕτως οἶον ἀχρύσῃ τῆ μα-
καρία, πρὸς τε πρὸς τοῖς
ἄλλα ἐπι, τῶν μοναστηρίων
ἠρύετο· Ὁρῶν τοίνυν ὁ
ἀρχαῖος ἡμῶν τοῦ γένους
πολέμιος οὕτω πρὸς μικρὸν
ταύτην ἥκουσαν ἀρετῆς.
καὶ μὴ οἷός τε ὢν φέρειν· τὸ
αὐτοῦ θράσος ὑπὸ γυναικὸς
σφοδρῶς καταγωνιζόμενον,
θορυβούμενον μέλλοντα ταύτην

ἁμαρτητίζει· οἱ δ' ὑπὲρ δόξης
πο σοφίσματα διαγωνιζόμενοι·
ὡς γὰρ πᾶσαν ἡμῖν οἷα ἄμμον·
πηγὴν τῆς δ' ἐλαίας τρίτον·
οὕτω γὰρ ἡ ἀφροσύνη· ὡς
προφθάσαντες ἐφημερινῶν
νομάζεσθαι ἀμύνων, ἢ ῥῆμα
πως ὑπερείρει τὸ ξίφος
πῶν μονομαχῶν· καὶ πρῶτα
μὲν τινῶν τετρώσαν αὐτ
καὶ ὑποδεξάμενοι· καὶ
παραχωροῦντες τῶν πρ
πείων ὡς μάλιστα· ἀπελη
λυθέντες ἡμμένον· καὶ παν
τὶ προσώπῳ, τὸ ἐφαρμάσειν
ὑπερφερόμενοι ἐκεῖνον·
Χρόνῳ δὲ τολμῶσι· καὶ ἀθρόαι
δή τινι φθέγματι· καθ' ἑαυ
τοὺς συνταξάμενοι· χαριζό
μενοι μὲν καὶ ἄλλως· τοῖς
δὲ ἀρηθείαις, καὶ τὸ τῆς ἀ
ρετῆς ὑπερφέροντι τοῦτον
σεμνύνοντες, τέλος τολμῶ
σι τὴν αἰδοῖ καὶ τῷ πόθῳ
θρασύτερον· καὶ τῆς καθ'
αὐτοὺς μονῆς προφάσει τὴν
ἀναδέξασθαι ψηφίζονται· μετ'
τοῦ καθηγεμόνος αὐτ
πρὸς τὴν ἐκδημίαν· ὡς δ' ἐκ
εἶναι ἐκείνην τὰ κατασκοπ
ἐκείνοις διαμαθεῖν, τίαν τί
παρ' αὐτοῖς ἐκείνων εὐ
χαῖς μὲν· ὡς μάλα καὶ θαυ
μαστὸν λογισάμενοι γὰρ ὡς
οὐκ ἄλλως ἐξεταίοιτο

Κἀν τῷ ἐκδιαφυγεῖν· ἐμ
λαθέσθαι τῆς μάνδρας ἀναχω
ρήσει, περιμένουσα νύκτας
πᾶσαν ὄψιν κλέψασα, πρὸ
δήπου λανθάνεται τῆς μον
ὡς δ' ἂν ἀποβαλομέναις ἐν
τύχοι ταῖς πύλαις, ἐξάπτεται
καὶ πρὸς ἑτέραν ἔρημον ἀπ
οίχεται· πολλῶν πολλὰ ἐρωτῶντ
διδοῦσα· κἀκεῖ δὲ ἐπὶ τὰς
μονὰς δραμοῦσα· καὶ τὰς ἐκεῖ
σπηλαίας τε καὶ μοναστήρια
διελθοῦσα· καὶ πολλὴν καὶ
οὐ ῥᾳδίαν φανεῖσα τὴν πορεί
αν ἀνύσασα ἣν ὠφελεῖν· εὐφρο
σύνη τῶν ἐκεῖ σπηλαίων
γέρον τινὶ ἐντυχοῦσα· ὅρον
ἀγγελικῆς ζωῆς τῆς ἀσκήσεως διά
γωσαν τι· τούτῳ δηλοῖ αὐτῇ
μιθήσασα ἐρῶν ἐντυχοῦσα, καὶ
ρ· καὶ παρ' αὐτοῦ μένειν ἠγά
πα· καὶ τοῦτο ἐδείκνυ καὶ
σχήματι καὶ ψυχῇ. οὐ ῥᾳδία
τὴν ἀναχώρησιν ἐλογίζετο·
ζη τοιοῦτον γάρ τι χρῆμα ψυχή·
μη ὁπόταν τοῖς κατασκοπ
ἐντύχοι· χαίρει μάλα καὶ ἥ
ον κ δεται· καὶ οἷον εἰ προσπε
ρονᾶται τοῦ ἐφέσου· καὶ ἡ ἐκεῖ
ἀναχώρησιν μου λέγεται· ὁ μὲν
Τοι θεῖος ἐκεῖνος ἀνὴρ· τὸν
ἀνήνυτον ὁρῶν· οὕτως αὐτ
ἐρχόμενον· καὶ μηδαμῶς
εἰπεῖν δ' ἂν καὶ γένοιτο ἀναχω
ρεῖν προθυμούμενον,

πρῶτον μὲν ᾑρετίσατο· ὅθεν ἂν
καί τις ὀνομάζοιτο· καί τι
αὐτῷ βουλομένῳ εἴη· οὕτω
τὴν τοσαύτην ἔρημον ἐπι-
θεῖν· ὡς δ᾽ ἐκεῖνος τὴν πα-
τρίδα δὴ ἐνθένδε ἔλιπε· καὶ τὴν
κλῆσιν ὅτι περ ἰωάννης
καλοῖτο· αἱρεῖσθαι δὲ ἀν-
δριθείως ἑαυτὸν ὑποθεῖναι·
ὅσος δή τος αὐτῷ τῆς ἐπωπο-
ὀδοῦ γένοιτο, ὁ γέρων· ἀλ-
λὰ τραχεῖα μὲν καὶ σκληρο-
τάτη μίαν αὕτη ἡ ἔρημος·
ἄνυδρος γὰρ ὡς ὁρᾶς· καὶ
πάσης ἀμοίρης παραμυθί-
ας τὸ· καὶ τὸ δὴ μέγιστον, γυμνὴ
πᾶσα· καὶ οὐδὲ φυτοῖς κομῶ-
σα ἵνα ταῖς ἡμέραις· αἱ δ᾽
ἂν ἡ ἀσκητῆς οἱ δὲ τρέφε-
σθαι, γόνιμος· ἀλλὰ πόρρω
μὲν τὸ ὕδωρ καὶ οὐδὲ πό-
τιμον· ὀξ ἀγρίων δὲ σπερ-
μάτων καὶ ἡ τροφή· πῶς
οὖν οἷς οὐσιῶπερ ὁ φόβος ἐκ μὲν
γεγενῆσαι ταῦτ᾽ ἐν ἀλλ᾽ ἐκείνῃ
χρυσείας· ὁ δὲ ἰωάννης·
Ὅτι φησὶ διὰ τῶν σῶν εὐχ-
ῶν ἐρ τίμιε· κἀμοὶ δοίη, καὶ
τῆς ἐρήμου ταύτης δ᾽ ἐ-
μὲν ἐκεῖνο τὸ σκληρόν· καὶ δ᾽
ἀσοῦ τούτῳ δουλεῦσαι· καὶ
τούτων ὡσαθῶν ἀπαλλα-
γῆναι φορτίου· πείθεται
τοίνυν ὁ γέρων τοῖς ῥήμα-
σι· καὶ τὸν ἰωάννην μετὰ

φροσύνῃ εἰσδέχεται· πλὴν ἀλ-
ρετῆς οὕτω καὶ τελειότη-
τος ἀρχὴν μὲν ὧν δὲ μῶς ἀνω-
μων καὶ πάλιν ἀπῆγεται·
Καὶ οὐδὲν ἐκείνη παρῄεται
σπουδῆς ἔργον, ὃ μὴ θάτ-
τον ἢ λόγος, ἐν ἡμέραις ἕξ καὶ κα-
τεπράξατο· ἀμιλλωμένη
πρὸς ἅπαν, ὃ σπουδὴ· καὶ
χρόνος τῶν ἑκόντι ἐχαρίσατο.
καὶ δὴ τοῖς κατὰ θ᾽ μὲν ἔργοις
ὅσαι ἡμέραι προσσπαίρου-
σαι, οὐδὲ τῶν σωματικῶν
κόπων ἡμίσαι· ἐν πᾶσιν
ὡς θεῷ παρεσχοῦσαι· οἷς διὰ-
κονουμένη τῷ διδασκάλῳ
ξυνέναι μὲν· ἐρήμου γὰρ
καὶ σκληροῦ ὑπὲρ πάντα ὡς ἀεὶ
τὸ τόπου καθεστηκότος κα-
θάπερ δηλοῦται καὶ εἴρηται·
ἐκείνη τὸ κεραμίον τοῖς
ὤμοις διαβαστάζουσα· καὶ
πόρρωθεν ὡς ἀπὸ μιλίων
μακρίων, τὸ ὕδωρ τῷ
πρὶ διεκόμιζεν· οὐ μόνον
δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὅσον πρὸ
χρείαν πυρὸς ἐνέδει τοῦτ-
θάμνοι δὲ ταῦτα καὶ ῥωπή-
ϊα· καὶ ἄλλα ἅττα, εἰς χρῆσιν
ἀναγκαίως προσλαμβανό-
μενα· δ᾽ ἕκαστος καὶ ἑῶσι
Ταύτην δὴ τὴν ἄσκησιν, ἡ μα-
καρία χρόνος δ᾽ ἤνυτο·
οὕτω δὲ τοῖς πρακτικοῖς ἀγῶ-
σι ἰνασλικῶ τῶν πηχεῖτο

δὴ ἡγούμενον περιφανῶς·
ὁρῶν αὐτὴν ὁ τοῦ γένους
ἡμῶν πολέμιος· μάλα τοῖς
ἀσκητικοῖς πόνοις ἐγκαρ-
τεροῦσαν· καὶ φοβηθεὶς μὴ
αὐτὸν ἐλέγχουσαν πάντα κα-
λῶς κινῇ, ὅπως τὴν ταύ-
της ἐπὶ τὸν οὐρανὸν φερού-
σης ἀνακόψῃ ὁδοῦ· καὶ
πάσῃ τὴν μὲν τῶν ἀνδρῶν
ἀπωθεῖσθαι· ἀσφαλῶς ἀφροσύνῃ
δὲ αὖθις μετασχηματίσῃ, κ(αὶ)
πρὸς τὴν κοινὴν φαντασίαν πει-
σθεῖσαν ἐλθεῖν· κἂν τὰ θεῖα
αὐτῷ γένηται· ταύτην ὑπο-
σκελίσαι πρόσωπον τι-
καὶ τῆς κατὰ θεὸν ἀποσχο-
λῆσαι πορείας· ἀλλ᾽ εἰς μά-
την τούτῳ τὰ ἔνεδρα· τῷ γὰρ
οἰκείῳ ὅπλῳ μᾶλλον πλήτ-
τει· καὶ ὀξυτέρων λοξίων κα-
ταμαργάτον ἀντηρῶν ἐπιτῶν·
τούτῳ γὰρ τῷ προσώπῳ, ἔτι
μᾶλλον ἐρρωμένη ἐπερρωμ-
πεσθαι πρὸς θεὸν τοῦ ἔργου·
καὶ πολλοῖς ἑτέροις καθίστα-
ται ὁδηγός· καὶ Δάκρυσι μά-
λλον ἐκεῖνον γυναίῳ κατηγο-
ρισμένον· καὶ ὦ τῆς θαυμασ-
τῶν ἀμέτρως, ἐστὶ μόνης οὕτω
φλεγμένου σκοπὸλέως,
ὡς στρουθίον παιζόμενον
καὶ διαγελώμενον· καὶ σκο-
πεῖ ἐπίληπτος ζήσις· τοῦ γὰρ
σπηλαίου· ἔνθα διατρίβων
ὁ γέρων ἠγωνίζετο· μικρὸν ἦν μόν-
εκτός που τῆς μακαρίας
ἐστὶ ἡμῖν τῶν ἀναγκαίων ἀσχο-
λουμένης· εἶτα φθάσαντος
πλησίον τὸν χιτωνίσκον
ταύτης διαθέοντων· τοῦτον
ἱερόσημα πως καὶ δεξιῶς ἀνα-
σείσασα· καὶ ξυλύφιλον τι πα-
ραθεῖν τῇ χειρὶ μανοῦσα, ἀπε-
σόμα τοῖς φθείρας καὶ τοῦ
χιτωνίου ἀποκαμοῦσα· οὕτω
δὲ ταύτης ἐστὶ τῷ ἔργῳ δι-
ατελούσης, ἐφίστατα-
τις αἴφνης μοναχῶν ὑπολει-
πόντων τὸν θόρυβον· ἡ δὲ μικρὸν
ἀνακύψασα, ἐν ἀπείρᾳ τῶν
οἰκονόμων δούλων ὁρᾷ τῷ
θηριδίῳ προσφθάμενον τοῦ
σπηλαίου καὶ ἐρημαία προ-
λαλοῦσα ταῖς φωνῇ· καὶ ὅσα
θεῷ ὡς ὅστις εἰ ἠγνωσμένος,
ἢ κἂν αὐτὸς ἐγὼ δὴ τὸ ζητού-
μενον· κατεσκληκότα γὰρ
ἦσαν ταύτῃ τὰ μέλη, τῷ πο-
λλῷ τῆς ἐγκρατείας καὶ ταλαι-
πωρίας καμάτῳ· ἄλλως τε
δὲ καὶ τὸ ἐς ἄνδρα οὕτω με-
σχηματίσθαι, οὐ δὲ πρὸς
μόνου νομίζεσθαι ὅλως ἐδεῖτο δὲ
καιρὸν· ὁ γὰρ ταύτης πατὴρ
ὡς ἐκ Σικελίας καταλαμβάνων·
τὴν κόρην καταμαθοι ἀναμα-
χωρῆσαι, ὅσα μὲν δὴ πα-
πορθεῖν, οὐχ ὁρῶν ταῦτα ἀνα-
ριθμεῖν· πῶς ἔδει ταῦ-

προσόντα τοῖς πένησι καὶ τοῖς
κατὰ ταύτην ζῶσιν ἁπλῶς, τοῖς
δούλοις ἐκ τῶν περιλειφθέν-
των τὰ προσήκοντα χορη-
γήσασα, ταῦτ' ἄρα ζητῆσαι ἐκ-
πέμπει τῆς θυγατρός.
Καὶ ταῦτα τῶν περὶ ταύτης
διαπραττομένων, τὸ χρό-
νῳ συνωδίναι μέλει τοὐργου·
ὠμεῖς ζήλῳ τῷ πρὸς τὴν
κυρίαν τὴν ἔρημον ἅπασαν
διελθὼν· καὶ ἐς τόδε τὸ
πολίχνιον ἥπερ μοι εἴρηται,
γίνεται· τοσούτου χρόνου
παραρρυέντος· πρῶτα
Μόρου ὢ, μαλιχίῳ προσρημα-
πεδὼν τύχα ρει ταύτῃ· εἶτα
ἐκ τῶν ἐμῶν τῶν λίσσασου-
ιεραχίῳ τὸν ἀπόδεμον,
ὅπερ χορηγεῖ ταύτῃ, τὸν ὑπὲρ
αὐτῆς ἔλεον. κἂν ἐκείνη πᾶν
παρ' ἀπηξίου· καὶ μηδὲν
χρείαν ἔχειν ἔφερε· τί
γὰρ ἂν δράσοι χρυσὸς ἢ
ἄργυρος ἐλθὼν, οὐκ ὄντων τῶν
ὠνίων· ἢ ἄλλων προσφόρων
ἐκκειμένων· χωρὶς δὲ τού-
των· χρυσὸς ἐν ἐρήμῳ ἀν-
δράσι μονάζουσιν, ὑπερ-
λάμπον ἄ· ὁ μὲν οὖν οὕτω
Διαμαρτῶν τοῦ σκοποῦ, πρὸ-
δὲ ἀπεραρπάγη ταύτης ἐρω-
τήσιν· καὶ μὴ φησὶ πέρ τι
μισῶ δόση· γυναῖκά πη μα-
κρῶς ἐν τοῖς ἀποκρότοις

τόποις καὶ σκληροῖς ὁρῶσι·
τὴν κατ' αὐτὴν μετερχομένην
ὁδόν· ἀφροσύνη δὲ ἐκείνη
ἐκέκλητο; καὶ ὡς μηδὲν τι
τοιοῦτον σωφθὲν αἰτῶ
ὅπῃ μακρὸς τοῖς ἔπεσι· τοῖς
ἐκείνοις ὅροι ποιούμενος
τὴν διατριβὴν, καὶ τὰ προ-
σήκοντα ἀφοσιωσάμενος,
ἀπολύειν οἱ καὶ δὲ ἔσπερα
τὸ τὸν ἄνδρα· τὴν γυμνὴν
μνήμην τῶν οἰκείων· ἡ οὖσία
ὥσπερ τὰ ἔνδον ἀναφυγεῖα·
μικρὸν παραχωρήσασα.
Καὶ τῇ φύσει τὸ πάθος ἀφο-
σιουμένη, δάκρυα τὸ
τῶν ὀφθαλμῶν καταρρά-
σασα, τίς δὲ φησὶν αὖθις
αὕτη· καὶ ὅτου χάριν τὴν δὲ
τὴν ἔρημον καταλαμβάνων·
τὴν ἐκείνης οἴκησιν πολυ-
πραγμονεῖς· ὁ δὲ κυρίαν
Μὲν ἠρέμη παραιφησὶν ἐκά-
μη· ἐρωτίδε θείῳ πρῶθεια
καὶ τῶν οἴκοι ἀποδράσα,
ὅπως τι προσμαρτυρεῖ θ' ὑζή-
τουσα, ὡς ἀκηκόαμεν·
πὴρ δὲ καὶ μὴρ αὐτῆς· καὶ
ἑκάστῳ γένος ἅπαντα περι-
φανῆ, εἰς μασιλεῖον γάρ
γένος τὴν τοῦ γένους ...
ἡμᾶς ἀφέρουσα, ἀμιῶτο
εἶναι τὸ μ... νομίζουσι,
μὴ τὴν θυγατέρα ἔχοντα
καθορᾶν· ἔνθεν τοι καὶ

πλατάνοις ὅσοις τῶν οἰκιῶν·
πλατάνοις ὅσοις ἐφοδιά-
σαντες χελιδόσιν, ἄλλο-
θεν ἀλλαχοῦ διαπέμπονται·
ἐμοὶ δὲ φαίνεσθαι τὴν μέσ-
δενδρον κεφαλοῦσι· καὶ ὅσοι πτε-
ροῖς ἐπ' ἔτεσιν ἀνιχνεύοντες.
οὐδαμῶς ἂν κύων ἔνδον ἀλ-
τὸ θήραμα διεδιώκημεθα·
οἶμαι δὲ ἂν καὶ πρὸς τοσοῦτο-
πένθος πικρὸν· καὶ τὸν
υἱὸν τοῖς γεγεννηκόσι τὰ σπα-
λαία πολιτῶν· πρὸς ταῦτα
Ἡ μακαρία ἀνθίον τι φρεμάζα-
σα, ὅθεν φησὶ τὸν κόρον ὅπαν-
τα πρὸς τὸ συμφέρον οἰκο-
νομῶν εἴπερ δὴ σωτελῶ,
ἀναδείξασθαι τὸ ζῆν τοῦ μόνον·
τοῖς γε μὴν τὴν κόρην προση-
κουσι, κἂν εἰ μηδὲν ἀχαρ-
ιστῶν· ζῆν γὰρ ἀνάγκη μᾶλλο-
τούτων τὴν παῖδα· τὴν
κατὰ τὴν μέσην χωρῶν ἡμῶν-
δόν· καί γε οἶμαι ὅσον ται-
ταύτην· οἱ δ᾽ ἂν τοῦ γάμου
περιλαβόμενοι. ταῦτ᾽ εἰποῦσ',
μετὰ ἀπορίας ἀποπέμπει
τὸν ἄνδρα· ὁ δὲ γε τῆς κα-
κίας ἐφευρετὴς δαίμων δὴ
μυριάδας τὰς περὶ αὐτὸν·
καὶ φίλας αὐτῷ δυνάμεις
συναθροικώς, μόνον οὐκ ἀ-
μύνη, ἐφίστησι τῷ σπηλαίῳ·
καὶ πρῶτα μὲν φάσμασι
ὑπερορίοις κακοῖς τοῖς,

ὁ πιερατὸς δ' ὅσος οἷον αὐτὴ γέ-
ποιεῖν· καὶ ποτὲ μὲν οἷον τι
πυρὰ φιάπων ὀφθαλμῶν·
καὶ ὀδόντας μακροὺς· ὅσοι
ἐγχαρισμαμάτι, ὥσπερ κύων
ἀποφαίνων· ἄλλοτε εἰς ὄφιν
καὶ δράκοντα μετεσχημα-
τίζετο· πελώριον οἷον, καὶ
συρίττειν μέγα ἐκεῖ· ἄλλοτε
πρὸς ἄλλο τι τῶν ἰοβόλων
μετεμορφοῦτο· καὶ εἰς λέοντα
καὶ πάρδαλιν ἐναλλάττεται καὶ
πρὸς μύρμηκα καὶ κώνωπα
μετεβάλλετο· ὡς δὲ πάν-
των ἡττώμενος ἀναχωρεῖν
κατηπείγετο, ὡς εἰς παρά-
ταξιν ἀνθωπλίζετο· καὶ ἠ-
χήν τινα καὶ ἀλαλαγμόν, τὰ πρὸ
τοῦ σπηλαίου ἀνὰ μέσον ἀνῆκε καὶ
ἐπεταράττε· ὡς δὲ καὶ τοῦτο
τοῦ φάσματος, οὐδὲν ἀπο-
ἐκείνη ἐθαμβεῖτο, ἐφ' ἕτερα
καὶ μόνον περιμετεστρέφετο·
λίθοις γὰρ ἀφθόνοις τὸ σπη-
λαιον ἐβάλλε· καὶ φωναῖς
ἀγρίαις τὸν ἄνδρα ὠνείδιζε·
Ὦ ἀφροσύνη λέγουσα· ἡ το-
σούτοις ἄνδρας διαλλάξα-
σα· καὶ ὅσοι τοσούτοις ἔτεσι
πολλὰ θηρίων πειρώμενοι, οὐκ ἄρα
σοί γε ἀρκοῦν ἔδοξε τὸ ὅσοι
τοσούτους ἡμᾶς περιτρέπω·
χρόνος που μακρὸς ἐξήκει τρι-
ακοστός· ὀλίγου δὲ ὄντος·
ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν δὲ τὴν ἔρημον

ἦλθε. ἐγὼ μὲν ὅμως ὁδῶν καὶ
θαλάσσης ἀνέφθασα σιν· ὁ γὰρ
φερόμενος διατρίβειν τούτοις
τοῖς ὄρεσι σοῦ χεῖρας καθη-
μῶν ἐπαιρούσης· καὶ τοῦτο
πράττοντες ἦσαν ἐπὶ πολύ.
Ὁ μὲν τῆθος ἀνὴρ ἔκλαμος ὁ τοῦ
σπηλαίου δῆλα δὴ ὁ ἡγούμενος·
τούτων γινομένων ἀκούων,
μετὰ πρὸς ὄρθρον τὸν Ἰωάννην
μεταστειλάμενος, θαρσεῖ ἔφη
τέκνον· γνώριμοι αἱ τῶν δαι-
μόνων καθ' ἡμῶν σοι ἐπήρειαι,
ὡς θορύβου πλήρη· τὸν ἐν
ταῦθα χῶρον διεμερίζουσι· καὶ
τερατείας μένουσης· ὅσης
δὲ καὶ ἀδολεσχίας ἐμπιπλῶ-
σι τὰ περὶ ἡμᾶς κύκλῳ. τί
δὲ ἐρῶ ἦν, ὅτι καὶ γυναικὸς
τῆμος μὲν φαντασθῶσιν αὐτό· καὶ
Ἀφροσύνην αὐτὴν κατονομά-
ζον· καὶ κατ' αὐτῆς ὡς
πλεῖστον ἔθηκον τὴν ὁρμήν.
μὴ ἄρα τέκνον Ἰωάννη,
σὺ διὰ μακροῦ τὸ ὕδωρ μετα-
κομίζων καὶ τὸ μικροῦ τοῦ
τὸ ξυλάριον· ἐν τοῖς δὲ τοῖς
ὄρεσιν ὅμως, γυναῖκα τινὰ
κατ' αὐτὴν τὴν πορείαν ἀπαντ-
ούσαν, ἔφη τοσαύταις χρῶν-
ται ταῖς ἀπειλαῖς, καὶ οὕτω
κατ' αὐτῆς ἀκρατῶς μαι-
νονται; Καὶ ὅς. σοὶ δὲ ἄρα ὡς ἐν
Λ ἤθη κατ' αὐτὴν ὥσπερ· τὴν πεῖ-
ραν καθ' αὐτὴν ὁ ἐχθρῶν

ἐμῶν φήμω κότι· ὡς γὰρ θέατρο-
τὰς αὐτῶν ἐν ἕδραις, οὕτω δὴ
ἀλκεῖαι· ἡ γὰρ οὖσα ὡς εἴης, ὡς
ἄνθρωπος κτόμος ἐστὶν ἁπάρ-
χης· καί γε πειρώμενος ἡμᾶς
ἐκπεδάσασθαι· καὶ τὰς τρίχας
ἡμῶν ἀλλοιοῦσι· καὶ εἰς ἀλλο-
κότους λογισμοὺς ἐπιρριπτεῖ·
οὕτως ἐπὶ τὸ θέαι θαρσαλέ-
ως· καὶ τοιούτοις ἐν ἀσχημοσύ-
νους λέγει, ὡς καὶ γυναικῶν
ὑποκρινῆς κεινομόνωματα·
τὸ σῶμα τὸ μὲν ἧς κατ' αὐτὰ ἐν ἡμῖν
ἀγωνίας ἐκλύειν πειρώμενος·
Τούτοις τὸν γέροντα παραπεί-
σας ἔδοξε γὰρ προσήκοντα
λέγειν τῷ πράγματι· ἅμα
φωτί· τὸ κεράμιον ἀναχεί-
ρας ὡς ἂν δῆθεν ὕδωρ μετα-
κομίσαι, ἐκεῖνο μὲν ἐκτὸς
τοῦ ἀφίησιν· αὐτὸς δὲ ἦ τό
δῶν εἶχε, τὸ σπήλαιον καὶ
τὸ ὄρος καταλιπὼν, πρῶ-
τον μὲν ἐπὶ τὸν ἄξειμον·
εἶτα καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ ὄνομα
τοῦ τόπου τοῦ γῆ ἐφθάσαι· καὶ ἐν τῷ
πρότερον διατριβαῖς γνω-
μῶς, πάντων ἀρχὴ τῶν προ-
τέρων· χρόνου δ' οὐ πολλοῦ
Δ·ιαρρεύσαντος, τούτων ἀν-
θρώπων αὖθις ἀποθεμένη· καὶ
τὴν σκηνὴν αὐτῆς ἀναπολήσ-
διαλύσασα, γυναικῶν ἀμ-
φίοις πάλιν κοσμεῖται· καὶ
τὴν κώμην φαντίμου καθοῦσα

ἄστεσι· καὶ δὴ ἴσως ἄλλοις οἰκ-
διαδραμοῦσα· καὶ λόγον ἀνθρώπων
δὲ μὴ ἀποδείξασα, περὶ τὸν ναὸν
ὤν τῆς θεομήτορος πηγ-
γένηται· ἐν ᾧ δὴ γενομένῃ,
μοναστηρίων γυναικῶν ἐν-
τυγχάνει· καὶ τὴν μετ᾽ αὐτῶν
οἴκησιν προξενεῖται· ἄλλου
μὲν ἤκουον τοι· μὴ δὲ ὁ θεὸν
καὶ οἷα ἐστί, γνωριζομένη·
Ἐπὰν δὲ προϊὸν τι τῶν χρόνων
ἐκλείπειν ἑαυτὴν οὐκ ἐμήν,
οὐχ ἧττον γὰρ τὸν ἔμμυχον τιμαν
πᾶσα διακατέχοντα οὕτως
ἔξωθεν ὑποφαίνειν τὸ φῶς,
ἢ τὸν ἄρτι τὴν μετερχόμενον·
ἀλλ᾽ ὥς τι καὶ τὸ μύρον κατά-
δηλον ἐστὶ τὸν μαλάζοντα
τῆς δίμης, οἷον τι ἔχεμον θέαμα
ταύτην ἐώρων αἱ σὺν οἰκοι·
καὶ κρείττονος ἢ κατὰ μοῖραν
αὐτὴν ὑπολαμβάνον· μὴ δὲ
γὰρ ἂν προσίσχεσθαι, καὶ
ἀνώνυμον παρὰ τῆς,
ἐκείνη πίστιν δόξαν τελου-
μένα· ἡ περὶ ἁρμηνείαν καὶ τὸ
ἐνδοχὴ φάσιμον· καὶ τὸ ἄ-
πρετον ὡς ἔοικε πᾶν· καὶ
τὸ ἡσύχιον· καὶ πρὸ πάντ-
ων τὸ τῆς εἰρήνης καὶ ἀγάπης
ἀντιποιούμενον· ἀλ-
λ᾽ ὅτι ταύτην ἐδείκνυ· καὶ
κρείττονος ἢ καθ᾽ ἡμᾶς φύ-
σεως ἔργον· ἐκείνη δὲ τὸ
Λανθάνειν ἀεὶ περὶ παντὸς

ποιουμένη, τὰς πλείστας διαγαθ-
ἐκείνοις εἰδέναι κρυπτομένων
κατέλειψεν ὑπορύξασα οἰκήματα,
ἐν αὐτῷ διατρίβειν ᾑρεῖτο·
πᾶσαν τὴν ἐκ τοῦ θεοῦ ἀσχολίαν,
ὡς οὐδὲν ἀποστρέφουσα καὶ
διαρρίψασα· ἐκεῖ τοιγαροῦν
ἀποκλείσασα ἑαυτὴν καὶ ἑαυτὴν δι-
ετέλει καθομιλοῦσα· οὐδὲ μὲν
τῶν ἀνθρώπων προσαπτομένη,
ὅτι μὴ πᾶσα ἀνάγκη· ἅπαξ
τῆς ἑβδομάδος προσιεμέ-
νη τροφὴν· κἀκείνην παν-
τοίαν ἀπέχουσα ἐκ σπερμάτων
δή τινων καὶ λαχάνων, ὅσον
τὴν οὐσίαν συνέχειν τῆς
φύσεως· πλὴν ἀλλ᾽ ὅσον λαν-
θάνειν ἐσπούδαζεν, τοσοῦτον
μᾶλλον ἕτερον τρόπον ἑαυτὴν
ὑπεδείκνυ καὶ ἀκούουσα· πο-
λὺν γὰρ ἑαυτὴν ὀρθὴν κατὰ μέσην·
κἂν ὑπόγειος ἦν, οὐ κρύπτε-
σθαι πρὸς φύσεως ἐστίν· ἀλ-
λὰ καὶ τῆς φήμης ἁπαν-
ταχοῦ μετ᾽ ὀλίγον διαθεούσης
συνέρρεον ὅσημέραι τὰ
πλήθη· ἀλλ᾽ ἤδη ἐπεὶ μετὰ ταῦτα
καὶ ὄψιν κατιδεῖν ἐκείνην
τὴν καὶ αὐτοῖς ἀγγέλοις αἰ-
δέσιμον· Ἐπειδὴ ἐκεῖσε ἐλθὼν
Καὶ τὸν βασιλέα λέοντα πα-
ριδεῖν αἰεὶ ἔδει· οὗτος καὶ γὰρ
τηνικάδε τὰ σκῆπτρα τῆς
ῥωμαίων ἡγεμονίας διεῖπε·
τῶν δὲ τῆς βασιλείας

φροντίδων μὲν ὑπερορᾶν ἀμιό-
μενον· ἄλλως τε καὶ τὸ ἐν-
τόνον ὑπεκλύοντα· τὴν πρὶ
τὴν σοφίαν καὶ καταρνηψι-
τῶν ὄντων τῶν σπουδήν, μαν-
θάνειν μὲν ἀθεῖς τὰ κατὰ τὴν
μακαρίαν· καὶ αὐτίκα τῶν
ἐν χερσὶν ἀφιέμενος. ὅλως
ἐγεγόνει πρὸς αὐτὴν ἀχώρη·
οἰόμενος ἑαυτῷ ποσῶς οἴσειν σω-
τηρίαν· ἐπειδὴ εἰσήγετο
Οἴκημα, καὶ πρὸς λόγους ἧκε
τῇ θαυμαστῇ γυναικῶν, ἡ
πόρρω καθ' ἑαυτὸν καὶ διὰ
θαύματος ἐποιεῖτο, ὅπως
γυνὴ τὸ ἀσθενὲς ἀρρενώ-
σασα, πολλοὺς παρήλασε
τῶν ἀνδρῶν· τὸ ἀρρενωπὸν
ἐπὶ πᾶσι καθυποφαίνουσα
τῇ τε καρτερίᾳ τῶν πόνων·
καὶ τῷ τῆς ψυχῆς ἀκινδήλω
καὶ τῷ μακρῷ τῆς ἀσκήσεως
δρόμῳ· οὐ γὰρ μόνον ἐν τοῖς
πνικοῖς τὸν ἀνικὸν ἐδεί-
κνυ καὶ ἔμπειρον· καὶ τὸ ἀδ-
δὸς ἐφ' ἅπασι διαδεικνύς,
ἀλλ' οὐδὲν τοῖς ἄλλοις τῶν
γυναικῶν ἀγῶσι διαπο-
λῆς, ἀμύητος ἦν· ἀλλὰ πο-
λὺ καὶ ἐπ' ἐκείνοις ἐπορεύετο
τὴν χάριν· ὁ δὲ ἐπὶ τῇ λέξει
πέρας πάντα τὸ προτιθέμε-
νον ἐπιτάσσουσα· ὡς καὶ τὸν
βασιλέα θαυμάζειν καὶ κατα-
πλήττεσθαι· καὶ τοσοῦτον

ἀλλ' ὡραίοις λόγοις, ἔχοντος τὴν
καὶ οἱ ὁμοίως κατὰ ῥώδη ἐπιτρά-
ζοντας ἱμερὸν τῇ ψυχῇ, ὡς
καὶ ὡραιοτάτοις ἡμέραις
πάλλον ἀπασχολούμενον·
παρὰ τὸ ἀντρον ἐκεῖνο τὸ
ὑπόγειον γίνεσθαι· καὶ τὴν
θαυμασίαν περὶ τῶν καθ' αὐτὴν
ἔργων πολυάνδριον ἐπιθέσεαν
καὶ τὴν θεραπείαν ἐπὶ πᾶ-
σι γαμμαρεῖν ἁρμόζουσαν·
ἀλλὰ καὶ θεῷ χάριτας ὁμολο-
χῆσας ὁμολογῶν ἦν, τοιαύτην
ἐν ταῖς αὐτοῦ ἡμέραις ψυχὴν
ἀναδειχθῆναι· τῶν παλαικαὶ
γυναικῶν ἀποδέουσαν· ταῦτα
καὶ ἡ περὶ αὐτὸν θεραπεία
τε καὶ δορυφορία διαπρατ-
τομένη καθεωράτο· τῷ γοῦν
ἤδει τῶν λόγων θελγόμενον,
ἐφοίτα πρὸς αὐτὴν συνεχέ-
στερον· καὶ ἀρρυόμενος τὰ
ὑπερμαχικὰ καὶ κηλόν ἡδύτερα
ῥήματα, οἴκαδε ἀνεχώρει·
καὶ οὐχ ἧττον τοῖς τῆς βασι-
λείας συμμόλοις ἐνῆδετο, ἢ
τὸ ταύτην καταπλουτῆσαι
ἐν μηδ' ἀπω ἐτίθει· Καὶ ποτὲ
Πρὸς τὴν μακαρίαν γενόμενος,
τοιοῖσδε πρὸς αὐτὴν ἀπηρ-
χόρημασι· σοί φησιν ὦ
γύναι ἀκριβῶς καθηραμένη
ψυχήν, ἐδόθη καὶ τὸ τοῖς θεί-
οις ἐμφιλοχωρεῖν ἀγίοις ἱερ-
ῶν· καὶ θορύβου πόρρω

Καθ᾽ αἰῶνα τὰ ἡμέτερα θεω-
ρεῖν· ὅθεν ἀνθρώποις καὶ
εἰσηγεῖσθαι τὰ κρείττονα·
καὶ πρὸς τὰ χείρω σφαλλο-
μένας ῥεπούσας ἀνορθοῦν·
καὶ ἁπλῶς ἅπερ, εἴ τι χρή-
σιμον ἢ μὴ ὑποτίθεσθαι· ἤ-
μεσ γὰρ καὶ σοφοὶ ἐσμέν,
ἀλλ᾽ ἐπὶ ματαίοις· τὴν γὰρ ἀ-
ληθινὴν καὶ πρώτην μα-
καρίαν ἀπωσάμενοι, ἐκ τοῦ θνη-
τοῦ δὴ πειρώμενοι ἀνακύπτομεν·
ὁ ἐχθρῶν πεσὼς ἔχει τὸν ἥ-
λιον· σοὶ δὲ σκύμνα παρὰ πάντα
ἤγουν ταμεῖον ἡ διδαχή, ἀκραι-
φνὴ ἐπιτηδειοτέρα ὁμόνοιαν ὀξυλε-
γεῖσθαι· καὶ τελειομέναι τὸ κα-
τηγορούμενον· ὅθεν τοῦ ὑμῖν σοὶ
χρείσματος, μὴ ἀμελεῖ φησὶ
ὁ θεῖος ἀπόστολος· πρὸς

Ταῦτα ἡ μακαρία· ἡ ποίως
ἱερῶν· καὶ σώφρονι ψυχῆς
καταστήματι· ὡς οὐδὲ μὸς
σοι ἔφη χρεία πνευματικοῦ μα-
σιλεῖ· οὐ γὰρ τὸ ἀρχιεπισκο-
πὴν θεοῦ· καὶ σοφίας ἄκρον ἐ-
λάσας, οὐδὲν ὅσ πάντως δεῖ
πρὸς τὴν τῶν ὄντων
κατάληψιν· εἰδέναι δ᾽ οὖν τι καὶ
διαδράσκει· ἀλλ᾽ ἀνθρώποις
πάλιν, ἢ τῶν θείων γραφῶν
διαγνώσεις· καθ᾽ ἕκαστον ὑπο-
τίθεται· καὶ τὸ δέον ὑπομι-
μνήσκουσα, χορὸς ἀνδρῶν
ἱερῶν· ἐγὼ καὶ μόνους ἐμμοτη

Τὶ διαφερόντων τι· καὶ τὰ ἄλλα
ὅσα διαφερόντως πεῖρα καὶ
ὁ μακρὸς χρόνος ἐδίδαξε·
κἂν προπάντων· ὁ φυσικὸς
αὐτὸς νόμος· τὸ ἔνδον καὶ ἐμμη-
νημένον αὐτοῖς κριτήριον· ἀλλὰ ἡ
τῶν διδασκαλία πᾶσιν ἑτοίμα-
τῶν· καὶ ἀκριβὴς καθημένος
δικαστής· καὶ κρατῶν τὴν ῥο-
πὴν τῶν καλῶν καὶ τῶν χειρόνων·

Ἐπειδὲ καὶ αὐτὸς τῶν ἐμῶν οὐχ
ἐγνωρῶν χειλέων τι διακοῦσαι
ποθεῖς, ἡ μέσον μὲν καὶ τὴν
σὴν ἐν τῇ πόλει ἐνδιαμονὴν ἐνοι-
κουμένην παρεχει· ὅ δὲ τῶν σημείων
θεός· ὁ δι᾽ ὅμου παραμαρτήσας,
ἀναγγελεῖς σοι τῶν ποιητῶν
τὴν δήλωσιν· ἴσθι τοίνυν ὦ
βασιλεῦ, ὡς οὐδὲν ὅμοιος καὶ
ἡ παροῦσα καταστάσις· κἂν
γὰρ μέγας καὶ καλὸς ὁ κόσμος
οὗτος· καὶ ἡδὺ θέαμα· καὶ θεο-
πλαστὰ ἀπὶ παρεργήσας ὤ-
φθη· καὶ ἐν ἔργοις ἰδίων μυρίων
καὶ μυστηρίων πλήρης καὶ ἔ-
στη· ἐν τῇ παλαιᾷ καὶ
τῇ νέᾳ· ὥσπερ δὴ ταμανθα-
νομένη· ἀλλὰ τῆς σκιᾶς μαιρά-
μενον τῶν ἐπουρανίων ἢ φησὶν
ὁ θεῖος ἀπόστολος· καὶ ἄλλη πό-
λις μᾶς ἐκδέχεται μόνη· τὴν
παροῦσαν, σκιὰς ὄντως ἀπο-
δείχουσα· μὴ τοίνυν ἡ ἀπουργ-

Καὶ ἡ πορφύρα· καὶ ὁ καταμαρ-
γαροσ οὗτος κόσμος· καὶ ἡ εὐ-

πάθεσι τρυφὴ καὶ δορυφο-
ρία, ἀλλ᾽ ὅτι παρὰ ἀπειθείᾳ φρο-
νεῖν. ἢ πῶς ἔχεις σὺ ταῦτα πα-
ρὰ τοῦ τῶν φώτων κατευοδωμέ-
νη πρός· ἵνα μηδὲν ᾖ σοι πρὸς
ἀπολογίαν πρόφασις, τοῦ
μὴ τὰ δέοντα πράττειν·
ἐπεὶ γὰρ τὸ δύνασθαι πρόσεσ-
τι, προσέστω καὶ χρηστὴ βού-
λησις, καὶ τὸ πᾶν ἤνυσαι·
εἰκόνα γὰρ φέρεις θεοῦ· καὶ τὴν
μάχαιραν τούτου φορεῖς· οὐκ
ἐπ᾽ ἀδικίᾳ· ἀλλ᾽ ἐπὶ τὸ ἐκδι-
κεῖν μᾶλλον, ἤν πού τις δια-
φθείρειν αἱρῆται τὸ δίκαιον·
Εἰ γάρ τις πένης φθάσας μέγα ἀξιό-
χρεων τῆς δυνάμεως τοῦ
καλουμένου ὑπερίπτασθαι, τὸ
δὲ καλὸν ὥσπερ τὰ πᾶσιν ἀ-
φανίζειν, εἴτε ἐκεῖνος σου μό-
νον τοῖς ἐντελλομένοις
τῶν κακῶν ἐπιστατικῆς, τοῦ μαρ-
τυρουμένου τοι, καὶ προσθαπτό-
μενος αὐτὴν ἰσχὺν ἐπικλίνοι, τί πα-
θὼν εἰκὸς ἐκεῖνον· λόγους δὲ
δόντα τῆς μικρᾶς διοικήσεως·
Γνώριζε τοίνυν ὡς οἰκονόμος
εἶ τῶν δικαίων θεοῦ· καὶ χρεὼν
ὡς ἃ ταῦτα προσηκόντως
ἐπιμελεῖν· λόγους γὰρ ὑφέ-
ξεις πάντως θεῷ, εἴ τι παρι-
δὼν ἀγνόοιτο τῶν δεόντων·
τῶν μὲν οὖν θεοῦ καὶ ὑπερφυᾶ
ἀσφαλεῖ μέτριον τιμήν· ὅσον γὰρ
τῇ τιμῇ τῶν λοιπῶν ὑπεράρχεις,

Τοσούτῳ χρεὼν ἅπαν μάρτυρον
τιμήσαντα· τὰ τῆς ἀρχῆς ἐν-
νόμως μεταχειρίζεσθαι· τὸ
γὰρ ὡς ἔτυχε τοῦτο πράττειν,
τυραννικὸν οὐ βασιλικόν·
Τὴν θεοῦ ἐκκλησίαν, τὸ προσῆκον
γέρας ἀπονέμε· ἐν τὰ θεῖα
γὰρ ὄζεις, τὸ δοκεῖν τιμᾶν αὐ-
τὴν ἀσφαλῶς· Τοῖς ὑπηκόοις,
ὡς συνδούλοις καὶ ὁμοδούλοις
προσφέρου· καὶ τὴν πρὸς αὐτοῖς
ἔσο ἤπιος· ἡμέρως καὶ προ-
σηνῶς τὰ τούτων διαρμοζόμενος·
πρᾶος ἔσο· ἐπιεικής· ἀποιῶν
εὐμενῶς· πρόχειρος εἰς εὐ-
εργεσίαν· βραδὺς εἰς τιμω-
ρίαν· ταῦτα γὰρ ὁμοιοῦν ἀθανάτῳ
ποιήσει θεῷ· καὶ τὸ θεόσδοτον
τῆς ἀρχῆς, ἐν τούτοις μάλιστα
δείκνυσαι· πρὸς τούτοις,
Τὸ ἐλευθέριον ἄσπασαι κρατῶν
τῶν χρημάτων μόνον· χρώ-
μενος τούτοις, οὐ καταχρώ-
μενος, καὶ ὡς ἴδια τὰ κοινὰ
λογιζόμενος· δέξας δαπανᾶν ἀρί-
στως, εἰς αὐτοῦ προπέμψαι ἄρ-
ξεις· καὶ κυρίως αὐτοκράτωρ
ἔσῃ, τὸν αὐτοκράτορα λο-
γισμὸν, ἡνιοχήσας καλῶς·
μᾶλλον δὲ ἑαυτῷ τὴν ἡνί-
αν ἀπασῶν δοὺς, τῶν ἀτάκ-
των ἐμπαθῶν λογισμῶν·
ἐν δικαίοις γίνου ζυγοῦ ἀκρι-
βέστερος· εἰρηνικὸς ἔσο καὶ
πολεμικὸς τὸ παράδοξον·

Τοῦτο δὲ ἐπὶ παιδεία, εἰ μὴ
φιλοπόλεμος εἶ· περὶ πάν
τος ἱλαρὸς ἔσο καὶ περὶ σὴ
μης· ἡνίκα τῶν ὅλων φρον
τίδων ἀνῇς σαυτόν, ἀσχο
λίας ὑπερτέρων ἔσω σοι,
πολλὰ ζητεῖν ἀρχῇ· καὶ τῇ
τῶν γραφῶν συνεχεῖ μελ
λέτῃ· ἐκ τούτων γὰρ παιδεῖαι
τὸ προσῆκον ἐφ' ἑκάστῳ
πορίσασθαι· πῶς γὰρ ἂν τοῦ
σαυτα δὴ καὶ μετὰ παρρησί
ας θήσοι καὶ ἐσηγήσηται·
Ἐν ταῦθεν παιδεύσει· ποίους μὲν
ἐμιμήσασθαι τῶν πάλαι κρατ
τω κατορθωκότων· ποίοις
δὲ, μὴ συναριθμηθῆναι·
ὅσοι τὴν ὁδὸν ταχεῖαν ἀλλό
τριον εὑρεθῆναι· ἐκεῖθεν
παιδεῖαι σοι πορίσασθαι λόγοις
δημιουργίας· καταλόγων
παλαιῶν· θεοῦ περάτια· νο
μοθεσίαν· ὅπως δεῖ θεὸν ἀ
γαπᾶν· παραινέσεων· τῶν
λεγόντων ἐξηγήσεις· τῶν
μελλόντων προφητείας σιγ·
παροιμίαν· ὑπομονήν·
εὐχαριστίαν· εὐχήν· τὰ ἄλλα
λαις ἅπαντα ἀγαθός, πρὸς τὸ ἀρ
χαῖον ἐκεῖνο ἀξίωμα ἀ
ναφέρεται· πῶς ἂν μουσικὴν
Κτήσασθαι; ὃ ἂν ἄμεσοι
προκείσεται εἰς διδασκα
λίαν· ἅπας δὴ τὸν υἱὸν
καταγγείλας· κτῆσαι

γίας θεόθεν· ὑπὲρ ἣν ἀβραὰμ
καὶ τοὺς ἀστέρας τὸ γένος ἑαυ
τοῦ ἐπλήθυνε· ἴδε τοὺς ἐξ ἐκείνου τε
Ἰσαάκ· τὸν Ἰακὼβ· τοὺς δώ
δεκα πατριάρχας, ὅσοις χαρίσ
μασιν ἐπλουτίσθησαν· ὁ Ἰω
σήφ, ὅσ' ὑπὸ θ' ἐμιμε ἔσωσοι
σωφροσύνης· ὁ Μωϋσῆς τῆς
πραότητος· τί δεῖ τὰ πολλὰ
Λέγειν· Δαβὶδ ὁ βασιλεὺς καὶ προ
φήτης, ἐξ ὧν σοι γένους ἀρχέ
τυπον· ὃς μετὰ τὴν παράβασιν τῆς
ἀθέτας ὁδοῦ, πάμπολλα ἀνα
μοίας ἑαυτὸν εἰς ὑπόδειγ
μα τοῖς βουλομένοις ἑαυ
μαστεύειν, ἀρετὰς δίδωσι·
τοῦτον μίμησαι βασιλεῦ·
ὃς τοσούτοις φυρόμενος, τῇ
μόνῃ οἰκείᾳ ἐπέστησε τοῦ θεοῦ·
ἀλλ' οὕτως αὐτὸ τὸ προφητι
κὸν χάρισμα ἐστέφανε σῶσα
τὸ ἡ μετάνοια, ὡς καὶ μαρ
τυρηθῆναι παρὰ θεοῦ· ἄνηρ
κατὰ τὴν καρδίαν αὐτοῦ
φάσκει· Δαβὶδ εὐσεβείας ζηλοῦσσοι
κενῶν τρόπον καὶ πολιτείας.
Καὶ βασιλείας ἀρίστης, ἐξ ὧν
σοι κωρ τὰ πρὶν τίμος ὃ ἐμ βασι
λεῦσιν ἀοίδιμος· ὦ τοσοῦ
τον Δαβὶδ ἴσας καὶ τῆς ἡμε
τέρας καταστάσεως,
ὡς ἐν ταὐτῷ καὶ πέρσαις καὶ
τοῖς ἄλλοις ἀνατείλαι μακ
καρίοις· καὶ τοῖς τῶν ἐπι
σκόπων ἱεροῖς πολλοῖς

ἀλχρῶς διαλύεσθαι· καὶ
πέρας αἴσιον τούτοις ἐπι-
θέσθαι· ἔχεις τοίνυν ὦ φι-
λανθρωπότατε βασιλεῦ·
Λ πολλὰ τῶν ὑποδειγμάτων,
δι' ὧν εἴ σοι βουλομένῳ ἐστὶν,
οὐδὲν καθίσταται ἐμποδών·
δι' αὐτῆς δὴ τῆς ἀρχῆς,
καὶ τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν
κληρώσασθαι· ἤκουσας τῆς
γραφῆς λεγούσης· μὴ καυ-
χάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ
αὐτοῦ· μηδὲ ὁ δυνατὸς ἐν
τῇ δυνάμει αὐτοῦ· μηδὲ ὁ πλού-
σιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ· ἀλ-
λ' ἐν τῷ συνιέναι καὶ γινώσκειν
τὸν κύριον· καὶ ποιεῖν κρίμα καὶ
δικαιοσύνην ἐν μέσῳ τῆς γῆς.
σοὶ καὶ σοφίας ἐδόθη χύμα
παρὰ θεοῦ· σὲ καὶ δυνάμεως
ἀποχρώσης περιΐσταται
κύκλῳ· καὶ πλοῦτος περιρ-
ρέων ἁπανταχοῦ· μὴ τοί-
νυν ἐν τούτοις ἔχε τὸ θαρ-
ρεῖν· οὐ γὰρ σώζεται βασιλεὺς,
φησὶ, διὰ πολλὴν δύναμιν·
καὶ τούτου παρείσαντα πα-
ραδείγματα· ἀλλὰ δι' αὐτῶν
ὅπλων τῆς δικαιοσύνης,
τὸ μυριοπλάσιον τοῦ θεοῦ ἅρ-
μα ποίησαι σεαυτῷ· καὶ ἀνί-
κητος ἔσῃ· τῇ δόξῃ κυρίου καὶ
τῶν μεγάλων, τὰς δυνάμεις
ἴσων· τέλος λόγου καὶ μοὶ κατὰ
Τ τὸν Σολομῶντα ἀπὸ [illegible], τὸ

Ε

πᾶν ἄκουε· τὸν θεὸν φοβοῦ· καὶ
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τήρει·
οὕτω γὰρ καὶ ταῖς ἀληθείαις
ἔσῃ σοφὸς, εἰ τὸν θεϊκὸν φό-
βον οἷόν τινα ἐπιστήσῃς σεαυ-
τῷ ἐπιστάτην· τὸν πρακτέ-
ον καὶ μὴ διαθέοντα(?)· τὸ
γὰρ προφήτου ἀκούσας· ἀρχὴ
σοφίας τὸν φόβον κυρίου ὑπο-
τιθέμενον· μὴ γὰρ δὴ ἔθ' ἁμα-
τοῦ δημενκῶς συμπαρὰ μαρ-
πέτως σοι· καὶ ἐλπίζουσιν ὡς ἡ μακα-
ριότης κορίζεσθαι· τὸ φέρας
δ' ἄφθαρτον οὐδέν· καὶ τὸ
τῆς πορφύρας ἄνθος· καὶ
ὁ κατάριθμος κόσμος· καὶ ἡ
φλεγμονὴ τῶν ζώων σου κο-
των, μαρανθήσεται· καὶ ὁ
μόνος τῶν πρακτέων ὁ
ἔλεγχος περιστήσεται· τοῦ ἰ-
Δ ἡ πᾶσιν ἐθίζει βασιλεῦ, δι-
αμένειν μόνον σαυτὸν καθιστάν·
καὶ οὐδὲν δεῖται τὸ πρόσ-
ταγμένον διὰ τῆς δὲ τῆς βα-
σιλείας, καὶ τὴν ἄνω μακα-
ριότητα κτήσασθαι· ταῦτα
τῆς ὁσίας δηλούσης ἤρε-
μα πως καὶ ἡσυχῶς, ὁ βασι-
λεὺς θαυμασίως ἅμα καὶ ἐκπλή-
ξεως πλήρης γενόμενος,
ὑπεριστάτο· καὶ τοῖς τῆς
μακαρίας ποσὶ προσπε-
σὼν· τὸ τῆς κεφαλῆς περι-
ελόμενος κάλλυμμα, μετὰ
δακρύων ἐδεῖτο· οἱ δὲ

ε

λέγων ὑμνῶν· ὡς ἂν θεὸς ἐμοί
σῶν ἠξίωσε χαρισμάτων·
καί σοι πεισθείη τάχος· ὑπη
κόῳ γὰρ γεγενημένῃ καθά
παξ· ὥστ᾽ ἂν ὑποτείνειν τοὺς αὐχ
παρ᾽ ἴδιον θέλημα, ἀνθυπα
κούσαι πάλιν κἀκεῖνος· καὶ
ταῖς σαῖς δεήσεσι, πέρας
αἴσιον ἐπιθήσει· θέλημα γὰρ
φησὶν ἡ γραφὴ κυρίου, τῶν φοβου
μένων αὐτὸν ποιήσει καὶ
τῆς δεήσεως αὐτῶν ἐπα
κούσεται· ἡ δὲ ἄλλα τί πο
τ᾽ ἂν εἴη ὁ διδόμενος σοι τὸν θεὸν
δυσωπεῖν ἐξαιτεῖσθαι· καὶ οὐ μά
λα· ὅ με φησὶν ἔρως ἐξάπτει
Λ πολλοῦ κατέχει, παιδα
ρίου πεῖραν τῆς πεφυκυίας προα
μύθιον· καὶ τρόπον ἄλλον
τῆς βασιλείας διάδοχον·
ἀλλ᾽ ἡ μὲν ἐσπουδάσθη σοι
μητρὶ γενέσθαι παιδός, ἄλλως
ἂν ὅσον τὸ φίλτρον· ὡς μάτην
ἂν εἴη τὸν υἱὸν δικηνικῶς,
ἀφηρημένας, καὶ μὴ παῖδας
καταλιπών· ἡ δὲ καὶ βα
σιλεὺς ὁ ἀφηρεῖτο· μήτηρ
ἀκούσας παιδός, ἀμίωτος
μένων υἱὸς αὐτῷ· ἡ δὲ ἐδεήθη,
δουλεύσας ἁπάσης χειρῶν·
καὶ τὸ σπουδαζόμενον αὐτ,
ὑπὲρ μηδενὸς· ὅπῃ τοσοῦτον
δεόμενα τὸ τοῦ παιδὸς ἐξ καὶ
τὸ φίλτρον, ὡς καὶ τὸν μονο
καταλυθέντος· κλοιὸν μο

νον ἐστὶ περὶ ἄμομον πρὸ τε
γάμον· τὴν γὰρ τὸν γένος ἤδη μοι
δεῖ· τῶν βασιλίδων· ἴσα καὶ
λίθοις διακειμένων πρό
τασσομένας, ἀλλ᾽ ἤδη καὶ τὸ δὲ
πρόσωπον τῷ παραλόγῳ
ἐπιχειρῶν γνῶ, καὶ νομοθετῆ
προήχθην· τοῦτο δὴ τὸ παρά
λογον· τοιμπιικεδίαν πρὸ τὰ
μοθεσίας ἀπαιτήσει· χεῖρας
ἀνατείνεται θεῷ ὡσὰν μὴ καὶ
περαιτέρω μὲν προελθεῖν
ἀμφὶ κληρονομοῖτο· ἐπικλινό
μενα εἰ τὸ θεῖον οἶδα μὲν ὁμολογ·
θεοφιλοῦς ψυχῆς ὡς χρεὼν
αἰτουμένης τὰ πρὸς φορά·
λέγουσι τοιγαροῦν ἀρχαῖς, ταύτης
βασιλίδος δῶρα· καὶ πάντα
ἱκανὰ γὰρ ἀφωνῆσαι· ἡ δὲ
σιωπῷ παραλόγῳ μηδὲ
τῶν κατὰ φέσιν ἀποχαίσαιμ,
ὅσ ἡ σὰν ἐμοὶ προξενοῦν ζη
μίας, χρεῶν κλοπίζεσθαι·
Η δ᾽ ὅσια· τὸ μὴ ἐκπαράξαι
ἐκ τὸν θεὸν ἡμῶν, ἰσομένη τῆς
θείας λεγούσης γραφῆς· ὁ θεὸς
καὶ σὺ βασιλεῦ· εἰς παιδο
γονίαν τὸ παιδὸς κληθῆναι
πρὸς τὰ, ταχὺ γὰρ ὁ τῆς φύσεως
ἐλλείπου δημιουργός· τὸ δ᾽
ὅπῃ τοσοῦτον τῆς μήτρας τῆς
βασιλίδος ὅσα καὶ λίθοις
διακεῖσθαι παρασκευάζει,
ἀλλ᾽ ὅπῃ δίδωσιν ἐν ἑρμοσάμενη·
Τὸ ... ἡμῖν ἡμᾶς ὑπακούειν

μίμωον κ

πληρωθῆναι· τοσοῦτο προθυμό-
τατον μένον· κἂν πρὸς τὴν
αἴτησιν ἐνδεδώκαμεν, δι-
ανύσαι σπουδάσομεν· οὐδὲ
γὰρ κἂν ἐπιτύχοις τοῦ αἰτουμένου,
μὴ ταῖς ἀγαθαῖς τῶν πρα-
ξέων συμμαχούντων· καὶ γὰρ
καὶ σὺ ταῖς ἴσαις προσκεῖ-
σθαι δεῖ· καὶ τὴν ἄνωθεν
ἐπικαλεῖσθαι βοήθειαν· ὅ-
θεν πᾶσα δὴ πατριά·
ὥσπερ μανθάνομεν· καὶ τῷ
τῆς παρθένου καὶ θεομήτορος
πηγῆς προσεδρεύειν χρὴ
ἀχράντῳ καὶ ἱερῷ ὕδατι·

Ταῦτ' εἰπὼν ὁ ἀββᾶς, τὸν μὲν βασι-
λέα οἴκαδε προὔπεμψε κατὰ λόγον γενέ-
σθαι· καὶ εὐχῇ καὶ δάκρυσι τῇ τιμί-
ου εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν ἐνδι-
ακεῖσθαι· ἐκείνη δὲ ἐσύντο-
νος ἐπιμᾶλλον τῇ εὐχῇ ἐνέκειτο·
καὶ γὰρ οὐ πάνυ πολλῶν
διελθουσῶν ἡμερῶν οὐ τυ-
χούσῃ τῇ Εὐφροσύνῃ, νυ-
κτός ποτ' ἀνέχουσα χεῖρας,
ἱκέτις ἦν ὑπὲρ τοῦ βασιλέ-
ως ἐκδυσωποῦσα θεόν· προή-
χθη δὲ καὶ τὸ πλεῖστον ἡ νύξ·
καὶ οὕτως ἐχούσῃ σχήματι,
ἐφησυχάζειν ἦν ἀρχή· καὶ ὕ-
πνος ὡραῖος ἐγένετο· ταύτῃ πα-
ρρησιαστικῶς, δῆθεν αὐτῇ ἐπέστη·
καί τις ἀγγελοπρεπὴς μὲν τὴν
μορφήν· ἄλλον δὲ καὶ ἐπ-
φανείᾳ μὲν καὶ μορφῇ

ὁ μὲν αἰδέσιμος μὲν ἀρχ. καὶ αὐτ-
λαμπρότατον καὶ διαφανῆ
ἀποστίλβουσαν· ἐπεὶ ἄρα
ἱμέρῳ καὶ προσηνεῖ τῇ φω-
νῇ· τοῦ λοιποῦ φησὶν Εὐ-
φροσύνη, κἂν μηκέτι μοχθεῖ·
ἡ γὰρ σὴ δέησις, ἧς ταῖς ὠσὶ τοῦ
κυρίου ἐπελήλυθε σαβαώθ· ὃς καὶ
τῆς σῆς αἰτήσεως ἐφίεται τῷ βασι-
λεῖ ἐνδιδοὺς, ἀπαρτὶ παῖδα
τεκεῖν αὐτὸν δέδωκε· ἄρ-
σεν δὲ τὸ παιδίον ἔσται·
καὶ τῆς πατρῴας ἀρχῆς,
πάσης ἡμῶν κρατήσει· αὐτί-
κα τοίνυν τοῦ δοκοῦντος
τοῦ ὕπνου λυθεῖσα· ἐπεὶ καὶ
ἠσθάνετο, θᾶττον τὸν πατέρα
Νικόλαον τὸν μοναχὸν μετα-
πέμψαι· εὐνοῦχος δὲ ἦν ὁ ἀνὴρ
ταῖς χρείαις τῆς ὁσίας
διακονούμενος· καὶ χαρ-
τίον φησὶ λαβὼν, τήν τε ὥ-
ραν καὶ ἡμέραν ἀδιάφθορον
τίθει· καὶ τάχος ὅσον εὐνα-
σι λαβὼν, τὸ γράμμα καὶ
τὸ ἀγγέλιον διακόμιζε·
ὁ δὲ τάχος ὅσον πρὸς βασι-
λέα γενόμενος· φαιδρῷ τῷ
προσώπῳ, τὴν χαρὰν τὴν αὐτ-
οῦ χαρίζεται· καὶ ὡς τὰ ἐγκεί-
μενα διελθὼν, ἐφάνη ὅσης
ὅσης ἐπλήσθη· καὶ ἀκαθέ-
κτως ἦν τῇ προσδοκίᾳ ἐχ-
όμενος· ἀφροδισιακῇ καὶ
πάσῃ ἀσφαλείᾳ τὸν χάρτην

ἐν σημείῳ ἀμειβόμενος, τοῖς αὐτα-
δέλφοις τῶν ἀνακτόρων
ἀγαθῶν τίθησι· καὶ τοῦ κα-
ρποῦ τὸ ἀγαθὸν ἐκρίναντος,
ὁ τόκος εἰς ὥραν προσδέχεται·
καὶ κωμάζων τίμιος τότε
χθὲν. τῷ βασιλεῖ ὀνομάζεται·
Ὁ μὲν τῆς κρατοῦν ὄρος ἤδη
γενόμενος ἐκ πλείονος, ἑαυτῆς
κατεῖχεν οὐχ οἷός τε ἦν· ἀλ-
λὰ πᾶσαν ταχὺ διὰ δεδωκὼς
γράμματα, τὴν ἄνωθεν χά-
ριν μηνύοντα· ἑορτὴ δ' ἐ-
πῆς τοῖς ἀνάκτορσι· καὶ τῆς
συγκλήτου διελάμπανον·
καὶ ὁ δῆμος ἐν χορείαις
ἦσαν, τῷ βασιλεῖ χαριζόμενοι·
ἡ δὲ φήμη, πτέρυγας ἀνοῦσα
διέτρεχε πᾶσαν ταχύ, ὡς τὴν
παιδὸς ὁ βασιλεὺς ἀρτίως
γνωρίζεται· χρεὼν γὰρ δὲ
αὐτῷ τῆς τοσαύτης εὐφρο-
σύνης ἕνεκα καὶ λαμπρότητος,
εὐφροσύνη θαυμαστή· ἡ
πρὸ τῆς ζωηφόρου πηγῆς
ὑπόγειόν τι σπήλαιον ἐν-
οικοῦσα· καὶ ζῶσα πρὸς καὶ
ρθυ τὸν τάφον οἰκεῖον ἑαυτῇ
δικαιώσασα· ἡ ὁ χαρὰ σύμ-
μικτος ἐπὶ τούτῳ γέγονε·
Καὶ πάντες τῶν ἐν χερσὶν ἀ-
φέμενοι ἕκαστος, ἐπὶ τὸ
σπήλαιον ἔτρεχον· παρῆν
δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτός.
Καὶ δὴ ταύτῃ ὡς ἄλλοις εὐχα-

ρίστια αὐτῇ· καὶ τὸ ἅγιον ἀφο-
σιωσάμενος, οἴκαδε ἐπανῆλ-
θεν ἄνεισι· τὸ δὲ πλῆθος καὶ
αὐτό. τῆς θεοτόκου ἐκείνης
ἀξιωθὲν ὄψεως· καὶ τὰ ἅγια
ἕκαστος διακούσαντες, ἐπὶ τὰ
οἰκεῖα πάλιν ἀνεχώρησαν
ἤθη· θεὸν ὡς χρεὼν δοξάζοντες:
Ἤδη δὲ ἀργοῦσα ζωή· ἡμερῶν
διαγενομένων ὀλίγων, ἐπεὶ
τῶν ἐκ τῆς λοχείας ἀπελύ-
θη καθαρμῶν· τὸν παῖδα
εἰρηνοποιοῦντα· καὶ πορφυρογέν-
νοις ὡς ἅγιος περιηγημένον
γανοῦσα, παρὰ τὴν ὁσίαν
μητέρα εὐφροσύνην· σύναμα
δηλαδὴ τῷ κράτει· καὶ
τὴν θεὰν ἐκείνην καὶ αὐτὸ
ὡς ἀληθῶς ἀξίαν κατιδοῦ-
σαν· καὶ τὸ κατ' οὐδὲν τά-
φου διαφέρον ἐκείνης οἴκημα·
αὐτήν τε ἐκείνην σιδηρᾶς
πύλας ταχὺ θεν διαγνωμένη·
Καὶ τὸν ἐκ τριχῶν ἀγρίων
ὑφασμάτων χιτῶνα· καὶ
ἀκέραν τεθεῖσαν τὴν ὄ-
ψιν· καὶ τῆς συγκεφικαμον
καταπλαγεῖσα τῷ θαύματι,
ἴσα καὶ ἀναλαμβάνει καθίστα-
το. ἐκπληττομένη τὴν
πολιτείαν. ἦν διαίταν· τῆς
ἀγιασμοῦ· τὴν ξένην καὶ
... τὸ τοῦ προσώπου
κατηφὲς κλεινῶς τε καὶ αἰδοῖ
συγκεκραμένον· καὶ τὴν ἐπ-

θοῦ ἀνθρώποι πᾶσι μὲν ἐξ ἀκρα-
τείας ὠχρότητα· μόλις
Οὖν ἔσωσε τὴν ἐλθοῦσαν· ὅτι
φησὶ προσωποληψία οὐκ
ἔστι παρὰ θεῷ· ἐκέκραξαν οἱ
δίκαιοι, καὶ ὁ κ(ύριο)ς εἰσήκουσεν
αὐτῶν· καὶ τοίνυν μετ' αἰδοῦς
ὅσης τὸ γόνυ πρὸ τῆς θυρί-
δος κλίνασα, τὴν ἐπιγείαν με-
τὰ θερμῶν τῶν δακρύων
ἐζήτει· καὶ τὸν παῖδα ἐπὶ
ψιλοῦ τοῦ ἐδάφους πρὸ τῶν
τῆς μακαρίας ποδῶν ῥί-
ψασα, δέξαι ὦ μῆτερ ἔλεγε, τὸν
τῆς ἐμῆς κοιλίας καρπόν·
ὃν ἐμαράνησαν μὲν αἱ τῶν
σῶν ὠδίνων εὐχῶν· ἤρδευσαν
δὲ τοῦ πηγαὶ δακρύων·
καὶ τοῦτο δὲ πρὸ ἤγαγον ἡλικί-
ας αἰδεσθεὶς ἀφεθὲν δεσποτή-
σασα· ὀρθὴ καὶ ἐνεργείας τῆς
προσηκούσης ἀξίωσον· ἄον
γὰρ ὡς ἀνηθὲν τὸ κύημα,
ἤπερ ἐμόν· ἀλλ' ἐπειδὴ σὸν
τὸ παιδίον ἢ ἐμοὶ προσήκο-
ντα ὀνόματα, γενοῦ τούτῳ
καὶ τῆς κρείττονος αἰτία
ἀναγεννήσεως· δίκαιον δὲ
πῶς οὐ τοῦ λαχόντος αὐτὸν δε-
δωκέναι· χρηματοῦ τοῦ
κρείττονος ταῖς εὐχαῖς.
Καὶ τῶν μετὰ τῶν καταξι-
ῶσαι ὡς ἀνηθῶς· γεννήσα-
σα τοίνυν. καὶ ἀναγέννησον·
ἵνα ἧς σοι ὃν τελέσ τὸ κύημα·

(Γη)

Καὶ μὴ καταπλήττου μέν·
εἰ γὰρ καὶ τὸ δοκεῖν ἐγὼ μήτηρ.
ἀλλ' οὖν ταῖς ἀληθείαις ἡ κυ-
συλλαμοῦσα καὶ τέξασα·
Καὶ ταῖς σφραγίσι τῶν εὐχῶν
προσαρμώσασα· ἡ δὲ ὁσία,
Ἀν ἐπιλαγομένη ταῖς πρώταις·
Καὶ ἀπηξίου τὴν αἴτησιν·
ὡς δ' ἐσυχνῶς ἐπέρα τοῖς
κρατοῦντας ἐπικειμένην.
καὶ τὰς κεφαλὰς κλίνοντ(ας).
Καὶ σὺν ἅμα πολλῇ τῇ δέ-
ησει χρωμένους· ἐπεὶ μὲν
τὸ κατὰ θυμὸν αὐτοῖς.
Εἰς πέρας προάγει· καὶ
δι' πλὴν τοῦ παιδὸς καθικέ-
ται μήτηρ· καὶ ὠδίνησασα
μὲν ταῖς εὐχαῖς· καὶ τεκοῦ-
σα λίμαν ἀφθαρσίας τῷ σω-
τηριώδει βαπτίσματι·
ὁ δὲ μακάριος ἐν τοῖς ἀνα-
κτόρρις γενόμενος· οὐχ
ἧττον ἐνόμιζεν, ὅτι παι-
δὸς τόκοι· ἀλλ' ὅτι καὶ διὰ
τῆς ὁσίας· καὶ λαμπρῶς
ἐν τῷ θεῷ ἐπεχόρευε ταῖς
ἐλπίσιν· ὅτι περιέχεται
θολόμενην· οὐ μόνον γέννη-
τὸν παῖδα δηλαδὴ ταῖς
εὐχαῖς· ἀλλὰ καὶ ἀναγέννη-
τῷ θείῳ λουτρῷ· ὀξέκει
Νου τοίνυν· αἵ τε τῆς μακαρί-
δος πρὸς τὴν ὁσίαν συχναὶ
πρόσοδοι· καὶ τιμαὶ τῶν
προσδοκωμένων ὠνόμαζον

καὶ τελευτῶν ἐτέθη· καὶ ἦν μὲν
ταῖς λαμπραῖς οἰκίαις
ἀπωθουμένη, ἣν διατρίβειν
ὑπεραριπρεπεῖσθαι τῷ βίῳ
λαμπρᾶς τῆς ὁσίας οἰκήματα πάν
θηρεῖτο· καὶ ταύτῃ διακο
μεῖσθαι, ἢ παρὰ πάντων ἄλλων
δοῦν ἐξυπηρετεῖσθαι καὶ τῇ
θεραπείᾳ τῆς βασιλικῆς
κατατρυφᾶν ἀπολαύσεως·
οὐκ ἐπὶ ταύτῃ προσηλωθῇ·
οὐ γὰρ ἄμφω ταῦτα ἀπρεπῆ τ' ἄν·
ἀλλ' ἀπείρων τῶν τῆς ὑπερ πε
ρασδυναμένοις ἐν σώματι
περὶ πολλῶν ἡρημένων τε
λῶν· ἐν τῷ θεῷ ἡ μακαρία
τῇ τῆς ἀνθρωπίνης δόξης
περιουσίᾳ τὴν ψυχὴν ἀπο
κραιούσα· ἐγγιζομένη τοῦ πό
θου· ὅτι περ τὸ πολὺ τῆς
περιρρεούσης δόξης τε καὶ λαμπρό
τητος· ἀφαιρήσεται ταύτη
τὴν ἐκεῖθεν αἴγλην· καὶ τῆς
ἀπεράντου δόξης οὐ τοῦ ὑρα
χοῦ· τοῖς γὰρ ἅπασι τῶν νοή
μασιν ἔκειτο· καὶ πανταχοῦ
περιῆν τῇ φήμῃ τῆς
ὁσιότητος, ἐδιαφόρει μίαν
καὶ ἡ χάλλιον· καὶ ἀπαλλα
γῆναι τεχνηέντως, τῶν ἀ
πὸ τῆς δόξης διώκων κύ
κουλῶν· ἀμελεῖ καὶ τὸν ταῖς
Χρείαις ταύτῃ διακονούμενον
κομαχὸν μετὰ καλλωπιζομένῃ
μηκόμασιν, ἐνοῦχος δ' ἦν·

καθάμοι καὶ πρότερον εἴρηται·
πρὸς πᾶν αὐτὴ δοξιότητος,
ὅρας φησὶ τὸ κρόν, ὅση κατὰ
ἡμῶν ἡ εὐπείθεια; διόδοι καμη
καὶ εὐσεβεῖς τοῖς τῆς προσιμ
εὐαρηθεῖσιν· ἄλλην τερατωρύσ,
ἄλλην εὐκαδίωσεν· ἐμοὶ γὰρ,
κατὰ θυμὴν ἐρημωμένῃ ἡσυχίᾳ· πορ
ευομένῃ ἀνώτερον γενέσθαι ἦν κι
σπουδή, πολλῶν γενομένων
δὲ τοῖς ἐν ἐξουσίαις ἐγκα
γεγενῆσθαι καὶ τοῖς ἐν ἀξιώ
μασι· τί γὰρ ἐμοὶ κουλχαι ἡ ὑ
πὸ γειτόσα αὕτη καὶ ζοφώδης
οἰκία· καὶ ὁ τρίκομος οὗτος· καὶ
σίδηρος· πανταχοῦ διατρέ
χων· καὶ δεσμοῖς ἀφυκτοῖς
καταδεσμῶν· γινώσκοντα
πάντα τάχει ὡς μόνος πονηρὸς·
εἰς τοὐναντίον ἐμοὶ ταῖς
σκοποῦ περιίστησι· ὁρᾷς
γὰρ ὅσος ἡμᾶς θόρυβος κα
τεσκάτην ἐφέρετ· καὶ γείτο
νες προσήκοντες τῇ καθα
ρότητι ἡμῶν διαίτῃ· καὶ τῷ
σκοπῷ· ὡς ἐμοί γε καὶ δεῖ
μάταια φέρεσθαι· μὴ διὰ τῆς
προσκαίρου ταύτης δόξης·
καὶ οὐδὲν ἀχρουσιωνῷ τε
λεσ· ἀποχῆσαι τῆς μακαρί
ας ζωῆς καὶ ἀπεράντου
γεραροῦ δόξης· ὅθεν ἅ καὶ
Ποτὲ θυμηρέστερον ἐμοὶ ἔφθησαι
μύσας· καὶ μὴ ποῦ ὅσον τάχος·
τὰ κύκλῳ τῆς πόλεως ἱαυτ s

διὰ Ναζαραίων· ἐνταῦθα δὴ ἔρη
μα ζητήσαι μένειν εἶναι καὶ ἀνῳ
κισμένα, οἰκίαν ἑαυτῇ παρα
σκευάζει· μηδενὶ γινωσκο
μένην, ἢ θεῷ τε καὶ ἀγγέλοις· οὕτω
γὰρ ἂν μάλιστα τοῦ ποθου
μένου τύχοι μόνη· ἀφανίζο
τελοῦντες· καὶ τοῖς κρα
τοῦσι μὴ κινεῖσθαι γινωσκομένοις·
ἔρως γὰρ μου ἐντέτηκε τῇ
ψυχῇ, τοῦ καλοῦ τῆς ἡσυχί
ας καὶ ἀναχωρήσεως· καὶ τε
ρων ἐν ἐρήμοις οὐκ ἔστιν ἄλλως
θεῷ συγγενέσθαι σχολῆς τῶν
ἄλλων ἐκτός· ἢ γὰρ οὐκ ἀ
κούεις καὶ σὺ τῆς γραφῆς δι
αρρήδην ἡμῖν βοώσης, σχολάσα
τε καὶ γνῶτε; Ταῦθ᾽ ὁ μικό
Λαος διαλεχθεῖσα, αὐτίκα μάλα
ὀξέως τὴν πόλιν περιελθ
οῦσα ἅπασαν, τῶν κατ᾽ αὐτὴν βίον
ἐπιτυγχάνει ἡ ὁσία· οἰκίαν
καὶ γὰρ εὑρίσκει πάντα πα
σι τῷ χρόνῳ διερρωγυῖαν,
ἀγχοῦ που τῆς πύλης τῆς
πόλεως· ἥτις δὴ τοῦ καλα
γέρου οὕτως ὀνομάζεται· ἐν
λομένην τῆς κώμης ταύτης·
ἀντικρὺ δὲ κειμένην τοῦ
ναοῦ τῆς πηγῆς· ἐν ᾗ καὶ
οἶκός τις εὐκτήριος ἦν ἐκ
παλαιοῦ ἀνειμένος τῇ ὑπερ
ουσίῳ τριάδι· τῷ χρόνῳ δὲ
πεπονηκώς· καὶ εἰς γῆν κεί
μενος. Ταύτην τοιγαροῦν

Ὃν μοναχὸς πριάμενος· καὶ ὡς ἦν
εἰκὸς πρὸς τὸ δοκοῦν διασκε
υασάμενος. ἡ ὁσία προσιοῦσα
ἔφη· θεὸς ἀνδρί τι τοσοῦτον μοῦ
λημα περάνας ἔχει· καὶ
γὰρ ἐμοὶ γε δοκεῖ· οὐκ ἄλλο
τι τῶν ἁπάντων ἀρκέσαι
τῶν σῶν προκειμένων σκοπῶν,
ἢ χῶρος ἐκεῖνος, ὃν θεὸς ἐχορή
γησεν· ἡ δὲ τῷ θεῷ τὰ χαρι
Στήρια θύσασα· καὶ χαρᾶς
ὅλη πλήρης ὀφθεῖσα· λάθρα
τοῦ βράκκου ἀναχωρήσασα,
πρὸς τὸ εἰρημένον μετέναι
μενοίκημα· τὸν γοῦν θάλα
μον ἐκεῖνον ὥσπερ εἰ χαμερί
ἐγείρασα, τὸ τῆς ἡσυχίας
αὐτῇ ἐργαστήριον ὑπὸ τούτῳ
δὴ τῶν ἑαυτῆς ἐνεργεῖ· σμικρό
τατον λίαν· ἀέρος καὶ ὡραίου·
οὐρανῶν που μάλιστα λίαν·
ὥσπερ τινὰ τάφον καὶ ζῶ
σα αὐτῇ προσκληρώσασα·
[illegible] δὲ καὶ τιμὰς ἐκ
λεξαμένη τὸν ἴσον ἀριθμὸν
αἱρουμένας αὐτῇ τῆς κατὰ
θεὸν ἀγωγῆς· διὸ καὶ πρὸς ταῖς
ἄλλαις· περὶ τὸν μέσον μονύ
δριον αὐτῇ καθίδρυσεν· ὃ καὶ
εἰς δεῦρο δὴ τὸν χρόνον
διαφυγὸν περισῴζεται·
ἐνταῦθα δὴ καὶ παραμένει αὐτὴν
περικλείσασα, σκληροτέρ
ἐδίδου ταῖς ἀγωνίαις· τὰ
σοὶ ἐκ γονάτων κλίσεσι·

Καὶ τοῖς λοιποῖς δὲ ἣ πᾶσι
ἐγκειμένης σφοδρῶν περὶ
ἀπρόϊτος παρ' αὐτὰ πᾶσι
οὖσα καὶ ἀνομίλητος· ἑ-
αυτῇ συγγινομένη μόνῃ καὶ
τῷ θεῷ· καὶ πολὺς ἐρρύη
χρόνος οὕτως ἐχούσῃ τῇ
τοιαύταις διαίταις τῇ
μακαρίᾳ· ἕως ποῦ δὴ ὕστε-
ρον· καὶ μικρόν τι πρός·
Ἀλλ' ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτὴν
ἡ σύζυγος· ἐπεὶ ἔμαθοιεν, ὡς
ἀφανὴς μὲν ἡ ὁσία γένοιτο·
καὶ ὅπη γῆς διατρίβει
τῷ παντὶ εἶναι ἀδιάγνω-
στον, ἐρευνώμενοι ἦσαν δι-
αλλάντες καὶ ἀκαθεκτ'
εἶχον· οὐδ' ἂν εἴη· καὶ γε-
μοι τὸ λανθάνον τῷ μαθήσειν
αὐτήν· ὅθεν καὶ τοὺς ἁπαν-
ταχοῦ περιιόντας ἐκπέμ-
πουσιν, οἳ ἅπαντας κύκλῳ
διερευνήσαι· καὶ ῥᾳδίως
ἀρεῖν τὸ ποθούμενον·
οἱ δὲ πολλαῖς τοῦτο
δρῶντες τῶν ἡμερῶν· ὡς
ἀπεῖπεν ἐκεῖνος γένοιτο
καὶ ἀπαγορεῦσαι τὴν ἀνα-
ζήτησιν, καιροῦ παριόντος
μόλις γυναίῳ τινὶ ἐντυ-
χηκότες· καὶ παρ' αὐτοῦ
τὸ σύμπαν ἀναμαθόντες,
τὴν πλάνην ἠργάσωσιν· ὡς
γὰρ ἐκεῖνοι σύμπαν ἀναδι-
φήσαντες τὸ τῆς πόλεως,

ἔδην ἀνεξεραύνητον ἔστασαν·
ἀλλ' ἀκτήριον οἶκον· οὐ μο-
ναστήριον· οὐκ ἄλλον δή
τινα τόπον προσηρευνη-
δόξιον τε καὶ ἐπιτήδειον·
τέλος τῷ γυναίῳ ἐκείνῳ
περιτυγχάνουσιν· ἀφ' οὗ δὴ
καὶ τοῦ ζητουμένου γνωρί-
ζουσιν ἔννοιαν· ὡς γὰρ ἐ-
ρωτῶντες ἦσαν· ἐκεῖνο μὴ
δὲ ἀφήσειν αὐτῇ αἰτεῖν. ἢ περὶ
καιροῦ τινὸς ἀλλὰ τῇ
κατὰ τοῦ πύλης ταῖς οἰκή-
σεις πηξαμένη· λαμπάδος
δίκην· ταῖς τῶν ἀρετῶν
φαιδρότησιν ἀποστίλβει.
καὶ τὸν ἐκεῖ αὐτόπον ἅπαν-
τα καταστράπτει; οἱ δ' ὡς
τοῖς ὠσὶ τὴν ἀκοὴν ἐδέ-
ξαντο, δρομαῖοι τῷ τόπῳ
γενόμενοι, ἐπεὶ τὰ κατὰ τὴν
ὁσίαν ἀκριβέστερον ἔγνωσαν,
ἢ πόθον εἶχον, ἐκ βασιλέα
ἀνέτρεχον· καὶ χαῖρε φασὶ βα-
σιλεῦ ἔλαβον ἐν τοῖς ἀρκύων
ἔχεις τὸ θήραμα· ὁ δὲ κρατῶν
χαρᾶς ἀπλέτου πλησθεὶς·
ὅσον τάχος ἀναβαίνει τὸν
ἵππον· καὶ ἀχετωρὴν τὴν πρὸς
τὸ τῆς ὁσίας καταγώγιον
φέρεται· ἰδὼν οὖν αὐτὴν καὶ
προσαπτῶν· τὰ προσήκοντα·
ἀφ' ἡδονῆς δακρύων ἀνάμ-
πλεως ἐγένετο· καὶ τοῖς δά-
κρυσι τοιαῦτα προσεῖπεν

τὰ ῥήματα· ἱματίων μὲν
ἡμᾶς ἐάσασα ὀρφανοὺς
ἀποκρύπτειν ἑαυτὴν ὑφ᾽
ἐρῶ· ἡμᾶς δὲ ἄρα τῷ σῷ πό-
θῳ θελγομένους, οὐ συμ-
φέρειν τὴν ζημίαν ἐφρό-
νεν· τί δὲ ἄρα καὶ σοῖς σύ-
νοις ἡμᾶς ἕως ἦ τοσοῦτον
περιρρεῖσθαι κλύδωνι συμ-
φορῶν· καὶ τὸ καθ᾽ αὑτὴν
ὡς εὐδαιμονίαν ζητεῖν· ἀλ-
λὰ κἂν χαίρῃς ὅσα τοῦ λοιποῦ
τῇ ψυχῇ· οὐδὲ γὰρ ἂν καὶ
τῶν μύρων ὀδὴ καταρχόντι
λαθεῖν ῥαδίως γένοιτο,
τῆς ὀσμῆς ὡς τάχος κατα-
μηνυούσης, τὸν περίφρονα.
ἀλλὰ συγγνῶθι ἔφη· καὶ
μὴ καρτερέως φέρειν αἱροῦ·
πείθου δὲ μᾶλλον ὡς τά-
χ᾽ ἂν οἶμαι καὶ κρεῖττον ἐ-
ταῖς σοῖς ἡμᾶς παιδεύσειν
καὶ τὴν τῶν κρατούντων
ὑπομιμνήσκειν γνώ-
σιν· διώκεσθαι καὶ τῶν πλη-
θέσι μὴ ἀπολαύειν τῶν ἀ-
γαθῶν· ἢ τὸ καθ᾽ ἑαυτὴν αἱ-
ρεῖσθαι μᾶλλον· τῶν ἀλ-
λων μηδὲν ὑποποιουμένη
τὸν λόγον· ἰδὲ ὅσια· κρά-
Τιστα φησὶ βασιλεῦ· τὸν οὖν
κοσμοῦντι τὴν τελαμπρό-
τητα καὶ περιφανέστατον·
τῶν ὑπὸ προσαρμόντων,
ἀλλ᾽ ἐκεῖνοι δή που ἀκριβῶς

μὴ λεγόμεναι· ἀλλ᾽ οὐδὲ ἔστι
ἀξιωμάτων περιβλέπτων·
καὶ ὡς πλοῦτος αὐτοῖς περι-
ῤῥεῖ ὑπὲρ ὕδωρ κύκλῳ· καὶ ὡς
ἱκανῶς ὡς βασιλείαν, ἀνέ-
τελλον ἄλλος ἢ τοῦ γένους ὡ-
σειρά· οἱ δὴ καὶ πρὸ τούτους
ἄρχοντες, καὶ τοσούτῳ πλή-
θει περιερχόμενοι, ὅπως
αὐτοῖς προσήκουσι μὴ δὴ γε-
γενῆσθαι· μὴ δ᾽ ἄρ᾽ ὑπὲρ τοῦ παι-
δὸς τὴν μητρὶ κηδεμονίαν
μηδέν, καὶ παρ᾽ ἑτέρων ὁμοί-
ως ἀφθόνως δὴ τὰ κτώμενα,
εἴπερ γὰρ ἦν ὁμοίως βουλο-
μένη· κλῆρος οὐκ ἔλαχε τὸ
ὅσος δὴ τὰ τῶν ἐμῶν πριάμενοι
τὸ, πρὸς ἅπαντας· καὶ γάμος τε
δὲ κατὰ θυμόν· ἀλλ᾽ ἅ ταῦτα
πάντα περιφανῶς λόγων
γίνεσθαι μὲν ἡ διὰ χειρῶν, ὁμοίως
καὶ ταῦτα τοῦ τῆς ἡλικίας
ἄνθους καθεστηκυῖα, τῶν οἰ-
κείων ἐν θεοῖς ἀπαρτίζομαι·
ἔρως γὰρ μὲ ὁ οὐράνιος ἔρως·
καὶ ὅλην εἰς τὰς χεῖρας τῶν θεῶν·
ὡς σκιὰν τὰ ὄντα λογισα-
μένη, οὐκ ὀλίγοις τῶν ὁρμη-
τῶν παρ᾽ ἅμα ἀπολαύσασα·
καὶ ταύτης γυναικὸς ἀ-
πάσης τῆς ἀπολαύσεως, τὴν μὲν
ἀνδρῶν διατριβὴν ἀπειπό-
μην· καὶ χρόνοις ἐφικανοῖς
ὄρεσι καὶ σπηλαίοις ἐνδια-
τρίψασα· κἀμοῦ δὲ ὅμως ἀμήν

πρὸς τὸ προκείμενον, ἄν τι
ἀφροσύνης, τὸν ἴσον ἄνευ
ἀναίνομαι· ἐφ᾽ ᾧ δ᾽ ἐμὲ οἶδεν
Τὴν μὲν δὴ ῥᾷον ὁρῶντες τινὲς μὲν
ἤρξαντο καὶ τὴν τῆς μονῆς
προφασίαν ἐμοὶ περιάπτειν
ἢ βούλοιντο, ἑνὸς προηγου-
μένως μὲν τῷ μὴ προσῆ-
κον τῷ ἀξιώματι ἐμαυτῇ
συνοιδυῖα· ἄλλως τε καὶ
τὸν τῦφον ἀεὶ ἐκκλίνειν ὡς
δυναμὶς πειρωμένη. ὡς
πορεύεσθαι ταῖς ἀρχαῖς ἐπι-
φύεσθαι· τῆς νυκτὸς ἀ-
δειαν διδούσης τῷ ἔργῳ,
λάθρα τῆς μονῆς ἀνεχώρη-
σα· καὶ μακρὰν που μά-
λιστα γενομένη, ἂν δὲ εἰλι-
παρῶν τε καὶ καθειργμένη ῥα-
κεσκοσμημένῳ καὶ σπηλαί-
ον ἐκ τῶν ὑπὸ πολλοῦ κατοι-
κοῦντι, προσέρχομαι· καὶ
ἐπεὶ μήκιστον χρόνον τούτῳ
διακονήσασα ἀγνοουμένη
παντάπασι διετέλεσα·
Ὡς δὲ κἀκεῖ τῷ πονηρῷ
ἔκδηλον ἀνεσκται· ἀλλὰ δὴ λήμ-
με καὶ τῷ γέροντι καθιφαν
ἐφαρᾶτο· λιποῦσα καὶ τὸν
καθηγεμόνα ἐν τῷ σπηλαίῳ·
κἀκεῖ περιελθοῦσα πάλιν
τὴν ἔρημον· καὶ τοῖς ἐκεῖσε
τὸ μέλι τῆς ἀρετῆς ἐνεργοῦ-
σι συνδιατρίψασα ἱκανῶς·
καὶ ταῦτα πάντα ἐπὶ χρόν

Τρισὶ πρὸς τριάκοντα διαμύ-
σασα, τὴν γυναικείαν αὖθις
ἀλλαξαμένη στολήν, τῷ ὑπο-
γαίῳ ἐκείνῳ καταδύματι γί-
νομαι· οἰομένη τῷ ὑπογείῳ
κρύπτεσθαι, ὄχλον πάντα
καὶ θόρυβον διωθήσασθαι·
ἀλλὰ σύ μοι πράγματα πα-
ρεῖχες ὦ βασιλεῦ, ξένην τινὰ
περὶ ἡμᾶς φιλοτιμίαν ἐπι-
δεικνύμενος· καὶ τῷ διὰ πά-
σης μετιμῆς ἄγειν, τοῦ προ-
κειμένου ὑπηγάγου λογισμοῦ·
καὶ τοίνυν μὴ πως ἐλυπῶ ἄν
οἰομένη δεῖν, καὶ ἐμαυτὴν τὸ
ἡσύχιον καταπραγματεύομαι,
ἐνταῦθα δὴ παρελήλυθα·
τί γοῦν ἐμοί τε κοινὸν καὶ τοῖς
σοῖς πράγμασιν· ἐκ διαμέτρου
τοῖν σκοποῖν προκειμέ-
νοιν ἡμῖν· ἱκετεύω τοίνυν
Τὴν σὴν φιλανθρωπίαν, ἀνεῖναί με
τοῦ τοσούτου θορύβου· εἰ
γάρ μοι τὸ παχὺ τοῦ τοσαρκί-
ου προσθῇ· καὶ δέδοικα
μή τι τῶν ὑφ᾽ ἑτέρων τῶν
προαγωγόμοι ἀδὴ πολλὰ
γένηται, τοῦ προκειμένου
ἡμᾶς ἀποσφήσειεν· καὶ ἐν
τῷ λιμένι τὸν ναυάγιον ὑπο-
φθάμενον· ἡ γὰρ τῶν γηΐνων
ἀπόλαυσις, ὕφεσιν τινὰ
τῶν προσδοκωμένων ἐν
ὁμοίοις ἀπεργάζεται· ἀλ-
λ᾽ οὐδὲ τοῦτο ἄξιός εἰμι

λελόγισται, ὁ μὲν καθάπαξ
ἑαυτὸν ἀρνησάμενος, καὶ
τὸν σταυρὸν ἐπ᾽ ὤμων ἀράμενος·
πῶς ἂν τέλη δηλαδὴ τῷ
ἐπιγείων προσκρούσειν, καὶ αὐτῷ
κατόπιν ἑπόμενος ὥσπερ
ἐν εὐαγγελίοις ἠκούσαμεν·
Ὁ δὲ βασιλεὺς πρὸς ταῦτα μη-
δὲν τῇ ὁσίᾳ εἰπών, ἐπεὶ τὰς
μοναχὰς περικύκλῳ ταύτης
ἐθεάσατο. διὸ δὲ πρὸς τοὺς
ἀγγελικὰ ἦσαν, πόθεν δὲ ἄρα αἱ
περὶ ὑμῶν· αἱ τοσαῦται καταξι-
ωθεῖσαι ὑπουργεῖν σώματι,
τὰς τοῦ ζῆν πορίζονται ἀφορ-
μάς· Καὶ ἡ ὁσία· πόθεν δὲ
ἄλλοθεν, ἢ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ θεοῦ·
ἠνεῳγμένης· πᾶν ζῶον
ἐμπίπλαται ἀγαθῶν· ἢ γὰρ
ὁ δὲ ἐν ἐρήμῳ θρέψας ἀδα-
πάνης λαόν· καὶ ὕσας
ὄρνιθας· καὶ ἐκ πέτρας τ-
πηγάσας τροφὴν εἰς κόρον
πλῆθος ἀνθρώπων. ὡς καὶ τὰ
περὶ τῶν ἄλλων τραπεζῶν
εἶναι διηγήσασθαι λείψανα, οὐ
δυνατός ἐστι καὶ ταύταις διὰ
τὸ αὐτοῦ συνηγμέναις πα-
ρθένον ὄνομα θρέψαι, καὶ τοὺς
ἀνθρώποις ὡς γε εἰκὸς ἐπαρ-
κέσαι; ἐμοὶ γὰρ ὡς καὶ τόσον
ἐξεστήσατο κράτος, οὐδὲν τι
περιεῖναι· πάντα περὶ ἐν
παλαιδιάχν· ὁ μέντοι κρα-
Τῶν ἱμαρώπερον διαπεθέσ

Καὶ ἡμῖν ἐστι τόσον κἂν τρίαν
τῶν γυναικῶν ἐκπλαγεῖσ,
ἀλλ᾽ ἐμοί φησιν ὦ μῆτερ, τῶν
πεσῶν ἀγαθῶν χάριν καὶ τῶν
ἐμῶν ἐν κακοσυμφορῶν, προ-
βουλήσεται, ἀφορμάς τινας
τῷ σῷ τούτῳ κελλίῳ τοῦ ζῆν
παρασχεῖν· καὶ ἐπαυξῆσαι
τοῦτο ὡς τὸ εἰκός. ὥσαν θο-
ρύβων ἐκτὸς διαμένουσαι·
τοῦ τ᾽ ἐμοῦ ὑπερέχοντος κρά-
τους· καὶ τῷ πλήθει τὰς τῶν
χρειῶν ποτε περὶ ὧν ἐλπίδας αἱ
πεισθεῖσαι παρὰ θεοῦ· ἡ δὲ μα-
καρία· μὴ δὴ ταῦτα βασιλεῦ
ἐπάγει, τὴν ἀφιλοῦσαν,
οὕτω μισθὸν αἰρεῖν· πόρρω
γὰρ τῶν τοιούτων ἡμεῖς·
καθάπαξ τὴν ἐκ τῆς φροντί-
δος ὧν ἀποταξάμεναι ποτε·
ἄλλως τε καὶ παρ᾽ ὅσον ἡμῖν
προμηθὲς φαρμήσῃ, παρὰ
τοσοῦτον ἡμᾶς τῆς θείας
ἀντιφρήσης περιοπῆς.
Καὶ ὁ βασιλεύς· ἀλλ᾽ οὕτω μὲν ἀ-
δίων ἐστί, μὴ μικρόν τι καὶ
ἐκ τῶν ἐμῶν εἰς δόξαν
σου ἢ ἐν ὁσιότητα. ὅτι μὲν
γὰρ οὐ χρεία σοι τῶν ἡμετέ-
ρων χρημάτων, ἴσμεν σαφῶς·
ἀλλὰ καὶ τὸ παρὰ φαῦλον
τίθεσθαι οὕτως ἐστὶ τὸ ἡμέ-
τερον, οὐ παντὸς τοῦτο τῶν ἐν
τελῶν· ἢ τοι μὴ ὁσία·
ὡς ἤδη τὸν κρατοῦντα ταῦτα

τῆς λύσεως ὅλον γενόμενον,
τεσσαράκοντα μόνον χρυ-
σοῦ νομισμάτων· ὃ δὴ σολ-
μίον λέγεται δεξαμένη, τὸ
λεῖπον ἀπέσωσεν πάντα πα-
σιν· ὃ καὶ ἐκ τοῦ σχεδὸν κατό-
μαν ἐπὶ ταύτης· γράμμασιν
ἐρυθροῖς ὁ βασιλεὺς ὑπο-
σημηνάμενος, τῇ τῆς μα-
καρίας μονῇ ἐπαφῆκεν·
ἐξ ἐκείνου τοίνυν καὶ ἐς δεῦ-
ρο ταῖς κατὰ διαδοχὴν τῆς
ὁσίας μαθητρίαις τὸ τῷ
βασιλεῖ λόγον τι κυρωθὲν ἐκ
τῶν βασιλικῶν ταμείων
ἐπικρατεῖται· ὁ μέντοι
σοφώτατος βασιλεὺς ὡς ἔ-
θος τὰς τῆς ὁσίας εὐχὰς
ἐφόδιον καὶ συμμαχίαν λαβών,
πρὸς τὰ τῶν ἀνακτόρων
μετεχώρησεν ἤθη· ἡ δὲ θεί-
θ´ κα β´ Κατ' ἐκεῖνον καιροῦ· τῶν ἐ-
ν ἀξιώμασι διαπρεπόντων·
περιφανής τις ἀνήρ· δρουγ-
γάριος τὸ ἀξίωμα· τοῦ
πλοΐμου στόλου παντὸς ἐξη-
γούμενος. μέγα δὲ τοῦτο
παρὰ Ῥωμαίοις βούλεται
εἶναι εἰς περιφάνειαν· Ῥω-
μανὸς ὄνομα τῷ ἀνδρί·
οὗτος ἐπεὶ τῶν τῆς ὁσίας τε-
λουμένων κατήκοος γέγονεν,
ἄπεισι παρ' αὐτὸ ταύτης
διαιτητήριον· ὡς γοῦν
Μείζω τῶν ἠκουσμένων ἡ ὁ-

αὐτῷ τὰ ὁρώμενα· τότε πρῶ-
γικρὸν φημὶ τοῦ οἰκήματι.
Καὶ τὸ πλὴν ψιαθίου μηδὲν
αὐτὴν ἐπιφέρεσθαι· ἔτι μὴν
δὲ σιδήροις διεζωσμένην
ἁπανταχοῦ· καὶ ἀράχνης
τῆς σωτῆς ἀκάτου δέρμα δια-
φέρουσαν· τῷ κατεσκληκέ-
ναι τῇ μακρᾷ νηστείᾳ καὶ
ταλαιπωρίᾳ τοῦ σώματος.
ὁ δὲ λόγος ἐρῶν αὐτῇ καὶ ἡ ῥεῖ-
τὸν πρόσωπον ἐχαίου καὶ μέ-
λιτος· καὶ εἰς αὐτὴν τὴν καρ-
δίαν ὑποδυόμενος· καὶ
εὑρίσκων τὸ προσῆκον ἐπα-
γομένην τε καὶ ἁρμόζουσαν,
ὅρος τοῦ πράγματος γίνεται·
καὶ ἥκιστα ῥᾳδίαν εἶχε τὴν
ἀναχώρησιν· τῷ μέλιτι τῆς
ἐκείνης στρηνος κατακη-
λούμενος· καὶ ἀοράτῳ τι-
νὶ δεσμῷ ἅμα περικρατού-
μενος· ὡς δ' οὖν ἐγένοιτο.
Καὶ τῆς εὐλογίας ἤδη τυχ(ὼν)
μόλις ἀναχωρεῖν ἔμελλεν,
ἡ μακαρία τοῦ κρασπέδου
λαβομένη τοῦ Ῥωμανοῦ·
καὶ μικρὸν ὑποκατακλίνα-
σα, ἄπελθε φησὶν ἐν εἰρή-
νῃ τέκνον· καὶ πρὸς ὑπουρ-
γίαν τῶν κρειττόνων πα-
ρασκεύαζε σεαυτόν· ὅσον
γὰρ οὔπω πέρας ἕξει τὸ
ῥῆμα τοῦ θεοῦ ἐπί σε· ὁ γὰρ
βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων

καὶ ἐκ τῶν κυβερνώντων,
βασιλέα μὲν ἑλέσθαι τὸν ἐπιτ-
ήδειον κατὰ στάσιν· οὐδ' ἄλλο ρά-
μὴ πρὸ καιροῦ ἐπιδράμῃς
τῶν ἔργων· ὥρισται γάρ, καὶ
εἰς πέρας αἴσιον ἐλεύσεται·
ὡς ἂν γε ἁρμόττοι διαμονῆς,
ἐν μεγάλως σοι πάντως
ἐπαινούστερον· καὶ ὁ μὲν ἀ-
Πῆει· λίαν ἐν ῥηδίως θεὸς τῇ
ψυχῇ φυλάττων ἐν ἑαυτῷ
τὸ ἀπόρρητον· Λέων δὲ ὁ
σοφώτατος μετ' οὐ πολὺ τοῦ
τῆς ζωῆς ἑώρων διαμετρη-
θέντων· τό τε κράτος
καὶ τὴν ζωὴν ἀπειπὼν, ἐξ-
αμείβεται· καὶ ὁ ἀδελφὸς
αὐτοῦ Ἀλέξανδρος ἐπιβαί-
νει τῶν σκήπτρων· ἀλλὰ καὶ
οὗτος ἐπὶ μικρὸν καὶ πρὸς
τοῖς τρισὶ τὴν βασιλείαν
διῳκηκὼς ἐν τρυφαῖς καὶ
ἀκροτήσι, τοῦ βίου ἐξίστα-
ται· τοῦ δὲ παιδὸς τοῦ λέ-
οντος Κωνσταντίνου· κομιδῇ
νέου ἀπολειφθέντος· ἐπεὶ
δὴ ἄνανδρα παρ' ἅμα τῆς ἀρ-
χῆς ἤδη· ἱκανὸν τὰς ἡνίας
τῆς ῥωμαίων ἡγεμονίας
διαχειρίσονται· πολλῶν
τῆς βουλῆς πρὸς τοῦτο δὴ κρι-
νομένων, ἐξ ἁπάντων δὴ
ῥωμανὸς· τὰ πρωτεῖα
γαμμαάνα· τό τε γένος οὐκ
ἄσημος ὢν ὡς προέφημεν·

Τῶ πιμακέρων ἤδη· πολλὴν
ἀληθῶς ἐμπειρίαν· καὶ
ταῖς συχναῖς στρατηγίαις δὴ
αἰδοῖος τῇ βουλῇ ῥωμαίων
καθεστηκὼς· ἄλλως τε καὶ θυ-
γάτριον ἀστεῖον ἦν αὐτῷ ἐ-
πίγαμον ἤδη· καὶ προσῳ-
ρα μάλιστα πεφυκὸς· ᾧ γαμ-
βρὸς ὁ μέλλων ἔσεσθαι, ὁ νέ-
ος δηλαδὴ βασιλεύς· καὶ
ὁ μὲν οὕτω τῆς ἀρχῆς ἐπι-
βαίνει· πρῶτον μὲν ἐπὶ τῷ τοῦ
βασιλέως πατρὸς κεκλῆσθαι
ἀξίωμα ἀναβάς· οὐ πολ-
λῷ δ' ὕστερον καὶ ὑφ' ἑαυτὸν
πᾶσαν τὴν ἀρχὴν ποιησά-
μενος· οὐ μὴν ἐν τοσούτῳ
σαφὲς φέρον τι δὸν γενόμενος·
τῶν τῆς οὐσίας χρημάτων
ἐμπλήθη γέγραφαι· ἀλλὰ ἀκριβέ-
στερον τὰ κατ' αὐτὴν ἐκ τῆς
περρηνόθως διαφοροις, πολύ-
τι τὸ φιλότιμον ἐπ' αὐτῇ
τῆς πίστεως ἐπεδέξατο·
φιλονεικῶν ὡς ἄν τις εἴποι,
τὴν καινὴν δὴ ταύτην φιλο-
νεικίαν· ὑπερβαλέσθαι τοὺς
πρὸ αὐτοῦ βεβασιλευκότ-
τῇ περὶ τὴν οὐσίαν σπου-
δῇ· ἀμέλει καὶ ὁσημέραι
Πίστιν τῇ πίστει τιθέμενος,
εἰς μάταιον καὶ μάρσιον
τὸ περὶ ταύτην ἐμπυρὶ φι-
τρον ἐξῆρε· καὶ ἐπὶ τοσοῦ-
τον πρῆρες ὄφερον, ὡς καὶ

ὅπη μὴ δέδοικά σοι πρὸς ἐχθ-
ρὸν ἵεμαι, οὐ μόνον ταῖς εὐχ-
αῖς αὐτῆς καὶ δεομίαις περι-
έφραττεν ἐμὲ αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ
ὡς θυρεῷ τινὶ χρεὼ μένος,
τὸ ἐκ τειχῶν παχυτέρων
ἐξυφασμένον τῇ διὰ χιτῶ-
νιον, κατὰ στόματος τοῖς ἐχθ-
ροῖς χωρεῖ· οἱ ὁμόνοος· ὅπερ ἦν
καὶ ταῖς ἀληθείαις τοιοῦτος,
μηδενὸς κακοῦ τῶν ἐκ τοῦ
πολέμου πεῖραν λαβών·
ἀτρεμίας γὰρ καὶ θάρρους
ὅλος μεστὸς, ἐξῄει· ὑπὸ τῷ
σιδηρῷ χιτῶνι, τὸ τρίχι-
νον ῥάκος ἠμφιεσμένος.
οὐ μόνον τοίνυν ἀπείρα-
τος τῶν ἐκ τῆς μάχης ἀνε-
χώρει δεινῶν, ἀλλ' οὐκ ἐ-
αἰρ οὕτω καθωπλισμένος·
καὶ ὡς χρεὼν τῇ περὶ τὴν
ὁσίαν πίστει μάλα φραζά-
μενος· μὴ καὶ τροπαίων
πλήρης ὡς τὴν Κωνσταντί-
νου εἰσήλαυνεν· οὐ τοσοῦ-
τον ἀλουργίδι καὶ τοῖς ἄλ-
λοις τῶν ὅπλων μέγα φρο-
νῶν, ὅσον τῷ τοῦ χιτῶνος
τῆς ὁσίας τριχολῇ· οὕτω
πιστῶς· οὕτως ἐχέσθων περὶ
ταύτην ὁ κρατῶν εἶχεν·

Ἐν τούτοις δ' ὄντων τῶν πραγ-
μάτων· καὶ τῆς θαυμασίας
ἀφροσύνης ἐφ' ἱκανοῖς
ἔτεσι· κατὰ τὸ ὑπόγαιον ἐκείνῳ

Καὶ ζοφώδει ὀρδιαιήματι,
τὸν ὁσιώτατον καὶ ὑπερένθιλον
νίον διατρεχούσης· ἔτος που
ἕβδομον· αἴφνης πόθεν μαρ-
μάρων μέγεθος σκυθῶν· ἐκ τῶν
ὑδριατρίων ῥάθρων χθόνων·
λάθαν μυσθὼν ὁμαλεῖται ταῦτα
ἐς Θράκην καὶ Μακεδονίαν
ποιεῖται· πολλῶν δὲ τῶν Θρᾳ-
κῶν περιρρεόμενοι, καὶ μέχρι
τῶν τῆς Κωνσταντίνου πύ-
λῶν καταπατρέχουσι· καὶ τῆς
προσωφερούσης ἵστανται· οὐκ
ἀμάχω προσκαλοῦντες προ-
μάχω· ἐν τάθεν οἱ ῥωμαῖοι

Ἀναθαρσήσαντες· πλεῖστα
καὶ τῶν διὰ χωρῶν τῆς ὁσίας
συναρρηγνούσης, τοῖς ἀθρόοις
ἐπιπεσόντες ἐξάπιναι-
ως, κτείνουσί τε οὐκ ὀλίγους.
Καὶ τῶν οἰκείων ἐξελαύνου-
σι μόρων· τότε τοίνυν ἡ θαυ-
μαστὴ γυναικῶν· τῇ τοῦ θείου
ἐπὶ δρομῇ· πάνυ πολλαχεῖ
ασθεῖσα, ἐξάγει τοῦ καταμω-
λου· ἄγαν γὰρ ἦν τῶν τα-
χῶν· τῷ γὰρ συχνῷ θορύβ-
ῳ καὶ τῷ τοῦ πολέμου ἀλ-
λαλαγμῷ, οὐ ῥαδίως ἔχουσα
τὰ κατὰ σκοπὸν ἐκπλη-
ρῶσαι, ἐκεῖθεν ἀπαναχθεῖσα,
περὶ τὴν τῆς σκέψεως μο-
νὴν τίθεσθαι· κακεῖ δὲ τὰ ὅ-
μοια δράσασα· καὶ τοῦ πολ-
ἐνδιαίτημα σμικρότατον

πάνυ ἐργασαμένη· ὡς αὐτὴν
ὀρθίαν μόλις ἵστασθαι δύνα-
σθαι· καὶ τὸ δέρος αὐτῶ ἐσορ-
γιαμ πού τάχα ἐκτείνεσθαι,
ἐκεῖσε σφοδρότερον ἅπτε-
σθαι τῶν καμάτων· ἅμα τού-
τω εἰς ὀξεῖαν ἢ κατὰ ἐπιδιδοῦ-
σῃ τῇ ἀρετῇ· ἄλλως τε καὶ γηρω-
ρίσασα ἦν, ὡς θᾶττον ἐφάναι
αὐτῇ, πρὸς τὸν πάλαι ποθού-
μενον ἀναλῦσαι Χ(ριστό)ν· ἐνθένδε
Τοι καὶ ἡ ἀσιτία ἐπὶ μᾶλλον
αὐτῇ ἐκρατύνετο· καὶ ἡ προ-
σευχὴ ἐν χείλεσιν ἦν ἀδιάλει-
πτος· ὥστε καὶ πλείστας ὅλ-
ας ἡμέρας διανυκτάζειν· ὅλην
ἐξεχομένην τῷ πόθῳ πρὸς
οὐρανόν· καὶ ταῖς ἐκεῖσε τῶν
ἀγαθῶν ἐναποτρίζεσθαι καὶ ἐγκα-
λλύνεσθαι· ἦν καὶ γὰρ αὐτὴν
ἰδεῖν· ἣν καὶ οὕτως εἰ χρὴ ὅ-
λην κεχηνυῖαν πρὸς ὕψος·
Καὶ ἀκλινεῖ τῷ ὄμματι, ἀμε-
τεωρίστως τοῦ σώματος
ἔχουσαν· ἱδρῶτι περιρρεο-
μένην ἀπείρω τὰς χεῖρας
ἐκτάδην· οἷα τισὶ χρω-
μένην πτεροῖς· καὶ τὸ κάτω
βρῖθον τοῦ σώματος ἀνέλκειν
πειρωμένην πρὸς τὸ πο-
θούμενον· τὸ δ᾽ ἐδάκρυον
ὕδωρ ποταμοῖς αὐτῇ ἔρρει·
ὥσπερ ἐμπυρουμένην· ἢ μᾶλλον
ἀναπτερουμένην τῷ πόθῳ·
Καὶ τοσοῦτον χρόνου·

Τοῦ ἀληθινοῦ νυμφίου, ὡς πορ-
ρωτάτω καθεστηκέναι· ἐν
φωνίᾳ δὲ καὶ τὸ πρόσωπον
ἦν· καὶ ἐνθερμοτέροις μετὰ ἀκτῖνος
αἴγλης φωτὸς· ἀθέατον
καθεωρᾶτο· χόρτος δὲ κατὰ
ψιλοῦ τοῦ ἐδάφους ἦν αὐτῇ ἡ
στρωμνή· ὃν ἐπισείσαντο ἡ
αἱ διακονούμεναι ἐναλλάτ-
τουσαι, σκωλήκων καὶ ἰοβόλ-
ερπετῶν ἀρεσκόμενοι κτη-
ριον· ἐνώκιζε δὲ αὐτὴ μοι κελλα-
χίσω καὶ ὅτων σιδηρῶν δεσ-
μός· ὃν ἐνίγημεν ταῖς σαρ-
ξὶ περιέφερεν, οἷα τινα χαλι-
νόν· ἐνδ᾽ οἰκεῖα ταύτης σαρκὸς
ὡς ἔθος σκιρτήματα· ὅς τῷ
μακρῷ χρόνῳ κατιωθεὶς· καὶ
ὅσον ἐνῆν ταύτης σαρκὸς πε-
ριελεῖ χρήματι ἐκδαπανηθεὶς,
ἐκκεχυμένην εἰς μῆκος ἐξεβ.
ὄζων καὶ ἀποφοράν τινα οὐκ ἀ-
θηνὸς ἔφερε τῷ· ὡς δὲ τῷ πο-
λλῷ χρόνῳ κεκμήκει· καὶ
τῷ τῆς ἀσκήσεως ὡς ἀνενδότω·
ὡς γὰρ ἀλλοτρίω παντάπασιν
χρῆσθαι τῷ σώματι· ἐδεδίει
αὐτὴν καθῆραι μὴ φάσμα
εἶναι τῇ τῶν ἔργων ὑπερ-
βολῇ, ἀλλ᾽ ἄνθρωπον πρὸς τὸ κατ᾽
εἰκόνα ἐπαναγόμενον· ἐκά-
λει δὲ αὐτὴν ἄνωθεν ὁ δεσ-
πότης· ὁ γὰρ τῶν στεφάνων
ἐπέστη καιρός, τί μη...
Ὑποδρ... τὸν ἄνιμο

Τ

ὄρθμα χθὸν τοῖς παλαιώσ-
μασιν· ἀκμάζουσα δ᾽
ὅμως τῇ προαιρέσει τῆς
εὐθύτητος τοῦ καλοῦ, τοῦ μὴ
συντόμου ἀπιέναι· καὶ ἀκη-
τῇ φθορᾷ· ἢ πρότερον καὶ
ἁβροτέρα φανεῖσα ἀδά-
μαντος· καὶ λανθάνει τοῖς
ἀφέρπουσα τοῖς ἔνδον
χειρίστη δι᾽ ἀθέσμοις ἡ ἐρημία
λίαν ἀποχαρώσα, μόνος δὲ
μὴ περιπίπτει· καὶ κατὰ
μικρὸν τρόμος· εἶτα πά-
ρεσις ὅλη μελῶν· καὶ ἀλ-
γησία προσεπιγίνεται·
ἐφθηνίεν γὰρ αὐτὴ καὶ πρό-
τερον τὸ σῶμα τοῖς μα-
κροῖς καταθεὶν καμάτοις
ἐκλαπαρνήσασα, ὥσπερ
δὴ ταῖς καὶ ἄρνηται· τῶν γὰρ
τῆς κατὰ γῆν ὁδῶν. κομι-
δῇ τε καὶ χαμαιζήλω, ἀμφο-
τέρας τὰς κνήμας ταῖς
πτέρναις κατὰ τῶν μηρῶν,
κολλᾶσθαι ξυνέβαινεν, ὡς
μὴ δ᾽ ἀλλήλων ἔχειν ἀνι-
στασθαι· τοῖς δὲ τῶν γονάτων
Τυλογοτ ταῖς συνεχέσι προσ-
κλίσεσιν, εἶδες ἂν ἐκ τραχύ-
νομένοις σφόδρα, καὶ ζώου
μᾶλλον, ἢ ἀνθρώπου τὰ προσδιε-
φέρειαν· ἢ λεπτυνθείσης· τὸ δὲ
τῆς κόμης αὐτῆς μέτωπον, καὶ
τὸ ἐπὶ γυμνοῖς τοῖς ποσίν.
ἐν Ἑλλήνων καὶ ταῦτα, τοῦ

Ε

Βορέου δὲ ἀνέμου καὶ δεινοῦ
πνέοντος, καὶ τῷ κρύει πε-
ἰ πταρομμίζασκάζοντος
ὅσον δ᾽ ἀρρενοῦν τε καὶ γηρο-
τόσον ἄν τις εἴποι πρὸ
κατάρυσμον σώματος· ὅπει-
γοῦν αὐτῇ· προσῆκεν τὸ πᾶν
μέρος· καὶ δὴ τῆς σιμάδος
ἀκίνητος ἔμενε· μόνη δὲ
τῇ γλώσσῃ ἀντὶ πάντων
ἐκέχρητο πρὸς θεόν, ἀχοῖνος
μένων πόθον ἐξαρτηθεῖσα,
καθεῖτο· ἧς ἐξεχομένη
μόλις μηδὲ κινεῖτο, δέησι-
ν τοῖς προσλόγοις ἦκεν, πὰρ
ὅσον δὴ τὴν νόσον συνεῖχεν.
ὁ μὴν ἀγὰρ μελιστῶν ἐσω-
κεῖτο ἀντρόν, ἀνδρῶν. γυ-
ναικῶν· τῶν ἐν ἀξιώμασι·
τῶν ἐκ τοῦ ἱεροῦ καταλόγου·
ἐκ ὀλίγον δὲ καὶ τῶν ἐρημά-
σκησαν διαπρεπόντων π.
συνδραμόντων· τὴν ἱερὸν
ἐκείνην φημίδιαν προσ-
θεν διαναιρούσαν· ὡς τῶν
καὶ ἀποτηρηθεῖν ἐπιμελ. καὶ
ἡ ἡμέρα παρῆν· καθ᾽ ἣν
πρὸς τὸ πάλαι ποθούμενον
διαναίρειν ἐδόκει τῷ κρά-
τορι, ὃν δὲ ὄνομα δὲ εἶχε Μηνᾶ
ὁμοδήμιος· ὅτε δὴ καὶ τὸ
τῶν ἀσωμάτων συναξίν
ἐπιτελεῖν εἴθισται· αὐτὴ δ᾽
ὁ χρόνος ἐς ἑβδομήκοντα.
ἐρρωσθέντος, ἐπεραίνετο.

Παρῆσαν μὲν οὖν οἱ τῆς ἄνω χορο-
στασίας· πρὸς ἑαυτοὺς τὴν
μακαρίαν μετακαλοῦντες·
ἔχηπτον δὲ καὶ οἱ τῆς γεηροῦ-
σίας συνῆσαν· οὐ κἂν εἴ τι
καὶ γένοιτο μεθῆσαι δια-
πειρώμενος, καὶ τῆς ψυχῆς
ὡς ἐκ καθ' ἑκάστης δ' ἠθρούντας
δοι λαμβανόμενοι· ἤδη δ' ὅλη
τῆς ἀνόδου γενομένη
μετὰ φρονήσεως ὅσης τὰς
χεῖρας διαπετάσασα ἀφυ-
εῖται καὶ ἐς τὸ στῆθος κατὰ σχῆ-
μα περιαγαγοῦσα σταυροῦ· καὶ
τοὺς πόδας ἠρέμα διατεί-
νασα καὶ εὐσχημόνως· ἤδη δὲ
ὥσπερ τὰ ὄμματα μύσασα·
καὶ τὸ στόμα κατὰ χώραν
ἔχειν οἰκονομήσασα, χερ-
σὶν ἀγγέλων τὴν μακαρίαν
ὡς ἀφῆκε ψυχήν· ἐσέμνη δ' εἰς
Αἴγλη φωτὸς· καὶ ὑπερφυὴς
λαμπηδὼν· τῷ προσώπῳ
αὐτῆς αἴφνης περιεχύθη·
καὶ τὸ δωμάτιον ἅπαν τῆς
λαμπρότητος· καὶ τῆς πε-
ριουσίας τῆς ἐκεῖθεν ἐκ-
πηδώσης αἴγλης ἐνεφο-
ρήθη ὡς καὶ πάντας τοὺς
συνειλεγμένους ἰδόντας
ἐπὶ στόμα πεσεῖν, καὶ μηδ'
ἀτενίζειν τῷ προσώπῳ
αὐτῆς δύνασθαι· ἡ μέν τοι
πρόσθεν ἐκδημία τῆς μακα-
ρίας· περαιλαμοῦσα, φθά-

(41)

ναμὲν τὸ πλῆθος, καὶ ἑαυτ-
βασιλέα ἀνέτρεχε· καὶ αὐτίκα
πάντων, ποταμοῦ δίκην ῥέ-
οντος ἦσαν· οἱ ὁμένοι τὸ
φαῦσαι τοῦ θείου σκήνους ἐκεί-
νου, πρὸς τὸ δοκοῦν ἑκάστῳ,
ὀνήσιμον τιμὴν ἀξιοῦσθαι· μέν-
τοι γε καὶ τοῦ σκοποῦ, οὐδα-
μῶς διημάρτανον· πολλοὶ
μὲν παραλελυμένοι ἄλλοι
πορνήρως τῶν σκελῶν ἀχρο-
πηροὶ ἕτεροι· οἷς δὲ καὶ χρο-
νια νοσήματα· τὴν κεφαλὴν
καὶ τὰ στέρνα· καὶ ἄλλα ἄλλ-
οι ἔχοντα, θᾶττον ἐλύοντο· ἀ-
ναι καὶ δαιμονῶντες ἦσαν
ἐκεῖ· οὐ μέντοι δαιμονώντων
καθαρὸν χῶρον· ἀλλ' ὡς ἀμή-
λεπτοτε παρὴν αὐτοῖς ἐνό-
χλουν, δοξάζοντες θεὸν καὶ
θεὸν ὑπέρεφον· ὁ δὲ βασιλεὺς
σὺν τῇ γυναικὶ θεοδώρα πα-
ραγενόμενοι· θαυμαστὲ ὅλ-
μετ' οἱ καὶ ἐκπλήξεως γέμον-
τες, ποταμηδὸν κατάχεον δά-
κρυα· οἵου καλοῦ ζημίαν ὑ-
πέστησαν ὀδυρόμενοι· ἡ γὰρ
μὴν βασιλὶς θεοδώρα, καὶ
ἰδίαις χερσὶν αὐτὴν περιστέλ-
λει· τιμῶμένη μᾶλλον ἐν-
τεῦθεν, οὐ τιμῶν οἱ ὁμὲν ἱκ-
τὴν θεραπείαν· καὶ τὸ ῥάκ-
ὃ περιμένει λῆσθαι συνῆται
μετὰ τῶν ἀνδρεί καὶ βασιλίσσοιον
ἱμάθυρεον περιτίθεσθαι

σταμένων· βασιλεὺς δὲ καὶ
οἱ περὶ αὐτὸν συμπᾶσα θερα-
πεία, τὸ τίμιον ἐκεῖνο μέ-
γαλοπρεπῶς μάταια καὶ ὅσοι
περιστείλαντες λείψανον,
οἱ ἄρτι μαθήσαντες ἐκεῖσε ἐπὶ
τὴν γῆν κατακρύπτουσι· τὸ
τῶν οὐρανίων θαλάμων ὡς
ἀληθῶς ἄξιον· ἀλλ' οὐκ ὀ-
πιπολὺ κρείττων τοῦ τοσού-
των ἀγίων θεοβουλήτου· καὶ
τοσαύτης ζημίας τὸ αὐτοῦ
ἔθνος ἀναπιμπλᾶν· θαυ-
μάτων γὰρ ὅτι πλείστων
ἐκεῖθεν ὡς ἀπὸ πηγῆς
ῥεόντων ἐξάγεται· τὸ μηδαμοῦ
κρύπτεσθαι ἄξιον· καὶ τί
λέγειν ὅσα δὴ ταῦτα τῶν παραδό-
ξων καὶ διειργάσατο τοῦ μα-
κροῦ χρόνου· τὰ μὲν πλήθη πα-
ραδεδωκότος· τὰ δὲ τῶν ἔτι
πλήθη καὶ μαθητάς, αὐτὸς κρατ-
εῖν ποιοῦντος ἡμᾶς· ὥστε κα-
τέχειν τε καὶ τὸν χρόνον οἱ μα-
διηγουμένοις τὰ ὑπερφυῆ
αὐτῇ τελεσθέντα· ὅσας μὲν
ἀτεκνίας συνεχομένας δε-
μοῖς, τὰς μήτρας διαρραγείσας
μέρας εἰργάσατο· ὅσοις θηλά-
ζουσι καὶ ἄλλοις παιδικοῖς
νοσήμασι προσπαλαίουσι
καὶ θανατῶσι μικροῦ, τὸ ζῆν
ἐχαρίσατο· ὅσων δὲ τὰ μάτια ὠτ-
της διέλυσε· καὶ ὦτα κωφά
ἠνέωξε, ὑπήνοιξε τὰς ἀκοάς

Καὶ τὰ χώραν μὲν ἀμείψασα
καὶ τἆλλα· ἃ μακρὸν ἂν εἴη δι-
έρχεσθαι· ἀλλ' ἡ μὲν ὡς τῶν ἐκ-

Πάλαι γὰρ ἐρημουμένων τέως ἀφο-
μένοι, ὥστε τὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς
χρόνων τῇ μακαρίᾳ μνήμῃ,
τὸν τοῦ λόγου ῥοῦν τρέψομεν·
ὀλίγα τῶν αὐτῇ πεπραγμένων
ἐκδιηγούμενοι· ἵν' ἐκ τοῦ κρα-
σπέδου τὸ ὕφασμα· τοῦτο δὴ τὸ
τῆς παροιμίας· καὶ ἐκ τῶν ὀνύ-
χων γνωρίζειτε τὸν λέοντα· ἐγέννα

α

Ἡ βασιλὶς· ἡ ἐκ Παιόνων τοσοῦ-
μεν ἀπὸ δὴ ἦθεν· ἄνωθεν δὲ ἐκ
Ῥωμαίων καὶ βασιλικῶν αἱ-
μάτων τὰς τοῦ γένους ἕλκε σει-
ράς. ὥστε τῷ ἐκεῖ βασιλεῖ ἐκεῖ-
θεν· ἐς γάμου κοινωνίαν· τῶν
περιφανῶν τοῦ γένους· καὶ
τῷ ἄλλως ὡραίῳ τοῦ σώματος
ἐξελέγη· καὶ πρὸς τὸ συγγε-
νὲς καὶ οἰκεῖον πάλιν ἀνέδρα-
μεν· πρὸς παιδογονίαν
ἀνεδείκνυτο· τοῦτο ἡ μία μᾶλ-
λον ἅπαντας· μάλιστα δὲ τῷ βασι-
λεῖ ἀφορμὴν τὸ μὴν· δέος καὶ
ἐμφαίνοντος· μὴ οὕτω δὴ τὸν
ἅπαντα χρόνον μένειν ἄπαι-
δας ἐρημίαν καταλιπεῖν τὸν
βασιλέα, κἂν τὰ ἄλλα καὶ τὸ κρά-
τος οὐκ ἐν διαδοχαῖς, τὸ δὴ
πάντων βασιλεῦσι ἀρεστά-
τον εἶναι· πολλὰ μὲν οὖν
αὐτῇ καὶ παῖδες ἰατρῶν ἑτα-
ρῶν προσάπτειν· τὴν τό-

φύσιν ἐπιρρῶσαι· καὶ πρὸς
γονὰς ἀγαθὴν ἀπεργάσασθαι·
καὶ ἄλλως δὲ τὰ θεῖα ὅσα δὴ
προστατοῖ αὐτὰ δεξιῶς ἔχου
σιν ἐκ τῆς ἐλθοῦσα, μόλις
δὲ ἐπεὶ κατήκοος τῶν τῆς ὁσί
ας γενέσθαι χαρισμάτων, ὅλη
πρὸς αὐτὴν χωρεῖ τὴν ἀρχήν·
Τοίνυν καὶ τῷ λειψάνῳ ταύτης
περιχεῖται· καὶ τὰ ἄκοντα
δὲ αὐτὴ διασπαραξαμένη· τῷ
τελαίῳ τῷ ἐκ τῆς φωταγωγοῦ
ταύτης· καὶ τῶν ἱερῶν ταύτης
κρασπέδων, μέρος τῷ τρα
χήλῳ ταύτης ἀπαιωρήσασα·
καὶ ζώνῃ δή τινι σηρικῶν
προσπλακεῖσα νημάτων·
ἐκ τῆς σοροῦ ταπεινότερι τῇ
ὀσφύϊ διασφίγξασα· αὐτίκα
δὲ ἡ συλλαμβάνει· καὶ οὐ μὴν
μόνον, ἀλλὰ καὶ βασιλέως
ὠδίνας δείκνυται μήν· καὶ ὅσον
προσήκων μάλα· τῇ τε πα
τρικῇ βασιλίδος· καὶ τῇ τῆς
ὁσίας ἀρχῇ· ἐκ ταύτης γὰρ
ὁ θεῖος ἀνέθορε βασιλεὺς
Μιχαήλ· περὶ οὗ τ᾽ ἀπ᾽ ὧν διη
γήσομαι, οὐ μοι τῶν λόγων
εἶναι δοκεῖ· πλὴν ἀρκέσαν
φάναι, ὡς ἄξιος τῇ τελευτῇ
σῃ καὶ ταῖς εὐχαῖς ὡς μά
λα δὴ ὠρεγμένῃ· ὃν ἰδὼν
εἶπεν ἂν ποιητής· ὅσπερ
ὡς ἤτοι ὅς ἦεν· ἀμφότερον
βασιλεύς τ᾽ ἀγαθὸς κρατερός τ᾽

ταῖς χρήμασι· Οὐ μόνον δὲ αὐτ
Ἀλλὰ καὶ ἡ βασιλὶς τῶν ὄντων
βασιλίδων· καὶ μὴ αὐτὴν δεξ
ιτελικῶν ἀπομαχεῖσα τῶν
βασιλέων· ἢ τῶν γε μεινόντων
πολλῶν ὑπερφέρουσα· τῶν
γὰρ μαρκωσίων ἦν τὸ γόμος
κατάγουσα· φύσεως δὲ ἀγαλμα
ταύτην ἂν προσάγων, οὐκ
ἄν τις ἁμάρτοι· ἢ οὐ μᾶλλον
τὴν ἀξίαν, ἢ τὴν φύσιν βα
σίλισσα· ὅτι περ τῷ τῆς ἀ
σεβεῖ ἔρωτι· καὶ τῶν λογισμῶν
ἀτίμως ἀληθῶς βασίλισσα,
Καὶ τὸ αὐτοκρατὲς ἐπεὶ πᾶσι
ἐμφαίνουσα, ἢ τῇ κλήσει κα
τ᾽ ἄλληλον, καὶ προσφυῶς ἡρ
μοσμένην καὶ τὴν πρᾶξιν
περιέχουσα· τὴν θαυμασίαν.
Καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο ἐρῶ· ἵνα
οἶδ᾽ ὅτι πάντες ἂν ἐγνωτο.
Καὶ αὕτη τὸν ἴσον τρόπον πρὸ
γονὰς τὸ κατ᾽ ἀρχὰς ἀφυῶς
ἔχουσα, ἢ πρὸς τὴν μακαρίαν
εὐφροσύνην φορῶν καὶ ἀμέα
θεῶ καρδίαν, μὴ καὶ αὐτὴ δεί
κνυται· καὶ παίδων πλάτω
τε καὶ καλλίστων πρᾶτον βα
σιλέα ποιεῖ· Ταῦτα οὐ μόνον
αἱ τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας
ὑπήκοοι διηγοῦσαι· ἀλλὰ καὶ
αἱ τῆς περὶ ὑπέρας ἐθνῶν
ἄγνοιαν ἔχουσαι· περιαδ
όμως οὖσαι καὶ ἀγόμενοι χρό
νοις μακροῖς· πολυάσαι

β

γ

Καὶ πιστεύειν ἐπιχαλῶσαι τῶ
πόθω· φέροντες τὸ ἐκ τῆς
φωταγωγοῦ μετακομίζουσι·
καὶ ζώμας δή τινας ἐκ σηρι
κῶν νημάτων ἐπικλωσθεί
σας· αὐτῶ τῆς ὁσίας δι᾽ ὅ
μετὰ περιβολῆς σαρκικῆς ὥστε·
ταύτας δὴ πίστει περιζω
σάμεναι· καὶ στεγαίω τῶ ταύτης
σώματι τὸ λύπημα ὑπερι
χρίσασαι, παραυτίκα
μετὰ τῶν οὐκ ἀγεννῶν ἀμειφα
μησαν παίδων· τὸν τῆς
φύσεως δημιουργόν· καὶ
τὴν αὐτῆς θεράπαιναν μεγαλύ
ἀφροσύνης ὅσης ἀναφη
μοῦσαι· πλὴν ἀλλὰ τοῖς
γε καταμέρος ἐπιδεξιέναι,
ὅσοις· καὶ τοιούτοις δὴ τὰ
ἑτέρου αὐτουργὸς θαυμάτ(ων)
ἐξαισίων ἡ μακαρία γνέμης·
ἐμοὶ μὲν οὐκ ὡραῖον μέ
μοι τὸ ἐπεξελθεῖν· πολλὰ τε
ὄντα καὶ ἀγχύφυσιν ἐκκαί
νοντα· πλὴν ὅσον δεῖγμα τοῦ
χαρίσματος ἰαχὸς· καὶ ταῦτα
προσθήσομεν· γυναῖόν τι
λαϊκὸν πανταχῆ καὶ ἄπορον·
δ Δὲ ἐκ τῶν τῆς ἐπιμενόντων ὁρ
μώμενον· ἀγρίω δέ τινες
παιδίου τῆς ἡλικίας προσπ
λάσον ὑπὸ δαίμονι· ἐπεὶ τοί
νυν οἱ προσήκοντες· ἐπεὶ
πάντα πράττοντες ἀπείρη
κεσαν, πρὸς αὐτὴν τῶν λεί

ψάνων σορὸν τὴν λαμπρὰν μάρτυρος
λάμποντος ἀνθρώπου τῆς κρί
σεως φέροντες ῥίπτουσιν· ὡς
ὡς δὲ ἐπὶ πολὺ ἐπιρρεῖ τοῦτο
τῶ τόπω ἐμβριαστός· καὶ ἡ παῖς
ἐν τοῖς ὁμοίοις μάλιστα ἦν·
νυκτὸς ὁμαρὸρρα· γυναῖκα τινὰ
καταμοναχὰς ἀπροσωπ
ἐπαλμένην· ἤδη καὶ παραστ
ταύτη· οὕτω δὲ τῆς τυχῶς ἀχούση,
ἀλλ' οὐκ ἐνταῦθα σοι ὥρισται μέ(ει)
τὸ δαιμόνιον ἀπορρίψαι· ἐπει
δ' ἐσχάτη ἀπορία συζῆς, παρὰ
τὸν ἐπιμονοικονόμου· ἀλλὰ
ὁ τὸς ἐστίν· καὶ αὐτίκα λήψη
τὴν θεραπείαν· ἐπειδ' οὖν προ
ἀνήκεν αὐτήν, ὁρμῆ ἀπροαι
ρέτω τινὶ ἐνθενκἀκεῖθεν πε
ριφερομένη, παρ' αὐτὴν θήκη
μετὰ τῆς θαυμαστῆς Ἀφρο
σύνης· ὡς δ' οὐδὲν ἔσχηκε τὸ τό
μιος, τὸ δαιμόνιον φοβηθὲν
ἐπιθέμενον τῆ παιδί· ἀνα
τε καὶ κατοικῆσαι· καὶ αὐτὰ
κτω περιφορᾶ, πανταχοῦ δι
ατρέχειν τὸ τέμενος παρε
σκεύαζεν· ἱκανῶς οὖν ταύτη
ἐπιδράξαν· καὶ τρόμοις ἀπρο
αιρέτοις σφοδρῶς ὑποβαλὸν,
μόλις πρὸς τῆς ὀρθῆς τῶν
λειψάνων φέρον ἐπικατα
ρίπτει αὐτήν· ἀφρὸν τινα
σιελώδη καὶ αἱματώδη τοῦ στόματος
ἀπορρέουσαν· ἐκεῖσε τοίνυν
τὴν ἡμέραν ὅλην προσδιε

Καὶ ὅτι τῆς μυλικτὸς πλάδον δι-
αρροῦσα, πρὸς ὕπνον δὴ τὴν α-
τρέπεσθαι· καὶ ὁρᾷ τὴν ὁσίαν
ἐρχομένην ὡς τοῦ κιβωτίου
ἐξελθοῦσαν· καὶ παρ᾽ αὐ-
τὴν γενομένην, ἐπιτιμᾶν
τῷ δαιμονιώδει ἐλθεῖν· ὡς δὲ
ἡ πονηρὸν ὑπήκουσε· τὴν χεῖρα
μέχρι τοῦ ἀγκῶνος διαχαρά-
ξασαν κατὰ μέσου τοῦ στόματος·
περὶ τὸν θώρακα ἀγαγεῖν· καὶ
διαψηλαφῶσαν τὰ ἔνδον μοι-
ον τι γὰρ αἱμῶν ἐν τοῖς σπλάγχνοις
ἐπικαταλαμβάνειν· καὶ πιέζου-
σαν ὅσον τάχος, πρὶν ἢ μόνην
αὐτῷ ἐπιστῆσαι, καὶ οὕτως
ἔχουσαν ἐξαγαγεῖν τε καὶ ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους καταβαλεῖν
σπαίροντα· τὸ δὲ γύναιον,
αὐτίκα αἷμα ἀθρόον ἐμέσα-
σαν καὶ ὀδυνώδης, παραυτὰ
σωφρονοῦν ὁρᾶτο· μηδὲν
ὧν πρότερον ἔπασχεν· κἂν
ἐν σχήμασιν ὑποφαῖνον·

ε Τοῦτῳ δὴ παραπλησίως τῷ
τεραστίῳ, μοναχή τις ἄλλη πα-
ρην, ἐκ τῆς μονῆς ἢ τοῦ λειχό-
λη οὕτως ὀνομάζεται· ἢ τινι
κώφωσις ἀμφοῖν ὠτίοιν προ-
σῆν· θαμινοῖς γοῦν ἐκ τοῦ ἀσ-
δὸν πλησθεῖσα, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἄλλων
φησὶ γενοίμην τοῖς οἴκαδε·
ἅμα τὸ λείψανον ἐνθάδε ἰδία
ἐρείσασα. ἐρρωμένοις ὠσὶ
πᾶσα θαυμάσια μὲν ἀφρο-

Φ

σύνη διαθρυλλεῖ· χρόνος
γάρ μοι ὀξήκει ἕβδομος ἤδη
προσταλαιπωρούσῃ τῷ πάθει·
καὶ ἰατροῖς ἅπαντα τὰ ἐμὰ
ἀναπαρὴν καθίσταται· εἶπε·
καὶ τὴν μυρῶ κόρον ἱκέτευε·
τῆς σοροῦ τὴν κλεῖδα τῶν ὠ-
τίων αὐτῆς ἐπιμαλάξαι· καὶ ὁ μὲν
ἐδίδου· ἡ δὲ μοναχὴ προσε-
λαβομένη· καὶ τὸ κλειδίον τῷ
ὠτίῳ ἁρμοσαμένη, τῇ πα-
λάμῃ αὐτὸ ἐπεθρίζε· μὲ-
ρον οὖν ἠρεμήσασα πρὸ-
ς ὕπνον ἀθρόως τρέπεσθαι· καὶ
τὴν μακαρίαν εὐθὺς ἀφρο-
σύνην ὁρᾷ· τὴν μὲν δεξιὰν
δ· τοῦ σταυροῦ σημεῖον τοῖς ὠσὶν
ἐπιβάλλουσαν· θατέρᾳ δὲ
εἶδος τι θυμιάματος περι-
φέρουσαν· στρογγύλον μάλα
καὶ ἡδύ τι ἀπόζον· καὶ φησί·
διὰ τὴν σὴν ἄκραν φημὶ πίστιν·
καὶ τὴν ἐλαχίστην ταύτην, πλὴν
ἐκ πόθου σὴν τοῦ θυμιάματος
προσφορὰν, ἰᾶται σε τῇ χάρι-
τι τοῦ Χριστοῦ· καὶ αὐτίκα διαθρο-
ισθεῖσα· καὶ τῇ ἀκοῇ τῆς
κλειδὸς μέγαλον τινὰ οἷον
θεῖσα παθεῖν· ἡδίω τινὰ κρ-
ατεῖον· τὸ πάθος ἀπήλλακται·
ἦχον δή τινος σκεδασθέντος
διαρρυέντος· ἐπεὶ δέ τις.

Καὶ αὕτη μοναχικῷ λαμπρύ- ς
νουσα σχήματι, ἐπὶ πολλοῖς
ἔτεσι τὸ λοξίον οὖς διαλα-

ἧς
βυθισθεῖσα· ὕστερον μοχθη-
ροτέρας ἐπεισκηψάσης
αὐτῷ, ἐπέσχε· βολβὸς δὴ ἦν
ὁ πρὸ τῶν ἄλλων αὐτὴν ἐνο-
χλῶν· τὸ γὰρ πρόσωπον αὐτῆς
ἀριθμῷ τῆς ὀδύνης διατρι-
πτομένη ἠχὼ τοῦ κόμμου
προσελογίζετο· ἀμέλει τοι
καὶ πολλὰ πρὸς ἰατροὺς
ἀναπαρήσασα, ἐπεὶ χεῖρον ἐν
ταυτῷ ἠδύνατο τὸ καλυ-
πτοῦν, τὸ καθορᾶν μόνον τὸ
χεῖλος ὂν αὐτῇ πρὸς χεῖρ
μεταρρέοντα ἰατρῶν·
τοὺς γε μὴν ῥοίζου μὴ δαπάν
διακούειν· τῆς τοῦ κόμ-
βου ἠχοῦς, ἐπιποθοῦν ἐκεῖν
μάλα καθικομένης· οὐ
δὲν δὲ αὐτῇ μὴ ἰάσιμον καὶ
τῶν ἱερῶν ἀπολέλειφθαι.
Τέλος ἀπαγορεύσασαν ὑ-
πὸ δὲ τῆς κρυσταλλίνης σχήματι,
ὡς ἐκ λαβοῦ μου δέ τι δάκτυλος
ἧκε τοῦ θαυματουργοῦ κλήμ-
τος· ἀντὶ τοῦ λαμπάδος μὲν
τοῖς τοιούτοις νοσήμασι·
ὁ δὲ τοῦτον μνημεῖον ἀγαγὼν, πα-
ρὰ τὸν τῆς ὠπαίνης ἐπὶ
νόσον, Νικολάου τοῦ μυρο-
βλύτου· ἡ δὲ πιστεύσασα ῥᾷ-
ον ἄρχειν· ἐπεὶ ἔγε γὰρ αὐτὴν
ἀρχὴ κίνα τὸ δεινὸν, συγ-
κρατῶν ἐν θεῷ ἐν μνήμῃ λίμου,
ἀφάσματι, τῇ παιδὶ τῆς
τῆς ἐδίδωσι· πρὸς κατάλλα

ε
βῆναι τε καὶ ὡς οἷον τε κατα-
γνώριον δὲ ἄξιον αὐτὴν ἀπρε-
πῆσαι· λοιπὸν ἐδεῖτο καὶ αὐτὴ
διατριβούσης ἑπτὰ καιροῦ,
τὸ λυποῦν ἀποθέσθαι· καὶ
ἡμέραν, ὡς τάχος ἀπῄει· ἤδη
μοναχικὸν τὸ τὴν δὴ καὶ αὐτὴ
ἐξιοῦσα, οὐ πάνυ πόρρω προ-
ῄει· καὶ ὥσπερ ἔξω φερομένων
γενομένη, καὶ ἄλλην ἠρεμεῖν
τρέχειν τοῦτο δὴ τὸ τῆς
παροιμίας, ἄλλην ἐνιάδιζε.
ἔνθεν δὲ κἀκεῖθεν ὀλωλυ-
μόλις ἡλίου κατὰ κορυφὴν
ἑστηκότος ἐνθάπτον τῆς ὁσίας
ἐκεῖ τὸ λείψανον, γέγονε· ἐ-
Κεῖσε δὲ δῶρον ἑαυτὴν γενομένη·
καὶ σὺν δάκρυσι ὅλην ἀναπαφα-
μένη τὸ πρὶν φιλόστοργον.
Καὶ ἱκεσίαν ὅτι πλείστην
ἐκχέασα τὸ παμοικτήριον
τῆς λάρνακος· τῷ παρόντι
μετὰ προσεπιθεῖσα, ὅλη ἐκ τοῦ
σχεδὸν ὑγιὴς ἀναδείκνυται·
κτύπον τινα ἐξαίσιον τῇ
τῆς κλάδος ἐκ μολὴ διακού-
σασα· ἄθροος δή τι μοσχάριον
καὶ ὅσον ἠπότου· ἐκεῖθεν
θεία δυνάμει ἐκφυσηθέντ
τὶς ἣν ταύτην τὴν μορφὴν, καὶ
ῥάδιος τις ἐκεῖ χαλάσασα τὴν τοῦ
γενομένου κατ' ἄλλων ἀλλάξειν,
ὡς φθῆναι παθῶν· ἀλλὰ περὶ τῆς
ὁσίαν τὴν ἴασιν· μᾶλλον δὲ
ἐκ πολλῶν ἀγόμενα τί φιν

ἐπιδεξάμενος, τῷ μόλις
ἀπηλλάγημαι, τῆς θεραπείας
οὐκ ἀστοχεῖ. ἐπολέμει τοῦτο
Δὴ τὸ τῆς κωφώσεως πάθος. τὸ
ἀλλ' αἰτεῖ σιγῶσα ἐξῆν, περὶ τὴν
μισῶν διατρίβουσαι Φλώρου
καὶ Λαύρου τοῦ μάρτυρος. ἀλ-
λ' ἐπὶ τοσοῦτον ἦν αὐταῖς ἐμεδρασμένον
τὸ πάθος, μηχεῖς οὖν παρὰ τῆς σορῶ
τῆς ὁσίας γένοιντο εὐφροσύνης.
ὡς δὴ κοινὴ καὶ τὰ ὦτα τοῖς πο-
σὶ τῆς ὁσίας ἐπέκλιναν, εὐ-
θὺς αὐτῶν ἐπακούει. καὶ εὐ-
φροσύνης ὅτι πλείστης παρὰ
τῆς θαυμαστῆς εὐφροσύνης
ἐμφορηθεῖσαι, τῷ τῆς λήμης
τῶν ὤτων ἀποκαθᾶραι τῇ
προσψαύσει δὴ καὶ μόνῃ, οἳ
καὶ δὲ ἐπανήεσαν. οὐ μόνον
τὴν ἀκοὴν ἐρρωμένην κτη-
σάμεναι, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ
βέλτιον μεταρρυθμισθεῖσαι,
μὴ φαύλων ῥημάτων τοῦ
λοιποῦ ἀκοὴν ἐνδοῦσαι. εἰς δὲ
ξαθαι πώποτε τῇ ὁσίᾳ ἐπα-
γγειλάμεναι. ἐν ᾗ δὲ ὁ προ-
αχθεὶς, τοῦ λοιποῦ καταπαύ-
σω τὸν λόγον. γυναικί τι-
Νι, Θεοδώρα τὸ αὐτῇ ὄνομα,
αὐτὴ ἐκ τῶν χυμῶν πονη-
ρῶν τὴν τοῦ σώματος πλάσιν

εἰς οὐ καλαγαθὴν μετασκευασ-
μένη τὴν ὄψιν. κἀντεῦθεν νό-
σῳ περισχεθεῖσα δεινῇ, καὶ
ἐφ' ἱκανοῖς τοῖς χρόνοις πολλαῖς
ταλαιπωρήσασα, ἀκινήτως εἶχε τὸ
πάρεσιν ἐπάσχετο τῶν μελῶν.
ὅσα καὶ λίθος ἐπικλινὴς διὰ τὸ
κάμνειν. ὡς δὲ πολλὰ μὲν
ἰατροῖς δαπανήσασα. πλεί-
στην δὲ καὶ ἐν ἱεροῖς τὴν μεγα-
λοψυχίαν ἐνδειξαμένη, ἥκιστα
τῶν πρὸς ἔφεσιν ἀπελάμβανεν.
ὡς ἐπὶ τὴν τελευταίαν ἄγκυραν,
τὴν σορὸν τῶν λειψάνων τῆς
θαυμαστῆς εὐφροσύνης προσφεύ-
γει. καὶ ἥκιστα τῆς ἐπιμονίας ἥμαρ-
τανεν. ὀλίγων γὰρ διεληλυθυιῶν
Ἡμερῶν, ἠρέμα καὶ κατ' ὀλίγον
τὰς ἁρμονίας ἀνίετο. εἶτα καὶ
μετετίθει τὰ κῶλα. καὶ ἐν βραχεῖ
τῷ χρόνῳ κατὰ τὸν ἤπιον βήματι
ζουσα ἦν. ὕστερον δὲ καὶ ἐπὶ
πᾶσαν τὴν ἁρμονίαν, κατὰ χώ-
ραν εἶχε κείνου μένειν ἀλύπως.
καὶ ἡ πρὶν φόρτος τῇ σορῷ προσ-
ριφεῖσα. τοῖς οἰκείοις ποσὶ χρω-
μένη πρὸς τοὺς οἴκους μετεχώρει
διατειβάς. μηδὲν τι λείψανον
ἐπαγομένη τῆς νόσου. τοῦτο
αὐτὸ καὶ τῇ μοναχῇ. Ἱερομπαι-
δ' ἐπὶ τῶν μονῇ ἦν, ἴαμα εἴ τι
φθόνοις πάθει τε καὶ νοσήμα-
τι. πλὴν ὅσον ἐκεῖνο μὲν χρόνι-
ον ὄν, θᾶττον τῇ ὁσίᾳ τεθαυμα-

τουργοῖτο. τὸ δέ, πρὸς ὀλίγον
ἐμφιλοχωρῆσαν, πολλοῦ
τε μόνος ἐδεήθη χρόνου πρὸς θε-
ραπείαν. ἀλλὰ καὶ γάγγραινά
τις ἀφημία τοὔνομα, μιᾷ
τινὶ τῶν ἐπὶ τῆς σκέπης μοναχῶν
τὰ πρὸς χρείαν ὑπηρετοῦσα,
τὰ περὶ τὸ στόμα δεινῶς ἐπάσχου-
σα, ὑπ' ἀγρίοις δή τισι ῥεύμασι
τοῖς μὲν ἐκ κεφαλῆς χωροῦσι·
κατά τε τῶν ὀδόντων τῶν αὐτῶν
ὡς καὶ τὰ περὶ αὐτὰ σαρκώδη,
ἑλκοῖ βρύειν· καὶ πᾶσαν τὴν
ὑπερῴαν ὑφαιμόν τι καὶ
δαιμόνιον ἐξανθεῖν· τοιοῦτο ὀδόν-
τας ταῖς τῶν ῥευμάτων ἐπιρ-
ροαῖς ἐκκρούεσθαι τῷ δοκεῖν·
καὶ τῆς ἕδρας ἐξίστασθαι· καὶ
διαβρωθῆναι σύμπασαν τὴν
οἰκονομίαν τοῦ στόματος· πᾶ-
σαν ἀνθρωπίνην ἐπίνοιαν
ὑπερωθουμένη, ὅλην τὴν ἐλπί-
δα τῇ τῆς ὁσίας ἐξῆρτα πρεσβεί-
α. καὶ οὐ παρὰ τὰ πάσης τῆς προσ-
δοκίας ἐξίσταται. ὡς γὰρ τῷ ἐκ
τῆς σοροῦ ἁγιάσματι τὸ στόμα πε-
ρικλύζουσα ἦν. καὶ τῷ θείῳ ταύ-
της ἐλαίῳ ἐπέχρισεν, ἀναχαιτί-
ζει μὲν τὸ πονηρὸν ἐκεῖνο ῥεῦ-
μα. καὶ ἀναποδοχωρῆσαι παρα-
σκευάζει. ἠρέμα δὲ καὶ τὸ ἐκεῖ-
θεν κόμμι συγχωσθὲν ἐπιπλασθέν,
τὸ διαβρωθὲν τῶν σαρκῶν ἐκεῖ-
νο ἐπλήρου. καὶ τὸ ποσὸν ἀνωλί-
γωκαθίστα. ἀκλονήτως τε τοὺς

ὀδόντας ἑδράζουσα. καὶ πρὸς
ἄκραν ῥῶσιν τὰ περὶ αὐτὸ καθι-
στῶσα, ὡς μηδ' αἴσθησίν τινι
παρέχειν. ὡς πολλάκις ποτὲ τῆς
ὁμιλίας δεξαμένης, οὕτω
πίστεως μόνης ὑποκειμένης,
οὐδὲν τῶν νοσημάτων πρὸς
τὴν ἐκείνης χάριν ἀντιπαλαί-
σασθαι τῶν ῥᾳδίων μάλιστα
ἦν. ἀλλὰ ταῦτα μέν, οὕτως.
τὸ γὰρ περαιτέρω βαίνειν, ἴσον
ἄν τις θείη, καὶ κύμασι μέτρον
ἐπιβάλλειν. τὸ δὴ μέτρον ὅσον
ἐνδείξασθαι τὸ τῆς παροιμίας
ἐκ τῶν ὀνύχων τὸν λέοντα. εἰ
γὰρ τοῖς κατὰ μέρος ἐπεξηγεῖσθαι
πειραθείημεν, καὶ βίον ὅλον
ἐπιλείπειν οἴομαι διηγουμέ-
νοις. ὅσας πρὸς θεοῦ ἀμοιβὰς
τῶν πόνων δεδέξασαι. εἴτ-
ε φανῆναι δι' ἣν καθ' ἡμέραν
χοίη τῆς ὁσίας ἐνέργεια. ταῦ-
τα τῆς θαυμαστῆς εὐφροσύνης
τὰ ἀσκητικὰ ἀγωνίσματα.
αὕτη τῶν μακρῶν πόνων καὶ
καμάτων ἡ ἀμοιβή. τοῦτο τὸ
γέρας, τῶν κατὰ θεὸν ἱδρώτων
καὶ ἔπαθλον. οὕτως ἀντιτα-
χθεῖσα πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ
πονηροῦ, καὶ ταῦτα γυνὴ τὴν φύ-
σιν οὖσα καὶ τὸ ἀσθενὲς τῆς
πολιτείας τῆς κατὰ θεὸν γνώσεως
ἀρρενωσαμένη. οὐ γὰρ μόνον ἀν-
δρικῶς ἠγωνίσατο, ἀλλὰ καὶ
τὸ ξένον, ὅτιπερ καὶ τὸ σχῆμα

μεταβαλλοῦσα, μετ᾽ ἀνδρ-
ἠγωνίζετο. ἐν ἀκμάζοντι
σώματι, τὴν φύσιν μάλα
βιαζομένη. ἔδειξε γὰρ ὁ θεὸς ὡς
ἡ εὐφροσύνη τοῖς βουλομένοις
ὁδὸν τὴν σωτήριον. ἣν καὶ
ἡμεῖς ἐμφορηθείημεν, ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα
καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ ἀνάρχῳ
αὐτοῦ πατρί· καὶ τῷ παναγίῳ
καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ αὐτοῦ
πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν:–

βίος καὶ πολιτεία τῆς ἁγίας καὶ ἐνδόξου θαυματουργοῦ βασιλίδος, Θεοφανοῦς::

Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν
συγγράψασθαι διήγησιν, πε-
ρὶ τῶν πεπληροφορημένων
ἡμῖν· τῆς ἁγίας Θεοφανοῦς βασι-
λίσσης θαυμάτων. καὶ ἃ μὲν
αὐτοὶ ἐθεάσαντο, διηγήσαντο·
ἃ δὲ καὶ ἐξ ἄλλων ἀληθῶς παρ-
ειλήφασιν, συνεγράψαντο.
τὰ δὲ ἐκ βρέφους αὐτῆς προ-
τερήματα. καὶ τὴν ἐκ παιδό-
θεν αὔξησιν καὶ ἀνατροφήν· καὶ
τὰ πρὸς τὰ βασίλεια ἄνοδον· καὶ
τὴν ἐν τῷ κράτει τῆς βασιλείας
μυστικὴν ἄσκησιν, οὐδαμῶς
ἐπενοήθησαν. ἔδοξε κἀμοὶ
τῷ ἐλαχίστῳ· καὶ παντὸς λό-
γου ἀμοιροῦντι, ὡς ἔκ τινος
θείας τοιαύτης τραπέζης, τὰ ἐκεῖ-
θεν ἐκπεσόντα ψιχία, κατὰ
τὴν πίστιν τῆς χαναναίας συλ-
λέξασθαι. καὶ δὴ ἦν ὑμῖν, εἰς
ἀξίαν μὲν τὴν παραστήσασθαι
τράπεζαν. καὶ ἵνα ἀπέλθητε,
τρυφήσαντες ὄντως τὰ μὴ κι-
νούμενα. καὶ γὰρ ἐγὼ σήμερον
ἑστιάτωρ τῶν ἐκείνης θαυμάτων
ὀφθήσομαι, ὡς πατέρος αὐτῆς
φίλος τυγχάνων. καὶ τὰ περὶ αὐτῆς
ἀληθῶς διηγούμενος· ἀλλὰ
παρακαλῶ, μηδεὶς ὑμῶν τὴν
περιπέτειαν μέμψοιτο· μηδὲ
τὸ ἀτεχνὲς τοῦ λόγου προσέχων
τὸ σύγγραμμα. διὰ τὴν ἡμετέ-
ραν ἀμαθίαν· εἰς ἀπιστίαν χω-
ρήσηται τὰ λεγόμενα. οὐ γὰρ
ποιητικὴν δόξαν θηρώμενοι.
εἰς ταύτην ἥκομεν τὴν διή-
γησιν. ἀλλὰ χρέος ἀφοσιού-
μενοι ἀποδιδῶντες, τῶν
δι᾽ αὐτῆς εἰς ἡμᾶς γενομένων
θαυμάτων. ἐπειδὴ δὲ καλὸν καὶ
καιρὸς πάρεστι τὰ περὶ ἐκείνην διη-
γήσασθαι, θεῖα καὶ παναγαθὰ
διηγήματα, φέρε δὴ πρῶτον
τὴν ἐκ γένους αὐτῆς περιφά-
νειαν εἰς μέσον ἀγάγωμεν.
Αὕτη μὲν οὖν ἡ ἁγία καὶ ὄντως θε-
οφανεῖσα ἐπώνυμος. ἡ ἐκ βρέφους
τὸν θεὸν ποθήσασα· καὶ τὰς θείας
ἐντολὰς αὐτοῦ πορευθεῖσα, πα-

τεία δὲ μὲν τῷ κάτω, τὴν ναι-
δαίμονα ταύτην καὶ βασιλεύ-
ουσαν πόλιν ἔσχον· ὅτι οἱ βασιλεῖς
βασιλέως γονεῖ· καὶ τὰ σκῆπτρα
τῆς ῥωμαϊκῆς ἀρχῆς ἐν ᾗ
κρατοῦνται. ἡ δὲ ἄνω ταύτης
πατρίς, ἡ μήτηρ τῶν πρωτοτόκων.
ἣ ὄντως ἱερουσαλὴμ κατεστά-
θη· ὅτι ἡ διὰ ἀρετῶν καὶ εὐσεβῶν
κατορθωμάτων, ἐπολιτογραφή-
θη· καὶ ἐν δόξῃ ὡς τῷ θεῷ καὶ βασι-
λεῖ τῶν ὅλων παρίσταται· ἐξ αἵ-
ματος δὲ βασιλικοῦ τὴν γένε-
σιν ἔχουσα· ἐκ τῶν πάλαι περι-
βλέπτων μαρτινακίων ἐξ ὀσ-
φύος· πρὶν μὲν ἡ κωνσταντίνου
τῇ τῶν ἰλλουστρίων τετιμημένη
ἀξίᾳ. εἰς ὕστερον δὲ καὶ εἰς
πατρικιότητα ἀναχθέντος.
ἡ δὲ ταύτης μήτηρ, ἄννα τοὔνομα
καὶ αὐτὴ εὐγενὴς ἐκ τῶν ἀφ' ἡ-
λίου ἀνατολῶν ἐτύγχανε· οἳ
καὶ καλλωπίζοντο βίῳ εὐπρέπον-
τες. φόβῳ θεοῦ καὶ πίστει τὴν
ἑαυτῶν εὐγένειαν συνετήρη-
σαν· ἤσχαλλον δὲ καὶ ἐπ' ἀτεκνίᾳ
ρ. παιδὸς αὐτοῖς μὴ ὑπάρχοντος.
καὶ τὴν ἁπάντων κυρίαν καὶ μετὰ
τοῦ κτίστου, εἰς βοήθειαν ἐπεκα-
λοῦντο· καὶ νύκτωρ καὶ ἡμέρας
τὸν ἐκεῖ μυστικὸν θεῖον νεὼν τὸν ἐν
τῆς βάσσου τιμώμενον, κατε-
λάμβανον· καὶ λιταῖς καὶ δεή-
σεσι τὴν θεομήτορα ἐλιπάρουν
δοθῆναι αὐτοῖς τέκνον αἴτου μοι.

ἄσγένους διαδοχήν. καὶ εἰς βί-
ου σου πλήρωσιν. μιᾷ δὲ τῶν
ἡμερῶν. ἐκ τοῦ θείου ναοῦ πρὸς
ἑσπέραν ἐλθόντα· μετά τινος συνή-
θη δοξολογίαν, πρὸς ὕπνον κα-
θευδῆσαι ἐπιχθήσαν· ἐπέστη δὲ
αὐτοῖς ὡς ἔλεγον καθ' ὕπαρ, ἄν-
θρωπος γηραιός τις τῶν γνω-
ρίμων ὑπάρχων, ἀγγελίαν δὴ
θείαν αὐτοῖς παιδοποιίας φθεγγό-
μενος· ὅς τις πρὸς αὐτοὺς χαριέν-
τως ἔφη· τί μοι παρέχετε ἔχων
δῶρα ὑμῖν ὑπομνήσω τὸ ἐξαιθαι
τέκνον. οἱ δέ, φασὶ πρὸς αὐτὸν·
φιλίαν. καὶ ἀλλ' ἐν ναῷ εὐχαριστ-
ῆν· ὁ δέ, πρὸς αὐτούς· ἀμὴν ὡς ἀ-
γγελίζομαι ὑμῖν, ὅτι θυγατέρα
οντὸ ἐξέτε· καὶ δι' αὐτοῦ μεγάλη
ὑμᾶς διαδέξεται δόξα. καὶ μετ'
οὐ πολὺν χρόνον, συνέλαβεν ἡ
ἄννα, τὴν θεομεμελημένην ναί-
γίαν. τοῦ δὲ χρόνου τῆς κυήσε-
ως αὐτῆς ἐπιστάντος, ἡ ἡ ἰδὼν θαυ-
μάζειν ὄν. πάντα νοῦν ὑπερβαίνον
καὶ διάνοιαν. ἤγγισεν ἡ ὥρα
τοῦ τοκετοῦ· καὶ ἡ κυοφοροῦσα φο-
δρῶς εἶδεν τοκετόν· καὶ ἐπάλληλοι
πόνοι καὶ ὀδύναι τῇ γυναικὶ ἐπε-
σφύοντο· καὶ ὁ δεινὴ ὡς ἠρά βοῇ καὶ
σκότασμος ἐπ' αὐτῇ περιέστη· καὶ
ἐκ τῆς ὀδύνης ῥαδίως τοκετοῦ ἀπ,
θάνατος τῇ γυναικὶ ἠπειλεῖτο.
οἱ δὲ παρεστῶτες, τῇ παρουσίᾳ
συνήλγουν. καὶ βοηθεῖν οὐδαμό-
θεν κατεφθέγγοντο. πάντων δὲ προσ

τοῦ τὸ παράδοξον ποιοῦντος, ὁ θεοφιλέστατος ταύτης ἀνὴρ τὸν οἶκον τὸν ἐν τοῖς Βλάσσου καὶ διεστραμμένου καταλαμβάνει. καὶ μίαν ζώνην τῶν ἐκεῖσε σεβασμίων κιόνων ἀναλαβών, τῇ ὀσφύϊ τῆς κυούσης ζωσθῆναι κελεύει. καὶ ἅμα τῇ προσψαύσει τῆς τιμίας ἐκείνης ζώνης, ἡ τῶν ὀδυνῶν κατευνάζετο τίκτουσα καὶ ἡ δυστοκοῦσα, καὶ θανεῖν προσδοκουμένη, αὖθις τῶν πόνων ἀπηλλάγη, ἀπόνως τὸ βρέφος ἐξελεῖν τὸς ὥς φασι προσμειδιῶν, εἰς τὸ φῶς παρεισήχθη. καὶ ποιεῖ τὸ αὐτὸ βρέφος παραπλησίως ἐκφωνῆσαι, ὁ ἱερὸς πατὴρ θεοῦ καταπλαγείς, διὰ τῶν ἐμφορημάτων τοῦ οἴκου εἰσελθεῖν ἐπειρᾶτο. οὗ δὴ θαύματος γενομένου, οἱ παρεστῶτες πάντες ἐδόξαζον παρόντες τὸ θαῦμα. ὀλίγου δὲ

Χρόνου παρῳχηκότος, καὶ τῆς μητρὸς τὴν παῖδα οἰκείῳ γάλακτι ἐκτρεφούσης, ὁ φθονικὸς τῇ μητρὶ τῆς παιδὸς ἐφίσταται θάνατος. ἡ δὲ παῖς ἀπορφανισθεῖσα τῆς μητρὸς τὴν θηλὴν, μὴ ἐθελομένη προσψαῦσαι ἄλλην καὶ τρέφεσθαι, οὐδαμῶς κατεδέχετο. καὶ ἦν τῷ πατρὶ θλῖψις καὶ μέριμνα πολλὴ ὀδυνῶσα. ἐμηχανᾶτο γὰρ τὴν παῖδα τοῦ ἑτέραν θηλάσαι. ἀλλ' αὐτὴ τοῦτο οὐδαμῶς ἐπευδόκει. ἐζήτει τὸ δὲ τροφὸς, οἱ τοῦ βρέφους ἐρασμίοι. καὶ πολλῶν δουλίδων τε καὶ ἐλευθέρων τῶν ἀπὸ παρθένων ἀπόντων, ἐμοῦ δὲ μία τούτων ἡ παῖς συνευδόκει. ὕστερον δὲ πάντων, μία τῶν ἐκείνων θεραπαινίδων προσόντων, τέκνου τε καὶ γάλακτος ἀμοιροῦσα, δεηθεῖσα κατασιγάσαι σπεύδουσα τὸν κλαυθμὸν τοῦ παιδίου· τὴν ἑαυτῆς θηλὴν προβαλλομένη τῷ στόματι τοῦ νηπίου προσῆψεν. ἡ δὲ παῖς αὐτὴν παρευθὺ ἁψαμένη, γάλακτος πηγὰς ἐκβλύζειν ἐποίησεν. καὶ δι' αὐτῆς ἐκτραφεῖσα εἰς μέτρον ἡλικίας ἀνήχθη. καὶ ὡραιότητι σώματος διεπλάθη. ταύτης οὖν ἀπογαλα-

Κτισθείσης, καὶ εἰς δεκαετῆ φθασάσης ἡλικίαν, ὁ ταύτης γεννήτωρ φιλόθεος ὢν κατὰ πάντα, τοῖς ἱεροῖς αὐτὴν γράμμασιν ἐκπαιδεύειν πειρᾶται. ἡ δὲ περὶ τὰ μαθήματα ἐκδοθεῖσα, ποθεινῶς πρὸς τὴν μελέτην τῶν ἱερῶν γραμμάτων ἀπῄει. καὶ ἐν ὀλίγῳ καιρῷ, τό τε ψαλτήριον καὶ τοὺς ἑσπερινοὺς καὶ ἑωθινοὺς ὕμνους καταμαθοῦσα, ἅμα γνώσμασι καὶ μελέταις τὰς ἡμέρας αὐτῆς διετέλει. ἧς τὸ εὐφυὲς ὁ πατὴρ τότε περιβλέψας, χαίρων καὶ δοξάζων τὸν θεόν, ηὐχαρίστει. ὁ σπλαγχνισθεὶς δὲ ἐδυσθύμει, μὴ ἔχων ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ βαλανεῖον. ἔσπευδε γὰρ ταύτην ἱερῶς κατακρύπτειν. καὶ μηδαμῶς τῆς οἰκίας αὐτοῦ ἐξιέναι, διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν

καλλονὰς αὐτῆς θεωρεῖν· ἐβού
λετο δὲ πάλιν, μηδαμῶς
αὐτῆς κατὰ τὸ μαρανθῆναι τὸ
κάλλος διὰ τῆς μακρᾶς ἀλουσίας
καὶ σπάνιον ἔθετο τοιόνδε· ἐν
Ἑσπέρα ἢ ἑωθινὸς αὐγῆς εἰς τὸ
ψωθὸς αὐτῇ βαλανεῖον μετὰ
πλείστων θεραπαινίδων, καὶ
θεραπόντων περιεστώτων· μετὰ
οὖν τῶν ἡμερῶν τῆς συνήθει
πορεία πρὸς τὸ λουτρὸν ποιου
μένων πρὸς ἑσπέραν· ἡ δὲ τῆς
ἡμέρας κληθείσης, αὖθις ἐκ του
φορᾶς ἑαυτῆς δείως κατενεχθεῖσα,
πρὸς τὴν γῆν κατεφέρετο· συνέ
βη δὲ ταύτας καταλαβεῖν ἄν
τικρυ τῆς πύλης τοῦ ναοῦ
τῆς θεομήτορος τῶν βλαχ.
ἐκεῖθεν γὰρ αὐταῖς ἦν, ἡ πρὸς
τὸ λουτρὸν πορεία· τοῦ δὲ
ὑετοῦ σφοδρῶς ἐπιτεινομένου,
καὶ ῥαγδαίοις νέφεσι πρὸς τὴν
γῆν φερομένου, καὶ μὴ ἔχον
τος αὐταῖς τὴν ὁδὸν τῆς πο
ρείας ποιεῖσθαι, πρὸς τοὺς ἔνδον
τοῦ ναοῦ περιβόλους ἢ νεὼν
ὡς φυγάδες ᾤχοντο. καὶ δὴ ἔν
Δον τοῦ ναοῦ γενομένη, πρὸς τὸ
ἐκ δεξιῶν ἑστῶσαν τῆς θεομή
τορος εἰκόνα χαλκεντος θεασα
μένη, ἀπολεῖσθαι ταύτην καὶ προ
σκυνεῖν παρεκελεύετο· ὅτι πολλὰς
δὲ ὥρας τὴν προσευχὴν ποιοῦσα, τὸ δὴ
ἐκεῖ παρεστῶσα καὶ τὴν ἑτέραν προς
κλίνασα τῇ εἰκόνι, ὡς ὕπνον εὑρ

πη· καὶ ὁρᾷ δι' ἐνθυμήματος ὕπνου ὡς
τὴν εἰκόνα τῆς θεομήτορος,
προτρέπουσαν τὴν ἑτέραν ἐκεῖσε
πλησίον ἐστῶσαν εἰκόνι, τοῦ
λαβεῖν ἔλαιον ἐκ τῆς κανδήλης,
καὶ χρῖσαι τῆς νέας κόρης τὴν κό
ραν· ἡ δὲ τοῦτο λαβοῦσα, καὶ μό
νην τὴν ταύτης ὑπαλείψασα κάραν,
λεχθῆναι πάλιν πρὸς ταύτην, μὴ
μόνον ταύτης ἀλείψαι τὴν κάραν,
ἀλλὰ χρῖσον αὐτῆς καὶ ὅλον τὸ σῶμα
ἐλαίῳ τε καὶ τῇ συμπαθείᾳ· ἡ δὲ
τὸ φῶς αὐτῆς, ἅμα τῶν σὺν ὄντων
αὐτῇ θεραπαινίδων ἄντικρυ
ἔξω τοῦ ναοῦ διὰ τὸν ὄμβρον κα
θεζομένη, εἶδεν ἄφνω φῶς
ἐξαστράψαν ἐπὶ τὴν κόρην· τὸ
ὃν ἐφόρει λευκὸν χιτῶνα, ἀλουρ
γίδος ἄνθη καταβαφέντα. ἐ
σὺν ἐκπλήξει τοῦ θαύματος
γενομένη, αὖθις τὴν παῖδα
ταῖς οἰκείαις ἀγκάλαις ἀναλα
βοῦσα, τὸ συμβὰν εἰς ἑαυτὴν
ἐξορῶσα. ἡ δὲ παῖς πάντα τὸ
ἐν αὐτῇ ἐξεῖπεν· αὕτη δὲ τοῦτο ἑαυ
τῇ θεασαμένη ἀπεκρύβη· καὶ οὐκέ
τι πρὸς τὸ λούσασθαι ἑαυτὴν ἀ
πόφερει, ἀλλ' οἴκαδε πρὸς τὸν
οἰκεῖον αὐτῆς πατέρα ταύτην ἀπου
δαίως ὑποστρέφει· καὶ τὴν τοῦ
θαύματος αὐτῷ διηγησαμένη
λαμπρὰν θεωρίαν, τὸ μέλλον
εἰς αὐτὴν ἀποκαλύπτει. ἐπεὶ
Δὲ ὁ καιρὸς τῆς μεθηλικιώσεως
ηὔξει· καὶ ἡ σωματικὴ αὐτῆς πε

ἐκ τῆς ἡλικίας· καὶ τοῖς θαυμα-
στοῖς διεπλάττετο ἤθεσι, πλέον
ἢ τοῦ πρέποντι μελέτῃ καὶ στορ-
γῇ, εἰς αὐτὴν ἐκινεῖτο· καὶ τὸ ἔρ-
γον εἶχε τὸ ἡ παῖς τῶν πατέρων καὶ
συνηύξανε σοφίᾳ καὶ νουθεσίᾳ
κυρίου· ἐπεμελεῖτο ψυχῆς· ἐπαι-
δαγώγει τὸ σῶμα· νηστείαν ἐπό-
θει· ἁγνείαν ἐφίλει· παρθενί-
αν ἐξήσκει· ἐλεημοσύναις ἐποί-
ει· ὑμνῳδίαις καὶ εὐχαῖς, τὸν
θεὸν ἐλιπάρει· τὴν περὶ τὴν ὀφει-
λομένην τιμὴν ἐξεπλήρου·
τοὺς οἰκέτας ὡς ἀδελφοὺς
προσεποιεῖτο· τοὺς συγγενέσιν
ἠγάπα· τῶν αἰτούντων τὰ
καταθύμια ἐξεπλήρου· καὶ
συλλήβδην εἰπεῖν, ἁπάσης
θεαρέστου ἀγαθῆς ἐργασίας, ζων-
γαῖς θεωρίαν· εἷλκε δὲ αὐ-
τὴν ὁ καιρὸς καὶ εἰς γάμου
κοινωνίαν συναρμοσθῆναι·
πεντεκαιδεκαέτης γὰρ γενο-
μένη, ὑπὸ πολλῶν τῶν ἐκ παλαι-
περιβλέπτων τῶν γενεῶν περὶ
αὐτῆς τῶν περὶ προσλαλούντων,
οὐδεμία συζεύξεως ἐτελεῖτο,
διὰ τὸ αὐτὴν ὡς οἶμαι εἰς κοι-
νωνὸν βασιλείας, ὑπὸ θεοῦ
ὁρισθῆναι· μικροῦ δὲ χρό-
νου παρῳχηκότος, καὶ τοῦ με-
γάλου καὶ σεβαστοῦ βασιλεί-
ου τοῦ αὐτοκράτορος ἡμῶν
βασιλέως τὸ σκῆπτρον τῆς
ῥωμαϊκῆς ἐξουσίας σὺν υἱέσι

κρατοῦντος, ζήτησις ἐγένετο
ἀμφοτέρων παρθένων· καὶ ἐν
ἐρεύναις ἐκλαμπόντων, πρὸς
τὸ ἐξ αὐτῶν ἐκλεχθῆναι εἰς
συνάφειαν καὶ συναρμοσθῆναι
λέοντος τοῦ σοφοῦ ἄνακτος,
καὶ πρώτου υἱοῦ αὐτοῦ καὶ συμ-
πράκτορος· ἤκμαζε δὲ καὶ ἡ ἐκεί-
νου ὡραιανεότης· καὶ περιε-
λάμπετο ἁγνείᾳ καὶ κάλλει, καὶ
τὴν γάμου κοινωνίαν ἀπῄτει·
ἀποστέλλονται δὲ παρὰ τοῦ ἄ-
νακτος, ἄρχοντες καὶ στρατι-
ῶται· καὶ ἔξαρχοι τοῦ μυστικοῦ
κουβουκλίου, κατὰ πᾶσαν πό-
λιν τε καὶ ἐξαρχίαν, ἀναζητῆσαι
κόρην ἀξίαν τοῦ ὡραιοτάτου
λέοντος βασιλέως· καὶ ἄλλος
μὲν ἀλλαχόθεν ἀπήει πρὸς τὴν βα-
σίλειον πόλιν παρῆγον· καὶ
ἡ μὲν, τῷ κάλλει ἐξελέγετο τῆς
ὁράσεως· ἡ δὲ, τῷ ἄνθει τῆς ὡ-
ραιότητος κατεμέμφετο· μία
γὰρ ἐκ θεοῦ ὡρισμένη ἦν, ἣ καὶ
πρὸς μικρὸν ἀπεκρύβετο· ἐ-
Ἀρξε δὲ τινὶ πιστῷ τῇ εὐδοκίᾳ
τῇ αὐγούστῃ· τῇ καὶ συνεύνῳ
τοῦ μεγάλου καὶ κλεινοῦ βασιλέ-
ως· καὶ ἐκ τῆς οἰκείας ταύτης
πατρίδος, ἐξελεχθῆναι τινὰς παρ-
θένους ἀμώμους· καὶ ὡραίας
εἰς τὴν τοιαύτην ὑπόθεσιν· με-
θ' ὧν συνεξελέγη καὶ ἡ θαυμαστὴ
θεοφανὼ ἡ ἁγία· συνέβη δὲ
ἐκ πασῶν τούτων, δώδεκα μόνας

ἠκρατηθῆναι. καὶ ἐν τῷ τῇ βασιλι-
κῷ ταμιείῳ τῆς περιβλέπτου
μαναύρας σωθῆναι καὶ δια-
τηρεῖσθαι. καὶ τὴν τοῦ βασιλέως καὶ
τῆς αὐγούστης ἀπεκδέχεσθαι πα-
ρουσίαν. μία δὲ τούτων ἡ ἐξ Ἀθη-
νῶν ὁρμωμένη. ὡς ἅτε πατεί-
ω ἐπιθειασμοῖς τῶν μελλόντων
τὴν γνῶσιν καταξιωμένη, ἐξο-
χὴν εἰπεῖν ταῖς ἑτέραις, δεῦτε
ὦ φίλαι καὶ θέμεθα πᾶσαι βου-
λὴν μίαν, ἐν ἑνὶ περὶ πράγματι ἐ-
δ' ἑνὸς τὴν διαλλάγματος, γνώμην
τὴν ἐξ ἡμῶν ἐκλεχθησομένην,
εἰς τὴν δόξαν τῆς βασιλείας.
αἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον. καὶ
πῶς γνωσόμεθα ταύτην; ἡ μὲν
ἄρα πρῶτον ὁ βασιλεὺς τίνος
ἡμῶν ἐρασθεὶς, ἐκ τῶν ἄλλων
χωρίσει. ἡ δὲ πρὸς αὐτάς· στησό-
μεθα ἐν αὐταῖς σημείου τινὸς
θεωρίαν. καὶ θέμεθα ὅρον καὶ
λόγον ὁμοῦ πᾶσαι πρὸς τὴν γῆν
χαμαὶ καθεύδειν. ἑκάστη δὲ
ἡμῶν θέτω πρὸ προσώπου αὐ-
τῆς τὸ τῶν ποδῶν περιβόλαια
καὶ ὁμοῦ πᾶσαι τὴν τοῦ βασιλέ-
ως ἀπεκδεξώμεθα παρουσί-
αν. ὅπως ἥντινα εἰς τὴν ἡμῶν
ἐπελεύσεται θεωρίαν, ἐκα-
στ' ἄφνω μετὰ σπουδῆς ἀνα-
στῇ. καὶ ἡ πάντων πρώτη μετὰ σπου-
δῆς ἐκ τοῦ οἰκείου τόπου ἀνα-
στῇ. καὶ τὰ οἰκεῖα περὶ ποδήματα
τοῖς ποσὶν ἀναλάβῃ. καὶ πρώτη

τῷ βασιλεῖ προσκυνήσει, αὕτη
ὑπάρχει κοινωνὸς βασιλέως.
Τοῦ δὲ προβλήματος δι' αὐτῆς
προσλεχθέντος, πᾶσαι ὁμοῦ
ὡς ἁπλαῖ καὶ ἄπειροι κόραι.
ἑκάστη τούτων θηρώμεναι τὴν
δόξαν, τὸν λόγον εἰς ἔργον
πληροῦν ἐπεχείρουν. τῇ δὲ ἐ-
παύριον ἡμέρα, μεσημβρίας
οὔσης ὥρα, ὁ βασιλεὺς ἅμα τῇ
πιστοτάτῃ αὐγούστῃ, πρὸς θέαν
αὐτῶν ἐπανῆλθον. καὶ αὐθεῖσ-
τὰς πύλας ἔνδον ἧσαν οἴκου
ἀναπετάσας, εἰσελθεῖν ἐπε-
χείρει. αἱ δὲ, τὸ οἰκεῖον σύνθη-
μα ἑκάστη πληρῶσαι προευθὺ
βουλομένη, πρὸ πάντων ἄλλων,
ἡ θεόφρων θεοφανὼ ἀναστᾶσα,
τὸ παρ' αὐτῶν μελετηθὲν ἐξε-
πλήρου. καὶ πρώτη τοῖς τῶν
ποδῶν προποδίοις ἀναλα-
βοῦσα, εἰς ὑπάντησιν τοῦ βα-
σιλέως καὶ προσκύνησιν, ἤ-
τοι μάθησιν. ἡ δὲ αὐγούστα ταύ-
την θεασαμένη, καὶ τὸ τάχει
τῆς γοργότητος ἀγασθεῖσα, ἅμα
δὲ καὶ τὸ κάλλος τῆς ὄψεως
αὐτῆς ἀπὸ μακρόθεν ἰδοῦσα,
πάσας καταλιποῦσα, πρὸς
ἐκείνην καὶ μόνην ἀπῄει. ἐγ-
γίσασα αὐτῆς γεναμένη. τὸ
κάλλος καὶ τὸ γένος. καὶ τὴν
πεῖραν αὐτῆς κατεμάνθανε.
καὶ ταύτην γνοῦσα ἐξ αἵματος
βασιλικοῦ πεφυκέναι, τῶν ἄλλων

ἀπὸ πασῶν διαστέλλει καὶ ταύτην χειροκρατοῦσα, τῷ βασιλεῖ προσκομίζει. ἀπόπειραν δὲ καὶ τῶν ἄλλων ποιήσασα, τὰς ἑτέρας δύο σὺν αὐτῇ προσλαμβάνει· τήν τε ἐξ Ἀθηνῶν ὁρμωμένην· καὶ τὴν τοῦ Γερβούνου θυγατέρα γνωριζομένην. τὰς δὲ λοιπὰς πάσας, δώροις καὶ χρήμασι πολλοῖς φιλοτιμησαμένη, πρὸς τὰ οἰκεῖα ταύτας ἀποστραφῆναι κελεύει· ταύτας γὰρ

Τὰς τρεῖς μόνας εἰς τὸ βασίλειαν μεθ' ἑαυτῆς ἄγουσα, τὴν ἀπόπειραν τούτων ἐν γυμνασίῳ ἐποίει. καθ' ἣν ἰδοῦσα δὲ πλέον τὴν ὡραιότητα τῆς ἁγίας ὑπερβάλλουσαν τῶν ἑτέρων, ταύτην βασιλικοῖς ἀμφιάσμασιν ἀμφιάζει· καὶ ἐκ τῆς δεξιᾶς χειρὸς αὐτὴν συλλαβοῦσα, πρὸς τὸν ἄνακτα καὶ υἱὸν αὐτῆς βασίλειον ἀπῆλθεν· καὶ ταύτην εἰς τοὺς ἐκείνου πόδας βάλλουσα, ἀξίαν εἶναι νύμφην εἰς τὸν υἱὸν ἐξεφώνει. ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῷ ἀμωμήτῳ κάλλει τῆς κόρης θαυμάσας, ἐξαγαγὼν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ τὸ ἐξ ὑπερτίμου λίθου κατασκευασθὲν αὐτοῦ δακτυλίδιον, εἰς τὴν χεῖρα τῆς νεάνιδος ἐπέβαλεν· καὶ ἔκτοτε ἡ νέα μελλοβασίλισσα τοὺς ἀρραβῶνας λαβοῦσα, τῇ πιστοτάτῃ αὐγούστῃ καὶ κηδεστείᾳ, ὡς μείζων παρῴκει. ὀλίγου δὲ χρόνου παρῳχηκότος, καὶ ἡ τῶν γαμηλίων εὐτρεπίζετο πανδαισία· καὶ τοσούτων θαλαμώνων ἀναπλεχθέντων, ὁ τρισέραστος τούτων κατεστέφετο γάμος· καὶ πολυτελῆ δεῖπνα καὶ δῶρα τοῖς ὑπηκόοις παρείχοντο· πτωχοτροφίαι τε καὶ εὐποιΐαι, ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν, δαψιλῶς ἐπαρείχοντο· καταδίκων ἐλευθερίαι, καὶ αἰχμαλώτων ἐπανορρύσεις κατὰ τόπον ἐγένοντο· χαραὶ δὲ καὶ εὐκλήσεις καὶ τιμαί, τῇ πάσῃ συγκλήτῳ εἰς κόρον ἐδίδοντο· τὰ τέκνα τῆς ἐπαλόφου στεφηφοροῦντα τοῖς ἄνθεσιν, ὕμνοις τῷ βασιλεῖ προσεπᾴδων· πόλεις πᾶσαι καὶ χῶραι, χαρμονικῶς ἐπεκρότουν· ὁ βασιλεὺς ἀδεῶς ὑπὸ τοῦ υἱοῦ ἐτιμᾶτο· καὶ ὁ χρόνος ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἡμερίαν παρέχων, τὴν δαψιλῆ χορηγίαν τοῖς οἰκήτορας τῆς πόλεως ἐπρυτάνευεν. οἱ δὲ πιστοὶ βασιλεῖς τῆς ἐκκλησίας ὀρθοτομοῦντες, δικαίως καὶ ἐννόμως τὰ σκῆπτρα τῆς βασιλείας διεῖπον· καὶ τούτων πάντων οὕτως ἐχόντων· οὐ μετὰ πολὺν χρόνον ἡ θεοφιλὴς καὶ θεία αὐγοῦστα,

ἡ μήτηρ τοῦ νέου. καὶ σύμβι-
ος τοῦ πιστοῦ βασιλείου· τέ-
λει τοῦ βίου χρησαμένη, πρὸς
κύριον ἐξεδήμησεν. καὶ ὁ μὲν ἄ-
ναξ βασίλειος, τὴν διάζευ-
ξιν αὐτῆς ὀδυρόμενος· ὁ δὲ ἄλλος
καὶ βασιλεὺς πάνσοφος λέων,
τὴν στέρησιν τῆς μητρὸς ἐλυσοφό-
ρει. ἡ νέα δὲ αὐγοῦστα καὶ νύμ-
φη τῆς δευτέρας μητρὸς καὶ φαι-
δρᾶς καὶ δεσποίνας τὸν χωρισ-
μὸν προσεπένθει· καὶ αὖθις
ὁ βασιλεὺς τὴν νέαν νύμφην αὐ-
γοῦσταν, τὴν ἀρχὴν τῆς ἐξουσί-
ας ἐγχειρίζει· καὶ τὸν τῆς μητρὸς ἀ-
ναπληρεῖν παρακελεύεται τό-
πον. καὶ εἰς τὰ βασίλεια ταύ-
την ἱδρύσας ὥσπερ γνήσιος,
τὴν αὐτοῦ φιλοστοργίαν ἐδεί-
κνυτε. ὁ δὲ ἀεὶ τὴν κακίαν
Τεκταίνων διάβολος, ὁ εὑ-
ρετὴς τοῦ ψεύδους, καὶ τῆς ἀ-
ληθείας ἐχθρός, ὁ ἀεὶ πολεμῶν
τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, εἰς φθόνον
καὶ φόνον ταύτην ἐμβάλλει·
μὴ φέρων τὸ εἰρηνικὸν ἦθος
τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως· ἀλ-
λὰ σπεύδων αὐτὸν εἰς ταραχὰς
καὶ ματαίας φροντίδας ἐμβα-
λεῖν, εἰσέρχεται εἰς τὴν καρ-
δίαν τοῦ ἀββᾶ θεοδώρου·
τοῦ διὰ τὸν τόπον σανταβαρη-
νοῦ προσκληθέντος· μᾶλλον δὲ
διὰ τὸν τρόπον, σαταναβάρτα-
σιως ὀνομασθέντος. τὸν τὴν ἱ-

καὶ τὰ μὲν τῶν βασιλείων ὡς τὸν
πεφηνότα· μετ' οὐ πολὺ δὲ ἐχθρ-
καὶ ἀλλαζόμενα διὰ κακίαν σω-
φθέντα· καὶ τούτου τὴν καρδί-
αν πρὸς φόνον ἀναπτει· καὶ τὴν
γλῶτταν, πρὸς λοιδορείας ὀτρύ-
νας, δόλους καὶ συκοφαντί-
ας ῥάπτειν κατὰ τοῦ νέου διδά-
σκει. καὶ διάβολον αὐτὸν ἐργ-
θίζει γενέσθαι τῆς τοῦ νέου ἀ-
νακτος, ἱερᾶς πολιτείας.
ἵνα διὰ τῶν ἐκείνου ἀθέσμων
ἐγχειρημάτων τῆς φιλοτεκνίας
τὸν πόθον σκελίσας, καὶ τὸν
παῖδα τῶν πατρικῶν σπλάγχνων
ἐκσπάσας, διὸ καὶ δόλους καὶ
συκοφαντίας κρυφίως συ-
ῤῥάπτειν καὶ συλλέγειν ἐπιχει-
ρεῖ. καὶ τὴν εὐμενῆ καὶ πραεῖαν
ψυχὴν διὰ κακίας πειρᾶται
ταράττειν. καὶ λόγοις αἰσχί-
στοις σκώπτειν τὸν ἄνακτα ἐπι-
χειρεῖ. καὶ παραίτιον αὐτὸν
εἶναι λέγει, τοῦ πατρῴου θα-
νάτου ἐπιβουλόντε καὶ τῆς
ζωῆς ἐπιλιπεῖν καὶ ἀπολέσ-
ειπεῖν, ἐχθρὸν καὶ πολέμιον
καὶ αὐτὸν τὴν, τὸν πρᾶον καὶ
ἥσυχον καὶ εἰρηνικὸν διαβάλ-
λει· τὸν γὰρ φθόνον ἐν τῇ
καρδίᾳ ὠδίνας, τὸν φόνον
ἐργάσασθαι ἐμελέτα. οὐ γὰρ
ἐπαύσατο νύκτα καὶ ἡμέραν,
ὡς ὄφις τὸν ἰὸν προσεκχέ-
ων εἰς τὰ ὦτα τοῦ δικαίου καὶ

ἀγαθοῦ βασιλέως, μέχρις
ὅτου αὐτοῦ τὴν φιλότεκνον
γνώμην εἰς ὀργὴν κατὰ τοῦ
υἱοῦ καὶ βασιλέως ἐπήγειρε· τὸ
γὰρ τοῦ τρόπου ἦθος τῆς δικαίας ἐ-
κείνου ψυχῆς διαλύσας,
ἐκμανῆ τὸν πατέρα πρὸς τὸν
υἱὸν ἀπεργάζεται· καὶ τοῦ-
του τὸ πλάσμα διὰ κακί-
ας συγκλείσας, τῆς φύσε-
ως ἐπιλαθέσθαι παρα-
σκευάζει· ἀληθῶς γὰρ ἤ-
θη χρηστά, ὁμιλίαι κακαὶ
διαφθείρειν· καθάπερ καὶ
ῥανὶς ἐνδελεχοῦσα, κοιλαί-
νει πέτραν· διὸ καὶ ἀκρι-
τως μᾶλλον δὲ ἀνεξετάστως
εἰπεῖν, τὸν υἱὸν καὶ ἀγαθὸν
βασιλέα λέοντα, τῆς ἀρ-
χῆς ἀπορρίπτει· καὶ ἀποκη-
ρυκτον αὐτὸν τῆς βασιλεί-
ας ποιήσας, ὡς ἐν εἱρκτῇ τι-
νὶ ἐν ἑνὶ κοιτῶνι, ἀπρεπῶς
κατακλείει· μηδένα ἄλλον
μετ᾽ αὐτοῦ συγχωρήσασθαι
διάγειν κελεύσας, πλὴν τῆς
γαμετῆς αὐτοῦ καὶ τοῦ τέκνου
τῇ ἐνδείᾳ τῶν χρειῶν αὐ-
τὸν συμποδίσας, φυλάττε-
σθαι αὐτοὺς παρὰ τῶν ἐναν-
τίων κελεύει· μέχρις ὅτου
τὸ κατ᾽ αὐτὸν ἐξετάσας, τοῖς
οἰκείοις χρήσηται νόμοις. τού-
των οὕτως κατὰ συγχώρησιν
θείαν τελεσθέντων, ὁ μὲν ἐχθρὸς

καὶ ἀποστάτης ἀββᾶς Θεό-
δωρος, ἀρχάγγελος μὲν τοῦ βήματος,
ἀνάξιος δὲ τοῦ μὲν διὰ τὴν κα-
κίαν, ἔχαιρεν· ἐκρότει· φλη-
ρῶν μὲν τὸ δοκεῖν ἀγαλλόμε-
νος, ὄντως δὲ δεδιὼς καὶ σει-
ναι κλονούμενος· μήπως ὁ
τῆς κακίας αὐτοῦ διαγινωσκό-
μενος τρόπος, εἰς ἄμυναν
καὶ ἀνταπόδοσιν τὸν πατέρα
καὶ βασιλέα κινήσῃ. ὁ δὲ
πρᾶος καὶ ἄκακος καὶ ἀγαθὸς
λέων, ὁ ἄναξ· ὡς ἐν εἱρκτῇ τῷ
κοιτῶνι συγκεκλεισμένος,
καὶ τὴν τοῦ πατρὸς ὀργήν, ὡς
θεοῦ ἀπειλὴν ὑπομένων, ὡς
υἱὸς πειθήκοος, μέχρι θα-
νάτου ἑαυτὸν παρεδίδου.
ἤσχαλλε δὲ καὶ ἐδυσφόρει τὴν
στέρησιν τῶν ἀναγκαίων στερού-
μενος, βλέπων γὰρ τὴν γαμετὴν
καὶ τὴν παιδίσκαν δι᾽ αὐτὸν μετ᾽ αὐτοῦ
τῇ εἱρκτῇ συγκλεισθέντας,
τὴν ψυχὴν πλέον διεπείετο· καὶ
τὸ ὄμμα πρὸς θεὸν συχνῶς ἀτε-
νίζων, σὺν δάκρυσι τῷ πεσσῷ
τῷ τοῖς γόνασι κατακρύπτων,
ἀλαλήτῳ φωνῇ σιγῶν, τὸν θε-
ὸν εἰς βοήθειαν ἐξεζήτει. ἡ δὲ τού-
του γαμετὴ ἡ ἁγία Θεοφανώ,
ἡ ὄντως νέα Σάρρα. ἡ τὸν Ἀβρα-
ὰμ ἐν πάσαις ταῖς θλίψεσι
συναλγοῦσα· ἢ δευτέρα ὀφθεῖ-
σα Ῥεβέκκα διὰ τὸν φθόνον Ἡσαῦ
ἀλγεῖναι τοῖν υἱῶν, οὕτω καὶ αὕτη

τὸν τίμιον καὶ πιστὸν ὑπολει-
φθεὶς ἄνδρα, εὐθυμεῖν καὶ
εὐχαριστεῖν καὶ ἀγάλλεσθαι
προσπαρῄνει· τὴν γὰρ οἰκεί-
αν θλῖψιν, καὶ τὴν τῆς παιδὸς
δυσπάθειαν ἐνδοτέρω θεμέ-
νη, τῷ ἀνδρικῷ αὐτῆς φίλτρῳ
τὸν νοῦν πτερωθεῖσα, παρα-
μυθητικοῖς λόγοις θεραπεύειν
αὐτοῦ ἐπειρᾶτο τὴν θλῖψιν·

Ὅθεν καὶ τὸ τίμιον καὶ ἱερὸν ταύ-
της ὑπανοίξασα στόμα· καὶ ταῖς
χερσὶν αὐτοῦ τῆς χειρὸς λαβο-
μένη, παραμυθητικοῖς ῥήμα-
σι τοιούτοις πρὸς αὐτὸν ἀνεφώ-
νει· μὴ ἀθυμήσωμεν ὦ τίμιε
ἡμέτερε αὐθέντα καὶ βασιλεῦ· μὴ
δὲ τὴν εὐεργεσίαν ταύτην, τῆς
θλίψεως ἀφορμὴν λογισώ-
μεθα· καὶ μηδὲν ἀγεννὲς ἢ δια-
νοηθῆναι, ἢ πρᾶξαι, ἢ φθέγ-
ξασθαι· γενόμεθα ὑπήκοοι
τῷ πατρὶ μέχρι θανάτου· ὁ κα-
λὸς ὁ ἡμᾶς ὀργιζόμενος· παρ-
έστι τῇ φύσει, εἰ καὶ δι' αὐτότης
κατὰ τὴν πρόνοιαν ποιεῖ· οὐκ εἰς
τέλος δὲ ὀργισθήσεται οὐδὲ
συγκλείσει τὰ σπλάγχνα, εἰ δὲ
πρὸς μικρὸν προσωχθίσθη· οὐκέ-
τι δύσει ὁ ἥλιος ἐπὶ τῇ αὐτοῦ
ἐκχυθείσῃ εἰς ἡμᾶς καλη· τὸν
θν, εἰς βοήθειαν ἐκζητήσωμεν·
τὴν αὐτοῦ μρα καὶ θκον εἰς πρε-
σβείαν ὑπὲρ ἡμῶν προβαλλώ-
μεθα· τοὺς ἁγίους ἅπαντας,
σπουδαίους ἱκέτας ἡμῶν γενέσθαι πα-
ρακαλέσωμεν· ἐμβλέψωμεν
εἰς ἀρχαίας γενεὰς καὶ ἴδωμεν·
τίς ἐπίστευσε τῷ θεῷ καὶ κατῃ-
σχύνθη· ἢ τίς ἐνέμεινε τῷ φόβῳ
αὐτοῦ, καὶ ὑπερεῖδεν αὐτόν·
μικροὶ οἱ πειρασμοί, ἀλλὰ με-
γάλοι οἱ οἰκτιρμοὶ τοῦ θῦ ἡμῶν·
ὀδυνηρὰ καὶ ἐπονείδιστος ἡ
ἀρετή; ἀλλ' ἡ κλῆσις τοῦ θῦ
καὶ ἡ ἐπισκοπή, ἀσφαλῶς·
ζητήσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ

Ἐν ἐξομολογήσει τῶν πεπραγ-
μένων, καὶ αὐτὸς τὴν ὀδύνην
τῶν ἀλγεινῶν διαλύσει· δῶ-
μεν δόξαν τῷ κράτει αὐτοῦ εὐ-
χαρίστως, καὶ αὐτὸς ἡμᾶς ἀντι-
δοξάσει ἐνδόξως· εἰ γὰρ καὶ
πειρασθῆναι ἡμᾶς πρὸς μικρὸν
συνεχώρησε, τάχα παιδεύων
ἡμᾶς τοῦ γενέσθαι αὐτοῦ μαθη-
τάς· ἵνα διὰ τῶν ἔργων τὰς θλί-
ψεις γευσάμενοι, τὴν συμπάθει-
αν διδῶμεν τοῖς πάσχουσιν· οὐκ οἶ-
δας ὅτι βασιλεὺς ἀπὸ μήτρας
ἐχρήσθης; οὐκ οἶδας ὅτι διά-
δημα τῷ βασιλικῷ ἐκοσμή-
θης; ἀγνοεῖς ὅτι πορφύρᾳ
καὶ τρυφῇ· καὶ κολακείᾳ ἐκβρε-
φόθεν συνανετράφης, καὶ οὐ-
δὲν δυσχερὲς ἐπέστη ἐν τῷ βίῳ;
θλίψιν οὐκ ἔγνως· πενίαν οὐ
κατεῖδες· θυμὸν δικαστῶν οὐχ ὑπέ-
στης· διὰ τοῦτο ἀγανάκτησιν
οὐ καθεῖδες· πένητος διαγωγὴν

οὐ γινώσκεις· ἐνδείας φωνὴν
οὐκ οἶδας· δεσμωτηρίων πο
λας οὐκ ᾔσθου· μαστίγων μω
λώπων οὐκ ἐπειράθης· καὶ
δυσχερὴς ἡ μικρὰ αὕτη κατα
φαίνεταί σοι θλῖψις· ἀλλὰ
μὴ ὀλιγώρει παιδείας κυρίου· μη
δὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμε
νος· ὃν γὰρ ἀγαπᾷ κύριος παι
δεύει· μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν
ὃν παραδέχεται· μὴ οὕτως
καταβαπτίζου τῇ θλίψει· οὐ
δὲν ἀγεννὲς εἰς ἡμᾶς ὁ σωτὴρ
διεπράξατο· οὐδὲν ὅμοιον
εἰς ἡμᾶς ἐνεδείξατο· φιλῶν
τ' ἄρα παιδεύει· ὁ γὰρ ἀγαπῶν
τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐπιμελῶς
παιδεύει· καὶ συνεχεῖς μάστι
γας ἐπ' αὐτὸν ἐπιφέρει ἵνα
ἐπ' ἐσχάτων ἐπ' αὐτὸν εὐφραν
θῇ· τούτου δὴ χάριν ὥσπερ τὸν ἡ
μέτερον αὐθέντα καὶ βασιλεύς,
εἰς ἡμᾶς ὁ σωτήρ, οὕτω πῶς
διετέθη· τάχα δὲ καὶ τῆς
οἰκείας βασιλείας κληρονό
μους ἡμᾶς καταλεῖψαι βου
λόμενος, προγυμνάζει τῇ
θλίψει· συγχωρεῖ δὲ ἡμᾶς ὁ
θεὸς τοῦτο παθεῖν ὡς προγινώ
σκων τὰ μέλλοντα· ἵνα ἐν
καιρῷ τῆς ἡμῶν εὐπραγίας ἀ
σφαλείας· τὴν θλῖψιν τῆς ἀδο
ξίας εἰς μνήμην κατέχοντες·
τοῖς ὑπηκόοις εὐμενῶς ἐν
συμπαθείᾳ χρησώμεθα· ἐπ

γνῶμεν διὰ τῆς πείρας· ὅτι
ὀργὴ βασιλέως, ὡς ὁρμὴ λέ
οντος· καὶ πράως καὶ ἡσυ
χῶς καὶ δικαίως, τὰ σκῆ
πτρα τῆς ἀρχῆς διϊθύνωμεν·
αὐτὰ καὶ πλεῖστα τούτων ἡ
ἁγία θεοφανὼ σοφῶς διε
τῷ τιμίῳ ἀνδρὶ καὶ βασι
λεῖ παραινοῦσα, ὡς νέα δὲ
ἀλλὰ δούλ. τὴν θλῖψιν τοῦ ἰ
δίου ἀνδρὸς ἐθεράπευεν·
καὶ προθύμως πρὸς αὐτὸν εἰς
ἀγαθὸν διεγείρουσα, νύκτας
καὶ ἡμέρας τὸν θεὸν ἐν δάκρυ
σιν εὐχαριστεῖν καὶ προσεύχε
σθαι παρεσκεύασε· θέλημα τῶν
φοβουμένων αὐτὸν ποιῶν
κύριος· καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν ὑπα
κούων καὶ σώζων αὐτούς· ὁ
ἐγγὺς πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμέ
νοις αὐτὸν ἐν ἀληθείᾳ πέλων
καὶ ἀεὶ προφθάνων, τοὺς ἐν
φόβῳ καὶ ἐξομολογήσει αὐτὸν
ἐκζητοῦντας, οὐχ ὑπερεῖδεν
αὐτῶν τὰς αἰτήσεις· οὐδὲ ἐμα
κρυνε τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν·
ἀλλ' ἐτάχυνε τοὺς οἰκτιρμοὺς
αὐτοῦ ἐπ' αὐτούς· ἐν μιᾷ δὲ
Ηὖν κτὶ καθασόντων αὐτῶν ἀπὸ
τῆς ἱερᾶς αὐτῶν ἐπειμῆς δο
ξολογίας, ἐπέστη αὐτοῖς κα
τὸν ἀρμενιάνις τις στρατιώ
τικὴν στολὴν ἠμφιεσμένος·
ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ χειρὶ, δόρυ κα
τέχων· τῷ δὲ ὤμῳ ἀσπίδα·

καὶ τοῦτον οἱ γενναῖοι ἰδόντες, φόβῳ καὶ δέει περισχεθέντες, ἔδοξαν ὅτι ἐκ τοῦ βασιλέως ἐπέμφθη πρὸς ἀναίρεσιν τούτων. πρόμως δὲ πολλῷ πε τὴν γῆν πεπτωκότες, αὐτὸν προσκυνεῖν ἐπεχείρουν· καὶ τοῖς ποσὶν αὐτοῦ προσδραμόντες, ἔδοξαν αὐτὸν ἱκετεύειν, μὴ ἄωρον αὐτοῖς τὸν θάνατον ὑπενεγκεῖν. ὁ δὲ ὁραθεὶς μεγαλειότης, χαριέντως τούτοις προφθάσας· καὶ τὸ προσκύνημα σὺν διὰ τοῦ λόγου κωλύσας, ἐπιεικῶς πρὸς μὴ δειλιῶν, πρὸς αὐτοὺς ἔφη· μὴ θροεῖσθαι φίλοι· ἀρχηγικός εἰμι ὁ ἐκ τῶν ἐναντίων· μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία· μηδὲ διαλογισμοὶ ἀναβαινόντων ἐκ τῶν καρδιῶν ὑμῶν, καὶ ὑμᾶς ἐκπεπλήσσοιεν· οὐ γὰρ ὁ ξένος τοῦ ἥκων ἐνταῦθα. ἀλλ᾽ ὑμεῖς ἐκ Θεσσαλονίκης ὀφθέντες ἐπέμφθητε. ὁ γὰρ ἀποστείλας με Κύριος πρὸς ὑμᾶς, αὐτὸς καὶ τῆς δεήσεως ὑμῶν ὑπακούσας ἐκεῖθεν πρὸς ὑμᾶς ἐξαπέστειλεν. θαρσεῖτε λοιπὸν καὶ ἀγάλλεσθε· οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν σῶοι ἀπεδόθησαν καὶ ἔπεσον. ὑμεῖς δὲ ἀνέστητε καὶ ἀνορθώθητε. ἡ γὰρ βοήθεια ὑμῶν

ἐν ὀνόματι Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. τῆς γὰρ εὐχῆς ὑμῶν ἐπακούσας ὁ Κύριος τῷ πατρὶ καὶ δεσπότῃ τῷ περὶ ὑμῶν ἀπέσταλκέ με. καὶ τὴν ματαίαν ἀκοὴν ἣν ἐκ τοῦ ἀλαζόνος ἐδέξατο, ἀφ᾽ οὗ δὲ ἐνελογίσατο· καὶ ἰδοὺ πάλιν δοξάσει ὑμᾶς, τῇ δόξῃ ᾗ ἐγεννήθητε. καὶ κληρονόμους τῆς αὐτοῦ βασιλείας ὑμᾶς καταλείψας, πρὸς Κύριον ἐκδημήσει. χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· χαίρετε. τὸ ἐπήκοον ὑμῶν· εὐμενῶς καὶ δικαίως· καὶ σοφῶς διϊθύνοντες. καὶ ταῦτα εἰπών, ἀφανὴς ἐκ τούτων ἐγένετο. διαπορηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι, ἐδόκουν βλέπειν αὐτὸν, τῇ ἀληθείᾳ αὐτοῖς παριστάμενον. καὶ μικρὸν πάλιν εἰς ἑαυτοὺς ἐπανελθόντες, τὰ τῆς ὀπτασίας διηγοῦντο ἀλλήλοις· καὶ μικρὸν ὥσπερ ἔκ τινος ἀχθοφόρου βάρους κουφισθέντες, ἐν γαλήνῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐλογίζοντο καθεστάναι. χαρᾶς δὲ καὶ θυμηδίας πνευματικῆς ἐμπλησθέντες, δόξαν καὶ αἶνον καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν τῷ Θεῷ μετὰ δακρύων ἀνέπεμπον. ὀλίγου δὲ χρόνου παρῳχηκότος, ὁ ἅγιος Θεόδωρος· ὁ αὐτῶν διαβολ

καταστάς· ὁ μέγας ἀμαθ· καὶ
ἰάννης· καὶ ἰαμβρῆς· διὰ τῶν
ἔργων ἀναφανεὶς, προσῆλθε
τῷ μεγάλῳ καὶ χρηστῷ βασιλεῖ
βασιλείῳ· αἰτῶν καὶ λέγων·
ἀποσταλῆναι αὐτὸν εἰς τὰ ἴδι
α· ὀψόμενον τῶν οἰκείων πρα
γμάτων καὶ τῆς πατρίδος· ἑχέ
ων γὰρ τὴν νόσον τοῦ ἄνακτος
βασιλείου ἐπικρατεστέραν,
τοῦ σώματος γενομένην·
καὶ δεδιὼς, μή πως ὁ συμ
πλακεὶς παρ' αὐτοῦ δόλος,
εἰς τοὐμφανὲς διά τινος
ὑποθέσεως ἔλθῃ· καὶ ὁ πό
νος αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ
ὑποστρέψῃ· καὶ ἐμπέσηται
εἰς βόθρον ὃν εἰργάσατο,
σπουδῇ τῆς πόλεως ἐξελθεῖν,
ἐπειρᾶτο· οὐ δὴ ἐμεκατεσ
που, τῶν βασιλείων ψήφω
θεν ἀπελαθεὶς, πρὸς τὴν οἰ
κείαν πατρίδα τὴν πορείαν
ἐποίει· αὐτοῦ δὲ τούτου τῶν
βασιλείων αὐλῆς χωρισθεί
α· πρὸς μικρὸν διαστάντος,
στυλιανὸς ὁ τηνικαῦτα πρω
τοσπαθάριος καὶ ἑταιρειάρ
χης ὑπάρχων· ὁ ἐπίκλην ζα
ούτζης· καιροῦ δὲ ἐπιλα
βόμενος εὑρών· ὡς ἅτε καὶ
σωματοφύλαξ ὑπάρχων τοῦ
βασιλέως· πάντα φόβον
καὶ τρόμον ἐκ ψυχῆς ἀπορ
ρίψας· καὶ τῷ θυμῷ μόνῳ τὴν

αὐτοῦ βούλησιν ἀναπαθεὶς, τόλ
μῃ χρησάμενος θεία· καὶ πρὸς
τὸν εἰωθότα αὐτῷ ἐπιστάσ
τόπον, τῇ συνήθει χρησάμε
νος παραστάσει. θλιβερῷ σχή
ματι ἑαυτὸν σχηματίσας,
καὶ τὴν μίαν παρειὰν τῆς ὄ
ψεως αὐτοῦ χειροκρατήσας,
τὴν κεφαλὴν δὲ ὅλην πρὸς
τὴν γῆν ἀποκλίνας· τοῖς δά
κρυσι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ κα
ταβρέχων, κεχηνὼς πρὸς τὴν
γῆν ἀπεώρα· καὶ στεναγμοῖς
ἀλαλήτοις πρὸς ἑαυτόν·
καὶ θυμῷ ζῶν ἐγκάρδιον λύ
πην τὸ δοκεῖν ἐπεδείκνυε.
Τοῦ δὲ πιστοῦ βασιλέως, ἐκ
τοῦ λαμπροῦ κοιτῶνος αὐτοῦ
ἐξελθόντος, καὶ τοῦτον οὕτω
τοιούτῳ σχήματι ἑωρακότος,
καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ σχήματος
μαθεῖν βουληθέντος, εἰπεῖν
πρὸς αὐτὸν ἐπιεικῶς, τοιαῦ-
τί σοι ἐστὶν αἴτιον· ὅτι πεν
θῶν καὶ σκυθρωπάζων εἰς
τὸ ἐμὸν ταμεῖον εἰσῆλθες.
καὶ ἐν τοιούτῳ σχήματι ἀπρε
πεῖ παραστῆναι μοι ἥκες; τίς
δὲ καὶ ὁ τρόπος τῶν οἰμωγῶν
καὶ δακρύων, ὧν ἐκ βάθους
καρδίας ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἀν
εκφέρεις· μή τι σοι δυσχερὲς ἀπὸ
πρᾶγμα τῇ πόλει τι συνέβη;
ἢ ἄλλως τῆς πόλεως ἢ χώρας σου
ἐγένετο; ὁ δέ, φησὶ πρὸς αὐτόν·

Ἀθεώτατε κράτιστε ἄναξ, ταῦτα σοὶ ἐβουλήθη γενέσθαι, καὶ μὴ τὸ φῶς τοῦ κόσμου ὑπὸ τὸν μόδιον τεθὲν ἀποσβέσω. ὁ δὲ, μὴ συνιεὶς τοῦτο τὴν ἀπόκρισιν ἐποίει μὴ ὡς αὐτὸν, ἐρωτᾶν ἐπεχείρει· φράσον τίς ὁ λόγος καὶ τίνος χάριν ταῦτά μοι λέγεις καὶ πράττεις. ὁ δὲ, πάλιν πρὸς αὐτὸν ἔφη· τὸ φῶς ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἐπηρώθη· τὸν ἥλιον βλέπω πρὸς δυσμὰς ἀπιόντα. καὶ στενάζω μήπως ἀμφοτέρων ἀφανισθέντων, τελείως πυρωθῶμεν ταῖς ὄψεις. καὶ ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτόν· δι᾽ αἰνιγμάτων πειρᾶσαι με δοκιμάζειν, καὶ τὸ σαφὲς τῶν λέξεων οὐ δηλοῖς μοι; ὁ δὲ, πρὸς αὐτόν· καὶ ποίᾳ τόλμῃ χρησάμενος τὰ ἐκ πολλῶν λαλούμενα καὶ θρυλλούμενα σαφῶς σοι ἐξείπω· δέδοικα σου τὸν φόβον· τὴν ἀπειλήν σου πτοοῦμαι· καὶ τὸν θυμόν σου αἰδοῦμαι. ἀλλὰ τὸν θυμόν σου πρᾳότητι μίξας, τὴν εὐμενεῖ ἀκοήν σου, τοῖς ἐμοῖς χείλεσι μὴ ὀργισθῆναι ποιήσῃς. ὁ δέ φησι· λέξον ἀφόβως ἃ βούλει· καὶ φράσον ἀπεριέργως τὴν δήλωσιν τῶν σῶν νοημάτων. ὁ δὲ, μέγα στενάξας, καὶ δάκρυσι μαχητοῖς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐμπλησθεὶς, πρὸς τὸν ἄνακτα βασιλέα

ἔφη· ἤκουσας, ὦ δέσποτα, τὰ ἐκ τῆς συγκλήτου ἁπάσης καὶ τῆς πολιτείας λεγόμενα ῥήματα; ὁ δὲ, φησί· ποῖα; αὐτὸς δὲ πάλιν· ἅπερ κατὰ σοῦ φθονοῦντες σκώπτουσί σου τὸ κράτος. ὁ δὲ συσχεθεὶς ἀγωνίᾳ, καὶ ὀψὲ ἐρυθριάσας, λαβὼν αὐτοῦ τῆς χειρὸς, πρὸς τὸ ἐσώτερον ταμεῖον κατ᾽ ἰδίαν εἰσελθών. καὶ τοῦτον ἐπιμελῶς ἐξετάζων, ἐδόκει τὴν ἀκρασίαν καὶ ἀνδρείαν διὰ τοῦ κινηθῆναι. καὶ πάλιν φησὶ πρὸς αὐτόν· μή τι μὲ ὥσπερ ἐκεῖνον κατὰ τε μοῦ στρατευθῇ; ὁ δὲ, φησί· μὴ γένοιτο, δέσποτα, τοῦτο ἢ γενέσθαι ἢ βουληθῆναι. ἀλλὰ μᾶλλον σχεδὸν πάντες τὴν σὴν ἀποκλαίουσι τὴν ἀπουσίαν. καὶ θλῖψις αὐτοὺς ἤδη τυχοῦσα πιέζει. ὅτι αὐτὸς μὲν μόσῳ προσπεσών, καὶ τὸ γῆρας χάρις θεία προβαῖνον, τὸν ἐκ τῶν σῶν τιμίων λαγόνων φυέντα βλαστὸν, ματαίας φωνῆς ἐπακούσας, πρὸ τοῦ ἐκ παιδαρίου ξηρὸν ἀπειργάσω· καὶ ἀποκήρυκτον αὐτὸν τῆς βασιλείας ποιήσας, ἐν εἱρκτῇ ἐπὶ ἀφώτῳ κατέχεις. καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος ἅμα τῇ πόλει, καταβοᾷ σου τοῦ κράτους· ὅτι ἀθεώτατε δεῖ, καὶ τῆς σῆς σοφίας ἐχθρῷ προσπελασθεὶς, τὸ φῶς

τοῦ κόσμου τὸ ἐκ θεοῦ τοῖς πα-
σι δοθέν, ὑπὸ τὸν μόδιον ἀπο-
κρύβη. ταῦτα οὖν ἀκούσας
ὁ βασιλεύς, καὶ συνδακρυσ γε-
νόμενος, καὶ μικρὸν πρὸς ἑαυ-
τὸν συσχεθείς, ἔφη· μὴ τοίνυν
καὶ αὐτὸς τῆς ἐκείνου συνωμοσίας
βουλευτὴς κατέστης; ὁ δὲ,
πρὸς αὐτόν· εἴθε πάντες οἱ κα-
τὰ σοῦ βουλευόμενοι, ὡς αὐτὸς
καλῶς γεγόνασι. καὶ φησὶ τὸ
ποίῳ λόγῳ ταῦτα ὁ ἀββᾶς
Θεόδωρος πληροφορηθείς,
ἐμοὶ παρακατήγγειλε. ὁ δέ, φη-
σὶ πρὸς αὐτόν· ὅτι ταῦτα
πάντα ἐκεῖνος κατὰ σοῦ ἐ-
μελέτησε δρᾶσαι. καὶ δι-
ότι ὡς τὴν ἐκ τοῦ υἱοῦ σου γε-
μησαμένην ἐκδίκησιν,
πρῶτον τοῦτον ἐκπέμψαι δι-
ενοήθη. τὴν γὰρ αὐτοῦ ἐνέδραν
καὶ κρυπτὴν ἐργασίαν ὁ υἱὸς
σου προδηλωθείς, ἐκεῖνον
ἐκ τῆς τοιαύτης ἀποσεῖλαι μα-
νίας σπεύδων. καὶ ἐν κρυφεῖ
αὐτὸν διελέγξας, κατ' αὐτοῦ τὴν
κατηγορίαν συνῆξαι. καὶ εἰ ἀ-
μδξινάκως τὰ περὶ αὐτοῦ ἐκ-
ζητήσεις, εὕροις ἂν τὴν ἀλή-
θειαν, οὕτως προσαχθεὶς ὁ ἄν-
καὶ τῆς ἐκείνου περιπετείας
οὐ μικρῶς κατεμέμφετο. τῆς
δὲ ἐπισήμου μνήμης τοῦ θεί-
ου Ἠλίου τοῦ προφήτου κατα-
λαβούσης, ὁ βασιλεὺς τοῖς λο-
γοις τοῦ ἀνδρὸς ἐν τῇ καρδία
αὐτοῦ θέμενος, τὸν υἱὸν καὶ
βασιλέα Λέοντα, σὺν αὐτῷ
περιελθεῖν ἐβούλετο· διενοσ-
τῶ γὰρ ἐμὲ αὐτὸς λέγων. ὅτι
ἐὰν πάλιν χωρὶς τῆς ἐκείνου
παρουσίας παρέλθω, ὅλας
κατ' ἐμαυτοῦ οὐ μικρὸν ἀμανύ-
ψει. τῇ δὲ ἑσπέρᾳ, ἐνῆεισα-
θει τὸν ναὸν τοῦ προφήτου,
διάχρυσος πάσσοις πέπλων
κατακοσμεῖν, περικαλλεστάτους
τὸν προρρηθὲν τὸ συλλίανον,
δι' αὐτοῦ τὴν συμπάθειαν καὶ
συγχώρησιν τῶν ἀρχῆθεν ἡμαρτη-
μένων τῷ υἱῷ ἀποστέλλει. ἅ-
μα δὲ καὶ βασιλικὰς διαζώσ-
τολάς, αὐτῷ προσκομίσαι· τὴ
ἐς αὐ ει ὃν αὐτῷ ἐπαγγείλασθαι,
θεωρεῖν. τοῦ δὲ λόγου τοῖς πα-
σι ἤδη ἀκουσθέντος, καὶ φήμης
οὐ μικρᾶς γενομένης, ἡ πᾶσα
πόλις τῷ θεῷ ὁλονύκτως ηὐχα-
ρίστει. παρρησίας δὲ γενομένης,
προσκαλεσάμενον αὐτὸν ὁ πατήρ,
τὸ τῆς βασιλείας αὐτῷ δίδωσι
στέφος. καὶ κείρασθαι αὐτοῦ τὴν
κόμην κελεύσας, [illegible]
αὐτῷ ὡς δεῖ διατάττει. ὁ δὲ συμ-
μέβη γενέσθαι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ.
ὃν ἦν ὁ φωστὴρ τῆς βασιλείας λέ-
ων τοῖς διομάδα περιλάμβανε φθόνος:
οὐ δίκαιον ἡμᾶς σιωπῇ παραπέμ-
ψαι. τῆς γὰρ φήμης εἰς τὰ ὦτα τοῦ
λαοῦ ἀκουσθείσης· καὶ σχεδὸν

πάσης τῆς ὑφηλίου πρὸς τὸν ναὸν τῶν ἀσωμάτων συναγηρθείσης· καὶ τῆς συνήθους προελεύσεως ἐκ τῶν ἀνακτόρων τὸν μέγαν ναὸν καταλαμβανούσης, ἦν ἰδεῖν πάσας ὥσπερ μιᾷ καὶ φωλῇ κεχηνότας· καὶ τοὺς ἑαυτῶν ὑποκλίναντας αὐχένας· καὶ τὰ ὄμματα πρὸς τὴν κάθοδον πηγνυμένους· καὶ τὴν ἄφιξιν τοῦ μεγάλου καὶ νικητοῦ βασιλέως, ὡς ἄλλου ἀνίσχοντος ἡλίου ἀπεκδεχομένους. τοῦ γὰρ πατρὸς καὶ βασιλέως, ὡς ἄλλου ἀνίσχοντος ἡλίου ἀπεκδεχομένους. τὴν προπομπὴν ποιουμένου, ὡς δίκην ἀστέρων ἐκλάμπων λέων ὁ ἄναξ ἑπόμενος τῷ ἰδίῳ πατρὶ καὶ βασιλεῖ· ἡνίκα δὲ ἡ αὐτοῦ παρουσία πρὸς τὸν λαὸν ἀνεφάνη, ὁ πᾶς ὡς ὄχλος ὡς ἐκ συνθήματος ἑνὸς καὶ μιᾶς φωνῆς ἀνακράξας τὴν δόξα σοι κε φωνὴν ὀξυφώνησεν· ὀξείας φωνῆς ὁ βασιλεὺς καὶ πατὴρ μικρὸν διϊλιάσας εἰς τὰ βασίλεια πάλιν ἐπανελθεῖν ἐπεχείρει· εἰς ἑαυτὸν δὲ πάλιν ἐπανελθὼν καὶ τὴν εὐγνώμονα πίστιν τοῦ λαοῦ θαυμάσας, πρὸς ἔπαινον τῶν ὑπηκόων ἐτράπη. ἐπιστραφεὶς δὲ ἅ-

Ηα πάλιν μετὰ τοῦ υἱοῦ καὶ βασιλέως τὴν χεῖρα μετὰ χεῖρας λαβὼν, εἰς τὰ ἄκρα τῶν ἀνήωρων τοῦ ναοῦ χαίρων ἄνεισιν. Καὶ τῆς ἱερᾶς λειτουργίας ἐκτελεσθείσης, πρὸς τὰ βασίλεια ἀπελθόντες, εἰς δεξίωσιν τοὺς μεγιστᾶνας προσεκαλοῦντο, καὶ πολλῆς εὐωχίας καὶ ἀγαλλιάσεως τελεσθείσης, ὁ φιλόχριστος δεσπότης, ὁμοτίμως καὶ ὁμοδόξως ὑπὸ πάντων ἀνευφημεῖτο. ὀλίγου δὲ χρόνου παρῳχηκότος, ὁ μέγας καὶ πιστότατος βασιλέων βασίλειος, νόσῳ καὶ γήρᾳ καμφθεὶς, τῇ φυσικῇ κατεπείγετο διαλύσει· γνοὺς δὲ διὰ τῆς πείρας τὴν ἐγγίζουσαν αὐτῷ πρὸς κύριον τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐκδημίαν, προσκαλεῖται τὸν αὐτοῦ τιμιώτατον, τρεῖς παῖδας ἔχοντα· καὶ ἀλέξανδρον τὸν σκηπτοῦχον· καὶ στέφανον τὸν μετ' ὀλίγον τῇ ἀρχιερατικῇ διαπρέψαντα δόξῃ· καὶ αὐτὸν ἀπὸ σεκρέτων ὁσίων καὶ εὐσεβῶν ὑποστηρίξας λογίων, αὐτοκράτορα καὶ κυβερνήτην τῆς βασιλείας χειρίσας, συγκληρονόμον δὲ καὶ συμπαραστάτην αὐτοῦ συνομαίμονα ἀλέξανδρον καθίστησι· προεξάρχειν δὲ καὶ ὑπερέχειν τὰ σκῆπτρα τῆς βασιλείας τὸν ἄνακτα λέοντα γέρεσι· ζώ-κει δὲ αὐτὸς καὶ ἡ ἁγία θεοφανὼ

περὶ ἧς ἡμῖν ὁ λόγος προοίμιον.
εἰς μακρὰν δ' ἐξήνεκται προοίμιον.
ἀλλὰ τοῦ κόρου τὸν λόγον κατα-
λείποντα, ἐπ' αὐτὴν ἤδη τὴν δι-
ήγησιν τρέπομαι. ἄρτι τὸ ἡ βα-
σιλικὴ τιμὴ ἀξιωθείσης τῆς
πελικῆς βασιλείας. ζωὴ ἐπὶ τὸ
αὐτοῖς· καὶ θεοφανὼ ἡ αὐ-
γοῦστα. σχολάζει δὲ ταῖς θείαις
μελέταις ὁ αὐτοκράτωρ· οὐ-
ος δὲ ἀλέξανδρος τοῖς μαθήμα-
σιν ἠσχολεῖτο. ὁ Ἰουλιανὸς
δέ, μετ' ὀλίγον βασιλεὺς ὁ πα-
τὴρ ἀναγορεύεται· γνώμῃ
καὶ προστάξει, τοῦ αὐτοκράτο-
ρος λέοντος· τὰς δημοσίας οὖν
τῶν πραγμάτων ἐξετέλει
φροντίδας· καὶ ἡ ῥωμαϊκὴ
πολιτεία, δικαίως καὶ ἐννό-
μως, μετ' εὐσεβείας ἐκυβερ-
νεῖτο. ἡ δ' ἁγία καὶ ὄντως
θεοεράσμια θεοφανὼ ἡ αὐ-
γοῦστα. τὰ βασίλεια περιπο-
λοῦσα, τῆς ψυχῆς σωτηρίας
ἐπεμελεῖτο· ὡς χοῦν καὶ κόνιν
καταπατοῦσα πάντα τὰ τοῦ βί-
ου τερπνά· νυκτὸς καὶ ἡμέ-
ρας, ταλαιπωρίαις ἀμώμοις καὶ
ἀγῶσι γενναίοις τὸν θεὸν θερα-
πεύουσα. [illegible]
αὐτοὺς ἐκζητοῦσα· τὸ
γὰρ ἀληθῆ τῆς ἁλουργίδος φο-
ροῦσα καὶ τὴν ἐκ τοῦ ἀπρεπῆ
ἀνβασιλικῶς περιβεβλημένη,
τοῖς ῥάκεσιν ἔνδον κρυπτομένοις

κατέτρυχε τὸ σῶμα· καὶ ἀσκη-
τικὴν ἀγωγὴν αἱρουμένη, τῶν
πολυτελῶν τραπεζῶν τὰς σι-
βάδας, ὡς οὐδὲν κατεφρόνει·
τὴν γὰρ τρυφὴν τῶν ἐνδυμάτων
προσήκει μὲν ὑμνοῦ ἐρῶσα, τὴν ἀ-
τελῆ καὶ αὐτοσχέδιον τοῦ ἄρ-
του καὶ τῶν λαχάνων ἐτρέφε-
το πανδαισίᾳ· τὰ δὲ ἐν ταῖς
χερσὶν αὐτοῖς παρεμποῖ τῶν
τὰ χρήματά τε καὶ κτήματα
τὰ τίμια τοῖς βιωτικοῖς φαν-
τάσματα, τοῖς πένησι διεδί-
δου· τῶν δὲ πολλῶν τὰ πο-
λυτίμητα εἴδη τοῖς δεομέ-
νοις παρεῖχε· χηρῶν δὲ καὶ ὀρ-
φανῶν τὰς ἀπορείας, ἐπε-
χορήγει χρήμασι καὶ κτήμα-
σι κατεπλούτει. τῶν οἰκετῶν
ὡς ἀδελφῶν προενόει· οὐ-
κ ἐκάλει κέ τινα ἁπλῶς τῷ ὀνό-
ματι πώποτε· ἀλλὰ πάντων
ἐκυριολόγει τὰς κλήσεις· οὐδὲ
πώποτε εἰς θυμὸν ἐκινήθη· οὐ-
κ ὀργίσθη πώποτε· οὐ μικρῶν οὐ
μεγάλων φθόνος· ἢ μῖσος κατὰ
τοῦ πέλας, οὐδέποτε εἰς τὴν
θείαν ψυχὴν αὐτῆς ἀνῆλθεν· οὐ-
κ ἐμφθέγξατο ὅρκον διὰ τῆς
γλώττης· οὐ ψευδῆ ῥήματα διὰ
τῶν χειλέων αὐτῆς ἐξῆλθον· οὐ-
κ ἐφθέγξατό ποτε κατά τινος
λοιδορίαν· οὐκ ἐπαύσατο πώποτε
κρυπτῶς πενθεῖν καὶ σκυθρω-
πάζειν· καὶ ταλαιπωρουμένη τοῖς δα-

κρουνοῖς καταβρέχων. τῆς γὰρ

Κλίνης χερσὶν ἐφαπτομένη τοῖς τάπησι κατεστρωμένης· τὸ δοκεῖν ἐπὶ πέρας ἔπαυε τὴν ἅμα παύειν τὸ σῶμα τοῖς οἰκείοις ὅσα τό· ἡνίκα δὲ ἡμέρα ἐξ τὴν ἀρχὴν ἐποιεῖτο, τῆς κλίνης ἀνισταμένη ψιάθῳ χορτίνῳ καὶ τριχίνοις ῥάκεσιν ἐν τῷ ἐδάφει κειμένων, τὴν ἀνάπαυσιν ἐποιεῖτο· ὥραν ἐξ ὥρας ἀνισταμένη καὶ τὰς χεῖρας εἰς τὸν ἀέρα διεκπετῶσα καὶ τῷ θεῷ ἅμα πέμπουσα τὰς αἰνέσεις καὶ τὴν τῆς ψυχῆς σωτηρίαν ἐπιζητοῦσα. διὸ καὶ ἐκ τῆς ἄγαν σκληραγωγίας, ἡ σωματικὴ αὐτῇ περιεστοίχησε νόσος· καὶ ὅσον ὁ ἐκτὸς αὐτῆς διεφθείρετο ἄνθρωπος, τοσοῦτον ὁ ἐντὸς αὐτῆς κατὰ θεὸν ἀνεκαινοῦτο. τὰς γὰρ ἐκ τῶν νόσων τοῦ σώματος ἀλγηδόνας, ὡς τινὰς εὐεργεσίας λογιζομένη, εὐχαριστεῖν καὶ δοξάζειν οὐ διέλειπεν τὸν κύριον. τὸ γὰρ ὡραιότατον αὐτῆς καὶ τίμιον σῶμα κατατρυχόμενον ταῖς ἀσθενείαις ὁρῶσα, οὐδὲν ἀγεννὲς ἢ βλάσφημον προηλάτο ῥῆμα· ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς προσευχὰς καὶ δεήσεις τὴν ἑαυτῆς στομώσασα γλῶτταν, οὐ διέλιπε τὸν θεὸν ἱκετεύειν. τῇ γὰρ περαιτέρᾳ τῆς ἀσκήσεως ἀγωγῇ ἑαυτὴν ἐπιδοῦσα, καὶ εἰς ἀφορμὴν ἐγκρατείας

τὴν νόσον λαβοῦσα, οὐ διέλιπε διὰ θρήνων πέμπειν τοῖς πένησι τὸν πλοῦτον· τὸ δὲ τίμιον αὐτῆς στόμα, τῇ μελέτῃ τῶν θείων ὕμνων κατειθισμένον, οὐκ ἐπαύετο τὰ τίμια λόγια τοῦ ἱεροψάλτου Δαβὶδ τοῦ προφήτου ἐπᾴδειν. καὶ γὰρ οὐ παρῆρχετο ὀξὺ αὐτῆς ἡ ἑπτάκις τῆς ἡμέρας αἴνεσις τοῦ κυρίου· οὐδὲ ὕπνῳ τὴν ἀνάπαυσιν ὑπέμενον ἄνευ δακρύων· τὸ γὰρ βρῶμα αὐτῆς, μετὰ σποδοῦ ἤσθιεν· καὶ τὸ πόμα αὐτῆς, τοῖς δακρύοις ἐκέρνα. ταῖς δὲ ἀλλοτρίων συμφοραῖς συμπαθοῦσα, δακρυρροοῦσα τὸν θεὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἐλιπάρει· καταπονουμένοις χεῖρα ὀρέγουσα βοηθείας· καὶ ὀρφανῶν καὶ χηρῶν προϊσταμένη, ὡς μήτηρ τῶν ἐν θλίψει καὶ ἀθυμίαις χειμαζομένων, ὑπάρχουσα. τῶν γὰρ

Ἡδονῶν πατήσασα τὰς νιφάδας, κούφως καὶ καθαρῶς τὸ τοῦ βίου πέλαγος, ἐν ἁγνείᾳ διέπλει· καὶ τὴν πρόσκαιρον καὶ φθαρτὴν καὶ ῥέουσαν δόξαν μισοῦσα, τῶν μονίμων καὶ ἀράστων καὶ ἀθανάτων, τὴν λῆξιν ἐπιτυχεῖν ἐπεζήτει· πάντα κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, διὰ Χριστὸν ἀπαρνησαμένη, τὸν χρηστὸν ζυγὸν τοῦ κυρίου λαβοῦσα· καὶ τὸν σταυρὸν ἐπωμισαμένη

δραμοῦσα, καὶ ἁπλῶς τοῖς ἴχνε-
σι τοῦ Χριστοῦ ἠκολούθει· διὸ καὶ τῆς
ἐφέσεως αὐτῆς εὑραμένη τὸ πέ-
ρας, τῶν ἐλπιζομένων αὐτῇ
οὐ διήμαρτεν ἀγαθῶν· ὁ γὰρ
βλέπων τὰ ἐν κρυφῇ αὐτῆς
ἐκτελούμενα ἔργα, αὐτὸς αὐ-
τὴν φανερῶς διὰ τούτων καὶ ἐμ-
φανῶς δοξάζει· καὶ γὰρ ἀψευ-
δὴς ἡ φάσκουσα αὐτοῦ θεία φω-
νή· οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς
ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὅ-
πως ἰδόντες τὰ καλὰ ἔργα ὑ-
μῶν, δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν
τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ὁ γὰρ τίμιος
Ταύτης καὶ ἔνδοξος θάνατος, τὴν
τοῦ προφήτου Δαβὶδ ἐβεβαίω-
σεν ἀπαγγελίαν· τίμιος γάρ φησιν
ἐναντίον κυρίου ὁ θάνατος τῶν
ὁσίων αὐτοῦ. προέγνω γὰρ αὐ-
τῆς, τὴν ἐκδημίαν τὴν ἐκ τοῦ
σώματος· καὶ αἰτουμένη τὴν
ἐκ τοῦ κόσμου αὐτῆς ἀναχώρη-
σιν, ἀπολαβέσθαι αὐτὴν πάν-
τα προσεύξατο· καὶ τὸν σο-
φὸν ἄνακτα πρὸς ἑαυτὴν ἐκζη-
τήσασα, αὐτὸν τὸν τελευταῖον
ἀσπασμὸν, κατὰ τὴν πρόσοδον· καὶ
σὺν δάκρυσι τὰς παρειὰς αὐ-
τοῦ καὶ τὰς χεῖρας φιλήσασα,
τὰ ὑπὲρ τῶν συγγενῶν καὶ φί-
λων καὶ οἰκετῶν ἐπιτρέπει· τῆς
τῆς ὥρας αὐτὴν ἤδη κατεπει-
γούσης, πρὸς ὑμνῳδίας καὶ
εὐχὰς ἐξετράπη. καὶ ἐπὶ τῆς

δοξολογίας ἐν τῷ πανσόφῳ στό-
ματι αὐτῆς. τοῖς στέρνοις σταυ-
ροειδῶς σχηματίσασα· καὶ
ὡς ἐν ὕπνῳ μειδιάματι τὰς
παρειὰς προσδείκνυσα, τὴν ὁ-
σίαν αὐτῆς ψυχὴν, εἰς ὁσίας
τοῦ θεοῦ παρέθετο χεῖρας· καὶ
αὖθις ἡ τοῦ προσώπου αὐτῆς
ὡραιότης ὡς φῶς ἡλίου καθά-
περ ἐξαστράψασα, ἀκτινοβολεῖν
τοῖς παροῦσιν ὁρᾶτο· τὸ δὲ
τῆς μειδιάσεως τῶν παρειῶν
αὐτῆς σχῆμα, τὴν ἀγαλλίασιν καὶ
ἀνάπαυσιν τῆς ἁγίας ψυχῆς
αὐτῆς ὑπεμφαῖνον· μέχρι
τῆς ἐν τῷ τάφῳ καταθέσεως
αὐτῆς, ἀπαράτρεπτον διε-
φυλάχθη. τοῦ γὰρ τιμίου
Σώματος αὐτῆς βασιλικῇ δό-
ξῃ πρὸς τὸν σηκὸν τῶν θείων
καὶ ἱερῶν ἀποστόλων ὑπὸ τοῦ
βασιλέως καὶ τῆς συγκλήτου,
ἐν ὑμνῳδίαις καὶ ᾄσμασι καὶ
λαμπάσι κομιζομένου, ἐγέ-
νετο τι ξένον καὶ παράδοξον
θαῦμα· τοῖς μὲν πολλοῖς ἀ-
γνοούμενον. τοῖς δὲ τὰ ἐκεί-
νης περισκοποῦσι φανερῶς,
καὶ ὁραθὲν καὶ λαλούμενον.
χειμερίου γὰρ τοῦ καιροῦ ὑπάρ-
χοντος, καὶ τῆς ἡμέρας καὶ ὥ-
ρας χιονώδους ὑπαρχούσης,
ἡνίκα τὸ τίμιον αὐτῆς σῶμα
ἐκ τῆς Χαλκῆς πρὸς τὸ ὕπαι-
θρον ἀνεφάνη, ὁ ἥλιος ὡς ἐν

θεερμὴ ὥρα τὰς ἀκτῖνας
θερμῶς ὑφαπλώσας, πάλιν
αὖ παρεσκεύασε τὴν ἡμέραν.
Καὶ ὥσπερ ἐκ πυρὸς ἐρήμης
θάλψεως οἱ σωκομισθέντες προσ
θαλφθέντες, ἱδρῶσι καὶ ζέσι
τῆς πυρείας κατεβρέχοντο· ἡ
μῖν καὶ δὲ πρὸς τὸν ναὸν τὸν θεῖ
ον εἰσελθοῦσι τὸ πνεῦμα ἦπον ἐκεί
νης σῶμα. Καὶ ἐν τῇ θείᾳ
σορῷ τοῦ λαρνακος κατετέθη,
πάλιν ἡ ἡμέρα τὴν τοῦ ἰδίου
καιροῦ ἀναλαβοῦσα φύσιν,
ζοφώδη καὶ ἀφεγγῆ τὸν ἀέρ
ἀπεργάσατο· ὥστε δοκεῖν καὶ λέ
γειν πάντας, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ ἡ
μέρα συναλγεῖ· πενθοῦσα
τῆς τιμίας βασιλίσσης τὴν
στέρησιν· μετὰ δὲ τὴν τεσ
σαράκοντα ήμερον τῆς καταθέ
σεως ταύτης ἡμέραν, ἐν παν
τὶ τῷ κόσμῳ τὰ διὰ ταύτης ἐξέ
λαμψαν θαύματα· καθ' ὅσον
γὰρ τῆς ψυχικῆς ἐμπαθείας τὸ
ἄλγος, τῷ ποιητῇ καὶ θεῷ ἀμέ
σως παρέστη· καὶ τὴν χορηγίαν
τῶν θαυμάτων διὰ τῆς παρου
σίας λαβοῦσα, τῶν ἰάσεων
τὰς πηγὰς ἀναβλύζει· πολ
λῶν γὰρ καὶ μεγάλων ἐκ τῆς
τιμίας αὐτῆς σοροῦ ἰάσεων
τοῖς προσιοῦσι παρεχομένων,
ἡ ταύτης εὐεργεσία εἰς πᾶσαν
τὴν γῆν ἐξηκούσθη· καὶ ὁ φθό
νος τῶν θαυμάτων αὐτῆς, ἧς

τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης κα
τεμηνύθη· καὶ πολλοὶ δι' αὐ
τῆς ἐκ τῶν ἀνιάτων νόσων
ἀπαλλαγέντες· οἵτινες καὶ
μάρτυρες καὶ μάρτυρες τῶν
ἐκείνης ἐγίνοντο ἱερωτάτων
θαυμάτων· ἐξ ὧν κἀγὼ ὁ τα
λας ἐκ τῆς τιμίας ἐκείνης
σοροῦ ἰάσεις ἀπολαύσας, οὐ
δίκαιον ἔθεμεν τὰ εἰς ἐμὲ
γεγονότα ἐξαίσια θαύματα,
σιωπῇ κατακρύψαι· ἵνα μὴ
ὡς ὁ πονηρὸς ἐκεῖνος δοῦλος
ὁ τὸ τάλαντον κρύψας, τὴν
κατάδικον ὑφέξω· ἄλλως γὰρ
μὴ σωλάγειν, ἀψευδῶς εἰρή
σεται πάντως· οὐ γὰρ πρὸς χά
ριν ταῦτα ἔρχομαι λέξων, ἀλ
λ' εἰς πολλῶν ὠφέλειαν καὶ πί
στιν τῶν αὐτὰ πιστῶς ἀκου
όντων· ἤλγει μὲν γὰρ ὁ ἐμὸς
γόνυ κάτω τοὺς πόδας· καὶ
ὁ δυνατὸς σφοδρῶς· τὴν θε
ραπείαν ἀνιάτον ἔχων· ἦν δὲ
καὶ καιρὸς τοῦ θέρους· μῆνα
ἰούλιον ἔχων· ἐν ᾧ καὶ ἡ μνή
μη τοῦ θεσπεσίου προφήτου
ἠλιοῦ ἐκτελεῖται· συνή
θεια δὲ ἦν ἀπὸ χειμώνων ἐκ
τῶν περιφανῶν ἐκκλησιῶν
ὧν συνάγεσθαι πλεῖστα χειρο
ὑφαντα πέπλα· ἐξ ὧν ὁ
θεῖος σηκὸς τοῦ προφήτου
λαμπρῶς κοσμούμενος ἐλα
ζοῦτο· συνέβη δὲ καὶ ἐκ τοῦ

περιβλέπτου μαλοῦ τῶν τιμί-
ων ἀποστόλων στολὰς περισ-
λαβέσθαι. ἐπλήρου δὲ τὴν τε-
των διακονίαν, μύρων ὅπερ
διαπαντὸς ὅστις προστάξει
τοῦ ἐμοῦ πατρὸς ὡς ταχύτερα
φος αὐτοῦ ὑπάρχων, τὸ προσ-
ταττόμενον δ' ἐκτελεῖ. λα-
βὼν γὰρ ἐκ τοῦ τότε τὸν να-
ὸν περιεστῶτος τὰ τίμια πέ-
πλα· σὺν τοῦ σεπτοῦ μα-
φορίου τῆς ἁγίας θεοφιλῶ
βασιλίσσης. διὰ τὸ καὶ αὐ-
τὸ χερσὶ ποικιλτὸν εἶναι·
πρὸς τὸν ναὸν τοῦ προφήτου
Ἠλιοῦ τὸν συλλεχθέντα πε-
πόμφει. τὸ δὲ θεῖον μαφό-
ριον τῆς ἁγίας ὡς διαφανὲς
καὶ λεπτότατον πέπλον, ὑπὸ
τὸ ἴδιον αὐτοῦ χειρίδειον
κατακρύψας· καὶ τῷ οἰκείῳ
ἐπιβὰς ἵππῳ, πρὸς τὸν ἀπο-
στείλαντα ἔσπευδεν ἀναστρέ-
ψαι. γυνὴ δέ τις ὑπὸ πονη-
ροῦ πνεύματος ὀχλουμένη.
καὶ ἐν τοῖς ψιαθοφόροις τοῖς
πρὸ δόμου τῆς βόρου κελλίοις
τὴν οἴκησιν ἔχουσα· τοῦτον
θεασαμένη διὰ τῆς ὁδοῦ
περιιόντα, αὖθις δ' ἐξαναστᾶ-
σα, κατὰ βοᾶν καὶ ὑλακτεῖν
ὀπίσω αὐτοῦ ἐπειρᾶτο. καὶ
λόγοις αἰσχίστοις, σὺν τούτοις τὴν
ἁγίαν. τὸ ὄνομα αὐτῆς δ' ἐκ-
φωνεῖ. ὁ δέ, φόβῳ καὶ δειλί-

συσχεθείς, τοῖς ποσὶ πλήξας
τὸν ἵππον· καὶ τῷ χειριδείῳ
ἐν ᾧ τὸ τίμιον μαφόριον τῆς
ἁγίας κατεῖχε, τῷ δαιμονιώσῃ
γυναικὶ καταπλήξας ἐπὶ τὴν κά-
ραν, ὑπτίαν αὐτὴν εἰς τὴν ὁ-
δὸν πεσεῖν παρεσκεύασεν.
ἡ δὲ μεγάλῃ κράξασα τῇ φω-
νῇ, ἐξαγγεῖσα παρευθὺ τῆς ἰά-
σεως ἔτυχεν. ὁ δὲ τὸ γεγονὸς
ἑωρακὼς δ' ἐξαίσιον θαῦμα
φόβῳ καὶ τρόμῳ συσχεθεὶς
καὶ ἀγωνιῶν πρὸς ἡμᾶς ὡς χελιδὼν
παραγέγονε· τὴν αἰτίαν
δὲ τοῦ ἀγῶνος ἐρωτηθεὶς, τὸ
συμβὰν αὐτὸ κατὰ τῆς ὁδοῦ
διηγήσατο· καὶ τὸ τίμιον
μαφόριον τῆς ἁγίας ἐκ τοῦ
κόλπου δ' ἐξαγαγὼν, τῷ δ' ἐλ-
θούσῃ διωαμὴν ἤμην ἀνεκά-
λυψεν. ὅπερ τίμιον μαφό-
ριον ὁ ἐμὸς πατὴρ ἐκ πίστεως ἀνα-
λαβών. καὶ τοῖς ἀλγοῦσι ποσὶν
ἐπιθεὶς, παραυτίκα τῆς ἰάσεως
ἐπέτυχε. τῆς γὰρ ὀδύνης εὐθέως
ἀπελαθείσης, καὶ ἡ τοῦ φύμα-
τος κατέπεσεν ὄγκωσις· καὶ
ῥωσθεὶς ταῖς ἐκείνης πρεσβεί-
αις ἐν ὅλαις τεσσαρσὶν ἡμέραις
τῆς κλίνης ἐξανέστη, οἰκεί-
οις ποσὶ περιπατῶν ἀπο-
σιωπῶς, τῷ θεῷ καὶ τῇ ἁγίᾳ
ἐκ πίστεως ηὐχαρίστει. ὀλίγου
δὲ χρόνου παρῳχηκότος· καὶ ἡ
ἐμὴ μήτηρ καὶ δούλη κυρίου Εἰρήνη,

τῇ συνήθει διακονίᾳ τῆς πτω-
χολογίας καὶ διατροφῆς
τῶν πενήτων ἐν τῷ εἰωθότι
λούματι τῶν ἀρμακτίου ποι-
οῦσα, ἐκ τῆς ἄγαν φιλοπτωχεί-
ας καὶ τῆς ἄγαν θεραπείας τῆς
εἰς τοὺς πένητας ποιουμένη,
λιποθυμίᾳ ληφθεῖσα, εἰς ἐ-
πιληψίαν κατηνέχθη· καὶ πε-
ριπεσοῦσα, ἄπνους καὶ ἄφω-
νος ὅλη σχεδὸν καθορᾶσθαι· ταύ-
την δὲ ἐκεῖθεν ἀναλαβόντες,
οἴκαδε οἱ θεράποντες ἤγαγον· αὐ-
τῆς δὲ ἐπὶ πολλὰς τὰς ὥρας
ἀφώνου καὶ ἀκινήτου μενού-
σης, ἐδόξαμεν πάντες ταύτην
τεθνάναι· ὁ δὲ τίμιος ἡμῶν
πατὴρ καὶ δεσπότης, ἐκ τῆς ἐν-
δόξου τάξεως αὐτοῦ, μετὰ
τῆς συνήθους προελεύσεως
αὐτοῦ οἴκαδε ἐπανάγων ταύτην
θεασάμενος, καταπλαγεὶς
δὲ ἠπόρει· καὶ μικρὸν εἰς ἑαυ-
τὸν ἐπανελθὼν, τὸ συμβὰν ἐ-
πηρώτα· καὶ αὖθις ὑπὸ θεοῦ
ἐμπνευσθεὶς, πρὸς τὴν τῆς ἁ-
γίας ἐπικούρησιν ἐκινήθη·
καὶ καλέσας τὸν λειτουργὸν
Τῆς αὐτοῦ ἐκκλησίας, ἀπελθεῖν
πρὸς τὸν θεῖον ναὸν τῶν ἁγί-
ων ἀποστόλων κελεύει· καὶ τὸ ἐκεῖ-
σε ἀποκείμενον τίμιον δακτυ-
λίδιον τῆς ἁγίας· τὸ δὲ ὑα-
λίνου λίθου κατασκευασθὲν,
ἀναλαβέσθαι· καὶ μετὰ τῆς πε-
ρισσῆς κοσμούσης αὐτὸ τιμῆς, πρὸς αὐ-
τὴν διακομίσαι· τοῦ δὲ προσ-
τάγματος αὐτοῦ δι' ἔργου τελει-
ωθέντος, λαβὼν ἐκεῖνο τὸ ἐκ πί-
στεως αἰτηθὲν, καὶ εἰς τὸ ὕδωρ
τῶν ἁγιασματίων τοῦ τὸ ἐμβά-
ψας, τοῖς χείλεσιν αὐτῆς πε-
ριρρᾶναι προστάττει· καὶ ἅ-
μα τῆς περιρράνσεως γεναμένης,
τὰ χείλη δι' ὕδατος ῥανθεῖσα, κινεῖν
ἐπεχείρει τὴν γλῶτταν· τῶν
δὲ αὐτοῦ ὡς οἱ μαιπλιχομένη
τὴν ἴασιν ἐπισπάσασθαι· καὶ
οὐ μετὰ πολλὴν ὥραν τὰ ὄμ-
ματα ὑπανοίξασα, τὴν χεῖ-
ρα προτείνειν πρὸς ὑποδοχὴν
τούτου ἐσπούδαζεν· ὁ δὲ, λαβὼν
τὸ δακτυλίδιον, εἰς τὴν δεξι-
ὰν χεῖρα ταύτης ἐμβάλλει· ἐν
ὅλαις ὀκτὼ ἡμέραις τῶν
δὲ αὐτοῦ ἁγιασθέντων ναμά-
των πίνουσα καὶ ἀπαλειφο-
μένη τὸ σῶμα, ὑγιὴς καὶ ἀ-
βλαβὴς κατέστη· δόξαν
καὶ αἶνον τῷ θεῷ καὶ τῇ ἁγίᾳ
προσάγουσα· μετὰ δὲ
Τὴν ἐκείνης τελευτὴν καὶ τὴν πρὸς
κύριον ἐκδημίαν, διὰ τοῦ χρό-
νου παραδραμόντος, ὁ μὲν
πατὴρ ἡμῶν τῶν δημοσίων
φροντίδων ἀπαλλαγεὶς τὰς
φροντίδας διὰ τὸ γῆρας αὐτοῦ
καμφθῆναι, καὶ ἐπαλλήλοις
νοσήμασι περιπεσεῖν, οἴκα-
δε παραμένων ἐκάθητο· καὶ

τὴν τοῦ οἴκου φροντίδα τῷ
υἱῷ αὐτοῦ καὶ ἡμετέρῳ
σπουδαίῳ μονίμῳ Μιχαὴλ τῷ πρω-
τοσπαθαρίῳ, διοικεῖν ἐνε-
τείλατο· τὸ γὰρ ἄοκνον αὐ-
τοῦ καὶ ἐντρεχὲς τῆς ἐπιμε-
λείας γινώσκων, τὴν πᾶσαν
αὐτοῦ περιουσίαν, εἰς χεῖρας
ἐκείνου παρέθετο· καιροῦ δὲ
καλοῦντος, καὶ χρείας τινὸς
μικροῦ πράγματος ἀναγκαί-
ως πραχθῆναι μελλούσης, ὅπερ
τὴν διακονίαν πληρῶσαι τῷ
υἱῷ ἐνετείλατο· ὁ δὲ, τοῖς
φροντίσιν ἑτέραις περιασχο-
ληθεὶς, τὴν πατρικὴν διάτα-
ξιν, διά τινος οἰκέτου γενέ-
σθαι προσέταξεν, οὐ τὴν τοῦ
πατρὸς καταφρονῶν διάταξιν,
ἀλλὰ τὴν εὐτέλειαν τοῦ πρά-
γματος εἰς οὐδὲν λογισάμενος·
τῆς δὲ ἐννάτης ὥρας τῆς ἡ-
μέρας ἐκείνης ~~καταλαβούσης~~ ης
ὁ μὲν ὀκνηρὸς ἐκεῖνος οἰκέ-
της, ἐπιλαθόμενος τῆς
προσταχθείσης αὐτῷ διακονί-
ας, ἀτελῆ τὴν διάταξιν εἴ-
ασεν· ὁ δὲ ταύτην γενέσθαι
Προστάξας, εἰς ζήτησιν τῆς
χρείας παρέστη· καὶ τοῦ ἔρ-
γου μὴ τελεσθέντος, ὅπερ
ὡς δεσπότης κατὰ τοῦ υἱοῦ
ἠγανάκτει· καὶ λόγοις τοῦτον
ἐπιτιμασίζων προσπλήξας,
δυσφημεῖν καὶ ἀνιᾶσθαι παρα-
σκευάζει· ὁ δὲ, τὴν ἀγανάκτη-
σιν τοῦ πατρὸς ἐξ ὀλιγωρίας μὴ
φέρων, τὸν πονηρὸν οἰκέτην
καὶ ὀκνηρότατον δοῦλον, ὡς
καταφρονητὴν τῆς αὐτοῦ προ-
στάξεως, ἀμύνασθαι ἠβουλή-
θη· προσκαλεσάμενος γὰρ τοῦ-
τον, ὑπὲρ τῆς ἀμελείας
ἐξερωτῶν αὐτὸς ἡμαρτηκὼς
ἀναιδέστερος ἀνεφάνη· καὶ
ἀπρεπεῖς καὶ ἀτάκτους ἀπο-
λογίας φθεγξάμενος, τὸ δο-
κεῖν τὸν δεσπότην παρελογεῖ-
το· ὁ δὲ, θυμοῦ πλησθεὶς, τῇ
τε χολῇ ὑπερζέσας, τοῦτον
λὰξ κατὰ τῶν κενεώνων
κινηθεὶς καταπλῆξαι· καὶ
ἔκ τινος δυστυχοῦς ἀποει-
τοῖς ποσὶ σκελισθεὶς, ὕπτι-
ος πεσὼν, τοῖς κροτάφοις
ἐπλήγη· καὶ λειποθυμίᾳ λη-
φθεὶς, ὥσπερ ἀπλῆξ ἄφωνος
καὶ ἀκίνητος παρευθὺ κατω-
σθη· φωνῆς δὲ καὶ κραυγῆς
Παρὰ τῶν παρεστώτων οὐ μικρᾶς
γενομένης· ἀκούσας ὁ πα-
τὴρ τὸ συμβὰν τῷ υἱῷ παρ' ἐλπί-
δα, καὶ περὶ νόσῳ κρατούμενος,
ἀναστὰς ἐκ τῆς κλίνης δρομαῖος,
ἦλθε τρέχων· καὶ τὸν υἱὸν
ἐν τῇ τοιαύτῃ θεασάμενος
ἀμορφίᾳ, τίλλων τὰς τρί-
χας καὶ δακρύων, αὐτὸν κα-
τεθρήνει· νομίσας δὲ τοῦτον
τεθνάναι, τὸν ἐντάφιον αὐτοῦ,

ἤρξατο ποιεῖσθαι φροντίδα.
τῆς φήμης δὲ διαγγελούσης
τοῖς φίλοις καὶ τῶν συνήθων
ἁπάντων συνδεδραμηκότων,
ἐγένοντο οἰμωγαὶ θρήνων καὶ
ὀδυνηραὶ φωναί, τὴν ἄωρον
τοῦ παιδὸς θρυλλοῦσαι ἀκινη-
σίαν. πολλῶν δὲ ἀεὶ τῶν ἰατρῶν
συνελθόντων. καὶ πλεῖστα δι-
ὰ πείρας μηχανιῶν προβαλ-
λόντων, οὐδεμία ἦν φωνὴ ἢ
ἀκρόασις. ἡ κίνησις τοῦ παι-
δός, ὡς νεκροῦ προκειμένου
τούτων οὕτως ἐν τούτοις ἀνηλι-
βερῶς θρυλλουμένων, ἡ τῆς
ἡμέρας διῆλθεν ἑσπέρα. τὸ
ἦν νὺξ ἀρχὴν ἀναλαβοῦσα, τὸ
πένθος ἐπηύξει τοῦ παιδὸς
ἀφώνου καὶ ἀκινήτου τοῖς
πολλοῖς ὁρωμένου· ἔδοξε δὲ
τῷ πατρὶ τοῦτον πρὸς τὸ περι-
βόλαιον τοῦ οἴκαδε εὐκτηρί-
ου αὐτοῦ οἴκου τῆς δεσποί-
νης προσθῆναι. καὶ μικρὸν
ἤδη σιωπῆς καὶ σελήνης
ἐκεῖ συγκεχυμένης. καὶ πάν-
των ὡς ἀληθῶς εἰπεῖν, ἐκ
τῆς ἄγαν ἀθυμίας πρὸς ὕπνον
τραπέντων, μόνος ὁ πατὴρ νή-
φων καὶ ἄγρυπνος τὴν τοῦ υἱ-
οῦ ἀποκλαίεται συμφοράν τε
καὶ στέρησιν. καὶ τὸν θεὸν ἀλα-
λήτοις φωναῖς ἐλιπάρει. πο-
λλῶν δὲ ὡρῶν ἤδη τῆς νυ-
κτὸς διελθόντων, ἡ ὥρα τῆς

ἀλεκτοροφωνίας ἐπέστη. καὶ ἡ
πρὸς σύναξιν τῆς ἑωθινῆς
δοξολογίας τῶν ἐκκλησιῶν
ἧκει. ὁ δὲ παῖς ὡς νεκρὸς καὶ
ἄφωνος καὶ ἀκίνητος μένων,
ὕπτιος ἐπὶ τῆς κλίνης ἀνέκει-
το. αὖθις δὲ θεία τις ἐπισκέ-
ψις εἰς αὐτὸν γενομένη, καὶ
τὴν νέκρωσιν τοῦ σώματος
εἰς εὐκινησίαν κινοῦσα τὸν
ἀκίνητον ἀληθῶς, καὶ τρέ-
χειν καὶ φωνὴν προεσκάλε-
σε. τὰ γὰρ ἐπάνω τοῦ κείμενα
πέπλα, ὡς δοκεῖ μάτην διαρ-
ρήξας, τῆς κλίνης ἐξαναστάς,
δρομαίως πρὸς τὴν πύλην τοῦ
θείου ναοῦ ἐξίστατο. φωνῇ δὲ
μεγάλῃ κράζων, τοῖς προσοῦ-
σιν ἐβόα· ἀνοίξατε πάντες,
τὴν πάντων κυρίαν, τὴν μητέρα
τοῦ κτίστου καὶ θεοῦ, ἅμα τῇ
ἁγίᾳ θεοφανῷ βασιλίσσῃ
εἰς τὸν ναὸν εἰσιούσας· τῶν δὲ
φησάντων· οὔ· ἀλλὰ τίς καὶ πῶς·
καὶ πόθεν ἡ τοιαύτη μεταβολὴ
γέγονε τέκνον, αὐτὸς μὴ φων.
καὶ ἐρρωμένον ἔχων τὸν νοῦν
καὶ τὸ σῶμα. ὡς μηδὲ πώποτ' ὅλως
πληγείς. φόβῳ πολλῷ συνεχό-
μενος, ἔφη· εὐχαριστῶ σοι δέ-
σποινα θεομῆτορ, ὅτι οὐκ ἀ-
πηξίωσας καὶ τῆς ἐμῆς οὐθε-
νείας τὴν σωτηρίαν περιποιή-
σασθαι· ἀλλὰ διὰ τῆς ἱκεσίας
τῆς σῆς θεραπαίνης θεοφανῶ

βασιλίσσης, ταῖς περικαλλέσιν
εὐχαῖς ἐφιδοῦσα, ἐμὲ τὸν ἀ-
νάξιον σου οἰκέτην· τοῦ ἀθ-
λίου τούτου ζῆν ἤλου θανάτου·
ἕως πολὺ δὲ παραπέμπων· καὶ
τοῦ πρὸς πλέον μεριμνωμένου ἀ-
πάντων τὴν αἰτίαν καὶ θέαν τῆς
ὁσίας, ἀνοίξας τὸ στόμα
μετὰ δακρύων, ἔφη· ὦ μην
ὥσπερ καὶ φίλοι ὡς ἐν ὕπνω-
δη τῷ καθεύδειν· μηδὲν δὲ τὸ
σῶ ὁλοφύρεσθαι ἀθυμεῖσθαι· ἢ
λογίζεσθαι τινὸς τῶν ἐν βίῳ·
ἐπέστη δέ μοι ἄφνω γυνή τις
εὐωπὸς καὶ ὡραία πορφυ-
ροῦν χιτῶνα φοροῦσα· ἦν δὲ αὐ-
τῆς καὶ ἡ ἐπιμετώπιος τῆς
κάρας κόσμησις, τὰ ξίφανη ὁ-
λίου λίμου σιβαρῶς διαπλού-
μενος· περιβέβλητο δὲ καὶ ὡς
περιβόλημα φορείου, ὥσθε-
ει στρομνὸ κκίμον, χρυσοῖς κρο-
σοῖς διαλάμπων· ἐκ δεξι-
ῶν δὲ ταύτης παρείπετο ἡ
ἁγία θεοφάνω ἡ βασίλισσα·
ὑποβεβλημένη τὴν αὐτῆς
χεῖρα τῇ δεξιᾷ τῆς πανάγνου·
ἦν δὲ καὶ ἡ ταύτης στολὴ βασι-
λική· χλαμὺς περιστιλβομένη
χρυσίῳ καὶ μαργαρίταις· στεμ-
μένη δὲ διαχρύσῳ βασιλικῷ
διαδήματι· ἐπὶ δὲ τῆς εὐω-
νύμου χειρὸς τῆς πανάγνου, πα-
ρείπετο καὶ ἡ ἐμὴ μήτηρ δακρυρ-
ροοῦσα καὶ στενομένη ταῖς ἀμφο-

τέραις καὶ θερμῶς λιπαροῦσα, ἐ-
ξῶν, πρὸς ταύτην ὡς ἤκουσα
λέξαι· μὴ ἀθυμεῖν γύναι· πί-
στευε καὶ ὄψει τοῦ υἱοῦ καὶ θεοῦ μου
τὴν δόξαν· αὐτίκα καὶ πλησίον τῆς
ἐμῆς κλίνης ἐλθοῦσαι, περιε-
τεύψαντο τὸ δοκεῖν τὴν ἐμὴν
μελ, σχήματι πολλῷ με ὑποδεῖ-
ξαι ταύτας τῶν σπλάγχνων τὴν
θέσιν· ἡ δέ, τοῦτο ποιήσασα
τάχει, λέξαι πρὸς τὴν ὄντως
ἁγίαν θεοφάνω τὴν θεοῦ μητέρα,
τάδε· ψηλαφῆσαι τὴν αἰτί-
αν τοῦ πάθους, καὶ ἰάσασθαι τοῦ-
τον. ἡ δέ, ἔφη· τίς γὰρ ἐγὼ

Εἰμὶ κυρία, ἵνα τοῦτο πράξω·
αὕτη δὲ ἔφη· μὰ διὰ σοῦ γὰρ
μέλλει τελεσθῆναι τὸ ἔργον· ὅτι
δέδωσοι τὸ κράτος, αὐτός σου τὸ
τὴν χάριν παρέσχεν· ἡ δὲ ἁγία
τῶν ἐμῶν σπλάγχνων ἀψαμέ-
νη, ἔφη πρὸς ταύτην· ἀπαθὴς
ὑπάρχει κυρία τοῖς σπλάγχνοις.
ἡ δέ, φησίν· ἅψαι τούτου τὴν
κάραν· μέ πως ἐκ χολώδους
ἀναθυμιάσεως, προσηνυξάν-
θη τὸ πάθος· καὶ ἡ τῶν φρενῶν
αὐτοῦ κίνησις ἐπηρώθη. ἡ δέ,
φησίν· ὡς κελεύεις κυρία·
καὶ ἅμα τῷ λόγῳ τοῖς τρισὶ δα-
κτύλοις τῆς δεξιᾶς χειρὸς αὐτῆς
ἀψαμένη σου τοῦ μετώπου
καὶ σφοδροτέρως τοῖς κροτά-
φοις συσφίξασα σης, αἰσθόμενος
τινὸς πόνου δριμυτάτου, ἐκ τῆς

ὁ δι' ὅλης ἡμέρας. καὶ ἰδοὺ ἀκ-
μὴν βλέπω ταύτας πρὸς τὸν
ναὸν τοῦ εὐκτηρίου, χωρεῖν
τως εἰσιούσας· ἡμεῖς δὲ πάν-
τες, ἐκ τῆς φωνῆς τοῦ παιδὸς
ἀγασθέντες, δρομαῖοι πρὸς τὸ
εὐκτήριον εἰσήλθομεν οἶκον
καὶ εὕρομεν πάντα τὰ ἐκεῖσε
κρεμάμενα φωτοδοχεῖα· ὡς
ἔκ τινος σεισμοῦ κινηθέντα· καὶ
ἀλλ' ἀφρόμενα πρὸς ἄλληλα· αἱ
δὲ τῶν κεκλεισμένων θυρῶν
ἀσφαλεῖς κλειδοῦχαι, ὥσ-
ἐκ πατάγου τινὸς ἀνέμου κρό-
του καὶ ἤχου, οὐ μικρὸν ἀπε-
τέλουν· καὶ ταῦτα ἑωρακότες,
κοινῇ φωνῇ ἅμα καὶ γνώμῃ,
τῷ θεῷ τὴν πρέπουσαν ἀνε-
πέμψαμεν δοξολογίαν. ἄλλη
Δέ με φοβερὰ καὶ ἐξαίσιος τῆς
ἁγίας ἐπισκιασία πρὸς διήγησιν
ἐπείγει. ὅπερ ἔπαθον ἐξ ἀμοι-
ας, εἴτε ἐξ ἀφροσύνης· εἴτε
ἐκ δαιμονικῆς ἐνεργείας, οὐ-
κ ἐπαισχυνθήσομαι φράσαι·
τῷ θεῷ γὰρ καὶ τῇ ὄντως ἁγίᾳ,
ἐξαγγέλλων τὸ πρᾶγμα. ἐγώ με-
τό μοι τῆς δυσπιστίας, τῶν
διὰ αὐτῆς τελουμένων θαυμά-
των. καὶ ὁ νοῦς τῇ αἰσθήσει
πρὸς ἄλλην ἄλλως σχολάζων, συ-
λλογισμοὺς ἐξ ἑκατέρων συ-
νίστα· τοῖς μέν, πείθεν κελεύων·
τοὺς δὲ ἀπιστεῖν παρασκευάζων.
διαλογισμοὶ δέ μοι ἀνέβαινον

ἐν καρδίαις, πλέον μᾶλλον
τὸ δυσπιστεῖν ἀνακελεύοντες.
εἴπερ εἰς πίστιν τὸ λεγόμενον
φέρειν. μιᾶς οὖν ὥρας μεσημ-
βρίας ἐπὶ κλίνης μὴ φωνὴν
ἀναπαύσει τὰ αὐτὰ σκοπῶν,
τὸν νοῦν ἀναμαλάζων, εἰς
ὕπνον ἐτράπην. καὶ φησί· καθ' ὕ-
Παρ ἐπέστη προσομιλῶν τίνος
ὄναρ τὸ κλίνης. ὁ τῆς ἁγίας
μὲν θεῖος ὑπάρχων· ἐμοὶ δὲ γνή-
σιος φίλος καὶ γνωστὸς κατὰ πάν-
τα· καὶ ὡς δῆθεν λιπαρῶν, ἔφη
μοι τάδε· πῶς σὺ λέγεις φι-
λεῖν με. μὴ θέλουσα μοι τὰς μέ-
ρας ταύτας αἰτήσεις. ἐγὼ
δὲ πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίθην ποί-
ας ταύτας ὦ τίμιε φίλε. ὁ δέ,
φησίν, εἶπον σοι· διαφόρως
ὕμνοις δοξάσαι με τὴν ἁγίαν.
Καὶ ὅσην ὁ θεὸς χορηγήσει σοι φρά-
σιν, ἐξειπεῖν φθάσαι καὶ μόνα εἰς
δόξαν τοῦ κυρίου· καὶ ταύτης τι-
μὴν καὶ ἀγαλλίασιν. ἐγὼ δὲ
Φησὶ πρὸς αὐτόν· καὶ ποίαν ὑπό-
θεσιν χρήσομαι τῶν ἐκείνης κα-
τορθωμάτων· οὐ παρέστιν αὐ-
τῇ ἀσκήσεως δρόμος· οὐ δὲ
μαρτυρίου ἀγῶνες· οὐ θαυμά-
των ἐπίδειξις· καὶ τί λέξαι ἢ
συγγράψασθαι ἀπορῶ. ὁ δέ,
φησὶ πρός με· μὴ καταφρόνη-
σης διὰ θεὸν τοῦ ἐγχειρήματος
τούτου· ἀλλὰ λαβὼν χάρτην
καὶ κάλαμον, ἅπερ σοι λέγω

συγγράφου. λαβὼν αὖθις κα-
λαμον ἅμα καὶ χάρτην γελοιά-
ζων πρὸς τοῦτον ἔφην· λέγε
ἃ βούλει· ἑτοίμως ἔχω τοῦ γρά-
φειν ὅσαπερ ἂν προσφωνήσῃς με.
ὁ δὲ, φησὶ πρός με· ποίησον
Πρὸς τὸ, ὁ διηγήσατο τί πάλαι Θε-
οφανείας λαμπτῆρα φωτ-
ισθεὶς ἔθετο τῇ ἐκκλησίᾳ Χριστοῦ.
καὶ αὖθις ἔξυπνος γενόμενος
εἰς μνήμην φέρων τὸν ῥηθέν-
τα μοι λόγον· ἐξαναστὰς δὲ τῆς
κλίνης καὶ τὸ μελανοδοχεῖον
λαβόμενος καὶ κάλαμον ἅμα δὲ
καὶ τόμου τινὸς ἄχρηστον μέ-
ρος, ἠρξάμην γράφειν ἅπερ
καθ᾽ ὕπνους ἐρρέθη. καὶ τοσοῦτον
ὁμοίως μου κατέπειγε τὴν χεῖρα,
ὥστε μήτε τὴν βαφὴν τοῦ καλά-
μου συγχωρεῖσθαι τελεῖν με. τὸ
αὖθις τοιοῦτο ἅμα ἐπιγρά-
ψαι μνημονεύσας· τὸν εἰς τέ-
ταρτον τόνον τα, καὶ τὸν εἰς
πλάγιον δεύτερον. ἔκ τε τούτου
βεβαίαν πίστιν περὶ ταύτην
λαβὼν, ἐδεόμην δὲ τὴν ταύ-
της ἀντίληψιν· καὶ τὴν πρὸς
θεὸν παρρησίαν. μετὰ τοῦτο ὀλίγων
δὲ χρόνων, πάλιν ἧκέ τι μοι ἐπέ-
σκηψε τῆς δυσπεψίας. καὶ
ἐμερίζετό μου ὁμοίως εἰς πίστιν
καὶ πίστιν. καὶ ὀλίγου καιροῦ
παρῳχηκότος, περιέστη με
ἀδόκητος νόσος κατατρύχου-
σά μου τὸ σῶμα. τῶν νεφρῶν

ἐκ τῆς χολώδους θερμότητος
λιθιασάντων, ὀδύνας καὶ πό-
νους κατὰ τῶν λαγόνων τεχθέν-
τες, ἐξέθλιβέ με μεγάλως.
ἐκ δὲ τῆς τούτων ὀδύνης καὶ
ἡ τῶν ἀναγκαίων χρειῶν ἐπαι-
σχύνθη μοι ἔκκρισις. καὶ γέ-
γονα ὥσπερ ἀδόκητος ἐν τέχνῃ. ἐν
εἴκοσι καὶ ἑπτὰ ὅλαις ἡμέραις,
δεινῶς πιεζόμενος. πολλῶν δὲ
ἰατρῶν εἰσελθόντων. καὶ
μυρίων φαρμάκων διὰ τῶν
ἐντὸς καὶ ἐκτὸς ἐπιθέντων, οὐ-
δεμία μοι ἐλπὶς σωτηρίας ἐδη-
λοῦτο. πάντων δὲ ἐξαπορησάν-
των καὶ ἀπόφασιν θανάτου προσ-
μελετώντων, ἔφη πρός με ὁ ἀνω-
τέρω μνημονευθείς μοι συμμοναστῶν·
ὁ διὰ τῆς χάριτος τῆς ἁγίας ἐκ
τοῦ φάρυγγος ἀποπαθεὶς τοῦ
θανάτου. οἶδας ἀδελφὲ· ὅτι
ἀπείκασμένοι τῶν ἰατρῶν ἡ ἅ-
πασα τέχνη. καὶ τί μὴ ἔχοιπ-
ποιεῖν· ἰδοὺ ἐπὶ θύραις τὸ τέλος.
καὶ ἡμᾶς πάντας καταλιμπάνεις.
ἀλλὰ δεῦρο ἄκουσόν μου, καὶ
ἀποσταλείτω τις ἐξ ἡμῶν εἰς τὸ
ἅγιον τέμενος τῶν σοφῶν ἀ-
ποστόλων. καὶ λαβέτω ἐκ τῶν
ἁγίων ἐκείνων ναμάτων καθαρό-
τατον ὕδωρ. καὶ ἀπομυρισά-
τω τὸν τάφον τοῦ ὁσίου πατρὸς
ἡμῶν Μεθοδίου. καὶ ἐκ τῆς
ἁγίας λάρνακος καὶ θεοφόρου
Θεοφανοῦς βασιλίσσης· ἄλλα-

λαβοῦσα τὸ ἔλαιον ἐκ τῶν ἐκεῖσε
φωτοφόρων κανδήλων· καὶ
ποιῶν δὲ αὐτῶν ἐκ πίστεως θεί-
ας, τῷ θεῷ παρακαλεῖ, καὶ
αὐτὸς ἡμᾶς ἐλεήσῃ· καὶ τού-
του παρευθὺ γεναμένου, ἡ
τῶν ἁγιασμάτων προέστη δωρε-
ά. ἄλλος δὲ λαβὼν τὸ σκιάδι-
ον ᾧ τὰ ἀνάμματα εἴθισαν, καὶ
τὴν βοήθειαν τῶν ἁγίων
καὶ τῆς θεοφόρου θεοφά-
νω τῇ ἐπικουρίᾳ προσ-
καλεσάμενος, ἐπιὸν ἀφει-
δῶς μέχρι σοῦ τοῦ δεξιωνικοῦ
τοῖς πλαταγίοις· καὶ ἅμα τῇ
κατὰ πρόσει τοῦ ἁγιάσματος,
ἐπεκτὰν θυμίου κατὰ γάσει-
ος πρόμος· ὥστε δοκεῖν μὲν
διαρραγῆναι καὶ θυμῆξαι·
μικρᾶς δὲ ὥρας παρελθού-
σης, ἡ ἐκ κυρώσεως τῶν ὑστέρων
μου τὴν ἀνίσην παρῆσαν· καὶ εἰς
τοσοῦτον τὸ στόμα πρὸς τεῦχω-
δες ὕστερον δεξιχύθη, ὥστε
ὀπληθῆναι ὕστερον ἐλίνας κλίνη·
ὄπισθεν δὲ τούτου, σπεκ-
περιπλώκει λίθος περιείζων·
ὑπερβιίνθου μέγεθος ἔχων· ὡς θε-
ὼς ἡ τοῦ δεξιοῦ λαγόνος,
ἐλόφησε τιμωρεία· καὶ οὐ
μετὰ πολλῆς προλίνωρας·
καὶ ἡ τοῦ εὐωνύμου ἤρξατο
ἐπαύξειν ὀδυνῶν· καὶ πά-
λιν τῷ ἁγιάσματι τῷ δὲ κόρον
ἐμφορηθεὶς, τῆς αὐτῆς ἔτυχον

σείας· καὶ ἐκ τοῦ τεχθέντι ἰθεία,
καὶ τῇ τῆς ἁγίας θεοφόρου πρε-
σβείᾳ, ἐκ τῆς τοιαύτης νόσου,
παντελῶς ἀπηλλάγη.
ἡνίκα δὲ ἀπὸ τοῦ τεμεῖν καὶ αἱ μοῖ-
ραι τῆς δεξιᾶς προσοδείας περιόνι-
αι τοῖς μεφροῖς ὀδύνη, τῶν
θείων αὐτῆς ἐμφορούμενος
μαμάτων, τὴν ὑγείαν ὡς ἐκ
τινος πηγῆς ἐμμάνου ἀπολα-
βών. ταῦτα τὰ τῆς πτωχῆς
ἐμοῦ διανοίας, τῆς θεοφό-
ρου βασιλίδος τὰ ἐκ πίστεως
διηγήματα. ταῦτα τῆς ὄν-
τως ἐκ θεοῦ μεμνημένης τὰ ἐκ
βρέφους ἱερὰ προστρήματα. ταῦ-
τα τῆς ἐκ μήτρας ἁγιασθείσης,
τὰ λαμπρὰ κατορθώματα. ταῦ-
τα τῆς ἐκ μήτρας ἁγιασθείσης
καὶ ἐκ θεοῦ εἰς κοινωνὸν βασιλεί-
ας ἐκλεχθείσης τὰ σεπτὰ διηγή-
ματα. αὕτη ἡ εἰς τὰ βασίλεια
ψήφω θεοῦ ταύτης ἀναβάσεως·
καὶ ἐν τοῖς βασιλείοις, κρυπτο-
μένη διαχύσει ἀσκήσεις. αὕτη
τῶν θαυμάτων ἡ ἀναβλύζουσα
πηγὴ ἀεὶ καὶ ἡ τῶν πίστει προσιόν-
των αὐτῇ, τῶν ἰάσεων δωρε-
ά. αὕτη τῶν θλιβομένων ἡ
ἀψευδὴς σωτηρία, καὶ τῶν ἀν-
θρώπων ἡ ἀνελλιπὴς τοῖς ἀρ-
ξεις. τὰ δὲ ἄλλα ὅσα ὁ χρόνος
διὰ τὸν φόβον εἰς λήθην παρέ-
πεμψε, τίς ἄρα ἀφίκοιτο λό-
γος. ἐκ τῶν τοιούτων ταῦτα σιωπῆ

μηνὶ ἰαννουαρίω, δ

τιμᾶσθαι, ὁ λόγος παρακε-
λεύεται. ὃς γὰρ ταύτην ἁγιάσας
ἐκ μήτρας, καὶ τὴν ὑπομονὴν
τῶν νόσων καὶ ζημίαν τῶν αὐτῆς
δωρησάμενος, καὶ τὴν ἀμνη-
σίκακον καὶ ἄφθονον αὐτῇ
χαρισάμενος δωρησιν, αὐτὸς
ὡς πάντα γινώσκων τὰ κρυ-
φεῖ καὶ φανερῶς εἰς αὐτὴν
ἐφ᾽ οἷς ἐπίσταται κινήμασιν, ἀν-
τεδόξασε τοῖς χαρίσμασι. δοὺς
ἡμῖν ταύτην τῆς περιουσίας ἡμῶν
καύχημα. εἰς βασιλείας ἀξ-
ίωμα. εἰς ἀρρωστείας ἀντι-
λήψεις τῶν πειρωμένων νόσων. εἰς
θλιβομένων παραμυθίαν. κιν-
δυνευόντων βοήθειαν. ἀπο-
ρουμένων παρηγορίαν. ὀρ-
φανῶν καὶ χηρῶν προστασίαν.
νόσων ἀνιάτων θεραπείαν. καὶ
δαιμονιώντων καθάρσιον.
διὸ ἡμεῖς τὴν εὐχαριστίαν καὶ τι-
μὴν καὶ προσκύνησιν, προσ-
φέρομεν τῷ θεῷ καὶ πατρὶ τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἅμα τῷ ἁ-
γίῳ καὶ ζωοποιῷ πνεύματι. νῦν
καὶ ἀεί. καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων, ἀμήν :-

Βίος καὶ πολιτεία τῆς
ὁσίας καὶ θαυματουργοῦ,
θωμαΐδος :-

Ἐπεὶ δὲ καὶ δικαίων μνήμη μετ᾽ ἐγ-
κωμίων, τὰ ἱερά φησι γράμ-
ματα λόγια, πῶς οὐκ ἐγκωμι-
αστέον τὴν τὸ θῆλυ γένος κο-
σμήσασαν. ἐξαίρω τοῦ λόγου
τὴν θεομήτορα, τὴν τῶν χερου-
βὶμ ὑπερηρμένην, ὡς κτίσμα
πάντων ἐπέκεινα. τοίνυν ὑ-
μνητέον ὡς ἔφην, τὴν πασῶν
δικαίων δικαιοτέραν. ἧς καὶ
προοῦσα πανήγυρις, τὴν θαυ-
μαστὴν θωμαΐδα. τὴν γένει
καὶ βίῳ πᾶσι περίπυστον. τὴν
πάσαις ἀρετῶν ἰδέαις κεκο-
σμημένην, καὶ φωτοειδῶς
ἀπαστράπτουσαν. σεμνὴν τὸ
ἦθος. κοσμίαν τὸν τρόπον. κο-
σμιωτέραν, τὸν βίον. τὴν ἀσκή-
σει θωμαΐδα, τὴν τὸ γένος
τοῖς τρόποις μᾶλλον κοσμή-
σασαν, ἢ κοσμηθεῖσαν τῷ τοῦ
γένους κύδει καὶ τῇ περιφα-
νείᾳ καὶ τῇ λαμπρότητι.
Ταύτην ἣν εὐκλεὴς Λέσβος. νῆσος
ἄλλη μακάρων σχεδόν, τὴν
μακαρίαν ἐκφύσασα. καὶ ταύ-
την ἐναγκαλισαμένη τῷ παρόντι
βίῳ, μέγα τι καλλώπισμα εἶχεν
καὶ ἐράσμιον, ξύμπασας λε-
σβίδας κάλλει καὶ μεγέθει δια-
φερόντως ὑπερελάσασαν.
ἣν σωματικαὶ καθωραΐζουσαι χά-
ριτες. ἣν ἀρεταὶ περιεστοιχίσαντο
ξύμπασαι. τὴν καὶ φύσιν τοῦ
σώματος, καὶ ταῖς ἀσωμάτοις

ἐξισωθεῖσαν διὰ μέσου·
καὶ ἀγγελικῶς βιωσάσαν
καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ κόσμου,
πατήσασαν· μαιμῶν καὶ
τὰς ἡδονὰς ὡς ἄλλον σύρ
φετὸν ἐκδιωξάσαν· καὶ σταυρὸν
ἀραμένην κατωμαδόν,
καὶ τῶν ἀποστολικῶν καὶ θεί
ων ἰχνῶν κατόπιν βαδί
σασαν, καὶ ὅλην ὅλου γε
γονυῖαν χ(ριστο)ῦ· ὡς ἐκεῖνον
διαπαντὸς ἐνοπτρίζεσθαι·
κἀκείνου τῷ κάλλει καθα
περ ἁλίσκεσθαι, ὡς ἑαυ
τὴν τῷ κόσμῳ σταυρωθεῖ
σαν· ἢ μᾶλλον ἐκτὸς αὐτοῦ
γενομένην καὶ ὅλως οἱ
χολάζουσαν, τῷ πρώτῳ
φανωτάτῳ φωτί· καὶ φῶς
γίνεσθαι δεύτερον, τοῦτι
οὐ τοῦ φωτὸς δεχόμενον ἀ
πορρεύματα· ῥίζης εὐγε
νοῦς εὐγενέστερον βλάστη
μα· οἷον γάρ φησι τὸ δένδρον
τοιοῦτος καὶ ὁ καρπός· ταύ
την ὁ φύσας πατὴρ, ἀνὴρ θεοπρε
πῶς ζῶν καὶ βίον ἔχων ἀγγελι
κόν, μιχαὴλ ὠνομάζετο·
τὸν τρόπον χρηστὸς· τὸν βίον,
σεμνός· τὸ φρόνημα σταθη
ρὸς· καὶ πρὸ καιροῦ πολιὸς·
τέλεια καὶ βεβηκότα φρο
νῶν, ἐν τῇ τῆς ἡλικίας
τῷ καταστήματι· ὡς ἀλη
θῶς παρ' οὐδενὸς ἐστὶ τῶν ἁπάντων·

λόγου καὶ εὐφημίας ἐπάξιον·
οὐ φυσικόν· οὐκ ἀσκητόν· ὁ μὲν
ἐκείνῳ προσῆν· τὰς ἱερὰς τοῦ
ζ ἴδας ἅμα πτύσσων τοῦ κημῶσ,
ἐν αἷς ἅπαν ἀναγέγραπται τὰ θεῖα
θεοπτόματα· τοῖς ἐν τοῖς θεί
οις ναοῖς συνάξεις ἀνεραινῶν,
ὁπηνίκα τὸ θεῖον δοξολογεῖται
θερμῶς· τῇ λέξει προσέχων·
τὸν νοῦν ἀνιχνεύων· τὸ φρόνη
μα τῆς σαρκὸς ταπεινῶν· τὸ ἦθος
κοσμῶν· τὸν βίον σεμνύνων·
καλύπτων τὴν κεφαλήν· τὴν δὲ
τὴν ἀκραιφνεστάτην πίστιν· καὶ
τοῦτο πάντως ὡς ζωστὸς, τεθει
σπωχρεώμενος ἀγαθῷ, τῇ τετρα
κτύϊ λέγω τῶν ἀρετῶν· δι' ἧς ἐσθα
μένῳ τέρον ὡμίλει θεῷ· τούτῳ
συνέζευκτο καὶ συνεργὸς τοῦ βίου,
καλή· τὸ ἦθος καλλίστη· καλλίων
δὲ τὴν ψυχήν· σωφρονοῦσα μᾶλ
λον, τὸ δ' ἀληθὲς εἰπεῖν ὁμοφρο
νοῦσα τῷ ἀνδρὶ· τὴν πολιτείαν·
ἑπομένη τὴν γνώμην, συνετή·
καλή· τὴν προαίρεσιν· τοῦτο
δὴ καὶ τῇ γυναικὶ προσὸν τὴν
ξαικύειον ὄνομα· καὶ τοιαύ
την προσηγορίαν ἐκ καλλίστης
εὕρατο προαιρέσεως· ὅτι τὸ
κατ' ἄλληλος ὁ τρόπος ἀπεφάν
θη τῇ κλήσει· κἀντεῦθεν καὶ
συνεργὸς ἐδόθη κατ' αὐτὸν ἡ κα
λὴ, τῷ εἰρημένῳ ἀνδρὶ· ἐζεύ
γος ἀπεφάνθη χρυσοῦν· ζεῦγος
Τεισεύδαιμον, καὶ μακάριον· τὸν

δ' ἀγγελικὸν εὖ τὸ μονας ἢ κομ-
ζυγόν· καὶ φυλάττων τὰ θεῖ-
α θεσπίσματα· μακάριοι
τοίνυν ἄμφω κατὰ τὸν προ-
φήτην ἐκεῖνον. ὧν τὰ χείλη σε-
ραφικὸς ἄνθραξ ἐξέφηνεν ὑπο-
καθαρά· ὅτι ἐν σιὼν ἐσχήκασι
Ε σπέρμα, καὶ ἐν ἱερουσαλὴμ οἰ-
κείους. ἀλλ' ὅπερ ἐλέγομεν· οὔ-
τω μὲν ἡ καλλὴ τὸν βίον ὁμοῦ
καὶ θεοπρεπὲς ἐνδεικνύμενοι,
ὅμως τε ὅπως ζωῇ ἐζεύκτο· καὶ
ἣν ὁρᾶν ἄμφω φρονοῦντας τὰ
θλμα· τὰ τοῦ βίου περιφρο-
νοῦντας καλά· ὁμονοοῦντας.
συμπνέοντας· πλούτου δὲ
καὶ χρημάτων ἥττον ἔχοντας,
ἱκανῶς· οὔτε πενίᾳ συνδου-
λούμενοι, οὔτε χρημάτων
βάρεσιν ἐξοιδούμενοι· ἀλλὰ
τῇ μέσῃ τύχῃ προσελαυνό-
μενοι· ὃ καὶ τῆς ἀρετῆς αὐτῶν
τρανές· ὡς οἶμαι τεκμήριον.
τούτοις ἐφ' ἱκανὸν ὁ τῆς ἀπαι-
δίας ἐλύθη δεσμός· ὡς τοῖς τοῦ
κυρίου πάλαι προπάτορσι, ἢ τῆς
ἀτεκνίας πέδη ζυγῶν ἐσφίγγεν·
ἐκλόνει τούτους ποικίλως· κα-
τέσειε θαμινῶς· τὴν ψυχὴν
διετάραττε. συνεχῶς τοῖς
θείοις ναοῖς, προσεδρεύοντας·
προσευχαῖς ὑμνῳδίαις προσ-
μένοντας· νύκτωρ καὶ μεθ' ἡ-
μέραν, ὑμνοῦντας τὸν κύριον· οὐ
δὲ γὰρ σωματικῆς ἡδονῆς ἕνεκα

πρὸς ὁμοζυγίαν ἐτράπησαν·
οὐ μόνον· ἀλλ' ἐφέσει παιδὸς
ἀγαθοῦ. τῆς θαυμαστῆς φημὶ
Θωμαΐδος, πρὸς ἣν ὁ λόγος
μᾶλλον ἐπείγεται. ἀλλ' ἀμι-
Κρὸν ἀναμεινάτω ὡς ἂν τὸ
τῆς ἐπαγγελίας ὅπως ἔχοι σα-
φῶς ἀπαγγείλοιεν. ἔπασχον
οἱ γεννάδαι· τῷ πόθῳ κάμνον-
τες τοῦ παιδός, ὡς πρώην οἱ προ-
γονοι τοῦ ἐμοῦ δεσπότου Χριστοῦ.
οἷα δ' ἅτε πάντως ὁ λόγος τίνας
ἠνοίξατο· ἀθυμίᾳ συνείχον-
το. θρηνῳδίας ὥσπερ ἔπλεκον ῥή-
ματα· οὐκ ἔληγον ἐκλιπαροῦν-
τες θεὸν γονυπετοῦντες· καθ' ἱ-
κετεύοντες. ὅλην τὴν ἡμέραν
πενθοῦντες, ἢ στένον καὶ σκυθρω-
πάζοντες· οὐκ εἶχον ὅ τι καὶ
δράσειαν· ἐπεὶ περ οὐκ εἶχον
τὸ σφῶν αὐτῶν παρηγόρημα
τὰ τῆς δωιτικῆς ὠδῖνος οὐχ ἱκα-
νὲς ἦσαν ἐπιδόντες, πολλαὶ
αἱ μάστιγες τοῦ ἁμαρτωλοῦ. τὸν
δὲ ἐλπίζοντα ἐπὶ κύριον, ἔλεος
κυκλώσει· ναὶ μέντοι καὶ περι-
εκύκλωσεν ἔλεος. καὶ δεομέ-
νων οὐδόλως παρεώρατο. ἐπάκου-
σον ἡμῶν ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν· ἡ ἐλ-
πὶς πάντων τῶν περάτων τῆς
γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ μακράν.
ἐπέβλεψε τοίνυν ὡς ἐξ οἴκου ὁ κ(ύριο)ς.
καὶ τοῦ στεναγμοῦ τῶν πεπεδη-
μένων ἐπήκουσε· καὶ τῆς ἀπαι-
δίας δεσμοὺς ὡς ἄλλους τινὰς

Κλοιοὺς σιδηροὺς τοὺς ἐπικειμέ-
νους σοφίσι καὶ περισοφίζοντας,
ἔλυσε· καὶ ἦρε τὸ ὄνειδος δ' ἐξ αὐ-
τῶν· τὸν τῆς ἀπαιδίας φημὶ κλοι-
όν, τὸν βαρὺν αὐτοῖς ἐπικείμε-
νον. Καὶ ἦν γὰρ τοῖς εἰρημένοις
ἐξ ἐπαγγελίας καρπός, ὡραῖος
τὴν ὄψιν καὶ τὴν τοῦ ἤθους κατά-
στασιν· ὡραῖος ἦν εἰς ὅρασιν ὁ
καρπός· τὴν δὲ ψυχὴν ὡραιό-
τερος. ἀλλ' ὅσα μὲν καὶ οἷα τῆς
οὐσίας ἔπαθον οἱ γονεῖς στερού-
μενοι, φθάσας ὁ λόγος ἤδη
προδιεσάφησεν· ὡς γοῦν τῶν
παρακαλούντων δὲ πολλὰ πολ-
λάκις ἐκδυσωπούμενος ἤ-
κουσε. καὶ πρὸς καιρὸν πάλιν
ἰᾶσθαι. τοῦτο μὲν, δοκιμά-
ζων τὴν καρτερίαν εἰ μὴ ἐκ-
κακοῖεν τοῖς πειρασμοῖς· τοῦ
μὴ ἀπαγορεύοιεν· εἰ δ' ἀνατι-
θέασι τὸ πᾶν τῷ θεῷ καθά-
περ δὴ τὰ καὶ πεποιήκασιν.
Ἀμέλει καὶ τοῖς θείοις ναοῖς σ-
ύχνακις τῆς ἡμέρας σχολά-
ζοντες, ἐπταπλῶς ὕμνουν τὸν
κ(ύριο)ν· καὶ ταῖς τῶν θείων γρα-
φῶν ἀναγνώσεσι προσεμμέ-
νοντες, προσευχῇ τε παννύχῳ
καὶ νηστείᾳ προσκείμενοι, τέ-
κνον δοθῆναι τούτοις ἐξελιπά-
ρουν τὸν κ(ύριο)ν· τὰς τῶν δικαί-
ων ἐζήλουν λιτάς· Ἰωακεὶμ
καὶ Ἄννης τῶν προγόνων τῆς
θεομήτορος· ἔπαιον συχνά-

κις τὰ στέρνα· τὰ δὲ μηρία, τοῖς
δάκρυσιν ἔλουον· ἀλλά τι
βοᾶν τε πρὸς ὁμιλίαν κ(ύριο)ν ἐπή-
κουον· ἀλλ' ἤτοι καὶ γὰρ γε-
ναιμοῖς ἐβόων πρὸς κ(ύριο)ν· ἐπά-
κουσον ἡμῶν ὁ θ(εὸ)ς ὁ σ(ωτ)ὴρ ἡμῶν
ἡ ἐλπὶς πάντων τῶν περάτων
τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ μα-
κράν· γενοῦ τοῖς δεομένοις
αὐτὸς ἀρωγός· φάνηθι συνε-
ρίθος τῷ βουλήματι· δὸς καρ-
πὸν κοιλίας τοῖς σοῖς οἰκέταις
ἐξαιτουμένοις σε· μὴ ἀπώ-
σῃ κενοὺς οἰκτροὺς σου λάτρας,
προσπίπτοντας· ταῦτα καὶ
τοιαῦτα, πρὸς κ(ύριο)ν φθεγγόμενοι,
οὐκ ἐνέλιπον· μὴ ἐπισχεθείη
σαν ἡμῖν οἷον τι πολλοί· μὴ
εἴπωσιν ποῦ ἐστιν ὁ θ(εὸ)ς αὐτῶν·
ὁ δὲ θ(εὸ)ς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ
ἐν τῇ γῇ πάντα ὅσα ἠθέλησεν
ἐποίησεν. τί γοῦν πρὸς ταῦ-
τα ὁ τῶν θαυμάτων θ(εὸ)ς δια-
πράττεται· τὴν τούτων δέ-
ησιν οὐ παρέβλεψε· τοὺς
στεναγμοὺς οὐ παρεῖδεν· ἀλ-
λ' ἐν μιᾷ τῶν νυκτῶν, τὴν
θαυμασίαν καλλιγύναικα· τὴν
τὸ ἦθος καὶ τὸν τρόπον οὕτως
καλήν, κατ' ὄναρ ὀπτάνεται·
ἡ πανάμωμος παρθένος καὶ
ἀειπάρθενος· καὶ αὐτολεξεὶ
πρὸς ταῦτα φησί· μὴ στυγνά-
ζε γύναι· μηδὲ δυσχέραινε
τῆς ἀτεκνίας χάριν τῆς σῆς·

οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ, καὶ τέκνον
θῆλυ τέξειας· πᾶσαν ἀθυ-
μίαν ἀποσείων κενὴν μήπου ἐκ α-
πόρρω πάντως γνῶμαι καλή· ταῦ-
τα σχεδὸν ὑπέρ, ἡ κίνησει παρὰ
τῆς θεομήτορος· καὶ δι' ὑπονοί-
ασαν, τὸν ταύτης ἄνδρα δεῖ,
τοιαῦτα ὑποδιαλέγεται· θεῖ-
ος ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος·
καὶ διὰ τοῦτο ἐξηγέρθη καὶ
εἶδον· καὶ ὃ ὑπνώσσων ἦν
ἴσως ἐγένετο· καὶ τὰ ὁραθέν-
τα διηγήσατο ξύμπαντα.

Ἀμέλει καὶ οὐ μετὰ πολὺ συλ-
λαβοῦσα, τέκνον γεννᾷ κατὰ
τὴν ὑπόσχεσιν τῆς ἀειπαρ-
θένου κόρης καὶ θεομήτορος·
τοῦτο τὸ ὄνομα Θωμαΐς· τέ-
κνον δ' ἐξ ἐπαγγελίας ἀποτε-
χθέν· τὴν μὲν φύσιν, θῆλυ·
τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἄσκησιν,
πολλῶν τῶν ἀρρένων ἀρρενι-
κώτερον· μετὰ ταῦτα τοί-
νυν οἱ τῆς ὁσίας γεννήτορες
λαβόθεν ἀπάραντες, τοῖς Βο-
σπορείοις, ἐνῴκησαν μέρεσι·
κἀκεῖσε διῆγον ἐφ' ἱκανόν· νη-
στείᾳ καὶ παννυχίσι δεήσει πρὸς
κείμενοι, τῷ κυρίῳ χαίροντες
κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦ ἀποστόλου· ἐν παν-
τὶ εὐχαριστοῦντες· θεαρέστως διά-
γοντες. ἦν ξένη γοῦν ἐκεῖ-
νη καὶ ταῖς ἀρεταῖς ἐκρατύνετο·
θεοσεβείᾳ προσκείμενον· καὶ
πάσαις ἀγαθοῖς ἰδέαις κοσμού-
μενον· καὶ τὸ κρυπτόμενον
κάλλος, τῶν φαινομένων καὶ
ἔξωθεν ὑποδεικνύει· καὶ αὐτὰς
σωματικαῖς ἰδιότησι, τὰς
ψυχικὰς ἐμφαίνειν χάριτας,
ταῖς γνωρίμοις, τὰς ἀφα-
νεῖς· ταῖς ἐκτός, τὰς ἐντός·
καὶ ἦν ἰδεῖν ἁρμονίαν ἐνδείστω
σωματικήν, τὴν πνευματικὴν κα-
λουμένην ὑποσημαίνουσαν· οὐδὲ
γὰρ ἀγεννῶς παρὰ τῶν γεννη-
τόρων ἀνετρέφετο· ἀλλ' ἐν παι-
δείᾳ καὶ σωφρονισμῷ καὶ νουθεσίᾳ
πολλῇ· τραφεῖσα δὲ οὕτω καὶ
παιδευθεῖσα καλῶς· καὶ πρὸς
ἡλικίαν ἐφθακυῖα τὴν περὶ
τὰ εἴκοσι καὶ τέσσαρα ἔτη, παρὰ
τῶν αὐτῆς γεννητόρων ἀνδρὶ
συζευχθῆναι κατηναγκάζετο·
καίτοι παρθενεύειν ἤθελε μᾶλλον.
καὶ σωματικὰς ἡδονὰς ἀγνοεῖν,
καὶ σαρκικὰς ὀρέξεις καταπα-
τεῖν· ὡς τὸν ἑαυτῆς ναὸν καθαρὸν
καὶ ἄχραντον τῷ καθαρῷ θεῷ πα-
ραστῆσαι· ἀλλ' ἔδει ταύτην καὶ
παρθενίαν τηρῆσαι καὶ γάμον
τιμῆσαι, τὰ πᾶσιν ἐπαινετὰ
καὶ σεβάσμια. πειθαρχεῖ τοῖς
τοκεῦσι· πρὸς γάμον ἐκκλί-
νει· στεφάνῳ κλίνει τὴν κε-
φαλήν· ἀνδρὶ νομίμως συζεύ-
γνυται· ὅ δέ, στέφανος τῆς
κλήσεως· οὐ τῆς προαιρέσεως·
οὐ δίδοται συνεργὸς κατὰ τὴν,
ἀλλὰ μάχη τις· οὐ συνεργήθος,

ἀλλὰ μάλα πολέμιος. ἔδει γὰρ
ὥσπερ ἀπηγέμαι τῇ ἀρετῇ τὴν
κακίαν, καὶ ἀντιθυρεῖν που ταύ-
την κατὰ τὸν ψάλμον. ἀλλ᾽ ὦ γεν-
ναίου νοός. ὦ φρενὸς σταθηρᾶς.
ὦ γνώμης ἐπαινετῆς, τῆς αὐτῆς
καὶ πάλιν εἴχετο βιωτῆς. οὐκ ἐ-
λήγετο ἀπάντοτε εὐχαριστοῦσα θεῷ.
σχολάζουσα τοῖς θείοις ναοῖς. τὴν
πένητας περιέπουσα. τὸν πλοῦ-
τον κενοῦσα. τὰ ἑαυτῆς ἀποδι-
δοῦσα θεῷ. ἐσκόρπισεν, ἔδωκε
τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ
μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
καὶ αὖθις χρηστὸς ἀνὴρ ὁ οἰκτεί-
ρων καὶ κιχρῶν. ταῦτα τῆς δαυι-
τικῆς ᾠδῆς ὑπέψαλλε, συνεχέ-
στερον. τὸν νοῦν γὰρ ὅλον ταῖς τῶν
θείων γραφῶν προσήρειδεν ἀ-
ναγνώσεσι. καὶ ταῦτα ψάλλειν
οὐκ ἔληγεν. ἀλλὰ καὶ πράττειν
οὐκ ἔκαμνεν. ὅλον τὸν πῆχυν ἀ-
τράκτῳ προσήρειδεν. ὅσα τε
περὶ τὸν ἱστόν. καὶ ὅσα ποικίλην
ἔχει τὴν ὕφανσιν, καλῶς ἐτεχνούρ-
γει. καὶ τεχνιέντως ἐξύφαινεν.
αἱ χεῖρες αὐτῆς ἐποίησαν ὕφασμα.
καὶ γαστέρες πενήτων, εἰς κόρον
κατέφαγον. χεῖρας ἀπόρων χα-
ειν μογοῦσαι. χεῖρες χιτωνίσκους
τοῖς γυμνητεύουσιν ἐξύφαινον.
πόδες πρὸς τοὺς θείους ναοὺς προ-
θύμως βαδίζοντες. καὶ τῇ πανυ-
χίῳ στάσει προσμένοντες. πόδες
ἑστῶτες ἀεὶ ἐν ἀθύτῃ. ὦ πόδες

θαμινὰ πρὸς δόσιν κινούμενοι. πό-
δες ἐν παραδείσῳ βαδίζειν ἀξ-
προαιρούμενοι. πόδες τῷ ὄντι μα-
κάριοι. ἐπειδὲ λοιπὸν ἀπα-
ραντες οἱ τῆς ὁσίας γεννήτορες.
κἀκεῖθεν μετανάσται γεγονότες
τοῖς βοσπορείοις ᾤκησαν μέρε-
σιν. ἔδει δὲ ἄρα τὸν ἀρχῆθεν τού-
τους συζεύξαντα, θανάτῳ δι-
αιρῆσαι πάλιν. τέως τοὺς οἷς οἶδεν
αὐτὸς ὁ πάντα πρὸς τὸ συμφέρον
οἰκονομῶν, πρὸς τὴν μακαρίαν
λῆξιν ὁ τῆς μακαρίας γεννήτωρ
ἀποδημεῖ. καὶ ἡ μήτηρ, ἀποκεί-
ρεται μὲν τὴν τρίχα. συναποκεί-
ρεται δὲ καὶ τὴν τύρβην βιωτικήν.
τὸν μοναχικὸν ἀσπάζεται βίον.
φοιτᾷ πρὸς σεμνεῖον. συγκρα-
τινὶ κέλλῃ ἐναποκλείεται. ταῖς
ἀρεταῖς προστίθησιν ἀρετάς.
προσομιλεῖν ἀπάρχεται τῷ θεῷ. τὴν
κλίνην καθεκάστην λούειν τοῖς δά-
κρυσιν. ἀγρύπνως προσκεῖται
προσευχῇ. νηστείᾳ διηνεκεῖ προ-
σεμμένει. τὸν κν̄ ἑπτάκις τῆς
ἡμέρας αἰνεῖ. οὕτως ἐπὶ θεμηλί-
ῳ στερρῷ, καλὸν ἐπιτίθησιν ὄρο-
φον. ἀσκητικῆς πολιτείας ἀν-
τέχετο. θέλουσα βιώσκειν ἀθλη-
κῶς. ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα δρῶ-
σα νύκτωρ καὶ μεθημέραν, οὐκ ἐ-
λῆγεν. ἀλλὰ τὸ θυγάτριον ἀπα-
λωτέρας οὔσης ἡλικίας τῆς ὡς ἔθος
μαθημάτων ἀσχολαικίας πρὸς ἀθύρ-
ματα παιδικά. καὶ τοῦ τύρβου δι-

βίον διεγνωκὼς καὶ καὶ συνε-
ζευγμένον ἀνδρί. πότερον
ἡ μὴ ἐπὶ τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ σπου-
δαίου καὶ θεαρέστου κατεῤῥα-
θύμει βίου, καὶ κατευλακα-
μένος διέκειτο; οὐ μὲν οὖν. προ-
θυμότερον δὲ τῶν εἰρημένων
ἀντείχετο. καὶ κἂν ὁρᾶν ἐνταῦ-
θα τὸ καινότερον, συνεζευγμέ-
νου γυνή τις ἀνδρεία καὶ ἐῤ-
ῥωμένη πρὸς ἀρετήν, σπεύ-
δει καὶ τὴν φύσιν αὐτὴν ὑπερβα-
λέσθαι τοῖς ὑπὲρ ἀρετῆς σπου-
δάσμασιν. οὕτω τὸ νικᾶν
γονεῖς ὑπὲρ ἀρετῆς σπουδά-
σμασιν ἠγωνισμένον οὐκ ἀ-
γεννῶς. πρὸς ὃν ὅταν δέῃ
τὰς χεῖρας ἐκτείνουσα. γονυ-
πετοῦσα. δακρύουσα. προσο-
μιλοῦσα θεῷ. καὶ τὸν θεῖον διη-
νεκῶς ἀνάπτουσα ἔρωτα. καὶ
τὰ τῷ θεῷ ἀρέσκοντα δρῶσα.
γυμνητεύοντας, ἐνδιδύσκουσα.
ἐπτωκότας ἀνιστῶσα καὶ δι-
εγείρουσα. οὕτω πάντα κάλων
ἐκίνει. πάντα τρόπον ἐζή-
τει. πᾶσαν ἐπενόει ἐπίνοι-
αν. διὰ τῶν τὰ δόξαντι καὶ πρὸς
τὸ τέλος ἀγάγοι θεοφιλέστατα.
Κἂν καὶ κωλύμην εἶχε τὸν σύμφα-
μον. οὐδ᾽ ὁ λόγος φθάσας ἄνω-
θεν ταύτην συνέζευξεν. ἀντέκει-
το γὰρ καθάπαξ τοῖς θαυμασίοις
τῆς Θωμαΐδος θελήμασιν. ἐκεῖ-
νος μὲν γὰρ ἔσπευδε κενῶσαι τὸν πλοῦ-

τον τοῖς πένησιν. ὁ δὲ ἀντεκεί-
μενος ἐφρόνει κατὰ τὸν σα-
ταν. ποσάκις ἤκουε παρ᾽ αὐτῆς,
ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ. οὐ
φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ. ἀλλὰ τὰ
τῶν ἀνθρώπων. τοῦ ζωῇ ἐκείνου ὃ καὶ
τῷ Πέτρῳ τῷ κορυφαίῳ τῶν
ἀποστόλων τοῦ σωτηρίου πά-
θους ἠγνοηκότι μυστήριον προ-
σεπεφώνησεν. ὥσπερ ὀπίσω
τούτου βαδίζειν αὐτὸν διδάσκων
σαφέστατα. ἔπαιε συχνῶς
τὴν γενναίαν. διεχλεύαζεν. ἐ-
μυκτήριζεν. ἀλλ᾽ ἡ μακαρία ἄτρε-
πτος ὥσπερ τις πύργος σιδή-
ρεος μηδ᾽ ὅλως κατασειόμενος
μήτε μὴν παρατρεπόμενος. τὰ
τοῦ εὐαγγελίου κατὰ νοῦν λο-
γιζομένη συχνότερον ῥήμα-
τα. μακάριοί ἐστε ὅταν ὑμᾶς
ὀνειδίσωσι καὶ διώξωσι. καὶ
εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα κα-
θ᾽ ὑμῶν ψευδόμενοι. τίς ἄρα
χωρίσει ταύτην τῆς ἀγάπης
τοῦ Χριστοῦ. οὐ πῦρ. οὐ ξίφος. οὐ
κίνδυνος. οὐ ῥήματα φλύαρα
φασγε φλυάρου φιμωσῶ τοῖς τὰ
φλύαρα φᾶ. ἀλλ᾽ ἀμοιβαῖς ἀνη-
ρεῖς ἀναματείματο. καὶ τοῦτο τῆς
Ὁσιομάρτυρος θείῳ βίῳ προ-
σέχετε. οὐ δεῖ γὰρ τοῦ χοροῦ τῶν
μαρτύρων χωρίσαι ταύτην ὁ
λόγος θέλει. τὴν πληγὰς οὐκ
ὀλίγας λαβοῦσαν. τὴν μαστι-
χθεῖσαν ἀφόρητα, δι᾽ ἃ τὰ δὲ

ποτικὰ καὶ θεῖα θεασάμενος
τό· οὐ παρὰ τῶν γραμμάτων καθ'
υβρισθεῖσαν· οὐ καταπελ-
τασθεῖσαν μὲν δεινῶς· οὐ-
κ ἐξ ἀλλοφύλων μᾶλλον ἐλεγχθεῖσαν
δεινῶς· ἦ γὰρ ἂν ἦν οὕτως οἰ-
φορητόν· ἀλλὰ παρὰ τοῦ ἐκ-
θέντος σύζυγον τῶν γραμματικῶν
ἐμειμένου· καὶ θεοπρεπῶς
ζῆν, ὅλαις χερσὶ ταύτην ἀπειρ-
γοντος· ὡς γὰρ τῷ θείῳ προσλι-
παρευσάντω, καὶ σπουδὴ μου μικρὸν
ἦν μὴ καὶ τὴν μεγίστην εἶχε καθε-
κάστην τοῦ τοῦ ποιεῖν. ἀπιοῦσα ἣ
ταύτῃ πρὸς θεῖον τέμενος, γυ-
μνίτης πρέμνης σωεῖ κύρσε· μὲν
γίστῃ πρὸ μία πειπειρόμενος·
ἀλλ' ὅρα μοι τί διαπράττεται.
τὸ οἰκεῖον ἀπαμφιέννυται ἀμ-
φίον· γυμνὴ τρέχει διαλέχθη· ἀ-
μέλει καὶ πάσχει διαλέχθη, καὶ πρὸ
τοῦ στεφάνου δέχεται τὰς πλη-
γάς, ἵνα τοῦ δεσποτικοῦ στεφά-
νου τύχῃ παραχρῆ· ἔγνως τὸ λύ-
το τόνδε δεῖ· καὶ πληγὰς οὐκ ὀλί-
γας ἤθανμαστὴ θαυμάζεις ὑπομέ-
νει· μαστίζει ταύτην, ἀνὴρ ἐκεί-
νης ὁ τάλας· ἀνὴρ φρονῶν οὐ
καλῶς· ἀνὴρ μὴ ποθῶν τὸν χ(ριστό)ν·
ἀλλὰ τὸν κόσμον φιλῶν καὶ τοῖς
ἐν κόσμῳ στοιχῶν· πάντων πάθη
ἀνέραστος ὢν τοῦ καλοῦ καὶ ζωό-
λως εἰπεῖν μὴ δεχόμενος τὰ
τοῦ πν(ευματο)ς ὡς ψυχικός τις ὤν,
ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, κοσμικὸς ἀνήρ·

ἀλόγοις παρόμοιος κτήνεσι· βδε-
λύττεται ταύτην ὁ βδελυρὸς·
καὶ μὴ δρῶσαν κακὸν, κακὰ
σφῶν λογίζεται· ἀποστρέφεται
ταύτην, ἀποστροφῆς ἄξιος ὢν.
ἡ δὲ, καὶ πάσχουσα, ὅμως πολλ'
εἶχεν ἔννοιαν μὴ ἀναπεπτωκέ-
ναι· μὴ τὸ μὴ ἐνδοῦναι καὶ κα-
ταραθυμεῖσθαι τῆς ὑπομονῆς ἐργα-
σίας. τῆς χρηστῆς προαιρέσεως· ἀλ-
λ' εὐχαρίστως ἔφερε τὰς πληγάς·
ὡς κατ' αὐτὸν χαίρουσα τῷ χ(ριστ)ῷ· ἐ-
Ε τῶν αὐτῶν μειζόνως αὐτῆς χάρ.
πλήττε τὸν ἄνδρα πταιομένη
διαλέχθη· ἔβαλλε, βαλλομένη διὰ
τοὺς πένητας. ἠγάλλετο· ἔχαιρεν·
ἀγαλλιάσεται ἡ ψυχή μου χαίρου-
σα ἐπὶ τῷ κ(υρί)ῳ· ἐνέδυσε γάρ με
ἱμάτιον σωτηρίου καὶ χιτῶ-
να εὐφροσύνης· τὰς γὰρ παρὰ
τοῦ ῥηθέντος στεφάνου πλη-
γάς, ὡς ἱμάτιον σωτηρίου
ἠμπίσχετο· ὁρμᾷ τί πάν-
τως ὁ λόγος μεθαρμόσασθαι.
τὸν μὲν συνεύνον ταύτης, τῷ
βδελυρῷ χαλκεῖ τῷ μακα-
ρίᾳ ἀνδρὶ, τῷ μακαρίῳ παύλῳ
τῷ θεοκήρυκι παραβάλλων
θεῖον ἄνδρα καὶ ἰσαπόστολος· καὶ
ἣν ὁρᾶν τὴν πόλιν καὶ ἐνταῦθα
τοῖς προρρηθεῖσιν ἰσοπολῖ·
οὐκ ἔχειν ὅλως ἄνμα πάλαι
τοῦ τὸν παῦλον παίειν ὁ τη-
λικοῦτος τὴν κακίαν χαλκεύς.
ἀλλ' οὐ διὰ κεῖνος ἔλεγε κηρύττων

πάλιν τὸ εὐαγγέλιον. ὑπὲρ τούτου,
πολλάκις καὶ τὸν Κύριον καθικέτευσε,
κἂν καὶ τὸ κατὰ σῶμα πόνον αὐτῶν
οὔτε τελεῖσθαι· καὶ μὴν καὶ ὅσ᾽ ἐφα-
νος, οὐκ ἐπαύσατο τὴν κακίαν
συνεργὸν τὴν ἀγαθὴν γὰρ ταύτην
τῆς ἀρετῆς· ταῖς ἀφορήτοις
παίειν πληγαῖς· ἀλλ᾽ ἐπεὶ οὐδὲν
ἀμαυρὸν φέρεσθαι ταύτην,
σφοδροτέραις ταῖς ῥύμαις
φερομένην πρὸς τἀγαθόν.
ἢ τάχα λαμβάνεσθαι ἀναμαχαιτιζομένην
θαυμασμὸν τοῦ καλοῦ. καὶ πῶς
ἀπορῶ. τῆς γνώμης οὕτως δε-
ἔχουσα· ἑαυτὴν ἀνατιθεῖσα
θεῷ. κόσμου ῥηγνύουσα· καὶ
ὅλην ὅλῳ προσκολλῶσα θεῷ.
ἀλλ᾽ οὐκ ἐξελιπάρει κατὰ Παῦ-
λον τὸν Κύριον ἀποστῆναι τοῦ σφρα-
γοῦ. ἀλλ᾽ ἀπροθυμότερον τοῦ
θερέσου βίου καὶ τῆς ἀρετῆς
ἥψατο. καθάπερ τις ἔξωρος εἰς ἀ-
κόνην τὸν εἰρημένον ἄνδρα
διακειμένη πληγαῖς, οὐ λόγῳ
ἐπιτάς· οὐκ ἔργῳ φορητὰς δε-
χομένη· ἀλλ᾽ ἔστεργε ταύτας διὰ
χάριν, ἢ τὸν Χριστὸν προσοφθαλμιῶν ἔχου-
σα· ὡς μαργαρίταις ἐκοσμεῖτο ταῖς
αὐταῖς· ὡς λίθοις πολυτί-
μοις, τοῖς τραύμασιν. ὡς
χρυσίοις τοῖς ῥαβδισμοῖς ἐπεποι-
κίλλετο. κἀντεῦθεν καὶ περὶ τὴν
βασίλισσαν ἥτις ὥσπερ περιβεβλη-
μένη, πεποικιλμένη κατὰ τὸν ἀν-
τὶ τοῦ παντὸς ὡς ἔγωγε

τίοις πολυτελέσι, ταῖς ὕβρε-
σι μὲν ἐνεσεμνύνετο· ἐνωραΐζετο
τοῖς κολαφισμοῖς· τοῖς ἐμ-
παιγμοῖς ἐνηδύνετο· ἀλλ᾽ εἶχε

Ἡ μὲν οὕτω ταῦτα περὶ τὴν θαυ-
μαστὴν θαυμαζέσθω. καὶ οὕτω πα-
ρὰ τοῦ ζωοδότου ταύτης ἀπειρ-
γετο τῆς τῶν θείων συνοίκων προ-
σεδρείας καὶ φιλοπτωχείας
ἀμηχανίζετο· παντὸς ἀγαθοῦ
τρόπου, κωλυμένη εἶχε· τὸν οὖν
ὅλον γε φθάσαι περὶ ἑκάστην
λαλεῖ· καὶ τοῦ λόγου ὑπερβαίνειν
τὴν ὁδὸν ἀνελέγουσα· ἐξελεξά-
μην παραρριπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴ-
κῳ τοῦ θεοῦ μου μᾶλλον, ἢ οἰκεῖν
με ἐν σκηνώμασιν ἁμαρτωλῶν.
ὅτι ἔλεος καὶ ἀλήθεια ταύτης
προεπορεύετο· καὶ τῶν πενήτων
ἐπιστροφὴν ἐποιεῖτο· καὶ τῆς πε-
θανῆς ὑμνῳδίας ἀντείχετο· καὶ
μέντοι καὶ παρέχουσα, τῆς πε-
θουμίας οὐκ ἐμεδίδου. ἀλλ᾽ ἐπῆνου
ξαμε τὴν προαίρεσιν. καὶ ἦν ὁρᾶν
πάλιν ἐν ταὐτὸ θανάτου νίκη· ἐκεῖνος
οὐκ ἐλήγετο ἀναστρέφων τὴν
μακαρίαν τῆς μακαρίστης καὶ
συνήθους αὐτῇ προαιρέσεως
τε καὶ πράξεως. αὕτη, μᾶλ-
λον ἐπηύξανε τὴν φιλοπτω-
χίαν τῆς γνώμης τε καὶ διαθέσεως.
ἀναδειξαμένη πρὸς τὰ κρείττω
καὶ βελτίω τρέπα· ἀλλ᾽ ἐπεὶ τὴν
τῶν κατὰ μέρος τῆς μακαρίστης
θαυμασίως θαυμάτων διήγησιν,

τὸν λόγον μεταβιβάσωμεν.
καὶ τὰ ταύτης θαυμάσια, δι' ἧς γέ-
γονεν ὡς δυνάμεις: ἀρχὴ τῶν θαυμάτων
Ἐπεὶ γὰρ προσεδρεύειν τοῖς θείοις
σηκοῖς ὁ λόγος ἡμᾶς ἀμέσως ἐδίδα-
ξε, καὶ κοινῶς σε πάντως τὰς προσε-
δρείας θαμινὰς ἐποιεῖτο, ἔνθα
καὶ πᾶν γένος ἀνθρώπων ὁμῳδία πρὸς θεὸν
ἐτελεῖτο, τῷ ἐν βλαχέρναις θει-
οτάτῳ προσεφοίτα ναῷ.
δι' ἡμερινῶς περιήει νύκτωρ τε
ὅλην ὁδόν. ὡς δὲ ἱκετηρίους
πρὸς θεὸν ἀναπέμπουσα. καὶ τὴν
πάναγνον τούτου μητέρα καθικε-
τεύουσα πρὸς τὴν πάντιμον καὶ
τὴν παναγίαν σορὸν παραπίπτ-
ουσα. καὶ ταύτην μετὰ δακρύ-
ων ἐκλιπαροῦσα. καὶ χαρίναι
τοῦσα ἐγκόσμιον, παρασκευ-
σαι τὸν ταύτης υἱὸν ὁ [illegible] πρ-
διατιθέναι καὶ βραδῦναι πρὸ
κάκωσιν, καὶ σαββατισμὸν
ἐπιθῆναι τῆς ἐκ τῶν ἁμαρτη-
μάτων τῶν κοσμικῶν κακώσεως.
οὐ γὰρ ὑπὲρ ἑαυτῆς ἠντεβόλει.
οὔτε μὴν ὑπεξελιπάρει τὸν κύριον. ἀλ-
λ' ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καὶ τῆς τοῦ
κόσμου σωτηρίας τε καὶ ἀπολυ-
τρώσεως. οὐ γὰρ τὸ ἑαυτῆς,
ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου κατὰ τὸν ἀπό-
στολον ἐπαίδευε. καὶ μέντοι καὶ
ἔργοις αὐτοῖς, τὸ ῥηθὲν ἀπεδεί-
κνυεν. ὥσπερ κατὰ τὸν τόπον
Κ ἐπίσημον τὰ πάνσεπτα τῆς πα-
ναγνοῦ καὶ θεομήτορος εἰκο-
νίσματα. τὸ πρὶν ἐκεῖνο μὲν ὃ δὴ οὕ-
τως ἐγχωρίως εἰώθει ζεῦγμα κα-
λεῖσθαι, αἴφνης τις ἀμέθορον
ἄνθρωπος, ὀχλούμενος ὑπὸ δαίμο-
νος. ὃς ἐπεὶ τῶν ποδῶν τῆς μα-
καρίας προκυλινδούμενος, οὕτω
τρανῶς ἀνεβόα. τῆς ἀρετῆς
σ' ἐκηρύττων τὴν δύναμιν. ἣν κεκρυ-
μμένην εἶχεν ἐπὶ πολύ. ἕως πό-
τε κρύπτεις σεαυτὴν σὺ δούλη
θεοῦ. καὶ οὐ τὰ ἔργα τοῦ τοσαφῶς
ἀνακηρύττειν ἐθέλεις. μεγα-
λυνθήτω τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ διά
σοῦ. θαυμαστωθήτω ἐπὶ σὲ θαυμά-
σια, τὸ ἔλεος τοῦ θεοῦ. κηρυχθή-
τω μεγάλη μοι διά σοῦ. καὶ ἀφέ-
σις τῶν ἐμῶν ἁμαρτημάτων
ὀξέως γενομένου. διὰ καὶ παραχω-
ρήσει θεοῦ κολάζομαι τήμερον.
καὶ δέομαι τῶν σῶν προκυλιν-
δούμενος ἁγίων ποδῶν. φα-
νερῶσον σεαυτήν. δεῖξον
ὅτι θαυμάσια μεγάλα τερα-
τουργεῖ διά σοῦ ὁ τῶν θαυμα-
σίων θεός. ὁ ἰσχυρὸς ἐπ' ἐμοὶ διὰ
τῆς σῆς θεραπευθήτω χειρός. ὁ
ὑπεραιτίος, σώτειρα βοήθει τῷ
τῷ πλήθει τῆς δυνάμεως. παρ-
έχομεν ὡς δεινὸν θάνατου. καὶ
δαίμονα ἀνευρόσαμε. ἕως
πότε τὴν βριαρέω χεῖρα κατ'
ἐμοῦ κινήσεται τὸ δαιμόνιον. ταῦ-
Τα διὰ τῆς θαυματουργοῦ ἐπεβόα-
το πρὸς κύριον. τῆς γοῦν ἁγίας ἐπι-
καμφθείσης πρὸς ἔλεον θᾶττον

χεῖρας ἐκπετασάσης πρὸς θεόν·
ἀφ' οὗ πᾶν δώρημα τέλειον κα-
ταπέμπεται· εἶθ' οὕτως ἐλαί-
ου τῆς ὑπεράγνου, τοῦ λόγου
μητρὸς τὰς χεῖρας ἀμαλειψάσης, τό-
τε ῥηθέντα χεὶρ ἀσπάσης, ἣν ὁ-
ρᾶν εὐθὺς τὸν δαιμονῶντα,
τελείως ἰαθέντα καὶ τὸν θεὸν
μεγαλύνοντα· τὸν θαυμαστὰ
μεγάλα τερατουργοῦντα· τὸν
νεκροὺς ζωοῦντα· τὸν δαίμο-
νας ἐξελαύνοντα· ὡς καὶ τοὺς
παρατυχόντας ἰδόντας τὴν
ταχίστην θεραπείαν τοῦ δαι-
μονῶντος ἐκείνου ἀνδρός, τῷ
θεῷ τὸν ὕμνον τρανῶς ἀνα-
πέμπειν· ὅτι καὶ τεθαύμα-
σται πάντως ἐν τοῖς ἁγίοις
αὐτοῦ· καὶ τὸ ὄνομα τούτου
κηρύττεταί τε καὶ μεγαλύνεται
διὰ τῶν ὁσίων δούλων αὐτοῦ,
τῶν αὐτὰ τερατουργούντων θαύ-
ματα· δαίμονας ἐκδιωκόντων·
πᾶσαν μαλακίαν ἰωμένων,
καὶ κυδαζόντων τὸν κν· θαῦμα ς
προσθετέον τῷ λόγῳ καὶ ἕτερον
τῆς μακαρίας θαυμασιώτερον
θαυματούργημα· ἔνδον τις τῆς
οἴκησιν εἶχε, τοῦ οὕτως ἐπιλε-
γομένου τοῦ ἀκουείου σεμνεί-
ου· ταμίας δὲ ἦν, κωνσταντῖνος
τούτῳ ὄνομα· τοῦτον χρόνοις
ἱκανοῖς τὰ τῆς παραλύσεως
δεινά, συνέσφιγγεν· ἢ οὕτως
εἰπεῖν καὶ ἔθλιβεν ὡς τὸν τεσσαρά-

κοντα καὶ ὀκτὼ παραλύονται ἔ-
τεσιν· ὕστερον δέ, κατὰ τὴν
κωλάρχης ἐπισωέσ ἡ δαιμό τοῦ
νόσημα· καὶ ἦγε τοῦτον ἐφ' ἱκανόν.
καὶ πρὸ ὀφθαλμῶν ἐθεᾶτο τὸν
κίνδυνον· μὴ ἀγνοῶν τῶν μυ-
κτῶν ὑπνώττοντος τούτου,
πρὸς αὐτὸν ἐπιστάς τις, διὰ τῆς
δημηγορῶν ἦν· καὶ ὑποθήκας
αἷς ἐχρῆν τῶν νοσημάτων ἀπαλ-
λαγὴν εὑρέσθαι ταχεῖαν συνε-
θεῖτε καὶ συνέπλεκεν, οὕτω σοι
φάσκων, εἰ θέλεις ταχεῖαν ἀπαλ-
λαγῆναι τοῦ παρόντος σοι κινδύ-
νου, μηδέν τι μελήσας, εἰς τὴν
μακαρίαν θωμαΐδα· προσθεὶς
οὕτω καὶ τοὔνομα, στεῖλον
τάχιστα· καὶ τὸ τῶν ἁγίων αὐτῆς
χειρῶν ἀπόλουμα λαβών, χεῖ-
σον ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ σώμα-
τος, ὃ τὸν κίνδυνον ἀπειλεῖ
σοι· καὶ ταχεῖαν ἐκεῖθεν εὑρήσεις
τὴν ἴασιν· ταῦτα ὁ θαυμάσιος
ἐκεῖνος καὶ θεῖος διηγήσατο ὄ-
νειρος· πείθεται τοῦτο ὁ ἀ-
σθενῶν, καὶ ἀναμνήσας τοῦ ὕ-
πνου, τὰ τοῦ ὀνείρου σύμπαν-
τα διαπράττεται· καὶ στέλλει πρὸς
τὴν ἁγίαν· καὶ χεῖται τὸ τῶν
χειρῶν αὐτῆς ἀπόλουμα τοῖς,
τὴν ξύμπασαν τοῦ σώματος
ὁλομέλειαν, καὶ παραχρῆμα
τοῦ πάθους ἰᾶται· καὶ πάντα-
χοῦ τοῦ θαύματος τούτου, κή-
ρυξ γίνεται διαπρύσιος.

δοξάζει τὸν πάντων θεόν· μεγα-
λύνει τὸν τοσοῦτον ἅγιον αὐτοῦ μεγα-
θαῦμα γ' λύνοντα. ἔχει καὶ τοῦτο τοῖς
εἰρημένοις προσαφηγήσομαι
καινοπρεπέστερον καὶ θειότε-
ρον· διεγεῖρον πρὸς ὕμνον θεοῦ,
ξένον ἅπασαν ἀκοὴν καὶ διάνοι-
αν. ἐγένετό ποτε κατὰ τὸ ἔθος
ταύτης ἀκολουθούσης τοῖς θείοις
σηκοῖς καὶ ταῖς παννύχοις ὑμνω-
δίαις χαιρούσης, προσμένειν ἐν
τῷ θείῳ τῶν ὁδηγῶν τῷ καὶ νῦν
καλουμένῳ ὁδηγητρίας σηκῷ.
ἔνθα καὶ περίπου μίαν τῶν
πανσέπτων εἰκόνων τῆς θε-
ομήτορος ἵστατο καὶ τὰς ζωηρὰς
εὐχὰς ἐποιεῖτο· καὶ δὴ κατὰ τὸ
ἔθος προσεδρευούσης τῷ εἰρη-
μένῳ θείῳ σηκῷ· ἀφοῦ περ-
ιαίτερον πρόεισιν ἡ πάνσε-
πτος τῆς παναμώμου κόρης
εἰκών· κατὰ τὴν τρίτην τῆς
ἑβδομάδος ἡμέραν παρὰ πάν-
των κυδαζομένη καὶ περιφερο-
νουμένη κατὰ τὸ σύνηθες, γυ-
ναικί τι παρά τινος δαιμονί-
ου δαιμονίου καιρὸν ἱκανὸν
ἐπηρεαζόμενον ἐκ παιδὸς ἤ-
δη, καταπίπτει τοῖς ποσὶ
τῆς ἁγίας ἱσταμένης καὶ χο-
λαζούσης τῇ προσευχῇ· καὶ
τοιαῦτα πρὸς αὐτὴν ἀναφθέγ-
γεται· ἐλέησόν με τὴν δού-
λην τὴν σὴν σὺ τοῦ θεοῦ δούλη· ἐ-
μὲ ἐάσῃς με τοσοῦτον μετὰ δαι-
μονίου συνιάζειν καὶ περια-
γειν με τῇδε κἀκεῖσε κατα-
φορὰν ἀπρόσοδον· ἱκανὸς
ὁ καιρὸς τῆς θλίψεως· οὐ δὴ
ἐπόθη ἡμέρα γενήσεται σω-
τηρία, ἀλλ' ἡμῖν ἐκ τῆς δυσθυ-
μίας πιέζει με καὶ κλονήσειν
ἐθέλει μοι καὶ εἰς τὸ μετέωρα
τὸ δαιμόνιον, καὶ ὁ βοηθήσων
οὐδείς· ταῦτα καὶ τοιαῦτα οὐ
κέληγε τὸ ῥηθὲν γύναιον· κλαυ-
θμυρίζον ἀφόρητα· δακρύ-
ων ὑπερμετρα· λίαν γὰρ φίλοι-
κτον χρῆμα γυνή· καὶ τῆς γυναι-
κὸς κλαυθμοῖς καὶ ὀδυρμοῖς ἐπι-
καμφθεῖσα ταχύ, πρὸς ἔλεον ἀ-
νίσταται· καὶ ἐλαίῳ ἁγίῳ χρίει
τὸ γύναιον· καὶ παρευθὺς τὸ δαι-
μόνιον ἀποπετάει· καὶ ἄφαν-
τον γίνεται· καὶ θάμβος μέγαν
ὁρᾶται σύμπαν τὸ παρατυχὸν
πλῆθος ἐπὶ τῇ ἀθρόᾳ θεραπεί-
ᾳ τοῦ εἰρημένου γυναίου· τῆς
γὰρ ἁγίας ἐφήψατο· καὶ ταύτην
ἐξελιπάρει ὥστε τοῦ ταύτην
ἐπηρεάζοντος ῥυσθῆναι δαί-
μονος, ὃ δὴ τὰ καὶ γέγονεν· θαῦμα δ'
Ἐπεὶ γὰρ ὦ τοὶ νῦν ὁ λόγος σφοδρο-
τέρᾳ τῇ ῥύμῃ, καὶ ἐπὶ θάτερα
τῆς θαυμαστῆς ὡσεὶ ἴδος τε-
ρατουργήματα· γύναιόν τι
δὲ σέμνως βιοῦν καὶ ἀκολασταί-
νον καθεῖκτα· τοῦτο δὴ τὰ, ὡς
αἱμορροοῦν ἦν δὲ ἔτη καὶ πλεῖον.
καὶ ταύτῃ τῇ νόσῳ δεινῶς ἐμα-

πίζετο· ἀλλ' ἡ ἁγία γνοῦσα ἔνθεν
ὅθεν ταύτης τὸ νόσημα·
τοιάδε πρὸς αὐτὴν ἀφηγεῖ-
το· εἰ θέλεις γύναι τῆς κατε-
χούσης σε ταύτης νόσου ἀπαλ-
λαγῆναι, ἔκκοψον τοὺς τῆς
θείας καὶ μεγάλας ἑορτάς
σπουδάζειν ἀνδράσι τε
ἀθέσμως πράττειν κατὰ τὸ σύ-
νηθες· τὸ τῷ βορβόρῳ τῶν
παθῶν ἐγκαλινδεῖσθαι, δίω-
ξον πόρρω σαυτῆς· τούτων
γοῦν ἀποσχέσθαι τοῦ γυναίου
ὑποσχεθέντος· καὶ τὴν αἰσχρὰν
πρᾶξιν ἐκείνην βδελυξαμένου,
τῷ ζωηφόρῳ ἐλαίῳ ἡ ἁγία τὴν
γυναῖκα χρίσασα, τεθεράπευ-
κε· καὶ τὴν τελείαν τοῦ χαλε-
ποῦ πάθους ἀπήλλαξεν· ὁ δὲ
τῆς ἁγίας λόγος καὶ ἡ παραί-
νεσις· καὶ ὑγιὴς γεγόνει· ἡ
πολλὰ ἐνοσοῦσα· καὶ μηκέ-
τι ἁμαρτάνειν ὑπέσχετο· ἠκη-
κόει καὶ τὸ παρὰ τῆς ἁγίας
τὸ ἀληθῶς· ἴδε ὑγιὴς γέγονας·
μηκέτι ἁμάρτανε· τὸ γὰρ τοῖς
ἀφροδισίοις χρᾶσθαι καὶ μί-
γνυσθαι πατράσιν, ἄτοπον ἐ-
λογίζετο (θαῦμα) ζωὴν πράττεσθαι
τα. καὶ τις ἑτέρα γυνὴ τῆς
αὐτῆς ἐχομένη, πολιτείας
ὁμοῦ καὶ διαγωγῆς· ταῖς ἐπι-
είσι φρονοῦσα συντροχά-
ζουσα καὶ αὐτή· ναὶ μήν τοι καὶ δια-
πράττουσα, τὰ χείρω τε καὶ
χείρω βλαβῆ· καὶ τὸν βίον ὡς
πλεῖστα καταισχύνουσα· καὶ
τὸ πλεῖον παρὰ καιρὸν ἀμα-
λοῦσα· καὶ πᾶν εἴ τι βδελυρὸν
καὶ ἄκοσμον διαπράττουσα·
καὶ τῷ βορβόρῳ τῶν παθῶν
ἐγκαλινδουμένη· καὶ πορνικῶς
βακχεύουσά τε καὶ κατωρχου-
σα· αὕτη τὴν θεραπείαν τοῦ
προτέρου γυναίου τοῖς ὠ-
σὶν ἔχουσα ἔναυλον· τοῖς πο-
σὶ τῆς ἁγίας προσπίπτει· ἐπὶ
θερμοτέροις χρᾶται τοῖς δα-
κρύοις· προστρέχει τῇ εἰρη-
μένῃ δούλῃ Χριστοῦ· τὸ πάθος
ὑποδεικνύει· τὸ δέ, κρη-
νος ἦν περὶ τὸν μασθόν· καὶ
δεινῶς ἠνωχλεῖτο· καὶ ἤχα-
λε· ναὶ μήν τοι καὶ ἐξ ὅλης
τῆς διαθέσεως ἐποιεῖτο τῆς
ἐξομολογήσεως· καὶ θερ-
μοῖς ἐπὶ τοῖς δακρύοις τὸν
ἔλεον· καὶ τοιαῦτα παρὰ τῆς
θαυματουργοῦ ἀκούει· εἰ θέ-
λεις ὑγιὴς γενέσθαι, τῆς
παραλόγου καὶ βορβορώ-
δους ἀπόστηθι μίξεως· τοῦ-
το ταύτης ἔκκοψον πάθος·
καὶ ἐπιζεύχθητι νομίμῳ ἀν-
δρί· καὶ τεύξῃ ταχείας τῆς
θεραπείας· ταῦτα πεποι-
ηκέναι πρὸς τὴν ἁγίαν, ὑπέ-
σχετο· καὶ μετ' οὐ πολὺ τοῦ
δέοντος ἐπαγγειλαμένη ποιῆ-
σαι, τοῦ κατὰ σῶμα πόνου ταύτης

ἐπέτυχε. ταῦτα καὶ τὰ τοι-
αῦτα τερατουργήματα τὰ
ζῶντα καὶ βίῳ τούτῳ διάγου-
σα, ἢ θεία τῷ ὄντι διηγήματα
θαυμάσια. τὰ δὲ μετὰ τὴν ταύ-
της ἀποδημίαν πρὸς κ(ύριο)ν, οἷα
ὡς θαυμαστὰ καὶ ἐξαίσια.
ἀλλὰ μικρὸν ὁ λόγος ἀναμει-
νάτω· καὶ τὰ περὶ τοῦ συζύ-
γου ταύτης διηγείτω καταλε-
πτόν. ἐκάθητο τοίνυν ὁ ταύ-
της ἀνὴρ ὥσπερ τις βιαστικὸς
τύραννος. ἐπισυνάγων τὸ
μεσόφρυον δηλονότι, τὸ
ἐπισκύνιον. ὑπόδρα τε βλέ-
πων τῇ μανίᾳ. καὶ καθει-
μένας ἔχων αὐτοῦ τὰς ὀφρῦς,
ἀγριωπὸν ἐνεδείκνυεν ὑποβλέ-
μμα· καὶ βλοσυρὰν τῶν τοῦ
προσώπου κατάστασιν. ἡ δὲ κο-
λαφιζομένη, δεινῶς· ἐρ-
ραπιζομένη, ἀνηλεῶς· τὰς
κολάσεις ὑπέμενε, γενναί-
ῳ φρονήματι. τῆς κατὰ θ(εὸ)ν πο-
λιτείας ἐχομένη διηνεκῶς
ἀνεχαιτίζετο παρὰ τοῦ εἰρη-
μένου ἀνδρός. ταῖς προσευ-
χαῖς σχολάζεσθαι μὲν πῶς· τῶν
θεαρέστων βίων προσιεμένη.
ἐν πᾶσι τοῖς τοῦ θ(εο)ῦ ποιήμα-
σι κατὰ τὰ τρόπους, ἐμμένου-
σα διηνεκῶς. εἰ καὶ τὸ ἄλγημα
τῆς μανίας ἀνεκαινίζετο
πονηρῶς ἀνειμένου καὶ ὅλως
τῆς εἰρημένης τοῦ τοιαύτ(ου)

πράττειν ἀπείργοντος. εἶτα
καὶ χωλῷ παροικοῦσα τάχα
ὑποσκάζειν παρ᾽ ἐκείνου τὸν
βίον ἀνεδιδάσκετο. ἀλλ᾽ ὀρ-
θῷ ποδὶ βαδίζειν οὐκ ἐ-
ληγε. καὶ γὰρ ἐναντία τῷ
ταύτης ἀνδρὶ τὰ δρώμενα ἐνο-
μίζετο. καὶ διαπονηρὰ ἐλο-
γίζετο. καὶ ὡς ἀσώτως βι-
οῦσα κατεγινώσκετο. καὶ ὡς
τὸν βίον ἀναλοῦσα διελοιδο-
ρεῖτο, καὶ ἐνυβρίζετο. τὸ δέ,
μᾶλλον ἔλεος ἦν κατὰ τὰ θεῖ-
α καὶ ἱερὰ θεσπίσματα, ἐκ-
πληρούμενον μὲν ἔλεον· πλὴν
οὖν καὶ ὁ θ(εὸ)ς αὐτὸς εἴρηκεν· ἔλεον
θέλω καὶ οὐ θυσίαν. ἐὰν θυ-
μίαμά μοι προσφέρητε, βδέ-
λυγμά μοί ἐστι· μάταιον τὸ σε-
μνολογῆσαι. ἀλλὰ καὶ καλὸν
ὃ μὴ δρῶν τὴν κακίαν, τοῖς
κακοῖς νομίζεται καὶ λογίζεται.
καὶ ὁ σώφρων ἠλίθιος παρὰ τοῖς ἀκο-
λάστοις ἐστί. καὶ ὁ ἀνδρεῖος
παρὰ τοῖς δειλοῖς, ὡς θρα-
σύς τις κακίζεται. καὶ ἀσωτί-
α ὑποτοπάζεται, ἡ πρὸς
τοὺς πένητας δόσις. καὶ γὰρ πα-
ραπεπήγασιν ταῖς ἀρεταῖς αἱ
κακίαι. καὶ εἰσί πως ταύταις
ἀγχίθυροι. τοῦ γὰρ εἰρημέ-
νου ἀνδρός, ἀγροικίᾳ συζῶν-
τος. καὶ τὴν αὐτιλία πρὸς τὸ
τηκότος. κακεῖθεν τὰ πρὸς
τροφὴν πορίζομένου. καὶ

τῆς μὲν ἐσχάτης τύχης ἐπαπολαύον-
τος, τοιοῦτόν τι συνέβαι-
νεν· ἢ νῦν κατὰ πόλιν ὁστισοῦν ἢ πρὸς
τῷ ἑαυτοῦ κατοικίαν, τὴν
τῶν προσιόντων αὐτῷ πραγμάτων
ἐπιμελῶς ἐξερευνῶν καὶ ἐλογί-
ζετο· λογοπραγῶν καθεκάστην,
ὅπως ἂν τοῦ σφετέρου βίου
ἀναλίσκοι· κωλύειν οὐκ ἔλη-
γε ταύτην, τῆς πολλάκις
ἐκφρασθείσης μοι πράξεως·
ἦν γὰρ ὁρᾶν ὁσημέραι ταύτην,
ἀφθόνως ἐπιχορηγοῦσαν τοῖς
πένησι δωρεάς· γυμνητεύ-
οντας ἐνδιδύσκουσαν·
ῥακενδύτους, λαμπρει-
μονοῦντας δεικνύουσαν· ὀρ-
φανοῖς τὰ σιτηρέσια προσνέμου-
σαν· τοῖς ἀπόροις πρὸς τὸ ζῆν
ἀναγκαίαν ἀφορμὴν παρέ-
χουσαν· ἁβροτέρας τὰς
δόσεις ποιοῦσαν· γυμνητεύ-
ειν διὰ Χριστὸν ἐθέλουσαν μᾶλλον,
ἢ τὸ γεῶδες τοῦτο καὶ πήλι-
νον ἐνδιδύσκειν ἐφόλκιον·
πάντα ποιοῦσαν καὶ πράττου-
σαν, πρὸς θεραπείαν Χριστοῦ·
ἀλλὰ ταύτην οὕτω διακει-
μένην παιεῖν ἀπαιτῶν ὡς ὁ πα-
νόμοιος Σίζηρος, οὐκ ἐπαύε-
το δαπανηρὰν ὀνομάζων
τὴν διὰ Χριστὸν γινομένην καλλα-
τηρίαν· καὶ γὰρ οὐκ ὀλίγα ὑπὲρ
αὐτοῦ ἐκάμμυεν ἀμφιεννῦσα
τοῦτον, διὰ τῶν πενήτων, ῥακεν-

δύτου ὄντα· καὶ γυμνητεύον-
τα, ἀπεγονόντα· πεινῶντα
σιτίζουσα· καὶ ῥοσπλαζόμενον·
παντάχῇ τῆς ἀγορᾶς περιῄει· τὰ
σωτηρίας ψηλαφῶσα· βρέ-
βοσιφῶσα· ποῦ ποτε ἄρα ἐφεύ-
ροι κοιταζόμενον πένητα· μᾶλ-
λον δ᾽ αὐτὸν ἀπείρονα Χριστόν, ὡσὰν
αὐτὸν δανείσῃ τὸ ὄφλημα·
Τοῦτο δὲ πάντως κατὰ τὸν ἀψευ-
δῆ τοῦ κυρίου λόγον, ἑκατονταπλα-
σίονα ἐλάμβανεν ἐν τῷ αὖθις· ἐπεὶ
οὐδὲ καὶ μυριοπλάσιον· πρὸς
δέ, καὶ βασιλείαν οὐρανῶν,
τὸ μέγιστόν τε καὶ τελεώτατον·
πρὸς ἣν ἐπιδεδεμένη ὅλῳ τῷ πόθῳ·
πρὸς ἣν ἀναμένει τὴν ὅλον τὸν
νοῦν· ἣν ἐπεπόθει· καὶ τάχιστα
ἐσπούδαζε ταύτην καταλαβεῖν·
ὡς ἣν ἐμάστιζεν· πληγαὶ οὐ φο-
ρητὰ ὑπεδέχετο· καὶ ὡς τοῖ-
λαις περιέφερεν· ἔθηγε τὸν κο-
λαστὴν εἰς αὐτήν· τὺ πεφα-
σμένον τοῦ πολυφθαρτικοῦ σώματος·
καὶ εἰς γῆν δέξης συνέστη, πά-
λιν ἀναμαλύσαι μέτον· ἅμα δὲ
καὶ προφητικοῖς ἐχρᾶτο τοῖς
ῥήμασι, τὸν αὐτῆς προσημαί-
νουσα θάνατον· ὅσον οὔπω γὰρ
ἤδη πρὸς κύριον ἐκδημεῖν
ἢ θαυμαστὶ θωμάζεις· ἢ τὸν αὐ-
τῆς βίον, τοῖς θεαρέστοις ἔργοις
κοσμήσασα· ἢ λόγοις ἀγγελι-
κοῖς στηρίξασα ἑαυτήν· ἢ τοῖς
πονικοῖς χρίσμασι τὸν ἑαυτῆς καλ-

λωὰ βλέπων· ἢ τὸν χρυσὸν πολ-
λάκις ἀφραίνουσα· ἢ τῇ ὡραί-
ωσει αὐτῇ πράξει πάνσοφως
συγκεράσασά τε καὶ μίξασα,
ἢ τοῦ παρόντος βίου καταφρο-
νήσασα· ἢ κόσμον προκρίνα-
σα τῶν ἀγαθῶν· τὸν δὲ ῥαστ-
του τουὶ κόσμον μισήσασα·
ἢ τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα κοσμο-
φρονοῦντα βδελυξαμένη·
τῶν δὲ χρημάτων ἐμφυρθεῖσα ὥς νῦν
ἐμφη πολλάκις καὶ πολλὶ παρὰ θεὸν.
κόσμον ἡγησαμένη μάταιον τῶν
ἀγαθῶν, ἢ τῶν ἐκ σπεικῶν ἀμ-
φίων τοι μάταιον· οὕτω
Τοίνυν ὦ τῆς ἀληθείας ἐφίκανον καὶ
ῥόμανι ἱεροῖς ὅτι πολλοῖς
συζητησάσης· καὶ γὰρ τεισκαι-
δέκατον ἤδη χρόνον τὰς σφο-
δρὰς ἐκείνας αἰκίας· τὰς ὀ-
δυνηρὰς ὑπέστη λαός· ταῖς ἀ-
μέτροις ἐσχάτως μωδιγας· τὴν
πληγάς· τὸ μακρὸν ἀπει-
λήφει τέλος· καὶ πρὸς τὴν
ἀγήρω καὶ ἀτελεύτητον μετ-
έστη ζωήν· τὸν ζῶντα χρό-
νον τῆς παρούσης ζωῆς, τεσσ-
αράκοντα καὶ ὀκτὼ διανύσασα
περὶ ὧν τὴν ἄγοντος τότε τοῦ ἰαν-
νουαρίου μηνός, ἡνίκα πρὸ
κη΄ ἔξει δηλονότι· ζῶσα δὲ ἔ-
τι παραγγεῖλαι τοῖς ζῶσιν
αὐτῇ μὴ θελῆσαι θεῖναι ταύ-
την ἐντὸς τοῦ θείου σηκοῦ· ἀλ-
λ᾽ ἔξωθεν περὶ τὰ προαύλια·
ἄχεισ ἀλλ᾽ αὐτὸς ὁ πανοικτίρμων
θεὸς ἐθελήσεν τερατουργῆ-
σαι διὰ τῆς αὐτοῦ χάριτος
καὶ δεῖξαι ποῦ ἄρα χρὴ ἀνα-
κεῖσθαι αὐτήν· καὶ ταῦτα
Ἡ μὲν ἐκείνη προσθέσαι λέγουσα,
αὐτὴν τὸ ταπεινόν· μᾶλλον
δὲ τοῖς ἀκούουσιν ὑπογραμμὸν
καὶ τύπον ταπεινοφροσύνης,
ὑποδεικνύουσα· καὶ κενόδοξον
προφητικόν τινα χάριν καὶ
τὸ ταπεινοφροσύνη ἐν θεῷ
ρουμένη ἀμφω καὶ νοουμένη
τοῖς τῆς μακαρίας τοιοῖσδε
ῥήμασιν· ἔφασκε γὰρ οὕτω
σύν· ἐπὰν ἐκ τοῦ παρόντος
σκήνους ἐξέλθη τὸ πνεῦμά μου
παραγγέλω ὑμῖν πᾶσιν ὑμῖν
μὴ θελῆσαι καταθεῖναι τὸ σῶ-
μα ἔνδοθεν τοῦ τοσωματίου, τοῦ
θείου ναοῦ ἔνδοθεν· ἀλλ᾽ ἐν τοῖς
περιαυλίοις ὡς εἴρηται· ἄχεις
ἀλλ᾽ ἡ θεία πρόνοια πάλιν ἐμέ-
τερατουργήσει θαυμάσια·
τοῦτο δὲ καὶ γέγονε· καὶ τεσσαρά-
κοντα ἡμέραι τὸν ἀριθμὸν
ἤδη διεληλύθασι μετὰ τὴν
ταύτης ἐκδημίαν πρὸς κύριον·
καὶ θαυματοποιίαι πλεῖσται
γεγόνασι τοῦ θείου ταύτης
λειψάνου ταῖς ἰάσεις παρε-
χομένου τοῖς προσιοῦσι τῷ
τῶν ῥᾳδίως, καὶ θαύματα
τηλικαῦτα ἐξαίσια· καὶ ἃ μὲν
ζῶσα τετέλεκεν, ὁ λόγος φθά-

σας ἤδη, προείρηκε. τὰ δὲ
μετὰ θάνατον ταύτης, ὁποῖ-
α· ὡς καινὰ καὶ θαύματος
ἄξια:· θαῦμα ς´

Ἀνήρ τις ἐκ τῆς τῶν Νικομηδέ-
ων χώρας ὁρμώμενος καὶ ὑπὸ
δαιμονιώδους φόβου ἐλαυνόμε-
νος, τῇ τῆς ἁγίας σορῷ προσ-
τρέχει μετὰ δεήσεως. κἀκεῖ-
σε παραμένει χρόνον βραχύν.
καὶ παρακλήσεις ποιήσας
ὥστε τοῦ ἐνοχλοῦντος αὐτῷ δαι-
μονίου ἀπαλλαγείη, ταχέως
τῆς ἰάσεως εὕρατο. αἱ γοῦν
τῷ σεμνείῳ προσμένουσαι
γυναῖκες σεμναὶ τὸν μονα-
δικὸν μετιοῦσαι βίον. τὸ πα-
ράδοξον ἰδοῦσαι τοῦ θαύμα-
τος, καὶ τοῦ ῥήματος ἀναμνη-
σθεῖσαι τῆς μακαρίας, καὶ τὴν
πρόρρησιν ταύτης θαυμάσα-
σαι, μετὰ τῆς περιοικούσης τι-
μῆς, τῷ θείῳ σηκῷ τὸ τῆς ἁγί-
ας λείψανον ἐμβιβάζουσι. καὶ τέ-
λος εἰλήφασι τῷ ταύτης πράγ-
ματι. οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ

Καὶ τις γυνὴ σεμνὸν μετιοῦσα
βίον, καὶ ὅλην ἑαυτὴν θεῷ ἀνα-
θεῖσα καὶ θεοπρεπέσι τρόποις κο-
λάζουσα καὶ τὴν μοναδικὴν ἐκ-
λεξαμένη διαγωγὴν τὴν μᾶλ-
λον καὶ θεῷ καθηδύνουσαν. ὥσ-
περ ἡσύχως βιοῦσαν καὶ θεῷ προσ-
λαλοῦσαν, καὶ τοῖς ἐκείνου θε-
σπίσμασι προσεμμένουσαν,

παρὰ δαιμονίου δεινῶς ἠνω-
χλεῖτο τοῦ τῷ ἡμετέρῳ γένει
βασκαίνοντος, καὶ ὄμμα τοῦ-
τῳ ἀρχῆθεν ἐπιβεβληκότος
ἐπίφθονον, ἄνωθέν τε καὶ
ἐκ προγόνων ἡμῖν ἐμπλυμαινο-
μένου. ὃ καὶ τῇ ῥηθείσῃ γυναι-
κὶ ἐπεισφρῆσαν, ταύτην θα-
νατῶσαι κακῶς ἐπεβούλευεν.
ὡς καὶ τὴν ἡμῶν προμήτορα
θανάτῳ πρότερον καθυπο-
βαλόν. αὕτη τοίνυν τῷ τῆς
ἁγίας τάφῳ θερμοτέροις προσ-
ιοῦσα τοῖς δάκρυσιν, ἔκλαιεν
ἣν τι βόλει. καὶ διὰ ταύτης ἐ-
ξελιπάρει τὸν κύριον ῥυσθῆναι τοῦ
θλίβοντος. τοῦ γὰρ δαιμονί-
ου ταύτην σπαράττοντος, ἠνιᾶ-
το καὶ ἤσχαλλεν. οἰκτράς τε ἠ-
φίει φωνὰς ἐπικαλουμένη τοὺς ἀσ-
πρὸς ἔλεον· ἐλέησόν με δούλην
τοῦ θεοῦ. καὶ τοῦ παρόντος ἀπαλ-
λαξον δαίμονος· καὶ τὴν κεφα-
λὴν αὐτῆς τῷ τάφῳ προσαράττου-
σα, τὸν συνήθη ἔλεον ἠρᾶτο.
καὶ τῆς δαιμονικῆς ἐπηρείας
ἀπαλλαγῆς καὶ διαλύσεως. θαῦμα ζ´

Προστίθησι τοῖς εἰρημένοις ὁ
λόγος, καὶ ἕτερον θαυματούρ-
γημα τῶν προειρημένων οὐδενὸς ἧττον
ἄσημον καὶ μεῖζον τῶν μεγέθει
τε καὶ τῷ ἀξιώματι. ἀνήρ τις
ἐκ τῆς δὲ τῆς μεγαλοπόλεως
ὡρμᾶτο. τὴν κλῆσιν Ἀντιο-
χιανός. ἐπὶ σα...του τοῦ τῆς ὀξεί-

προστίθησι τοῖς εἰρημένοις

θείου ναοῦ κατοικῶν, ὧν ὅτι
μάται πάντως ὁ τῶν ὁσίων τὰ
ξιάρχης δαιμόνων· πολύ-
τροπος ὤν· καὶ δεῖγμα τῶν ὁ-
πισθοβαθῶν καὶ σεμνυνόμενος·
γένει λαμπρῷ ὢν κύδαινό-
μενος· περὶ τοῦ ἄπα-
σι γνωριζόμενος· οὗτος οὖν
γόησι τισὶ καὶ ἀποδοθεὶς
ἀνδράσι καταγοητευθεὶς
δαιμόνων συνεργίᾳ· καὶ τὴν
πρὸς τὸ χεῖρον πάντως ῥοπὴν
ποιῶν· καὶ οὕτω παρ' ἐκείνοις γέγο-
νεν· ἠσχάλλε τοῖν ὤτοιν διὰ ταῦ-
τα· καὶ ἐπὶ τὴν ἰατρείαν· καὶ τὸν ἅ-
παντα βίον τοῖς ἀσκληπι-
άδαις καταναλοῦν· τῆς
σωματικῆς ὑγείας τυχεῖν
ἱμειρόμενος· κἂν ταύτης
τυγχάνει προσδέχεται· καὶ ὁ χρόνος
ἑαυτὸν ἐπιρρίπτει τῇ θαυμα-
τῇ θωμάδι καὶ τοιάσδε φω-
νὰς ἠφίει καὶ ἔλεγεν· ὦ πι-
στῆς τοῖς λοιποῖς ἐπικαλου-
μένοις σε, καὶ ἐπ' ἐμὲ τὰ ἐ-
λέη σου ἔκχεε· ἔνδειξον τὴν
θερμὴν σου βοήθειαν· λύτρω-
σαί με τῆς σφοδροτάτης ταύ-
της ἀρρωστίας ἣν ὁ τάλας πε-
ρίκειμαι· δεῖξον τὴν πολλήν
σου συμπάθειαν εἰς ἐμὲ
τὸν ἀνάξιον δοῦλόν σου
τὸν μεγάλης καταφυγόν-
τα σοι πίστεως· καὶ οὕτως
αὐτοῦ εὐχομένου καὶ θρηνοῦν-
τος ἀπαραμύθητα, ἡ μακα-
ρία τὴν ἴασιν ἐβράβευσε· τὸ
μὲν ὅσον ῥυσαμένη τὸν ἄνδρα
τὸν πάρετον· καὶ ὥσπερ τὴν
κλίνην ἦρεν ὁ παράλυτος
τῆς μακρᾶς ἐκείνης νόσου
τὴν λύσιν εὑρών, οὕτω καὶ
διὰ ταύτης, ὁ ῥηθεὶς ἰάθη τὸ
ἄλλο· καὶ ὁ πρώην βαδίσαι
ὅλως μὴ δυνάμενος, ταχὺ ἐκ
τόπου εἰς τόπον μεταβαίνειν
ὁρᾶται, καὶ εὐδρόμως κινού-
μενος· [θαῦμα η'] ἀλλὰ μεταβά-
τω λοιπὸν ὁ λόγος καὶ εἰς ἕτε-
ρον θεῖον ὄντως τερατούργημα·
καὶ δεικνυέτω τοῦ θεοῦ τὰ θαυ-
μάσια· καὶ μεγαλυνέτω τὴν τού-
του δόξαν ὡς χρή· ἀνήρ τις ἐ-
πιληψίας πάθει συνείχετο· ὁ
ὁποῖος σὺν τῇ χειρὶ ἄπρακτος
ἦν· καὶ τὸ πάθος ἡ φύσις εἶχεν
ἀνιάτως· ἡ δὲ φιλάνθρωπος ταχὺ
διϊδοῦσα ταχύτατα τῷ περὶ σῶ,
καὶ εἰς τὰ τοῦ ῥηθέντος ὦτα
διὰ τάχους πεφοίτηκε· καὶ πρὸ
τὸν τῆς ἁγίας οἶκον εἵλκετο τὸν
ἄνδρα μηδὲ βραχύ τι μελήσαντος
καὶ τῆς ἰάσεως τετυχηκώς, ἐπα-
λινόστει πρὸς τὰ οἰκεῖα· ἄνοσος
ὑγιὴς· καὶ τοῦ προλεχθέντος
πάθους ἐλεύθερος, τὸν θεὸν με-
γαλύνων· καὶ τὴν ἁγίαν ὡς λαμ-
πρὰς ταῖς χάρισι τὰς ἀναμολο-
γῶν. [θαῦμα θ'] ἕτερος δέ
τις ἀνὴρ τὴν ἀλιευτικὴν μετιών,

πρὸς ἄγραν ἐπιβεβλήκει
κατὰ τὸ ἔθος τὰ δίκτυα
καὶ ἀπὸ ὀλίγου ταῦτα ἀπο-
τριβόντων μιᾶς καὶ ζάλης χα-
λεπῆς διασκορπισθέντα·
Καὶ ἡ ζημία τοῦ ἀνθρώπου διπλῆ·
οὐ τῆς τῶν ἰχθύων μόνον
ἄγρας ἀποτυχόντι, ἀλλὰ
καὶ τῶν τῆς ἐπιστήμης ὀργά-
νων ὡς εἴρηται τελείαν πε-
πονθότι ἀπώλειαν· τί
οὖν· δεῖται καὶ οὗτος τῆς μα-
καρίας· δάκρυσι καὶ ὀδυρ-
μοῖς τὰ τῆς ἱκετηρίας σωμα-
μακιρνῶσι· Καὶ οὐ δὴ ἡμάρτε
τῆς ἐντεύξεως· ἐπιστᾶσα
γὰρ ἡ μακαρία τῷ ἁλιεῖ, ἐν
τόπῳ δῆλο ποιεῖ καθ' ὃν ἦ-
σαν τὰ δίκτυα κείμενα·
ἰχθύων πλείστων καὶ μεγά-
λων ἀναμεστά· ἐδόκουν δὲ
ἐγχωρίως ὁ τόπος ὠνόμαστο·
οὗ δὴ καὶ γεγονὼς ὡς κεχρη-
μάτιστο παρὰ τῆς ὁσίας,
ἐντυγχάνει τοῖς δικτύοις·
πολλῆς καὶ δαψιλοῦς πεπλη-
ρωμένοις τῆς ἄγρας· καὶ μετὰ
τῆς πλείστης τῆς ἡδονῆς καὶ
εὐθυμίας ἐπάνεισιν· ἀλλ' ἐ-
χέσθω καὶ τῶν ἑξῆς ὁ λόγος.

Μονή τις ἐστὶν τῇ μεγαλοπόλει
τῇδε καθίδρυται· ἐν ᾗ τιμᾶ-
ται τὸ τῆς παναμώμου καὶ θεομήτορος ὄνομα· τὸ
διαφθόρως κυδαίνεται·

ἐπικέκληται δὲ τὰ μικρὰ
Ῥωμαίου παρὰ τοῖς ἐγχω-
ριάζουσιν· ἐγγὺς δέ που τοῦ
ναοῦ τοῦ θαυματουργοῦ Νι-
κολάου διακειμένη· ἔνθα καὶ
τὸ τῆς ἁγίας ἐνσοροίασται
λείψανον· ἧς ἡ τῶν ἡγουμε-
νευσάντων, ἡ κατὰ σάρκα μήτηρ τοῦ
μακαρίας καὶ θαυμαστῆς
Θωμαΐδος ἐν εὐχαῖς ἀνάθη·
συνέβη γοῦν ποτε βιβλίον
ἀπολέσαι τὰς ἐκεῖ μοναζού-
σας· οὐ μικροῦ εὐωνημένου·
ἐν πάσῃ ἀθυμίᾳ διετέλουν
αὗται τυγχάνουσαι· ἢ χαλεπὸν
ἠνιῶντο δεινῶς· ἀλλ' οὐκ ἐδό-
κει ταύταις ἡ σύμπασα σπουδὴ·
φιλοικτίρμονος Θωμαΐδος ἐπὶ πολὺ
τὴν ἀθυμίαν κατέχεσθαι· ἀλ-
λ' ἐπιστᾶσα μεσονύκτωρ, εἴρηκε
πρὸς αὐτάς· ζητεῖν με γινώσκε-
τε ἀληθῶς ἀδελφαί, ἢ καὶ τὰ
πρὸς ὑμᾶς τέθνηκα· ἡ δὲ
βίβλος ἐπὶ τὸν ἐμὸν κατα-
κεῖται τάφον σῳζομένη
μοι· αὐτίκα γοῦν προσέρχον-
ται τῇ σεβασμίᾳ σορῷ· καὶ
εὑρίσκουσιν ἐν ἀσφαλεῖ κείμε-
νον τὸ βιβλίον κατὰ τὴν
τῆς ἁγίας ὑφήγησιν· καὶ
ὅλαι χαρμονῆς καὶ θάμβους
πλήρεις ἐγένοντο· καὶ πρὸς
εὐχαριστίαν καὶ αἶνον ἐκινοῦν-
το θεοῦ· τοῦ θαυμαστοῦ ἐν τοῖς
ἁγίοις αὐτοῦ τερατουργοῦντος·

ἑκάστοτε· ὧν ἓν καὶ τὸ νῦν ῥη-
θησόμενον καὶ τοῖς προδεδι-
ηγημένοις προστεθήσομεν.

Γυνή τις ἐγγίστα τοῦ καλου-
μένου Βοὸς ποιουμένη τὴν
οἴκησιν· χαλεπωτάτῳ νοσήμα-
τι κατετρύχετο· καὶ τὰ ἔντο-
σθια ἤλγει καὶ ὀξείαις ὀδύ-
ναις ἐβάλλετο· αὕτη τοίνυν ἀ-
πογνοῦσα πάσης ἄλλης ἐλ-
πίδος, τῇ τῆς ἁγίας προσέθετο
τιμίᾳ σορῷ· καὶ μετὰ θερμο-
τάτης τῆς πίστεως, τὴν παρ' αὐ-
τῆς αἰτησαμένη βοήθειαν.
Καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν
προσκαρτερήσασα· καὶ δάκρυα
συχνὰ καταχέασα· ταχύτατα
λαμβάνει τὴν θεραπείαν· καὶ
τοῦ πιέζοντος πάθους παν-
τελῶς ἀπαλλάττεται. ἀλλὰ
τοσαύτης ἀπολελαυκὸς τοῦ θαύ-
ματος χάριτος, οὐδ' αὐτὸ πρὸς
τὴν εὐεργεσίαν ὤφθη ἀχά-
ριστον· οὐδὲ ψυχρὸν καὶ ἀγνώ-
μονα ὡς εἰπεῖν τὴν προαίρεσιν.
ἀλλὰ τὰ τὰ μέγιστα χαρισάμε-
νη καὶ εὐκταιότατα· μικρὸν
εἶναι καὶ τῇ δυνάμει σύμμε-
τρον ἀνταποδιδοῦσα τὴν ἀμοι-
βήν, ἀντιδίδωσι τιμὰ ἐφ' ὑπέρθ-
ου τοῦ τάφου τῆς ἁγίας ἀνήγει-
ρε σὺν πόθῳ πολλῷ εἰκόνα
ἁγίων ἱστορίαις ταύτην κατα-
κοσμήσασα· ἥτις καὶ μέχρι
τοῦ νῦν περισώζεται εἰς μέ-
γιστον ἐκείνης μνημόσυνον·
ἐκεῖ δὲ καὶ τίς ἂν καὶ παρελ-
θεῖν δίκαιον, ὃ θειότατον μὲν
ὂν μάλα καὶ χαριέστατον· οὐ-
κοῦν οὐδ' ἡμεῖς παρελθόμεν
ἀδιήγητον: θαῦμα ιϛ

Ἀνήρ τις τὸν μοναδικὸν καὶ ἀ-
ζύγα βίον παιδόθεν ᾑρημέ-
νος, καὶ τῆς θεοφιλοῦς ἐρ-
γασίας ὁλοτελῶς ὢν ἐντι-
θέμενος· Σωσιμένης μὲν ἦν
κλῆσις· πατρὶς δὲ ἡ περιφα-
νεστάτη αὕτη τῶν πόλεων· πρό-
σχημα δὲ ὄν τι ἔσχηκὼς εὔτε-
χνον καὶ πολύτιμον· ἐκ γὰρ
κοσμίας ὕλης δ' ἦν ἐργαστοῖς ἀπο-
λέσει τὸν τούτου τοιοῦτον τρόπον.
Καὶ γὰρ ὑπότιμος αὐτῷ προσ-
φιλοῦς, σκεῦος τοῦτο ζητηθῆ-
ναι· ὁ δέ, μηδὲν περίεργον ὑπο-
λογισάμενος, ἀλλὰ καὶ φιλι-
κῇ προαιρέσει, δίδωσιν ἑτοί-
μως τῷ φίλῳ, τὸ πρὸς χρείαν
δέξασθαι τεθέν· ἐκεῖνος δὲ λαβὼν
τοῦτο καὶ οἴκαδε ἀπαγαγὼν,
ἠθέλησεν ὑποκρύψαι συνώρ-
για ἀποτινῖκῇ· ὁ τοίνυν

Εἰρημένος θεοφιλὴς ἀνήρ, εἰς
λήθην μετὰ ταῦτα τοῦ δεδο-
μένου ἐλθών· καὶ ὡς τοῦτο δε-
δωκότο, οὐ μικρῶς ἠθύμει καὶ
ἤσχαλλεν· ἤγουν ἁγίᾳ τῷ εἰ-
ρημένῳ, κατ' ὄναρ ἐμφανι-
σθεῖσα, τοιαῦτα φησίν· οἶδας
τί μοι δέδωκας ὅπερ ἐκείνῳ σου

προσευχαῖς διὸ; ἀλλ᾽ εἰ ἐπιλε-
λῆσαι, ἀναμνήσθητι· καὶ ἀ-
μαθή, αὐτὴ τὸν λαβόντα πα-
ρεδήλου καὶ ἀμεμνημονηκότα·
αὐτὸν ἐλέγχει· οὕτως εἰποῦσα·
ὅτι παρὰ τοῦ φιλουμένου σοι
Ἰωάννου κατέχεται τὸ ζητού-
μενον· ὁ δέ, ἀναμνησθεὶς
καὶ ζητήσας, ταχέως τὸ οἰκεῖ-
ον ἀπέλαβε· καὶ τῇ ἀγαθῇ με-
γάλας τῆς περὶ αὐτὸν προμη-
θείας, ὡμολόγει τὰς χάρι-
τας:

θαῦμα ια'

Ἀναγκαῖόν ἐστι καὶ ἡμᾶς ἐπιμνη-
σθῆναι τῶν Ἑρμείου ταύτης
παθῶν· καὶ μὴ σιγῆσαι ταῦτα
μήτε παραδραμεῖν· ἀλλὰ
τῷ προσήκοντι λόγῳ σαφηνίσαι τε
καὶ ἑρμηνεῦσαι, ὡς οἷόν τε, ὁ-
ποίαν τε εἰς πρᾶξιν εὕρατο
τοῦ κακίστου καὶ φαυλοτάτου
βίου αὐτοῦ· καὶ γὰρ προσκε-
κρουκέ τινι δαίμονι τῶν ἰσχυ-
ρῶν χαλεπῶν· καὶ ὑπ᾽ αὐτοῦ σφο-
δρῶς ἔνθεν κἀκεῖθεν ἠλαύνε-
το· καὶ τὸ τῆς ἁγίας καταλαμ-
βάνει τάφον ἐρήμων ἀπρα-
κλητα· καὶ πολλὰ τοῦ δαίμο-
νος ἐκεῖσε τοῦτον παράξαν-
τος καὶ μὴ θελήσαντος ἐκεῖθεν
ἐξιέναι λυθέν μου, τῇ δεήσει ταύ-
της τῆς σωτηρίας ἐπέτυχεν·
ἀλλ᾽ ὥσπερ ἀμήχανον ψάμμον
θαλάσσης ἐρανῆσαι· καὶ ἰχνη-
νικὸς τοῦτο παρούσης, ὅπως

καὶ τῶν τῆς ἁγίας θαυμάτων δι-
ηγήσασθαι κατὰ μέρος· ἀλ-
λ᾽ ὥσπερ ἐξ ὀνύχων τὸν λέοντα
κἀκ τοῦ κρασπέδου καταλαμβά-
νει τις ὅλον τὸ ὕφασμα, οὕτως
κἀκ τῶν μικρῶν αὐτῆς θαυ-
μάτων, τὸ πᾶν καταλάβοι τις·
ἔχει γὰρ καὶ δύο καὶ δεκαχει-
μωνοῦ κέπαυσα τὸ ταῖς ἰάσεις
ἐπιτελεῖν, εἰς τοῖς μετὰ πί-
στεως προσιόντας αὐτὴν
ἱκέτωρ καὶ μεθ᾽ ἡμέραν· ἀλλὰ
καὶ μέχρι καὶ σήμερον τοῖς θερ-
μῶς ἐπικαλουμένοις αὐτήν,
ὑπακούεται ταῖς ἰάσεσιν ἀφθό-
νοις δωρεαῖς ἐπιχορηγεῖν· ἀλ-
λ᾽ ὦ ὁσίων συμμέτοχε· δίκαι-
ων ἰσοστάσιε· ἀθλητῶν σύνομι-
λε, μὴ παύσῃ καθικετεύουσα
τὸν πάντων οἰκτίρμονα καὶ φιλάνθρωπον
κύριον· ταῖς σαῖς θερμαῖς ἱκεσί-
αις περιφρουρεῖν τὸν τῆς πορ-
φύρας κλάδον τὸν εὐθαλέστα-
τον ῥωμανόν· τὸν ἐν φιλοχρί-
στοις, φιλοχριστότατον ἄνακτα·
τὸν πάσαις καλῶν ἰδέαις ποικίλ-
α στράπτοντα· δίδου δὲ τούτῳ
καὶ πᾶσαν φιλαρχίαν ἐθνῶν
καταπατεῖσθαι· καὶ πᾶσαν
τούτων ὥσπερ μίαν τὴν μι-
ξοβάρβαρον καὶ χάριν βρα-
βεῖς τούτῳ τὴν νικητήριον
ὡς τῆς δικαιοσύνης ἀκριβε-
στάτῳ γνώμονί τε καὶ φύλα-
κι, ὡς τῆς ἀληθείας κανόνι.

ὡς τῆς ἀληθείας κανόνι· ὡς
τοῖς πᾶσι τὰ πάντα χαρισάμενα ἐπι-
χορηγοῦντί τε καὶ βραβεύοντι·
καὶ μὴ λείπῃς αὐτὴν ἀγαθύνου-
σα· πάντα τὰ πρὸς σωτηρί-
αν βραβεύοντος συμπρόμα-
χε δ' αὐτῶν ὄντως, καὶ συμβ-
οηθὸς γίνου ταῖς σαῖς ἱκεσίαις·
καὶ φύλαξ ἄγρυπνος· ἀλλὰ
γε καὶ πάντα τὸν σοὶ προσιόν-
τα, σκέπε καὶ φρούρει· δι-
δοῦσα τούτοις εἶναι τὸν δεκτὸν
καὶ εὐάρεστον· ὅτι καὶ εἶναι τοῦ-
το τῇ ἑορτῇ καὶ καλλίστῃ τῶν
ἡμερῶν, τὸ τοῦ βίου τέλος ἐ-
δέξω καὶ πρὸς κύριον ἀπεδήμη-
σας· αὐτὴ δέ ἐστιν ἡ τῶν καλαν-
δῶν πρωτίστη· καθ' ἣν καὶ ὁ με-
γας ἐν ἀρχιερεῦσι Βασίλειος
πρὸς κύριον ἀπεδήμησε· μεθ' οὗ
πρεσβεύουσα ἀεὶ καὶ συμπαθείας
τῶν ἡμετέρων ἡγεμόνων, τῷ κρα-
τίστῳ καὶ φιλευσεβεῖ αὐτο-
κράτορι· μέμνησο δὲ καὶ ἡμῶν
τῶν σῶν ἀθλίων οἰκετῶν, μι-
κρὸν καὶ κοπιασάντων εἰς τὴν
σὴν ὑμνῳδίαν· καὶ πρὸς τὴν
τῶν θαυμάτων ἀφήγησιν· ἐν
χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν· ᾧ πρέ-
πει δόξα· σὺν τῷ
πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ
καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν
καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώ-
νων, ἀμήν :-

μηνὶ ἰαννουαρίῳ τῇ ε΄ +

Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσί-
ας μητρὸς ἡμῶν Συγκλητικῆς.
συγγραφεὶς παρὰ τοῦ ἐν ἁγί-
οις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου ἀρ-
χιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας:

Ἔδει πάντας ἀνθρώπους τῶν καλῶν
μιμητὰς ὑπάρχειν· οὕτω
παρ' ἀλλήλων γυμνασθέντας τοῖς
πράγμασι, τὸ ἀζήμιον εἶχον
ἐν βίῳ· καὶ γὰρ οὖν τοὺς ἀκεραι-
οτέρους, τὰ πολλὰ τῶν χρησί-
μων διέλαθε· τοῦτο δὲ πέπον-
θασιν, ἐκ τοῦ τὴν διάνοιαν αὐ-
τοῖς ἀμβλυτέραν καθεστάναι,
ὑπὸ τῆς ἀμελείας· πολλάκις
οὖν καὶ μαργαρῖται πολύτιμοι,
εἰς πένητας καὶ εὐτελεῖς παρε-
ῆλθον ἄνδρας· οἱ δὲ, ἀδοκίμα-
στον τὴν περὶ τούτων τέχνην ἔχον-
τες, ὡς μικρῶν τιμῶν καὶ οὐ-
δαμινῶν κατεφρόνησαν·
ἡμεῖς γοῦν νηπίαν καὶ ἀνα-
σκητον ψυχὴν ἔχοντες, τῷ πα-
ρόντι ἐντυγχάνοντες μαργαρί-
τῃ, ὡς οὐδὲν μέγα τοῦτον ἐ-
θεωροῦμεν· τῷ σχήματι μόνον
ἐνατενίζοντες· τῆς δὲ φύσε-
ως αὐτοῦ ὅσον προσγνῶσιν,
μακρὰν τυγχάνοντες· ὡς δὲ κα-
τ' ὀλίγον ἐδιδασκόμεθα τὸ κάλ-
λος αὐτοῦ, θεῖος ἔρως καὶ ἡμῖν
ἐγγεγένηται πρὸς τὸ ὀφθέν·

γὰρ καὶ αὐτὰ τὰ πράγματα ζω-
πυρεῖ ἡμῶν πρὸς τὸν πόθον
τὴν διάνοιαν. τί δὲ λέγω
τοὺς παρόντας ἢ καὶ ἐς αὐτὸν
συγκαταπείθομαι τούτοις ὡς
τι εἰδότων ἡμῶν καὶ λόγον
των περὶ τῆς ἀοιδίμου συγ-
κλητικῆς. οἶμαι γάρ, πά-
σαν ἂν τὸν φθόνον λείπει περὶ αὐ-
πρὸς διήγησιν, τῶν ἐκεί-
νης ἀγαθῶν πράξεων. εἰ δὲ
καί τις ἐπιχειρήσειε τῶ λέ-
γειν περὶ αὐτῆς, πολύ τι
καὶ ἄπειρον ἀπολειφθή-
σεται τῶν ζητουμένων. κἂν
σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ὑπάρ-
χῃ. ὥσπερ γὰρ οἱ τῷ ἡλίῳ
ἐνατενίσαι ἐπὶ πλέον βου-
λόμενοι, τὰς ὄψεις βλάπτον-
ται, οὕτω καὶ οἱ κατοπει-
ζεσθαι τὸν βίον ταύτης πει-
ρώμενοι, ὑπὸ τοῦ μεγέθους
τῶν κατορθωμάτων ἰλιγ-
γιάσαντες, σύγχυσιν ὑφί-
στανται τῆς διανοίας. ἡμεῖς
δὲ κατὰ τὴν οἰκείαν δύνα-
μιν ἰχνηλατοῦντες τὰ κατ'
αὐτήν. καὶ ἐκ τῶν συνηλίκων
δὲ αὐτῆς τὰ κατὰ τὸν πρῶ-
τον βίον ἀκριβῶς ἀκού-
σαντες. καὶ ἐξ αὐτῶν δὲ τῶν
πραγμάτων ἀμυδρῶς
καταυγασθέντες, ἐπὶ τὸ γρά-
φειν ἥκομεν ἑαυτοῖς τρο-
φὰς σωτηριώδεις ἀποθη-
σαυρίζοντες. τὸ μὲν τοίνυν κατ'
ἀξίαν αὐτῆς λέγειν, οὐ μό-
νον ἡμῖν ἀδύνατον, ἀλλὰ
καὶ τοῖς πολλοῖς δυσχερές. ἡ
τῆς ἐπωνύμου τοίνυν συγκλή-
του ἐπώνυμος, χώρας τῆς
μακεδονίας τυγχάνει. ἀ-
κηκοότες δὲ οἱ πρόγονοι αὐτῆς
τὸ φιλόθεον καὶ φιλόχριστον
τῆς ἀλεξανδρέων, ταύτην
ἐκ μακεδονίας κατέλαβον.
ἐπιβάντες δὲ τῆς χώρας καὶ μεί-
ζω εὑρόντες τῆς φήμης τὰ
πράγματα, φιλοφρόνως
ᾤκουν αὐτήν. οὐ πλήθη δὲ
ἀνθρώπων συνέχαιρον. οὔτε μὴν
οἰκημάτων ἐθαύμαζον μέ-
γεθος. ἐπίσημον δὲ μονότροπον
ἄροντες σὺν εἰλικρινεῖ ἀ-
γάπῃ, δι' ὅπερ ἔθεντο τὴν
οἰκείαν περὶ ὅλα τῆς μετοικί-
ην. δὲ καὶ τῷ γένει περίβλε-
πτος ἡ μακαρία συγκλητι-
κή, καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ τοῖς κα-
τὰ τὸν βίον νομιζομένοις
τερπνοῖς ἐκοσμεῖτο. πα-
ρῆν δὲ αὐτῇ καὶ ἀδελφὴ ὁ-
μόφρων μία. καὶ ἀδελφοὶ
δύο σεμνότατοι καὶ αὐτοὶ
ἀναχθέντες τοῦ βίου. ὧν ὁ μὲν
εἷς ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ
τυγχάνων, ἀπεγένετο. ὁ δὲ
ἕτερος ἐπιβὰς πέμπτου καὶ
εἰκοστοῦ ἔτους, παρὰ τῶν γο-
νέων εἰς γάμον προσεκαλεῖτο.

καὶ πάντων τῶν πρὸς τὸ ζητού-
μενον εὐτρεπισθέντων,
καὶ δὴ ἐθίμως συμβολικῶν
ἐκτελουμένων, ἀποπτά-
μενος ὥσπερ ὄρνις ἐκ βρό-
χων· ἀπαλλαγὴν ποιησάμε-
νος τῆς ἐπιγείου νυμφῶ-
νος τὴν ἄμωμον καὶ ἐλευθέραν
τῶν ἁγίων ζώων (?) ὁδόν· αὕτη
γὰρ ἐστὶν ἐν ταῖς πρώταις ἀγγε-
λίαις τυγχάνουσα, φιλοθε-
ΐα μὲν τὰ πρῶτα τὴν ψυχὴν
κοσμεῖ· καὶ οὐχ οὕτως τὰς τοῦ
σώματος ἐπιμελείας ὅποι
εἴη, ὡς τὰς τῆς φύσεως
ὁρμὰς ἐπιτηρεῖ. ἦν γὰρ τὸ

Τὸ σῶμα περικαλλεστάτη· ὡς
καὶ πολλοὺς αὐτῇ μνηστῆρας
προσιέναι κατὰ τὴν πρώ-
την ἡλικίαν· τοῦτο μὲν, ἀπὸ
τῆς περιουσίας δελεαζομέ-
νη· τοῦτο δὲ, ἐπὶ τῇ τῶν γονέ-
ων κοσμιότητι σεμνυνομέ-
νη. καὶ πρός γε τούτοις,
ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κάλλους τῆς κό-
ρης ἐξαπτόμενοι (?)· οἱ γοῦν
οἱ γονεῖς, ἀσμένως προσέφε-
ρον τὸ τὴν νέαν εἰς γάμον
ἄγεσθαι (?) αὐτὸ τοῦτο ἐπείγοντες,
ὡς δὴ αὐτῆς τὴν τοῦ γένους
διαδοχὴν αὐτοῖς φυλαχθῆ-
ναι. ἡ δὲ σώφρων καὶ γενναία
τῷ φρονήματι, οὐδ' ὅλως συ-
νετίθετο ταῖς τοιαύταις τῶν
γονέων συμβουλίαις· ἀλλ'

μᾶλλον ἀκούουσα κοσμικὸν
γάμον, θεῖον ἐφαντάζε-
το· καὶ πολλοὺς μνηστῆρας
παρορῶσα, εἰς μόνον τὸν
οὐράνιον νυμφίον εἶχε τὸ
ὄμμα. καὶ ἦν ἰδεῖν τῆς μακα-
ρίας θέκλης, γνησίαν συμμα-
θήτριαν, τοῖς αὐτοῖς καὶ αὐ-
τὴν ἑπομένην διδάγμασι·
καὶ γὰρ τῶν δύο, εἷς μνηστὴρ
ἦν ὁ χριστός· καὶ ὁ αὐτὸς ἦν τῶν
ἀμφοτέρων νυμφαγωγὸς,
παῦλος· οἶμαι δὲ καὶ τὸν θά-
λαμον αὐταῖς μὴ ἐναλλάτ-
τειν· εἷς γὰρ αὐταῖς παστὸς,

Ἡ ἐκκλησία· καὶ ὁ αὐτὸς δαδ (?)
μελῳδεῖ ἀμφοτέρων, τὰ σε-
μνὰ καὶ θεῖα ᾄσματα· καὶ γὰρ
ἐν κυμβάλοις εὐήχοις τέρ-
πει, τὰς θεῷ ἀνατιθεμένας
ψυχάς· καὶ ἐν τυμπάνοις
καὶ ἐν δεκαχόρδοις ψαλτη-
ρίοις, τὴν τελεωτάτην ᾠδὴν
ἀναπέμπει· μάλιστα δὲ,
τοῖς ἱεροῖς τούτοις γάμοις,
τὰς χορστασίας εἰσάγων (?) λέ-
γει· ᾄσωμεν τῷ κυρίῳ ἐνδόξως
γὰρ δεδόξασται· καὶ τὸ ᾆσμα δὲ
τοῦ θείου γάμου, κοινὰ ταῖς
ἡνωμέναις (?)· γεύσασθε γὰρ
φησὶ καὶ ἴδετε, ὅτι χρηστὸς
ὁ κύριος· καὶ ἐκ τῶν νυμφικῶν δ'
αὐταῖς περιβλημάτων, μία
τις ὑφή· ὅσοι γὰρ εἰς χριστὸν ἐβαπτί-
σθησαν, χριστὸν ἐνεδύσαντο· ὁμο-

προσώπως μνηστευσαμένη αὐταῖς,
Ἢ εἰς τὸν κατ' ἀγάπην. τῶν γὰρ αὐ-
τῶν ἠξιωμένων δωρεῶν· ἀλλὰ
καὶ τοῖς ἀγῶσιν μὴ μελλόντο-
τα μὲν τῆς μακαρίας θέκλης,
οὐδενὶ ἀγνοεῖται μαρτύρια·
ὡς διὰ πυρὸς καὶ θηρίων
ἀπὸ θανάτων αὐτὴν ἐνηθλη-
κέναι. καὶ αὐτῆς δὲ τοσ-
ἐν ἀρετῇ ὑπομονάς τε καὶ ἱ-
δρῶτας, οἶμαι τοῖς πολ-
λοῖς μὴ λανθάνειν. εἰ γὰρ
εἰς σπήρην αὐταῖς ὁ ποθού-
μενος, ἅρματι καίως καὶ εἰς
αὐταῖς ὅταν τι τὰ τοῦ μνηστῆρος
διάβολος. καὶ ἐπὶ μὲν
τῆς θέκλης, μετριωτέρας
ὑπολαμβάνω τὰς τιμω-
ρίας. καθῄρητο γὰρ ἡ τοῦ
ἐχθροῦ κακία διὰ τῶν ἐκ-
τὸς αὐτῇ προσομιλοῦντος.
ἐνταῦθα δὲ, δεινοτέραν
ἑαυτοῦ τὴν κακίαν ἐνδεί-
κνυται. ἐκ τῶν ἔνδον διὰ
τῶν ὀλεθρίων αὐτοῦ λο-
γισμῶν κινούμενος. οὐ-
κ ἐγοήτευσεν αὐτῆς τὸ ὄμ-
μα· ποικίλη ἐσθῆτος ὑφή·
οὐδὲ λίθων πολυτίμων δια-
φορὰ χρωμάτων· οὐκ ἐπ-
τόησεν αὐτῆς τὴν ἀκοὴν κύμ-
βαλον. οὐδὲ αὐλὸς διαλῦσαι
ἐδυνήθη τὸν τῆς ψυχῆς αὐτῆς
τόνον· οὐκ ἐμάλαξεν αὐτὴν
γονέων δάκρυα· οὐδὲ συγ-
γενῶν παραίνεσις·
ἀλλ' ὥσπερ ἀδάμαντα τὸν λο-
γισμὸν ἔχουσα, οὕτω παρα-
πεῖ τὸν νοῦν· καὶ ὥσπερ θυ-
ρίδας τὰς πάσας αἰσθήσεις
ἑαυτῆς ἀποκλείσασα, τῷ
ἑαυτῆς νυμφίῳ κατὰ μό-
νας προσομιλεῖ, τὸ γραφι-
κὸν ἐκεῖνο λέγουσα· ὡς ἐγὼ
τῷ ἀδελφιδῷ μου καὶ ὁ
ἀδελφιδός μου ἐμοί. καὶ
εἰ μὲν κατανυκτικαὶ καὶ σιωπη-
ναὶ ὁμιλίαι παρῆσαν, ταύ-
τας ἀπέφυγε. τοῖς ἔνδον
ταμείοις τῆς ψυχῆς ἑαυτὴν
σιωπῶσα. ὅπου δὲ φωτει-
ναὶ καὶ ἐπωφελεῖς παραινέ-
σεις ἐτύγχανον, πᾶσαν ἑαυτῆς
τὴν διάνοιαν ἐτάνυεν πρὸς
ὑποδοχὴν τῶν λεγομένων.

Οὐκ ἠμέλει δὲ καὶ τοῦ κατὰ
σῶμα σωτηρίου φαρμάκου.
τὴν γὰρ νηστείαν οὕτως εἶχε φί-
λην, ὡς μηδὲν αὐτῇ τῶν πάν-
των ἴσον τυγχάνειν. φύλα-
κὴν γὰρ καὶ θεμέλιον ταύ-
την ἡγεῖτο τῶν ἀρετῶν. εἰ
εἴποτε ἀναγκαίως γενομέ-
νης παρὰ τὸν συνήθη και-
ρὸν τροφῆς, τὸ ἐναντίον
ὑφίστατο τοῖς ἐσθίουσιν. ὠ-
χρία γὰρ αὐτῆς τὸ πρόσωπον,
καὶ συνίστατο ὁ τοῦ σώ-
ματος ὄγκος. τοῦ γὰρ κι-
νοῦντος ἀπηλλαγέντος, συμβάλ-

λοιοῦται τὸ κοινούμενον· ὥσπερ γὰρ αὕτη ἀρχὴν διατεθῇ, οὕτως ἐπὶ πᾶν ἀκολουθεῖ ταύτῃ· καὶ τὰ ἐκ ταύτης ἠρτημένα· οἷς μὲν γὰρ καθ' ἡδονὴν ἡ τροφὴ προσφέρεται, εὐθαλὴς ὁ τοῦ σώματος ὄγκος ἐστίν· οἷς δὲ τὸ ἐναντίον συμβαίνει, ἄτροφος καὶ λεπτὴ ἡ σὰρξ τυγχάνει· μαρτυροῦσι δέ μου τῷ λόγῳ, οἱ ἄρρωστοι· ἡ γοῦν

Η ἀξία αὕτη νοσηλεύειν πειρωμένη τὸ σῶμα, τὴν ψυχὴν τὸ εὐανθὲς ἔφερε· κατὰ γὰρ τὸν ἀπόστολον λέγοντα ὅπερ ἄττειν· ὅσον γὰρ φησίν, ὁ ἔξω ἄνθρωπος ἡμῶν διαφθείρεται, τοσοῦτον ὁ ἔσω ἀνακαινίζεται· οὕτως μὲν οὖν αὕτη ἤθελε λανθάνουσα τοὺς πολλούς. ὅτε δὲ οἱ γονεῖς αὐτῆς τέλος ἔσχον τοῦ βίου· ἐπὶ πλέον κορυβαντιῶσα τῷ φρονήματι, λαμβάνει καὶ τὴν ἀδελφὴν μεθ' ἑαυτῆς· ἦν γὰρ στερηθεῖσα τῶν ὄψεων· ἐν τῷ μὲν πρώτῳ οἴκῳ οὐ χωρίζεται· εἰς δέ τινος συγγενοῦς αὐτῆς ἡρωεῖον ἀπῳκισμένον τῆς πόλεως καταλύεται.

Καὶ διαπωλήσασα πᾶσαν τὴν ὑπολειφθεῖσαν αὐτῇ οὐσίαν καὶ διανείμασα τοῖς πένησι· προσκαλεσαμένη τινὰ τῶν πρεσβυτέρων, ἀποτεμένη ἑαυτῆς τοὺς πλοκάμους. τότε τὴν πᾶσαν κόσμησιν ἀπέθετο· ἔθος γὰρ ταῖς γυναιξὶ κόσμον καλεῖν, τὰς τρίχας· σύμβολον δὲ ἦν τὸ γινόμενον, τοῦ ἄσπιλον καὶ καθαρὰν αὐτῆς τὴν ψυχὴν γεγενῆσθαι· τότε μὲν οὖν περ αὐτῶς ἡ εἴσω ἤθη τῆς παρθενικῆς προσηγορίας· πᾶσαν δὲ τὴν οὐσίαν αὐτῆς πτωχοῖς διανείμασα, ἣ λόγῳ μᾶλλον μὲν ἡ εἴσω μᾶλλον τοῦ ὀνόματος. τί δὲ ἅπαντα ποθοῦσω ἐπάξιον τῶν δωρησαμένων, οὐκ ἔχω. Εἰ γὰρ

Ἐπὶ τῶν ἐκτὸς πραγμάτων ἐν σκεύει σώματος φθαρτοῦ πᾶσαν ἑαυτῶν τὴν ζωὴν ἀναλίσκοντες ἀποβάλλουσι· πόσῳ μᾶλλον ἐμὲ τοσαύτης ἀξιωθεῖσαν χάριτος· οὐκ ἄρα ἔδει μετὰ τῶν νομιζομένων ὑπαρχόντων προδοῦναι καὶ τὸ σῶμα; τί δὲ λέγω κτήματα ἢ σῶμα δοῦναι πάντων αὐτοῦ ὑπαρχόντων· τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. διὰ τούτων γοῦν τῶν λόγων, τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκολπωσαμένη· ἡσύχαζεν· ἣ μὲν οὖν καὶ ἐν ταῖς πενιχραῖς αὐλαῖς, ἱκανῶς ἐγγυμνασθεῖσα τοῖς πόνοις· καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ἀκμῇ τοῦ σταδίου ἀθλήσασα, περιεκοσμεῖτο ταῖς ἀρεταῖς· ὅσοι γὰρ

ἀγυμνάστως καὶ ἀσκέπτως
προσπελάθοντας θείῳ μυστηρί-
ῳ τούτῳ, ἀπέτυχον τοῦ
ζητουμένου. καὶ προθεωρή-
σαντας τὰ καθ᾿ ἕκαστον. ὥσπερ
γὰρ οἱ ὁδοιπορεῖν μέλλοντες
τῶν ἐφοδίων πρῶτον φρον-
τίζουσιν, οὕτω καὶ αὐτή. ὡς
τισὶν ἐφοδίοις ἑαυτῇ τοῖς
πάλαι πόνοις προσαπερει-
σασα ἀδεῶς τὴν ἐπὶ τὰ ἄνω
πορείαν ἐποιεῖτο. τὸ γὰρ πρό-
τον ἀπαρτισμὸν τῆς [illegible] οἰ-
κίας προαποθεμένη, ὀχυρώ-
τατον τὸν ἐξ αὐτῆς δ᾿ ἐξετέλει
πύργον. καὶ τὸ μὲν καθίσ-
αν τῶν οἰκημάτων ποίημα
ἐκ τῶν ἔξωθεν ὑλῶν κατασκευ-
άζεται. αὕτη δὲ τὸ ὑψηλὸν τι-
ον πεποίηκεν. οὐ γὰρ τὰς
ἔξωθεν ὕλας συνήγαγεν. ἀλ-
λὰ μᾶλλον τὰς ὑφ᾿ ἡδονὴν ἐκένω-
σε. τὰ χρήματα ἑαυτῆς δι-
δοῦσα τοῖς πένησι. καὶ κατα-
λιποῦσα ὀργὴν καὶ μνησικα-
κίαν. ἀποθεμένη δέ, φθόνον
καὶ κενοδοξίαν, ᾠκοδόμη-
σε τὴν οἰκίαν ἑαυτῆς ἐπὶ
τὴν πέτραν. περιφανὴς ὁ
πύργος, καὶ ἀχείμαστος ἡ οἰ-
κία. καὶ τί πολλὰ λέγω. ὑπε-
ρέβαλε γὰρ διὰ τῶν ἀρχῶν,
καὶ ταῖς ὑποδείξει τοῦ μονήρους
βίου τὺ πλανούσας. ὥσπερ
γὰρ τὰ ἀφυέστατα τῶν παιδίων
ἔτι ἐν ταῖς συλλαβαῖς ὄντα
ἁμιλλᾶται τοῖς ὑπὲρ ἡλικίαν τὸ
πλείω χρόνον ἔχουσι παρὰ
τοῖς διδασκάλοις, οὕτω καὶ
αὕτη ζέουσα τῷ πνεύματι, παρέτρε-
χε τὰς λοιπάς. τὸν οὖν ἔμπρα-
κτον αὐτῆς καὶ ἀσκητικὸν βί-
ον, λέγειν ἀδύνατον ἡμῖν. ἐπεί-
περ οὐδὲ συνεχώρει τούτου
τινὰ θεατὴν γενέσθαι. οὐδὲ
γὰρ κήρυκας τῶν αὐτῆς ἀνδρα-
γαθημάτων ἠθέλησεν εἶναι τοὺς
παρόντας. οὐχ οὕτω γὰρ τοῦ ἀ-
παιτεῖν ἐφρόντιζεν, ὅσον
τῆς τούτου φυλακῆς καὶ κρυβῆς.
τοῦτο δὲ ἐποίει, οὐ φθόνῳ συνε-
χομένη. ἀλλὰ θείᾳ χάριτι συ-
γκροτουμένη. τὸ γὰρ κυριακὸν
ἐκεῖνο κατὰ νοῦν ἔφερε ῥῆ-
μα τὸ λόγιον. ὡς εἴ τι ἂν ποι-
ῇ ἡ δεξιά σου, μὴ γνώ-
τω ἡ ἀριστερά σου. οὕτω μὲν
Οὐ λανθάνουσα δ᾿ ἐξετέλει τὸ πρέπον
τῷ ἐπαγγέλματι. ἀπὸ δὲ τῆς
πρώτης ἡλικίας καὶ ἕως τῆς
ἀκμαστικῆς, οὐ μόνον παντὸς
ἀνδρὸς συντυχίαν ἀπέφυ-
γεν, ἀλλὰ καὶ τὰς ὁμοφύλους
τὰ πολλὰ παρῃτεῖτο. διὸ τού-
των ἕνεκα. ἢ τοῦ μὴ δοξα-
σθῆναι τῇ ὑπερβολῇ τῆς ἀσκή-
σεως, ἢ τοῦ μὴ ὑποσυρῆναι
τῆς ἀρετῆς, διὰ τὴν σωματικὴν
χρείαν. οὕτω ταῖς πρώταις τῆς
ψυχῆς ἐπιβουλαῖς περιεγύρει,

μὴ συγχωροῦσα αὐτὴν καθέλκε
σθαι ταῖς σωματικαῖς ἐπι
θυμίαις. ὥσπερ γὰρ δέν
Δρον καθυλομανοῦν, πέλει τε
μὴν ἔτι τῶν ἀκάρπων κλάδων,
τὰς γὰρ ἀκανθώδεις τῆς διανοί
ας ἐκφύσεις τῶν παθῶν ἀφῄ
ρητο· διά τε τῆς νηστείας καὶ
τῆς προσευχῆς. καὶ εἰ βραχύ
τι ἕκαστον τούτων περιέκοπτεν,
ποικίλας αὐτοῖς τὰς τιμω
ρίας προσέφερε· διαπαντὸ
διὰ τῶν πόνων τὸ σῶμα κακου
χοῦσα. οὐ μόνη γὰρ ἡ τοῦ ἄρτου
λιμαγχονίη ἤρκει το, ἀλλά γε
καὶ ἡ τοῦ ὕδατος ὀλιγοδεΐα.
ὁπηνίκα δὲ πόλεμος τοῦ ἐχθροῦ
συνεκροτεῖτο, προηγουμένως
μὲν τὴν ἑαυτῆς δύναμιν διὰ
τῆς ἐκάλει πρὸς συμμαχίαν.
οὐ γὰρ ἤρκει τὸ τὴν ὁρμὴν τοῦ
λέοντος σβέσαι ψιλῇ ἀσκή
σει· καὶ παραυτὰ μὲν τῆς ἱκεσί
ας, παρῆν ὁ κ(ύριο)ς· καὶ ἀπεδιδρά
σκεν ὁ πολέμιος. πολλάκις
δὲ καὶ ἐχρόνιζε πρὸς τὴν μάχην
ὁ ἐχθρός, καὶ ὁ κ(ύριο)ς οὐκ ἠμύνετο
τὸν πολέμιον. αὐτῷ τοῦτο
τῆς ἀνδρείου ψυχῆς ἐπαύξων
τὴν γυμνασίαν. αὕτη δὲ ὡς
ἐν περιθέσει τῶν δωρεῶν, ἐ
πὶ πλέον ἐκρατύνετο εἰς τὰ
κατὰ τοῦ ἐχθροῦ νίκην. οὐ μό
νον γὰρ ἤρκεῖτο ταῖς ὀλιγοδε
ίαις τῶν τροφῶν ἑαυτὴν

νεκροῦσα. ἀλλά γε καὶ τῶν
καθ' ἡδονὴν διαιτημάτων,
ἐπειρᾶτο ἐκβάλλειν ἑαυτήν. γὰρ
Τὸν μὲν ἐπιτυχίαν ἠθύμει· ᾧ
δωρεᾷ δὲ πολλάκις οὐδ' ὅλως
ἐλάμβανε. καὶ ἐχάμαινε
δὲ ἕως τινός. ἕως μὲν οὖν
συνεκροτεῖτο ὁ πόλεμος,
τοιούτοις ὅπλοις ἐκέχρητο.
ἀρχὴν μὲν ἐνδυομένη. ἥ
δὲ περικεφαλαία αὐτῆς, ἡ
ἐκ πίστεως καὶ ἐλπίδος καὶ ἀ
γάπης συγκραθεῖσα. ἡ δὲ
πίστις, προηγεῖτο πάντων. ὅ
λους αὐτῆς τοὺς ἁρμοὺς τῆς
ψυχῆς συσφίγγουσα. παρῆν
δὲ καὶ ἐλεημοσύνη εἰ καὶ
ἡ μὴ κατ' ἐνέργειαν, ἀλλ' οὖν
γε, ἡ κατὰ πρόθεσιν. διὰ τοῦ
τωνοῦν ἥσταν ὑπομένοντος
τοῦ ἐχθροῦ, καὶ αὐτὴ ἐπεκού
φιζεν αὐτὴν τῆς δεινότητος
ἀσκήσεως. τοῦτο δὲ ἐποίει,
πρὸς τὸ μὴ ἀθρόως διαλυθῆ
ναι τὰ τοῦ σώματος μέλη. ἥτ
της γὰρ ἦν τοῦτο τεκμήριον.
τῶν γὰρ ὅπλων συμπεσόν
των, παρὰ ἐλπίδας ἔτι τῷ στρα
τιώτῃ, εἰς πόλεμον. τινὲς
Οὖν ἀμέτρως καὶ ἀνεξετά
στως τῇ ἀσιτίᾳ ἑαυτοὺς ἀπ
οδαπανήσαντες, καὶ εἴαν ἑαυ
τοῖς ἐπήγαγον τὴν πληγήν.
Καὶ ὥσπερ ἐν παραιτήσει τοῦ
ἀντιπάλου γενόμενοι, ἑαυτ(οὺς)

κατέφθειραν. αὐτὴ δὲ χρυ-
σῶς ἐπράττεν· ἀλλὰ πάντα
μετὰ διακρίσεως ἐποίει· τὸ
τῶν μὲν ἐχθρῶν φοβερὸν διὰ
τε τῶν εὐχῶν καὶ τῆς ἀσκήσε-
ως ἀπεμάχετο· ἐν δὲ τῇ γαλή-
νῃ τῆς οἰκείας μνήμης ἐπεμελεῖ-
το τοῦ σώματος. καὶ γὰρ καὶ
οἱ ναυτιλλόμενοι χειμῶνος
καὶ κλύδωνος ἐπιλαβόν-
τος, ἄσιτοι διαμένουσι· πᾶ-
σαν τὴν ἑαυτῶν τέχνην πε-
ρὶ ὀφθαλμῶν κινδύνῳ
ἀντιτιθέντες· ὁπηνίκα δὲ
τύχωσι τοῦ ζῆν, τότε τῆς δευ-
τέρας σωτηρείας ποιοῦνται τὴν
φροντίδα. καὶ οὐχ ἅπας αὐ-
τῶν ὁ χρόνος, περὶ τὸν σάλον
τῆς θαλάσσης καταναλίσκε-
ται· ὥσπερ δὲ ἅμα παῦλαν δέ-
χονται τῶν πόνων, τὴν βραχεῖ-
αν τὴν γαλήνην. καὶ οὐδὲ οὕτως
ἀμελεῖ μὲν ὡς διάγουσιν. οὔτε
μὴν ὕπνῳ βαθεῖ κατέχονται·
πεῖραν ἐσχηκότες τῶν ἀπελ-
θόντων, καὶ ἔννοιαν λαβόν-
τες τῶν μελλόντων. εἰ γὰρ καὶ
ὁ χειμὼν ἐκόπασεν, ἀλλ' ἡ θάλα-
σσα οὐ μεμείωται. καὶ εἰ περιῆλ-
θε τὸ δεύτερον, ἀλλ' ὅμως ἔτι
τὸ μένει. καὶ εἰ τὸ γενόμενον
κεχώρισται, ἀλλὰ τὸ ποιοῦν πάρε-
στιν· οὕτως οὖν καὶ ἐπὶ τοῦ παρόν-
τος. εἰ καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ἐπι-
θυμίας ἀπελήλαται, ἀλλ' ὅμως

ὁ ἐξορμάζων τούτου, οὐ μα-
κρὰν τυγχάνει· ὅθεν δεῖ ἀ-
διαλείπτως προσεύχεσθαι
διὰ τὸ ἀβέβαιον τῆς θαλάσ-
σης. καὶ τὴν ἁλμυρὰν τοῦ
σώφρου οὐκ ἀνείαν. ἡ οὖν μα-
Κ καρία ἀκριβῶς εἰδυῖα τὸ
παρὸν τοῦ βίου κλυδώνι-
ον, καὶ βλέπουσα τὰς τῶν
πνευμάτων ζάλας, ἐπιμε-
λῶς ἦν οἰακίζουσα τὸ ἴδιον σκά-
φος, τῇ εἰς θεὸν εὐσεβείᾳ. τὸ
γὰρ ἀχείμαστον αὐτὸ τῷ σωτη-
ρίῳ λιμένι προσορμίζειν.
ἄγκυραν ἀσφαλεστάτην τὴν
εἰς θεὸν πίστιν θεμένη. ἀπόστο-
λικὸς μὲν οὖν ἦν αὐτῆς ὁ βί-
ος διὰ πίστεως καὶ ἀκτημοσύ-
νης συσφιγγόμενος. ἐπίγει-
μον, ἀγάπη καὶ τὰ πεινοφεθ-
σῶν ἡ διαλλάττων. αὕτη τοῦ
σωτηρίου λόγου τὴν πρᾶξιν
ἐτέλεσεν· ἐπέβη γὰρ ἐπὶ ἀ-
σπίδα καὶ βασιλίσκον· καὶ
ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ
ἐχθροῦ. οἰκείως αὐτῇ ἤκουσε,
τὸ εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ,
ἐπὶ ὀλίγα ἧς πιστός, ἐπὶ πολ-
λῶν σε καταστήσω. τὸ δὲ ἔρ-
γον, εἰ καὶ ἐπὶ τῶν δωρεῶν
ἀναλγεῖται, ἀλλ' ὅμως ἐν ταῖς ἀ-
μοιβαῖς, ὡς ὁ τὴν νίκην σὺν-
τὸν ἐν ὅπλον πόλεμον· κατὰ
τοῦ διαβόλου οὖν τρόπαιον στή-
σας, ἐμοῦ ὑπερασπίζοντος σου.

γνωστῶς ἀγνοοῦσα τὸ μέγεθος τῆς
πίστεως· αἱ ὑπὸ τοῦ θεράποντος
τοῦ Παύλου ῥηθεῖσαι ἀρ-
χαὶ καὶ δοξολογίαι. νικήσασα
γὰρ ταῖς ἐναντίαις διὰ μετα-
πεσσομιλήσεσι καὶ ταῖς χρει-
τ... οὕτως μὲν οὖν καθεύδου-
σαν ἀναχωροῦσα τῶν ἀγα-
θῶν ἔργων τελεσιουργὸς ἀγί-
μ.. τοῦ δὲ χρόνου προϊόν-
τος, καὶ τῶν ἀρετῶν αὐτῆς αὐξανο-
μένων, ἡ διὰ τῶν εὐκλεεστά-
των αὐτῆς πόνων, εἰς πολλὴν
διέβαινε μέν. οὐ δὲ γὰρ ἔστιν ὥς
φησὶ κρυπτὸν ὃ οὐ φανερὸν
γενήσεται. οἱ δὲ γὰρ τοιοῦτον
ἀγαπῶντες. καὶ διεξαυτοῦ κη-
ρύττειν πρὸς διόρθωσιν τῶν
ἀκουόντων. τότε οὖν τῇ βουλή-
σει τοῦ κρείττονος, ἤρξαντο
τινὲς παραβάλλειν, καὶ πρὸς
οἰκοδομὴν οἰκείαν τὰς ἐντεύ-
ξεις ποιεῖσθαι. καὶ γὰρ διὰ τῶν
λόγων τὰ τοῦ βίου αὐτῆς ἐμπο-
ρευόμεναι, ἐπὶ πλέον τὸ ἀκο-
σμεω προσοχθίζον ὡς φη ἐφίεσθαι
βουλόμεναι. κατὰ γὰρ τὴν συ-
νήθη ἀκολουθίαν, ἐπυνθάνον-
το αὐτῆς λέγουσαι πῶς διεσώ-
θημεν. ἡ δέ, στενάξασα βαρύ,
καὶ δακρύων πλῆθος ἀφεῖ-
σα, εἰς ἑαυτὴν ἐχώρει. καὶ
ὥσπερ διὰ τῶν δακρύων
τὴν ἀπόκρισιν ποιησαμένη,
δι' ἑτέραν σιωπὴν ἤσκει. αἱ δὲ

ἐπελθοῦσαι, ἐβιάζοντο λαβ-
εῖν αὐτὴν τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ.
καὶ αὖθις παρεκάλουν αὐτὴν
φθέγξασθαι. ἐπὶ πολὺ δὲ
τῆς μακαρίας ἐκβιαζομένης
καὶ μετὰ χρόνον ἱκανὸν πολ-
λῆς ἡσυχίας γενομένης, τὸ
πεινῶν τῇ φωνῇ, τὸ γραφι-
κὸν ἐκεῖνο ἔφη ῥῆμα. τὸ μὴ
ἀποβιάζου πένητα· πτωχὸς
γάρ ἐστιν. αἱ δὲ ἀκούσασαι ἀσμέ-
νως τὸ ῥῆμα δεξάμεναι, ἐπὶ
πλεῖον τῆς ἐρωτήσεως εἴχον-
το. καὶ λοιπὸν διὰ τῶν γραφι-
κῶν αὐτὴν ῥημάτων ἐπεφόρ-
τιζον. ἔλεγον γὰρ πρὸς αὐτὴν
ὡς δωρεὰν ἔλαβες, δωρεὰν
δός. καὶ ὅρα μὴ τὴν κρυψι-
τάλαντον τοῦ δούλου, ἀπο-
τίσῃς δίκην. ἡ δέ, πρὸς αὐτὰς
εἶπεν. τί οὕτω περὶ ἐμοῦ
τῆς ἁμαρτωλοῦ φαντάζεσθε,
ὡς πραττούσης τι καὶ λεγού-
σης. κοινὸν ἔχομεν διδά-
σκαλον, τὸν κύριον. ἐκ τῶν αὐ-
τῶν πηγῶν ἀρυόμεθα τὰ νά-
ματα. ἐκ τῶν αὐτῶν δὲ μα-
ζῶν γάλακτος τρεφόμεθα,
τῆς τε παλαιᾶς καὶ καινῆς δια-
θήκης. αἱ δέ, πρὸς αὐτὴν
φασίν. οἴδαμεν καὶ ἡμεῖς,
ὅτι μία ἐστὶ παιδαγωγὸς ἡ γρα-
φή. καὶ ὁ αὐτὸς διδάσκαλος.
ἀλλ' αὐτὴ ἐπαγρύπνῳ σπουδῇ
προέκοψας ταῖς ἀρεταῖς. ϛ

δέον ταῖς ὑπερδόξει τῶν καλ-
γενομέναις, ὥσπερ δευτω-
τέρας, ἐπιτάττειν τοῖς
μειρακίοις. καὶ γὰρ ὁ κοινὸς ἡ-
μῶν διδάσκαλος, τοῦτο
παρακελεύεται. ἤδη μὲν
Καθάπερ ταῦτα ἀκούσατε, ὥσπερ
τὰ ὑποτίτθια βρέφη ἐ-
κλαυθμυρίζεν. αἱ δὲ συνελ-
θοῦσαι ὑπὲρ δευτέρῳ θέμεναι
τὴν ὑπὲρ σωτηρίαν, παρεκάλουν
αὐτήν, τοῦ κλαυθμοῦ παύ-
σασθαι. καὶ ὡς ἡσύχασε, πά-
λιν ἡσυχία ἐπὶ πολὺ ἐγένε-
το. ἤρξαντο δὲ αὖθις παρα-
καλεῖν αὐτήν. ἡ δέ, ἀπαλλαχθεῖ-
σα καὶ γνοῦσα ὅτι τὰ λε-
γόμενα οὐ μέλει μὲν αὐτῇ
ἔπαινον, ταῖς δὲ παρούσαις
ὠφέλειαν, ἤρξατο λέγειν
πρὸς αὐτάς, οὕτω· τεκνία·
πάντα καὶ πᾶσαι τὸ σωτη-
ριον οἴδαμεν. ἀλλὰ διὰ τῆς
οἰκείας ἀμελείας, τῆς σωτηρί-
ας λειπόμεθα. δεῖ γὰρ τὰ διὰ
τῆς χάριτος τοῦ κυρίου γνωρισθέν-
τα φυλάττειν. εἰσὶ δὲ ταῦ-
τα· ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου
ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου· καὶ τὸν
πλησίον σου ὡς ἑαυτόν. ἐκ
τούτων ἡ ἀρχὴ τοῦ μόνου φυ-
λάττεται. καὶ ἐν τούτοις τὸ πλή-
ρωμα τῆς χάριτος ἐπανα-
παύεται. βραχεῖα μὲν ἡ τοῦ λό-
γου ἐκφώνησις· ἀλλὰ πολλὴ

καὶ ἄπειρος ἡ ἐν τούτοις δύ-
ναμις. πάντα γὰρ τὰ ψυχω-
φελῆ ἐκ τούτων ἤρτηται. ὡς
μαρτυρεῖ Παῦλος λέγων· τέ-
λος τοῦ νόμου εἶναι τὴν ἀ-
γάπην. ὅσα μὲν οὖν οἱ ἄνθρωποι
χρήσιμα κατὰ χάριν τοῦ πνεύματος
εἴπωσιν, ἐκ τῆς ἀγάπης ἐστί.
καὶ εἰς αὐτὴν τελευτᾷ. ἡ οὖν
σωτηρία, αὐτή ἐστιν ἡ διπλῆ
ἀγάπη. δεῖ δὲ καὶ τοῦτο πε-
ραθῆναι δέξαι τῆς πάλιν τοῦ
παράνομον. τὸ ἑκάστην ἡμῶν
ἐπὶ τὴν ὠσκουσαν ὅ ἐστι τῶν
μειζόνων ἐφίεσθαι. αὖ δὲ,
ἡ πόρρω περὶ τὰ λεχθέντα,
καὶ αὖθις ἀντερωτῶν. ἡ δὲ πρὸς
αὐτὰς ἔφη· οὐ καὶ γνοεῖτε
τὴν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ παραβο-
λὴν περὶ τῶν ἑκατὸν καὶ ἑξή-
κοντα καὶ τριάκοντα. ἡ μὲν
οὖν ἑκατοντάς, ἐστὶ τὸ ἡμέτε-
ρον ἐπάγγελμα. ἡ δὲ ἑξηκον-
τάς, τὸ τῶν ἐγκρατευτῶν.
ἡ δὲ τριακοντάς, τῶν σωφρό-
νως βιούντων. καὶ ἀπὸ μὲν
τῶν τριάκοντα ἐπὶ τὰ ἑξή-
κοντα, καλὸν μεταβαίνειν.
καὶ ἀπὸ τῶν ἑξήκοντα, ἐπὶ
τὰ ἑκατόν. ἀπὸ γὰρ τῶν μι-
κροτέρων ἐπὶ τὰ μείζω προ-
κόπτειν, καλόν. ἀπὸ δὲ τῶν
μειζόνων ἐπὶ τὰ ἐλάττονα
κατατρέχειν, οὐκ ἀκίνδυνον.
ὁ γὰρ ἀποξενώσας ἐπὶ τὰ χείρω,

οὐδὲ ἐν τοῖς ὀλίγοις στῆναι δύναται· ἀλλ᾽ ὥσπερ ἐν βυθῷ τῆς ἀπωλείας φέρεται. τινὲς

Οὖν παρθενίαν ἐπαγγελλόμεναι· καὶ ἀπήνειαν γνώμης τὸν λογισμὸν ὑποσυρόμεναι, προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις προφασίζονται. πρὸς γὰρ ἑαυτὰς λέγουσι· μᾶλλον δὲ πρὸς τὸν διάβολον· ὅτι ἐὰν σωφρόνως μᾶλλον δὲ ἀφρόνως βιώσωμεν, κἂν τῶν τελωνούντων ἀξιούμεθα. καὶ γὰρ φησὶν ὡς ποσὰ ἡ παλαιά, τῆς παιδοποιίας εἴχετο. γνωστὸν οὖν ἔστω τὴν γνώμην ταύτην τοῦ ἐχθροῦ εἶναι. ὁ γὰρ ἐκ τῶν μειζόνων ἐπὶ τὰ ἐλάττονα ἀνερχόμενος, ὑπὸ τοῦ διαβόλου βάλλεται· ὥσπερ γὰρ στρατιώτης φυγὰς ὁ τοῦτο δράσας κρίνεται. καὶ ἔχω ὅτι πρὸς τὴν ἐλάττω στρατείαν κεχώρηκε, συγγνώμης ἀξιοῦται. ἀλλ᾽ ὅτι ἀπέδρα, τὴν τιμωρίαν λαμβάνει. δεῖ οὖν

Καθὼς καὶ προεῖπον, ἐκ τῶν ἐλαττόνων, ἐπὶ τὰ πρόσω βαίνειν. καὶ τοῦτο ὁ ἀπόστολος διδάσκει λέγων· τῶν μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενοι τοῖς ἔμπροσθεν ἐπεκτείνεσθαι. δεῖ οὖν τοὺς τὴν ἕνατον τὰ δέκα κρατοῦντας, ταύτην εἰς ἑαυτὴν ἀνακυκλοῦν, καὶ πέρας μὴ διδόναι τῷ ἀριθμῷ. φησὶ γὰρ ὅταν πάντα ποιήσητε, εἴπατε ὅτι ἀχρεῖοι δοῦλοί ἐσμεν. δεῖ οὖν ἡμᾶς τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο ἐπανῃρημένας, σωφροσύνην τὴν εἰς ἄκρον κατέχειν. καὶ γὰρ καὶ παρὰ ταῖς κοσμικαῖς δοκεῖ σωφροσύνη πολιτεύεσθαι· ἀλλὰ οὐ μετ᾽ ἐπιστήμης αὐτῆ καὶ ἀφροσύνη διὰ τὸ ταῖς ἄλλαις αἰσθήσεσιν ἀεὶ ἁμαρτάνειν. καὶ γὰρ ὁρῶσιν ἀπρεπῶς· καὶ γελῶσιν ἀτάκτως. ἡμεῖς δὲ καὶ τούτων μάλιστα ἀφέμεναι, ἐπαναβῶμεν ταῖς ἀρεταῖς. καὶ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀφέλωμεν τὴν ματαίαν φαντασίαν. ὁ γὰρ φησὶν ἡ γραφή· οἱ ὀφθαλμοί σου ὀρθὰ βλεπέτωσαν. καὶ τὴν γλῶσσαν κωλύσωμεν τῶν τοιούτων ἁμαρτημάτων. ἀθέμιτον γὰρ τὸ τῶν ὕμνων ὄργανον, αἰσχρὰ προφέρειν ῥήματα. οὐ μόνον δὲ λέγειν αὐτὰ παραιτητέον, ἀλλὰ καὶ ἀκούειν. ταῦτα δὲ δυνατὸν φυλάττειν, ἐὰν μὴ ταῖς προόδοις συνεχῶς χρησώμεθα. διὰ γὰρ τῶν

Αἰσθήσεων ἡμῶν κἂν μὴ βουλώμεθα, οἱ κλέπται εἰσίασι. πῶς γὰρ δύναται οἶκος καπνοῦ ἐκ τῶν ἔξωθεν κινηθέντος καὶ τῶν θυρίδων ἀνεῳγμένων μὴ μελαίνεσθαι.

δύναται καὶ ὡς οὖν παραιτεῖσθαι
προσήκει τὰς εἰς τὴν ἀγορὰν
προελεύσεις. εἰ γὰρ ἐπαχθὲς
καὶ βαρὺ ἡγούμεθα ἀδελφοὺς
ἡγουμένους γυμνοὺς θεάσασθαι,
πόσῳ μᾶλλον ἐπιβλαβὲς ἡμῖν
ἔσται θεωρῆσαι ἐπὶ τῶν πλα-
τειῶν, τοὺς ἀπρεπῶς γεγυ-
μνωμένους. εἶτα μὴν, καὶ ἄ-
κολα ῥήματα λέγοντας.
ἐκ τούτων γὰρ συμβαίνει, ἀκ-
αίρους καὶ λοιμώδεις φαντασί-
ας προσέρχεσθαι. ὁπηνίκα
δὲ καὶ εἰς τοὺς οἴκους ἑαυτῶν
κατέρχομεν, οὐδὲ ἐκεῖ ὀφεί-
λομεν ἔχειν τὸ ἀμέριμνον·
ἀλλ' ἀγρυπνεῖν. γέγραπται
γάρ· γρηγορεῖτε. ὅσον δὲ ἐάν
τὰς ἀσφαλιζόμεθα πρὸς σω-
φροσύνην, τοσούτῳ δριμυ-
τέροις συμπλεκόμεθα λογι-
σμοῖς. ὁ γὰρ προσθεὶς φησὶ γνῶ-
σιν, προσθήσει ἄλγημα. ὅσον
γὰρ προκόπτουσιν οἱ ἀθληταί,
τοσοῦτον μείζοσι συναπαντῶσιν
ἀνταγωνισταῖς. ὅρα πόσον ἀ-
πόστης. καὶ οὐκ ὀλιγωρήσας τῆς
τὰ πρῶτα. τὴν ὑλικὴν καὶ
ἔμπρακτον ἐνίκησας πορ-
νείαν, τὴν διὰ τῶν αἰσθήσε-
ων σοι προστίθησιν ὁ ἐχθρός.
ὅταν δὲ καὶ ταύτης ἑαυτὴν κω-
λύσῃς, ἐν τοῖς κατὰ διάνοιαν
χωρίοις ἐμφωλεύει τὸν ἀγῶνα
σοι κινῶν πόλεμον. πόσῳ δὲ

γὰρ ἀπρεπῆ καὶ σχήματα καὶ
ὁμιλίας ἀρχαίας, ταῖς ἤδη σου
ἀναζούσαις πορνείαις φέρει.
Ἀεὶ οὖν μὴ συγκατατίθεσθαι
τοῖς φαντάσμασι. γέγρα-
πται γάρ· ἐὰν πνεῦμα τοῦ
ἐξουσιάζοντος ἀναβῇ ἐπὶ σέ,
τὸν τόπον σου μὴ ἀφῇς. ἡ γὰρ
πρὸς ταῦτα συγκατάθεσις,
ἔφασκεν ὁ λόγος, ἐστὶ τῇ κοσμικῇ
πορνείᾳ. σπουδαστέον γάρ φη-
σι διωλαπῶς ἐκδαπανήσονται·
μεγίστας οὖν ὁ πρὸς τὸ ἀπαντᾶν
τῆς πορνείας ἀγών. τὸ γὰρ
ἐν κακοῖς κεφάλαιον τοῦ
ἐχθροῦ πρὸς ἀπώλειαν ψυ-
χῆς, τοῦτό ἐστι. καὶ τοῦ φο-
ινιττόμενος ὁ μακάριος
Ἰώβ, ἔλεγε πρὸς τὸν διάβο-
λον· ὁ ἔχων τὴν δύναμιν
ἐπ' ὀμφαλοῦ γαστρός. πολ-
λαῖς μὲν οὖν καὶ διαφόροις
μηχαναῖς τὸ τῆς πορνείας
κέντρον, κινεῖ διάβολος,
κατὰ τῶν φιλοχρίστων ἀνδρῶν.
πολλάκις γοῦν καὶ διαπόλω
ἀδελφικὴν ἀμεθόρμησεν ὁ
κακόφρων, εἰς τὴν οἰκείαν
κακίαν. καὶ γὰρ παρθένους
φυγοῦσα γάμον καὶ φαντα-
σίαν παντὸς τοῦ βίου, διασχί-
σεως ἀδελφικῆς ὑποσκε-
λίσαι. καὶ μοναχοὺς δὲ ἑτέρω-
σε πάνω ποιοῦ φυγόντας καὶ
αὐτοὺς πορνικὸν σχῆμα. καὶ

ἢ παρὰ τῆς δι' εὐλαβείας ὁμιλί-
ας. τοῦτο γὰρ τοῦ ἐχθροῦ ἔργον,
τὸ ἀμφιαζόμενον τὰ ἀλλό-
τρια, τὰ οἰκεῖα λανθάνοντως
περιβάλλεσθαι. δεῖ ἡμᾶς γινώσ-
κειν τοῦτο. καὶ ὑποτίθησιν
αὐτῷ παγίδα. οἶμαι δὲ καὶ
τὸν κύριον περὶ τούτου λέγειν,
ὡς ἔρχονται πρὸς ἡμᾶς ἐν ἐν-
δύμασι προβάτων, ἔσωθεν
δέ εἰσι λύκοι ἅρπαγες. τί
οὖν πρὸς τοῦτο ποιήσομεν; γε-
νώμεθα φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις
καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί.
πανοῦργον κατὰ τὰς παγίδας
αὐτοῦ κινουμένους λογισμούς. τὸ
μὲν γὰρ γίνεσθαι φρονίμους ὡς
οἱ ὄφεις εἴρηται, πρὸς τὸ μὴ
λανθάνειν ἡμᾶς, τὰς ὁρμὰς
τοῦ διαβόλου. τὸ γὰρ ὅμοιον
ἐκ τοῦ ὁμοίου, ταχίστην ποιεῖ-
ται τὴν διάγνωσιν. τὸ δὲ ἀκέ-
ραιον τῆς περιστερᾶς, δείκνυ-
σι τὸ καθαρὸν τῆς πράξεως. τὸ
μὲν οὖν ἔργον ἀγαθόν, ἵνα ἀπο-
φυγὴ ἔσται τοῦ χείρονος. πῶς
δὲ φύγωμεν ὁμοίως οἴδαμεν.

Δεῖ οὖν ἡμᾶς κατέμμονοι ἀναλαμ-
βανούσας τοῦ ἐχθροῦ τὴν δει-
νότητα, φυλάττεσθαι ἀπὸ
τῆς τούτου κακομηχανίας. φη-
σὶ γάρ· ὃς περιάγει ζητῶν τίνα
καταπίῃ. καὶ τὰ βρώματα
αὐτοῦ ἐκλεκτά. δέον οὖν
πάντοτε γρηγορεῖν. καὶ γὰρ ὁ
ἐχθρός, καὶ διὰ τῶν ἔξωθεν
πραγμάτων γρηγορεῖ, καὶ
διὰ τῶν ἔνδον λογισμῶν δα-
μάζει. καὶ πλέον διὰ τῶν ἔν-
δον. καὶ γὰρ νύκτωρ καὶ μεθ'
ἡμέραν ἀΰλως προσέρχε-
ται. τίνος οὖν χρεία πρὸς

Τοὺς παρόντας πολέμους, δῆλον.
ὡς ἀσκήσεως ἐπιπόνου καὶ
καθαρᾶς προσευχῆς. ἀλλὰ
ταῦτα μὲν γενικῶς ἀπὸ παντὸς
λογισμοῦ ἀλεξιτήρια πέφυ-
κε. δεῖ δὲ καὶ ἰδικῶς τισὶν
ἐννοίαις χρήσασθαι πρὸς
τὸν παρόντα τῆς ψυχῆς λοι-
μὸν ἀπώσασθαι. καὶ ἐπελθόν-
τος τοῦ αἰσχίστου λογισμοῦ, ἀν-
θυποφέρειν αὐτοῦ τὰ ἐναν-
τία. ἃ γὰρ γένοιτο ἂν τοῖς κατ-
διάνοιαν ἐγχωρείοις ὅπερ ἐσω-
δ' ἀπρεποῦς φαντασία, τῷ
λογισμῷ τὸ παρὸν τιμωρη-
τέον. καὶ οὕτως τοῦ εἰδώ-
λου τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκκολα-
πτέτω. τῶν δὲ παρειῶν
τὰς σάρκας ἐξαιρείτω. ὑπο-
τεμνέτω δὲ τὰ χείλη. καὶ ὁ-
ράτω λοιπόν, πηλὸν ὀστέων
ψιλῶν. δυσειδῆ. καὶ οὕτω
κατανοείτω τί ἦν τὸ ποθού-
μενον. οὕτω γὰρ ἂν ὁ λογι-
σμὸς, ἀπαλλαγείη καὶ διωχθεί-
η, τῆς ματαίας πλάνης. τὸ
γὰρ φιλούμενον οὐδὲν ἦν. ἢ
αἷμα φλέγματι μεμιγμένον.

ὅπερ καὶ τὰ φάσματα χρεί-
αν παρέχει τοῖς ζώοις· οὕτω
μὲν οὖν καὶ διὰ τῶν τοιούτων
λογισμῶν, εἰκὸς ἀποσοβεῖ-
σθαι τὴν μυσαρὰν κακίαν· ἐ
καθάπερ ἧλον ἥλῳ ἐκκρου-
ειν προσῆκε τὸν δαίμονα·
ἔτι γε μὴν δέον καθόλου τοῦ
ἐρωμένου τὸ σῶμα, ἕλκη βα-
ρύοσμα καὶ σηπεδόνων δια-
βρύον ὑπογράφειν τῷ λογι-
σμῷ· καὶ συντόμως φάναι νε-
κρῷ παραπλήσιον· ἢ καὶ ἑαυ-
τὸν νεκρὸν τοῖς ἔνδοθεν ὀφθαλ-
μοῖς ὑποτιθέναι· οὕτω γὰρ
ἐγχωρεῖ τῆς ἡδυπαθείας ἀπο-
στῆναι· μεῖζον δὲ πάντων ἐστί,
τὸ τὰ πρὸς ἄρχειν· οὕτω γὰρ καὶ
τῶν ὑπογαστρίων ἡδονῶν κρα-
τῆσαι. ἦν μὲν οὖν θεῖον σύμ-
πόσιον τῶν παρουσῶν· ἐκ γὰρ
τῆς σοφίας κρατήρων εὐφραί-
νοντο· ἦν δὲ αὐταῖς οἰνοχο-
οῦσα τὸ θεῖον νᾶμα, ἡ μακα-
εία ζητητική· ἑκάστη δὲ αὐ-
τῶν, ἐδέχοντο ὅπερ ἐβούλοιν-
το· καὶ μία τῶν συνελθουσῶν
ἐπυνθάνετο αὐτῆς λέγουσα·
εἰ τέλειον ἀγαθὸν ἡ ἀκτημο-
σύνη. ἡ δὲ, ἔφη· καὶ πάνυ
τέλειον ἀγαθὸν ταῖς δυναμέναις·
αἱ γὰρ ὑπομένουσαι τοῦτο, θλῖ-
ψιν μὲν ἔχουσι τῇ σαρκί· τῇ δὲ
ψυχῇ, ἄνεσιν. ὥσπερ γὰρ
Τὰ στερεὰ ἱμάτια πατούμενα
καὶ περιστρεφόμενα πλύνεται,
οὕτω καὶ ἡ ἰσχυρὰ ψυχὴ διὰ
τῆς ἑκουσίου πενίας, πλέον κρα-
τύνεται· αἱ δὲ ἀσθενέστερον τὸν
λογισμὸν ἔχουσαι, τὸ ἐναντίον
ταῖς στερεωτέραις πάσχουσι· καὶ γὰρ
πρὸς ὀλίγον θλιβεῖσαι ὥσπερ
τὰ διερρωγότα ἱμάτια, ἀπόλ-
λυνται· μὴ φέρουσαι τὴν διὰ τῆς
ἀρετῆς πλύσιν. καὶ μία μὲν ἀμ-
φοτέρων ἡ τέχνη τῆς πλύ-
σεως· καὶ εἷς ὁ τεχνίτης· διά-
φορον δὲ τῶν ἱματίων τὸ τέ-
λος· τὰ μὲν, γὰρ ῥήγνυται καὶ
ἀπόλλυται· τὰ δὲ, λευκαίνεται
καὶ ἀνακαινίζεται. φαίη οὖν
ἄν τις ἀγαθὸν κειμήλιον τὴν
ἀκτημοσύνην τῷ ἀνδρείῳ φρο-
νήματι· καὶ γὰρ τῶν πρακτι-
κῶν ἁμαρτημάτων, χαλινὸς
τυγχάνει· δεῖ δὲ πάντως
πρῶτον ἐγγυμνασθῆναι τοῖς
πόνοις λέγω δὴ νηστείᾳ· καὶ
χαμευνίᾳ· καὶ τοῖς ἄλλοις
τοῖς κατὰ μέρος· καὶ οὕτω ταύ-
την τὴν ἀρετὴν κτήσασθαι· οἱ γὰρ
Μὴ οὕτω ποιήσαντες, ἀθρόως
δὲ ἐπὶ τὴν ἀποβολὴν τῶν χρη-
μάτων δραμόντες ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
μεταμελείᾳ ἑάλωσαν· ὄργανα γὰρ
τοῦ ἀπολαυστικοῦ βίου τὰ
χρήματα τυγχάνει· ἀναλέγου οὖν
πρῶτον τὴν σεαυτοῦ τέχνην, τοῦ-
τ' ἔστι, τὴν γαστριμαργίαν καὶ
τὸ ἀβροδίαιτον, καὶ οὕτως ἀ-

κόλως περιτέμνειν δυνήσει
τὴν τῶν χρημάτων ὕλην· βαρὺ
γὰρ οἶμαι, τέχνης παρούσης, ὄρ-
γανα μὴ τυγχάνειν· ὁ γὰρ μὴ
ἀποβαλὼν τὸ πρῶτον, πῶς
τὸ δεύτερον δέξασθαι δυνήσεται.
διὰ τοῦτο καὶ ὁ σωτὴρ διαλε-
γόμενος πρὸς τὸν πλούσιον,
οὐκ ἀθρόως αὐτῷ τὴν ἀπο-
βολὴν τῶν χρημάτων προστά-
τει, ἀλλὰ προερωτᾷ αὐτὸν
εἰ τὰ τοῦ νόμου πεποίηκε.
Καὶ διδασκάλου γνησίου πρό-
σωπον ἀναδεξάμενος ἐ-
ρωτᾷ, εἰ τὰ στοιχεῖα ἔμαθες
ἢ τὰς συλλαβὰς παρείληφας.
καὶ εἰ τῶν ὀνομάτων ἐν ἕξει
γέγονας, δεῦρο λοιπὸν καὶ
ἐπὶ τὴν τελεωτάτην ἀνα-
γνῶσιν, τουτέστιν, ὕπαγε πώ-
λησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ
δὸς πτωχοῖς· καὶ δεῦρο ἀκο-
λούθει μοι· καὶ τάχα οἶμαι, ὡς
εἰ μὴ τὰ ἐξετασθέντα ἦν
ὑποσχόμενος πεποιηκέναι, οὐ-
κ ἂν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἀκτημοσύ-
νην προετρέψατο· πῶς γὰρ ἂν
ἠδύνατο πρὸς ἀνάγνωσιν
ὁρμῆσαι, τὴν τῶν συλλαβῶν
ἀγνοῶν δύναμιν· καλὴ οὖν
Ἡ ἀκτημοσύνη, τοῖς ἐν ἕξει τῶν
καλῶν γενομένοις· πολλῶν
γὰρ τῶν περιττῶν τὴν ἀποβο-
λὴν ποιησάμενοι πρὸς τὸν κρ[illegible]
φέρουσι τὸ νεῦμα· τὸ θεῖον ἐκεῖ-
νο διδόντες λόγιον καθαρῶς,
τὸ λέγον· οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν
πρὸς σὲ ἐλπίζουσι· καὶ σὺ δί-
δως τὴν τροφὴν τοῖς ἀγαπῶ-
σιν ἐν εὐκαιρίᾳ· ἄλλως δὲ πά-
λιν μεγάλην ὠφέλειαν κομί-
ζονται· μὴ γὰρ ἔχοντες τὸν
νοῦν περὶ τὸν ἐν τῇ γῇ θησαυ-
ρόν, τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλεί-
αν φαντάζονται· καὶ τὸ ἀπὸ
τοῦ ὑμνῳδοῦ διαλεχθὲν ῥῆ-
μα ἐκτελοῦσι σαφῶς τὸ λέ-
γον· κτηνώδης ἐγενήθην
παρὰ σοί· ὥσπερ γὰρ τὰ ὑπο-
ζύγια τὴν οἰκείαν ἐργασίαν
ποιούμενα ταῖς πρὸς τὸ ζῆν
τροφαῖς μόναις ἀρκοῦνται,
οὕτω καὶ οἱ τῆς ἀκτημοσύνης
ἐρασταί· τὴν μὲν τοῦ ἀργυρίου
κτῆσιν, ὡς οὐδὲν οὖσαν λογί-
ζονται· πρὸς μόνην δὲ τὴν ἐφή-
μερον τροφὴν τὴν διὰ τοῦ σώ-
ματος ἐργασίαν ποιοῦνται.
Οὗτοι τῆς πίστεως τὴν κρηπῖ-
δα κατέχουσι· πρὸς αὐτοὺς γὰρ
εἴρηται παρὰ τοῦ κυρίου τὸ μὴ με-
ριμνᾶν περὶ τῆς αὔριον· καὶ
ὅτι τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, οὐ
σπείρει οὐδὲ θερίζει· καὶ ὁ πατὴρ
ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· τούτοις
τοῖς λογίοις θαρρήσασαι, τὸ
προφητικὸν ἐκεῖνο φθέγγονται
ῥῆμα τὸ λέγον· ἐπ[illegible] διό
ἐλλήνσα· καὶ ὁ ἐχθρὸς δὲ πλέ-
ον ὑπὸ τῶν ἀκτημόνων ἡττᾶται.

τί γὰρ βλάπται οὐκ ἔχει· αἱ γὰρ
πλεῖσται τῶν θλίψεων καὶ τῶν
πειρασμῶν, ἐν ταῖς ἀφαιρέ-
σεσι τῶν χρημάτων προσγί-
νονται· τί γὰρ ποιῆσαι ἔχει
ὁ ἐναντίος χωρεῖ ἀπορείαν;
οὐ παρέστιν· ὑποζύγια φθεῖραι;
ἀλλ' οὐδὲ ταῦτα ἔχουσι· φιλτά-
των ἅψασθαι; ἀλλὰ καὶ τού-
τοις, μακρὰν χαίρειν εἶπον.
οὐκοῦν μεγίστη κατὰ τοῦ ἐχθροῦ
τιμωρία· καὶ πολύτιμος
τῇ ψυχῇ θησαυρός, ἡ ἀκτημο-
σύνη· ὅσον δὲ αὕτη θαυμαστὴ
καὶ ὑπέρογκος εἰς ἀρετήν, το-
σοῦτον εἰς κακίαν φαύλη καὶ
μοχθηρά, ἡ φιλαργυρία· καὶ
Ἀληθῶς ὁ θεσπέσιος Παῦλος πε-
ρὶ ταύτης εἴρηκεν, ὅτι πάν-
των τῶν κακῶν αἰτία ἐστί· δι'
ἐπιθυμίαν γὰρ τοῦ πλούτου,
ἐπιορκία· κλοπή· ἁρπα-
γή· πλεονεξία· πορνεία·
φθόνος· φόνος· μισαδελφί-
α· πόλεμος· εἰδωλολατρεί-
α· καὶ αἱ παραφυάδες τού-
των· ὑποκρίσεις· κολακεῖαι·
καταγνώσεις· πάντων οὖν αἰ-
τία τούτων, ὡμολόγηται ἡ
φιλαργυρία· ὅθεν δὴ καὶ
πάντων αὐτὴν τῶν κακῶν
μητέρα, ὁ ἀπόστολος ὠνόμασεν.
οὐ μόνον δὲ ὁ θεὸς τοὺς φιλαρ-
γύρους τιμωρεῖται, ἀλλά
γε καὶ οἴκοθεν οἱ τοιοῦτοι ἑαυτοὺς

καταφθείρουσι· καὶ ἀκό-
ρεστον φέροντες τὴν κακίαν,
οὐκ ἔχουσι τέλος τοῦ σκοποῦ·
ὅθεν ἀνίατος αὐτοῖς ἡ πλη-
γή· ὁ μηδὲν ἔχων, ὀλίγων
ἐπιθυμεῖ· καὶ τυχὼν τού-
των πλειόνων ὀρέγεται· ἑ-
κατὸν χρυσοῦς ἔχει, καὶ εὔχε-
ται χιλίων· καὶ τούτων ἀ-
πορήσας, πρὸς ἄπειρον
φέρει τὸ νεῦμα· καὶ οὕτως
μὴ ἔχοντες ἑαυτῶν στῆσαι
τὸ τέλος, ἀεὶ πενίαν ὀδύ-
ρονται· φέρει δὲ ἡ φιλαργυ-
ρία ἀεὶ μεθ' ἑαυτῆς τὸν φθό-
νον· καὶ πάντως φθείρει πρώ-
τως τὸν κτησάμενον· ὥσπερ
Γὰρ αἱ ἔχιδναι γεννώμεναι
πρῶτον τὰς ἰδίας μητέρας φθεί-
ρουσι, πρὶν ἢ ἄλλους ἀδική-
σωσιν, οὕτω καὶ ὁ φθόνος
τὸν κτησάμενον καταμαραί-
νει· πρὶν ἢ τοὺς γείτονας
καταμεμφθῇ· μέγα ἦν πρᾶ-
γμα, εἰ τοσοῦτον ἀδικώμεθα
ὑπομένειν πόνους ζητῆσαι
τὸ δόκιμον ἀργύριον, ὅσοις
ἀνεικάστοις περιπίπτουσιν
οἱ τοῦ ματαίου κόσμου θηραταί·
ναυάγια ὑπομένουσι· πει-
ρατηρίοις προσομιλοῦσι· λη-
σταῖς κατὰ τὴν γῆν περιπίπτου-
σιν· ἀνέχονται ζάλης καὶ πνευ-
μάτων βιαίων· καὶ πολλάκις
κερδαίνοντες, πένητας ἑαυτοὺς

φάσκουσι διὰ τοῦ φθονοῦντας. ἡμεῖς δὲ οὐδ' ὅλως ἐστὶ τοιοῦτον κινδύνων κατατολμῶμεν, χάριν τοῦ ἀληθινοῦ κέρδους. εἰ δὲ ὑπὸ καὶ μικροῦ τινὸς εὐπορήσομεν, μεγαλωνόμεναι ἐπιδεικνύουσαι τοῖς ἄλλοις. καὶ πολλάκις οὐδὲ τὸ γενόμενον προσφερόμεναι εἰς διήγησιν. εὐθέως δὲ καὶ ὃν δοκοῦμεν ἀνθηρὰ τοῦ καλοῦ ἔχειν, ὑπὸ τοῦ ἑτέρου κλεπτόμεθα. καὶ πολλάκις ὅτε κερδαίνουσιν ἐκεῖνοι, τῶν πλειόνων ἐφίενται. καὶ τὰ μὲν παρόντα, οὐδὲν ἡγοῦνται· πρὸς δὲ τὰ μὴ παρόντα ἀποτείνονται. παράδοξον οὖν ὑπὸ

Δὴν δέον θέσθαι, ὑπὲρ τοῦ λανθάνειν τὸ κέρδος. αἳ δὲ τὰ ἑαυτῶν κατορθώματα διηγούμεναι, πειράσθωσαν, τὰ ἐν αὐτοῖς ἐλαττώματα λέγειν. εἰ δὲ ταῦτα κρύπτουσιν ἕνεκεν τοῦ μὴ παρὰ τῶν ἀκουόντων ψεχθῆναι, πολλῷ μᾶλλον ἐκεῖνα λέγειν φυλακτέον. τὸ γὰρ ταῦτα λέγειν, ἀλλοτρίου θεοῦ. καὶ γοῦν οἱ κατὰ τὸν κόσμον βιοῦντες, τὸ ἀνάπαλιν ποιοῦσι. καὶ τὰ μικρὰ ἑαυτῶν πταίσματα, μετὰ προσθήκης ὧνπερ ἔπραξαν διηγοῦνται. τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων ἀποβαλλόμενοι.

τὰ μὲν τοι ἀγαθά, κρυπτέσθωσαν πρὸς ἀσφάλειαν ψυχῆς. ὥς-

Περ γὰρ θησαυρὸς φανερωθεὶς δαπανίζεται, οὕτω καὶ ἀρετὴ γνωριζομένη καὶ δημοσιευομένη ἀφανίζεται. καὶ ὥσπερ κηρὸς τήκεται, ἀπὸ προσώπου πυρός· οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ ἀπὸ ἐπαίνων διαχεῖται καὶ ἀποβάλλει τὸν τόνον. καὶ τὸ ἐναντίον δὲ τούτων πάλιν ἔσται. ἡ γὰρ ἡ θερμότης ἔλυσε τὸν κηρόν, ἡ ψύξις αὐτοῦ ἄρα τὴν πῆξιν ποιήσεται. καὶ ὁ ἔπαινος ἀφαιρεῖται τοῦ τόνου τὴν ψυχήν, πάντως ὀνειδισμὸς καὶ ὕβρεις, εἰς μέγεθος αὐτῆς τὴν ἀρετὴν ἄγει. χαίρετε γάρ φησι καὶ ἀγαλλιᾶσθε ὅταν πᾶν ψεῦδος καθ' ὑμῶν εἴπωσιν οἱ ἄνθρωποι. καὶ ἀλλαχοῦ φησιν· ἐν θλίψει ἐπλάτυνάς με. καὶ πάλιν· ὀνειδισμὸν προσεδόκησεν ἡ ψυχή μου καὶ ταλαιπωρίαν. καὶ ἄλλα μυρία τοιαῦτα ἔστι τῇ γραφῇ προσλαβομένας θεάσασθαι. ἔστι λύπη ἐπωφελής. καὶ ἔστι λύπη φθοροποιός. τῆς μὲν χρησίμης λύπης, τὸ μέν ἐστι περὶ τῶν οἰκείων ἁμαρτιῶν στενάζειν. τὸ δέ, καὶ περὶ τῆς τοῦ πλησίον ἀγνωσίας. τὸ δέ, πρὸς τὸ μὴ ἐκπεσεῖν

τῆς περιθέσεως. τὸ δέ, ἵνα
τῆς τελειοτάτης ἐφάψηται
ἀγαθότητος. ταῦτα μὲν οὖν τῆς
γνησίας λύπης τὰ εἴδη. ἔ-
στι δὲ καὶ τοῦ ἐχθροῦ τις τούτοις
συναφθεῖσα. ἐμβάλλει γὰρ
καὶ οὗτος, λύπην ἀλογίας
μεστήν. ἥπερ καὶ ἀκηδία πρὸς
τινων ὀνομάζεται. δεῖ οὖν τοῦ
τοιούτου πνεύματος, εὐχῇ μάλιστα
ἀποσοβεῖν καὶ ψαλμωδίᾳ.
τῶν οὖν ἀγαθῶν μεμνημένων ἐ-
χομένας ἡμᾶς, οὐ χρὴ οἴεσθαι
τινὰ ἐν τῷ βίῳ ἄφευκτα
εἶναι. φησὶ γὰρ ἡ γραφή.
ὥσπερ πᾶσα κεφαλὴ εἰς πόνον.
καὶ πᾶσα καρδία εἰς λύπην.
ἐνὶ γὰρ λόγῳ τούτῳ τὸ πνεῦμα
τὸ ἅγιον συνέγραψε τὸν
μονήρη βίον, καὶ τὸν κοσμι-
κόν. διὰ μὲν τοῦ πόνου
Τῆς κεφαλῆς, τὸν μονήρη αἰνί-
ττεται τρόπον. κεφαλὴ γάρ,
τὸ ἡγεμονεῦον. τοῦ γὰρ σο-
φοῦ φησίν· οἱ ὀφθαλμοί, ἐν
τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ. τὸ γὰρ ὁ-
ρατικὸν ὥς οἶμαι, ἐν ταύτῃ
τυγχάνει. τὸν δὲ πόνον εἶ-
πε, διότι πᾶσα ἀρετή, ἐκ
πόνων κατορθοῦται. διὰ
δὲ τῆς καρδίας λύπης,
τὸ ἄστατον καὶ μοχθηρὸν τῶν
κοσμικῶν ἐδήλωσεν ἦθος.
θυμοῦ γὰρ καὶ λύπης οἰκητή-
ριον, τὴν καρδίαν τινὲς ἀπεφά-
σαν. μὴ δοξαζόμενοι γὰρ
τινές, λυποῦνται. τῶν ἀλ-
λοτρίων ὀρεγόμενοι, τή-
κονται. πενόμενοι, δυσφο-
ροῦσι. πλουτοῦντες, ἐκμαί-
νονται. μηδὲ ὕπνου τυγχά-
νοντες διὰ τὴν τῶν παρόν-
των φυλακήν. μὴ οὖν ὑπο-
συρῶμεν ἡμεῖς τῷ φρονή-
ματι τὰ λυγροῦσαι τὰς ἐν κόσμῳ,
ἀμείνονας τυγχάνειν. τά-
χα γὰρ ὡς πρὸς σύγκρισιν, πολ-
λοὶ κοπιῶσι. τίκτουσι χα-
λεπῶς καὶ ἐπικινδύνως
καὶ τὴν πάσχουσι πρὸς τὴν γα-
λακτοτροφίαν. καὶ νοσοῦσι
τοῖς τέκνοις, συννοσοῦσι. ἐ-
ταῦτα ὑπομένουσι, τὴν ὅσ-
του πόνου μὴ ἔχουσαι. ἡ γὰρ
τὸ σῶμα πηροῦνται τὰ κυη-
θέντα, δολοφονεῖ τοὺς γεν-
Ανήσαντας. ταῦτα οὖν εἰ-
δυῖαι, μὴ δελεαζώμεθα ὑπὸ
τοῦ ἐχθροῦ ὡς αἱ ἐν τῷ κό-
σμῳ, διότι καὶ ἀμείνονος
τυγχάνουσι βίου. γεννῶσαι
μὲν γὰρ διὰ τῶν πόνων, φθεί-
ρονται. μὴ τίκτουσαι δέ, ὡς
στεῖραι καὶ ἄγονοι ὑπὸ τῶν
ὀνειδιζομένων ἐκτήκονται.
ταῦτα δὲ ὑμῖν λέγω, πρὸς
τὸ ἀσφαλίζεσθαι ὑπὸ τοῦ
ἐναντίου. οὐ πάσαις δὲ πε-
φύκεν ἄρα μόνα διὰ τὰ λεγό-
μενα. ἀλλὰ μόναις ταῖς

τὸν μονήρη βίον ἐθέλουσαν.
ὥσπερ γὰρ τοῖς ζώοις οὐ μία
τροφή, οὕτως οὐδὲ πᾶσι
τοῖς ἄλλοις ὁ αὐτὸς λόγος
συμφέρει· οὐδὲ γὰρ φησὶ
οἶνον νέον βάλλειν εἰς ἀ-
σκοὺς παλαιούς· ἄλλως μὲν
γὰρ ἐπαίρονται οἱ θεωρίας καὶ
γνώσεως ἐμφορούμενοι· ἑ-
τέρως δὲ, οἱ ἀσκητικῆς
καὶ πρακτικῆς ἀντεχόμε-
νοι· καὶ πρὸς διάφορα οἱ κα-
τὰ κόσμον ἀναστρεφόμενοι.
Ὥσπερ γὰρ τῶν ζώων τινὰ μὲν
ἐπὶ χερσαῖα· τινὰ δὲ, ἔνυ-
δρα· τινὰ δὲ πτηνά, οὕτω
καὶ οἱ ἄνθρωποι· οἱ μὲν, τὸν μέσον
βίον κατέχουσιν, ὡς τὰ χερ-
σαῖα· οἱ δὲ, πρὸς τὰ ὕψη ἀνα-
πτερυγίζουσιν, ὡς τὰ πτηνά·
οἱ δὲ, τοῖς ὕδασι τῶν ἁμαρ-
τιῶν κεκαλυμμένοι ὡς οἱ
ἰχθύες. ἦλθον γὰρ εἰς τὰ
βάθη τῆς θαλάσσης, καὶ κα-
ταιγὶς κατεπόντισέ με. ἐν
τοιαύτῃ μὲν, ἡ τῶν ζώων φύ-
σις. ἡμεῖς δὲ ὡς δέ τοι
πτεροφυῆσθαι, ἐπὶ τὰ
ὑψηλότερα ἐπιβῶμεν·
καὶ καταπατήσωμεν λέ-
οντα καὶ δράκοντα· καὶ τοῦ
ποτὲ ἄρχοντος, νῦν ἄρξομεν,
ἐὰν ὅλην ἡμῶν τὴν δια-
νοιαν, τῷ σωτῆρι προσε-
νέγκωμεν. ἀλλ' ὅσον ἡμεῖς

κορυφούμεθα πρὸς τὰ ὕψη,
κἂν κόσμος ἐμποδίζειν πει-
ρᾶται. διὰ τῶν ἰδίων παγί-
δων· καὶ τί μέγα, εἰ ἔχειν ἡμᾶς
ἀντιπάλους πρὸς τὸ ὕψος
ὁρμῶντας· ὅπου γε, καὶ πρὸς
τὰ εὐτυχῆ φθονοῦσι· κἀγὼ
τοὺς ὑπὸ γῆν τεθαμμένους θη-
σαυρούς, οἱ τοιχωρύχοι λαμ-
βάνειν ἀνοσίως. εἰ οὖν καὶ
πρὸς τὴν γηΐνην φαντασίαν
ἀντίκεινται, πόσῳ μᾶλλον
πρὸς τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλεί-
αν φθονήσουσι· δεῖ οὖν κα-
τ' αὐτῶν παντοίως ὁπλίζεσθαι.
καὶ γὰρ ἐκ τῶν ἔξωθεν προσέρ-
χονται· καὶ ἐκ τῶν ἔνδοθεν
κινοῦνται· καὶ καθάπερ
ναῦς, ποτὲ μὲν, ὑπὸ τῶν
ἔξωθεν τρικυμιῶν κατα-
βαπτίζεται· ποτὲ δὲ, ὑπὸ τῆς
ἔνδον ἀντλίας, ὑποβρύχιος
γίνεται, οὕτω δὴ καὶ ἡμεῖς
ποτὲ μὲν διὰ τῶν ἐκτὸς
πρακτικῶν ἁμαρτημάτων
ἀπολλύμεθα· ποτὲ δὲ διὰ
τῶν ἔνδον λογισμῶν ἀφανι-
ζόμεθα· δεῖ οὖν καὶ τὰς ἔ-
ξωθεν τῶν πνευμάτων ἐπι-
τηρεῖν προσβολάς, καὶ
τὰς ἔσωθεν τῶν λογισμῶν
ἀκαθαρσίας· πάντοτε δὲ
ἐγρηγορεῖν πρὸς τοὺς
λογισμούς· ἐπεὶ μὲν γὰρ ταῖς
ἔξωθεν τρικυμίαις, βοῶν

των τῶν μαστῶν. πολλά-
κις ὥσπερ ἡ πεῖρα, διὰ τῶν ἀνέμων
τὰ τῶν πλοίων γίνεται. αἱ δὲ
δυσπλοΐαι, καὶ κοιμωμένων πολ-
λάκις τῶν πλωτήρων, καὶ ἡ-
συχαζούσης τῆς θαλάσσης
ἐπισυμβαίνουσι. καὶ λανθά-
νοντες αὐτοὶ θανατοῦνται.
δεῖ οὖν ἐπιμελεστέραν πρὸς
τὸ λοιπὸν ποιεῖσθαι τὴν
διαμονήν. ὁ γὰρ ἐχθρὸς καθά-
περ οἶκον τὴν ψυχὴν βουλό-
μενος καθελεῖν, ἢ ἀπὸ τῶν
θεμελίων ποιεῖται τὴν πτῶ-
σιν, ἢ ἀπὸ τῆς ὀροφῆς ἀρχό-
μενος, πᾶσαν αὐτὴν διαφθεί-
ρει. ἢ καὶ διὰ τῶν θυρίδων
εἰσελθών, πρῶτον τὸν οἰκο-
δεσπότην ἀναιρεῖ. καὶ οὕτω
χειροῦται τὰ πάντα. θεμέ-
λιος μὲν οὖν ἐστι, τὰ καλὰ
ἔργα. ὀροφὴ δὲ ἡ πίστις.
θυρίδες δέ, αἱ αἰσθήσεις
διὰ πάντων δὲ πολεμεῖ ὁ
ἐχθρός. ὅθεν πολὺ ὀ-
φθαλμὸν δεῖ εἶναι, τὸν σω-
θῆναι βουλόμενον. οὐκ ἔ-
χομεν γὰρ ἐνταῦθα τὸ ἀμέ-
ριμνον. φησὶ γὰρ ἡ γραφή·
βλεπέτω ὁ ἑστηκώς, μὴ πέ-
σῃ. ἐν ἀδήλῳ πλέομεν.
θάλασσα γὰρ ὁ βίος ἡμῶν
ὑπὸ τοῦ ἱεροψάλτου Δαβὶδ
εἴρηται. ἀλλὰ τῆς θαλάσσης,
τὰ μὲν εἰσὶ πετρώδη. τινὰ

καὶ θηρίων πλήρη. τινὰ δέ,
καὶ γαλήνια. ἡμεῖς οὖν ἐν τῷ
γαληνιῶντι μέρει τῆς θαλάσσης
δοκοῦμεν πλέειν. οἱ δὲ
κοσμικοὶ ἐν τοῖς κινδυνώδε-
σι. καὶ ἡμεῖς μέν, ἡμέ-
ρας πλέομεν ὑπὸ τοῦ ἡλίου
τῆς δικαιοσύνης ὁδηγού-
μενοι. ἐκεῖνοι δέ, νυκτὸς
ὑπὸ τῆς ἀγνωσίας φερόμενοι.
ἀλλ' ἐνδέχεται πολλάκις τὸν
κοσμικὸν ἐν χειμῶνι καὶ ἐν
σκότει τυγχάνοντα, βοή-
σαντα καὶ ἀγρυπνήσαντα,
σῶσαι τὸ ἑαυτοῦ σκάφος. ἡ-
μᾶς δὲ ἐν γαλήνῃ ὑπὸ ἀμελεί-
ας βυθισθῆναι, τὸ πηδά-
λιον τῆς δικαιοσύνης ἀφι-
έντας. βλεπέτω οὖν ὁ
ἑστηκώς, μὴ πέσῃ. ὁ μὲν γὰρ

Π
εσών, μίαν ἔχει φροντίδα
τοῦ ἀναστῆναι. ὁ δέ γε ἑστηκώς,
φυλαττέσθω τοῦ μὴ πεσεῖν.
διαφορὰ γάρ τοι πτωμάτων.
οἱ μὲν γὰρ πεσόντες, τοῦ μὴ
ἑστηκέναι ἐστέρηνται. κείμενοι
δέ, οὐ πάνυ τι βλάπτονται.
ὁ δὲ ἑστώς, μὴ εὐτελιζέτω
τὸν πεπτωκότα. ἀλλ' ἑαυτὸν
φοβείσθω μὴ πεσὼν δια-
φθαρῇ, καὶ εἰς κατώτερον
κατενεχθῇ βόθρον. εἰκὸς γὰρ
καὶ τῆς κραυγῆς ἐπιληθεῖσθαι
ὑπὸ τοῦ βάθους τοῦ φρέατος,
μὴ δὲ βοηθεῖσθαι τῆς

φησὶ γὰρ ὁ δίκαιος, μὴ καταπιέτω με βυθός. μηδὲ συσχέτω ἐπ' ἐμὲ φρέαρ τὸ στόμα αὐτοῦ. ὁ πρῶτος πεσὼν ἔμεινεν. ὅρα μὴ καταπεσὼν καὶ σύ, θοίμηθεὶς ἔσω γένῃ. ὁ πεσών, οὐκ ἀσφαλίζεται τὴν θύραν. οὐδὲ μοχλῷ συμπάξῃς. ἀλλ' εἰ τὸ θεῖον ἐκεῖνο μελῳδὰ ῥῆμα τὸ φάσκον· φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου, μήποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον. μήποτε εἴπῃ ὁ ἐχθρός· ἴσχυσα πρὸς αὐτόν. ἀγρύπνει δὲ διηνεκῶς, διὰ τὸν ὠρυόμενον λέοντα. ταῦτα γὰρ ῥήματα ζωτελεῖ, πρὸς τὸ μὴ ἐπαίρεσθαι τίνα. ὅταν ἐν τῷ ἐπιστρέψαι καὶ στενάξαι, σωθήσεται. ὅρα οὖν

Τὴν· ἢ στηκοσα. διπλοῦς γάρ σοι ὁ φόβος ἐπίκειται. ἢ τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι πρὸς τὴν ἀρχαίαν δι' ὀλιγωρείας σοι τοῦ ἐχθροῦ προσπεσόντος, ἢ τοῦ μὴ τρέχουσαν σκελιασθῆναι. ὁ γὰρ ἐχθρὸς ἡμῶν ὁ διάβολος. ἢ ὄπισθεν ἕλκει πρὸς ἑαυτὸν ὁπηνίκα βραδεῖαν καὶ νωθρὰν τὴν ψυχὴν θεάσηται. ἢ δοκοῦσαν αὐτὴν σπουδαίαν εἶναι καὶ ἐπίπονον πρὸς ἀσκήσειν, ὑπεισέρχεται λεπτῶς καὶ κεκρυμμένως, διὰ τῆς ὑπερηφανείας· καὶ οὕτως, αὐτὸν δεθῆν τὴν ψυχὴν ἀπόλλυσι. τοῦτο τὸ ὅπλον σχίζατον καὶ κορυφαιότατον πάντων ἐστὶ τῶν κακῶν. διὰ τοῦτο ὁ διάβολος καταβέβληται. καὶ διὰ τοῦτο τοῖς δυνατωτέροις τῶν ἀγώνων πειρᾶται καθαιρεῖν. ὥσπερ γὰρ οἱ δεινότατοι τῶν πολεμιστῶν μετὰ τὸ διαπονῆσαι τὰ λοιπὰ τῆς ἀβελῆ· ἐπικρατούντων ἤ τι τῶν μαχίμων προβάλλονται τὴν ἰσχυροτέραν πάντων μάχαιραν, οὕτω καὶ ὁ διάβολος. μετὰ τό, τὰ πρῶτα αὐτοῦ δαπανῆσαι ἀκμητρά, τὸ τελευταῖον τελευταίῳ χρᾶται ξίφει, τῇ ὑπερηφανείᾳ. τίνες δὲ

Ἤσαν αἱ πρῶται αὐτοῦ παγίδες; δῆλον· ὡς γαστριμαργία· φιληδονία· πορνεία. ταῦτα γὰρ μάλιστα τὰ πνεύματα ἐπὶ τῶν νεωτέρων ἡλικιῶν συμβαίνουσιν. ἐπακολουθεῖ δὲ τούτοις, φιλαργυρεία· πλεονεξία· καὶ τὰ ὅμοια τούτοις. τῇ δὲ ἀθλίᾳ ψυχῇ ὅταν τούτων τῶν παγίδων περιγένηται· ὁπηνίκα γαστρὸς κρατήσει· ὅταν καὶ τοῖς ὑπογαστρίοις ἡδοναῖς ὑπερπηδήσῃ· ὅτε ἀργυρίου καταφρονήσει, τότε ὁ κακόφρων ποταπόθεν ἀπορηθείς, ὑποβάλλει

αὐτὴν διὰ τὸ ἄκτον κεκτῆσθαι· με-
γεθύνει γὰρ αὐτὴν ἄπερ ἐπιβ
κατὰ τῶν ἀδελφῶν ἐπαι-
ρεσθαι. βαρὺ καὶ ὀλέθριον
τοῦτο τοῦ ἐχθροῦ τὸ δηλητή-
ριον· πολλοὺς ἀθρόον ἐν τῷ
τῳ σχηματίσας, κατέβαλεν·
ὑποβάλλει τῇ ψυχῇ ἐμμαλαν-
μόθον καὶ θανατηφόρον· κα-
τειληφθεῖσαι γὰρ φθάνει τὰ ζω-
τὸν αὐτῶν, τὰ τοῖς πολλοῖς
ἀγνοούμενα. καὶ ὅτι ἐν μνή-
σεις τοὺς πολλοὺς ὑπο-
βάλλει. καὶ πλῆθος αὐτῶν
ἀνδραγαθημάτων προστί-
θησι· πάντων δὲ ὧν ἡμάρτεν,
εἰς λήθην αὐτὸν φέρει· πρὸς
τὸ, κατὰ τῶν ζώντων ἐπαί-
ρεσθαι. ὑποκλέπτει γὰρ ἐκ
τοῦ νοῦ αὐτοῦ τὰ πλημμελή-
ματα. οὐ πρὸς ὠφέλειαν
δὲ αὐτοῦ τοῦτο ποιεῖ· ἀλλὰ
πρὸς τὸ μὴ δυνηθῆναι αὐτὸν
εἰπεῖν, τὴν δαυιτικὴν ἐκεί-
νην φωνήν· τὸ, σοὶ μόνῳ ἥ-
μαρτον, ἐλέησόν με. οὔτε
μὴν συγχωρεῖ αὐτῷ λέγειν,
ἐξομολογήσομαί σοι κε ἐν
ὅλῃ καρδίᾳ μου. ἀλλ' ὥσπερ
αὐτὸς κατὰ διάνοιαν εἶπεν·
ἀναβήσομαι καὶ θήσω τὸν
θρόνον μου, οὕτω καὶ τοῦτον
φθάνει ζῆ. εἰς ἀρχάς τε καὶ
πρωτοκαθεδρίας. ἔτι τε δι-
δασκαλίας. καὶ ἰαμάτων

ἐκδόσεις. ἧς ἐπ' οὕτως ἀπο-
τωμένη ψυχὴ, φθείρεται καὶ
ἀπόλλυται δυσιάτῳ τῷ ἕλκει
πληγεῖσα. τί οὖν δεῖ ποιεῖν
τῶν τοιούτων λογισμῶν πα-
ρόντων; ἀδιαλείπτως μελε-
τᾶν, τὸ θεῖον ἐκεῖνο λόγιον·
τὸ ἐγώ εἰμι σκώληξ καὶ οὐκ ἄνθρωπος.
καὶ ὅπερ ὁ ἐν γέρων φησίν,
ἐγὼ δὲ ἀμὴν γῆ καὶ σποδός. ἔτι
γε μὴν καὶ τὸ τοῦ ἡσαΐου ῥῆ-
μα τὸ, λέγον· ὡς πᾶσα δικαι-
οσύνη ἡμῶν, ὡς ῥάκος ἀπο-
καθημένης. καὶ εἴπερ ἀνα-
χωρεῖ οἷα κατ' αὐτὴν οἱ λο-
γισμοὶ οὗτοι παρεισέλθωσιν,
ἐν κοινοβίῳ εἰσερχέσθω. ἀ-
ναγκαζέσθω δὲ καὶ διὰ τὸ ὅλον
ἐπαγείειν τῆς ἡμέρας· ἐπεὶ
διὰ ὑπερβολὴν ἀσκήσεως
τούτῳ ἑάλω τῷ πάθει. καὶ
παρὰ τῶν συνηλικιωτῶν δὲ, ἐπι-
τιμάσθω καὶ ὀνειδιζέσθω
ὡς μηδὲν μέγα πράττοντα.
πᾶσαν δὲ ὑπηρεσίαν ποιεί-
τω. προσαγέσθω δὲ αὐτῷ
καὶ βίοι ἁγίων ἔξοχοι πρὸς
διήγησιν. πειράσθωσαν δὲ
αἱ σωμελθοῦσαι ἐπιτείνειν
ἑαυτῶν τοὺς πόνους πρὸς
ἄσκησιν τὰς ὀλίγας ἡμέρας.
πρὸς τὸ, ἐκείνην μὴ θεωμένην
τὸ μέγεθος τῶν ἀρετῶν, ἐλα-
ττον ἑαυτὴν ἡγήσασθαι.
προηγεῖται δὲ τῆς νόσου ταύτης

ἐστὶ φρονηματικόν, ἢ παρακοή· ὅθεν διὰ τοῦ ἐναντίου τῆς ὑπακοῆς, δυνατὸν τὴν σηπεδονώδη μολυσμὸν τῆς ψυχῆς περικαθᾶραι· ὑπακοὴ γάρ φησίν, ὑπὲρ θυσίαν. δεῖ οὖν καθαιρεῖν δόξαν ἐν καιρῷ. καὶ ἐπαινεῖν καὶ θαυμάζειν πάλιν ἐν καιρῷ. εἰ γὰρ ἀμελὴς καὶ νωθρὰ εὑρεθείη ψυχή· εἴ γε μὴν καὶ ὑποδραμοῦσα ἔλθῃ εἰς τὴν τοῦ καλοῦ προκοπήν, ἐπαινεῖν ταύτην προσήκει. καὶ εἰ μικρόν τι ποιήσει χρηστόν, θαυμάζειν καὶ μέγα ὅθεν ποιεῖν δέον αὐτήν. τὰ δὲ σφοδρὰ καὶ ἀπάνθρωπα ἐπιτιμήματα, ὡς ἐλάχιστα καὶ οὐδαμινὰ λεκτέον. ὅτι

Διάβολος βουλόμενος πάντα διαστρέφειν, ἐπὶ μὲν τῶν σπουδαίων καὶ ἀσκητικῶν, κρύπτειν πειρᾶται τὰ προσγενόμενα ἁμαρτήματα· τὴν γὰρ ὑπερηφάνειαν αὐξῆσαι βούλεται. ἐπὶ δὲ τῶν μὲν ἐκλελυμένων καὶ ἀκηδιαστῶν ψυχῶν, πάντα τὰ ἁμαρτήματα, πρὸ ὀφθαλμῶν τίθησι· τὴν ἀπόγνωσιν αὐταῖς ἐγγεννῶν. ἐμβάλλει γὰρ ταύτῃ ὅτι σοὶ πορνευσάσῃ, ποία ἔσται συγγνώμη. καὶ τῇ ἄλλῃ φησίν· οὕτως σὺ πλεονεκτούσῃ, ἀδύνατον σοι σωτηρίας τυχεῖν. τὰς οὖν οὕτω σαλευομένας ψυχάς, παραμυθητέον οὕτως· δεῖ γὰρ πρὸς αὐτὰς λέγειν· Ῥαὰβ πόρνη ἦν, ἀλλ' ἐσώθη διὰ πίστεως. Παῦλος διώκτης ἦν, ἀλλὰ σκεῦος ἐκλογῆς ἐγένετο. Ματθαῖος τελώνης ἦν, ἀλλ' οὐδεὶς τὴν χάριν τούτου ἀγνοεῖ. καὶ ὁ λῃστὴς ἐσύλα καὶ ἐφόνευεν, ἀλλὰ πρῶτος τὴν θύραν ἀνέῳξε τοῦ παραδείσου. τούτοις οὖν ἐνατενίζουσα, μὴ ἀπογνῶς τὴν σεαυτοῦ ψυχήν. ἐπὶ δὲ

Τῶν ὑπερηφανείᾳ ἁλισκομένων, ἐκ τῶν μειζόνων δεῖ ποιεῖσθαι αὐτῶν τὴν θεραπείαν. φάσκειν γὰρ δεῖ πρὸς αὐτήν. τί πεφυσίωσαι ὡς κρέα μὴ ἐσθίουσα; ἄλλοι οὐδὲ ἰχθύας ὁρῶσι. καὶ εἰ οἶνον οὐ πίνεις, ὁπόσον, ὡς ἄλλοι οὔτε ἔλαιον ἐσθίουσιν. ἕως ὀψὲ νηστεύεις; ἄλλοι δὲ, δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας διατελοῦσιν ἄσιτοι. ἀλλ' ὅτι οὐ λούῃ μεγαλοφρονεῖς; πολλοὶ καὶ διὰ πάθος σωματικόν, οὐδ' ὅλως λουτροῦ ἐχρήσαντο. ἀλλὰ θαυμάζεις ἑαυτὸν ὅτι ἐν χαραδείῳ καθεύδεις καὶ ἐν τριχίνῃ στρωμνῇ; ἄλλοι δὲ χαμαὶ κοιμῶνται διηνεκῶς. ἀλλ' εἰ καὶ τοῦτο ποιήσειας, οὐδὲν μέγα. τίνος γὰρ καὶ

λίθους ἔσω αὑτοῖς ὑπέβαλον
πρὸς τὸ μὴ καθ᾽ ἡδονὴν τῶν
φυσικῶν τυχεῖν· ἄλλοι δὲ
καὶ ἐκρέμασαν ἑαυτοὺς διό-
λου νυκτός· ἄλλοι καὶ ταῦ-
τα πάντα ποιήσαντες, καὶ τὴν
ἄκραν τὴν ἐπιτελέσαντες
ἄσκησιν, μὴ μέγα φρονή-
σαντες· καὶ γὰρ τὰ δαιμόνια,
πλείω τῶν σῶν πεποιήκα-
σι καὶ ποιοῦσιν· οὔτε γὰρ ἐσθί-
ουσιν, οὔτε πίνουσιν· ἀλλὰ
καὶ ἐν ἐρήμοις διάγουσιν, εἴ
γε καὶ ἐν σπηλαίοις οἰκοῦσι, δο-
κεῖς μέγα τι ποιεῖν· οὕτω μὲν
οὖν καὶ ἐκ τῶν τοιούτων λογι-
σμῶν, διαματονίασθαι τὰ
ἐναντία πάθη· ὥσπερ γὰρ
σφοδρῶς ἐκφυσώμενον πῦρ,
διασκορπιζόμενον ἀπόλ-
λυται. καὶ μὴ τυχὸν δὲ πνεύ-
ματος πάλιν φθείρεται, οὕ-
τω καὶ ἡ ἀρετή, ἀφίσταται
δι᾽ ὑπεροψίαν, καὶ πολλὴν
σφοδρότητα διασκήσεως
λάβῃ· καὶ φθείρεται δὲ πά-
λιν ἐξ ἀμελείας τὸ καλόν,
ὅταν μηδὲ ὅλως κινήσωμεν
ἑαυτὰς πρὸς ἐπισκοπὴν τοῦ
ἁγίου πνς· μάχαιρα ἀπόλε-
μος, ῥᾳδίως ὑπὸ λίθου
κατεάγνυται· καὶ ἀσκηταῖς
ἐπιτεταμένη, ζωτόμως ἐκ
τοῦ ὑπερηφανεύεσθαι, ἀ-
πόλλυται· ὅθεν προσήκει

πανταχόθεν ἀσφαλίζεσθαι
τὴν ψυχήν· καὶ τὴν ἀκροτά-
την ἄσκησιν ἐκ τοῦ καύσω-
νος τῆς ὑπερηφανείας πο-
καιομένην, πειναμοτεῖν
πρὸς τοὺς σκιώδεις τόπους.
ἐὰν ὅτε δὲ καὶ περιτέμνειν
τὰ περιττὰ πρὸς τὸ τὴν ῥίζαν
ἀθαλέστερον γενέσθαι. τὸν
διὰ τῆς ἀπογνώσει ἀλισθησό-
μενον, ἂν ὡς ἐπεμβιάζε-
σθαι χρὴ τοῖς προειρημένοις
λογισμοῖς· καὶ γὰρ σφόδρα
ἡ ψυχή του τουχλαμαι πεπλη-
ρωμένη τυγχάνει· καὶ γοῦν τῶν γεω-
πόνων οἱ ἄριστοι· ἐπειδὰν με-
γαλοφυὲς φυτὸν καὶ ἀσθενὲς
θεάσωνται, ποτίζουσι δα-
ψιλῶς· καὶ ἐπιμελείας πολ-
λῆς ἀξιοῦσι πρὸς τὸ αὐξη-
θῆναι· ἐπειδὰν δὲ ἰδὼν φυ-
τὸν περισσότερον βλαστῆν θεάσων-
ται, περιτέμνειν αὐτοῦ τὰ
περιττὰ εἰώθασι· φιλεῖ
γὰρ ταῦτα ζωτόμως ξηραίνε-
σθαι. καὶ ἰατρῶν δὲ παῖ-
δες, τινὰς μὲν τῶν ἀρρώστων,
τρέφουσι δαψιλῶς· καὶ πρὸ
πλείστα τὸν προτέρων ται·
ἑτέρους δὲ ἀσθενοῦνται, ἀ-
σίτους ἐπὶ πολὺ φυλάττου-
σι· φανερὸν οὖν ἐστὶν ὡς με-
γιστον ἐν κακοῖς ἡ ὑπερηφά-
νεια τυγχάνει· καὶ τοῦτο δη-
λοῖ, τὸ ἐναντίον αὐτῆς ἡ γορ

ἡ ταπεινοφροσύνη· ταύτην
δὲ κτήσασθαι δυσχερές· εἰ μὴ
γάρ τις πάσης δόξης ἐκτὸς γέ-
νηται, τούτου τοῦ θησαυροῦ
τυχεῖν οὐ δυνήσεται· οὕτω
δέ ἐστι μεγάλη ἡ ταπεινοφρο-
σύνη· ὡς πάσας μὲν τὰς ἀρε-
τὰς, μιμεῖσθαι δοκεῖν τὸν διά-
βολον· ταύτην δὲ, μηδὲ
εἰδέναι τί ὅλως ἐστίν· εἰ-
δὼς δὲ αὐτῆς τὸ ἀσφαλὲς καὶ
τὸ ἑδραῖον ὁ ἀπόστολος πέ-
τρος, πρὸς τὰ τέκνα ἡμῶν τὴν
ταπεινοφροσύνην ἐγκολπώ-
σασθαι· καὶ πάντας θέλει ποι-
οῦντας τὰ ἐπωφελῆ, ταύτην
περιβάλλεσθαι· κἂν τεχνίτης εὐφυής
κἂν τέλειος· κἂν τε διδάσκαλος·
κἂν σώφρων τυγχάνῃς καὶ συνε-
τὸς, ταύτην ἀντὶ στοιχείου ἀρ-
ραγοῦς, σεαυτῷ περίστησον·
σφιγγέτω σε καὶ συνεχέτω σου
τὰς ἀρετὰς, ἡ ταπεινοφροσύ-
νη· ὁρᾷς καὶ τὴν τῶν τριῶν παί-
δων ὁμολογίαν; οὗτοι γὰρ
τῶν ἁγίων ἀρετῶν οὐ πάντων
τι μνημονεύσαντες, τοὺς
ταπεινοὺς ἐν τοῖς ὕμνοις ἰ-
κατηριθμήσαντο· μὴ εἰρη-
κότες σώφρονας ἢ ἀκτήμο-
νας· ὥσπερ γὰρ ἀδύνατον
ναῦν χωρὶς ἥλων κατασκευα-
σθῆναι, οὕτως ἀμήχανον
σωθῆναι χωρὶς ταπεινοφρο-
σύνης· ὅτι δὲ ἀγαθὴ καὶ σωτή-
ριος, πέφηκεν· ὁ κ(ύριο)ς τὴν πρὸς
ἀνθρώπους οἰκονομίαν πληρῶν, αὐ-
τὴν ἠμφιάσατο· μάθετε γὰρ
φησὶν ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρᾷος
εἰμὶ καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ·
ὅρα τίς ὁ λέγων, καὶ τελεί-
ως μάνθανε· ἀρχή σοι καὶ
τέλος τῶν ἀγαθῶν, ἡ ταπεινο-
φροσύνη γενέσθω· φρόνησιν
λέγει ταπεινὴν, οὐ σχῆμα
μόνον· τὸν γὰρ τοὺς ἀνθρώπους αἰνί-
ττεται· ἀκολουθήσει γὰρ του-
τω, καὶ ὁ ἐκτός· πάσας τὰς
ἐντολὰς πεποίηκας, οἱ λέγει
ὁ κ(ύριο)ς· ἀλλ' αὐτὸς σοι γὰρ τηρεῖσθαι
καὶ πάλιν· ἀρχὴν δουλείας
λαμβάνειν· φησὶ γάρ· ὅταν
ταῦτα πάντα ποιήσητε, εἴπατε
ὅτι ἀχρεῖοι δοῦλοι ἐσμέν· ἡ
σὺν ταπεινοφροσύνῃ, κατορ-
θοῦται διὰ μέσου ὑβρέων· διὰ ὕ-
βρεων· διὰ πληγῶν· ἵνα ἀ-
κούσῃς ἄφρων, καὶ μωρὸς·
πένης καὶ πτωχός· ἀσθενὴς
καὶ εὐτελής· ἀπείροις εἰ
ἔργοις· ἄλογος γὰρ περιφο-
ρᾶς· ἄτιμος γὰρ εἶ, δεῖ· ἀσθε-
νὴς γὰρ δυνάμει· ταῦτα τῆς
ταπεινοφροσύνης τὰ γνωρί-
σματα· ταῦτα ὁ κ(ύριο)ς ἡμῶν ἤκου-
σε καὶ ὑπέμεινε· σαμαρείτην
γὰρ αὐτὸν εἶπον καὶ δαιμό-
νιον ἔχοντα· δούλου μορ-
φὴν ἔλαβεν· ἐρραπίσθη·
πληγαῖς ἠκίσθη· δεῖ οὖν καὶ ἡμᾶς,

μιμεῖσθαι τὴν ἔμπρακτον
ταύτην ταπεινοφροσύνην.
εἰσὶ μὲν οὖν τινὲς, καὶ διὰ
τῶν ἐκτὸς σχημάτων, ὑπο
κρινόμενοι ταύτην· καὶ τα
πεινοῦντες ἑαυτούς. ἀπὸ
τούτου δόξαν θηρώμενοι.
ἀλλ' ἐκ τῶν καρπῶν αὐτῶν
ἐπιγνώσονται· καὶ γὰρ ἐ
πιπολέως ὑβρισθέντες
οἱ τοιοῦτοι, οὐκ ἠνέγκαν.
ἀλλ' ἀθρόα ταῦτα ὥσπερ ὄφεις
τὸν αὐτῶν ἐξήμεσαν ἰόν. Ἐ
πὶ τοῖς λόγοις δὲ τούτοις, ἡ γαλ
λιῶντα αἴσθησιν ἐλθοῦσα σφό
δρα· καὶ πάλιν προσεκαρτέ
ρουν κόρον τῶν ἀγαθῶν μὴ λαμ
βάνουσα. καὶ πάλιν πρὸς
αὐτὸ ἐλέγχει ἡ μακαρία·
ἀγών ἐστι πολὺς τοῖς προσερ
χομένοις τῷ θεῷ· καὶ κόπος
τὰ πρῶτα· ἔπειτα χαρὰ ἀ
νεκδιήγητος. ὥσπερ γὰρ οἱ
πῦρ ἅψαι βουλόμενοι, πρῶ
τον καπνίζονται καὶ δακρύ
ουσι. καὶ οὕτως τοῦ ζητουμένου
τυγχάνουσιν, οὕτω δεῖ καὶ ἡ
μᾶς τὸ θεῖον πῦρ εἰς ἑαυτοὺς
ἅψαι, μετὰ δακρύων καὶ
κόπου. αὐτὸς γάρ φησιν ὁ
κύριος. πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ
τὴν γῆν. καί τινες δι' ὀλιγω
ρίαν, τοῦ μὲν καπνοῦ ἠνέσχον
το. τὸ δὲ πῦρ, οὐκ ἐξῆψαν.
διὰ τὸ μακροθυμίας ἐκτὸς

εἶναι· καὶ μᾶλλον αὐτῶν τῶν
περὶ τὸ θεῖον σχολάζουσιν, ἅ δὲ
μὴ καὶ ἀμαρτάνοντα τυγχάνειν.
Ὅθεν καὶ μάλα καὶ μᾶλλον ἡ ἀ
γάπη. καὶ περὶ ταύτης δια
βεβαιούμενος ὁ ἀπόστολος
ἔλεγεν· ὡς ἐὰν πάντα τὰ ὑπάρ
χοντά μου διανείμω· καὶ τὸ σῶμά
μου ὑπωπιάσω, ἀγάπην δὲ μὴ
ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἢ κύμβα
λον ἀλαλάζον. μετὰ οὖν τῶν
ἀγαθοῖς ἡ ἀγάπη. ὥσπερ καὶ κά
κιστον ἐν δεινοῖς, ὁ θυμός. πᾶ
σαν γὰρ τὴν ψυχὴν σκοτίσας
καὶ ἀποθηριώσας, εἰς ἀλογί
αν φέρει. ὁ γὰρ κύριος πανταχό
θεν τῆς σωτηρίας ἡμῶν κηδό
μενος, οὐδόλως συνεχώρησε
βραχύ τι μέρος εἶναι ἀσκέ
παστον τῆς ψυχῆς. λανθάνει ἀνακι
νεῖ ὁ ἐχθρός, σωφροσύνην
ἡμᾶς ὁ κύριος ὥπλισεν· ἀλλ' ὑπε
ρηφανίαν γεννᾷ; ἡ ταπει
νοφροσύνη οὐ μακρὰν τυγχά
νει. μῖσος ἐνέφυσεν ἡμῖν; ἀλ
λ' ἡ ἀγάπη ἐν μέσῳ παρίσταται.
Καὶ ἁπλῶς πολλὰ ὁ ἐχθρὸς καθ'
ἡμῶν κινεῖ βέλη, ἀλλὰ πλεῖ
οσιν ὁ κύριος ὅπλοις, ἡμᾶς ἠσφα
λίσατο, πρός τε τὴν ἡμῶν σω
τηρίαν, καὶ τὴν ἐκείνου κα
τάπτωσιν. κάκιστον μὲν οὖν
ἐν κακοῖς ὥσπερ εἴπομεν ὁ θυμός·
ὀργὴ γάρ φησιν ἀνδρὸς δικαι
οσύνην θεοῦ οὐ κατεργάζεται. δεῖ

δὲ αὐτὸν ἡνιοχεῖν, ὅτι καὶ ἐν καιρῷ χρήσιμος ὤφθη. θυμοῦσθαι γὰρ καὶ κινεῖσθαι κατὰ δαιμόνων συμφέρει· πρὸς δὲ αὐτὸν σφοδρῶς κινεῖσθαι, οὐ συμφέρει. κἂν ἁμαρτίας τύχωσιν, ἐπιστρέφειν δὲ αὐτὸν δεῖ, μετὰ τὸ παύσασθαι τὸ τῆς ὀργῆς πάθος· καὶ τὸ μὲν ὀργίζεσθαι, ὡς εἰκὸς ἔλαττον· ἡ δὲ μνησικακία πάντων ἐστὶ βαρυτέρα. ὁ γὰρ θυμὸς, ὥσπερ καπνὸς πρὸς ὀλίγον θολώσας τὴν ψυχὴν διαλύεται· ἡ δὲ μνησικακία

ὥσπερ ἐμπαγεῖσα τῇ ψυχῇ, θηρίων αὐτὴν δεινοτέραν ποιεῖ. καὶ κύων μὲν κατά τινος ἐκμανεὶς, ὑπὸ τῆς τροφῆς θωπευθεὶς, μεταβάλλεται τῆς ὀργῆς. καὶ τἆλλα δὲ θηρία, ὑπὸ τῆς συνηθείας μεταλλάττεται· ὁ δέ γε τῇ μνησικακίᾳ κρατούμενος, οὔτε παρακλήσει πείθεται, οὐ τροφῇ παραλύεται· οὔτε μὴν ὁ πάντα μεταβάλλων χρόνος, τὸ πάθος τῶν μνησικακιῶν ἰάσατο. οἱ τοιοῦτοι ἀσεβέστατοι πάντων εἰσὶ καὶ ἀνομώτατοι. οὐ γὰρ ὑπακούουσι τοῦ σωτῆρος λέγοντος· ὡς ὕπαγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ οὕτως πρόσαγε τὸ δῶρόν σου. καὶ ὁ ἀπόστολος λέγει· μὴ ἐπιδυέτω ὁ ἥλιος ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν. καλὸν μὲν οὖν τὸ μὴ ὀργισθῆναι. εἰ δὲ καὶ γένηται, οὐ δὲ μέτρον σοι ἡμέρας πρὸς τὸ πάθος συνεχώρησεν. εἶπε γὰρ μὴ ἐπιδῦσαι τὸν ἥλιον. σὺ δὲ ἐκδέχῃ ἕως ἂν ὁ πᾶς σου χρόνος δύῃ. οὐκ οἶδας εἰ περιαρκεῖ τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς; τί μισεῖς τὸν λυπήσαντα ἄνθρωπον· οὐκ αὐτός ἐστιν ὁ ἀδικήσας· ἀλλ' ὁ διάβολος. μίσησον τὴν νόσον· καὶ μὴ τὸν νοσοῦντα. τί ἐγκαυχᾶσαι ἐν κακίᾳ ὁ δυνατός· περὶ σοῦ ὁ ψαλμῳδὸς τοῦτο ἐβόησεν· ὅλην τὴν ἡμέραν ἀδικίαν ἐλογίσατο ἡ γλῶσσά σου. τουτέστι πάντα τὸν τῆς ζωῆς σου χρόνον παρακούεις τοῦ νομοθέτου λέγοντος, μὴ ἐπιδυέτω ὁ ἥλιος ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν. φησὶ δὲ τὸ ἀδικίαν ἐλογίσατο ἡ γλῶσσά σου, ὅτι οὐ παύῃ βλασφημῶν τὸν ἀδελφόν σου. ὅθεν σοι δικαία ἡ τιμωρία, διὰ τοῦ τοῦ ὑμνῳδοῦ ἐκ τοῦ πνεύματος προφέρεται. διὰ τοῦτο γάρ φησιν ὁ θεὸς καθελεῖ σε εἰς τέλος. ἐκτίλαι σε καὶ μεταναστεύσαι σε ἀπὸ σκηνώματός σου. καὶ τὸ ῥίζωμά σου ἐκ γῆς ζώντων. ταῦτα τῶν

Μνησικακῶν τὰ δῶρα. ταῦτα

τῆς κακίας τὰ ἔπαθλα· φυλάτ-
τεσθαι οὖν δεόμεθα, ἀπὸ μὲν τῆς
κακίας· πολλὰ γὰρ αὐτῇ ἀκολου-
θεῖ τὰ δεινά· φθόνος· λύπη·
καταλαλιά· θανατηφόρος δὲ
ἡ τούτων κακία, κἂν μι-
κρὰ δοκεῖ τυγχάνειν· καὶ
πολλάκις τὰ ἀπὸ διστόμου
μαχαίρας καὶ μείζονος ξίφους
τραύματα, οἷα ἐστὶ πορνεί-
α· πλεονεξία· φόνος· ἰάθη-
σαν διὰ τοῦ σωτηρείου φάρ-
μακου τῆς μετανοίας· ὑπερη-
φανία δέ· ἡ μνησικακία· ἡ
καταλαλιά, ὥσπερ μικρὰ δο-
κοῦντα εἶναι βλάβη· λανθανόν-
τως ἀνεῖλον κατὰ τῶν καιρί-
ων τόπων τῆς ψυχῆς μικρῶν πα-
γέντα· ταῦτα δέ, οὐ τῷ μεγέ-
θει ἀναιρεῖ τῆς πληγῆς, ἀλλὰ
τῇ ἀμελείᾳ τῶν τετρωθέντων·
ὡς μηδενὸς γὰρ καταφρονή-
σαντες τῆς τε καταλαλιᾶς καὶ
τῶν λοιπῶν, κατὰ μικρὸν ὑπ'
αὐτῶν διεφθάρησαν· βαρὺ δὲ
μοχθηρὸν ἡ καταλαλιά· τρο-
φὴ γὰρ καὶ ἀνάπαυλα τινῶν
ἀνθρώπων τυγχάνει· οὐ δὲ μὴ
παραδέξῃ ἀκοὴν ματαίαν· μὴ
τῶν ἄλλο τι ὧν κακῶν δοκεῖ
ὀχληρόν· ἀπείρατον τὴν ψυ-
χὴν σεαυτῆς παρασκεύαζε·
ἀποδεξαμένη γὰρ τὴν διὰ
τῶν λογισμῶν ἀκαθαρσίαν,
κηλῖδας τῇ εὐχῇ σου προσάξεις

διὰ τῶν λογισμῶν· ἀναιτίως
γὰρ μισεῖς τοὺς οὐδὲν τυγχάνοντας·
καταβαφείσης γάρ σου τῆς
ἀκοῆς ὑπὸ τῆς τῶν καταλα-
λούντων ἀπανθρωπίας, ἀ-
γεννῶς πᾶσιν ἐνατενίζεις·
καθάπερ καὶ ὁ ὀφθαλμὸς χρώ-
ματι ἀκρατοτέρως προσειλη-
φθείς, ἀδιάκριτον ἔχει πρὸς
τὰ ὁρώμενα τὴν φαντασίαν·
δέον οὖν φυλάττεσθαι τὴν
γλῶσσαν καὶ τὴν ἀκοὴν πρὸς
τὸ μὴ λέγειν τι τοιοῦτον μή-
τε ἀκούειν ἐμπαθῶς· γέγρα-
πται γάρ, ἀκοὴν ματαίαν μὴ
παραδέξησθε· καὶ ἐν τοῖς
ψαλμοῖς φησὶν ὁ Δαβίδ· τὸν
καταλαλοῦντα λάθρα τὸν πλη-
σίον αὐτοῦ· τοῦτον ἐξεδίω-
κον· καὶ ἀλλαχοῦ· ὅπως ἂν μὴ
λαλήσῃ τὸ στόμα μου τὰ ἔργα
τῶν ἀνθρώπων· ἡμεῖς δὲ καὶ τὰ
μὴ ὄντα λεγόμενα· δεῖ οὖν μὴ
πιστεύειν τοῖς λεγομένοις·
ἀλλὰ κατὰ τὴν θείαν γραφὴν
ποιεῖν καὶ λέγειν· ἐγὼ δὲ
ὡσεὶ κωφὸς οὐκ ἤκουον· καὶ
ὡσεὶ ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ
στόμα αὐτοῦ· οὐ δεῖ ὡς ἐπὶ
συμφορᾷ ἄλλου χαίρειν, κἂν
πάνυ ἁμαρτωλὸς τυγχάνῃ·
τινὲς γὰρ θεασάμενοι τινὰ
μαστιζόμενον· ἢ φυλακι-
ζόμενον, ἀμαθῶς τὴν κοσμι-
κὴν ἐκείνην παροιμίαν φα-

σθαι· ὥς ὁ στρωθεὶς κακῶς, τα-
λαιπωρήσειεν τῷ ὕπνῳ·
σὺ οὖν ἢ καλῶς στρώσασθαι ἐαυ-
τῷ τὰ πράγματα θαρρεῖς ἀ-
γαπᾶν εἶναι ἐν τῷ βίῳ; καὶ
τί ποιήσομεν τὸν λέγοντα,
ὡς ἐφθασμένον τι μὲν τῶν δικαί-
ων καὶ τῶν ἁμαρτωλῶν· ἡ γὰρ ἐν-
ταῦθα ἡμῶν διαγωγὴ, μία ἐστὶ
καὶ διάφορον τὴν πολιτεί-
αν ἔχωμεν. οὐ δεῖ μισεῖν
Τοὺς ἐχθρούς· καὶ γὰρ ὁ κ(ύριο)ς, τῇ
οἰκείᾳ φωνῇ τοῦτο ἡμῖν προ-
σέταξε· φησὶ γάρ· μὴ μόνον
τοὺς ἀγαπῶντας ἀγαπᾶτε,
τοῦτο γάρ, καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ
καὶ οἱ τελῶναι ποιοῦσιν· δ-
δεῖται γὰρ τὸ καλὸν τέχνης
καὶ ἀγῶνος πρὸς θήραν· ἑαυ-
τῷ γὰρ ἐφέλκεται τοὺς ἀγαπῶν-
τας· τὸ δέ γε φαῦλον, τῆς
θείας διδασκαλίας χρήζει
πρὸς ἀπόλειψιν· καὶ κόπου
πολλοῦ· οὐ γὰρ ἀνθρώπων καὶ ἀ-
μειβομένων ἐστὶν ἡ βασιλεία·
ἀλλὰ βιαστῶν· ὥσπερ δὲ οὐ
δεῖ τοὺς ἐχθροὺς μισεῖν, οὕ-
τως οὐδὲ τοὺς ἀμαθεῖς καὶ ῥᾳ-
θύμους φλέγειν καὶ ἐκμυ-
κτηρίζειν· τίνος μὲν οὖν τὸ
γραφικὸν ἐκεῖνο ἑαυτοῖς
πεφρονοῦσι ῥητόν· ὥς μηδὲ
ὅσιον, ὅσιος ἔσῃ· καὶ μηδὲ
στρεβλοῦ διαστρέψεις· δια-
τοῦτο γὰρ φασὶν ἀποφαίνο-

μεν τοὺς ἁμαρτωλούς, πρὸς
τὸ μὴ παρ' αὐτῶν διαστραφῆ-
ναι ἀγνοίᾳ ψυχῆς· οἱ τοιοῦτοι
δὲ, τὰ ἐναντία τῶν γεγραμμέ-
νων πράττουσι· πρὸς τὸ τέλει-
ον γὰρ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐ μετὰ
τῶν στρεβλῶν συνδιαστρε-
φῆναι, ἀλλὰ τῆς στρέβλας
αὐτοὺς ἐπανορθώσασθαι·
σὺ διαστρέψεις γάρ· τουτέ-
στι συνελκύσεις αὐτοὺς πρὸς
αὐτὴν ἐκ τῶν ἀριστερῶν· ἐ-
πὶ τὰ δεξιά· τριῶν γνωμῶν
ἰδέαι κατὰ τὸν τῶν ἀνθρώπων
βίον τυγχάνουσιν· ὧν ἡ μὲν
μία ἐστὶ τῆς ἀκροτάτης κα-
κίας· ἡ δὲ δευτέρα μέσον ο-
τινὸς καταστάσεως· ὥσπερ
γὰρ πρὸς τὰ ἀμφότερα σκοπεῖ
των ὅπου τί συμμετέχουσα·
ἡ δὲ τρίτη εἰς μέγα βάθος θεω-
ρίας ἐλθοῦσα· οὐ μόνον κα-
κίαν οὐ σφίγγει, ἀλλά γε καὶ
τοὺς ἠπατημένους πειρᾶται χει-
ραγωγεῖν· οἱ μὲν οὖν κακοὶ
τῶν ἀνθρώπων, τοῖς χείροσι μι-
γνύμενοι, ἔτι πλέον τῶν
δεινῶν ποιοῦνται τὴν αὔ-
ξησιν· οἱ δέ γε μέσοι, ἀπο-
φεύγειν τοὺς ἀκολάστους
πειρῶνται· αὐτὸ τοῦτο δε-
δοικότες, μὴ πάλιν ὑπ'
αὐτῶν καθελκυσθῶσι· νή-
πιοι γὰρ ἔτι ταῖς ἀρεταῖς
τυγχάνουσιν· οἱ δὲ τρίτοι

ἀνδρείαν τὴν γνώμην ἔχον-
τες. καὶ κραταιὸν τὸ φρόνημα,
συνδιάγουσι τοῖς φαύλοις·
καὶ συνδιαιτῶνται σῶσαι αὐ-
τοὺς βουλόμενοι. καὶ ἐξ αὐ-
τῶν διεμπίπτονται. καὶ γὰρ καὶ
οἱ δαίμονες, ἐπὶ πλέον αὐ-
τοὺς πορθοῦσιν, ὡς τῶν οἰ-
κείων ὀργάνων στερούμενοι·
καὶ ὑπὸ τῶν ἔξωθεν δέ, ὀνει-
δίζονται. καὶ ὑπὸ τῶν ὁρών-
των δέ, αὐτοὺς συνδιάγον-
τας τοῖς ἀμελεστέροις χλευά-
ζονται. καὶ γὰρ αὐτούς, ὡς ὁ-
μοίους αὐτῶν διαβάλλουσιν· οἱ
δέ, ὡς ἐπαίνους τοὺς παρὰ
τῶν ἀνθρώπων ψόγους δεχόμενοι,
ἀδεῶς τὸ θεῖον ἔργον ἐκτελοῦσι.
χαίρετε γάρ φησι καὶ ἀγαλλι-
ᾶσθε, ὅταν πᾶν ψεῦδος
καθ' ὑμῶν εἴπωσιν οἱ ἄνθρωποι.
ἀποστολικὴ τούτων ἡ πρᾶξις.
καὶ γὰρ καὶ ὁ κύριος μετὰ τῶν τελω-
νῶν ἤσθιε. μᾶλλον δὲ φιλά-
δελφος ἡ τούτων γνώμη, καὶ
ὑπερφίλαυτος. ὥσπερ γὰρ
Ἐν πολέμοις οἱ νικῶν ὁρῶντες
τοὺς ἁμαρτάνοντας, τῶν ἰ-
δίων καταφρονήσαντας, τὰ
ἀλλότρια καὶ ἀπολλύμενα
σώζειν διϊσχυρίζονται. καὶ πε-
ριφλεγόμενοι ἐκ τῶν καυστι-
κῶν ὕβρεων, ἀνέχονται. οἱ δὲ
γε μέσοι, ἐὰν ἴδωσι τὸν ἀδελ-
φὸν ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας καιόμενον,

ἀποφεύγουσι. δεδοικότες,
μὴ καὶ αὐτοὺς τὸ πῦρ διανε-
μηθῇ. οἱ δέ γε τέλειοι, χα-
λεπῶν ἐπιτομῶν λόγον ὑ-
πέχοντες, τοὺς καιομένους
ἐπὶ πλέον ἐξαπλοῦσιν. ὕ-
λας αὐτοῖς πρὸς ἀπώλει-
αν τῶν οἰκείων κακιῶν προσ-
φέροντες. ὥσπερ γὰρ πυ-
σηρῶ διαβάλλοντι πλοίῳ,
ἀντὶ ὕδατος κεδρείῳ ἐπι-
βάλλουσιν. οἱ δέ γε ἐναντίοι
τούτοις ἀγαθοί, τὰ οἰκεῖα
κτήματα, δεύτερα ἔθεντο
τῆς ἐκείνων σωτηρίας.

Ταῦτα τῆς ἀληθινῆς ἀγάπης
τεκμήρια. οὗτοι τῆς εἰλι-
κρινοῦς ἀγάπης οἱ φύλακες.
ὥσπερ δὲ τὰ δεινά· ἐν τού-
τῳ ὅλος ἤρτηται. τῇ γὰρ φιλαρ-
γυρίᾳ, ἀκολουθεῖ φθόνος·
φόνος· δόλος· ἐπιορκία·
θυμός· μνησικακία, οὕ-
τω τὰ ἐναντία τούτων,
τῆς ἀγάπης ἀντέχεται· πρα-
ότης λέγω καὶ μακροθυμία.
καὶ ἀνεξικακία. καὶ τὸ τέ-
λειον ἀγαθὸν ἡ ἀκτημοσύνη·
οὐκ ἐνδέχεται γὰρ ταύτης
τῆς ἀρετῆς ἐφίεσθαι, εἰ
μὴ διὰ τῆς ἀκτημοσύνης.
οὐ γὰρ πρὸς ἕνα ἄνθρωπον ὁ θεὸς
τὴν ἀγάπην ἐνετείλατο, ἀλ-
λὰ πρὸς πάντας. οὐκοῦν, οὐ-
δέον ἔχοντας, περιαιρεῖν τὸν

τοὺς χρῄζοντας. ὑποκλέ-
πτεται γὰρ ἡ ἀγάπη. τῶν μὲν
οὖν παρ' οἷς οὐδὲ ἀρκεῖν, ἀδύ-
νατον ἀνθρώπων. θεοῦ δὲ τὸ ἔργον.
τί οὖν φημί· περὶ ἐλεημοσύ-
νης ἀγωνίζῃ· καὶ αὐτῆς οἱ προ-
φάσεις τοῦ κτήσασθαι γίνεται,
κοσμικοῖς τοῦτο προστέτα-
κται. οὐ γὰρ τοσοῦτον πρὸς
τὸ τραφῆναι τοὺς πτωχοὺς
προστέτακται ἡ ἐλεημοσύνη,
ὅσον διὰ τὴν ἀγάπην. ὁ γὰρ
τὸν πλούσιον διοικῶν θεὸς,
καὶ τὸν πένητα τρέφει. ἐπεὶ
εἰ τελείως οὖν προσετάγη ἡ ἐλε-
ημοσύνη; μὴ γένοιτο. ἀλλὰ
ἀρχὴ τῆς ἀγάπης τοῖς μὲν ἐ-
νδόσει γίνεται. ὥσπερ γὰρ
ὑπογραμμὸς ἦν ἡ περιτο-
μὴ τῆς ἀκροβυστίας. τῆς
περιτομῆς τῆς καρδίας,
οὕτως ἡ ἐλεημοσύνη, τῆς ἀγά-
πης ἐστὶ διδάσκαλος. οἷς οὖν
ἡ ἀγάπη ἐκχέεται εἰς δόξαν,
περιττὴ ἡ ἐλεημοσύνη. οὐ
διαβάλλουσα τὸ μὲν ἔλεον ταῦ-
τα λέγω, ἀλλὰ τῆς ἐλεημο-
σύνης τὸ καθαρὸν δεικνύου-
σα. μὴ γενέσθω οὖν κώλυμα
τὸ ἧττον τοῦ μείζονος. ἐν
ὀλίγῳ τὸ μικρὸν κατώρθω-
σας; πάντα γὰρ ἀφεὶς δέδω-
κας; πρὸς τὸ μεῖζον τὸ λοιπὸν
ἀνάμασσον τὴν ἀγάπην. σταυ-
ροφόρος γὰρ τυγχάνεις. οὐ τ(ὴν)

ἐλευθέραν φωνὴν ὀφείλεις
εἰπεῖν· τό, ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφή-
καμεν πάντα καὶ ἠκολουθή-
σαμέν σοι. οὐ τὴν εὐπαρρησί-
αστον γλῶσσαν τῶν ἀποστόλων
μιμήσασθαι κατηξιώθης. φη-
σὶ γὰρ πέτρος καὶ ἰωάννης·
ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρ-
χει μοι. δι' ἧς πλὴν μὲν ἡ γλῶσσα,
ἀλλ' ἅμα ὁ τρόπος ἡ πίστις.
καὶ σὺ τοῖς κοσμικοῖς δὲ, μὴ
ἁπλῶς ἀδιακρίτως, τὰ τῆς
ἐλεημοσύνης γνώσθω. φησὶ
γάρ· ἔλαιον ἁμαρτωλοῦ μὴ λι-
πανάτω τὴν κεφαλήν μου.
προσῆκεν οὖν τὸν ἐλεοῦντα
ἀβρααμιαῖον ἔχειν τὸ φρόνη-
μα. καὶ ὡς ἐκεῖνος δικαίως
πράττειν. φιλοξενῶν γὰρ ὁ
δίκαιος, μετὰ τῆς ἑστίας καὶ
τὴν γνώμην παρέθηκεν. ἐσθί-
ειν γάρ φησιν ὑπηρετῶν. μὴ βου-
ληθεὶς τοὺς οἰκέτας, συμμε-
ριστὰς τοῦ κέρδους γενέσθαι.
ἀληθῶς οἱ τοιοῦτοι μαθόντες τῆς
ἐλεημοσύνης ἐξουσίαν. ὁ γὰρ
κ(ύριο)ς δημιουργήσας τὴν οἰκου-
μένην, διὰ πλήθη ἐν ταύτῃ
τῶν οἰκητόρων ἔθετο τὴν τά-
ξιν. τοῖς μὲν γὰρ σεμνῶς βι-
οῦσι, διὰ τὴν παιδοποιίαν
τὸν γάμον προσέταξε. τοῖς
δὲ διὰ καθαρότητα βίου, τὴν
ἁγνείαν παρέδωκεν· ἰσαγγέ-
λους αὐτοὺς ποιῶν. καὶ τοὺς

μένη. μόνος καὶ ἐκδικίας καὶ
διαδοχαλίας παρέδωκε. τοῖς
τοῖς δέ φησιν· ἐμοὶ ἐκδίκησις,
ἐγὼ ἀνταποδώσω. ἐκεῖ φησὶν
ἐργάζεσθαι τὴν γῆν· καὶ ὧδε μὴ
μεριμνήσητε περὶ τῆς αὔριον
κελεύει. ἐκείνοις μόνον ἔδω
κεν. ἡμῖν μὲν διαλέγεται τοσ
αὐτοῦ τὰ ἐν τῷ λαῷ ἀγῶν
εἴσω· τὲ ἡ μὲν ἐστὶ τὸ τρό
παιον τῆς νίκης. τὸ γὰρ
ἐπάγγελμα ἡμῶν, οὐδὲν ἄλ
λο ἐστὶν, εἰ μὴ ἀποταγὴ βί
ου, καὶ μελέτη θανάτου. ὥσ

Περ οὖν οἱ νεκροὶ, οὐκ ἐνεργοῦ
σι τῷ σώματι, οὕτω καὶ ἡμεῖς.
ὅσα γὰρ ἦν δι' αὐτοῦ ἐπιτε
λέσαι, πεποιήκαμεν ὅτε
ἦμεν νήπιοι. φησὶ γὰρ ὁ ἀ
πόστολος· ὡς ἐμοὶ κόσμος
ἐσταύρωται, κἀγὼ τῷ κόσμῳ.
τῇ ψυχῇ ζῶμεν· αὐτῇ τὰς ἀ
ρετὰς ἐπιδειξώμεθα κα
τὰ διάνοιαν ἐλεήσωμεν
μᾶλλον· οἱ γὰρ οἱ ἐλεήμονες
τῇ ψυχῇ. ὥσπερ γὰρ ἐκεῖ λέ
γει, ὅτι ὁ ἐπιθυμήσας κάλ
λους καὶ δίχα τῆς πράξεως
ἀμάρτυρον τὴν ἁμαρτίαν
εἰργάσατο, οὕτως ἐνταῦθα
ὁ ἐλεήμων ζώνη, ἔρρωται τῆς
γνώμης τὴν πρᾶξιν τελούσης,
κἂν τὸ ἀργύριον ἀπεστί· τιμί
ζονι ἀξία τετιμήμεθα. ὥσπερ

Γὰρ οἱ κατὰ τὸν τόπον δεσπό

ται διαφόροις οἰκετῶν ὑπη
ρεσίας κέκτηνται. καὶ τοὺς
μὲν γὰρ τοῖς χωρίοις ἐκπέμπου
σι πλεῖστον, τὰς γεωργίας ἐργάζεσ
θαι καὶ τὴν τοῦ γένους διαδο
χὴν φυλάττειν. τοὺς δὲ ἐξ αὐ
τῶν γεννωμένους, ἐὰν ἐπι
εικεῖς καὶ περικαλλεῖς φανῶ
σιν, τοῖς ἐν τοῖς οἰκείοις οἴ
κοις μεθιστῶσι πρὸς τὴν ἑαυ
τῶν ὑπηρεσίαν, οὕτω καὶ
ὁ κύριος. τοὺς μὲν τὸν σεμνὸν γά
μον ἑλομένους, ἐν τῷ τοῦ
κόσμου χωρίῳ ἔθετο. τοὺς
δὲ τούτων βελτίωνας, ὅσοι
μᾶλλον τύχης καὶ ἀγαθῆς
προαιρέσεως, ἑαυτῷ πα
ρέστησεν εἰς λειτουργίαν.
οὗτοι πάντων τῶν γινομένων
τυγχάνουσιν ἀλλότριοι. τῆς
γὰρ δεσποτικῆς τραπέζης
ἠξίωνται. οὐ μὴν δὲ μὴν ὡς
περὶ ἀμφιβόλου σεως. χῦν δὲ
δίδωται. τῶν οὖν ἀμφοτέ
ρων τῶν ταγμάτων, εἷς ἐστὶ δε
σπότης, ὁ χριστός. ὥσπερ γὰρ ἐκ

Τοῦ αὐτοῦ σίτου ἐστὶ καὶ τὸ ἄχυ
ρον καὶ τὸ σπέρμα, οὕτως
ἐκ τοῦ θεοῦ εἰσι καὶ οἱ κατὰ
τὸν κόσμον καλῶς βιοῦντες,
καὶ οἱ τὸν μονήρη βίον ἐπανη
ρημένοι. ὁ γοῦν τῶν ἀμφο
τέρων χρεία ἐστί. τῶν μὲν
φύλλων, πρὸς φυλακὴν καὶ
χρείαν τοῦ σπέρματος. ὅθεν

καρπούς, ἀναγκαία ἡ ζήτησις.
γίνεσθαι γὰρ τοῦ παντὸς τῷ
χρόνῳ. ὥσπερ γὰρ οὐκ ἐγχω-
ρεῖ κατὰ ταὐτὸ καὶ βοτάνην
εἶναι καὶ σπέρμα, οὕτως ἀ-
δύνατον ἡμῖν τῆς κοσμικῆς
δόξης περικειμένης, καρπὸν
ὅσιον ποιῆσαι. τῶν δὲ φύλ-
λων ἀπορρεόντων καὶ τῆς
καλάμης ξηρανθείσης, ἐ-
πιτήδειος πρὸς θεῖον σπόρον
ὁ ἀγρός ἐστι. καὶ ἡμεῖς οὖν ἀ-
Ποβαλοῦσαι τὴν ἐκ γῆς φαντα-
σίαν, ἀντὶ τῶν φύλλων. δεῖ
ξηράνασαι ἑαυτῶν τὸ σῶμα,
ὡς τὴν καλάμην. ὑψώσα-
σαί τε ἑαυτῶν τὸν λογισμόν,
δυνησόμεθα σπέρματα θεῖα
γεννῆσαι. ἐπικίνδυνον
τὸ μὴ διὰ τοῦ πρακτικοῦ
βίου ἀρχθέντα διδάσκειν
ἐπιχειρεῖν. ὥσπερ γὰρ ἄν,
εἴ τις οἰκίαν ἔχων σαθρὰν
ξένους ὑποδεξάμενος βλά-
ψει τῇ πτώσει τοῦ οἰκήμα-
τος, οὕτω καὶ οὗτοι· μὴ πρό-
τερον ἑαυτοὺς ἀσφαλῶς
οἰκοδομήσαντες, καὶ τοὺς προ-
σελθόντας σὺν ἑαυτοῖς ἀπώ-
λεσαν. τοῖς μὲν γὰρ λόγοις,
προυκαλέσαντο εἰς σωτη-
ρίαν· τῇ δὲ τοῦ τρόπου κα-
κίᾳ, τοὺς ἀθλητὰς μᾶλλον
ἠδίκησαν. ἡ γὰρ ψιλὴ τῶν
Λόγων ἔκθεσις, ἔοικε γραφαῖς

διὰ χρωμάτων τῶν εὐαποπλύτων
συσταθείσαις. αὐτίκα μὲν μικρο-
τάτος χρόνος διέλυσεν, ἀνέ-
μων ῥιπαῖς καὶ ὑετῶν στα-
γόσι. τὴν δὲ ἔμπρακτον δι-
δασκαλίαν, οὐδὲ ὁ πᾶς αἰ-
ὼν διαλῦσαι δυνηθείη. τὸ
γὰρ στερεὰ τῆς ψυχῆς ἐκκε-
λαπτωμένα ὁ λόγος, αἰώνιον
ἄγαλμα τῆς ψυχῆς δωρεῖται.
δέον οὖν καὶ ἡμᾶς, μὴ ἐπι-
πόλαιον τῆς ψυχῆς ποιεῖσθαι
τὴν θεραπείαν, ἀλλ᾽ ὅλην αὐ-
τὴν διόλου κοσμεῖν. καὶ τὰ
στα τοῦ βάθους μὴ ἀμελοῦντας.
Τειχῶς ἐποιησάμεθα τὴν ἀ-
φαίρεσιν; συναφέλωμεν
αὐταῖς καὶ τοὺς ἐν τῇ κεφα-
λῇ σκώλοπας. κινδυνεύουσι
γὰρ οὗτοι ἐπὶ πλέον ἡμᾶς
ὀδυνῶσι. τὸ μὲν γὰρ ἔξωθεν
ἡμῶν ἦν, ὁ κατὰ τὸν βίον κό-
σμος· τιμαί· δόξαι· χρήμα-
των κτήσεις· λαμπραὶ ἐσθῆ-
τος στολαί· λουτρῶν χρήσεις·
βρωμάτων ἀπολαύσεις. ταῦ-
τα ἐδόξαμεν ἀποβάλλειν
ἀλλὰ τοὺς ψυχοφθόρους σκώ-
λοπας μᾶλλον ἐξώσωμεν.
τίνες δὲ εἰσὶν οὗτοι; κατα-
λαλιά· ἐπιορκία· φιλαρ-
γυρία. ἔοικε κεφαλῇ ἡμῶν
ἐστὶν ἡ ψυχή, καὶ ἕως μὲν ἐν
ταῖς ὕλαις τῶν κοσμικῶν
πραγμάτων ἀνέκειτο τὰ

θηκεία, ἐδόκουν λανθάνειν ἡ-
μᾶς δὲ γυμνωθέντα πᾶσιν
ἐστὶν ἐκεῖ δῆλα· διὰ τοῦτο ὑπο-
θέμενος· ἢ τῶν μοναχῶν ἔκδηλα
τυγχάνει καὶ τὰ ἀτελέστερα
ἁμαρτήματα. ὥσπερ γὰρ
ἐν καθαρῷ οἰκήματι, καθαρὸν
πᾶσι γίνεται τὸ ὀφθὲν θολ-
εῖον κἂν βραχύτατον ὑπάρ-
χῃ. ἐν δὲ τοῖς κοσμικοῖς,
ὥσπερ ἐν ἀκαθάρτοις σπηλαί-
οις ἐμφωλεύοντα τὰ μέγιστα
τῶν ἰοβόλων, λανθάνει
ὑπὸ τῆς συνεχοῦς ὕλης καλυ-
πτόμενα. δέον ἐφ' ἡμῖν δι-
ηνεκῶς καθαίρειν τὸν οἶκον·
καὶ περιβλέπεσθαι μή τι
τῶν ψυχοφθόρων ζώων φω-
λεῦον παρεισδύῃ, ἐν τοῖς τῆς
ψυχῆς ταμιείοις. καὶ θυ-
μιᾶν δὲ τοῖς τόποις τῷ θείῳ
θυμιάματι τῆς προσευχῆς.
ὥσπερ γὰρ τὰ ἰοβόλα ζῷα
τὰ δεινὰ μετὰ τῶν φαρμα-
κῶν ἀπελαύνει, οὕτω λο-
γισμὸν ῥυπαρὸν ἀρχὴ μετά
νηστείας διώκει. ἓν δὲ τῶν
ψυχοφθόρων συνηθειῶν,
καὶ τὸ ὑποσυρῆναι ὑπὸ τῶν
λεγόντων εἶναι εἱμαρμένην.
ἥνπερ καὶ γένεσιν καλοῦσι·
κοινότερον γάρ ἐστι καὶ τοῦτο τοῦ
διαβόλου δεινότατον. καὶ
ταῖς μὲν σπουδαίαις ψυχαῖς,
πολλάκις κατὰ μόνας μόνον

φαντασίαν ἄλλοις μὲν κινῆν, κινῆσαι
ἀφίπταται. τῶν δὲ ἀμελεστέ-
ρων ἀνθρώπων, καὶ διασώζει. οὐ-
δεὶς γὰρ τῶν κατὰ γῆν βιούν-
των, φυγεῖν ἢ καταδέχεται
τὸ φρενοβλαβὲς καὶ μάται-
ον τοῦτο μάθημα. ὅτι γὰρ ἀρ-
χὴν οὗτοι τιθένται, πάντων
τῶν γενομένων καὶ γινομένων
ἀγαθῶν. καὶ δευτέραν τὴν
οἰκείαν γνώμην ἡγεμόνα
καὶ κρεῖττω τὴν προαίρεσιν, ἀρε-
τῆς καὶ κακίας. ὅσοι δὲ ἐξ ἀ-
μελείας ἢ ἐκ ῥᾳθυμίας,
τὰ ἐξ ἀβουλίας πεπτώκασιν,
εὐθὺς ἐκείνῳ τῷ δαίμονι προσ-
έρχονται. ὥσπερ γὰρ παῖδες
λειποτακτοῦντες καὶ μὴ φέ-
ροντες τὴν τῶν γονέων ὠφέλει-
αν καὶ παιδείαν. ἀποφυγόν-
τες τούτους ἐρήμοις κατατολμῶ-
σι βαδίζουσι τόποις. καὶ ἀγρίοις
καὶ βαρβάροις δεσπόταις δου-
λεύουσιν, οὕτω καὶ οὗτοι
ποιοῦσιν. αἰδούμενοι γὰρ τὴν
οἰκείαν γνώμην αἰτιᾶσθαι
μὲν τῶν παρ' αὐτῶν πεπραγμέ-
νων, συκοφαντοῦσι τὰ μὴ
ὑπάρχοντα. εἱμαρμένην καὶ τοῦ
θείου αὐτοῖς ἀπονεμομένοις
ἐκ τῆς γενέσεως ἑαυτοῖς
φάσκουσι τά, καθ' ἣν δῆθεν προσ-
γίνεσθαι. πορνεύοντες γὰρ
καὶ κλέπτοντες. φιλαργυρεῖ-
αν νοσοῦντες. καὶ δολοφο-

ζωὴν ἡγούμενοι, τὰς σφῶν
αὐτῶν πράξεις, ἐξέκλιναν
ἀπὸ τῆς ἀληθείας. τὸ γὰρ τέ-
λος αὐτῶν τοῦ σκοποῦ, ἡ ὀλο-
θροφθόρος αὐτοῖς ἀπόγνω-
σις. ἀνάγκη γὰρ ἐκ τούτων τῶν
λογισμῶν, ἀναιρεῖσθαι παρ᾽
αὐτοῖς τὸν θεόν. καὶ πῶς σού τι-
τῳ κεῖσιν. φασὶ γάρ. ὡς εἰ
οὕτω κέκειται ἡμᾶς πορνε-
ύειν καὶ πλεονεκτεῖν, ποιεῖ-
τιν ἡ κείσις. πῶς δὲ καὶ τὸ
θεῖον παρ᾽ αὐτοῖς ἐκβάλλεται
ἀκουστέον. φήσουσι γὰρ αὐτό,
ἢ πρῶτον. ἢ δεύτερον. ἢ ἀεὶ συ-
νὼν τῇ αὐτοῦ ἀγαθότητι. εἰ
μὲν οὖν πρωτεύειν εἴπωσι τὸν
θεόν, ἀναγκαίως ἀκολουθήσει, πάν-
τα διὰ αὐτοῦ γεγενῆσθαι. καὶ
γὰρ αὐτὸς ἐν πᾶσιν. οὐκοῦν αὐ-
τὸς τῇ εἱμαρμένῃ κύριος. εἰ δὲ
πλεονέκτης. ἢ πορνοκόπος
ἐκ τῆς γενέσεως, τὸν θεὸν αἴ-
τιον τῆς κακίας ὑπάρχειν. ὅ-
περ ἄτοπον. εἰ δὲ δεύτερον
αὐτὸ φήσουσιν, εἰ καὶ αὐτό,
ὑπόδουλον γενέσθαι τῷ πρώ-
τῳ. καὶ ὅπερ βούλεται τὸ ἡ-
γούμενον, τοῦτο ἀναγκαίως
ἀκολουθήσει καὶ τὸ ἑπόμε-
νον. καὶ πάλιν τῶν κακῶν
παρ᾽ αὐτοῖς αἴτιος ὁ θεός. ὅπερ
ἀθέμιτον. εἰ δὲ καὶ ζῷα τι-
να αὐτὰ θελήσουσιν εἶναι,
πάντως μάχην πρὸς ἑαυτὰ κινή-

σουσιν ἐναντίας ἔχοντα φύσεις.
ἐκ τούτων οὖν τῶν λογισμῶν
ὡς ἐν κεφαλαίῳ, ἀνῄρηται
αὐτῶν ἡ ματαία ὑπόνοια.
περὶ τούτων εἴρηκεν ἡ γραφή.
εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ
οὐκ ἔστι θεός. καὶ ὅτι εἰς τὸ ὕ-
ψος ἐλάλησαν βλασφημί-
αν. περιφαντάζονται δὲ οἱ τοι-
οῦτοι, καὶ προφάσεις ἐν ἁμαρ-
τίαις. ἀνακτειάζουσι γὰρ
τὰς γραφὰς τῷ φλυαρῶ τῶν περὶ.
ἐξ αὐτῶν τῶν κακοφροσυνῶν
ἑαυτῶν πληροφορεῖν βουλό-
μενοι. καὶ πρῶτον ἐκ τοῦ εὐα-
γγελίου ἀρχόμενοι, τὸν ἑαυ-
τῶν ἰὸν ἐξεμεῖν πειρῶνται.
φησὶ γάρ. τοῦ Ἰησοῦ ἡ γέννησις,
οὕτως ἦν. γέννησιν αὐτοῦ, τὴν
γένεσιν ἡ θεία γραφὴ μετω-
νόμασεν. ἔτι γε μὴν καὶ τὸ
πρὸς ἄλλους αὐτοὺς κοινομικῶς
γενέσθαι, ἀκολούθως γέν-
νησις ὠνόμασται. εἰ δὲ καὶ
περὶ τοῦ ἀστέρος τι λευ συλ-
λογήσουσι, κἀκεῖ πάλιν τῆς
ἐνδόξου αὐτοῦ παρουσίας μαν-
θανέτωσαν. εἷς ἀστὴρ ἡ μὲν
φωτεινότατος, κῆρυξ γέγονε
τῆς ἀληθείας. ἡ δὲ ἐκείνων
ματαία γνώμη, πολλοὺς πλά-
νησεν εἰς θήραν ἀπίμης γενέ-
σεως. καὶ ἐκ τούτου δὲ ἐλέγχεται,
ὥσπερ πολλοῦ αὐτῇ κεῖται ἑαυτῇ
ἡ κακία. καὶ τὸν ἡσαΐαν δὲ

εἰς μαρτυρίαν τῆς ἑαυτῶν ἀνοί-
ας καλοῦσι. φάσκουσι γὰρ αὐτὸν
εἰρηκέναι, κύριος ποιῶν εἰρήνην
καὶ κτίζων κακά. ἡ μὲν οὖν εἰ-
ρήνη παρὰ πᾶσιν ὁμολογεῖται,
ὡς θεοῦ ἔργον τυγχάνει. ἡ δὲ
κακία, παρ᾽ αὐτοῖς μὲν ὡς
ἀληθῶς πολιτεύεται κακία
ψυχῆς ὑπάρχουσα. παρὰ δὲ
ἡμῖν ἡ ἐκ θεοῦ γεννηθεῖσα κακί-
α, ὠφελιμωτάτη ἐστί. πρὸς
γὰρ σωτηρίαν ψυχῆς καὶ παι-
δείαν σώματος, γίνονται λιμοὶ
καὶ ἀνομβρίαι. νόσοι τε καὶ
πενίαι. καὶ ἄλλαι τινὲς περι-
στάσεις. τὸ γὰρ σωτηρίας ἀφορμὰ
καὶ ἐκεῖνοι, κακίαν ψυχῆς
καὶ κακὰ ἀληθῶς ὑπενόησαν.
ταῦτα δὲ πρὸς ἐπιστροφὴν ἡ-
μῖν παρὰ τοῦ κεστῆνος ἐπι-
φέρεται. τίς γάρ ἐστιν υἱὸς,
ὃν οὐ παιδεύει πατήρ. ἐπεὶ δὲ
Καὶ τὸ οὐκ ἐν ἀνθρώπῳ αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ,
πάλιν ὁμοίως προσφέρουσιν
εἰς τὴν οἰκείαν καταστροφήν.
ὁδοὺς γὰρ μὴ ἔχοντας, ὁδοὺς
δὲ ἐξιχνιάσαι βούλονται. ὁδὸν
οὐκ ἔχει, πλεονεξία, ἀσελ-
γία. πορνεία. ἀνυπόστα-
τα γὰρ καθ᾽ ἑαυτὰ μὴ ὄντα.
ταύτας οὖν ὁδοὺς ἐκεῖνοι ὡ-
ήθησαν εἶναι. ὁδοὺς δὲ κυρίως
ἡ γραφὴ λέγει, τὰς κοινὰς
πᾶσι τήν τε ζωὴν καὶ τὸν θά-
νατον. ἀληθῶς γὰρ πορεῖαι

εἰσὶ τῆς τε ἐνταῦθα εἰσαγω-
γῆς, καὶ τῆς ἐκ τῶν αἰσθητῶν
τούτων μεταστάσεως. πάντα
οὖν ποιοῦσιν οἱ κακοδαίμονες,
ὥστε τοῦ αὐτεξουσίου ἑαυτοὺς
ἀπώσασθαι. καὶ ταύτην σπου-
δὴν τίθενται τὸ ἀντικαταλλά-
ξαι τῆς ἐλευθερίας τὴν δουλεί-
αν. καὶ γὰρ τοῦτο τῆς κακίας
ἔργον. τοῖς χείροσιν ἑαυτὴν συ-
γκαθέλκειν. ἑαυτῶν γὰρ γίνον-
ται μάρτυρες, ὥστε τῇ κακίᾳ
ἑαυτοὺς πεπρακότες. καὶ
τοῦτο ἦν τοῦ διαβόλου ἀπατη-
λοῦ τὸ τέχνασμα. τὰς γὰρ ἀμε-
λεῖς ψυχὰς διὰ τῆς κακοδο-
ξίας, κατακεκυφυίας προ-
σκαλίζει. μὴ συγχωρῶν αὐταῖς
ἀνανῆψαι, πρὸς ἐπίγνωσιν
τῆς ἀληθείας. ὥσπερ γὰρ ναῦς
πηδαλίων πλέουσα δίχα
χειμάζεται, οὕτω καὶ τούτοις
πάντοθεν ὁ κίνδυνος ἐπιπί-
πτει. οὐδὲ γὰρ πρὸς τὸν σωτή-
ριον λιμένα ὁρμίσασθαι δύναν-
ται. τὸν κυβερνήτην κα-
ταλιπόντες. καὶ τὰς μὲν ἐκ-
συνημμένας αὐτῶν ψυχὰς, ὁ
ἐχθρὸς οὕτω πλανᾷ. πολλά-
κις δὲ καὶ τὰς σπουδαίας
παρυφίζανει διὰ τούτων.
τὸν ἀγαθὸν αὐτῶν δρόμον ἐκ-
κόψαι βουλόμενος. κατ᾽ ἐννοί-
αν γὰρ ἐμβάλλει, ὡς καὶ τὸ
δεῖ πράττειν καὶ τὸ μὴ οὕτω.

παρὰ τῆς κινήσεως τῶν ἄστρων
γίνεσθαι· τοῦτον δὲ τὸν λογισμὸν
ὁ ἐναντίος προσάγει. τοῖς ἐκ
σοφίας κοσμικοῖς, ἐπὶ τὸ με-
μηρη τραπεῖσι βίον· φρονί-
μως γὰρ τοῖς κακοῖς ὑπάρχων
ὁ διάβολος, πρὸς τὰς φύσεις
τῶν ἄλλων, τὰς παγίδας ὑποτί-
θησι· τοὺς μὲν γὰρ διὰ τῆς ἀπο-
γνώσεως ἐλλοχᾷ· τινὰς δὲ διὰ
τῆς κενοδοξίας καθέλκει· ἑτέ-
ρους διὰ τῆς φιλοχρηματίας κατορύττει· καὶ ὡς ἐπι-
θανατηφόρος ἰατρὸς, προσά-
γει τοῖς ἄλλοις τὰ δηλητήρια.
καὶ τοὺς μὲν, διὰ τοῦ ἥπατος
ἀναιρεῖ· προσάγων αὐτῷ τὸ τῆς
ἐπιθυμίας τοξικὸν φάρμακον·
ἄλλους δὲ καρδιότρωτον ποιεῖ·
τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ, πρὸς ὀργὴν
ἐξάπτων· τινῶν δὲ καὶ τὴν
ἡγεμονικὴν ἀμβλύνων δύνα-
μιν· ἢ ἀγνοίᾳ τούτους περιβάλ-
λων· ἢ διὰ περιεργίας στρεβλῶν·
τινὰς γοῦν, ἐκζητήσεων παρέ-
τρεψεν οὐκ ὀρθῶν. περὶ γὰρ θεοῦ
Καὶ τῆς αὐτοῦ οὐσίας διαλαβεῖν
ἐθελήσαντας, ηὐθάδησαν·
τοῦ γὰρ πρακτικοῦ βίου ἀκο-
λούθως μὴ ἐνισχήσαντες,
πρὸς θεωρίαν ὥρμησαν· ὡς
ἰλιγγιάσαντες, πεπτώκασι·
τοῦ γὰρ πρώτου ὡς πρὸς τὴν
τάξιν μὴ ἐπιλαβόμενοι, οὐ τοῦ
δευτέρου ἠστόχησαν· ὥσπερ
οἱ τὸ ἄλφα στοιχεῖον ἐκμανθάνον-
τες, πρῶτον αὐτοῦ τὸ σχῆμα
ὁρῶσι· καὶ δεύτερον τὸ ὄνομα
διδάσκονται· καὶ οὕτω τὸν
ἀριθμὸν μανθάνουσι, καὶ τε-
λευταῖον τοὺς τόνους παρα-
λαμβάνουσιν. εἰ οὖν ἐπὶ τοῦ
πρώτου στοιχείου τοσαύτης
χρεία τριβῆς καὶ τέχνης,
πόσῳ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ δημιουρ-
γοῦ, ὀφείλει πόνος καὶ χρό-
νος προηγεῖσθαι εἰς τὴν τοῦ
ζητουμένου θεωρίαν τῆς
ἀνεκφράστου δόξης. ἀλλὰ
Ἤ τις σανελάτω πρὸς κατά-
ληψιν τῶν θείων, ἐκ τῶν
ἔξωθεν μαθημάτων ὁρμώ-
μενος· φρεναπατᾶται γὰρ ἑ-
αυτὸν ὁ τοιοῦτος ὑπὸ τοῦ δαί-
μονος φανταζόμενος· φησὶ
γὰρ ὁ ὑμνῳδός· ἐκ στόματος
νηπίων καὶ θηλαζόντων
κατηρτίσω αἶνον· καὶ ὁ κ(ύριο)ς
δὲ τῇ ἑαυτοῦ φωνῇ τῶν ἀ-
γίων εἶπεν· ἄφετε τὰ παι-
δία ἐλθεῖν πρός με· καὶ ἀλλα-
χοῦ φησίν· ἐὰν μὴ γένησθε
ὡς τὰ παιδία· ἐπαιδεύ-
θης διὰ τὸν κόσμον, μωρὸς
γενοῦ διὰ τὸν κ(ύριο)ν· ἔκκοψον
τὰ παλαιὰ, ἵνα νέα φυτεύ-
σῃς· τοὺς ἐχθροὺς θεμελίους
κάθελε, ἵνα τὴν ἀδαμάντι-
νον τοῦ κ(υρίο)υ βάσιν ὑποστή-
σῃς· ἵνα καὶ σὺ ὡς ὁ ἀπόστολος,

ἐπὶ τὴν στερεὰν πέτραν οἰκο-
δομηθῆς. οὐ δεῖ οὖν φιλόμεμ-
πον εἶναι διὰ τὴν λογοποιΐαν.
μὴ πολλὰ ἀδολεσχήσῃς περὶ ταύ-
την. καὶ γὰρ διὰ τῆς ἀκαίρου
φλυαρίας, δελεάζεταί σε λαλεῖν
ὁ διάβολος. πολλὰς ἔχει παγί-
δας. δεινὸς γάρ ἐστι θηρευτής.
καὶ τοῖς μὲν βραχυτέροις στρου-
θίοις, μικρὰ τίθησι σκάνδα-
λα. τοῖς δὲ μείζοσιν ὀρνέ-
οις, ἰσχυροὺς ἀτρεπαίζει τοὺς
βρόχους. βαρὺς καὶ θανατη-
φόρος ὁ στιβρόχος, τὸ πιστεύειν
εἰς γενεσῖν. φαντὸς ὅπως
τούτους λογισμούς. ἀλλὰ πείθου
σὺ διὰ πραγμάτων καὶ πεί-
ρας γνώσεως. στοχαστικὸς ὁ τρό-
πος. ἀβέβαιος ἡ γνώμη. οὐδὲ
γὰρ ἀναγκαίως ἀκολουθεῖ τὰ
περὶ αὐτῶν λεγόμενα. ὥσπερ
γὰρ τοῖς ἰδιώταις καὶ τοῖς ναυ-
τίλοις, ἐκ τῆς μεφῶνι ἰδιο-
τητος, ἐστί τις ἀμυδρὰ γνῶ-
σις. καὶ γοῦν τινὰ καὶ αὐτοὶ
στοχαστικῶς λέγουσιν, ὡς ἀλ-
ηργαστεῖ μῦθοι. καὶ τοῦ τὸ δὲ πολ-
λὸν αὐτῶν διασκεδάσαι δυ-
νηθείη, τὴν φαύλην διαμοι-
ρῶν. εἰ γὰρ ἐκ δαιμόνων ἀλ-
στοχασθῇ καὶ αὐταὶ ψευδολογί-
αι συνέστησαν, ματαία τῶν
ψηφιζόντων ἡ τέχνη. εἰ δὲ
ἐπὶ πλέον περὶ αὐτῶν ἐνδια-
λεχθῇ δικαιολογούμενος ὁ
ἐχθρός, ἐκ τούτου αὐτὸν
ψευδῆ ἐλέγξεις. ἐκ τοῦ ἄλλο-
τε ἄλλοις λογισμοῖς τὴν ψυ-
χὴν πολεμεῖν. τὸ γὰρ ἄστα-
τον, ἀβέβαιον. τὸ δὲ ἀβέ-
βαιον ἀπωλείας ἐγγύς. οὐ
γὰρ τῇ πρώτῃ αὐτοῦ κακίᾳ
ἐπαρκεῖται ὁ διάβολος, ἀλλὰ
καὶ αὐτὸ ματαιοσύνην ὑποβάλ-
λει τῇ ψυχῇ. ταῦτα δὲ ἡμῖν.
Πάντα ὑποβάλλει, πρὸς τὸ ἀπώ-
λεια τῇ ψυχῇ διαφθαρῆναι.
ἀλλὰ προσγινομένων τῶν
σκιωδῶν τούτων φαντασμά-
των, μὴ ὡς ἀληθέσιν αὐτοῖς
συνθώμεθα. ταῦτα γὰρ ἑαυ-
τῶν τὴν κακίαν δεικνύουσιν
ἄλλοτε ἀλλοίως περιερχόμε-
ναι καὶ ὑπὲρ τὸ ὀφθαλμοῦ
ἀφιστάμενα. καὶ γοῦν οἱ δια-
τινὰ δοῦλον θεοῦ κατὰ γὰρ ἐ-
βιώσατο. ὅστις καθεζό-
μενος ἐν τῷ κελλίῳ, παρε-
τήρει τῶν λογισμῶν τὰς
παρεισαγωγάς. καὶ ἐμέ-
τρει ποῖος πρῶτος. ποῖ-
ος δεύτερος. καὶ ἕκαστος
αὐτῶν, πόσον χρόνον
κατεῖχε. καὶ εἰ ὑστέρησαν
κἂν προέφθασε τῆς πα-
ρελθούσης ἡμέρας. ὥ-
στε ὡς ἀκριβῶς ἠπίστα-
το. τήν τε τοῦ θεοῦ χάριν
καὶ τὴν οἰκείαν καρτερί-
αν τε καὶ διαίρεσιν. εἰ γὰρ

μὴ καὶ τὴν τοῦ ἐχθροῦ καθαιρεθεῖσιν. διὸ δὴ τοίνυν καὶ ἡμᾶς τούτοις τοῖς κανόσιν ἀποδεξαμένους φυλάττειν. ἅπερ γὰρ οἱ ἔμποροι

Πρὸς καιροὺς πραγματείας, καθεκάστην ἡμέραν ἀναζητοῦσι τοσοῦτα κέρδη· καὶ ἀσμένως μὲν τὰ πλειόνα ὑποδέχονται· πρὸς δὲ τὰς ζημίας ἀπεχθάνονται, πολὺ πλέον ἀγρυπνεῖν προσήκε τοὺς τὸν ἀληθινὸν μόνον θησαυρὸν ἐμπορευομένους· καὶ τῶν μὲν πλειόνων ἀγαθῶν ἐφίεσθαι· εἰ δὲ καὶ μικρὰ κλοπή τις ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ γένηται, βαρέως μὲν φέρειν διὰ τὸ κείμεσθαι· οὐ μὴν ἀπογινώσκειν ἑαυτῶν, καὶ πάντα ῥίπτειν διὰ τὸ ἀκούσιον πταῖσμα. ἔχεις τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα πρόβατα; ζήτει τὸ ἀπολωλός. μὴ παθῃς διὰ τὸ ἕν· μηδ᾽ ἀποφύγῃς τὸν δεσπότην. ἵνα μὴ ὁ αἱμοβόρος διάβολος, πᾶσαν σου τὴν ἀγέλην τῶν πράξεων, αἰχμαλωτίσας ἀπολέσῃ. μὴ ἀπολείπου τὰ κτήσεως διὰ τὸ ἕν. ἀγαθός ἐστιν ὁ δεσπότης. φησὶ γὰρ διὰ τοῦ ψαλμῳδοῦ. ὅταν πέσῃ, οὐ καταραχθήσεται. ὅτι κύριος στηρίζει χεῖρα αὐτοῦ.

ὅσα γὰρ ἐὰν πράξωμεν ἢ κερδάνωμεν, ταῦτα μικρὰ νῦν ἡγησόμεθα ὡς πρὸς τὸν μέλλοντα πλοῦτον. νῦν γὰρ ταύτῃ τῇ γῇ ὥς ἐν μητρῴᾳ δευτέρᾳ κοιλίᾳ τυγχάνομεν. ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς μητρικοῖς μυχοῖς οὕτω ταύτην ζωὴν εἴχομεν. οὐ διὰ τοιούτων στερεμνίων τροφῶν ἀπολαύομεν ἐκείνοις ἐγχωρείοις οἵων μέλλομεν. οὔτε μὴν ἐνεργεῖν οὕτως ἠδυνάμεθα ὡς ἐνταῦθα. καὶ γὰρ

Τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ φωτὸς καὶ πάσης αὐγῆς ἐκτὸς ὑπήρχομεν. ὥσπερ οὖν ἐν ἐκείνοις τοῖς ταμιείοις οὖσαι πολλῶν τῶν ἐνταῦθα ἐλειπόμεθα, οὕτω καὶ ἐν τῷ νῦν κόσμῳ πλεονεκτούμεθα, ὡς πρὸς τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν. ἐλάβομεν πεῖραν τῶν ἐνταῦθα τροφῶν; τῶν θείων ὀρεχθῶμεν. ἀπελαύσαμεν τοῦ ἐνταῦθα φωτός; τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης ποθήσωμεν. τὴν ἄνω ἱερουσαλὴμ ἡγησώμεθα ἑαυτῶν μητέρα καὶ πόλιν. πατέρα δὲ ἑαυτῶν, τὸν θεὸν καλέσωμεν. ζήσωμεν ἐνταῦθα σωφρόνως, ἵνα τῆς αἰωνίου ζωῆς τύχωμεν. ὥσπερ γὰρ τὰ ἐν τῇ μήτρᾳ

βρέφη τελειωθέντα ἐξέλατ-
τονος τροφῆς τε καὶ ζωῆς· διὰ
τοῦτο καὶ πρὸς τὴν μείζονα φέ-
ρονται σωτηρίαν, οὕτως καὶ
οἱ δίκαιοι· ἐκ τῆς κάτω διαγω-
γῆς, πρὸς τὴν ἄνω πορείαν
ἀναχωροῦσι κατὰ τὸ γεγραμ-
μένον· πορεύσονται ἐκ δυ-
νάμεων εἰς δύναμιν· οἱ
δὲ ἁμαρτωλοὶ ὥσπερ τὰ κα-
τὰ γαστρὸς ἐμβρύων τὰ ἐν
μήτρᾳ τελευτήσαντα, ἐκ
σκότους σκότει παραδίδον-
ται· καὶ γὰρ ἐν τῇ γεέννῃ κεκρύψον-
ται τῷ πλήθει τῶν ἁμαρτη-
μάτων κεκαλυμμένοι· οἱ
δ' ἀπαλλαχθέντες δὲ τοῦ βίου εἰς
ζοφώδη τάρταρον καὶ τὸν πω-
δεις τόπον καταφέρονται.

Τρεῖς τοίνυν τῶν βίων τικτώμεθα· ὁ
μία μὲν ἡ ἐπὶ γέννησις, ἡ ἐκ
τῶν μητρῴων κόλπων προό-
δος· ὅτ' ἂν ἐκ γαστρὸς εἰς
γῆν ἀγόμεθα· αἱ δὲ λοιπαὶ
δύο ἐκ γῆς ἡμᾶς πρὸς οὐρανὸν
ἀνάγουσιν· ὧν ἡ μὲν ἐστὶν
ἀρχαιότερος· ἡ διὰ τοῦ θείου
λουτροῦ ἡμῖν προσερχο-
μένη· ἡ δὲ, ἐκ τῆς μετανοί-
ας ἡμῖν καὶ τῶν ἀγαθῶν πό-
νων προσγίνεται· ἐν ταύτῃ
δὲ νῦν ἡμεῖς ἑστήκαμεν· ὀ-
φειλόμεναι οὖν τῷ ἀληθινῷ
νυμφίῳ προσελθοῦσαι, ἀ-
περισσότερον κοσμηθῆναι γε-
μένα ὥσπερ δὲ ἡμῖν πρὸς τοῦτο
οἰκοδομὴ, ἡ θέα τοῦ κοσμι-
κοῦ γάμου· εἰ γὰρ πρὸς τὸν
εὐάλωτον σωματοποιούμεναι
ἄνδρα τοσαύτην τίθενται
σπουδήν· λουτρῶν τε καὶ
μύρων ἀλοιφῶν καὶ ποικί-
λης κοσμήσεως· ἐκ γὰρ τού-
των δοκοῦσιν εἶναι τὰς κοσμί-
ους μᾶλλον παρασκευάζειν·
εἰ τοσαύτη τῆς κατὰ σῶ-
μα πολιτευομέναις φαν-
τασία ἐν τῷ τίκτειν· πόσῳ
μᾶλλον δέον ἡμᾶς ἐκείνας
ἐπαναβῆναι τῇ γνώμῃ, τῷ
σωτῆρι νυμφίῳ μνηστευθείσας
καὶ ἀπολούσασθαι μὲν, τῶν
ἁμαρτιῶν τὸν ῥύπον τῇ
ἐπιπόνῳ ἀσκήσει· ἀντι-
καταλλάξαι δὲ τῶν σωματι-
κῶν ἐνδυμάτων τὰ πνευματικά·

Ἐκεῖναι, τὸ σῶμα τοῖς γηΐνοις
ἄνθεσι καὶ τὸ κοσμοῦσιν·
ἡμεῖς τὴν ψυχὴν ταῖς ἀρεταῖς
φαιδρύνωμεν· καὶ ἀντὶ μὲν
λίθων πολυτελῶν περιθῶ-
μεν τῇ κεφαλῇ· τὸν τριπλό-
κον στέφανον· πίστιν, ἐλπί-
δα, ἀγάπην· τῷ δὲ τραχήλῳ,
τὴν τιμίαν κόσμησιν περι-
θῶμεν τὴν ταπεινοφροσύνην·
ἀντὶ δὲ ζώνης, τὴν σωφρο-
σύνην περιζωσώμεθα· λαμ-
πρᾶς δὲ ἡμῖν περιβολῆς, ἡ δι-
καιοσύνη γενέσθω· περιθώμεθα

σω δὲ τῷ διεπνῶ, τὰ μὴ
φθειρόμενα ὄντα εὐχαὶ δὲ
τελευταῖ· ἀλλ' ὡς ὁ ἀπόστολος
φησί· μὴ μόνον τὴν γλῶτ-
ταν κινοῦμεν, ἀλλά γε καὶ
τὸ πνεῦμα. καὶ νοοῦμεν
τὰ λεγόμενα. πολλάκις γὰρ
τὸ μὲν στόμα φθέγγεται· ὁ νοῦς
δὲ καρδία περιλοπῆς σκοπῶ
ἀσχολεῖται. προσέχειν δὲ

Δεῖ μὴ τοῖς θείοις γάμοις προ-
σελθούσαις, περὶ ἀνδρὸς
τῶν νοσησάντων· μὴ σπου-
ε καὶ γὰρ ἡμᾶς ὁ μνηστήρ, τὸ
οὐ δούλως προσδέξεται τὸ
ἀλλ' ἢ μὴ τὰς ὑποσχέσεις λάβῃ.
τίνες δὲ εἰσὶν αὗται; τοῦ
μὲν σώματος ἧττον φρον-
τίζειν· ἐπὶ πλεῖον δὲ τῆς
ψυχῆς ἀρδεύειν. αὗται γὰρ
εἰσὶν αἱ πρὸς αὐτὸν συνθῆκαι.
ὥσπερ δὲ οὐκ ἐγχωρεῖ δύο
καὶ δοχεῖα κατὰ τὸ αὐτὸ ἀνα-
γειν πεπληρωμένους ὕδα-
τος. διὰ γὰρ τοῦ στρεφομένου
ἄξονος, ὁ μὲν εἰς κοῦφος
κατάγεται, ὁ δὲ ἕτερος με-
στὸς ἀνάγεται, οὕτω καὶ ἐφ' ἡ-
μῶν ἐστίν. ὅταν γὰρ τὴν πα-
σῶν κηδεμονίαν τῇ ψυχῇ
προσοίσωμεν, πληρωθεῖσα
τῶν καλῶν, ἀνάγεται τῶν
μετεωρισμῶν ἐφιεμένη· τὸ
δὲ σῶμα ἡμῶν, κοῦφον διὰ
τῆς ἀσκήσεως γενόμενον,

οὐ βαρύνει τὴν ἡγεμονεύουσαν
δύναμιν. καὶ τούτου μάρτυς,
ὁ ἀπόστολος· φησὶ γάρ· ὅσον
ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθεί-
ρεται, τοσοῦτον ὁ ἔσωθεν ἀνα-
καινοῦται. ἐν μονῇ κοινοβί-

Οὐ τυγχάνεις; μὴ μεταλλά-
ξῃς τὸν τόπον· βλαβήσῃ
γὰρ μεγάλως. ὥσπερ γὰρ ὄρ-
νις ἐξιπταμένη τῶν ᾠῶν, ὑ-
ελα ταῦτα καὶ ἄγονα κατασκε-
υάζει, οὕτω καὶ παρθένος
ἢ μοναχὸς, ψύχεται καὶ νε-
κροῦται τῆς πίστεως, τό-
πον ἐκ τόπου μεταβαίνων.
μή σε δελεάσῃ ἡ τῶν κατὰ
κόσμον πλουσίων τρυφὴ ὡς
τι χρήσιμον ἔχουσα ἡδονῆς
ἕνεκα· τὴν ὀψαρτυτικὴν ἐ-
κεῖνοι τιμῶσι τέχνην. νηστεί-
α καὶ αὐτὴ διὰ τῶν εὐτελῶν
τὴν ἐκείνων εὐπορίαν τῶν
τροφῶν, ὑπερβάλλου· φησὶ
γὰρ ὡς ψυχὴ ἐν πλησμονῇ οὖσα
ἐμπαίζει κηρίοις· τῇ δὲ ἐν-
σῃ δὲ ἐνδείᾳ, καὶ τὰ πικρὰ
γλυκέα φαίνονται. μὴ κορε-

Σθῇς ἄρτου, καὶ οὐκ ἐπιθυ-
μήσῃς οἴνου. τρία ἐστὶ τοῦ
ἐχθροῦ τὰ πρῶτα κεφάλαια,
ἐξ ὧν πᾶσα κακία κατάγεται·
ἐπιθυμία. ἡδονή. λύπη.
ἐν ἐξ ἑνὸς ταῦτα ἤρτηται·
καὶ ἐν ἑνὶ ἀκολουθεῖ. καὶ ἡ-
δονῆς μὲν κρατηθείσης μεγάλως,

σωματικόν· ἐπιθυμίας δὲ,
ἀσώματον· τὸ μὲν γὰρ τῆς
ἡδονῆς, ἀπὸ τοῦ σώματος
τελεῖται· τὸ δὲ τῆς ἐπιθυ-
μίας, ἀπὸ τῆς ψυχῆς· ἡ δὲ
λύπη ἐκ τῶν συναμφοτέ-
ρων κατασκευάζεται· μὴ οὖν
συγχωρήσῃς τὴν ἐπιθυμί-
αν ἐνεργῆσαι, καὶ τὰ λοιπὰ
ἀπεσκέδασας· εἰ δὲ συγχω-
ρήσεις περικόψαι, τὸ περι-
ττὸν διανεμηθὲν πρὸς τὸ
σάττον, κυκλικὴν ἀνὰ τὰ
πόδα σὴν ποιήσονται πρὸς ἑ-
αυτά, καὶ οὐδαμῶς συγχω-
ρήσει τῇ ψυχῇ ἀσφαλεῖ
γίγνεσθαι· γὰρ μὴ δοὺς ὑπα-
τὶ ἔξοδον· οὐ πᾶσι πάντα
συμφέρει· ἕκαστος δὲ καὶ
ἑκάστη, τῷ ἰδίῳ νοὶ πληρο-
φορείσθω· πολλοῖς τὸ ἐν κοι-
νοβίῳ εἶναι συμφέρει· καὶ
πολλοῖς τὸ κατ' ἰδίαν ἀναχω-
ρεῖν ὠφέλιμον τυγχάνει·
Ὥσπερ γὰρ τῶν φυτῶν τὰ μὲν,
τοῖς ὑγροῖς τόποις· τὰ δὲ ἐν
τοῖς ξηροτέροις τόποις γί-
νεται μονιμώτερα, οὕτω καὶ
τῶν ἀνθρώπων· οἱ μὲν, ἐν τοῖς ὑ-
ψηλοτέροις εὖ πράττουσιν·
οἱ δὲ, ἐν τοῖς ταπεινοτέροις
διασώζονται· πολλοὶ οὖν ἐν
πόλει τὰ τῆς ἐρήμου φαντα-
ζόμενοι, ἐσώθησαν· καὶ πολ-
λοὶ ἐν ὄρει ὄντες, τὰ τῶν δη-
μοτῶν πράττοντες, ἀπώλοντο·
δυνατὸν γὰρ καὶ μετὰ πολλῶν
ὄντα, μονάζειν τῇ γνώμῃ·
καὶ μόνον ὄντα, μετὰ πολλῶν
τῇ διανοίᾳ διάγειν· πολλὰ
τοῦ διαβόλου τὰ κέντρα· διὰ
πενίας οὐ μετεκίνησε ψυχήν;
πλοῦτον προσάγει· εἰς δὲ λε-
ορ· δι' ὕβρεων καὶ ὀνειδισμῶν
οὐκ ἴσχυσεν; ἐπαίνους καὶ
δόξαν προβάλλεται· διὰ τῆς
ὑγείας ἡττήθη; νοσοποιεῖ
τὸ σῶμα· ταῖς γὰρ ἡδοναῖς
μὴ δυνηθεὶς ἀπατῆσαι, διὰ
τῶν ἀκουσίων πόνων, τὴν
παρεκτροπὴν τῆς ψυχῆς
πειρᾶται ποιῆσαι· νόσους γὰρ
τινὰς βαρυτάτας ἐξαιτήσε-
ως προσάγει· πρὸς τὸ διὰ
τούτων ὀλιγωρήσαντας,
ἐπιθολῶσαι ἑαυτῶν τὴν
πρὸς θεὸν ἀγάπην· ἀλλ' εἰ καὶ
κατατέμνεται τὸ σῶμα ὑπὸ
πυρετοῖς σφοδροτάτοις κατα-
φλέγεται· ἔτι γε μὴν καὶ δί-
ψει ἀσχέτῳ ἀνιᾶται· εἰ μὲν
ἁμαρτωλὸς ὢν ταῦτα ὑφί-
σταται, ὑπομιμνησκέτω τῆς μελ-
λούσης κολάσεως· καὶ τοῦ αἰ-
ωνίου πυρός· καὶ τῶν δικα-
στικῶν τιμωριῶν, καὶ οὐκ ὀλι-
γωρησάτω πρὸς τὰ παρόντα·
χαιρέτω δὲ μᾶλλον ὅτι ἐπεσκο-
πήσατο ὁ θεός· καὶ τὸ ἀφθο-
νον ἐκεῖνο ῥητὸν ἐπιλαλείτω

ἔχει τὸ παιδίον ἐπαίδευ-
σέ με ὁ κ(ύριο)ς· τῷ δὲ θανάτῳ οὐ
παρέδωκέ με. εἰ σίδηρος
ἔτυχεν ὤν, ἀλλὰ διὰ πυρὸς τὸν
ἰὸν ἀποβάλλεις. εἰ δὲ δίκαιος
ὢν ἀρρωστεῖς, ἀπὸ τῶν μεγάλων,
ἐπὶ τὰ μείζω προκόπτεις. χρυ-
σὸς εἶ; ἀλλὰ διὰ πυρὸς δοκι-
μώτερος γίνῃ. ἐδόθη σοι ἄγγε-
λος σατὰν τῇ σαρκί; ἀλλ' ἰδὼ
βλέπε τίνι ὅμοιος ἐγένου· τῆς
γὰρ Παύλου δωρεᾶς ἠξιώθης.
διὰ πυρετοῦ δοκιμάζῃ; διὰ
ῥίγους παιδεύῃ; ἀλλὰ φησὶν
ἡ γραφή· διήλθομεν διὰ πυ-
ρὸς καὶ ὕδατος. λοιπὸν τὸ
ἀναψυκτήριον ἡτοίμασαι. ἔ-
Τύχες τοῦ προσώπου; πρὸς δό-
κα τὸ δάτερον. παρὰ τίων βο-
ᾶ τὰ τοῦ ἀγνοηματα. φησὶ
γάρ· πτωχὸς καὶ ἀλγῶν εἰμὶ
ἐγώ. τέλειος γενήσῃ διὰ τῆς
τελειώσεως. Καὶ γὰρ φησὶν ἐν θλί-
ψει ἐπλάτυνάς με. ἐν τούτοις
μάλιστα τοῖς γυμνασίοις τὰς
ψυχὰς ἀσκηθῶμεν. ἐν ὀφθαλ-
μοῖς γὰρ ὁρῶμεν τὸν ἀντίπα-
λον· μὴ λυπηθῶμεν ὁ διάβ-
απείργει καὶ τὴν πηγὴν
τοῦ σώματος κινηδωάμεναι·
εἰς εὐχὴν στῆναι, ἢ ψάλλειν με-
τὰ φωνῆς. πάντα ἡ μὲν ταῦ-
τα ἡμῖν ἔργοι πρὸς καθαίρεσιν
ἐπιθυμιῶν. Καὶ γὰρ νηστεία
καὶ χαμευνίαι διὰ ταῦτα χ

γος ἡμῖν ἡ δοκαομένη νομοθέτη-
ται. εἰ οὖν ἡ νόσος ταύτας ἡμ-
βλύνει, περιττὸς ὁ πόνος. τί
δὲ λέγω περιττός; ὡς παρὰ τὸ
μείζονι καὶ ἰσχυροτέρῳ φαρμά-
κῳ τῇ νόσῳ, τὸ ὀλεθροφόρα
συμπτώματα κεκοίμηνται. ὡ
αὐτή ἐστιν ἡ μεγάλη ἄσκησις;
τὸ ἐν ταῖς νόσοις καρτερεῖν.
Καὶ εὐχαριστεῖν οἷς ἀγαπᾶν
πειν τῶν κρειττόνων μόνον. ἀ-
Φαιρούμεθα ὀφθαλμούς; μὴ
βαρέως ἐνέγκωμεν. τὰ γὰρ
τῆς ἀσελγείας ὄργανα ἀπο-
βάλομεν. ἀλλὰ τοῖς ἔνδοθεν
ὀφθαλμοῖς τὴν δόξαν κυ(ρίου)
κατοπτριζόμεθα. ἐκωφεύ-
σαμεν; εὐχαριστήσωμεν. τὴν
ματαίαν ἀκοὴν τέλεον ἀπο-
βαλοῦντες. τὰς χεῖρας πεπόν-
θαμεν; ἀλλὰ τὰς ἔνδοθεν ἔχο-
μεν εὐτρεπεῖ πανθείσας πρὸς
τὸν τοῦ ἐχθροῦ πόλεμον. ἀρ-
ρωστία καταλύει τὸ σῶμα κρα-
τεῖ; ἀλλ' ἡ κατὰ τὸν ἔσω ἄν-
θρωπον ὑγεία μᾶλλον αὔξε-
ται καὶ βιῶσαι, τὴν ὑπακο-
ὴν μᾶλλον τῆς ἀσκήσεως ἐπι-
κείμωμεν. ἡ μὲν γὰρ ὑπο-
ψίαν διδάσκει. ἡ δέ, ταπει-
νοφροσύνην ἐπαγγέλλεται. ἔ-
τι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐχθροῦ ἐπι-
τεταμένη ἀσκήσεις. καὶ γὰρ
οἱ αὐτοῦ μαθηταί, τοῦτο ποιοῦ-
σι. πῶς οὖν διακείμενον τὴν

...είαν καὶ βασιλικὴν ἀσκήσειν
τῆς τυραννικῆς καὶ δαιμο-
νιώδους; δῆλον ὡς ἀπὸ
τῆς συμμετρίας. ἀπέστω σοι
ὁ χεῖρος, εἰς κακῶν ὠνησείας
ὑπερχέτω· μὴ τὰ ἄγρας ἢ πο-
τευησεύσεις καὶ τὴν ἀπὸ ἡμῶν ἐν
πληθεῖ τροφῶν καταλύσεις
τῶν δυνάμεων· πᾶν γὰρ ἡ
ἀμετρία, φθοροποιὸς τυγχά-
νει· μὴ ὑφείη σοι τὰ πράγμα-
τα ἀναλώσκων· καὶ γυμνὸς εὑ-
ρεθῇς ἐν τῷ πολέμῳ· καὶ ἁ-
λωτὸς γενήσῃ· τὰ ὅπλα ἡμῶν
ἐστὶ τὸ σῶμα· ἡ δὲ ψυχὴ ὁ στρα-
τιώτης· τῶν οὖν ἀμφοτέ-
ρων ὅπη μὴ οὐ πρὸς τὰς χρείας.

Νέος ὢν καὶ ὑγιής· μὴ στασομ·
ἥξει γὰρ τὸ γῆρας μετὰ ἀσθε-
νείας· ὡς διώκῃ, θησαύρισον
τροφάς· ἵνα ἀσθενῶν, ἀκίνδυ-
νη στάσει μετὰ λόγου καὶ ἀκριβεί-
ας· ὅρα μὴ ὁ ἐχθρός σου ὑπει-
σελθὴ τῇ ἐμπορείας τῆς
νηστείας· καὶ γὰρ οἱ μὲν πολλοὶ
τούτου τοῖς ὁρᾶ εἰρηκέναι· γίνε-
ται δοκιμὴ τελεῖται· τουτ-
έστι τὸ βασιλικὸν χάραγμα, ἀ-
κριβῶς γνωρίζεται· εἰσὶ γὰρ
καὶ παραχαράγματα· καὶ ἡ μὲν
τοῦ χρυσοῦ φύσις, ἡ αὐτή· δια-
φέρει δέ, τῷ χαράγματι· ὁ μὲν
οὖν χρυσός ἐστι, νηστεία· ἐγκρα-
τεία· ἐλεημοσύνη· ἀλλὰ καὶ Ἑλλή-
νων παῖδες, τὴν τυραννικὴν

ἑαυτῶν εἰκόνα, τούτοις ἐντι-
θένται· καὶ αἱρετικοὶ διὰ πάν-
των, διὰ τούτων σεμνύνονται·
ὁρᾶν δὲ δεῖ τούτους καὶ ἀπο-
φεύγειν· ὡς παραχαράκτας·
βλέπε μὴ ἀγνῶν μὴ ἀσπῶς περι-
πεσὼν ... αὐτοῖς,
ζημιωθῇς· δέχου οὖν μετὰ ἀ-
σφαλείας τὸν τοῦ κυρίου στρατὸν ἐν-
τετυπωμένον ταῖς ἀρεταῖς·
τουτέστι πίστιν ὀρθὴν μετὰ
σεμνῶν πράξεων· δεῖ οὖν ἡμᾶς

Τῇ διακρίσει κυβερνᾶν τὴν
ψυχήν· καὶ ἐν κοινοβίῳ οὔ-
σας, μὴ τὰ ἑαυτῶν ζητεῖν· μή-
τε μὴν οἰκείαν δουλαγωγεῖν
μεν· ἀλλὰ τῇ κατὰ πίστιν με-
πειθαρχεῖν· ἐξουσίαν ἑαυτοὺς
παρεδώκαμεν· τουτέστι τῶν
κοσμικῶν ὅρων ἔξω γενόμενοι,
ὥσπερ οὖν ἐκβεβλήμεθα, μὴ
τὰ αὐτὰ ζητῶμεν· ἐκεῖ δο-
ξαν εἴχομεν, ὧδε ὀνειδιζόμεθα·
ἐκεῖ δαψίλεια τροφῶν, ἐν-
ταῦθα καὶ ἄρτου ἔνδεια· ἐν τῷ
κόσμῳ οἱ πταίοντες καὶ μὴ βου-
λόμενοι, ἐν φυλακῇ βάλλον-
ται· καὶ ἡμεῖς διὰ τὰς ἁμαρτί-
ας ἑαυτῶν, ἑαυτὰς φυλακί-
σωμεν· ἵνα τὸ ἑκούσιον τῆς
γνώμης, τὴν μέλλουσαν κόλα-
σιν ἀποσοβήσῃ· νηστεύεις;
μὴ προφασίζου νόσον· καὶ
γὰρ οἱ μὴ νηστεύοντες, τοῖς
αὐτοῖς περιπίπτουσι νοσήμασι.

ἤρξω τοῦ καλοῦ; μὴ ἀνάσχῃ τῆ-
σης τοῦ ἐχθροῦ σε ἐκκόπτοντος·
αὐτὸς γὰρ τῇ ὑπομονῇ σου καταπ-
γεῖται. Καὶ γὰρ οἱ πλεῖν ἀρχό-
μενοι, πρῶτον δεξιοῦ πνεύ-
ματος τυγχάνουσιν, ἵν' ἁπλώσαν-
τες τὰ ἱστία. ἀλλ' οἱ μὲν ναυτίλοι
διὰ τὸ παραπεσὸν πνεῦμα,
ἀποσχάζουσι τῶν ναῶν. μικρὸν
δὲ ἡσυχάσαντα ἢ καὶ ἀπο-
μαχεσάμενοι τῇ ζάλῃ, τὸν πλοῦν
ποιοῦνται. οὕτω καὶ ἡμεῖς
ἐναντίου πνεύματος προσ-
πεσόντος, τὸν σταυρὸν ἀντὶ ἱστίου
τανύσαντες, ἀλλ' ὅμως τὸν πλοῦν
ἐκτελέσωμεν. ταῦτα τῆς
Παναρέτου σου πολιτικῆς τὰ ἐπι-
τηδεύματα. Καὶ μᾶλλον πρά-
ξεις ἢ ῥήματα. Καὶ ἄλλα δὲ
πολλὰ καὶ μεγάλα ὑπάρχει τῆς
εὐσεβείας πρὸς ὠφέλειαν,
τῶν δ' ἀκουσάντων τε καὶ θεασα-
μένων. τοσοῦτον δὲ πλῆθος
ἀγαθῶν ἐβλάστησεν, ὅσον ἂν τινὶ
γλῶσσα ἀπορήσειεν ἂν ἐκφρά-
σαι. ὁ δὲ μισόκαλος διάβο-
λος μὴ φέρων τὴν τοσαύτην
τῶν καλῶν ἀφθονίαν, ἐπῆκε
το. καὶ εἴασε αὐτὸν ἐδεσμα-
τουργεῖ, ὅπως ἂν διωχθείη
ἐπιθολῶσαι τὴν τῶν χρη-
στῶν ἀνατολήν. Καὶ λοιπὸν
ἐξανίσταται πρὸς τὸν σηκὸν
συναγωγὴν τὴν γενναιοτάτην
παρθένον. Καὶ τοσοῦτον αὐτὴν

τῇ ἐχθρᾷ ἀμύνεται, ὡς μηδὲ ἐκ
τῶν ἔξωθεν μελῶν ἐνάρξα-
σθαι τῆς πληγῆς. ἀλλὰ τῶν
ἐν τοσαύτῃ ὧν ἁψάμενος, ἐλ-
θεῖν αὐτῇ τὴν ἀλγηδόνα κα-
τείργασεν. ὡς ἀπαραμύθητον
ἤκουεν ἐκ τῆς τῶν ἄνωθεν τό-
κου εἰς γενέσθαι. καὶ πρῶτον
Ἡ μὲν τὸ ἄρμα γνησιότατον ἐν τῇ
ζωῇ πλήττει μόριον, τὸν
πνεύμονα. καὶ διὰ μέσων
ὁλοθροφόρων, κατ' ὀλίγον
ἐξάπτει τὴν κακίαν. ἐνεχώ-
ρει μὲν γὰρ καὶ ἐν ὀλίγῳ διὰ
τὴν ὀξεῖαν τῆς νόσου συντεμεῖν
αὐτῆς τὴν τελευτήν. ἀλλ' ὡς
περαιμοβόρος δήμιος διὰ
πολλῶν πληγῶν καὶ μακροῦ
χρόνου, τὴν οἰκείαν δεινό-
τητα ἐνδείκνυται, κατὰ
μικρὸν γὰρ ἀναλύων τὸν
πνεύμονα διὰ τῶν ἀναγο-
μένων πτυσμάτων, τοῦτον
ἀποβάλλει. πορίσαντα δὲ ἐ-
πὶ ῥευστὸν ἀπάλλη ποιεῖ μηδ-
δίκην, ἀποδοκιμῶντες τὸ
σῶμα. ὁ δὲ πονηρὸς δὲ ἔσω
ἡ γεννήματα κακίας, ὅτε ὁ διά-
βολος τὰ τοῦ Ἰὼβ ἀθλητικῆς
ταύτην μετέφερε. ταῖς αὐταῖς
γὰρ καὶ τὸ τεκὲ χρηματίσα-
ξιν. ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος,
σωτήρ μοι τὸν χρόνον φορ-
τικώτερον ποιούμενος τὰς
ἀλγηδόνας. πλὴν ἐπὶ τοῦτο γὰρ

τελέως τὸν βίον. ὁ μακάριος
Ἰὼβ ἐν τῇ πληγῇ πεποίηκεν.
Ἐνταῦθα δὲ ὁ ἐχθρὸς ὥσπερ
ἀπαρχὰς τιμὰς τοὺς τῶν
ψεκάδων χειμῶνας ἀποσυλή-
σας πρὸς τὰς πληγάς, συνά-
πτει τῶν ἱδρώτων τῆς σωματι-
τεία γὰρ πρὸς τὸ ἥμισυ σύνη, διὰ
τῶν εὐκλεῶν τούτων πόνων
τῷ ἐχθρῷ ἡ μακέλλα ἀπεμαχέ-
σατο. καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ Ἰώβ,
ἐκ τῶν ἔξω τὰς ἀπαρχὰς τῶν
τραυμάτων, ἐποιεῖτο ὁ δι-
άβολος. ἐπὶ δὲ ταύτης,
ἐκ τῶν ἔσω προσέθει ταῖς τι-
μωρίαις. τῶν γὰρ ἐντοσθίων
μελῶν αὐτῆς ἁψάμενος, μει-
ζόνας αὐτῇ καὶ χαλεπωτέρας
τὰς ἀλγηδόνας ἀπένειμε. ἀλλ'
οὕτως οἶμαι τοὺς γενναιοτά-
τους ἐναθληκέναι μάρτυρας,
ὡς τὴν ἀοίδιμον συγκλητι-
κήν. ἐκεῖνοι μὲν γάρ, ἐκ τῶν
ἔξω προσῆει ὁ παλαμναῖος.
κἄν τε ξίφος. κἄν τε πῦρ αὐτοῖς
προσέφερεν, ἢ ποίῳ τρόπῳ ὑπῆρ-
χε τῶν παρόντων πειρατηρί-
ων. ὡς γὰρ διὰ καμίνου
πεπυρωμένης, τὰ σπλάγχνα
αὐτῆς ὑπέκαιεν. ἐκ τῶν ἔσω
τὸ πῦρ κατὰ τὸ λοιπὸν ἐξάπτων.
καὶ ῥίνης δίκην ὡς εἴρηται
διὰ μακροῦ χρόνου ἀπεδα-
πάνα τὸ σῶμα. καὶ ἔστιν ἀλη-
θῶς εἰπεῖν, ἔργον τοῦτο ἀλλ' ἀπὸ

θρώπων. καὶ γὰρ καὶ οἱ τὰς δι-
καστικὰς ἐμπεπιστευμένοι
ἀρχάς, ὁπηνίκα ἂν βουληθῶ-
σι τοῖς ἁμαρτήσασι βαρυτέ-
ραν ἐπιθεῖναι τὴν τιμωρίαν,
διὰ βληχροτάτου πυρός, τοὺς
τοιούτους ἀναλίσκουσιν. οὕτως
οὖν καὶ ὁ ἐχθρὸς ἐκ τῶν ἔνδον
ὥσπερ ὑποσμυχόμενον τὸ
πῦρ συγκινῶν, ἄπαυστον ἐν
νυκτὶ καὶ μεθ' ἡμέραν ἐποι-
εῖτο τὴν τιμωρίαν. αὕτη δὲ
τὴν πληγὴν γενναίως ὑποφέ-
ρουσα, οὐ συνέπιπτε τῷ φρο-
νήματι. ἀλλὰ πάλιν ἡ μακα-
ρία κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ὡπλίζε-
το. καὶ γυμνοῦ πάλιν ταῖς ἀγαθαῖ-
σι διδασκαλίαις, τοὺς ὑπ' αὐτοῦ
τραυματιζομένους ἰᾶτο.
καὶ γὰρ ὥσπερ ἐκ λέοντος ἀπλή-
κτους ἀπὸ τὰς ψυχὰς ἡμῶν.
ἐθεράπευε δὲ τοὺς τραυματίας,
τοῖς σωτηρίοις τοῦ Χριστοῦ φαρμά-
κοις. τινὰς δὲ καὶ ἀτρώτους
διεφύλαττεν. ὑποδεικνύ-
ουσα γὰρ αὐτοῖς τοῦ διαβό-
λου τὰς δολερὰς παγίδας,
ἐλευθέρους ἐποίει τῆς ἁμαρ-
τίας. καὶ ἔλεγεν ἡ θαυμα-
σία, ὡς οὐδὲν ὄν ποτε ἀμε-
εἰ μηεῖν, τὰς τῷ θεῷ ἀνα-
κειμένας ψυχάς. ταύτας
γὰρ μάλιστα ἀντίκειται ὁ ἐχθρός.
καὶ γὰρ ἡσυχαζόντων αὐτῶν,
βρύχει. καὶ ἡττώμενος, ἀντι-

δεται. καὶ μικρὸν ὑποχωρή-
σας, ἐπιτηρεῖ πότε καὶ ἀνδρα-
χύτη ἀφυπνώσωσι, καὶ οὕ-
τως ἐπισέρχεται. καὶ δι' ὧν
νομίζουσιν ἔχειν τὸ ἀμελεῖν,
διὰ τούτων ὑποσκελίζειν. ὥσπερ
γὰρ ἀδύνατον τοὺς πάνυ φαύ-
λους μὴ ἔχειν καὶ σπινθῆρα
καλοῦ, οὕτω τοὐναντίον τοῖς
χρηστοῖς προσεῖναι. τῶν γὰρ
μαχομένων μοῖρά τις ἐν τοῖς
νενικημένοις μέρεσι τυγχά-
νει. πολλάκις οὖν ἄνους, πάν-
τη αἰσχίστω περιεστηκυῖα. ἀλ-
λ' ὅμως ἐλεημοσύνην ὑπερέσχε. τῶ
ν δὲ σπουδαίοις δὲ πολλάκις
ἐμπολιτεύεται σωφροσύνη.
μὴ στεῖρα. ἐπὶ πόρνος ἀσκησιοῖς.
ἐπειδὴ ἀφειδωλοὶ καὶ κατά-
λαλοι. διὸ οὖν τῶν σμικρῶν
μὴ ἀμελεῖν. ὡς μὴ δυναμέ-
νων βλάπτειν. καὶ γὰρ λί-
θον, ὕδωρ τῷ χρόνῳ διέλυ-
σε. τὰ μὲν οὖν μέγιστα τῶν
ἐνόντων καλῶν, ἐκ θείας χάρι-
τος ἔσται τοῖς προσγίνεται.
τὰ δὲ δοκοῦντα σμικρὰ τυγ-
χάνειν κακά, διὰ ταυτῶν ἀ-
ποσοβεῖν διὰ διαλέγεσθαι.
ὀλίγον οὖν πρὸς τὰ μεγάλα διὰ
τῆς χάριτος ἀπομαχησά-
μενος. τοῦ δὲ σμικροῦ κα-
ταφρονήσας, μεγάλως
βλαβήσεται. ὁ γὰρ κατὰ τῶν
ἰσχυρῶν περιγενόμενος περ.

ἄρτι ὡς τῶν παιδίων αὐτοῦ
ὁρμώντων πρὸς βάδισιν,
ὀρέγει τὴν χεῖρα καὶ κατὰ
πάντα ὅτι οὖν τῶν μεγάλων κιν-
δύνων ῥυόμενος, πρὸς τὰ
μικρὰ συγχωρεῖ ἡμῖν ἀφίεσθαι
τῶν κινεῖσθαι κατὰ τὸ προσόν,
τούτοις τὴν γνώμην δεικνὺς
ἐλευθέραν. ὁ γὰρ τοῖς μι-
κροῖς ἀνάλωτος, πῶς ἂν τὰ
μείζονα φυλάξαι δυνηθεί-
η. πάλιν οὖν ὁρῶν αὐτὴν
ἰσχυριζομένην κατ' αὐτοῦ, ὁ
μισόκαλος ἤχθετο. καὶ
νομίζων αὐτοῦ τὴν τυραννί-
δα καθαιρουμένην, ἔδοξεν
τι μηχανᾶσθαι κακίας ἔρ-
γον. καὶ πλήττει τὰ φω-
νητικὰ ὄργανα, πρὸς τὸ
τὴν προφορὰν ἐκκόψαι
λόγων. δοκῶν διὰ τούτου,
λιμαγχονῆσαι τῶν θείων
λόγων τὰς προσερχομένας.
ἀλλ' εἰ καὶ τὴν ἀκοὴν τῆς ὠ-
φελείας ἐστέρησεν, ἀλλ' οὖν
τῷ μείζονι τὸ κέρδος δεδώ-
ρηται. τῇ γὰρ ὄψει τοῖς πα-
θεσιν ἐναγωνιζούσαις μᾶλλον
ἐκράταιοῦτο τὴν γνώ-
μην. τὰ γὰρ σωματικὰ ἐκεί-
νης τραύματα, ταῖς πολλαῖς
γινομέναις ψυχαῖς ἰατρεῖα. ἦν
ἰδεῖν προφυλακὴν καὶ
θεραπείαν τῶν θεωμένων 6
τὴν τῆς μακαρίας μεγαλοψυχί(αν)

83.

τέ καὶ καρτερείαν· περιφα-
σ̈ινόμενον οὖν αὐτῆ τῆς πληγῆς
ποιεῖται ταύτην ὁ ἐχθρός· με-
γάλην μὲν ὀδυνήσας, σήπει
περαῖον τὸ τοὔλος· καὶ ἐκ-
πίπτει μὲν τὸ ὀστέον· ἡ δὲ
νομὴ διατρέχει εἰς ἅ-
πασαν τὴν γένυν· καὶ γίνε-
ται φθορὰ τῶν ὑποκειμέ-
νων σωμάτων· καὶ δὴ ταῦτα
ων τὰ ἡμέραις, τε αδονί-
ζεται τὸ ὀστέον· καὶ μετὰ δὴ
μηναῖον χρόνον, τὴν ἐπαικ-
τείοις· μελανθέντες μὲν οὖν
ἢ σαπέντα πάντα οἱ περὶ αὐτό-
ποι· τὸ δὲ ὀστέον φθαρέν, τὸ
αὐτὸ κατὰ τὸ λίγον ἐδαπάνα-
το· σὺν ἰσχὺς δὲ καὶ βαρύτα-
τη δυσωδία καθόλου τοῦ σώ-
ματος ἐκράτει· ὥστε τὰς ὑπερ-
γονούσας, πλέον αὐτὴν πά-
σχειν· καὶ τὸν μὲν πλείονα
χρόνον, ἐχωρίζον τὸ μὴ φέ-
ρουσαι τὴν ἀπάνθρωπον
ὀσμήν· ὅτε δὲ ἡ χρεία ἐκά-
λει, θυμιαμάτων ἐκκαί-
ουσαι πλῆθος, εἰσῄεσαν· ἐπ'
ὀλίγοις ὑπεχώρουν διὰ τὸ
τῆς δυσωδίας ἀπάνθρω-
πον· ἡ δὲ μακαρία, περι-
Φανῶς ἐθεώρει τὸν ἀντί-
παλον· καὶ οὐδ' ὅλως ὑ-
πεχώρει ἀνθρωπίνου αὐτῇ
προσαχθῆναι βοήθημα· δεῖ αν-
κρίνουσα καὶ ἐν τούτῳ· τὴν ἰα-

ἀνδείαν· ὡς δὲ αἱ συνελθοῦ-
σαι παρεκάλουν κἂν μύροις
τὸν τόπον ὑπαλείφειν διὰ
τὴν αὐτῶν ἀσθένειαν, οὐκ ἐ-
πείθετο· ἡγεῖτο γὰρ διὰ τῆς
συμμαχίας τῶν ἐκτός, κα-
θαιρεῖσθαι τοῦ ὑπὲρ δόξα τὰ
τοῦ ἀγῶνος· καὶ δὴ τινὰ
ἰατρὸν αἱ συνελθοῦσαι με-
τασέλλονται· ὡς εἴγε δυνη-
θείη ἂν αὐτὸς πεῖσαι τὴν
θεραπείας τυχεῖν· ἡ δέ, πά-
λιν οὐκ ἠνείχετο λέγουσα·
τί με τῆς ἀγαθῆς ταύτης
ἀπαλλήξεως ἐκκόπτετε· τί ζητεῖ-
τε τὸ φαινόμενον, ἀγνοοῦ-
σαι τὸ κρυπτόμενον· τί πο-
Λυπραγμονεῖτε τὸ ἠνώμε-
νον· τὸν ποιοῦντα μισθὸν
ωροῦσαι· καὶ πρὸς αὐτὴν φη-
σίν· ὁ παρὼν ἰατρός· οὐχ ἕνε-
κεν θεραπείας τινός, κἂν
παραμυθίας προσφέρομεν
φάρμακον· ἀλλ' ἵνα τὸ ἠλλο-
τειωμένον καὶ νεκρὸν με-
ρίον, κατὰ τὴν συνήθειαν
θάψωμεν· πρὸς τὸ τὰς πα-
ρούσας μὴ συνδιαφθαρῆναι·
ὅπερ γὰρ τοῖς τεθνεῶσι προσ-
άγουσι, τοῦτο καὶ ἡμεῖς ποι-
οῦμεν· ἀλόην γὰρ ἅμα ζμύ-
ρνην καὶ μυρσίνην οἴνῳ
δεύσας, προστίθημι· ἡ
δέ, ἀποδεξαμένη τὴν συμ-
βουλίαν, ἠνέσχετο· τὰς συνελ-

θου πάσης μᾶλλον ἐλεήσαντα.
ἐκαθαίρετο· γὰρ ἐκ τούτου ἡ ἀ-
μετρία τῆς δυσωδίας· τίς
οὐκ ἔφριξε τὴν ἀπανθρωπί-
αν τῆς πληγῆς θεασάμενος·
τίς οὐκ ὠφελήθη τὴν καρτε-
ρίαν τῆς μακαρίας ἐννοή-
σας· τίς οὐκ ᾠκοδομήθη τὴν
κατάπτωσιν τοῦ ἐχθροῦ θε-
ωρήσας· ἐκεῖ μὲν γὰρ ἔσπευ-
σε τὴν πληγὴν, ὅθεν ἡ σωτη-
ρίας καὶ γλυκυτάτη τῶν λό-
γων προχέει πηγή· καὶ τὸ ὑπερ-
βάλλον τῆς δεινότητος αὐ-
τῆς, παρ᾽ὅσον παράκλησιν
ἀπεσκέδασεν· ὥσπερ γὰρ
θηρίον αἱμοβόρον, παρ᾽ὅσον
τὴν τῶν ζώων ἐρχομένων ἀν-
δεῖν ἀπεσόβησε πρὸς τὸ ἀ-
ράξαι τὸ πρόσωπον θηρά-
ματα· καὶ θοίνην ζητῶν, βορὰ
γέγονεν· ἐδελεάσθη γὰρ ὥσ-
περ διὰ γαστρὸς τῆς τοῦ σώ-
ματος ἀσθενείας· γυναῖκα
ὁρῶν καταφρονεῖ· ἠγνόει τὸ
αὐτῆς τὸ ἀνδρεῖον φρόνημα·
νοσοῦντα καταμανθάνει μέ-
λη, καὶ ἐτύφλωττε τὸν ἰ-
σχυρότατον αὐτῆς λογισμὸν
καταπαλαῖσαι μὴ δυνάμενος.
Ἡ σὴ μὲν οὖν τρισὶ καὶ πλέον,
τοῦτον τὸν ἀγῶνα ἐνήθλη-
σε, δυνάμει δὲ θείᾳ, τὸ
ὅλον περιεκράτει τὸ σῶμα·
τὸ γὰρ ζῶν τελοῦντα πρὸς τὴν
διαμονὴν αὐτοῦ, ἐμεμεί-
ωτο· ἡ τροφία μὲν οὖν πα-
ρῆν· πῶς γὰρ ἠδύνατο σι-
τίων μεταλαβεῖν, τοσαύτης
σήψεως καὶ δυσωδίας κρα-
τούσης· ἐκεχώρει δὲ αὐτῆς
καὶ ὁ ὕπνος ὑπὸ τῶν ἀλγη-
δόνων ἀπελαυνόμενος· ὅτε
δὲ αὐτῇ τὸ πέρας τῆς νίκης
καὶ τῶν στεφάνων ἐγγὺς ἐγί-
νετο, καὶ ὀπτασίας ἐθεώρη-
σε· καὶ ἀγγέλων ἐπιστασίας·
καὶ προπομποὺς παρθένων
εἰς τὴν ἄνοδον· καὶ ἐκλάμ-
ψεις ἀνεκλαλήτου φωτός·
καὶ παραδείσου χῶρον· καὶ με-
τὰ τὴν θέαν τούτων ὥσπερ
εἰς ἑαυτὴν γενομένη, ἀπαγ-
γέλλει ταῖς παρούσαις· γεν-
ναίως τε φέρειν καὶ μὴ ὀλι-
γωρεῖν πρὸς τὸ παρὸν παραι-
νεῖ· εἶπε δὲ αὐταῖς καὶ ὅτι
μετὰ τρεῖς ἡμέρας χωρισθή-
σομαι τοῦ σώματος· οὐ μό-
νον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὴν
ὥραν τῆς ἐκδημίας ἐδήλω-
σε· καὶ συντελεσθέντος τοῦ
χρόνου, ἀπῆλθεν ἡ μακαρία
συγκλητική, πρὸς τὸν κύριον· ἔ-
παθλον τῶν ἀγώνων παρ᾽αὐ-
τοῦ δεξαμένη, τὴν τῶν οὐρανῶν
βασιλείαν· ἧς γένοιτο καὶ
ἡμᾶς πάντας ἐπιτυχεῖν· χά-
ριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος

εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
νων ἀμήν :+

βίος καὶ πολιτεία καὶ θαύ-
ματα τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν
Δομνίκας. εὐλόγησον πάτερ :—

Δομνίκαν τὴν τοῦ τιμίου
μοῦ μονὴν φερώνυμον μονὴν ὕμ-
φην χ(ριστο)ῦ· τὴν τῷ θείῳ ζήλῳ
πυρωθεῖσαν· καὶ τῷ θεί(ῳ) λ(όγ)ῳ ἀν-
δρείῳ φρονήματι ἀρρενω-
θεῖσαν· τὴν κατὰ παθῶν ἐ-
ὑπερφυῶς ὡς δεῖ στεύσασαν
καὶ κατὰ δαιμόνων κατὰ κρά-
τος ἀπενεγκαμένην τὰ νι-
κητήρια, πῶς ἂν οἷω περὶ πα-
ρασιωπήσαιμεν· ἢ πῶς ἂν ἀ-
ξίως χρέος ἐξισχύσαιμεν τὰ
καθ' αὐτὴν καθεξῆς, ἅπαντα
μέγιστα πλεονεκτήματα καὶ
τερατουργήματα διηγήσα-
σθαι. εἰ μὴ τοῦ πν(εύματο)ς ἡ χάρις ἡ ἐ-
ταύτην πρὸς πᾶσαν πρᾶξιν
καὶ θεωρίαν θείαν ἀναθενώσασα
ταῖς αὐτῆς ἱκεσίαις ἐπιφοιτή-
σασα· τῷ ἀδρανεῖ μου καὶ τῷ ἀ-
σθενεστέρῳ λόγῳ τῆς ἡμετέρας
ἀμουσίας παράσχοι δύναμιν.
νῦν δὴ τὰ μνημεῖα κέτισκος ἐπικα-
λεσάμενοι· ἐπὶ τὸ τοῦ διηγή-
ματος ἤδη σὺν ὡς εὖ πελάγει

…λήνως, τὸ τοῦ λόγου πηδά-
λιον ἰθύνωμεν. αὕτη τοίνυν
Ἡ σεβασμιωτάτη θ(εο)ῦ θεράπαι-
να Δομνίκα. δίκην ἀστέρος
ἡμῖν μὲν ἐναπολάμπουσα θεω-
ρίας καὶ πράξεως· παρθενίας
τε καὶ θεοσεβείας ἄκρας, ἐνει-
δήλως διέλαμψεν· ἐν τοῖς
χρόνοις τοῦ φιλοσεβοῦς
βασιλεύσαντος μεγάλου Θε-
οδοσίου· τοῦ ἀπὸ τῆς Ἱσπα-
νίας τὸ γένος κατάγοντος.
ἐκ πόλεως μὲν βασιλίδος.
λέγω δὴ τῆς πρεσβυτέρας
ῥώμης ὡρμημένη· ἐκ γο-
νέων δὲ γεννηθεῖσα, θεο-
σεβῶν καὶ φοβουμένων
τὸν κ(ύριο)ν· παρ' οἷς ἱδρωσαν νη-
πιόθεν ἀνατραφεῖσα καὶ
παιδαγωγηθεῖσα ἐν παιδεί-
ᾳ καὶ νουθεσίᾳ κ(υρίο)υ, τὰ ἱερὰ
διδάσκεται γράμματα.
ἤδη δὲ ταύτης προκοψά-
σης ἐν ἡλικίᾳ πνευματικῇ μᾶλ-
λον ἢ σωματικῇ, σοφίας τε
πάσης καὶ συνέσεως καὶ
χάριτος πεπληρωμένης.
ἐννοῶ τε λαβούσης τὸ τοῦ
βίου ἀβέβαιον καὶ ἐπίβλα-
βές· τὸ δὲ τῆς μελλούσης ζω-
ῆς ἀκήρατον καὶ διαρκές·
πεῖς ἐπὶ τούτοις δέ, καὶ τὴν
δεσποτικὴν ἐντολὴν τε-
λέως τερονεκ πληροῦν προ-
αιρουμένης, ἐκεῖ μὲν πρὸ ἑαυτῆ(ς)

κόσμου ἀπαρνήσασθαι καὶ πάν
τα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ· καὶ δὴ ταῦ
τα λογιστικῶς ἅμα καὶ σωτη
ριωδῶς βουλευσαμένη· ἀπο
θεμένη τε τὴν γυναικείαν ἀ
σθένειαν· καὶ γνώμην ἀνδρει
όφρονα ἀνελομένη, τῇ τε
κατὰ διάνοιαν ψυχικῇ δια
θέσει συνταξαμένη γονεῦσι
καὶ συγγενέσι τοῖς ἐπὶ τῷ θεραπευτικῷ
καὶ οἰκιδίῳ· προσελθοῦσα τῷ
μετὰ στεναγμῶν καὶ δακρύων
ἱκετηρίῳ ἐκ βαθέων καρ
δίας προσηύξατο· καὶ κατευ
θῦναι τὰ ταύτης διαβήματα
πρὸς σωτηρίας ὁδὸν καὶ τὴν
ἀγαθὴν πρόθεσιν τῆς πεποι
θήσεως καὶ ἐφέσεως αὐτῆς
ἐκπληρῶσαι, λάθρα τῆς
πατρικῆς οἰκίας ὑπεξέρχεται·
καὶ καταλαμβάνει τὸν τοῦ λι
μένος ὅρμον τῆς μεγαλοπό
λεως ῥώμης· ἔνθα καὶ τῷ συ
γκυρήσαν πλοῖον ἀροῦσα πρὸς
τὴν περιώνυμον ἀλεξάνδρει
αν παραχρῆμα μέλλον ἀπαί
ρειν, δι' οὗ ἀποπλεύσειεν αὐτῷ
σὺν προθυμίᾳ πολλῇ· ῥᾷόν
τε τὸν πλοῦν θεοκυβερνή
τως διαπεράσασα, πάλιν
ἱκετηρίοις ἐκέχρητο λιταῖς
πρὸς κύριον· κατάντησιν δοῦ
ναι αὐτῇ πρὸς τὸ ποθούμενον εὔθετον
καὶ ὁρμητήριον σωτηρίου
καταπαύσεως. καὶ δὴ ταῦ

Τα προσερχομένη· ποθου
μένῃ τε καὶ ζητουμένῃ ψυχω
φελοῦς καταγωγίου, ὑποδεί
κνυται αὐτῇ διά τινος ἀνθρώπου
θεοργίας οἴκημα, φρουρί
ου δίκην κατεσκευασμένον·
ἐν ᾧ κατῴκουν παρθένοι τὸν
ἀριθμὸν τέσσαρες· ἑλληνίδας
μὲν τὴν θρησκείαν· ἐπεκρά
τει γὰρ ἔτι τὸ τοῦ ἑλληνικοῦ σέ
βας· τὰ δ' ἄλλα πάντα καλαί·
μετὰ τῆς προσηκούσης ἀκρι
βείας τηροῦσαι· ὡς δ' ἐξ αἰτίας
οὖν τῆς ἐπουρανίου κλήσεως
καὶ παράδοξος· καὶ γνοῦσαι διὰ
τοῦ πνς ὡς δι' αὐτῆς μέλλουσι
τῆς σωτηρίας τυχεῖν· ὑπο
κλιναμένη καὶ αὐτὴ τοῦ αὐ
τῶν φρονήματος εἶναι, εἴ
ξεν ὥσπερ τοῦ τὸ παράδο
ξον τόδε, μένειν σὺν
αὐταῖς. ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἐ
πετράπη καὶ παρεχωρήθη
αὐτῇ, διετέλεσε συνδιάγου
σα μετ' αὐτῶν ἐπὶ χρόνον
οὐκ ὀλίγον· ἐν ᾧ οὐ διαλείπουσα
διετέλει λιταῖς καὶ πα
ρακλήσεσι μετὰ δακρύ
ων πρὸς θν προσφέρου
σα νύκτωρ τε καὶ ἡμέραν,
ὑπὲρ τῆς ἐπιστροφῆς καὶ
σωτηρίας αὐτῶν· ἐκέχρητο
δὲ καὶ νουθεσίαις συχναῖς
πρὸς τὰς νεάνιδας, διδά
σκουσα καὶ παραινοῦσα τὰς

τοῦ χ(ριστο)ῦ παραγγελίας ἀμέμ-
πτως τηρεῖν. καὶ πάσας
τὰς ἀρετὰς ἐνεργῶς κατορ-
θοῦσα· καὶ ταῦτα σοφῶς πα-
ραγγέλλουσα καὶ ὑποτιθεμέ-
νη· προετίθει ἑαυτὴν ἔμ-
πρακτον ὑπόδειγμα διδα-
σκαλίας. οὐ φθεγγομένη μό-
νον, ἀλλὰ καὶ σιγῶσα ἀκρι-
βὴς ὁρωμένη παραίνεσις.
Ἐγκρατεία μέν, τὴν δ' ἀσαρκί-
αν τῶν σιτίων μόνων ἐκμι-
μουμένη. ἀγρυπνία δὲ τὸ τῶν
φωστήρων μικροῦ δεῖν ἀκοί-
μητον ἐξεικονίζουσα. καὶ
στάσει μὲν ὁλονύκτω τὸ
ἀκάματον τῆς ἀσωμάτου
φύσεως σχεδὸν παραζηλοῦ-
σα. παννυχίω δὲ δοξολογί-
καὶ ψαλμῳδία, τὸ χερουβι-
κὸν ἀκαταπαύστου μελῳ-
δήματι ἐμφαίνουσα. καὶ
πάσας τὰς λοιπὰς θεραπ-
πούσας ἀρετὰς ὡς ἐμψύχους
χαρακτῆρας ἑκάστοτε προ-
προσώπου αὐτῶν. ἐν ἀνυ-
ποκρίτῳ πίστει καὶ ἀγάπῃ πα-
ρατιθεμένη, πρὸς θαῦ-
μα ξενάκουστον ὡς εἰκὸς
καὶ παράδοξον τὰς καρ-
δίας αὐτῶν ἐκίνησεν. ἀ-
προσωπίας γὰρ κατὰ πᾶσαν
νύκτα καὶ ἡμέραν τῶν με-
λιρρύτων ῥημάτων τῆς μα-
καρίας. καὶ τῶν χειστοτεπῶν

παραινέσεων. καὶ τῶν θεο-
τερπῶν δοξολογιῶν καὶ δε-
ήσεων. τὰς ψυχὰς θεόθεν
ἐλλαμφθεῖσαι καὶ κατανυ-
γεῖσαι. ἐν φόβῳ κ(υρίο)υ συνα-
γνώμονι καρδιῶν διαθέσει,
τὴν πειθήνιον ὑπακοὴν ἐ-
πεδείξαντο. τῆς ἑλληνικῆς
ἀπάτης τὴν πλάνην βδε-
λυξάμεναι. καὶ τῆς δαιμο-
νίου λατρείας τὴν ποίησιν
ποθήσασαι. ἃς ὁρῶσα ἡ
μεγάλη καθηγεμὼν καὶ δι-
δάσκαλος περιποιούσας
ὡς ἡμέρας πρὸς θεοσέβει-
αν. καὶ ταῖς τῶν ἀρετῶν ἀνα-
βάσεσι προκοπτούσας ὡσ-
αύτως δόξης εἰς δόξαν. καὶ
ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν
ἐγεγήθει τῇ ψυχῇ καὶ ἠγαλ-
λιᾶτο τῷ πν(εύματ)ι. καὶ δὴ παραι-
νέσεσι καὶ συμβουλίαις
ἀγαθαῖς αὖθις χρησαμένη, πα-
θεῖ ταύτας ὁλοτελῶς ἀπαρ-
νήσασθαι πᾶσαν συγγενῆ
συνήθειαν. καὶ τὸν σταυρὸν
ἀραμένας, ἑπομένως κατὰ
τὸ δεσποτικὸν πρόσταγμα,
ἀκολουθεῖν προθύμως ὀ-
πίσω χ(ριστο)ῦ. αἳ δέ, κατὰ πάντα
πειθαρχοῦσαι τῇ μακαρίτιδι·
προθυμίας μὲν εἶχον καὶ
προαιρέσεως ἔπεσθαι θᾶτ-
τον αὐτῇ. καὶ τὰ πρὸς τὰ τέ-
μενα ποιεῖν. ἐδεδίεσαν δέ

πρὸς τὴν ἐγχείρησιν. ἀλλ' αὐ-
τομάτου φασὶ νοσοῦσαι διαρρά-
μαι τὴν τοῦ φρουρίου ἀκρι-
βεστάτην φυλακήν, καὶ ἀσ-
φάλειαν. ταῦτα πεπει-
νομένων αὐτῶν καὶ διαπ-
ορουμένων ἐν ἀμηχανίᾳ
μεγάλῃ. ἡ θαυμασία τοῦ θῦ
θεράπαινα ἐν μηδενὶ μη-
δαμῶς διστάσασα. ἐν α-
στακεῖ τῷ καρδίας διαθέσει,
παραχρῆμα τὸ ὄμμα πρὸς
τὸν ἐν οὐνῷ κατοικοῦντα δι-
άρασα, ἔστη πρὸς εὐχήν. με-
τὰ στεναγμοῦ τε καὶ δακρύων
ἐπικαλεσαμένη τὸν μεγάλοις
σιδηροῖς ἅδου καὶ πύλας
χαλκᾶς συντρίψαντα χν̄.
καὶ τοὺς ἀπ' αἰῶνος πεπε-
δημένους ἐν ἀνδρείᾳ ἐξάγα-
γόντα καὶ συναγείραντα. τὰ
κλεῖθρα τῶν θυρῶν παρευ-
θὺ διαρραγῆναι παρασκευά-
σαι. καὶ ταύτας αὐτομάτως
διανοιχθῆναι πεποίηκεν. ἐ-
ξῆλθεν οὖν ἐκεῖθεν ἀωρί,
τῶν νυκτῶν χαίρουσα καὶ
μετὰ θαύματος δοξάζουσα
τὸν τερατουργοῦντα θν̄
μεγάλα θαυμάσια. καὶ δὴ
καταλαβοῦσα τὸν καλούμε-
νον φάρον. εὑροῦσα τε πλοῖ-
ον ἀποπλεῖν παραυτίκα μέλ-
λον πρὸς τὴν πανευδαίμονα
βασίλειον μεγαλόπολιν.

λέγω δὴ τὴν Κωνσταντίνου, ἀ-
μηχανήσασαν ἐν αὐτῷ. ἀποπλεύ-
Σαντος τοίνυν τοῦ πλοίου καὶ
κατὰ τὸ μέσον τοῦ πελάγους
ποντοπορούντος, συνέβη
παραχρῆν κλύδωνος μεγάλου
διεγερθῆναι ἐν τῇ θαλάσ-
σῃ, ὥστε τὸ πλοῖον ὑπὸ τῶν
κορυφουμένων κυμάτων
καλύπτεσθαι. καὶ μέλλειν αὐ-
τὸν δρόμον ὅσον οὔπω τῷ βυ-
θῷ παραπέμπεσθαι. ἡ τοί-
νυν φιλόθεος καὶ φιλότε-
κνος μήτηρ ὁμοῦ καὶ διδασκά-
λος δομνίκα. ὑπὲρ τῶν ἰ-
δίων τέκνων πάνυ φρον-
τίζουσα καὶ ἀγωνιῶσα, μή-
πως τε δισταγμός τις ἀμφιβο-
λίας καὶ διψυχίας διαλο-
γισμοὺς ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν
ὑπεισελθών, πρὸς ἀπόγνω-
σιν ἀνελπιστίας ἐξ ὑποβο-
λῆς τοῦ πονηροῦ δαίμονος
ταύτας ὑποκλέψῃ. προθυ-
μοποιοῦσα τε καὶ παραθαρ-
ρύνουσα, θαρρεῖν παρηγγύα
καὶ μὴ φοβεῖσθαι. τὸν γὰρ
παρόντα φοβερὸν κλύδωνα
συμβεβηκέναι ἔφασκεν αὐ-
ταῖς πρὸς κρείττονα ἐπίσκεψιν
τῶν ψυχῶν αὐτῶν. καὶ δό-
ξαν τοῦ τῶν θαυμασίων θῦ.
Καὶ ἅμα ταῦτα λέγουσα, λαβοῦ-
σα ἔλαιον ταῖς αὐτῆς χερ-
σίν. τρωειδῶς ἐν τῇ θαλάσ-

σῃ διέραινε κατὰ τῶν ἀγρί-
ων κυμάτων. τὸ φοβερὸν ὄ-
νομα Χριστοῦ τοῦ περιπατήσαντος
ἐπὶ θαλαττίων νώτων ὡς
ἐπὶ ξηρᾶς ἐπικαλεσαμένη.
καὶ παραχρῆμα ψαλμικῶς
εἰπεῖν ἐσίγησεν ἡ θάλασσα
κατεστορέσθη τὰ κύματα. ὁ
τε κλύδων ἐκόπασε. καὶ ἡ με-
γίστη κατάστασις ἐκείνη, ἔστη
εἰς αὔραν. αἰσίου τε τοῦ
πλοὸς εὐμοιρήσασαι. καὶ
ἀνέμων ἐπιτηδείων κατὰ
πρύμναν πνεόντων λαχοῦ-
σαι, δι' ὀλίγων ἡμερῶν τὴν
βασιλίδα μεγαλόπολιν
κατέλαβον. μικρὸν δὲ φθά-
σαντος τοῦ πλοίου προσορ-
μίσαι τῷ λιμένι, ἀλλ' ἔτι δια-
στημα ἱκανὸν ἀπέχοντος, ἐ-
πιφαίνεται κατ' ὄναρ μὲν τῷ
εἰωθότως τότε τῷ ἀρχιερατι-
κῷ θρόνῳ τῆς βασιλίδος
προεδρεύοντι. ἐν σχήματι
λευχειμονοῦντος νεανίσκου.
κατὰ πλὰς οὕτως ὅθεν ἅγιος
ἄγγελος. προτρεπόμενος
τὸ τάχος κατελθεῖν ἐν τῷ
καλουμένῳ Ἰουλιανοῦ
λιμένι. καὶ προσυπαντῆ-
σαι τὴν ἀπόστολον τοῦ Χριστοῦ ἀμνά-
δα Δομνίκαν ἐν πλοίῳ πα-
ραγενομένην μετὰ τῶν ἀμ-
μων ἁρμίζων αὐτῆς. προσ-
λαβέσθαι τε ταύτας, καὶ Χριστοῦ

τῇ ἐκλεκτῇ συναριθμηθῆναι
ποίμνῃ. ἐκτρέφοντα τὰς
ψυχὰς αὐτῶν ἄρτον ῥημάτων
πνευματικῶν. αὐτίκα τοίνυν
Ἀναστὰς, συναθροίζει μὲν τὸν
ὑπ' αὐτὸν κλῆρον. διηγεῖται
δὲ τὰ τοῦ παραδόξου ὁράμα-
τος, καὶ σὺν αὐτοῖς κατέρ-
χεται μετὰ λιτῆς εἰς τὸν δη-
λωθέντα λιμένα. ἔνθα
παρευθὺ τῆς νηὸς ἀποβᾶσαν
τὴν μακαρίαν εὑρών. σε-
βασμίως ἅμα καὶ τιμίως
προσυπαντήσας ἠσπάσα-
το. καὶ πρὸς τὴν ἱερὰν ἐκκλη-
σίαν εἰσήγαγεν. ἐπηρώτη-
σέ τε αὐτὴν τὴν αἰτίαν τῆς
ἐπιδημίας καὶ ὅθεν ἀφίκε-
ται. διηγησαμένης αὐτῆ(ς).
καὶ τῆς ἀρχικῆς ἐπιστασίας
καὶ ὀπτασίας ἧς ἑώρακεν
περὶ αὐτῆς, τὸ θαυμάσιον.
ἡ δὲ μακαρίτης Δομνίκα πάν-
τα τὰ κατ' αὐτὴν ἐπιτόμως
διηγήσατο τῷ πατριάρχῃ.
καὶ περὶ τῶν μελανίδων ἀνή-
γγειλε, τὰ παρακολουθήσαν-
τα θεοῦ προνοίας ἔργα παρά-
δοξα. ὅπως ἑλληνίδες τὸ
πρὶν οὖσαι τῆς πλάνης ἀπέ-
στησαν. καὶ τῇ τῆς ἀληθείας
ὁδῷ καὶ πίστει προσέδραμον.
ἃς δὴ κατηχήσας κατὰ τὴν ἀπο-
στολικὴν παράδοσιν, τῆς
τοῦ θείου λουτροῦ ἀναγεν-

μήσεως καὶ ἀποθέσεως ἠξί-
ωσε· τὴν μὲν πρώτην αὐ-
τῶν, μετὰ τὸ μονομάχους δωρο-
θέαν· τὴν δὲ δευτέραν ἀν-
θέαν· τὴν τρίτην γενομένην·
καὶ τὴν τετάρτην τιμοθέαν·
Ἐπὶ ταύτῃ τῇ θεοδωρίτῳ ἀνα-
γεννήσει τῶν μακαρίων παρ-
θένων· εὐφροσύνης μὲν ἐ-
πλήσθη πολλῆς καὶ χαρᾶς
μεγάλης πᾶσα ἡ ἐκκλησία·
ἐξαιρέτως δὲ μᾶλλον ἠγαλλί-
ατο σηκὸς τῶν σεκαὶ γεγηθυῖ-
α ἡ τρισόλβια μήτηρ αὐτῶν
καὶ ὁ δῆμος καὶ διδάσκαλος·
πεπληρωμένην ὁρῶσα τὴν
πεποίθησιν τῆς ἐπιθυμί-
ας αὐτῆς· καὶ τὸν πόρον τῆς
πανσόφου διδαχῆς αὐτῆς
προκόπτοντα καλῶς καὶ πλη-
θυνόμενον· διεδόθη δὲ θᾶτ-
τον ἡ φήμη τῆς λαμπρᾶς
πολιτείας αὐτῆς καὶ τῶν
θαυμάτων ἡ δύναμις, καθό-
λην τὴν βασιλεύουσαν· καὶ
πάντες τοῖς προσήκουσιν
αὐτῆς ἐρωτῶσι· πολλοὶ
ἀσθενείαις συνεχομένους προ-
σέφερον· τιθέντες παρὰ τοὺς
πόδας αὐτῆς· ἡ καὶ ἐπ' αὐτί-
κα προσευχομένη πρὸς κύριον
κατάλληλον ἑκάστῳ τὴν θερα-
πείαν παρείχετο· ἡ γοῦν
Τοσαύτη λαμπρότης τῆς
τῶν ποικίλων θαυμάτων

ἐπιρροῆς, καὶ μέχρι τῶν
βασιλικῶν ἀκοῶν διέδρα-
με διαλαλουμένη· καὶ γὰρ ὁ
αὐτὸς ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς
θεοδόσιος, σὺν τῇ βασιλίδι
καὶ πάσῃ τῇ συγκλήτῳ πα-
ραγενόμενος πρὸς αὐτήν· καὶ
πάντες τῆς παρ' αὐτῆς εὐλογί-
ας καὶ χάριτος μετέλαβον·
πλήθους τε πολλοῦ συναθροι-
ζομένου περὶ αὐτήν· τῶν μέν,
θεραπείας χρῄζόντων· τῶν
δέ, βλέπειν ἐπειγομένων τὴν
τῆς ἰάσεως ἀξιουμένους·
καὶ τῶν ἄλλως παραγενομένων
καὶ εὐλογεῖσθαι βουλομένων
ἦν ἰδεῖν στενοχωρεῖσθαι τὸν
χῶρον ἔνθα τὸ καταγώγιον ἡ
μεγάλη δομνίκα πεποίητο·
μάλιστα, τῶν ἀπὸ πνευμάτων
πονηρῶν ἐνοχλουμένων χα-
λεπῶς, πειρατοτέρως
ὄχλον ποιούντων· καὶ ταῖς μα-
νιώδεσι κραυγαῖς μετὰ μεγά-
λης συντριβῆς ἀποδυρομέ-
νων· μαστιγούμενα γὰρ ταχέ-
ως τὰ πνεύματα τῇ δυ-
νάμει τῶν ἀσωμάτων τῆς ἐνεργού-
σης ἐν αὐτῇ θείας χάριτος,
τὴν βίαν οὐ φέροντα, βο-
ῶντα μεγάλῃ φωνῇ, καὶ τὴν
οἰκείαν κακουργίαν ἀπο-
κλαιόμενα, θᾶττον ἐξήρ-
χοντο· τὴν τοσαύτην οὖν
ὄχλησιν ἐπὶ πολὺ μηκέτι

φέρουσα καὶ περιφανὴς ἡ μακα-
ρία, τῆς ἡσυχίας δὲ τὸν
ἥδιστον μετὰ διώκουσα καὶ
συνήθειαν. τόπον ἐπιτήδει-
ον πρὸς τὸ ποθούμενον ἐπι-
ζητεῖ, πρὸς ὃν τὴν ἐπιθυμί-
αν αὐτῆς, ἐμφαντιοῦ κυα-
να τεθεῖσα. καὶ δὴ θεόθεν
ὑποδείκνυται ταύτῃ χῶ-
ρος ἀνακεχωρημένος ἀοί-
κητός τε καὶ ἔρημος. ὑπερ-
μήκει ἐπὶ τῶν ἐπὶ πολλὰ σ-
των δαιμονίων προσοι-
φευκτὸς καθιστάμενος·
ἐπὶ δέ, καὶ διὰ τοῦ ἀναιρου-
μένου ἐκεῖσε κακούργου
καὶ καταδίκου, βδελυ-
κτὸς προδεικνύμενος. ἔν-
θα καταγώγιον ἡσυχα-
στικὸν κατασκευάσασθαι καὶ αὐ-
τὴ τῷ πατριάρχῃ προσεκλιπά-
ρει. ὁ δέ, ἀπηνήνατο,
πρὸς βραχὺ τὴν αἴτησιν ἐκ-
πληρῶν· προβαλλόμε-
νος τὴν τοῦ τόπου ἀχρειότη-
τα. καὶ χαλεπὸν τήν τε πρό-
κατοίκησιν σὺν ἀλλ' ἐπὶ τῇ
μέχρις ἀνέμαθεν ἱκετείαι
ὀμφῆς κινηθῆναι τὴν μα-
καρίαν, πρὸς τὴν τοιαύτην
ἐγχείρησιν. ἀναφέρει
Ποιμὴν περὶ τούτου τῷ ἀοιδίμῳ
βασιλεῖ Θεοδοσίῳ· καὶ
αὐτὸς αὐτίκα κελεύει κατὰ
τὴν αἴτησιν αὐτῆς. μετὰ

πάσης σπουδῆς οἰκοδομη-
θῆναι αὐτῇ ἐκεῖσε εὐκτήρι-
ον οἶκον, ἐπ' ὀνόματι τοῦ
μεγάλου προφήτου Ζαχαρίου·
οὗ κατὰ μίμησιν αὐτὴ προ-
φητικῶς ἐμπνεομένη, προ-
αγορεύειν καὶ προβλέπειν
τὰ ἄδηλα καὶ τὰ μέλλοντα
κατηξίωται. δι' ὀλίγων
οὖν ἡμερῶν τελειωθέντος
τοῦ οἰκοδομήματος σὺν τῷ
ἱερῷ προφήτῃ. πολυχει-
ρίας ἐπιμελείᾳ καὶ σπουδῇ
ἐπιτεταγμένῃ· ἐκ (…)
εία τε βασιλικῇ καὶ προ-
θυμίᾳ χρημάτων δαψιλῆ· πα-
ρεκάλει πάλιν τὸν πανίερον
πατριάρχην τὸν ἐγκαινισμὸν
ἐπισπεύδουσα. καὶ ὅς, αὐ-
τοῖς ἀναφέρει τὰ περὶ τῶν
ἐγκαινίων τῷ βασιλεῖ·
καὶ δίδοται ζωγραφεῖν κατὰ
κέλευσιν αὐτοῦ γενέσθαι,
ταῦτα· κατὰ τὴν εἰκοστὴν
ἕκτην τοῦ Ἰαννουαρίου μη-
νός. ἡ δὲ τούτων πρᾶγμα
τὸ ἔμφορος δομηνικα. θεό-
θεν ἐλλαμφθεῖσα τὸν διανοί-
ας τὸν νοῦν. καὶ τὸ μέλλον συμ-
βαίνειν ἤδη προεγνωκυῖα,
ἐσπούδαζε τοῦ πατριάρχου τῇ εἰκο-
στῇ τε τετάρτῃ μᾶλλον τελε-
σθῆναι τῶν ἐγκαινίων σύνα-
ξιν, καὶ μὴ τῇ εἰκοστῇ ἕκτῃ.
τοῦ δέ, προσθεμένου τὴν

αὐτῇ τάχα δεινὴν ἐπισπεύδει
τὴν σάλαξιν τὴν ὡρισμένην
ἡμερῶν οὐκ ἀναμένουσα, ἔ-
φησεν ἡ ὁσία· βιβλία πολλὴ
σῶμ' ἔχεσθαι· ὡς ἤδη προβλέ-
πουσα τὴν μέλλουσαν κατὰ τὴν
δε τὴν ἡμέραν, τῇ πόλει ἐπι-
φέρεσθαι φοβερὰν ἀπειλήν·
ἧς τοῖς θεοπνεύστοις ῥήμασι
πεισθεὶς, τὴν ἑορτὴν τῶν
ἐγκαινίων καὶ τὰ κατάθε-
σιν τῶν τιμίων λειψάνων,
τῇ εἰκοστῇ τετάρτῃ τοῦ ῥηθέν-
τος μηνὸς ἐποίησεν· ἐμὴ καὶ
τὸ ἱερατικὸν σχῆμα τῆς ἐν
χῷ διακονίας διδοῦσιν αὐ-
τῇ· περιεσπῶσαν κατασπάσαι
αὐτήν· πασῶν τῶν προσ-
ερχομένων ψυχῶν σώζεσθαι δι'
αὐτῆς ἐν τῇ μονῇ· κατὰ δὲ
τὴν προφητικὴν αὐτῆς
προαγόρευσιν· γέγονε μετὰ
δύο ἡμέρας, ὁ φοβερὸς
φόβος ἐκεῖνος· ὡς παρὰ
πάντας συνθῆναι τὸν ἐνοικοῦν-
τα τῇ μεγάλῃ πόλει λαόν,
διὰ τῶν εὐπροσδέκτων προ-
κυ προσοχῶν αὐτῆς· ἡ ἡ-
Ὢ ἰδεῖν τὴν τῆς ὁσίας ἱδρῶ-
μάνδραν, ὡς πῦρ συνδια-
φαίνεσθαι τὸν ἐν μέσῳ πλη-
γούσας πάντας τοὺς ἐκ κλύδω-
νος κοσμικοῦ σώζεσθαι βου-
λομένους πρὸς ἑαυτὴν ἐ-
φελκομένην· καὶ τοὺς μὲν,
ἐκ ναυαγίου δαιμονικῆς ἐ-
νεργείας ἐνοχλουμένους πα-
ραδόξως ἐκλυτρουμένην·
τοὺς δὲ, ἐν διαφόροις
νοσήμασιν ἐμπαθείαις τα-
ραττομένους, θείοις φαρμά-
κοις δεξιουμένην· ἀγγελικῶς
τε συντελοῦντα φάναι· πᾶ-
σαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλα-
κίαν ἐν αὐτῇ θεραπευομέ-
νην· ὁ γοῦν ἀρχέκακος
Λῃστὴς καὶ τῶν καλῶν ἀπάν-
των βιεδράστης σατανᾶς·
ἄρμαι δεία τῇ συνήθει χρη-
σάμενος, λῃστρικαῖς ἐπι-
βουλαῖς ἐνεδρεύειν πει-
ρᾶται τὴν ὑπὸ θεοῦ φυλατ-
τομένην τιμίαν ἀμνάδα
χυ̃· ἀλλὰ θαυματουργεῖται
τι κἀνταῦθα τῶν προγεγο-
νότων θαυμάτων οὐκ ἔλατ-
τον· ὡς γὰρ ἀναίδην ἐπει-
σῆλθεν εἰς τὴν μονὴν τῶν
κακούργων λῃστῶν ἡ συμμο-
ρία, τά τε θεῖα ταμεῖα
κατεσκόπουν ἀφαρπά-
σαι τινὰ τῶν ἱερῶν κειμη-
λίων διενθυμούμενοι,
ἀορασίᾳ παρὰ τοῦ δικαίου
κεκράτηνται· κατὰ περι-
τε οἱ μὲν ὁδοῖς καὶ ἐπὶ
ἐλαιαίου λυπήσαντες
ἀνομώτατοι· καὶ διαμέ-
νον ἐπὶ τοῦ τόπου κατεχό-
μενοι ὥσπερ τινὲς πεπε-

σμένοι χεῖρας καὶ πόδας·
διατελοῦντες ἂν ἐμπέρῃ τι
καὶ ἀκίνητοι· ὅπερ παρά-
δοξον ἦν ἀρεία θεοῦ θεράπαι-
να κατιδοῦσα, δεήσεις καὶ
ὑπὲρ αὐτῶν προσέφερε·
καὶ τούτῳ τὸ χειρομήνυτον
ἦθος ἐνδεικνυμένη· καὶ οὕ-
τως πολλὰς παραινέσεις πρὸς
ἀποτροπὴν τῆς κακουργίας
αὐτοῖς προσενεγκοῦσα, πα-
ρεσκεύασεν ἀβλαβεῖς
ἐξελθεῖν· ἀλλ' ἁπλῶς δὲ τοὺς
νοσηλευομένους ποικίλαις
ἀρρωστίαις τῆς καταλλήλου
θεραπείας ἡ μακαρία τυχεῖν
ἠξίου, ἀλλὰ καὶ τοὺς πε-
ριεργίαις γοητικαῖς κεκα-
κωμένους διορατικῶς ἐλεγ-
ματικὰ ἀνανοοῦσα, τῆς ἐκ
τικούσης λώβης ἀπήλλα-
ττε. καὶ γάρ ποτε γυνή τις
Τῶν ἐμφανῶν τῶν συγκλητι-
κῶν. παραγενομένη πρὸς
τὸ εὐλογηθῆναι παρ' αὐτῆς,
ὠχρὰ τὴν τοῦ προσώπου ὄψιν
καταπεπονημένη, καὶ τὸν
παντὶ σαρκίῳ ἐκτετηκυῖα,
τὴν αἰτίαν τῆς προσούσης
ἀνωμαλίας καὶ ταλαιπω-
ρίας ἐρωτηθεῖσα· ἐπειδὴ
ἐπιψαμένη ἔλεγεν ἔχειν κα-
τὼν οἰκιακῶν θεραπόντων
αὐτῆς, ὡς φαυλότητι προ-
πων περιφαρμακεῦσθαι καὶ

πεπειρᾶσθαι πρός τινος
αὐτῶν, διὰ προσευχῆς ἡ ὁ-
σία τὸν τοῦτο κακουργήσαντα
ἐφανέρωσε· περικεῖσθαι
οὖν τὰ τῶν εἰς θεραπείαν
ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτῆς κατει-
λημμένων· οὓς κατ' ἰδίαν
λαβοῦσα, ἐλέγξασά τε σοφο-
φρόνως καὶ ἐπιτιμήσασα
παιδαγωγικῶς· καὶ μειλίχως
παραινέσασα, διορθώσα-
σθαι διορθώσασθαι τοῦ λοι-
ποῦ παρεσκεύασε· τὴν τε
κυρίαν αὐτοῦ παρηγόρησε
δεσποτικοῖς παραγγέλμα-
σι προτρεψαμένη, κακὸν
αὐτῇ κακοῦ μηδαμῶς ἀπο-
δοῦναι. ἔπειθ' οὕτως διαρ-
ραγῆναι προστάξασα τὸ πρὸς
κεφάλαιον ὅπερ εἰς ὑπουρ-
γίαν αὐτῆς ἐπεφέρετο· εὑ-
ρέθησαν ἔνδοθεν πέταλα
τινὰ περιέργοις γράμμασιν
ἔχοντα τὰ πανουργήματα τεχνικῇ
κεχαραγμένας. ἐλευθερω-
θεῖσα τοίνυν αὕτη τῆς μα-
γείας ἡ γυνή, τῷ σωτῆρι
εἰθῶν καὶ τῇ αὐτοῦ θεολή-
πτῳ θεραπαίνῃ τὴν πρέπου-
σαν εὐχαριστίαν ἀπέδωκε·
καὶ τὸν τοῦτο κατεργασά-
μενον δόμα οἱ διπλασί-
οις τῶν προώνην δωρησαμένη,
ἀσμένως ἐδέξατο. κα-
τὰ τὴν τῆς μεγάλης πεδρο τὴν

καὶ παραινέσεων. οὐκ ἐνθαυ-
μασι δὲ μόνον καὶ προγνώ-
σεσί τε καὶ ἰάσεσι τὸ ἐπίση-
μον ἔσχεν, ἡ περιβόητος αὕτη
τερατουργός. ἀλλὰ καὶ ἐν ἀ-
ποκαλύψεσιν ἐξαισίαις· θει-
οτέραις τε ἐλλάμψεσι καὶ ξε-
νοτέραις ὀπτασίαις, τὸ
μεγαλόδωρον κλέος ἀπη-
νέγκατο. δηλώσει δὲ σαφέ-
στερον περὶ τούτων τὸ
ἑξῆς ῥηθησόμενα. τῆς λαμ-
πρᾶς γὰρ καὶ φωτοφανοῦς πα-
νηγύρεως τῶν ἁγίων θεο-
φανίων τελουμένης ἐν τῇ
μονῇ. μετὰ τὴν συμπλήρωσιν
τοῦ κανόνος καὶ τῆς θείας μυ-
σταγωγίας, ἐξῆλθον πᾶσαι αἱ
ἀδελφαὶ σὺν τῇ θαυμασίᾳ
μητρὶ ἐπὶ τὸ δὲ πλήθει τὸ ζωη-
θῶς εὐλογούμενον ὕδωρ·
ἐπάρασα δὲ τὰς χεῖρας
εἰς τὸν οὐρανόν· ἔστη καθικετεύ-
σα τὸν κύριον μετὰ δακρύων, ὥσ-
τε τὴν χάριν τοῦ παναγίου
πνεύματος ἐπιφοιτήσασαν καθα-
γιάσαι τὰ ὕδατα. μετὰ
δὲ τὴν προσευχὴν ὡς παρ-
ένθους γενομένη ἐπὶ μίαν
σχεδὸν ὥραν ἐνεῶς ἵστατο
τὸν ἁγιασμὸν ὁπόθεν ἀπεκ-
δεχομένη τοῦ ὕδατος.
πρὸς ἣν ἡ παροῦσα πλη-
θὺς ἀποβλέπουσα, σιωπῇ
πολλῇ κατείχετο τὸ ἀποβη-

σόμενον ἀναμένουσα. ἡνί-
κα δὲ τὸ παράδοξον τῆς ὁ-
ράσεως ἡ μακαρία ἐθεά-
σατο, ἐν ἀγγέλου μορφὴν
καταφοιτήσαντα τὸν παρά-
κλητον. ῥάβδον ἐπιφερό-
μενον καὶ ἐν αὐτῇ τὰ ὕδα-
τα ταράξαντα, παρευθὺς
μετὰ χαρᾶς μεγάλης πε-
σελθοῦσα ἐνέπλησε. καὶ τοῖς
παροῦσι μετ' εὐφροσύνης
τοῦτο ποιεῖν προετρέψατο.
διηγησαμένη πᾶσι τὸ ἀπόρ-
ρητον τῆς οὐρανόθεν ἐπιφα-
νείας αὐτῆς θείας ἐπιφοι-
τήσεως. μεθ' ἡμέρας δέ τι-
νας χρείας τινὸς ἀπαιτού-
σης, ἀπῄει μετὰ τὴν μεγάλην τῶν
τὴν ὑγιῶσαν εἰς ἄγριον, εἰ-
σελθεῖν ἐν τῷ κειμηλιαρχείῳ·
καὶ ἐν τῷ ἀνοῖξαι τὰς θύρας ἔ-
νθα τὰ ἅγια ἀπέκειντο, ἐ-
ξῆλθεν ἐκεῖθεν φωνὴ πρὸς
αὐτὴν φάσκουσα· νῦν θεοδό-
σιος ὁ βασιλεὺς ἐν εἰρήνῃ
τελειοῦται. καὶ κλαύσασα
πικρῶς, ἐξῆλθεν ἐντεῦ-
θεν ὀδυρομένη. διηγήσα-
τό τε ταῖς σὺν αὐτῇ παρθένοις
τὴν ἐπελθοῦσαν αὐτὴν τῆς
ἀποκαλύψεως φωνήν. καὶ
συνεχύθησαν ἅπασαι λυ-
πούμεναι. καὶ γὰρ ἦν ὁ φε-
ρώνυμος ... βασιλεὺς
μεγάλως συγκροτῶν τὰ μονα-

στήκει ὁμ᾽ ἐν πάσαις ταῖς ἀναγκαί-
αις χρείαις. σεβαζόμενός τε
καὶ τιμῶν τὴν ὁσίαν, ὡς ἀπο-
τελουν θεῷ. καθὼς δὲ παρὰ
Τῶν κατὰ καιροὺς ἱστορησάν-
των τὰς τῶν βεβασιλευ-
κότων πράξεις ἔγνωμεν.
λέγω δὴ τὰς πεπραγμένας
ἐπὶ Ζήνωνος καὶ βασιλί-
σκου κατὰ τῆς ὀρθοδόξου
πίστεως καινοτομίας. διὰ
δὲ ἀναγκασθῆναι συμβέβη-
κε τοὺς ἐν σπηλαίοις καὶ ὄ-
ρεσι καὶ ὀπαῖς τῆς γῆς οἰ-
κοῦντας πρὸς παρρησιασθῆ-
ναι. καὶ πρὸς τὴν κοινὴν πάν-
των μετὰ τὴν ἐκκλησίαν πα-
ραγενέσθαι. τὴν ἀποστασίαν
τῆς βλασφημίας οὐκ ἐνε-
γκόντας. ὥσπερ τὸν μέγα
σημειοφόρον Δανιὴλ ἐκ
τοῦ στύλου κατελθεῖν παρε-
βιάσαντο. οὐ κατὰ δρᾶσιν δὲ
μόνον, ἀλλὰ καὶ γνώμαις καὶ
εὐλαβείᾳ πολλῇ συζώσας.
βίῳ τε πάνυ εὐπρεπεῖ διαλάμ-
πουσας καὶ θαύμασι. ταὐτὸ
τοῦτο ποιεῖν κατηναγκάσθη-
σαν. οὕτως καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ τρι-
σολβίᾳ μὲν καὶ θαυματουρ-
γῷ Δομνίκα συμβέβηκε
πρὸς αὐτὴν. παραγενόντων τι-
νες. καὶ παρεβιάζοντο ὑπ-
εξελθεῖν καὶ πρὸς τὴν βασι-
λίδα παραγενέσθαι, ὥστε

παραινέσαι καὶ συμβουλεῦ-
σαι αὐτῇ τὰ χρηστὰ καὶ σωτή-
ρια. ἡ δὲ, προγνοῦσα τῷ πνεύματι
Τὴν σκληρότητα τῆς ἀπερα-
μένος καρδίας αὐτῆς, οὐ-
κ ἠνέσχετο ἀπελθεῖν· ἀπο-
στεῖλαι δὲ μᾶλλον ἔκρινεν αὐ-
τῷ τὴν δευτερεύουσαν τῆς
κατ᾽ αὐτὴν μονῆς τοὔνομα
Δωροθέαν. ὑφ᾽ ἑτέρων ὑπο-
κεατουμένην. διὰ τὸ συγγενῆ
φησὶν εἶναι ἐξ ἀγώνων καὶ
κόπων πολλῶν. καὶ μὴ δύ-
νασθαι ἀνακάμψαι καὶ θεά-
σασθαι τὰς κοσμικὰς φαντα-
σίας. ἥτις ἀπελθοῦσα ἐν τοῖς
βασιλείοις. καὶ μηνύσασα
τὴν παρουσίαν αὐτῆς, οὐ-
κ ἐδέχθη παρὰ τοῦ βασιλί-
σκου. ἀλλ᾽ ἀποσφαλεῖσα διὰ
κενῆς. ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν.
πάντων ἀκουόντων ὡς πρὸς
αὐτὴν ἀποτεινομένη, προ-
φητικῶς ἀπεφθέγξατο· ὥσ-
περ αὐτῇ φησὶν· ἀνόνητον
τὸν κόπιον τὸν καὶ κόπον
τῶν ἐμῶν ποδῶν γενέσθαι
πεποίηκας, οὕτω καὶ σοῦ
κρουούσης τὰς θύρας τῆς
μεγάλης ἐκκλησίας καὶ
οὐκ ἀνοιγήσονταί σοι. καὶ
τὸ ῥῆμα τοῦτο ἔργον ἐγένε-
το. τελευτᾷ γὰρ μετ᾽ οὐ πο-
λὺ ἡ βασίλισσα, μὴ κατα-
ξιωθεῖσα εἰσελθεῖν εἰς

τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν.
Ὅτε γοῦν ὁ καιρὸς ἤγγικε τῆς
πρὸς χριστὸν ἀναλύσεως τῆς
κυεὶων ὑμῶν Δομνίκας, ἐ
κάλεσε τὴν ῥηθεῖσαν Δωρο
θέαν καὶ παρέθετο αὐτῇ τὰς
ἐν χριστῷ ἀδελφὰς καὶ πάντα
τὰ ἐν τῇ μονῇ, διάδοχον ταύ
την τῆς μονῆς καταστήσασα.
προσηύξατο δὲ κατενώπιον
πασῶν, οὕτως εἰποῦσα· Κύριε
τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς ὁ μέγας.
ὁ θαυμαστὸς ἐν βουλαῖς καὶ
φοβερὸς ἐπὶ πάντας τοὺς πε
ρικύκλω σου· ὁ φυλάσσων
τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλε
ός σου τοῖς ἀγαπῶσί σε· ὁ πᾶ
σι τὴν ἄφεσιν καὶ ἀνακαίνι
σιν παρεχόμενος τοῖς ὑπὸ
τῆς ἁμαρτίας παλαιωθεῖσι
διὰ τοῦ μονογενοῦς παιδός
σου Ἰησοῦ· ὁ σοφίζων τυφλοὺς
καὶ κατερραγμένους ἀνορθῶν·
ὁ δικαίους ἀγαπῶν καὶ προση
λύτους φυλάττων· ὁ ἐξα
γαγὼν ἡμᾶς ἐκ σκότους καὶ
σκιᾶς θανάτου· καὶ κατα
λάμψας τὸ φῶς τῆς σῆς ἐπι
γνώσεως ἐν ταῖς καρδίαις
ἡμῶν διὰ τοῦ χριστοῦ σου· λέγον
τος τοῖς ἐν δεσμοῖς ἐξέλθα
τε καὶ τοῖς ἐν τῷ σκότει ἀ
νακαλύφθητε· ὃς ἐπὶ τῆς
γῆς ὀφθεὶς καὶ τοῖς ἀνθρώποις
συναναστραφείς, τοῖς δεξα

μένοις αὐτὸν ἐξουσίαν δέδω
κε τέκνα θεοῦ γενέσθαι διὰ λου
τροῦ παλιγγενεσίας· ἀφαρ
πάσας ἡμᾶς τῆς καταδυνα
στείας τοῦ ἀντικειμένου· σὺ
πρὸς τὴν ἑαυτοῦ βασιλεί
αν μετακαλέσας, σὺ δέσποτα
τῶν ἁπάντων παρατίθημι
τὴν μακαρίαν ταύτην· καὶ
τὰς σὺν αὐτῇ νῦν κατοικούσας
ψυχάς· καὶ τὰς μετέπειτα
μελλούσας κατοικεῖν· διὰ τῶν
ἀπροσδέκτων πρεσβειῶν
τῆς ὑπεραμώμου δεσποίνης
ἡμῶν θεοτόκου· καὶ τοῦ πανευφή
μου σου προφήτου Ζαχαρίου.
τήρησον αὐτὰς ἐν τῷ ὀνό
ματί σου· στήριξον ἐν τῇ πί
στει σου· μὴ δὲ λελησάτω αὐ
τὰς δόλος διαβολικῆς
ἀπάτης· μὴ ὑποσκελισά
τω αὐτὰς ἐνθυμήσεις πονηρὰ
ἐμβάλλουσα πρὸς παγίδα
κοσμικῆς ἐπιθυμίας· ἀλλ'
ἀξίωσον αὐτὰς τῇ σῇ παντοδυ
νάμῳ δεξιᾷ δωρούμενος,
εὐδόκησον τὸν καλὸν ἀγῶ
να ἠγωνισμένας· καὶ τὸν τῆς
ἀσκήσεως δρόμον τελειού
σας, καταπαύσειν εἰς τὰς
αἰωνίους σου μονὰς καὶ σκη
νάς. Εἶ σου δέομαι δέσποτα
Τὰ φίλανε, μὴ συγχωρήσῃς
ψυχὴν διεφθαρμένην τῷ σώ
ματι, σωθῆναι μηγῆμαι τὴν

...μαι μήπω ταύτῃ τῶν ἀμνάδων σου ποίμνῃ· μὴ καταφλέξῃ πῦρ ὀργῆς τὸν οἶκον σου τοῦτον ὃν ἡγίασας· μὴ πνεῦμα πονηρὸν προσψαύσει τοῖς τῆς σῆς μάνδρας ὀΐοις· καὶ τὴν βασιλεύουσαν πόλιν ὡς σοὶ ἀνακειμένην, ἀσινῆ ἀπὸ παντὸς διαφύλαττε· διατήρει ἀπὸ σεισμοῦ καταπτώσεως· λυτρούμενος αὐτὴν ἀπὸ λιμοῦ· λοιμοῦ καταποντισμοῦ· πυρὸς μαχαίρας· ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων, καὶ ἐμφυλίου πολέμου· τὰ σκῆπτρα τῆς εὐσεβοῦς αὐτῆς βασιλείας κραταίωσον· ὑπόταξον ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν βασιλευόντων πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον· ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. ταῦτα προσευξαμένη

Ν

Ἡ καὶ συντάξαμένη πάσῃ τῇ ἀδελφότητι, τὰς μὲν ἄλλας ἀπέλυσε· τῇ δὲ Δωροθέᾳ λέγει· παρακαλῶ σε ἀδελφή, προσκαρτέρησόν μοι μικρὸν μετ' ἐμοῦ· ὅτι ὁ δεσπότης χρείαν μου ἔχει· ἡ δέ, νομίζουσα περὶ τοῦ βασιλέως τοῦτο εἰρῆσθαι παρ' αὐτῆς, ἀπεκρίνατο· καὶ τίς ἡ αἰτία κυρία μου δι' ἣν ὁ βασιλεὺς χρείαν ἔχει σου·

ἡ δὲ μακαρία ἀντεφώνησεν· ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ κύριος τῶν κυριευόντων, καλεῖ με τέκνον, εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν αὐτῷ εἶναι· παρακαλῶ σε τοίνυν ἀδελφή, πάντα ὅσα ὑμῖν ἐνετειλάμην σοι, φυλάξαι προθυμήθητι· σοὶ γὰρ κεκλήρωται ὁ κλῆρος τῆς διακονίας ταύτης· σοὶ καὶ τῷ μεγάλῳ προφήτῃ Ζαχαρίᾳ, σὺν θεῷ παρατίθημι ταύτην τὴν μάνδραν· οὕτω σπεῦσον ποιμᾶναι αὐτὴν καὶ τὰς ἐν αὐτῇ ψυχάς, ὡς μέλλουσα λόγον δοῦναι ὑπὲρ αὐτῶν κατενώπιον τοῦ μεγάλου βασιλέως Χριστοῦ. ταῦτα

Κ

Καὶ πλείονα τούτων παραινέσασα, καὶ τελευταῖον εἰποῦσα· Κύριε εἰς χεῖράς σου παρατίθημι τὸ πνεῦμά μου, μετ' εἰρήνης ἀπέδωκεν τὴν ψυχὴν τῷ κυρίῳ· παρευθὺ γίνεται σεισμὸς μέγας· ὥστε φόβῳ συσχεθείσας τὰς μοναζούσας πάσας ἐξελθεῖν ἐν τῷ περιαύλῳ, νομιζούσας τοῦτον τὸν τελευταῖον εἶναι σεισμὸν τῆς συντελείας· καὶ βλέπουσιν εἰς τὸν ἀέρα πλῆθος μοναχῶν λευχειμονούντων· καὶ γυναικῶν ἁγίων αἰγλήεσσας· καὶ ἐν μέσῳ τούτων, τὴν μακαρίαν δομνίκαν νυμφικῷ κόσμῳ κεκοσμημένην.

ἀνεπληρώθη τε πᾶς ὁ αἰθὴρ ἀνω
δίας εὐωδίου· ψαλλόντων ἐν συμ
φωνίᾳ μουσικῇ καὶ λεγόντων
εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται
δίκαιος· καὶ τὸ κέρας αὐτοῦ
ὑψωθήσεται ἐν δόξῃ. καὶ ἠ
κούσθη φωνὴ αὖθις ὡς ἐκ τῶν
οὐρανῶν λεγόντων· οὕτως εὐλογη
θήσεται πᾶς ὅσιος [illegible]
[illegible]. ἐκάλυψε δὲ τοὺς
ὀφθαλμοὺς τοῦ τιμίου σκήνους
τῆς μακαρίας, ἡ [illegible]
[illegible]· ἢ καὶ διάδοχος
αὐτῆς γεγενημένη· τὸν τό
πον ἐν ᾧ τεθεῖσα ἐπιτά
φιον ὕμνον καὶ τελευταῖον
ἀσπασμὸν θρῆνον εὐλα
βῶς τελέσαντες· σὺν τῇ ἀδελ
φότητι πάσῃ. σεβασμίως
κηδεύσαντες, κατέθεντο ταύ
την ἐν τῇ μονῇ ἐν τῇ προκατε
σκευασθείσῃ παρ' αὐτῆς τῆς ἀ
οιδίμου μεγίστῃ σορῷ. ἐν ᾗ καὶ μέ
χρι τῆς σήμερον, θαυματουρ
γεῖ· αἱ πολλῶν ἰάσεων καὶ ἐπι
σκιάσεων ὁ τόπος γίνονται·
ἀκαθάρτων τε πνευμάτων
φυγαδεῖαι. καὶ πολλῶν πα
θημάτων θεραπεῖαι. μετὰ
Γὰρ χρόνον ἱκανὸν τῆς κοιμή
σεως τῆς μακαρίας, συνέ
βη γενέσθαι πλησίον τῆς μο
νῆς αὐτῆς ἐμπρησμὸν μέγι
στον, ὥστε μέλλειν ὅσον οὔπω
τὸ πῦρ ἐπιλαμβάνεσθαι, καὶ

αὐτῆς τῆς κόγχης τοῦ ἀσκητηρί
ου. μετὰ πολλῆς οὖν σπουδῆς ἀπο
καὶ πολυχειρίας λαοῦ, παρα
γενομένου τοῦ τῆς πόλεως
ἐπάρχου Εἰρηναίου τοὔνο
μα· ἐπὶ τὸ διακωλῦσαι τὴν τοῦ
πυρὸς ποιῆσαι καὶ σῶσαι τὸ μο
ναστήριον· καὶ κατέμαθέ τι
τῆς κόγχης ἐπισταθέντος· ὡς ἐν
ἐκστάσει γεγονότος αὐτοῦ
τινος ὥρας καιροῦ [illegible] τὴν
τοῦ μὲν πυρὸς ἀπειλὴν,
παραυτίκα ἐπέπαυτο· αὐ
τὸς δὲ παράδοξον πᾶσι δι
ηγεῖτο τοῦ ὁράματος. ἔλε
γε γάρ· κατιδεῖν μετὰ τοῦ
προφήτου Ζαχαρίου, γυναῖ
κά τινα [illegible] φοροῦ
σαν κολόβιον κατέναντι τοῦ
ἀσκητηρίου, καὶ ἀμφοτέραις
ταῖς χερσὶν ἀποσοβοῦσαν
τὴν ὁρμὴν τοῦ πυρός. ἐν τού
τῳ γοῦν ἐγνώσθη πᾶσι
σαφῶς. ὅτι καὶ μετὰ θάνα
τον ὡς ὄντως ἐν θεῷ ζῶσα,
παρρησίᾳ καὶ ὑπερασπίζει.
[illegible] ποιουμένη τοῦ οἴ
κου αὐτῆς. ἐν ᾧ μετὰ χρόνον
Τιμὰ μνήμης αὐτῆς ἐπανιζού
σης· λαμπρῶς ἐπιτελου
μένης, συνηθροίσθη πλῆθος
ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν
πολύ· οὐ τῶν μεγάλων μό
νων καὶ ἀσήμων, ἀλλὰ μὴν
καὶ τῶν ἐν τέλει τῆς συγκλή

του βουλῆς ἐπιδόξων. καὶ
τῶν ἐπιδοξοτέρων ἀσκητῶν,
καὶ ἱδρῶτας τῶν μεγάλων
ἐν οἷς συμβέβηκε τὴν γυ-
ναῖκα τοῦ στρατικουμένου
οὖσαν, ἀρεθῆναι πνεύματος πο-
νηροῦ καὶ ἀκαθάρτου ἐφ' ἱκανὸν
χρόνον ἔχουσαν. φανερῶς
μὲν μὴ διελέγχων ἢ κατάγχων
αὐτήν. κρυφίως δὲ διατή-
κων καὶ καταδαπανῶν τὸ
νοῦ πικρῶς. τῆς οὖν θείας
Λειτουργίας τελουμένης. ἔτι
τῶν ἁγίων εὐαγγελίων ἀναγι-
νωσκομένων, παραχρῆμα
μανιζόμενον ὑπὸ θείας δυ-
νάμεως τὸ ἐνοικοῦν πονη-
ρὸν δαιμόνιον, ἤρξατο ῥήσ-
σειν καὶ συγκόπτειν καὶ δι-
ελέγχειν τὸ γύναιον. ὅπερ
προσκαρτερῆσαν τὸ τῷ ζω-
ηρῷ λειψάνῳ τῆς μακαρίας
ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας, τελεί-
ας τῆς ἐλευθερίας τοῦ τυ-
ραννοῦντος ἐπέτυχε δαι-
μονίου. ὅτε γοῦν ἐξελαυνό-
μενον ἐξ ἰδίου τὰς ἀποκλεί-
σεις, ἔλεγε προφανῶς πάν-
των ἀκουόντων. ὦ τῆς
ἀπὸ σοῦ βίας δομνίκα δού-
λη χριστοῦ. τί με πρὸ καιροῦ πι-
κρῶς βασανίζεις. τί με καί-
εις ὡς ἀπὸ πυρός. ἰδοὺ λοι-
πὸν ἐξέρχομαι. οὐκέτι παρ-

φέρω τὴν τιμωρίαν. ποία
με δύναμις ἐνθάδε ἐθήρασεν.
ἢ ποῖον δὲ λεδρὸν ἤγγισας με,
καὶ ἐπεισενεῖς τοῦτο τὸ γύ-
ναιον ὑποσταλθεῖν. ἵνα δι' αὐ-
τῆς ἐμπέσω εἰς τὰς σὰς
χεῖρας. ὅμως μετὰ τὴν δια-
μὴν τὴν μεγάλην καὶ τὴν ἐξ-
ουσίαν ἣν κατὰ τοῦ γένους
ἡμῶν ἔλαβες. εἰ προῄ-
δειν ὅπως μέλλειν βασα-
νίζεσθαι ὑπὸ σοῦ, εἰς πῦρ ἢ
εἰς ὕδωρ ἢ εἰς βόρβορον ἐμ-
βαλών, ἀπέκτεινα ἂν αὐ-
τήν. ἀλλ' οἴμοι πῶς περιελή-
φθην ὁ ταλαίπωρος. καὶ νῦν
Ἰδοὺ τί κελεύσοι τῆς ὁσίας
σου ἐξουσίας ὑπείκων, καὶ ἄ-
κων ἐξέρχομαι ἐξ αὐτῆς. μό-
νον παραχώρησόν μοι σωτε-
ψαι αὐτὴν ἢ ξηρᾶναι. ἢ πα-
ραμέλος τί ποιῆσαι. καὶ ταύ-
τας τὰς ἐλεεινὰς φωνὰς ἀπο-
δυρόμενον ἀπεκείνατο τὸ
δαιμόνιον, καὶ αὖτε τίθει
πρὸς τὴν ὁσίαν. ὥσπερ τί-
μος ἄρχοντος φοβεροῦ ἐπι-
δοκεῖν περικαθέζεσθαι, τὰς
δεήσεις μετὰ πολλῆς ἀσφα-
λείας ποιοῦντος. καὶ δὴ μεθόρ-
κων φεῖκτῶν ἀποταξάμενον
τὸ πονηρὸν ἐκεῖνο πνεῦ-
μα, κατά τε τῆς κορυφῆς
τοῦ θεοῦ. καὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ.

καὶ τοῦ ὑψηλοῦ βραχίονος
τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ θεοῦ
αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν.
διὸ οὖν βασανίζεσθαι προσ-
ωπον ἀνωμολόγει· παρά τε
τῆς δυνάμεως τῆς ἀϊδίου με-
μης τῆμα καὶ ἐδόμενην καὶ
Ζαχαρίᾳ τῷ θαυμαστῷ προφή-
τῃ· οὕτως ἐξῆλθεν ἀπ᾽ αὐτῆς
τηρήσαν αὐτὴν ἀσινῆ καὶ
ὁλόκληρον. μηδαμῶς ποτε πει-
ραθεῖν προσεγγίσαι αὐτῇ,
πάντα τὸν τῆς ζωῆς αὐτῆς
χρόνον. ταῖς αὐτοῦ προσδεκ-
τοῖς οὖν πρεσβείαις τοῦ με-
γάλου προφήτου Ζαχαρίου
καὶ ταύτης τῆς μεγάλης θαυ-
ματουργοῦ μητρὸς ἡμῶν δομνί-
κας, εὕροιμεν ἔλεος παρὰ
τῷ δικαίῳ κριτῇ καὶ παμ-
βασιλεῖ Χριστῷ ἐν ἡμέρᾳ κρί-
σεως τὸν παρόντα βίον· πι-
στεῖ ἐλπίδι· καὶ ἀγάπῃ ἀνα-
θεώσως καὶ ἀκαταγνώστως
διεξερχόμενοι· καὶ τῆς ἀ-
κηράτου καταξιούμενοι ζω-
ῆς καὶ διαμονῆς, ἐν αὐτῷ τῷ
Χριστῷ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. ᾧ ἡ δόξα
καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰ-
ῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν: —

μαρτύριον τῆς ἁγίας μάρτυ-
ρος Τατιανῆς. εὐλόγησον πάτερ::

Βασιλεύοντος ἐν τῇ μεγαλο-
πόλει Ῥώμῃ κατὰ θεοῦ συγχώ-
ρησιν Ἀλεξάνδρου. ἀνδρὸς
ἀδίκου καὶ πονηροτάτου.
καὶ ταῖς τῶν εἰδωλικῶν
θυσιῶν σπονδαῖς δεινῶς
ἐκτετηκότος καὶ μεμηνό-
τος κατὰ παντὸς τοῦ τῶν χρι-
στιανῶν γένους. καὶ βλασφη-
μοῦντος λίαν τῶν κατὰ θεοῦ
τοῦ ὑψίστου. παρ᾽ ἃ ἡ ὑπ᾽
αὐτὸν ἀρχὴ τῆς μιαρᾶς καὶ
ἀθέσμου τῶν δαιμόνων ὑπε-
πληροῦτο λατρείας. δόγμα
παρ᾽ αὐτοῦ τὸ θεοῦ παράνομον
διαγράμματων ἐξετέθη
κατὰ πᾶσαν πόλιν καὶ χώ-
ραν. ὥστε καταναγκάζε-
σθαι πάντας τοὺς ἀεὶ σηκο-
μένους χριστιανοὺς διὰ πολ-
λῶν κολαστηρίων, ἐξο-
μνύσθαι τὸν χριστιανισμὸν
καὶ τῇ ἀσεβείᾳ συντίθεσθαι.
Ἐπὶ τούτῳ αὐτῷ ἐξαποστεῖλαι
κατὰ πᾶσαν ἐπαρχίαν καὶ πό-
λιν ἡγεμόνας τε καὶ τοπάρ-
χας, τῆς τοιαύτης παρανομίας
προστάξεως. τυραννικῶς
ἐξάρχοντας. αὐτὸς δὲ ἐν τῇ
βασιλευούσῃ πόλει τὰς
διατριβὰς ποιούμενος, τὰς
μιαρὰς θυσίας τοῖς εἰδωλι-
κοῖς ξοάνοις ἐπιμελῶς

προσέφερε. καὶ πᾶσι μὲν
τοῖς ὑπ' αὐτὸν δαίμοσι θεοῖς· ἐξαι-
ρέτως δὲ τῷ τῆς ἀπωλεί-
ας ὁδηγῷ ἐπωνύμως κληθέν-
τι Ἀπόλλωνι· προσέταξέ τε
τοὺς ἐπισημοτέρους τῶν
πολιτῶν ἄνδρας τε καὶ
γυναῖκας συλλαμβάνεσθαι
καὶ βιαίως ἀφελκομένους,
ἀπάγεσθαι ἐπὶ τοὺς τῶν εἰδώ-
λων ναούς. καὶ καταναγκά-
ζεσθαι θυσίας προσφέρειν.
Ταύτην λαβόντες τὴν ἐπι-
τροπήν. ἄνδρες πλήρεις
ὠμότητος καὶ ἀπανθρω-
πίας. Βιτάλιός τις τὸ τοὔνο-
μα τὸ ἀξίωμα τι ἁμαξείως
τετιμημένος. Βάσσος τε ὁ
οἰκεῖος αὐτοῦ τοῦ δυσσεβοῦς
βασιλέως κουβικουλάριος
καὶ Γαλῖνος ὃν δομέστικον
ἡ δημώδης συνήθεια καλεῖν
εἴωθεν· περιῄεσαν ἁπαντα-
χοῦ τῆς πόλεως ἐπὶ θήρᾳ
καὶ ἀπωλείᾳ τούτων χριστι-
ανῶν γενόμενοι. οἳ καὶ παρα-
γενόμενοι ἐπὶ τὸν ναὸν τῆς
ἐν Ῥώμῃ καθολικῆς ἐκκλη-
σίας. ὥσπερ θῆρες ὠρυόμενοι.
ζητοῦντες τίμια κατὰ πιστῶν·
δὲ εἰσιοῦσι τὴν μακαρίαν
Παυλίνην ἔσωθεν καὶ προ-
σευχομένην. καὶ ἱλαρῷ προ-
σώπῳ καὶ βλέμματι πρὸς
οὐρανὸν καὶ τὸν ἐν αὐτῷ κατοι-
κοῦντα θν.
ἀπλανῶς ἀτενίζουσαν. εἶπε-
το δὲ ταύτῃ δούλων τε καὶ δου-
λίδων πλῆθος οὐκ ὀλίγον. ὡς
δὲ τοῦ ὑψηλοῦ γένους καταγομέ-
νη. καὶ πρὸς μάλιστα περιδό-
ξου τε σοῦ πατρὸς γεγεννημένη.
ἡ τῆς πλουτωνύμου καὶ ἀ-
σεβείας συζῶσα διηνεκῶς.
τοὺς πρὸς πάντας τοὺς δι-
ωκομένους ἔλεον τὴν ἑαυτῆς
ψυχῇ κἂν μάλα παρὰ τῆς τε
πίστεως καὶ παρθενίας
σύστημα ἀδελφὰ ψηλῶς κα-
ταλαίπωρος ὤν· ἐκεκόσ-
Ἡ τὸ δὲ πρὸς τούτοις, καὶ ἀξιω-
ματικῷ. τῆς ἐν Χριστῷ διακονί-
ας πληρωσαμένη τὸ χρέος.
ὡς γυνὴ οἷα ἀλλ' ἀτελὴς τῆς ὑπὲρ
θεόν τε ἄδος χρηματίζου-
σα. καὶ αὐτὴ εἰ πολλὴ κατὰ
τῶν ὑπερμαχούντων τῆς
εἰδωλικῆς λατρείας χρω-
μένη. οἱ δὲ τῆς ἀσεβείας
ὑπηρέται κρατήσαντες αὐ-
τὴν ὥσπερ τι θήραμα μέ-
γα εὑρόντες, πρὸς τὸν βασι-
λέα παραδίδοσθαι κατὰ τὸ πατρῷον.
εἶδε, ταῖς ὀφειλομέναις δί-
καις ἀπαράλλακτος αὐτὸς διὰ
θεῶν. σὺν τάξαμεν ἤ τε τῶν
μὲν ὧδ' ἀπαρχῆς ἐπ' αὐτῷ
καὶ τοῖς ἐν χριστῷ ἀδελφοῖς με-
τὰ πολλῆς περιχαρείας, σὺν
αὐτοῖς ἐπορεύετο. οἱ δέ, προσ-
ελθόντες ἀπήγγειλαν τῷ

βασιλεῖ τὰ περὶ αὐτῆς· καὶ
αὐτὸς ἐκέλευσεν αὐτὴν ἐν τῷ
παλατίῳ κατὰ πρόσωπον
αὐτοῦ παραστῆναι. ἣν θεασά-
μενος· καὶ τῷ ὡραιοτάτῳ κάλ-
λει ταύτης τρωθεὶς τὴν ψυ-
χήν· καὶ τὸ περιφανὲς γένος
μάλιστα ὅπερ αὐτῆς ἠκηκό-
ει ἀγασθείς· καὶ τὸ μμοῶ κα-
ταπλαγείς, πρὸς τὸν τῆς ἀ-
πωλείας ἐπώνυμον ὁδη-
γόν, τὸν ψευδώνυμον θεὸν
αὐτοῦ μέγα ἀνακέκραγεν
ὁ ἐμβρόντητος λέγων· μέ-
γας εἶ ὡς ἀληθῶς θεὲ ἄπολ-
λον ὁ παρὰ πάντων ἀνδρῶν τε
θεῶν τε μεγαλυνόμενος· ὅ-
τι τὴν τοσαύτην καὶ τηλικαύ-
την ἐμ εὐπρεπεῖα θέας· καὶ
ἀγχινείας γενόμενος· καὶ πᾶσαν
δόξαν ὑπερλάμπρον, σύνοψι
κατέστησας τοῦ μετὰ προ-
θυμίας τὴν θυσίαν σοι ἀπο-
δοῦναι. πρὸς δὲ τὴν μακαρί-
την· ὦ λαμπροτάτη κόρη
καὶ περικαλλεστάτη· νουνεχεῖ
φρονήματι καὶ ἱλαρῷ προ-
σώπῳ προσοίσουσα τῷ μεγά-
λῳ θεῷ ἀπόλλωνι, τὴν ὀφει-
λομένην θυσίαν ἀπονειμέ-
σιου καὶ τὴν τῶν θεῶν ἀμε-
νείνω ἐπὶ πᾶσι. καὶ τῆς
παρ' ἡμῶν φιλίας καὶ συνα-
φείας, ἡδέως ἀπολαύσεις.
ἰδοὺ γὰρ σὴ μέτρον παρὰ τοῦ

ἡμετέρου κράτους, ἀνάρρυ-
θήσει διάσωμα· καὶ μετέμ-
ψω δι' ὅσα σε τοῦ ἐμοῦ πα-
λατίου καὶ πάντων τῶν ὑπὸ
τὴν ἐμὴν ἐξουσίαν. ἡ δὲ
Μακαριωτάτη τατιανή, τῷ
βασιλεῖ ἀπεκρίνατο· μή
με λόγοις δολιότητος· καὶ
θωπείαις ἀπάτη· μὴ θίστων
νόμιζε τῆς πρὸς τὸν ὄντως
θεὸν ἀληθοῦς λατρείας, κελάδων
θυσίαν εἰδώλοις ἀψύχοις· κέ-
λευσον δὲ μᾶλλον θυσίαν ἀναί-
μακτον τῷ θεῷ προσενέγκαι,
τῷ τὰ πάντα δημιουργήσαν-
τι καὶ ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶ-
ναι παραγαγόντι· ὅπως
διὰ τῆς τοιαύτης θυσίας γνω-
στῶ τῷ πλάσου λατρευομένῳ
ἀπόλλωνι, γυνὴ παλαιστεῖς
ὑπάρχουσα τοῦ θεοῦ τοῦ ὑ-
ψίστου· ἔλεγχος αὐτοῦ τῆς πλά-
νης διηκρινομένη, πρὸς τὸ
μὴ ἀπολέσαι τὰ χαῦ τὰ
ἐλπίζουσα ἐπὶ τὸν πάντων
σωτῆρα καὶ κύριον Ἰησοῦν Χριστόν. ὁ δὲ βα-
σιλεὺς ἀναιδῶς δια-
κείμενος πρὸς τὰ τοιαῦτα
τῆς μακαρίας ῥήματα· καὶ
μὴ συνιεὶς τὰ ὑπ' αὐτῆς λε-
λεγμένα. μετὰ σπουδῆς
ἐκέλευσεν εἰσελθοῦσαν αὐτὴν
ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἀπόλλωνος
θυσίαν ἐπιτελέσαι. καὶ τοῦ
τὸ ἐπιτραπείσης αὐτῆς

χαριέντως λόγῳ καὶ ἱλαρῷ
προσώπῳ, λέγει τῷ βασι-
λεῖ· δέομαί σου θεληθῆναι
καὶ βασιλεῦ μετ' ἐμοῦ. καὶ
αὐτοὺς τοὺς ἱερεῖς τοῦ Ἀπό-
λλωνος. καὶ ὅσοι δ' ἂν ἕτε-
ροι θεοσφιλεῖς αὐτοῦ εἰσί·
πρὸς τὸ βλέπειν με ἐναργῶς.
ὅπως εἰλικρινῶς ὁ ἄρχων-
τος καὶ μέγιστος θεὸς τὰς
ἀμιάντους θυσίας προσ-
δέχεται παρ' ἐμοῦ. ὁ δὲ
ἐκέλευσε πάντας τοὺς
προεστῶτας τῆς δυσσε-
βοῦς θρησκείας λατρευτὰς
ὑπάρχοντας, προθύμως
πρὸς τὴν θέαν εἰσεληλυ-
θέναι. εἰσερχομένη δὲ πρὸ-
τον ναὸν ἡ σεβασμιωτά-
τη μάρτυς, ὅλην ἑαυτὴν
περιετύχησε τῷ σημείῳ
τοῦ ζωοποιοῦ σταυροῦ. καὶ ἀ-
θέως ἐθεάθη ὑπὸ πάντων
τῶν περιεστηκότων, ἀλλ' ἡ
κἂν δόξῃ περιαστράπτουσα
αὐτήν. ἡ δὲ, κεχαρμένῳ προ-
σώπῳ. τὸ ὄμμα σὺν ταῖς
χερσὶ πρὸς οὐρανὸν ἀνατείνα-
σα, προσηύξατο ἐκτενῶς.
τὴν ἐκεῖθεν βοήθειαν ἐπι-
καλουμένη παρασχεθῆναι
αὐτῇ. πρὸς ἐλεγχομένους
φῆ τῆς ἀπατηλῆς λατρεί-
ας τῶν εἰδωλομανούντων.
βεβαιῶσαι δὲ, τῆς θεοσεβοῦς
θρησκείας τῶν φιλοσεβούν-
των. ὥστε αἰσχύνης καὶ ἐν-
τροπῆς τὰ πρόσωπα καὶ
τὰς καρδίας ὑποπλησθῆναι.
οἱ μάταια ἐλπίσιν ἐπερει-
δόμενοι· καὶ τοῖς ἀψύχοις
εἰδώλοις προσαπώλε-
αν ἐλκων ἄγαλμα. τὸ ἀ-
μύθητον πλῆθος τῶν εἰδω-
λομανούντων, συντριβὲν
τὸ τάχος καὶ ἀφανισθέν.

Ταῦτα τῆς μακαρίας προσευ-
ξαμένης, εὐθέως σεισμὸς
γέγονε μέγας. ὥστε κατα-
πεσεῖν τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος
ἄγαλμα. καὶ ὥσπερ κονιορτὸν
λεπτωθῆναι. τὸ δὲ τέταρ-
τον μέρος τοῦ μιαροῦ ναοῦ
καταστραφῆναι. καὶ κατα-
σχεθῆναι πλήθη πολλὰ τῶν
Ἑλλήνων σὺν τοῖς ἱερεῦσιν
αὐτῶν. καὶ λοιποὺς τοὺς
συναθροισθεῖσι πρὸς τὴν
τοιαύτην θεωρίαν. ὁ δέ γε
σεισμὸν ἦν ἐπικρατῶν καὶ
συνταράττων φοβερῶς ἐπὶ
πολλὰς τὰς ὥρας. ὥστε
φοβηθέντα τὸν βασιλέα
χωρῆσαι πρὸς φυγήν. ἡ μὲν
μάρτυς κατέσχεν εἰποῦσα·
στῆθι βασιλεῦ. καὶ βοήθησον
τῷ συντριβέντι δυστυχεῖ
θεῷ σου Ἀπόλλωνι. καὶ συν-
αγαγὼν τὰ συντρίμματα
τῆς κονίας αὐτοῦ, δεῖξον

τοῖς ἀνοήτοις ὁμόφροσι συν-
δυσσεβεῖν. εἰ δ' ἄρα διωνήσον-
ται ἐννοῆσαι τὴν ἀσεβόνται.
καὶ τὴν μίμησιν ὡς πεποίθασι·
καὶ εἰ ἔστι τις δύναμις ἐν αὐ-
τῷ, ὡς τελευτῆσαι καὶ βο-
ηθῆσαι τοῖς ὑπὸ τῶν συμπτω-
μάτων τοῦ θεηλάτου τούτου ὁμοῦ
ἀθρόως τεθανατωμένων.
Ταῦτα αὐτῆς πρὸς τὸν βασιλέα
διαλεγομένης, ὁ ἐν τῷ ἀφι-
δρύματι τοῦ Ἀπόλλωνος
ἐνοικῶν μιαρὸς δαίμων, ἐφά-
νη πᾶσι τοῖς παρεστῶσιν ἐπὶ
τῇ ποδιᾷ τοῦ ἀνδριάντος κω-
νιζόμενος· καὶ ὥσπερ ἀπο-
δυρόμενος· πάντων ἐκπλη-
ττομένων καὶ ἀκουόντων, με-
γάλῃ τῇ φωνῇ ἐξεβόησεν·
ὢ τῆς ἀπὸ σοῦ βίας, Ἰουλιανέ·
ἢ τοῦ μεγάλου θεοῦ τοῦ ἡλίου
γνησία δούλη τοῦ ἐν οὐρανοῖς
κατοικοῦντος· ἡ τὰς ἐντο-
λὰς αὐτοῦ ἀκριβῶς φυλάτ-
τουσα· καὶ τὴν πίστιν ἀσφαλῶς
τηρήσασα, καὶ μὲν τὸν ἄθλιον
σήμερον ἀπὸ τοῦ προσφιλοῦς
κατοικητηρίου ἐκδιώξασα·
οὗ δὴ γὰρ μακρὰ χρονίαν κατῴκη-
σεν ἐτῶν ἐνενήκοντα καὶ ὀκτώ,
νῦν ἐλεεινῶς μαστιζόμενος
ἀπελαύνομαι· ἐπὶ γὰρ τούτοις πά-
λαι καὶ πρὸς ἐπὶ ἔτη τελῶν
ταῖς πολλὰ πλατηνήσας ἐπὶ ἀν-
τωνίου τε τοῦ μεγάλου τὸν βεβα-
λευκότος· ἐφ' ἔτη τετρα-
κοντα καὶ ἓξ διαρκέσας. ἐπί
τε τοῦ παρόντος ἀλεξάνδρου,
πεντεκαίδεκα ἔτη διατρίψας,
τοῦ σοὶ μέλλομεν ἐμὲ πρῶτον πα-
ραδειγματίσαντος· καὶ τὴν ἀ-
πώλειαν τῶν ψευδωνύμων
θεῶν αὐτοῦ προποιουμένου,
νῦν βιαίως φυγαδεύομαι· καὶ
πολλοὶ μὲν τῶν πρὸ σοῦ ἁγίων
μαρτύρων τὴν ἄθλησιν ποιού-
μενοι, φανερῶς οὐ παρεδειγμα-
τίσαν με. ἐδόκουν παρέχειν
ἐξουσίαν μεγάλην ἐν τῷ ὑποσ-
τάσιν ὑπεῖμαι τὸν λεγεῶνας
πνευμάτων· τῶν ἀποστελλομέ-
νων παρ' ἐμοῦ πρὸς ἀπώλει-
αν ἀνθρώπων ψυχῶν κατὰ πᾶσαν
νύκτα τε καὶ ἡμέραν. ἅσπερ
ὡς ἀκροθίνια καὶ ἀπαρχὰς
παρ' αὐτῶν ὑποδεχόμενος· καὶ
νῦν ἐπὶ τῇ σῇ παρουσίᾳ ἀφα-
νεροῦσα στηλιτεύομαι καὶ φυ-
γαδεύομαι. ὡς ἀπὸ πυρὸς
καταφλεγόμενος. καὶ ἔχω
εἰ οἶμαι τόπον ὅπου δὴ παρα-
θεὶς διωχθῶ καταφυγεῖν·
παρὰ θεοῦ δὲ μετὰ μεγάλου
ἀρχαγγέλου γαβριήλ· τῷ τὴν
οἰκουμένην κατ' ἐμοῦ ἐξουσίαν
εἰληφότι, καὶ ἰσχυρῶς τὴν
ὁρμὴν καὶ δύναμιν διαλύον-
τι. οὐαί σοι βασιλεῦ ἀνο-
Σιε ἀλέξανδρε· ὅτι καὶ ἄκων
κακοῖς σου τὸν περιέπηρας.

περὶ τυχὼν ψυχὴν θεοσεβε-
στάτην· δι' ἧς καὶ ἐγὼ μὲν ἐκφαυλί-
ζομαι καὶ στηλιτεύομαι· τῆς
πολυχρονίου μου καὶ τοι κακίας
καὶ κοσμοκρατορίας φυγα-
δευόμενος. τὸ δὲ σὸν βασί-
λειον ἐν αἰσχύνῃ καὶ ἀτιμί-
ᾳ πολλῇ, εἰς τέλος καθαιρε-
θήσεται. ταῦτα μετὰ φω-
νῆς μεγάλης τὸ πονηρὸν ἐκεῖ-
νο βοῶμενον δαιμόνιον, ἐξέ-
λιπεν ὥσπερ καπνός. καὶ διὰ
τοῦ ἀέρος ἀνιπτάμενον, ἀσβο-
λίᾳ καὶ παντελεῖ ἀφανισμῷ
παρεπέμπετο· ὥστε πάντας
τοὺς παρόντας καὶ θεωμένους,
δειλίᾳ καὶ ἐκπλήξει πολλῇ
συσχεθέντας, δεδοικέναι καὶ
θαυμάζειν τὴν δύναμιν τοῦ
ἐν οἰκτιρμοῖς κατοικοῦντος θεοῦ. καὶ
τὴν δόξαν ἣν ἔδωκε τοῖς πι-
στεύουσιν εἰς αὐτόν. ὁ δὲ σχο-
λαίως τότε ἀλεξάνδρος. τὸν
νοῦν καὶ τὰς φρένας τὴν κακίαν
ἀλλοίωσιν ἀλλοιωθείς. καὶ μη-
δαμῶς συνιέναι δυνηθείς.
ὡς κατά τινα θείαν πρόστα-
ξιν τὸ ἀφίδρυμα τοῦ μιαροῦ
ἀπόλλωνος ἐλεπτώθη. καὶ ἡ
τῶν ἀθέων συναθροισθεῖσα
πληθὺς ὑπὸ θεϊκῆς δυνάμε-
ως ἐθανατώθη, καὶ ἡ μυσαρὰ
καὶ δαιμονιώδης αὐτῶν λα-
τρεία, ὑπὸ ἀνίας ἐπικλήσε-
διεσωρεύθη ὥσπερ προέξειν

τὴν μακαρίαν τῆς βιαίας
καταστροφῆς, καὶ τῆς τοῦ
ἀπόλλωνος ἀπωλείας γε-
γενημένην. καὶ γοητείᾳ τινὶ
περιεργίας τοῖς μιαρεῖς
θανατωθῆσαν, ἐπέλασε κα-
τὰ τῶν ὄψεων πολυειδεῖς
πονηρὰς καὶ πληγὰς δέχεσθαι.
Καὶ σιδηροῖς ὄνυξιν, τὰ
βλέφαρα αὐτοῖς διαρρήγνυ-
σθαι. τῶν δὲ ἐπὶ τούτῳ τε-
ταγμένων δορυφόρων ἐπὶ
πολλὰς τὰς ὥρας τὰ πρὸς τοῦτο
τὸ μιαρὸν βασανιστήρια ἐπεσθηρόν-
των. καὶ ἀγγελικῇ δυνάμει
ἐναντίᾳ καὶ ἀπορίᾳ πολλῇ
καταστάντων. καὶ μηκέτι φε-
ρόντων τὴν βάσανον, ἠνα-
γκάσθησαν τοιαύτας ἀφεῖναι
πρὸς τὸν μιαιφόνον βασιλέα
φωνάς· διὸ μετὰ τοῦ κράτους
σου βασιλεῦ. κέλευσον ταύτην
τὴν γυναῖκα ἀφεῖναι μόνην λυ-
θῆναι. οὐκέτι γὰρ ὑποφέ-
ρειν δυνάμεθα τὰς ἀοράτους
ἡμῖν ἐπιφερομένας μάστι-
γας. ἡμῶν γὰρ δοκούντων τὰς
βασάνους προσφέρειν τῷ
σώματι αὐτῆς, ἐκείνη μὲν
ὡς ἀδάμας καρτεροῦσα δια-
τελεῖ· ἡμῶν δὲ μᾶλλον αἱ χεῖ-
ρες ἐκλύονται, καὶ πᾶσα
ἡ ἰσχὺς ὑμῶν ἐξέλιπεν.
Ὁρῶμεν γάρ τινας ἄνδρας
λευχειμονοῦντας ἔμπροσθεν

αὐτῆς περιστάμενοι· καὶ ὡς
ὑμεῖς δοκοῦμεν ἐπιφέρειν
αὐτῇ πληγάς, τοὐναντίον
μᾶλλον κατὰ τῶν ἡμετέρων ὄ-
ψεων ὑποκείμενοι τῶν ἀνδρ-
ταύτας δεχόμεθα. τάχα δὲ
ὡς ἀληθῶς θεὸς ἐστὶ μέγας
ὁ σώζων αὐτήν· καὶ μὴ συγχω-
ρῶν τιμωρίαν τινὰ ὑπομένειν.
ὁ δὲ τύραννος ὀργῆς πολλῆς
ἐμπλησθεὶς κατ᾽ αὐτῶν. εὐθέ-
ως τοὺς περισχὼν αὐτοῖς ὡσεὶ ἐπι-
καταφρονήσει τοῦτο ποιοῦσι.
κολάζει αὐθις ὁ παρακαλέσαν-
τας αὐτούς, ἐν αὐτοῖς κατὰ
τῶν ὄψεων τὴν ἐπὶ τὴν κακί-
αν. ἡ δὲ καρτερόψυχος μάρ-
τυς τοὺς ὀφθαλμοὺς διάρασα
εἰς τὸν οὐρανόν, προσηύξατο εἰ-
ποῦσα· εὐλογῶ σε κύριε Ἰησοῦ Χριστέ. τὴν
τὴν χάριν σου καὶ τὴν ἰσχὺν δι-
δοῦσι τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ σέ·
εὐλογητὸν γὰρ ὑπάρχει τὸ ὄνο-
μα τῆς σῆς δόξης, τὸ μέγα καὶ
ἔνδοξον καὶ φοβερὸν τοῖς ὑπε-
ναντίοις. εὐλογημένη ὑπάρχει
καὶ δεδοξασμένη εἰς τοὺς αἰ-
ῶνας, ἡ τελεσιουργὸς καὶ ὑπέρ-
θεος παντοκρατορία τῆς ἁγί-
ας τριάδος. ἥτις τοὺς ἐν σοὶ
παραδειγματίσει τοὺς ὑπεναν-
τίους· καὶ τὴν τῶν εἰδώλων
δεισιδαίμονα λατρείαν κατα-
λύσει. νῦν καὶ ἡμῶν ἐπικαλουμέ-
νην δεομένην ἡμῶν ἤλπισα, πα-

σχεθῆναί μοι τὴν ὑπομονὴν
μέχρι τέλους. τούτους δὲ
τοὺς διώκοντας τοὺς βασανισ-
τὰς ἐπιφέρειν τῇ ἐμῇ ταπεινό-
τητι, ἐπιστρέψαι παρακαλῶ
εἰς τὴν ἀληθῆ ἐπίγνωσιν καὶ
πίστιν τῆς σῆς θεότητος. ἐν

Ταῦτα αὐτῆς προσευξαμένης,
περιήστραψε φῶς ὡσεὶ κ(αὶ) πυ-
ρὸς προερχόμενον τοὺς αὐ-
τὴν βασανίζοντας. πρὸς δὲ
καὶ φωνὴ ἐξ οὐρανοῦ ἦλθε λέγου-
σα· εἰ μὴ διὰ τὴν δούλην μου
ταύτην ἀνὴν διὼ σωπούμενος
θανατῶσαι, ἐφεισάμην ὑμῶν.
πρὸς δὲ τὴν μάρτυρα τοιαῦτα
ἔλεγε. μὴ φοβοῦ θύγατερ τα-
πεινή. ἀλλὰ θάρσει καὶ ἀγαλλιῶ.
ἐγὼ γάρ εἰμι μετὰ σοῦ. ὁ παρὰ
σοῦ προσκυνούμενος καὶ λα-
τρευόμενος θεός. ὃς οὐδαμῶς
συγχωρηθῆναί σε παραδοθῆ-
ναι τοῦ κινεῖσθαι ὑπὸ τῶν
ἀναιδοῦς καὶ φιλοπολέμου
ἐχθροῦ. τούτων οὕτω ῥηθέν-
των, ἔπεσον οἱ βασανισταὶ
ἐπὶ πρόσωπον. δεόμενοι
τῆς μανίας ἀφέσεως ἀξιω-
θῆναι διὰ μεσιτείας αὐτῆς
παρὰ τοῦ θεοῦ. ὧν φθάσαντες
καὶ ἄκοντας εἰς αὐτὴν κατα-
τολμῆσαι. ἡ δέ, πρὸς αὐτοὺς
ἀπεκρίνατο. ἐὰν ὁλοψύχως
πεισθήσεσθε ἐπιστρέψητε πρὸς
κύριον. καὶ πιστεύσητε εἰλικρινῶς

ὅτι αὐτὸς ἐστὶ μόνος θεὸς ζῶν·
ὁ ἀποδιδοὺς ἑκάστῳ κατὰ τὰ
ἔργα αὐτοῦ, λήψεσθε ζωὴν
αἰώνιον καὶ μισθὸν ἀποκείμενον
ἐν τοῖς οὐρανοῖς. εἰ δὲ ἑτέ-
ρως πως διανοηθῆναι βουλη-
θείητε, αἰωνία καὶ ἀτελεύ-
τητος διὰ πυρὸς ἀσβέστου
κόλασις ὑμᾶς ὑποδέξεται.

Οἱ δέ, ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος
εἶπον· κυρία ἡμῶν καὶ δού-
λη γνησία θεοῦ τὰ πάντα. βέλ-
τιον μὲν ἡμῖν ἐστίν, εἰ δεῖξαι
καταξιώσειας ἡμῖν τὸν
χν· ὅπως τοῦτον θεασάμενοι,
προσδραμόντες πιστεύσωμεν
εἰς αὐτόν. εἰ δ' οὐκ ἔστι δυνα-
τὸν ὀφθαλμοῖς σαρκικοῖς ὀ-
φθῆναι αὐτόν. ἰδοὺ καὶ ἀο-
ράτως τὴν εἰς αὐτὸν πίστιν
ἀσφαλῶς λαμβάνοντες,
ὁμολογήσομεν δοῦλοι αὐτοῦ
ἔσεσθαι. καὶ αὐτῷ μόνῳ προσ-
κυνεῖν καὶ λατρεύειν. Ἀλέ-
ξανδρον γὰρ τὸν ἀπειθοῦντα
τοῖς σωτηρίοις προστάγμασι
καὶ τοῖς τῆς ἀπωλείας ὁδη-
γοῖς ἑπόμενον, οὐκέτι ἴσμεν
βασιλέα. οὔτε τοῖς ψευδω-
νύμοις αὐτοῦ θεοῖς ἀπὸ τῆς
νῦν λατρεύσομεν. κατηχη-
θέντες νῦν ὑπὸ τῆς μακαρί-
ας μάρτυρος. καὶ τὰ τῆς πίστε-
ως μυστήρια διδαχθέντες,
ἀνεβόησαν μεγάλῃ τῇ φωνῇ·

μέγας ὁ θεὸς τῶν χριστιανῶν, ὃν
ἡμεῖς ἐξ ὅλης ψυχῆς κα-
ταφεύγομεν. πρὸς δὲ τὸν
παμμίαρον Ἀλέξανδρον, ὡς
ἐξ ἑνὸς στόματος ἀπεφθέγ-
ξαντο· γνωστὸν ἔστω σοι βασι-
λεῦ, ὅτι τοῖς ὑπὸ σοῦ λατρευο-
μένοις θεοῖς. μᾶλλον δὲ εἰ-
δώλοις ἀλάλοις. οἷς πάλαι
πλανηθέντες ἀθλίως ἐδου-
λεύσαμεν, οὐκέτι τοῦ λοι-
ποῦ προσκυνοῦμεν· ἐγνωκό-
τες διὰ τῆς μεγάλης ταύ-
της μάρτυρος τὰ τῆς πλάνης,
τὴν δὲ δύναμιν τοῦ παντοκρά-
τορος θεοῦ· καὶ τοῦ μονογενοῦς
υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. τῆς μι-
ᾶς ἐξουσίας καὶ βασιλείας
καὶ θεότητος. ὁ δὲ παμμία-

Ρος Ἀλέξανδρος θυμοῦ μεγά-
λου ληφθείς, πρὸς αὐτοὺς ἀπε-
κρίνατο· τοσοῦτον ἐμάνητε
ταῖς γοητείαις τοῦ ἐσταυρωμένου
προσανέχειν; οἱ δέ, εἶπον·
ἀληθῶς σὺ μεμήνας ὑπὸ δαι-
μόνων βακχευόμενος. καὶ
τὸν σατανᾶν ὅλον ἐνοικοῦν
ἔχων ἐν τῇ καρδίᾳ σου, οὐ-
κέτι γινώσκεις τὸν ἀληθι-
νὸν θεὸν τὸν ποιήσαντά σε καὶ δόν-
τα τὴν ἐξουσίαν ταύτην σοι τὴν
εἰς τέλος μέλλουσαν ἀφανίζειν
τὴν ἀθλίαν ψυχήν σου. ὁ δέ,
ἐπὶ πλέον θυμωθείς, ἐκέλευ

ς κρεμασθέντας αὐτοὺς ἐπὶ
τῆς ἀντύγος, ἀνηλεῶς πα-
ραθίζεσθαι. οἱ δέ, παραθιζόμενοι
δεινῶς, οὐδὲ μίαν ἀνέπεμ-
πον φωνήν· ἀλλ' ἢ μόνον εἰς τὸν
οὐρανὸν ἀπέβλεπον. τὴν ἐκεῖ-
θεν βοήθειαν ἐπικαλούμενοι.

Πρὸς ταῦτα οὖν ἐπὶ πλεῖον χα-
λεπήνας καὶ χολώσας ὁ μιαι-
φόνος, κεφαλικὴν ἀπόφασιν
ψηφίζεται κατ' αὐτῶν. φοβη-
θεὶς μή ποτε καὶ ἕτεροι παρ' αὐ-
τῶν ἀναπεισθέντες, τὴν αὐ-
τὴν αὐτοῖς ὁδὸν τῆς πίστε-
ως μετέλθωσιν. οἱ δὲ
γενναῖοι τοῦ Χριστοῦ ἀθληταὶ πρὸς
τὴν τελείωσιν ἀπαγόμενοι
ἐτράπησαν ὁμοφώνως εἰς προ-
σευχήν· οὐ συγγνώμην αἰτούμενοι
παρὰ θεοῦ, τῆς ἐν ἀγνοίᾳ πλα-
νήσεως καὶ λατρείας εἰδω-
λικῆς· τῆς δὲ τελευταίας
ἐπιγνώσεως ἀποδοχήν· καὶ
πρὸς τὰς ἀκηράτους σκηνὰς
αἰωνίαν ἀνάπαυσιν. ταῦ-
τα καὶ τὰ τούτοις ἀκόλουθα
προσευξάμενοι· καὶ τὸν τύ-
πον τοῦ τιμίου σταυροῦ ποιήσαν-
τες ἕκαστος. προθύμως τε
τὰς κεφαλὰς προτείναντες,
ὡς ἐπὶ μιᾷ ἀλληλουχίᾳ καλού-
μενοι, τὸ τέλος τοῦ βίου
ἐδέξαντο. διὰ τοῦ οἰκεί-
ου αἵματος, τὸ τῆς υἱοθεσί-
ας βάπτισμα δεξάμενοι, εἰς
μνημόσυνον αἰώνιον μετὰ τῶν
ἐν οὐρανοῖς εὐφραινομένων
ἀγγέλων συγκατηριθμήθησαν.
ἐπειδὴ δὲ ἤκουσεν ὁ λυμεὼν ἀ-
λέξανδρος τὴν μετὰ πολλῆς
παρρησίας τῶν ἁγίων τελείωσιν,
πάνυ μεμηνὼς ἐχαλέπαινεν,
ὅτι μὴ ἐπὶ πλεῖον τὰς κατ' αὐ-
τῶν βασάνους παρέτεινε. τῇ
δὲ ἑξῆς παρακαθίσας ἐπὶ
βήματος ὑψηλοῦ, προσά-
γεσθαι προσέταξε τὴν μα-
καριωτάτην Τατιανήν. ὅ-
πως φησὶ καὶ αὖθις θελήσω-
μεν θᾶττον τὰς γοητικὰς αὐτῆς
περιεργίας. παραστᾶσαν
δὲ ἐπηρώτα ὁ δόλιος· βού-
λει κἂν νῦν Τατιανὴ πεισθεῖ-
σα μοι θῦσαι τοῖς θεοῖς, δι' οὓς
ἡ οἰκουμένη συνέστηκεν; ἢ
ἔτι ταῖς προτέραις μαγείαις
προσανέχεις. ἡ δέ, ἀπο-

Κριθεῖσα, εἶπε· παῦσαι πάμ-
μιαρε βλασφημῶν κατὰ
τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ἀναι-
δέστερος ὑπάρχων κυνός,
καὶ παντὸς θηρίου ἀγριώτερος,
οὐκ αἰσχύνῃ μαινόμενε, ὑπὸ
γυναικὸς ἡττώμενος; μετ' ἐμοῦ
δὲ κατὰ κράτος κρατού-
μενος, ὡς μὴ δυνάμενος
με μεταπεῖσαι; εἴ τινας
ἄλλας βασάνους καὶ στρεβλώσεις
ἔχεις, ἐπινόησον κατ' ἐμοῦ
τὰς σὰς κακοτέχνως ἐξάρη

μένας. ἐγὼ γὰρ θεῷ μόνῳ παντο-
κράτορι ἀνακειμένη, καὶ
Χριστῷ τῷ μονογενεῖ αὐτοῦ υἱῷ.
καὶ τῷ ζωοποιῷ πνεύματι. πι-
στεύω βεβαίως ὡς οὐδενὸς οὐ-
δαμῶς ἅψεταί μου τῶν πα-
ρὰ σοῦ ἐπαγομένων σοι βα-
σανιστηρίων. τοῦ θεοῦ μου τὴν
ὑπομονὴν παρεχομένου. τό-
Τε οὖν χαλεπήνας ἐπὶ πλεῖον
ὁ μιαιφόνος [illegible] ἀνδρός,
κελεύει ἀποδυθεῖσαν αὐτὴν
καὶ ἐκταθεῖσαν, μελιδὸν
κατατέμνεσθαι. οἱ δὲ τῆς ἀ-
σεβείας ὑπηρέται θᾶττον
τὸν ἢ λόγος, τὰ προστεταγ-
μένα ἐποίουν. τεμνομένου
δὲ τοῦ περικαλλοῦς σώματος
αὐτῆς, ἦν ἰδεῖν θαυμάσιον
σιον. ἀλλ' ἀντὶ αἵματος
ἐρρύη. καὶ εὐωδία πλείστη
διέπνευσε πᾶσι. καθάπερ
ἀγγείου μυρεψικοῦ ἐκχυθέν-
τος. ἡ δὲ καρτερικωτάτη
μάρτυς, ἐν τῷ ἀφειδῶς κα-
τατέμνεσθαι. οὐδεμίαν
ὀδυνηρὰν ἠφίει φωνήν. θεῷ
δὲ δαυιτικῶς τὴν εὐχαριστί-
αν ἀνέπεμπε. καὶ ὡς ἐξομο-
λογήσα δέησιν προσέφερε,
τῷ τὸ ἄλγημα τῶν ἀφορή-
των πόνων ἐπικουφίζοντι.
μεμνημένη μάλιστα κατὰ τοὔ-
νομα καὶ τῶν μακαρίων
πόνων τῶν δι' ὑπομονῆς κ(αὶ)

πιστῶς εὐχαριστησάσης τῷ
θεῷ. ὁ δὲ θηρειότροπος τύ-
ραννος αἰσχύνῃ τῷ χόλῳ συ-
σχεθείς, ἐμβριθῶς καὶ χλευα-
στικῶς ἔλεγε πρὸς αὐτήν.
ὡς ἐπὶ μαγείαις φαρμακείαις
ἐντεθραμμένη. καὶ ταύταις
ἐναβρωμένη. νῦν κατὰ ἀναι-
σχύντως νομίζεις, καὶ ἀπατᾶν
πάντας τοὺς περιεστῶτας;
Ἡ δὲ μακαρία ἀπεκρίνατο.
τοὐναντίον ὑποκρινόμενος
ταῦτα λέγεις. ψεύστης ὑπάρ-
χων, ὡς καὶ ὁ πατήρ σου ὁ σατα-
νᾶς. ὃς τῇ ἀρχεκάκῳ αὐτοῦ
πονηρίᾳ, σκρινιάλειος ἀνα-
δείκνυται πάσης φαρμακεί-
ας καὶ γοητείας. γόητας ἀγα-
πῶν. πόρνοις ἐναγκαλιζό-
μενος. μοιχοὺς προσιέμενος.
καὶ πάντας τοὺς ἀθεμιτουρ-
γίαις καὶ ἀρρητουργίαις
περιπίπτοντας προσκα-
λούμενος. καὶ ταῖς ἀρχηγοῖ
τοῖς πολλοῖς πλάνου κακουργί-
ας αὐτοῦ καταδεσμῶν. καὶ
πῶς ἐμοὶ τοῦτον ἀθετήσα-
σῃ. καὶ τὰ πονηρὰ αὐτοῦ
ἔργα ἀπὸ καρδίας ἀποστρε-
φομένῃ. συνεργῆσαι δυνή-
σεται ἐνεργεῖν τι τοιοῦτον.
ὥστε δύναμιν ἐν δόντι ἂν
φαρμακείας ἢ γοητείας
ἐπιτελεῖν. ὁ γὰρ ἐμὸς θεὸς
καὶ σωτὴρ Ἰησοῦς Χριστός. πάντας τοὺς

τὴν ἀντίαν τῶν προστάξε-
ων αὐτοῦ δρῶντας, τῆς αὐτοῦ
μερίδος ἀποσκορακίσεν·
ὃς καὶ μοι σήμερον παρέσχε
δύναμιν ἀκαταμάχητον.
καὶ ὑπομονὴν ἀνένδοτον
κατὰ τῶν ἐπαγομένων μοι
παρὰ σοῦ κολαστηρίων. ὡς
τεχνωθεῖσα φῶς ἀνόητε, ὡς
φαρμακεία καὶ γοητεία,
καθὼς σὺ βλασφημῶν φα-
σκεις, οὐκ ἔστι παρ' ἐμοί· ἀλλ' ἡ
χάρις καὶ δύναμις τοῦ παν-
τοκράτορος θεοῦ· τοῦ ἐν τῇ
ἐμῇ ἀσθενείᾳ ὑπερφυῶς
θαυματουργοῦντος· τοῦ δὲ
θηριώδους τυράννου, ταῖς
τοιαύταις δημηγορίαις
τῆς μάρτυρος. τὴν καρδί-
αν ὡς ῥομφαίᾳ πληγέντος
ἐμμανέστερόν τε διατεθέν-
τος, προστάττει ταύτην
ὑπό τε ἀνδρῶν πολλῶν ἐκτα-
θεῖσαν, ὑπὸ δύο δημίων,
ἀφειδῶς ῥαβδίζεσθαι. ἡ δέ,
χαρίεντι προσώπῳ καὶ ἱλα-
ρῷ ψυχῆς καταστήματι, τὰ
ὑπὲρ τὰ μέλη αὐτῆς σωηρ-
μως· καὶ τῷ σημείῳ τοῦ
σταυροῦ πᾶν τὸ σῶμα αὐτῆς
περιτειχίσασα, πρὸς τὰς
ἐπαγομένας βασάνους ἑ-
αυτὴν σχηματίσασα, προ-
θύμως ὑπέφερε· καὶ τῆς
τυπτομένης σφοδρῶς. φωνὴ

μεγάλη τὴν εὐχαριστίαν
καὶ ἐξομολόγησιν τῷ σω-
τῆρι ἀνέπεμπεν· ἡ δὲ οἱ
λέγουσα, ὅτι διὰ σὲ μόνον πό-
νους καὶ κόπους Χριστὲ ὁ θεός· καὶ ὁ πό-
θος ἡδύτερος· ἡ γὰρ δόξα τῆς
σῆς θεότητος παντοδύνα-
μος· τὴν ὑπομονὴν καὶ βο-
ήθειαν μοι παρεχομένη,
ἰδοὺ διὰ σὲ καὶ τὴν εἰς σὲ
πίστιν. τὸν νῶτόν μου δέ-
δωκα προφητικῶς εὐ-
θεῖν εἰς μάστιγας. καὶ τὰς
σάρκας μου εἰς χαλεπὰς ἀλγη-
δόνας. τὸ δὲ πρόσωπόν
μου διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅ-
γιον, οὐκ ἀπέστρεψα ἀπὸ πα-
σης αἰσχύνης καὶ λαλίης· σὺ
δὲ κε μὴ χρονίσῃς· ἀλλὰ
ταχινὸν εἰς τὴν ἐμὴν βοήθει-
αν. καὶ τὰ ἐλέη σου τὰ πλού-
σια κατάπεμψον ἐπ' ἐμοί·
δέξε τοί μου κατοικτεῖ-
σον ἐπιβλέψας ἐπὶ τὴν
ἡμῶν ταπείνωσιν. ὑπο-
μονὴν καὶ δύναμίν μοι παρε-
χόμενος, ὡς ὑπὲρ τῆς
σῆς θεότητος ἀγωνιζομέ-
νη. καὶ ταῦτα λεγούσης
Αὐτῆς καὶ προσευχομένης,
οὐκ ἐπαύσαντο οἱ ταύτην
ῥαβδίζοντες ἀπηνῶς οἱ
παραλλαγὴ δήμιοι τὸν ἀρι-
θμὸν ὀκτώ. οἱ τίμιες δήμα
μειηρεῖ τὸν ἵ τὰ μέλη ἀπαθῶν

θέντα· καὶ εὐθὺς ἀτονίᾳ πολλῇ
γεγονότα, πρὸς τὸν τύραν-
νον ἔλεγον· ἀγγέλους ὁμοίους
παρεστῶτας ἑωρακέναι· ῥά-
βδοις σιδηραῖς μαστίζοντας
αὐτούς. καὶ μέχρι ὀστέων καὶ
νεύρων καὶ μυελῶν, τὰς
σάρκας αὐτῶν ὡς ἀπὸ πυ-
ρὸς ἀπειλῆς κατακαίοντας.
Ὁ δὲ ἀπηνέστατος τύραννος
ἐν ἀπορίᾳ καὶ ἀμηχανίᾳ
πολλῇ καταστάς, ἐμμανῶς
ἐκέλευσεν ἐπὶ πλεῖον αὐ-
τὴν ῥαβδίζεσθαι. ἡ δὲ καρ-
τερικωτάτη μάρτυς, ὑπὸ
τῆς ἄνωθεν χάριτος μαρτυ-
ρουμένη ἐνδυναμουμένη. καὶ τὰς
ἐπιφερομένας βασάνους
ἀντ' οὐδενὸς λογιζομένη.
φαιδρῷ τῷ προσώπῳ τὴν
τοῦ παντοκράτορος θεοῦ δύ-
ναμιν, μεγάλῃ τῇ φωνῇ
ἐμεγάλυνε. τὴν δὲ ὠμό-
τητα καὶ ἀναίδειαν τοῦ μι-
αιφόνου τυράννου, περι-
φανῶς οὐκ ἐπαύσατο στηλι-
τεύουσα. εὐμένιος δέ τις
ὁμόφρων καὶ συγγενὴς τοῦ
τυράννου τυγχάνων· κομ-
τὸς εἶναι οἰόμενος· ὡς
δῆθεν οἰκτείρων καὶ χαλα-
ζων τὴν μάρτυρα, τοιάδε
φησίν· ὡς οὐ διὰ τὴν δόξαν
τῶν χριστιανῶν καὶ τὴν τοῦ
σταυρωμένου πίστιν τὰς

τοσαύτας πικρὰς βασάνους
ὑπομένεις· ἀλλὰ σεσοφι-
σμένοις μύθοις ἐξακο-
λουθήσασα· καὶ περιέρ-
γοις βιβλίοις μυσταγω-
γηθεῖσα, ἐπιδεικτικῶς
ποιεῖ φαντασίας· ἑαυτὴν
ἐπιδεικνύουσα ὡς ἀκτῖνι ἡ-
λίου περιλαμπομένην πρὸς
ἐξαπάτην τῶν πολλῶν. ἥ-
τις ἐπὶ τῆς εἱρκτῆς ἀπενε-
χθεῖσα, ὑπὸ τὴν ἐωσέληνον
ὑπὸ πυρὸς ἀναλυθεῖσι καὶ
θερμοῖς ὕδασι, λούσασθαι
παρασκευασθήτω. καὶ τοῖς
καθαιρεθήσεται, τὸ τῆς μα-
γγανείας αὐτῆς περίεργον.
Ἡ δὲ μακαριωτάτη μάρτυς
ἀπενεχθεῖσα ἐν τῇ φυλα-
κῇ, δι' ὅλης νυκτὸς, οὐκ ἐ-
παύσατο εὐχαριστοῦσα καὶ
προσευχομένη τῷ θεῷ. φω-
ναὶ δὲ ὡσεὶ πολλῶν ὄχλων
ἤκουον τό· συνυμνούντων
καὶ συμψαλλόντων αὐτῇ.
τῇ δὲ ἔσωθεν, ἀποστέλλεται
παρὰ τοῦ βασιλέως τρι-
βοῦνός τις λιμένιος τοὔνο-
μα· τοῦ ἐξαγαγεῖν τὴν μάρτυ-
ρα. καὶ παρασκευάσαι λού-
σασθαι τῷ ῥηθέντι θερμῷ
καὶ μιαρῷ ὕδατι. προσελθὼν
δὲ πλησίον τῆς φυλακῆς
ὁ λιμένιος, ἤρξατο βοᾶν δι-
ὰ ἀφάτου, ὡς ἀπὸ θυμοῦ

μα τῶν πολλῶν. καὶ τοῖς
συμπαροῦσιν αὐτῷ ἐπηρώτα
θαμβούμενος· τίς ἄρα εἴη
τοσαύτη θαυμαστὴ εἰσοδί-
α· οἱ δὲ ὄχλοι περιπλανώ-
μενοι ἔλεγον· παρὰ τῶν πο-
λιτῶν τὴν ἄδειαν ταύτην
γεγονέναι. διὰ τὴν ἀν παρ' οἷς
φιλτάτην τε παιδίσκην ὑπο-
σχομένην θύειν τοῖς θεοῖς.
οἳ καὶ εὐμενῶς ἐνεφάνισαν
αὐτῇ ἑαυτούς. προσελθοῦ-
σα δὲ πλησιέστερον, πλεῖο-
μος τῆς εὐωδίας τῶν θυμι-
αμάτων ᾔσθοντο. καὶ τὴν
πρώτην θύραν ἀνοίξαντες,
εἶδον φῶς πολὺ περιαστρά-
πτον τὸ οἴκημα. εἰσιόντες δὲ
αὐτοὶ ἐν τῷ δευτέρῳ οἰκή-
ματι, ὅπου ἦν ἡ φυλακὴ εἰς
διαφορὰ οἰκοδομήματα
κατεσκευασμένη, αἱ πλη-
ἤσαν τε μεγίστη. ὡς ἐκ τοῦ
πολλοῦ φόβου πάντας τρό-
μῳ συνεχομένους, ἐπὶ τοῦ
ἐδάφους καταπεσεῖν. με-
τὰ μικρὸν δὲ μόλις ἀναστάν-
τες ἐσώτερον, ἐπὶ τὸν τε-
τον οἶκον εἰσῄεσαν. ἔνθα
θεωροῦσι τὴν μακαρίαν Τα-
τιανὴν ἐπὶ θρόνου καθε-
ζομένην βασιλικοῦ. καὶ
πλῆθος ἀνδρῶν ἐνδόξων
καὶ διὰ τῶν λευχειμονούν-
των περικυκλοῦν αὐτήν. ὧν,

οὐκέτι ἦν ἱστορῆσαι λόγῳ τὴν
θέαν τῆς καλλονῆς. αὐτὴν
δὲ κατεῖχε μετὰ χεῖρας τὸ πυ-
κτίον. καὶ ἦν ἀναγινώσκουσα
τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ. Ταῦ-
τα ἰδὼν ὁ Λικίνιος, καὶ
φόβῳ μεγάλῳ συσχεθείς,
μετὰ σπουδῆς ἐξῆλθεν ἐκεῖ-
θεν. καὶ ἀπελθὼν ἐν τῷ πα-
λατίῳ, ἀπήγγειλε τὰ θε-
αθέντα θεοῦ μεγάλα θαυμά-
σια τῷ ἀσεβεῖ βασιλεῖ·
ὃς ὑπὸ τῆς προτέρας ἠλιθι-
ότητος καὶ ἀναισθησίας
κρατούμενος, συνέδριον
ποιεῖται μετὰ τῶν ἱερέων
καὶ σοφιστῶν καὶ λοιπῶν ὁ-
μοφρόνων αὐτοῦ, βουλό-
μενος, τί ἂν δέῃ ποιῆσαι
αὐτῇ. παρ' ὧν καὶ ἐξηνέχθη
τὸ πονηρὸν συμβούλιον, ὡς
τὰ ἀπενεχθεῖσαν αὐτὴν εἰς
τὸν τῆς Ἀρτέμιδος ναόν,
καταναγκάζεσθαι θύειν. εἰ
μὴ βουλομένην τοῦτο ποι-
ῆσαι, θηρίοις εἰς βορὰν πα-
ραδοθῆναι. αὖθις δὲ πρὸς
τὴν εἱρκτὴν πάλιν δραμοῦ-
σαι ὁ Λικίνιος σὺν ἑταίροις
τισὶ μεγιστᾶσι τοῖς τῆς εἰ-
δωλομανίας ἐξάρχοις. τὴν
προσώπω τρόπω καὶ σχήμα-
τι τὴν μάρτυρα καθεζομέ-
νην ἐν βασιλικῷ θρόνῳ
κατεῖδον, τὰ τοῦ θεοῦ μεγαλεῖ-

Καὶ λόγια μεγάλα ἐκφωνῆ μεγάλε-
τῶσαν· καὶ τοὺς λευχείμονας
καὶ περιδόξους ἄνδρας
ἐκείνους οὓς κύκλωθεν περιεστῶ-
τας. ἰδοῦσα δὲ τὸ πονηρὸν
συνέδριον τῶν ἀσεβῶν συν-
ηθροισθέν, εἰς προσευχὴν
τὴν εὐχαριστήριον δοξολογίαν
μετέστρεψε· ῥυσθῆναι δεομέ-
νη πάσης τῆς ἐνέδρας καὶ πο-
νηρίας τῶν μιαιφόνων· ἐκ
τῆς τοῦ ἀρχεκάκου δαίμονος
σκαιωρίας, ἧς κατ' αὐτῆς ἀ-
σεβῶς ἐβουλεύσαντο· ἐν
Δὲ τῷ προσεύχεσθαι αὐτὴν ταῦ-
τα καὶ δεομένην πρὸς κύριον,
ἀναιδείας τόλμῃ χρησάμε-
νοι οἱ παρόντες θηλειωδίας
ἀναίμεσοι· χεῖρας ἐπιβάλ-
λουσι, ἀπὸ τῆς ἀκηράτου
καθέδρας ἐκείνης ἀφήρπα-
σαν· καὶ πρὸς τὸν τῆς μιαρᾶς
Ἀρτέμιδος δόμον ἀπήγαγον,
τῷ τυράννῳ παραστήσαντες·
ἐκεῖσε τότε προσιόντι,
ἣν ἰδὼν ὁ ἀναιδὴς φαιδρο-
τέρῳ προσώπῳ ὡς μαλθακὴν
ἢ πρότερον περισταμένην,
παρευθὺς καταπληττόμενος,
εἶπε πρὸς αὐτήν· κἂν νῦν
ὅτι ποτὲ γοῦν τὴν ἀπηνῆ σου
φρόνησιν ἀπέθου καὶ σὺ
αὐτὴν ἐπιστρέψαι προσελ-
θεῖν τε καὶ θῦσαι τοῖς θεοῖς;
ἢ ἔτι τῇ προτέρᾳ θρασύτητι κακῇ
παραμονῇ ἀπειρίως ὑπομένεις·
Ἡ δέ, σιωπῶσα τάδε πρὸς αὐτὸν ἀπε-
κρίνατο· ἡ ἐμὴ ἐπιστροφή,
βασιλεῦ, πάλαι πεπλήρω-
ται· ἐν τῷ μισῆσαι καὶ ἀπο-
στραφῆναι πᾶσαν ἀθέμιτον
πλάνην· καὶ κενὴν ἀπάτην·
καὶ τερπνότητα τῆς μα-
ταιότητος τοῦ προσκαίρου
τοῦ δὲ βίου· σχολάσαι τὲ
καὶ γνῶναι τὸν ὄντως ὄντα
θεόν, καὶ μαθεῖν ἀγαθὸν εἶναι
τὸ προσκολλᾶσθαι τούτῳ
καὶ τίθεσθαι ἐν τῷ κυρίῳ τὴν
ἐλπίδα μου· ἐξ ἧς ἀγαθῆς
προθέσεως καὶ πίστεως γνῶ-
θι, ὡς οὐ μετατραπήσομαι
ποτὲ κἂν πλείονα ἄλγη ἐπι-
κρότερα τῶν προτέρων
ἐπινοήσῃς κατ' ἐμοῦ κολα-
στήρια· πιστεύω γὰρ ἄνευ
σοι ἀσυγγνώμη τῷ κυρίῳ μου·
ὅτι ἐν αὐτῷ ῥυσθήσομαι·
ἀπὸ σκανδάλων ὑμῶν
τῶν ἐργαζομένων τὴν
ἀνομίαν. ὁ δὲ μαινό-
Μενος τύραννος, ἐπὶ τοῖς
λόγοις τούτοις χαλεπήνας,
εἶπε πρὸς αὐτήν· ἕως πό-
τε ἐπιμένεις τῇ κακίᾳ αὐ-
ταύτῃ τῇ πλάνῃ, βλασφη-
μοῦσα τοὺς θεούς, καὶ λοιδο-
ροῦσα τὸν ἡμέτερον θεοκράτορα,
καὶ σεαυτὴν ἀπατῶσα·
ἀλλ᾽ ἀμήχου τῆς ἡμετέρας

συμβουλῆς. καὶ προσελ-
θοῦσα θᾶττον, θῦσον θεοῖς ἅμ-
α τῇ μεγάλῃ θεᾷ Ἀρτέμιδι,
ἣ καὶ πάντες οἱ μέγιστοι καὶ
πατρῷοι θεοί, τὴν ἀξίαν θεοσέβει-
αν τοῦ κάλλους ἀξίως ἐκπεπληγότως
ἀνέθεντο. καὶ μὴ βουληθεῖ-
σα εἰς βλασφημῆσαι πρὸς αὐ-
τήν. ἡ δὲ θεοφιλεστάτη μάρ-
τυς ἀπεκρίνατο. κόλαξ εἶς
ἀνόητε τύραννε καὶ αὐτῶν
τῶν κατὰ φύσιν ἀπεστερημέ-
νε φρενῶν, εἰς τοῦτόν με
τὸν ναὸν εἰσελθεῖν, ἐν ᾧ ὁ
ἐνεργῶν ἐν σοὶ σατανᾶς κα-
τοικεῖ, ἐν τῷ ἀγάλματι κωφῷ
τυφλῷ ἀλάλῳ τε καὶ ἀκινή-
τῳ. ἀναίσθητον κάλλος ἢ μορφὴν
θαυμάσας; ὁ δέ, πρὸς αὐτήν·
εἴσελθε καὶ θῦσον προθύμως,
ὅπως μὴ ἀπειθήσασα θηρι-
ομαχήσῃς. ἡ δὲ μάρτυς θαρ-
σαλέως ἀνταπεκρίνατο. οὐ
θεοῦ μου χάριν παρέχοντος, καὶ
συνεργοῦντος τῇ ἐμῇ ἀσθε-
νείᾳ. κελεύοντος δὲ λοιπὸν αὐ-
τοῦ, ἰδοὺ εἰσπορεύομαι. ὁ
δὲ προσπαραμένων δαίμων
τῷ εἰδώλῳ τῆς Ἀρτέμιδος
ἰδὼν διὸ εἰσέρχεται τὴν μάρ-
τυρα γενναίως, ὀλοφυρόμε-
νος ἀποκλαιόμενος ὀδυρ-
μὸς τὴν οἰκείαν ἀπώλειαν.
ποῦ πορευθῶ ἀπὸ τοῦ πνς
σου ὅθεν τῶν ψαλμάτων λέ-
γων. καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου
ποῦ φύγω. πῦρ γάρ με φλέγον
διώκει ἐκ τῶν τεσσάρων γω-
νιῶν τοῦ ναοῦ ἀναπτόμενον.
Εἰσελθοῦσα δὲ ἡ γενναιοτά-
τη μάρτυς. καὶ τὴν ἐν Χριστῷ σφρα-
γῖδα ποιησαμένη, περιε-
σχημένη εὐθέως τῷ ξοάνῳ.
τῷ δὲ τυράννῳ λέγει ἐλεγ-
κτικῶς. βλέπε τὴν πλά-
νην σου βασιλεῦ. βλέπε
τὴν πολυκαλλῆ σου θεάν. στό-
μα μὲν ἔχουσαν ἄλαλον. ὀ-
φθαλμοὺς δὲ μὴ βλέποντας.
καὶ ὦτα μὲν μὴ ἀκούοντα.
χεῖράς τε μὴ ψηλαφώσας.
πόδας δὲ μὴ βαδίζοντας.
ταύτην γοῦν κελεύεις προ-
σελθοῦσάν με θῦσαι; ὁ δὲ
ἀλογώτατος Ἀλέξανδρος,
ἀλόγως τῷ λόγῳ περιχαρείς,
καὶ μηδαμῶς συνειδὼν ὅτι
ἐγγελᾶται, μετὰ περιχαρί-
ας ἀνέκραγε. χάρις τοῖς ἀθανά-
τοις θεοῖς φιλτάτη Τατιανή,
ὅτι τοῖς ἐμοῖς προστάγμασι πειθαρ-
χήσασα νῦν, ὑπήκοος ἐγνώ-
σθης. ἔν τε τελεσταῖς σου τοίνυν
προσελθεῖν, θῦσον τῇ θεῷ.
ἡ δέ, ὡς προσήγγισε τῷ βω-
μῷ τῆς Ἀρτέμιδος, ἐμβριμω-
μένη, κελεύει τῷ κατοικοῦντι
δαίμονι ἐν τῷ κωφῷ καὶ ἀλά-
λῳ εἰδώλῳ. ὥστε τρομάξαν-
τα καὶ φρίξαντα, συγκινῆσαι,

ἑαυτὸν μετὰ σφοδρότητος.
Καὶ σὺν τῷ ταράξαντα φοβερῶς
τοὺς περιεστῶτας τῆς πλάνης ὑπο-
ἐξάρχοντας, τὸ τάχος ἐξελ-
θεῖν. καὶ ὅτι τῶν πελλαχου-
σης αὐτῆς, ἀθρόως βρονταὶ
καὶ ἀστραπαὶ φοβεραὶ τὸν
χῶρον ἐπλήρωσαν. καὶ πῦρ
οὐρανόθεν καταρραγὲν, πολ-
λοὺς τῶν ἱερέων καὶ τῶν
ἀρχόντων σὺν τῷ ναῷ κα-
τέκαυσεν. ὄχλος τε τοῦ συ-
νελθόντος πλήθους ἱκανὸς
τεθανάτωται. καὶ τὸ δὲλ-
ουμβρος τῆς τοῦ βασιλέως
πορφυρίδος, πυρίφλεκτον
γέγονε. τὸ δὲ μυσαρὸν τῆς
Ἀρτέμιδος ἄγαλμα τεφρωθὲν,
ἀφανισμῷ παντελεῖ πα-
ρεπέμφθη. ἡ δὲ τῶν θείων
θαυμάτων τερατουργὸς πα-
ρθένος, τὸν ἐπινίκιον ὕμνον
θεῷ τῷ νικοποιῷ προσφέρου-
σα, μεγάλαις φωναῖς τὴν δ᾽
χάριν συνδοξολογίαν ἀπεδί-
δου. τὸ δὲ τῆς ἀλογίας ἀνδρά-
ποδον. καὶ τὸ τῆς ἠλιθιότητος
ἴνδαλμα ἀλέξανδρος. φόβῳ
μὲν καὶ τρόμῳ πρὸς ὀλίγον
ληφθείς, πάντη εἰδὲ λήθῃ
τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο θαῦμα πα-
ραπέμψας. καὶ μηδαμῶς
συνιείς τῆς τοῦ θεοῦ δυνά-
μεως τὸ μέγεθος, σὺν ἰδεῖν,
κελεύει ἰουσίνῳ τινὶ τῷ

τῷ ἐπάρχῳ ὄντι ταρωμένος εὐ-
θὺς πείθει μακρὸν παραλαβεῖν
τὴν μακαρίαν τὴν μάρτυρα
πρὸς τὸ τῆς ἀντίτυπος ἀνάρτη-
θεῖσαν παραθίζεσθαι. καὶ σι-
δηρῶν ὀνύχων αἱμάσσειν ταῖς
σάρκας κατὰ ξαίνεσθαι. ἡ δ᾽
παραχρῆμα παραλαβὼν.
ἐπὶ τὸ πραιτώριον τε πο-
ρευθεὶς, καὶ προκαθίσας
ἐπὶ βήματος, προέστησε
κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ παρα-
χρῆμα οὖσαν, καὶ μειδιῶσαν τῷ
προσώπῳ. πρὸς ἣν ὀργίλως
τῷ βλέμματι. μετὰ κραυγῆς
διαπειμονος ἀπεφθέγγετο. ὡς
καταγηώσα τῆς ἡμῶν ἐξου-
σίας προέστης. ἀλλ᾽ αἰδιαχρω-
μένη καὶ πρακτικῶς εἰ τὸν
πλουν κ᾽ ταπον ἥλιον καὶ τοὺς ἄλ-
λους εὐμενεῖς θεούς. οἷς εἰ ἀν
μὴ θᾶττον προσελθοῦσα θύσαις,
τὰ ἐν τῷ ναῷ σου διαπράξω
καὶ προβάλω κυσὶ βοράν. καὶ
ἴδωμεν εἰ δυνηθήσεται βοηθῆσαι
σοι ὁ θεός σου ὃν σέβῃ. ἡ δὲ, περι-
Σιασπικώτερον διατεθεῖσα, ἀ-
πεκρίνατο. ἐγὼ τελος θλί-
κατὰ γελα κατεγνωτος ὃν
τὸ ἄξιον. τὸν ἀλογίας πλή-
πλέων βασιλέα σου. ὃς δὴ ναι
ἀνήτως διακείμενος, ὑκηβου-
λήθης ὑπὲρ εἶναι τῶν δυνάμεων
τοῦ Χριστοῦ, ὢ ὀργίσαι κὸς ἡ πλα-
μενος. ἀλλ᾽ ἐξαπορηθεὶς ἐξα

μοίας καὶ μανίας πολλῆς,
εἰς τὰς μιαιφόνους σου χεῖ-
ρας με παρέδωκεν· ἰδοὺ γοῦν
παρέστηκά σοι μετὰ πλείονος
παρρησίας, ἀντιτασσομέ-
νη τῷ ἐκείνου προστάγματι,
καὶ τῷ σῷ θελήματι, ποίει
ὃ θέλεις· καὶ ταύτην παρα-
χρῆμα πρὸς τὸ ὕψος τῆς πονη-
ρίας ὁ ἔπαρχος ἀναρτηθεῖσαν
ἐπὶ τοῦ κολαστηρίου ξύλου,
παθίζεσθαι ἀφειδῶς· ἡ δὲ,
παθιζομένη, χριστὲ βοήθει μοι
τῇ πρὸς σὲ καταφυγούσῃ ἐβό-
ησεν· ὁ δὲ μεμηνὼς ἔπαρχος
κατὰ τῶν μαστῶν, ἀπηνῶς
ξέειν αὐτὴν τοῖς ὄνυξιν ἐπε-
τάξε· λέγων πρὸς αὐτήν· νῦν
παραστήτω καὶ βοηθησάτω
σοι ὁ θεός σου· ἡ δὲ καρτερόψυχος
Μάρτυς ἀπεκρίνατο· τελεσ-
θλῖε· τοῖς θεοῖς σου παντελεῖ
ἀπωλείᾳ παρέπεμψε· καὶ
σὺ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καὶ μα-
κροθυμίας καταφρονῶν.
βλασφημεῖν τολμᾷς κατ' αὐτοῦ.
Καὶ οὐ μέγ νοεῖς πεπωρωμέ-
νος καρδίαν καὶ νοῦν ἀφρό-
νως· ὅτι γῆ μου τοσαῦτα καὶ το-
σοί, ῥᾳδίως δύναται εἰς
ᾅδου πέταυρον παραπέμ-
ψαι; ταῦτα πρὸς τὸν αἱμο-
χαρῆ τύραννον ἀποφθεγξα-
μένη, ἐσίγησεν ἐπὶ ὥραν ἱ-
κανήν. τῷ θεῷ μόνῳ τοῖς τῆς

διανοίας ὀφθαλμοῖς ἐνα-
περείδουσα· ὥστε νομίσαι
τὸν ἔπαρχον ἐκ τῆς ἀμέ-
τρου τῶν ἀλγηδόνων ἐπιφορᾶς
ταύτην διαφωνῆσαι, καὶ πε-
ράξαι τοῖς δημίοις φείσα-
σθαι αὐτῆς· ἔτι δὲ κρεμαμέ-
νην, ἐπηρώτα πάλιν εἰ βού-
λοιτο θῦσαι ἀπαλλαγῆναι
τῶν ὑπολοίπων βασάνων· ἡ δὲ
θαρσαλέως ἀπεκρίνατο· ἐγὼ
φησὶν ἔχουσα τὸν ἐν διωγμοῖς
τα μεθῶν· οὔτε τοῖς βεβήλοις
σου λατρεύσω θεοῖς· οὔτε τῶν
προσφερομένων μοι βασα-
νισθεισῶν αἴσθησιν λήψομαι
ποτέ· ἀπορίᾳ δὲ καὶ ἀμη-
χανίᾳ συσχεθεὶς πολλῇ ἐπὶ
τοῖς ῥήμασι τούτοις ὁ ἔπαρ-
χος· ἐπὶ ὥραν τινὰ μεμενη-
κὼς ἀχανής· εἶτα προστάττει
καθαιρεθεῖσαν αὐτὴν τῆς ἀν-
τυγος, ὡς μὴ δυναμένην αὐτὴν
βαδίζειν, ἐπιτεθῆναι κραβ-
βάτῳ· καὶ οὕτω βασταζομένην,
ἐπὶ τὴν εἱρκτὴν κομίζεσθαι.
Ἡ δὲ γενναιοτάτη μάρτυς·
σεμνῶς περιστείλασα τὸ κα-
τακρεουργηθὲν σῶμα αὐτῆς,
τάς τε τρίχας τῆς κεφαλῆς
πεδήσασα· ἀνδρείῳ τῷ
λήματι τοῖς δημίοις συνωθοῦ-
σα καὶ εἰς γῆν ῥίψασα,
δρομαίως τὸν σωτῆρα χρησαμένη,
ὁδηγεῖ αὐτῆς εἰς τὴν φυλακὴν

εἰσέρχεται· ὁ δὲ διωμενέστα-
τος ἔπαρχος· ἰδὼν τὸ πα-
ράδοξον τῆς παρ' ἐλπίδα
διαμονῆς τῆς μάρτυρος·
ὑπ' ἀσιαρχησάμενος, τὴν
εἱρκτὴν δεσμαίως καταλαμ-
βάνει· ἔνθα καὶ κατιδὼν αὐ-
τὴν ἐπὶ θρόνου παραδόξου
καὶ ὑψηλοῦ καθεζομένην· καὶ
τὸν θεὸν ὑμνοῦσαν μετὰ πλεί-
στης φαιδρότητος· ἔκπληκτος
τὸν νοῦν γεγονὼς, τὰς θύ-
ρας τῆς φυλακῆς κλείθροις
τε καὶ σφραγῖσιν ἀσφαλι-
σάμενος· καὶ φύλακας οὐκ ὀ-
λίγους παραστησάμενος,
ἄπεισι πρὸς τὸν ἔχθιστον
βασιλέα· τὰ περιχθέντα
τε καὶ θεαθέντα διηγησά-
μενος· ὁ δὲ παράνομος
βασιλεὺς· μήτε τῆς θείας
διαμονῆς τὴν ἐνέργειαν
ἐννοῆσαι βουληθεὶς· μή-
τε τῶν παραδόξων τερα-
στίων τὸ μέγεθος ὡς δέον
θαυμάσαι δυνηθεὶς, θηρίοις
ὁ θηρίων ἀγριώτερος εἰς βορ-
ρᾶν ῥιφῆναι τὴν μάρτυρα
προσέταξεν· τῇ ἑωθεινῇ οὖν
ἀθροισθέντος ὄχλου πολλοῦ
εἰς τὸ θέατρον· ζωηθέντος
δὲ καὶ τοῦ δυσμενοῦς ἰουστίνου
τοῦ ἐπάρχου μετὰ τοῦ δυσσε-
βοῦς βασιλέως, ἠνέχθη
θὴρ τὴν θέαν φοβερὸς· λέ-

ων παμμεγέθης· ὃς ἦν τρε-
φόμενος παρ' αὐτοῖς· ἐφ'
ἡμέραις δὲ τόστε τεῖσι, μὴ
μεταδοθῆναι τούτῳ ὅλως
τροφῆς ἐπέτρεψαν· ὥστε ἂν
λιμαγχονούμενος, σφοδρό-
τερον ἀναλώσῃ τὴν μάρ-
τυρα· θυμωθεὶς ὡς δὲ σε-
ρωερεθιζόμενος· εἰσα-
χθείσης δὲ τῆς γενναιοτά-
της παρθένου εἰς τὸ μέ-
σον τοῦ θεάτρου· ἦχος κατα-
πληκτικὸς ὡς ὅθεν διεδόν-
θη· ὥστε πάντας θροηθέντας
πτοηθῆναι· ὁ δὲ τὸν τρόπον
καὶ τὴν γνώμην δόλιος τυ-
ράννων πανοῦργος βασιλεὺς·
λόγοις κολακευτικοῖς ὕπου-
λως προσχρησάμενος, ἐπει-
ρᾶτο τὴν σεμνὴν Χριστοῦ
παρθένον ἐξαπατῆσαι· καὶ φησίν·
ὄμνυμί σοι τοὺς ἀθανάτους
θεοὺς τάλαινα· ὡς λίαν σε
στέργω καὶ περιπολλοῦ ποι-
οῦμαι, τοῦ μὴ κακὴν κακῶς
τῆς ἡδίστης ταύτης ζωῆς στε-
ρηθῆναί σε· οὗ δὴ χάριν
ἰδοὺ καὶ ἐπιτρέπω σοι πειθαρ-
τεροῖσι παραιτεῖν πρὸς ἀ-
πειθείαν ἐμὴν καὶ θεραπεί-
αν τῶν θεῶν, ἀλλ' ἢ τοῦτο
μόνον· ὁμολόγησον εἴ που
ἐπὶ λόγῳ μόνῳ ψιλῷ δῆθεν
θῦσαι μόνας ὃ προκείτωσ τῶν
θεῶν ζεῖσ, καὶ παραθύσεσθε

σοιμ ἄμ ἐπὶ πάντων ἀνα-
γορεύσω καὶ βασιλίδα
περιφανεστάτην πεισθό-
ξως ἐπὶ πᾶσιν ἀνακηρύ-
ξω. ἡ δὲ τὴν γυμνὴν καὶ
Τὴν ποτ' ἴσιν διατηροῦσα ἀμε-
τάτρεπτον, χῶ, τῆς παρ'
αὐτοῦ συνεργείας, τὴν σω-
τήριον ἀντίληψιν ἐπικα-
λεῖται, πρὸς τελείωσιν
τῶν γενναίων ἀγώνων αὐτῆς,
τοῦ δὲ τυράννου τοῖς ἀπα-
τηλοῖς λόγοις ὡς λῆρον
ἡγησαμένη, ἱκανῶς ἐκω-
μῴδησεν. ὁ δὲ θηριώδη
θυμὸν συσχεθείς, ἀφεθῆναι
κατ' αὐτῆς κελεύει τὸν λέ-
οντα. καὶ ὁ λέων ἀπολυθείς, βρυ-
χώμενος μὲν ἔδειξεν, οὐ μὴν
θηριωδῶς προσῆλθεν. ἀλλ' ὡς
σέβας λογικῶς ἐνδεικνύ-
μενος. τοῖς ποσὶ προκύψας
τῆς μάρτυρος, τούτους κατα-
φιλούμενος περιέλειχεν.
ἡ δέ, ἰσχυρῶς ἀτρόμως καὶ ἀ-
ταράχως, τὴν εὐχαριστήριον δο-
ξολογίαν μεγαλοφώνως
τῷ θεῷ ἀναπέμπουσα. καὶ
τῆς ἰσχύος αὐτοῦ τὴν μεγα-
λοπρέπειαν ἀνακηρύττου-
σα. τήν τε τῶν παλαιῶν εἰ-
δωλοχατερῶν αἰναίσθητον
σωμότητα στηλιτεύουσα. τὴν
τὴν παρὰ κυρίου βοήθειαν καὶ
σείαν ἱκετικῶς ἐπικαλου-
μένη. πρὸς δὲ τὸν ἄλογον
τύραννον Ἀλέξανδρον ἔφησεν.
ἔγνως βασιλεῦ τῶν πολυ-
Τρόπων σου μηχανημάτων
καὶ τῶν ἐπαγωγῶν ἐπιτηδευ-
μάτων τὸ σαθρὸν καὶ ἀνί-
σχυρον; ἔγνως τὴν τοῦ παν-
τουργοῦ δεσπότου Χριστοῦ δύνα-
μιν καὶ θηρίων ἀγριότητα
εἰς πολλὴν ἡμερότητα μετα-
βαλοῦσαν; ἔγνως πῶς τὸ
πεπληρωμένην ἔχων πᾶ-
σαν τὴν τῶν ἀντιθείων
ἐνέργειαν· οὐ σωπήσεις
τῆς παντοδυνάμου δεσποτεί-
ας τοῦ θεοῦ τὸ δραστήριον
κράτος. δέου καὶ ὁ τῆς ἀπω-
λείας πρόξενος Ἀπόλλων,
ἀπωλείᾳ παντελεῖ παρα-
δέδοται. καὶ οἱ ὑπ' αὐτοῦ πλα-
νώμενοι, ἐνδίκως δὲ κηθατ-
τὸν θάνατον αὐτῷ περισυμφή-
σαν. καὶ τὸ τῆς Ἀρτέμιδος
ἴνδαλμα σὺν τοῖς ἐνοικοῦσι
τάλλι δαιμονίοις, εἰς ἀφανισμὸν
ἀπωλείας ἠλάθησαν. καὶ
νῦν ἡ φονικὴ ἀγριότης, εἰς
εἰρηνικὴν ἡμερότητα ὑπερ-
φυῶς μεταβέβληται. τῆς
οὖν κατὰ φύσιν ἡμερότητος,
ἧς ἀνήμερον θηριωδίαν
τοὐναντίον ὁρμῇ μετατεθείσης.
Ὁ δὲ πεπωρωμένος τὰς φρέ-
νας βασιλεύς. ἐλέπων ἡμέ-
ροις κινήμασι τὸν λέοντα

προσαιμοῦντα τῇ μάρτυρι ἀ-
ἅμα ἀθρόως τὸ θαῦμα τοῖς
θεοῖς αὐτοῦ προσανατεθῆναι
βουληθείς, λέγει πρὸς αὐτήν·
ὑμβροις τρόποις τὰ στιανη-
νησίως διατεθεῖσα πρὸς
τὴν τῶν θεῶν εὐμένειαν, ὁ-
μολόγησον τὴν διάνοιαν τοῦ
Διός· αὐτὸς γάρ ἐστιν ὁ καὶ τὸν
θῆρα σοι ἡμῶν εἰρηνεύοντα
παρασκευασάμενος. ἡ δὲ πάν-
σοφος μάρτυς, πάντων πρὸς
ταῦτα ζωηρῶς ἀπεκρίνατο·
ἡ τῷ σῷ φησὶ πεποιθότας
Ἀπόλλωνι τῷ τὴν ψυχὴν
ἀπώλεσεν ἄν σοι πεποιθοῦμε-
νω. ἢ μὰ στῆναι καὶ βοηθῆσαι
οὐκ ἴσχυσεν ἀπολλυμένῳ.
οὔτε μὴν τῇ πολυμόρφῳ καὶ
περικαλλεῖ σου θεᾷ Ἀρτέμι-
δι, ἣν διώκουσι. ἣν τί λήψειν
τινὰ παραχεῖν οὐ δεδύνηται,
πῶς ἐμοὶ βοήθειαν ἀδελφῆς
ἐμὴν βραβεύσει; τῇ διὰ τῆς
δυνάμεως τοῦ σταυροῦ Χριστοῦ τὴν
αὐτοῦ ματαιότητα καὶ ἀσθέ-
νειαν ἐν ἄθλοις ποικίλοις
περιφανῶς στηλιτευούσῃ.

Κελεύσαντος δὲ τοῦ ἀλάστορος
Ἀλεξάνδρου τὸν λέοντα
πάλιν ἐν τῇ γαλεάγρᾳ βλη-
θῆναι, καὶ τοῦ λέοντος κόμου
κτύπον τινὰ τελέσαντος,
ἤλατο ὁ λέων κατὰ τὸ μέσον
τοῦ θεάτρου. καὶ λιμώττου

τῆμος συγγενέως τοῦ βα-
σιλέως λαβόμενος, παραυ-
τίκα διασπαράξας ἀπέκτει-
νεν αὐτόν. οἱ δὲ συνηθροισμέ-
νοι ὄχλοι πτοηθέντες, ἐκραυ-
γασαν μεγάλαις φωναῖς
λέγοντες· σῶζε ἀναικήσα-
σον βασιλεῦ ἣν ὁ μέγας θεὸς
τῶν θεῶν περιποιεῖται· ὅτι
οἱ ἄγριοι θῆρες οἰκτείρουσιν
εἰρηνεύοντες, ἀπολυθῆναι
πρόσταξον τὴν ταπεινήν· δι' ἣν
ὀργιζομένου τοῦ μεγάλου
θεοῦ, οἱ θεοί σου ἀπώλοντο.
εἰρηνικῶς πρὸς αὐτὴν
διατέθηνται. διὸ ἣν ὁ ἐν ὁμοίοις
κατοικῶν οὐρανοῖς ὕψιστος θεός, τοὺς
ἐν τοῖς ἀγάλμασιν ἐμφω-
λεύοντας ἐφυγάδευσε δαί-
μονας. ὁ δέ, τῇ συνηθείᾳ
τῆς ἀλογίας κρατούμενος
ἠλιθιότητι, λέγει πρὸς
τὴν ἁγίαν· ὁμολόγησον ἐν
ταπεινῇ, τὸν Δία θεὸν καὶ
ἀπολύθητι. ἡ δέ, σιωπηλῶς
ἀπεκρίνατο· ἐγὼ Χριστὸν ὁμο-
λογῶ τὸν ἀληθινὸν θεόν. τὸν
διδόντα τοῖς ὁμολογοῦσιν
αὐτὸν ἐξουσίαν, καταπα-
τεῖν ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν
αὐτοῦ. καὶ τοῖς ψευδωνύ-
μοις ἐξολοθρεύειν θεοῖς.
τοῦτον δὲ τὸν Δία ὃν σὺ πλα-
νώμενος θεὸν καλεῖς, ὁμο-
λογῶ χαλκεον ἀνδριάντ-

τὸν πλανῶντα· χερσὶ τεχνιτῶν
μεμορφωμένον· ὡς ἀκίνητόν
τε καὶ ἄψυχον ἐννοιῶν ἔχοντα
διανοίᾳ ὅμοιον κακοποιόν· ὃν πρ(ὸς)
περισσῶν τῷ Χ(ριστ)ῷ διαπρεσβευτής,
θατὴν αἰῶνος τελέσαι παρόμοι
ον τῷ Ἀπόλλωνι· τοῦ ἀποστό
λου Παύλου· καλῶς λέγον
τος ἐν ἁγίῳ πνεύματι· νόμος
παρεισῆλθεν, ἵνα πλεονά
σῃ τὸ παράπτωμα· ὅσον δὲ
γνῶ αὐτὸς ἀντίθεον δόγμα
καὶ τοῦ θείου νόμου ἀντίπα
λον, ἀντινομοθετῶν ἀσεβῶς
πλεονάζεις, τῆς ἀσεβείας
τὸ παράπτωμα, τοσοῦτον
καὶ πολλῷ πλέον ὑπερπερισ
σεύουσα ἡ χάρις τοῦ Χ(ριστο)ῦ· τὴν
τῆς παρανομίας ἀθέτησιν
καὶ τὴν τῆς ἁμαρτίας ὑπερ
βάλλουσαν πονηρίαν· διὰ
σοῦ καὶ τῶν σοὶ ὁμοφρόνων
ἐνεργουμένην· ἀποσωρη
νίζει καὶ καταργεῖ διὰ
τῶν ἐπικαλουμένων τὴν πί
στιν τὸ φοβερὸν αὐτοῦ ὄνο
μα· τούτων οὕτω σοφῶς

Καὶ προσηκόντως ῥηθέντων
ὑπὸ τῆς μάρτυρος, ἀμηχα
νίας καὶ ἀφασίας ὁ ἀλάστωρ
πληρωθεὶς, πρὸς τὴν εἱρκτὴν
ἀπαγαγέσθαι ταύτην προστάτ
τει· ἔνθα παραγενομένη, ὅ
λης νυκτὸς ἦν ἀγαλλιωμέ
νη μετὰ τῶν ἁγίων ἀγγέλων
τῶν εἰς ἐπικουρίαν καὶ βο
ήθειαν αὐτῆς ἀεὶ παρεπο
μένων· ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις
καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ᾄδουσα·
καὶ μελῳδοῦσα τὰ σωτηριώδη
μεγαλεῖα τοῦ θ(εο)ῦ· ἡμερῶν
δὲ δύο διελθουσῶν, προ
σελθὼν ὁ τῆς ἀσεβείας
βασιλεὺς λατρείας ματαίου
ἐπιτηρῆσαι ἐν τινὶ τῶν εἰ
δωλικῶν σηκῶν ἔνθα τὸ
δωδεκάθεον τῶν δαιμο
νίων ἰνδαλμάτων εἱστήκει,
ἀχθῆναι προστάττει τὴν
ἀθλήτριαν ταύτην Τατιανήν· ὡς
οὖν εἰσῆλθε φαιδρῷ τῷ προ
σώπῳ βολὰς ἀκτίνων ἡλί
ου δίκην τῷ κάλλει ἀποστίλ
βουσα, πάντα τὸν περιε
στῶτα τῷ θάμβει κατέπλη
ξεν· ὁ δὲ ἠλίθιος ἔξαρχος

Τῆς πλάνης Ἀλέξανδρος
ἀναιδείᾳ σὺν ἀλογίᾳ χρησά
μενος, λέγει πρὸς αὐτήν·
Τατιανή· ὀνόμασον τὸν Δί
α θεόν, καὶ σωθήσῃ, τῶν
προκειμένων κολαστηρί
ων ἀπαλλαγεῖσα· ἡ δὲ γεν
ναιοτάτη μάρτυς Χ(ριστο)ῦ μετὰ
παρρησίας ἀπεκρίνατο·
ἐγὼ θεὸν ἀληθινὸν ἐκ θ(εο)ῦ ἀλη
θινοῦ γεννηθέντα, τὸν Χ(ριστὸ)ν
ὀνομάζω· τοῦτον δὲ τὸν χαλ
κότυπον Δία, ἤδη καὶ προ
τρομεῖ τον· καὶ νῦν μετὰ πα

της ἀληθείας λέγω· τοῦτον
εἴδωλον εἶναι κωφόν, ἀκί-
νητόν τε καὶ ἀναίσθητον· πνεύ-
ματος πονηροῦ πεποικημένον, τῇ
ἐνεργείᾳ τῆς πλάνης εἰς
ἀπώλειαν πολλῶν ποι-
ούμενον. ὁ τύραννος δὲ θυμοῦ καὶ
μανίας δαιμονιώδους ληφθεὶς
καὶ ὀξέως ἀναφθεὶς ἀλέξανδρος,
προστάττει τὴν ἀνδρείαν ὁ-
φερώνυμα μάρτυρα κρεμασθῆ-
ναι ἐπὶ τοῦ ἰκρίου, ξέεσθαι
ἀφειδῶς. ἡ δέ, τεινομένας
τὰς σάρκας κατατεμνομέ-
νη, οὐ φωνὴν ἀλγουμένων
ἀφίησιν· ἀλλ' εὐψυχίᾳ καρ-
τερίᾳ καὶ μεγαλοψυχίᾳ στερρό-
τητι· τὴν εὐχαριστίαν δοξολο-
γίαν ἐκ τῆς δαυιτικῆς ὑμνω-
δίας τῷ σωτῆρι εὐφρόνως προσ-
προσέφερεν· ἀφειδῶς δὲ

Κατακρεουργημένη τῶν αἱμο-
βόρων δημίων χερσὶ τοῦ
τε κήρυκος ἐπιβοῶντος
μεγάλῃ φωνῇ καὶ λέγοντος·
ὁμολόγησον ταπεινὴ τὸν
Δία θεόν, καὶ σωθήσῃ· μεγα-
λοφωνότερον ἐκείνη χριστι-
ανὴν ἑαυτὴν ἀνεκήρυττεν.
καὶ τὸν Χριστὸν μόνον θεὸν ἀνωμο-
λόγει καὶ κύριον. κἀκείνη μὲν
μέχρι τῶν ὀστέων καὶ τῶν μυ-
ελῶν αὐτῶν τὰς πολυωδύ-
νους πληγὰς ὑπέχουσα, μᾶλλον
ὑπὸ τῆς ἄνωθεν ἐνεδυναμοῦτο
δεξιᾶς. οἱ δὲ τὰς πληγὰς ἐπά-
γοντες τιμωροί, ἐκμεναει-
σμένοι καὶ ἐκλελυμένοι ὑπ'
ἀγγελικῆς δυνάμεως γεγε-
νημένοι, ὑπὸ παντελεῖ ἀτο-
νίᾳ κατέπεσον. ἀναφανδὸν δ'
ἐκδιηγούμενοι πᾶσι, τὴν
ἐπισκήψασαν αὐτοῖς τὴν
ἐπουράνιον μάστιγος ἀκαρτέ-
ρητον τιμωρίαν. ὁ δὲ τοῦ σκό-
Τους καὶ τοῦ πυρὸς κληρονό-
μος ἀλέξανδρος. ἐμπιπλά-
μενος θυμοῦ καὶ μανίᾳ ἀνα-
πτόμενος, προστάττει πυρὶ
παραδοθῆναι τὴν ἁγίαν μάρ-
τυρα. πυρᾶς οὖν μεγάλης
ἀποτελεσθείσης παρὰ τῶν
ὑπηρετῶν τῆς ἀπωλείας
παραπλησίως τῇ βαβυλω-
νίᾳ, μέσον αὐτὴν πεδήσαντες
ἐναπέρριψαν. ἡ δέ, χειρὶ θεί-
ου ἀγγέλου καθάπερ οἱ τρεῖς
παῖδες γενναίως διατηρηθεῖ-
σα ἀλώβητος, ἵστατο μέσον
τῆς φλογὸς τὸν παγκόσμιον
ὕμνον γηθοσύνως ᾄδουσα,
δαυιτικαῖς μελῳδίαις χο-
ρεύουσα· καὶ τὰ μεγαλεῖα τοῦ
θεοῦ μεγάλαις φωναῖς προσ-
διηγουμένη. τόν τε λυμε-
ῶνα ἀλέξανδρον περι-
φανῶς διελέγχουσα καὶ
τὴν πλάνην τῶν εἰδωλο-
μανούντων ἐμβριθῶς στη-
λιτεύουσα. ὁ δὲ τῆς γοητεί-
ας ἔκγονος, γοητικαῖς πολ-

ἐργίαις τὰ μεγάλα θαυμάσια τῆς τοῦ θεοῦ δυνάμεως ἐπιγράφειν ἐτόλμησε· καὶ τὸν κόσμον τῶν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς τριχῶν, περιαιρεθῆναι καὶ ξυρισθῆναι πρὸς τὰ ἴχνη· μάτην οἰόμενος ὁ ἀνόητος καὶ κενολογῶν συντόμοις μυστηρίοις μιερεύσιν. ὥσπερ ἐν τοῖς θριξὶ καὶ τοῖς βοστρύχοις ἔχειν μὲν ἦν τὴν τῆς μαγικῆς μαγγανείας ἰσχὺν καὶ ἐνέργειαν. τούτου

Δὴ θᾶττον ἢ λόγος γεγενημένου, βρενθυόμενος ὁ σοβαρὸς καὶ ὑπερόφρων ὡς δή τι μέγα καὶ σοφὸν ἐφευρὼν κατ' αὐτῆς, ἔφη· βλέπεις τὰ γυμνὴ πῶς ἀπὸ σοῦ περιῃρέθη τῆς ἐνεργούσης γοητείας τὸ νῖκος καὶ κράτος; τί λοιπὸν ἀπὸ τοῦ νῦν παλινοποιῆσαι δυνήσῃ. ἰδοὺ μὲν ἐνίκηταί σοι νῦν ἅπαν τὸ περίεργον ἐπιτήδευμα. ἀλλαχοῦ τοίνυν πειρᾶσθαι μοι παραινῶ τι καὶ θᾶττον προθύμως. ἡ δὲ συνετῶς ἄγαν, τῷ ἀσυνέτῳ ἀπεκρίνατο· ἐπειδὴ γέγραπται παρὰ τῷ πανσόφῳ ἀποστόλῳ Παύλῳ· ὡς ἐὰν φησὶ κομᾷ γυνή, δόξα αὐτῇ ἐστί· σὺ δὲ τὴν δόξαν ταύτην δεδωκυῖαν ὁ θεὸς ἐμοί τὸ ποίημα τί αὐτοῦ παρανόμως ἀφεῖλες. ἀνθ' ὧν οὖν ἐτόλμησας περιαιρεθῆναι καὶ ταύτην τὴν ἀνομίαν ταῖς λοιπαῖς ἀνομίαις σου, ἀφελεῖται σου ὁ θεὸς τὸ βασίλειον τοῦτο, ὅπερ παρανομῶν ἀναξίως διέπεις. καὶ ἀπὸ τῆς κοινῆς ταύτης δόξης δικαίᾳ κρίσει θεοῦ ἀπωσθήσῃ. καὶ εἰς ᾅδου μετὰ δυσώπης πολλῆς ἐν αἰσχύνῃ καὶ ἐν τροπῇ μεγάλῃ κατενεχθήσῃ· τῷ αἰωνίῳ θανάτῳ καὶ ἀπεράντῳ κατὰ δίκην τῆς τοῦ θεοῦ δικαιοκρισίας παραπεμπόμενος. ὁ δὲ τῆς

Ὀργῆς ἔκγονος ὀργίλως ἐπὶ τοῖς λόγοις τούτοις διατεθείς, προστάττει τὴν καλλίνικον μάρτυρα ἐν τῷ ναῷ τοῦ μιαροῦ Διὸς ἀνακατάκλειστον γενέσθαι. ἡ δὲ ἁγία ἔνδον τοῦ ναοῦ γενομένη, ἣν δὴ μὲν κόσμον ὑμνήσατο τὸν θεὸν καὶ δοξάζουσα κατὰ πᾶσαν νύκτα καὶ ἡμέραν. ὁ δὲ τῆς ἀσεβείας βασιλεὺς σὺν τοῖς εἰδωλικοῖς ἱερεῦσι καὶ πάντων, ἐπορεύετο μέχρι τῶν προπυλαίων τοῦ ναοῦ. οὐ μὴν δὲ αὐτῶν τις ἐτόλμα προ

αὐτὴν εἰσελθεῖν. διὰ τὸ σύμφωνον τῶν μυριάδων ἀγγέλων ἀκούεσθαι, ψαλλόντων σὺν αὐτῇ. Ὁ δὲ τῆς πλάνης θεόμαχος πλανώμενος, ἔλεγε τοῖς μετ' αὐτοῦ· βλέπετε τὴν δύναμιν τοῦ μεγάλου Διός, ὅπως πάντας τοὺς λοιποὺς ζωηφόρους θεούς, ὥστε τὰ τελούμενα μυστήρια κινῆσαι αὐτήν; τειτις οὖν ἡμέρας διαγενομένης, προσέταξε ταύρους ἐνεχθῆναι καὶ τῷ Διῒ θυσίαν τελέσαι. ἐξενεχθῆναι δὲ τὴν μάρτυρα καὶ κεῖσε παρεῖναι. ὡς ἤδη φησὶ μεμυημένην τὴν μυσταγωγίαν τῶν θεῶν. οἱ δὲ τὰς θύρας ἀνοίξαντες, θεωροῦσιν αὐτὴν μὲν ἐπὶ θρόνου καθεζομένην· καὶ τὰς παρας τινὰς ἐνδόξους ὥσπερ σεβάζοντας αὐτήν. ὧν τὸ κάλλος ἦν τῆς λαμπρότητος, οὐκ ἔστιν εὐχερῶς διηγήσασθαι. ἀντὶ μὲν τῶν θυμιαμάτων τὴν μυρόπνοον εὐωδίαν. τὸ δὲ τοῦ λιθίνου Διὸς ἴνδαλμα, συμπεπτωκὸς εἶδον καὶ διαλελυμένον ὥσπερ κονίαν λεπτήν. ἔκπληκτος δὲ γενόμενος ὁ ἐμβρόντητος τύραννος ἐπὶ τῇ τηλικαύτῃ ἐκφανερότητι τῆς καλλινίκου μάρτυρος, φησὶ πρὸς αὐτήν· ποῦ ὁ μέγιστος τῶν θεῶν Ζεύς; ἡ δὲ μακαρία Τατιανὴ ἀπεκρίνατο· λογοθετούμενος ἐν δεξιᾷ βασανιζόμενος ἔσω παρὰ Χριστοῦ τὰ πρόσθεν ἀπὸ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος. καὶ διὰ τοῦτο δὴ καὶ ἀδίκῃ παραδοθεῖσα ταῖς τιμωρητικαῖς δυνάμεσι, τὴν αὐτὴν καταδίκην παραπλησίως ὑπέστη τῷ Ἀπόλλωνι. λιθουργηθεὶς ὥσπερ κονιορτός, καὶ εἰς παντελῆ χωρήσας ἀφανισμόν. ἐξαπορηθεὶς

Οὖν ἐν πᾶσιν ἐπιτηδεύμασιν πολυτελῶν μηχανημάτων καὶ τεχνασμάτων ποικίλων, ὁ πανταχόθεν ἠπορημένος καὶ κατῃσχυμμένος δολιόγνωμος καὶ σκολιόβουλος Ἀλέξανδρος, εἰς ἐσχάτην τε καταντήσας ἀμηχανίαν ἀπορίαν, μηκέτι φέρων ὁρᾶν τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας τὸν καταγέλωτα· καὶ τὴν αἰσχύνην τῆς ἀπωλείας τῶν σεβασμάτων αὐτοῦ, δίδωσι τὴν κατὰ τῆς ἁγίας μάρτυρος ἀπόφασιν. τὴν διὰ τοῦ ξίφους ἐπαγαγεῖν αὐτῇ τιμωρίαν. ἡ δέ, περιχαρὴς γενομένη ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἀποφάσει, ὡς πάνυ ἐπιποθοῦσα καὶ πολλὰ σπεύσασα κατὰ τὸν μέγαν ἀπόστολον ἀναλῦσαι καὶ

σοὶ χρεωστοῦμαι· τὸ εὐχαριστή
ριον εὐχαρίστως καὶ δοξολογι
τῷ στεφοδότῃ μεγαλοφώνως
ἀποδίδωμι· εὐχαριστῶ σοι λέγου
σα δέσποτα παμβασιλεῦ· τῷ
παραδόξως προνοίᾳ τῆς σῆς
ἀμάχου δυναστείας τὴν σὴν δού
λην μέχρι τέλους ἐν τῇ σῇ ὁμο
λογίᾳ σου τηρήσαντι· τῷ τοὺς
κοσμοκράτορας τοῦ σκότους
τοῦ αἰῶνος τούτου παραδει
γματίσαντι· καὶ τοὺς ψευδω
νύμους καὶ χειροποιήτους
εἰδωλικοὺς θεοὺς ὡς κο
νιορτὸν καταπατήσαντι· καὶ κα
ταισχύναντι τοὺς ἀνοήτως
προσκυνοῦντας αὐτοῖς· τῷ τὴν
καρτερικωτάτην Ἰὼβ διὰ πο
λυτρόπων πειρασμῶν δο
κιμάσαντι· καὶ διὰ ὑπομονῆς
ἐπὶ τέλει τῶν ἄθλων στεφα
νώσαντι· καὶ τὸν πολυμήχα
νον ἐχθρὸν αἰσχύνης πληρώ
σαντι· τῷ ποιοῦντι πάντα
καὶ μετασκευάζοντι μόνῳ τῷ
βούλεσθαι· τῷ διὰ τῆς σῆς
φιλανθρώπου ἐνανθρωπήσεως
παθόντι καὶ ὕβρεων καὶ τοῦ
διὰ σταυροῦ θανάτου, σὲ ἀνα
ἀθανασίαν ἡμῖν τῇ σῇ ἀ
γαθότητι χαρισαμένῳ· τῷ
σοὶ προσελθόντι εὐγνώμονι
λῃστῇ δι' ἐξομολογήσεως,
τὸν παράδεισον κληροδοτή
σαντι· καὶ πᾶσι τοῖς πρὸς σὲ
ἐπιστρέφουσιν ἐν εἰλικρινεῖ
καρδίᾳ, μετανοίας πύλας
ἀνοίξαντι, σὲ ἐπικαλοῦ
μαι τὸν μόνον πολυεύσπλα
γχνον καὶ ἀναμάρτητον· τὸν
σωματώσαντά με καὶ φωτί
σαντά μου τὴν ψυχὴν καὶ
πρὸς τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς
λατρείας ἑλκύσαντα· τὸν
ἐκ σκότους ῥυσάμενον
τῆς ἀγνωσίας· καὶ τῷ ἀλη
θινῷ φωτὶ τῆς σῆς θεότη
τος καταυγάσαντα· τὸν ἐν
τῇ ἐμῇ ἀδρανείᾳ ἀσθενείᾳ
τὴν μεγάλην ἰσχὺν τῆς σῆς
παντοκρατορικῆς ἐξουσί
ας παραδόξως πᾶσιν ἐμφανι
ζομένην ὑποδείξαντα· σὲ

Δέομαι καὶ σὲ καθικετεύω
φιλάνθρωπε δέσποτα, πρόσ
δεξαί μου τὴν ψυχὴν ὡς θυ
σίαν καθαρὰν καὶ προσφο
ρὰν εὐπρόσδεκτον· καὶ συ
ναρίθμησόν με μετὰ πάντων
τῶν ἀπ' αἰῶνος σοι εὐαρε
στησάντων ἁγίων· ἀλλὰ
ἀπόδος δὲ δέσποτα τῷ ἀ
ναιδεστάτῳ ἀλεξάνδρῳ κα
τὰ τὴν πονηρίαν τῶν ἐπι
τηδευμάτων αὐτοῦ· καὶ κα
τὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ
δὸς αὐτῷ ἀνθ' ὧν κατεφρό
νησε τοῦ μεγέθους τῆς σῆς
κραταιᾶς ἰσχύος· καὶ κατὰ τῆς
σῆς δούλης πλεῖστα κακὰ ἐνεχ

στήρια καὶ χάλκεα τὰ σεβλω-
τήρια κατειργάσατο. ὅπως
διὰ τῆς εἰς αὐτὸν γενησο-
μένης δικαίας σου τιμω-
ρίας καὶ καταδίκης, παιδευ-
θῶσι πάντες οἱ ἀναιδῶς
ἀθετεῖν ἐπιχειροῦντες τὴν
σὴν θεότητα. καὶ χεῖρα θεο-
μάχον ἐκτείνειν τολμῶντες
κατὰ τῶν ὁμολογούντων τὸ
μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου
τῆς σῆς τελειότητος πάντων
ἀρχῆς καὶ κυριότητος. ὅτι
σοὶ πρέπει πᾶσα δόξα εἰς
τοὺς αἰῶνας ἀμήν. ταῦτα
Προσευξαμένη ἡ γενναιοτά-
τη ταύτη ἁγνή, ἐκτείνασα τὸν
τράχηλον, τὴν τιμίαν διὰ
τοῦ ξίφους ἀπετμήθη
κεφαλήν. παραυτίκα δὲ
φωνὴ ἐξ οὐρανοῦ ἠνέχθη λέγου-
σα. δεῦρο φίλη τὰ ἐπηγγελ-
μένα περιόμενος ἀπολήψομένη
τὸν στέφανον τῆς σῆς ἀ-
πρέπτου ὁμολογίας. εἰς τὸ
συνευφραίνεσθαι διὰ πάν-
τος μετὰ πάντων τῶν ἀπ' αἰ-
ῶνος μακαρισθέντων
ἁγίων. ταύτης τῆς φωνῆς
οἱ τῆς σφαγῆς αὐτῆς ὑπουργοὶ ἀκού-
σαντες, παραχρῆμα ἀπε-
νεκρώθησαν. παραγενόμενος
δὲ ὁ ἐπίσκοπος μετὰ παν-
τὸς τοῦ κλήρου τῆς ἐκκλησί-
ας τε τῆς συγκλήτου βου-

λῆς συνελθούσης. καὶ πλή-
θους λαοῦ συνδεδραμη-
κότος. μετὰ πολλῆς τιμῆς
καὶ δορυφορίας. λαμπάδων
τε καὶ μυροδίας ἀρω-
μάτων πολυτελῶν, συνε-
σταλμένως σεβασμίως τὸ κα-
τεικόσμουν τὸ σῶμα αὐ-
τῆς. ὃ καὶ ἄγγελοι τὸ εἰσ-
τὴν ἐκ τῶν ῥειγεῶνα τῆς πό-
λεως, κατέθεντο ἐν τιμίως
ἐν ὀνυχίτου μαρμάρου λάρ-
νακι. κειμένῃ ἐν κήπῳ κα-
λουμένῳ θαυμασίῳ. ἥτις
πολυδένδρῳ κατασκίῳ τε
καὶ πολυκάλλει τόπῳ. ποι-
ζομένων ναμάτων ὑδάτων
ἀενάων. τῷ τοῦ θεοῦ πάρε-
δρεύσω εἰκότως ἐοικότων. ὁ
Δ' ἐδεισιδαίμων καὶ θεομάχος
ἀλάστωρ ἀνδρός. ἐν αὐτῇ τῇ
ἡμέρᾳ καρδιακῷ πόνῳ πλη-
φθεὶς μανικῶς τε δεινῶς τε
δαιμονιωδῶς τὰς φρένας
μανικῶς ἀλλοιωθείς, καθά-
περ κυνῶν λυττώντων, τὰς οἰ-
κείας σάρκας κατήσθιε. στε-
νῶν τε καὶ τρέμων κατὰ τὸν
ἀδελφοκτόνον Κάϊν. ἔλε-
γεν ἐν τῇ φωνῇ θεηλάτοις
μάστιξι βασανιζόμενος
ἐκραύγαζεν. ἐλέησόν με τὸν
ἄθλιον ὁ τῶν χριστιανῶν μέ-
γας θεός. ὅτι μεγάλως ἐξύβρι-
σα εἰς σέ, πορνικὸς τῶν βι-

τὸ λοιπόν σου. καὶ πρὸ τῆς ἡμέρας ἀνάστασε τὸν μόνον υἱόν σου· τὴν γνησίαν δούλην σου τὰ πλάνην εἶναι τέως τιμωρησάμενος καὶ μὴ δυ δικαίως ὑπὸ τῆς δικαίας σου δίκης καταδικασθήσομαι. ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα μεγάλα κραυγάζων καὶ ἀποδυρόμενος πικρῶς, κατηναγκασμένος ἀπέρρηξε τὴν ψυχὴν ὑπὸ τιμωρίας ἐξεταζόμενος χαλεπαῖς. φωνῇ τε βροντῆς οἰκεία παραυτίκα ἀφ' οὗ τὸ θεῖον ἤκουσε, παραπεμπόμενος τὴν ἀλεξάνδρου ψυχὴν εἰς τὸν κλίβανον τοῦ πυρὸς τῆς αἰωνίου γεέννης. ζῶν τῇ φωνῇ δὲ ταύτῃ τῇ καταπληκτικῇ, καὶ στομίῳ γέγονε μεγάλως καὶ φοβερῶς. ὥστε φοβηθέντα καὶ θροηθέντα τὰ πλήθη, πάνυ σωφρονισθῆναι καὶ πιστεῦσαι τῷ χριστῷ ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ψυχὰς ὡσεὶ δισχιλίας ἐνακοσίας. ἐτελειώθη δὲ τὸ μαρτύριον τῆς γενναίας ταύτης τῆς ἁγνῆς, κατὰ τὴν δωδεκάτην τοῦ ἰαννουαρίου μηνός. κατὰ δὲ τὴν λαμπρὰν ταύτην καὶ ἐπίσημον ἡμέραν τῆς ἀθλήσεως πιστῶς ἐπιτελοῦντες, ἐλπίζομεν ἐλέους καὶ συγγνώμης τυχεῖν διὰ τῶν εὐχῶν αὐτῆς· καὶ τῆς μερίδος τῶν σωζομένων καταξιωθῆναι ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί.

καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν :—

τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν γρηγορίου τοῦ θεολόγου ἐπιτάφιος εἰς γοργονίαν τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφήν :+

Ἀδελφὴν ἐπαινῶν, τὰ οἰκεῖα θαυμάσομαι. οὐ μὴν ὅτι οἰκεῖα, διὰ τοῦτο ψευδῆ. ἀλλ' ὅτι ἀληθῆ, διὰ τοῦτο ἐπαινετά. ἀληθῆ δέ, οὐχ ὅτι δίκαια μόνον, ἀλλ' ὅτι καὶ γνωριζόμενα. οὐ γὰρ χαρίζεσθαι συγχωρεῖται κἂν ἐθελήσωμεν. ἀλλ' ὥσπερ τις βραβευτὴς ἕστηκεν οἷον τις βραβευτὴς ἀκριβὴς τοῦ λόγου καὶ τῆς ἀληθείας ὁ ἀκροατής. οὔτε τὸ πλέον ἀποδεχόμενος, καὶ τὸ καταδεέστερον ἀπαιτῶν. ὅσον δίκαιον. ὥστε οὐ τοῦτον ἐγὼ φοβοῦμαι τὸν φόβον. μή τι τῆς ἀληθείας ὑπερβαλώμεν. ἀλλὰ τοὐναντίον. μή τι τῆς ἀληθείας ἐλλείπωμεν.

καὶ παρὰ πολὺ τῆς ἀξίας ἐλθόντας, ἐλαττώσωμεν τὴν δόξαν τοῖς ἐγκωμίοις, ὅπερ δὴ χαλεπὸν καὶ παρ' ἀξίαν ἐνδεῖσαι καὶ λόγον τοῖς ἐκείνης κάλλεσι· μή τε οὖν τὸ ἀλλότριον ἐπαινείσθω παρὰ τὸ δίκαιον, μὴ δὲ ἀτιμαζέσθω τὸ οἰκεῖον ἔτι μᾶλλον· ἵνα μὴ τὸ μὲν κέρδος ἢ ἀλλοτριότης ᾖ· τὸ δὲ εἰς ζημίαν περιστῇ, τὸ τῆς οἰκειότητος· ἀμφότερος γὰρ ἀνόητος τοῦ δικαίου βλάπτει τὸ λόγος· καὶ κειμένων ἐπαινουμένων, ὧν τούτων σιωπωμένων· ὅρω δὲ καὶ κοινόν ἐστι τῇ ἀληθείᾳ χρεόμενοι, καὶ πρὸς ταύτην βλέποντας μόνον· ἀλλ' ὅδε οὐδὲν σιωπῶντας, ὧν οἱ πολλοί τε καὶ εὔνομοι, οὕτω καὶ ἐπαινεσώμεθα καὶ σιωπησώμεθα τὰ ἐπαίνων ἢ σιωπῆς ἄξια. πάντων δὲ ἀτοπώτατον, εἰ ἀποστερεῖν μὲν τοὺς ἰδίους ἢ λοιδορεῖσθαι ἢ κατηγορεῖν, ἢ ἀλλότριοι κεῖν, ἢ μικρὸν ἢ μεῖζον, οὐκ ἀγαθὸν εἶναι θήσομεν. ἀλλὰ καὶ πάντων κοινήστον· τὴν κατὰ τῶν οἰκείων παρανομίαν. λόγον δὲ ἀποστεροῦντες, ὃ μάλιστα τοῖς ἀγαθοῖς ὀφειλόμενον ἐστί· καὶ ὅ, τὴν μνήμην ἀλλ' αὐτοῖς ἀθάνατον κατασκευάσαι μέν. ἐπεὶ τὰ δίκαιον ἔστι ποιεῖν οἰησώμεθα. καὶ πολὺ λόγον ἔξωμεν τῶν πονηρῶν, ἢ τῶν ἐπιεικῶν ἀπαιτούντων τὸ πρὸς ἀξίαν.

Καὶ τοὺς μὲν ἔξωθεν ἐπαινεῖν οὐ κωλύει τὸ ἄγνωστον καὶ ἀμάρτυρον· καίτοι γε πολλῷ δικαιότερον ἦν, τοὺς ἠγνωσμένους δὲ ἢ φιλία κωλύσει καὶ ὁ παρὰ τῶν πολλῶν φθόνος. καὶ τούτων μάλιστα τοὺς ἐνθένδε ἀπηλλαγμένους. καὶ οἷς δῶρον τὸ χαρίζεσθαι. καταλιπὸν ἡ μετὰ τῶν ἄλλων, καὶ τοὺς ἐπαινοῦντας ἢ λέγοντας. ἐπειδὴ δὲ ἱκανῶς ὑπὲρ τούτων ἀπολελογήμεθα. ἀναγκαῖον ἡμῖν αὐτοῖς ἀποδειξαμένοις τὸν λόγον, φέρε περοβῶμεν ἤδη τοῖς ἐγκωμίοις. τὸ μὲν οὖν πολὺ τὴν λέξιν γλαφυρὸν καὶ κομψὸν διαπτύοντας· ἐπειδὴ καὶ ἀκαλλώπιστος ἡ ἐπαινουμένη. καὶ τοῦτο κάλλος αὐτῆς τὸ ἀκόσμητον· τὴν δὲ ὀφειλομένην ὅσον ἄν, ὡς ἀπό τινος τῶν ἀναγκαιοτάτων ἀποπληροῦντος. καὶ ἅμα τοὺς πολλοὺς εἰς ζῆλον καὶ μίμησιν τῆς αὐτῆς ἀρετῆς ἐκκαλοῦντας. ἐπεὶ δὴ τοῦτο

ἢ μὴν οὐ πάντη τι καὶ ἔργῳ προ-
δάζεται, καθάπερ τι ζεῖν ὃν
ἐπιστεύθημεν· ἄλλος μὲν
οὖν παρ᾽ εἶδα τοῖς ἀπελθοῦσι νόμῳ
ἐπαινείτω καὶ γένος μόνῳ
ἐγκωμίων αἰδούμενος· πάν-
τως δὲ οὐκ ἀπορήσει πολλῶν
καὶ καλῶν λόγων, εἰ βούλοιτο
ταύτην κοσμεῖν καὶ τοῖς ἔξω-
θεν, ὥσπερ μορφὴν τῷ μεγέθει
τε καὶ κάλλει· χρυσῷ καὶ λίθοις
καὶ τοῖς ἐκ τέχνης καὶ χει-
ρὸς ὡραΐσμασιν· ἃ τὴν
μὲν αἰσχρὰν ἐλέγχει τῇ πα-
ραθέσει· τὴν καλὴν δὲ οὐ
προσθήκη κάλλους ἐστὶν ἢ τ-
τώμενα· ἐγὼ δὲ τοσοῦτον
Τοῦ περὶ ταῦτα προσχρη-
σάμενος νόμου· ὅσον τῶν
κοινῶν γονέων ἐπιμνη-
σθῆναι· καὶ γὰρ οὐδὲ ὅσιον
παραδραμεῖν ἀγαθοῦ το-
σούτου γεννήτοράς τε καὶ
διδασκάλους, ἐπαινοῦντα τὴν
ὡς τάχιστα τρέψω τὸν λόγον.
Καὶ οὐ ζημιώσω τῶν τὰ ἐκεί-
νης ἐπιζητούντων τὸν πό-
θον· τίς οὖν οὐκ οἶδε τὸν ἐξ
ἡμῶν Ἀβραάμ· καὶ τὴν ἐφ᾽
ἡμῶν Σάρραν· Γρηγόριον λέ-
γω καὶ Νόνναν τὴν σ. τοῦ δια-
σύζυγον· καλὸν γὰρ μηδὲ
τὰ ὀνόματα παρελθεῖν
ὡς ἂρ ἐῆς παράκλησιν· τὸν
πίστει δικαιωθέντα· τὴν
τῷ πιστῷ συνοικήσασαν· τὸν
πατέρα πολλῶν ἐθνῶν παρ᾽ ἐλ-
πίδα· καὶ τὴν πνευματικῶς ὠδί-
νουσαν· τὸν φυγόντα πατρῴων
θεῶν δουλείαν· καὶ τὴν θυ-
γατέρα καὶ τὴν μητέρα τῶν ἐλευ-
θέρων· τὸν ἐξελθόντα συγ-
γενείας καὶ οἴκου διὰ τὴν
γῆν τῆς ἐπαγγελίας· καὶ τὴν
αἰτίαν τῆς ἐκδημίας· τοῦ
Το γὰρ ἐκείνῃ μόνον μέγα τι πλ-
μήσω καὶ ὑπὲρ τὴν Σάρραν·
τὸν παροικήσαντα καλῶς·
καὶ τὴν προθύμως συμπα-
ροικήσασαν· τὸν τῷ κυρίῳ προσ-
θέμενον· καὶ τὴν κύριον τὸν
ἑαυ τῆς ἄνδρα καὶ προσαγο-
ρεύουσαν καὶ νομίζουσαν· καὶ
μάρτυρος τι διὰ τοῦτο δικαιω-
θεῖσαν· ὧν ἡ ἐπαγγελία
καὶ ὧν ὁ Ἰσαάκ· ὧν τὸ ἐπαί-
τοις· καὶ ὧν τὸ δώρημα· ἧς
ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς ἐξαμη-
τε καὶ ὁ διγνοσάσης· καὶ παρ᾽
ἧς ὁ τύπος τοῦ καλῶς ποιμαί-
νεσθαι· διὰ τὸ φυγεῖν τὰ εἴδω-
λα γνησίων· εἶτα φυγα-
δεύειν δαίμονας· καὶ ἧς τὸ
μὴ ἄλλων ποτὲ κοινωνῆσαι
τοῖς ἐξ εἰδώλων· τὴν ὁμό-
τιμον καὶ ὁμόφρονα καὶ ὁμό-
ψυχον· ἢ τὴν ἀρετῆς
καὶ τῆς πρὸς θεὸν οἰκειώσεως ἢ τῆς
σαρκὸς συζυγίαν· ἴσον μὲν
μήκει βίου καὶ πολιαῖς ἴσον δέ,

φρονήσει καὶ λάμπει καὶ
ἀλλήλοις ἁμιλλωμένοις·
καὶ τῶν λοιπῶν ὑπεραίρον-
τας· πρὸς μὲν ὀλίγα κατε-
χομένους, καὶ περὶ τῆς δια-
ζεύξεως· ὧν ἐγὼ ὁ κόσμος·
καὶ ὧν, ὁ κόσμος· ὁ μέν, ὑπο-
ρώμενος, ὁ δὲ προτιμώ-
μενος· ὧν τὸ ἀπόπλουν ἐστί,
διὰ τὴν καλλίστην πραγματείαν·
τὰ μὲν τῇδε διαστϋόντων,
τὰ δὲ ἐκεῖθεν ἀντωνουμέ-
νων· ὧν βραχὺ μὲν τὸ τῆς
ζωῆς ταύτης λείψανον· καὶ
ὅσον ὑπελείφθη τῇ εὐσεβεί-
α· πολλὴ δὲ ἡ ζωὴ καὶ μα-
κραίων ἣν προσκεκλήκα-
σιν· εἰ μὴ ἐπεραιώσω τοῖς
περὶ αὐτῶν λόγοις· οἱ καλῶς
καὶ δικαίως ἀμφοτέροις
τοῖς γένεσι μεμερίσθησαν·
ὁ μέν, ἀνδρῶν εἶναι κόσμος·
ἡ δέ, γυναικῶν· καὶ οὐ κόσμος
μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀρετῆς ὑπό-
δειγμα· παρὰ τούτων γὰρ
Γοργονία καὶ τὸ εἶναι καὶ
τὸ εὐδοκιμεῖν· ἐντεῦθεν αὐτῇ
τὰ τῆς εὐσεβείας σπέρματα·
παρὰ τούτων καὶ τὸ ζῆν σπουδαίως·
καὶ τὸ ἀπηθεῖν ἵλεω μετὰ
τῶν χρηστοτέρων ἐλπίδων·
καλὰ μὲν δὴ καὶ ταῦτα ἐστὶ καὶ οἷα
μὴ πολλοῖς ῥᾳδίως, τῶν ἐπ' ἀ-
γενεία μέγα κομώντων καὶ
φυσωμένων τοῖς ἄνωθεν·

εἰ δὲ δεῖ φιλοσοφώτερον
καὶ ὑψηλότερον περὶ αὐτῆς
διαλαβεῖν, Γοργονίᾳ πα-
τρὶς μέν, ἡ ἄνω Ἱερουσαλήμ· ἡ μὴ
βλεπομένη, νοουμένη δὲ
πόλις· ἐν ᾗ πολιτευόμε-
θα· καὶ πρὸς ἣν ἐπειγόμε-
θα· ἧς πολίτης Χριστός· καὶ
συμπολῖται, πανήγυρις
καὶ ἐκκλησία πρωτοτόκων
ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς
καὶ περὶ τὸν μέγαν πολιστὴν
ἑορταζόντων τῇ θεωρίᾳ
τῆς δόξης· καὶ χορευόντων
χορείαν τὴν ἀκατάλυτον.
εὐγένειαν δέ, ἡ τῆς εἰκό-
νος τήρησις· καὶ πρὸς τὸ ἀρχέ-
τυπον ἐξομοίωσις· ἣν ἐργά-
ζεται λόγος καὶ ἀρετὴ καὶ
καθαρὸς πόθος· ἀεὶ καὶ μᾶλ-
λον μορφῶν τὰ κατὰ Θεόν· τοὺς
γνησίους τῶν ἄνω μύστας·
καὶ τὸ γινώσκειν ὅθεν καὶ τί-
νος, καὶ εἰς ὃ γεγόναμεν.

Οὕτως ἐγὼ περὶ τούτων γι-
νώσκω· καὶ διὰ τοῦτο εὐ-
γενεστέραν τῶν ἀφ' ἡλίου
ἀνατολῶν τὴν ἐκείνης
φημὶ καὶ οἶδα καὶ ὀνομά-
ζω· κρείττων ἢ κατὰ τοὺς
πολλοὺς εὐγενείας καὶ δυσ-
γενείας κανόνι καὶ στάθμῃ
χρώμενος· καὶ ἐχάρμασι, ἀλ-
λὰ τρόπῳ τινὶ ταῦτα χαρα-
κτηρίζων· οὐδὲ κατὰ φατεί

κρίνησ τοὺς ἐπαινουμένους
ἢ ψεγομένους, ἀλλὰ καθ' ἕ-
καστον εἶδος. εἰ δὲ ὁ λό-
γος ὥσπερ τῶν ἐκείνης καλῶν.
καὶ ἄλλος ἄλλο τι. συνεισφε-
ρέτω καὶ βοηθείτω τῷ λόγῳ.
ἐπεὶ μὴ πάντα περιλαβεῖν
δυνατόν· μὴ δὲ τῶν λίαν οὐ-
μαλτῶ καὶ ἀκινὴν καὶ διανοι-
αν· σωφροσύνην μὲν γὰρ το-
Σοῦτον διήνεγκεν· καὶ τοσοῦ-
τον ὑπερῆρε τὰς καθ' αὐ-
τὴν ἁπάσας· ἵνα μὴ λέγω
τὰς παλαιάς. ὧν ὁ πολὺς
ἐπὶ σωφροσύνῃ λόγος,
ὥστε τεθεῖσθαι ταύτα διη-
ρημένου περὶ τοῦ βίου.
γάμου λέγω καὶ ἀγαμίας.
καὶ τῆς μὲν, οὔσης ὑψηλο-
τέρας· τοῦ δὲ, ταπεινο-
τέρου καὶ ἀσφαλεστέρου· ἀμ-
φοτέρων φυγοῦσα τὸ ἀειδὲς.
ὅσον κάλλιστόν τε ἐστὶν ἐν ἀμ-
φοτέροις, ἐκλέξασθαι καὶ
εἰς ἓν ἀγαγεῖν. τῆς μὲν, τὸ ὕ-
ψος· τοῦ δὲ, τὴν ἀσφάλειαν.
καὶ γενέσθαι σώφρων ἄτυφος·
τῷ γάμῳ τὸ τῆς ἀγαμίας
καλὸν κεράσασα. καὶ δείξα-
σα ὅτι μὴ τὸ ἕτερον τούτων. ἢ
θεῷ πάντως. ἢ κόσμῳ συνδεῖ
καὶ διΐστησι πάλιν. ὥστε τὴν
τὸ μὲν, πάντη φευκτὸν κατὰ
τὴν ἰδίαν φύσιν· τὸ δὲ, τε-
λείως ἐπαινετόν· ἀλλὰ νοῦς

ἐστὶν ὁ καὶ γάμον καὶ παρθε-
νίαν καλῶς ἐπιστατῶν. καὶ
ὥσπερ ὕλη ταῦτα τῷ τεχνί-
τῃ λόγῳ ῥυθμίζεται καὶ δη-
μιουργεῖται πρὸς ἀρετήν.
οὐ γὰρ ἐπεὶ σαρκὶ συνῳκίσθη,
διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη τοῦ πνσ.
οὐδ' ὅτι κεφαλὴν ἔσχε τὸν ἄν-
δρα, διὰ τοῦτο τὴν πρώτην
κεφαλὴν ἠγνόησεν· ἀλλ' ὀλί-
γα λειτουργήσασα κόσμῳ
καὶ φύσει. καὶ ὅσον ὁ τῆς σαρ-
κὸς ἐβουλήθη νόμος· μᾶλλον
δὲ ὁ τῆς σαρκὸς ταῦτα νομοθε-
τήσας, θῷ τὸ πᾶν ἑαυτὴν κα-
θιέρωσεν. ὃ δὲ, κάλλιστον
καὶ σεμνότατον, ὅτι καὶ
τὸν ἄνδρα πρὸς ἑαυτὴν
ἐποιήσατο· καὶ οὐ δεσπότην
ἀγνώμονα, ἀλλ' ὁμόδουλον
ἀγαθὸν προσεκτήσατο. οὐ
Μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ τὸν τοῦ σώ-
ματος καρπόν· τὰ τέκνα
λέγω. καὶ τέκνα τέκνων
καρπὸν τοῦ πνς ἐποιήσατο·
γένος ὅλον καὶ οἰκίαν ὅλην,
ἀντὶ μιᾶς ψυχῆς θῷ καθα-
γνίσασα καὶ ποιήσασα καὶ
γάμον ἐπαινετόν, διὰ τῆς
ἐν γάμῳ ἀρεσκείας. καὶ
τῆς καλῆς αὐτῆς θεῷ καρπο-
φορίας. ἑαυτὴν μὲν ἕως
ἔζη, ὑπόδειγμα καλοῦ παντὸς
τοῖς ἐξ αὐτῆς προθεῖσα·
ἐπεὶ δὲ προσεκλήθη. τὰ

θέλημα τῷ οἴκῳ μετὰ τὴν
ἡμᾶς τελευτὴν ποιοῦσα, σπουδάζων
παραινέσειν. ὁ μὲν γὰρ θεῖος
Σολομών, ἐν τῇ παιδαγωγικῇ
σοφίᾳ ταῖς παροιμίαις, ἐ-
παινεῖ καὶ οἰκουρίαν γυναι-
κὸς καὶ φιλανδρείαν· καὶ
ἀντιτίθησι τῇ ἔξω περι-
πλανωμένῃ καὶ ἀκρατεῖ τῷ
καὶ ἀτίμῳ· καὶ τιμίων ψυ-
χῶν ἀγρευούσῃ· ὑπὸ πορνικοῖς
καὶ σχήμασι καὶ ὀνόμασι, τὴν
ἔσω καλῶς ἀναστρεφομένην
καὶ ἀνδριζομένην τὰ γυναι-
κός· πρὸς ἄτρακτον μὲν ἀπ-
τὰς χεῖρας ἐρειδοῦσαν· καὶ
δισσὰς τῷ ἀνδρὶ χλαίνας
παρασκευάζουσαν· ὠνου-
μένην δὲ κατὰ τὸν καιρὸν γεωρ-
γίον· σιτηγοῦσαν δὲ καλῶς
τοῖς οἰκέταις· πλήρει δὲ
τραπέζῃ τοὺς φίλους δεξι-
ουμένην· καὶ τἆλλα ὅσα τὴν
σώφρονα καὶ φιλεργὸν ἐκεῖ-
νος ἀνυμνήσας. ἐγὼ δὲ εἰ
ἀπὸ τούτων ἐπαινοίην τὴν
ἀδελφήν, ἀπὸ τῆς σκιᾶς ἂν
ἐπαινοίην τὸν ἀνδριάντα·
ἢ ἀπὸ τῶν ὀνύχων τὸν λέοντα,
παρεὶς τὸ μείζω καὶ τελειό-
τερα. τίς μὲν, ἦν φαίνεται
Μᾶλλον ἀλεία. τίς δέ, ἢ τοῦ ἐμ-
φανῆ· καὶ ἀπρόσιτον ἐτήρη-
σεν ἑαυτὴν ἀνδρῶν ἀρρένων ὄψεσιν.
τίς μᾶλλον ἐγὼ ὡς μεγάλα ἐτη

φειδώς τε καὶ φαιδρότητος.
ὡς μήτε τὸ κατηφὲς ἀπάν-
θρωπον δοκεῖν, μήτε τὸ ἁπα-
λὸν ἀκόλαστον· ἀλλὰ τὸ μέν,
σεμνόν· τὸ δὲ ἥμερον· καὶ
ὅρον τοῦ τεῖμαι κοσμιότητος,
κραθέντος τοῦ φιλανθρώπου τῷ
ἀναστήματι. ἀκουέτωσαν
γυναικῶν ὅσαι λίαν ἐπιδεικ-
καὶ καὶ περίθυμοι, καὶ τὸ κά-
λυμμα τῆς αἰδοῦς ἀτιμά-
ζουσαι. τίς μὲν οὕτως ὀφθαλ-
μὸν ἐσωφρόνισεν· τίς δὲ
τοσοῦτον γέλωτος κατεγέ-
λασεν, ὡς μηδὲ δοκεῖν ἐκεί-
νη καὶ ὅρ μὴ μειδίαμα τὸ σ.
τίς μᾶλλον ἀκοαῖς θύρας ἐπέ-
θηκεν· τίς δὲ τοῖς θείοις λό-
γοις ἤνοιξε μᾶλλον· τίς νοῦν
ἐπέστησεν ἡγεμόνα γλώττῃ·
καὶ κλεῖν τὰ τοῦ θεοῦ δικαιώ-
ματα. τίς τὸ ἔξιν οὕτως ἐστεί-
λατο χείλεσιν· εἴπω καὶ τοῦ-
το βούλεσθε τῶν ἐκείνης καλῶν;
ὅ, τι μέν, οὐδενὸς ἄξιον· οὐ-
δὲ ὅσαι σώφρονος ἀληθῶς
καὶ κόσμιαι τὸν τρόπον. μέ-
γα δὲ δοκεῖν πεποιήκασιν
αἰτίαν φιλοκοσμίαι καὶ φιλο-
καλοι. καὶ οὐδὲ λόγων κατα-
ρόμεναι, τῶν τοιούτων ἐκ-
πεσόντων. οὐ χρυσὸς
Ἐκείνην ἐκόσμησεν· οὐ τέχνη
συνθεὶς εἰς κάλλος πλο-
κίαμ· οὐ ξανθαὶ πλοκαμίδες

διαφαινόμεναί τε καὶ ὑπο-
φαινόμεναι· καὶ βοστρύχων
ἑλίκων καὶ σοφίσματα· οἷον
ὁ ποιούντων τὴν τιμίαν κε-
φαλὴν ἀτίμω θέατρα· οὐκ ἐσθῆ-
τος περιρρεούσης καὶ διαφα-
νοῦς πολυτέλεια· οὐ λίθων
αὐγαὶ καὶ χλιδαὶ τὸ χρωννῦσαι
τὸν πλησίον ἀέρα καὶ τὰς
μορφὰς περιλάμπουσαι· οὐ
ζωγράφων τέχνη καὶ γοητεύ-
ματα· καὶ τὸ ὤνιον κάλλος·
καὶ ὁ κάτωθεν πλάστης ἀντι-
δημιουργῶν· καὶ κατηγορῶν
κρύπτων τὸ τοῦ θεοῦ πλάσμα ἐπι-
βούλοις χρώμασι καὶ διὰ τῆς
τιμῆς αἰσχύνων· καὶ προστι-
θεὶς τὴν θείαν μορφὴν εἴδω-
λον πορνικὸν λίχνοις ὄμμα-
σιν, ἵνα κλέψῃ τὸν νόθον κάλ-
λος τὴν φυσικὴν εἰκόνα, τη-
ρουμένην θεῷ καὶ τῷ μέλλοντι.

Ἀλλὰ πολλοὺς μὲν ᾔδει καὶ παν-
τοίους γυναικῶν κόσμους τῆς
ἔξωθεν· τιμιώτερον δὲ οὐδέ-
μα τοῦ ἑαυτῆς τρόπου· καὶ
τῆς ἔνδον ἀποκειμένης ἀπο-
κειμένης λαμπρότητος. ἓν
μὲν ἐρυθρὸς ἐκείνῃ φίλον,
τὸ τοῦ αἰδοῦς. μία δὲ λευκό-
της, ἡ παρὰ τῆς ἐγκρατεί-
ας. τὰς δὲ γραφὰς καὶ ὑπο-
γραφὰς καὶ τοὺς ζῶντας πί-
νακας· καὶ τὴν ῥέουσαν εὐμορ-
φίαν, ταῖς ἐπὶ θεάτρων παρῆ-
κε καὶ τῶν τριόδων· καὶ ὅσαις
αἰσχύνη καὶ ὄνειδος τὸ αἰσχύνε-
σθαι. τῆς δὲ φρονήσεως καὶ
τῆς εὐσεβείας, εἴπερ ὅσον τις
δεῖ ἐφίκοιτο λόγος, εἰ πολ-
λὰ δεῖ εὑρεθῇ τὰ παραδείγματα
τά· πλὴν τῶν ἐκείνης καὶ κα-
τὰ σάρκα καὶ κατὰ πνεῦμα προγόνων·
πρὸς οὓς μόνους ὁρῶσα· καὶ
ὧν οὐδὲν ἐλαττουμένη τὴν
ἀρετήν, ἐν τούτῳ καὶ μόνον
ἡττᾶτο καὶ πάνυ προθύμως,
ὅτι περ ἐκείνων τὸ ἀγαθὸν· κα-
κείνους εἶχεν καὶ ᾔδει καὶ ὁ-
μολόγει τῆς οἰκείας ῥίζαν αὐτῆς.

Τί μὲν τῆς διανοίας ἐκείνης ὀ-
ξύτερον· ἥν γε καὶ κοινὴν
σύμβουλον οὐχ οἱ ἐκ γένους
μόνον· οὐδ' οἱ ἐκ τοῦ αὐτοῦ
λαοῦ καὶ τῆς μιᾶς μάνδρας,
ἀλλὰ καὶ οἱ κύκλῳ πάντες ἐ-
γίνωσκον εὐστοχώτερον· τί
δὲ τῆς σιωπῆς συνετώτερον·
ἀλλ' ἐπειδήπερ σιωπῆς ἐμνήσθην,
τὸ ἰδιαίτατον ἐκείνης καὶ γυ-
ναιξὶ πρεπωδέστατον, καὶ τῷ
παρόντι καιρῷ χρησιμώτα-
τον· τίς μᾶλλον ἔγνω τὰ τοῦ θεοῦ
μαθημάτων ἔκ τε τῶν θείων λογίων,
καὶ τῆς οἰκείας συνέσεως· τίς
δὲ ἧττον ἐφθέγξατο, ἐν τοῖς
γυναικείοις ὅροις τῆς εὐσε-
βείας μείνασα. ὅ δ' οὐ τῶν

Φιλεῖ τήν γε ἀληθῶς εὐσεβεῖν
ἐγνωκέναι, οὐ καλὴ μόνον κἂν

ἀπληστία· τίς μὲν ἀναθήμα-
σιν οὕτω ναὸν ἐκόσμη-
σεν· ἄλλος τε καὶ τὸν οὐ-
κ οἶδα εἰ μετ᾽ ἐκεῖνον κοσμη-
θησόμενον· μᾶλλον δέ, τίς
οὕτω ναὸν ἑαυτὸν τῷ θεῷ
ζῶν παρέστησεν· τίς δὲ το-
σοῦτον ἐξήλασεν ἱερέας· ἄλ-
λος τε, καὶ τὸν ἐκείνης τῆς
εὐσεβείας συναγωνιστὴν καὶ
διδάσκαλον· οὗ τὰ καλὰ
σπέρματα· καὶ ἡ καθιερωμένη
τῶν τέκνων τῷ θεῷ συζυγή·
τίς δὲ τὸν οἶκον ἑαυτῆς
μᾶλλον προσέθηκε τοῖς ζῶσι
κατὰ θεόν· τὴν καλλίστην διαδεί-
ωσιν καὶ πλουτίζουσαν· τὸ
ὃ τούτου μεῖζόν ἐστι· τίς οὕ-
τως ἐσεμνύνετο, τῇ αἰδοῖ, τὸ
τοῖς κατὰ θεὸν διαβήμασι· τὸ
τὰ ἐπὶ τούτοις· τίς μὲν οὕτως
ἔδειξεν ἀπαθέστερον ἐν τοῖς
πάθεσι· τίς δὲ συμπαθεστέ-
ραν ψυχὴν τοῖς κάμνουσι· τίς
χεῖρα δαψιλεστέραν τοῖς δε-
ομένοις· ὡς ἔγνωτε καὶ τὰ τοῦ
Ἰὼβ ἄν, ἐπ᾽ αὐτῷ θαρρήσας
καλλωπισαίμην· θύρα δὲ
Αὐτῆς παντὶ ἐλθόντι ἠνέῳ-
κτο· ἔξω δὲ οὐκ ηὐλίζετο
ξένος· ὀφθαλμὸς ἦν τυ-
φλῶν· ποὺς δὲ χωλῶν· μήτηρ
δὲ ὀρφανῶν· τίς δὲ εἰς χή-
ρας εὐσπλαγχνίας· τί χρὴ μεῖ-
ζον εἰπεῖν, ἢ ὅτι μὴ χήρα κλη-

θῆναι καρπὸν ἡ μέγα κατά· κοι-
νὸν μὲν ἦν ἐκείνης ὁ οἶκος τοῖς
πενομένοις ἀφ᾽ αἵματος κα-
ταγώγιον· κοινὰ δὲ τὰ ὄντα
πᾶσι τοῖς δεομένοις, οὐχ ἧττον,
ἢ ἑκάστοις τὰ ἑαυτῶν· ἐσκόρ-
πισεν, ἔδωκε τοῖς πένησι·
καὶ διὰ τὸ τῆς ἐπαγγελίας
ἄπιστον καὶ ἀψευδέστατον·
πολλὰ ταῖς ἐκεῖθεν ληνοῖς
ἐναπέθετο· πολλάκις καὶ διὰ
πολλῶν τῶν εὐπαθέντων ἐδε-
ξιώσατο· καὶ τὸ κάλλιστον, ὅ-
τι μήτε δοκεῖν παρ᾽ αὐτῇ πλεῖ-
ον τῆς ἀληθείας· ἀλλ᾽ ἐν τῷ
κρυπτῷ πολλὰ καλῶς ἐγεώρ-
γει τῷ βλέποντι τὰ κρυπτὰ
τὴν εὐσέβειαν· πάντα τοῦ
Κοσμοκράτορος ἥρπασε· πάν-
τα μετήνεγκεν εἰς τὰς ἀσφα-
λεῖς ἀποθήκας· οὐδὲν ἀφῆ-
κε τῇ γῇ, πλὴν τοῦ σώματος·
πάντων ἠλλάξατο τὰς ἐκεῖθεν
ἐλπίδας· ἕνα τοῖς παισὶ πλοῦ-
τον ἀφῆκε, τὴν μίμησιν καὶ
τὴν ἐπὶ τούτοις φιλοτιμί-
αν· καὶ οὐ τὰ μὲν τῆς μεγαλο-
ψυχίας τοιαῦτα, καὶ οὕτως
ἄπιστα· τὸ δὲ σῶμα καθῆκε
τῇ τρυφῇ καὶ ταῖς ἀκαθέκτοις
τῆς γαστρὸς ἡδοναῖς, τῷ λυσσῶν-
τι κυνί· καὶ παραλύτῳ· ὥσπερ
θαρροῦσα ταῖς εὐποιΐαις, ὃ πά-
σχουσιν οἱ πολλοί, τοὺς εἰς
τοὺς πένητας εὐσπλαγχνίας τὸ

τρυφᾶν δὲ ζωμούμενοι· καὶ
οὐ καλῶς τὸ καλλωπιζόμενοι·
καλοῦ δὲ τὸ φαῦλον ἀντιλαμ-
βάνοντας· ἢ νηστείαις μὲν
τὸν χοῦν καταπαλαίσειν· ἑτέ-
ρῳ δὲ τὸ τῆς χαμευνίας πο-
ρίσαι φάρμακον· ἢ τοῦ το-
μὲν, ἐξευρεῖν τῇ ψυχῇ τὸ βο-
ήθημα· ὕπνον δὲ μέτρον
Τιμὸς ἢ τὸ μὲν ἐπέθηκεν· ἢ τοῦ
το μὲν, ~~ἐξευρεῖν τῇ ψυχῇ τὸ βο-~~
~~ήθημα· ὕπνον~~ ἐνομοθέτη-
σεν ὡς παρὰ σώματος· ἐκλή-
θη δὲ εἰς γάμον ἑτέρων πολυ-
χιζόντων ἐν ὀρθῷ σώματι.
ὃ μάλιστα φιλοσοφῶν ἀνδρῶν
ἀγώνισμα· καὶ τοῦτο μὲν, ἀπὸ
γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν σωφρο-
νῶν γενναιοτάτων ἀνδρει-
κώτερα· ψαλμῳδίας δὲ το-
μον ἐμφέρονα· ἢ θείων λογί-
ων ἐντεύξειν· ἢ ἀναπτύξειν·
ἢ μὴ ἥκιστα εὔκαιρον· ἢ κλίσιν
γονάτων κατὰ τὸ σκληρὸν τῶν.
καὶ ὥσπερ τῷ ἐδάφει συμπε-
φυκότων· ἢ δακρύων ῥύπ-
καθάρσιον· ἢ καρδίᾳ ζωτε-
τειμμένῃ καὶ πνεύματι ταπεινώ-
σεως. ἢ εὐχὴν ἀδιάλειπτον θεῖον
καὶ νοῦν ἀπλανῆ καὶ μετάρ-
σιον· ταῦτα πάντα ἢ τούτων
τι. ἔστιν ὅστις ἀνδρῶν ἢ γυ-
ναικῶν ἐκείνην ὑπερβεβηκέ-
ναι καυχήσαιτο. ἀλλὰ ἐκεῖνο
Μέγα μὲν εἰπεῖν, ἀληθὲς δέ,

ὅτι τοῦ μὲν, ἐζήλου τῶν κα-
λῶν· τοῦ δὲ, ἦν ζῆλος· καὶ
τὸ μὲν, εὗρε· τὸ δὲ, ἐνίκησε·
καὶ εἰ καθ' ἕν τι τούτων ἔλατ-
τον ἂν ἁμιλλώμενον· ἀλλὰ τῷ
γε μιᾷ, τὰ πάντα συλλαβεῖν
πάντων ἐκράτησεν· οὕτω μὲν,
τὰ πάντα κατορθώσασα ὡς
οὐδὲ εἷς ἄλλος ἕν, καὶ μετρίως·
οὕτω δὲ εἰς ἄκρον ἕκαστον,
ὥς τε καὶ ἀντὶ πάντων ἓν ἐξαρ-
κεῖν καὶ μόνον. ὢ πιναροῦ
σώματος καὶ ὑπὲρ σώματος,
ὃ ἐπὶ μόνον ἀπανθοῦντος. ὢ
ψυχῆς διακρατούσης τὸ σῶ-
μα καὶ δίχα τροφῆς ὡς παρ-
άϋλον· μᾶλλον δὲ σώματος
βιασαμένου μὲν νεκρωθῆναι ὥσ-
περ τῆς διαζεύξεως, ἵν' ἐ-
λευθερίαν λάβῃ ἡ ψυχή· καὶ
μὴ παραποδίζηται ταῖς αἰσθή-
σεσιν. ὢ νυκτῶν ἀΰπνων·
καὶ ψαλμῳδίας· καὶ στάσεως
ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀπο-
ληγούσης. ὢ Δαυίδ, τοῖς
σοῖς στίχοις μόνον ψυχαῖς οὐ μα-
κρὰ μελῳδήσας. ὢ μελῶν
ἁπαλότητος ἐπὶ γῆς ῥιπτου-
μένων, καὶ παρὰ τὴν φύ-
σιν τραχυνομένων. ὢ πη-
γαὶ δακρύων σπειρομένων
ἐκ θλίψεως, ἵν' ἐν ἀγαλλι-
άσει θερίσαιεν. ὢ βοῆς νυ-
κτερινῆς νεφέλας διερχο-
μένης καὶ φθανούσης πρὸς

τὸν οἰκεῖον τόπον· ὦ θεῖον μυστήριον τῆς πίστεως·
καὶ ὦ ὢν καταλαμβάνεσθαι μὲν οὐκ ἐπι-
γινώσκων, διὰ ἐπιθυμίαν εὐχῆς·
καὶ κρυπτόμενον· καὶ ... ετῶν· τὸ
βερον τῶν· καὶ χαλάκης· καὶ
ἀσωτείας· ὦ γυναικεία φύ-
σις, τὴν ἀνδρείαν νικήσα-
σα, διὰ τὸν κοινὸν ἀγῶνα
τῆς σωτηρίας· καὶ σώματος δια-
φορὰν οὐ ψυχῆς, τὸ θῆλυ
καὶ τὸ ἄρρεν ἐλέγξασα· ὦ
Τῆς μεγάλου τρόπον ἁγνείας.
καὶ τῆς νύμφης Χριστοῦ ψυχῆς·
ἐν καθαρῷ νυμφῶνι σώ-
ματι· ὦ πικρᾶς γεύσεως·
καὶ Εὔας μὲν καὶ γεύσεως, καὶ
ἁμαρτίας· καὶ ὄφεως πλάνης·
καὶ θανάτου τῇ ἐκείνης ἐγκρα-
τείᾳ μεμνημένα. ὦ Χριστοῦ
κενώσεις καὶ δούλου μορφῆς
καὶ παθήματα τῇ ἐκείνης
νεκρώσει τετιμημένα· ὦ
πῶς σοι καταριθμήσομαι
τὰ ἐκείνης ἅπαντα· ἢ τὰ
πλείω παρείς, ζημιώσω τοὺς
ἀγνοοῦντας· ἀλλά μοι καλὸν
ἤδη περαθῆναι τῆς εὐσε-
βείας καὶ τὰ ἐπίχειρα. καὶ
γάρ μοι ποθεῖν πάλαι δοκεῖ τε·
καὶ ζητεῖν ἐν τῷ λόγῳ οἱ τὰ
ἐκείνης καλῶς εἰδότες. οὐ
τὰ παρόντα μόνον· οὐδὲ ὅσο-
ν ὧν ἐκεῖθεν ἀπαλλάττει· ἀκρι-
τῷ καὶ διανοίας, καὶ ἀκοῆς
ἀγνοίας καὶ ὄψεως· ἀλλὰ τὰ

οἷς ὑπ' τοῦθεν αὐτὴν ὁ δίκαι-
ος μισθαποδότης ἠμείψα-
το· ἐπεὶ καὶ τοῦτο ποιεῖ, πολ-
λάκις εἰς οἰκοδομὴν τῶν ἀ-
πίστων τοῖς μικροῖς τὰ μεγά-
λα πιστούμενος, καὶ τοῖς
ὁρωμένοις τὰ μὴ ὁρώμενα.
ἐρῶ δέ· τὰ μὲν γνώριμα
τοῖς πᾶσι· τὰ δὲ ἀπόρρητα
τοῖς πολλοῖς· καὶ τοῦτο ἐκεί-
νης φιλοσοφησάσης· τὸ
μὴ καλλωπίζεσθαι τοῖς χα-
ρίσμασιν. ἴστε τὰς μανί-
ας ἡμιόνου· καὶ τὴν συμφο-
ρὰν τοῦ ὀχήματος· καὶ τὴν
ἀτοπίαν τὴν ἐκείνης περιτρο-
πήν· καὶ τὴν ἄτοπον ἕλξιν·
καὶ τὰ πονηρὰ συντρίμματα·
καὶ τὸ γενόμενον ἐνταῦθα
σκάνδαλον τοῖς ἀπίστοις·
εἰ οὕτω δίκαιοι παραδίδον-
ται· καὶ τὴν ταχεῖαν τῆς
ἀπιστίας διόρθωσιν. ὅτι
πάντα συντριβεῖσα καὶ συμ-
πεῖσα, καὶ ὀστᾶ καὶ μέλη· καὶ
ἀφανῆ καὶ φαινόμενα· καὶ
οὐδ' ἑτέρων ἄλλον πλὴν τοῦ
παραδόντος ἠνέσχετο· ὁμι-
λεῖν καὶ ὄψιν ἀνδρῶν αἰδου-
μένη· καὶ χεῖρας· τὸ γὰρ κόσμι-
ον καὶ τοῖς πάθεσι διεσώσα-
το· ὅμως δὲ καὶ τὴν ἀπολογί-
αν ζητοῦσα, παρὰ τοῦ ἐνταῦθα
παθεῖν συγχωρήσαντος· οὔτε
παρ' ἄλλου τινός, ἢ ἐκείνου

τῆς ἀσεβείας συνῆγεν· ὡς μὴ μᾶλλον ἐπὶ τῷ πάθει πληγῆναί τινας, ἢ ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς ὑγείας καταπλαγῆναι. Καὶ διὰ τοῦτο δόξαι συμβῆναι τὴν τραγῳδίαν, ἵν' ἐνδοξασθῇ τοῖς πάθεσι· παθόντος

Μὲν ὡς ἀληθῶς· ἰαθέντος δὲ ὑπ' αὐτοῦ. Καὶ διήγημα διοίσω τοῖς ὕστερον· μεῖζον μὲν εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἐν τοῖς πάθεσι πίστεως, καὶ τῆς πρὸς τὰ δεινὰ καρτερίας· μεῖζον δὲ τῆς τοῦ θεοῦ περὶ τοὺς τοιούτους φιλανθρωπίας. Τὸ γὰρ ὅταν, ὅταν πέσῃ οὐ καταραχθήσεται· περὶ τοῦ δικαίου καλῶς εἰρημένον, προσετέθη καινότερον· τὸ κἂν καταρραγῇ, ταχέως ὀρθωθήσεται καὶ δοξασθήσεται. εἰ γὰρ παρὰ τὸ εἰκὸς ἔπαθεν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τὸ εἰκὸς ἐπανῆλθε πρὸς ἑαυτόν, ὡς μὴ κρουνηλατῆναι τῇ ὑγείᾳ τὸ πάθος. Καὶ περιφανέστερον ἀναγενᾶσθαι τὴν ὑπερ ἀπειλὴν ἢ τὴν πληγήν. ὢ συμφορᾶς ἐπαινουμένης, καὶ θαυμασίας. ὢ πάθους ἀπαθείας ὑψηλοτέρου. ὢ τοῦ πτώματος· ἕξει καὶ μετεώρισε καὶ ὕψωσε· φέροντος μὲν εἰς μεῖζον καὶ μυστικώτερον· ὥσπερ οὖν ἤνεγκεν. ἔχει τὸν

δὲ τῆς ταύτης ἁρμόζοντος πάθεσι· τοῦτο μὲν οὖν ὁπόσοις πρόδηλον καὶ τοῖς πόρρωθεν· ἐπεὶ καὶ εἰς πάντας τὸ θαῦμα διῆλθε· καὶ ἐν ταῖς πάντων γλώσσαις καὶ ἀκοαῖς τὸ διήγημα, μετὰ τῶν ἄλλων τοῦ θεοῦ θαυμασίων τε καὶ δαιμονίων. τὸ δὲ κωμῳδούμενον τοῖς πολλοῖς καὶ κρυπτόμενον διὰ τὴν ἐπίπονον φιλοσοφίαν καὶ τὸ τῆς εὐσεβείας ἄτυφόν τε καὶ ἀκαλλώπιστον. εἴπω καὶ διαιτωμένων ἄριστε καὶ τελεώτατε. ὁ τοῦ ἱεροῦ προβάτου ποιμὴν ἐκείνου. Καὶ τοῦ τὸν παράδεισον λοιπόν· ἐπειδὴ καὶ μόνοι τὸ μυστήριον ἐπιστεύθημεν. Καὶ μάρτυρας ἄλλη λοιπὸν τοῦ θαύματος. εἶτα τί τὸ ἀτελεσθὲν σιωπῇ φυλάξωμεν; ἀλλά μοι δοκεῖ ὥσπερ τότε καιρὸς εἶναι τῆς σιωπῆς, οὕτω νῦν τῆς ἐξαγορεύσεως· οὐ μόνον εἰς τὴν τοῦ θεοῦ δόξαν, ἀλλὰ καὶ εἰς παράκλησιν τῶν ἐν θλίψεσιν. ἔκαμνεν

Αὐτῷ τὸ σῶμα καὶ διέκειτο πονηρῶς. Καὶ ἡ νόσος ἦν, τῶν ἀήθων καὶ ἀλλοκότων· πυρετοὶ μὲν ἀθρόοι παντὸς τοῦ σώματος· καὶ οἱ θορυβούμενοι τῆς καὶ ζέοντες αἱματ.

Εἶτα ἐπιτάσεις τούτου καὶ ἀκμὴ κῆ καὶ συχνείαις ἀποστάσεις· κάρου καὶ μελῶν παραλύσεως. καὶ τοῦτο οὐκ ἐκ μακρῶν τῶν διαστημάτων· ἀλλ' ἦν ὅτε τὸ καὶ λίαν συνεχῶν. καὶ τὸ κακὸν οὐκ ἀνθρώπινον ἐνομίζετο. καὶ οὔτε ἰατρῶν ἤρκουν τέχναι λίαν ἐπιμελῶς διασκεψαμένων περὶ τοῦ πάθους. καὶ καθ' ἕκαστον καὶ συναλλήλοις. οὔτε γονέων δάκρυα πολλὰ πολλάκις δεδυνημένα, οὔτε πάνδημοι λιταὶ καὶ ἱκεσίαι. ἃς ὑπὲρ τῆς ἐκείνης σωτηρίας ἱκανῶς ἐποιοῦντο πᾶς ὁ λαός. καὶ γὰρ ἦν ἅπασι συμπάθεια τὸ ἐκείνης νοσεῖσθαι, ὥσπερ τοῦ μὲν ἀντίον πάθος κοινόν, τὸ τὴν ἀῤῥωστίαν κακοπαθεῖν. τί οὖν ἡ μεγάλη καὶ τῶν μεγίστων ἀξία ψυχή. καὶ τίς ἡ ἰατρεία τοῦ πάθους. ἐνταῦθα γὰρ ἤδη τὸ ἀπόρρητον. πάντων ἀπογνωσθέντων τῶν ἄλλων, ἐπὶ τὸν πάντων ἰατρὸν καταφεύγει. καὶ νυκτὸς ἀωρίαν τηρήσασα. μικρὸν ἐνδούσης αὐτῇ τῆς νόσου, τῷ θυσιαστηρίῳ προσπίπτει μετὰ πίστεως. καὶ τὸν ἐπ' αὐτῷ τιμώμενον ἀνακαλουμένη μεγάλῃ τῇ βοῇ καὶ πάσαις ταῖς κλήσεσι· καὶ πᾶσαν αὐτὸν τῶν πώποτε δυνάμεων ὑπομνήσασα. σοφὴ γὰρ ἐκείνη καὶ παλαιὰς καὶ τὰς νέας. τέλος εὐσεβῆ τινὰ καὶ καλὴν ἀναισχυντίαν ἀναισχυντεῖ. μιμεῖται δὲ

Τοῖς κρασπέδοις Χριστοῦ ξηρανθεῖσαν πηγὴν αἵματος. καὶ τί ποιεῖ. τῷ θυσιαστηρίῳ τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς περιθεῖσα μετὰ τῆς ἴσης βοῆς. καὶ δακρύοις τούτῳ πλουσίοις ὥσπερ τις πάλαι τοὺς πόδας τοῦ Χριστοῦ καταβρέχουσα. καὶ μὴ πρότερον ἀνήσειν, ἢ τῆς ὑγείας τυχεῖν ἀπειλοῦσα. Εἶτα τῷ παρ' ἑαυτῆς φαρμάκῳ τούτῳ, τὸ σῶμα πᾶν ἐπαλείφουσα. καὶ εἴ πού τι τῶν ἀντιτύπων τοῦ τιμίου σώματος ἢ τοῦ αἵματος ἡ χεὶρ ἐθησαύρισεν. ὢ τοῦ θαύματος. ἀπῆλθεν εὐθὺς αἰσθομένη τῆς σωτηρίας. κούφη καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν καὶ διάνοιαν. μισθὸν ἐλπίδος λαβοῦσα τὸ ἐλπιζόμενον. καὶ τῇ τῆς ψυχῆς εὐρωστίᾳ, ἡ μεσμένη τὴν τοῦ σώματος. ταῦτα μεγάλα μέν. οὐ ψευδῆ δέ. τούτοις πιστευέτωσαν ἅπαντες καὶ νοσοῦντες καὶ ὑγιαίνοντες. οἱ μέν, ὡς χρήζοντες ὑγείαν. οἱ δέ, ἀπο

λάβητε. Καὶ ὅτι μὲν κόρεστος
τὸ δίψημα, δηλοῦσι δὲ ὧν ζω-
σης κατὰ τὰ σιγήσασα, μνῶν δὲ κα-
λύψα. καὶ οὐδὲ ἡμῶν ἐδημοσί-
ασεν εὖ ἴστε. εἰ μὴ τις ἔσχε με
φόβος θαυμαστὸς οὗτος κατε-
κρύψαι καὶ πιστοῖς καὶ ἀπι-
στοις. καὶ τοῖς νῦν καὶ τοῖς ὕ-
στερον. τὰ μὲν διὰ τοῦ βίου
τοιαῦτα. καὶ τὰ πλείω παρα-
λελοίπαμεν διὰ τὴν συμμε-
τρίαν τοῦ λόγου, καὶ τοῦ μὴ
δοκεῖν ἀπλείστως ἔχειν πρὸς
τὴν εὐφημίαν. τάχα δ' ἂν
ἀδικοίημεν τελευτὴν ὁσίαν
καὶ περιβόητον, εἰ μὴ καὶ
τῶν ταύτην καλῶν ἐπιμνη-
σθείημεν. καὶ ταῦτα οὕτως
ἐκείνης ποθουμένης τε
καὶ ζητουμένης. μνημονεύσο-
μαι δὲ, ὡς ἂν οἷόν τε ἦ, συν-
τομώτατα. ἐπόθει μὲν τὴν
ἀνάλυσιν, καὶ γὰρ εἶχε πολ-
λὴν πρὸς τὸν καλοῦντα τὴν παρ-
ρησίαν. καὶ τὸ σὺν Χριστῷ εἶναι,
πάντων προετίθει τῶν ὑπὲρ
γῆς. καὶ οὐδεὶς οὕτως ἐρασ-
ματος τῶν λίαν ἐρωτικῶν
καὶ λυσικαθέκτων, ὡς ἐκεί-
νη τὰς πέδας ἀπορρίψασα
ταύτας. καὶ τὴν ἰλὺν ὑπερ-
βᾶσα μεθ' ἧς βιοτεύομεν. με-
τὰ τοῦ καλοῦ καθαρῶς γενέ-
σθαι. καὶ τὸν ἐρώμενον ἀπο-
λαβεῖν ὅλον. προσθήσω

δὲ ὅτι καὶ τὸν βίον ἀσκῶν, οὐ μὴν
μικραῖς ἐλλαμπόμεθα ταῖς
αὐγαῖς, καὶ ὅσον γῆν ὡς σκηνὴν
οὐκ ἐχωρίσμεθα. διαμαρτά-
νειν δὲ οὐδὲ ταύτης τῆς ἐπιθυ-
μίας, οὕτως οὔσης ἐνθέου
καὶ ὑψηλῆς. καὶ ὃ τούτου μεῖ-
ζόν ἐστι, προαπολαύει τοῦ κα-
λοῦ διὰ τῆς προγνώσεως
καὶ τῆς πολλῆς ἀγρυπνίας.
ταύτην εἷς ὕπνος τῶν ἡδί-
στων ἀμείβεται. καὶ ὅ τῆς μυ-
προθεσμίαν λαβοῦσα τὴν ἐκ-
δημίαν. αὕτη μὲν ὑπόγυιον
τὸ τῆς καθάρσεως καὶ τελειώ-
σεως ἀγαθὸν ἦν. ἣν κοινὴν δω-
ρεὰν καὶ βάσιν τοῦ βίου κρηπῖ-
δα, παρὰ Θεοῦ πάντες λαβόν-
τες ἔχομεν. μᾶλλον δὲ πᾶς
ὁ βίος κάθαρσις ἦν αὐτῇ
καὶ τελείωσις. καὶ τὸ μὲν
τῆς ἀναγεννήσεως, ἐκ τοῦ
Πνεύματος. τὸ δὲ ἀσφαλὲς ταύτης,
ἐκ τῶν προβεβιωμένων.
καὶ μόνη σχεδὸν ἵν' εἴπω τολ-
μήσας, σφραγὶς ἀλλ' οὐχὶ χάρι-
σμα ἦν τὸ μυστήριον. ἐν δὲ
τοῖς πᾶσι προσετέθη μὲν ζη-
τοῦσα, τὴν τοῦ ἀνδρὸς τε-
λείωσιν. βούλεσθε γράψω
τὸν ἄνδρα σου τέως; ἄν-
δρος ἐκείνης, καὶ οὐκ οἶδ'
ὅτι πλεῖον εἰπεῖν χρή. ἵν'
ὅλῳ τῷ σώματι θῷ καθιερω-
θῇ καὶ μὴ δὲ ἡμισείας ἀπῇ

θη τε τελεσμένη. μὴ δὲ ὑπο-
λείπειτέ τι τῶν ἑαυτῆς ἀπο-
λαῦ. οὐδὲ ταύτης διαμαρτά-
νει τῆς δεήσεως, παρὰ τοῦ
θελήματος τῶν φοβουμένων
αὐτὸν ποιοῦντος. καὶ εἰς πέ-
ρας ἄγοντος τὰ αἰτήματα· τὰ
ὥσπερ ἅπαντα εἶχεν αὐτῇ
κατὰ νοῦν, καὶ οὐδὲν ἐνδε-
ὲς τῶν ποθουμένων. καὶ
ἡ κυρία πλησίον, οὕτως ἡ διὰ
τῶ θανάτω συσκευάζεται
καὶ τὴν ἐκδημίαν. καὶ πληροῖ
τὸν πόθον τοῦτο μόνον διὰ
τῆς κατακλήσεως. ἐπισκή-
ψασα δὲ καὶ ἀνδρὶ καὶ τέκνοις
καὶ φίλοις ὅσα εἰκός, τὴν
φίλανδρον καὶ φιλότε-
κνον καὶ φιλάδελφον· [illegible]
λαμπρῶς περὶ τῶν ἐκεῖθεν
φιλοσοφήσασα. καὶ πανη-
γύρεως ἡμέραν ποιησαμέ-
νη τὴν τελευταίαν. κοιμᾶ-
ται. πλήρης μὲν, οὖν τῶν κατὰ
ἄνθρωπον ἡμερῶν, ὅτι μὴ δὲ
συνηύχετο ταύτας ἑαυτῇ πο-
νηρὰς εἰδυῖα. καὶ τὰ πολλὰ
μετὰ τοῦ χοὸς καὶ τῆς πλάνης.
τῶν δὲ κατὰ θεὸν καὶ λίαν πλή-
ρης. ὡς οὐκ οἶδα εἰ ῥαδίως
τῶν ἐμπλουτησάντων τῇ πολιᾷ
καταλυσάντων, καὶ πολλὰς
ἐτῶν περιόδους ἀριθμησάν-
των. οὕτως ἐκείνη λύεται,
ἢ προσλαμβάνεται· κρεῖττον

εἰπεῖν, ἢ ἀφίπταται, ἢ μεθορ-
μίζεται. ἢ μικρὸν προαπο-
δημεῖ τοῦ σώματος. ἀλλ᾽ οἷον
με μικροῦ τῶν ἐκείνης προ-
δραμὸν, τάχα δὲ οὐ συνεχω-
ρησάσης ὥσπερ ἐκείνης σ-
πυνικέ, ὃ καὶ τηρήσασα ἀνεβλ-
τὸ θαῦμα. καὶ ἡ μὲν γνωρία.
μέγα μὲν εἰς φιλοτιμίαν
ἐκείνῃ. μέγα δὲ ἡμῖν εἰς ὑπό-
μνησιν ἀρετῆς. καὶ πόθον
τῆς αὐτῆς ἀναλύσεως. καὶ
με φρίκη τις ὑποτρέχει καὶ
δάκρυον ὁμοῦ. μεμνημέ-
νον τοῦ θαύματος. ἐλύετο
μὲν ἤδη καὶ ἀνέπνει τὰ τε-
λευταῖα. καὶ χορὸς περὶ αὐτὴν
οἰκείων τε καὶ ξένων χαριζο-
μένων τὰ προπεμπτήρια.
καὶ μήτηρ γηραιὰ ἐπινεύουσα.
καὶ ψυχῆς σπαραγμὸς, ζηλο-
τυπούσης τὴν ἐκδημίαν.
καὶ φίλτρον ἁπάντων ἀγω-
νία συγκρατῶν. τῶν μὲν
ποθούντων ἀκοῦσαι μνήμης
ἐμπούραμα. τῶν δὲ, ὅτι
φθέγξονται. τολμῶντος
δὲ οὐδενός. καὶ κωφὰ
τὰ δάκρυα. καὶ ἡ τῆς λύ-
πης ὠδὶν ἀθεράπευτος.
οὐδὲ γὰρ ὅσιον ἐδόκει θρη-
νοῖς τιμᾶν τὴν οὕτω χω-
ριζομένην. σιγὴ δὲ βαθεῖα
καὶ τιμή τις ὁ θάνατος. ἡ
δὲ, ἄπνους τε καὶ ἀκίνητος

καὶ ἄφθογγος τὸ φαινόμενον·
καὶ ἡ σιωπὴ τοῦ σώματος,
ἐδόκει παρ᾽ ἄλλοις· οἷον, ἤδη
τῶν φωνητικῶν ὀργάνων
διὰ τὴν τοῦ κινοῦντος ἐκχώ-
ρησιν· ἠρέμα δὲ τῶν χειλέων
κινουμένων αἰσθόμενος ὁ πάν-
τα τηρῶν τὰ ἐκείνης ἐπιμε-
λῶς ποιμήν· διὰ τὸ εὖ παθεῖν σοι
θαῦμα· καὶ παραθεὶς τὰ ὦτα
τοῖς χείλεσιν· τὸ γὰρ θαρρεῖν
εἶχε καὶ παρὰ τοῦ τρόπου καὶ
παρὰ τῆς συμπαθείας, αὐτὸς
ἐξηγήσατο τὸ τῆς ἡσυχίας μυ-
στήριον, ὅτι ποτὲ ἦν καὶ οἷον·
οὐδεὶς ἀπιστήσει τοῦ λέγοντος·
ψαλμωδία τὸ ὑποψαλλόμενον
ἦν· καὶ ψαλμωδίας τῆς ἐξοδί-
ας ῥήματα. εἰ δὲ χρὴ τὸ ἀλη-
θὲς εἰπεῖν, μαρτυρία τῆς παρ-
ρησίας· μεθ᾽ ἧς ἡ εὔδοξος καὶ
μακάριος ὅς τις μετ᾽ ἐκείνων,
ἀναπαύσεται τῶν ῥημάτων·
ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ κοιμηθή-
σομαι καὶ ὑπνώσω· ταῦτα

Ἐψάλλετό σοι καλλίστη γυναικῶν
καὶ συνέβαινεν· καὶ ἡ ψαλ-
μωδία τὸ γινόμενον ἦν·
καὶ μετὰ τῆς ἐκδημίας
ἐπιτάφιος· ὡς καλῶς ἀπὸ
τῶν παθῶν εἰρήνην ἀσπασαμέ-
νη· καὶ τὸν ὀφειλόμενον
τοῖς ἀγαπητοῖς ὕπνον ἀπο-
λαβοῦσα πρὸς τῷ κοινῷ τῆς
κοιμήσεως· ὡς εἰκὸς τὴν
ζήσασαν καὶ ἀπελθοῦσαν ἐν
τοῖς τῆς εὐσεβείας ῥήμα-
σι· κρείττω μὲν οὖν τὰ ἐκεῖ σοι·

Καὶ μακρῷ τιμιώτερα τὰ
παρόντα σοι νῦν ἢ κατὰ τὰ
ὁρώμενα· ἦχος ἑορταζόν-
των· ἀγγέλων χορεῖαι· τά-
ξις οὐρανία· δόξης θεωρία· τῆς
τε ἄλλης καὶ τῆς ἀνωτάτω
τριάδος ἔλλαμψις· καθαρω-
τέρα τε καὶ τελεωτέρα· μη-
κέτι ὑποφευγούσης τὸν δε-
σμιον νοῦν, καὶ διαχεόμε-
νον ταῖς αἰσθήσεσιν, ἀλλ᾽ ὅ-
λης ὅλῳ νοῒ θεωρουμένης
τε καὶ κρατουμένης· καὶ περ-
ιαστραπτούσης ταῖς ἡμε-
τέραις ψυχαῖς ὅλω τῷ φω-
τὶ τῆς θεότητος· ὧν τοσοῦτον
ἀπολαύοις ὅσων ὑπῆρχες
ταῖς ἀπορροίαις, διὰ
τὸ γνήσιον τῆς πρὸς αὐτὰ
νεύσεως. εἰ δέ τίς σοι καὶ
τῶν ἡμετέρων λόγος· καὶ
τοῦτο ταῖς ὁσίαις ψυχαῖς
ἐκ θεοῦ γέρας τῶν τοιούτων
ἐπαισθάνεσθαι, δέχοιο δὴ
τὸν ἡμέτερον λόγον, ἀντὶ
πολλῶν καὶ πρὸ πολλῶν
ἐνταφίων· ὧν καὶ ὀφεί-
λω περὶ σοῦ· καὶ σοὶ μετ᾽ ἐκεῖ-
νον ἀποδιδοὺς κἀγὼ νῦν· ὅπερ
ἐπήγγειλα διηφθὼν ἐπιταφί-
οις μετὰ μὲν εὐθημένην· εἰ δὲ
καὶ ἡ μνήμη τιμήσει τοῖς μεθ᾽

ῶμαι τοῖς ἴσοις, οὐκ ἔχω
λέγειν· πλὴν εἰ μὴ θείη
μέν γε μόνον τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ τι-
μίων· καὶ παροικοῦντες καὶ
κατοικοῦντες· ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
τῷ κυρίῳ ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
νων ἀμήν :-

† Τοῦ εὐτελοῦς διακόνου καὶ
χαρτοφύλακος Θεσσαλο-
νίκης, Ἰωάννου τοῦ Σταυ-
ρακίου· λόγος εἰς τὸν
βίον καὶ τὰ θαύματα τῆς
ὁσίας καὶ μυροβλύτιδος
Θεοδώρας τῆς ἐν Θεσσαλο-
νίκῃ· εὐλόγησον πάτερ·

σοιαι καὶ λόγοι καὶ διηγή-
ματα, μνήμης ὑποτυπώ-
σεις· καὶ ὑποθέσεις ἐγκω-
μίων καὶ πανηγύρεων· πρό-
κειται τοῖς νῦν· καὶ ἡμῖν αὐτὰ πα-
ρόντες ὑποθέσεις πανηγύ-
ρεως καὶ ἑορτῆς ἀφορμήν,
ἢ μᾶλλον εἰπεῖν τελειω-
τικὴ τῶν λόγων πρὸς τὸ κρεῖ-
ττον ἐνέργεια, Θεοδώρα
ἡ πάνυ· ἡ ὁσία ἵν' οὕτως
εἴπω τῆς ἀρετῆς· ἧς τοῖς
ἀσκητικοῖς ἱδρῶσι καὶ ἀ-
γωνίσμασι, ὅλα ῥεύματα
μύρων ἀναπηδεῖ τῆς σο-
λόρμανος, τῶν καθ' ἑκά-

στην θαυμάτων δημοσιεύον-
τα τῶν ἐνεργειῶν· ἐγκωμι-
αστέον οὖν ταύτην, ὡς ἀ-
φορμὴν μὲν τῷ θεοκλήτῳ
λαῷ· ζῆλος δὲ ταῖς θερμο-
τέραις πρὸς τὰ καλὰ ψυ-
χῶν, τοῦ κρείττονος γένοι-
το· εἰ γὰρ καὶ τῆς τῶν ἐγκω-
μίων λαμπρότητος οἱ τὸν
ἄνω κεισμένον βίον ἀπολε-
ξάμενος, ἐπεὶ κεῖνα κα-
τὰ πολλὴν τὴν περιουσίαν
τὺ ... οἷς ἐν· πῶς γὰρ οὐχὶ
εἴ γε τοῖ μὲν ἄνωθεν ἐγεν-
νήθησαν, οὐσίας δὲ τῆς
ὑπεράνω κεισμένης πεφθά-
κασι τὸ ἀκρότατον, καὶ ὡς
μέρη καὶ μέλη τῇ ἀρχικῇ ὁ-
λότητι καὶ αἰτίᾳ τῇ ἄνω
τάττονται ὡς ταῖς ἀρεταῖς
σῶν ἡρμολογήθησαν, ἀλλ'
οὖν σιγῇ καλὸν παρεῖν τὰ τῶν
θεοειδῶν ἀγώνων τε καὶ κα-
μάτων, οἷς τὰ τῶν ἀγγέλων
ἐστέφθη τῶν παλαιῶν γὰρ
παρὰ πατικὰ σοι· ζημία τοῖς
τῶν καλῶν ἐρασταῖς, καὶ
τῆς ἀρετῆς ὡς οὕτως εἰπεῖν
περιφρόνησις· ὅσω καὶ ἄρ-
τι, οἷς ὁ ζῆλος περίεστι τοῖς
τῶν ἀγαθῶν ἐρασταῖς, ἢ μᾶλ-
λον εἰπεῖν διὰ τῶν πόνων βα-
τεῖν ἐθέλειν ἀρεταῖς τοῖς ἐγκω-
μίοις πλατύνεται, τοσοῦ-
τω πρὸς πληθυσμὸν ἐπιτεί-

μεῖσθαι, καὶ πρὸς πλατισμὸν
ἐπεκτείνεται. διὰ τοῦτο
Τῷ τοίνυν σοὶ γραφικῶν τιμὰ
τῶν ἀρετῶν ὁ λόγος τῇ μυρο-
βλύτιδι, ἐπεί περ ἔδοξά τι
μοι χρωματουργῆσαι ταυ-
τὴν τὴν τῆς εἰκονουργίας
τῶν ἀγώνων σου ἐντελεστέραν· καί
γε τὸν λύχνον τῶν ἐγκω-
μίων σου ἅπτοντα κατὰ τὸ δυ-
νατόν, ὡς μὴ ὑπὸ τὸν μόδι-
ον κρύπτοιτο. καί γε τὸ δα-
δίλας τῶν ἀσκητικῶν αὐ-
γῶν φωσφόρων φωταύγημα,
τῆς ἐκκλησίας στηριζέσθω
χει σωρεύων τῷ στερεώματι·
εἰ γὰρ ὁ ταύτην μεγαλώσας θεός,
ὕψωσε μὲν τοῖς τεραστίοις
ὡς σημαίαν ἐπὶ βουνοῦ, ἐ-
δείξε δὲ τοῖς θαύμασιν ἀνα-
βεβηκυῖαν ὡς ἑωσφόρον ἴσως,
πᾶσα ἀνάγκη κροτεῖν αὐτῇ
τὸν αἶνον, καὶ τὰ θεῖα εὖ τα-
θὲν ἐκδιηγεῖσθαι ταύτῃ πρὸ
τοῦ κρείττονος δὴ καὶ σώμα-
τα. καὶ τὰς ἀναβάσεις ὑμνεῖν,
οὐχ ὅσον δὲ ἀξιοπρεπέστε-
ρον ἢ ἀναγκαιότερον. ταῖς
γὰρ ἀφθάρσεσι καὶ στεῦμοσο-
τῶν κρειττόνων οἷον δὴ ἐντα-
κεῖσθαι περιγραφαῖς, ὅλη
γῆς μὲν ὑπερέπταται· οὐ-
ρανοῦ δὲ ἀποτεῖ ποσὸν ὑπερ-
οις ἀτεχνῶς αὐτὰ τὰ σφαι-
ρώματα. ἐπεὶ οὖν οὕτω

ταυτί· καὶ τῶν τῆς μυροβλύ-
τιδος ἤδη καὶ ἐγκωμίων ὁ λό-
γος ἐπαινέσαι κεχειροτό-
νηκεν, εἰσιτέον πρὸς τὸν
ἀγῶνα, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν πρὸς
τὰ τῶν αὐτῆς θαυμάτων
ἀπειροπληθῆ πελάγη, πλα-
στέον κατὰ τὸ δυνατόν· αὐ-
γὰρ οἶδα, ὡς τὴν λογικὴν
μου ὁλκάδα τῇ τῶν ἐγκω-
μίων ταύτης θαλάσσῃ, ἀκυ-
μάντως πελάσειε· τῷ ὄθο-
μην δὲ καλτώσειε κούφως
τῷ πνεύματι. καὶ πρὸς αὐ-
ρᾶν ἀδιενύειν, οὐκ ἐξορ-
μῆσαι θελήσειε φορὸν τῆς
γνώσεως ἢ μᾶλλον τὸν ἄνεμον
ἐπωνς πνεύσασα, ὡς καὶ
τὰ τῆς μηνὸς τοῦ λόγου, ἐπ' ἄ-
κρων ἠρέμα πως τῶν κυμά-
των τῶν ταύτης θαυμάτων
ὀλισθαίνοιτο. καὶ τὸ τῆς
διανοίας ἡμῶν ἐμπρόσθου-
μων, ἀκλυδώνιστα παρα-
λίου χήσειεν, οὐχ οὕτω καὶ
γὰρ οἱ ἀλιεῖς ἱερῶς ζωπυροῦσθαι
ὅπως τῶν ἀντέρωτι
καὶ ἀνάπτεσθαι, ὡς ταῖς
τῶν ἁγίων μνήμαις, αὐτὸς
ἐρανίζομαι οἷον καὶ πρὸς
ὑπερ ὡς ἀναφλέγομαι κἀ
τοῖς μαρτυρικοῖς τούτοις
ὑποστηριζόμενος καὶ καθαι-
ρόμενος αἵμασιν, ἢ τοῖς ἀ-
σκητικοῖς αὐτῶν ἱδρῶσιν

ἐπαφραινόμενος, ἢ τοῖς μύ-
ροις ἐπαγαλλόμενος, ἢ
τοῖς ἄνθεσιν ὡραϊζόμενος.
ἢ τοῖς θαύμασι φαιδρυνό-
μενος. Καὶ τί μοι διακύ-
κλου περιοιμιάζεσθαι· βα-
πτέον ἤδη μοι τὸ τοῦ λό-
γου ἀκάτιον τῷ πελάγει
τῶν ἐγκωμίων τῆς μυρο-
βλύτιδος· ὡς γνοίη μέν-
τις καὶ πόθεν ἡ μεγάλη. κα-
τίνων ἔφυ τῶν γεννησάν-
των· τίς τε ἡ αἰτία ἡ πρὸς
τὸ κρεῖττον τοῦ μοναδικοῦ
εἰπεῖν δὲ μᾶλλον ἀγγελικοῦ
βίου ἄγομεν ταύτῃ ὁδη-
γὸς καὶ διδάσκαλος· Καὶ
ὅπως τοῖς ἀσκητικοῖς ἀγῶσι
καὶ ἱδρῶσιν ἐναγωνισθείη. καὶ
ταῖς κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῶν νοου-
μένων παλαίστραις ἀθλή-
σειε κραταιᾶς, ὅπως τε
τοῖς ἀσάρκοις τῶν ἀντιπά-
λων τὴν μάχην συρρήξειε
καὶ νικήσειε καὶ πρὸς ὅπως
στεφανωθείη τις ἐπάνω δεσμοῖς,
καὶ ὅσα τὰ τῶν θαυμά-
των ἐκεῖθεν στίας καθ᾽ ἑκά-
στην περιίχοιτο· πρὸς τῇ
μεγάλῃ εἰπεῖν τὸ ὅλον, ἢ
ἄνω μετόπολις καὶ ὁ ἐκεῖσε
θεῖος διάκοσμος· ἐν οἷς
τῶν θεοδρέπτων ἀνδρῶν
καὶ κατὰ θεὸν πολιτευσα-
μένων γεγράφαται τὸ ὀ-

νόματα· καὶ τῇ τῶν ἀγγέλων
μερίδι τετάχαται· περί-
νοσῶ ὅπερ ὢ τος καὶ νοῦ παν-
τὸς καθαρώτερος· εἰς ὃν πᾶ-
σαι ἐφέσεις, ἐξ οὗ τῶν ἀγαθῶν
ἡ ἀπόλαυσις, καὶ πρὸς ὃν
ἡ πρὸς τὰ κρείττω ἀνάστασις κί-
κίνησις· παρ᾽ οὗ τοῖς ἀθλοῖς,
τὰ τῆς υἱοθεσίας βραβεῖα·
καὶ φωτὸς ἀκτῖνος περι-
αστράπτουσι· καὶ τὸ τεθεῶ-
σθαι χορηγεῖται τοῖς πρὸς
ἐκεῖνον ὁμοιῶσαι τὸ
καὶ ἀναβάσεσιν. ἀλλ᾽ ἐπεί-
περ διττὰ τῇ μεγάλῃ φύσι-
τὰ τῆς ὀντότητος ἐφ᾽ ὧ καὶ
τὰ γνωρίσματα ἐπὶ τὰ πρὸς
θάτερον ἰδίως πεποίκι-
μοντα, χρεία ἀπάντως κα-
τῶν προειρημένων διαι-
ρεῖν τι τῶν ἔξωθεν γνωρίζε-
σθαι τὰ τοῦ περιγράμματος, ἱμε-
ζωμεν κἀκ τούτου πλατύνε-
σθαι μὲν προσευφημίαν τῇ
μυροβλύτιδι· ἀγάλλεσθαι
δὲ ταῖς κατὰ σῶμα ταύτης
κατὰ μικρὸν προκοπαῖς
καὶ αὐξήσεσι, καὶ πρὸς τὰ κρείτ-
τω κινήσεσι. πρὸς τὴν ὁσία,
Ἡ κάτω καὶ ἔξω τελεική, μία τῶν
ὑπὸ τῶν ἐπαλαμήσων· αὐ-
γίνα τιμήσω τὸ ὄνομα. κρά-
τιστα μὲν τῶν ἐπισήμων
μερῶν ἐμφύτω κάλλει καὶ
τῇ λαμπρότητι οἷς τε ἤθη

νοῖτο, καὶ οἷς ὀλβίζοιτο τῶν
ὅσα πρὸς χρείαν τοῖς ἀνθρώποις γνω-
ρίζεται· πλοῦτος οἷα δὲ παν-
ταχόθεν καὶ τὸ διάσημον οἷς
δωροφορεῖται ταῖς περὶ αὐ-
τὴν καλλοναῖς, καὶ ταῖς τῶν
ἀρετῶν κρατίσταις, φιλίως
συνανακίρναται· οὐ χεῖρον
καὶ τῇ τῶν ἀγαθῶν φλεγμονῇ,
σημαίνει τὰ τῶν αἰθερίων ἴσα μά-
κλι τῶν κατ᾽ αὐτῆς ἐπεσπά-
σατο· τί μὲν τῶν αὐτῆς οὐ
ληΐζονται· τί δὲ τῶν λογικῶν
θρεμμάτων οὐ σφάττοντα·
ποίαν δὲ μεθ᾽ ὑπερβολῆς τῶν
φορανοῦ καὶ τοματίζοντα,
ὡς ἐντεῦθεν καὶ τὸ μεγαλα-
στεύειν ἐκεῖθεν τοῖς οἰκήτορ-
σι γίνεσθαι, καὶ τὴν ἰδίαν
ὡς πολεμίαν ἡγεῖσθαι τῇ
τῶν ἐπηρεαζόντων ὠμότη-
τι· καὶ πεῖς μὲν τῇ μεγάλῃ
ὡς καὶ αὖθις τὸν λόγον ἐπα-
ναλάβοιμεν, αἰγιαλὸς ἡ λα-
τρα· ἥ ἐστι φαληνής· ὑπὲρ δὲ,
ἀντώνιος ἀνήρ, χάρισι παν-
τοίαις ἀνάπλεως· αἷς τε ὁ ἔ-
ξωθεν ἀγλαΐζεται· καὶ αἷς ὁ
ἐντὸς ὑφοῦται, καὶ πρὸς τὸ
κρεῖττον μεταβιβάζεται· τὰ
πρῶτα μέν, φέρων ἐν ἱερᾷ
σι τὸ πρότερον· τὰ μεγάλα
δὲ τῶν ἀδικῶν βίω πλουτή-
σας τὸ δεύτερον, ὡς κατ᾽ ἀμφοῖν
ταῖν πόλιν ἴσαιν πλουσίαν τὰ

νικητήρια. μάρτ. χρυσάνθη
Ταύτῃ τὸ ὄνομα· ἐχρημάτιζον τοῖς
τοῦ ἀνδρὸς ἀγαθοῖς δεικνυμέ-
νη· οὐδὲ λειπομένη τῶν παρὰ
πάντων αὐτοῦ πρὸς τὰ καλὰ
πληθυνομένων· ἰσόδρομον δὲ
μᾶλλον, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἰ-
σοταχῆ πλοῦτον τούτῳ
ταῖς ἀρεταῖς τὴν ἀνάβασιν·
ἐξ ὧν ὡς ἔρις ἀγαθὴ τῷ ὄντι καὶ
τοῖς ἅπασι διαλαβόντος· ὡς
γοῦν οὕτω τὰ τῆς τοιαύτης
συζυγίας συνδεδραμήκει,
διανδεία καθαπερεὶ πεφυ-
τευμένα ταῖς διεξόδοις
τοῦ πνεύματος· ὁρῶ μοι καὶ τὸν καρ-
πὸν ὡς μακάριον καὶ τὴν
θείαν τράπεζαν τῷ ὄντι ἐπα-
ξίον· γεννῶνται τούτοις,
ἡ ἄνωθεν γεννηθεῖσα τῷ
πνεύματι, θεοδώρα τῶν μονα-
ζουσῶν ἡ ἀκρόπολις· ἣν
τὰ τῆς τῶν προσώπων ἐπαίνων
συζυγίας ταῖς ἀρεταῖς ἀνθα-
μιλλᾶ ἀγωνιζόμενα καὶ
παραμέτρος νικῶν τά τε καὶ
νικώμενα, κατὰ τὰ πολλὴν τὴν
πλεονεξίαν. ὡς ὁ λόγος γνω-
ρίσειεν, εἰ λήψεται τὰ δεύτερα.
οὕτω γοῦν τοῦ τῆς ἀσκήσε-
ως ἄνθους ὡς ἐκκαλύψων
περικύψαντος λαγόνων τῶν
μελικῶν, ὑφ᾽ οὗ τὰ τῆς ὀσμῆς
τῶν θεῶν πραγματεύεται,
ἀποπέζεται παρ᾽ εὐθὺς τῶν πα-

ρούντων ἡ θαυμασία χειροτον-
θῆ· χρυσέα χαλκέων ἀλλα-
ξαμένη κατὰ τὸν φάμενον·
τῶν μὲν ἑστώτων τὰ διαμέ-
νοντα· τῶν κάτω τὰ ἐπου-
ράνια· εὐθὺς οὖν ὁ τῆς με-
γάλης πατὴρ, ταύτην πρῶτα
μὲν θεῷ· εἶθ' οὕτω τῷ ἑνὶ τῶν
ἐπιτηδείων αὐτῷ συμμο-
νητῇ διαλάμπουσαν παρα-
θεὶς· οὐδὲ γὰρ ἄλλως ὅτι μὴ πάν-
τως ἐχρῆν ἐμπεπιστεῦσθαι
νυμφίον τὴν τοῦ Χριστοῦ, ὅτι
μὴ τῇ θαυμασίᾳ ἐκείνῃ καὶ
γυναικὶ διαπρεπούσῃ παν-
τοδαποῖς τοῖς χαρίσμασιν
ὡς κήλυιτο τῆς μεγάλης κα-
τὰ νυμφῶν· ὅτι τῶν ἐπιτη-
δείων ταύτῃ περισσῶν· καὶ
ὅτι μητρὸς κατὰ πνεῦμα τῇ ὁσίᾳ
τῇ ἱερᾷ πολυυμνήθρα γεγέ-
νηται· καὶ οὖν κατὰ τοῦτο γέ-
γονεν· ἀλλ' ὡς οἰκοδομεῖ τὸ
ἐκ πατρὸς γαμόσον αὐτῶν πρὸς
τὰ κρείττω, καὶ ἀναβά-
σεις τὰς καθ' ἑκάστην εἰς διά-
χοιτο· τὸ γὰρ τοῖς ἀγαθοῖς
ἐκπαιδεύεσθαι, ἀνακβάν-
νυσθαι πῶς γίνεται τὴν
ψυχὴν πρὸς τὰ θεῖα καὶ ἀνα-
θερμαίνεσθαι πρὸς τὰ με-
γάλα, καὶ βλέπεσθαι πρὸς
τὰ διαμένοντα· ἐντεῦθεν
τῇ μεγάλῃ τὸ εὖ εἶναι καὶ
τὸ ἐπαίρειν τοῖς ἀγαθοῖς

καὶ τὸ παράδοξον ἐπαινεῖ-
σθαί τε καὶ ἐκθειάζεσθαι· ὡς
γοῦν οὕτως ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος
ἀνὴρ ὡς ἄρ' ἐῴκει θεῷ τὰ πρὸς
τὴν παῖδα διακονούμενος ἦν,
εὐθέως ὥσπερ εἶχεν, εἰς τὴν
ἄπαν γυνηρὸν ἀποτειμαξά-
μενος φρόνημα· καὶ τὴν
κοσμικὴν ματαιότητα καὶ
μανίαν χαίρειν εἰπὼν, τὸ
πᾶσαν ὑλικὴν φλυδείαν
ὡς ἄχθος τι ἑτώσιον ἀπο-
σκευασάμενος, τὸν μονα-
δικὸν βίον ὑπέρχεται· τὸν
ἐλαφρότατον τοῦ Χριστοῦ ζυ-
γὸν ἀράμενος ἐπωμά-
διον· τρέφεται τοίνυν ὡς

Ἡ μακαρία παρὰ τῆς θαυμα-
στῆς γυναικὸς ἐκείνης· ὡς
ταῖς κατὰ μικρὸν προκο-
παῖς, τῆς ἡλικίας ἤδη
φθάνει τὸ χαριέστατον· ὡς
δὲ σώματος ἅμα καὶ ψυχῆς
εὐφυΐα πεπαιδαγωγημένη
ἐν βραχεῖ τὴν τῶν ἱερῶν
γραμμάτων ὑφήγησιν·
ἐλάμπετο δὲ κάλλει αὐτο-
φυεῖ καὶ ἀνεπιτηδεύτῳ
τοῦ σώματος, ζωγραφού-
σης οἷον τοῦτο καὶ ἀγαλμα-
τουργούσης τῆς φύσεως.
ὡς ἐκ τούτου παρυποφαί-
νεσθαι τῆς ψυχῆς τὴν ἔνδον
ὡραιότητα καὶ κατάστα-
σιν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῇ τοῦ

γένους δ᾽ εὐγενείᾳ τε καὶ σε-
μνότητι καὶ τῇ εὐσεβεί-
ᾳ πάντων διαβοήτος, ὁ θεῖος οὗ-
ερχίο τῶν εὐπατρειδῶν
ἑνὶ τούτων αὐτὴν μνηστεύ-
σασθαι· μνηστεύεται τοι-
μῶν ἤθαν μετὰ σὴ θεοδώρα,
ἀνδρί· ὡς μέν, ἀγαθῷ· ὡς δέ,
σώφρονι· ὡς δέ, τοῖς τοῦ
σώματος κάλλεσι τῶν ἄλλων ὑπερ-
φέρει· καίπερ δὲ τῇ με-
γάλῃ πρὸς συνάφειαν
γενομένην ἀνδρός, ὅμως
οὐδὲν αὐτῇ γλυκερὸν οὐδὲν
παθὲς ὑπεφαίνετο· ἦν δὲ
ὁρᾶν τὰ πάντα ταύτῃ, συνικά·
ὁ λόγος· ὁ τρόπος· ἡ πρᾶ-
ξις· τὸ βούλημα· τὸ κίνη-
μα· ἡ ἐνέργεια· τὰ τοῦ θεί-
ου φόβου, ἔχει καὶ βαδίσμα-
τος, φθάνοντα καὶ ῥυθμίζον-
τα· ὡς γοῦν ὁ λόγος ἐγνώρι-
σε τὰ τῆς αἰγίνης νήσου τοῖς
ἐκ τῆς ἀγαρεικῆς κακώσεως, ἐκεῖ-
θεν πρὸς τὴν μεγάλην καὶ περι-
φανῆ πόλιν θεσσαλονίκην
μεταναστεύουσιν· ὅτι τε ἐν
ἀσφαλεῖ τὰ ταύτης [illegible]
πολίσμασιν ἐχυροῖς καὶ στρα-
τηγίᾳ δημητρίου τοῦ χριστοῦ
μάρτυρος, καὶ ὅτι κατὰ τὴν
ἐπηγγελμένην τῷ ἰσραηλίτῃ λαῷ
γῆν, μέλι καὶ γάλα ῥέουσα ἦν·
Ἡ μέντοι τῆς ὁσίας πρὸς κη-
νώμασιν ἀμαρτωλῶν τῷ

τῆς θείας φωναῖς γραφῆς
παροικεῖν μὴ βουλόμενος,
οὐ γὰρ τῷ τότε ἢ τῶν εἰκονο-
μάχων ἀλλὰ μὴ τῇ τοῦ θεοῦ ἐκκλη-
σίᾳ ἐπεκύμαινε, ἐν γῇ
ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνύ-
δρῳ ψαλμικῶς εἰπεῖν ἑαυ-
τὸν δεδωκώς, καὶ πέτραν
ἀποκρυβὴν ἑαυτῷ προσ-
θέμενος καὶ τὸν ἀσκητικὸν
ἀγῶνα διαδεξάμενος, πρὸς
κύριον ἐξεδήμησεν· ὡς γοῦν
Ἡ θαυμαστὴ ἐξωωρὶς τὴν τῶν
θεσσαλονικέων κατέλαβε
καὶ κατοίκησιν, γίνονται
τούτοις παῖδες τρεῖς· τού-
των μετὰ ταῦτα· μεθίσταντ(αι)
τῶν ὧδε τὰ μὲν τῆς τελαται-
ας καὶ μεσότης ὠδῖνος κύη-
ματα· βάλλονται λύπαις
τοῦ πάθους οἵ τε κοινὰ τὰ ἀνά-
γκαια τῆς φύσεως· τρέπον-
ται πρὸς τὸ ἀθυμότερον τὰ
χει μεγαλοψυχοφρονήμα-
τι· ἀλλ᾽ ὅ τε θεῖον αὐτὸ ὑπο-
ληφθὲν τῶν τέκνων σεμνό-
τατον κύριον· τῷ θεῷ ἡ μεγά-
λη τῷ ταύτης συζύγῳ πρὸς
λιπαρεῖ· λαμβάνει τοῖς λό-
γοις αὐτῆς τὸν ἄνδρα πειθή-
νιον· καὶ μὴ πόσαντα τὸ παρά-
παν μὲν δὲ βραχύ, κείρουσι τὴν
ἡγιασμένην κατὰ τὴν ταύ-
της μετὰ καὶ προσγενέσεως,
θεοπτίην· τοῦτο γὰρ ἦν ταύτῃ

τὸ ὄνομα, ἐν ἁπαλῇ τῇ ἡλι-
κίᾳ τοῦ σώματος· ὁ μὲν γὰρ
ἔκτον ἄγοντος ἦν γεγονυῖα, Θε-
δῶρον εὐθὺς ἀνετέθη θεῷ· κει-
ρουσι καὶ προσάγουσι ταύτην
θυσίαν αὐθαίρετον· ὁλοκάρ-
πωμα λογικόν, ὑπὲρ μυριά-
δας ἀρνῶν πιόνων καὶ ταύ-
ρων δεχομένην τῷ κρείττονι·
τὴν λογικὴν καὶ ἄμωμον δά-
μαλιν· χρόνος ἐκ τούτου πα-
ρῆλθε βραχύς. Καὶ ὁ τῆς με-
γάλης ἀνήρ, πρὸς ὃν ἐκδε-
δήμηκεν· ἐντεῦθεν οὖν ἡ
Θεοδώρα τῆς συζυγίας ἀπο-
λυθεῖσα, ἅμα δὲ καὶ πάσης
κοσμικῆς ταραχῆς καὶ συγχύ-
σεως, κατὰ τὸ ἐπιχώριον ὅ δὴ
λέγεται προβαίνειν ταῖς
ἀρεταῖς ὑπερφαίνετο· πάν-
τα γὰρ πορευθοῦ τὸν ὄλβον
κτήματα· χρήματα· οἷς
πολλοῖς τὰ τῆς περιουσίας
ἐφλέγμαινε, τεῖχη διανεί-
μασα. τὸ μέν, ἐφόδιον τῆς
ἐκεῖσε τοῦ ἀνδρὸς ἀποκα-
ταστάσεως τοῖς πένησι δι-
ενείματο· τὸ δέ, ἅμα καὶ
τεῖσι τῶν θεραπαινίδων
λαβοῦσα μεθ' ἑαυτῆς, φρον-
τιστὰς κυρεῖσε μνεῖον τῶν
ἱερῶν. ὅπου γε τὰ τῆς προσ-
σίας ἣν ἐπεχείρησεν ἡ θαυ-
μαστὴ προσεγγενὴς τῆς με-
γάλης. ἐφῆτορ ἐκ πρὸ

γὰρ ὥρᾳ ἀνετέθη τῶν μειζόνων·
Καὶ πρηνὴς ἐγράφη· καὶ διηνεκοῦς
προσέγγαμον κοινωνίαν ἐ-
γένετο, ὡς ὁ λόγος φθάσας
ἐγνώρισεν· ὡς δὲ καὶ τὸν τῆς
μοναδικῆς πολιτείας ὑπῆλ-
θεν ὅλη τῇ τοῦ Κυρίου ζυγόν,
καὶ τῷ τῶν μοναζουσῶν συ-
στήματι ἐγκαταλεγῆναι χορῶν, ἡ μα-
καρία ἐκείνη γυνὴ ἀφ' ἧς
τὰ τῆς μονῆς διίθυντο, τό
τε ἄγαν ἁπλὸν ὁρῶσα
τῆς ἡλικίας αὐτῆς· τό τε
κάλλους ἐξοχεῖ καὶ ὡραῖον
καὶ τὸ τῆς μορφῆς ἀποξεσ-
μένον εἰς ἄγαλμα ἀρχή-
θεν, πρὸς τὴν τῆς μεγάλης
αἴτησιν ὀκλάζουσα ἦν· ὑπέ-
τρεχε γὰρ αὐτὴ θόρυβος τοῦ
τῆς μορφῆς χαρίσματος
καὶ τοῦ σφριγῶντος τῆς ἡλι-
κίας καὶ ἀνηβάσκοντος.
Πειθοῦς γὰρ τῆς ἡλικίας
ἡ ὁσία τὸ ἀκμαιότατον ἦν
πρὸς τοὺς περιτεχνωμένους
τὸν ἐγκόσμον διϊπαλεύουσα· ὁ-
πότε μάλιστα τὰ τοῦ σώμα-
τος πρὸς ἡδονὰς ἀναφλέ-
γοιτο τῷ θερμῷ τῆς εἰς τὸ
δεκαδάσεως πρὸς ἔρωτα
διαθέσεις ἐρεθιζόμενα· ἔν-
θεν τοι, οὔτε βίον τὸν μονα-
δικὸν τοπαράπαν αὐτῇ ἀπη-
γόρευσεν, οὔτε πρὸς τὴν τοι-
αύτην μένουσα ἐκπληρώσειν ῥᾷ-

δια καὶ εὔκυκλος εἰς πηθῶ
ὑποφαίνεται· ἀλλὰ καιρὸν
τῷ πνεύματι παρέχει· ὁ
δεόμενω τὴν δοκιμὴν τῆς ἐφέ-
σεως ἐπὶ τοῦ τέλους· ὡς δὴ
μεγάλη τὸ ἰσχυρὸν γνώμονος δὲ
ἀτενὲς ἑώρα ἐκείνης τῆς
θαυμαστῆς, εἰς ψυχήν σοι ἐ-
φιστα ἴσως ἐπενεχθησόμε-
νά μοι πρὸς τοῦ πονηροῦ πει-
ρατήρια ἐκτὸς ἑστηκυῖα
τοῦ νυμφῶνος τοῦ πνεύματος, δι'
οὗ νυμφευθῆναι προσδοκῶ τῷ
ὡραίῳ μου νυμφίῳ χριστῷ· τί

Μοι καὶ γὰρ ὡς μὲν τῆς ἀγαθῆς πο-
ρείας ἡ τίς δὴ ὄχη προσκο-
μμα γίνη μοι τὸν ἐμὸν πόθον
ἐκ ὥσπερ ἕως ἔτι θερμὸς ἐστὶν
ἀναφθῆναι ὡς εἰς πῦρ σόν·
τότε δὴ τὴν θαυμαστὴν τῶν μο-
ναζουσῶν ἐκείνην παρεστῆν·
ταῖς τῆς μεγάλης ἱκετείαις
καταφθῆναι, καὶ πρὸς τὸ τῆς
ἐφέσεως ταύτης πέρας ἐλθεῖν
καὶ λόγοις διδασκαλικοῖς δι-
δαχθῆναι τὴν ὁσίαν τοῖς ἀ-
σκητικοῖς πόνοις νομί-
σασθαι, καὶ καταλύμας ἐπιλα-
λαβεῖν, ἀλλὰ σύ μοι φάναι
ὦ τέκνον, ὅρα μή πως σοι
τοῖς ἐναντίοις ὁ ἐχθρὸς ὑπο-
σπείρῃ μοι καὶ τῷ ἁπλῷ καὶ τῷ
ἁπαλῷ τῆς ἡλικίας παρυπο-
κλέψας σου τὸν νοῦν, καὶ τὰ
κατὰ θεὸν ὑποσκελίσας διαβι-

ματα· οὐδεὶς γὰρ λαβὼν ἄρο-
τρον καὶ ταχέως εἰς τὰ ὀπί-
σω μεταστραφείς, εὔθετός ἐστι
τῷ ἔργῳ κατὰ τὴν αὐτολεκτοῦ
τοῦ κυρίου φωνήν· ἀλλ' ὁ τὴν ψυ-
χὴν ἀπολέσας αὐτοῦ, εὑρή-
σει ταύτην ὡς γέγραπται· ὁ
γὰρ μὴ τὸν σταυρὸν τοῦ κυρίου ὑφοῦ
τὸ νεκροῦσθαι καθυποφαίνε-
ται τοῖς ὤμοις ἀναλαμβάνει
το, οὐκέτι μου ἄξιος τὸ ἀ-
ψευδὲς στόμα διαγορεύει·
ὅρα τοίνυν ὡς ἡ πάλη, οὐκέ-
τι πρὸς αἷμα καὶ σάρκα κα-
τὰ τὸν μέγαν ἀπόστολον· ἀλ-
λὰ πρὸς τὰς ἀρχάς· πρὸς τὰς
ἐξουσίας τοῦ κοσμοκράτορος
ὑφ' ὧν τοῖς μὴ προσέχουσι,
τὸ μὴ καταράπτεσθαι γίνεται·
ταῦτα καὶ πλείω τούτων λέ-
γουσα τῆς ἐκείνης ὡς ὁ νέ-
τοίμως τὸ τοῦ λόγου ἀκόντια
σπείρασα, πρὸς τὴν τῆς καρ-
δίας γῆν θησαυρίζειν ταύ-
την παρασκευάζετο· ἡ μεγάλη

Τοίνυν τοῖς λόγοις μᾶλλον οἷον
πυρωθεῖσα μᾶλλον πρὸς
κρείττονα τὴν ὁρμήν, φθά-
νει τάχει πολλῷ τὸν μοναδικὸν
βίον ὑπεισελθεῖν· ἢ μᾶλλον
εἰπεῖν τὸν ἀγγελικόν· καὶ
κείρεται κόμην· σῶμα ποικι-
ραμένη καὶ εἴ τι που τὸ παρά-
παν ὑλικὸν ὑπολέλειπτο·
ὡς ἐντεῦθεν ἀμφότερα ζωσαρ

μόνῳ καὶ εἰς ἀναγαγεῖν, καὶ
προσεῖξιν καὶ ἡσυχίαν. ἢ μᾶλλον
εἰπεῖν ἔμπρακτον ἡσυχίαν
καὶ πρᾶξιν ἡσύχιον. δράσα-
σα τοίνυν οὕτως ἐπωμίων τὸν
χρηστὸν τοῦ κυ ζυγόν, εὐθύμως
καθεκάστην ταῖς κρείττοσιν
ἐπιδόσεσι καὶ ὅλη τοῦ μέλλον-
τος ἦν. καθάρασα μὲν ἑαυτήν,
οὐκ ἐπιπολαίως οὐδ' ἐκ τῶν
ἔξωθεν. ἀλλ' εἰς αὐτὸ τοῦ προσ-
τὸ νοούμενον, τὰ τῆς καθάρ-
σεως ἐμβιβάσασα. πρὸς
ὑποδοχήν τε τοῦ πρώτου
φωτὸς αὐτὴν διασκευάσα-
σα μὲν καὶ εὐτρεπίσασα. οὐ-
κέτι προσοδιώδιν οὕτως εἰ-
πω τὰ τῆς ἀρετῆς κτησαμένη.
οὐδὲ κινηθεῖσα τῇ ψυχῇ κἂν
τῶν ἔξωθεν ἀναδεξαμένη
τὰ κρείττονα. ἀλλ' οἴκοθεν.
ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τῶν ἔνδοθεν
ἐννοήσεων. οὐ γὰρ δὴ ἔξω-
θεν ἡ ψυχὴ δραμοῦσα σωφρο-
σύνην καθορᾷ καὶ δικαιοσύνην
ἀσπάζεται. καὶ τὴν τοῦ κρεί-
ττονος ἔφεσιν κτᾶται, καὶ
ἀνδρεῖον τὸν τόνον αὐτῇ
ἐπιτίθησι. κἀνταῦθεν ὡς
πρὸς τὰ θεῖα μεταβιβάζε-
ται. ἀλλ' αὐτῇ παρ' αὐτῇ ἐν τῇ
καταγνώσει αὐτῆς καὶ τὸ σω-
φρονεῖν ἐξ οἰκονομίας καὶ τά-
ξεως, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἐξ αὐ-
τοῦ τοῦ θεϊκοῦ ἐμφρονήματος,

ἀγάλματα τὰ τίμια οἷον ἐν ἑαυ-
τῇ ἱδρυμένα ὁρῶσα καὶ
οὕτως ἀνακαθαίρουσα, ἡ
ψυχὴ καθάπερ εἰ χρυσὸς
ἀναδείκνυται. οὐδὲ ὑπό-
χαλκον ἀδοῦσα. ἀλλ' ὅλη κύμ-
βαλον ὑμνῶν τῶν εἰς θν
γινομένη. καὶ σάλπιγξ εὐσή-
μως τὰ θεῖα διηγουμένη μυ-
στήρια. καὶ οὕτως ἡ μεγάλη ταῖς
κατὰ προκοπὴν ἀναβάσεσιν, ὄρ-
γανον ἦν γεγονυῖα τοῦ πνς.
καὶ τῇ νεκρώσει τοῦ σώματος,
ψαλτήριον τῷ θείῳ κρουό-
μενον πνι. ἐπὶ σὲ κεκλάγου-
σα. ἐπὶ σὲ ἐπερρίφην ἐκ μήτρας.
ἀπὸ γαστρὸς μρς μου θς μου εἶ
σκεπαστής. ἐπίβλεψον οἰω-
κε ἐξ οἴκου σου καὶ ἐπίσκεψαί με
τὴν ἄμπελον ἣν ἐφύτευσεν
ἡ σὴ δεξιά. καὶ μηδόλως τοῖς
παραπορευομένοις τρυγᾶσθαι
τῶν λογισμῶν, καὶ λυμαίνε-
σθαι τῷ ἐχθρῷ σῦς ἐκ δρυμοῦ
ἀγρίῳ σου. ἐνταῦθεν αὐτή
Οἷον τις θεμέλιος τῶν ἀσκη-
τικῶν ἀγώνων. τὰ τῆς νηστεί-
ας προὐβάλλετο. τὰ γὰρ τῆς
ἀγάπης, συμπαρωμάρτει
ταύτῃ βρέφος ὅθεν σκιὰ καθά-
περ τῷ σώματι. συνῆδε τι-
μῶν, οὐ κατὰ τὸ φιλενδεί-
κτως ὑποκειμένη τὰ τῆς
νηστείας, καὶ τὸ πρόσωπον
οἷον ἐθελοτελοῦσα. οὐδὲ κεῖν

εἶναι δὲ μᾶλλον ἀγωνιζομέ-
νην ὅλην τῆς ἀρετῆς θεοῦ κατεμω-
σίον οὐ παρὰ τὸ πολὺ προσεῖναι τῇ
σκυθρωπότητι τὰ τοῦ προσ-
ώπου· ἀλλὰ λειφομένην τῷ
ἐλαίῳ τῆς ἱλαρότητος· ἀλλ'
ἐνιστάμενον τῷ θεῷ· ἀλλὰ ἀρχομένη
ἐν τῷ κρυπτῷ· τῆς ἄρα αὐτῆς
τραπέζης ταῖς ἄλλαις τῶν μο-
ναζουσῶν ἐπ' ἴσης καθεκάστην
καὶ αὐτὴ κεκτημένης ἐν με-
τοχῇ, ἀεὶ καὶ μόνου προσχή-
ματος τὰ τῆς μεθέξεως ἦν· ἐν
ταὐτῷ μὲν, εἶχεν ἑαυτοῖς καθ' ἡ-
μέραν τὰ τῆς ἀναγκαίας σι-
τήσεως· τὰ δὲ, ἀσιτία ἦν
τὰ τῆς βρώσεως καὶ σιτία ἀντ-
αὐτῇ τροφὴ καὶ βρῶσις, ἡ κα-
τὰ νοῦν μετάληψις τοῦ κρείττο-
νος· ὅλην τοίνυν ἤδη ἢ τῶν
ἡμερῶν ἑβδομάδι ἐκμεμέτρη-
το· καὶ οὕτως τρύφος ἄρτου
βραχὺ καὶ ὕδωρ εἰς πλῶσιν
τῆς ἐπταημέρου ἐκείνης νη-
στείας τῇ ὁσίᾳ εἰς παρα-
μύθιον ἀναλώσαντος τοῦ ἔξω-
θεν ἐλαμβάνετο· παρά-
Μέμη τοίνυν ἐπαράτο εἰπεῖν
τὸ δωριτικὸν, διακρύδα
κατασπείρουσα, ὡς μύρα θε-
ίο σταλεν· ἐφ' ὧ περιερχομέ-
νη ταμιεῖον ἀγαλλιάσει, αἱ-
ρεῖ τὰ θαύματα ὡς δεσμεῖ-
τοῖς ἄρα ὁσιακοῖς ἀγῶσι δεσ-
ματουμένη καθημέραν τὰ

μύρια πληθὴ τῶν θαυμάτων
οὐ παύεται· τί οὖν· ἆρ' οὕτως
ἐνίσταται μὲν ὡς εἰκὸς, οὐ
προσποιεῖται δὲ ὡς ὥσπερ
μεγήσεν κεμῆ; ἢ γεύσαντος
δὲ οὐχ ὡς προσποιηθήσε; ἢ λό-
νισται δὲ οὐχ ὡς ἡ γεύσαντος;
ἥτται τὰ μὲν, οὐ μεθύσω προβο-
λῆς δὲ, καὶ τῶν ἄλλων ἐπεκει-
νας· οὐδαμῶς· ἀλλ' οὕτως
τοῖς ἄπασιν ἔδραμεν καὶ οὐ-
τως κατὰ τὸ πολλὴν τὴν πολ-
λοστὰ ἂν εἰλήφει τὰ νικητή-
ρια, ὡς ἄδηλον εἶναι καθ'
ὃ προτέρημα τούτων ἐπὶ μᾶλλον
τὰ τοῦ κράτους ἐπανάζωννύ-
ται· ὡς δ' οὕτως εἶχε, μὴν
ὑπερεκλάμπει φανητικῶς μό-
τισι καὶ ταῖς ἐκ τούτων ἐπαρ-
σεσι καὶ καυχήσεσιν οἷς πολ-
λάκις τῷ ἐχθρῷ τὰ τῶν ἀγα-
θῶν προσκλέπτεται ἤ μεθ';
οὐ μὲν οὖν· ἀλλ' ὡς πολλὰ καθ' ἡ-
μᾶς τὸ κοσμικὸν καὶ πολίτευ-
μα κατὰ τὸν μέγαν εἰπεῖν
ἀπόστολον, ἐλογίζετο οὐ-
τω· ἐν μηλωταῖς περιερ-
χομένη· ἐν αἰγείοις δέρ-
μασιν· ἐν στενοχωρίαις·
ἐν θλίψεσι πάντα ὑπερεχο-
μένη· πάνθ' ὑπομένουσα·
εἰς τὰ σὰν χρείαν καθυπουρ-
γοῦσα· εἰς ἄπαν ἐρχομένη
τουργοῦσα, ταῖς μονάζουσαις
γνώμῃ προσχωρεῖ· εἰ δὲ ...

ἀρετῆς ποικίλ ὑπερχομένη ὡς διὰ
πολυτελῶν στεφάνων ὠθεῖν τὸ κρεί-
ττονι· ἐντεῦθεν τοι, καὶ περὶ ὡς
Ἀλλοίωσιν θείαν καινοτομοῦσα ὥσπε-
ρ οἱ πῶς μετεστοιχειῶτο ὅ-
λη γεγονυῖα πλησίον θεοῦ·
ὅλο φωτὸς τὴν ψυχήν· τὸ
εἶδος ἀλλ' ἠϊκηδ' προσώπων,
λαμπηδόνες ἐκεῖθεν ἀπε-
στίλβον· τὴν φωνήν, οἵαν
ἄγγελοι φθέγγονται· εἰ πεῖν δὲ
ὅλον ὑπὲρ γὸν γεγονυῖα δεῖ-
αι τοῦ νοῦ ψ σπουδὰρ μάδιον ἀλ-
λὰ καὶ οὕτως πάντοθεν τῆς
μεγάλης περιηχωμένη σ
ταῖς ἀρεταῖς καὶ χάρισι δια-
λαμπούσης πανταπάσαις,
οὐ κοινοῦ δὲ περὶ βραχύ τι
καθηγουμένην αὐτῆς ὑποταγῆς
ἡνίαι ταύτῃ ἡνία θ' ἡσαν· ἀλ-
λὰ καὶ τῶν ἐσχάτων ἄξιος ἔργα-
σι ὥραν αὐτὴν ὑπέβαλε· ὁ
φῶς περικαταλαμβάνουσα
τὰ ὑποπορευμένα ἴσως ἐπὶ
τοῦ ἐχθροῦ διανοήματα τῆς
ἐπάρσεως· καὶ περὶ τῆς εἰσό-
δου δεξαπροκρούουσα· ἐντεῦ-
θεν μὴ ἀλωθεῖσ ἡ μεγάλη· ἐν-
τεῦθεν ἡ τῶν ἀρετῶν ἐργα-
σία· καὶ τὸ τῶν ἐψημάτων
λειτούργημα· ἐντεῦθεν ἡ τῶν
ὠριγώνων ἐπὶ τῶν ὤμων σει-
σάχθεια καὶ τῶν ξύλων ὑπο-
φορτίοις ἀναμέσον τῆς
ἀγορᾶς παράστασιν ὁ λόγος

ἡ δέ μοι πάλαι ἀγόμενα τελευ-
ωτερον τῶν ὑπὲρ φύσιν μι-
κροῦ καὶ δεξαισίω τοῦ διηγή-
ματος· οἷς τε ὁ ψυχολέτωρ
ἐχθρὸς παλαμναίοις φονικοῖς
τῆς οἰκίας ὡς διμος κατα-
παλαίσαι τὴν ὁσίαν διέθε-
το· οἷς ἡ σοφὴ τὰ μοναδι-
κὰ πρὸς τὰς ἐκείνου φαρ-
μακείας ἀντετίμησεν ὡς,
τὴν πρὸς τοῦ ἀντικειμένου
ὑποσπειρομένην τὴν με-
γάλην νόσον δεξιὰ προκρούσα-
το, καὶ οἷς τὰ ὑπὲρ φύσιν
τοῦ ἀγῶνος τοῖς πᾶσι τεθαύ-
μασται· ἐδοξ ὑμνοῦ κἀγαθὸν
Πἡ μεγάλη, θεοπίστην τὴν τῶν
οἰκιῶν παλαιχμωνων ὠδῖνα
ἣν ὁ λόγος φθάσας ἐνώει-
σεν, ἐν ῥανίοις ἀντελέσι
καὶ διερρωγόσιν ὀρᾶν ἐκ-
τεροφῆς ἀγκάτης σκληρα-
γωγίᾳ πρὸς καρτεροῦσαν·
καὶ μόνης τῆς ὄψεως· βε-
λεσίν οἷον τοῖς λογισμοῖς
εἰς καρδίαν ἐβάλλετο· ἐπι-
τρώσκετο καθ' ἡμέραν· ὑπε-
στενε λεληθότως· ἠνία-
το τῷ πράγματι· οὐκ εἶχεν ὅτι
καὶ γένοιτο· ἐφ' ἱκανὸν οὖν
τοῖς λογισμοῖς ἐτύγχανε
πρὸς παλαίουσα· ὡς δοῦ κἀκεῖν
ὑποχαλάσαι τῆς ἀγωνίας
αὐτήν, παραγυμνοῖ τὴν κα-
θηγεμόνι τὸ πρᾶγμα ὑπο

λογισαμένη οἷον ὡς ἅμα τῷ
λόγῳ, λάβοι προστάτης ὑ-
φύσεως· ἀκούει τῶν λόγων
ἡ σεμνὴ προστάτις ἐκείνη καὶ
δεῖσα κατηγμένων· σιγὴν
παραθοῦσα καὶ μένει τὴν μεγά-
λην τῶν εἰρημένων· οὕτω παύε-
ται τὰ τοῦ λογισμοῦ· περιβεῖ-
ται καὶ αὖθις καὶ ἀνακοπα-
θεῖ· πρόσεστι πάλιν· μὴ νῦν
εἰ πάλιν τὰ πρότερα· καὶ
σιγάζειν τὴν ὁσίαν καὶ αὖ-
θις ἡ προστάτις πειρᾶται·
καὶ λόγοις νουθετοῦσα διορ-
θοῦσθαι παρατεταμένην οἷς
λογισμοῖς προμηθεῖται· σὲ
δὲ λέληθεν ὦ θύγατερ τοῦ
ἀντικειμένου τὰ πανουργεύ-
ματα; οὐκ οἶδας ὅτι τοῖς
τοῦ φθαρτοῦ σώματος τοῦ δε-
χιτῶσι τὴν γύμνωσιν τῇ
ψυχῇ περιτίθησι; καὶ πα-
θῶσ' ἐπενδιδύσκει περιβε-
λήν, καὶ παρὰ πολὺ πλεῖ-
τον νοῦν καὶ τὴν αὐτοκράτο-
ρα λογισμὸν αἰχμάλωτον τῇ
ἐμπαθείᾳ τῶν κάτω καθυ-
ποφαίνει; μὴ σύ γε θεόδω-
ρα· βραχεῖς ὑποτίθει τὴν
θεοπτίαν τοῦ πονηροῦ,
ὡς μὴ λάθῃς ἀντὶ κατα-
στολῆς, γύμνωσιν αὐτῇ
περιθεῖσα τὴν ψυχικήν· τί
γὰρ ἄλλο τὸ ἀνάπειθον σε
παρὰ ταῦτα, ὅτι μὴ τὰ δ

ἀντικειμένου σκέμματα καὶ
βουλεύματα· οὐκ ἤκουσας
τῆς μεγάλης τοῦ κυρίου φωνῆς,
μὴ μεριμνήσητε τῇ ψυχῇ
ὑμῶν τί φάγητε μὴ δὲ τῷ σώ-
ματι τί ἐνδύσησθε; ὡς δὲ
καὶ οὕτως ἡ μεγάλη ἀθυμί-
αις κατεπιτρώσκετο, αἷς ὁ
ἐχθρὸς ὑποσκελίσαι ταύτην
ὑποτρέχων, ὑπώπτευσε ταύ-
την ἡ προστάτις τὴν ἐπι-
τίμησιν· τί τὸ ἐπὶ τούτοις
βαρέως ἡ μακαρία τὸν λό-
γον εἰσδεξαμένη, μετεμ-
ερίμνησε ὡς τῆς προστά-
τιδος, ἀθρόα ἀπολύεται· ἠνώ-
θη ταῦθ' ἐν φροντίσι τῇ προ-
στάτιδι, ὅπως τὴν ὁσίαν
τῶν δοκιμωτῶν ἐξαποστεί-
λῃ· καὶ τὰ τῆς φροντίδος,
εἰς ἔργον ἦν ἤγετο· καὶ ὁ τρό-
πος θαυμάσιος· ἡ τῶν ἡμε-
ρῶν ἡσυχία παρῆν· ὥρας
οὔσης πρὸς μεσημβρίαν, εἰς
ἓν τὸ τῶν μοναζουσῶν συνέ-
δριον συνῆλθε· λόγοι ψυ-
χωφελεῖς τὰ τῆς συνόδου
μὲν καὶ σεμνοί· παρῆν καὶ ἡ
ὁσία μοναζουσῶν τοῦ συστή-
ματι, προσομιλοῦσα τῇ
θυγατρί· κινεῖται ἡ προσεύ-
στῶσα τῷ ἐπὶ ἄνωθεν· δεξι-
οῦται καθ' ἡσυχίαν προσφω-
νοῦσα ταῖς ἀδελφαῖς· βλέ-
ψασα εἰς ἀνατολὴν τὸν προ

σαμιλλούσας σεῖον· ὁρᾷς τὴν
μεγάλην ὑπερεχομένην τῆς θυ-
γατρὸς καὶ κατὰ μόνας προσ-
λαλοῦσαν αὐτήν· ζηλοτυπεῖ-
ται τῷ πράγματι· ἀναφλέγε-
ται τὴν καρδίαν μετακαλεῖ-
ται τὴν ὁσίαν μετά γε θεοπί-
στης τῆς θυγατρός· τότε δὲ
κινηθεῖσαν ταύτην τῷ πνι,
ἐρωτῆσαι τὴν μεγάλην τίς σου
αὐτὴ ὡς ἐπιδακτυλοδεικτεῖ·
τὴν δέ, εἰπεῖν, θυγατήρ.
Καὶ αὖθις πρὸς τὴν θεοπί-
στην, τί σοι αὐτὴ νομίζεται.
Καὶ τήν, εἰπεῖν μήτηρ· σφοδρῶν
ἐκκαυθεῖσα ζήλῳ φεῖκος
δὴ τὴν ἐπιτιμήσειν· μὴ δεῖν
προσεῖπειν ἀλλήλαις τὸ
παράπαν· ἀλλ' εἶναι διεδε-
σμημένας εἰς τοῦτο πρὸς
τῆς μακαρίας καὶ ἀϊδίου
τριάδος τῆς ἐποπτικῆς
τῶν κρυφίων δωμάτων ὡς
τῷ λόγῳ τοίνυν ὡς ὑπὸ βελῶν
τῆς κατασεισθεῖσα καὶ ἀμφω,
ὥσπερ εἶχον εὐθέως ἀγωνιῶσαι
γενόμεναι, ἀπαλλήλων διέστη-
σαν· ἕως τοῦ ἀπὸ τοῦ δὲ πλεῖ-
ον καὶ δέκα τριῶν ἐξήνυ-
το· αἱ δέ, πρὸς ἀλλήλας
ἦσαν κωφεύουσαι· καὶ τὸ και-
νότατον ὅτιπερ καὶ τῆς αὐ-
τῆς τραπέζης καὶ τοῦ αὐτοῦ
ἔργου ἐν κοινωνίᾳ τυγχάνου-
σαι, τὰ τῆς ἐντολῆς ἀπεκ-

δέχοντα διετήρουν καὶ βεβαι-
α· ὡς θαυμαστὰ τὰ τῆς καρ-
τερίας· ὡς ὑπερφυσικὴ ἡ
σιωπή· οὐδὲν πρὸς τοῦτο
τὸ τῶν πυθαγορείων δόγμα
τὸ τοῖς ἕλλησι πολυθρύλλη-
τον ἐν ἔτεσι πέντε γνωμα-
τεῦον τὴν σιωπὴν καὶ τοῖς
πράγμασι φαιδρυνόμενον,
καὶ ὑπαρ ἀπορρήτοις τὰ τοῦ
ἔργου παρακαλύπτον· τὸ μὲν
γάρ, καρτερίας οἷον τεκμή-
ριον καὶ φιλοσοφίας ὡς δο-
κεῖ γυμνάσιον· πλουτοῦν-
τος πράγματος τὸ μὴ ὅλως πρὸ
εἰς ἐπίδειξιν· καὶ πρὸς τὸ
βλέπειν μόνον, πρεσβεῦον
τὴν ἀρετήν· τὸ δὲ φόβος
θεῖος καὶ τὰ πνευματικὰ
σύμβολον καὶ ὁλοσχερῶς θεά-
ρεστός τε καὶ ἀνυπόκριτος.

Πόσα τοίνυν τούτοις προστίθωσι
τὰ τοῦ ἐχθροῦ παλαίσματα
τῇ μεγάλῃ καὶ καταδαφεῖσα
ἐκρότησαν τὸ πεδίον τῆς
καρτερίας καὶ τὰ ἑξῆς οὐ-
ράνια καὶ ἐθαύμασαν· ὥσπου
οὕτω τὰ τῆς τοσαύτης σιγῆς
δεδημιουργημένα, οἰκονομεῖται τι
πρᾶγμα· καὶ αὖθις τὴν με-
γάλην εἰς λόγους τῇ θεο-
πίστῃ γενέσθαι· καὶ τί πρᾶ-
γμα προμηθείας τοῦ κρείτ-
τονος· ὡσὰν μὴ τῷ ἀδελφῷ
τῆς ἐπιτιμήσεως βυθοῦ

τῆς ἀποπνίξεως ὥσπερ σωτηρία. ἡ
δ' ἐπὶ τούτου τέλος ὅπερ ἐστὶ καὶ δια-
καταῖος χειμὼν ἐλάμβανε
καὶ νόσος τὴν μεγάλην ἐλύπει
σφοδρά. πρὸς λιπαροῦσαν
αἱ ἀδελφαὶ τὴν σοφὴν ἐκεί-
νην καθηγεμόνα ζυγὸν ἀπο-
σκεδάσαι τὸν τῆς ἐπιτιμήσε-
ως· ναὶ μὴν καὶ λόγοις ἱκανοῖς
καὶ ψυχωφελέσι διδασκα-
λίαις Θεοδώραν ἅμα καὶ Θε-
οπίστην ἡ σοφὴ προστάτις φι-
λοφρονησαμένη, ἐν εἰρήνη
ἀπέλυσεν· ἀλλ' ὁ ἐχθρὸς τῆς

Πρώτων ἡ τῆς πληθείς, καὶ προσεδα-
τέραν ἀγωνίαν χωρεῖ. καὶ
ἀθροίζει δαίμονας τὴν εἰκόνα
προσέχων τῆς μυροβλύτιδος,
τὴν δευτέραν τῆς πρώτης
πόλεως κατὰ πολὺ πλεονεκτοῦ-
σαν τοῦ ἀγῶνος τῶν ὑπερβαλ-
λόντι χειμῶνι ἡμῖν φυτά
δηνεκῆ καὶ σεισμὸς καὶ
τῶν ἀνέμων ἀνυπόφοροι σεισ-
μοί. ἥλιος μὲν γὰρ ὑπολείπ-
ει κύκλον τὸν νότιον· βρα-
δέως μὲν ἐπανατέλλων
ἡμῖν. τάχιον δὲ καταδύων
καὶ ὑστερούμενος· νεφώσεις
πολλαὶ καὶ συχναί. τὴν ἡμέ-
ραν ζόφον ὑπολαμβάνειν.
ὄμβροι ῥαγδαῖοι τὴν γῆν κατα-
φέροντα· τῶν ὑδάτων τῶν
μέν, ὀμβριζομένων· τῶν δέ,
νιφομένων ἦν. ὁ μὲν γὰρ ἄ-

ὕδωρ μεταβάλλειν. ὁ δέ, ψύ-
χει τοῦ πνεύματος, εἰς ἄντι-
τυπον κρύσταλλον μεταστοιχει-
οῦται. καὶ τὸ νέφος καταθραυό-
μενον, τὴν χιόνα πάντα τὰ χθο-
νὸς ἐπικαλύπτει. καὶ πᾶς ἄπειρ-
ος μεμένηκε καὶ τῆς οἰκί-
ας ἔνδον ἐγκεκλεισμένος. προστάττει
τοίνυν ἡ ὁσία προεστῶσα, μὴ κοι-
νῶς ἐν τῇ τραπέζῃ τὰ δεῖπνα
τελεῖσθαι κατὰ τὸ συνήθειον· ἀλλὰ
διὰ δὲ καθ' ἕκαστον τῶν οἰκί-
σκων καὶ κατὰ μόνας, διὰ
τὸ τῶν διακονουσῶν ἀδελ-
φῶν τῷ χειμῶνι ἀνιᾶσθαι πειρ-
ασμόν. ὅτι οὖν ὁ τοῦ θερμοῦ
λέβης τῷ τῆς μεγάλης οἰκί-
σκῳ ταῖς διακονούσαις σταλεί-
η, ὅπου γε πρὸς ὕπνον ἀ-
πολούσασθαι τὴν μακαρίαν τὸ τοια-
θεῖον συνήθες, τῷ τοῦ λέβητος
καχλασμῷ, τὰ τοῦ τόπου δι-
άβροχα ἦν. ὡς οὖν καιρὸς τοῦ
ὕπνου κατέλαβε, τὸ τοιαθεῖ-
ον ἡ μεγάλη λαβοῦσα, πρὸς ὅτε-
ρον τόπον τοῦ αὐτοῦ οἰκίσκου
μεταφοιτᾷ. τὴν διάθεσιν αὐτῆς
στρωμνὴν ἐφαπλωθεῖσαν· π-

Ραγὴν δὲ ταῖς πλευραῖς τὸν οἰκίσκον
ὑπορρεύσασα· ἔλαθε κείμε-
να μὴ τῷ συνήθει τόπῳ τὰ
τῆς στρωμνῆς. μετακαλεῖται
τὴν μεγάλην. μανθάνει τὸ αἴ-
τιον. ἀλλ' ἐπεὶ πὰρ' οὐ κατέ-
μενα κατασκευάσαι γνώμην φησ-

ὡς ἠθέλησας διέθου τὰ τῆς
σεσωμένης πρόνοιαν ποιουμέ-
νη τοῦ σώματος λαβοῦσα δὲ
τὸ ψαλθίον, ἐξῆλθες τοῦ οἴκ-
ου. Καὶ πρὸς αὐτὴν τὰ μαβα-
λία γενομένη, ὕπαιθρος ἐν
ταὐτῷ τὴν νύκτα τὰ τῆς κα-
θευδήσεως ποίησον· ὡς πα-
θεῖ μέν, πάθος· γνώμη δέ, γνώ-
μη ἐξαποκρούηται· τὸ τῆς
ψυχῆς· τὸ τοῦ σώματος· ἢ τῆς
μεγάλης· τῇ τῆς προστό-
δος· ὡς εἶχε τοῖς μὲν πάχους ἠ-
μακαρία, τὸν ὀλεθρίων τὰ πρό-
σων ἐπιπέρχεται· τὸ πρὸ ἐνταῦ-
θεν· μὴ ἐξῆ δὴ κεφαλίζουσα
ἡμῖν· καὶ πολλῷ τῷ σῷ τῷ οἷο-
μαι σκυθρωπαζούσα· τῇ γὰρ
ὑποδεῖμα τῆς ὑπεροπτικοῦ
μεφθέσεως· ὁ πολὺ ἡμᾶς
ἀπατᾶ ἀνὴρ κατεσκίασε· καὶ
πιάσας ἦν κατὰ τὸν ποιητὴν
δυοφερώτερος· αἱ δὲ τῶν
φωστήρων ἀγνῶ φωταυγίαι,
τῷ ἐπιπροσθοῦντι νεφώ-
ματι, τὸ πρὸς ἡμᾶς ἀφώτι-
στα κατελίμπανον· καὶ ἦν
ἰδεῖν ἐκείνην τὴν νύκτα,
κατηφιῶσαν καὶ ταῖς πλη-
γαῖς τῶν πνευμάτων ὥσ-
περ διακρινοῦσαν· οὔπω που
φθάνει τὸ ψαίω ἀναπαύ-
σειν, καὶ ῥιφάδας ἄνωθεν
τοῖς νέφεσιν ἐξερράγησαν·
ἦν ὁρᾶν τὸ τῶν ὄμβρων ῥαγδαί-
οις· ὁ ὑετὸς ὑπὲρ ποταμούς·
ἦχον πνευμάτων· ἦχον ἀνέ-
μων· τὸν μὸν καρδίας· δόμον
μελάθρων· μέχρι δὲ μέσαι νυ-
κτὸς τῆς φρικώδους ἐκεί-
νης ἐπιταθείσης κ(αὶ) φοβο-
λίας, τοῦ ἀέρος ἀθρόως, πρὸ
τὸ ψύχειν ὁ τόρον μεταβαλ-
λοντος, εἰς κρυστάλλου φύ-
σιν, τὰ τῆς χιόνος μεταπο-
ποιήσεως· καὶ βῶλοι ῥαγδαῖ-
αι ἄνωθεν ὡς ἐκ πετροβόλων
θυμοῦ τῇ μεγάλῃ προσήρα-
σσον· οὐκοῦν δὲ κλιθῆναι
τῇ γῇ ἐπὶ βραχὺ τοῖς ὑπο-
συρομένοις αὐτῇ τῶν ὑ-
δάτων ῥεύμασιν ἡμῖν, ἵνα
μὴ κραυγῶ τινος ἀπολαύ-
σῃ τῆς ὁρᾶν ψυχᾶς· ἀλλ' ὀρθο-
στάδην· ἀλλὰ τρεμίζουσα
πάσει τοῦ σώματος, ἀέρο-
χαλκάστοις ὑφθειμὴ κεα-
βολίζετο βέλεσιν· ἀπεί-
ενίκει ταύτῃ τῷ τότε ἀηδεί-
ας ὁ τοῦ σώματος· λίθοις δὲ
βέλεσιν οἷον περιβεβλη-
μένη τῶν πειρασμῶν καὶ πο-
ταπομένη τούτοις σύχμα·
καὶ οὐχ ὅπως οὐκ ἐμεδίουν
τοῖς τοσούτοις παλαίσμασι,
ἀλλὰ καὶ προσάχαι τῷ θεῷ,
τὰς χεῖρας ἐξέτεινεν, ἐν τοῖς
δικαιώμασί σου λέγουσα· με-
Ἀλετήσω οὐκ ἐπιλήσομαι
τῶν λόγων σου· ἐγενήθην ὡς

ἀλλ' ὡς ἐν πλάνῃ· ἐξέλιπεν
ἡ ἰσχύς μου καὶ τὰ ὀστᾶ μου συ-
σεὶ φρύγιον σῶμα ἐθείβησαν· ἐ-
πιβλε φορτοῖν ὢ ἐξ ὀπίσω οὐκέ-
καὶ ἴδε καὶ κατάρτισαι τὴν
ἄμπελον ταύτην ἣν ἐφύτευ-
σεν ἡ σὴ δεξιά, ὅτι εὐλο-
γητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας· ἐντα-
θεν καιρὸς ποιῆ τι τοῦ κρείττο-
νος, κρειττόνων τοῦ διασταθέν-
τος ἡμῖν· ἐψύχετο μὲν γάρ· καὶ
τῷ ψύχει, τὸ θερμὸν τοῦ σώ-
ματος τοῖς ἔνδον ἠρέμα πως
ὑπέφευγε καὶ κατὰ μικρὸν
ἐδραπέτευε καὶ ὑπερέκ-
πτεν ἤδη πρὸς μαρασμὸν,
γεηρὰ καταλιμπάνον τὰ ἔξω-
θεν· ἐῴκει δὲ νευρουμένη
τῷ θείῳ, ἐπιτιμῶσα οἷον
τῇ φύσει καὶ τὰ ταύτης ἀνακτω-
μένη τῇ προθυμίᾳ κινήμα-
τα· ὢ ψυχῆς ἐκείνης ἀδα-
μαντίνης καὶ καρτεραῖς· ὢ
φύσεως ὑπερφυοῦς τοσοῦ-
τι καὶ θαυμαστῆς· ὢ φρικώ-
δους ἀκούσματος· ὢ σώμα-
τος ἐκείνου, ἀσώματος
οἷον ὑποφαίνοντος τὴν ἐνέρ-
γειαν· ἐξεπλάγησαν ἄγγελοι·
τεθήπασι τὴν καρτερίαν· φύ-
σις πᾶσα ἡ λογική· θέαμα ἦν
τὸ ὁρώμενον φρικῶδες καὶ
πλῆρες ἐκπλήξεως· γυνὴ
ἐν ἁπαλῷ σαρκίῳ καὶ μετ' ἀρρω-
τοσαύτην ἀλγηδόνος ὑπερβο-

λὴν ὑπομείνασα· ὡς γοῦν οὔ-
τω τὴν νύκτα πᾶσαν ἡ θαυ-
μαστὴ θεοδώρα τῶν ἀνυπο-
στων κρίνει διανυκτεράσασα
ἀΐθερος, μία τῶν ἐκεῖσε μο-
ναζουσῶν, πρεσβυτικὴν τὸν
βίον· πρεσβυτικὴ τὸ εἶ-
δος· πρεσβυτικὴ καὶ τὸ φρό-
νημα, ὁρᾷ τὴν θείαν ὄραμα· καὶ ἡ
ὄψις, στέφανον ὡς ἐδόκει βλέ-
πειν πολυκάλλει καὶ ὁποῖον
χεῖρας οἶδα σὶ πλέκειν τοῦ
κρείττονος· καὶ ὁ στέφανος,
φωτὸς ἀκτῖνας ἐκεῖθεν ἀπέ-
στιλβον· καὶ τὸν ἰδοῦσα θαυ-
μάσαι τε· καὶ τίνος ὁ στέφανος
εἴη πυθέσθαι καὶ θεοδώρας
ἀκοῦσαι, οὖν ἐνταῦθα τὴν νίκην
πρὸς τοῦ κρείττονος δέξεσθαι·
ὡς οὖν εἰς ὀρθρινὴν ἤδη δο-
ξολογίαν ἐκάλει τὰς μονα-
ζούσας καιρὸς, ἡ πρεσβῦτις
σφῶν αὐτῶν καὶ τῶν ψυχῶν
νυμφαγωγὸς καὶ προμνήστωρ,
συγκαλεσαμένη πάσας εἰς
αὐ, τὴν νύκτα ἐκείνην τῆς με-
γάλης ἐκείνης διεξῄει καρ-
τερίαν· ὁ μὲν μὲν τὸ τῆς ὑπο-
μονῆς αὐτῆς ἀγαμένη καὶ μα-
καρίζουσα· ὁ μὲν δὲ πρὸς ἀρε-
τῆς κατάστασιν καὶ ταύτας δι-
ερεθίζουσα· ὡς δὲ καὶ τὸν φα-
νέντα στέφανον ἡ ἰδοῦσα
διηγεῖτο πρεσβῦτις ἐκείνη
γυνή, ἔκπληξις πάσας εἶχε

καὶ πρὸς ζῆλον ὁμοίως τὴν καρ-
δίαν ἀναμεθερμαίνοντο· δ' ἐ-
κείνους, ἢ τῆς μεγάλης ἀρετῆς, ὡς
φῶς ταῖς μοναζούσαις ὅσον δια-
φανὲς ὑπεφαίνετο· καὶ οὐκέτι
ὑπὸ τὸν μόδιον ἦν τὰ τῆς φαύ-
σεως κρύπτεσθαι· ἀλλ' ἐπὶ τὴν
λυχνίαν οἷον δ' ἐξήρετο· καὶ πάμ-
μεγα ὑψοῦτο· καὶ κατὰ τὴν
χρῆν ἐπαίρειν ὡς οὕτως προσ-
βαίνειν, ὥστε εἶναι πάσαις
ταῖς μοναζούσαις κανόνα
τῆς ἀρετῆς· βίου διόρθω-
σιν· ἀγάπης εἰκόνα· ἀρχέτυ-
πον τῆς τελειώσεως· ἀκρατεί-
ας ἀπόθεσιν· πραότητος ἀ-
φορμήν· σωφροσύνης ἀρχήν·
ἡγεμόνα ζωώσεως· ἀλλὰ
τί δεῖ ἐπὶ τῶν ἀκροθιγῶς τῶν
τῆς μεγάλης ἐγκωμίων ἐφά-
πτωμαι· τί πρῶτον· τί δὲ
δεύτερον τῆς θαυμαστῆς θεοδώ-
ρας ὁ λόγος μοι διαδέξεται·
τὴν ἐν Χριστῷ τῶν παθῶν νέκρω-
σιν; τὴν κεκρυμμένην
διαγωγὴν καὶ μόνως ἐγνω-
σμένην θεῷ; τὴν ἡμερινὴν
ἀγρυπνίαν; τὴν νυκτερινὴν
προσευχήν; τὸ τῆς στάσεως
ἀκλινές; τὴν θέωσιν τῆς
ψυχῆς; τὴν ἀνάληψιν τοῦ
νοός; τὴν ἔπαρσιν; τὴν ἀνά-
βασιν; τὴν τῶν δακρύων πη-
γὴν δὲ δίκην ἐλαίου ῥεύματος
ἀφθονητὶ ταῖς παρειαῖς ὑπε-
σύροντος; ποῖον τὸν τῆς με-
γάλης πρῶτον ἐγκωμίων ὑπό-
θεσιν λάβωμαι· ποῖον
ἀποδώσομαι· ποταμὸς γὰρ ἀνα-
β βλύζει πανταχόθεν τῶν ταύ-
της ἀγώνων πολύκρουνος
ἐκ πηγῶν ἐπαίρειν τὸν λόγον τοῦ-
τοις περιεχόμενος· οἶμαι δ'
ἂν εἰ πᾶσαν τὴν ἐν ἀνθρώποις
δύναμίν τε καὶ φωνὴν ἐ-
γὼ μὲν πλουτήσαιμι, οὐ-
δ' ἂν οὐδ' οὕτως τῶν κατορ-
θωμάτων ταύτης γενοίμην
ἄξιος· ἴσασι μὲν οὖν ἡ πᾶ-
σα τὰ τῆς μεγάλης ἀσκη-
τικὰ σκάμματα καὶ παλαίσμα-
τα· τίς γὰρ οὕτως στηλῶν
Ἡρακλείων ἐκτὸς ἢ πρὸς αὐ-
τὴν ὡς ἐπαίρειν τὴν ἀντίχω-
μα, ὡς τὸν ἥκοος διαθεῖν
τῶν τηλικούτων ἀγωνισμά-
των καὶ τὰ ἐπ' ἴσων τῆς μυ-
ροβλύτιδος· εἶχε μὲν οὖν οὕ-
τω τὴν μεγάλην τῶν μοναζου-
σῶν ἡ πᾶσα πληθύς, ἀρχέ-
τυπον ὡς ὁ λόγος ἐγνώρισε,
πασῶν ἀρετῶν· ἐπεὶ δὲ καὶ
μακρὸν ταῖς καθημέραν
προκοπαῖς τῶν ἀρετῶν ἀνα-
βάσεσι, καὶ εἰς προστασίας
θρόνον πρὸς γερόντων μονὴν
ἐπαναβῆναι προυκέκλητο·
ὅτι ταῖς ἀσκητικῶν χαρισμά-
των πλήρης ἐγνώκει· καὶ ὁ
τοῦ θεοῦ τότε ὅσιον ἐπισκοπῶν

ταύτην Χριστοῦ τοῦ μεγάλου βα-
σιλέως ὁρῶσιν αἱ μονάζουσαι.
καὶ τῷ ταύτης ἐπιθυμοῦν-
τι διὰ τοῦτο ἀγαθαὶ μὲν ἅμα τῇ·
πάντοθεν γὰρ θεωρία. πάντο-
θεν πρᾶξις περιεκόσμη-
το. πρᾶξις μὲν, τοῖς ἐν θε-
ωρίᾳ νικῶσα. θεωρία δὲ,
τοῖς ἐν πράξει. ἡ θεωρία
μὲν τοῖς ἐν θεωρίᾳ. πρᾶξις
δὲ τοῖς ἐν πράξει. τοιαύ-
την ἡ τῶν θεοσυλλογικέων
ἡμῶν καὶ μητρὸς καὶ προστάτις
καὶ καύχημα. ἡ μὲν ἀλλὰ τῆς εὐθύ-
τως καὶ τέχνημα ἀσκητικῆς
ἐπίσημος καὶ διώκομεν καὶ
ὅρον ἐπονομάσαιεν. ἡ μὲν γὰρ
ἐπιστημονικὸς τρόπος μὲν τέχνης
ἀσκητικῆς. θεωρητικὸς
τέρα δὲ φιλοσοφίας τῆς πρα-
κτικῆς. καὶ ὡς ἐν κεφαλαίῳ
εἰπεῖν, ἡ γνῶσις μὲν ὑπερα-
ναβεβηκυῖα τῶν κάτωθεν
στάσιν δὲ ὅλου τὴν ὅσων τῶν
μακαρίαν καὶ ἀστασίαστον.
ὡς γοῦν εἰς προστασίαν ἐκ-
κλήτου, οὐκοῦν ἡ μεγάλη καὶ
ταπεινόφρων ἐκείνη ψυχὴ
οὐδὲ ἄκροις ὠσὶν ἐδέξατο
τὰ τοῦ πράγματος. ἀλλ' ὅσος
εἰ χρεὼν θεῷ, ἐμοὶ δὲ φησὶ τὰ
τῆς ὑποταγῆς οὕτω φίλη τὰ
τὸ χαλὸν τὰ ἐκ ψυχῆς, πρὸς
δὲ πρὸς τοὐναντίον καὶ πρὸς
κλίνοιεν· ὅπως οὐκ ἦν αὐτῇ κα-

τὰ καὶ βασιλεύειν πλάσμασι
τι σημεῖον τῆς ἀληθείας τὸ
ἄπλαστον. ὅτι μὲν δὲ καλὸς
ἡ ζωγράφος τῆς ἀρετῆς ἐκεῖ-
ἐν δ' ἀντίτων ἑαυτῇ κεράννυσα
τὰ χρώματα. οὕτω τὰ τῆς ἀ-
ρετῆς. οὕτω τὰ τοῦ ἀσκητι-
κοῦ βίου θαυμασίως τῇ μεγά-
λῃ αὔραις διέσωσεν ταῖς του
τῆς οἷα τις ναῦς ἀντὶ ναυ-
ἐπηδαλίου χρῆτό τε καὶ ἐφέ-
ρετο. ὡς οἰωνὴ θαυμαστὴ προ-
στάτις ἦν ὁ λόγος δηλώσειεν
ἤδη προελθὼν ἐφθάκει.
κατὰ τὸ λῆγον τοῦ χρόνου τῆς ἐξα-
γωγῆς ὑπορρέουσα τῆς φύσε-
ως, νόσοις μὲν κατεδαπανᾶ-
το. καὶ τὸ παράπαν ἀκινητί-
ζουσα ἦν. ἀλλ' ἦν δὲ ταύτην ὅλων
μοῦ κατὰ τὸ ἱερὸν ἐπιπνεύμα-
χηλίον. τοῖν μὲν καὶ θεοπο-
στη ἤκατα τὰ σάρκα τῇ μεγάλῃ
γεγονυῖα θυγάτηρ· χάρισιν
ἀσκητικαῖς διαπρέπουσα,
ψήφῳ κοινῇ τῶν μοναζουσῶν
ἅμα καὶ τῆς προστατίδος,
εἰς τὸν τῆς προστασίας θρόνον
ἀναβιβάζεται. ἐντεῦθεν
ἡ μεγάλη παράστασιν ὑπο-
στᾶσα μὲν ἡ θεοποιηθεῖσα καθὸ σ-
εἰκὼς, ὑποφαίνετο. καὶ ἡ κα-
τὰ σάρκα μήτηρ, ἡ μὲν θυγάτηρ
πνευματική. καὶ θεία ὥσπερ τὰ τῆς
σχέσεως ἐνήλλακτο. ἀλ-
λ' ὁ λόγος μοι ὡς ἐν πόνῳ

θλῷ τῷ βίῳ τῆς μυροβλύτι
δος ἀντὶ κηροῦ ἀναδίδοσθαι μύρ
καὶ οἷον ἀενάως κατὰ τὸ καμνού με
νος, καὶ περαιτέρω θέλει
χωρεῖν. ἦν τις τῶν ζωνη
φόρων τῇ μεγάλῃ παραγενό
μενος εἰς εὐχήν, τούτῳ δὲ
καὶ μὲν τὴν ὀσφὺν ἀνεπαλαν
ρωτο καὶ στόμα περισσοχόντως
ἠνοίγετο. ὀφθαλμοὶ δὲ μι
ον τοῦ ἴσου σχεδὸν τῇ γῇ προ
σιζάνοντος, ὡς μετὰ τὴν
ὑποχώρησιν τούτου, ὑπὸ
τὴν μεγάλην καὶ ἀκο
ὴν τίς τε ἦν ὅλα λαλεῖν, καὶ
ὁποῖον αὐτῷ τὸ εἶδος τῆς
ἡλικίας καὶ τὸ τοῦ ἤθους
κατάστημα. ἦν λόγος πολ
λάκις πρός τινος σωματικοῦ
αἰσχύνας ὑποδόμενος ἀπ
οχῆς, τούτῳ κατεζυγωμένα
τὰ ὦτα καὶ βεβυσμένα
εὐτυχῶν ὡς ἐντεῦθεν ἀνα
καθάρθαι ταῦτα καὶ πρὸς ὑπο
δοχὴν ἔτι μαθήματα φωνῶν
ὁποίας ἄλλοι φθέγγονται.
πολλάκις καὶ γὰρ τῶν ἄλλων
μᾶλλον μονολογούμενον ὑπονοῶν,
αὐτὴν ἢ φιλαίτιον φρόνημα
τι, ὑμνοῦμεν ἦν ὅτι ζητοθεί
οτροπος καὶ εἰπεῖν τὸ ὅλον,
ἀλληγορικοῦ, ὡς καὶ πολλάκις
τῶν θεοπτεῖν διανιστῶσαν,
ἀκούειν τῶν ᾀδόντων ἀγγε
λικῶν ὑμνῳδιῶν ὑποφω

ρεῖν αὐτῆς ἐστῶν μνλοῦ δια
τῶν ἐξ ὑποδεικνύονται· ἀλλὰ
τίς ἄν μοι δοίη τὸν λόγον ἀνά
λογον· πλάτος τε καρδίας
καὶ βάθος γνώσεως τὸ τοῦ
Σολομῶντος ἐξαίρετα ὡς
αἰνέσαιμι κατὰ τὸ εἰὰν τὴν
μυροβλύτιδα. τίς γὰρ μᾶλ
λον ταύτης γλῶσσαν ἐρρύθμι
σεν· ἢ φρένα καθηγνίσεν·
ἢ ψυχὴν ἀνεπτέρωσεν· ἢ
διάνοιαν καθηγίασε· τίς
δὲ τοσοῦτον ἀσκήσει ἐνίδρω
σε· καὶ σώματος ἐβασίλευ
σε καὶ χαμαίζηλον ἐπιθυ
μίαν σωφρόνισε. καὶ ὄμμα
ἐπαιδαγώγησε, καὶ φιλοσό
φως τὰ τῆς ψυχῆς ἐρρύθμι
σεν ὁρμήματα καὶ κινήμα
τα. καλεῖ καὶ πρὸς τὰ τῆς
Ἐξόδου ταύτης ἡμᾶς ἡ δια
βαδίζων ὁ λόγος τὸ καθόλου
εἴπερ ἦν ἡ διηγετονία τῆς
ζωῆς ὁ τόδε κόσμον. οὐ λέλη
θε ταύτην τὰ τῆς προσθήκης ἀνα
λύσεως· προκαταλαμβά
νει τὰ τῆς ἐξόδου τοῖς ἐξι
τηρίοις ὕμνοις ἐξομαλί
σασα· ἑτοιμάζεται πρὸς τὴν
ἐντεῦθεν εἰς τὸ κρεῖττω με
τάβασιν ἢ ἀνάβασιν· με
ταλαμβάνει τῶν φρικτῶν
μυστηρίων· ἀνακλίνεται τῇ
ἀνθηρᾷ ἐκείνῃ κλίνῃ· ἑαυ
τὴν δ' ὧδε τίθησι. μετὰ τοῦ θ

φθαλμοῖς. τὼ χεῖρε συνάπτει.
Καὶ μικρὸν ὑποστηρίσας
ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ κοι-
μηθήσομαι καὶ ὑπνώσω,
τὴν ψυχὴν ἀφίησι τῷ θεῷ. ἐκ
τὴν τοῦ αὐγούστου μηνὸς ἄγον-
τος. ἐκεῖ τοίνυν τὸ ἱερὸν
ἐκεῖνο σῶμα, φωτοειδὲς
καὶ τερπνόν. κατὰ τὸ πρότερον ἀν-
τὶ κρύους τὴν τοῦ ἐνδοθεν οἰκή-
σαντος πνεύματος ἐμφαῖνον λαμ-
πρότητα. ἱδρὼς δὲ ἐξέρρει
τούτου εὐώδης καὶ μυστικός.
Καὶ χορὰς ἐδείκνυ καὶ τὴν ἱέ-
ρα καθάπερ εἰ τὸ θεῖον ἦ δὴ
μῦρον κεραννύμενον τοῖς ὀσ-
βεστοῖν ἀρχόμενον. ἐνταῦθεν
μοι τὰ τῶν θαυματουργιῶν
πολὺ προσωδράματα. ἐνταῦ-
θεν ὀλαχύματα θαυμάτων
ὡς ἐκ πηγῆς ἀναπηδύει τῆς
λάρνακος. οὕτω γὰρ τὸ τίμι-
ον ἐκεῖνο σῶμα τῆς μυρο-
βλυτίδος ἐκεκίνητο, καὶ
θαυματουργίας συνεχεῖς ἐκεῖ-
θεν ἀναβλύζον. ἀνήρ τις
Ἀμήτελος τοὔνομα. μετ' ἀνί-
ας ἕτερος Ἰωάννης ὀνομα-
ζόμενος. ὁ μὲν, ἀνεκρηπτί-
ζων μικροῦ δεῖν ταῖς ἐκ τῶν
νόσων ἐπιφοραῖς. ὁ δ' ἄλλος,
ῥίγει συνεχεῖ πιεζόμενος,
μὲν θανόντι τὴν τῆς ὁσίας
μετάστασιν. τρεῖς χρόνων βία,
μὲν μόλις διδοῦν ἀποντα μετ'

αἰδοῦς καὶ πίστεως σώματος
ἐκείνου τοῦ ἱεροῦ. καὶ παρα-
θύρας τῆς χάριτος συγχεῖ βασιλ-
ἀρτι μελετῆς εἰς ὑπίαν ὑπὲρ
ταῖς ἐλάφοις ἀλλόμενοι. γὰρ
διεπεστάλοντες ὡς πρότερον
νοσοῦντες. τί τὸ ἐκ τούτου
ἐμάντη τῶν ἡμερῶν ἐκ τῆς
προθεσμίας ἐκ δυ ἡμέρας ἡ δια-
τῆ μεγάλη τὸν χρόνον διίπ-
πευε. θαυματουργεῖ ταῖς τί
καὶ πάλιν θαυμάσιον. ἄνω-
θεν τῆς ὁσίας σοροῦ. κιβω-
τοῦ δὲ μᾶλλον εἰπεῖν οἰκει-
ότερον. ἧς ἔνδον ἡ τοῦ χριστοῦ
καλλίστη παρθένος ὥσπερ οἶον ἐν
θαλάμῳ, λυχνία ἐλαίου
φωτοφανὴς ἀπῃώρητο.
οὐκ ἐλλιγενὴ τοῦ φωτὸς αὐ-
τῆς θρυαλλίς οὐδὲ περὶ βραχύ.
διαπαναται τῷ δεξιῶ κῶ
τῆς θρυαλλίδος, τῆς λυχνί-
ας ἅπαν τὸ ἔλαιον. καὶ τὸ
τοῦ φωτός, ὥσπερ εἰς πυρσὸν ἀ-
ναπηδᾶ. ἡμέραι ἐφίκα-
ναις τὸ μέτριον τοῦ τῆς
θρυαλλίδος πυρὸς ἀνεφλέ-
γετο. ἐπειδὲ καὶ τὴν λυχνί-
αν ἤπερ τις ἐλαίῳ ἀραιά
σαι διεκελεύετο, τῶν χρει-
τῶν σου λόγε μονογενὴς θεοῦ
θεῦ, αὐτομάτως ὑπερπλή-
ρης ἐλαίου ἡ λυχνία ἐφαί-
νετο. ὡς ὑπερεκχεῖσθαί τε
κρατῆρος διϊκνεῖν ὑπερεκφεῦ

ἄνωθεν ὑπεραδομένην τὴν πηγ(ήν)·
δηλοῦντος οἶμαι τοῦ λόγου,
τὸν πληθυσμὸν τῶν μύρων
διαπλησμὸν ὡς ἐμβῆναι μεγά-
λη τῶν ταύτης λειψάνων
ὑπερεκβλύσαι ταῖς τοῦ κρείτ-
τονος χάρισι. τί μοι πρὸς
τοῦτο τὸ θαυματούργημα, κἂν
φαίνηται ἐκεῖνος οὐχ ὁ πολὺς
Ἠλίας τῇ Σαρεφθίᾳ τῆς ξενα-
γίας ἀντιδεδώρηται. ἀρχῆς
προφητικῆς ἐλαττοῦσθαι
μηδ᾽ ὅπως σῶς εὐμοιρήσαν-
τα. ἔστι γάρ. αὐτὸς δ᾽ ἂν τὰ πάν-
τα καθ᾽ ἣν βουλοίμην. ὅσα περὶ
οἷ τῶν τῆς μυροβλύτιδος
θαύματα τῶν περιουσίᾳ προβάλλοι,
τὸ ξαίνοι παλαιστιαίω μέτρω
σφαῖραν πᾶσαν μετρεῖν. ἢ
καὶ κοτύλῃ μικρᾷ ἐξαντλεῖν βοῶν-
τας ὠκεανείους πάσας ῥοάς.
προσηλωμένος γάρ πως δαιμο-
νίως τοῖς τῆς μυροβλύτι-
δος θαύμασι καὶ οὐκ ἔχω τού-
των ἀποσπασθῆναι. ἐφέλ-
κει γάρ μοι τὸ λογιζόμενον
πρὸς ταχύ. οὐκ ἐᾷ με ἡσυχά-
ζειν τὰ περὶ τῶν δαιμονιῶν-
τας ἐκείνης θαύματα. ἦν
τις Μεδιώνιος, Θεόδωρος
τῷ Μεδιωνίᾳ τὸ ὄνομα, παι-
γνίοις οἷα παῖς ἀσχολούμενος,
ὥρα μεσημβρείας, προυθυ-
μεῖξ ἀλώων συνελθεῖν. ὁρᾷ τῆς
γῆς μάλα μεσημβρινὸν, αἰθίοπα

τινὰ ὑπερμεγέθη καὶ ἀμφη-
λόν. ταράττεται τὴν ψυχήν.
τρέπεται πρὸς φυγήν. κα-
ταλαμβάνει τοῦτον ὁ φά-
μης ταῖν χεροῖν. καταβάλ-
λει πρὸς γῆν. καὶ κτυπῶν τὸ στῆ-
μα ταῖς ἐκεῖσε σποραῖς σκα-
λευόμενος, γίνεται ἄφωνος.
φέρουσι τὸν Μεδιωνίαν οἱ γεν-
νήσαντες τῷ τῆς μεγάλης
σηκῷ. παράπτει τοῦτον ὁ κεῖ-
σε ὀδυνώμενος. καὶ πρὸς ἀ-
σθμαίνοντος ἐκτρέπει φωνάς.
ἡμέραι βραχεῖαι καὶ τῶν τῆς
μεγάλης προσμείνας θείω-
ν ἀσμῶν, φαίνεται αὐτῷ ἡ ὁσία·
ἀλείφει τοῦ τοῦ ἐλαίου τὴν
κεφαλήν. καὶ παραχρῆμα τοῦ λυ-
σσῶντος ἐξαπαλλάττεται.
ἀπὸ τὸ μετὰ ταῦτα. ἐπειδὴ
ὁ ἐχθρὸς πρὸς τὸν Μεδιωνίαν
γνωρίζων. σκαίνει τοῦτον.
παράπτει τοῦτον. ἄγεται τὴν
μεγάλην πρὸς τὰς οἰκείας μετ(ὰ)
ἐλαίω τῷ τῆς λυχνίας ἀλεί-
φεται. ὁρᾷ τὰ τῆς τοῦ Μεδιωνίου
θεραπείας κατὰ μέρος, γυνή
τις τῶν ἀσκουσῶν, ὡς παρα-
στάσει ἡ μεγάλη. ὡς χεροῖν κατέ-
χει τὴν τοῦ ἐλαίου λυχνίαν.
ὡς διαβρέχοιτο τῷ ἐλαίῳ. ὡς τὸ
τῶν ἀκαθάρτων πλῆθος ῥαν-
τίζοιτο. ὡς ἐλαθοιτο τῷ Μεδιωνί-
ᾳ. ὡς τῷ δακτύλῳ ταύτης
εἰς ἀρχὴν τί καὶ δυσώδη

οἷον εἴπως ἀποβάλλοι τὸ στόμα-
τος τοῦ μὲν οὐδὲ ἀπωθήσοιτο·
ὡς τελευταίως τοῦτο ὑπερβάλοιτο·
ὡς ῥίψοι τὸ δ' ὀδόντος δεσμὸν ἐκεῖνο
πρὸς γῆν· ὡς τὸν δάκτυλον
ἐπὶ τῷ ἀλλ' ὡς δὲ ἀποπλώοιτο·
ὡς τὸ τοῦ μὲν ἀνιαροῦ ἱματίω
τοῦτον ἐκμάξοιτο· ὡς ἐπὶ
τῶν μὲν ἀνιᾶν ἀμαρθῆτι· ὡς πα-
ραθεὶς τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον
δραπετεύσειεν· ὡς ἰαθείη
ὁ μὲν ἐπὶ ἴσοις· ὡς ὁμολογοίη
θεῷ καὶ τῇ ὁσίᾳ τὰ χαριστήρι-
α· τί οὖν σπεύσωμεν ὡς διὰ τὸν
πλοῦν ὧν προὔταξε τοῦ λόγους
ἢ καὶ περαιώσωμεν χωρήσωμεν
καὶ πάλιν πρὸς ἄλλους ἐρανιζόμενοι
μετὰ τῶν θαυμάτων τῆς μα-
κροβίου τῆς δοσ· πλεύσωμεν ἐν
δοκεῖ πρὸς βραχύ· καὶ τῷ προ-
τέρῳ εἰκόνα ταύτης πηγάζει
ἐν διατείνωμεν· οὕτω πρὸς
τὰ θεῖα τῆς ὁσίας ἀνακτο-
ρα· τὰ τῆς εἰκόνος ταύτης
πε τύπωτο· καὶ ζωγράφος
τις ἐκεῖ καθ' ὕπνους περὶ
τὸν θεῖον τοῦτον γενέσθαι
σηκόν· ἐγνώρισε· καὶ ὁρᾷ ἄνω
μὲν τὴν λυχνίαν ὑπορχουμέ-
νην ἐλαίῳ· κάτω δὲ σκεῦός
τε τὸ καταβαλλόμενον ἐκεῖθεν
ἔλαιον εἰσδεχόμενον· ὑψεί-
ρεται ἐκ τοῦ ὕπνου· σύζητεῖ
τὰ τῆς ὄψεως· οὐκ ἔχει τὸ συμ-
βαλλόμενον· εὐχερῶς ἰδεῖν

οὐ διὰ μακροῦ τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου ναοῦ
ὅνπερ καλεῖται παρὰ τῶν
εἰκονουργῶν στεφάνου τοῦ
πρωτομάρτυρος· ἀλλὰ ταῦτα
τῆς μεγάλης μάρτυρος· ὧν τὸ περὶ
τὸν ὅπερ πρωτομάρτυρα ὠνο-
μάζετο· βλέπει τὸν ναόν·
ὁρᾷ τὴν λυχνίαν· τὸ ἔλαιον· τὸ
ὑποκείμενον σκεῦος· ἀνα-
γνωρίζεται ταῦτα· ἐκδιηγεῖ-
ται τοῖς πολλοῖς· τί τὸ ἐπὶ τού-
τοις· μύξη ἡ δευτέρα ἐπὶ κη-
δείας, εἰκόνα τῶν θείων μακα-
μονάχης τιμὸς ἐδόκει χρω-
ματουργεῖν· διοσαίεται
τὰ τῆς ὄψεως· καὶ θεῖον εἶναι
τὸ πρᾶγμα· εὐθὺς ἀνὴρ ὑπο-
λογισάμενος, καταλαμβά-
νει μὲν τὴν μονήν· διηγεῖται
δὲ τὴν περὶ αὐτοῦ· τὰ τοῦ
θεάματος· καὶ τυχὼν ἀδειῶς,
φθάνει τὴν τῆς μεγάλης εἰ-
κόνα χρωματουργῆσαι τοῦ
προτοτύπου λειπομένην
μὲν δὲ βραχύ· χρόνος τῷ ἡλ-
θ̄ μοχὶ μακρός· καὶ τί συ-
χνὲ διηγήσαιτο τὰ θαυμάσι-
α οἷς τοὺς σοὺς θεράποντας
ἐμεγάλυνας, μύρον ἐκεῖ-
θεν χειρὸς ἐκ τῆς δεξιᾶς τῆς
τῆς μεγάλης εἰκόνος ὥρα
θη κρουνηδὸν ἐκχεόμενον·
τοῦτο, τῆς περβατικῆς κω-
λυμβήθρας ἐκείνης θαυ-
μασιώτερον· τοῦτο πηγῆς τῆς

τοῦ σιλωὰμ ἀξιοπρεπέ-
στερον· ὅσῳ περ, ἐκεῖ μέν, ἐσ-
πάδιξ καιροῦ τε τερατούργοι
το τὸ τοῦ θαύματος· ἐν τῷ
θαδὲ καθεκάστην, ὅλα πλή-
θη χεισ τῶν ὑμᾶ τεθεράπατρ·
τοῦτο καὶ δαίμοσιν ἐφυγαδεύ-
καὶ νοσοῦντας ἰατρῷ· καὶ μάλα
κίαν παντὸς ὀξέκρουεν· ὥς
δ' οὕτω τὸ τῶν θαυμάτων ἐ-
πορα ἑτότε καὶ ἐπλατύνετο,
φθάνει τὸ τῆς φήμης καὶ
πρὸς γῆν ἣν ἴσσειαι θήβαις
ἔπλα πολλοὺς διδάσκων τὴν
ἣν καὶ πρὸ τῆς ἐκεῖσε γωνὴ βρ-
γοις ἐπῶν τοῖς διαλάμπου
σα· μία τῶν ταύτης θεράποι-
δων, φωσῆρα τοῖς σώματι
κοῖς ἐκτετυφλωτο· χρόνοι
τὰ πολλοῦ δὲ διδεκαμον ζεῖσ·
σέσχηκεν πρὸς τὸν τῆς μυροβλύ-
τιδος θεῖον ναὸν προσβεῖ-
αν, τοῦ ἀναβλύζοντος μύρου
τῆς ὁσίας τυχεῖν· λαμβάνει
χρίει τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς
πεπηρωμένης παιδίσκης·
καὶ τὰ τοῦ χρίσματος, μετου
σία φωτὸς τοῖς σωτεινοῖς
ὄμμασιν ἐκείνης τετερατούρ-
γηται· ἐν τῷ μάλη κε τὴν
ἐκεῖνον ἠλίαν τὸν, αἰρωσα
θεοσύγγειτῆς ἐκκλησίας ἀπό-
τειον· ὥς τὸ ἑλωδες ἐκεῖνο
ἴδοι καὶ ἰαματοφόρον ἀνα
πηγάζομενον ἔλαιον· ὥς τῷ

τάσσει παρὰ θῦ· ὥς τὸ πάντελον
δόγμα πλέα πλήρειαν ἀθ-
ματι· ὡς ὁμολογήσει ἐπὶ τῆς
καθ' ἡμᾶς ἐκκλησίας ὀρθοδο-
ξα καὶ πιστά σπεν· ἐν τοῖς
μονάζοντας ἐκείνους ὡσάν ἀμ-
φιβάλλοιεν ταῖς θεοσεμνίαις
τῆς μυροβλύτιδος· ὡς διε-
πιστώσειαν τὰ τῶν θαυμάτων
ταύτη παράδοξα· ὡς παρα-
γάνοιντο τῶν ἀσῶν· ὡς τὸ ἐκ
τῆς χειρὸς τῆς εἰκόνος κατα-
στάζόμενον θεάσοιντο μύρον·
ὡς τ' ἀσθένη τοῦτον τῷ χρίσμα-
τι, ὁ τῷ τοῦ ἰσχίου πάθει
κατοδακνόμενος μοναχός·
ὡς πιστώσαιεν παρευθὺ τὰ
τοῦ πεαλίματος· εἰς μηδὲ μὲν
ἄγει μὲ καὶ τὰ τῆς παραλύτι-
κῆς ἐκείνης· αὔξοντα ταύ-
τη τὸ ὄνομα· ἡ τὴν πᾶν τὴν εἰ
πορεύσα τοῦ σώματος, ἀλλὰ τί
κρῶς τῶν νεκρῶν παρέπλευ-
θαλασσῶν, καὶ τὸ παράπαν ἀκί-
νητίζουσαν ἦν· εἰς ναὸν καὶ αὐ-
τη λαμβάνει μῦρον ἐκείνο
τὸ τῆς εἰκόνος· φθάνει ταχὺ
τῶν ἀσῶν· ἀλείφεται τὸ σῶμα·
καὶ τῆς νόσου, πόρρω παραθεῖ
σα παντάπασι· τὸ τε ἀλλεῖτο
χωλὸς ὥσπερ ἔλαφος· τὸ τε
οἴα ἀθενοῦντα πολυζώσαν
τὸ δ' ὕαμα ἐμὴν· καὶ κεότος χεῖ-
σπέλος θῶ καὶ τὴν μυροβλύ-
τιδα ἀνυμνοῦσα τὸ· ἀλλ' ἐν

παρ' τά τοῦ λόγου, καὶ παραιτε-
ρῶ κἂν μειγάθω μοι. καὶ τῆ μυρο-
βλύτῃ δὶ διηγείσθω τὰ τῶν
θαυμάτων παράδοξα. πε-
τάσαντες τοίνυν ὦ φιλόθεοι
τὰ τοῦ σώματα ταῖς ἀκοαῖς
ὑμῶν τῆς ψυχῆς, ἀκούετε
ξένα καὶ θεοπρεπῆ ἐνωτί-
ζεσθε. οἷς τιμᾶσθε τοὺς αὐ-
τῷ προσεγγίζοντας ἔργοις
τοῖς κρείττοσι, καὶ οἷς ψυχαὶ
φιλαρέτων καὶ μόνης τῆς δι-
ηγήσεως μεταποιοῦνται οἱ-
ονεί πως πρὸς ζῆλον θεάρε-
στον, καὶ τρόπον τὸν ὅμοιον
πρὸς τὰ κρείττω διαναφλέγον-
ται. κεκίνηται τὸ, ὅσον οὐ-
πω μικρῶν πέρην τῷ ἐπιγε-
γενημένον σκῆνος τῆς μυ-
ροβλύτιδος. καὶ τὸ φῶς εἶχεν
αὐτὸ ταῖς προσκυνηθείσαις
τῶν ζωλασποσῶν μοναστη-
ρίων ὁμόσκηνον. ἡ γῆ τὸν θησαυ-
ρὸν ἐπὶ τοῖς οἰκιότερον ἐν
τὸ φῶς τῶν θαυμάτων ὁμάδι-
ος. χρόνος παρῆλθε βραχύς. ἐν
ὄραμα τὰ τῶν θαυμάτων ἤδη
πελάγη πηγάζον ἢ μᾶλλον ἐ-
πεὶ μὲν κεκαινισμένον τῇ ἄνω χει-
τὶ τῇ μυροβλύτιδι προσθλα-
ψηλαφώμενα. φαίνεται καὶ τὸ τῇ πῃ
ἡ μεγάλου καὶ λίγαις τόθυμα
σποιουσῶν. φαίνεται καὶ θεοπτ-
σία τῇ θυγατρί. ἐῴκει τοίνυν
ἀνακαλοπασοῦσα τὰ τῆς κλη-
δεύσεως. καὶ τὴν ταῖς ἄλλαις
ὁμόσκηνον τὸ φονικὸ παράπαν
οὐ στέργουσα. ὡς δοῦσα τὰ τοῦ
πράγματος ταῖς, πρὸς ἃς ἡ ὅ-
ψις ἡ μέλλητο, φαίνεται καὶ
πάλιν ἐμβριμωμένη ὥσπερ
θεόπτις τὴν θαυμαστήν, τά-
χει ἅμα ὅτι μάλα πεπληρω-
μένη τὴν τοῦ σκήνους μετα-
θέσιν. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ οὕτως
ἔμελλεν ἐπὶ τὰ τῆς μεταθέ-
σεως σκήνους ἐκείνου τοῦ
ἱεροῦ, ὅρα μοι τὴν ὑμῶν ὅθεν
δυνάμεων αὐτουργοῦσαν τε-
ρατίως τὸ τῇ μεγάλῃ κατὰ
σύστασιν. πλάκες ἄνωθεν ἐκ
μαρμάρου ἐπιπωματίζουσαι
ἡ σὸν τὰ τῆς σοροῦ. μία τοι-
γαροῦν αὐτομάτως σφοδρῶς ῥα-
γεῖσα περικειμένη τῷ πιστῷ, ἀ-
μετατίνακτο καὶ τωθεν. οὐ-
τω σφοδρῶς, ὡς τὴν πᾶσαν
μὲν τοῦ κειμένου τοὺς εἰς ὕψος
ἀρθῆναι. τὴν γῆν προσερεί-
σθῆναι. εἰς πλεῖστά τε κατα-
ραγῆναι τὰ τμήματα, καὶ
τῷ πολλῷ τοῦ ἤχου, εἰς ἔκπλη-
ξιν ἀγαγεῖν τοὺς ἀκούοντας.
ἐδηλοῦτο ταῦτα τοῦ δ' αὐτοῦ
τοῦ δὲ πλακώδους τινὰ μέρ-
η ἀναστηναρμοῦ. καὶ πάλιν ἑ-
τέρα τῶν ἐπὶ τι μέσων πλακῶν
ὡς ἐκ στομίου τινὸς καὶ τωθεν
ἐκτετίνακται. τετέλεσ-
ται τὰ τοῦ θαύματος. καὶ αὖθις

πλάξ, ἀλλ' ἠέριος πολλῷ τῷ
τάχει ἀνερριπίζετο· καὶ θαυμα-
τουργία τῶν παραδόξων τῶν δε-
σημείων παρηκολούθηκεν· ἐπεὶ
γὰρ τῆς μεγανίας ἀκίνητίζου-
σαν καὶ τὸν τοῦ σώματος ἀγ-
γελαν τὰ ὅλον ἐκλέλυντο· ἅ-
ματε τὰ τῶν ἐπιτυμβίων
λίθων ἐφαρμόσματα, ἄρτι
μελήσεως ὑπείκει καὶ μαρ-
γιτο· εἰ δέ τι θαῦ χειρὸς αὐτουρ-
γήματα; ὅγκος τε θαύματα
δεξιᾶς ὑπὸ ἐξεῖα τῆς τοῦ κρεί-
ττονος; μεμαθήκατε τὰ ἐ-
στα ἄνωθεν διαψηλαφηθέντα
τῇ μυροβλύτιδι; ἐπειδὴ
κεῖνος τῆς χάριτος ἦν θε-
όθεν ἡ μυροβλύτις τῶν αὐ-
τῆς καμάτων πεπλούτηκε
ἡ διαπολυγύμνου ἄσθαι οἷον ἐ-
θελούσης καὶ παραφαίνε-
σθαι δεξιῶν μύρων ὀχετηγίαι
τοῦ τῆς μεγάλης σκήνους
πρὸς μηθεῖα τῇ ἄνωθεν κε-
χορήγηντο; οὐ καὶ γὰρ ὃν ὑπό-
γαιον ἐδόκει καὶ ὑποτεθεῖσαι σκή-
νος ἐκεῖνο τὸ κάτροον τῶν
θείων μύρων ἀναβαστεροῦσα
πεῖν οἰκειοτέρων· ἀμήθει
τοι καὶ τὸ ἐπὶ τὸ φθόνον ὄσπερ
κον ἀναπτύσεται· καὶ τὸ ἐπι-
τύμβιον τῶν λίθων νέφος
διασκεδάσεται τῷ πνεύματι ταῦτα,
ὡς ὅθ' ἐλλαμπόμενος εἰς φῶς
ἀχθείη τῆς ἀσκήσεως μάργα

ρος καὶ ὅσου σπεύδοιτο τοῦ μηνός
τέως καὶ σου σπιλαζόμενος
τῶν θαυμάτων ἀναφαίνεται
ἥλιος· ἐπεὶ γὰρ ὠδῖνε μὲν
ἡ τῶν μύρων ὀχετηγία σώ-
ματος ἐκείνου τοῦ ἱεροῦ, ἤδη
δὲ καὶ τὰ τῶν θαυμάτων ἐπὶ
πλέον ἔμελλεν αἴρεσθαι, τοῦ
τῆς χάριτος ὑπερβάλλοντι
καὶ λίθων ἀψύχων φύσις
ἠσθάνετο· καὶ τοῦ κινοῖς ἐσπὲρ
τὰ κοῦφα τοῖς ἅλμασι καὶ
τὴν χάριν ἐκδοτεῖ ... ἐξ ὑ-
ψους ἡ μυροβλύτις πε-
πλούτηκεν. εἰ βούλει καὶ
Καθ' ἑτέραν ἐπιβολὴν θεώ-
ρει μοι τὰ τοῦ θαύματος.
ὡς ὑπαιδούμενα τοῦ μνή-
ματος αἱ πλάκες ἐξ ἱερὸν τὸ
τὴν ὑποκεκρυμμένην κατώρθων
βλέπουσαι τῶν μύρων χάριν
τὴν μεγάλην σκηνοβατοῦσαν
ἤδη καὶ προσπαίζουσαν· οὕτω
θεὸς ἀντιδοξάζει τοὺς αὐτὸν
μεγαλύνοντας· οὕτως τοὺς δο-
ξάζοντας αὐτὸν τι μεγαλύνει
θαυμασιωτέραν τε καὶ ὑψη-
λότερον· τί τὸ μετὰ ταῦτα;
γίνονται πρὸς τὸ μνῆμα πρε-
σβυτέρων θείων χορός· τε-
λοῦσιν ὑμνῳδίαν τῇ μυρο-
βλύτιδι· ἐξαίφνης ὑμνοις
μεθόδοις αἰδοῦς τὸ θεῖον ἐκεῖ-
μος σκήνος μεφθὲν ἀνιτις ἐπὶ την
... τῶν μύρων ὡς παῖδα

μονῶν. λαξεύεται καὶ λάρ-
ναξ τῇ μεγάλῃ πρὸς τὴν τοῦ
σκήνους μετάθεσιν. ἐπεὶ δὲ
καὶ τοῖς λατόμοις ἡ δεξιὸν ἐδό-
κει κάτωθεν τῆς λάρνα-
κος ὀπὴν διασκάψασθαι
πρὸς τὴν τοῦ ὕδατος ἔξοδον
διὰ τὸ τῆς ἐκπλύσεως ὡς
ταύτης ἐμπεπλῆσθαι, θεοῦ δὲ
τοῦτο πάντως θαυμασίως
οἰκονομήσαντος, γίνεται.
καὶ τοῦτο οὐκ ἀθεεί. καθαίρε-
ται τῷ ὕδατι τὰ τῆς λάρνα-
κος. μυρίζεται κοσμίως ἀρώ-
μασί τε καὶ θυμιάμασι. τί-
θεται τὸ πάνσεπτον σκῆνος
τῆς μεγάλης ἱδρῶτι ἢ δά-
κρυα προσεζομένων τῶν μα-
σκητικῶν μυρίων πνεόντων.
καὶ τῶν χειρῶν τοῦ μονογε-
νοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ, μύρων κρου-
νοὶ παρὰ θεοῦ ποδῶν τῆς μα-
καρίας διακρουνίζονται. ἐκ
τῆς λάρνακος διὰ τῆς πρὸς
τοῖς ποσὶν ὀπῆς ὥσπερ ἀπὸ πη-
γῆς ἀενάου πηγάζον
ἀναβλύζον ὡς ἀρχῇ τοῦ
λοιποῦ τῶν ἁπάντων ὀψίμου
μαρτύριον. ἦν οὖν ἰδεῖν
ἀπανταχοῦ τοῦ τε μύρου μι-
ερ τοῖς θαύμασι πηγάζον-
τα. ἔκ τε χειρὸς τῆς γραφῆς
ὡς εἰκόνος τῆς μεγάλης,
τῆς ἄνωθεν ἀπῃωρημένης
τοῦ ἐλαίου λυχνίας ὡς ὁ λό-
γος φθάσας ἐδήλωσε, καὶ
τοῦ πανσέπτου καὶ ἀσκητι-
κοῦ σώματος λάρνακος
αὐτῆς ἀπορρέοντα. τότε
δὴ τότε καὶ τῇ τῶν μύρων
πλημμύρᾳ τοῦ ἀσκητικοῦ
τῆς μυροβλύτιδος σώμα-
τος, ἀποφορά τις ἐπεὶ
μέχρι μακροῦ ὑπὸ τὴν ἀρω-
ματοφόρον ἰνδικὴν τὴν
μυρίπνοον ἐκείνην ὀδμὴν
τῶν μύρων ἐξαποπνέουσα.
ἠθέτοτις τῶν ἐκγατόνων
ἀκίνδυνος τῶν δὲ τὸ ὄνομα.
ὁ δυσμενὴς ἐκεῖνος. ἦν ἄνωθεν
καὶ θεὸς ἐπευφραίνεται. καὶ
τῷ προστάγματι γνωσιμαχήσας
τὰ τῆς ὀδμῆς, τὴν μετάθε-
σιν ἔγνω τοῦ τῆς μυροβλύ-
τιδος σκήνους ἀφορμὴν
ἢ μᾶλλον μὲν ποιεῖν αὐτουργὸν
τοῦ χαλεῖν τῆς ταλαίνης
ἀώδους ἀποφορᾶς. καὶ
τοίνυν ὡς εἶχε τάχους, τρέ-
χει σημειωτῷ ἱερῷ. γέγο-
νε τὰ τῆς δεφήμης, καὶ πέ-
ρας τὸ ὠγγ... ἔργον. καὶ σκέμμη
ὁ λαχεῖ τῶν ... πλήθους,
τῇ μονῇ προσερρύησαν,
ὡς πᾶσαν μὲν αὐλαίαν καὶ
τὴν προσαύλιον ἤδη δὲ καὶ
τὰς ἀγχοῦ λεωφόρους πενοῦ-
σθαι τῇ τῶν συναθροιζομένων
χεῖ τῶν ... πλήθει τι τὰ τοῦ
θαύματος κρατοῦντων τῇ μυ-

ροβλυτίζει· ἐκ τότε τοίνυν
καὶ καθεξῆς ἐπὶ πλεῖον τὸ
τῶν θαυμάτων παράδο-
ξα ἐπορίζετό τε καὶ ἐπλα-
τύνετο· καὶ ὅρα μοι τοῦ λόγου
τὸ δράμημα, τὸν τῶν θαυμά-
των δίαυλον ἀναδιοδρομοῦν
εἰ καὶ μὴ εὐτόνως τῇ μυ-
ροβλυτίζει· βρέφος ἐπ-
αὐτὸ μὲν καθεστηκὸς τῆς ἡ-
λικίας τὸ πρωτοφόρημα,
καὶ προσομφακίζων ἔτι τῇ
φύσει καὶ ἄωρος, γάλα-
κτι καταβρεχθὲν τῆς μητρικῆς
θηλῆς ποτιζόμενον ὅτε
καὶ αὐξόμενα ταῖς ταῖν κομιδαῖς
τὰ φυτεῖα καὶ ἀρτιφυῶν,
φαίνεται πεδεῖ μέσον μύκτ-
ἔχων διαψιτικῶς· καὶ διὰ τὸ
βρεφοπρεπῶς ὑποψελλίζων
τὴν τῆς φύσεως αἴτησιν· δι-
είσκειται τὴν ταχεῖαν πρὸς τὸ
μές· καὶ πρὸς εὐθύτητι πόσει, εἰ-
γους σφοδρὸν ἀγανήκλου θη-
κει καὶ χαλεπτόν· καὶ δρόμος ἦν
ἐν ὅλῳ τῷ σώματι καὶ κλόνος
ἀνυπόστατος τῶν μελῶν, ἐξε-
στάτο οἱ τὸ φάνη· τὸ σῶμα
παρασεσάλευτο· καὶ κατ' ἄκρος
πυκνὰ τοῖς ὀδοῦσιν ἐπάτα-
σσεν· ἐνταῦθεν τὸ βρέφος ἠγω-
νία τε καὶ ἀπήχετο· καὶ ὅσον
οὔπω μικρὸς ἐμφανείας ἐδό-
κει τῆς τοῦ θανάτου κατα-
μασηθησόμενος φάραγγι· ἐν

ἀμηχανίας τοίνυν οἱ τεκόν-
τες φθάσαντες τὸ πᾶν τελεῖν
καὶ πᾶσαν τὴν ἐπὶ τῷ παι-
δὶ ἐλπίδα ἐξαπολέσαντες,
ἐπὶ μόνην τὴν τῆς μεγάλης
βοήθειαν καταφυγόντες·
ἅμα τε γὰρ τῷ ταύτης γεγένην-
ται θείῳ σηκῷ, καὶ ἅμα
μύρων τῶν ἐξ αὐτῆς τὸ βρέ-
φος χρίσαντες, πεφθάκει πρὸς
ὑγείαν εἰλικρινῆ· καὶ πᾶσαν
τὴν νόσον, ὄφις λεβηρίδα
καθάπερ εἰ ἀπεξύσατο· ἀκο-
λουθεῖ κατὰ πόδας καὶ ἄλλο
τῇ μυροβλυτίζει παρα-
πλήσιον θαῦμα τοὔργημα.
βρέφος ἕτερον τῶν ἀπὸ τῆς
ὕλης πρὸς νόσον κατὰ τοῦ
ῥεῦμ', ὁ μὴ ξηρὸν διοργάνωσιν
πᾶσαν γεγένηται τὴν τοῦ
σώματος· καὶ ἦν ἀκριβῶς
τὸ βρέφος ἐκεῖνο τὴν ἡμι-
σαν ἀκίνησιν τοῦ σώματος
τεθνεός· ἐφέρετο πρὸς
τῆς τεκούσης ἀθρόως πρὸς
αἰτωσίον· σιωπητικεῖ τῶν
ἀσεβούντων τι μὲς ἐκ τῶν
τῆς μεγάλης μύρων βεβαμ-
μένον κατέχοντι παντὸς
ζητεῖ πρὸς τοῦ ἀνδρὸς κ'
μικρ λαβέσθαι τὸν παντουργὸν
ὡς ἀλείψαι τὸ ἐκ τοῦ ἐν αὐτῷ
μύρου βρέφος αὐτῆς ἐκεῖνο
τὸ ἡμίτομον δὲ ἀντικρυς ὡς
ὁ οὐκ ἐλάμβανετο ζητούμενον,

φιλομειδῶς ἄκρου δραξα-
μένη τοῦ μυροφόρου ποτη-
ρίου ἄκροις αὐτῆς τοῖς δακτύ-
λοις, σταγόνα μύρου ἀφῆκε πρό-
σω· καὶ τὸ βρέφος ἐκ τούτου χει-
ρισθέν, εὐθέως ἀπὸ τῶν ταῖς μητρῴαις
ἀγκάλαις ὑπέσπαιρε· καὶ ἀπα-
λὸν ἐκίνειτο· καὶ ἀρτίως ἐν
ἐπυρρίχιζε· τὸ δὲ μετὰ τοῦτο
σημεῖον ἄρα τῶν προλαβόν-
των ἧττον καὶ τῆς ἐκείνων
δυνάμεως τὸ παράπαν ἀπο-
λειπόμενον; οὐ μὲν οὖν· ἀλλ' ὅ-
ρα τὸ πάθος· τὴν ἐκ τούτου
σφοδρὰν ἀγανάκτησιν· τὸ τά-
χος ἀπαλλαγῆς τῆς τοῦ πά-
σχοντος· μελανὶς τις Βερροίας
ἐκ πόλεως ἦν δὴ καὶ Ποτίδαι-
αν οἱ τῶν παλαιῶν λόγοι κατωνό-
μασαν, πρὸς τὸ μέγα καὶ περί-
πυστον ἄστυ τὸ δὲ Θεσσαλονίκης
οὕτω δόξαν ἐλήλυθε· ἐπειδὴ
χαλεπῷ συμβεβήκει ληφθῆναι
καθάπαξ δὴ τὰ τοῖς πολλοῖς τῶν ἀν-
θρώπων συμβαίνειν φιλεῖ,
πνεύματος ἀθρόον περὶ τὸν ἄ-
νω τόπον τῶν αἰσθήσεων ὑπο-
τρέχοντος καὶ ταχύνοντος πρὸς
τὴν ἔξοδον, τῇ τοῦ πνεύματος
ἐξολκῇ δι' οὗ πρὸς τὸ ἀρύχαν-
δα τὸ στόμα ὑποβεβόθρωται,
τὰ τῶν σιαγόνων ἐξαίφνης τῆς
οἰκείας συμφυΐας παρεσφά-
λατο· καὶ συμπτύξις τῶν
χειλέων ἦν οὐδαμοῦ· παραλυ-
θείσης μὲν τῆς κάτωθεν γένυ-
ος· τὰ τοῦ στόματος δὲ καταλει-
φθέντος εἰπεῖν ὡς οὕτως ἀπό-
λωτα, θέαμα δεινὸν καὶ τοῖς
ὁρῶντας πρὸς ἔκπληξιν ἀπα-
γόμενον· ἀλλὰ γὰρ οὕτω τὸ πά-
θος ἐπενεχθὲν ἀφνηδὸν τῇ
μελάνιδι, ταχυτέραν ἐζήτηκε
τὴν ἴασιν πρὸς τῆς μυροβλύ-
τιδος· ἐπεὶ γὰρ καταλάβοι τὸ
ἰαματοφόρον τῆς μυροβλύ-
τιδος λάρνακα, τίθησι μὲν
τῷ θείῳ τῆς μεγάλης σκηνει
τὸ στόμα· ἀλείφεται δὲ καὶ μύ-
ροις τοῖς ἐκεῖθεν πηγάζουσι· καὶ
ἦν παρὰ θεοῦ ταχυτέρα ἡ ῥῶσις
τῆς τοῦ πάθους αὐτῇ μελήσεως.
Αἰγύπτιον εἶδον ἐκεῖ καὶ τὸ ποθει-
τὸν θεόδοτον· ἀνδραγαθή-
σοις τοῖς ἔργοις ἐπαύξοντα τὸ
πάντοθεν· καὶ ταῖς ἀεὶ στασιο-
πράξεσι τὸ κρεῖττον εὐφραι-
νόμενον. οὗτος ᾤδαινε μὲν
θοῦν τὸν φόβον τὸν περὶ τὸ ὄρη-
τίκτει δὲ σωφρόνως καὶ κατ'
αὐτοῦ ὁ σφύος παιδίας τὸ δι-
τερον· οὐκ ἔφθη δ' ἐκεῖ βῶς
κληθῆναι πατήρ· καὶ τὸ πατὴρ εἶ-
ναι τῇ τῶν παίδων ταχίστη
ἀποβολῇ, ἀποτίθεται· κἂν
οὕτω αὐτῷ τὰ τῆς λύπης εἰς
αὐτὴν τὴν καρδίαν προπεπόμε-
να· καὶ μελῶν χεῖ καὶ ὁ στεν-
ὡς οὕτως εἰπεῖν καθικνούμενα·
καὶ κατ' ἰαθότι καὶ τὰ τῆς πορ-

μογονίας ἐν ὥρᾳ ἡ ἀδικτήρου
μενα καὶ πρὸς τὸ ἀγαθὸν ὁμμε-
ταβαίνοντα· ζητεῖ καὶ πά-
λιν τῆς οἰκείας ὠδῖνος ἰδι-
άσθαι καρπόν· κατεγγυᾶται
τὸ γεννηθησόμενον θεῷ γενέ-
σθαι διὰ τὸν ἐκ πατέρ γανων αὐτῶν·
τίκτεται τούτων μετοῦ πολλῶν,
ἡ δὲ καὶ χαρίεστατον κόσμον·
ἀνατίθεται τῇ τῆς μεγάλης
μονάδος τῇ ἰσραήλ· χρόνος βρα-
χύς, καὶ νόσος δεινὴ τῆς νεα-
νίδος καταχώρα· πῶς λί-
παρεῖται ἡ μυροβλύτις τοῖς
γεννήτορσι τῆς παιδός· φαί-
νεται κατὸν ἀρτίμι τῶν μονα-
ζουσῶν ὡς δυσωπεῖ τὸ τοῖς
τέξασιν· ὡς δεξαμένη τῶν
πάλαι πρὸς τοῦ κοινοῦ δε-
σπότου χαρισθῆναι τοῖς οἰκεί-
οις γεννήτορσιν· ἅμα τε
τὰ τῆς ὁράσεως ἐκτετέλε-
στο, καὶ ἅμα ἡ παῖς πᾶσαν νό-
σον ἀπετίθετο ὡς ἰάματι
καὶ ὑγιεινὸν ἐσκίρτα· καὶ
φαιδρὸν θεῷ καὶ τὴν μεγάλη
τὸν ὕμνον ἀνέπεμπε· τί
δὲ ἄμμου πλῆθος καὶ σταγό-
νας ὑετοῦ καὶ βάθη θαλασσῶν
ἀναμετροίη τὰ τῆς μεγά-
λης λόγῳ τεράστια· ἐπιλεί-
ψει διηγουμένους ἡ μακρὸς χρό-
νος τὰ κατὰ μέρος τῆς ἰαμα-
τοφόρου ταύτης περιχεόμενα
θαύματα· ῥύακας ὅλους· πο-
ταμοὺς ὅλους· θαλάσσας
ὅλας θαυματουργίας ἐκκρουνι-
ζόμενα· ἀλλ' ὦ μυροβλύ-
τις ἡ τοῦ κενωθέντος μύρου
λόγου διαφανεῖσα θεοπρεπῶς
τοῖς ἀγαθοῖς τῶν καμάτων ἀντ-
ισωθεῦ τοῦ λόγου νύμφη καὶ μα-
θήτρια καὶ ἐντρύφημα· τὸ
τῆς αἰσθήσεως ὅλον κάρπωμα·
ὁ καθαρὸς τοῦ πνς θάλαμος·
ἡ μυροδόχος· ἡ μυροφόρος·
ἡ μυροβλύτις· τὸ μέν, ὡς
οἶκος θεοῦ· τὸ δέ, ὡς ὀσφρα-
ντοῦ κρείττονος· τὸ δ' ὡς μύρων
πίδακας τοῦ σώματος πηγά-
ζουσα· ἡ νύμφη ἡ ἀποστόλων·
ὁ τύπος τῆς ταπεινώσεως·
τῶν ἀρετῶν ἡ ἀναβάσις· ὦ
παρεμβολῆς ἀσκουσῶν τοῦ
μεγάλου βασιλέως χριστοῦ· καὶ
παρατάξεως θείας κορυφή
καὶ διδάσκαλε· ὦ θαυματουργῶν
ἀπείρων θαυματουργὸς πηγή·
καὶ κίνημα καὶ εὐεργεσία· νῦν
οὐρανῶν περιχορεύεις πλάτη·
νῦν ἀστέρων περιπολεῖς τὰ
ἄνω τάγματα· νῦν συντάξεις τῶν
ἀγγέλων πλουτεῖ· νῦν σε ὁ
ἀρχαγγελικὸς καὶ θεῖος φρει
διάκοσμος· νῦν τὸ τοῦ μεγά-
λου βασιλέως θρόνῳ παρεί-
στασαι· ἐκεῖθεν σου τὸ πολυμί-
ον ἐπὶ πταίοις· ἐκεῖθεν τὸ χει-
σῶν ὑμνοῦν τὴν σήν· ἐκεῖθεν
ἀναβλεῖ τοῖς ἀσεβέσι ζωννύοις,

τὰ τοῦ πατρός· ἐκεῖθεν κρατοῦ-
μενος αὐτοῖς πρὸς παράταξ(ιν)·
εἰς δόξαν καὶ αἴνεσιν τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· τοῦ ἀνάρχου αὐ-
τοῦ πατρός· καὶ τοῦ ζωοποιοῦ ὁ-
μοουσίου καὶ ἀϊδίου αὐτοῦ πνεύματος, νῦν
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν:-

Βίος τῆς ὁσίας Ἐλισάβετ τῆς θαυματουργοῦ. Εὐλόγησον πάτερ:-

Πολλαὶ θυγατέρες ἐποίησαν
δύναμιν· πολλαὶ ἐκτήσαν-
το πλοῦτον, Σολομῶν ἔφη-
σεν ὁ σοφώτατος, προφη-
τικῶς προαγορεύων· οὐκ ἄν-
δρας μόνον, ἀλλὰ καὶ γυναῖ-
κας κατὰ διαφόρους καιροὺς
ἀρετῶν παντοίων διαλάμ-
ψαι κάλλει· καὶ τῶν τοῦ θεί-
ου πνεύματος χαρισμάτων ἐπιμε-
ξεῖ γενέσθαι· καὶ θαυμάσια
τέρατα καὶ σημεῖα ἐν ὅλῃ
τῇ οἰκουμένῃ παραδόξως
ἐργάσασθαι· καὶ γὰρ Μωϋσέως
καὶ ἐν ἀριθμῷ τοῖς γυναι(ξὶν)
ἐν νόμῳ καὶ μετὰ τὴν χάριν
ἡ γραφὴ περιέχει, τὸ ἄθ-
λον τοῦ θήλεος εἰς γυναικῶν
μεταβαλοῦσαι ἀνδρείαν· ἢ
δι' ἐγκρατείας καὶ ἀσκήσε-
ως ἐπιπόνου, τὸν τῆς προ-
μήτορος Εὔας ἀρχαῖον ἀρχαῖοι
πτερνιστήν· καὶ κοινὸν τοῦ ἀν-
θρωπείου γένους ἐχθρὸν κα(ὶ)
πολέμιον, καταβαλοῦσαι
γενναίως τῇ τοῦ θεοῦ συνδυ-
ναμεῖ· καὶ λαμπρὰ τὰ τῆς
νίκης ἀναδησάμεναι τρό-
παια. ὧν μία τυγχάνει καὶ

Ἡ ἀοίδιμος καὶ θαυμασία διαβοήτος Ἐλισάβετ· ἥτις
πατρίδα μὲν ἔσχε, τὴν ἐνθρα-
κῇ μεγαλόπολιν Ἡράκλει-
αν· γονεῖς δὲ οὐκ ἀφανεῖς
τινας καὶ ἀσήμους· ἀλλ' εὐ-
γενεῖς καὶ πλουτοκρατοῦν-
τας καὶ τὴν ἀρετὴν θεοῦ φι-
λοῦς. ἀνομιανὸς ὄνομα
τῷ πατρί· εἰς δὲ συμπάτρο-
τητι καὶ τὰ τέλους τῇ·
τῇ δὲ μητρὶ Εὐφημία· οἳ κα-
τὰ τὰς ἑαυτῶν κλήσεις,
θεοφιλῶς καὶ θεοπρεπῶς
βιοῦντες. καὶ τῶν νόμων κυ(ρίου)
διὰ παντὸς ἐμμελετῶντες,
περιφανεῖς τοῖς πᾶσιν ὑπῆρ-
χον καὶ περίφημοι. τὰς γὰρ
οἰκήσεις πλησίον τῆς εἰ-
ρημένης πόλεως ποιούμε-
νοι· κατ' αὐτοῦ τοῦ τόπου τοῦ
χωρίου τὸ πάλαι μὲν Θρα-
κηνὴν καλούμενον· νῦν δὲ
ἀβυδηνοί, κατὰ τὸν Δα-
νιὴλ καὶ τὸν Ἰώβ· θεοσεβεῖς τε
ὄντες καὶ ἄμεμπτοι· καὶ τὸ τοῦ
πατριάρχου Ἀβραὰμ σφόδρα
ζηλοῦντες φιλόξενον, πᾶ-
σι τοῖς δεομένοις τὰ πρὸς

χρείαν ἐπὶ τὴν κοινωφελῆ φίλους·
ὅθεν καὶ κατὰ τὴν κοιλίας
ὡς ἐκεῖνος, ἐξ ἐπαγγελί-
ας κομίζονται· τῆς ἰδίας
καλλονῆς καὶ διαφορήσας
ἐπάξιον· καὶ τὸν τρόπον,
ὁ λόγος δηλώσει σαφέστε-
ρον. μετὰ γὰρ τὴν αὐτῶν σύ-
ναφειαν· χρόνων ἤδη πα-
ρῳχηκότων ἓξ καὶ δέκα,
διέμενον ἄτεκνοι· καὶ γο-
νεῖς ἀμοιροῦντες, ἠγάλλοντο
ὡς εἰκὸς καὶ ἐδυσφόρουν
καὶ τὸν τῶν καρδιῶν ἔφε-
ρον θεὸν δεξιῶς παρεκάλουν ἐκτε-
νῶς, τὴν τῆς ἀτεκνίας
λύπην αὐτοῖς διαλῦσαι·
καὶ τέκνον αὐτοῖς εἰς δια-
δοχὴν τοῦ γένους καὶ τοῦ
πλούτου δωρήσασθαι· ὁ
δὲ τῶν φοβουμένων αὐτὸν
ποιῶν θέλημα κύριος, ἐπι-
κάμπτεται ῥᾳδίως, τῆς του-
των δεήσεως· καὶ οὐ παρεῖ-
δε τὴν ἱκεσίαν εἰς ἀρε-
στὴν αὐτοῦ μέλλουσαν ἔσε-
σθαι. καὶ δὴ ἔθος ὂν τοῖς
κατὰ τὸν τόπον ἀρχαῖον.
τοὺς τῶν πέριξ χωρῶν οἰ-
κήτορας, συντρέχειν
κατὰ τὸ ἔτος ἐπὶ τῇ μνήμῃ
τῆς καλλινίκου μάρτυρος
γλυκερίας· καὶ συνεορτά-
ζειν τοῖς ἐν τῇ πόλει, ἐ-
πεὶ ἡ μυροβλύτις ἔβλυζε ὅ

λόκληρον· τελεῖται δὲ
τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ μαΐ-
ου μηνός· συνήγεσθαι μὲν
Τὰ πλήθη τῶν καὶ οἱ θαυμαστοὶ
τῆς ὁσίας γονεῖς· καὶ λι-
τανείας ποιοῦντες καὶ δο-
ξολογίας παννύχους, περι-
ιέσαν τοὺς σεβασμίους
οἴκους τῆς πόλεως, ἐν οἷς
τῶν τε ἀνδρῶν καὶ τῶν ἁγίων
γυναικῶν· καὶ ἀμέμπτως δια-
κόνου· καὶ πολλῶν ἀνθρώπων
ἐναπόκεινται τὰ λεί-
ψανα· περὶ ὧν τε καὶ τῆς
τῶν περιφανῶν ναῶν πο-
λυτελοῦς καὶ λαμπρᾶς
οἰκοδομῆς, ὁ τοῦ μεγάλου
ὑπὲρ ἱεράρχου παρθενίου βί-
ος πλατύτερον διέξεισιν·
οὓς τιμῶντες καὶ κατὰ ἐνιαυ-
τὸν γεραίροντες, συνευωχοῦν-
το κοινῇ καὶ συνευφραίνον-
το· καὶ τὴν ἀποστηθεῖσαν
ὑπὲρ χριστοῦ ἀεὶ συμβάλλουσαν κάραν
τῆς μάρτυρος, μεθ᾿ ἑαυτῶν
πάντες περιφέροντες,
ἡ ὑπεραστενίσαι ὁ πελε-
χέεις ὑπὲρ τῆς ὁσίας ἀκο-
μιζόντος, ὑπὸ τῶν τῇ θείᾳ ἀν
μυσταγωγίαν τελεῖσθαι πρὸς
τοῦ τότε τὸν ἀρχιερέως τῆς πό-
λεως λέοντος. ἐν τῷ θείῳ
τῆς θεομήτορος τεμένει
ὠθήσαυρος τοῦ ἀπὸ μυροῦ,
ποτὲ μὲν, ἰχθύων ὡς αὐτὴν

ὑπομεῖναι δυνάμενος ὥρα· πο
τὲ καὶ συγκλάζοντας· ὅπερ
σύμβολον ἐναργὲς τῆς πρὸς
τὸν μάρτυρα πεποιθήσεως
αὐτοῦ λογισάμενος, χαρᾶς
καὶ λύπης τὴν ψυχὴν ἐμερίζε
το· καὶ πέρας λαβούσης τῆς
σφάξεως· καὶ τοῦ πλήθους
ἐπὶ τῷ τοῦ κατάχειλα οὕτως
ἐχωμένως καλουμένῳ τῆς
ἀκουσθείσης προσευχῶν ἐκτε
νῆ πεποιηκότος· καὶ προσ
Ὕστεραν ἐκ τῶν ἐπανελθόντων
πάντων εἰς τὸ κατάγη τῆς
μάρτυρος Γλυκερίας μαθὼν
μετὰ τὸν ἐπάθλιον ὕμνον,
μένος ὁ δῆμος μελανος, ἅμα
τῇ αὐτοῦ συμβίῳ ἀφημί
α, τῶν ἄλλων ἐκεῖθεν ἀπελ
θόντων, προσεκαρτέρει
τῷ τόπῳ δεόμενος τῆς
ἀθληφόρου θερμότερον
τὰ τῆς πειρώσεως αὐτοῦ
ὑποδοίξαι δαίμα· καὶ τὸ
κῆν ὅμ αὐτοῖς παρελπίδα χα
ρίσασθαι. ἄχει τοίνυν μεσο
νυκτίου παραστείμαν τα
τὴν δέησιν, ἐπεὶ ἀδελφοῖς
μὴ κρὸν ἀνακλιθέντες, ἀ
φύπνωσαν· καὶ ἐντὸς ἀπορ
ρήτων καὶ φρικτῶν τοῦ θεοῦ
μυστηρίων, ἐφίσταται κατ'
ὄναρ ἡ γλυκυτάτη φθεγγο
μένως μάρτυς τῷ ἀνδρὶ καὶ
φησὶ πρὸς αὐτόν· τί με

Κόπους παρέχεις ἀνέ· καὶ αἰ
τεῖς παρ' ἐμοῦ ὃ δοῦναί σοι
μόνος δύναται ὁ θ(εό)ς· ὅμως
εἰς ὅσον ἀληθεία ὑπόσχημαι
καρδίαν σου τετειμημένην
καὶ πνεῦμα τεταπεινωμένον
κτήσασθαι· καὶ μηδέποτε
κατὰ τῶν πλησίον ἐπαίρε
σθαι, δώη σοι δι' ἐμοῦ ὁ μεγά
λόδωρος κ(ύριο)ς, παιδίον θῆ
λυ τέλειον καὶ καλέσεις τὸ
ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβετ.
τῆς γὰρ μητρὸς τοῦ προδρό
μου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάν
νου ὁμώνυμος ἀναδει
χθήσεται. τοῦ δέ, συνθέ
μενου μεθ' ὅρκου ταῦτα πρό
θυμως ποιεῖν, ἡ ἁγία τοῦ
σημείου τοῦ σταυροῦ σφραγίσα
σα αὐτόν, ἀπῆλθεν ἀπ' αὐ
τοῦ. καὶ διυπνισθεὶς εὐθέ
ως ὁ ἀνήρ, τῇ γυναικὶ αὐ
τοῦ ἐδιηγεῖτο τὸ ὅραμα.
ἡ δέ, καὶ αὐτὴ παραπλή
σια κατ' ἐκεῖνον ἔφασκεν ἰ
δοῦσα. οὕτως δὲ καὶ ὁ θεὸς ἐ
κτελέσας τὰς ἀρχὰς ἐποίησε πρὸς
δωρεὰν τίκτω χαρίσματι τῆ
τιμημένος, σὺν ὧδε τῷ
τοῦ Χ(ριστο)ῦ μάρτυρι ἀμφοτέ
ρους τοὺς ζωάνους παρη
γεῖν οὐθέτων· καὶ μετὰ τὴν
ἑορτήν, ἐπιτελεσθείσης ἡμέ
ρας ἐξαναγωγήσας αὐτοὺς
καὶ ἀναλογήσας, ἀπέλυσεν

ὑν εἰρήνῃ οἴκαδε· καὶ
παραχρῆμα ὀξὲν ἠγμένη
ὑπὸ τάσει· καὶ τῆς ἐμμεσαμ-
νου διελθούσης, ἔτεκε
παιδίον θῆλυ· κατὰ τὴν
τῆς μάρτυρος ἀληθῆ προρ-
ρησιν· καὶ τῆς τε ἀπ᾽ ἄλλων
θημέρου παραδρουμένου ἅπαν,
ὁ εὐνομημένος τὴν παῖ-
δα σὺν τῇ μητρὶ ἀνειλήφως,
εἰς τὴν πόλιν εἰσήγαγε.
καὶ τὸν ναὸν καταλαβὼν
τῆς ἀοιδίμου μάρτυρος.
καὶ πρὸς τῇ σορῷ ταύτης
εἰκόνι τῇ ἐν τοῖς δεξιοῖς
ἑστώσῃ γενόμενος, ἐρρί-
ψεν εἰς γῆν ἑαυτὸν ἐπὶ πρό-
σωπον, εὐχαριστῶν αὐτῇ ἐν
χαρᾷ καρδίας καὶ δάκρυσιν.
εἶτα καὶ τῇ εἰκόνι προσ-
βλέψας καὶ προσφωνήσας
δε οὕτως ταχεῖ σπεῖρα,
θέαμα εἶδε ξένον τε καὶ
ἐξαίσιον· ἥλιον γὰρ πλέον
ὁ χαρακτὴρ ταύτης ἐξήστρα-
ψε· καὶ τὰ χείλη ἠρέμα κι-
νήσασα, καιρὸς ἔφη δὴ νο-
μι ἁγνὲ ταῖς πρὸς θεὸν σου ὑπο-
κας πληρῶσαι σε. ὅπερ
φόβον αὐτῷ καὶ τρόμον ἐ-
μβαλὸν σὺν ἐκπλήξει ἐνεπί-
ησε· καὶ τῷ ὁσίῳ τὰ τῶ
ἀρχιεπισκόπῳ προσῆλ-
θον τοῦ, καὶ τὸν συνήθη
δόντα αὐτῷ ἀσπασμόν,
τῇ παιδὶ τὴν ἐν χῷ σφραγῖ-
δα δοῦναι ἠξίωσεν. ὃς καὶ
κατηχήσας ἐβάπτισεν
αὐτήν. καὶ ἐλισάβετ ὠνό-
μασεν ὡς ἡ μάρτυς προσε-
φησε. καὶ πλεῖστα ἐπευξά-
μενος αὐτοῖς, πρὸς τὴν παῖ-
δα εἶπε· ἵλεως μοι τέκνον
διὰ σοῦ ὁ κς γένοιτο τῶν
ἁμαρτιῶν μοι δωρούμενος
ἄφεσιν. αὖθις οὖν ὑπόταν ἠ

Κὸν εἰς τὰ οἰκεῖα χαίρων τὸ.
ἡ δὲ παῖς προέκοπτεν ἡλι-
κίᾳ καὶ χάριτι. καὶ τελείῃ
ταύτην ἤδη γενομένην,
ὁ πατὴρ εἰς τὴν τῶν ἱερῶν
γραμμάτων παραδωκε-
μαθησιν· ἐν οἷς τοσοῦτον
ἐφάνη πάνυ δεξιός τε θεο-
δόκιμος, ὡς καὶ τοὺς
τῶν ἁγίων βίον ἐκ μονο-
ἀκοῆς φέρειν ἀπὸ τοῦ στό-
ματος. ἔτι δὲ αὐτῆς
ἔτος ἀνυούσης τὸ δωδέκα-
τον, τὸν ἀνθρώπινον μὲν
μὴν ὑπερέρχεται βίον.
καὶ τοῦ πατρὸς αὐτὴν ἐκδοῦναι
πρὸς γάμον βουλομένου,
οὐδὲ ἀκοῦσαι ὅλως ἠνέ-
σχετο ἡ παῖς. ποθοῦσα μᾶλ-
λον νυμφαγωγηθῆναι τῷ ἄ-
νω τῷ χῷ νυμφίῳ. τριῶν
δὲ μετὰ τοῦτο ἐνιαυτῶν
παρελθόντων, καὶ ὁ πατὴρ
ἀνομαλῶς ἐξεδήμησε

χαίρων πρὸς Κύριον. Καὶ ἡ μακα-
ρία μὲν ἡ ἐκλειφθεῖσα, πρὸς
τὸν τῶν ὀρφανῶν εὐθὺς ἀ-
πεῖδε πατέρα Θεόν. Καὶ τὸν μονή-
ρη καὶ ἀκτήμονα βίον πο-
θήσασα, τὸ μὲν χρυσίον
καὶ τὸ ἀργύριον ὅπερ παρὰ τῶν
γονέων αὐτῇ τεθησαύρι-
στο. Καὶ τὴν ἄλλην ὕπαρξιν
ἱκανὴν οὖσαν, διένειμε
πένησι. Καὶ διὰ τῶν χει-
ρῶν τῶν δεομένων, τῷ
θεῷ παρέθετο. τοὺς παῖ-
δας δὲ καὶ τὰς παιδίσκας
ἐλευθερίᾳ τετίμηκεν. αὐ-
τὴ δὲ πρὸς τὴν βασιλίδα
τῶν πόλεων ἀνεπιστρό-
φως ὥρμησε. Καὶ τὸ ἱερὸν
φροντιστήριον τοῦ ἁγίου
μεγαλομάρτυρος Γεωργί-
ου, ὃ Μικρὸς λόφος προ-
σαγορεύεται φθάσασα, ἔν-
θα καὶ ἡ πρὸς αὐτὴν θεί-
α καθηγεῖτο ἐκεῖσε τῷ
κόσμῳ ἀπετάξατο. καὶ τὸ
ἀγγελικὸν ἠμφιάσατο σχῆ-
μα καὶ πρὸς τοὺς ἀσκητι-
κοὺς ἀγῶνας ὁλοψύχως ἐ-
χώρησε. Καὶ πᾶν εἶδος ἀρε-
τῆς ἐν βραχεῖ κατορθώ-
σασα, ὄχλον τῶν χρει-
σμάτων τούτοις ἐπιπλέω
γέγονε. νηστείαις μὲν γὰρ
μακραῖς ἐταλαιπώρει τὸ
σῶμα καὶ ὑπωπίαζε, κατὰ

τὸν μέγαν Μωσῆν. Καὶ τὸν
θεσβίτην Ἠλίαν. πολλά-
κις δι᾽ ὅλων ἡμερῶν ἄσιτος
παραμένουσα καὶ ἐλαίου μὴ
ποτε μεταλαμβάνουσα.
ἀλλὰ μόνω τῷ ζωηρῷ τῆς
οὐρανίου τρεφομένη ἄρτῳ.
τῇ ὑψοποιῷ δὲ ταπεινώ-
σει κοσμουμένη διηνε-
κῶς. Καὶ τὸ θεῖον κάλ-
λος φανταζομένη νοεροῖς
τοῖς τῆς καρδίας ὄμμασι,
οὐκ ἤθελε τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς ὅλως ὁρᾶν πρὸς οὐ-
ρανόν. ὥστε καὶ ἐν χρόνοις
τεσσιν ἢ καὶ πλείονα κα-
τωνεύουσα εἰς γῆν, οὐδὲ
τὸ παράπαν προσέχειν τοῖς
αἰθέρος ἀνένευσεν ὕψος,
Τὴν αἰκτήμοσύνην τε πλοῦτον
ἡγεῖτο μᾶλλον καὶ διαφυ-
ροῦντως ἐπάζετο. μονοχι-
τωνοῦσα ἀεί. καὶ στολὴν
ἀφθαρσίας φοροῦσα διὰ
παρθενίας αὐτῇ ἐξυφαν-
θεῖσαν ἄνωθεν. καὶ τῷ
θείῳ πυρὶ πολουμένη ἔρω-
τι, τὸν τοῦ χειμῶνος πά-
γετον ἀχρόως ἔφερε. καὶ
τοῖς ποσὶ διὰ ὑποδημάτων
ἐκέχρητο γυμνοῖς. ὥσπερ αἰ-
ρομένη καὶ πρὸς τὸ βραβεῖον
τῆς ἄνω κλήσεως τρέχου-
σα. καὶ τὸ σῶμα θερμοῖς

ὕδασιν ὑπὸ τῆς ἡσαίου
δῶ ποτε ἦν ἀγαθὸ· ἀλλὰ
δακρύων ἀειρρύτοις
πηγαῖς κατακλύζων τοῦτο
κατὰ τὸν ψαλμῳδὸν λού-
ουσα καὶ ἐκπλύνουσα ῥύ-
που παντὸς καθαρὸν συ-
ντηρεῖ· καὶ τὴν ψυχὴν
θεοειδῆ ἀπεργάζεται· οὐ
δὲ μετὰ τὸ μονάσαι αὐτὴν
ἐνιαυτῶν περαιωθέντων,
ἡ τῆς μονῆς προεστῶσα πα-
τέρα δελφὴ ταύτης τῆς
παρούσης μετέστη ζωῆς·
διαδοχὴν αὐτῆς τὴν ὁσί-
αν καταστήσασα σπουδῇ καὶ τό-
τε τοῖς τῆς ἀρχιερωσύνης
διϊθύνουσιν οἴακας μεγάλ-
γενναίως, ὡς ἔθος
σφραγίσας, καθηγουμέ-
νην τῆς μονῆς προεχει-
ρίσατο· καὶ τοιαύτη ἐφά-
νη τοῖς κατὰ θεὸν ἔργοις
καὶ προτερήμασι· καὶ εἰς
τοσοῦτον ὕψος ἄκρας
ἀρετῆς καὶ τελειότητος
ἔφθασεν, ὡς καὶ θαυμά-
των πλουτῆσαι μεγίστων
ἐνεργειῶν· καὶ νόσους μὲν
ἀνιάτους θεραπεύειν·
δαίμονας δὲ ἀπελαύνειν
τῇ ἐπικλήσει τοῦ χ(ριστο)ῦ· καὶ
θείας ἐλλάμψεως καὶ ἀπ-
οκαλύψεως ἀξιωθῆναι ἀεὶ
οὐ θαμά· καὶ προγνωστικοῦ

προλέγειν τὰ μέλλοντα. ὃν
Τρόπον καὶ τὸν ἐκ θεηλά-
του ὀργῆς ἐπελθόντα
τῇ πόλει ἐξαίσιον ἐμπρη-
σμόν, δι' ἐμφανείας θεί-
ο τέρας προεγνωκυῖα, τῷ
τὰ σκῆπτρα τῆς βασιλεί-
ας ῥωμαίων διέποντι τῷ
κατ' ἐκεῖνο καιροῦ φιλα-
σεβεῖ λέοντι, προκατήγ-
γειλε· καὶ ταῦτα καὶ ὁ-
μοίως τῶν ἐν τῷ ἀνάπλῳ στυ-
λιτῶν Δανιὴλ προεκηρύ-
ξε· καὶ εἰ μὴ ἀμφοτέρων
τούτων αἱ πρὸς θ(εὸ)ν δεήσεις
προέφθασαν, πᾶσα χα-
δὸν ἡ πόλις πυρὸς ἐγένε-
το παρανάλωμα· ὅθεν
καὶ πίστιν ἔκτοτε πολλῶν.
καὶ κατὰ τὸ δέον ταύτην τι-
μῶν ὁ φιλόχριστος ἐκεῖνος
βασιλεὺς πρὸς τὴν ὁσίαν
ἐκέκτητο καὶ φιλοφρο-
νούμενος, ἓν τῶν ἐν τοῖς
ὑποδόμων βασιλικῶν κτη-
μάτων τοῦ ἁγίου Βαβύλα
φέρον τὸ ὄνομα· τῇ ταύ-
της μονῇ ὡς ἀπόρρω καὶ
ἐστενωμένῃ πάντῃ, κατὰ
δωρεὰν προσεκύρωσεν·
ἐν ᾧ παλαιῶν τιμίων κει-
σμάτων οὐκ ὀλίγων ἦσαν
σώματα· οἱ δὲ ἀρχαί-
ων τῶν χρόνων δῆμος
ἀμφωλαδίων δρακῶν, πολλ

τῶν προϊόντων ἐλυμαίνε-
το. καὶ ἄβατον ἐκεῖνον τὸν
τόπον τοῖς πᾶσιν ἀπεποίει τέ-
λεον. ἐφ' ᾧ λυπουμένη καὶ ἀ-
μηχανίᾳ πᾶσα ἡ πόλις συ-
νείχετο. ἀπαλλαγὴν ποθοῦν
τῆς συμφορᾶς εὑρεῖν οὐκ ἔ-
χουσα, ὅπερ μαθοῦσα ἡ
ἁγία παρά τινων, ζήλῳ κι-
νουμένη θείῳ, ἄρασα τὸ
ὅπλον τοῦ τιμίου σταυροῦ, τὸν
τόπον κατέλαβε. καὶ τὸ ὄμ-
μα εἰς οὐρανὸν ἀνατείνασα. τὴν
τὴν δ' ἐξ ὕψους ἐπικαλεσα-
μένη βοήθειαν, φωνεῖ τὸ
θηρίον. καὶ ἐξελθεῖν τοῦ φωλε-
οῦ καὶ ἀκίνητον παρεσκεύα-
σε. καὶ σφραγίσασα τοῦτον
τῷ σημείῳ τοῦ σταυροῦ, σιέλου
τὸ στόμα πλήσασα, τῆς αὐτοῦ
κατέχεται κεφαλῆς. καὶ τοῖς
ποσὶ τοῦτον καταπατήσασα,
ἀπέκτεινεν. ἐπ' ἀσπίδα λέ-
γουσα καὶ βασιλίσκον ἐπιβή-
σομαι καὶ καταπατήσω λέ-
οντα καὶ δράκοντα, τῷ τι-
μίῳ σταυρῷ τετειχισμένη. καὶ
τῆς δ' ἐξ αὐτοῦ βλάβης τοὺς
ἐν τῇ πόλει πάντας τελέως ἠλευ-
θέρωσεν. ἐντεῦθεν τοιγα-
ροῦν ἀνελπίστως περιγενομέ-
νη. καὶ πληροφορίαν δεξα-
μένη βεβαίαν τοῦ καὶ τὸν νο-
ητὸν δράκοντα ὡσαύτως ἀναι-
ρεῖν τὸν τούτου τῇ συμμαχίᾳ

κατ' αὐτοῦ νίκην ἄρασθαι,
τῶν θαυματουργιῶν τε ἀρρή-
κτως ἀπήρξατο. καὶ τῆς
περὶ αὐτῆς φήμης εἰς ὅλην
διαδραμούσης τὴν πόλιν,
ἀνήρ τις τῶν εὐγενῶν καὶ
πλουσίων. θυγατέρα ἔχων
μονογενῆ αἱμορροοῦσαν. καὶ τὰ
πλείω τῶν ὑπαρχόντων ἰα-
τροῖς προσκαταναλώσας,
κατ' οὐδὲν ταύτην ὀνήσας.
ἐπικρατεστέρου τοῦ πάθους
τῆς αὐτῶν τέχνης τυγχάνον-
τος. τέλος δ' ἀπαγορεύσας
τὴν ἐξ αὐτῶν σωτηρίαν, φέρων
τὴν παῖδα, εἰς τὸν ναὸν
τῆς ἁγίας ἔρριψε. μετὰ δα-
κρύων ἀναβοῶν. σῶσόν
μου τὸ δυστυχὲς θυγάτρι-
ον δούλη θεοῦ. εἰς θεὸν καὶ τὰς
σὰς εὐχὰς καὶ χεῖρας παρα-
τέθεικα. καὶ εἰ βούλει ἅ-
παντα τὰ προσόντα μοι.
ἡ δὲ, πρὸς αὐτόν. τὰ μὲν
ἐν τῷ οἴκῳ σου τέκνον, αὐ-
τὸς ἔχε ὡς σά. οὐδὲ γὰρ
τούτων χρεία μοι. σὺ δὲ
εἰ ἀδιστάκτως πιστεύεις,
καὶ κατὰ τὰς εὐαγγελικὰς
ἐντολὰς ἐπαγγέλλῃ ταπει-
νοφρονεῖν εἰς τέλος καὶ
τοὺς πτωχοὺς ἐλεεῖν, θε-
ραπευθήσεται ἡ θυγάτηρ
σου. τοῦ δὲ ἀνδρὸς συνθεμέ-
νου ἀνυπερθέτως ταῦτα

ποιεῖν ἐλαίῳ ἁγίῳ τοῦ μεγα-
λομάρτυρος γεωργίου τὴν
παῖδα ἀλείψασα μετ' εὐχῆς,
ὑγιᾶ ἀποδείκνυσι· καὶ χαί-
ρουσαν καὶ εὐχαριστοῦσαν σὺν
τῷ παιδὶ ἐξέπεμψεν οἴκαδε·
ἀλλὰ καὶ πολλὰς ἄλλας γυ-
ναῖκας τῷ αὐτῷ πάθει τῆς
αἱμορροίας ἐκλειπούσας,
καὶ ζωῆς ὀλοψύχῳ πίστει ταύ-
τῃ προσερχομένας παρα-
πλησίως ἰᾶτο· τὴν ῥύσιν
δι' εὐχῆς ἱστῶσα τοῦ αἵμα-
τος. μεθ' ὧν καὶ τις ἀνὴρ
τυφλὸς ὢν ἐκ γενετῆς κα-
τήκοος τῶν τῆς ὁσίας θαυ-
μάτων γενόμενος, προσέστη
σὺν αὐτῇ ὑφ' ἑτέρων χειρα-
γωγούμενος· ἐλέησόν με
λέγων πιστὴ μαθήτρια τοῦ
θεοῦ· καὶ ἄνοιξόν μου τοὺς
ὀφθαλμούς, ἵνα τὸ ἡλιακὸν
φῶς θεασάμενος διὰ σοῦ
δοξάσω τὸν ὅλων δημιουρ-
γόν· ὁ ποιήσας πάντα φιλαν-
θρώπως ταῖς τούτου οἰμω-
γαῖς ἡ ὁσία· καὶ μηδὲν
μελήσασα, χεῖρας τὰς ἱκε-
τηρίους ἦρε πρὸς οὐρανόν· τὸ
ἔλαιον τοῦ ἁγίου λαβοῦσα
καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ
ἐπιχρίσασα, εὐθὺς ἡμέρας
ἐπιτὰ ὁ ξυνδρκέστατα τοῦ-
τον ἀπέδειξε βλέποντα·
καὶ τὸν θεὸν μεγαλοφώνως

δοξάζοντα. οὕτως οὖν ταῖς
τῶν παραδόξων θαυμάτων
ἀκτῖσιν ἡ ἁγία ἐκλάμπου-
σα καὶ τοὺς πίστει προσιόντας
καταφωτίζουσα, ὁρᾷ πο-
τὲ τῆς θείας μυσταγωγίας
ἐν τῷ ναῷ τελουμένης, φῶς
περιαστράπτον ἄρρητον· καὶ
τὸ πανάγιον πῦρ ἐν εἴδει λα-
κοτὰ τῆς ὀθόνης ἔνδον τοῦ
θυσιαστηρίου μετὰ τὸν χε-
ρουβικὸν ὕμνον κατελ-
θόν· καὶ περικυκλῶσαν τὸν
ἱερέα πρὸ τῆς θείας τρα-
πέζης ἱστάμενον· καὶ θάμ-
βους πλησθεῖσα καὶ ἐκπλή-
ξεως, οὐδενὶ τὸ ὅραμα ἐξ-
εῖπεν ἕως οὗ ὁ καιρὸς
ἐπέστη τῆς πρὸς θεὸν ἐκδη-
μίας αὐτῆς· ἡ πλησιάζου-
σα ἤδη· ἐπεθύμησεν ὡς
ἔλαφος τὴν ἰδίαν πεῖλια κα-
τιδεῖν· καὶ καταλαβοῦσα
τὴν ἡράκλειαν· καὶ τοὺς ἐν
αὐτῇ δεῖξεις τῶν ἁγίων οἴ-
κους προσκυνήσασα, εἰσῆλ-
θε καὶ εἰς τὸν τῆς θεοῦ ναὸν
τῶν χαλκοπρατίων οὕτως
ἐπονομαζόμενον· καὶ ἐν τού-
τῳ τῆς προσεύχεσθαι, φαίνε-
ταί τις αὐτῇ γυνή, τῶν ἐν δο-
ξῶν δῆθεν καὶ προκειτῶν
τῆς πόλεως· καὶ παρακαλεῖ
γνησίως καὶ ἀσπαζομένη
αὐτήν, καλῶς ἐλήλυθας

ὢ μερ παρθένε θεοτόκε εἶπεν·
ἡ δὲ ὁσία πρὸς αὐτήν· σὺ
τῆς θείας κυρίας μου ἡ παρθε-
νίξ εἶναι· ὅτι περιχαρῶς
οὕτως ἐνηγκαλίσω καὶ ἠσπά-
σω με· ἣν οὐδέποτε τεθέ-
ασαι· κἂν κεῖ μὴ πάλιν πρὸ τοῦ
σιωλη φθέναι σε ἐν τῇ κοιλί-
α τῆς σῆς μρς ἐφάνη ἐνταῦθα
κατοικοῦσα, γινώσκω σε·
καὶ εἰ βούλει διαφέρειν τῶν
οἴκου μου καὶ πληροφορηθῆ-
ναι περὶ τούτου· πειθο-
μένης δὲ τῆς ὁσίας· καὶ
ποῦ εἶπεν ὦ κυρία μου ὁ
οἶκος σου· ἐν τοῖς προαυλίοις
τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου ἱερομάρ-
τυρος ῥωμανοῦ ὃ τεῖ με-
ἄρηκε· καὶ σὺν τῷ λόγῳ ἀφα-
νὴς ἐγένετο· ἔμφοβος δὲ
ἡ ὁσία γενομένη καὶ ἔντρο-
μος, πανταχοῦ τοῦ ναοῦ πε-
ριεβλέπετο· ζητοῦσα τὴν
φανεῖσαν αὐτῇ· καὶ ὡς οὐ-
δαμῶς ταύτην ἑώρα, εἰς
τὸν περικαλλῆ σηκὸν τοῦ ἱ-
ερομάρτυρος ῥωμανοῦ
σπουδῇ ἀφίκετο· καὶ εὐξα-
μένη ἐκεῖσε· καὶ τὸ κάλλος
καὶ μέγεθος αὐτοῦ θαυμά-
ζουσα, ἐν τοῖς δεξιοῖς ἐγέ-
νετο· καὶ τῆς πύλης ἐξελ-
θοῦσα καὶ τὴν ταύτης θεασα-
μένη εἰκόνα καὶ ἀναγνω-
ρίσασα, ἔδοξε φαντασμα-

σμα τὸ ὀφθὲν αὐτῇ ἐν
τῷ τῆς θκου μαλα· ταῦτα
δὲ διαλογιζομένης, φω-
νὴ ἐκ τῆς εἰκόνος ἦλθε λέ-
γουσα αὐτῇ· ἣν περιορᾶς
ἐστί· καὶ ἡ ὀφθεῖσά σοι πρώ-
ην ἐν τῷ ναῷ, ἐγώ εἰμι· ἀλ-
λ' ἐν τάχει πρὸς τὸ σὸν ἐπι-
μελῶς μοναστήριον· μέλλεις
γὰρ ὅσον οὔπω, τὰ ἐνταῦ-
θα καταλιπεῖν· καὶ πρὸς
τὴν ἀνωτέρα δὲ μεταβῆναι,
φοινίκην καὶ ἐκκλησίαις ἐπὶ τού-
τοις τὴν ἀγγελίαν ἀνέλαβε· καὶ
ἐν τῷ νάρθηκι τοῦ ναοῦ πε-
σοῦσα καὶ εἰς ὕπνον τρα-
πεῖσα, ὁρᾷ πάλιν τὴν σύγ-
χυμάρτυρα λέγουσαν αὐτῇ·
καθά σοι καὶ πρότερον εἶ-
πον· ἀπελθε εἰς τὸ μονα-
στήριον σου ὅτι ἐγγίζει ὁ και-
ρὸς τῆς ἐξόδου σου· ἐπὶ
εἴκοσι καὶ τέσσαρας ἡμέρας,
καὶ πρὸς κν ἐκδημεῖς ἐν
εἰρήνῃ μετὰ τὴν ἐν τῷ
μοναστηρίῳ σου τελουμένην
ἑορτὴν τὴν ἐπέτειον τοῦ παν-
δόξου μεγαλομάρτυρος
γεωργίου· καὶ διαναστᾶ-
σα τοῦ ὕπνου ἡ ὁσία· καὶ
συνταξαμένη τῇ μάρτυρι
τὰ δεξιτήρια· καὶ τὴν προ-
σκύνησιν αὐτῇ εὐχαριστίαν
καὶ προσκύνησιν ἀπονεί-
μασα, ἐξῆλθε τῆς πόλεως.

Καὶ εἰς πλοῖον ἐμβᾶσα, εἰς
τὴν Ἰβηρίαν αὐτῆς ἐπανῆλθε
μονήν, τῇ πρώτῃ τοῦ Ἀπρι-
λλίου μηνός. Καὶ οὕτως ἀσπα-
σαμένη τὴν ἀδελφότη-
τα, παραινοῦσα, νουθετοῦσα, πα-
ρακαλοῦσα, διδάσκουσα·
ὑποτιθεμένη τε πάντα τὰ
πρὸς σωτηρίαν συντείνον-
τα. Τῶν δὲ συνειθισμένων ὑ-
μνῳδιῶν τῆς ἀναλύσεως αὐ-
τῆς πληρωθεισῶν, τὴν
φαιδρὰν καὶ πανσέβασμον
τοῦ ἁγίου μου μάρτυρος
Γεωργίου ἑορτὴν λαμ-
πρῶς ἐτέλεσε. Καὶ τῶν
ἀχράντων καὶ ζωοποιῶν
μυστηρίων μεταλαβοῦσα ἧς
αὐτῆς, εὐθέως ἔλαμ-
ψε τὸ πρόσωπον αὐτῆς ὡς
ὁ ἥλιος· καὶ περιχαρὴς γε-
νομένη καὶ εὔθυμος, τὰς
χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἐξέτει-
νε· καὶ εὐχαριστοῦσα ἐβόα·
νῦν ἀπολύεις τὴν δούλην
σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμα
τῆς καλλινίκου σου μάρτυ-
ρος, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλ-
μοί μου τὸ σωτήριόν σου. Ἀ-
πὸ ὥρας οὖν τῆς πυρετῷ
ληφθεῖσα λάβρως, μέχρι
τῆς ἐπιούσης ἡμέρας
διήρκεσε. Καὶ περὶ τὴν
τὴν ὥραν ἐν εἰρήνῃ ἐκοι-
μήθη. Καὶ εἰς χεῖρας θεοῦ
τὸ πνεῦμα παρέθετο. Κατὰ
τὴν εἰκοστὴν τετάρτην
τοῦ Ἀπριλλίου μηνός. Τὸ
δὲ τίμιον ταύτης λεί-
ψανον πάντα τὰ πέριξ συν-
δραμόντα μοναστήρια
μετὰ ψαλμῶν καὶ ὕμνων
πολυτίμων ἐκήδευσαν
ἐν τῷ ναῷ τοῦ μάρτυρος.
ὅπερ θείᾳ δυνάμει καὶ χάρι-
τι, σῶον καὶ ὁλόκληρον
διατηρούμενον μέχρι
τῆς σήμερον, κοινὸν ἰατρεῖ-
ον τῶν πιστῶς προσιόντων
γνωρίζεται. Πᾶς γὰρ ὁ σὺν
ἀδιστάκτῳ γνώμῃ καὶ προ-
θέσει ὀρθῇ τῇ σεβασμί-
ᾳ ταύτης προσπελάσας σορῷ.
καὶ τὸ θεοδώρητον αὐτῆς
ἐπικαλέσηται ὄνομα, οἱω-
δήποτε νοσήματι κατε-
χόμενος, παραχρῆμα διὰ
τῶν αὐτῆς ἀμέσως πρε-
σβειῶν, κατάλληλον τοῦ
πάθους λαμβάνει τὴν ἴασιν.
Ἀλλ' ἄξιον καὶ τῶν με-
τὰ τὴν ἐντεῦθεν τῆς μα-
καρίας μετάστασιν ἐπιμνη-
σθῆναι γενομένων θαυ-
μάτων· τῷ λόγῳ καὶ ἐν ἐ-
πιτόμῳ διηγήσασθαι ταῦ-
τα, τῶν ἀκουόντων εἰς
ὠφέλειαν. Ἀνήρ τις ἐ-
ξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα.
πᾶσαν μηνία τεικήντε

χύνην παρέστη μὲν ὥσπερ ἀνό
νητον· τῷ τάφῳ δὲ τῆς
ὁσίας προσέδραμε· μόνῃ
τῇ πρὸς αὐτὴν πίστει τεθα
ρρηκώς, δι' ἣν καὶ διὰ βραχέος
παραδόξου τῆς ἰάσεως ἐ
τύγχανε· γέγονε γὰρ αὐτῷ
ἀναγκαῖον εἰπεῖν ὅσον
ἐπίστατο· καὶ ἀπεκατέ
στη ἡ ξηρὰ χεὶρ αὐτοῦ κα
τὰ τὴν ἐπ' ἀν... ὑπήκοος ἁγίω
πει χρισθεῖσα ἐλαίῳ. ἕ
τερος δέ τις τυφλὸς μετὰ
τῆς αὐτῆς προθυμίας
καὶ πίστεως τῇ σορῷ τῆς
ὁσίας προσεγγίσας· καὶ ὁ
μοίᾳ τοῦ ἁγίου ἐλαίου ἐπι
χρισθεὶς ἀπῆλθε βλέπων
τηλαυγῶς· καὶ μεγαλύνων τοῦ
θαυματουργοῦ τὴν χάριν
καὶ δύναμιν. ἄλλος δέ τις
ἔχων πνεῦμα ἀκάθαρτον· καὶ
ὑπ' αὐτοῦ ἀτάκτως ἐλαυνό
μενος, τῇ ἁγίᾳ τῆς ὁσί
ας προσέπεσε λάρνακι.
Καὶ παραυτίκα τοῦ ὀλεθρί
ου ἠλευθερώθη δαίμονος.
Καὶ σωφρονῶν οἴκαδε ἐπα
νῆλθεν· ἐκδιηγούμενος
πᾶσι τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ.

Τοιαῦτα τῆς ὁσίας ἡμῶν
θαυματουργοῦ Ἐλισάβετ
τὰ θαύματα· καὶ ἕτερα
πολλῷ πλείστα τούτων καὶ
θαυμασιώτερα· διὰ δὲ
τὸν κόρον, οὐκ ἐνεθυμήθη
σαμεν τῷ παρόντι βιβλίῳ.
ἀλλ' εἴ τι ὅσον ἀναγκαῖα ἐν
ἐπ' ὀρθῷ τοῦ εἴπω. τοιοῦτος
ὁ βίος· τοσαῦτα τὰ ἆθλα
καὶ τὰ χαρίσματα· οἷς αὐτὴν
καὶ ζῶσαν καὶ μεταστᾶσαν,
ὁ τῶν ἁπάντων δεσπότης
ἀξίως ἐδόξασεν. ἧς ταῖς
πρεσβείαις καὶ ἡμεῖς πάν
τες οἱ τὴν αὐτῆς προστασί
αν καὶ ἀντίληψιν πλουτεῖν
ἐφιέμενοι πάντοτε, σω
ματικῶν ὁμοῦ καὶ ψυχικῶν
παθῶν συντηρηθείημεν
ἀνώτεροι. καὶ τὰ τῶν ἀο
ράτων καὶ νοουμένων ἐ
χθρῶν ἀβλαβῶς διαφύ
γοιμεν σκάνδαλα. καὶ
τοῦ παρόντος βίου εἰρηνι
κῶς διανύσαντες, τῆς
ἐκεῖθεν σὺν αὐτῇ μακαριότητος
ἐπιτύχοιμεν. ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. ᾧ
πρέπει πᾶσα
δόξα τιμὴ καὶ
προσκύνησις.
νῦν καὶ ἀεὶ
καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν
αἰώνων ἀμήν +

+ μηνὶ ἰουνίω κε

Βίος καὶ μαρτύριον τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος Φεβρωνίας. Εὐλόγησον πάτερ.

Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις
Διοκλητιανοῦ τοῦ βα-
σιλέως, ἀνθύμον τὸν ἔ-
παρχον διὰ ἀρρωστίαν σώ-
ματος κατακεῖσθαι. καὶ
προσκαλεσάμενος Σε-
λήνον τὸν ἀδελφὸν αὐ-
τοῦ, εἶπεν αὐτῷ· ἐγώ
κύριέ μου ἀδελφέ, τῶν
ἀνθρωπίνων πραγμάτων ὑπε-
ξέρχομαι. Λυσίμαχον δὲ
τὸν υἱόν μου, εἰς τὰς χεῖ-
ράς σου δίδωμι. καὶ καθὼς
ἡρμοσάμεθα αὐτῷ
τὴν θυγατέρα προσφό-
ρου τοῦ συγκλητικοῦ,
σπούδασον μετὰ τὴν ἐμὴν
τελευτὴν τοὺς γάμους ποι-
ῆσαι, καὶ γενέσθαι αὐτοὺς
εἰς πέρας. ταῦτα διαταξά-
μενος ὁ ἔπαρχος. μετὰ
τρεῖς ἡμέρας ἐτελεύτη-
σε. προσκαλεσάμενος
οὖν ὁ βασιλεὺς Διοκλη-
τιανὸς, Λυσίμαχον τὸν υἱ-
ὸν Ἀνθίμου, καὶ Σέληνον
τὸν τούτου θεῖον, καὶ
διαμείβεται τῷ Λυσιμάχῳ· ἐγὼ
μὲν Ἀνθίμου μεμνημένος τοῦ
σοῦ πατρὸς τὴν φιλίαν, ἐ-
βουλήθην μετὰ τὴν ἐκεί-
νου τελευτὴν ἐπὶ τὸν θρό-

νον αὐτοῦ ἀναβιβάσαι σε
πράττειν τὸν ἔπαρχον.
ἀλλ᾽ ἐπειδὴ φήμη τις πε-
ριηχεῖ τὰς ἀκοάς μου, ὡς
ὅτι χαίρεις τῇ τῶν χριστι-
ανῶν θρησκείᾳ. πρὸς
τοῦτο ποιῆσαι ἀνεβαλό-
μην. τοίνυν βούλομαί σε
ἐκπέμψαι εἰς τὴν ἀνατο-
λήν. ἵνα τὴν τῶν χριστια-
νῶν θρησκείαν παύσῃς.
καὶ ὅταν τὰ ἐνταῦθα κατα-
λάβῃς, τότε καθίσῃς καὶ
πράττεις τὸν ἔπαρχον.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Λυσίμαχος,
οὐδὲν ἐτόλμησεν ἀποκρίνα-
σθαι τῷ βασιλεῖ. ἦν γὰρ νέ-
ος τῇ ἡλικίᾳ, ὡς ἐτῶν εἴ-
κοσι. Σέληνος δὲ ὁ τού-
του θεῖος πεσὼν εἰς τοὺς
πόδας τοῦ βασιλέως, φη-
σί· δέομαι τῆς ἀθανάτου σου
κορυφῆς, ἄνες αὐτὸν
ὀλίγας ἡμέρας ὅπως ἐ-
πιτελέσω τοὺς γάμους αὐτοῦ.
καὶ τότε ἐξελεύσομαι κἀ-
γὼ σὺν αὐτῷ. καὶ πάντα
γενήσεται καθὼς προσ-
τάττει τὸ θεῖον κράτος
σου. καὶ λέγει ὁ βασιλεύς·
πρότερον παραγενόμενοι
ἐν τῇ ἀνατολῇ, τὴν τῶν
χριστιανῶν παύσατε θρη-
σκείαν. καὶ πάντα αὐτὸς
διαπραξάμενοι, ὅταν

τὰ ἐνταῦθα καταλάβητε,
ὄξετε κἀμέ. προσῆλθον προσ-
διηνσώθησαν ὄντα πρὸς
τὸ γαμικὸν τοῦ Λυσιμάχου
συνάλλαγμα. ταῦτα ἀ-
Κούσαντες, οὐκ ἐτόλμησαν
τες οὐκ ἐτόλμησαν ἀντα-
ποκριθῆναι τῷ βασι-
λεῖ. λαβόντες οὖν τὰ
προστάγματα καὶ πλῆθος
στρατιωτῶν, τὴν πορεί-
αν ἐποιοῦντο ἐπὶ τὴν ἀνα-
τολήν. ὁ δὲ Λυσίμαχος ἔ-
λαβε καὶ πρίμον τὸν κόμη-
τα τὸν αὐτοῦ ἀνεψιὸν ἐκ
μέσης. καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐ-
πάνω τῆς στρατιᾶς ἡγεῖσθαι
καὶ ἐξάρχειν τῶν στρατιω-
τῶν. παραγενόμενοι τοί-
νυν ἐν τῇ ἀνατολῇ. καὶ ἐμ-
βάντες τῇ χώρᾳ τῆς πολε-
μίας. καὶ ἐν τῇ Μεσοπο-
ταμίᾳ τοὺς εὑρόντας
χριστιανούς. τοὺς μέν, πυ-
ρὶ παρεδίδουν. τοὺς δὲ ξί-
φει ἀπέτεμνον. ὁ γὰρ
σόλημος ἦν ὠμὸς καὶ ἀ-
πάνθρωπος. καὶ οὐ μόνον
ταῦτα ἔπραττεν. ἀλλὰ
καὶ τὰ τούτων σώματα κυσὶ
βορρὰν ἐκριφῆναι προσέτα-
ττεν. πολὺς δὲ ἡμῶν φόβος
περιῆλθεν τὴν οἰκουμένην πε-
ριεῖχε, διὰ τὴν ὠμότητα
τοῦ ἀνηλεοῦς σελήνου. ἐν

μιᾷ οὖν νυκτί, προσκα-
λεσάμενος ὁ Λυσίμαχος τὸν
κόμητα πρίμον, εἶπεν
αὐτῷ. κύριέ μου πρίμε.
οὐ γινώσκεις ὅτι ἐγὼ καὶ
ὁ πατήρ μου ἑλλήνων ἐξελά-
τησεν, ἀλλ' ἡ μήτηρ μου χρι-
στιανὴ ἐκοιμήθη. καὶ πολ-
λὴ αὐτῇ σπουδὴ ὑπῆρχε γε-
νέσθαι με χριστιανόν. ἀλλὰ
διὰ τὸν φόβον τοῦ βασι-
λέως καὶ τοῦ πατρός μου, τοῦ-
το ποιῆσαι οὐκ ἴσχυσε. καὶ
ἔχω αὐτῆς ἐντολάς. μηδέ-
να τῶν χριστιανῶν ἀνελεῖν.
ἀλλὰ καὶ φίλον τοῦ χριστοῦ γενέ-
σθαί με ἠνάγκαζεν. καὶ νῦν
ὁρῶ τοὺς ἐμπίπτοντας
χριστιανοὺς ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ
τούτου σελήνου τοῦ ἐμοῦ
θείου. κακῶς τιμωρουμέ-
νους. καὶ πάσχει μου ἡ ψυχὴ
ἐπ' αὐτοῖς. τοίνυν βούλο-
μαι τοὺς ἐμπίπτοντας χρι-
στιανούς. λάθρα ἀπολύε-
σθαι. πρὶν ἢ παρεμπεσόν-
τας ἀναιρεῖσθαι κακῶς.
Ταῦτα ἀκούσας ὁ πρίμος, οὐ-
δένα τῶν χριστιανῶν συλ-
λαμβάνεσθαι προσέτατ-
τεν. ἀλλ' ἐμήνυε τοῖς μονα-
στηρίοις φεύγειν τὰς χεῖρας
τοῦ λυμεῶνος σελήνου.
ἐπὶ δὲ αὐτῶν διατριβόν-
των ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις,

ἐβούλοντο τὴν Σιβάπο-
λιν καταλαβεῖν. ἥ τις
διήκει τοὺς ὁσίους τόπους
πους ἀσυλίους, τεταγμέ-
νην δὲ ὑπὸ τὴν τῶν Ῥωμαί-
ων ἡγεμονίαν. ἦν δὲ ἐν
τῇ πόλει ἐκείνῃ μοναστή-
ριον γυναικῶν, ἔχον πεν-
τήκοντα ἀσκητρίας. τού-
των ἡγεῖτο Βρυένη τις
ὄνομα. μαθήτρια γενο-
μένη Πλατωνίδος, τῆς πρὸ
αὐτῆς γενομένης διακόνου·
ἧς τὴν παράδοσιν καὶ τὸν κα-
νόνα μέχρι τέλους καλῶς
διεφύλαξε. τοιοῦτος γὰρ
ὁ κανὼν τῆς Πλατωνίδος
ὑπῆρχεν· ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς
παρασκευῆς, οὐκ ἦν τινα
τῶν ἀδελφῶν ἐργάζε-
σθαι, ἀλλ' ἐκκλησιάζοντο
ἐν τῷ εὐκτηρίῳ· καὶ ὅτε
μὲν τὸν κανόνα τῆς ψαλ-
μῳδίας ἀπετέλουν, ὅτε
δὲ τὴν βίβλον κατέχου-
σα ἡ Πλατωνὶς, τὰς θεο-
πνεύστους γραφὰς ταῖς ἀ-
δελφαῖς ἀνεγίνωσκε μέ-
χρι τῆς τρίτης ὥρας. μετὰ
δὲ τὴν τρίτην ὥραν, εἰς
τὰς χεῖρας τῆς Βρυένης
ἐδίδου τὴν βίβλον κελεύου-
σα ἀναγινώσκειν ταῖς
ἀδελφαῖς ἕως ἑσπέρας.
οὕτως οὖν καὶ ἡ Βρυένη

ἐποίει δεξαμένη τὴν δια-
κονίαν. τῇ δὲ Βρυένῃ, δύο
νεάνιδες ὑπῆρχον ἀνα-
στρεφόμεναι παρ' αὐτῇ κα-
λῶς καὶ τὴν ἀσκητικὴν
μετερχόμεναι πολιτείαν,
ὄνομα τῇ μιᾷ Πρόκλα·
καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Φε-
βρωνία. καὶ ἡ μὲν Πρόκλα
ἦν ἐτῶν εἰκοσιπέντε. ἡ
δὲ Φεβρωνία ἐτῶν εἴκο-
σιν. ἦν οὖν Φεβρωνία ἀ-
δελφόπαις ἐτύγχανε τῆς
Βρυένης. ἦν δὲ περικαλ-
λὴς ἡ Φεβρωνία. ὡμι-
κῇ τὴν ἡλικίαν ἀνφύρουσα
φαιδρᾷ τῷ προσώπῳ
ὡς μὴ δύνασθαι ὀφθαλ-
μὸν ζωγραφεῖν τὸ ἐπαν-
θοῦν τοῦ προσώπου αὐτῆς
κάλλος. πολὺς δὲ ἦν
ὑπάρχει τῇ Βρυένῃ πόθος
περισσῶς τὴν Φεβρωνίαν,
ὁρῶσα αὐτὴν ἐν τοιούτῳ
φαιδρῷ χαρακτῆρι. πασῶν
δὲ τῶν ἀδελφῶν ἀπὸ ὥ-
ρας εἰς ὥραν τροφὴν
μεταλαμβανουσῶν, τὴν
Φεβρωνίαν ἐκέλευσε διὰ
δύο ἡμερῶν ἐσθίειν. ὅ-
περ οὖν καὶ ἡ Φεβρωνία
ἐποίει, ἐν τοιούτῳ ἀπε-
τῷ σώματι ποτέ. οὔτε
ἄρτου οὔτε ὕδατος εἰς
πλησμονὴν μεταλαμβάνει.

σκαμνίον δὲ μικρὸν προ-
σέταξε γενέσθαι, πηχῶν
τεσσάρων τὸ μῆκος· καὶ σπι-
θαμῆς καὶ ἥμισυ τὸ πλά-
τος· καὶ εἰς αὐτὸ διανεπαύε-
το ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ καθεύδειν
αὐτήν, ἐπεὶ δὲ ὅτε καὶ γυ-
μνῷ τῷ ἐδάφει τὰς σάρκας
προσανέκλινεν· ἐπὰν δὲ
συνέβαινε πειράζεσθαι
αὐτὴν ὑπὸ τοῦ διαβόλου
ἐν νυκτεριναῖς φαντασίαις,
ἐξανίστατο καὶ μετὰ πολ-
λῶν δακρύων ἱκέτευε
τὸν θεόν, ὅπως ἀποδιώ-
ξῃ ἀπ' αὐτῆς τὸν πειρά-
ζοντα διάβολον. καὶ εὐ-
θὺς τὴν βίβλον ἀναπτύ-
σσουσα, ταῖς θεοπνεύστοις
γραφαῖς ἐφιλοπόνει. φιλο-
μαθὴς γὰρ γεναμένη ἡ νε-
ᾶνις, γέγονε καὶ πολυμα-
θής, ὥστε θαυμάζειν τὴν
Βρυαίνην τὴν τοσαύτην τῆς
Φεβρωνίας φιλομάθει-
αν. ἐν τῇ ἡμέρᾳ οὖν τῆς
Παρασκευῆς πάσης συνερ-
χομένων τῶν ἀδελφῶν
ἐν τῷ εὐκτηρίῳ, τὴν
Φεβρωνίαν ἐκέλευσεν ἡ
Βρυαίνη τὰ θεῖα λόγι-
α ταῖς ἀδελφαῖς ἀναγι-
νώσκειν· ἐπειδὴ δὲ γυ-
ναῖκες αἱ γενίδες ἐν τῇ
ἡμέρᾳ τῆς παρασκευῆς

ἐν τῷ εὐκτηρίῳ παρεγί-
νοντο καὶ τῆς συνήθους ἀ-
πήλαυον διδασκαλίας,
ἐκέλευσεν ἡ Βρυαίνη ὑπὸ
βῆλον ἀναγινώσκειν τὴν
Φεβρωνίαν· ἀν' οὗ γὰρ χα-
ρακτῆρα ὁποῖος ἐστὶν οὐ-
δέποτε ἐθεάσατο. διέ-
σπαρτο δὲ ἐν τῇ πόλει
πανταχοῦ ἡ διδασκαλία
τῆς Φεβρωνίας· οὐ μόνον
ἀλλὰ καὶ ὁ περικαλλὴς αὐ-
τῆς χαρακτὴρ καὶ τὸ πρᾶ-
ον καὶ ἡ ταπεινοφροσύνη·
ταῦτα ἀκούσασα Ἱερία
ἡ συγκλητική, πόθῳ θεί-
κῷ φλεγομένη, συντυχεῖν
ἠπείγετο τῇ Φεβρωνίᾳ.
ἦν δὲ Ἑλληνὶς ἡ Ἱερία· μή-
πω ἐπὶ τὸ βάπτισμα ἐλη-
λυθυῖα. αὕτη δὲ συνοι-
κήσασα μετὰ τοῦ ἀνδρὸς
αὐτῆς μῆνας ἑπτὰ καὶ
χηρεύσασα, ἀνέκαμ-
ψεν εἰς τὴν οἰκείαν πό-
λιν πρὸς τοὺς οἰκείους
γονεῖς ἡσυχάζουσα. ἦσαν
γὰρ καὶ αὐτοὶ Ἕλληνες. πα-
ραγίνεται οὖν ἐν τῷ μονα-
στηρίῳ. καὶ ἑαυτὴν κα-
ταμήνυσεν τῇ Βρυαίνῃ
διὰ τῆς θυρωροῦ. ἐξελ-
θούσης δὲ τῆς Βρυαίνης ἔμπρο-
σθεν αὐτῆς, πεσοῦσα
ἡ Ἱερία εἰς τοὺς πόδας

αὐτῆς· περισκώπησεν αὐτήν.
Καὶ ἐπιλαβομένη τῶν πο-
δῶν αὐτῆς, εἶπεν αὐτῇ·
ὁρκίζω σε τὸν ποιήσαντα
τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. μὴ
βδελύξῃ με τὴν ἑλληνί-
δα καὶ ἀκάθαρτον· καὶ με-
χεῖ τοῦ νῦν εἰδώλων πα-
νίον γεμομένην. μὴ στε-
ρήσῃς με τῆς διδασκα-
λίας καὶ συντυχίας τῆς
ἀδελφῆς μου φεβρωνί-
ας· μάθω δι᾿ ὑμῶν τὴν ὁ-
δὸν τῆς σωτηρίας· ἵνα
βαπτισθῶ ἐν αὐτῇ, ἀ-
ἐροιμὰ ἃ ἡτοίμασται τοῖς
χριστιανοῖς· ῥύσασθαί
με ἐκ τῆς ματαιότητος τοῦ
αἰῶνος τούτου· καὶ τῆς
ἀκαθάρτου εἰδωλολατρεί,
ὅτι ἀναγκάζουσί με οἱ γο-
νεῖς μου δευτέρω προ-
σομιλῆσαι γάμω· ἀλλὰ
γένοιτό μοι ζωή, ἡ τῆς φε-
βρωνίας διδασκαλία καὶ
συντυχία· ἀρχὴ τὸν πρὸ
τοῦ παραλαβόντος χρόνου
τῆς ἀγνοίας ἡ τιμωρεῖ.
ταῦτα λέγουσα ἡ Ἱερία.
Καὶ τοῖς δάκρυσι κατα-
βρέχουσα τοὺς πόδας αὐ-
τῆς· εἰς πολλὴν οἶκτον
καὶ συμπάθειαν ἤνεγκε
τὴν βρυένην· λέγει
οὖν αὐτῇ ἡ βρυένη· ἐ-
πίστευσαι ὁ θ(εὸ)ς κυρία Ἱερία.
ὅτι δύο ἔτη αὐτῶν ὑπάρ-
χουσαν ἐδέξαμεν αὐτήν
ἐν τούτω τῶ μοναστηρίω
εἰς τὰς χεῖρας μου· καὶ
ἰδοὺ σήμερον δέκα καὶ ὀ-
κτὼ ἔτη ἔχει ἐν τῶ μονα-
στηρίω· καὶ οὔτε ἀνδρὸς
χαρακτῆρα οὔτε γυναι-
κὸς ἑώρακεν· οὔτε δὲ
κοσμικὸν σχῆμα τεθέα-
ται μέχρι τοῦ νῦν· ἀλλ᾿ οὐ-
δὲ αὐτὴ ἡ τροφὸς αὐτῆς
μέχρι τοῦ νῦν τεθέαται
τὸ πρόσωπον αὐτῆς· καί-
τοι μετὰ δακρύων πολλά-
κις ἱκετεύσασά με συν-
τυχεῖν αὐτῇ· οὐκ ἠξιώ-
θη· οὐ γὰρ συνεχώρησα
αὐτῇ. διὰ δὲ τὸν πόθον
ὃν ἔχεις πρὸς τὸν θ(εὸ)ν καὶ
πρὸς αὐτήν, εἰσφέρω σε
πρὸς αὐτήν· ἐναποκη-
κὸν περιβάλλουσά σε αὐτὴν
σχῆμα σχῆμα· ἡ δέ, λα-
βοῦσα ἐμὲ ἐνδύσασθαι στολὴν
μοναχικήν, ὡς ὁ θεὸς
ταῖς ἀσκοῦσαι ἐκεῖ μο-
ναχαῖς. καὶ λαβοῦσα
αὐτὴν ἡ βρυένη, εἰσή-
νεγκεν εἰς τὴν φεβρο-
νίαν· θεασαμένη δὲ
αὐτὴν ἡ φεβρονία, ἔ-
πεσεν εἰς τοὺς πόδας
αὐτῆς· νομίσασα ξένην

τινὰ εἶναι μεγάλην. ἀ-
σπασάμεναι οὖν ἀλλήλας,
ἐκέλευσεν ἡ Βρυένη καθί-
σαι ἀμφοτέρας. καὶ τὰς
θείας γραφὰς ἀναγινώ-
σκειν τὴν Φεβρωνίαν. ἐς
τοσοῦτον δὲ κατενύγη
ἡ Ἱερία ἐκ τῆς διδασκα-
λίας τῆς Φεβρωνίας. ὥς-
τε ὅλην τὴν νύκτα ἄϋπνοι
διατελέσαι ἀμφοτέρας.
οὔτε γὰρ ἡ Φεβρωνία τοῦ
λέγειν ἠρέμει· οὐδὲ ἡ Ἱε-
ρία τῆς διδασκαλίας ἀ-
κούειν ἀπέκαμνεν. τό-
σουτον δὲ δακρύων ἐξέχε-
εν ἐπὶ τὴν γῆν ἡ Ἱερία,
ὥστε ὅλον τὸ ἔδαφος κατα-
ρανθῆναι ἀπὸ τῶν δα-
κρύων αὐτῆς. ὄρθρου
δὲ γενομένου, μόλις ἴ-
σχυσεν ἡ Βρυένη πεῖσαι
τὴν Ἱερίαν κατελθεῖν
ἀπὸ τοῦ εὐκτηρίου καὶ
πορευθῆναι πρὸς τοὺς
γονεῖς αὐτῆς. ἀσπασά-
μεναι οὖν ἀλλήλας δακρύ-
ων πεπληρωμέναι, κα-
τῆλθεν ἡ Ἱερία. καὶ πα-
ραγενομένη εἰς τὸν ἴδι-
ον οἶκον, ἔπεισε τοὺς γο-
νεῖς αὐτῆς ἀπαλλαγῆ-
ναι τῶν ματαίων πατρο-
παραδότων θεῶν. καὶ τῆς
τῶν εἰδώλων δουλείας

γνωρίσαι δὲ τὸν θεὸν τὸν
τῶν ἁπάντων δημιουρ-
γόν. ἡ οὖν Φεβρωνία,
ἠρώτα τὴν Θωμαΐδα
τὴν διδάσκαλον τὴν διά-
κονον λέγουσα· δέομαί σου
κυρία μου μῆτερ. τίς ἐστιν
αὕτη ἡ ξένη ἀδελφή. ὥσ-
περ οὐδέποτε ἀκούσασα θεί-
ων γραφῶν. τότε ἡ Θω-
μαΐς λέγει τῇ Φεβρωνί-
ᾳ. οὐκ ἔγνως τίς ἐστιν αὕ-
τη; ἡ δὲ, λέγει. πόθεν
εἶχον γνῶναι αὐτὴν ξέ-
νην οὖσαν. ἡ δὲ Θωμαΐς
εἶπεν. αὕτη ἐστὶν ἡ Ἱερία
ἡ συγκλητική. καὶ λέγει
ἡ Φεβρωνία. καὶ ἵνα τί
οὐκ ἀπήγγειλάς μοι.
κἀγὼ ὡς ἀδελφῇ διε-
λέχθην αὐτῇ. καὶ λέγει
ἡ Θωμαΐς. ἡ κυρία ἡ με-
γάλη, οὕτως ἐκέλευσε γε-
νέσθαι. ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις
ἐκείναις ἠσθένησεν ἡ
Φεβρωνία ἕως θανάτου.
ἀνέκειτο δὲ ἐπὶ τοῦ βά-
θρου. ἡ οὖν Ἱερία, οὐκ ἀ-
πέστη ἀπ' αὐτῆς πάντα
τὸν χρόνον τῆς ἀρρωστί-
ας αὐτῆς, ἕως οὗ τοῦ ἀ-
παλλαγῆναι τῆς νόσου. ἐν δὲ
ταῖς ἡμέραις ἐκείναις,
φήμη ἐξῆλθεν ἐν τῇ πό-
λει. ὅτι Σέληνος καὶ Λυσί-

μαχος ἐπιβαίνουσιν
εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τοὺς
τισὶ ἄλλοις τιμωρήσωνται.
ἅπαντες οὖν οἱ ἐν τῇ πό-
λει χριστιανοί· κληρικοί τε
καὶ λαϊκοὶ καὶ μοναχοὶ
ἔφυγον καταλιπόντες
τὰ ἴδια· ὡς καὶ αὐτὸν τὸν
ἐπίσκοπον τῆς πόλεως
ἀποκρυβῆναι διὰ τὸν
ἐπικείμενον φόβον.
μαθοῦσαι οὖν αἱ τὸ μονα-
στήριον ἐκεῖνο οἰκοῦσαι
ἀδελφαί, προσελθοῦ-
σαι εἶπον τῇ διακόνῳ
βρυέννῃ· τί ποιοῦμεν
μῆτερ· ὅτι οἱ θῆρες ἐκεῖ-
νοι κατέλαβον τὴν πό-
λιν ταύτην, καὶ πάντες
ἔφυγον διὰ τὴν ἐπικεί-
μενην ἀπειλήν· βρυέ-
ννη λέγει· καὶ τί βούλε-
σθε· αἱ δὲ εἶπον· ἵνα
κελεύσῃς ἡμᾶς ἀποκρυ-
βῆναι πρὸς μικρὸν καὶ
σῶσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν·
καὶ λέγει αὐταῖς ἡ βρυέ-
ννη· οὔπω τὸν πόλεμον
ἑωράκατε καὶ τὴν φυ-
γὴν μελετᾶτε; οὔπω
ἡ πάλη, καὶ εὐθέως ἡ
ἧττα; μὴ τέκνα· μὴ
παρακαλῶ ὑμᾶς· ἀλλὰ
στῶμεν καὶ ἀγωνισώμε-
θα· ἀποθάνωμεν ὑπὲρ

τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ
ἡμῶν, ἵνα καὶ συζήσω-
μεν αὐτῷ· ταῦτα ἀκού-
σασαι αἱ ἀδελφαὶ ἡσύ-
χασαν· τῇ δὲ ἐπαύριον
μία τις τῶν ἀδελφῶν
ὀνόματι αἰθερία, λέγει
ταῖς ἀδελφαῖς· οἶδα
ἐγὼ ὅτι ἕνεκεν τῆς φε-
βρωνίας, οὐ συγχωρεῖ
ἡμῖν ἡ κυρία ἡ μεγάλη
τὰ ἐνταῦθα καταλι-
πεῖν καὶ ὑποχωρῆσαι·
τάχα διὰ αὐτὴν βούλε-
ται πάσας ἡμᾶς ἀπολέ-
σθαι· ἀλλ᾽ ἰδοὺ λέγω
ὑμῖν· προσέλθωμεν
αὐτῇ· καὶ ἐγὼ λαλήσω
περὶ πασῶν ἡμῶν τὰ δέ-
οντα· ἀκούσασαι δὲ αἱ
ἀδελφαί, αἱ μὲν ἐπείθον-
το τῇ αἰθερίᾳ· αἱ δὲ,
ἀντέλεγον καταγινώ-
σκουσαι τῆς συμβουλί-
ας αὐτῆς· πολλῆς δὲ
στάσεως γενομένης ἐπὶ
πολλὰς ὥρας. τελευταῖ-
ον πᾶσαι ἐκ συμφωνί-
ας προσῆλθον τῇ δια-
κόνῳ, ἰδεῖν τί συμβου-
λεύει αὐταῖς· παραγε-
νομένων οὖν αὐτῶν, προ-
γνοῦσα τὴν συμβουλίαν
αὐτῆς αἰθερίας ἡ μεγά-
λη· ἀτενίσασα λέγει αὐτῇ·

τί θέλεις ἀδελφὴ αἰ-
θερία· ἡ δὲ, ἵνα καὶ κελεύ-
σῃς ἡμᾶς ἀποκρυβῆ-
ναι καὶ φυγεῖν τὴν ἐπι-
κειμένην ὀργήν· οὐ
γὰρ κρείττων ἡμῶν κλή-
ρου καὶ ἐπισκόπου· δεῖ
οὖν σε καὶ τοῦτο ἐνθυ-
μηθῆναι· ὅτι εἰσί τι-
νες ἐν ἡμῖν μεγάλη δέος· μή-
πως συναρπασθεῖσαι
ὑπὸ τῆς στρατιᾶς, ὑπο-
πέσωσι φθορᾷ σωματι-
κῇ· καὶ τὸν τῆς ἀσκήσε-
ως μισθὸν ζημιωθῶ-
μεν· καὶ πάλιν· μήπως
τὰς τῶν βασάνων ἀνά-
γκας οὐχ ὑπομείνωμεν·
καὶ γενόμεθα λάτρεις
δαιμόνων καὶ ἀπολέσω-
μεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν· εἰ
οὖν κελεύεις διασῶσαι ἡ-
μᾶς, ληψόμεθα καὶ τὴν
κυρίαν Φεβρωνίαν· καὶ
οὕτως ἐξελευσόμεθα· ἀ-
κούσασα δὲ ἡ Φεβρωνία,
λέγει πρὸς αὐτήν· ζῇ ὁ
Χριστός μου· ᾧ νυμφεύθην· ᾧ
καὶ τὴν ψυχήν μου ἀνεθέ-
μην, οὐ μὴ ἐξέλθω ἐκ τοῦ
τόπου τούτου· ἀλλ' ὧδε
ἀποθανοῦμαι, καὶ ὧδε τα-
φήσομαι· ἡ δὲ Βρυένη
λέγει πρὸς τὴν αἰθερίαν·
σὺ ὁ ψειό ἐπέρματα-
σω, ἀθῷος ἐγὼ ποδέ του-
του· εἶτα λέγει καὶ ταῖς
ἀδελφαῖς· ἑκάστη τὸ σύμ-
φερον αὐτῇ γινώσκει·
ὃ δ' ἂν θέλῃ, τοῦτο ἐπι-
λέξηται· πᾶσαι οὖν διὰ
τὸν φόβον συνταξάμε-
ναι τῇ Βρυένῃ καὶ τῇ Φε-
βρωνίᾳ, μετὰ πολλοῦ θρή-
νου καὶ ὀδυρμοῦ, τὰ ἑ-
αυτῶν στήθη τύπτουσαι.
ἐξεπορεύοντο τοῦ μονα-
στηρίου· ἡ δὲ Πρόκλα
ἡ σύντροφος τῆς Φεβρω-
νίας, ἐπιπεσοῦσα τῷ
τραχήλῳ αὐτῆς καὶ κα-
ταφιλοῦσα αὐτήν, ἐβό-
α λέγουσα· εὖξαι ὑπὲρ
ἐμοῦ κυρία ἀδελφή· ἡ
δὲ Φεβρωνία κατασχοῦ-
σα τῆς χειρὸς αὐτῆς, οὐ
συνεχώρει αὐτὴν ἐξελ-
θεῖν λέγουσα· φοβήθη-
τι τὸν θεὸν κυρία μου Πρό-
κλα· καὶ οὐ μὴ ἐγκατα-
λίπῃς ἡμᾶς· οὐχ ὁρᾷς
ὅτι ἐν τῇ ἀρρωστίᾳ ὑπάρ-
χω; μήπως συμβῇ με
τελευτῆσαι, καὶ οὐδεὶς
ὁ τὸν τάφον εἰσενεγκεῖν
με ἰσχύσει, ἡ κυρία ἡ με-
γάλη· παραμεῖνον οὖν
ἵνα συγκηδάσῃς με· εἶ-
πε δὲ ἡ Πρόκλα· ὡς κε-
λεύεις κυρία ἀδελφή,

οὐκ ἐγκαταλείπω σε. εἶπε
δὲ αὐτῇ ἡ Φεβρωνία· ἰδού
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ συνέθου,
μὴ ἐγκαταλείπειν με. ἑσπέ
ρας δὲ γενομένης, ἐξελ
θοῦσα καὶ ἡ Πρόκλα, ἀφα
νὴς ἐγένετο. ἡ οὖν Βρυέν
νη θεασαμένη τὴν γύμνω
σιν τοῦ μοναστηρίου διὰ
τὸ ἐξελθεῖν τὰς κάτω, ἀ
πῆλθεν ἐν τῷ εὐκτηρίῳ,
καὶ ἔρριψεν ἑαυτὴν εἰς τὸ
ἔδαφος. πικρῶς ἀλαλά
ζουσα καὶ θρηνοῦσα. ἡ δὲ
Θωμαῒς ἡ διατρίβουσα
τῇ Βρυένῃ, παρεκάθε
ζε τῷ αὐτῇ παρακαλοῦσα
καὶ λέγουσα· παῦσαι κυ
ρία μῆτερ· δυνατός ἐστιν ὁ
θεὸς συνθλῖψαι καὶ τοὺς
πειρασμούς, ποιῆσαι
καὶ τὴν ἔκβασιν πρὸς τὸ
δύνασθαι ὑπενεγκεῖν. τίς
ἐπίστευσε τῷ κυρίῳ καὶ κα
τῃσχύνθη· ἢ τίς ἐνέμεινε
τῷ φόβῳ αὐτοῦ καὶ ὑπε
ρεῖδεν αὐτόν. καὶ λέγει
αὐτῇ ἡ Βρυένη· ναὶ κυ
ρία μου Θωμαΐς, ταῦτα
οὕτως ἔχει· ἀλλὰ τί ποιή
σω τὴν Φεβρωνίαν. ποῦ
δὲ αὐτὴν ἀποκρύψω καὶ
σώσω. ποίοις δὲ ὀφθαλ
μοῖς ἀτενίσω ὁρῶσα
αὐτὴν αἰχμαλωτιζομέ
νην ὑπὸ ἀθέων ἀνθρώπων.
Θωμαῒς λέγει· ἐπελά
θου τῶν παρ' ἐμοῦ σοι εἰρη
μένων; ὁ δυνάμενος ἐκ
νεκρῶν ἐγεῖραι αὐτὸς
καὶ τὴν Φεβρωνίαν ἐν τῇ
ἰσχύϊ σει καὶ περισώσηται.
ὥστε κυρία μου μὴ με
ταβληθῇτι. καὶ τῶν ὀ
δυρμῶν παυσαμένη, ἐλ
θὲ ἵνα ὑποστήσωμεν
τὴν Φεβρωνίαν διὰ τὸ
αὐτὴν ἐν ἀσθενείᾳ κα
τακεῖσθαι. παραγενόμε
ναι οὖν ἐν τῷ βάθρῳ ἔν
θα δὴ ἔκειτο ἡ Φεβρωνί
α, ἀθέως ἡ Βρυένη
ἠλάλαξε πικρῶς· καὶ
θεῖσα τὸ πρόσωπον ἐπὶ
τὰ γόνατα αὐτῆς, συνεί
χετο τοῖς δάκρυσιν. ἀ
τενίσασα δὲ εἰς αὐτὴν
ἡ Φεβρωνία, λέγει πρὸς
τὴν Θωμαΐδα. δέομαί
σου μῆτερ. τίς ὁ ἀλαλαγ
μὸς τῆς κυρίας τῆς
μεγάλης. ἤκουσα γὰρ
αὐτῆς καὶ πρὸ μικροῦ
οὔσης ἐν τῷ εὐκτη
ρίῳ, ὅτι ἀφῆκεν μεγά
λην βοήν. τότε Θωμα
ῒς δακρύουσα, λέγει τῇ
Φεβρωνίᾳ. διὰ σὲ στέ
νει καὶ θρηνεῖ ἡ μεγάλη.
διὰ τὰ μέλλοντα ἡμῖν

ἐπαγγέλλεσθαι κακὰ ὑπὸ τῶν
τυράννων· καὶ διὰ τὸ εἶ-
ναί σε μιανθῆναι καὶ προσ-
καλῆν· ἐκτρίβεται· τε-
θρηνεῖν· καὶ λέγει ἡ Φε-
βρωνία· δέομαι ὑμῶν
ἀξιοῦσθαι ὑπὲρ τῆς δού-
λης ὑμῶν· δυνατὸς γὰρ ἐ-
στὶν ὁ θεὸς ἐπιβλέψαι ἐπὶ
τὴν ταπείνωσίν μου καὶ
ἐνισχῦσαί με καὶ χαρίσα-
σθαί μοι ὑπομονήν, ὥσ-
περ καὶ πᾶσι τοῖς δούλοις αὐ-
τοῦ τοῖς ἠγαπηκόσιν αὐ-
τὸν ἐν ἀληθείᾳ· λέγει ἡ
Θωμαΐς· τέκνον μου Φε-
βρωνία· ἰδοὺ καιρὸς ἀ-
γῶνος ἐστίν, ἐὰν οὖν συλ-
ληφθῶμεν ὑπὸ τῶν στρα-
τιωτῶν· ἡμεῖς μὲν ὡς
προβεβηκυῖαι συντό-
μως ἀναιρεθησόμεθα ὑπὸ
τῶν τυράννων· σὺ δὲ
ἐπεὶ ποιήσονται ὡς νεάνι-
δα καὶ περικαλλῆ· ἐὰν
συλληφθῶμεν καὶ κολα-
κευτικοῖς λόγοις παρα-
καλέσωσί σε, μὴ πεισθῇς
αὐτοῖς· καὶ ἐάν σε διδα-
λέξωσι χρυσὸν ἢ ἄργυ-
ρον· ἢ ἱματισμόν· ἢ
ἐν δώμασι πολυτελέσιν
ὅρα μὴ πεισθῇς αὐτοῖς
τέκνον· καὶ τῶν προλα-
βουσῶν καμάτων ἀπο-
λέσῃς τὸν μισθόν· καὶ
γένῃ δαιμόνων καταγέ-
λως· καὶ εἰδώλων παι-
γνίον· οὐδὲν τιμιώτε-
ρον τῆς παρθενίας· πο-
λὺς γὰρ αὐτῆς ὁ μισθός·
καὶ ἡ ἀνταπόδοσις· ὁ
νυμφίος τῆς παρθενίας
ἀθάνατος· καὶ ἀθανα-
σίαν παρέχει τοῖς ποθοῦ-
σιν αὐτόν· σπούδασον
οὖν κυρία μου Φεβρωνί-
α, τοῦτον θεάσασθαι,
ᾧ καὶ τὴν ψυχήν σου ἀνέ-
θου· βλέπε τέκνον μου
μὴ ἀθετήσῃς τοὺς ἀρ-
ραβῶνας αὐτοῦ καὶ τὰς
πρὸς αὐτὸν συνθήκας·
φοβερὰ γὰρ ἐστὶν ἡ ἡμέρα
ἐκείνη, ὅταν καθέζηται
ἐπὶ θρόνου δόξης ὁ κρι-
τής, ὅταν ἕκαστος ἀπο-
λαμβάνῃ κατὰ τὰ ἔργα
αὐτοῦ· ταῦτα ἀκούσα-
σα ἡ Φεβρωνία, ὑποβλη-
εἴζετο· καὶ γενναίως κα-
τὰ τῶν τοῦ διαβόλου πρα-
γμάτων ἑαυτὴν παρεσκεύα-
ζεν· καὶ ἀποκριθεῖσα τῇ
Θωμαΐδι εἶπεν· καλῶς
ἐποίησας διδάξασά με· ὑπο-
μνήσασα τὴν σὴν δούλην·
γενναιοτέραν γὰρ ἀ-
πειργάσω τὴν ψυχήν μου·
πλὴν εἰ προαιρέσεως

εἶχον τοῦ φυγεῖν τὸν
ἀγῶνα. κἀγὼ σὺν ταῖς
ἀδελφαῖς ἐξελθεῖν
εἶχον· καὶ ἐμαυτὴν ἀπο
κρύψαι. ἀλλ' ἐπειδὴ ἐ
κεῖνον ποθῶ, ᾧ καὶ τὴν
ψυχήν μου ἀνεθέμην,
σπουδάζω πρὸς αὐτὸν
παραθέσθαι, εἴγε ἀξιώσει
ἄν με ἀποδείξει ὑπὲρ
τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἀγω
νίσασθαι καὶ ἀποθανεῖν.

Ταῦτα ἀκούσασα ἡ Βρυ
ήνη ἤρξατο καὶ αὐτὴ λέ
γειν αὐτῇ· τέκνον μου Φε
βρωνία, μνήσθητι πῶς
παρηκολούθηκάς μου τῇ
διδασκαλίᾳ. μνήσθητι
ὅτι καὶ ἀπὸ ὧν διδάσκα
λος ἐγώ μου. μνήσθητι
ὅτι δύο ἐτῶν σὺ οὖσα ἐγὼ
δεξαμένη εἰς τὰς χεῖρας
μου παρὰ τῆς τροφοῦ σου.
Καὶ μέχρι τοῦ νῦν οὐκ ἑώ
ρακεν ἀνὴρ τὸ πρόσω
πόν σου. κοσμικαὶ γυ
ναῖ κές σωαυλὶ ἀθῆναι αὐ
οὐκ ἐποίησα. ἰδοὺ μέ
χρι τοῦ νῦν διεφύλα
ξά σε. νῦν δὲ τί ποιή
σω σε τέκνον μου. μὴ
ὅπως ἐνυβρίσῃς τὸ γῆ
ρας Βρυένης. μὴ μα
ταιώσῃς τὸν κάματον
τῆς πνικῆς σου μετ' ὀ.

μνήσθητι τῶν προλαβόν
των ἀγωνιστῶν. οἵτινες
ἐνδόξως ἐμαρτύρησαν·
καὶ τὸν στέφανον τῆς νί
κης παρὰ τοῦ ἀθανάτου
νυμφίου ἐδέξαντο. οὐ
μόνον ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ
γυναῖκες καὶ παιδία.

Μνήσθητι Λιβύης καὶ Λε
ονίδος τῶν δύο ἀδελ
φῶν. αἵτινες ἐνδόξως
ἐμαρτύρησαν· πῶς ἡ μὲν
Λιβύη ξίφει τὴν κεφα
λὴν ἀπετμήθη· Λεονί
δα δὲ πυρὶ παρεδόθη. μνή
σθητι Εὐτροπίας τοῦ
παιδίου. ἥτις δωδεκα
ετὴς οὖσα σὺν τῇ μητρὶ αὐ
τῆς ἐμαρτύρησεν. οὐ θαυ
μάζω δὲ τῆς ἀ
θλοφόρου τὴν ἀνδρείαν
καὶ τὴν ὑπομονήν· ὅτι
τοῦ δικαστοῦ κελεύσαντος
τοξευθῆναι ἐκ τοῦ δακτύλου
ἵνα φοβηθεῖσα φύγῃ. ἀ
κούσασα παρὰ τῆς μητρὸς, τέ
κνον μου Εὐτροπία μὴ
φύγῃς. ἐδειλίασεν; οὐδα
μῶς; ἀλλὰ δείξασα τὰς
χεῖρας αὐτῆς ἔστη. καὶ πλη
γεῖσα ὑπὸ τοῦ τόξου ἔ
πεσεν εἰς τὸ ἔδαφος.
καὶ εὐθέως διεφώνησεν.
καὶ τῆς μητρὸς τὴν αὐτολήν
οὐ παρέβη; οὕτως...

τὴν ὑπομονὴν ἐθαυμάζεσ-
θε; καὶ αὐτὴ μὲν παι-
διον καὶ ἀμαθής, οὐδὲ
καὶ ἄλλων διδασκάλους
ἠγέμου· ταῦτα λεγόν-
Των αὐτῶν καὶ πλείονα του-
των, δηλαθὲν ἡμῖν ὑξ· πρω-
ΐας δὲ γενομένης, καὶ
ἀνατείλαντος τοῦ ἡλί-
ου, θόρυβος καὶ βοὴ ἐγέ-
νετο ὑπὸ τῶν τὴν πόλιν
οἰκούντων, ὡς ἤδη τοῦ
Σελήνου καὶ τοῦ Λυσι-
μάχου ἐπιβάντων τῇ
πόλει· πολλῶν τοίνυν
χριστιανῶν συναρπαχθέν-
των ὑπὸ τῶν στρατιω-
τῶν καὶ ταῖς φρουραῖς ἀπο-
τεθέντων, τινὲς τῶν
ἑλλήνων ἀνήγγειλαν τῷ
Σελήνῳ περὶ τοῦ μονα-
στηρίου· καὶ εὐθέως ἐκ-
πέμπει στρατιώτας εἰς
τὸ μοναστήριον· κυκλώσαν-
τες οὖν οἱ στρατιῶται τὸ
μοναστήριον· καὶ πελέκεσι
τὰς θύρας διαρρήξαν-
τες, ἐπεισῆλθον τῷ μο-
ναστηρίῳ· καὶ εὐθέως
κατασχόντες τὴν Βρυ-
έννην, ξίφει παρ' αὐτὸ
ἀνελεῖν αὐτὴν ἐβουλή-
θησαν· ἡ δὲ Φεβρωνία
θεασαμένη τὸν ἐπικεί-
μενον κίνδυνον, ἔρριψεν

ἑαυτὴν ἐπὶ τοῦ βάθρου
εἰς τοὺς πόδας τῶν στρα-
τιωτῶν· καὶ βοήσασα
λέγει πρὸς αὐτούς· ὁρκί-
ζω ὑμᾶς τὸν θεὸν τὸν ἐν
τοῖς οὐρανοῖς, ἐμὲ πρῶ-
τον ἀνέλετε, ἵνα μὴ ἴδω
τὸν θάνατον τῆς κυρίας
μου· φθάσαντος δὲ τοῦ
Κόμητος Πρίμου καὶ ἀγανα-
κτήσαντος κατὰ τῶν
στρατιωτῶν, ἔξω τοῦ μο-
ναστηρίου ἐκέλευσεν αὐ-
τοὺς βληθῆναι· καὶ λέγει
τῇ Βρυέννῃ· ποῦ εἰσὶν αἱ
ἐνταῦθα οἰκοῦσαι· Βρυέν-
νη λέγει· διὰ τὸν φόβον
ὑμῶν πᾶσαι ἀνεχώρη-
σαν τοῦ μοναστηρίου· Πρί-
μος λέγει· εἴθε καὶ ὑμεῖς
διεσώθητε· καὶ λέγει πρὸς
αὐτάς· ἰδοὺ ἔχετε ἄνεσιν·
ἐξελθοῦσαι διασώζεσθε
ὅπου ἐὰν βούλησθε· καὶ
λαβὼν τοὺς στρατιώτας, ἀ-
νεχώρησε τοῦ μοναστη-
ρίου· καὶ παραγενόμενος
εἰς τὸ πραιτώριον, ἔρχε-
ται πρὸς τὸν Λυσίμαχον· ὁ
λέγει αὐτῷ Λυσίμαχος·
ἀληθῶς ἐστὶ πολύχρημον
περὶ τοῦ μοναστηρίου;
Πρίμος λέγει· ἀληθῆ· καὶ
παραλαβὼν αὐτὸν κα-
τ' ἰδίαν εἶπεν αὐτῷ· πάν-

αὐ ἐν τῷ μοναστηρίῳ, φυ-
γῇ ἐχρήσαντο. καὶ οὐχ εὑ-
ρομεν εἰ μὴ δύο πρεσβύ-
τιδας. καὶ μίαν νεάνιν
ξένην δὲ κειμένην ἔχω
σοι ἀπαγγεῖλαι. ὃ εὑ-
θεασάμην ἐν τῷ μονα-
στηρίῳ. εἶδον ἐκεῖ
νεανίδα, οἵαν ἀρχῆς εὐρά-
καμεν ἐχθὲς τοῦ μηνὸς ἐν γυ-
ναιξὶν τοιοῦτον φέρου-
σαν χαρακτῆρα· ἐποίησαν-
ται οἱ θεοί. εἶδον αὐτὴν
κειμένην ἐπὶ τοῦ βάθρου,
καὶ ἐξέστη μου ἡ διάνοια.
καὶ εἰ μὴ ὅτι πενιχρὰ ἦν
καὶ πτωχή, ἀξία ἦν τῷ
κυρίῳ μου γενέσθαι εἰς
γυναῖκα. Λυσίμαχος λέ-
γει· εἰ ἐν πολλαῖς ἔχω τὰς
ἡμέρας μου μὴ ἐκχέαι αἵμα-
τα χριστιανῶν, ἀλλὰ μᾶλλον
φίλος γενέσθαι. πῶς
τοῖς τοῦ Χριστοῦ δούλοις ἐπι-
βουλεύσω· οὐχί· ἀλλὰ
παρακαλῶ σε κύριέ μου
θεῖε, λαβὼν αὐτὰς
ἔξαγε τοῦ μοναστηρί-
ου. καὶ γενοῦ αὐτῶν σω-
τήρ, ὅπως μὴ ἐμπέσω-
σιν εἰς τὰς χεῖρας Σηλή-
νου τοῦ ἀνηλεοῦς ἐμοῦ
θείου. εἷς δέ τις τῶν
κακίστων στρατιωτῶν,
δραμὼν πρὸς Σέληνον,

ἀπήγγειλεν αὐτῷ λέγων·
ὅτι νεανίδα τινὰ εὑρή-
καμεν ἐν τῷ μοναστηρίῳ,
σφόδρα περικαλλῆ· καὶ
περὶ αὐτῆς περιχαρῶς μου
ὁμιλεῖ τῷ κυρίῳ μου
Λυσιμάχῳ. πεῖ μος ὁ κό-
μης ταῦτα ἀκούσας
Σέληνος, καὶ πλησθεὶς
θυμοῦ καὶ ὀργῆς, ἀπέ-
στειλε φύλακας ἐν τῷ
μοναστηρίῳ φυλάττειν
αὐτάς, μήπως φυγοῦ-
σαι διασωθῶσι. καὶ εὐθέ-
ως προσέταξε κήρυκας
βοᾶν ἐν τῇ πόλει· αὔ-
ριον δημοσίᾳ πρόοδος
τῆς Φεβρωνίας. ἀκού-
σαντες δὲ οἱ τὴν πόλιν
οἰκοῦντες· οὐ μόνον ἀλλὰ
καὶ οἱ τὴν περίχωρον,
συνέτρεχον πλῆθος ἀν-
δρῶν τε καὶ γυναικῶν
τῆς Φεβρωνίας τὸν ἀ-
γῶνα θεάσασθαι. ὄρ-
θρου δὲ γενομένου, πα-
ραγίνονται οἱ στρατιῶ-
ται ἐν τῷ μοναστηρίῳ.
καὶ εἰσελθόντες εἵλκυ-
σαν ἀπὸ τοῦ βάθρου τὴν
Φεβρωνίαν. καὶ σιδή-
ροις ἀσφαλισάμενοι· κ-
λοιὰ περιθέντες τῷ
τραχήλῳ αὐτῆς, εἵλ-
κον ἔξω τοῦ μοναστηρίου.

ἡ δὲ βρυέννη καὶ ἡ θωμα-
ῒς, συμπλέξασαι τὰς
χεῖρας τῇ φεβρονίᾳ,
ἐβόων πικρῶς· καὶ πα-
ρεκάλουν τοὺς στρατιώτας
ἐνδοῦναι αὐτῇ μικρόν·
ὅπως διαλεχθῶσιν αὐτῇ·
Οἱ δὲ στρατιῶται πολλῆς
συμπαθείας ἀξιώσαν-
τες τὴν φεβρονίαν, ἄ-
νεσιν παρέσχον αὐτῇ· ἡ
οὖν βρυέννη καὶ ἡ θωμαΐς,
παρεκάλουν τοὺς στρατι-
ώτας ὅπως καὶ αὐταὶ
παραγένωνται εἰς τὸν
ἀγῶνα· διὰ τὸ μὴ κατα-
λειφθῆναι τὴν φεβρονί-
αν μόνην, μήπως μονω-
θεῖσα δειλιάσῃ· οἱ δὲ
στρατιῶται εἶπον· οὐ προ-
σετάχθημεν ὑμᾶς τῷ
δικαστηρίῳ παραστῆσαι·
ἀλλὰ μόνην τὴν φεβρο-
νίαν· ἤρξαντο οὖν ἥ τε
θωμαῒς καὶ ἡ βρυέννη
παρακαλεῖν καὶ ὑποστη-
ρίζειν τὴν φεβρονίαν·
λέγει οὖν ἡ βρυέννη· τέ-
κνον φεβρονία· ἰδοὺ
ἐξέρχῃ εἰς τὸν ἀγῶνα·
βλέπε ὅτι ὁ οὐράνιος νυμ-
φίος ἐφορᾷ τὸν ἀγῶνα
σου· καὶ αἱ τῶν ἀγγέλων
δυνάμεις κατέχουσι
τὸν τῆς νίκης στέφανον.

βλέπε μὴ πτοηθῇς τὰ
βασανιστήρια καὶ γένῃ χλεύη
τοῦ διαβόλου· μὴ ἐλεή-
σῃς τὸ ἑαυτῆς σῶμα τὸ
ἀλλοιούμενον ὑπὸ τῶν
αἰκισμῶν· τοῦτο γὰρ καὶ
μὴ θέλουσα μετ' ὀλίγον
τάφος διαδεξάμενος,
εἰς χοῦν τοῦτο διαλύ-
σει· ἰδοὺ ἐγὼ περιμένω
ἐν τῷ μοναστηρίῳ θρη-
νοῦσα καὶ περιμένουσα
ἀγγελίαν περὶ σοῦ· εἴτε
ἀγαθήν· εἴτε πονηράν·
δέομαι οὖν τέκνον μου,
ἀγαθὴν ἀγγελίαν ἀκοῦσαι
περὶ σοῦ· τίς δ' ἀγγελιθῇ
μοι ὅτι φεβρονία ἐτε-
λειώθη· καὶ ἐν μάρτυ-
σι κατελογίσθη· ταῦτα
ἀκούσασα ἡ φεβρονία,
λέγει τῇ βρυέννῃ· πι-
στεύω εἰς τὸν θεόν μῆτερ μου·
ὅτι ὡς οὐδέποτε παρῆλ-
θον σου ἐντολήν, οὐδὲ
νῦν παρελθῶ σου τὴν ἐν-
τολὴν ταύτην καὶ τὴν
παραίνεσιν· ἀλλ' ὄψον-
ται λαοὶ καὶ ἐκστήσονται·
καὶ μακαριοῦσι τὸ γῆρας
βρυέννης καὶ ἐροῦσιν· ἀ-
ληθῶς αὕτη ἡ φυτεία
βρυέννης τῆς μεγάλης
ἐστί· δείξω γὰρ ἐν σώμα-
τι θηλύας, φρόνημα ἀν-

δρεῖον· ἀλλ' εὔξασθέ μοι
καὶ ἀφετε ὑπάγειν· θω
μαῒς λέγει· ζῆ κ(ύριο)ς φεβρω
νία τέκνον μου· ὅτι κἂν
γνῶ σχῆμα κοσμικὸν πε
ριβαλλομένη· ἐλεύσομαι
καὶ θεάσομαι τὸν ἀγῶ
νά σου· τῶν δὲ στρατι
ωτῶν ἐπειγόντων αὐ
τήν, λέγει αὐταῖς ἡ φε
βρωνία· δέομαι ὑμῶν
μητέρες μου, δότε μοι ἀλ
λαγὴν ἐφόδιον· καὶ εὔ
ξασθέ μοι ἔτι τὸ ἅπαξ
τοῦτο, καὶ ἀφετέ με πο
ρευθῆναι· τότε ἡ βρυ
ένη ἐκτείνασα τὰς χεῖ
ρας εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ βο
ήσασα φωνῇ μεγάλῃ
καὶ εἶπεν· ὁ φθάνης τὴν
δούλην σου θέκλην ἐν τῷ
ἀγῶνι ἐν σχήματι παύ
λου· κ(ύρι)ε ἰ(ησο)ῦ χ(ριστ)ὲ ὁ θ(εὸ)ς ἡμῶν·
φάνηθι καὶ ἐπὶ τῆς ταπει
νῆς ταύτης ἐν τῇ ὥρα
τῶν ἀγώνων· ταῦτα εἰ
πούσης τῆς βρυένης,
περιπτυξαμένη τὴν
φεβρωνίαν καὶ ἀσπασα
μένη, μετὰ πολλῶν δα
κρύων ἀπέλυσεν αὐτήν.
λαβόντες οὖν αὐτὴν οἱ
στρατιῶται ἐξῆλθον· ὑπέ
στρεψε δὲ ἡ βρυένη τῷ
μοναστηρίῳ ὀδυρομέ

νη καὶ θρηνοῦσα· καὶ ῥί
ψασα ἑαυτὴν εἰς τὸ ἔδα
φος ἐν τῷ εὐκτηρίῳ, βο
ῶσα ἱκέτευε τὸν θ(εὸ)ν πε
ρὶ τῆς φεβρωνίας· ἡ οὖν
θωμαῒς ἡ δευτερεύουσα,
τὴν βρυένην καταλιποῦ
σα ἐν τῷ εὐκτηρίῳ· πε
ριβαλλομένη σχῆμα κο
σμικόν, ἔρχεται εἰς τὴν
θεωρίαν· πᾶσαι οὖν αἱ
κοσμικαὶ γυναῖκες, αἵ
τινες συνήρχοντο πρὸς
αὐτὴν ἐν τῷ μοναστηρίῳ
τῇ ἡμέρᾳ τῆς παρασκευῆς
ἀπολαύουσαι τῆς διδα
σκαλίας, τύπτουσαι
αὐτῶν τὰ στήθη μετὰ δα
κρύων ἐτρέχομεν ἐπὶ τὸν
τόπον τῆς θεωρίας, τὴν
στέρησιν τῆς διδασκά
λου μὴ φέρουσαι· μαθοῦ
σα δὲ καὶ ἱερία ἡ συγκλη
τική· ὅτι φεβρωνία
ἡ μοναχὴ προσοδον δι
δωσι δημοσία, ἀνα
στᾶσα ἐβόησε φωνῇ με
γάλῃ, ὥστε ἐκστῆναι τοὺς
γονεῖς αὐτῆς καὶ πάν
τας τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ· τό
που θεάσασθαι παρὰ τῆς
ἱερίας τό, τί συνέβη
αὐτῇ· ἡ δέ, ἀποκρίνα
το λέγουσα· ἡ ἀδελ
φή μου φεβρωνία, προ

ὀδυρμοὶ δὲ δρῶσι δημοσία·
ἡ δὲ διδάσκαλος ὁμοῦ δ᾽ ἦν καὶ
εἰς πραττεται σὺς χεῖρας ἀνη·
πολλὰ οὖν παραινουμέ-
νη ὑπὸ τῶν γονέων παύ-
σασθαι τοῦ θρήνου, πλεῖ-
ον ἐβόα ὀδυρομένη τε
παρακαλοῦσα τοὺς γονεῖς
αὐτῆς καὶ λέγουσα, ἄ-
φετέ με πικρῶς κλαῦσαι
ἐπὶ τῇ ἐμῇ ἀδελφῇ καὶ
διδασκάλῳ μου· ταῦτα δὲ
λεγούσης αὐτῆς, καὶ τοὺς
οἰκείους γονεῖς εἰς θρῆ-
νον διήγειρεν· ὥστε ποθῆ-
σαι δὲ αὐτοὺς τὴν φε-
βρωνίαν· ἐπεὶ δὲ τοὺς
γονεῖς αὐτῆς καὶ ἐάσαν
αὐτὴν παραγενέσθαι
ἐπὶ τὴν θεωρίαν· καὶ λα-
βοῦσα πλῆθος παίδων
καὶ παιδίσκων, ἔτρεχεν
ἐπὶ τὸν τόπον τῆς θεω-
ρίας θρηνοῦσα· καὶ φθά-
σασα πλῆθος πολὺ γυναι-
κῶν συντρεχόντων καὶ θρη-
νούντων, ἔφθασε καὶ τὴν
θωμαΐδα κατὰ τὴν ὁδόν·
καὶ ἀναγνωρισθεῖσαι ἀλλή-
λαις, θρηνοῦσαι ἀμφό-
τεραι ἐπὶ τὸν τόπον τῆς
θεωρίας παραγίνονται,
ἰδεῖν τὸ ἅγιον σῶμα· προ-
καθίσας δὲ ὁ σεληνὸς ἅμα
τῷ λυσιμάχῳ ἐπὶ τοῦ βή-

ματος, ἐκέλευσεν ἐνε-
χθῆναι τὴν φεβρωνίαν· ἐ-
νεχθείσης οὖν πεπεδημένης
τὰς χεῖρας· καὶ κλοιὸν
σιδηροῦν σφόδρα βαρὺν
κατὰ τοῦ τραχήλου φε-
ρούσης· καὶ ἦν οἰμωγὴ καὶ
κλαυθμὸς παρ᾽ ἅπασι τοῖς παρε-
στῶσι· προσαχθείσης δὲ
αὐτῆς εἰς τὸ μέσον, ἐκέ-
λευσεν ὁ σεληνὸς σιγὴν
γενέσθαι· τοῦ δὲ θορύ-
βου κατασιγασθέντος,
εἶπεν ὁ σεληνὸς τῷ λυ-
σιμάχῳ· σὺ δίδου τὰς πεύ-
σεις, καὶ δέχου τὰς ἀπο-
κρίσεις· τότε ὁ λυσίμα-
χος λέγει· εἰπέ μοι νε-
ωτέρα· τίς εἶ τῇ τύχῃ·
δούλη, ἢ ἐλευθέρα· φε-
βρωνία λέγει· δούλη·
λυσίμαχος εἶπε· τίνος
δούλη τυγχάνεις· φε-
βρωνία λέγει· τοῦ χριστοῦ· λυ-
σίμαχος εἶπε· τί ἐστί σοι
ὄνομα· φεβρωνία εἶπε·
χριστιανὴ ἡ ταπεινή· λυ-
σίμαχος εἶπε· τὸ ὄνομα
σου μαθεῖν θέλω· φεβρω-
νία εἶπεν· εἶπον σοι ὅ-
τι χριστιανὴ ἡ ταπεινή·
εἰ δὲ τὸ ἐκ τοῦ ἁγίου
βαπτίσματος ἐπίτε-
θειμαι ὄνομα ὑπὸ τῆς
κυρίας μου ζητεῖς, φε-

βρονία καλοῦμαι. τὸ πρό
σελήνος· παύσας τὸν λοι
μαχον τῶν ἐρωτήσεων, αὐ
τὸς ἤρξατο ὑβρωτὰν τὴν φε
βρονίαν. καὶ λέγει αὐτῇ.
ἐπίστανται οἱ θεοὶ φεβρω
νία, ὅτι οὐκ ἠβουλόμην
ἐρωτήσεως ἀξιῶσαί σε.
ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ πρᾶον καὶ
ἐπιεικὲς σου τοῦ προσκαλ
λεῖ χαρακτῆρός σου, ἤ τη
σαν τὸν τῆς μανίας μου ὄ
γκον καὶ τὴν κατὰ σοῦ ἀγα
ρακτησίν, οὐκέτι ὡς κα
τάκειτον ἐρωτήσω σε.
ἀλλ' ὡς τέκνον καὶ ὡς θυ
γατέρα ἐμὴν παρακαλέσω
σε. ἄκουε τοίνυν ὦ θυ
γατερ. ἐπίστανται οἱ θεοί,
ὅτι πολλῶν χρημάτων
καὶ πολλῆς περιουσίας ἤρ
μοσάμεθα γῶν αἱ κατῶ
κυρίω μου λοιμάχω. ἀγα
τε καὶ ἄνθιμος ὁ ἐμὸς ἀδελ
φός. πλὴν ὅμως σήμε
ρον, τὸ ἐπὶ τῇ θυγατεὶ
τοῦ προσφόρου, διαλύ
σω σου ἀλλαγμα. καὶ τὰς
ἐν σοὶ θήσομαι σῶθηκας.
καὶ ἔσῃ τῷ κυρίῳ μου λυ
σιμάχῳ εἰς γυναῖκα. οὐ
εἰς τὰ δοῦλα καθίζομαι
μῶν. ὄντινα καὶ ὁρᾶς
ὅτι καὶ αὐτὸς προσκαλ
λεῖ σε ἐστὶν ὡς καὶ σύ. ἄκου

σον οὖν τῆς συμβουλίας
μου ὡς πρέπει σοι. καὶ ποιή
σω σε ἔνδοξον ἐπὶ τῆς
γῆς. καὶ μὴ ποιήσῃ σε ἡ
πενία. οὔτε γὰρ ἐμοὶ γυ
μὴ πολέστιν, οὔτε τέκνα.
πάντα οὖν τὰ ἐμὰ σοὶ δω
ρήσομαι. καὶ δὲ ποιμὴν
πάντων κατασήσω σε.
καὶ ταῦτα εἰς πεῖρα καδῶ
σω τῷ κυρίῳ μου λυσιμά
χῳ. καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς
πρᾶ. καὶ δοξασθήσῃ ἐπὶ
τῆς γῆς. καὶ μακαριοῦσί
σε αἱ θηλεῖαι πᾶσαι. τὸ,
οἵας τιμῆς ἠξιώθης. χα
ρίσεται δὲ καὶ ὁ καλλίνικος
ἡμῶν βασιλεύς. καὶ δω
ρήσεται ὑμῖν καὶ αὐτὸς
πολλά. ἐπηγγείλατο γὰρ
ἐπὶ τὸν ὑπερέχοντα τῶν
ἀρχόντων θρόνον ἀναβι
βάσαι τὸν κύριόν μου λυ
σίμαχον. ἰδοὺ ἀκήκοας
πάντα. δὸς δ' ἀπόκρισιν
ἐμοὶ τῷ πείσω. τὴν καὶ
τοῖς θεοῖς θεραπεύουσαν
καὶ τὴν ψυχήν μου χαροποι
οῦσαν. ἐπεὶ ἐὰν ἀπειθὴς
ὀφθείης πρὸς τὴν παρα
μεσίν μου. ἐπίστανται
οἱ θεοί, ὅτι οὐ μὴ ζήσῃς
τρεῖς ὥρας εἰς τὰς χεῖ
ράς μου. ἀποκρίνου τοίνυν
τὰ δοκοῦντά σοι. φο

βεονία λέγει· ἐγὼ δὲ
κας δὲ παστάδα ἔχουσα ἐν
οἴκῳ οἷον ἀχειροποίητον·
νυμφῶνα ἀκατάλυτον
κεκτημένη· προῖκα ἔχω
στολὴν πᾶσαν τὴν τῶν οὐρανῶν
βασιλείαν· νυμφίον
ἔχουσα ἀθάνατον· θνητὸν
καὶ φθαρτὸν τῷ ἀνδρὶ ὡς συνοική-
σαι οὔτε ἀκοῦσαι ἀνέχο-
μαι· ὥστε δὴ καταπαύεικα-
μεν· οὔτε γὰρ κολακειῶν
ὠφελήσεις· οὔτε ἀπει-
λῶν ἐκφοβήσεις· ταῦτα
ἀκούσας ὁ δικαστής, καὶ
μεγάλως ἀγανακτήσας,
ἐκέλευσε τοῖς στρατιώ-
ταις λέγων· περιρρήξαν-
τες τὰ ἱμάτια αὐτῆς·
καὶ ῥάκιον περιζώσαντες,
ἀτίμως καὶ ἀσχημόνως ἐπὶ
πάντων στήσατε· ἵνα ἴ-
δοῦσα ἑαυτὴν ἐν τοιαύ-
τῃ ἀσχημοσύνῃ ταλανίσῃ
ἑαυτήν· ἀνθ' ὧν μεγάλης
ἐξέπεσε δόξης· καὶ ἐσχά-
της τετύχηκεν ἀτιμίας·
οἱ οὖν στρατιῶται ταχέως
περιρρήξαντες τὰ ἱμά-
τια αὐτῆς· καὶ ῥάκιον
αὐτὴν περιζώσαντες,
ἔστησαν ἐπὶ πάντων γυ-
μνήν· τότε ὁ σέληνος
λέγει· τί λέγεις φεβρω-
νία· ὁρᾷς οἵων ἐξέπεσας

ἀγαθῶν· καὶ οἵας τετύχη-
κας ἀτιμίας· φεβρω-
νία λέγει· ἄκουε δικαστά·
κἂν εἰ ὅλην τὴν ἱματί-
ων περιέλης τὴν γυμνω-
σιν, ἐγὼ ταύτην ἀσχημο-
σύνην οὐ λογίζομαι· εἷς
γὰρ ὁ δημιουργὸς τοῦ
ἄρρενος καὶ τῆς θηλείας·
οὐδὲ γὰρ μόνην τὴν τῶν
ἱματίων γύμνωσιν ὑπο-
μένω, ἀλλὰ καὶ τὴν διὰ
ξίφους καὶ πυρὸς τιμω-
ρίαν ἐκδέχομαι· εἰ γὰρ
ἀξία γενήσομαι παθεῖν
ὑπὲρ τοῦ παθόντος ὑπὲρ
ἐμοῦ· σέληνος λέγει· ἀ-
ναίσχυντε καὶ πόρνη ἀτι-
μίας ἀξία· οἶδα ὅτι σε
μύνει ἐφ' ᾧ περιβέβλη-
σαι κάλλει· καὶ διὰ τοῦτο
οὐ λογίζῃ αἰσχύνην καὶ
ἀτιμίαν τὴν τοῦ σώμα-
τος γύμνωσιν· ἀλλ' ἢ ἔ-
παινον τὴν ἀδοξίαν· τὸ οὕ-
τως ἑστάναι σε γυμνήν·
φεβρωνία λέγει· οἶδεν
ὁ χριστός μου, ὅτι οὔτε θέα-
μαι μέχρι τοῦ νῦν χαρακτῆ-
ρα ἀνδρός· καὶ ἵνα μὴ κο-
πώσεις τὰς χεῖράς σου, ἀναί-
σχυντος τίς ὡς φθονῶν σοι; ὁ-
μως μωρὲ καὶ ἀναισθητό-
τατε δικαστά· τίς τῶν ἀθλη-
τῶν ὀλυμπιακῶν ποτὲ

ἀγωνιζόμενος ἀγῶνα,
ἱματίοις ἠμφιεσμένος
συμπλέκει τὴν πάλην·
οὐχὶ γυμνὸς ἐξανύει
τὸν ἀγῶνα, ἕως οὗ τὸν
ἀντίπαλον νικήσῃ; ἐ-
γὼ δὲ βασάνων καὶ πυ-
ρὸς ἀπειλὴν περιμέ-
νουσα, πῶς ἱματίοις
ἠμφιεσμένη τούτοις
συμπλέξω; οὐχὶ γυ-
μνοῖ τὸ σῶμα τοῖς αἰκι-
σμοῖς δέξηται; ἕως
οὗ καταγωνίσομαι τὸν
πατέρα σου τὸν σατανᾶν,
τῶν βασάνων σου κατα-
φρονήσασα; Σεληνὸς
λέγει· ἐπειδὴ πε-
ξενος ἑαυτῇ καὶ πυρὸς
καὶ πολλῶν τιμωριῶν
ἐγένετο, τείναντες
αὐτὴν ἐκ τεσσάρων· τὸ
πῦρ ὑποκάτωθεν αὐτῆς
ἐξάψαντες· τέσσαρες
στρατιῶται ἐπιστάντες
ῥάβδοις τὸν νῶτον αὐ-
τῆς διαρρήξωσιν· τού-
του δὲ γενομένου, καὶ
ἐπὶ πολὺ αὐτῆς τυπτο-
μένης, ὄμβροι τῶν αἱ-
μάτων ἐξ ἀμφοτέρων
τῶν μερῶν τοῦ νώτου
αὐτῆς ἐπὶ τὴν γῆν κατε-
φέροντο· ἠργάζετο δὲ
καὶ τὸ πῦρ ὑποκάτω αὐτῆς

καῖον αὐτῆς τὰ σπλάγχνα.
ἐλαίῳ δὲ ἐρεθιζόμενον
τὸ πῦρ, πλείω καὶ σφο-
δροτέραν φλόγα ἀποτε-
λούμενον, κατανάλισκε
τὴν Φεβρωνίαν. ἐπὶ
πολλὰς δὲ τὰς ὥρας
τυπτομένης αὐτῆς
ἅπαν τὸ πλῆθος τοῦ
δήμου ἐβόα, καὶ τὸν
δικαστὴν ἱκέτευον λέ-
γοντες· φεῖσαι φεῖσαι
δικαστά. φεῖσαι τῆς νέ-
ας. τοῦ δὲ μὴ πειθο-
μένου ἀλλ' ἔτι εὐτόνως
αὐτὴν μαστίζεσθαι προσ-
τάξαντος, ὅτι δὲ τὰς
σάρκας αὐτῆς μετὰ τοῦ
αἵματος ἐπὶ τῆς γῆς κατα-
φερομένας, τότε ἠνάγκα-
σε παύσασθαι τοὺς δημί-
ους μαστίζοντας. δὲ αὐτὴν τε-
θνηκέναι, ἔρριψαν αὐτὴν
ἔξω τῆς πυρᾶς. ἡ δὲ Θω-
μαΐς θεωρήσασα τὰς
ἐπενεχθείσας βασάνους
τῇ Φεβρωνίᾳ, ὀλιγοψυ-
χήσασα κατέπεσεν εἰς
τὸ ἔδαφος παρὰ τοὺς πό-
δας τῆς ἱερείας. ἡ δὲ ἰδοῦ-
σα βοήσασα φωνῇ μεγάλῃ
ἔλεγεν· οὐαί μοι Φεβρωνί-
α ἀδελφή. οὐαί μοι κυ-
ρία μου διδάσκαλε. ὅτι
ἀπὸ τῆς σήμερον τῆς σῆς

ἀπεστέρηκαι διὰ δασοπλ-
λίας· οὐ μόνον δὲ τῆς
σῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς κυρί-
ας θωμαΐδος· ἰδοὺ γὰρ
καὶ αὐτὴ διὰ σὲ τελευ-
τᾷ· ἀκούσασα δὲ ἡ φεβρω-
νία τὴν φωνὴν τῆς ἱερεί-
ας κειμένης ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους, παρεκάλεσε τοὺς
στρατιώτας ὕδωρ προσ-
ενεχθῆναι αὐτῆς τὸ πρό-
σωπον. οἱ δὲ στρατιῶται
εὐθέως τὸ ὕδωρ κομίσαν-
τες, προσήνεγκαν τῷ προ-
σώπῳ αὐτῆς. καὶ ἐλθοῦ-
σα εἰς ἑαυτήν, ἱκέτευε
τὴν ἱερίαν ἰδεῖν· τοῦ δὲ
δικαστοῦ μὴ θελήσαντος,
ἐκέλευσεν αὐτὴν ἀναστᾶ-
σαν ἀπολογεῖσθαι. καὶ λέ-
γει πρὸς αὐτήν· τί λέγεις
φεβρωνία· πῶς ἡ πρώ-
τη συμπλοκὴ τῆς πάλης·
φεβρωνία λέγει· ἔμαθες
ἐκ τῆς πρώτης πείρας ὅτι
ἀήττητός εἰμι. καὶ τῶν
βασάνων σου καταφρο-
νῶ. σέληνος λέγει· ἐπὶ
τοῦ ξύλου κρεμάσαντες
καὶ τοῖς πλήκτροις τὰς
πλευρὰς αὐτῆς ξέσαν-
τες. καὶ πῦρ προσενέ-
γκαντες μέχρι τῶν ὀστέ-
ων αὐτῆς, καταφλέξα-
τε. λαβόντες οὖν οἱ ὑπη-
ρέται πλήκτρα, ἐπὶ το-
σοῦτον ἔξεον, ὥστε καὶ τὰς
σάρκας αὐτῆς σὺν τῷ αἵ-
ματι ἐπὶ τὴν γῆν καταπί-
πτειν. καὶ προσενέγκαν-
τες τὸ πῦρ, κατέκαιον τὰ
σπλάγχνα αὐτῆς. ἡ δὲ φε-
βρωνία τοὺς ὀφθαλμοὺς
εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνατείνα-
σα, λέγει· ἐλθὲ κύριέ μου
εἰς τὴν βοήθειάν μου. καὶ
μὴ παρίδῃς με ἐν τῇ ὥρᾳ
ταύτῃ. καὶ ταῦτα εἰποῦ-
σα ἡσύχασε. κατεφλέγετο
γὰρ σφόδρα ὑπὸ τοῦ πυρός·
πολλοὶ τοίνυν τῶν θεατῶν,
ἀπεδράσαν τῆς θεωρίας
διὰ τὴν ὠμότητα τοῦ σε-
λήνου. ἄλλοι δὲ ἐπεβόων
καὶ τὸν δικαστὴν ἱκέτευον,
ἀρθῆναι τὸ πῦρ ἀπ' αὐτῆς.
τοῦ δὲ δικαστοῦ ἐπιτρέψαν-
τος ἀρθῆναι τὸ πῦρ, κρεμα-
μένης αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ξύ-
λου, πάλιν ἐρωτᾷ αὐτὴν
ἐπαρᾶτο· τῆς δέ, μὴ δυ-
ναμένης ἀποκριθῆναι,
ἐκέλευσεν αὐτὴν κατενε-
χθῆναι ἀπὸ τοῦ ξύλου,
πάλω προσδεθῆναι αὐτήν·
καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· τῆς
τεῖσα κατάρατου ταύτης
καὶ μιαρᾶς ἀποκείρασθαι
τῷ δικαστηρίῳ μὴ βου-
λομένης, τεμνέσθω ἡ

λλοῶ ὄργανον καὶ ἐπὶ
τὸ πῦρ ῥιπιζέτω· ἡ δὲ
Φεβρονία παραλλάσσα
τὴν γλῶτταν, διέμενε πα
ρακαλοῦσα τὸν ὑπερασπι
στὴν καὶ λέγουσα· τέμνε·
ὁ δὲ ὑπασπιστὴς ἁψάμενος
τῆς γλώττης καὶ τέμνειν
πειρώμενος, οἱ ὄχλοι
κατὰ τῆς τῶν θεῶν συν
ηθείας ἐνορκοῦντες τὸν
Σέληνον, ἔπεισαν αὐ
τὸν τοῦτο μὴ ποιῆσαι.
πλὴν ὁ τρισκατάρατος
καὶ παμμίαρος Σέλη
νος, ἐκέλευσε τοὺς ὀδόν
τας αὐτῆς ἐκριζωθῆναι.
εὐθέως οὖν ὁ ἰατρὸς,
λαβὼν τὸ σιδήρεον ἤρ
ξατο τοὺς ὀδόντας τῆς
ἁγίας κόρης ἐκριζοῦν.
καὶ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ῥί
πτειν· δεκαεπτὰ τοί
νυν ὀδόντων αὐτῆς ἐκ
ριζωθέντων· καὶ σφο
δρῶς τοῦ αἵματος ἐπὶ
τῆς γῆς χεομένου, ἐκέλευ
σεν ὁ Σέληνος παύσα
σθαι τῷ ἰατρῷ· ἡ δὲ Φε
βρονία ὀλιγοψύχησεν
ἐπὶ τῇ σφοδρότητι τοῦ
αἵματος· εὐθέως οὖν ὁ
ἰατρὸς φάρμακόν τι
προσενέγκας ἔπαυσε
τὴν τοῦ αἵματος ῥύσιν.

ἤρξατο οὖν πάλιν ὁ Σέλη
νος ἐρωτᾶν αὐτήν· καὶ
λέγει αὐτῇ· Φεβρονία
κἂν νῦν πείθει τῷ δικα
στηρίῳ καὶ ὁμολογεῖς τοὺς
θεούς; ἡ δὲ Φεβρονία λέ
γει· ἀνάθεμά σοι τρισ
κατάρατε γέρων· ὅτι
ἐμὲ πειράζεις τῶν ὀδόντων μου
καὶ οὐκ ἐᾷς με λοιπὸν πρὸς
τὸν νυμφίον μου πορευ
θῆναι· ποῦ δὲ ἐκβάλλε
με ἐκ τοῦ πηλοῦ τοῦ σώμα
τος τούτου· ὅτι περι
μένει με ὁ βραβευτής μου· Σέ
ληνος λέγει· ὄντως κατ' ὀ
λίγον διὰ ξίφους καὶ πυ
ρὸς ἀφανίσω τὸ σῶμα
σου· οἶδα καὶ νῦν ὅτι ἐπὶ
τὸ τῆς ματαιότητός σου θρά
σος ἀναισχυντεῖν σε πα
ρασκευάζει· ἀλλ' οὐδὲ
μίαν ἕξεις ἐκ τούτου ὠ
φέλειαν· αὐτὴ γὰρ ἡ ἀλα
ζονία ταῦτά σοι τὰ κα
κὰ ἐπελθεῖν παρεσκεύα
σεν· ἡ δὲ Φεβρονία
ἀποκρίνασθαι μὴ δυνα
μένη διὰ τὸν ὄγκον τῶν
βασάνων, εἰς πλείονα
ἀγανάκτησιν ἤγαγε τὸν
δικαστήν· τότε ὁ Σέλη
νος κελεύει τῷ ἰατρῷ
λέγων· τὰ γαλακτεῖα
τῆς ἀναισχύντου ταύ

μηνύθω. ὁ δὲ ἰατρὸς λαβὼν
τὸ ξίφος καὶ περισελθὼν τὴν
Φεβρονίαν, ἐπειρᾶτο τέμνειν·
οἱ δὲ ὄχλοι ἐβόων παρακα-
λοῦντες τὸν δικαστὴν καὶ
λέγοντες· δεόμεθά σου
κύριε δικαστά, συγχωρη-
θῶ τῇ νέᾳ ἡ τιμωρία αὕ-
τη. ἐπὶ πολλὰς δὲ ταῖς ὥ-
ρας ἐκβοώντων, ἀγανα-
κτήσας ὁ σεληνὸς κατὰ
τοῦ ἰατροῦ, λέγει πρὸς
αὐτόν· τέμνε τέρας κατάρα-
τε καὶ τῶν θεῶν ἀλλότρι-
ε. ὁ δὲ ἰατρὸς λαβὼν τὴν
σμίλην καὶ ἁψάμενος
τοῦ δεξιοῦ μαστοῦ τῆς παι-
δὸς, ἤρξατο τέμνειν. ἡ
δὲ, ἀνεβόησε φωνῇ μεγά-
λῃ· καὶ ἀνατείνασα τοὺς
ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν
εἶπε· κύριε ὁ θεός μου ἴδε τὴν
βίαν μου, καὶ ἐλθέτω ἡ ψυ-
χή μου εἰς τὰς χεῖράς σου.
καὶ οὐκέτι ἐφθέγξατο.
ἀποτμηθέντων τοίνυν
αὐτῆς τῶν δύο μαζῶν· καὶ
ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ῥιφθέν-
των, πῦρ κατὰ τῶν δύο
τόπων προσενεχθῆναι
αὐτῇ προσέταξεν. ἐπὶ
πολλὰς δὲ τὰς ὥρας κατα-
φλεγομένης αὐτῆς, τότε
καίοντο γὰρ τὰ σπλάγχνα
αὐτῆς. ὁρῶντες οἱ ὄχλοι

οἱ μὲν πλεῖστοι ἀνεχώρουν τῆς
θέας βοῶντες καὶ λέγον-
τες· ἀνάθεμα Διοκλητι-
ανῷ καὶ τοῖς θεοῖς αὐτοῦ.
ἡ δὲ Θωμαῒς καὶ ἡ Ἱερία,
ἀποστείλαντες τῷ μοναστη-
ρίῳ πρὸς τὴν Βρυένην
ἀπαγγέλλουσαι τὸ γενόμε-
να· παραγενομένη οὖν ἡ
παιδίσκη ἐν τῷ μοναστη-
ρίῳ πρὸς τὴν Βρυένην,
ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ καὶ
εἶπεν· οὕτως λέγει ἡ
κυρία Θωμαῒς καὶ Ἱερία·
μὴ σκυλοθῶσιν αἱ χεῖράς
σου διαπεπτασμέναι πρὸς
τὸν θεόν. μὴ ἀτονήσῃ ἡ καρ-
δία σου βοῶν πρὸς αὐτὸν
ἐκτενῶς καὶ εὔχεσθαι. με-
γάλοις γὰρ ἄθλοις περιέ-
πεσεν ἡ Φεβρονία. δεξα-
μένη οὖν τὴν ἀγγελίαν ἡ Βρυ-
ένη ἐβόα πρὸς τὸν θεὸν
λέγουσα· κύριε Ἰησοῦ Χριστέ· ἐλθὲ
εἰς τὴν βοήθειαν τῆς δού-
λης σου Φεβρονίας. καὶ
ἐπὶ πολλὰς τὰς ὥρας
προσευχομένη, ἔρριψεν
ἑαυτὴν εἰς τὸ ἔδαφος,
ὀδυρομένη καὶ βοῶσα· βρα-
βεῦ. βεῦ. Φεβρονία ποῦ
εἶ. πολλὴν οὖν ἡ παιδίσκη
ἔδραμεν ἐπὶ τὴν θεωρί-
αν. ἡ δὲ Βρυένη διαπε-
πτασμένας ἔχουσα τὰς χεῖρας

εἰς τὸν οὐρανὸν ἐβόα λέγου-
σα· κύριε ὁ θεὸς ἐπίβλεψον ἐπὶ τὴν τα-
πείνωσιν τῆς δούλης σου
Φεβρωνίας· καὶ ἐλθὲ εἰς
βοήθειαν αὐτῆς. ἴδω-
σιν οἱ ὀφθαλμοί μου ὅτι
Φεβρωνία ἐτελειώθη
καὶ ἐν μαρτυρίῳ κατελογί-
σθη. πολλὴν οὖν ὁ δικαστὴς
ἐκέλευσε λυθῆναι τὴν
Φεβρωνίαν ἀπὸ τοῦ ξύ-
λου. λυθεῖσα δὲ αὐτὴ,
ἔπεσεν ἐπὶ τὸ ἔδαφος·
οὐδὲ γὰρ ἴσχυσεν ἐστῆ-
ναι. τότε ὁ ἔπαρχος λέ-
γει τῷ Λυσιμάχῳ· εἰς τί
ἡ ἀπώλεια τῆς νεωτέ-
ρας ταύτης. Λυσίμαχος
λέγει· ἄφες κύριέ μου
πεῖμε. εἰς πολλῶν σω-
τηρίαν καὶ μένει αὕτη. τά-
χα δὲ, καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ. πολ-
λὰ γὰρ τοιαῦτα ἀκήκοα
παρὰ τῆς μητρός μου. ἐχ-
ει τῇ ἐμῇ ἐξουσίᾳ ὑπάρ-
χει τοῦ ἀπολυθῆναι αὐ-
τὴν καὶ σωθῆναι; ἀλλὰ
ἄφες αὐτὴν ἀγωνίσασθαι.
ὅτι εἰς πολλῶν σωτηρίαν
ἠγωνίσατο. ταῦτα δὲ
ἡ Ἱερία κατεβόα τοῦ
δικαστοῦ λέγουσα. ὦ ἀλ-
λότριε τῆς ἀνθρωπίνης φύσε-
ως. οὐκ ἤρκεσαν σοι τόσα
περιλαβοῦσι κακοῖς, οἷς ἐ-

πήγαγες τῇ ἀθλίᾳ κόρῃ
ταύτῃ; οὐκ ἐμνημόνευ-
σας τῆς μητρός σου. ὅτι καὶ
αὐτὴ τοῦ τοιούτου σῶμα καὶ
σχῆμα περιέκειτο; οὐ-
κ ἐμνημόνευσας ὅτι τεχθεὶς
εἶναι κοινὸς πρὸς τὸν ἐκ τῶν
γάλακτος τροφῶν τοῦ τῶν
ἐρ' ὀφῆς μαζῶν· καὶ το-
τε ἐπὶ τὸ τέλειον κατὰ θεο-
τῶν κακῶν σου πράξεων;
ἐγὼ θαυμάζω πῶς οὐδὲν
τούτων κατέπληξεν αὐ-
τὴν ἀνηλεῆ καὶ ἀπάνθρωπον
γνώμην. μὴ φείσεται
σου ὁ οὐράνιος βασιλεύς, ὡς
οὐκ ἐφείσω τῆς ταπει-
νῆς ταύτης. ταῦτα
εἰπούσης τῆς Ἱερίας,
μεγάλως ἀγανακτήσας
ὁ δικαστὴς, ἐκέλευσεν
αὐτὴν κατενεχθῆναι ἐν-
δίκας δοῦσα δημοσίᾳ.
γνοῦσα δὲ ἡ Ἱερία, με-
τὰ πολλῶν πόνων. διὸς καὶ
χαρᾶς καταθελγομένη
ὑπὸ τῆς Φεβρωνίας, δέξαι
καμὲ τὴν ὑπηρετίδα καὶ τα-
πεινὴν μετὰ τῆς κυρίας
Φεβρωνίας. ταύτης
δὲ καταρχομένης, οἱ φί-
λοι τοῦ Σεληνοῦ συνε-
βουλεύσαντο αὐτῷ λέγον-
τες. μὴ καταλέγης τὴν
Ἱερίαν δημοσίᾳ, ἐπεὶ ὄχλος

ὅλα τὰ πλήθη σὺν αὐτῇ μαρ-
τύρουσι, καὶ ἀποπλῦται πᾶ-
σα ἡ πόλις. ταύτην τὴν
συμβουλίαν δεξάμενος
ὁ σέληνος, οὐκέτι κατή-
γαγε τὴν ἱερίαν εἰς τὴν
περόοδον. θυμομαχῶν δὲ
καὶ μαινόμενος κατ' αὐτῆς,
ἔκραζε φωνῇ μεγάλῃ λέγων·
ἄκουε ἱέρεια· ζήτωσαν
οἱ θεοί. ὅτι πολλὰ κακὰ
προεξένησας τῇ Φεβρο-
νίᾳ. καὶ εὐθέως κελεύει
τὰς δύο χεῖρας ἀποτμη-
θῆναι τῆς Φεβρωνίας. καὶ
τὸν δεξιὸν πόδα. καὶ ὑπο-
θέντες οἱ ὑπασπισταὶ τὸ
ξύλον ὑπὸ τὴν χεῖρα αὐτῆς
τὴν δεξιάν. κρούσαντες
τῇ πελέκει ἀπέτεμον. ὁ-
μοίως δὲ καὶ τὴν ἀριστερὰν
οὕτως ποιήσαντες, ἀπέ-
τεμον. ὑποθέντες δὲ τὸ
ξύλον ὑπὸ τὸν δεξιὸν αὐ-
τῆς πόδα, λαβὼν ὁ ὑπα-
σπιστὴς τὴν πέλυκαν καὶ
μεγάλῃ δυνάμει καταρρή-
ξας κατὰ τοῦ ἀστραγάλου
τῆς Φεβρωνίας, οὐκ ἴσχυ-
σεν ἆραι τὸν πόδα αὐτῆς.
ὁμοίως καὶ δευτέραν ἐπε-
νέγκας πληγήν, οὐκ ἴσχυσε.
πολλὴ δὲ ἦν ἡ βοὴ ἡ ὑπὸ
τῶν ὄχλων γινομένη. τρί-
την δὲ πληγὴν ἐπενέγκας,

μόλις ἴσχυσε διᾶραι τὸν πό-
δα αὐτῆς. ἡ οὖν Φεβρω-
νία ὅλω τῷ σώματι σω-
τερμος γενομένη καὶ μέλ-
λουσα λοιπὸν ἐκλιμπά-
νειν, ἐβιάζετο καὶ τὸν
ἕτερον πόδα ἐπὶ τοῦ ξύ-
λου ἐπιθῆναι, ἀξιοῦσα
καὶ τοῦτον ἐκκοπῆναι·
θεασάμενος οὖν ὁ δημι-
στὴς λέγει· βλέπετε
τὸν τόνον τῆς ἀναισχύν-
του; καὶ μετὰ πολλοῦ θυ-
μοῦ λέγει τῷ ὑπασπιστῇ·
τέμε. ἐκκόψαι δὲ καὶ τὸν
ἕτερον πόδα. ἀναστὰς ὁ
Λυσίμαχος, λέγει τῷ Σε-
λήνῳ· τί λοιπὸν ἔχεις
ποιῆσαι τῇ ταλαιπώρῳ ταύ-
τῃ. πορευθῶμεν. ὅτι και-
ρὸς ἀρίστου ἐστίν. ὁ δὲ ἀνό-
μωτατος σέληνος λέγει·
ζήτωσαν οἱ θεοὶ ὅτι οὐκ ἐ-
άσω αὐτὴν ζῶσαν. ἀλλ' ὧ-
δε ἔσομαι ἕως οὗ παραδῷ
τὸ πνεῦμα. ἐπὶ πολλὰς δὲ
τὰς ὥρας ψυχορραγούσης
αὐτῆς, λέγει ὁ σέληνος
τοῖς ὑπασπισταῖς· ἔτι ζῇ
ἡ τρισκατάρατος αὐτή;
οἱ δέ, ναὶ δεόμεθά σου
ἀκμὴν ἡ ψυχὴ αὐτῆς ἐν
αὐτῇ ἐστίν. τότε κελεύει
ὁ σέληνος ἀποτμηθῆναι
τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. καὶ

λαβὼν ὁ στρατιώτης τὸ
ξίφος, κρατήσας τὴν
κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτῆς
καὶ ἀνακρούσας, ὑποθεὶς
τὸ ξίφος ὡς ἄν τις θυσι-
άζει πρόβατον. οὕτω
σφαγιάσας αὐτήν. τὴν
ἁγίαν αὐτῆς ἀπέτεμε
κεφαλήν. καὶ εὐθέως οἱ
δικασταὶ ἐπορεύοντο ἐπὶ
τὸ ἄριστον. ὁ δὲ λυσίμα-
χος δακρύων ἐπορεύετο·
τὰ δὲ πλήθη συνδρα-
μόντα ἤθελον ἁρπάσαι
τὸ σῶμα τῆς Φεβρωνί-
ας. ὁ δὲ λυσίμαχος ἐκέ-
λευσε στρατιώτας παρα-
μένειν καὶ φυλάττειν
τὸ σῶμα. ἐν πολλῇ οὖν
συνοχῇ καὶ λύπῃ δακρύ-
ων ὑπάρχων ὁ λυσίμαχος
οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν·
ἀλλ᾽ ἑαυτὸν ἀπέκλεισεν
ἐν τῷ κοιτῶνι. καὶ τὴν
ἀναίρεσιν τῆς Φεβρωνί-
ας ἐθρήνει. σέληνος δὲ
ὁ τούτου θεῖος μαθὼν
ἀδημονοῦντα τὸν λυσί-
μαχον, οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ
αὐτός. ἐγερθεὶς δὲ ἀνε-
πάτει ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ πραι-
τωρίου. ἐν πολλῇ δὲ ὢν
αὐτὸς λύπῃ καὶ ἀδημο-
νίᾳ ὑπάρχων. ἐξαίφνης
ἀναπατοῦντος αὐτοῦ, ἀ-

τενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν
ἐπὶ πολλὰς τὰς ὥρας
ἐν μέσῳ γενόμενος
μέγα τε μυκησάμενος
καὶ ὥσπερ ταῦρος ἀπο-
σκιρτήσας. προσέρρη-
ξε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ
εἰς ξύλα τῶν κιόνων. καὶ
πεσὼν διεφώνησεν. θο-
ρύβου δὲ καὶ βοῆς γενο-
μένης, δραμὼν ὁ λυσίμα-
χος καὶ ἐπιστὰς τῷ πτώ-
ματι, ἠρώτα τὸ γεγονώς.
οἱ δὲ, ἀπήγγειλαν αὐτῷ τὸ
γενόμενον. ὁ δὲ λυσίμα-
χος ἐπὶ πολλὰς τὰς ὥρας
κινήσας τὴν κεφαλὴν, τὸ
αὐτοῦ εἶπεν. μέγας ὁ θεὸς
τῶν χριστιανῶν. εὐλογη-
τὸς ὁ θεὸς τῆς Φεβρωνίας.
ἐξεδίκησεν ὁ θεὸς τὸ αἷμα
τὸ μάρτυρ ἐκχυθέν. καὶ ταῦ-
τα εἰπὼν, ἐκέλευσεν ἐκ-
κομισθῆναι τὸν σέληνον.
καὶ ἐκκομισθέντος αὐτοῦ.
περισκελλάμενος ὁ λυ-
σίμαχος τὸν κάμεν τὰ πει-
μον, εἶπεν αὐτῷ. ὁρκίζω
σε τὸν θεὸν τῶν χριστια-
νῶν. μὴ παρέλθῃς τὴν
ἐντολήν μου. ἀλλὰ τα-
χίον ἐπὶ τὸ ξένον γενέσθαι
τῇ Φεβρωνίᾳ γλωσσό-
κομον ἐκ ξύλων ἀσήπτων.
καὶ ἀπόστειλον πάντα τὰ οὖ

κήρυκας· ὅπως οἱ βουλό-
μενοι χριστιανοὶ παραγί-
νεσθαι ἐπὶ τὴν κηδείαν τῆς
Φεβρωνίας, ἀφόβως
παραγίνονται· μάλιστα
καὶ τοῦ ἐμοῦ θείου ἐπιτρέ-
ψαντος· οἱ δ' ἀσκηύειεμ-
πείμε τὸν ἐμὸν πόθον·
λάβε τῶν στρατιωτῶν· καὶ
ὅσα ἐὰν βουλῇ, τούτους
ποίησον βαστάσαι τὸ σῶ-
μα τῆς Φεβρωνίας· καὶ
οὕτως ἀποκομίζεσθαι ἐν
τῷ μοναστηρίῳ αὐτῆς πρὸς
τὴν Βρυαίνην· μηδεὶς τῶν
τοῦ ὄχλου ἀφαρπάσῃ τι
τῶν μελῶν αὐτῆς· ἢ τι
τῶν ἀποκοπέντων ἐκ
τοῦ σώματος αὐτῆς· μη-
δὲ ἐκλείξῃ κύων ἢ τι τῶν
ἀκαθάρτων τοῦ ἐκχυθέν-
τος αἵματος αὐτῆς· ἀλλὰ
καὶ τὴν γῆν κατορύξας
ἔνθα τὸ αἷμα τῆς Φεβρω-
νίας ἐξεχύθη· καὶ αὐτὸ ἀ-
ποκόμισον ἐν τῷ μοναστη-
ρίῳ· ταῦτα ἀκούσας Πρῖ-
μος ὁ κόμης, ἐποίησε
πάντα καθὼς προσέταξεν
ὁ Λυσίμαχος· καὶ τὸ μὲν
σῶμα τῆς Φεβρωνίας,
στρατιώτας ἐκέλευσε βα-
στάζειν· αὐτὸς δὲ ὁ Πρῖ-
μος· λαβὼν τὴν κεφαλὴν
τῆς Φεβρωνίας· τοὺς δὲ

πόδας καὶ τὰς χεῖρας
καὶ ἅπαντα τὰ ἀφαιρεθέν-
τα μέλη ἐξ αὐτῆς· καὶ ταῦ-
τα ἐν τῇ χλανίδι ἐμβα-
λὼν τῇ ἑαυτοῦ, οὕτως
ἐπορεύετο εἰς τὸ μονα-
στήριον· συνδραμόντα
δὲ τὰ πλήθη, ἀρπάζειν
ἐπεχείρουν τι τῶν ἀπο-
κοπέντων μελῶν τῆς
Φεβρωνίας· ὥστε ἐκ
τούτου μέγα κίνδυνον
ὑπομεῖναι τὸν κόμητα
Πρῖμον ἐκ τῆς βίας τῶν
ὄχλων· οἱ δὲ στρατιῶται
ξιφήρεις ἐπερχόμενοι
τοῖς ὄχλοις, μόλις ἴσχυ-
ον ἀποσοβεῖν τὰ πλήθη·
φθάσαντας οὖν τὸ μονα-
στήριον, μετὰ πολλῆς βίας
ἴσχυσαν εἰσκομίσαι τὸ
λείψανον τῆς ἁγίας
Φεβρωνίας εἰς τὸ μονα-
στήριον· καὶ συγχωρήσαν-
τα τινὰ εἰσελθεῖν πλὴν
τῆς Θωμαΐδος καὶ Ἱερί-
ας· τὰ δὲ πλήθη διεκώ-
λυον οἱ στρατιῶται· ἡ
δὲ Βρυένη θεασαμένη
τὸ σῶμα τῆς Φεβρωνί(ας)
οὕτω κατακοπέν, ἔπε-
σεν εἰς τὸ ἔδαφος ὀλί-
γου ψυχήσασα· ὁ δὲ
Πρῖμος φύλακας παρα-
καταστήσας τῷ μοναστη-

είσω, ἐπορεύθη ἐν τῷ
πραιτωρίῳ πρὸς λυσί-
μαχον. ἡ δὲ βρυένη με-
τὰ πολλὰς τὰς ὥρας ἀνα-
στᾶσα ἐκ τοῦ ἐδάφους,
περιπτυξαμένη τὸ σῶ-
μα τῆς φεβρωνίας, ἐ-
βόα λέγουσα· οὐαί τέ-
κνον μου φεβρωνία, ὅτι
σήμερον αἴρῃ ἐξ ὀφθαλ-
μῶν τῆς μρς σου βρυέ-
νης· τίς ταῖς ἀδελφαῖς
ταῖς θεοπνεύστους γρα-
φὰς ἀναγνώσεται· ποῖ-
αι δὲ χεῖρες τὰς κινήσουσι
σι βίβλους. ταῦτα τῆς
βρυένης βοώσης, ἔφθα-
σαν πᾶσαι αἱ ἀδελφαὶ αἱ
τὸ μοναστήριον οἰκοῦσαι
ἅμα τῇ αἰθερίᾳ· καὶ ἐπι-
πεσοῦσαι τῷ σώματι περι-
σεκώνησαν. ὁμοίως δὲ
καὶ ἡ ἱερία ἐβόα λέγουσα·
προσκυνήσω τοὺς ἁγί-
ους πόδας τοὺς κατα-
πατήσαντας τὴν τοῦ ὄ-
φεως κεφαλήν· καταφι-
λήσω τὸ στόμα τὸ τῶν
ἁγίων σωμάτων διδόν
ἰατρόν μου ἡ ψυχή· σὲ τὴν
ἄνθεσιν ἀγώνων τὴν
κορυφὴν τὴν στέψασαν
τὸ γένος ἡμῶν τῶν ταλαι-
πώρων γυναικῶν. ταῦτα τῆς
ἱερίας βοώσης· ὁμοίως

δὲ καὶ πασῶν τῶν ἀδελ-
φῶν, ἔφθασεν ὁ τῆς
ἐννάτης καιρός· καὶ βο-
ήσασα μεγάλη ἡ βρυένη
λέγει· φεβρωνία ἰδοὺ
καιρὸς τῆς προσευχῆς·
δεῦρο στῆθι τέκνον μου
εἰς τὴν προσευχήν. καὶ
ἤρξατο τῇ σύρῳ διαλέ-
κτῳ προστεταγμένα τῇ
φεβρωνίᾳ καὶ λέγειν·
βεά· βεά· εἰθαλί· ταλ-
ωθώ· κουμη· ταλιθά·
κουμηθά. ὅ ἐστι τέκνον
μου φεβρωνία ποῦ εἶ. λέ-
γει δὲ καὶ ἡ θωμαΐς· τέ-
κνον μου φεβρωνία· οὐ-
δέποτε ἐν τῇ λήψει παρῆλ-
θες τῆς κυρίας τῆς με-
γάλης. καὶ διατί νῦν
οὐχ ὑπακούεις· ταῦτα
λεγόντων αὐτῶν· καὶ
πολλῆς συγχύσεως οὔσης
καὶ βοῆς. ἤδη δὲ καὶ τῆς
ἑσπέρας καταλαβούσης,
λούσαντες τὸ ἅγιον σῶ-
μα, ἔθηκαν ἐν τῷ σκαμνί-
ου. ἀρωματίσαντες ἕκα-
στον μέλος πρὸς τὸ σῶμα·
καὶ ἐκέλευσεν ἡ βρυέ-
νη ἀνοίγεσθαι τοὺς ὄ-
χλους. εἰσελθόντα δὲ
τὰ πλήθη, ἐδόξαζον τὸν
θεόν. ἐθρήνουν δὲ καὶ
αἱ κοσμικαὶ καὶ γυναῖκες

τὴν στέρησιν τῆς διδα-
σκάλου αὐτῶν Φεβρω-
νίας. ἔφθασαν δὲ τι-
νὲς καὶ τῶν ἁγίων πατέρων.
καὶ πλήθη πολλὰ μονα-
χῶν. καὶ ἄϋπνοι διετέ-
λουν πᾶσαν τὴν νύκτα.
ὁ δὲ Λυσίμαχος προσκα-
λεσάμενος Πρίμον τὸν
κόμητα λέγει αὐτῷ·
ἐγὼ κύρι ἐμοῦ Πρίμε· πᾶ-
σι τοῖς πατρῴοις ἔθε-
σι καὶ πάσῃ τῇ πατρῴᾳ οὐ-
σίᾳ ἀποταξάμενος, προ-
σέρχομαι τῷ Χριστῷ. Πρί-
μος λέγει· καὶ ἐγὼ κύρι-
ε ἐμοῦ· καὶ ἀνάθεμα Διο-
κλητιανῷ καὶ τῇ βασι-
λείᾳ αὐτοῦ· ἀποτάσσο-
μαι πᾶσι τοῖς πατρῴοις
καὶ προσέρχομαι τῷ Χριστῷ.
καὶ καταλιπόντες τὸ πραι-
τώριον, παραγίνονται εἰς
τὸ μοναστήριον καὶ αὐτοὶ
μετὰ παντὸς τοῦ πλήθους.
πρωΐας δὲ γενομένης,
παραγίνονται οἱ τὸ γλω-
σσόκομον κομίζοντες
καὶ μετὰ πολλῆς εὐχῆς καὶ
δακρύων, συνεκόμιζον
τὸ λείψανον τῆς ἁγίας
Φεβρωνίας. καὶ τοῦτο ἀπο-
θέμενοι ἐν τῷ γλωσσο-
κόμῳ, ἕκαστον τῶν ἀποκο-
πέντων μελῶν τῆς ἁγίας

παρετίθουν εἰς τὸν ἴδιον
τόπον· τήν τε κεφαλὴν
καὶ τοὺς πόδας καὶ τὰς
χεῖρας καὶ τὰ λοιπὰ μέ-
λη. τοὺς δὲ ὀδόντας τῆς
ἁγίας ἔθηκαν ἐπὶ τοῦ στή-
θους αὐτῆς. οἱ δὲ ὄχλοι
τοῦ μύρου καὶ τοῦ μόσχου
καὶ τοῦ θυμιάματος ἐπλή-
ρωσαν τὸ γλωσσόκομον·
ὥστε μὴ φαίνεσθαι τὸ σῶμα
τῆς ἁγίας. πολλῆς δὲ στά-
σεως γενομένης· καὶ τῶν
ὄχλων βοώντων καὶ μὴ
συγχωρούντων ἀσφαλι-
σθῆναι τὸ γλωσσόκομον.
καί τοι τοῦ ἐπισκόπου
πολλὰ παρακαλοῦντος
καὶ τοῦ κλήρου τῆς πόλε-
ως καὶ τῶν μοναχῶν κα-
τατεθῆναι τὸ λείψανον,
οὐκ ἐπείθοντο οἱ ὄχλοι·
τότε ἀπελθοῦσα ἡ Βρυέ-
νη ἐπί τινος ὑψηλοῦ
τόπου, παρεκάλει τὰ
πλήθη λέγουσα· δέομαι
ὑμῶν κύριοί μου ἀδελ-
φοί. ἄφετε αὐτὴν πορευ-
θῆναι εἰς τὸν ἴδιον τό-
πον. καὶ οὕτως ἅπαν τὸ
πλῆθος ἐπείσθη τῇ Βρυ-
ένῃ· καὶ μετὰ πολλῶν εὐ-
χῶν καὶ δακρύων συνε-
κόμισαν τὸ ἅγιον λεί-
ψανον. καὶ ἀπέθεντο αὐτὸ

ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἐν τῷ τό-
πῳ ἐπισήμῳ. καὶ πάντες
ἐδόξαζον τὸν θεόν. πολλὰ
οὖν πλήθη τῶν ἑλλήνων ἐβα-
πτίσθησαν καὶ ἐπίστευσαν
τῷ κυρίῳ. ἐβαπτίσθη δὲ
ὁ λυσίμαχος καὶ ὁ πρίμος.
καὶ ἀποταξάμενοι ἐπο-
ρεύθησαν μετὰ τοῦ κυρίου
μαρκέλλου τοῦ ἀρχιμαν-
δρίτου. καὶ τὴν ἀσκητι-
κὴν πολιτείαν μέχρι τέ-
λους καλῶς καλῶς δια-
τελέσαντες, τὸν αἰώνιον
ἐν Χριστῷ κατέλυσαν βίον.
πολλοὶ δὲ καὶ τῶν στρατι-
ωτῶν βαπτισθέντες
ἐπίστευσαν τῷ κυρίῳ. ἱερεία
δὲ καὶ οἱ γονεῖς αὐτῆς
βαπτισθέντες καὶ αὐτοὶ
ἐπίστευσαν τῷ κυρίῳ. καὶ κα-
ταλιποῦσα ἱερεία τοὺς
γονεῖς καὶ ἀποταξαμέ-
νη, εἰσῆλθεν ἐν τῷ μονα-
στηρίῳ. καὶ πάντα τὰ ἑαυ-
τῆς προσεκύρωσε τῷ
μοναστηρίῳ. καὶ ἐδεήθη
τῆς Βρυένης λέγουσα. δέ-
ομαί σου μῆτερ μου. ἐμὲ δέξαι
τὴν δούλην σου εἰς τὸν τό-
πον τῆς Φεβρωνίας. ὅπως
δουλεύσω σοι ὡς καὶ αὐτή.
ἀντὶ πάντων οὖν τὸν κόσμον αὐ-
τῆς λύσασα ἡ ἱερεία, ἐ-
λάσμασι χρυσοῖς καὶ μαρ-

γαρίταις, πανταχόθεν τὸ
γλωσσόκομον ἠσφαλίσα-
το τῆς ἁγίας Φεβρωνί-
ας. κατὰ δὲ τὴν ἡμέραν
τῆς ἀθλήσεως αὐτῆς. τῆς
μνήμης αὐτῆς ἐπιτελου-
μένης, συνέρχονται τὰ
μοναστήρια τῶν γυναι-
κῶν. καὶ πλήθη πολλὰ
μάλιστα διὰ τὸ γινόμενον
σημεῖον. ἐν γὰρ τῷ και-
ρῷ τοῦ μεσονυκτίου ὅ-
ταν τὰς προσευχὰς ἐπι-
τελοῦσιν, ἐπιφαίνεται
ἡ ἁγία Φεβρωνία ἱσταμένη
εἰς τὸν ἴδιον τόπον ἕως
τελείας τῆς εὐχῆς, ὥς μέγαν
φόβον γίνεσθαι ἐν τῇ ὥ-
ρᾳ ἐκείνῃ. οὐδεὶς μέντοι
τολμᾷ ἅψασθαι αὐτῆς
ἢ ἐπερωτῆσαί τι. ἐν γὰρ
τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ ἐπι-
φανείσης αὐτῆς. πᾶ-
σαι μὲν αἱ ἀδελφαὶ ἐφοβή-
θησαν. ἡ δὲ Βρυένη ἀνε-
βόησε λέγουσα. ἰδοὺ τὸ
τέκνον μου Φεβρονία.
καὶ προσδραμοῦσα περι-
πτύξασθαι αὐτήν. ἄφν-
ως ἀφανὴς ἐγένετο. οὐ-
κέτι οὖν τίς τολμᾷ ἢ προσ-
ελθεῖν αὐτῇ, ἢ ἅψασθαι
αὐτῆς. ἀλλ᾿ ἢ μόνον ὅταν
φανῇ. δακρύων γίνεται
πλημμύρα. ἅμα δὲ καί

χαρὰ μεγάλη ἐπὶ πάντας
διὰ τὴν γενομένην ὀπτα-
σίαν. ὁ οὖν ἐπίσκοπος
τῆς πόλεως μαθὼν τὴν φε-
βρονίαν ἀναστήσασαν περι-
καλλῆ. ἐν ὅλοις ἓξ ἔτεσι συν-
τέλεσε τὸ ἔργον. καὶ πλη-
ρωθέντος τοῦ ἔργου, συγκα-
λεσάμενος τοὺς πέριξ
ἐπισκόπους καὶ δοχὴν
μεγάλην ποιησάμενος, ἐπι-
τελεῖ τὴν παννυχίδα. μη-
νὶ ἰουνίῳ εἰκάδι πέμπτῃ.
καὶ συνῆλθον πλήθη πολ-
λά. ὥστε μὴ χωρεῖν τὸν
ναὸν μήτε τὸ μοναστή-
ριον. κατὰ πάντα γὰρ τόπον
ἡ ψαλμῳδία ἐπετελεῖτο.
περὶ ὥραν δὲ γενομένης
πληρωσάντων τὰς ἑωθι-
νὰς εὐχὰς περαίνονται
οἱ ἐπίσκοποι ἐν τῷ μονα-
στηρίῳ, ἵνα τὴν μετάθε-
σιν τῆς ἁγίας φεβρονί-
ας ποιήσονται. ἠκολού-
θησε δὲ καὶ τὰ πλήθη μετὰ
λαμπάδων καὶ θυμια-
μάτων. εἰσελθόντες δὲ
οἱ ἐπίσκοποι ἐν τῷ μονα-
στηρίῳ καὶ εὐξάμενοι ἐ-
καθέσθησαν. καὶ προσκα-
λεσάμενοι τὴν βρυέννην,
ἤρξαντο λέγειν αὐτῇ. τῆς
μὲν ἐπὶ γῆς πολιτείας
σου καὶ τῶν ἀρετῶν σου

πόνων τὸν ἔπαινον ἐκομί-
σω. καὶ οὐδεὶς ἀξίως σε ἐ-
παινέσαι δυνήσεται. τοιαύ-
τας γὰρ τὰς πρωτευούσας
τῶν μοναστηρίων χρὴ ὑπάρ-
χειν. καὶ τοιούτους καρποὺς
προσφέρειν θεῷ. ἐπειδὴ
οὖν τῆς ἀθληφόρου ἐγκώ-
μια δὲ εἰπεῖν ἀδύνατον,
ταῦτα σιωπᾶν δεῖ. οὐδὲ
γὰρ οἷά τε πλαθοῦσα ἱκανὴν
ὑπάρχει ἀξίως ἐπαινέ-
σαι τὴν μάρτυρα. ἐπειδὴ
οὖν ἄξιόν ἐστι τῆς ἀθλοφό-
ρου, οὔτε λόγοις οὔτε
ἔργοις ἀπηντήκαμεν,
ὡς πρὸς ἀδελφὴν παρόν-
τες περὶ τοῦ προκειμένου
παρακαλοῦμεν. τοίνυν
τίμησον καὶ αὐτὴ σὺ ἡ-
μῖν τὴν μάρτυρα. καὶ χα-
ρίσαι ἡμῖν αὐτὴν ἵνα οἰ-
κήσῃ ἐν τῷ ναῷ τῷ οἰ-
κοδομηθέντι ἐπὶ τῷ
ὀνόματι αὐτῆς. ἀκού-
σασαι δὲ αἱ ἀδελφαὶ
πᾶσαι, ἀνεβόησαν ὡς
ὑπὸ ἑνὸς στόματος. καὶ
πεσοῦσαι ὑφ᾽ ἓν ὑπὸ τοὺς
πόδας τῶν ἐπισκόπων,
εἶπον. δεόμεθα τῶν ἁ-
γίων ἰχνῶν ὑμῶν. ἐλε-
ήσατε ἡμᾶς τὰς ταπει-
νάς. καὶ μὴ στερήσητε ἡ-
μᾶς τοῦ μαρτυρίου ἡμῶν.

ἐπεὶ πολλὰς δὲ τὰς ὥ-
ρας παρέστη ὀδυρομένη
καὶ ἱκετεύουσα αὐτῶν, λέγει
ὁ ἐπίσκοπος τῇ Βρυένῃ·
ἄκουε ἀδελφή· σὺ γι-
νώσκεις τὸ σημεῖον ποῦ
δὲ ὑπάρχειν· εἰς δόξαν
καὶ τιμὴν τῆς ἀθλοφό-
ρου ἀνάστησαι τὸν να-
όν· καὶ ἰδοὺ σήμερον δέ-
ἐπεὶ σοί· μὴ οὖν ἄπορ-
ον καὶ ἀνόνητον τὸν
κόπον μου γενέσθαι θε-
λήσῃς· ταῦτα ἀκούσα-
σα ἡ Βρυένη λέγει· δέ-
ομαι ὑμῶν· εἰ ἀρεστὸν
τοῦτο ἐν ὀφθαλμοῖς ὑ-
μῶν· καὶ εἰ ἀρεστὸν τῇ μάρ-
τυρι, τίς εἰμι ἐγώ· ἵνα
τοῦτο διακωλύσω· τοί-
νυν εἰσελθόντες λάβε-
τε αὐτὴν καὶ πορεύεσθε·
ἀναστάντες δὲ οἱ ἐπί-
σκοποι καὶ εἰσελθόν-
τες, εὐχὴν ἐπετέλουν·
ἡ δὲ Ἱερία ἐβόα λέγου-
σα· οὐαὶ ἡμῖν ὅτι με-
γάλης εὐλογίας ἀπο-
στερεῖται τὸ μοναστήρι-
ον σήμερον· οὐαὶ ἡμῖν
ὅτι σήμερον θλῖψις
καὶ ὀρφανία τῷ μονα-
στηρίῳ ἐπῆλθεν· οὐαὶ
ἡμῖν ὅτι ἡμεῖς προδί-
δομεν τὴν μάρτυρα τὴν

ἡμῶν· καὶ ἐβόα πρὸς τὴν
Βρυένην λέγουσα· τί ποι-
εῖς μῆτερ· τί ἀποστερεῖς
με τῆς ἀδελφῆς μου· ἣν
τὴν πάντα καταλιποῦ-
καὶ ὑπὸ τὰς χεῖρας ὑμῶν
κατέφυγον· ἡ δὲ Βρυέ-
νη θεασαμένη τὴν Ἱερί-
αν· οὕτως ὀδυρομένην,
στραφεῖσα πρὸς αὐτὴν
εἶπεν· τί ὀδύρασαι
τέκνον μου Ἱερία· εἰ
ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτῆς
πορευθῆναι, πορεύεται·
εἰ δὲ μὴ ἀρεστὸν αὐτῇ, οὐ
μὴ πορεύσηται· πληρω-
σάντων δὲ τὴν εὐχὴν οἱ
ἐπίσκοποι· καὶ πάντων
εἰπόντων τὸ ἀμήν, ἁ-
ψάμενοι τοῦ γλωσσοκό-
μου, γίνεται βροντὴ εἰς
τὸν ἀέρα· ὡς ἅπαν τὸ
πλῆθος καταπεσεῖν ἐκ
τοῦ φόβου· πάλιν μετ'
ὀλίγον ἐπιχειρησάντων,
σεισμὸς ἐγένετο μέγας·
ὥς δοκεῖν καταφέρε-
σθαι πᾶσαν τὴν πόλιν·
ἔγνωσαν δὲ οἱ ἐπίσκο-
ποι καὶ ἅπαν τὸ πλῆθος,
ὅτι οὐ πείθεται ἡ μάρ-
τυς ἐξελθεῖν τοῦ μονα-
στηρίου· καὶ περίλυποι
γενόμενοι, λέγουσι τῇ
Βρυένῃ· εἰ οὐ πείθεται

ἡμάρτηκας καταλιπεῖν τὸ
μοναστήριον, ἓν τῶν ἀ-
φαιρεθέντων μελῶν
λήψῃ καὶ δώσῃς ἡμῖν. καὶ
τοῦτο λαβόντες πο-
ρευσόμεθα. ἡ δὲ βρυέ-
νη λαβοῦσα τὴν κλεῖδα,
ἀνέῳξε τὸ γλωσσόκο-
μον. καὶ ἰδοὺ ὥσπερ ἀ-
κτῖνες ἡλίου, οὕτως ὡρᾶ-
το τὸ σῶμα. καὶ ὥσπερ
ἀστραπὴ πυρὸς, οὕτως
ἐπεπόλαζε τῷ σώμα-
τι. μετὰ πολλοῦ οὖν φό-
βου ἐκτείνασα τὰς χεῖ-
ρας αὐτῆς, καὶ ἁψαμένη
τῆς ἁγίας χειρὸς αὐτῆς
ταύτην τῷ ἐπισκόπῳ
παραδοῦναι βουλομένη,
ἐκρατήθη ἡ χεὶρ αὐτῆς
κάτω καὶ ἀπενεκρώθη.
ἡ δὲ βρυένη δακρύου-
σα εἶπε. δέομαί σου τέ-
κνον μου φεβρωνία,
μὴ ὀργισθῇς τῇ μείωσει.
μὴ ἀθετήσῃς τῶν μόχθων
μου. καὶ μὴ παραδειγμα-
τίσῃς τὸ γῆράς μου. ἀφε-
θείσης δὲ τῆς χειρὸς
αὐτῆς, πάλιν ἐκτείνα-
σα αὐτὴν, παρεκάλει
μετὰ δακρύων λέγουσα·
παράσχου ἡμῖν ἄλλο, ἵνα
μὴ λυπηθῶμεν ἀπιόντες, κυρία.
καὶ λαβοῦσα ἕνα τῶν ὀδόν-

των αὐτῆς τῶν ὄντων ἐπὶ
τοῦ στόματος αὐτῆς, ἐπέ-
δωκε τῷ ἐπισκόπῳ. τοῦ-
το δὲ θέως ἠσφαλίσατο τὸ
γλωσσόκομον. οἱ δὲ ἐπί-
σκοποι λαβόντες τὸ ἅγι-
ον λείψανον μετὰ ὕμνων καὶ μετ' εὐ-
χαριστίας, ἐπορεύοντο
χαίροντες. προῆγον
δὲ τὰ πλήθη ψάλλοντες,
μετὰ κηρῶν καὶ θυμια-
μάτων. φθάσαντες δὲ
τὸν ναὸν, ἀνελθόντες
οἱ ἐπίσκοποι ἐπὶ τοῦ ὑψη-
λοῦ τόπου, ἐσήμαινον
τῷ λαῷ τὸ μυστήριον.
ὅσοι οὖν ὑπῆρχον τυφλοὶ
ἢ δαιμονιζόμενοι, ἰάθη-
σαν. τοῦτο δὲ πᾶσι κατά-
δηλον γενόμενον, ἔτρε-
χον οἱ μὲν ἀνίσχοντες πάντα-
χοῦ καὶ ἔφερον ἐπ' ὤμων
τοὺς ἀσθενοῦντας. καὶ
ἄλλους ἐπὶ κραββάτων.
ἑτέρους δὲ ἐπὶ κτηνῶν
ἐπιβιβάζοντες ἔφερον
καὶ πάντες ἐθεραπεύον-
το. καὶ ὅπου ἄν τις
κατείχετο νοσήματι,
ὑγιὴς ἐγίνετο. καὶ μέχρις
οὗ ἐπαύσαντο φέρειν
τοὺς ἀσθενοῦντας, οὐ
συνεχώρησαν οἱ ὄχλοι
κατατεθῆναι τὸ λείψα-
νον τῆς ἁγίας φεβρωνίας.

+ μηνὶ Ἰουλίῳ ιθ'

πάντων δὲ τῶν κακῶς σχόντων ὑγιασθέντων καὶ τὸν θεὸν ἀνυμνούντων κατετέθη τὸ λείψανον τῆς ἁγίας μάρτυρος, μηνὶ Ἰουνίῳ εἰκάδι πέμπτῃ· καὶ πάντες μετ' ἀλλήλων ἀπολαύσαντες δωρεῶν, τοὺς ἰδίους οἴκους κατέλαβον χαίροντες καὶ δοξάζοντες τὸν θεὸν καὶ τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν σὺν τῷ ἁγίῳ πνεύματι· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. ἡ δὲ Βρυαίνη δέκα ἔτη ἐπιζήσασα μετὰ τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Φεβρωνίας καὶ πάντα καλῶς διαταξαμένη ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη. ἐγὼ δὲ Θωμαῒς μετὰ τὴν κοίμησιν Βρυαίνης διεδεξάμην αὐτῆς τὴν διακονίαν. τὰ πάντα δὲ ἐξ ἀρχῆς ἐπισταμένη τὰ συμβεβηκότα τῇ Φεβρωνίᾳ· ἔπειτα δὲ καὶ τὰ λοιπὰ διδαχθεῖσα παρὰ τοῦ κυροῦ Λυσιμάχου, ἅπαντα τὸν βίον καὶ τὰ ὑπομνήματα αὐτῆς συνεγραψάμην, εἰς ἔπαινον καὶ δόξαν τῆς ἀθληφόρου μάρτυρος Φεβρωνίας· καὶ πρὸς μίμησιν τῶν ἀκουόντων τὰ αὐτῆς κατορθώματα· εἰς προσκύνησιν καὶ δόξαν τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:—

Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου Νύσσης· λόγος εἰς τὸν βίον τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Μακρίνας· ἀδ πάτερ:—

Τὸ μὲν εἶδος τοῦ βιβλίου ὅσον ἐν τῷ τῆς ἐπιγραφῆς τύπῳ, ἐπιστολὴ εἶναι δοκεῖ· τὸ δὲ πλῆθος οὐχ ὑπὸ τὸν ἐπιστολιμαῖον ὅρον ἐστίν· εἰς συγγραφικὴν μακρηγορίαν παρατεινόμενον. ἀλλ' ἀπολογεῖται ὑπὲρ ἡμῶν ἡ ὑπόθεσις, ἧς ἐμὲ κελευ γράψαι διεκελεύσω, πλεῖον οὖσαν ἢ κατὰ τὸ ἐπιστολῆς συμμετρίαν. πάντως δὲ οὐκ ἀμνημονεῖς τῆς συντυχίας, ὅτε κατὰ τὴν εὐχὴν ἐν Ἱεροσολύμοις φθάσαι μέλλων, ἐφ' ᾧ τε τὰ σημεῖα τῆς τοῦ κυρίου διὰ σαρκὸς ἐπιδημίας ἐν τοῖς τόποις

ἴδοιμι, ὅπως ἔδραμον ὅσοι κα
τὰ τὴν Ἀντιόχου πόλιν
καὶ πολλῶν τοιῶνδε ἀνακινου
μένων ἡμῖν λόγων. οὐ
δὲ γὰρ εἰκὸς ἦν σιωπηλὴν
τὴν συντυχίαν εἶναι.
πολλὰς τῷ λόγῳ τὰς
ἀφορμὰς τῆς συνε
σεως ὑποβαλλούσης,
οἷα δὴ φιλεῖ πολλάκις
ἐν τούτοις γίνεσθαι· εἰς
μνήμην τινὸς εὐδοκί
μου περιῆλθεν ῥέων ὁ λό
γος. γυνὴ δὲ ἦν ἡ τοῦ δι
ηγήματος ἀφορμή. εἴ
περ γυνή· οὐκ οἶδα γὰρ
εἰ πρέπον ἐστὶν ἐκ τῆς
φύσεως αὐτὴν ὀνομάζειν,
τὴν ἄνω γενομένην τῆς
φύσεως. τὸ δὲ διήγη
Μα ἡμῖν οὐκ ἐξ ἀκοῆς ἑτέ
ρων διηγημάτων τὸ πι
στὸν εἶχεν. ἀλλ' ὧν ἠπί
ραδίαις ἄλλος ἦν, ταῦ
τα δι' ἀκριβείας ἐπεξή
ει ὁ λόγος. εἰς οὐδὲν ἀ
κοὴν ἀλλοτρίαν ἐπι
μαρτυρούμενος. οὐ
δὲ γὰρ ξένη τοῦ γένους
ἡμῶν ἡ περιμνημονευθεῖ
σα παρθένος, ὡς ἀνα
γκαῖον εἶναι δι' ἑτέρων γνω
σκειν τὰ κατ' ἐκείνην
θαύματα. ἀλλ' ἐκ τῶν
αὐτῶν ἡμῖν γονέων.

ὥσπερ τις ἀπαρχὴ καρ
πῶν πρώτη τῆς μητρῴας
νηδύος ἀναβλαστήσασα.
Ἐπεὶ οὖν ἐδόκει μάλιστα φέ
ρειν τι κέρδος τὴν τῶν
ἀγαθῶν ἱστορίαν, ὡς ἂν
μὴ λάθοι τὸν μετὰ ταῦ
τα χρόνον τοιοῦτος βίος·
μηδὲ ἀνωφελὴς παρα
δράμῃ διὰ σιωπῆς
συμπαρακαλυφθεῖσα
πρὸς τὸν ἀκρότατον
τῆς ἀνθρωπίνης ἀρε
τῆς ὅρον ἑαυτὴν διὰ
φιλοσοφίας ἀπάρα
σα, καλῶς ἔχειν ᾠήθην
σοί τε πεισθῆναι. καὶ δι'
ὀλίγων ὥσπερ οἷός τε ὦ,
τὰ κατ' αὐτὴν ἱστορῆσαι,
ἐν ἀκατασκευάστῳ τε καὶ
ἁπλοῦ διηγήματι. Μα
κρίνα ἦν ὄνομα τῇ παρθέ
νῳ. εὐδόκιμος δέ τις
πάλαι κατὰ τὸ γένος ἦν
ἡ Μακρίνα. μήτηρ τοῦ πατρὸς
ἡμῶν γεγενημένη. ταῖς
ὑπὲρ Χριστοῦ ὁμολογίαις, τῷ
καιρῷ τῶν διωγμῶν ἀθλή
σασα. ἧς ἐπωνομάσθη
παρὰ τῶν γονέων ἡ παῖς.
ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἦν ἀνφα
νερῶς τὸ ὄνομα τὸ παρὰ
τῶν γινωσκόντων ὀνο
μαζόμενον. ἕτερον δὲ
κατὰ τὸ λεληθὸς αὐτῇ

ἐπεκέκλητο ὃ προελθὸν
διὰ τῶν ὠδίνων εἰς φῶς.
ἐκ τίμιος ἐπιφανείας ἐ-
πωνομάσθη. ἦν γὰρ δὴ
τοι αὐτὴ κατ' ἀρετὴν καὶ
ἡ μήτηρ· ὡς παρ' αὐτοῦ τῶν
θείων βουλημάτων χειρα-
γωγεῖσθαι. διαφερόντως
δὲ τὴν καθαρότητα καὶ ἀκη-
λίδωτον τοῦ βίου δια-
γωγὴν ἀγωνισαμένη. ὥσ-
περ δὲ τὸν γάμον ἐκποδὼν
ὡς ἑλέσθαι. ἀλλ' ἐπεὶ ὀρ-
φανὴ μὲν ἐξ ἀμφοτέρων
ἦν, ὑπερήνθει δὲ τῇ
ὥρᾳ τοῦ σώματος, καὶ
πολλοὺς ἡ φήμη τῆς εὐ-
μορφίας πρὸς τὴν μνη-
στείαν συνήγειρε, κἂν
δίκαιος δὲ ἦν εἰ καὶ κατὰ
τὸ ἑκούσιον τινὶ συναρ-
μοσθείη, παθεῖν τι τῶν ἀ-
βουλήτων ἐξ ἐπηρείας
πρὸς ἁρπαγὰς παρε-
σκευασμένων τῶν ἐπι-
μεμηνότων τῷ κάλλει·
διὰ τοῦτο ἑλομένη τὸν
ἐπὶ σεμνότητι βίον
γνωριζομένου τε καὶ μαρ-
τυρουμένου ὁμῶς τε φυ-
λακὴν ποιήσασθαι τῆς ἰδί-
ας ζωῆς. εὐθὺς ἐνταῦθα
πρωτοτόκοις ὠδῖσι ταύτης
γίνεται μήτηρ. καὶ ἐπειδὴ
παρῆν ὁ καιρὸς καθ' ὃν ἐ-
λυθῆναι τῶν ὠδίνων τῶν
τόκων, εἰς ὕπνον τραπεῖ-
σα, ἐδόκει φέρειν διὰ
χειρὸς τὸ ἔτι ὑπὸ τῶν
σπλάγχνων περιεχόμενον.
Καὶ τὸ γὰρ εἴδει καὶ σχήματι
μεγαλοπρεπεστέρῳ ἦν κα-
τὰ λόγον ἐπιφανέντα, προ-
σειπεῖν τὴν βασταζομένην
ἐκ τοῦ ὀνόματος Θέκλης·
ἐκείνης Θέκλης, ἧς πολ-
λοὶ ἐν ταῖς παρθένοις ὁ λό-
γος. ποιήσασθαι δὲ τοῦτο
καὶ μαρτυρούμενον εἰσ-
τρεῖς, μεταλαμβάνειν τῶν
ὄψεων. καὶ δοκοῦσαι τὴν ὠ-
δῖνα τὴν εὐκολίαν, ὥσ-
ὁμοῦ τε τοῦ ὕπνου αὐτὴν
διακλασθῆναι, καὶ τὸ βρέφος
προϊὸν ὑπὲρ ἰδεῖν. τὸ μὲν
οὖν ὄνομα τὸ κεκρυμμέ-
νον, ἐκεῖνο ἦν. δοκεῖ δέ μοι
οὐ τοσοῦτον πρὸς τὴν ὀνο-
ματικὴν κλῆσιν ὁ δηλῶν
τὴν γενομένην ὄψιν ἐπι-
φανῆς τοῦτο προσφθέγ-
γεσθαι. ἀλλὰ τὸν βίον
προειπεῖν τῆς νέας
καὶ τὴν τῆς προαιρέσε-
ως ὁμοιότητα, διὰ τῆς
ὁμωνυμίας ἐπιδείξα-
σθαι. τρέφεται τοίνυν τὸ
παιδίον. οὐσίας μὲν αὐτῇ
καὶ τιθηνήσει ἰδίας· τὰ
δὲ πολλά, τῆς μητρὸς ἐνταῖς

χερσὶ ταῖς ἰδίαις τιθηνου-
μένης· ὑπερβὰς δὲ τὴν
τῶν νηπίων ἡλικίαν,
εὐφυὴς ἦν τῶν παιδικῶν
μαθημάτων· καὶ πρὸς ὅπερ
ἂν ἡ τῶν γονέων κρίσις
ἦγε μάθημα κατὰ τὲ ἐκείνου
φύσις τῆς μεγάλης διέλαμ-
πεν· ἦν δὲ τῇ μητρὶ σπουδή,
Παιδεῦσαι μὲν τὴν παῖδα·
μὴ μέντοι τὴν ἔξωθεν ταύ-
την καὶ ἐγκύκλιον παιδεύ-
σιν· ἣν ὡς τὰ πολλὰ διὰ
τῶν ποιημάτων αἱ πρῶ-
ται τῶν παιδευομένων ἡ-
λικίαι διδάσκονται· αἰ-
σχρὸν γὰρ ᾤετο καὶ παντά-
πασιν ἀπρεπὲς ἢ τὰ τρα-
γικὰ πάθη ὅσα ἐκ γυναι-
κῶν ταῖς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑπο-
θέσεις τοῖς ποιηταῖς ἔδω-
καν· ἢ τὰς κωμικὰς ἀσχη-
μοσύνας· ἢ τῶν κατὰ τὸ
Ἴλιον κακῶν τὰς αἰτί-
ας ἁπαλὴν καὶ εὔπλαστον
φύσιν διδάσκεσθαι· κα-
ταμολυνομένην τρόπον
τινὰ τοῖς ἀσεμνοτέ-
ροις περὶ τῶν γυναικῶν
διηγήμασιν· ἀλλ’ ὅσα
τῆς θεοπνεύστου γραφῆς
εὔληπτότερα ταῖς πρώ-
ταις ἡλικίαις δοκεῖ, ταῦ-
τα ἦν τῇ παιδὶ τὰ μαθήμα-
τα· καὶ μάλιστα ἡ τοῦ σολο-
μῶντος σοφία· καὶ ταύ-
της πλέον, ὅσα πρὸς τὸν
ἠθικὸν ἡμῶν ἔφερε
βίον· ἀλλὰ καὶ τῆς ψαλ-
μῳδουμένης γραφῆς
οὐδ’ ὁτιοῦν ἠγνόει· και-
ροῖς ἰδίοις ἕκαστον μέ-
ρος τῆς ψαλμῳδίας διε-
ξιοῦσα· τῆς τε κοίτης
διανισταμένη, καὶ τῶν
σπουδαίων ἀπτομένη
τε καὶ ἀναπαυομένη·
καὶ προσιεμένη τροφήν·
καὶ ἀναχωροῦσα τρα-
πέζης· καὶ ἐπὶ κοίτην
ἰοῦσα· καὶ εἰς προσευ-
χὰς διανισταμένη, παν-
ταχοῦ τὴν ψαλμῳδίαν
εἶχεν οἷόν τινα σύνοδον
ἀγαθὴν μηδενὸς ἀπολι-
μπανομένην χρόνου·
Τούτοις συναυξανομένη·
καὶ τοῖς τοιούτοις ἐπιτη-
δεύμασι· καὶ τὴν χεῖ-
ρα πρὸς τὴν ἱερουργί-
αν διαφερόντως ἀ-
σκήσασα, πρόεισιν·
εἰς δωδέκατον ἔτος·
ἐν ᾧ μάλιστα τὸ τῆς νε-
ότητος ἄνθος ἐκλάμ-
πειν ἄρχεται· ἐνθάδε
καὶ θαυμάζειν ἄξιον·
ὅπως οὐδὲ κεκρυμμέ-
νον τὸ κάλλος τῆς νέας
ἐλάνθανεν· οὐδέ τινα

τὰ τὴν παῖδα πᾶσαν
ἐκείνην τοσοῦτον θαῦμα
ἐδόκει οἷον ἐν συγκρίσει
τοῦ κάλλους ἐκείνου τὸ
τῆς εὐμορφίας εἶναι·
ὥστε μηδὲ ζωγράφων
χεῖρας ~~εἶναι~~ ἐφικέσθαι
δυνηθῆναι τῆς ὥρας.
ἀλλὰ τὴν πάντα μηχανω-
μένην τέχνην καὶ τοῖς
μεγίστοις ἐπιτολμῶσαν,
ὥστε καὶ αὐτῶν τῶν στοιχεί-
ων τὰς εἰκόνας διὰ
τῆς μιμήσεως ἀνατυ-
ποῦσθαι, τὴν τῆς μορφῆς
ἐκείνης εὐκλήρειαν, μὴ
ἰσχῦσαι δι᾽ ἀκριβείας
ἀπομιμήσασθαι· τούτου χά-
ριν πολὺς ἀγὼν τῶν μνη-
στευόντων τὸν γάμον
αὐτῆς, τοῖς γονεῦσι
προσέκειτο· ὁ δὲ πατὴρ
ἅτε δὴ σώφρων καὶ
κρίνειν τὸ καλὸν ἐπιστάμε-
νος, εὐδοκίμων τι-
νὰ τῶν ἐκ τοῦ γένους
γνωρίμων ἐπὶ σωφρο-
σύνῃ ἀρετῇ τε τῶν παιδευ-
τικῶν ἐπαινούμενον, τὸν
τῶν λοιπῶν ἀποκρίνας,
ἐκεῖνον κατηγγυᾶσθαι
ἐδόκει τὴν παῖδα. ἐπεὶ
εἰς ἡλικίαν ἔλθοι· ὁ μὲν
τοσοῦτον, ὧδε, ὁ μὲν ἐν
ἐλπίσιν ἦν ταῖς χειρο-

τέρας· καὶ καθάπερ τι
τῶν κεχαρισμένων θεῶν
ἢ δαιμόνων τὴν διὰ πολλῶν
εὐδοκίμησιν, προσῆ-
γε τῷ περὶ τῆς μίας· τὴν
τοῖς ὑπὲρ τῶν ἀδικου-
μένων ἀγῶσι, τὴν τῶν
λόγων ἐπιδεικνύμενος
δύναμιν. ὁ δὲ φθόνος
Ἐπικόπτει τὰς χρηστο-
τέρας ἐλπίδας ἀναρ-
πάσας αὐτὸν ἐκ τῆς
ζωῆς ἐν ἐλεεινότητι·
οὐκ ἠγνόει δὲ τὰ τὴν
παῖδα δεδομένα ἡ κόρη·
ἀλλ᾽ ἐπειδὴ τῷ θανάτῳ
τοῦ νεανίου τὸ κεκρυμ-
μένον ἐπ᾽ αὐτῇ διεκό-
πη, γάμον ὀνομάσα-
σα τὴν τοῦ προκεῖσθαι
ὥς γε γεγενημένου τοῦ
κεκριμένου, μένειν
ἐφ᾽ ἑαυτῆς τὸ λοιπὸν ἠ-
ξίου. καὶ ἦν ἡ κρίσις τῆς
ἡλικίας πολιωτέρα·
πολλάκις γὰρ αὐτῇ τοῖς
περὶ τῶν γάμων προσα-
γαγόντων λόγοις τῶν
γεννησαμένων διὰ τὸ
πολλοὺς εἶναι τοὺς κα-
τὰ φήμην τοῦ κάλλους
μνηστεύειν ἐθέλοντας,
ἄτοπον ἔλεγε καὶ παρά-
νομον εἶναι μὴ στέργειν
τὸν ἅπαξ ἐκ τοῦ πρὸς

αὐτῇ κυρωθέντα γάμον·
ἀλλὰ καὶ πρὸς ἑτέρων ἀ-
ναγκάζεται ἀποβλέπειν.
ἔμμονος οὗτος ἐν τῇ φύσει
τοῦ γάμου· ὥσπερ γὰρ μία γέ-
νεσις, καὶ γάμος εἷς. τὸν
δὲ συναρμοσθέντα κατὰ
τὴν τῶν γονέων κρίσιν,
μὴ τεθνάναι διισχυρίζε-
το. ἀλλὰ τὸν τῷ θεῷ ζῶντα
διὰ τὴν ἐλπίδα τῆς ἀνα-
στάσεως, ἀπόδημον εἶ-
ναι καὶ οὐ νεκρόν. ἄτο-
πον δὲ εἶναι τῷ ἐκδημοῦν-
τι νυμφίῳ μὴ φυλάσ-
σειν τὴν πίστιν. τοῖς τοιού-
τοις λόγοις ἀπωθουμέ-
νη τοὺς παραπείθειν ἐπι-
χειροῦντας, ἓν ἐδοκί-
μασεν ἐν ἑαυτῇ τῆς ἀγα-
θῆς φύσεως φυλακτήρι-
ον. τὸ μηδέποτε τῆς
ἰδίας μητρὸς μηδὲ ἐν ἀκαρεῖ
τοῦ χρόνου διαζευχθῆναι.
ὡς πολλάκις τὴν μητέρα πρὸς
αὐτὴν εἰπεῖν. ὅτι τὰ λοι-
πὰ τῶν τέκνων τεταγμέ-
νῳ τινὶ χρόνῳ ἐκυοφό-
ρησεν. ἐκείνην δὲ διὰ παν-
τὸς φέρειν, πάντοτε
τερόπων τῖνα τοῖς σπλά-
γχνοις ἑαυτῆς περιέχου-
σα. ἀλλ' οὐκ ἦν ἐπίπονος
οὐδὲ ἀκερδὴς τῇ μητρὶ
τῆς θυγατρὸς ἡ ζωὴ διὰ

γωγῇ ἀντὶ γὰρ πολλῶν αὐ-
τῇ θεραπαινίδων ἦν
ἡ παρὰ τῆς θυγατρὸς
θεραπεία. καί τις ἦν ἀντί-
δοσις τῆς ἀγαθῆς παρ' ἀμφο-
τέρων ἀλλήλαις ἀντι-
πληρουμένη. ἡ μὲν γὰρ τὴν
ψυχὴν τῆς νέας. ἡ δὲ
τὸ σῶμα τῆς μητρὸς ἐθερά-
πευεν. ἔν τε τοῖς ἄλλοις
πᾶσι τὴν ζητουμένην ὑπη-
ρεσίαν ἀποπληροῦσα·
καὶ ἐν τῷ ταῖς ἰδίαις χερσὶ
πολλάκις τῇ μητρὶ παρα-
σκευάζειν τὸν ἄρτον· ὅπερ
οὐ κατὰ τὸ προηγούμενον
αὐτῇ διεσπουδάσθη· ἀλλ'
ἐπειδὴ ταῖς μυστικαῖς ὑπη-
ρεσίαις τὰς χεῖρας ἑαυτῆς
ἐχρήσατο πρέπειν ἡγησα-
μένη τῷ ἐπιτηδεύματι
τοῦ βίου τὴν περὶ τοῦτο
σπουδήν, ἐκ τοῦ περιόντος
τῇ μητρὶ παρεχορήγει τὴν
ἐκ τῶν οἰκείων πόνων
τροφήν. καὶ οὐ τοῦτο
μόνον, ἀλλὰ καὶ πολλὴν
αὐτῇ συνδιοικονομουμένη
τὴν ἐπικειμένην φρον-
τίδα· τεσσάρων γὰρ υἱῶν
Ἦν μήτηρ. καὶ πέντε θυγα-
τέρων· καὶ τρισὶν ἄρχου-
σιν ὑποτελεῖ. διὰ τὸ ἐν
τοσούτοις ἔθνεσιν αὐτῆς
κατεσπάρθαι τὴν κτῆσιν

ποικίλως τοῖν ὠτοῖν τῆς
μερὶς διὰ τοῦ τομεριζομέ-
νης. ἤδη γὰρ ὁ πατὴρ ἐξε-
λελύθει τὸν βίον, ἐν
πᾶσι τούτοις κοινωνὸς
ἦν τῇ μητρὶ τῶν πόνων,
συνδιαιρουμένη τὰς
φροντίδας καὶ τὸ βαρὺ
τῶν ἀλγηδόνων ἐπι-
κουφίζουσα. καὶ ὁ μὲν μη-
τρὶ παιδαγωγία τῆς μητρὸς,
ἄμωμον διεφύλαττεν
ἑαυτῇ τὸν βίον. ἐν μετρί-
οις ὀφθαλμοῖς διὰ παν-
τὸς αὐ θεωρούμενόν τε καὶ
μαρτυρούμενον. ὁμοῦ
τε παρέσχε πρὸς ἴσον
σκοπὸν τὸν κατὰ φι-
λοσοφίαν λέγω. μεγά-
λην τῇ μητρὶ διὰ τοῦ βί-
ου ἑαυτῆς τὴν ὑφήγη-
σιν. κατ' ὀλίγον αὐτὴν
πρὸς τὴν ἄϋλον τε καὶ
τελειοτέραν ζωὴν ἐφελ-
κομένη. καὶ ἐπειδὴ
τὰ κατὰ τὰς ἀδελφὰς
πρὸς τὸ δοκοῦν ἑκάστῃ
μετ' εὐσχημοσύνης ἡ μήτηρ
ᾠκονομήσατο. ἐπάνει-
σιν ἐν τούτω τῶν παι-
δευτηρίων πολλῷ χρό-
νω προασκηθεὶς τοῖς
λόγοις ὁ πολὺς Βασίλει-
ος ὁ ἀδελφὸς τῆς προ-
ειρημένης. λαβοῦσα

Τοίνυν αὐτὸν ὑπερφυ-
ῶς ἐπηρμένον τῷ περὶ
τοὺς λόγους φρονήματι,
καὶ πάντα περιφρονοῦν-
τα τὰ ἀξιώματα. καὶ
ὑπὲρ τοὺς ἐν δυναστείαις λαμ-
προὺς ἐπηρμένον τῷ
ὄγκω, τοσούτω τάχει κα-
κεῖνον πρὸς τὸν τῆς φι-
λοσοφίας σκοπὸν ἐπεσπά-
σατο, ὥστε ἀποστάντα
τῆς κοσμικῆς περιφανεί-
ας καὶ ὑπεριδόντα τοῦ
διὰ τὸν λόγον θαυμάζε-
σθαι, πρὸς τὸν ἐργατι-
κὸν τοῦτον καὶ αὐτόχει-
ρα βίον αὐτομολῆσαι,
διὰ τῆς τελείας ἀκτημο-
σύνης, ἀνεμπόδιστον
αὐτῷ τὸν εἰς ἀρετὴν βίον
παρασκευάζοντα. ἀλλ'
ὁ μὲν ἐκείνου βίος καὶ
τὰ ἐφεξῆς ἐπιτηδεύ-
ματα, δι' ὧν ὀνομαστὸς
ἐν πάσῃ τῇ ὑφ' ἡλίου
γενόμενος ἀπέκρυψε
τῇ δόξῃ πάντας τοὺς
ἐν ἀρετῇ διαλάμψαντας,
μακροῦ ἂν εἴη συγγρα-
φῆς καὶ χρόνου πολλοῦ.
ἐμοὶ δὲ πρὸς τὸ προκεί-
μενον πάλιν ὁ λόγος
τετράφθω. ἐπειδὴ γὰρ
πᾶς ὁ σκοπὸς ὅλως δευτέρας ζω-
ῆς ὑπόθεσις ἤδη αὐτῆς

περικέκοπτο· πείθει τὴν μητέρα καταλιποῦσαν τὸν ἐν ἔθει βίον καὶ τὴν κομπωδεστέραν διαγωγὴν καὶ τὰς ἐκ τῶν ὑποχειρίων θεραπείας αἷς προσείθιστο κατὰ τὸν ἔμπροσθεν χρόνον, ὁμότιμον γενέσθαι τῷ φρονήματι· καὶ καταμῖξαι τὴν ἰδίαν ζωήν, τῇ μετὰ τῶν παρθένων διαγωγῇ· ὅσας εἶχε μεθ᾽ ἑαυτῆς ἐκ δουλίδων καὶ ὑποχειρίων ἀδελφὰς καὶ ὁμοτίμους ποιησαμένη. μᾶλλον δὲ μικρόν τι βούλομαι παρενθεῖναι τῷ διηγήματι· καὶ μὴ παραδραμεῖν ἀνιστόρητον πρᾶγμα τοιοῦτον, δι᾽ οὗ μᾶλλον τὸ ὑψηλὸν τῆς παρθένου καταμηνύεται. ἦν τῶν

Τεσσάρων ἀδελφῶν, ὁ δεύτερος μετὰ τὸν μέγαν βασίλειον, ναυκράτιος ὄνομα· φύσεως δ᾽ εὐκληρίᾳ καὶ σώματος· ἐν κάλλει καὶ ῥώμῃ καὶ τάχει καὶ τῇ πρὸς πάντα ἐπιτηδειότητι, διαφέρων τῶν ἄλλων· προελθὼν εἰς δεύτερον ἔτος καὶ εἰκοστόν· καὶ ἀπόδειξιν τῶν οἰκείων πόνων ἐπὶ δημοσίας ἀκοῆς τὰ ἀποδείξεις ὥστε ἅπαν ἐπ᾽ αὐτῷ σεισθῆναι τὸ θέατρον τῶν ἀκουόντων, θείᾳ τινὶ προνοίᾳ τῶν ἐν χερσὶν ἁπάντων ὑπεριδών, πρὸς τὸν μονήρη καὶ ἀκτήμονα βίον ἀπῆλθεν, ἐν μεγάλῃ τινὶ τῆς διανοίας ὁρμῇ· οὐδὲν ἐπαγόμενος μεθ᾽ ἑαυτοῦ, πλὴν ἑαυτόν· εἵπετο δέ τις αὐτῷ καὶ τῶν οἰκετῶν Χρυσάφιος τοὔνομα· τό τε πρὸς αὐτὸν ἔχειν ἐκεῖνον ἐπιτηδείως, καὶ τῷ τὴν αὐτὴν προαίρεσιν περὶ τὸν βίον ἐνστήσασθαι. διῆγε τοίνυν καθ᾽ ἑαυτόν· ἐσχατιάν τινα καταλαβὼν πρὸς τῷ Ἴριδι· ποταμὸς δὲ ὁ Ἶρις·

Ἐστὶ μέσον διαρρέων τὸν πόντον· ὃς ἀπ᾽ αὐτῆς τῆς Ἀρμενίας τὰς ἀρχὰς ἔχων, διὰ τῶν ἡμετέρων τόπων ἐπὶ τὸν Εὔξεινον πόντον τὸ ῥεῖθρον ἐκδίδωσι· περὶ τοῦτον εὑρών τινα τόπον ὁ νεανίας ὕλῃ βαθείᾳ κομῶντα· καὶ λόφον τινὰ τῆς ὑπερτεταμένης τοῦ ὄρους ἐσχατιᾶς ἐγκρυμμένον, ἐν αὐτῷ διῆγε τῶν ἀστι

κῶν θορύβων καὶ τῶν
ἀποστασίας τε καὶ τῶν
ἐν δικαστηρίοις ῥητορικῶν
ἀσχολημάτων, πόρρω
γενόμενος. καὶ πάντων
τῶν κατὰ τὸν βίον πολυ-
κχούντων τὴν ἀνθρωπίνην ζω-
ὴν ἑαυτὸν ἐλευθερώσας,
πρεσβύτας τιμᾷς καὶ
ἀρρωστίᾳ συζῶντας, αὐτοὺς
ἰδίαις χερσὶν ἐθεράπευε.
πρέπειν δοκιμάσας
τῷ ἰδίῳ βίῳ τὴν τοιαύ-
την ἀσχολίαν διαφερόν-
τίδος ἔχειν. θηράζων
τοίνυν διὰ τὸ πρὸς παν-
επιδος θηρατικὸς ἐπι-
μοίας ἐπιτηδείως ἔχειν,
ἐπορίζε διὰ τῆς θήρας
τοῖς γέρουσι τὴν τροφήν,
καὶ τὴν νεότητα τοῖς οὐ-
τοις ἅμα κατεδάμα-
ζε πόνοις. ἀλλὰ καὶ τοῖς
μρώοις θελήμασιν ἐπι-
ποτέτι πρὸς αὐτῆς περι-
τχθείη, προθύμως ὑπη-
ρετῶν, δι' ἀμφοτέρων κα-
τώρθου τὸν βίον. τοῖς
τε πόνοις κατακρατῶν
τῆς νεότητος. τῇ τε
περὶ τὴν μητέρα σπουδῇ.
διὰ τῶν θείων ἐντολῶν
πρὸς θεὸν ἀνωδούμενος.
περὶ τούτων διήγαγεν ἔτος
τοῦτον τὸν τρόπον φι-
λοσοφῶν. καὶ μακαριστὴν
ἕλκων ζωήν. οἷς τε παρεῖ-
χε πᾶσαν τὴν δύναμιν
ἑαυτοῦ τῷ θελήματι
τῆς γεννησαμένης. ἐπεὶ τὸ
βραχύ τι καὶ τραγικὸν πά-
θος ἐξ ἐπιβουλῆς οἶμαι
τοῦ ἀντικειμένου τῇ μετ-
σιωπῇ μέχθη. ὃ πάντη τῷ
γένει, πρὸς συμφορὰν
τε καὶ πένθος ἐπήρκεσεν.
ἀφνιδίως γὰρ ἐκ τῆς
ζωῆς ἀναρπάζεται. οὐ
νοσήματος προσελκύσαν-
ναι τὸ πάθος προσκα-
σαντος. οὐ κἀλλου τινὸς
τοιούτου τὸν σωπήθη
καὶ γνώριμον ἐπάγοντος
τὸν μέσω θάνατον. ἀλλ' ἐπὶ
θύραν ὁρμήσας δι' ἧς
παρεῖχε τοῖς γηροκομου-
μένοις τὰ ἐπιτήδεια,
μικρὸς τῷ οἴκῳ αὐτοῦ
ἐπανάγεται. αὐτός
τε ἐκεῖνος, καὶ ὁ κοινὸς
αὐτῷ τοῦ βίου χερσόφι-
ος. πόρρω δὲ ἦν τῶν
γινομένων ἡ μήτηρ, τῶν
ὢν ἡ μήτρων ὁ δ' ἀδελφι-
στὸς τῆς συμφορᾶς
καὶ τῆς ἀδελφικῆς πρὸς αὐ-
τὴν μηνύων τὸ πάθος.
ἡ δέ, τελεία μέν, τοῖς
κατορθώμασιν οὖσαν ἤδη.
πλὴν ἐκράτει κἀκείνης

κατὰ τὸ ἴσον ἡ φύσις. ὁ
κλασθεῖσα περὶ τὴν ψυχὴν
ἄπνοός τε καὶ ἄφωνος
παραχρῆμα ἐγένετο· τοῦ
λογισμοῦ τῷ πάθει παρα-
χωρήσαντος. καὶ ἔκειτο
ὁμοῦ τῇ προσβολῇ τῆς
πονηρᾶς ἀκοῆς, καθά-
περ τις ἀθλητὴς γενναῖ-
ος ἀπροσδοκήτως κα-
τασεισθεῖσα πληγῇ. ἐν-
τοῦθεν ἐφάνη τῆς
μεγάλης Μακρίνης ἡ
ἀρετή. ὅπως τῷ πάθει
τὸν λογισμὸν ἀντιστήσασα,
ἑαυτήν τε ἄπτωτον διε-
φύλαξε, καὶ τῆς μητρὸς
ἀσθενείας ἔρεισμα γε-
νομένη, πάλιν ἐκ τοῦ
βυθοῦ τῆς λύπης αὐ-
τὴν ἀνεστήσατο. τῷ
καθ' ἑαυτὴν στερρῷ τε
καὶ ἀνενδότῳ καὶ τὴν
τῆς μητρὸς ψυχὴν πρὸς ἀν-
δρείαν παιδοτριβήσα-
σα. οὐκοῦν οὐ παρετράπη
πρὸς τὸ πάθος ἡ μήτηρ· οὐ-
δὲ ἔπαθέ τι ἀγεννὲς
τε καὶ γυναικεῖον, ὥς
τε βοῆσαι πρὸς τὸ κα-
κόν, ἢ περιρρήξασθαι
τὸ ἱμάτιον· ἢ ἐπικω-
κῦσαι τῷ πάθει. ἢ ταῖς
γοεραῖς μελῳδίαις ἀ-
νακινῆσαι τοὺς θρήνους·

ἀλλ' ἡσυχῇ διεκαρτέρει,
τὰς τῆς φύσεως προσ-
βολὰς διωθουμένη· λο-
γισμοῖς τε τοῖς ἰδίοις,
καὶ τοῖς παρὰ τῆς θυγα-
τρὸς αὐτῇ πρὸς τὴν τοῦ
κακοῦ θεραπείαν προσ-
αγομένοις. τότε γὰρ
δὴ μάλιστα ἡ ὑψηλή τε
καὶ ἐπηρμένη τῆς
παρθένου ψυχὴ διε-
φάνη. ὅτι καὶ ἐν ἐκεί-
νῃ μὲν ἡ φύσις τὸ ἴδι-
ον ἔπασχεν. ἀδελφὸς
γὰρ ἦν. καὶ ἀδελφῶν ὁ
κεχαρισμένος. ὁ τῷ τοι-
ούτῳ τρόπῳ, τῷ θανά-
τῳ ἀναρπασθείς. ὅμως
ὑψηλοτέρα γενομέ-
νη τῆς φύσεως, συνε-
πῆρε τοῖς ἰδίοις λογι-
σμοῖς τὴν μητέρα, καὶ ὑπερά-
νω τοῦ πάθους ἔστησε·
τῷ καθ' ἑαυτὴν ὑποδεί-
γματι, πρὸς ὑπομονήν
τε καὶ ἀνδρείαν παιδα-
γωγήσασα. ἀλλ' ὡς δὲ καὶ
ὁ βίος αὐτῆς ἀεὶ δι' ἀ-
ρετῆς ὑψούμενος,
οὐ παρεῖχε τῇ μητρὶ καιρὸν
ἐπὶ τῷ λείποντι σκυ-
θρωπάζειν μᾶλλον ἢ τῷ
ὁρωμένῳ ἀγαθῷ ἐπα-
γάλλεσθαι. ἐπεὶ οὖν
ἐπαύσατο τῇ μητρὶ ἡ τῶν

τῆς παιδοτροφίας φροντίς· καὶ ἡ τῆς παιδεύσεως τε καὶ κατασκευάσεως τῶν παίδων μελήματα· καὶ αἱ πλείους τῆς ὑλωδεστέρας ζωῆς ἀφορμαὶ εἰς τὰ τέκνα κατεμερίσθησαν, τότε καθὼς προείρηται, γίνεται σύμβουλος τῇ μητρὶ ἡ τῆς παρθένου ζωή, πρὸς τὴν ἐμφιλόσοφον ταύτην καὶ ἄϋλον τοῦ βίου διαγωγήν. καὶ ἀποστήσασα τῶν μὲν συνηθείᾳ πάντων, πρὸς τὸ ἴδιον τῆς ταπεινοφροσύνης μέτρον κατήγαγεν· ὁμότιμον αὐτὴν γενέσθαι τῷ πληρώματι τῶν παρθένων παρασκευάσασα· ὡς ἐκ τραπέζης μιᾶς καὶ κοίτης καὶ πάντων τῶν πρὸς τὴν ζωὴν κατὰ τὸ ἴσον συμμετέχειν αὐταῖς πάσης τῆς κατὰ τὴν ἀξίαν διαφορᾶς, ὑφαιρεθείσης αὐτῶν τῆς ζωῆς. καὶ τοιαύτη τις ἦν ἡ τοῦ βίου τάξις. καὶ τοσοῦτον τὸ ὕψος τῆς φιλοσοφίας ἡ σεμνὴ τῆς ζωῆς πολιτεία ἐν τῇ καθημέραν τε καὶ νύκτα διαγωγῇ, ὥσ-

τε ὑπερβαίνειν τὴν ἐκ τῶν λόγων ὑπογραφήν. καθάπερ γὰρ αἱ διὰ τοῦ θανάτου τῶν σωμάτων ἐκλυθεῖσαι ψυχαὶ καὶ τῶν κατὰ τὸν βίον τοῦτον μεριμνῶν συνεκλύονται, οὕτω κεχώριστο αὐτῶν ἡ ζωὴ καὶ ἀπῴκιστο πάσης βιοτικῆς ματαιότητος, καὶ πρὸς μίμησιν τῆς τῶν ἀγγέλων διαγωγῆς ἐρυθμίζετο. ἐν οἷς γὰρ οὐ θυμός, οὐ φθόνος· οὐ μῖσος· οὐχ ὑπερηφανία. οὐκ ἄλλο τι τῶν τοιούτων ἐνεωρᾶτο, ἥ τε τῶν ματαίων ἐπιθυμία τιμῆς τε καὶ δόξης καὶ τύφου καὶ ὑπερηφανείας· καὶ πάντων τῶν τοιούτων ἐκβέβλητο· τρυφὴ δὲ ἦν ἡ ἐγκράτεια· καὶ δόξα, τὸ μὴ γινώσκεσθαι· ὁ πλοῦτος δὲ ἡ ἀκτημοσύνη· καὶ τὸ πᾶσαν τὴν ὑλικὴν περιουσίαν οἷόν τινα κόνιν τῶν σωμάτων ἀποτινάξασθαι· ἔργον δὲ τῶν κατὰ τὴν ζωὴν ταύτην σπουδαζομένων οὐδέν· ὅτι μὴ πάρεργον. μόνη δὲ τῶν θείων μελέτη·

καὶ τὸ τῆς προσευχῆς ἀδιάλειπτον. καὶ ἡ ἀδιάπαυστος ὑμνῳδία, κατὰ τὸ ἴσον παντὶ συμπαρατεινομένη τῷ χρόνῳ διά τε νυκτὸς καὶ ἡμέρας παντός, ὥστε αὐταῖς καὶ ἔργον εἶναι τοῦτο, καὶ ἔργου ἀνάπαυσιν.

Τὴν τοίνυν τοιαύτην διαγωγήν, τίς ἂν ὑπὸ τὴν ἀγάγοι λόγον ἀνθρώπινον, παρ' οἷς μεθόριος ἦν ἡ ζωὴ τῆς τε ἀνθρωπίνης καὶ ἀσωμάτου φύσεως. τὸ μὲν γὰρ ἐλευθερωθῆναι τῶν ἀνθρωπίνων παθημάτων τὴν φύσιν, κρεῖττον ἢ κατὰ ἄνθρωπον. τὸ δὲ ἐν σώματι φαίνεσθαι καὶ σχήματι περιειλῆφθαι καὶ τοῖς αἰσθητικοῖς ὀργάνοις συζῆν, ἐν τούτῳ τῆς ἀγγελικῆς τε καὶ ἀσωμάτου φύσεως, τὸ ἔλαττον εἶχε. τάχα δὲ ἄν τις τολμήσας εἴποι, μηδὲ κατὰ τὸ δεῖ ὑπὲρ ἀντὴν παραλλαγὴν εἶναι, ὅτι σαρκὶ συζῶντες, καθ' ὁμοιότητα τῶν ἀσωμάτων δυνάμεων. οὐ κατεβαροῦντο τῷ ἐφολκίῳ τοῦ σώματος. ἀλλ' ἀναφερής τε καὶ μετέωρος ἦν αὐτῶν ἡ ζωή. ταῖς οὐρανίαις συμμετεωροποροῦσα δυνάμεσι.

Χρόνος ἦν Τῆς τοιαύτης διαγωγῆς οὐκ ὀλίγος. καὶ συνηύξετο τῷ χρόνῳ τὰ κατορθώματα. ἀεὶ πρὸς τὸ καθαρώτερον ταῖς τῶν ἐφευρισκομένων ἀγαθῶν προσθήκαις, τῆς φιλοσοφίας ἐπιδιδούσης. ἦν δὲ αὐτῇ ὁ μάλιστα πρὸς τὸν μέγαν τοῦτον τοῦ βίου σκοπὸν συνεργῶν, ἀδελφὸς Πέτρος ὄνομα αὐτῷ. ἐφ' ᾧ ἔληξαν τῆς μητρὸς αἱ ὠδῖνες. ἔσχατος γὰρ ἦν οὗτος τῶν γονέων βλαστός. ὁμοῦ τε υἱὸς καὶ ὀρφανὸς ὀνομασθείς. ἅμα γὰρ τῷ παρελθεῖν τοῦτον εἰς φῶς, καταλείπει ὁ πατὴρ τὸν βίον. ἀλλ' ἡ πρεσβυτάτη

Τῶν ἀδελφῶν περὶ ἧς ὁ λόγος. μικρὰ τῆς θηλῆς αὐτὸν παραλαβοῦσα μετὰ τὸν τοκετὸν, εὐθὺς ἀποσπασθέντα τῆς τιθηνουμένης, δι' ἑαυτῆς ἀνεθρέψατο. πρός τε καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν ὑψηλοτέραν ἤγαγε τὸ παίδευσιν. τοῖς ἱεροῖς τῶν μαθημάτων ἐκ νηπίων αὐτὸν ἐνασκήσασα. ὡς μὴ

σπουδάσαι τῇ ψυχῇ σχολὴν
πρός τι τῶν ματαίων
ἐπιπληχθῆναι· ἀλλὰ πάν-
τα γενομένη τῷ νέῳ· πατὴρ·
διδάσκαλος· παιδαγω-
γός· μήτηρ· ἀγαθοῦ παν-
τὸς σύμβουλος· τοιοῦ-
τον αὐτὸν ἀπειργάσατο
ὥσπερ ἐξελθεῖν τὴν
ἡλικίαν τῶν παίδων· ἔτι
ἐν μειρακίῳ τῇ ἁπαλό-
τητι τῆς ὥρας ἀνθοῦν-
τα, πρὸς τὸ ὑψηλὸν
τῆς φιλοσοφίας σπεύ-
δων ἐπαρθῆναι· καὶ τῇ
φύσεως εὐκληρίᾳ
περὶ πᾶσαν τέχνης
ἰδέαν τῆς διὰ χειρὸς ὑφη-
γουμένης, ἐπιτηδεί-
ως εἶχεν ὡς μηδενὸς
καθηγουμένου, διὰ πά-
σης ἀκριβείας ἑκάστου
τὴν ἐπιστήμην κατορ-
θωκέναι, ὧν χρόνῳ καὶ
πόνῳ τοῖς πολλοῖς ἡ
μάθησις γίνεται, οὗτος
τοίνυν τῆς περὶ τὸ ἔ-
ξωθεν ἀσχολίας τῶν
λόγων ὑπεριδὼν ἱκανὴν
δὲ διδάσκαλον παντὸς
ἀγαθοῦ μαθήματος τὴν
φύσιν ἔχων· ἀεί τε πρὸς
τὴν ἀδελφὴν βλέπων.
καὶ σκοπὸν ἀγαθοῦ παν-
τὸς ἐκείνην ποιούμενος,

εἰς τοσοῦτον ἐπέδωκεν
ἀρετῆς, ὡς μηδὲν ἧττ-
ον τοῦ μεγάλου βασι-
λείου δοκεῖν ἔχειν, ὑπ-
τοῖς κατ' ἀρετὴν προτερή-
μασιν· ἐν δὲ τῷ μετὰ
ταῦτα βίῳ, τότε δὴ
πάντων ἦν τῇ ἀδελ-
φῇ καὶ τῇ μητρὶ συνεργῶν
αὐταῖς πρὸς τὴν ἀγγελικὴν
ἐκείνην ζωήν· ὅς ποτε
καὶ σιτοδείας χαλεπῆς
γεγενημένης· καὶ πολ-
λῶν πανταχόθεν κατὰ
φήμην τῆς εὐποιίας πρὸς
τὴν ἐσχατιὰν ἐν ᾗ κατῴ-
κουν ἐπιρρεόντων· το-
σοῦτον δὲ ἐπινοῶν τὰς
τροφὰς ἐπλεόνασεν,
ὡς τῷ πλήθει τῶν ἐπιφοι-
τώντων, πολὺ μεῖναι τὸ
ὁρώμενον δοκεῖν ὑπὸ τοῦ-
του εἰς γῆρας λιπαρὸν
προελθοῦσα ἡ μήτηρ, πρὸς
τὸν θεὸν μετανίσταται· ὑπὸ
ταῖς ἀμφοτέρων τῶν
τέκνων χερσί, τὸν βί-
ον ἑαυτῆς ἀναπαύσασα.
Ἄξιον τὴν τῆς εὐλο-
γίας ἱστορῆσαι φωνήν·
ἣν ἐπὶ τῶν τέκνων ἐχρή-
σατο· τῶν τε μὴ παρόν-
των, ἑκατέρου κατὰ τὸ
προσφορον ἐπιμνησθεῖ-
σα, ὡς μηδὲ ἕνα γενέ-

σθαι τῆς ἀλογίας ἀπὸ
κλήρου· καὶ διαφερόν
τως τοὺς προϊόντας αὐτῇ
τῷ θεῷ προσαγομένη,
διὰ προσευχῆς. παρα
Καθημένων γὰρ αὐτῇ κα
τὰ τὸ πλάγιον ἐφ' ἑκά
τερα τῆς κλίνης τῶν
δύο τούτων, ἑκατέρω
θεν εἰς ἐφαπτομένη τῶν
τέκνων, ταῦτα πρὸς
τὸν θεὸν ἐπεβόησε τελευ
ταίαις φωναῖς· σοί κε
καὶ ἀπάρχομαι καὶ ἀπο
δεκατῶ τὸν καρπὸν τῶν
ὠδίνων· ἀπαρχή μοι,
ἡ πρωτότοκος αὕτη.
καὶ ἐπιδέκατος οὗτος.
ἡ τελευταία ὠδίς.
σοὶ δὲ ἀφιέρωται παρὰ
τοῦ νόμου ἑκάτερα.
καὶ σὰ εἶναι ἀναθήματα.
οὐκοῦν ἔλθοι ὁ ἁγιασμὸς
ἐπὶ τὴν ἀρχήν μου ταύτην
καὶ ἐπὶ τὸ ἐπιδέκατον
τοῦτο. δείξασα ταῖς ἐπι
δεικτικαῖς φωναῖς, τὴν
θυγατέρα καὶ τὸν παῖδα.
ἡ μὲν, οὖν τοῦ εὐλογεῖν
παυσαμένη, καὶ τοῦ ζῆν
ἐπαύσατο. τοῖς παισὶν
ἐπισκήψασα, τὸ τῇ
πατρῴᾳ σορῷ, καὶ τὸ ἐκεί
νης ἀποτεθεῖσθαι σῶμα.
Οἱ δὲ, πληρώσαντες τὸ

διατεταγμένον, ὡς φι
λότερον εἶχον τὸ τῆς φι
λοσοφίας· ἀεὶ πρὸς
τὸν ἴδιον διαμιλλώμε
νοι βίον· καὶ τὰ φθάσαν
τα τῶν κατορθωμάτων,
ὑπὸ τοῖς ἐφεξῆς ἀποκρύ
πτοντες. ἐν τούτῳ ὁ π
Λὺς ἐν ἁγίοις βασίλειος,
τῆς μεγάλης καισαρεί
ων ἐκκλησίας, ἀνεδεί
χθη πρόεδρος. ὃς
ἐπὶ τὸν κλῆρον τῆς ἐν
τῷ πρεσβυτερίῳ ἱε
ρωσύνης, τὸν ἀδελ
φὸν ἄγει· ταῖς μυστι
καῖς αὐτοῦ ἱερουργί
αις ἀφιερώσας. καὶ
ἐν τούτῳ πάλιν αὐτῷ
ἐπὶ τὸ σεμνότερόν τε
καὶ ἁγιώτερον προῄει
ὁ βίος. τῇ ἱερωσύνῃ
τῆς φιλοσοφίας ἐπαυ
ξωθείσης. ὀκτὼ δὲ
μετὰ τοῦτο διαγενομέ
νων ἐτῶν, τῷ ἐννάτῳ
ἐνιαυτῷ. ὁ κατὰ πᾶ
σαν ὀνομαστὸς τὴν οἰ
κουμένην βασίλειος,
ἐξ ἀνθρώπων πρὸς τὸν θεὸν με
τοικίζεται. κοινὴ πέν
θους ἀφορμὴ τῇ πα
τρίδι καὶ τῇ οἰκουμένῃ
γενόμενος. ἡ δὲ, πόρ
ρωθεν ἐκ φήμης ἀκούσα

σα τὴν συμφορὰν, ἔσπα
σε μὲν τὴν ψυχὴν ἐπιτο
σαύτη ζημία. πῶς γὰρ
οὐκ ἔμελλεν ἅπτεσθαι
κἀκείνης τὸ πάθος· οὗ
καὶ οἱ ἐχθροὶ τῆς ἀλη
θείας ἐπάθοντο· κα
θάπερ δὲ τὴν τοῦ χρυσοῦ
φασὶ δοκιμασίαν ἐν
διαφόροις γίνεσθαι χω
νευτηρίοις· ὡσεί τις τὴν
περιττὴν διαφύγοι χω
νείαν, ἐν τῇ δευτέρᾳ δια
κειθῆναι, καὶ πάλιν ἐν
τῇ τελευταίᾳ πάντα
τὸν ἰὸν καὶ μεμιγμένον ῥύ
πον τῆς ὕλης ἀποκα
θαίρεσθαι. ἡ δὲ ἀκρι
βεστέραν εἶναι βάσανον
τοῦ δοκίμου χρυσοῦ, ἢ
διαπαντὸς ἐξελθὼν χω
νείας, μηδένα ῥύπον
ἀποποιήσει, τοιοῦτον
τι καὶ ὑπομείνης σοῦ
γέγονε. ταῖς διαφόροις
τῶν λυπηρῶν περιβο
λαῖς, τῆς ὑψηλῆς
διανοίας βασανισθεί
σης, πάντα τὰ ὄθεν ἀνα
σεισθῆναι τὸ τῆς ψυχῆς
ἀνεκδιήλατόν τε καὶ
ἀνεπανόρθωτον. περὶ
τούτων μὲν ἐν τῇ τοῦ ἀδελ
φοῦ τοῦ ἄλλου μετὰ σοῦ
μετὰ δὲ ταῦτα, ἐν τῷ χω

ρισμῷ τῆς ἡμετέρας. ἐκ τού
δε, ὅτε τὸ κοινὸν τῆς
γενεᾶς καλὸν βασίλει
ος, τῆς ἀξίνης ζωῆς
ἐχωρίζετο. ἔμεινε
Τοίνυν καθάπερ τὶς ἀθλη
τὴς ἀκαταγώνιστος· οὐ
δαμοῦ τῇ συμβουλῇ τῶν
ἀλγεινῶν ἐπὶ πολλὰ σα
σα. ἵνα τοίνυν μετὰ τὸ
πάθος τοῦτο μικρὸν. κἂν
μικρὸν ὑπὲρ τοῦτον
καὶ σιωπῶ ὁδὸς ὑπεισιο
πασαν καὶ τὴν ἀντίο
χου πάλιν ἠθροίζετο·
ἧς καὶ ἡμεῖς μετέχο
μεν. καὶ ἐπεὶ πάλιν περὶ
τὴν ἑαυτοῦ ἐκκλησίαν
ἀπελύθη μὲν περιέντος
ἐν ἰσὸν τὸν περιελθεῖν, ἐν
θυμούμενοι τῷ γρη
γορείῳ ἤμεναι πρὸς αὐ
τὴν διαβῆναι. πολὺς
γὰρ ἦν ὁ διάμεσον χρό
νος. ἐν ᾧ ταῖς ἐπισκέ
ψεις αἱ τῶν πειρασμῶν
περιστάσεις ἐκάλυπτον
αἱ ὑπομένον πάντα χροῦ.
τῆς πείρας ὑπὸ τῶν
τῆς αἱρέσεως ὑπηρέ
των τῶν ἐξελαυνόμε
νος. καὶ ἀριθμοῦμαι
τὸν διάμεσον χρόνον·
ἐν ᾧ τὴν κατὰ τὸν ὀφθαλμὸν
σου τυχίαν οἱ πειρασμοί

στι ἐκωλύοντο, οὐκ ὀλίγον
φαίνεται τὸ διάστημα
ὀκτὼ μικροῦ δεῖν παρα-
μετρούμενον ἔτεσιν. ἐπεὶ
Δὴ τοίνυν τὸ πολὺ τῆς ὁ-
δοῦ διανύσας μιᾶς ἡ-
μέρας δ' ἀπεῖχον ὁδόν,
ὄψις τις ἡμῖν ἐξ ἐναντί-
ας φανεῖσα, φοβερὰς
ἐποίει τὰς ἐλπίδας τοῦ
μέλλοντος. ἐδόκουν
γὰρ λείψανα μαρτύρων
διὰ χειρὸς φέρειν. εἶ-
ναι δὲ ταῦτα τῶν ἁγίων,
οἷα ἐκ καθαροῦ γίνεται
κατόπτρου, ὅταν πρὸς
τὸν ἥλιον τεθῇ ἀντιπρό-
σωπον. ὥστε μοι τὰς
ὄψεις πρὸς τὴν μαρμα-
ρυγὴν τῆς λαμπηδόνος
ἀμβλυώττεσθαι. καὶ τῆς
μὲν νυκτὸς ἐκείνης τρεῖς
γενομένης τῆς τοιαύ-
της ὄψεως, συμβάλ-
λειν μὲν οὐκ εἶχον καθα-
ρῶς τοῦ ἐνυπνίου τὸ
αἴνιγμα. λύπην δέ τι-
να τῇ ψυχῇ προεώρων.
Καὶ ἐπετήρουν τὴν ἔκβα-
σιν κρῖναι τὴν φαντασί-
αν. καὶ δὴ γενόμενος
πλησίον τῆς ἐσχατιᾶς
ἐν ᾗ διῆγεν τὴν ἀγγελικήν
τε καὶ ἐπουράνιον κατορθοῦ-
σα ζωήν, ἠρώτων τῶν

ἐπιτηδείων τινὰ περὶ
τοῦ ἀδελφοῦ πρότερον
εἰ περιὼν εἴη. φήσαντος
δὲ πρὸς ἡμᾶς αὐτὸν ἐξορ-
μηκέναι καὶ τετάρτην
ἡμέραν ἄγειν, συνεὶς
ὅπερ ἦν. ὅτι δι' ἑτέρας
ὁδοῦ γέγονεν αὐτῷ πρὸς
ἡμᾶς ἡ ὁρμή, τότε καὶ
περὶ τῆς μεγάλης ἐπυ-
θανόμην. τοῦ δὲ φήσαν-
τος ἐν ἀρρωστίᾳ γεγενῆ-
σθαι τινί, σπουδαιότε-
ρον εἰχόμην ἐν ἐπείξει
τὸ λειπόμενον τῆς ὁ-
δοῦ διανύων. καὶ γάρ με
λύπη τις καὶ φόβος
μὴν ὑπὸ τῆς τοῦ μέλλοντος
ὑποδειγμάτων, ἐδιετάρα-
ττεν. ὡς δὲ κατ' αὐτὸν
ἐγενόμην τὸν τόπον. καὶ
προκατήγγειλε τῇ ἀδελ-
φότητι τὴν παρουσίαν
ἡμῶν ἡ φήμη. τό τε σύνταγμα
τῶν ἀνδρῶν ἅπαν,
ἐκ τοῦ ἀνδρῶνος πρὸς
ἡμᾶς προεχέθη. συνή-
θης γὰρ αὐτοῖς, τιμᾶν τῇ
ὑπαντήσει τοὺς κατα-
θυμίους. ὁ δὲ ἐν γυ-
Ναιξὶ τῆς παρθενίας χορὸς,
ἐν κόσμῳ κατὰ τὴν ἐκ-
κλησίαν τὴν εἴσοδον
ἡμῶν ἀνέμενεν. ἐπεὶ δὲ
τέλος εἶχεν ἡ εὐχή τε καὶ

ἡ εὐλογία· καὶ αἱ μὲν,
μετὰ τὸ ὑποσχεῖν εὐλο
γίαν τὴν κεφαλὴν εὐσχη
μόνως ἀναπαύσονται πρὸς
ἑαυτὰς ἀνεχώρουν· ὑπε
Λ λείπετο δὲ πρὸς ἡμᾶς
οὐδεμία, εἰ καὶ ὅσας ὅτι
ἦν μὴ ἐμὲ ἐκείνας εἶναι
τὴν καθηγουμένην, προ
ηγησαμένου τινὸς ἐπὶ
τὸν οἶκον ἐμοῦ ~~ἦν~~ ἦν ἡ
μεγάλη· καὶ τὴν θύ
ραν διὰ παντὸς σὺν πρὸς
ἐν τοῖς τῆς ἱερᾶς ἐκεί
νης ἐγενόμην μόνης.
ἡ δὲ, σφοδρῶς ἤδη τῇ
ἀρρωστίᾳ κατείχετο· ἀ
νεπαύετο δὲ, οὐκ ἐπὶ
κλίνης τινὸς ἢ στρωμνῆς·
ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἐδάφους σα
νίδος ὑποτεταμένης
τῷ σάκκῳ· καὶ τὴν κεφα
λὴν ἑτέρας σανίδος πά
λιν ὑπερειδούσης.
ἧς ἡ ἐργασία, τοιαύτη
τις ἦν. ὡς ἂν τι πρὸς
κεφαλαίου τῇ κεφαλῇ
γίνεσθαι· ἐν λοξῷ τῷ σχή
ματι τοὺς τένοντας ὑπο
βαίνουσα· καὶ καταθυ
μίως ἀνέχουσα ἐφ' ἑαυ
τῆς τὸν αὐχένα. ἐπεὶ
οὖν ἐπιδὲ ἐν δρίῳ τῶν θυ
ρῶν με γενομένην, ὁρῶ
σασα ἑαυτὴν ἐπαρκοῦσαν

προσδραμεῖν οὐχ οἵα τε
ἦν ἤδη τῷ πυρετῷ τῆς
ἰσχύος ὑπολυθείσης· προ
ξασα δὲ ἐπὶ τοῦ ἐδά
φους τὰς χεῖρας. καὶ ἐμ
φόβου ὅσον οἷά τε ἦν, ἔξω
ἑαυτὴν τοῦ χαμαινίου
προτείνασα, τὴν τῆς
ὑπαντήσεως ἐπλήρου
τιμήν. κἀγὼ προσδρα
μὼν καὶ ταῖς χερσὶν ὑπο
λαβών. χαμαὶ τὸ πρόσω
πον κεκλιμένον, ἀνορ
θώσατε αὐτὴν πάλιν·
καὶ ἀπέδωκα τῷ συνήθει
τῆς κατακλίσεως σχήμα
τι· ἡ δὲ προτείνασα τὴν
Θ ὦ τὴν χεῖρα, καὶ ταύτην
ἐπληρώσασα μοι φησί· τί
χάριν ὁ θεός· καὶ οὐκ ἐστέ
ρησάς με τῆς ἐπιθυμί
ας μου. ὅτι ἐκίνησας
τὸν σὸν οἰκέτην, εἰς ἐπί
σκεψιν τῆς παιδίσκης
σου· καὶ ὡς ἂν μὴ δεῖ με
αν ἐπαλγοίη τῇ ἐμῇ
ψυχῇ δυσθυμίαν, τὸν
γενναῖον κατεπράϋνε·
καὶ τὴν συνοχὴν τοῦ ἄσθμα
τος, κρύπτειν πῶς ἐ
βιάζετο· διὰ πάντων τε
πρὸς τὸ ἀθυμότερον
μεθηρμόζετο· τῶν κα
ταθυμίων λόγων αὐτῇ
μεταφέρουσα, καὶ ἡ μὲν

ἀφορμὰς διδοῦν ἠρασ-
τὰ παρασκευάζουσα. ἕτερον

Δι περὶ τοῦ μεγάλου Βα-
σιλείου μνήμης τῇ ἀ-
κολουθίᾳ τοῦ λόγου πα-
ρεμπεσούσης, ἐμοὶ μὲν
ἐπὶ χαλεπὴν ψυχὴν καὶ
σωματικῶς περιέπεσε κατηφεί-
α τὸ πρόσωπον. καὶ ἐξε-
χεῖτο τῶν βλεφάρων τὰ
δάκρυα. ἡ δέ, τοσοῦ-
τον ἀπέσχε τῶν μετέ-
ρων σῶ τὸ πεινωθῆναι,
πάθει, ὥστε ἀφορ-
μήν, ποιησαμένη τῶν
ὑψηλοτέρας φιλο-
σοφίας τὴν περὶ τοῦ ἀ-
γίου μνήμην, τοιούτοις
διεξῆλθε λόγοις. φυ-
σιολογοῦσα τὸ ἀνθρώπινον·
καὶ τὴν θείαν οἰκονομί-
αν τὴν διὰ τῶν σκυθρω-
πῶν κεκρυμμένην, τῷ
λόγῳ διαμακαλύπτου-
σα. τά τε περὶ τῆς μελ-
λούσης ζωῆς καθάπερ
κινουμένη τῷ ἁγίῳ
πνεύματι διεξιοῦσα. ὥστε
μου τὴν ψυχὴν ἔξω μι-
κροῦ δεῖν τῆς ἀνθρωπίνης φύ-
σεως εἶναι δοκεῖν, συ-
μπαρθεῖσαν τοῖς λεγο-
μένοις. καὶ ἐν τοῖς τῶν
ὀπτιῶν ἀδύτων τὴν χει-
ραγωγίαν καθισταμένην. ἕτ

ὥσπερ ἐπὶ τῆς τοῦ Ἰὼβ
ἱστορίας ἀκούομεν. ὅ-
τι πάντοθεν τῇ σηπε-
δόνι τῶν τραυμάτων
ὅλον τὸ σῶμα διαϊχω-
ρων ὁ ἀνὴρ συντηκόμενος
οὐ πρὸς τὸ ἀλγεινὸν τὴν
αἴσθησιν τοῖς λογισμοῖς
ἐπεκλίνετο. ἀλλ᾽ ἐν μὲν
τῷ σώματι τὸ ἄλγος
εἶχεν. ὁ δέ, πρὸς τὴν
ἰδίαν ἐνέργειαν οὐκ ἐμ-
βλώσκων. οὐδὲ διέκο-
πτε τὸν λόγον τοῖς ὑψη-
λοτέροις ἐμβατεύοντα,
τοιοῦτόν τι καὶ ἐπὶ τῆς
μεγάλης ἑώρων ἐκείνης.
τοῦ πυρετοῦ πᾶσαν τὴν
δύναμιν αὐτῆς κατα-
φρύγοντος. καὶ πρὸς
τὸν θάνατον συνελαύνον-
τος καθάπερ δρόσῳ
τινὶ τὸ σῶμα ἑαυτῆς
ἀναψύχουσα, οὕτως
ἀπαραπόδιστον εἶχεν
ἐν τῇ περὶ τῶν ὑψηλῶν
θεωρίᾳ τὸν νοῦν. οὐ-
δὲν ὑπὸ τῆς τοιαύτης ἀσθε-
νείας παραβλαπτό-
μενον. καὶ εἰ μὴ πρὸς

Ἄπειρον δ᾽ ἐξέτεινε τὸ μῆκος
ἡ συγγραφή, πάντα ἂν
καθεξῆς διηγησάμην. ὅ-
πως ἐπήρθη τῷ λόγῳ
περί τε ψυχῆς ἡ μὲν φι-

λοσοφοῦσα, καὶ τῆς δια-
στηκὸς ζωῆς τὴν αἰτί-
αν ἀποδεικνῦσα· καὶ ὅτου
χάριν ὁ θάνατος· καὶ ὅπως
θνητός· καὶ ὅθεν ὁ θά-
νατος· καὶ τίς ἡ ἀπὸ
τούτου πρὸς τὴν ζωὴν
πάλιν ἀνάλυσις· ἐν οἷς
ἅπασιν ὥσπερ ἐμπνευ-
σθεῖσα τῇ δυνάμει
τοῦ πνεύματος, πάντα διέξει-
σι σαφῶς τε καὶ ἀκολού-
θως· ἵνα κάλλιστα πά-
σῃ τοῦ λόγου ῥέοιτο·
καθάπερ ἐκ πηγῆς τινος
καὶ ἀπαραποδίστως πρὸς
τὸ πέρας ἐκφερομένου
τοῦ ὕδατος. ἐπειδὴ δὲ σὺν-
Νεπεραίνη ὁ λόγος, ὥσ-
περ σοι φησὶν ἀδελφὲ
πολλῶν τῶν κόπων τῆς ὁ-
δοιπορείας τῆς πονη-
τῆς, βραχύ τι διαναπαῦ-
σαι τὸ σῶμα· καὶ μέν μοι με-
γάλη τε καὶ ἀληθὴς
ἀνέσεις ἦν, τὸ περισσο-
ρῆν τε αὐτήν, καὶ τῶν με-
γάλων ἐπακροᾶσθαι
λόγων· ἐπεὶ δὲ τοῦτο
κεχαρισμένον αὐτῇ, ὥ-
σπερ διαπάντων πεῖθε-
σθαι τῇ διδασκάλῳ δο-
κοίην, ἐν τινι τῶν παρα-
κειμένων κηπίων· χα-
ρίεσσαν τινὰ κατὰ τὴν γῆν

παρασκευασμένην εὑρών
ὑπὸ τὴν τῶν ἀναδενδρά-
δων σκιὰν ἀναπαυόμην·
ἀλλ' οὐκ ἦν δυνατὸν τῶν
εὐφραινόντων τὴν αἰ-
σθησιν ἔχειν· τῆς ψυχῆς
Ἔνδοθεν τῇ τῶν σκυθρω-
πῶν ἐλπίδι συνεχομέ-
νης. τῶν γὰρ ἐν ὑποτυ-
πώσει ὄψις, ἐκκαλύπτει-
μοι διὰ τῶν φαινομένων
ἐδόκει τὸ αἴνιγμα· ἦν γὰρ
ὡς ἀληθῶς τὸ προκεί-
μενον θέαμα, μάρτυ-
ρος ἁγίου λείψανα. ὅ-
τι μὲν ἀμαρτία, μεμυ-
κρωται· τῇ δὲ ἐνοικού-
σῃ προσχάριτι, κατὰ τὸ
λάμπεται· καὶ ταῦτα πρὸς
τὴν ἀνάδειξιν τῶν πε-
ανηκόντων μοι τὸ ἐνύ-
πνιον· κατὰ τὴν φάσιν ἐθ-
δὲ κατὰ τὸ εἰκὸς ἡμῶν
ἐν τῇ προσδοκίᾳ τῶν
λυπούντων διακειμέ-
νων, οὐκ οἶδα πῶς σχο-
λασαμένη τίς ἐν ἡμῖν δια-
νοίας, ἀγγελίαν τινὰ τῆς
δοῦ μετέρων πρὸς ἡ-
μᾶς διαπεμψαμένη,
θαρρεῖν ἐκέλευε· καὶ
τὸ ἄμεινον ὑπὲρ αὐτῆς
ἔχειν ἐλπίδας· ἡ ἐπι-
αἴτιον γὰρ τῆς πρὸς τὸ κρεῖτ-
τον ῥοπῆς. ταῦτα δὲ τῶ,

Οὐ πρὸς ὃ ἀπάτην ἐλέγετο,
ἀλλ' ὃ ἐξ αὐτῆς τῆς ἀληθεί-
ας ὁ λόγος ἦν. καὶ ἡμεῖς
πρὸς τὸ παρὸν ἠγνοήσα-
μεν. πῶς οὖν; τί γὰρ καθά-
περ τις δρομεὺς παρα-
δραμὼν τὸν ἀντίπαλον.
καὶ ἤδη πρὸς τὸ τέρμα-
τι τοῦ σταδίου γενόμενος.
προσεγγίζων τῷ βραβεί-
ῳ, καὶ τὸν ἐπινίκιον
στέφανον βλέπων. ὥσ-
περ ἤδη τετυχηκὼς τῶν
προκειμένων, ἐπαγάλ-
λεται αὐτὸς ἑαυτῷ. καὶ
τοῖς ἐνμου στέροις τῶν
θεατῶν τὴν νίκην εὐα-
γγελίζεται. ἀπὸ τοιαύ-
της ἡμῖν διαθέσεως κα-
κείνη τάχα πρὸ τῆς πε-
εἰ αὐτῆς ἐλπίζειν ἐδί-
δου. ἤδη πρὸς τὸ βραβεῖ-
ον τῆς ἀνακλήσεως βλέ-
πουσα. καὶ μονονουχὶ
τὸ τοῦ ἀποστόλου καὶ ἐ-
φεῖ αὐτῇ φθεγγομένη, ὅ-
τι ἀπόκειταί μοι λοιπὸν,
ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφα-
νος. ὃν ἀποδώσει μοι
ὁ δίκαιος κριτής. ἐπει-
δὴ τὸν καλὸν ἀγῶνα ἠγώ-
νισμαι. καὶ τὸν δρόμον
τετέλεκα. καὶ τὴν πίστιν
τετήρηκα. ἡμεῖς μὲν
οὖν πρὸς τὴν τῶν ἀγαθῶν

ἀγγελίαν, ἀθυμοῦμεν κατα-
στάντος, τῆς τῶν προκει-
μένων ἀπολαύσεως
ἡμῶν. ποικίλα δὲ ἦν
αὐτὰ καὶ πάσης πεπλη-
ρωτο θυμηδίας, ἡ πα-
ρασκευή. οὕτω τῆς μεγά-
λης καὶ μέχρι τοῦ τῶν τῆ
σπουδῆς κατιούσης. ἐ-
πειδὴ, πάλιν ἐν ὀφθαλ-
μοῖς ἡμῶν αὐτῆς. οὐ
γὰρ εἶτα τὴν εὔχολον κώ-
ραν ἐφίεται τῶν διαλγεῖν,
ἀναλαβοῦσα τῶν ἐκ νεό-
τητος αὐτῆς βεβιωμέ-
νων τὴν μνήμην, καθά-
περ ἐπὶ συγγραφῆς
πάντα καθεξῆς διεξήρ-
χετο. καὶ ὅσα τῆς τῶν
Πατέρων ζωῆς διαμνη-
μης, ~~καθάπερ ἐπὶ συγ-~~
~~γραφῆς~~ εἶχε, καὶ τὰ
πρὸ τῆς ἐμῆς γεννή-
σεως, καὶ τὸν μετὰ ταῦ-
τα βίον. ὅλως πῶς διὰ αὐ-
τῆ τοῦ διηγήματος ἦν,
ἡ πρὸς τὸν θεὸν εὐχαριστί-
α. τῶν γὰρ γονέων, ἀ-
πεδείκνυ τὸν βίον, τό-
τοσοῦτον ἐκ παιδὸς ἀνα-
λαμπρὸν τοῖς πᾶσι
καὶ περίβλεπτον ὄντα,
ὅσον ἐκ θείας φιλανθρωπίας
ἐπαυξηθέντα, τῶν μετὰ
τοῦ πρὸς γονέων δίαιταν

εἰς χεῖρ ὁμολογίαν δεδη-
μένων μελῶν. τοῦ δὲ κα-
τὰ μερᾶ προπάτορος,
ἐκ βασιλικῆς ἀγανακτή-
σεως ἀναιρουμένου.
καὶ πάντων τῶν προ-
σόντων εἰς ἑτέρους
μετακεχωρηκότων δε-
σπότας. καὶ ὅμως εἰς το-
σοῦτον διὰ πίστεως τὴν
ζωὴν αὐξηθῆναι. ὥστε
μὴ εἶναι τὸν ὑπὲρ αὐτὸν,
ἐν τοῖς τότε χρόνοις ὀ-
νομαζόμενον. πάλιν
δὲ τῆς περιουσίας αὐτῶν
κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν
τέκνων ἐννεαχῆ διατ-
μηθείσης, οὕτως ἑκά-
στῳ διὰ εὐλογίας πληθυν-
θῆναι τὴν μοῖραν, ὡς ὑπὲρ
τὴν τῶν γονέων εὐκλη-
ρίαν, τὴν ἑκάστου τῶν
τέκνων γενέσθαι ζωήν. αὐ-
τῆς δὲ ἐκείνης τῶν μὲν
ἐπονομασθέντων αὐτῇ,
κατὰ τὴν τῶν ἀδελφῶν
ἰσομοιρίαν, ὑπολειφθῆ-
ναι μηδέν. ἀλλὰ πάντα
ταῖς χερσὶ τοῦ ἱερέως κα-
τὰ τὴν θείαν ἐντολήν,
οἰκονομηθῆναι. τὸν δὲ
βίον αὐτῆς τοιοῦτον ἐκ
τῆς τοῦ θείου χορηγίας
γενέσθαι, ὥστε μὴ δὲ πο-
τε λῆξαι τὰς χεῖρας
εἰς ἐντολὴν ὑπουργούσας.
Ἠκ δὲ πρὸς ἄνθρωπον ἀποβλέ-
ψαι ποτέ. μὴ δὲ διά τι-
μος ἀνθρωπίνης εὐεργε-
σίας γενέσθαι αὐτῇ τὰς
πρὸς τὴν ἀναγκαίαν δια-
γωγὴν ἀφορμάς. ἀλλὰ
μή τε τοὺς αἰτοῦντας ἀ-
ποστραφῆναι, μή τε τοῦ
ἐπιδοῦναι ἐπιζητῆσαι.
λεληθότος τοῦ Θεοῦ καθά-
περ τινὰ σπέρματα, τὰς
βραχείας ἐκ τῶν ἔργων
ἀφορμάς, εἰς πολυ-
χοῦν καρπὸν ταῖς ἀλλοι-
αις ἐπαύξοντος. ἐμοῦ
δὲ τοῦ ἰδίου πόνου ἐν τοῖς
ἡμῖν διαβιοῦντος. πρό-
τερον μὲν, τοῦ βασιλέ-
ως Οὐάλεντος διὰ τὴν
πίστιν ἐλαύνοντος. με-
τὰ ταῦτα δὲ τῆς ἐνταῦθα
ἐκκλησίας συγχύσεως
πρὸς ἄθλους ἡμᾶς καὶ
καμάτους συγκαλουμέ-
νης, οὐ παύσῃ φησὶν
ἡ μεγάλη, ἀγνωμόνως
ἐπὶ τοῖς θείοις ἀγαθοῖς
διακείμενος; οὐ θερα-
πεύσεις τῆς ψυχῆς
τὸ ἀχάριστον; οὐκ ἄν τι
παραθείσεις τοῖς τῶν
προσόντων τὰ σά; καίτοι γε
κατὰ τὸν κόσμον τοῦτον
ὄντος τούτῳ δὴ μάλιστα μεγα

λαχοῦ μέν, ἐν τῷ αὐτῷ γὰρ
μένειν καὶ ἀπὸ τῶν ἀγενῶν φυ
γεῖν δοκεῖν· πολύς φησι
κατὰ τὴν παιδείαν τοῖς το
σούτοις χρόνοις ὁ πατὴρ γινόμε
ζετο; ἀλλὰ μέχρι τῶν
ἀρχαιείων δικαστηρίων,
ἡ κατ' αὐτῶν ἐπὶ δόξα
μετὰ ταῦτα δὲ τῶν λόγων
διὰ σοφιστικῆς αὐτοῦ κα
θηγουμένου. οὐκ ἐξῆλ
θε τὸν ποιοῦντον ἡ φήμη·
ἀλλ' ἀγαπητὸν ἦν ἐκεί
νῳ. τὸ εὖ τι περιὰ παρα
βλέπειν· οὐδὲ φησὶν,
πολῖται καὶ δήμοις καὶ
ἔθνεσιν, ὀνομαστὸς ἦν·
καὶ σὲ πρὸς συμμαχίαν
τε καὶ διορθώσειν, ἐκκλη
σίαι πέμπουσι, καὶ ἐκκλη
σίαι καλοῦσι· καὶ ἡ χώρα
τὴν χάριν; οὐδὲ ἐπιτή
μοῦ σκηνῆς τῶν τηλικού
των ἀγαθῶν τὴν αἰτίαν;
ὅτι σοὶ τῶν γονέων αἰεὶ εὐ
χαὶ πρὸς ὕψος αἴρουσιν,
οὐδὲ μίαν ἢ ὀλίγην οἴκο
θεν ἔχοντα πρὸς τοῦτο
παρασκευήν; ταῦτα δὲ
δεξιοῦσθαι, ἐγὼ μὲν παρα
τείνεσθαι πλέον, τὸ ἡμε
ρήσιον ὑπὲρ θοῦ μέτρον·
ὥσπερ ὑμῖν λήξειε κατα
πλεῖ καὶ μονὰς ἡμῶν τὴν
ἀκοήν· ἀλλ' ἡ φωνὴ τῶν

ψαλλόντων, πρὸς ταῖς ἐ
πιλυχνίοις εὐχαριστίαις
ἐξεκαλεῖτο· καί με πρὸς
τὴν ἐκκλησίαν ἐκπέμ
ψασα, πάλιν ἡ μεγά
λη διὰ τῶν ἀρχῶν πρὸς
τὸν χριστὸν ἐχώρει· καὶ ἡ μὲν
νύξ, ἐν τούτοις ἦν· ὡς
δὲ ἡμέρα ἐγένετο, ἐμοὶ
μέν, πρόδηλον ἐκ τῶν
ὁρωμένων ἦν. ὅτι ὁ
ἔσχατος αὐτῇ τῆς κα
τὰ σάρκα ζωῆς ὅρος, ἡ
ἐνεστῶσα ἡμέρα ἦν· πᾶ
σαν τὴν ἐγκειμένην τῇ
φύσει δύναμιν, τοῦ
πυρετοῦ δαπανήσαντος·
ἤδη, πρὸς τὸ ἀσθμαῖνον ἡμῶν
τῆς διανοίας βλέπου
σα, παραγγέλλειν ἡμᾶς ἐκ
τῆς κατηφείας ἐλπί
δος ἐμοὶ χαρίζεσθαι· πάλιν
τοῖς καλλοῖς ἐκείνοις λό
γοις διαχέουσα τῆς ψυ
χῆς τὸ λυπούμενον, ἐν
λεπτῷ τὸ λοιπὸν καὶ συ
νεχομένῳ τῷ ἄσθματι
ἐνθάδε καὶ μάλιστα ποι
κίλως διατίθεταί μοι
πρὸς τὸ φαινόμενον
ἡ ψυχή· τῆς μὲν φύσε
ὡς, εἰς σκυθρωπὸν τὰ
τὸ εἰκὸς βαρουμένης,
διὰ τὸ μηκέτι πρὸς δὲ
καὶ τῆς τοιαύτης φω

μῆς, καὶ αὖθις ἀκούσε
σθαι. ἀλλ' ὅσον οὐδέπω
τὸ κοινὸν καὶ χαμαὶ τῆς
γῆς ἀπελπίζειν ἐκ
τοῦ ἀνθρωπίνου βίου μετα
στήσεσθαι. τῆς δὲ ψυ
χῆς οἷον ἐνθουσιώσης
ἐκ τῶν φαινομένων· καὶ
οἷον ἐκβεβηκέναι τὴν
κοινὴν φύσιν ὑπονοούσης·
τὸ γὰρ μὴ δὲ ἐν ταῖς ἐσχάταις
ἀναπνοαῖς οὐδὲν πα
θεῖν τινα ξενισμὸν ἐπὶ
τῇ ἐλπίδι τῆς μεταστάσε
ως μὴ δὲ δειλιάσαι

Πρὸς τὸν χωρισμὸν τῆς
ζωῆς, ἀλλ' ὑψηλῇ
τῇ διανοίᾳ τῆς ἐξ ἀρ
χῆς αὐτῇ περὶ τοῦ τῇ
δε βίου κεκριμένης,
μέχρι τῆς ἐσχάτης ἐμ
φιλοσοφεῖν ἀναπνο
ῆς, οὐκέτι μοι ἐδόκει
τῶν ἀνθρωπίνων εἶναι· ἀλλ'
οἷον ἀγγέλου τινὸς οἰ
κονομικῶς ἀνθρωπίνην ὑπελ
θόντος μορφήν. ᾧ μη
δεμιᾶς οὔσης πρὸς
τὸν ἐν σαρκὶ βίον συγγε
νείας ἢ οἰκειώσεως, οὐ
δὲν ἀπεικὸς ἦν ἀπαθεί
ᾳ τὴν διάνοιαν μένειν·
μὴ καθελκούσης τῆς σαρ
κὸς τὸν νοῦν πρὸς τὰ
ἴδια πάθη. διὰ τοῦτό

μοι δοκεῖ, τὸν θεῖον ἐκεῖ
νον καὶ καθαρὸν ἔρωτα
τοῦ ἀοράτου νυμφίου
ὃν ἐγκεκρυμμένον εἶ
χεν ἐν τοῖς τῆς ψυχῆς
ἀπορρήτοις τρεφόμε
νον, ἔκδηλον ποιεῖν
τότε τοῖς παροῦσι καὶ
δημοσιεύειν τὴν ἐν καρ
δίᾳ διάθεσιν, τῷ ἐπεί
γεσθαι πρὸς τὸν ποθού
μενον· ὡς ἂν διὰ ταχέ
ων αὐτῷ γένοιτο, τῶν
δεσμῶν ἐκλυθεῖσα τοῦ
σώματος. τῷ ὄντι γὰρ,
ὡς πρὸς ἐραστὴν ὁ δρό
μος ἐγίνετο· οὐδενὸς
ἄλλου τῶν κατὰ τὸν
βίον ἡδέων πρὸς ἑαυ
τὸν ἐπιστρέφοντος
καὶ τῆς μὲν ἡμέρας
ἤδη, παρῳχήκει τὸ πλέ
ον· καὶ ὁ ἥλιος πρὸς
δυσμὰς ἐπέκλινεν· αὐ
τῇ δὲ, οὐκ ἐνεδίδου ἡ
προθυμία. ἀλλ' ὅσον
τῇ ἐξόδῳ προσήγγιζεν,
ὥσπερ πλέον θεωροῦσα
τοῦ νυμφίου τὸ κάλλος,
ἐν σφοδροτέρᾳ τῇ ὀρέ
ξει, πρὸς τὸν ποθούμε
νον ἵετο· τοιαῦτα φθεγ
γομένη. οὐκέτι πρὸς
ἡμᾶς τοὺς παρόντας· ἀλ
λὰ πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον

πρὸς ὃν ἀτενῶς ἐφεώρα
τοῖς ὄμμασι· πρὸς γὰρ
ἀνατολὴν τέτραπτο
αὐτῆς τὸ χαμαίμιον·
καὶ ἀποστᾶσα τοῦ πρὸς
ἡμᾶς διαλέγεσθαι, δι' εὐ-
χῆς ὡμίλει τολοιπὸν τῷ
θεῷ· χερσί τε ἱκετεύουσα,
καὶ ὑποφθεγγομένη λεπτῇ
φωνῇ· ὥστε ἡμᾶς ἐπαΐ-
ειν τῶν λεγομένων μετρί-
ως· τοιαύτη δὲ ἦν ἡ εὐ-
χή, ὡς μηδὲ ἀμφιβάλ-
λειν ὅτι καὶ πρὸς τὸν
θεὸν ἀνέβαινε καὶ παρ' ἐκεί-
νου ἠκούετο· σὺ φησὶν
ἔλυσας ἡμῖν κ(ύρι)ε τοῦ
θανάτου τὸν φόβον· σὺ
ζωῆς ἀληθινῆς, ἀρχὴν
ἡμῖν ἐποίησας, τὸ τέ-
λος τῆς ἐνταῦθα ζωῆς·
σὺ πρὸς καιρὸν, ἡμῶν ὕ-
πνῳ διαναπαύεις τὰ
σώματα· καὶ πάλιν ἀ-
φυπνίζεις ἐν τῇ ἐσχάτῃ
σάλπιγγι· σὺ δίδως πα-
ρακαταθήκην τῇ γῇ, τὴν
ἡμετέραν γῆν, ἣν ταῖς
σαῖς χερσὶν ἐμόρφωσας
καὶ πάλιν ἀνακομίζῃ ὃ δέ-
δωκας· ἀφθαρσίᾳ
χάριτι μεταμορφώσας, τὸ
θνητὸν ἡμῶν καὶ ἄσχημον·
σὺ ἐρρύσω ἡμᾶς, ἐκ τῆς
κατάρας καὶ τῆς ἁμαρτί-
ας· ἀμφότερα ὑπὲρ ἡ-
μῶν γενόμενος· σὺ συνε-
θλάσας τὰς κεφαλὰς τοῦ
δράκοντος· τοῦ διὰ τοῦ
χάσματος τῆς παρακοῆς,
τῷ λαιμῷ διαλαβόντος
τὸν ἄνθρωπον· σὺ ὡδοποίησας
ἡμῖν τὴν ἀνάστασιν· συν-
τρίψας τὰς πύλας τοῦ ᾅ-
δου καὶ καταργήσας τὸν
τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ
θανάτου διάβολον· σὺ
δὲ ἔδωκας τοῖς φοβουμέ-
νοις σε, σημείωσιν, τὸν
τύπον τοῦ ἁγίου σταυροῦ,
εἰς καθαίρεσιν τοῦ ἀντι-
κειμένου καὶ ἀσφάλει-
αν τῆς ἡμετέρας ζωῆς.
ὁ θεὸς ὁ αἰώνιος· ᾧ ἐπερ-
ρίφην ἐκ κοιλίας μητρός
μου· ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυ-
χή μου, ἐξ ὅλης δυνάμε-
ως· ᾧ ἀνέθηκα καὶ τὴν
σάρκα καὶ τὴν ψυχὴν ἀπὸ
νεότητός μου καὶ μέχρι
τοῦ νῦν, σύ μοι παράστη-
σον φωτεινὸν ἄγγε-
λον τὸν χειραγωγοῦντά
με πρὸς τὸν τόπον τῆς
ἀναψύξεως· ὅπου τὸ
ὕδωρ τῆς ἀναπαύσεως,
παρὰ τοὺς κόλπους τῶν
ἁγίων πατέρων, ὁ διακό-
ψας τὴν φλογίνην ῥομ-
φαίαν καὶ ἀποδοὺς

τῷ παραδείσῳ τὸν ἄνθρωπον τὸν σοὶ σταυρωθέντα σοι· καὶ ἀποπεσόντα τοῖς οἰκτιρμοῖς σου· κἀμοῦ μνήσθητι ἐν τῇ βασιλείᾳ σου· ὅτι κἀγὼ σοὶ συνεσταυρώθην· καθηλώσα

Ἐκ τοῦ φόβου σου τὰς σάρκας μου· καὶ ἀπὸ τῶν κριμάτων σου φοβηθεῖσα, μὴ διαχωρισάτω με τὸ χάσμα τὸ φοβερὸν ἀπὸ τῶν ἐκλεκτῶν σου· μὴ δὲ ἀντιστήτω ὁ βάσκανος τῇ ὁδῷ μου· εἴ τι σφαλεῖσα διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς φύσεως ἡμῶν· ἐν λόγῳ· ἢ ἔργῳ· ἢ κατὰ διάνοιαν ἥμαρτον, ὁ ἔχων ἐπὶ γῆς ἐξουσίαν ἀφιέναι ἁμαρτίας, ἄφες μοι ἵνα ἀναψύξω· καὶ εὑρεθῶ ἐνώπιόν σου ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματός μου· μὴ ἔχουσα σπῖλον ἐν τῇ μορφῇ τῆς ψυχῆς μου· ἀλλὰ ἄμωμος καὶ ἀκηλίδωτος προσδεχθείη ἡ ψυχή μου ἐν ταῖς χερσί σου, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου· καὶ ταῦτα λέγουσα, ἐπετίθει τὴν σφραγῖδα τοῖς ὀφθαλμοῖς· καὶ τῷ στόματι καὶ τῇ καρδίᾳ· καὶ κατ' ὀλίγον ἤτε γλῶσσα τῷ πυρετῷ καταφρυγεῖσα, οὐκέτι διήρθρου τὸν λόγον· καὶ ἡ φωνὴ ὑπεδίδου· καὶ ἐν μόνῃ τῇ τῶν χειλέων διαστολῇ· καὶ τῇ τῶν χειρῶν κινήσει, τὸ ἐν προσευχῇ εἶναι αὐτὴν ἐγνώσθημεν· καὶ ἐν τούτοις τῆς ἑσπέρας καταλαβούσης, καὶ φωτὸς εἰσκομισθέντος, ἀθρόον τὸν τῶν ὀμμάτων διαστείλασα κύκλον· καὶ πρὸς τὴν αὐγὴν ἀποβλέψασα, εὔδηλος μὲν ἦν καὶ φθέγξασθαι τὴν ἐπιλυχνίαν ἀναχεῖσαν προθυμουμένη· τῆς δὲ φωνῆς ἐπιλει

Πούσης, διὰ τῆς καρδίας καὶ διὰ τῆς τῶν χειρῶν κινήσεως, ἐπλήρου τὴν πρόθεσιν· καὶ τὰ χείλη πρὸς τὴν ἔνδοθεν ὁρμὴν συνεκίνει· ὡς δὲ ἐπλήρωσε τὴν εὐχαριστίαν καὶ ἡ χεὶρ ἐπαχθεῖσα διὰ τῆς σφραγῖδος τῷ προσώπῳ τὸ πέρας τῆς εὐχῆς διεσήμανεν, μέγα τι καὶ βύθιον ἀναπνεύσασα, τῇ προσευχῇ τὴν ζωὴν συγκατέληξεν· ὡς δὲ ἤδη τὸ λοιπὸν ἄπνοος τε καὶ ἀκίνητος, μνηαθεὶς τῶν

ἐν τολμῶν ἀσ εὐθετὸ παρὰ
τὴν πρώτην σῶν τυχὶ ἀν
των ποίητο, εἰ ποῦσ ἀβ
λεσθαι τὰς ἐμὰς τοῖς
ὀφθαλμοῖς αὐτῆς ἐπι
βληθῆναι χεῖρας· καὶ
διαμουτωμένου μόσχον
μὴν θεραπείαν ἐπαχθῆ
ναι τῷ σώματι, ἐπάγα
γον τῷ ἀνίσῳ προσώπω
μεν ἀρκοῦσαν ἐκ τοῦ πα
θους τὴν χεῖρα· ὅσον μὲν
διέξαι τῆς ἐν τολμῆς ἀμε
λεῖν· οὐ δεῖν γὰρ τῶν ἔμπρο
σθεν ὄντων οἱ ὀφθαλμοὶ προ
σεδέοντο, καθάπερ ἐπὶ
τοῦ κατὰ φύσιν γίνεται
ὑπὸ τοῖς βλεφάροις
εὐκόσμως ἐπιλεγμένοι·
τά τε χείλη προσφυῶς
μεμυκότα· καὶ αἱ χεῖρες
δ' ἐπὶ πλευρᾶς ἐπανακληθεῖ
σαι τῷ στήθει· πᾶσά τε
ἡ τοῦ σώματος θέσις, αὐ
τομάτως κατὰ τὸ ἄσχη
μον ἁρμοσθεῖσα, οὐ δεῖν
τῆς τῶν κοσμούντων χει
ρὸς ἐπεδέετο· ἐμοὶ δὲ
διχόθεν ἐκλυομένη ἦν
ἡ ψυχή· καὶ εἰς τὸ φαινόμε
νον ἀβλέπον· καὶ τὴν ἀ
κοὴν διὰ τῆς γοερᾶς τῶν
παρθένων οἰμωγῆς πολε
μουμένην. τέως μὲν γὰρ
ἐν ἡσυχίᾳ διεκαρτέρουν

αἱ κεῖναι δὲ τὴν ψυχήν, τὴν
ὀδύνην ἐγκατακλείου
σαι, τὴν τῆς οἰμωγῆς
ὁρμὴν τῷ πρὸς αὐτὴν
φόβῳ, δεδοικυῖαι καὶ
σιωπῶντος ἤδη τοῦ προ
σώπου, τὴν ἐπιτίμη
σιν. μήπου παρὰ τὸ
διατεταγμένον αὐταῖς
φωνῆς τινος παρ' αὐ
τῶν ἐκραγείσης, λυ
πηθείη πρὸς τὸ γινόμε
νον ἡ διδάσκαλος.
τοῦ πένθους οἱονεί πυ
ρὸς τινὸς ἔνδοθεν αὐ
τῶν τὰς ψυχὰς δια
σμύχοντος· ἐπειδὴ
οὐκέτι καταλκρατεῖσθαι
διῆν σιγῇ ἅμα τὸ πάθος
ἠδύνατο, ἀθρόον μὲν
γὰρ τις ἀναρρήγνυται
ἦχος. ὥστε μοι μηκέτι
μένειν ἐν τῷ καθεστηκό
τι τὸν λογισμόν· ἀλλ' αἱ
καθάπερ χειμάρρου τινὸς
ἐπικλύζοντος, ὑποβρύ
χιον παρενεχθῆναι τῷ
πάθει. καὶ τὸν ἐν χερσὶν
ἀμελήσαντα, ὅλον τῶν
θρήνων εἶναι· καί μοι δι
καία πως ἐδόκει καὶ εὔ
λογος ἡ τῶν θρηνῶν διὰ
φορά, μὲν ταῖς παρθένοις
εἶναι· οὐ γὰρ συνηθείας
τινὸς τῆς κατὰ σάρκα

κηδεμονίας, τὴν στέρη
σιν ἀποδυρόμενος· οὐδὲ
ἄλλο τι τοιοῦτον οὐδὲν
ἐφ᾽ ὧ πρὸς τὰς συμφο
ρὰς δυσανασχετοῦσιν
οἱ ἄνθρωποι· ἀλλ᾽ ὡς τῆς κατὰ
θεὸν ἐλπίδος αὐταῖς· ἐκ
τῆς τῶν ψυχῶν σωτηρί
ας ἀποσχισθείσαι, ταύ
τας ἐβόων· καὶ ταῦτα ἐν
τοῖς θρήνοις ἀπολοφυ
ρόμενος· ὅς βεβαίως ἐλέγου
σαι τῶν ὀφθαλμῶν ὁ λύ
χνος· ἀπηρέθη τὸ φῶς
τῆς τῶν ψυχῶν ὁδηγίας·
διελύθη τῆς ζωῆς ἡμῶν
ἡ ἀσφάλεια· ἤρθη ἡ σφρα
γὶς τῆς ἀφθαρσίας· δι
εσπάσθη ὁ σύνδεσμος τῆς
ὁμοφροσύνης· συνετρί
βη τὸ στήριγμα τῶν ἀτο
νούντων· ἀφηρέθη ἡ θε
ραπεία τῶν ἀσθενούν
των· ἐπισκοτεῖ νῦν καὶ
ἡ νὺξ αὐτὴ ἡμέρα ἦν,
ἐν καθαρᾷ ζωῇ φωτιζο
μένη· νῦν δὲ καὶ ἡ ἡμέρα
πρὸς ζόφον μεταστραφή
σεται· χαλεπὸν τὸ ἐνδεὲς
πρὸς τὰς ἄλλας τὸ πάθος
δεξάμεναι, αἱ μετ᾽ αὐτὴν
καὶ τεσ φὸν ἀνακαλοῦσαι.
ἦσαν δὲ αὗται, αἱ ἐν τῷ
τῆς σιτοδείας καιρῷ
κατὰ τὸ τάσσονσος, ἐρρίμ

μέναις ἀνελομένη, ἐτιθη
νήσατό τε καὶ ἀνεθρέψα
το· καὶ πρὸς τὸν καθαρὸν
τε καὶ ἄφθορον βίον ἐχει
ραγώγησεν· ἐπεὶ δὲ πᾶσαι
καθάπερ ἐκ βυθοῦ τινος
τὴν ἐμὴν τοῦ ψυχὴν ἀνε
λέξαμεν· πρὸς τὴν ἀνί
αν ἐκείνην κεφαλὴν ἀτε
νίσασαι· ὥσπερ ὑπό τι
νος ἐπὶ τῇ αἰτία τοῦ
ὑπὸ θορύβου βοῶν διά
τοῦ θρήνου, πρὸς ταύ
την βλέψατε εἶπον
μεγάλῃ φωνῇ πρὸς τὰς
παρθένους βοήσας,
καὶ τῶν παραγγελμάτων
αὐτῆς ἀναμνήσθητε· δι᾽
ὧν τὸ ἐμπόθητον τεταγ
μένον καὶ ἀρχῆ μόνη πρὸς
αὐτῆς ἐπαιδεύθητε· ἐ
να καιρὸν δακρύων
μὲν ἡ θεία ψυχὴ αὐτῇ
ἐνομοθέτησεν, ἐν τῷ
τῆς προσευχῆς καιρῷ
τοῦτο πράττειν· παρε
γγυήσασα· ὃ καὶ νῦν ποι
εῖν, δέξεσθαι τῆς τῶν θρη
νῳδιῶν ἀγωνίας, εἰς συμ
πάθειαν ψαλμῳδίαν μετα
τεθεῖσθαι· ταῦτα τελείαν
μείζονι τῇ φωνῇ· ὥστε
τὸν ἦχον τῶν θρήνων,
ὑπορηχῆσαι μοι. εἶτα
μετὰ στῆναι περικάλλους

μικρὸν ἐπὶ τὸν ζυγὸν τοῦ
δίκου· κατὰ τὴν φθῆναι δὲ
Τιμασιάδες αὐτῶν· ὧν ἡ δέ ὡς
ἐν τῇ ζωῇ τὴν θεραπείαν
ἂν προσίετο· ἐν ταύταις
ἡ γνώμη τις τῶν ἀρχημα-
γων· πλούτῳ καὶ γένει καὶ
τῇ τοῦ σώματος ὥρᾳ· καὶ
τῇ λοιπῇ περιφανείᾳ
περίβλεπτος ἐν μέσῳ τυγχά-
γενομένη· καὶ σωφρονεστά-
τη τινὶ τῶν ἐπὶ μείζο-
νος ἀξίας· καὶ βραχὺ ὡσοῦ
μοίρης σα χρόνον· καὶ ὑμμέ-
σῳ τῷ σώματι τῆς συζυ-
γίας διαζευχθεῖσα, τὴν
μεταλήμματα κείνων ποι-
ησαμένη φύλακα καὶ παι-
δαγωγόν, σῶμα εἶναι τὰ πολ-
λὰ ταῖς παρθένοις τὸν παρ-
θενικὸν βίον παραιτων
ἐκδιδασκομένη· οὐ ἔτι
ἀνὴ ὄνομα τῇ γυναικί· ἧσ-
περ, ὑπὲρ ἀξίως· εἰς τῶν
εἰς τὴν τῶν ὄντων ζω-
τελουμένων βουλήν· πρὸς
ταύτην εἶπον· ἀνεπί-
φθονον εἶναι· γινώσκω
τὸν φαιδρὸν τοῦτον ἐπι-
βάλλειν κόσμον τῷ σώμα-
τι· καὶ λαμπραῖς ὁθόναις
κατακοσμεῖσθαι τὴν καθα-
ρὰν ἐκείνην καὶ ἀκηλίδω-
τον σάρκα. ἡ δέ, μαθεῖν
ἔφη χρῆναι, τί τὰ ἅγια ποδέ-

τούτων καλῶς ἔχειν ἐδο-
κίμασεν· μὴ γὰρ ἀγαθὸν
εἶναι παρὰ τὸ κεχαρισμέ-
νον αὐτῇ παρ' ἡμῶν τι
γενέσθαι· πάντως δὲ ὅτι
τῷ θεῷ φίλον τε καὶ ἀρε-
στόν, κἀκείνῃ καταθύ-
μιον εἶναι· καὶ ἡ ἡ τις
προτεταγμένη τοῦ χοροῦ
τῆς παρθενίας βαθμῷ·
λαμπάδα διά, ὄνομα αὐτῇ
ἦν ἀκριβῶς ἐφηγήσασθαι,
περὶ τῶν κατὰ τὴν τα-
φὴν δεδογμένων ἐκεί-
νῃ· ἐπειδὲ ἠρόμην αὐ-
τὴν περὶ τούτων· παρ' οὐ-
σα γὰρ ἔτυχε τῇ βουλῇ σου,
ἔφη μετὰ δακρύων ταῦ-
τα λέγουσα· τῇ ἁγίᾳ κο-
σμεῖς ὁ καθαρὸς βίος διε-
σπούδασθη· τοῦτο, καὶ τῆς
ζωῆς ἐν ἀλλοτρίοις μα-
καὶ τοῦ θανάτου ἐν τάφῳ
ὁμοίως ἐκείνῃ· τὰ δὲ
παρ' ὅσα καλλωπίσματα
σώματος βλέπει, οὔτε
ἐν τῷ τῆς ζωῆς χρόνῳ προ-
σήκατο, οὔτε εἰς τὴν πα-
ροῦσαν χρῆσιν ἐπάμειδ-
σα· ὥστε οὐδὲ βουλο-
μένοις ἡμῖν εἶναί τι πλέ-
ον τῆς εἰς αὐτὸ τοῦτο πα-
σκευῆς οὐ παρούσης· καὶ
οὐκέτι ἦν ἐν τοῖς ἀποκει-
μένοις εὑρεῖν ἔφην ἐγώ·

τῶν ἐπικοσμῆσαι τι δυνα-
μένων τὴν ἐκφοράν; ποῖ-
οις εἶπεν ἀποκειμένοις·
ἐν χερσὶν ἔχεις πάντα ἃ ἀ-
πέθετο. ἰδοὺ τὸ ἱμάτιον·
ἰδοὺ τῆς κεφαλῆς ἡ καλύ-
πτρα· τὰ τετριμμένα τῶν
ποδῶν ὑποδήματα. οὗτος
ὁ πλοῦτος· αὕτη ἡ περιουσί-
α. οὐδὲν παρὰ τὸ φαινό-
μενον ἐν ἀποκρύφοις ἀπό-
κειται κιβωτίοις τισίν,
ἢ θαλάμοις ἠσφαλισμένον.
μίαν ἀποθήκην ᾔδει τοῦ
ἰδίου πλούτου, τὸν θη-
σαυρὸν τὸν οὐράνιον· ἐκεῖ
πάντα ἀποθεμένη, οὐδὲν
ἐπὶ τῆς γῆς ὑπελείπε-
το. τί οὖν; ἔφην πρὸς
αὐτὴν ἐγώ· εἰ τῶν ἐμοὶ
πρὸς τὴν ταφὴν ἡτοιμασμέ-
νων εἰσαγάγοιμι· μή τι τῶν
ἀβουλήτων αὐτῇ διὰ τού-
του γενήσεται; οὐκ οἴεσθαι
ἔφη τοῦτο παρὰ γνώμην
εἶναι αὐτῇ· προσέσθαι
γὰρ ἂν αὐτὴν καὶ ζῶσαν, τὴν
τοιαύτην παρὰ σοῦ τιμήν,
κατ' ἀμφότερα· διά τε
τὴν ἱερωσύνην, τὴν ἀεὶ τι-
μίαν αὐτῇ· καὶ διὰ τὴν κοι-
νωνίαν τῆς φύσεως· μη-
δὲ γὰρ ἀλλότριον ἑαυτῆς,
τὸ τοῦ ἀδελφοῦ νομίσαι·
διὰ τοῦτο καὶ ταῖς σαῖς

χερσὶ περικοσμηθῆναι·
τὸ σῶμα διεκελεύσατο. ἐ-
πεὶ δὲ τοῦτο ἐδόκει·
καὶ περιστελῆναι ταῖς ὀθο-
ναις τὸ ἱερὸν σῶμα ἐκεῖ-
νο, διελόμενοι τὴν σπου-
δήν, ἄλλος ἄλλο τι περὶ αὐ-
τὴν ἐπενοοῦμεν. καὶ ἐγὼ
μὲν ἐσθῆτα, τῶν ἐμῶν τι-
νὶ προσαγαγεῖν ἐνεκελευ-
σάμην. ἡ δὲ μνημονευθεῖ-
σα Οὐεστιανή, τὴν ἁγίαν
ἐκείνην κεφαλὴν ταῖς
ἰδίαις χερσὶ κατακο-
σμοῦσα· ἐπειδὴ κατὰ τὸν
αὐχένα τὴν χεῖρα ἤνεγκε,
ἰδοὺ φησίν· πρὸς ἐμὲ βλέ-
ψασα, οἷος περιδέραι-
ος κόσμος τῆς ἁγίας
ἐξήρτηται. καὶ ἅμα τοῦτο
λέγουσα, ἐκλύσασα τὸν
δεσμὸν ἐκ τοῦ κατόπιν
προτείνει τὴν χεῖρα.
καὶ δείκνυσιν ἡμῖν σιδή-
ρεον τοῦ σταυροῦ τὸν τύπον.
καὶ δακτύλιόν τινα ἐξ
αὐτῆς ὕλης· ἅπερ ἀμ-
φότερα λεπτῆς ὁρμαθοῦ
ἐξημμένα, ἐπὶ τῆς καρ-
δίας διὰ παντὸς ἦν. καὶ
εἶπον ἐγώ· κοινὸν γενέ-
σθω τὸ κτῆμα. καὶ σὺ μὲν
ἔχε, τὸ τοῦ σταυροῦ φυλακτή-
ριον· ἐμοὶ δὲ ἀρκέσει
ἡ τοῦ δακτυλίου κληρο-

νομία. Καὶ ὥσπερ ἐπὶ τῆς τοῦ
του σφραγῖδος, ὅ στερεὸν ἐ-
κεχάρακτο· ὥσπερ τινὶ σασα,
φησὶ πάλιν πρὸς ἐμὲ ἡ γυ-
νή· οὐ καὶ πόσῳ ποῦ σοι
γέγονεν, ἤ τοῦ δὲ τοῦ κτή-
ματος ἐκλογή· κοῖλος
γὰρ κατὰ τὴν σφενδόνην
ἐστὶν ὁ δακτύλιος. Καὶ
νῦν αὐτῷ ἐκ τοῦ ξύλου
τῆς ζωῆς κατανενύκται.
Καὶ οὕτως ἄνωθεν ἡ σφρα-
γὶς τῷ ἰδίῳ τύπῳ
μηνύει τὸ ποιούμε-
νον. ὡς δὲ καὶ ἐνδυνα-
Λ ...φθῆναι τῇ ἑαυτῆς τὸ
καθαρὸν σῶμα καιρὸς ἦν
καί μοι τὴν διακονίαν ταύ-
την ἡ ἐντολὴ τῆς μεγά-
λης ἐκείνης ἡμέρας κλη-
ρονομίας κοινωνήσα-
σα, μὴ παρασαλεύσω
φησὶν ἀνιστορήτον τὸ
μέγεθος, τῶν ὑπὸ τῆς
ἁγίας ταύτης κατορθω-
θέντων θαυμάτων. τί
τοῦτο ἔφην ἐγώ. ἡ δὲ
μέτρον τι τοῦ στήθους πε-
ραγωνίσασα, ὁρᾷς ἔ-
φη τὸ λεπτὸν τοῦτο καὶ
ἀφανὲς ὑπὸ τὴν δέρην
σημεῖον, ἔστιγμα τὶ περ
σέσοικε διὰ λεπτῆς ῥα-
φίδος ἐγγινομένῳ. Καὶ
ἅμα τὸν λύχνον ἐγγύτε-

ρον ἐποίει τοῦ δεικνυ-
μένου μοι τόπου. τὶ οὖν ἐ-
στιν θαυμαστόν, εἰ ἀφα-
νεῖ τινι σημείῳ τὸ σῶ-
μα κατὰ τοῦτο τὸ μέρος
ἔστικτο. καὶ τοῦτο φησὶ
τῆς μεγάλης τῆς θεραπεί-
ας μνημόσυνον
τῷ σώματι λέλειπται.
ἐ- (red) πεφύη γάρ ἐφύη κατὰ τὸ μέ-
ρος τοῦτο πάθος ἀνι-
αρόν. καὶ κίνδυνος ἦν ἀ-
ματηθῆναι τὸν ὄγκον,
ἢ πάντη καὶ πάντως
εἰς τὸ ἀνήκεστον περιελ-
θεῖν τὸ κακόν, εἰ τῆς
καρδίας τῷ πλη-
σιον πελάσειεν. ἡ δὲ
μήτηρ πολλὰ καὶ
ἱκέτευε παραδέξασθαι
τοῦ ἰατροῦ τὴν ἐπιμέ-
λειαν. ὡς καὶ ταύτης
ἐκ θεοῦ τῆς τέχνης ἐπὶ
σωτηρίᾳ φησὶ τῶν ἀνθρώπων,
κατὰ δειχθείσης. ἡ δὲ, τι
γυμνῶσαι τι τοῦ σώμα-
τος ὁ φθαλμοῖς ἀλλο-
τρίοις. τοῦ πάθους χαλε-
πώτερον κρίνασα. ἐσπέ-
ρας καταλαβούσης, ἐ-
πειδὴ τὴν μητέρα τὰ συ-
νήθη διὰ τῶν χειρῶν ὑπη-
ρετοῦσαν ἐπλήρωσεν, ἐν
τῷ ἔνδον γενομένη τοῦ θυσια-
στηρίου, πάννυχον προσ-

πίπτει τῶν θεῶν τῶν ἰάσε-
ων. καὶ τὸ ἀπορρυὲν ἐκ τῶν
ὀφθαλμῶν ὕδωρ· πρὸς
τὴν γῆν ἀναχέασθαι, τῶν
ἐκ τῶν δακρύων πολλῶν
φαρμάκων πρὸς τὸ πά-
θος ἐχρήσατο. τῆς δὲ
μητρὸς ἀθύμως διακει-
μένης. καὶ πάλιν ἐνδοῦ-
ναι τῶν ἰατρῶν παρα-
καλούσης, ἀρκεῖν ἔλε-
γε πρὸς θεραπείαν ἑαυ-
τῇ τοῦ κακοῦ, εἰ τὴν ἰ-
δίαν χεῖρα ἡ μήτηρ ἐπιβά-
λοι τῷ τόπῳ. τὴν ἁγί-
αν σφραγῖδα. ὡς δὲ τοῦτο
ἐποιήσατο τὸ τοῦ κελεύοντος τὴν
χεῖρα ἡ μήτηρ. ἔφθασέ τε πρὶν
ἐπισφραγίσαι τὸ μέτρον.
ἡ μὲν σφραγίσασα, ἐνήργει·
τὸ δὲ πάθος οὐκ ἦν. ἀλλὰ
τοῦτο φησὶ τὸ βραχὺ ση-
μεῖον, καὶ τὸ τέλειον τῇ
φρικτοῦ ὡραθὲν ἕλκους,
καὶ μακροῦ τέλος παρέμει-
νεν. ὥσπερ οἶμαι μνημό-
συνον εἶναι πρὸς ἀφορμὴν
καὶ ἀπόδειξιν τῆς δηκνυ-
κῶς πρὸς θεὸν εὐχαριστίας.
ἐπεὶ δὲ πέρας εἶχεν ἡ μὲν
ἡ σπουδή. καὶ ἐκ τῶν ἐνόν-
των περιεκοσμήθη τὸ
σῶμα. πάλιν φησὶν ἡ δι-
άνομος μὴ πρέπειν ὑμν-
φικῶς ἐσταλμένην αὐτὴν
ὑπὸ ὀφθαλμοῖς τῶν παρ-
θένων ὁρᾶσθαι. ἀλλ' ἔτι
μοι φησὶ τῆς μητρὸς τῆς ἡμε-
τέρας τῶν φαιῶν, περιφυ-
λαγμένον ἱμάτιον. ὃ δὲ
γνωθὲν ἐπιβληθῆναι κα-
λῶς ἔχειν φημί. ὥσπερ
μὴ τῷ ἐπεισάκτῳ διὰ
τῆς ἐσθῆτος κόσμῳ, τὸ
ἱερὸν τοῦ το κάλλος λαμ-
πρύνοιτο. ἐκράτει τὰ
δεδογμένα. καὶ τὸ ἱμά-
τιον ἐπιβληθὲν ἡ δὲ,
ἔλαμπε καὶ ὑπὸ τῷ φαιῷ.
τῆς θείας οἶμαι δυνάμε-
ως. καὶ ταύτην περιαθεῖα δὲ
τὴν χάριν τῷ σώματι. ὥσ-
τε κατὰ τὴν τοῦ ἐνυπνί-
ου ὄψιν, ἀκριβῶς αὐτὰς
τιμὰς ἐκ τοῦ κάλλους ἐκ-
λάμπειν δοκεῖν. ὡς δὲ
ἐν τούτοις ἦμεν. καὶ αἱ ψαλ-
μωδίαι τῶν παρθένων
τοῖς θρήνοις κατεμί-
χθεῖσαι περιήχουν τὸν
τόπον, οὐκ οἶδ' ὅπως
ἐν κύκλῳ πανταχόθεν
ἀθρόως τῆς φωνῆς
διαχυθείσης, πάντες
οἱ περιοικοῦντες, ἐπὶ τὸ
πάθος συνέρρεον. ὥσπερ
κοινὸν τὸ περιαύλιον [illegible]
[illegible] εἶναι χωρεῖν τοὺς
συντρέχοντας. τῆς
οὖν παννυχίδος [illegible]

ἐν ὑμνῳδίαις καθάπερ
ἐπὶ μαρτύρων πανηγύ
ρεως τελεσθείσης, ἐ
πειδὴ ὄρθρος ἐγένετο,
τὸ μὲν πλῆθος τῶν ἐκ
πάσης τῆς περιοικίδος
συρρυέντων ἀνδρῶν
ἅμα, ἐπεθορύβει ταῖς
οἰμωγαῖς, τὴν ψαλμῳ
δίαν. ἐγὼ δὲ καίτοι γε
κακῶς τὴν ψυχὴν ὑπὸ τῆς
συμφορᾶς διακείμενος.
ὅμως ἐκ τῶν ἐνόντων
ἐπενόουν. εἰ δυνατὸν
μηδὲν τῶν ἐπὶ τῇ τοιαύ
τῃ πρεπόντων παραλει
φθῆναι. ἀλλὰ διαστήσας
κατὰ γένος τὸν συρρυ
έντα λαόν. καὶ τὸ μὲν γυ
ναικεῖον πλῆθος,
τὸ τῶν παρθένων συγκα
ταμίξας χορῷ. τὸν δὲ
τῶν ἀνδρῶν δῆμον τὸ
τῶν μοναζόντων τάγμα
τι. μίαν ἐξ ἑκατέρων
εὔρυθμόν τε καὶ ἐναρμό
νιον καθάπερ ἐν χορο
στασίᾳ τὴν ψαλμῳδίαν
γίνεσθαι παρασκευάσα
σα. διὰ τῆς κοινῆς πάν
των ψαλμῳδίας εὐκόσμως
συγκεκραμμένην. ὡς δὲ
περιϊὸν κατὰ τὸ ὀλίγον ἡ ἡμέ
ρα. καὶ ἐστενοχωρεῖτο παντὶ
ὁ τῆς ἐσχατιᾶς τόπος τῷ

πλήθει τῶν παρασπόντων,
ὅ τε τὸν τόπον ἐκείνων διὰ
τῆς ἐπισκοπῆς προε
στώς. Ἀράξιος ὄνομα
αὐτῷ. παρῆν γὰρ σὺν παν
τὶ τῷ τῆς ἐκκλησίας πλη
ρώματι, προάγειν ἠρέ
μα παρεκάλει τὸ σκήνω
μα. ὡς πολλοῦ τε ὄντος
τοῦ μεταξὺ διαστήματος.
καὶ τοῦ πλήθους πρὸς τὴν
ὀξυτέραν ἐμποδὼν γινο
μένου. καὶ ἅμα ταῦτα
λέγων, προσεκάλει τοὺς
πάντας τοὺς τῆς ἱερωσύ
νης αὐτῷ συμμετέχον
τας. ὥστ' ἂν δι' ἐκείνων κο
σμηθείη τὸ σῶμα. ἐπεὶ
δὲ τοῦτο ἐδέδοκτο. καὶ
ἐν χερσὶν ἦν ἡ σπουδή, ὑπο
βὰς τὴν κλίνην ἐγώ. κἀ
κεῖνον ἐπὶ τὸ ἕτερον
μέρος προσκαλεσάμενος.
ἄλλων τε δύο τῶν ἐν τῷ
κλήρῳ τετιμημένων
τὸ ὀπίσθιον τῆς κλίνης
μέρος ὑπολαβόντων,
ᾔειν τοῦ πρόσω ἐχόμε
νος. βάδην ὡς εἰκὸς
καὶ κατὰ τὸ ὀλίγον ἡμῖν γινο
μένης τῆς κινήσεως.
Τοῦ γὰρ λαοῦ περὶ τὴν κλί
νην περιωθουμένου.
καὶ πάντων ἀπλήστως
ἐχόντων τοῦ ἱεροῦ ἐκεί

μου θεάματος; οὐκ ἦν
ἐμεῦ κολία τὴν πορεί-
αν ἡμῖν διανύεσθαι·
προηγεῖτο δὲ καθεξῆς κα-
τὰ ὁμόμερος, διακόνων
τε καὶ ὑπηρετῶν, οὐκ ὀ-
λίγον πλῆθος, στοιχηδὸν
τοῦ σκηνώματος προ-
πομπεῦον τε καὶ κηρο-
λαμπάδας διὰ χειρὸς
ἔχοντα πάντα. καὶ
ἦν τις μυστικὴ πομπὴ
τὸ γινόμενον. ὁμοφώ-
νως τῆς ψαλμῳδίας ἀπ'
ἄκρων ἐπὶ ἔσχατον κα-
θάπερ ἐν τῇ τῶν τριῶν
παίδων ὑμνῳδίᾳ με-
λῳδουμένης. ἐπεὶ δὲ
οὕτως ἢ ὀκτὼ τῶν ἐν μέ-
σῳ σταδίων ἀπὸ τῆς ἐ-
σχατιᾶς ἐπὶ τὸν τῶν ἁγί-
ων μαρτύρων οἶκον ἐμβόλων
καὶ τὰ τῶν γονέων ἀπέ-
κειτο σώματα. διὰ τό-
σης σχεδὸν τῆς ἡμέρας,
μόλις τὴν ὁδὸν διηνύ-
σαμεν. οὐ γὰρ εἴα τὸ πλῆ-
θος τό τε συνερχόμενον
καὶ τὸ ἀεὶ περιγινόμε-
νον, κατὰ γνώμην τὴν
πρόοδον γίνεσθαι. ὥσπερ
Δὴ οὖν ἐντὸς τῶν θυρῶν
τοῦ οἴκου κατέστημεν,
ἀποθέμενοι τὴν κλίνην,
τὰ προσφορὰ εἰς προσευ-
χὴν ἐτρεπόμεθα. ἡ δὲ
εὐχή, συνήμμων γίνεται δι'
φορμὴν τῷ λαῷ. τῆς γὰρ
ψαλμῳδίας καταστιγα-
σθείσης. ἐπειδὴ τὸ ἱε-
ρὸν ἐκεῖνο πρόσωπον
αἱ παρθένοι προσέβλε-
ψαν. καὶ ἡ σορὸς ἡ διατε-
γομένων ἀπεκαλύπτετο·
ἐν ᾗ κατατίθεσθαι δεόμε-
νον ἦν, μιᾶς τινὸς ἀτά-
κτως ἐκβοησάσης ὅ-
τι οὐκέτι μετὰ τὴν σή-
μερον ταύτην τὸ θεοειδὲς
τοῦτο προσβλέψομεν
πρόσωπον, ὡς καὶ αἱ λοι-
παὶ παρθένοι τὸ ἴσον μετ' αὐ-
τῆς ἐξεβόησαν, σύγχυ-
σις ἄτακτος τὴν εὔτα-
κτον ἐκείνην καὶ ἱεροπρε-
πῆ ψαλμῳδίαν διέχε-
ε· πάντων πρὸς τὴν τῶν
παρθένων οἰμωγὴν ἐπι-
κλασθέντων. μόγις δὲ
πως τε καὶ ἡμῶν τὴν σιω-
πὴν διανευόντων. καὶ
τοῦ κήρυκος εἰς ἀρχὴν
ὑφηγουμένου. καὶ τὰς
συνήθεις ἐμβοῶντος
τῇ ἐκκλησίᾳ φωνάς,
κατέστη πρὸς τὸ σχῆμα τῆς
εὐχῆς ὁ λαός. καὶ ἐπειδὴ
τὸ πρέπον ἡ εὐχὴ πέρας
εἰλήφει, φόβος μέγιστος
τῆς θείας ἐντολῆς εἰσερ-

χεῖται. τῆς κωλυούσης πρὸς
ἡμᾶς ἅμα καλύπτειν μα-
σχημοσύνην. καὶ πῶς ἔφην
ἔξω τούτου γενήσομαι
κατακλείματος, ἐν τοῖς τῶν
γονέων σώμασι βλέπων,
τὴν κοινὴν τῆς ἀνθρωπίνης φύ-
σεως ἀσχημοσύνην διαπε-
πτωκότων ὡς εἰκὸς καὶ
λελυμένων, καὶ εἰς ἐν-
δεχθῆ καὶ δυσειδῆ τὴν ἀνα-
μορφίαν μεταβληθέντων.
ταῦτα δέ μοι λογιζομένῳ
καὶ τῆς τοῦ Νῶε κατὰ τοῦ
παιδὸς ἀγανακτήσεως
ἐπιτεινούσης τὸν φόβον
συμβουλεύει τὸ πρακτέον
ἡ ἱστορία τοῦ Νῶε. ἐπι-
καλυφθὲν γὰρ σινδόνι κα-
θαρᾷ πρὶν ἐν ὀφθαλμοῖς
ἡμῶν γενέσθαι τὸ σῶμα τῆς
τῇ τοῦ σώματος ἐπάρσει,
καθ' ἕκαστον ἄκρον τῆς
σινδόνος ἀντισχούσης,
καὶ οὕτως ὑποκείθειν τῶν
τῇ σινδόνι τῶν σωμάτων,
ἀράμενοι τῆς κλίνης τὸ
ἱερὸν ἐκεῖνο σῶμα ἐγώ
τε καὶ ὁ μνημονευθεὶς τῶν
τόπων ἐπίσκοπος, τῇ
κεῖ παρεκατεκλίναμεν.
κοινὴν ἀμφοτέροις πλη-
ρῶν τὴν εὐχήν. τοῦτο γὰρ
παρὰ πᾶσαν τὴν ζωὴν συμ-
φώνως ἀμφότεροι τὸν θεὸν

ἠτοῦντο. ἀνακεῖσθαι με-
τὰ τὸν θάνατον ἀλλήλοις
τὰ σώματα. καὶ τὴν κατὰ
τὸν βίον ἐν τῇ ζωῇ κοινω-
νίαν, μὴ δὲ ἐν τῷ θανά-
τῳ διαζευχθῆναι. ἐπεὶ
δὲ πάντα τὰ ἡμέτερα ἐντά-
φια νενομισμένα πε-
πλήρωτο, καὶ ἔδει μετα-
λῖν τῆς ἐπανόδου γενέ-
σθαι. ἐπιπεσὼν τῷ τά-
φῳ καὶ τὴν κόνιν ἀσπα-
σάμενος, εἰχόμην πά-
λιν τῆς ὁδοῦ, κατηφής
τε καὶ δεδακρυμένος,
λογιζόμενος, οἵου ἀγαθοῦ
διεζεύχθη ὁ βίος. κατὰ
δὲ τὴν ὁδὸν ἀνήρ τις τῶν
ἐν στρατείᾳ λαμπρῶν, στρα-
τιωτικὴν ἡγεμονίαν ἔχων
ἐν πολίχνῃ τινὶ τῶν κα-
τὰ τὸν Πόντον. ἡ Σεβαστό-
πολις ὄνομα, μετὰ τῶν
ὑπηκόων ἐνδιαιτώμενος,
ἀπήντησε φιλοφρό-
νως κατ' αὐτὴν γενόμενος,
καὶ τὴν συμφορὰν ἀκού-
σας. καὶ χαλεπῶς ἐνεγκών.
ἦν γὰρ δὴ τῶν συγγενῶν ἡμῶν
οἰκείων τε καὶ ἐπιτη-
δείων, προσέθηκέ μοι
τὶ διήγημα τοῦ κατ' αὐτὴν
θαύματος. ὃ δὴ καὶ μόνον
ἐγγράψαι τῇ ἱστορίᾳ, κατα-
παύσω τὴν συγγραφήν.

ἐπειδὴ ἐπαυσάμεθα τῶν
δακρύων καὶ εἰς ὁμιλίαν
κατέστημεν, ἄκουε φησί· προσ-
μελετῶν ἐκεῖνος· οἷον
ὅσον τε ἀγαθὸν τῆς ἀνθρω-
πίνης μετέστη ζωῆς· καὶ
ταῦτα εἰπών, οὕτως ἤρ-
ξατο τοῦ διηγήματος·
ἐγένετό πως ἡμῖν ἐπιθυ-
μία ποτὲ τῇ γαμετῇ καὶ
ἐμοί, καταλαβεῖν κατὰ
σπουδὴν τὸ τῆς ἀρετῆς φρον-
τιστήριον· οὕτω γὰρ οἶμαι
χρῆναι φησὶ τὸν χῶρον
ἐκεῖνον κατονομάζεσθαι,
ἐν ᾧ τὴν διαγωγὴν εἶχεν,
ἡ μακαρία ψυχή· συνῆν
δὲ ἡμῖν καὶ τὸ θυγάτρι-
ον, ἐν ᾧ τις ἐκ λοιμώ-
δους ἀρρωστίας συνέβη
περὶ τὸν ὀφθαλμὸν συμ-
φορά· καὶ ἦν θέαμα εἰδε-
χθὲς καὶ ἐλεεινόν· περι-
χωθέντος τοῦ περὶ τὴν
κόρην χιτῶνος καὶ ἐκ
τοῦ πάθους ὑπολευκαί-
νοντος· ὡς δὲ ἐντὸς
ἦμεν τῆς θείας ἐκείνης
διαγωγῆς· διελόμενοι
κατὰ γένος, τὴν ἐπίσκε-
ψιν τῶν ἐν τῷ τόπῳ φι-
λοσοφούντων ἐγώ τε καὶ ἡ
ὁμόζυγος· ἐγὼ μὲν ἐπὶ τὸν
ἀνδρῶνα ᾔειν· ὧν καθη-
γεῖτο Πέτρος ὁ σὸς ἀδελ-

ἡ δέ, τοῦ παρθενῶνος
ἐντὸς γενομένη, τῇ
ἁγίᾳ συνῆν· συμμέτρου
δὲ διαγενομένου ἐν τῷ
μεταξὺ διαστήματος,
καιρὸν εἶναι τοῦ ἀποχω-
ρεῖν τῆς ἐσχατιᾶς πά-
λιν ἐκρίναμεν· καὶ ἤδη
πρὸς τοῦτο ἦν ἡμῖν ὁρ-
μή· σύμφωνος δὲ παρ' ἑ-
κατέρων ἡμῖν ἡ φι-
λοφροσύνη ἐγίνετο· ἐμοί
τε γὰρ ὁ σὸς ἀδελφός, μέ-
νειν ἐκέλευε καὶ με-
τασχεῖν τῆς φιλοσόφου
τραπέζης· ἥ τε μακαρία
τὴν ἐμὴν γαμετὴν οὐ με-
θίει· ἀλλ' ἐν κόλποις ἔχου-
σα τὸ θυγάτριον, οὐ πρό-
τερον ἔλεγεν ἀποδώσειν·
πρὶν τράπεζαν αὐτοῖς,
παραθέσθαι καὶ τῷ τῆς
φιλοσοφίας δεξιώσασθαι
πλούτῳ· φιλοῦσα δὲ οἷα
εἰκὸς τὸ παιδίον· καὶ
προσάγουσα τὸ στόμα τοῖς
ὀφθαλμοῖς, ἐπειδὴ εἶ-
δε τὸ περὶ τὴν κόρην πάθος·
ἐάν μοι φησὶ δῶτε τὴν χά-
ριν· καὶ τῆς τραπέζης ἡ-
μῖν κοινωνήσητε, ἀντιδώ-
σω μισθὸν ὑμῖν τῆς τοιαύ-
της ἡμῖν τιμῆς, οὐκ ἀ-
νάξιον· τίνα τοῦτον ἐπ-
ερωτώσης τῆς τοῦ παιδίου

κρῖς. ἔστι καὶ φάρμακον ἐν
μεγάλη φησὶν. ὃ δυνατῶς
ἔχει τὸ κατὰ τὸν ὀφθαλ-
μὸν ἰάσασθαι πάθος
ἐπὶ τούτοις δηλώματος
καὶ παρὰ τῆς γυναικωνί-
τιδος ἥκοντος, ἄσμενοι πα-
ρεμείναμεν. μικρὰ φρον-
τίσαντες τῆς ἐπειγούσης
ἡμᾶς πρὸς τὴν ὁδοιπορεί-
αν ἀνάγκης. ὡς δὲ τέ-
λος ἔσχεν ἡ δωχεία. καὶ
πλήρης ἦν ἡμῶν ἡ ψυχὴ
τοῦ μὲν μεγάλου πέτρου
ταῖς οἰκείαις χερσὶν ὀδω-
χοῦντος ἡμᾶς καὶ φαι-
δρύνοντος. τῆς δὲ ἁγίας
μακρίμης διαπάσης ὁ-
πρεπωδεσθοῦ μεγαλείας τὴν
ὁμόζυγον ἡμῶν ἀντιείσησε,
οὕτω φαιδροιοῦτω καὶ γε-
γηθότων τὴν αὐτὴν ὁδὸν
ἐπανείημεν. διηγήματα τῶν
ἔργων τὰ καθ᾽ αὐτὸν ἕκα-
στος ἐν τῇ ὁδοιπορεία
ποιούμενοι. ἐγὼ μὲν δι-
εξῄειν τὰ ἐκ τοῦ ἀνδρῶ-
νος ὄντα τε ἑώρων, καὶ ὅσα
τε ἤκουσα. ἐκείνη δὲ τὰ
καθ᾽ ἑκάστην ἐκδιηγουμέ-
νη καθάπερ ἐφ᾽ ἱστορίας,
οὐδὲν ὡς εἰδεῖν οὔτε τῶν
μικρῶν παραλιμπάνειν.
ἀκολούθως δὲ πάντα κα-
τὰ περὶ τὴν συζυγίαν τῆς
συγγραφῆς διεξιοῦσα, ὅς
κατὰ τὸ μέτρον γεγόνει ἐκεῖ-
μος τῶν ἡ ὑπόσχεσις ἦν
τῆς τοῦ ὀφθαλμοῦ θερα-
πείας, ἐγνόκασα τὴν δι-
ήγησιν, τί τοῦτο φησὶ
πεπόνθαμεν. πῶς τῆς
ὑποσχέσεως ἡμῖν ἠσθημεν.
τὸ ἐπαγγελθὲν ἡμῖν ἐκεῖ-
νο ἐν κολλουρίω φάρμακον.
καὶ μοῦ δυσχεραίνοντος ἐπὶ
τῇ ἀμελείᾳ. καὶ τινὰ διὰ
τάχους ἐκδραμεῖν ἐπὶ
τὸ φάρμακον ἐπικελευσα-
μένου, βλέπει κατὰ τὸ
συμβὰν πρὸς τὴν μετὲν
ταῖς χερσίν μου τῆς τιθη-
νουμένης τὸ νήπιον.
καὶ ἡμῖν τοῖς ὀφθαλμοῖς
τοῦ νηπίου ἐματενίσα-
σα, παῖ οὐ φησὶ δυσχεραί-
νων ἐπὶ τῇ ἀμελείᾳ
μεγάλη τοῦτο τῇ φωνῇ
ἀποχρᾶσα ἅμα καὶ ἐκπλή-
ξεως λέγουσα. ἰδοὺ γὰρ
οὐδὲν ἐλλέλειπται ἡμῖν
τῶν ἐπηγγελμένων. ἀλ-
λὰ τὸ ἀληθινὸν ἐκεῖνο
φάρμακον. ὅπερ ἐστὶν ἡ
ἐκ τῶν ἁγίων θεραπεία
τὸ τῶν παθημάτων ἰατι-
κόν, καὶ ἔδωκε καὶ ὑπερ-
γὸν ἤδη γέγονε. καὶ ὑπο-
λέλειπται τῆς κατὰ τὸν
ὀφθαλμὸν ἀρρωστίας, οὐ

σοῦ πόνων. τῷ θείῳ ἐκείνῳ
φαρμάκῳ κεκαθαρμένον.
καὶ ἅμα ταῦτα διεξιόντος,
αὐτίκα τε τὸ παιδίον ὑγιὲς κα-
λίζεται καὶ ταῖς ἐμαῖς ἐμ-
τίθει χερσί. κἀγὼ τό τε θεῖ-
α πιστούμενα καὶ τὸ παρά-
δοξον θαῦμα τὸ τῆς δια-
νοίας λαβών, τί μέγα ἐπ-
πον διὰ χειρὸς τοῦ τυφλοῖο
ταῖς ὀφθαλμοῖς καθιστάσας,
ὁπότε μὲν ἡ δούλη αὐτοῦ
τὰς ἰάσεις ἐκείνας κα-
τορθοῦσα. τὴν εἰς αὐτὸν
πίστιν περὶ τὰ κατειργα-
σαι. οὐ πολὺ τῶν θαυμά-
των ἐκείνων ἀπολειπό-
μενον. ταῦτα λέγων, με-
τὰ ξύλου τὴν φαρμάκην
ἐμὲ κοπτέτω. τῶν δὲ ἐκείνων
ἐπὶ ῥεῦσιν τῶν τῷ διηγή-
ματι. τὰ μὲν οὖν παρὰ τοῦ
σεβαστίου τοῦ. ταῦτα. ὅσα
δὲ καὶ ἄλλα καὶ τοιαῦτα
παρὰ τῶν συνεζηκότων
αὐτῇ. καὶ διακειβείας
τὰ κατὰ τὴν ἐπισημέων
ἠκουσμένα, οὐκ ἀσφαλὲς
οἶμαι προσθεῖναι τῷ διη-
γήματι. οἱ γὰρ πολλοὶ τῶν
ἀνθρώπων πρὸς τὰ ἑαυτῶν μέτρα
τὸ πιστὸν τοῖς λεγομένοις
κρίνουσι. τὸ δὲ ὑπερβαῖ-
νον τὴν τοῦ ἀκούοντος
δύναμιν, ὡς ἔξω τῆς ἀλη-

θείας ταῖς τοῦ ψεύδους
ὑπονοίαις ὑβρίζουσι.
διὸ παρίημι τὴν ἄπιστον
ἐκείνην τῶν λιμῶν
γεωργίαν. πῶς ἐκβαλλό-
μενος ὁ σῖτος πρὸς τὴν χρείαν
σῖτος, οὐ δαπανᾶται αἰσθητὴν
ἐποίει τὴν ὑφαίρεσιν, ἀλλ'
τῶν ὁμοίως διακειμένων.
ὅπως καὶ περὶ διαφόρων
ταῖς αὐτοῖς τοιούτων χρείαις. ἐ-
κ ταύτου, καὶ ἄλλα τούτων
παράδοξα ἔργα. παθῶν
ἰάσεις. καὶ δαιμονώντων
καθάρσεις. καὶ ἀψευδεῖς
προρρήσεις. τῶν ἐκβησο-
μένων. ἅπαντα τοῖς μὲν
δι' ἀκριβείας ἐγνωκόσιν,
ἀληθῆ εἶναι πιστεύεται. καὶ
ἄπιστα οὐ δέχονται. τοῖς δὲ τῶν
σαρκωδεστέρων, ἔξω τοῦ
ἐνδεχομένου νομίζεται.
οἳ οὐκ ἴσασιν ὅτι κατὰ
τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστε-
ως, καὶ ἡ τῶν χαρισμάτων
διανομὴ παραγίνεται. μι-
κρὰ μέν, τοῖς ὀλιγοπίστοις.
μεγάλα δέ, τοῖς πολλὴν
ἔχουσιν ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἀ-
ρυχωρίαν τῆς πίστεως. ὡς
οὖν μὴ βλαβοῖεν οἱ ἀπι-
στότεροι ταῖς τοῦ θεοῦ δω-
ρεαῖς ἀπιστοῦντες, τούτου
ἕνεκεν καθεξῆς ἱστορεῖν
περὶ τῶν ὑψηλοτέρων.

θαυμάτων, πρέπει τὴν σὴν
ἀρκεῖν ἡγούμενος τοῖς εἰ-
ρημένοις περιγράψαι τὴν
περὶ αὐτῆς ἱστορίαν. τῷ
δὲ θεῷ ἡμῶν, πρέπει δό-
ξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων ἀμήν:-

+ λόγος εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ἰσα-
πόστολον μυροφόρον Μαρί-
αν τὴν Μαγδαληνήν. συγγραφεὶς παρὰ
Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθο-
πούλου:· εὐλόγησον πάτερ:-

Ὥσπερ ἄλλοτε καὶ λόγῳ τὸ
περσικὸν πρᾶξαι συμβέ-
βηκε, τοῦτ' αὐτὸ καὶ νῦν ἐν-
κώμιοι πρᾶξιν ἐκ προφα-
νοῦς, ἐὰν τὸν καθῆναι
τοῖς τῆς Μαρίας Μαγδαλη-
νῆς ἀγῶσιν ἐγκαθορμη-
σθῆναι, καὶ ταύτην προθεῖ-
ναι τοῖς νῦν ὑποθέσεως ἀ-
φορμήν, πρὸς οὐδὲν ἔργον περι-
σπασαμένῳ. ἡ δὲ τῶν ἐν
ὑπερλόγων ἐν ὑποστάσει τῷ
λόγῳ, οὐκ ἂν σπουδάσω τελείως
σα καὶ ἰσομαθητικῆς ἀμείβε-
λες. λογίοις δ' εἴζωσοι τοῖς
τοῦ κηρύγματος, οὐ μὴν
κρατεῖ τό γε αὐτῆς μέρος
εἰσηνεγκεῖν δυνάμεθα. ἡμῖν
δὲ πᾶν τὸ χρόθεν οἰκονο-
μηθὲν ὄν, ἀναγκαῖον. καὶ
οἰκεῖος ὥσπερ ταύτης λό-
γος εἶναι δοκεῖ. οὐ γὰρ ἀλλ'
ἐπ' ἄλλῳ τῶν ἀποστόλων δι-
ατεθείη ὁ λόγος. ὥσ-
περ ἐν τοῖς ταύτης διεξιοῦ-
σι· καὶ παρατιθεῖσι μα-
καρίοις φιλολόγων διή-
γημα. ὁ γὰρ ὑπὲρ ξένο-
γῶν μυηθῆναι, καὶ μυηθεὶς
τὰ ἐπουράνια. ἀποδη-
μήσασα τὸν τῆς πίστεως
λόγον διαδοῦναι τοῖς πε-
ρασι, πάντως ἂν αὐτῆς λό-
γοις ὡς εἰκὸς τιμωμένη,
καὶ ἡ συνθείη τῷ παντί ἐ-
ξαρκούμενος οὐ μικρόν,
τοῖς γε τῷ περὶ ταύτης
λόγῳ θαρσοῦσιν, ὅτι
ὅτι προσδέξειεν. ὥσπερ
ἂν ἕκαστος ἔργῳ, ὅτι τῷ
ζῆν πελώρι ἑαυτὸν ὑποδι-
δοίη καὶ ἔλαιτο, τούτω δὴ
καὶ τῶν ἐνθένδε μεταχω-
ρήσας. εἴ τινι τῶν ἀπάν-
των ὁρᾶσθαι τιμώμενος,
γνώμη καὶ πολὺ μᾶλλον
καὶ ἀνεκλαλήτῳ χαίρει
χαρᾷ. διά τοι ταῦτα προ-
σῆκον καὶ οἰκεῖον τῆς τοῦ
λόγου μαθητείας, τὸ ἐκλο-
γῶν ἐγκώμιον. οὐ μὴν ἀλ-
λὰ καὶ καθ' ἕτερον γε τρό-
πον, ἀναγκαῖος ἡ μὲν ὅπε-
ρ ταύτης λόγος ἐστίν. ἀ-
δεῖ γὰρ δεῖ ἐπὶ νέου λόγοις
ἀσκήσαντι. καὶ τούτοις
ὡς μάλιστα συντραφεν-
τι, δεύτερα τε τούτων

τιθεμένῳ τὰ πάντα, καὶ
χρεὼν τε ὄν, θεῷ ἀνατίθε-
μαι τῶν λόγων τὰς ἀπαρ-
χάς, τί τοσοῦτον μᾶλλον ἐκεί-
νῳ γε ἤδιον εἴη· ὁ λόγος ὁ
περὶ λόγου καὶ ἡ περὶ τῶν
λόγων πίστεως διαδεχομέ-
νων τῆς οἰκουμένης γνη-
σίοις· καὶ τεῖ τῶν ἀλλο-
στων μᾶλλον δὲ ἀρίστων ἀν-
δρῶν ὄγνωτε κείμω, περ-
γόμοις μὲν τοῖς ἐξ αἵματος,
χαίρειν ἐκ τοῦ νῦν ἐθέλειν
ὅσοι περιέστη δῶα μένοις·
τοῖς δὲ τοῦ κρείττονος ἡμῶν
ἀρχηγοῖς καὶ αἰτίοις τὴν
πνικὴν ἀγαλλένησιν, μὴ
δὲ ὥσπερ σοὶ προθυμεῖσθαι
τὸ εἰκὸς χαρίζεσθαι· οὐ
κἄδηλον δὲ πάντως ὡς
ἀρχηγὸς καὶ αὐτὴ τῶν ἀγα-
θῶν γινωσκομένων τῷ πνεύματι, ἡ
μακαρία μαγδαληνή, ἀνα-
φιλοβόλως λελόγισται. εἰ
γὰρ τὸ τῶν πάλαι δῶν τῷ πε-
λογίζεσθαι τῶν γινομένων
τῶν, καθὼς ἄρα δῆ τὸ
καὶ ἔστι καὶ λέγεται, πάν-
τως καὶ τὸ τῶν μαθητῶν
τῷ διδασκάλῳ δι' ἧς τοῖς ἀν-
στὶ διδάσκαλον δ' ἄλλον τῶν
ἀποστόλων μετά γε χριστόν, εἰ
τις ἕτερον τιθέναι ἐθέ-
λοι τοῦ λόγου τὴν μακρὰν
αν ὑπερεξελών, ἀρχὴ γὰρ αὐτή

δοκῶν τελεῖν τε καὶ ὀνομά-
ζεσθαι, οὐκ ἐγνώκει ὅτι μαιεκ-
τοῦρα σου τοῦ ζῆν εὑρεῖν.
πῶς τε καὶ τὸ τῶν ἀποστό-
λων μέν γε τῶν προφητῶν τι-
ταύτης λογίζεσθαι, οὐ μοι
αὐτὸ τρόπου εἰρήσεται.
καὶ τῷ λόγῳ τὴν πίστιν. ἐ-
ξ αὐτῶν δὴ τὸ περισπουδασ-
τως παραλάχοιμεν· εἰ γὰρ
χρὴ τῷ θεσπεσίῳ πείθεσ-
θαι παύλῳ τοῖς ἐν κορίν-
θῳ γεγραφότι, οἱ δὲ νε-
κροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐ-
δὲ χριστὸς ἐγήγερται. εἰ δὲ
χριστὸς οὐκ ἐγήγερται ματαία
ἡ πίστις ἡμῶν· ταύτης δ'
ὑπὲρ ἐξε προφήτῃ ἀναστάν-
τα κατιδεῖν τὸν χριστὸν καὶ
τὴν ἀνάστασιν τοῖς ἀπο-
στόλοις εὐαγγελίσασθαι,
κἂν λῆρος τὰ ταύτης ὤ-
φθησαν ῥήματα, ταύτῃ
δοτέον πάντως καὶ τὰ
τῶν ἀποστόλων. εἰ γὰρ
τοῦ προφήτου ὡς εὑρόντι, τὸ
τῆς εὑρήσεως ὡς πρέπει τοῖς
εὐφημοῦσι λελόγισται.
τὸ δ' ἐνταῦθεν τῶν λόγων,
ἀναβάλλεσθαι τὸ τοῦ ἀγῶ-
νος ἄμεινον ξυμβαίνει εἶναι.
ἡνίκα τὸ λογιζομένῳ δέον,
ἀποτρασκά ὠνη, μάλα
πολλάκις διαπαθεῖν. ἐλα-
χίστῳ τε ἀνακτίῳ μάλα

κῦμα διαπεραιοῦν· ταυτό-
δὲ εἰπεῖν, βραχεῖ τε καὶ φαύ-
λῳ τῷ τῶν λόγων, τὰ τῆς μα-
καρίας ταύτης διεξιέναι
μεγαλουργήματα. ἑτέ-
ροις δὲ τοῦ ἔργου τοῦδε,
καὶ τῆς ἐντεῦθεν φιλο-
τιμίας παραχωρῆσαι, οἷς
δύναμίς τε λόγων ἀρκοῦ-
σα τῷ πλάτει τῶν, καὶ δύ-
ματα τὰ ἐς πιμικείμοις, το-
σοῦτον ἀγῶνα διαχειρίσα-
σθαι. πλὴν ἀλλ' ἐπεί περ
ἅμα δῶσαι οὐκ ἔνι· οὐδ' ἀ-
ποφυγεῖν τὸ ἐγχείρημα.
οὕτως ὅπως κατατολμή-
σαντι. πῶς γὰρ ἂν οὐκ αἱ-
τιώμενοι καθ' ἡμῶν αὐτῶν
μεγάλην αἰδεῖσθαι δοκοίημεν· εὐλα-
βηθεὶς κακῶς οὕτως ἐπ' ἀρό-
τρῳ χεῖρα βαλόντι· καὶ πρὸς
τοὐναντίον μεταχωρήσα-
σιν, ἔργῳ χεῖρα ἐπιβαλόν-
τι σωοῖσι μᾶλλον καὶ εἰς
τέλος ἀφῖχθαι, ἢ ἀτε-
λῆ καταλιπόντι ὃ πο-
σω ἵεμαι· ποτὲ δ' ἂν καὶ λό-
γῳ καὶ λόγοις, ἃ λόγος
τὰ προσήκοντα ἀφοσιω-
σόμεθα· ἢ τοῖς ἐμοῖς δὴ πα-
τελᾶσι τούτοις, τὸ δέον
ἀποχαρισαίμεθα. διελ-
κοιτε καθ' ἕκαστον ἡμᾶς
ὡς εἰπεῖν καὶ παρὰ γένος·
καὶ οὐ καλῶς ὁσιεῖν διίσχυε

ζομένοις τὰ μάλιστα. ἕως
ἂν τοῖς τῆς μακαρίας λόγοις
ἐμαυτὸν ἐπιδιδοίην. ἐπεὶ
τοίνυν ταῦθ' οὕτω, φέρε
δὴ τὴν τῆς ταύτης βοήθει-
αν ἐπικαλεσάμενοι, τοῦ
ἐγχειρήματος ἐφαψώ-
μεθα. πᾶν τὸ φόβον καὶ
δειλίαν ἀποσεισάμενοι.
εἴη δ' ἂν τῶν λόγων κρηπὶς,
ὅπως τε, καὶ ὅθεν. καὶ τί-
να ἔσχε τοῦ γένους ἀρχήν.
εἶτ' ἐφεξῆς περαθῆναι,
πῶς τε χῶ προσέλθοι,
καὶ πῶς αὐτῇ γένοιτο,
τῶν ἀγγελικῶν, καὶ τὸν ταύ-
της φθόγγον ζῶμεν ἐξανύ-
εσθαι. περιλαμβανόμενος ὡς
γένος τῆς μακαρίας τῆς
δὲ τό γε μὲν ἔχον διεξελθεῖν,
πάντα τὰ πάσι μακαρόν τε
ἡγοῦμαι, καὶ στοιχεῖα πού τοῦ
προκειμένου ἐκτός. δῆ-
λον γὰρ ὅτι τοῖς καθ' ἐκ-
ζήσασι, πλεῖς μὲν ἡ ἄνω-
λεθρος καὶ μακαρία ἐκεί-
νη διαγωγή. ὁ παράδεισος.
πρόγονοι δέ, πατριάρχαι
καὶ προφῆται. φίλοι δέ,
ἀπόστολοι. καὶ ἡ τῶν δι-
καίων ὁμήγυρις. καὶ τἆλ-
λα ὅσα τῆς ἄνω Ἱερουσαλήμ.
σεμνά τε καὶ τίμια ἡγοῦ-
μαι ζόμενα ἐκ τούτων σεμνύνεσθαι,
πρόσεστιν οἶμαι πάντως

Καὶ ἐκτόπως τῶν καιρῶν μὴ
προσῆκον· καὶ ἐκ τῶν μι-
κρῶν τούτων. ἀνακείμενη
ὡς οὐδὲν ὄντα τοῖς βου-
λομένοις καταλέλειπται ν,
προσεράνιζειν τὸ μέπται
μον· ἀνώτερ δεῖ μᾶλλον,
ἐξεχομένω τῆς ὕλης καὶ
πρὸς τὴν ἐκ ταύτης εὐδαι-
μονίαν ἐσχολακότι, ἐξε-
σται τὰ τοιαῦτα διερευνᾶ-
σθαι· εἴπερ αὐτῷ τὰ τι-
βοσκήματα τῶν εὐφορεία·
ταῖς ἄλλαις ὑπερβαίνουσα·
εἰ θέσεως εὖ ἔχουσα, καὶ
τειχῶν καὶ τῆς ἄλλης εὐ-
πρεπείας οὐκ ἀμοιρεῖ·
εἰ γειτονοῦσα θαλάσσῃ
τὰ παρ' ἄλλοις ἐξιδιοῦ-
ται σεμνά· καὶ τῶν μὲν
ἀπὸ τῆς θαλάσσης οὐ με-
τέχει κακῶν. μικρὸν
αὐτῆς ὑποστελλομένη· ἢ
τοῦ σύμπαντος εἶναι ἄνω χώ-
ρου οὖσα· ἢ διὰ ὑπερξένων τι-
πάντων τῆς μακαρίας
ἐκείνης εὐδαιμονίας
γενέσθαι· καὶ πάντων
ἀμείψασθαι· χρὴ κερδαίνει
παιδά τε τὴν ἀνωκτῆσθαι
σθαι ὕλην. καὶ τῆς γε φο-
δοσ ταύτης ὕλης ὑπο-
ρραθῆναι· καὶ μετὰ θύπε-
μέσθαι· μᾶλλον δὲ συγκρα-
θῆναι καὶ μετὰ φύγενε

σθαι, πρὸ οὐδὲν αὐτὴν τὰ
κάτω. καὶ ὅσα μὴ ἐκ τῶν
οἰκείων φέρει τὸ μέπται
μον· καὶ περιεῖ βουλομέ-
νοις ἡμῖν, καὶ τὴν αὐτῆς
παιδεία εἰπεῖν ἐξῆν, πρὸ οὐ-
δὲν δοκῶμεν τὰ τῶν ἄλλων
ἐλέγξαι τερπνά· οἷς ὅτι
καὶ ὅσα ἂν εἴποι τις ταῖς
ἄλλαις πόλεσιν ἐξαίρετα
εἶναι καὶ τιμῆς λόγου τε
πολλοῦ ἀξιούμενα, καὶ
κρείττων γε ἢ ἐκείναις αἰσχρὸς,
ἐν τούτῳ τούτων πλεονε-
κτεῖ. ὅτι δὴ μάλιστα ταύτης
σεμνά· πολλά τε ὄντα καὶ
λόγου δεόμενα; ἐπίσης
ἐκείνας κτήσασθαι ἐξεγέ-
νετο· ἀλλ' εἶναι μὴ τῷ δοκεῖν
ὑπερτίθεμαι. δόξωμεν τι-
σὶ πειρᾶσθαι καλύπτειν τὸ ἀμεῖ-
δος. καὶ τοῦτο δὴ ποιεῖν· οἷς
μὴ ἔχομεν τι. τῶν δ' ἰκτέων
πεὶ αὐτῆς διηγήσασθαι.
φέρε δείξωμεν ἐκ πρώτης
ὅ φασι τῆς ἀφθονείας, οἵ-
ας ὁρμᾶται πεῖδος. καὶ
ὅτι περ χώρας ἢ πατέρας
αὐτήν. ἢ αὐτή. τὴν παι-
δαὶ ἐκόσμησεν. πατέρας
τοῖν ὢ τῆ μακαρία ταύ-
τη μαθητεία τοῦ λόγου.
μακρὰ λίνη, ἣν ὁ θεὸς τῷ
μεγάλῳ πατριάρχῃ Ἀβραὰμ
καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ ἐπήγγειλε

λάτο· ἡ γὰρ τῆς ἐπαγγελί-
ας ἡ κληροδοτηθεῖσα τῷ
Ἰσραήλ· τὴν αἰγυπτίαν δια-
φυγοῦσι πλινθείαν.
Καὶ παραχωρήσειν μοι δο-
κῶ τῇ ἱερᾷ γραφῇ τὰ ταύ-
της ἐπαίρειν καλά· ὅσον
τε ἀρχαιότητος ἔχεται,
καὶ ἥττον ἐκ τοῦ ὀνό-
ματος περίεστι· ποίοις
γὰρ ἄν τις λόγοις χρησά-
μενος τό γε παλαιὸν αὐτῆ
τῆς δόξης κἂν περὶ βρα-
χὺ παραστήσειεν· ἄμει-
νον ὅσοις γὰρ χρησάμενον
ἐπαινέσαι, ἢ λέγειν ὁρ-
μήσαντα, μὴ δυνηθῆναι
ἰσχῦσαι· καὶ γέλωτα ὀ-
φλῆσαι μάλιστα καὶ δια-
τριβήν· αὐτὴ μὲν οὖν ἧς
μακαρίας μα…ληννῆσ
ἢ πατρίς· ἀλλ᾿ ὅπως περί-
δοξος εὖ ἔχουσα, οὐχ ἧτ-
τον ἔσχε τὰ τοῦ γένους εἰς
περιφάνειαν· πατέρας
καὶ γὰρ ἐχρήσατο, ἄλλοι
τῶν ἄλλων ἐνδεῖσθαι· καὶ
ἄλλοις τῶν τε τῆς περιδοσ-
πρωτείων, καὶ τῶν ὅσα
πλουτοῦσιν αὐτοῖς ὑποδεῖ-
σθαι· ἄνωθεν καὶ γὰρ αὐ-
τοῖς ὥσπερ ἐκ σειρᾶς τὸ τῆς
εὐγενείας καλόν· τῶν ἀφ᾿ ἡ-
λίου ἀνατολῶν καὶ ἄχρι
ὁρμωμένοις εὐγενεῖς τὸ

τὸ σῶμα τὴν ψυχὴν εὐπρε-
πέστεροι· θύρα τούτοις
κατὰ τὸν Ἰώβ, παντὶ
πενομένῳ ἀνέῳκτο·
οὐκ ἐπιζητουμένη κα-
τὰ πρόσωπον· καὶ πόρ-
ρω τούτοις ἐλαύνουσα πο-
δὸς ἦσαν χωλῶν· ὅσα καὶ
ὀφθαλμοῖς ἐχρῶντο τού-
τοις, οἱ πεπηρωμένα
τὰ ὄμματα περιεφέρον.
χρεία δὲ τὰ μάλιστα βο-
ηθοῦντες ἐκ πολλοῦ τὸν
βίον ἀπολιποῦσι τῶν πρώην·
παῖδας εἰσοικιζόμενοι,
τῆς ὀρφανίας παρῄρουν
τὸ πλεῖστον· ἅτε μηδὲ ζῶν
ἔξω τῆς κακῶν πεῖραν,
τῇ ἐκείνων ἐπιμελεί-
ᾳ γινόμενοι· τί οὖν; ἆρα
μὴ τοῖς ἔξω καλῶς ἔχον-
τες, τοῖς ἔνδον ἦν ἐλασσώ-
νη διέκειντο· τρυφαῖς
αὐτοί· καὶ ὅσοι βλακείᾳ
σχολάζοντες; οὐ μὲν οὖν·
ἀλλ᾿ ἔργον ἦν αὐτοῖς ἄπαυ-
στον, ἡ τοῦ παιδαγωγοῦ μό-
νον μελέτη· εἶτα καὶ γὰρ
αὐτοῦ, κἂν ἐπὶ ξυροῦ ἀκ-
μῆς τὰ τῆς σκιᾶς ἐνε-
στήκει· καὶ ἡ πρὸς τὸ θεῖ-
ον δι᾿ αἱμάτων καὶ κινδύ-
νων οἰκείωσις· οἷς γεννώ-
σι τοῖς αὐτῶν μακαρίαν
ταύτην μοῖραν, περὶ

τὰ μέσα ἀπὸ τῆς μοναρχί-
ας τοῦ καίσαρος ὀκτα-
βίου. ὧν καὶ σεβαστὸς
ἐπικλήσεις ἐστὶν μέγιστον
ὄνομα. καὶ ἀποχρῆν αὐ-
τοῖς εἰς φιλοτιμίαν ἀπή-
γημαι, ὅτι περὶ τοιαύ-
της ἠκούσαμεν θεοῦ τὰ πρός.
εἴπερ γὰρ ἔδει τὴν τοι-
αύτην. καὶ τοσαῦτα δὴ
τῶν βίων χαρίσασθαι μέν, ὑπὸ
μουσῶν καὶ λόγων τυχόν-
τα. τῶν βίων διηγήμασιν ὥς-
περ τι τῶν παλαιῶν ἤ-
σων ἀγαθῶν, μὴ ἀλλοῖος
αἴτιος, τοῖς εἰς φῶς
περ ὁδοῦ παρασὶ χρή-
σασθαι ἢ διῶν γινόμενος,
καὶ κινούμενος μὴ ἄλλη ὡς
ἢ ταύτης παρὰ τοῖς ὀφθῆ-
ναι. ἐπειδὰν ὑπερέχῃ τοῦ
γάλακτος. καὶ πόρρω
τιτθῶν ἦν. καὶ ἄρτι πρό-
σιν οἰκείοις ἐπιβαίνειν
τῆς γῆς ἤρξατο. οὐκέ-
τι παρὰ τῶν ἐρειδειν πή-
χεις κατὰ τὸν σολομῶν-
τα μανθάνειν ἐκδίδο-
ται. οὐδὲ ἐλαύνεσθαι.
ἢ τοῖς ἐκ σ[illegible]μα-
σιν ἐπιχεῖσθαι. καὶ εἰς
κάλλος ἐξυφαίνειν, καὶ
καταποικίλλειν, τὰ
πάντα βιαζομένω χρυ-
σῷ, ἀλλ᾽ ἐν γράμμασι τοῦ

φοι τὸν ἐγκελεύεσθαι. ὕπα-
δε τὸ τοῦ λόγου δαλὸς ἦν
εἰς πῦρ. καὶ ἵππος ὁ φα-
σὶν εἰς πεδίον. ὀλίγος
ὁ μεταξὺ χρόνος. καὶ ἀ-
σκεῖται μὲν αὐτῇ, ὅσα
τῷ θεόπτῃ γέγραπται
μωυσῇ. καὶ τῇ λοιπῇ
σκευώδει γραφῇ. ὅσω τε
προφῆται καὶ ψαλμοὶ δι-
εξέρχονται. τοῖς μὲν τοι-
ψαλμοῖς, καὶ προσετυ-
πίκει τὰ μάλιστα. καὶ τού-
τοις μυστικὸς ἦν καὶ ἡ-
μέρας ἐμμελετῶσα. καὶ
τῶν προφητικῶν ἐκεί-
νοις ἐγκειμένη διηνεκῶς,
ὅσα περὶ χριστοῦ. εἶτα περὶ
τοῦ ἠλειμμένου καὶ μεσσί-
ου, ἐμφανέστατα διαγγέ-
λουσιν. ἄρτι δὲ τῶν γο-
νέων ταύτῃ διαμεμετρημέ-
νων τὸ ζῆν, αὕτη καὶ
παρούσης ἐξουσίας εἰς
τὸ ῥᾳθυμεῖν, οὐκ ἐμεμέ-
μενηκεν ἀπαιδασία. οὐ
γὰρ πρὸς τρυφὰς ἀπεῖ-
δεν. καὶ βλακείας ἀνῆ-
κε τὸ σῶμα. καὶ τὴν λοι-
πὴν ἅπασαν ἐκδεδίη[illegible]-
το. καὶ ταῦτα παρ᾽ ἡβῶ-
σαν ἤδη τὴν ἡλικίαν ἐπα-
γομένη. πλουτεῖν βε-
βουλημένη. καὶ ἄρτι παθῶν
τῶν ἐκ φύσεως ἐπιβαίνουσα

ἀλλ' ἄσχολον ἔργον ταύτῃ
νηστεία καὶ προσευχὴ τῆ
ς σαρκὸς καὶ ἡ πρὸς τὸ θεῖ-
ον νεῦσις τε καὶ οἰκείωσις.
μόνον μελέτη γραφῶν
ἀναγνώσεις· καὶ διὰ τούτων
τὰ οὖν τὰ τοῖς χρήζουσιν
ἀνιέμαι· ὅλαις χερσὶ
καὶ γνώμῃ· καὶ προθυμό-
τερόν γε ἢ ἐκεῖνοις λαμ-
βάνειν ἔδοξεν· τὸ μέτρον
ὡς ἐνὸν κατακτᾶσθαι
καὶ τοῖς ἐσῶσι τὰ μετ-
οισ, διὰ τῶν, οἷς ἀνδεῖν
τὸν βίον συνέβαινεν τὰ
τοῦ ῥέοντος πλούτου, ψυ-
χῆς γενναιότητι ἀποση-
σαν εἴζειν· ἀλλ' οὐ δὲ χερ-
σὶν οἰκείαις ἀπηγόρευ-
σε τῇ μακαρίᾳ· μὴ καὶ δι-
εφθορόσι καὶ διερρευη-
κόσιν ἀνθοις ταῖς σαρκὸς,
ταῖς πληγαῖς ὕδατι ἀπο-
νίζειν· καὶ κατὰ πλεῖστα
ἀκεσωδύνοις φαρμάκοις.
καὶ πάντη διὰ τὸ ἔθος, τὴν
αὐτῶν βοηθεῖν ἀσθένει-
α. ἦν γὰρ αὐτῇ καὶ περὶ
τῆς χρείας τὸ σπουδαζό-
μενα. ἀγνοία μέν τοι
βίου τοσαύτῃ ἐκέχρητο,
καὶ οὕτω διὰ σπουδῆς ἦν
αὐτῇ τὸ τῆς παρθενί-
ας καλόν, ὥστ' ἀποχέασ-
μένη ἔορ τῶν· ἀπεπαιδεῦ

πανηγύρεις· καὶ τοῦ που-
κνῶς παραβάλλειν προ-
σηκούσῃ· καὶ ἀνδράσιν αὐ-
τοῖς ἐς ὄψιν τὸ παρὰ πάν-
δινομέλητον εἶναι· τῶν
ἀτόπων καὶ γὰρ ἔκειμε·
παρθενεύειν ἑλομένη·
καὶ τῆς κατὰ τὴν πρᾶξιν
ἀφῆς ἀφεστῶσα· διὰ τῶν
αἰσθήσεων, οἱ οὕτισιν
ἀσωμάτοις ἀφαῖς, τοῦ
ποθουμένου δραπετεύσαι
πόρρωθεν· καὶ ὃ δρᾶν
αἰσχρὸν διὰ σώματος, τοῦ-
το ταῖς διανοίαις καὶ τῇ
τοῦ νοῦ ἐμπαθεῖ συνα-
φείᾳ ἐργάζεσθαι· ταῖς
τε τῶν ὀμμάτων ἐπιβο-
λαῖς περιπτύσσεσθαι, τί-
ων ἀπεμάξατο τύπων·
ὃ πολλοῦ δέουσι πολλ-
αὶ τῶν εἰδέναι, αἱ νῦν
ἀσκεῖν παρθενίαν προ-
είλοντο· διὰ τοι ταῦ-
τα, καὶ γλώττης ἀμε-
τρίαν συνέστελλε· καὶ
παρρησίας ἀφῄρει τὸ
τὸ πλεῖστον· καὶ ἡσυχί-
α ὑπερευφῶσα, συνῆν
ἀεὶ τῷ θεῷ μόνος καθα-
ρότητι συγγινομένη· τὸ
τῆς συνεχεῖ τῶν γραφῶν
ἀναγνώσει· καὶ τοῖς ἀγγέλοις·
καὶ προσευχῶν τόνων, τῇ καὶ
μέχρις αὐτῆς παροράσεως

παρθενία, καὶ καθαρότη-
τι· οὕτω δὲ τῆς μακαρί-
ας βιούσης καὶ βίον ἔν-
θεόν τε καὶ ὑψηλὸν ἐ-
πιδεικνυμένης, οὐκ ἠρ-
ήρεμεῖν τὸν τοῦ φθόνου
πατέρα, ἀλλ' ἀρχέκακος ὤν.
καὶ ἀεὶ πολλοῖς ἐφεδρεύων.
καὶ τηρῶν πτέρναν παρ'
ὁδοῦ· ἥ φησιν ἡ γραφή,
ἐπιτίθεται καὶ ταύτῃ
μετὰ σφοδρῶν τῶν πραγ-
μάτων· καὶ ἑλεπόλεσιν
ὅλαις τὸν οἶκον τῆς ἀ-
γνοίας τειχομαχεῖ· καὶ
λιπαραῖς ἐφόδοις εἰς
τοὺς ἐμφανεῖς, τὸν πύργον
κατασείει τῆς παρθε-
νίας· καὶ διὰ τούτων ὥς
αὐτόπτης ἀκροπόλεως
περιγενόμενος, ἅπασαν
κατασείει τῆς πόλεως.
ταύτην τε πορθήσας ἐ-
όλην ἑαυτοῦ ποιησάμενος,
ἀφαιρεῖται μὲν αὐτῆς
ἔνθεόν καὶ ὑψηλόν.
χειλάτει δὴ βλάβην· ὅ-
σον περ εἶχεν αὐτῇ τῆς ἀ-
ρετῆς γενναῖον· ἀσκή-
σει τε καὶ τριβῇ μακρᾷ
χρόνου κτηθὲν καὶ γυ-
μνὴν τὴν πρὶν κομῶσαν
πολλοῖς περὶ τὴν ἀσέμνην
ἐργασάμενος, ἐξέθησεν
ἐπὶ δαιμονίοις τὴν αὐ-

τῆς φυλακὴν ἀποπασαν
ἀναθέμενος· τοῦ θεοῦ
παραχωροῦντος οἶμαι·
ἢ καὶ πόρρωθεν προκα-
τασκευαζομένου τῶν
μεγάλων πραγμάτων
τὰς ὑποθέσεις. δεινὸν
γὰρ εἶναι καὶ σχέτλιον
ὁ τῆς κακίας εὑρετὴς
ὑπελάμβανεν, εἰ περὶ πά-
ντων μὲν περιγενό-
μενον, ἀδελφοκτό-
νον δὲ καὶ ἴν' ἀποφήναν-
τα. γένος δὲ ἅπαν ἀνθρώπων
κατακλυσμῷ παραδε-
δωκότα. σοδόμοις πῦρ
ὑπεισόντα. εἰδωλο-
λατρείᾳ δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις
πᾶσι πάθεσι. τὸ δ' ἐξῆς τῶν
ἀνθρώπων γένος κατα στρε-
ψάμενον· μιᾶς γυναι-
κὸς ἥττων ὀφθῆναι. ἐπεὶ
δὲ δεῖ καὶ μυστικωτέροις
πείθεσθαι λόγοις, ἐξ ἀρ-
χαίων καὶ τὸ ἡμᾶς ἤκου-
σε περὶ τῆς εἰς τὴν μα-
καρίαν τῶν ἐπὶ δαιμο-
νίων ἐπιδρομῆς. ὅ-
τι περ. φόβος ὑπεισῄ-
ει τὸν σατανᾶν ἀφοῦ
περιακούσαι τοῦ προ-
φήτου εἰπόντος· ἰδοὺ
ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ λή-
ψεται· καὶ διὰ τοῦτο τῆς
ποτε καὶ ταύτῃ· καὶ

τὴν παρθενίαν ἀποσυλᾶν·
δεδιώς· μή πως διὰ ταύτης
τὸ τῆς οἰκονομίας παρα-
φθείη μυστήριον· καθάπερ
καὶ πρὸ ταύτης ὁ μακάρι-
ος ὤν· διὰ τῆς μνηστείας
τοῦ Ἰωσὴφ τὴν ὁμώνυμον
ταύτῃ καὶ μακαρίαν ὄν-
τως παρθένον. καὶ ἄφθο-
ρον, εἴσω τῶν ἀρκύων
ποιήσασθαι. ἀλλ' εἰς μά-
την σοι τὰ ἐμὰ δράματα πονη-
ρά· ὁ γάρ τοι τοῦ θεοῦ λόγος·
ὁ τῷ πατρὶ συναΐδιος· ὁ
ἄναρχός τε καὶ ἀπερίλη-
πτος· καὶ σε σοφὸν ὄν-
τα τῷ κακουργεῖν, δρά-
σσεται σου τῆς πανουρ-
γίας· σπλάγχνοις γὰρ οἰ-
κείοις παθῶν τὸ ἑαυ-
τοῦ πλάσμα ὑπὸ σοῦ τὸν
εἶναί σοι λελυμασμέ-
νον μὴ ἀνασχόμενος,
ἀδοκοῦντος μὲν τοῦ ἀ-
νάρχου πρὸς συνεργοῦν-
τος δὲ τοῦ συμφυοῦς
καὶ ὁμοτίμου αὐτῷ πνς·
λαθών σε τὸν τοῦ σκότους
ἄρχοντα· τὸν ἀπατη-
ἡμᾶς δελεασθέντα, ἀ-
μεταβλήτως μὴ σκεπο-
οὗ τὴν ἱερὰ κατεισκλι
μαστοῖς ὤφθη· καὶ μή-
τρα τῆς ἁγνῆς καὶ ἀμι-
άντου παρθένου κατὰ τὸ

σκηνοῖ· γεννᾶται τοί-
νυν· καί τί μοι λέγειν και-
ρός, ὅσα περὶ τὴν γέν-
νησιν ἐδράμομεν· ἵνα ἀ-
τὴν σκηνὴν διαλύσω·
τὴν Βηθλεέμ· τὴν φά-
τνην· τὰ σπάργανα· τὰ
πρὸ τοῦ βαπτίσματος·
τὰ μετὰ τὸ βάπτισμα·
τἄλλα· δι' ὧν τὸ τῆς ἐμ-
σείας κατεργάσασθαι μυ-
στήριον· ἀλλ' ἐπανακτέ-
ον τὸν λόγον· καὶ καθεῖρ-
μὸν βαλεῖν παρασκευα-
στέον· τῷ θεῷ καὶ λόγῳ,
ταῖς κατὰ γῆν ποιουμέ-
νων διατριβαῖς· καὶ τὰ
καθ' ἡμᾶς λόγοις ἀρρήτοις
οἰκονομοῦντι· καὶ κα-
τὰ καιρὸν πάντα πρά-
ττοντι· ὅτε παραδει-
κνύειν τὰ τῆς θεότη-
τος διὰ τῶν ὑπερφυ-
σῶν σημείων δεῖν ἔγνω-
στο, τότε δὴ τότε, καὶ
ἡ θαυμασία αὕτη Μαγ-
δαληνή· ἑπτὰ δαιμο-
νίοις ὡς εἴρηται ἐχομέ-
νη, ἔς τε ὄψιν αὐτῷ ἔρ-
χεται· λόγων τε θείων
ἐν μεθέξει γίνεται· καὶ
τοῦ πάθους παραυτίκα
ἀπαλλάττεται· οὐκοῦν
αὐτῆς τῇ Ἱλὴμ ἐπιδη-
μησάσης· τοῦ σρς διὰ

ἐν τοῖς τῆς οὐσίας με-
ρεσιν εἰς βαλόντος
μετὰ τῶν μαθητῶν. δι-
αγγέλλοντων περὶ τῆς
βασιλείας τὸ εὐαγγέλι-
ον. μετὰ γὰρ τὸ διασπεῖ-
ραι τὸν λόγον, εἰς τὰ
μέρη Τύρου καὶ Σιδῶ-
νος. καὶ τὴν Φιλίππου
Καισάρειαν διελθεῖν,
καὶ τῆς λίμνης πέραν
γενέσθαι Γεννησαρέτ.
ὅτε πλῆθος αὐτῷ ἐ-
ξ' ἑπτὰ ἄρτων τετρα-
κισχιλίους ἐτρέφεται,
ὥς φησι τὸ ἱερὸν εὐαγ-
γέλιον. μετὰ τὸ φά-
γειν. οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦ-
σαν ἄνδρες τετρακισ-
χίλιοι χωρὶς γυναικῶν
καὶ παιδίων. καὶ ἀπο-
λύσας φησὶ τοὺς ὄχλους
ἀνέβη εἰς τὸ πλοῖον.
καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια
Μαγδαλά. ὅπερ ἕτερος
εἰς τὰ μέρη λέγει Δαλ-
μανουθά. ὃ δὴ τῇ ἑλλη-
νικῶν διαλέκτῳ μεγα-
λόπολις ἑρμηνεύεται. πολ-
λῶν τοίνυν θαυμάτων
ἐπιρρεόντων. περισπῆλ-
θον γάρ φησιν αὐτῷ ὄχλοι
πολλοί, ἔχοντες μεθ' ἑαυ-
τῶν. χωλοὺς. τυφλοὺς.
κυλλούς. καὶ ἑτέρους πολλούς

αὐτούς, κατήκοοι τῶν
θαυμάτων. καὶ οἱ τῷ πέ-
μει ταύτης προσήκον-
τες γίνονται. ἀφοσιοῦ-
μεν παρ' αὐτὸν αὐτήν, ἔν-
θεν κἀκεῖθεν περιτρε-
πομένην. τοὺς ὀδόντας
τε τετριγότας, καὶ ἀ-
φροὶ τοῦ στόματος ἐκ περι-
ρα πτύουσαν. ἐπεὶ δὲ
καὶ πλησίον τοῦ Ἰησοῦ γένοιν-
το, ἱκέτευον. ἐλιπά-
ρουν τὸν πρότερον βίον
ταύτης κατέλεγον. καὶ
ἀπαλλάξαι τοῦ πάθους
ἐδέοντο. οἰκτεῖρον
δὲ ποταλέγοντες, ἐξ
μαιον. ἀνδρὸς μὲν, ἔ-
ρημον. ὀρφανία δὲ σοῦ
ζῶσαν ἐκ πολλοῦ παιδός.
καὶ αὐτὸ τὸ παντελὲς ἀπ-
λέσθαι, μικροῦ δέουσαν.
ἄρτε δὴ τῶν πραγμάτων
ὑπὸ σιδήρου πεπαιδευομένην.
τοσοῦτον ὅσον συμπαθὴς καὶ φι-
λάγαθος. καὶ θαυματουργικὸς
λόγος τῶν δαιμονίων
ταύτην λυτροῦται. κα-
κεῖνο μὲν, τοῖς ὅρε-
σιν ἐνδιαιτᾶσθαι παιδίσκω
σιν. αὐτὴ δὲ ἐν τῷ καθε-
στῶτι τοῦ φρονήματος
γεγονυῖα. καὶ οἱ καλοῦ-
μενοι τὸ διαγνοῦσα, οὐ
μέλλειν ἐκεῖ μενεῖν.

ἀλλὰ παρὰ τὸ χαίρειν ἐπὶ τοῦ-
τῳ, οἷς πρὸ δῶν εἶχε κατα-
χυῒα βαίνειν ἡ γλῶττα·
τοῖς τοῦ διδασκάλου καὶ
σωτῆρος ποσί· μικρὰ ἢ οὐδὲν
τοῦ γένους. καὶ τῆς κα-
τωτέρας φορᾶς φροντί-
σασα· ἐντεῦθεν ὀρθοῦ-
σα χωλοὺς μὲν ὥσπερ ἐλα-
φον ἀλλομένους· τυφλοὺς
δὲ τὸν χρόνιον σκότον
ἀποθεμένους· καὶ τῶν
γλυκυτάτων ἡδέως πῶς
ἀπολαύειν τοῖς ἡλίου παραδό-
ξοις ὄμμασιν ἀτενίζον-
τας· λεγεῶνα τε πνευ-
μάτων ἐπιτιμώμενον·
καὶ ὥσπερ καπνὸν ἐξαί-
φνης διαλυόμενον· ξη-
ρᾶς χειρὸς τὰ δεσμὰ λυ-
όμενα· καὶ ὡς ἱστὸν ἀρά-
χνης διαλυόμενα, συνῆ-
γεν ἐκ τούτων. καὶ τῶν
γραφῶν, αὐτὸν εἶναι τὸν
ἐπ' ἐλευθερίᾳ τοῦ Ἰσραὴλ
προσδοκώμενον. ὥσπερ
συνέσεως ἀντιποιου-
μένη, καλῶς διεγίνωσκεν,
ὡς ἐπ' ἠλθεμένη καὶ ἄλλοις
τὰ ἴσα ἐργάσασθαι. πλὴν
οὐ μετ' αὐθεντίας τοσαύτης
καὶ περιουσίας δυνάμεως·
ἀλλὰ δουλικῶς ἐκεῖνοι
καὶ μετ' εὐχῆς τὰ πάντα δι-
έπραττον. πῶς δέ; τὸ σοὶ
λέγω. καὶ τὸ θέλω καθαρίσθη-
τι κατὰ τὴν πολλὴν αὐθεντί-
αν προβαλλόμενα. καὶ
θατέρον ἢ λόγος, εἰς ἔργα
προβαίνοντα, μείζονα
τε ἐδείκνυ. καὶ οὕτως αὐ-
τῆς ἐκείνης ἐξουσίας
καὶ κυριότητος. νῦν μὲν
γὰρ πεζεύει κατὰ θαλά-
σσης ἀσφαλῶς καὶ κούφως·
καὶ ἀβρόχως· ἐπιτιμᾷ
πνεύμασι περιουσίᾳ δυ-
νάμεως. ἀνιστᾷ νεκροὺς
τὸν θάνατον ὥσπερ ὕπνον
ἀποθεμένους. καὶ τἄλ-
λα ὅσα θεϊκῇ δυνάμει
προσῆκε, κατὰ τὴν πολλὴν
ἐξουσίαν ἐργάζεται.
οὕτως οὖν ἐκ τούτων
χειραγωγηθεῖσα. καὶ
αὐτὸν εἶναι τὸν τοῦ θεοῦ
υἱὸν ἀληθῶς ἐπιγνοῦ-
σα, οὐ μεθίει τοῦτον.
ἀλλὰ παρῆσι μὲν τοῖς αὐ-
τοῦ διακονοῦσα παρῆν.
ὁμιλιῶν. διδασκαλίας
ἀκροωμένη. ἐπιτιμω-
μένη θάτερον ἢ λόγος,
τὸ ἔργον ἀμυοῦσα. ἐν-
τεῦθεν, καὶ γνωρίμως ἐν
αὐτῷ τῇ τοῦ Χριστοῦ μεῖ κα-
θίστα. καὶ τοῖς αὐτῇ κατὰ
γένος προσήκουσι. καὶ
εἰς φιλίαν συνδεῖται τὰ
μάλιστα. οὐκ αὐτοῖς δὲ μόνοις

ἀλλὰ καὶ τοῖς ἑπομένοις
χ(ριστ)ῷ· καὶ οἷς παραβάλλειν
ὡς συνήθεις εἰθίσθαι· τῇ
περιοικίᾳ τοῦ φαρισαίου
σίμωνος· καὶ ἡ τὸν λά
ζαρον συνεῖχεν οἰκητορία· εἰ
κὸς δὲ καὶ τοῦτον καὶ τὰς
ἀδελφὰς αὐτοῦ, συμφι
λίαν χρῆσθαι διὰ τῷ ἑπομέ
νοις χ(ριστ)ῷ· ὥσπερ φησὶν ὁ θε
σπέσιος ἰωάννης· ἠγά
πα δὲ ὁ ἰ(ησοῦ)ς, τὴν μάρθαν
καὶ τὴν μαρίαν τὰς ἀ
δελφὰς αὐτοῦ· καὶ τὸν
λάζαρον· ὧν δὴ τῇ τε
κώμῃ καὶ τῷ οἴκῳ ἐπε
χωρίαζε· καὶ τοῖς αὐτοῦ
εἰσῳκίζετο ἅτε δὴ μὴ
οἰκίαν· μηδέ που κα
τασκηνῶσαι ἔχων· τῶν
ἄλλων πενήτων φωλεοὺς
ἐχόντων· καὶ τῶν πετει
νῶν τοῦ οὐρανοῦ κατασκη
νώσεις· καὶ τοῦτο ἐκ πο
λλῶν μὲν καὶ ἄλλων τεκ
μηριώσασθαι ἔξεστιν· ἐ
κεῖθεν δὲ τοῦτο μάλιστα
γίνεται γνώριμον· εἰσελ
θόντι γάρ φησι τῷ ἰ(ησο)ῦ
εἰς κώμην τινά· τὴν βη
θανίαν δὲ οἰητέον αὐ
τήν· αὐτὴ γὰρ λαζάρου
καὶ τῶν ἀδελφῶν ἡ πα
τρίς, γυνή τις ὀνόμα
τι μάρθα, ὑπεδέξατο

αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς·
καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ κα
λουμένη, μαρία· καὶ τὰ ἑ
ξῆς· μετὰ γὰρ τὸ φάναι τὸν
χ(ριστ)ὸν· μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν
μερίδα ἐξελέξατο· ἥ
τις οὐκ ἀφαιρεθήσεται
ἀπ' αὐτῆς, ἐπάγει· ἡ
ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν
ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπεν αὐτῷ·
μακαρία ἡ κοιλία ἡ βα
στάσασά σε· καὶ μαστοὶ οὓς
ἐθήλασας· ταύτην δ'
ἀναμφιβόλως βίβλοι
αἱ μὲν ἱεραί, τὴν μακαρί
αν εἶναι μαγδαληνὴν
ἐκδεδώκασιν· ὡς ἐκεῖ
θεν εὔδηλον γίνεσθαι· τοῦ
γὰρ θαυμασίου λουκᾶ, τὰ
κατὰ τὴν μάρθαν καὶ μαρί
αν διεξελθόντος, εἶτα
καὶ τὰ περὶ τῆς ἐπάρσεως
τῆς φωνῆς τῆς γυναικός·
μετέπειτα δὲ καὶ περὶ τοῦ
τὸ κωφὸν δαιμόνιον ἔχον
τος διαγγέλλοντος· τῶν
τε φαρισαίων ἐν βεελζε
βοὺλ ἐκβάλλειν τὰ δαι
μόνια· διαβαλλόντων χ(ριστ)ὸν
αὐτὸς τὴν αὐτῶν ἀνατρέ
πων δόξαν, φησί· πᾶ
σα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν
διαμερισθεῖσα ἐρημωθή
σεται· καὶ μετὰ ταῦτα· εἰ
δὲ ἐγὼ ἐν βεελζεβοὺλ ἐκ

βάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ
οἱ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλου-
σι· καὶ μετ' ὀλίγα. ὅταν
τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλ-
θῃ, διέρχεται δι' ἀνύδρων
τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν.
καὶ μὴ εὑρίσκον, λέγει·
ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν
μου ὅθεν ἐξῆλθον. καὶ ἐλ-
θὸν εὑρίσκει σεσαρωμέ-
νον καὶ κεκοσμημένον· τό-
τε πορεύεται καὶ λαμβά-
νει ἑπτὰ ἕτερα πνεύ-
ματα πονηρότερα ἑαυτοῦ.
καὶ ἐλθόντα κατοικεῖ· καὶ
γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀν-
θρώπου ἐκείνου, χείρονα
τῶν πρώτων. ἐπάγει μέν-
τοι μετ' ὀλίγα τῷ συνεχεῖ
τοῦ λόγου, ἐγένετο δὲ ἐν
τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα,
ἐπάρασά τις γυνὴ φω-
νὴν ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπεν
αὐτῷ· μακαρία ἡ κοιλία
ἡ βαστάσασά σε, καὶ μα-
στοὶ οὓς ἐθήλασας. ὡς ζωά-[?]
γεσθαι μὴ ἄλλην, ἢ τὴν μα-
γδαληνὴν εἶναι ταύτην.
τὴν ἀκούσασαν παρὰ τῶν ἑ-
πτὰ δαιμονίων. καὶ εἰς
μνείαν ἐλθοῦσαν τοῦ πά-
θους, ὧν αὐτὴν ἀπήλλα-
ξε χριστός· ἐν μαθηταῖς[?] ἄλλοις γενο-
μένους, ὡς τὸ ἱερὸν διε-
ξεισιν εὐαγγέλιον. ἀλλὰ

ταῦτα μέν, οὕτως. ἐπεὶ
δὲ ἔδει καὶ τὸ διὰ σταυροῦ ὑ-
πὲρ ἡμῶν τελεσθῆναι μυ-
στήριον, ἐδίδου[?] κάλλως,
ἡ διὰ τοῦ κατὰ τὸν λά-
ζαρον θαύματος. ἐνταῦ-
θεν τὸν ὑπερζέει καὶ τῷ ἀ-
διηγῶναι[?]. ὅσον οὔπω
τῆς ἑαυτοῦ δυναστείαν εἰς
οὐδὲν ὠφελήσουσαν. καὶ
τῷ τῶν ἑβραίων λαῷ
εἰς φθόνον διαναστῆναι.
καὶ τὰ παντὸς ἐπέκεινα
λόγου ἐργάσασθαι, πα-
ρῆν καὶ ἡ θαυμασία μα-
γδαληνή. τὸ μὲν ἑπομένη
χῶ. τὸ δὲ, καὶ ταῖς ἀδελ-
φαῖς λαζάρου. ὅσα γενό-
μενος εἰς παραμυθίαν δι-
ατελέσασα. ὡς δὲ καὶ
τὸ, ποῦ τεθείκατε αὐτὸν
ἐκινήθη· καὶ ὡς ἐπιστάν-
τα τῇ τοῦ φίλου σορῷ
δακρῦον τὸ εἶδε. καὶ
διαίρειν τὸν λίθον κελεύον-
τα, ἐξεπλήττετο. καὶ
τί ἂν αὐτῷ βουλομένῳ εἴ-
η, τὸ ποιητέον μαθεῖν ἐβού-
λετο. ὡς δὲ καὶ τὸ λάζαρε
δεῦρο ἔξω διὰ τορωτάτου[?]
πισατο[?], καὶ τὸν τετάρ-
τεον θανόντα ὁ λόγος ὡς
ὕπνον τὸν θάνατον ἀπο-
τιναξάμενον, ἴσα καὶ ἐν-
δειαν[?] τι τῷ παραδόξῳ

τοῦ θαύματος. ἄφωνος
εἱστήκει ἐφ' ἱκανοῦ· μό-
λις δ' εἷς ἐξ αὐτῶν ἐλθοῦσα·
καὶ καθίσασα τὴν συμβάλ-
λουσα, τὸ πραχθέν, τὰ
τοῦ θεοῦ μεγαλεῖα κα-
θὰ καὶ πρῶτα διετέλει
θαυμάζουσα. ἀμέλει
τῷ φθόνῳ ἐντεῦθεν
οὐκ ἦν ἀνεκτά. ἀλλ' εἷς
μετ' ἀρσῖον δ' ἐξαφθεὶς, γραμ-
ματεῖς καὶ φαρισαίους
εἰς ταὐτὸν ἄγει· καὶ συ-
νέδριον καθίζει κατὰ
Χριστοῦ· καὶ τὸ τοῦ θανάτου
συμβούλιον ἐκποτε αὐτοῦ.
ἐπεὶ δὲ τῶν συνεδρίων
τούτων τῇ καθ' ἡμέραν τῶν
λοιμῶν εἶπερ ἂν περ-
σφόρως ὁ θεῖος ἀδελ.
καὶ μαθητὴς τῶν καλῶν δι-
δασκάλων τούτων μαθητα-
θεὶς· φιλαργυρίας δὲ ἐκ
περ αἱρέσεως σὺν ὄντα
πολλά· καὶ ἀργύριον τῇ
πάντα προϊέμενος. ὢ
τοσοῦτον ὀνόματα δὲ τῆς
τοῦ διδασκάλου μαθητεί-
ας ἐμέλησεν, ὅσω καὶ δι-
ακοντα τοῦτον ἀργυρίων
ὤνι πεπρασκει. ὁ τοσοῦ-
τον ἀληθῶς ἄξιος· ἐν-
τεῦθεν μυρίξ καὶ λαμπάδων
ἀπτόμεναι· τὸ ῥόπαλα
ἐν χερσί· γυμνούμενα

τε ξίφη, καὶ μάχαιραι· καὶ
ὁ μιαρὸς μαθητὴς φιλί-
ας προσχήματι, τὸν κα-
λὸν διδάσκαλον παρα-
δίδωσιν. εἶχε μὲν οὕτω
ταῦτα. καὶ ἡ τοῦ ἀρχι-
ερέως αὐλή, τὸν μέγαν
εἶχεν ἀρχιερέα δέσμι-
ον· πόσον δ' ἄρ' εἰκάζεις
τὴν μακροθυμίαν ταύτην
τῷ τότε παθεῖν. ἑπομέ-
νην· παρεπομένην· πλά-
τος μὲν ἦν τὴν μὲν εἰδυῖαν
ἐν χρωτὶ θυρωρῶν γινομέ-
νην. ταῖς εἰσόδοις τὰ
δ' ὁ δοκιμάζουσαν·
σώματι τε τοῖς ἁπάντων
προσέχουσαν. τίμιος μὲν
οἱ τηνικαῦτα τοῦ ἀποφά-
σεις σῶμα δοκοῦντα. τί-
σι δὲ μέμψεως τὸ πρᾶ-
γμα ἐκείνῳ· καὶ ὅσα ἄλ-
λα μάθοι. τὴν μεῖ διαγνῶναι.
οὐχ ἧττον ἢ ἐκείνη τὰ πολ-
λὰ παραστομένην. τὴν
ψυχὴν τὸ μετέωρον ἔχου-
σαν, τὰ τοῦ πράγματος
ὁποῖ ποτ' ἂν λήξειεν, ἐ-
φιεμένην μαθεῖν. καὶ μὲν
κἀκεῖνος ὁ πώρανδεξεις,
τίς ἦν ἐκείνη. τὰ καὶ λογιο-
μένῳ, δυσχερῆ ἀπ' αὐτόν
πρᾶττομεν κατορθῶσαι·
τὰ δεῖν μαρτυρίας· τοῖς
ἐμπαιγμοῖς· ταῖς μάστιγας.

τὴν φραγγέλλωσιν· τὴν ἀ
τιμωμένει μημὲν ὕβρει ἐπε
ισαγωγήν· τὰ ῥαπίσμα
τα· τὰ κολαφίσματα· τὴν
τῆς ψευδοῦς πορφύρας
ἀναβολήν· τὴν τοῦ ἀκαν
θίνου στεφάνου περίθεσιν.
τἆλλα ὅσα κατὰ πολλὴν
ἐξουσίαν τῆς σῆς ἀνεξι
κακίας λόγῳ μακροθυμί
ας τοῖς μιαιφόνοις
πράττειν ἔδοξεν· ἐπειδὲ,
ὅσαπερ ἦν τοῖς ἀγνώμοσι
διαπεπραξαμένοις· εἶτα
καὶ ἐς τὸν τοῦ κρανίου τό
πον τὸ τελευταῖον κατε
λάβον· δεινὸν πνέοντες·
καὶ ὁ σταυρὸς ἤδη ἦρτο μετέ
ωρος· αὐτὸς δὲ τοῖς ἥλοις
ἐμπεπαρμένος ὑψοῦ τὸ
ὥσπερ ἀνεστηλίτευον τὸν
ὄφιν· καὶ πᾶσι καταφα
νὴς γινόμενος θέαμα,
τότε δὴ ταύτην εἶχες ἀ
φαμένην ἀδείας. μετὰ
τῆς μρς καὶ τοῦ μαθητοῦ
αὐτῷ προσιέναι· οὕτως
ἔχοντι κατὰ σχῆμα· καὶ
ποδῶν ἅπτεσθαι τῶν ἀχράν
των ἐκείνων· στόμα
σί τε καταφιλεῖν τὰς
πληγάς. καὶ τοῖς αἵμα
σι μιγνύειν τὰ δάκρυ
α· καὶ τοῖς δάκρυσι, τοι
αῦτα πέρας τιθέναι τὰ ῥή
ματα· τί τοῦτο διάπαντα καὶ
θεῖ· τί σου τὸ τῆς εὐσπλα
γχνίας ἄπειρον πέλαγος·
τούτοις ἀμείβουσι τῆς
εὐεργεσίας. οἱ πολλῶν καλῶν
ἀπολαύσαντες· χὶ τῶν καὶ ὕβρε
ως περιβάλλουσιν, οἷς κα
τὰ στολὴν ἀφθαρσίας ἐνε
δύσας, καὶ ὥσπερ ἀετὸς διεὶς
τὰς πτέρυγας, ἐπὶ τῶν
μεταφρένων τούτους ἀνέ
λαβες; στεφάνους σοι πε
ριτιθέασιν ὕβρεως οἷς
αὐτὸς δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστε
φάνωσας; ῥαπίσματα κα
τεδέξω· οὓς αὐτὸς τῶν
αἰγυπτιακῶν ἀπήλλαξας
δουλειῶν; κάλαμον σου
τὴν ἀκήρατον παίουσι κε
φαλήν, οἷς ῥάβδῳ πλη
γεῖσα διέστη θάλασσα;
χολὴν σὺν ὄξει διψῶντί
σοι κεραννύουσιν, οἷς ἐν
ἐρήμῳ μάννα ἐπόμβρη
σας, καὶ ἐκ πέτρας πλη
γῇ ῥάβδου κρουνὸν ἐξε
βλύσας νάματα; πο
μους σοι τοὺς ἐκ τῶν ἥλων
προσάγουσιν οἷς ἀπόνως
τὴν ἔρημον διελθεῖν πα
ρασκευάσας; ἀλλ' ἀφθέγξαι
τι. καὶ ἡ μὲν πῶς ἀθλί
ως παριστάμεναι· ῥῆμα
σοι ἐξοδίοις τὴν μετὰ πολ
σταμένην ἀναψύξομεν· με

Τὰ λόγους δεξόμενος εἰς
τὸ μετὰ ταῦτα. ἐπεὶ καὶ
ταῦτα παιδὸς ἐμὸς τοι-
οῦτου, διὰ μνήμης ἀγό-
μενος. τὴν παρατίθησιν
αὐτὴν ἀποστῶν. κἂν γὰρ
καὶ ἀρνωδῶσως σε ἔτεκε,
ἀλλὰ ῥομφαία τὴν ψυ-
χὴν οὕτως ἔχοντα μὲν
ὁρῶσα τιτρώσκεται. εἰ
περὶ ῥήματα τῶν μαθητῇ καὶ
τῇ μετέσομένον παρα-
μύθιον. οὕτως οὖν ἔ-
χουσαν ἐπιδεῖν ἀπαθῶς θε-
ασάμενος, εἰκὸς ἦν ἐ-
κεῖ φανῆναι. ὃ καὶ τὴν
μετὰ προμηθείας ἤτοι
ὥστε. καὶ τῷ μαθητῇ τι-
μῆς ἀπαλάσης αἴτιον γε-
γονε. τὸ γύναι ἰδοὺ ὁ
υἱός σου. ἰδοὺ ἡ μήτηρ. πα-
ρεῖναι μέν τοι ταύτην ὡς
εἴρηται καὶ τοιαῦτα δι-
δέξεσθαι. καὶ αὐτὸς ὁ φι-
λούμενος μαθητής,
ἀπὸ χρῆ διεφάναι καὶ ἀ-
δελφός, παρεστὼς λέγων,
εἱστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ
σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ, ἥ τε μήτηρ αὐ-
τοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς
αὐτοῦ Μαρία ἡ τοῦ Κλω-
πᾶ· καὶ Μαρία ἡ Μαγδα-
ληνή. ἐπεὶ δὲ διὰ τὴν
παρασκευὴν ὥστε τὸ ἱε-
ρὸν διαδέξεσθαι ἀγγαρεῖ

ὃν, ἵνα μὴ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ
μείνῃ τὰ σώματα, ἠρώ-
τησαν τὸν Πιλάτον. οἱ ἀ-
νομώτατοι οὕτως δια-
κενῆς, ἵνα κατεαγῶ-
σιν αὐτῶν τὰ σκέλη καὶ
ἀρθῶσιν, ἦλθον φησὶν
οἱ στρατιῶται. καὶ τοῦ
μὲν πρώτου κατέαξαν
αὐτοῦ τὰ σκέλη. καὶ τοῦ
ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος
αὐτῷ. ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν
ἐλθόντες ὡς εἶδον αὐ-
τὸν ἤδη τεθνηκότα,
οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ
σκέλη. ἀλλ' εἷς τῶν στρα-
τιωτῶν λόγχῃ τὴν πλευ-
ρὰν αὐτοῦ ἔνυξε. καὶ εὐ-
θέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ
ὕδωρ. τὴν χεῖρ' ἣν νομίζειν
τὴν διατηροῦν τότε
ταύτην παθεῖν. μὴ κροῦ-
σαι καὶ τὸν στρατιώτην
διαπάσσειν. εἰ μὴ κατὰ
γνώμην καὶ ἀσυστοιχῆ
ἀμεθόδως. καὶ τὰ γυναι-
κῶν φρονεῖν ἢ ἀναγκάζε-
σθαι. κἂν ἀνδρεῖον μὲ ἔχουσα
φρόνημα, ἐπεχείρει
τὴν χεῖρα τολμηρὲ στρα-
τιῶτα, μή σοι ῥομφαί-
α ἐπελθοῦσα ἐνέλατο.
πῶς ἦν εἰκὸς ἐνορῶσαν
ταῦτα δεῖ μὴ τεθῆναι τὴν
ψυχήν. ῥομφαία γὰρ τὸ

καρδίας ἑτέρων τὸ ἐκεί-
νου τὴν πλευρὰν διορυ-
ττομένου· πῶς δὲ καὶ τε-
θνηκότα εἶδον· πῶς
οὐ πρότερον αὐταὶ τὴν
ψυχὴν ἀπεβάλοντο· πῶς
οὐ διερράγησαν τὰ ἱμάτι-
α· πῶς τρίχας ῥηγνύμεναι
ὁρῶσαι ἥλιον σκοτούμενον
ἀποβαλόμενον· σελή-
νην μαυρουμένην· τὴν
κτίσιν ἅπασαν κλονου-
μένην ὥσπερ αἰσθανομέ-
νην τοῦ κτίσαντος πά-
σχοντος· ἀλλ' οὐδὲ τὸν
ναὸν ἦν κατὰ χώραν με-
νειν· καὶ οὗτος γὰρ ὥσπε-
ρεὶ τὸ παραμένειν ἀπο-
βουλόμενος· τόν τε νομο-
δότην γνώσεως ἐπὶ ξύλου
ἠωρημένον γυμνὸν ὄν-
θυμοῦ δικαίου πλησθείς,
τὸ καταπέτασμα διαρ-
ρήγνυσιν ὡς ὁ ἀρχιερεὺς
τὸ πρότερον τὸν χιτῶ-
νιον· ἀλλὰ ἀπεὶ τούτων
τὸ ἱερὸν διεκελεύωμαι
εὐαγγέλιον· τούτων γε
μὴν οὕτω παραδόξων
γεγενημένων, ἡ μακα-
λημή· οὐκ ἔτι μέλλειν
ἐκεῖ μενδεῖν· ἀλλ' ὁ λῃστῆς
ταφῆς ἐγγινομένης, τῶ
δέξει μαθητείας προσήειν
Ἰωσήφ· τοῦτον γὰρ ἦδα

Καὶ μὴ ἤματος ἀπόρου
τὰ καινοῦ· οὐδενὸς
οὔπω πρότερον σῶμα
δεξάμενον· καὶ ὁ χῶ-
ρος ἔνθα ἔκειτο εὐπρε-
πὴς λίαν· καὶ δ' ἱερὸς ἐν
καλῷ κείμενος· καὶ εἰς
ὥραν κήπου διακεκοσ-
μημένος· τούτῳ δὴ
προσιόντα· καὶ οἷα εἰκ-
μὴ ἐπ' αὐτὸν ἀρρυνῶσα,
διανίστησι· διορύγατό
τε καὶ κατὰ δύσεις πρό-
τερον ἀνιχνεύοντα, ἀ-
ποδειλιάσαι παρακαλέ-
σει τὸν κίνδυνον· τολ-
μήσας γάρ φησιν εἰσῆλ-
θε πρὸς Πιλάτον· καὶ ᾐ-
τήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰυ.
καὶ τὰ ἑξῆς· τὸ θεῖον ἱστο-
ρεῖ τὸ μέγα εὐαγγέλιον· ὡς
δὲ καὶ τοῦ σταυροῦ τὸ θεῖον
ἐκεῖνο σῶμα καθεῖλεν
ἐμβοῶν, Ἰωσὴφ καὶ Νικό-
δημος· ἰδεῖν δὲ καὶ τὰ ἴ-
χνη ἀπέρας τὴν τῶν ἥλων
ἐκ ποδὸς ἐκεῖσε παρεῖναι,
λαβίδα· καὶ σφῦραν· καὶ
ὅσα τοῖς περὶ αὐτὰ ἐπι-
τήδεια, αὐτίκα τὴν ψυχὴν
μετέωρος ἑστῶσα· ὥσπερ εἰ
διαιρουμένη· μήτι καὶ
συντρίβειη τῶν ἀποστη-
κῶν ὀστέων, τῶν εἰκοδή-
μων προσέχειν ἀκριβῶς

παρηγορία· τοὺς ἥλους
τε κατεφίλει· καὶ τὰ λα-
κίσματα προσετίθει τοῖς
ὄμμασι· ποδῶν τε ἐκεί-
νων ἥπτετο τῶν ὄντως
ὡραίων, καὶ εἰρήνην ἀ-
πᾶσιν εὐαγγελισαμένων·
καὶ χειρῶν, ὧν ἔργον κόσμος
ἅπας· καὶ πρὸ πάντων
πλάσμα κυκλεῖ ὡς ὁ ἄνθρωπος·
περιεχεῖτο τε ὅλῳ τῷ σώ-
ματι· καὶ προσεφύετο τοῖς
ποσί· τοῦ προσώπου τοῦ γυ-
μνοῦ καὶ πόρρωθεν [illegible]
σθαι· τοῦτο μὲν εὐλα-
βουμένη· τὸ δὲ, καὶ τι-
μεῖ παραχωροῦσα· ἐχού-
σης ἐκ τοῦ τόπου τὸ δί-
καιον· τὸ δὲ ἦρχε γόων
λυσαμένη τὰς τρίχας
καὶ τὰς παρειὰς τοῖς ὄ-
νυξι καταξαίνουσα·
ἐκ μέρους δὲ καὶ τὴν μετ-
ανακτωμένη, ἐπέχουσα
χεῖρας, καθόλου τοῦ
προσώπου ὁρμῶσα·
τὴν κεφαλήν τε περικλί-
νουσα τὴν ἀνυποίστῳ
λύπῃ καταβαρουμέ-
νην, ἀνέχουσα· καὶ λόγοις
ἠπίοις τὸ πλεῖστον ἀ-
φαιροῦσα τῆς λύπης·
ἀλλὰ τῷ φόβῳ τῶν Ἰου-
δαίων, οὐκ ἦν αὐταῖς
ὡς βουλομέναις ὀξὺ ἦν.

τοῖς ἐξοδίοις καὶ ἐπι-
ταφίοις χρήσασθαι μη-
σίν· ἀμέλει καὶ τιμεῖ-
τον τῶν οὐχ εἰ προσκαι-
ρος Ἰωσὴφ καὶ Νικοδή-
μος ἐνεκελεύετο οἱ τά-
χος εἶχον ἐνειλῆσαι
σινδόνι τὸ σῶμα· ἅμα
ὁ προέπως τε σμυρνίσαι·
καὶ ὡς θησαυρόν τινα τῷ
τάφῳ ἐναποθέσθαι· τήν
τε σινδόνα καὶ τὴν
σμύρναν τῷ Ἰωσὴφ ἐγ-
χειρήσαντα, σοὶ φησὶ
τοῦ λοιποῦ μελήσει ὅπως
τοῦτον ἐνειλήσαις, καὶ
τῇ ταφῇ παραδῷς· καὶ
τἆλλα δὴ ὅσα περὶ τὸν
τάφον ἀμφιπονεῖσθαι·
τὰ δ' ἄλλα τότε μετὰ τὴν μα-
κα[illegible] τε λύπην καὶ τὴν
λοιπὴν διακειμένην
σπουδήν· ἐπειδὲ καὶ νε-
κρὸς προέπως ἀνακεκλί-
το, κατὰ νώτου τε ἔκει-
το, καὶ ἤδη πρὸς τὴν τα-
φὴν ἐκφορεῖσθαι ἔμελλε,
τίς ἂν ἱκανῶς διηγήσαι-
το ὁπόσον τὴν μακαρίαν
ταύτην τὸ πένθος, καὶ τὸ
τῆς λύπης δεινόν· καὶ
κρεῖττον ἔγωγε οἶμαι, σι-
γῇ αὐτὸ παρελθεῖν, ἢ δι-
ηγεῖσθαι ἐθέλειν· ποῦ
γὰρ ἂν καὶ λόγος, τοσούτῳ

πένθει ἐξισωθείη· εἶχε
Ἡ μὲν οὕτω ταῦτα· καὶ ὅτι πᾶ-
σι τὸ ζῆν ἐμπνέων, τὸ
ζωηφόρον ἐναποτίθε-
ται μνήματι· ὁ ἡγεμὼν
τῶν ὅλων θεός· τὸ τῆς οἰκο-
νομίας ἔργον πεπληρω-
κώς, τῇ ἑβδόμῃ, τῷ
τάφῳ κατέπαυσε· καὶ
ἦν σαββατίζων οὕτως,
τὴν τελείαν τῶν ἔργων
κατάπαυσιν· ἀλλ' ἐνταῦ-
θα τῆς μακαρίας ταύτης
γυναικὸς τὸ κατεσπου-
δασμένον καὶ φιλόστοργον,
[illegible]ραμαι· τῶν γὰρ φίλων
καὶ πλησίων ἀποστάντων,
ὡς τῷ προφήτῃ δοκεῖ, τῶν
μέν, φόβῳ μακρόθεν ἱστα-
μένων· τῶν δέ, καὶ φυ-
γῇ χρησαμένων· τῶν
δέ, καὶ τὴν τῶν [illegible]-
τίας, αὕτη πρὸς τὸν τάφον·
καὶ τἄλλα [illegible]-
θεμένη, ἀνδρισαμένη
τε καὶ τὸ φρόνημα ἀρρε-
νώσασα, καὶ ὃ ἀνδρῶν οὐδὲ
πλῆθος ἔδρασαν, αὕτη
μόνη κατετόλμα· καὶ
δοκῶ μοι παραχωρήσειν
τοῖς ἱεροῖς εὐαγγελισταῖς
τὰ ταύτης ὡς οἷόν τε
διεξελθεῖν· πόσον δὲ
κάλλος ἐκ τούτων ἀντλεῖ
τὸ ἐγκώμιον· οὐ γὰρ ἅπαξ

εἰπόντα τὰ περὶ αὐτῆς
ἀπηλλάγησαν· οὐδὲ
μὲν οὐδοῦ· ἀλλ' ἐκ τεττά-
ρων οἱ τέσσαρες αὐτῆς
ἐμνημόνευσαν· ἐν γὰρ τοῖς
ἀναγκαιοτάτοις ξυνα-
ριθμεῖν ἀναγκαίως
καὶ μὴν μνημονεῦσαι ταύτης
ἐπῆλθεν αὐτοῖς· τετρά-
κις καὶ γὰρ εὕρηται πρὸς
τὸν τάφον ἐλθοῦσα καὶ
θείων ἐμφορηθεῖσα ὀ-
πτασιῶν· τὸ μὲν πρῶ-
τον, μόνη· δεύτερον δὲ
μετὰ τῆς ἄλλης Μαρίας·
ἣν Μάρκος τε καὶ Ματθαῖ-
ος Ἰωσῆ τε καὶ Ἰακώβου
καλοῦσι μητέρα· καὶ τρίτον
σὺν ἅμα Πέτρῳ καὶ Ἰω-
άννῃ κατὰ τὴν αὐτὴν ὥ-
ραν, ὥς φησιν Ἰωάννης·
Τέταρτον ἅμα Σαλώμῃ
καὶ τῇ ἑτέρᾳ Μαρίᾳ· ἀνα-
τείλαντος τοῦ ἡλίου· ὥς
φησι Μάρκος· καὶ δὴ προ-
σεκτέον ἀκριβῶς τὰ περὶ
αὐτῆς· μετὰ γοῦν τὸ ἐντα-
φιασθῆναι τὸ σῶμα, σὺν
τῇ ἄλλῃ Μαρίᾳ ἥ φησιν
ὁ θεῖος Ματθαῖος, οὐκ
ἀφίστατο τοῦ τάφου·
ἀλλὰ ἀπέναντι καθη-
μέναι, ἐθεώρουν φησί
ποῦ τίθεται. εἶτα, εἰκὸς
ἦν οἴκαδε ἀναχωρῆσαι·

τὸ μὲν, διὰ τὸ σάββατον· τὸ δὲ, διὰ τὸν τῶν θεοκτόνων φόβον. Ὀψὲ δὲ σαββάτων· οἱονεὶ περὶ ἀλεκτρυόνων ᾠδάς. βλέπε γὰρ αὐτὸν ἑαυτὸν σαφηνίζοντα τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων· οἱονεὶ τὴν πρώτην τῆς ἑβδομάδος, ἥτις ἐστὶν ἡ κυριακή. ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία θεωρῆσαι τὸν τάφον. ἡ δὴ παρὰ τοῖς ἄλλοις Μάρκῳ τε καὶ Λουκᾷ, Ἰακώβου μήτηρ καὶ Ἰωσῆ ἐπιγέγραπται. ἥτις δὴ ἀμφιβόλως ἡ θεοτόκος εἶναι νομίζεται. καὶ ἰδοὺ φησὶ σεισμὸς μέγας ἐγένετο. ἄγγελος γὰρ κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ προσελθὼν ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἑξῆς. ἰδοὺ μία τῆς Μαγδαληνῆς ἄφιξις ἐπὶ τὸ μνημεῖον. ὁδῷ δὲ περιϊούσαις, ἀπήντησεν αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· χαίρετε. ἔδει γὰρ τὸ πρῶτον ἀκοῦσαν φῦλον ἐν λύσαις τὸ ἐξητέκημα, αὐτὸ τοῦτο πρῶτον καὶ τὴν χαρὰν ἐνωτίσασθαι. αἱ δὲ, τῷ πόθῳ τολμῶσι καὶ παραβολώτερον· καὶ προσέρχονται καὶ ποδῶν ἅπτονται. καὶ προσκυνοῦσι. καὶ οὗτος, μὴ φοβεῖσθαι λέγει· ἀλλὰ τοῖς ἀποστόλοις ἀπελθούσαις, δοῦναι τὰ τῆς ἀναστάσεως εὐαγγέλια. χαρᾶς ἄγγελον αἱ δειλαὶ γυναῖκες γενέσθαι βουλόμενος· τὴν λύπης τῷ ἀδὰμ γενόμενον διάκονον. αἱ δὲ, τοῖς ἀποστόλοις τὰ εὐαγγέλια, διαγγέλλουσι. ὁ πρῶτος φησὶν ὁ Πέτρος ἀναστὰς ἐπιστασιούσης, ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον· καὶ παρακύψας, βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια μόνα. καὶ ἀπῆλθε πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός.

Ὡς δὲ τὸν Πέτρον θερμότατον ὄντα θεάσοιτο ἡ Μαγδαληνή, μηδὲν περιεργασάμενον, ἵνα μὴ χάνω τὰ τῆς θεάσεως· καὶ φαντασίαν εἶναι τὸ ὁραθὲν ἐνόμιζεν. ὑποστρέψασα οὖν πάλιν ἀπῄει. ἀκριβ

τὸ ὁραθὲν τα πιστώ-
σασθαι. καὶ περὶ ὄρθρον.
ἄρτι διαγελώσης ἡμέ-
ρας, ἔρχεται ἐπὶ τὸ μνη-
μεῖον ἡ [illegible].
καὶ βλέπει τὸν λίθον
ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημεί-
ου. καθ' ἑαυτήν τε συμ-
βάλλουσα ὅτι παρὰ τῶν
μαθητῶν καὶ αὖθις ἀπι-
στηθήσεται. τρέχει φη-
σὶ καὶ ἔρχεται πρὸς σίμω-
να πέτρον καὶ πρὸς τὸν
ἄλλον μαθητήν, ὃν ἠγά-
πα ὁ ἰ(ησοῦ)ς. οὗτοι γὰρ τῶν
μαθητῶν οἱ διαπυρώ-
τατοι. ὁ μέν, ὡς σφό-
δρα φιλῶν. ὁ δέ, ὡς φι-
λούμενος. καὶ βλέπε
μοι τῆς μακαρίας γυναι-
κὸς τὴν ἐπίνοιαν. ἵνα
μὴ αὖθις διαπιστηθῇ, οὐ
λέγει ἀνέστη. οὐκ οἶδα
γὰρ εἰ τἀληθὲς εἶπε καὶ μὴ
τοῦτο μόνον οἶδα. ὅτι
ἐν τῷ τάφῳ τὸ σῶμα οὐ-
κέτι. λέγει τοίνυν. ἦραν
τὸν κ(ύριο)ν ἐκ τοῦ μνημείου,
καὶ οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἔθηκαν
αὐτόν. διαμηνίσησιν αὐ-
τίκα τοῖς μαθηταῖς. συν-
τρέχει προσδοκωμένη
τῆς ἐρεύνης τὴν ἔκβασιν.
εἰσάγεται πέτρος εἰς
τὸ μνημεῖον. εἶτα καὶ ὁ
ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν
πρῶτος. ἄρτι ὡς εἰς τὸ
μνημεῖον. καὶ θεωροῦσι
τὰ ὀθόνια κείμενα. (?)
τὸ σουδάριον ἐντετυλι-
γμένον εἰς ἕνα τόπον. τὸ
εἶδον φησὶ καὶ ἐπίστευσαν.
οὐχ ὅτι ἀνέστη, ἀλλ' ὅτι ἦρ-
θη. οὐδέπω γὰρ φησὶν ὁ
ἰωάννης ἤδεισαν τὴν
γραφήν, ὅτι δεῖ αὐτὸν
ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. ἀ-
πῆλθον οὖν πάλιν πρὸς
ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί. ἀ-
μέλει καὶ τὴν θαυμασί-
αν ταύτην γυναῖκα εἰς
ἐνδοιασμὸν ἐμβάλλουσι.
φαντασίαν οἰηθῆναι τὸ
πρᾶγμα. καὶ ἦν εἰκὸς καὶ
ταύτην ἀπιστοῦν τι παθεῖν.
καὶ διαπιστεῖν ἑαυτῇ. καὶ
ταῦτα τῆς φήμης ταχεῖ
τῷ πτερῷ χρησαμένης,
ὅτι νυκτὸς οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ ἐλθόντες ἔκλεψαν
αὐτόν. ἀλλ' οὕτως ἀμφι-
βόλως ἔχουσα, ὅμως οὐ-
κ ἀφίστατο τοῦ μνημείου.
ἀλλὰ καὶ τῶν μαθητῶν
ἐκποδὼν γενομένων, μα-
κάρια φησὶν εἱστήκει κλαίουσα
ἔξω. τὸ μέν, ὡς τῆς ἐλπί-
δος διαπεσοῦσα. τὸ δ' ἔτι
καὶ μικρὰ δὲ μαι ἔχουσα. εἴτ'
ἐκλάπη ὡς λόγος, εἴτ' ἤρθη.

καὶ κλαίουσα· παρακύ-
πτει πάλιν εἰς τὸ μνημεῖ-
ον, ἔτι διαπιστοῦσα· καὶ
θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν
λευκοῖς καθεζομένους,
ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ· καὶ
ἕνα πρὸς τοῖς ποσίν·
ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ
Ἰησοῦ. καὶ λέγουσιν αὐτῇ
ἐκεῖνοι· γύναι τί κλαί-
εις· τίνα ζητεῖς· ὥσπερ
μὲν οὖν τί μόνον τῶν εἰσ-
τα ῥήματα τὰ μετὰ τὸ ἄρ-
σαι τὴν θέαν, γύναι τί
κλαίεις· ἔτι ἀρμοδίως
διάκεισαι. καὶ οὐδὲν μέ-
γα ἐννοῆσαι δύνῃ· τί-
να ζητεῖς· οὐκ εἶδες; σὺ
τῶν ποδῶν ἥψω; οὐ τῆς
φωνῆς σοι μετέδωκε;
τοῦτον ζητεῖς; ἡ δὲ λέ-
γει· ἦραν τὸν κύριόν μου
ἐκ τοῦ μνημείου καὶ
οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐ-
τόν· ἔτι τὰ ἐν τῷ τόπῳ ἀ-
γγέλους ἀναστῆναι σπουδῇ,
ἴσως τοῦ σωτῆρος ἐκεῖσε πα-
ραγενομένου, στραφεῖ-
σα ἐκείνη θεωρεῖ τὸν Ἰη(σοῦ)ν
ἑστῶτα· καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι Ἰη-
σοῦς ἐστι· τὸ μέν, ὅτι ἐν
ἀφθάρτῳ ἦν σώματι με-
τὰ τὴν ἀνάστασιν· καὶ
οὕτως ἂν τὰ παρ᾽ ἡμῖν ὁρατός
ἦν μὴ οἷς καὶ ὅτε βούλοι-
το· τὸ δ᾽ ὅτι καὶ τὴν
τῶν δακρύων ἀχλὺν ἐ-
μοὶ διὰ ταῦτα μὴ καθαρῶς
καθορᾶν· ἢ ἴσως καὶ τοῦ
Χριστοῦ τοῦτο οἰκονομήσαν-
τος. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
γύναι, τί κλαίεις; τί-
να ζητεῖς; ἐκείνη φησί
δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός
ἐστι, λέγει αὐτῷ· κύριε, εἰ
σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰ-
πέ μοι· κἀγὼ αὐτὸν ἀρῶ·
ὡς ἀγνεῖ. εἰ σὺ ἐπῆρας καὶ
σὺ τοῖς ἐπάρασιν, εἰ-
πέ μοι· κἀγὼ αὐτὸν ἀρῶ.
ὢ γυναικείου φίλτρου,
ὢ διαπύρου πόθου· οὕ-
τως οὐδὲν τῆς ἀληθοῦς
ἀγάπης σώματα καὶ ἰσχυ-
ρόν· πόθεν δὲ ἐπῆλθε
καὶ κηπουρὸν αὐτὸν οἰη-
θῆναι; ἢ δῆλον ὅτι
ἐν τῷ κήπῳ τὸ μνημεῖ-
ον ὑπῆρχεν· οὐκ ἔξω λόγου, τὸν
ἀληθῆ καὶ πρῶτον τοῦ
παραδείσου φυτουργόν,
οὕτως ὑπολαβεῖν. ἀλλ᾽

Τῆς μὲν Μαρίας οὕτω περὶ τὴν
ἔρευναν ἐπτοημένης
τοῦ σώματος, ἔνθεν τε
κἀκεῖθεν ἀνατρεχούσης,
ὁ διηκονούμενος λόγος
ἐλεεῖ καὶ αὐτὴν σαρκῶν
καὶ μελῶν οὕτω βα-
σανιζομένην, φωνήματι

τὸ βλέμμα ταύτης ὀξύνει, πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας ἐπίγνωσιν. καὶ ὀνομαστὶ ταύτην καλεῖ· μαρία. ἡ δὲ, τῆς συνηθείας καὶ συνήθους αὐτῷ μόνης φωνῆς, θᾶττον ἢ λόγος ἐπιστραφεῖσα, ῥαββουνὶ φησίν· ὃ λέγεται διδάσκαλε. καὶ αὖθις τῶν ὡραίων αὐτοῦ ἐφάψασθαι ἐζήτει ποδῶν. ἐπεὶ γὰρ ἐξ ὄψεως καὶ ἀκοῆς αὐτὸν ἔγνω, καὶ διὰ ἁφῆς ἀκριβώσασθαι ἤθελε. καὶ ὁρμῆς εἰς τοῦτ' ἔχουσα· τοῦτο γὰρ τῷ εὐαγγελιστῇ σεσιώπηται. ἀκούει μή μου ἅπτου. πῶς γὰρ ἂν τοῦτο εἶπεν, εἰ μὴ κινουμένην πρὸς τοῦτο ἑώρα· μή μου ἅπτου. ἐπεὶ γὰρ μετὰ τῆς ἄλλης μαρίας ἥψω μου. καὶ τηλικαύτης ἀξιωθεῖσα τῆς δωρεᾶς, οὐδὲν μέγα διενοήθης περὶ ἐμοῦ. ἀλλ' ἔτι ἀτελέστερον διέκεισο. καὶ ἐν τῷ τάφῳ ἐζήτεις ὡς ἄνθρωπον τὸν μετὰ πρὸς συγκαθήμενον, πόρρω στῆθι. μή μου ἅπτου. κατὰ γὰρ τὴν σὴν δόξαν, οὔπω πρὸς τὸν πατέρα μου ἀναβέβηκα. ἄλλως τε δὲ καὶ τὸ

φρόνημα αὐτῆς ἀνυψοῖ· μὴ ἄνθρωπον ὡς τὸ πρῶτον τοῦτον λογίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ θεόν. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ τὸ ἀναβέβηκα εἶπεν· οἱονεὶ πρὸς τὸν οὐρανόν. ἔνθα καὶ ὁ ἐμὸς πατὴρ διαφερόντως οἰκεῖ. πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου καὶ εἰπὲ αὐτοῖς, ὅσα δὴ καὶ μεμάθηκας. ἔρχεται ἤδη τὸ τέταρτον ἡ μαρία, καὶ οὐ λέγει ὥσπερ πρότερον, ὅτι ἀνέστη· ἤ τό γε μὴν δεύτερον, ὅτι ἦραν τὸν κν ἐκ τοῦ μνημείου· ἀλλ' ἔρχεται φησὶ μαρία ἡ μαγδαληνή, ἀπαγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἑώρακε τὸν κν· καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ. ὤχετο ἤδη καὶ τὴν κάθοδον αὐτῆς τὴν πρὸς τὸ μνημεῖον. περὶ σκοτίας ἔτι οὔσης. τὴν δέ γε γὰρ τὴν ὁ θαυμάσιος ἱστορεῖ τῶν μαθητῶν μάρκος. διαγενομένου φησὶ τοῦ σαββάτου, μαρία ἡ μαγδαληνὴ καὶ μαρία ἰακώβου καὶ σαλώμη, ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσι τὸν ἰν. ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου

καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς,
τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν
λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ
μνημείου. καὶ τὰ ἑξῆς.
Ἀλλ' ἐνταῦθα διαπορεῖν
ἔστι μοι, πῶς ἡ μαγδα-
ληνή, τρίτον ἤδη πα-
σωθεῖσα, πάλιν ἐπὶ τὸν
τάφον χωρεῖ. καὶ τίς ἀ-
ποκυλίσει ἡμῖν λέγει
τὸν λίθον σὺν ταῖς λοι-
παῖς. ἢ δῆλον, οὐχ ὡς
ἀπιστοῦσα παραγίνεται.
ἀλλ' ὡς μᾶλλον καὶ κειμαιο
ὁδηγὸς ἐσομένη· καὶ τὰ
γενόμενα διηγησομένη.
καὶ ὡς θάρσος λαβοῦ-
σα ἐκ τῆς ἀφίξεως. εἰ-
κὸς δὲ καὶ διὰ τὸ φά-
ναι τό, τίς ἀποκυλίσει
ἡμῖν τὸν λίθον. ἀλλὰ
σαλώμην. οὕτωσι τά-
φω παραγινομένην.
ἀκηδεμονὸν ἐμηχανήθη-
σαν. λίθον ἐπιτεθῆναι
πρὸς τὴν θύραν τοῦ μνη-
μείου. ὡς γὰρ ἱστορεῖ
λουκᾶς, ἅμα σὺν πρωΐ,
πρώτη ἐφάνη μαρίᾳ
τῇ μαγδαληνῇ ἀφ' ἧς
ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμό-
νια. καὶ ὡς ὁ ματθαῖος.
τόν τε σεισμὸν καὶ τὸν λίθον
ἀποκυλισθέντα. πρώ-
τη τοῦ μνημείου ἐθεά-
σατο καὶ ἄγγελον τοῦ θ(εοῦ)
ὑπερκαθήμενον. καὶ
ὡς ὁ ἰωάννης, τῇ μιᾷ
τῶν σαββάτων λέγει
μαρία ἡ μαγδαληνὴ ἔρ-
χεται πρωῒ σκοτίας ἔτι
οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον.
καὶ βλέπει τὸν λίθον
ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημεί-
ου. εἰ καὶ τὴν σαλώμην
ταῦτα φάναι διηγμένην,
εἰς βυθὸν ἐμβαντιώσα-
ως ἀπειστάνημεν. ὅ-
περ οὐκ εὔλογον. ἰδοῦ-
σαι τοιγαροῦν τὸν λίθον
ἀποκεκυλισμένον τοῦ
μνήματος. ἦν γάρ φησι
καὶ μέγας σφόδρα. ἔνδον
δὲ τοῦ τάφου γενόμεναι.
μεγάλα γὰρ παρὰ τοῖς ἰου-
δαίοις τὰ μνήματα, οὐχ
εὗρον τὸ σῶμα τοῦ ἰ(ησο)ῦ.
καὶ ἐν τῷ ἀπορῶσαι, ὁρῶ-
σιν ἄνδρας ἐπιστάντας
αὐταῖς ἐν ἐσθήσεσιν ἀ-
στραπτούσαις, καὶ ἐκθαμβει-
θῶς ἀκούσασαι, ἰν ζητεῖ-
τε τὸν ναζαρηνὸν τὸν
ἐσταυρωμένον. ἠγέρθη οὐκ
ἔστιν ὧδε. ὑποστρέψα-
σαι φησὶν ἀπήγγειλαν
ταῦτα πάντα τοῖς ἕνδεκα.
καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς.
οὐ μὴν γὰρ δόξαι πλῆθος
διεβλήθησαν. ἐφάνησαν

γὰρ φησὶν ὥσπερεὶ λῆρος τὰ ῥήματα αὐτῶν. ἕτεροι δέ φασι τότε τὸν Πέτρον ἢ ῥῆμα πῶς διαθορυβηθέντα. μόνον ἀναστῆναι καὶ πρὸς τὸ μνημεῖον δραμεῖν. ὁ δὲ

Μάρκος φησίν, ἐξελθοῦσαι διὰ τάχεος, αἱ περὶ Ἰωάνναν καὶ Σαλώμην, Μαρίαι, ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον. ἐφοβοῦντο γάρ. ἀλλ᾽ οὕτω μὲν ἡ Μαγδαληνὴ πρώτη τὴν ἀνάστασιν κατιδοῦσα. πρώτη καὶ τοῖς ἀποστόλοις εὐαγγελίζεται. ἐπεὶ τὴν Εὔαν βοηθεῖ τὸ πρόσκοντα χαρὰν τῷ κόσμῳ μηνύσασα. καὶ τοιαῦτα μὲν αὐτὴ τὰ παρὰ τῶν ἁγίων εὐαγγελίων συμολογήματα. τίνα τὰ μετὰ τὴν ἀνάστασιν. ὅσπερ τοῖς φίλοις μαθηταῖς διαφόρως ὀπτάνεται. καὶ τὴν ἐπέλασιν ὑπισχνεῖται τοῦ πνεύματος. ἡ δὲ θαυμαστὴ γυναικῶν, τῇ τοῦ λόγου συνεῖναι μητρὶ διαφερόντως ἠγάπα. ἐπειδὴ δὲ, καὶ τὰ τῆς οἰκονομίας ἤδη πεπλήρωτο. καὶ ὁ καιρὸς ἐνέστη καθ᾽ ὃν

ἔδει πάλιν τὸν ἀδιαστάτως τῷ πατρὶ συνόντα, ἐπὶ τὸν πατρῷον αὐτοῦ θρόνον ἐγκαθιδρυθῆναι. ἵνα μὴ διαλύπονον τῇ μητρὶ καὶ τοῖς μαθηταῖς τὸ πραχθὲν γένηται, ἐξάγει μὲν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. καὶ ἀποτέλους αὐτοῖς ἐφιστᾷ. τὴν εἰς οὐρανοὺς ἄνοδον ποιεῖται ἰδόντας. εἰκὸς δὲ δήπου καὶ ταύτην ἐκεῖσε παρεῖναι. ἀδιασπάστως ἐχομένην τῆς τοῦ λόγου μητρός. ἄλλως τε καὶ τῶν καλλίστων οὐδαμῶς ἀπολιμπάνεσθαι θέλουσαν.

Τοῦτο τὸ ὑπερῷον εἶχεν αὐτάς, σὺν τοῖς ἀποστόλοις διατριβούσας. αὐτὴ δὲ ἦν τὸ ἔργον αὐταῖς, ἡ διατριβή. καὶ μαρτυρεῖ ὁ θεῖος Λουκᾶς μετὰ τὴν τῶν ἀποστολικῶν ἀπαρίθμησιν ὀνομάτων. ἱστορῶν ἐν ταῖς πράξεσι· καὶ οὗτοι πάντες ἦσαν ὁμοθυμαδὸν προσκαρτεροῦντες τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει σὺν γυναιξί. καὶ Μαρίᾳ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ. καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. γυναῖκας, δηλαδὴ ἣν τοὺς εὐαγγελιστὰς

ἀναγράφειν, ταύτης
ἄνευ· οὕτω λόγου ἔχε-
σθαι οἶμαι. καὶ ταῦτα ἐν
τοῖς τοιούτοις. μετὰ
γὰρ τὸ πάθος ἐνθα μνημει-
αν γυναικῶν τούτοις
ποιήσασθαι ἐξεγένετο,
ταύτην ὡς ἐπίσημον
ὀνομαστὶ καλοῦσι· τὰς
ἄλλας, πλὴν ὀλίγων,
τῷ γυναικῶν ὀνόματι
συσκιάζοντες. καὶ τὸ
λόγῳ τὸ μαρτύριον
διδῶσι, ματθαῖος ὁ
ἱερὸς ~~διδῶσι~~ ἦσαν
λέγων καὶ γυναῖκες ἐκεῖ
πολλαί, ἀπὸ μακρόθεν
θεωροῦσαι· αἵτινες
ἠκολούθησαν ἀπὸ τῆς
γαλιλαίας, διακονοῦ-
σαι αὐτῷ· ἐν αἷς ἦν, μα-
ρία ἡ μαγδαληνὴ καὶ ὅ-
σα ἑξῆς. τὸ δ' αὐτὸ καὶ
ὁ μάρκος. ἦσαν δὲ καὶ
γυναῖκες ἀπὸ μακρό-
θεν θεωροῦσαι· ἐν αἷς
ἦν μαρία ἡ μαγδαληνή·
ἔχεις εἶτα βούλει καὶ
τὸν λουκᾶν ἡμῖν ζωγρα-
ρούμενον· κατακολου-
θήσασαι δὲ καὶ γυναῖκες
αἵτινες ἦσαν συνεληλυ-
θυῖαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς γα-
λιλαίας, ἐθεάσαντο
τὸ μνημεῖον ὡς ἐτέθη.
ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοί-
μασαν ἀρώματα· καὶ
ἑξῆς. ἡ μαγδαληνὴ μα-
ρία. καὶ ἰωάννα. καὶ
σαλώμη. οὐ μὴν παραδι-
σωπᾶται καὶ ὁ τῆς
βροντῆς υἱός· μόνης
αὐτῆς μνημονεύσας, με-
τὰ τῆς μητρὸς καὶ τῆς
ἄλλης μαρίας. εἱστήκει-
σαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ
τοῦ ἰησοῦ λέγων, ἡ μήτηρ
αὐτοῦ· καὶ ἡ ἀδελφὴ
τῆς μητρὸς αὐτοῦ, μαρία
ἡ τοῦ κλωπᾶ. καὶ μα-
ρία ἡ μαγδαληνή. ὥσ-
τε μοί γε, οὐκ ἀπὸ τρό-
που εἰρήσεται, καὶ
ταύτην ἐν τῷ ὑπερῴ-
ῳ, σὺν τῇ μητρὶ καὶ τοῖς ἀ-
ποστόλοις, τῆς τοῦ πα-
ρακλήτου τεύξασθαι δω-
ρεᾶς. καὶ μή που εἰ μὴ
γλώσσῃ, ἀλλὰ τοῖς γυ-
ναικείοις ὀνόμασι. τὸ ἀπὸ τοῦ
Δὲ ὁ ἐν τῇ σιὼν οἶκος εἶ-
χεν αὐτὴν σὺν ἅμα τῇ
ἀπειράνδρῳ παρθέ-
νῳ. ἐν τοῖς ἰδίοις τοῦ
ἠγαπημένου καὶ μαθη-
τοῦ, ὡς τὸ θεηγόρον
διέξεισιν εὐαγγέλιον.
ἐπειδὴ δὲ καὶ κληρωτὴν
οἰκουμένην ἐμερίσαν-
το οἱ ἀπόστολοι, ἄλλος

ἀλλαχόθι ἐπέμποντο,
ὅτι τὴν ὑφήλιον ἤδη π(ερι)
τῆς πίστεως δόγματα διη
γεῖτο, αὐτὴ καὶ τὰ τῶν
μιαιφόνων δεινὸν πνέ
ουσα· ζήλου τε ἐμπλέως
γεγονυῖα, μικρὸν τὴν
παρθένων συνοικουρήσα
σα· καὶ ἐπὶ βραχὺ αὐτῇ
διατρίψασα, ἔξεισιν
αὐτὴ μόνη καὶ τῷ ἐπιστη
θίῳ συνταξαμένη, στε
ρωμένη ἀφικέσθαι δια
νοεῖται· δι' ἧς πορεία
καὶ σπορὸς ληιζομένη,
τῆς τοῦ διδασκάλου φά
τῶν ἀγγέλων μόνων διαχει
ρίσεως· ἀμέλει τοι ὁ
πρὸς ὅλου μῆκος το
σοῦτον κατατολμᾷ· μὴ
τὰ γυναικῶν· ὢ τοῦ δια
πύρου ζήλου καὶ τῆς
ἐμπάσεως ἀπολογησα
μένη· μὴ πήραν· μὴ
βαλλάντιον· μὴ ἄλλο ὅ
τι μεθ' ἑαυτῆς φέρουσα·
ἀλλ' ἀποστολικὸν ἐπανη
ρημένη βίον, ὃ δὴ εἴ
χετο· οὐκ ἄδηλον δὲ
πάντως, ὥς καὶ τὰ τῆς
διδασκαλίας αὐτῇ οὐ
κ ἠμέλητο· ἀλλὰ τοῦτο
προὔπαντων εἴθει· τὰ
μὲν, λέγουσα· τὰ δὲ, πρά
ττουσα· καὶ τὴν πίστιν δι

δοῦσα τῷ λόγῳ· ὅτι τε
αὐτῇ τὰ μυστηριώδη πρώ
τη θεάσασθαι ἐξεγένετο,
καὶ ὅτι τοῖς ἄλλοις ἀρχηγὸς
αὐτὴ τοῦ τοιούτου κηρύγμα
τος· καὶ τίς ἂν εἰπεῖν
ἔχοι· πόσα τε αὐτῇ τὰ κα
θ' ὁδὸν ξυμβεβήκει
δεινά· πόσον δὲ πλῆθος
τῇ τοῦ εὐαγγελίου σαγή
νῃ ζωγρεῖ· ἴσασι ταῦτα,
ὅσοι βίβλοις ἱστοριῶν
ἐμφιλοχωροῦσιν ἐν οἷς
καὶ μεγάλα τὰ δῶρα
παρὰ θεοῦ τῇ μακαρίᾳ· ἃ
εἰς δεῦρο διατετήρηται.
Ἐπειδὲ καὶ εἰς ὅ τιν ἧκε τῇ
βείῳ τῷ καὶ σαρπί· καὶ τὰ
κατὰ γνώμην αὐτῇ κα
λῶς διεπέπρακτο· ἐν
ᾧ οὐκ ἄν τις ᾠήθη καλ
λίον ἀπάντων διήνυσε·
ἅ τε παθεῖν ἔδει τοιούτῳ λ
μητίας πεπονθασιν
ἀναλέγω καὶ καὶ δ
φασι· καὶ τὸ ἄλλο τὸν πον
τίον· ὡς ἱστορούντων ἐ
στὶν ἀκούειν ἀνδρῶν πε
ρὶ πολλοῦ ποιουμένων
ἀλήθειαν, ἐπ' ὕστερον
τοῖς ἐκεῖσε πιστοῖς ἔχε
σθαι τῆς πίστεως ἐκεῖ βέ
βαιοῦσα, τὴν ῥώμην
λαβοῦσα ἐξεῖσι· διελ
θοῦσα δὲ τὴν ἰταλίαν

παρ' ὅσον καὶ τὰ πέριξ αὐ-
τῶν παλλιῶν. εἰ τὰ οἷα
ἐκ γῆς ὁ Νεῖλος ὑπερτι-
ζων πα χρυσοφορεῖ ἐπι-
πλεῖστα. φοίνικήν τε καὶ
συκέαν. ἔτι δὲ καὶ παρα-
φιλίαν εἰσωποιησα-
μένη. καὶ παρὰ τοῦ ταχοῦ τὸν
τῆς ἐπιστώσεως λόγον ἀπει-
ληφυῖα, διὰ πολλοῦ τοῦ
μέσου, εἰς παλαιστί-
νην αὖθις ἐπανεισι.
καὶ σὺν τῇ παρθένῳ
καὶ θεῷ χρόνον ἐπὶ
βραχὺν διατρίψασα,
ἐς τὴν ἀσίαν ἔρχεται.
ἐκεῖσε καὶ γὰρ ἠκηκόει
τὸν παρθένον καὶ ἐπι-
στήθιον μαθητὴν δια-
τρίβειν. κλῆρον λα-
χόντα τὸ εὐαγγέλιον.
δεξαίσιόν τινα φόρτον
τούτῳ μετακομίζουσα.
λίθον τὸν ἐρυθρόν.
ἐν ᾧ λόγος τὸν ζωοδό-
την χριστὸν μετὰ τὴν ἀπὸ
τοῦ θείου ξύλου κατά-
βασιν, ἅμα κλιθῆναι
γενέσθαι περιπατῶς καὶ εἰ-
ληθῆναι σινδόνι, παρὰ
Ἰωσὴφ τὸν εὐσχήμονα
ὃ καὶ παραλαβοῦσα ἐστή-
θεωρεῖν. ἔν τε ταῖς νῶτα
καὶ γὰρ εἰσέτι πάντη τὸ
δίκην θρόμβων φαινόμ-

ται τὰ τῆς θεομήτορος
δάκρυα. ἐπὶ πᾶσι τούτοις
πης, καὶ μυρομένης τὸν
παῖδα. ἃ καὶ πρὸς τὸν
φαιὸν τὴν χροιὰν τοῦ
λίθου μεταγνωσθῆν. ὁ δὲ
ἐστὶ στερρὸν λίθος, εἰς
τὴν κωνσταντίνου ἐκεῖ-
θεν διαβιβάζεται. ἐν
σεβῶν βασιλέων ὑπο-
δοχὴν τῶν τούτῳ τοῦ ἀ-
μου. ἵνα νῦν ὥσπερ οὖν ἐκείνω-
σω διαγαγοῦσα, πολλοὺς
δὲ καὶ πρὸς τὴν τῆς ἀ-
ληθείας ἐπίγνωσιν
ὁδηγὸς γενομένη, κἀλλί-
τε καὶ ὡς ἱερὰν τὴν πί-
στιν τηρήσασα, καὶ τὸν
δρόμον τελέσασα, καὶ
πολλὴν τὴν περὶ αὐτῆς
δόξαν ταῖς ἀπάντων β-
μα πεποθημένη ψυχαῖς,
ἐπ' ὀλίγον νόσῳ κατερ-
γασθεῖσα, πρὸς τὴν ἀγή-
ρω καὶ μακαρίαν ζωὴν με-
τατίθεται. τὴν μὲν ψυ-
χήν, εἰς χεῖρας παραθε-
μένη θεοῦ. τῷ ἐπιστήσω-
δε, τὸ καὶ αὐτοῖς ἀγγελίοις
αἰδέσιμον καταλείψασα
σῶμα, μεθ' οὗ τοὺς ὑπὲρ
χριστοῦ διανικήσασα ἀγῶνας,
καὶ πείρας μὲν εἰς ἑξήκοντα
σεμέρωτας. ὃ καὶ τῆς
ἀξίας ὁσίας τυχὸν σεμνοῦ

τε καὶ ὡς ἐχρῆν τὸ τοιοῦ-
τον παρὰ τοῦ μακαρίου παρ-
θένου καὶ θεολόγου παλαι-
σαλεὺ, ἔν τινι τῶν ἀπο-
κρύφων παλαιῶν, τῆς
τῶν ἐφεσίων ἀρχισα πόλε-
ως, ὡς πολλοῦ τιμώμενος θησαυ-
ρὸς κατορύττεται τὸ τῶν
ἐπουρανίων θαλάμων ὡς
ἀληθῶς ἄξιον. γυναῖκα
μὲν ἂν εὑρεῖν τῷ σοφῷ
σολομῶντι εὑρεῖν ὥς ἥ-
κιστα ῥᾴδιον. ἡμεῖς δὲ
ταύτης ἐν ἀπείρω γενεᾷ,
οὕτω πολλοῦ τίμιος ἐδεήθη-
μεν. ἀνδρῶν γὰρ ἔργα ταύ-
την ἁπασῶν διαπεπραξα-
μένην μνημονεύσομεν.
Καὶ τοσοῦτον, ὥς μὴ δεῖν
ἐνδεῖσθαι τῶν ἀγαθῶν
ἀρετῶν. καὶ διηγωνίσατο
τῷ πόνῳ. ἀλλ᾽ εἰ δοκεῖ ταύ-
τας παραβάλοντες ὅσαι
διαφερόντως πρᾶξαί τι
γενναῖον ἱστόρηνται. δεί-
ξωμεν ὅσον ταύτῃ ἐν ἀν-
δρεία τὸ πλεῖον. καὶ τῇ λοι-
πῇ ἀρρενότητι. εἰ μὲν
οὖν μὴ φορτικὸς ἔμελλον
δόξαι τῇ εὔᾳ παραβάλ-
λων αὐτήν, ἐμὴν λέγειν,
ὅπως τε παρέβη καὶ τὴν ἐν-
τολὴν μὲν οὐκ ἐφύλαξε. τοὐ-
ναντίον μὲν οὖν, καὶ τὸν
ἄνδρα παρήγαγε. τὴν δὲ

λεγα πιαθεῖσα τοῦ ὄφε(ως)
συμβουλῇ. καὶ τἆλλα
ὅσα δὴ τῆς πρώτης ἐξηρ-
τηνται παραβάσεως, οὐ-
δοῖ δὲ τῆς προμήτορος
τὸ γένος διαγράφομαι.
ἐμὶ δ᾽ οὕτω μόνῳ ταύτῃ τὸ
πρωτεῖον δούς, ἀρκεσθή-
σομαι. ἐκείνην μὲν γὰρ πε-
τοδειλινὸν ἐν τῷ παρα-
δείσω, περιπατοῦντα τὸν
γνοῦσα θεὸν, ἀπεκρύβη,
αἰσχυνομένη τὸ ἄσεμνον.
ἡ δέ, ἐν τῷ κήπω τῷ παραδεί-
λην ἐσθλὴν καὶ ὡς κηπου-
ρὸν ὑπηρῶτα. καὶ τῶν
ὡραίων αὐτοῦ ποδῶν ἥπτε-
το. καὶ φωνῆς αἰσθομένη,
μᾶλλον προσέτρεχεν. ἰδὼ
γὰρ λέγειν εἰ καὶ παράδο-
ξον, ὅτι καὶ διὰ ταύτης τὸ
ἐκείνης ἀνεπληρώθη
ὑστέρημα. τὸ χαίρετε
ἀκουσάσης. τὸ τῆς λύ-
πης ὥς ἄν τις εἴποι ἀνύ-
θετον. σόρραν. καὶ ῥέβε
Καὶ μεγάλας τὸ σωοικῆ-
σαι πεὲ ἀρχαῖος ποιεῖς τῇ
δέ. τόσον τό, ὑπερφέρον
αὐτῷ γὲ κεῖνω πρὸς ὃν
ἐκείνοις ὑπῆσις, σὺν
διατεῦχαι. καὶ μὲ χεῖ τε-
λος ἃ μαθητεύαν ἀνδρ-
τερήσασα. λαμπρὰ μὲν οὖν
καὶ ἡ τοῦ μωσέως ἀδελφή

μνείαν· μετὰ τὴν τῆς
ἱερῶ θρασεῖ διαβάσιν ὥσπερ
πῶσα, καὶ ἀμακρουόμε-
νη τὸ τύμπανον· καὶ τὴν
ὑμνοῦσαν μετὰ τῶν μελωνι-
δων· καὶ πρὸς ταῖς τῶν ὀρ-
γάνων ἐπικροτοῦσα φω-
νάς· ἀλλὰ μὲν καὶ αὕτη,
πολλῷ λαμπροτέρα τῶν
μέσων· ὅτι περ καὶ τὰ τοῦ
τοῦ μέλους ἐκείνη προφη-
τικῶς ἐθεάσατο· καὶ
τὸν τῆς ἀναστάσεως λό-
γον, τυμπάνου δίκην
σῴζουσα ταῖς ἄλλαις, τοῖς ἀπο-
στόλοις. καὶ πᾶν εἰ τὸ ῥη-
σιν ἐκήρυξε· ἢ θαυ-
μαστῇ Δεββώρα περιποιεῖ
τὸ σεμνόν, ἢ τοῦ ἰου-
δαίων ἔθνους ἀρχή· καὶ
ἡ κατὰ τῶν πολεμίων
νίκη· καὶ τὰ λαμπρὰ στρα-
τηγήματα· τῆς δέ, ποῖον
εἰς εὐφημίαν τὸ τοῦ
χειλέων ὕμνου πλήρωμα-
τος ἀφηγήσασθαι. καὶ
τῶν δορατῶν περιγενέ-
σθαι κατὰ κράτος ἐχθρῶν·
ἢ ἄνημα, ζήλω τῆς ἀτε-
λοῦς ἐν τέκνοις, ἔπειτα τε-
κεῖν ἀναγέγραπται· ἡ δέ,
τῷ πρὸς τὸν ἴδιον νυμ-
φίον διὰ τὸν ἔρω ζήλω θ-
ἱερωτι· οὐ μόνον τῶν ἔ-
πι ἀπιπραμάτων ἀπήλλα-
ηται, ἀλλὰ καὶ τὰ παρὰ
τῷ ἡσαΐα τούτοις ἀνῆκε
θετα, τῷ πρὸς θν φόβω
καὶ ἔτεκε καὶ ὠδίνησε.
Καὶ τὴν ὀνήτην τάσει ἔλαβε,
Καὶ τὸ παράδοξόν τατον,
Καὶ ἐαυτὴν θῷ καθιέρω-
σεν· ἐμεμνήστο καὶ αὐ-
Τῇ πολλῷ τῷ μέσω τὴν τὸν
νότου βασιλείαν. καὶ
τὰ παρ' ἑρω τὰ τῆς ἀληθοῦς
Καὶ πρῶ τῆς σοφίας τὴν
εἰρηνικὴν καὶ πραῶς σο-
λομῶντι χω, προσέρχε-
ται· καὶ τὴν ἐμμένε κείνω
αὐξηθεῖσαν μᾶλλον δὲ
φησὶ κῶς οἷσαν σοφίαν
καὶ χαρίεν θαυμάσεν· ἐ-
παινεῖ τὰς ῥαφθείσας καὶ
συμμανή τίδος, τὴν τῶν
ἀνίσων ἀνδρῶν ξενίαν.
Καὶ τὴν ἀφιλότιμον
τράπεζαν· καὶ τὸν κα-
ψάκην τοῦ ἐλαίου οὐ
κέλατε μοῦ μόνον· ἐπαι-
νεῖ καὶ κείμης τὴν ὑπαρ-
τικὴν ἐν βίω ζωήν· καὶ
τὰ περὶ νομέα θεῖν τὰ μῦρα.
τῶν τῶν ἀγίων ἀνθρώ. τὸν
φησὶ ζωὸν ὕπνον ὕπνω-
σον τι· τὸ μέχρι καὶ νῦν
τὸν ταχοῦ τὴν φήμην χεό-
μενα τὸ καὶ ῥεῦσον τά·
Ἰαὴλ καὶ Ἰουδὴθ τὸν ζῆ-
λον ὑποβήκον τίσεν ἡμῶν;

γὰρ τῷ Σισάρᾳ τὸν πάσ-
σαλον διελᾷ τοῦ τραχή-
λου. Ἰουδὴθ δὲ τὸν ἀσσύ-
ριον Ὀλοφέρνην ἀφαιρεῖ-
ται τῆς κεφαλῆς. τὴν δέ,
οὐ Πιλᾶτος μόνος καὶ Κα-
ϊάφας καὶ Ἄννας ἐπεστήθη-
σαν. κατὰ χυ̅ μελετήσαν-
τες. καὶ διὰ καὶ ἀσπόρους φό-
νου γεγόνασι παρανά-
λωμα, ἀλλὰ καὶ οἱ συμ-
πράττειν τούτοις δεῖν
νενομίκασι· τοιοῦτοι γραμ-
ματεῖς καὶ φαρισαῖοι
οἱ νῦν τὶ πάντα ἀκούετε.
Καὶ τί δεῖ τὰς ἑξῆς κατα-
λέγειν· σωσάννην. ἐσθήρ·
σολομώνην· πάσας τὰς
ἀρ διηγ ὑπερηνὼν τισσε
σωφροσύνη· πεσπασία
τοῦ ἔθνους. καὶ τῇ ὑπὲρ
χυ̅ καὶ διὰ χυ̅ καρτερίᾳ
ὑπερῆρε τὰς μετὰ τὴν
χάριν ἁπάσας. ὅσαι
τε μαρτυρίου στεφάνῳ
κατεκοσμήθησαν. καὶ
αἷς ὁ ἀσκητικὸς βίος
διείργασται, αὐτοῦ τοῦ
ὀφθῆναι κατιδεῖν καὶ
διακονῆσαι χῶ̅, τὸν ἀλη-
θῆ νυμφίον τούτων
καὶ ἐραστήν. τί δὲ σοῦ τὸ
μὴ τὸ ὁρ... εἰπεῖν ἔχω.
ὃ γὰρ ἦν πᾶσιν αὐτοῖς ἀπ-
όστολοι, τοῦτο μαγδαληνή,

γυναιξὶν εὐαρέστως πο-
λιτευσαμέναις θεῷ. τὰς
μὲν, γὰρ ἡ μελλήθη· ταύ-
της ὑπερῆρε πάσας διὰ
βίου ὤφθη παράδειγ-
μα. ἄλλο οὕτω μὲν ἰσαγγέ-
λως βιώσασα, καὶ
ἐν τοῖς ἁγίοις φανεῖ-
σα αἰδέσιμος, τῶν τῇ-
δε μεθίσταται. καὶ τῷ
σπηλαίῳ ἤπερ μνημείῳ ἐρη-
ται, κρύπτεται. χιλιο-
στοῦ δὲ ἐξ ἐκείνου σχε-
δὸν παραρρυέντος
ἐνιαυτοῦ, λέων ὁ ἐν
βασιλεῦσιν ἀοίδιμος.
ὧ πατὴρ μὲν ὁ ἐκ Μακεδό-
νων βασίλειος· σο-
φὸς δὲ οὗτος τὸ ἐπώ-
νυμον, ἐμφανεῖ ἀποδεί-
ξει τῆς μαθήσεως, ὑπάρ·
οὐκόνδαρ· τὸ ταύτης τί-
μιον λείψανον ἐκεῖ-
θεν μετακομισάμενος.
Καὶ σὺν τῷ ἀδελφῷ
ἀλεξάνδρῳ τοῖς ὤμοις
μετέωρον θέμενος. ἐν
τῷ κατὰ τὴν Βύζαντος
ἀνεγερθέντι παρ᾽ αὐτοῦ
νεῷ· τῷ τετραημέρῳ
καὶ φίλῳ χυ̅ Λαζάρῳ, σὺν
ἀδελφῇ ἑσπερᾷ εἰσιόντι· ἔνθα
τὰ ἄρρητα τελεῖν ἔθος,
σεμνῶς καὶ εὐλαβῶς
κατατίθησιν· ἀργύρῳ

182.

πᾶσαν τὴν θήκην δια-
λαβών. ἀλλὰ πῶς ἂν
τοσοῦτον ἔργον παρα-
δραμών, οὐκ ἂν τὰ με-
γίστα ζημιοῦσθαι δόξω; ὅ-
περ τοιμεὼς [illegible] ἀσ-
τοσοῦτον κάλλος ἐξείρ-
γασται, ὥστε καὶ ἀμη-
χανον ὂν ἐμοί γε. τὸ ἐσ-
παν μάλλο περιπτὲς
αὐτοῦ, καὶ τὴν ἄλλην ἅ-
πασαν ἐν κάλλει τάξιν
διαλαβεῖν. καὶ ποῦ
δῆς ἔργον οὐ τῆς τυχού-
σης ἐμοί. ἐν κεφαλαί-
ῳ δὲ φάναι τοιοῦτον
τὸ τέμενος τῶν Χριστοῦ φί-
λων ὅσο σοφῷ τῷ περιβλέπτῳ
λειῷ ἐδομήσατο. ὅπερ
ὂν εὐπρεπεία μὲν ἐξαι-
σίον εἶναι. μεγέθει δὲ
οὐ πολλῶν δεύτερον. ἀ-
μαγεῖρας δὲ βασιλεῖ-
λέον τι πρέπον. ἀνα-
κεῖσθαι δὲ Χριστοῦ φίλω ἄξι-
ον. οὗ καὶ τὸν νεκρὸν
κυ περίθεν διακοσμίας
ἀδεῖα τὸν ναὸν εἶσ-
οντι, φιλοτίμως κατέ-
θετο. οὗ ἐσ ἀεὶ περὶ
κατὰ τοὺς τοῦ ἱεροῦ ἱερου-
περαστῖς οἱ τοῖ χόσ ἢ προ-
μοι εἴρηται, καὶ τὴν μα-
καρίαν μακροβαλ ἤνην ὑπὸ
πέθετο. καὶ μὴ ὦ ἐσὶ ὄντων οἱ

φύλακες μὲν τῆς πό-
λεως ἄγρυπνοι. σωτῆ-
ρες δὲ καὶ χορηγοὶ χρεί-
σιμα τῶν πάντων τοίων, οἷς
αὐτοῖς προσιοῦσιν ἐν-
πόθω. καὶ πρὸς θήμεσι-
ται ἂν ὑπέκοπτα τοι-
εἴγε μαθητοῦ καὶ φίλου
μὴ δεῖν οἰκειότερον.
Ταῦτά σοι παρ' ἡμῶν ὦ
σεμνή τοῦ λόγου μαθη-
τεία. αὕτη τῶν ἐμῶν
λόγων ἡ ἀπαρχή. καὶ
χάρις. ἥ τις καὶ μόνη
ἐμοί γε ὡς ἀληθῶς εὔ-
λογος, σοὶ ἀφοσίωται.
τοῦ τόσοι τῶν ἐμῶν λό-
γων, σοι ἀγραφία τις
καὶ περιμηνεύματα. καὶ
τῆς ὑπὲρ λόγου σπου-
δῆς τελείας ἐλάχιστον
δώρημα. μᾶλλον δὲ χρέ-
ος τοῖς λόγοις ἀποδεδομέ-
νοις ὡς μάλιστα ἀπαραί-
τητον. εἰ δὲ τολμη-
ρὸν ἐμοὶ τὸ ἐγχείρημα,
διπλῆν δὲ καὶ διὰ τῶν
χρόνων ἔτι ἄνυον τι. ἐ-
πὶ τοσοῦτον ἔργον τὴν
σὴν εὐφημίαν. τῷ πε-
ρισσῷ πόθῳ κατατολμη-
σάντι. ὡς καὶ τῆς ἐνου-
σης ἀγροικίας ἐπιλα-
θέσθαι, καὶ μὴ κατὰ ἀξί-
αν τῶν σῶν, καὶ λόγων

καὶ πόνων προβέβληται
τὸ ἐγκώμιον, ἀλλὰ συγγνώ-
μης τῆς τόλμης καὶ τὸ κα-
τὰ δύναμιν δέχοιο· ἐπεὶ
καὶ τῶν σῶν διδασκάλων· τοῦ-
το προσδεξόμενον ἔγνω-
μεν, φίλον καὶ οἰκεῖον
ἡγεῖσθαι τὸ κατὰ δύνα-
μιν. καὶ μὴ τὸν λόγον,
ἐν ταῖς πρὸς τὸν θεὸν καὶ
λόγον σαῖς ἱκετείαις, ἀ-
ναρρηθείης καὶ τοῦ ψιλο-
τέρου· τὸ γὰρ ἴσως καὶ
μικρόν τι τῆς σῆς ἀξίας
ἐπιδείξασθαι μὲν· ἀ-
οὐκ ἔστι τοσοῦτον, ὅσον μὴ
ἐνδείξομεθα, ὥστε-
ρήσομεν· ἐν αὐτῷ τῷ ἀλη-
θινῷ λόγῳ Χριστῷ τῷ θεῷ ἡμῶν
ᾧ πρέπει δόξα, κράτος,
τιμὴ καὶ προσκύνησις· με-
γαλωσύνη τε καὶ μεγαλο-
πρέπεια, σὺν τῷ ἀνάρχῳ
αὐτοῦ πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ
καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ
αὐτοῦ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ

καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν
αἰώνων.
ἀμήν :—

βίος καὶ πολιτεία τοῦ
μακαρίου Ἀντιγόνου,
καὶ τῆς τούτου γυναικὸς,
Εὐπραξίας· καὶ τῆς θυ-
γατρὸς αὐτῶν Εὐπραξί-
ας, εὐλόγησον πάτερ :—

Ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ εὐσε-
βεστάτου βασιλέως
Θεοδοσίου, ἦν τις ἀ-
νὴρ ἐν τῇ βασιλευούσῃ
πόλει συγκλητικός· ὄ-
νομα αὐτῷ Ἀντίγονος.
ἀνὴρ σοφὸς, ἐν λόγῳ
καὶ ἔργῳ· διὰ τὸ ἀεὶ συμ-
βουλεύων τῷ βασιλεῖ
Θεοδοσίῳ· διὰ τὸ εὐσεβῶς
διοικῶν, τῆς ῥωμαϊκῆς
καταστάσεως τὰ πρά-
γματα. ἦν δὲ ὁ ἀνὴρ, καὶ
φιλοσυμπαθής, πᾶσι
τοῖς δεομένοις τὰ πρὸς
τὴν χρείαν. ἠγάπα δὲ
αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Θεο-
δόσιος· οὐ μόνον ὡς
ἴδιον αὐτοῦ καὶ συγγενῆ
καὶ συγκλητικόν, ἀλλὰ
καὶ ὡς φιλόχριστον· καὶ
εὐσεβῆ· καὶ ὡς δι᾽ αὐ-
τῶν χρηστὰ συμβουλεύον-
τα. ὑπῆρχε δὲ, καὶ σφό-
δρα πλούσιος. καθόν
οὐκ εἶχεν ἡ βασιλεύουσα
ἄλλον τοιοῦτον μὲν εὔπορον.

οὗτος ἔλαβεν ἑαυτῷ
γυναῖκα τοῦ βασιλέ-
ως Θεοδοσίου ἀνεψι-
άν. Ἔτυχε δὲ καὶ αὐ-
τὴ πάνυ εὐδαίμων
καὶ πλουσία· ἧς ἡ κλῆ-
σις, Εὐπραξία. γυνὴ
τὸν Θεὸν φοβουμένη καὶ
σέβουσα· σχολάζουσα
τε ἐν ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν
τοῖς μαρτυρίοις· καὶ
τῷ Θεῷ μετὰ δακρύων
καθεκάστην προσφέ-
ρουσα δεήσεις· πολλὴ
δὲ περιμητασ, πλου-
σίους διὰ συχνῶν δω-
ρεῶν ἀπειργάσατο·
πλείστην δὲ καὶ προσφο-
ρὰν τοῖς θείοις ναοῖς
καὶ τοῖς μαρτυρίοις ἑκάστη-
μέρα προσέφερε. λί-
αν γὰρ καὶ ταύτην ἐφί-
λουν, ὅ τε βασιλεὺς Θεο-
δόσιος· καὶ ἡ δέσποινα
διὰ τὸ συγγένειαν αὐ-
τῶν εἶναι καὶ τὸ κοσμί-
αν καὶ σεμνοτάτην
θεοσεβῆ ὑπάρχειν. ἐπι
Νετο δὲ αὐτοῖς [illegible]
θῆλυ καὶ ἐπωνόμασεν
αὐτὸ ὁ πατὴρ αὐτῆς, Εὐ-
πραξίαν τὸ ὄνομα τῆς
μητρὸς αὐτῆς. κτησα-
μένων δὲ αὐτῶν τὸ θυ-
γάτριον τοῦτο, μιᾶ

τῶν ἡμερῶν λέγει ὁ Ἀν-
τίγονος πρὸς τὴν γυναῖ-
κα αὐτοῦ· οἶδας κυρία
μου Εὐπραξία, ὅτι οὐ-
δέν ἐστιν ὁ βίος οὗτος
οὔτε ὁ πλοῦτος τοῦ μα-
ταίου καὶ προσκαίρου
αἰῶνος τούτου. ὅσον
ἥκον τὸ γὰρ ἔτος τελει-
οῦται ὁ τοῦ ἀνθρώπου χρόνος.
ἀλλ' ἔστι πλοῦτος ἐν οὐρανοῖς
εἰς ἀτελευτήτους αἰ-
ῶνας, τοῖς φοβουμέ-
νοις τὸν Θεόν. καὶ ἡμεῖς
ἀποστεροῦμεν ἑαυτοὺς
τοῦ πλούτου ἐκείνου
ταῖς κοσμικαῖς δια-
μένοι φροντίσι· καὶ
τῇ πλάνῃ τοῦ προσκαί-
ρου κόσμου. καὶ δαπα-
νῶμεν τὰς ἡμέρας
ἡμῶν εἰς μάτην. μη-
δὲν τῇ ψυχῇ ἡμῶν, προσ-
φέροντες τι χρήσιμον.
Ἀκούσασα δὲ ταῦτα ἡ
Εὐπραξία, λέγει τῷ
ἀνδρὶ αὐτῆς· καὶ τί κε-
λεύεις κύριέ μου, ἵνα
ποιήσωμεν. λέγει αὐ-
τῇ ὁ Ἀντίγονος· ἓν θυ-
γάτριον ἐκτησάμε-
θα. αὐτοῦ ἀρκεσθῶμεν
καὶ μηκέτι συνέλθω-
μεν τῇ κοσμικῇ δυσ-
τυχίᾳ καὶ ἀθλιότητι.

ἀκούσασα δὲ ταῦτα
ἡ εὐπρεπεστάτη παρὰ τοῦ
ἀνδρὸς αὐτῆς ἀναστᾶ-
σα, διεπέτασε τὰς ὁσίας χεῖ-
ρας αὐτῆς, εἰς τὸν
οὐρανόν. καὶ στενάξασα λέ-
γει τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς.
εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὁ κατα-
ξιώσας σε εἰς τὸν φό-
βον αὐτοῦ καὶ ὁδηγήσας
σε, εἰς τὴν ἐπίγνωσιν
τῆς ἀληθείας ἐλθεῖν.
ἀληθῶς κύριέ μου πολ-
λάκις ἐδεήθην τοῦ θεοῦ
περὶ τούτου, ἵνα κατα-
νοίξῃ τὴν καρδίαν σου.
Ἀλλ' οὐδέποτε ἐτόλμησα
φανερῶσαί σοι. ἐπειδὴ
οὖν σὺ κύριέ μου προηρ-
ξω, ἐπίτρεψόν με εἰ-
πεῖν. λέγει ὁ ἀντίγονος.
εἰπὲ κυρία μου ὃ θέλεις.
λέγει αὐτῷ ἡ εὐπρεπεστάτη.
οἶδας κύριέ μου, ὅτι πρὸ
τοσούτων γενεῶν ὁ ἀπό-
στολος διαμαρτύρεται
λέγων. ὁ καιρὸς συνεσταλ-
μένος ἐστί. τὸ λοιπὸν, ἵνα
οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς
μὴ ἔχοντες ὦσι. καὶ οἱ
χαίροντες ἐν τοῖς κτήμα-
σιν, ὡς μὴ χαίροντες.
καὶ οἱ ἀγοράζοντες, ὡς
μὴ κατέχοντες. παρά-
γει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου
τούτου. καὶ ὡς ἄνθος
πάντα μαραίνεται. εἰς
τί οὖν ἡμῖν χρήσιμον
ὑπάρχουσι τὰ χρήματα
καὶ ἡ τοσαύτη περιουσί-
α τῶν κτημάτων. οὐδὲ
γὰρ ἐν τῷ ᾅδῃ τινὶ συγ-
κατέρχεται. ὅ οὖν ἀρου-
λεύσω, ποῦ δὰ σοὶ πλη-
ρῶσαι. καὶ πολλὰς ἐντο-
λὰς καὶ ἐλεημοσύνας
ποίησον τοῖς πτωχοῖς.
ἵνα καὶ ἡ βουλὴ ἡ ἡμῶν
λαίου, ἀνάπαυσις ἀρε-
θῇ. ἀκούσας δὲ ταῦτα
ὁ ἀντίγονος παρὰ τῆς
εὐπρεπεστάτης, ἐδόξασε
τὸν θεόν. κατορθώσαν-
τος οὖν ταύτην τὴν ἐνά-
ρετον πολιτείαν. καὶ
πολλὰ τοῖς πτωχοῖς πα-
ρασχὼν ὁ ἀντίγονος,
ἕνα καὶ μόνον ἐνιαυτὸν
ζήσας, μετὰ τὸ ἀποτά-
ξασθαι τῆς γυναικὸς αὐ-
τοῦ καὶ εὐσεβῶς τὰ
καθ' ἑαυτὸν διοικήσας,
τελευτᾷ τὸν ἀνθρώπινον βί-
ον, ἀναλύσας ἐν κυρίῳ.
Μετὰ οὖν τὸ κοιμηθῆναι
τοῦτον καλῶς καὶ εὐ-
σεβῶς, ἐπένθησεν αὐ-
τὸν ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ
σύγκλητος σφόδρα. ὥσ-
τε ἐν τοῦ ὑπάρχειν αὐτοῖς,

τοῦ ἰδίου αἵματος
τὸν τοιοῦτον· καὶ ὡς δὴ
καὶ ὁμογενῆ εὐσεβῆ ἄνδρα·
καὶ ὅτι ἀπερρήθη σὺν αὐ-
τοῦ· συνέταφον δὲ καὶ
τῇ Εὐπραξίᾳ, οὐ μό-
νον ὡς ἰδίαν συγγενί-
δα οὖσαν, ἀλλ᾽ ὅτι καὶ
μετὰ τὴν ἡλικίαν ὑπῆρ-
χε· δύο γὰρ ἔτη καὶ τρεῖς
μῆνας ἔζησε μετὰ τοῦ
ἀνδρὸς αὐτῆς, τὸν πάν-
τα χρόνον· τὸν μὲν ἕ-
να ἐνιαυτὸν καὶ τοὺς
τρεῖς μῆνας, συνοική-
σασα μετὰ τοῦ ἀνδρὸς
αὐτῆς· τὸν δὲ ἕτερον
ἐνιαυτόν, ἐκ συμφώ-
νου ἀποσχόμενοι ἀπ᾽ ἀλλή-
λων· ταφέντος δὲ τοῦ
Ἀντιγόνου, πολλὰ πα-
ρῄνουν ὅ τε βασιλεὺς καὶ
ἡ δέσποινα τὴν Εὐπραξί-
αν· ἡ δέ, λαβοῦσα τὸ ἴ-
διον αὐτῆς θυγάτριον
τὴν Εὐπραξίαν, ἐπέθη-
κεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ
δεσπότου καὶ τῆς δεσποί-
νης· πεσοῦσα εἰς τοὺς
πόδας αὐτῶν κλαίουσα,
καὶ λέγουσα, εἰς τὰς χεῖ-
ρας τοῦ θεοῦ· καὶ εἰς τὰς
χεῖρας ὑμῶν, παρατί-
θημι τὴν ὀρφανὴν ταύ-
την· μεμνημένοι οὖν

τοῦ οἰκείου ὑμῶν Ἀν-
τιγόνου, ἀντιλάβεσθε
τῆς ὀρφανῆς ταύτης· γε-
νόμενοι αὐτοὶ εἰς τὸ
ἀντὶ πατρὸς καὶ μητρός· πολλὴ
οὖν σύγχυσις δακρύων
ἐγένετο παρὰ πάντων·
ὥστε καὶ αὐτὸν τὸν βασι-
λέα ἀλαλάζειν καὶ κλαί-
ειν· μετ᾽ ὀλίγον δὲ χρόνον
ἀναθέντος τοῦ πένθους,
συμβουλεύει ὁ βασιλεὺς
τῇ Εὐπραξίᾳ, ἐκδοῦ-
ναι τὴν θυγατέρα αὐ-
τῆς Εὐπραξίαν, υἱῷ
τινὸς συγκλητικοῦ,
πάνυ εὐπορωτάτῳ· ἡ
δὲ πείθει τὴν Εὐπραξί-
αν δέξασθαι ἀρραβῶ-
νας· δεξαμένη δὲ τοὺς
ἀρραβῶνας, ἀνέμενον
τὴν ἀκμὴν τῆς κόρης·
ἦν γὰρ πάνυ παιδίον, ὅ-
τε τοὺς ἀρραβῶνας ἐδέ-
ξατο· μετὰ δὲ ὀλίγον
χρόνον, ἐπεισέρχεται
τις τῶν συγκλητικῶν
λαβεῖν τὴν γυναῖκα
τοῦ Ἀντιγόνου πρὸς
γάμον· καὶ διὰ γνωρί-
μων γυναικῶν συγκλη-
τικῶν, πείθει τὴν δέ-
σποιναν λάθρα τοῦ βα-
σιλέως τοῦ ἀποστεῖλαι
καὶ διαλεχθῆναι τῇ

εὐπραξία. ἡ δέ, ἀκού-
σασα καὶ πικρῶς ἀλαλά-
ξασα, λέγει ταῖς ἀπο-
λειφθείσαις γυναιξίν· οὐ-
αὶ ὑμῖν ἐν τῷ μέλλοντι
αἰῶνι, ὅτι τοιαῦτα συμ-
βουλεύεσθε· καὶ εἰς τοι-
αῦτα συνέρχεσθαι βουλό-
μεναι κατὰ θεοῦ ζῆν. ἀπέλ-
θατε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀλλό-
τρια εἰργάσασθε. αἱ δέ,
ἀκούσασαι ταῦτα, ἀ-
πελθοῦσαι ἀπήγγειλαν
τῇ δεσποίνῃ τὰ τοῦ πρά-
γματος. γνοῦσα δὲ ταῦ-
τα ὁ βασιλεύς, ἐπιφέ-
ρεται τῇ βασιλίσσῃ σφο-
δρῶς· καὶ ὀργισθεὶς κατ' αὐ-
τῆς, καὶ λέγει αὐτῇ· ἀλη-
θῶς Αὐγοῦστα, ἀλλότριον
τῆς σῆς πολιτείας εἴρ-
γασαι πρᾶγμα· ταῦτα
οὐκ ἔστι φιλοχρίστου βα-
σιλίσσης. οὕτως ἐπεθυ-
τῷ θεῷ βασιλεύειν ἀ-
σεβῶς; οὕτως μέμνη-
σαι τοῦ Ἀντιγόνου τοῦ
λέγει τὰ χρηστὰ ἡμῖν συμ-
βουλεύοντος; ἀλλότρι-
ον τῆς ἡμετέρας βασι-
λείας ἐποίησας· ὥστε
γυναῖκα σωφροσύνην
ἀσκήσασαν μόνην, καίτοι
νεάσιον ὑπάρχουσα-
τοῖς ἔτεσιν, ἔμεινε καὶ μόνην

ἐμὶ αὐτὸν συνῴκησα
μετὰ τοῦ ἀνδρός· καὶ εὐ-
θέως ἐκ συμφώνου διὰ
τὸ τῶν ὁσίων βασιλει-
ῶν, ἔλαβον ἑαυτοὺς ἀπ' ἀλ-
λήλων· καὶ σὺ νῦν πάλιν
ἐλθεῖν ἐπὶ τὸν κόσμον
ἀναγκάζεις; οὐδὲ τὸν
θεὸν ἐφοβήθης, τὸ παρά-
νομον τοῦτο θέλεις ποι-
ῆσαι; τίς ἀκούσει καὶ
οὐ καταγελάσεται τῆς ἐμῆς
βασιλείας. ἢ τίς πει-
σθῇ τοῖς ἀνοσίοις μοι λέγειν,
ὅτι ἐκ τῆς ἐμῆς βουλῆς
γέγονε τὸ ἀπει τοῦτο πρᾶ-
γμα· ὃ οὐκ ἔδοξεν, οὔτε
ἀκουσθῆναι ἐπὶ τῆς
ἐμῆς βασιλείας· μά-
λιστα διὰ τὸν γνήσιον
μου φίλον Ἀντίγονον.
Ἀκούσασα δὲ ταῦτα
ἡ Αὐγοῦστα, καὶ ἀλλοιω-
θεῖσα τὸ πρόσωπον αὐ-
τῆς ἀπὸ τῆς αἰσχύνης,
ἔμεινεν ὡς λίθος ἄφω-
νος ἐπὶ ὥρας δύο· ἐ-
γένετο λύπη μεγάλη, με-
ταξὺ τοῦ βασιλέως καὶ
τῆς δεσποίνης, διὰ τὴν
εὐπραξίαν. μαθοῦσα δὲ
ταῦτα ἡ Εὐπραξία, ὅτι
μεγάλη ἐγένετο λύπη
μεταξὺ τοῦ βασιλέως
καὶ τῆς δεσποίνης δι' αὐτήν,

ἐνέπεσε τὸ πρόσωπον
αὐτῆς· καὶ ἐγένετο περί-
λυπος ἕως θανάτου.
καὶ ἐβουλεύσατο ἀνα-
χωρῆσαι τῆς πόλεως.
Κλαίουσα οὖν καὶ κατώδυ-
νος ὑπάρχουσα, λέγει
τῇ θυγατρὶ αὐτῆς Ἀπρα-
ξίᾳ· ἰδοὺ ἔχομεν ἐν Αἰ-
γύπτῳ πολλὴν καὶ μεγά-
λην περιουσίαν· δεῦρο
ἀπελθωμεν ἐκεῖσε, ἵνα ἐπι-
σκεψώμεθα, καὶ τὴν οὐ-
σίαν πατρός σου καὶ τὴν ἐμήν.
σαι γὰρ εἰσὶ πράγματα τῶν
τέκνα μου· καὶ λαβοῦσα
τὸ ἴδιον θυγάτριον
Ἀπραξίαν, ἀνεχώρησε
τῆς βασιλευούσης πόλε-
ως, λαθραίως τοῦ βασιλέ-
ως Θεοδοσίου, καὶ ἔρχε-
ται εἰς τὴν Αἴγυπτον.
διέτριβε δὲ ἐν ταύτῃ
ἐπισκεπτομένη τὴν κτῆ-
σιν αὐτῆς. εἰσέρχεται
δὲ καὶ εἰς τὴν ἐσωτέ-
ραν Θηβαΐδα, σὺν τοῖς
ἐπιτρόποις αὐτῆς καὶ
οἰκονόμοις, φροντίσαι
τῶν ἰδίων αὐτῆς πραγμά-
των. ἦν δὲ κἀκεῖσε σχολά-
ζουσα, ἐν ταῖς ἐκκλησίαις
καὶ ἐν τοῖς μαρτυρίοις·
καὶ πολλὴν καρποφορίαν
προσφέρουσα. περιήρχετο

δὲ καὶ ἐν τοῖς μοναστηρί-
οις τῶν ἀνδρῶν τε καὶ
γυναικῶν, καὶ διεδίδου
χρήματα πολλά. ἦν δὲ
γυναικῶν μοναστήριον
ἐν μιᾷ τῶν πόλεων τῶν
ἐκεῖσε. ἔχων ἀσκητρί-
ας ἑκατὸν πεντήκοντα.
περὶ τούτων πασῶν με-
γάλας καὶ θαυμαστὰ
ἔργα ἀσκησίας ἐκήρυττον
οἱ ἄνθρωποι τῶν ἐκεῖσε. οὐ-
κ ἦν ἐν τῷ μοναστηρίῳ
ἐκείνῳ γεύσασθαι οἴνου
ἢ ἐλαίου· οὐκ ἦν τινα ἀπ'
αὐτῶν μεταλαβεῖν ὀπώ-
ρας· ἢ ἐλαίου· ἢ σταφυ-
λῆς· ἢ σύκων· ἢ ἑτέ-
ρων ἄλλων τῶν ἐπὶ γῆς
τούτων. τινὰς δὲ ἐξ αὐ-
Τῶν δ' ἀποταξαμέναι ἐκ-
παιδόθεν, ἔλεγον· μη-
δέποτε αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς ὀπώ-
ρας ἑωρακέναι. τὸ δὲ βρῶ-
μα αὐτῶν, ἦν ποτὲ μὲν,
λάχανον· ποτὲ δὲ καὶ ὄ-
σπριον· καὶ ταῦτα δίχα
ἐλαίου. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν
ἀπὸ ἑσπέρας εἰς ἑσπέ-
ραν· ἄλλαι δὲ, διὰ δύο
ἡμερῶν· ἄλλαι δὲ διὰ
τριῶν, ἢ ἀθῷον· οὐκ ἦν τι-
νὰ δὲ ἐξ αὐτῶν νίψασθαι
τοὺς πόδας ὕδατι. πολ-
λοῦ λουτροῦ πολλαὶ ἀκούουσαι

λέγειν· τοῦτο γὰρ ἀκοῦ-
σασα, καταγελῶν· αἰ-
σχύνης γὰρ καὶ ὀδύνης
μεστὸν ἦν τὸ διήγημα·
καὶ ὡς βδελυκτοῦ ὄν-
τος τοῦ πράγματος, οὐδὲ
ἀκοῦσαι τούτου, ἢ αὐτῷ
παραβαλεῖν ὅλως ἠβου-
λήθησαν. ἑκάστη δὲ αὐ-
Τῶν, κοίτην εἶχεν εἰς τὸ
ἔδαφος, τεύχιμον μὲν ἑνὸς
πήχεως τὸ πλάτος· καὶ
τριῶν τὸ μῆκος· καὶ εἰς
αὐτὸ διενεπαύοντο πρὸς
βραχύ. ἦν δὲ καὶ τὰ ἐν-
δύματα αὐτῶν χιτώ-
νια τρίχινα ἕως κάτω·
κατακαλύπτον τὰ τῶν
ποδῶν ἄκρα. οὐκ ἦν ταῖς
ταῖς ἀσθενούσαις ἀπόλαυ-
σματα τεικόμενεις βοήθει-
αν προσδεχομένη· ἀλλ' ἐάν
τινα αὐτῶν συνέβη ἀ-
σθενῆσαι, ὡς μεγίστην εὐ-
λογίαν παρὰ τοῦ θεοῦ ἐ-
δέχετο τὴν ἀσθένειαν·
καὶ ἐπέμενε διακαρτε-
ροῦσα τὴν νόσον· τὴν
τοῦ θεοῦ βοήθειαν περιμέ-
νουσα. οὐκ ἦν τινα αὐ-
τῶν ἔξω τῆς πύλης ἐξελ-
θεῖν· θυρωρὸς δὲ ἦν, δι'
ἧς, ἢ ἀποκλείσεις πᾶσα ἐ-
γίνετο. πολλαὶ οὖν ἰά-
σεις ἐγίνοντο ἐκεῖσε· ἡ οὖν

Ἐν παρεξία ποθήσασα
τὸ μοναστήριον τῶν ἁ-
γίων γυναικῶν ἐκείνων,
διὰ τὴν ἐν ἄκρῳ αὐτῶν
πολιτείαν, πυκνότε-
ρον εἰς τὸ μοναστήριον
ἀπήει, κηρούς καὶ θυ-
μιάματα προσφέρου-
σα. μιᾷ οὖν τῶν ἡμε-
ρῶν, παρεκάλει ἢ ἀ-
ρεσκεία τὴν διάκονον
καὶ ἀρχιμανδρίτιν· ἔ-
τι δὲ πρώτας τῶν μονα-
ζουσῶν. λέγουσα, μὴ παρ'
ἀλλοτρίαν τοῦ ἀσκητη-
ρίου θέλω παρασχεῖν· εἴ-
κοσιν ἢ καὶ τριάκοντα
λίτρας ὠνουμένη αὐσιαῖον,
ἵνα εὔχησθε ὑπὲρ τῆς
ὀρφανῆς ταύτης, καὶ
τοῦ πρὸς αὐτῆς ἀνδρός
μου. λέγει οὖν αὐτῇ ἡ
θεοδούλη ἡ διάκονος
καὶ ἀρχιμανδρίτισσα· κύ-
ρία μου συγκλητική. οὐ
χρείαν ἔχουσιν αἱ δοῦλαί
σου, κτημάτων. οὕτω
μὴ ἐπὶ θεῷ μοῦσιν αὐτῷ.
διὰ τοῦτο πάντων τῶν
ἐν βίῳ κατεφρόνησαν,
ἵνα τῶν αἰωνίων ἀγα-
θῶν ἀπολαύσωσιν. οὐ
Δὲν θέλουσι κτήσασθαι
ἐπὶ γῆς, ἵνα μὴ τοῦ
οὐρανίου ἀποτύχωσι πλούτου.

ἵνα διὰ σὲ μὴ λυπήσω,
καὶ ἀνθρώπων ἀπολυθῶ,
ἔλαιον ὀλίγον, καὶ θυ-
μίαμα τὰ παράσχε ἐν τῷ
ἀκτηρείῳ· καὶ ἔσται ὑ-
μῖν, εἰς μίαν θὸν διὰ καὶ
ὁσιώνης· παρασχεθὲν
Τῶν δὲ τούτων, παρεκά-
λει ἡ ἀπραξία, τὴν
διάκονον θεοδούλην.
καὶ πάσας τὰς ἀδελ-
φάς, ἵνα εὔξωνται,
ὑπὲρ δῶν τῆ γόμου, καὶ
τῆς θυγατρὸς αὐτῶν
ἀπραξίας. μιᾶ οὖν
τῶν ἡμερῶν, λέγει ἡ
διάκονος θεοδούλη
τῷ κορασίῳ χαριέν-
τως. κυρία μου συγκλη-
τική. φιλεῖς τὸ μονα-
στήριον τοῦτο, καὶ τὰς
ἀδελφάς; ἡ δέ, εἶπε·
κυρία μου. φιλῶ ὑμᾶς.
λέγει αὐτῇ θεοδούλη
ἡ διάκονος. ἐὰν φιλῇς
ἡμᾶς, μεῖνον μεθ' ἡ-
μῶν ἐν τῷ σχήματι του-
τῳ. λέγει αὐτῇ τὸ κο-
ράσιον. ἀληθῶς ἐὰν
μὴ λυπῆται ἡ κυρία
ἡ μήτηρ μου, οὐκ ἐξέρχο-
μαι τοῦ τόπου τούτου.
λέγει αὐτῇ πάλιν ἡ δια-
κονος. εἰ πῶς κυρία μου
ἀπραξία. τίνα πλέ-

φιλεῖς· ἡμᾶς, ἢ τὸν
ὁρμαθὸν αὐ. λέγει αὐ-
τῇ τὸ κοράσιον. οὔτε
ἐγὼ εἶδον ἐκεῖνον, οὔ-
τε ἐκεῖνος ἐμέ. ὑμᾶς
δὲ ἀγαπῶ. καὶ ὑμᾶς
οἶδα. ὑμεῖς δὲ τίνα
ἀγαπᾶτε. ἐκεῖνον
ἢ ἐμέ. λέγει αὐτῇ ἡ
διάκονος θεοδούλη.
ἡμεῖς σὲ ἀγαπῶμεν καὶ
τὸν χριστὸν ἡμῶν. λέγει
αὐτῇ τὸ κοράσιον. οὐ-
κοῦν κἀγὼ ὑμᾶς ἀγαπῶ.
καὶ τὸν χριστὸν ἡμῶν. ἐκα-
θέζετο δὲ ἡ μήτηρ αὐτῆς
καὶ τοῦ ποταμοῦ τῶν δα-
κρύων, οὐκ ἦν ἀλλαχε-
τισμός. ἡ δὲ ὡς δὲ ἦν
Κούσασα τῶν ῥημάτων τοῦ
κορασίου ἡ διάκονος.
ὅτι τοῖς εὐτεσίν οὖν παι-
δίον οὕτως καλῶς ἐλά-
λει. οὕπω δὲ ἦν ἐτῶν ἑ-
πτά, ὅτι τὰ τοιαῦτα
μετὰ τῆς διακόνου διε-
λέγετο. κλαίουσα δὲ
ἡ μήτηρ αὐτῆς, λέγει τῇ
ἀπραξίᾳ. δεῦρο τέ-
κνον ἀπέλθωμεν ἐν
τῷ οἴκῳ ἡμῶν, ὅτι ἑ-
σπέρα ἐστί. καὶ λέγει
αὐτῇ τὸ κοράσιον. ἐγὼ
ὧδε μένω μετὰ τῆς κυ-
ρίας τῆς μεγάλης. λέ-

γει ἡ διάκονος· ὕπαγε κυ-
ρία μου ἀπραξία· οὐ δύ-
νασαι γὰρ ὧδε μεῖναι· οὐ
δύναται τὶς ὧδε παρα-
μεῖναι, εἰ μὴ συντάξηται
τῷ χῷ. λέγει αὐτῇ τὸ κο-
ράσιον· καὶ ποῦ ἐστιν
ὁ χς, ἵνα συντάξωμαι
αὐτῷ· ἡ δὲ διάκονος χα-
ριέντως, ὑπέδειξεν αὐ-
τῇ, τὸν δεσποτικὸν χαρα-
κτῆρα. καὶ ἀπελθοῦσα ἡ
ἀπραξία, προσεκύνησε
τῷ δεσποτικῷ χαρακτῆρι·
καὶ στραφεῖσα λέγει τῇ
διακόνῳ· ἀληθῶς κἀγὼ
τῷ χῷ συντάσσομαι· καὶ οὐ-
κέτι ἀπέρχομαι μετὰ τῆς
μρς μου. λέγει αὐτῇ ἡ δι-
άκονος· οὐκ ἔχεις ποῦ κοι-
μηθῆναι τέκνον. διὸ
οὐ δὲ δύνασαι μεῖναι τέ-
κνον ὧδε. λέγει αὐτῇ
τὸ κοράσιον· ὅπου ὑμεῖς
ἀναπαύεσθε, ἐκεῖ κἀγὼ
μεθ᾽ ὑμῶν. ἑσπέρας δὲ οὔ-
σης, ἡ μὴρ αὐτῆς· καὶ ἡ
διάκονος, αὐτῆς τὴν
βουλὴν ἀντικρούουσαι
ἐκολάκευον αὐτὴν τοῦ
ἐκβῆναι τοῦ μοναστηρί-
ου. ἐπὶ πολλὰς οὖν ἡμέρας
ἡ μὴρ αὐτῆς, καὶ ἡ διάκο-
νος καὶ αἱ λοιπαὶ πᾶσαι ἀ-
δελφαί, κολακεύουσαι αὐτὴν

ἐκ τότε τῆς μονῆς ἐκβα-
λεῖν. τότε λέγει ἡ διάκο-
νος τῷ κορασίῳ· εἰ θέλεις
ἐνταῦθα μεῖναι, γράμματα
ἔχεις μαθεῖν· καὶ τὸ ψαλ-
τήριον. καὶ νηστεύειν, ὡς
πᾶσαι αἱ ἀδελφαί. λέ-
γει αὐτῇ τὸ κοράσιον· ἐ-
γὼ νηστεύω· καὶ πάντα
μανθάνω. μόνον ἐνταῦ-
θα ἔασόν με. λέγει οὖν
ἡ διάκονος θεοδούλη,
τῇ μρὶ αὐτῆς· κυρία μου
συγκλητική· ἔασον τὸ
κοράσιον ἐνταῦθα. ὁ-
ρῶ γάρ, ὅτι ἡ χάρις θῦ
ἔλαμψεν εἰς αὐτήν. γὰρ
ἡ δικαιοπραγία τοῦ πρς
αὐτῆς. καὶ ἡ σεμνότης,
αἰώνιον αὐτῇ προξενήσ-
ουσι στέφανον. ἀκούσα-
σα δὲ ἡ ἀπραξία· καὶ λα-
βοῦσα τὸ ἴδιον θυμιατή-
ριον, παρέστησε τῷ δεσπο-
τικῷ χαρακτῆρι. καὶ ἐκ-
τείνασα τὰς χεῖρας εἰς
τὸν οὐρανόν, ἐδέετο τοῦ θῦ
μετὰ δακρύων λέγουσα,
κε ἰῦ χε, σοὶ μελήσει
περὶ τοῦ παιδίου τούτου.
ὅτι σὲ ἐπεπόθησε· καὶ
σοὶ ἀνέθετο ἑαυτήν. καὶ
στραφεῖσα, λέγει τῇ ἀ-
πραξία· ὁ θς ὁ αἰώνιος·
ὁ θεμελιώσας τὰ αἰῶ-

μητα ὄρη, αὐτὸς στερεώσας
σε εἰς τὸν φόβον αὐτοῦ
τέκνον· καὶ ταῦτα εἰποῦ-
σα ἐπέδωκεν αὐτήν· εἰς
τὰς χεῖρας τῆς διακόνου·
κλαίουσα δὲ καὶ τύπτουσα
τὸ στῆθος ἑαυτῆς, ἐξῆλ-
θεν ἐκ τοῦ μοναστηρίου·
ὥστε πᾶσαν τὴν συνοδίαν
συγκλαίειν αὐτῇ· τὴν
οὖν ἐπαύριον παραλα-
βοῦσα ἡ διάκονος τὴν ἀ-
πελείαν, εἰσήγαγεν αὐ-
τήν, ἐν τῷ ἀσκητηρίῳ·
καὶ εὐξαμένη ὑπὲρ αὐ-
τῆς, περιέβαλεν αὐ-
τήν, τὸ μοναχικὸν σχῆ-
μα· εἰσελθοῦσα δὲ ἡ μήτηρ
αὐτῆς, καὶ θεασαμένη
αὐτὴν περιβεβλημέ-
νην τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα,
ἐκτείνουσα τὰς χεῖρας
εἰς τὸν οὐρανόν, ἐδέετο
τοῦ θεοῦ περὶ αὐτῆς
οὕτως· βασιλεῦ τῶν
αἰώνων· ὁ ἀρξάμενος
ἐν αὐτῇ τὸ ἀγαθὸν ἔρ-
γον, αὐτὸς ἐν εἰρήνῃ
τελείωσον· καὶ δὸς
αὐτῇ πολιτεύεσθαι κα-
τὰ τὰς ἐντολάς σου, ἵνα
παρρησίαν εὕρῃ ἐνώ-
πιόν σου, ἡ δὲ ἡ ὀρφα-
νή με· καὶ ταῦτα εἰποῦ-
σα, λέγει τῇ εὐπραξί-

α· ποθεῖς περιβεβλῆ-
σθαι τὸ σχῆμα τοῦ χυ̅ ἡ κόρη,
λέγει· ναὶ κυρία μου
μῆτερ· ἔμαθον γὰρ τῆς κυ-
ρίας τῆς μεγάλης, ὅτι
τὸ σχῆμα τοῦ θυ̅, ἀρραβῶ-
μα ἐστὶ δωσείν ὁ χριστὸς τοῖς
ποθοῦσιν αὐτόν· λέγει
πρὸς αὐτὴν ἡ μήτηρ αὐτῆς·
ὁ χριστὸς ᾧ ἐμνηστεύθης τέ-
κνον, αὐτὸς ἀξιώσαι σε,
καὶ τοῦ νυμφῶνος αὐτοῦ
ἐπιτυχεῖν· ταῦτα εἰ-
ποῦσα, καὶ ἐπευξαμένη
τῇ διακόνῳ καὶ ταῖς
ἀδελφαῖς, ἐξῆλθε τοῦ
μοναστηρίου· περιῆρ-
χετο δὲ κατὰ τὸ ἔθος
αὐτῆς εἰς τὰς πόλεις
πάσας· παρέχουσα τοῖς
πτωχοῖς, τὸ πρὸς τὴν
χρείαν· πανταχοῦ δὲ
ἐλαλεῖτο ἡ ἐνάρετος
πολιτεία τῆς μεγάλης
εὐπραξίας· ὥστε καὶ
αὐτὸν τὸν βασιλέα θε-
οδόσιον ἀκούειν τὰ
περὶ αὐτῆς· καὶ πᾶ-
σαν τὴν σύγκλητον θαυ-
μάζειν, τὸν θεόν· ἤκου-
ον γὰρ ὅτι ἰχθύος· οὔ-
τε οἴνου· ἀλλὰ ἀπὸ τῆς
αὐτῆς δορυφορείας ἐ-
δόξης, ἀπὸ ἑσπέρας
εἰς ἑσπέραν ἐγεύετο,

ποτὲ μὲν, ὄσπρειον· πο
τὲ δὲ λάχανον· μετὰ δὲ
ἡμέρας ὀλίγας, προσ
καλεσαμένη ἡ διάκονος
τὴν μητέρα τοῦ κορασίου, λέ
γει αὐτῇ κατ᾽ ἰδίαν· κυ
ρία μου συγκλητική· πρᾶ
γμα ἔχω σοι ἀναγγεῖλαι·
ἀλλὰ μὴ ταράξῃς· ὅλη
ἀλογισμίας· ἡ δὲ, εἶπεν·
εἰπὲ δὲ πρᾶγμά μου εἴ τι
κελεύεις· λέγει αὐτῇ ἡ
διάκονος· ὃ θέλεις βου
λεύσασθαι περὶ τοῦ παιδί
ου σου, βούλευσαι· εἶδον
γὰρ κατὰ τὸν ὄρθρον αἰζίγονον·
τὸν ἄνδρα σου· ἐν μεγά
λῃ δόξῃ ὄντα· καὶ ὅτι
παρεκάλεσε τὸν δεσπό
την θεὸν, ἵνα ἐκδημήσῃς
ἐκ τοῦ σώματός σου, καὶ
σὺν αὐτῷ ἔσῃ λοιπὸν,
καὶ τῆς δόξης ἀξιωθήσῃ,
ἧς ἠξιώθη ἀντίγονος,
διὰ τὴν καλὴν αὐτοῦ πο
λιτείαν· ἀκούσασα
Δὲ ἡ ὄντως συγκλητική,
καὶ θεοφιλὴς γυνή, οὐ
κ ἐταράχθη· οὐδὲ ἐλυπή
θη· ἀλλ᾽ ἐχάρη χαρὰν με
γάλην· ηὔχετο γὰρ τὸν
ἀνθρώπινον ἀπεξελθεῖν
βίον, καὶ εἶναι λοιπὸν
μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς
σὺν χριστῷ· προσκαλεσαμένη
οὖν τὴν θυγατέρα αὐτῆς,
λέγει αὐτῇ· τέκνον μου ἁ
πραξία· ὡς ἀπήγγειλέ
μοι ἡ κυρία ἡ μεγάλη,
προσκέκληκέ με ὁ χριστὸς
καὶ ἤγγισεν ἡ τῆς τελευ
τῆς μου ἡμέρα· ἰδοὺ
οὖν πᾶσαν τὴν οὐσίαν ἀγγ
ἡ μόνον δίδωμί σοι· καὶ
διοίκησον αὐτὴν εὐσε
βῶς· ἵνα τὸν ἐπουρά
νιον πλοῦτον κληρονο
μήσῃς· ἀκούσασα δὲ
Ταῦτα ἡ ἁγία πραξία ἀπὸ
ρα τῆς μητρὸς αὐτῆς, ἤρ
ξατο κλαίειν, καὶ ὀ
δύρεσθαι· λέγουσα
οὐαί μοι· ὅτι ὀρφανὴ
καὶ ξένη ὑπάρχω· λέ
γει αὐτῇ ἡ μήτηρ αὐτῆς·
ἔχουσα τὸν χριστὸν τέκνον
μου, οὔτε ξένη ὑπάρ
χεις, οὔτε ὀρφανή· ἕ
ξεις γὰρ τὴν κυρίαν τὴν
μεγάλην ἐπεὶ τὰ ξένα· μετὰ
βλέπε ὦ τέκνον· καὶ
σπούδασον ὃ ἐπηγγεί
λω πληρῶσαι· τὸν θεὸν
Φοβοῦ· τὰς κυρίας καὶ
ἀδελφὰς, τίμα· καὶ δου
λεύε αὐτάς, μετὰ πά
σης ταπεινοφροσύνης·
μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδί
ᾳ σου, ὅτι αἵματος βα
σιλικοῦ εἰμί, καὶ ὀφεί

λον δουλεύεσθαι καὶ
μὴ δουλεύειν· πτωχὰ
σον οὖν ἐπὶ τῆς γῆς,
ἵνα ἐν οὐρανῷ πλουτή-
σῃς. ἰδοὺ παρέθηκα τὴν
οὐσίαν τοῦ πατρός σου
τὴν ἐμὴν δέδωκα ὑπὸ
τὴν χεῖρά σου· ὅσα
βούλονται κτήματα κι-
νήματα παράσχες τῷ
μοναστηρίῳ· καὶ ἄρχου
ὑπὲρ τοῦ πατρός σου καὶ
ἐμοῦ, ἵνα εὕρωμεν ἔ-
λεος παρὰ τῷ θεῷ· καὶ
ἵνα ῥυσθῶμεν, τῆς αἰ-
ωνίου κολάσεως. ταῦ-
τα ἐντειλαμένη τῇ θυ-
γατρὶ αὐτῆς, μετὰ τέσσαρας
ἡμέρας ἐτελεύτησεν· ἔ-
θαψαν δὲ αὐτήν, ἐν τῷ
μνήματι τοῦ ἀσκητη-
ρίου. μαθὼν δὲ ὁ βασι-
λεὺς Θεοδόσιος ὅτι ἐτε-
λεύτησεν ἡ Εὐπραξία
ἡ γυνὴ Ἀντιγόνου, με-
ταστειλάμενος τὸν
συγκλητικὸν τὸν προ-
τοῦ ἁρμοσαμένου τὴν
Εὐπραξίαν, ἀπέστει-
λεν αὐτῷ λέγων, ὅ-
τι τὸ κοράσιον ἀπετά-
ξατο· καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς,
ἐτελεύτησεν. ὁ δὲ συγ-
κλητικὸς ἀκούσας,
ἐδεήθη τοῦ βασιλέ-
ως, τοῦ διὰ ταχέων γρά-
μμα γράψαι· καὶ πεῖσαι
τὸ κοράσιον τοῦ κατα-
λαβεῖν τὴν βασιλεύουσαν
πόλιν, καὶ λαβεῖν τὸν
υἱὸν αὐτοῦ. ἡ οὖν Εὐπρα-
ξία δεξαμένη τὰ γράμ-
ματα τοῦ βασιλέως.
καὶ ἀναγνοῦσα, μεγά-
λως κατεγέλασεν αὐτοῦ.
καὶ καθίσασα, ἀντιγρά-
φει αὐτῷ ἰδιόγραφον
ἐν τῇ πόλει· περιέχου-
σαν οὕτως· δέσποτα
αὐτοκράτορ· τοιαῦτα
συμβουλεύεις τῇ δού-
λῃ σου, ἵνα ἀθετήσω
τὸν Χριστόν, καὶ συνοικήσω
σκώληκι φθαρτῷ, τῷ
σήμερον μὲν ὄντι, αὔρι-
ον δὲ φθειρομένῳ; μὴ
γένοιτο τῇ δούλῃ σου
τοῦτο, τὸ παρανομῆσαι
πρᾶξαι, καὶ ἀθετῆσαι
τὸν Χριστόν· ὥστε οὖν κἂν εἰ
ἐμὸν βασιλεῦ, μὴ κό-
πους ἡμῖν παρέχει ὁ
ἀνήρ· ἐγὼ γὰρ τῷ θεῷ
συνεταξάμην, καὶ ἀδύ-
νατόν ἐστιν ἀθετῆσαι
αὐτόν· ἀλλὰ δέομαι τοῦ
ἡμετέρου κράτους, μνη-
σθῆναι τῶν ἐμῶν γονέων·
καὶ λαβεῖν ἡμῶν πᾶσαν
τὴν οὐσίαν· καὶ διαδοὺς αὐτὴν

πενιχροῖς καὶ ὀρφανοῖς·
καὶ δεδόσθαι παρ' αὐτοῦ ταῖς τε
ἐκκλησίαις καὶ τοῖς μαρ
τυρείοις· καὶ διὰ τὸ ὅτι
μεμνῆσθαι τῶν ἐμῶν γο
νέων· μάλιστα τοῦ ἐμοῦ
πατρός. ἀκούω γὰρ ὅτι ἀρχι
ερεύς σου ὑπάρχει ἐν τῷ
παλατίῳ διοικήσων
αὐτοῦ τὴν οὐσίαν καλῶς.
Καὶ πάντας τοὺς ὑπὸ τὸν
ζυγὸν δούλους, ἐλευ
θέρωσον· χαρισάμενος
ἑκάστῳ λεγάτα, ἵνα
ἔξουσιν ἐκ τούτων εἰς τὸ
ἑξῆς, τὴν αὐτάρκειαν αὐ
τῶν. ὅπως κατὰ τὴν βου
λησιν αὐτοῦ μνημόσυνα τε
λῶν, κατὰ τὸ εἰωθὸς ἀπαρ
ξεις πάντως τῷ θεῷ δουλεῦ
σαι, ὃ καὶ τὴν ψυχήν μου
ἀνεθέμην. εὐχαριστῶ ὑπὲρ
τῆς βουλῆς ὑμῶν. ἀρχι
ερεὺς δὲ καὶ ἡ φιλόχριστος
δέομαι, ὑπὲρ τῆς βου
λῆς αὐτῆς. καὶ σφραγίσα
σα τὴν ἐπιστολήν, ἔδω
κε τῷ ταχυδρόμῳ. παρα
γενόμενος δὲ ὁ ταχυ
δρόμος, ἐπέδωκε ταύ
την τὴν ἐπιστολὴν τῷ βα
σιλεῖ, καὶ τῇ δεσποίνῃ, ἀ
ναπτύξαντος δὲ τὴν
ἐπιστολήν, πολλὰ δάκρυ
α ἀμφότεροι ἐξέχεαν,

ἀρχόμενοι τῆς εὐπραξί
ας. πρωΐας δὲ γενομέ
νης, προσκαλεσάμενος
ὁ βασιλεὺς πᾶσαν τὴν
σύγκλητον. ἅμα δὲ καὶ
τὸν πατέρα τοῦ ὁρμασα
μένου τὸ κοράσιον, ἐ
κέλευσε τὴν ἐπιστολὴν
ἀναγνωσθῆναι. ἀναγνω
σθείσης δὲ τῆς ἐπιστο
λῆς, πάντες ἐμπλη
σθέντες δακρύων. καὶ
λέγοντες ἐξ ἑνὸς στό
ματος. ἀληθῶς κύριε
βασιλεῦ, τέκνον ἐστὶ
τοῦ ἀντιγόνου, καὶ τῆς
ἀπραξίας. σου γένος
καὶ αἱ μητέρες ἐπὶ τὸ κο
ράσιον τοῦτο. οὕτως
θεοσεβῶν ἀνδρῶν, εὐ
σεβῆ καὶ τὰ τέκνα. καὶ
πάντες συμφώνως
ἐδόξασαν τὸν θεόν. καὶ ηὔ
ξαντο ὑπὲρ τοῦ κορασί
ου. ἔκτοτε δέ, οὐκέτι
ὁ συγκλητικὸς ἐκεῖνος,
ἠνώχλησε τὸν βασιλέ
α, περὶ τοῦ κορασίου.
Ὁ οὖν βασιλεὺς πάντα
καλῶς διαπραξάμενος
περὶ τοῦ κορασίου, καὶ
εὐσεβῶς διοικήσας, ἐ
τελεύτησε καὶ αὐτός.
καὶ ἐτάφη καὶ αὐτὴ,
μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. ἤ

σαί γε εὐπραξίαν μα-
καλῶς κατὰ θεὸν ἠγωνίσα-
το. ἀκούσασα ὑπὲρ τὸ
μέτρον αὐτῆς. ἦν δὲ ὡς
ἐτῶν δώδεκα, ὅτε πρὸς
τοὺς ἀγῶνας ἑαυτὴν
ἐγύμναζε. καὶ πεινῶ-
μένη, ἀπὸ ἑσπέρας εἰς
ἑσπέραν ἐνήστευε. ἔπει-
τα διὰ δύο ἡμερῶν. εἶ-
τα καὶ τειῶν. οὐκ ἦν τινὰ
ἄλλον κοσμῆσαι τὸ ἀκτη-
ειον. ἢ τῶν ἀδελφῶν
ταῖς κοίταις ἀστρωτοι αι.
ἢ ὕδωρ ἀντλῆσαι. καὶ
ἐν τῷ μαγειρείῳ ἀπο-
κομίσαι. τοιοῦτο δὲ ἦν
τὸ τῶν ἀσκητειῶν ἐ-
κείνων ἔθος. εἶτα συνέ-
βη τινὰ τῶν ἀδελφῶν
πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ δια-
βόλου κατὰ τὸν νοῦν, ἀφε-
ως ἐνώειζε τὴν διακο-
νω. ἡ δὲ, μετὰ δακρύ-
ων ἱκέτευε τὸν θεόν, ἀπο-
στῆναι τὸν διάβολον
ἀπ' αὐτῆς. ἐκέλευσε δὲ
καὶ λίθους κομίζεσθαι
καὶ τίθεσθαι ὑπὸ τὴν
κοίτην τῆς ἀδελφῆς
ὑποκάτω τοῦ τεύχι-
μου σακκίου. καὶ τὰ φραν-
ραίμεσθαι. καὶ εἰς αὐτὰ
διαναπαύεσθαι τὴν ἀ-
δελφήν. ὅτι κέλευσε δὲ

ἡ διάκονος τὴν ἀπρα-
ξίαν ποιεῖν ταῦτα. δι-
ότι αὐτὴ ἦν ἀστρωτίζου-
σα τὰς κοίτας τῶν ἀ-
δελφῶν. μία γοῦν τῶν
Ἡμερῶν πειρασθεῖσα ἡ
ἀπραξία ὑπὸ τοῦ διαβό-
λου κατὰ τὸν νοῦν, συλλέξα-
σα λίθους, ἔθηκεν ὑπο-
κάτω. καὶ ἐμάγκασα τα-
φραν, ἐρράνεν ὑπάνω
τοῦ σάκκου αὐτῆς. ἰ-
δοῦσα δὲ ἡ διάκονος
ἐπὶ τῆς κοίτης ἀπρα-
ξίας, ἐγέλασε. καὶ
λέγει μία τῶν ἀδελ-
φῶν. ἀληθῶς τὸ κοσ-
σίον ἤρξατο τῶν πει-
ρασμῶν. καὶ ἀρξαμένη
ἡ διάκονος εἶπεν.
ὅθεν ὀκνήσας αὐτὴν κα-
τὰ κόλασιν. καὶ κελά-
σας αὐτὴν ἐπιλαβέσθαι
τὸ σχῆμα τοῦτο, αὐτὸς
στερέωσον αὐτὴν ἐν τῷ
φόβῳ σου. καὶ καλεῖ τὴν
ἀπραξίαν ἡ διάκονος
καὶ λέγει αὐτῇ. ἵνα τί
οὐκ ἀπήγγειλάς μοι τὸν
πειρασμὸν τοῦ διαβόλου,
ἀλλ' ἐκρύψας μοι. ἡ δὲ, πε-
σοῦσα εἰς τοὺς πόδας τῆς
διακόνου, λέγει αὐτῇ.
συγχώρησόν μοι δέσποι-
νά μου, ὅτι ἠσχύνθην κα-

παραγγεῖλαι τὴν αἰτίαν. λέγει αὐτῇ ἡ διάκονος· τέκνον μου εὐπραξία· ἰδοὺ ἤρξω τοῦ πολέμου. ἀλλὰ δεῖξον οὖν, ἵνα νικήσῃς καὶ στεφανωθῇς. πάλιν οὖν πειρασθεῖσα, ἀπήγγειλεν ἀδελφῇ τινί, ὀνόματι Ἰουλίᾳ. ἥτις κατὰ πολλοὺς ἠγάπα τὴν εὐπραξίαν. καὶ ἐγύμναζεν αὐτὴν πρὸς τοὺς ἀγῶνας. καὶ λέγει αὐτῇ Ἰουλία. κυρία μου ἀδελφή. μὴ κρύψῃς αὐτὸ τὴν μεγάλην. ἀλλὰ ἀνάγγειλον αὐτῇ, καὶ μὴ αἰσχυνθῇς. λέγουσι γὰρ περὶ αὐτῆς, ὅτι καὶ αὐτὴ ἐν νεότητι αὐτῆς, πολλοὺς τοιούτους ὑπέστη πειρασμοὺς ὑπὸ τοῦ διαβόλου. καὶ καθὼς λέγουσι, μίαν νύκτα πειρασθεῖσα σφοδρῶς, ἔβαλεν ἑαυτὴν ἔξω τοῦ στέγους. καὶ στᾶσα πρὸ τοῦ ἀέρος. ἐτάσας χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἐκτείνασα, τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, οὔτε ἔφαγεν, οὔτε ἔπιεν. οὔτε ὕπνου ἐνεπλήσθη. ἀλλ᾽

Ἵστατο, τῷ θεῷ τὴν ἱκεσίαν προσφέρουσα, ἕως οὗ ἐνίκησε τὸν διάβολον. ὥστε οὖν κυρία μου εὐπραξία, πᾶσαι πειραζόμεθα ὑπὸ τοῦ διαβόλου. ἀλλ᾽ ἐλπίζομεν εἰς τὸν Χριστὸν ἡμῶν, ὅτι νικῶμεν αὐτόν. ταῦτα ἡ εὐπραξία ἀκούσασα, ηὐχαρίστησε μεγάλως τὴν Ἰουλίαν. καὶ λέγει πρὸς αὐτήν· βοηθήσαι σοι ὁ θεὸς ἀδελφή μου, ὅτι ᾠκοδόμησας μου τὴν ψυχήν. λέγω οὖν τῇ μεγάλῃ τὸ πρᾶγμα. λέγει πάλιν αὐτῇ Ἰουλία. ναί, κυρία μου. ἵνα καὶ εὐλογηθῇς καὶ πληροφορηθῇς εἰς τὴν ἄσκησίν σου. παραυτίκα οὖν εἰσελθοῦσα ἡ ἁγία εὐπραξία, ἀπήγγειλε τῇ διακόνῳ. καὶ λέγει αὐτῇ ἡ διάκονος. μὴ ξενιαθῇς τέκνον μου τὸ πρᾶγμα. ὅλος γὰρ ὁ τοῦ διαβόλου πόλεμος ὃν καθ᾽ ἡμῶν συνάπτει, τοιοῦτός ἐστιν.

Ἵστασο οὖν ὡς ἀνδρεία μετὰ καρτερίας τὴν καρδίαν καὶ οὐ μὴ αἰσχυνθῇς. πολλαὶ οὖν πειρασθεῖσαι ἐκ χειρὸς ὑπ᾽ αὐτοῦ. καθὼς οὖν ἀγωνισάμεναι ἐνίκησαν, προσέθηκαν εἰς τὴν ἄσκησίν σου. ὁ γὰρ μεγάλα ἀγωνιζόμενος, μεγάλων ἐπιτεύξεται καὶ τῶν δωρεῶν.

εἶτα λέγει αὐτῇ· διὰ
πόσων ἡμερῶν ἐσθίεις
τέκνον· λέγει αὐτῇ· διὰ
τειῶν δὲ ποιημάμου· λέ-
γει αὐτῇ ἡ διάκονος· πρόσ-
θες ἄλλην μίαν ἡμέραν.
Ἡ δὲ μετὰ χαρᾶς δεξαμέ-
νη τὴν κέλευσιν, ἀνε-
χώρησε· γενομένης
δὲ εἰκοσαετοῦς, ἦν
δεκοῦτο τῇ ἡλικίᾳ·
καὶ ὑπεδέχετο τὴν δύ-
ναμιν· ἦν δὲ καὶ πολ-
λὴ σφόδρα, ὡς ἀ-
ληθῶς συγκλητική, ἐξ
αἵματος βασιλικοῦ
ὑπάρχουσα· πάλιν οὖν
ἐν ἄλλῳ καιρῷ πειρα-
θεῖσα, ἀπήγγειλε τοῦ-
το τῇ διακόνῳ· καὶ λέ-
γει αὐτῇ· μὴ φοβοῦ τέ-
κνον· ὁ θεὸς ἔσται μετὰ
σοῦ· ἦν δὲ ἐν τῇ αὐλῇ
τοῦ ἀσκητηρίου σω-
ρὸς λίθων κείμενος· βου-
λομένη ἡ διάκονος πει-
ρᾶσαι αὐτήν, καὶ παιδεῦ-
σαι, φησὶ πρὸς αὐτήν·
τέκνον μου Εὐπραξί-
α· τοὺς λίθους τούτους
μετακίνησον καὶ θὲς αὐ-
τούς, πλησίον τοῦ φούρ-
νου· εὐθέως οὖν ἡ Εὐπρα-
ξία, ἤρξατο μετα-
κομίζειν τοὺς λίθους·

Ἦσαν δὲ μεγάλοι οἱ λίθοι·
ὡς δύο ὁμοῦ μετακ-
τῶν ἀδελφῶν, μόλις
ἐκίνουν· αὕτη δέ, ἐπὶ
τῶν ὤμων αὐτῆς ἥρπα-
ζε· μηδενὸς χρῄζουσα
βοηθείας ἀνθρωπίνης·
ἦν γὰρ ἡ νεᾶνις, ἰσχυ-
ρὰ σφόδρα· καὶ οὐκ εἶ-
πε τῇ διακόνῳ περὶ βο-
ηθείας τινός· ἀλλ' οὐ-
δὲ τινὶ τῶν ἀδελ-
φῶν εἴρηκεν, ὅτι με-
γάλοι μου εἰσὶν οἱ λί-
θοι, καὶ οὐκ ἰσχύω· οὐκ
εἴρηκεν, ὅτι ἡ νηστεία μου,
καὶ ἀγρυπνῶ καὶ βαρεῖ
με τὸ ἔργον· ἀλλὰ προ-
θύμως προθύμως, τὴν
ὑπακοὴν ἐπλήρου· Πά-
λιν οὖν τῇ ἐπαύριον ἐ-
ξελθὸν τῶν αὐτῶν ἀπὸ
τοῦ ἀσκητηρίου μετὰ
τὴν θείαν λειτουργί-
αν, λέγει ἡ διάκονος
τῇ Εὐπραξίᾳ· οὐ δίκαι-
ον ἐστὶ κεῖσθαι τοὺς λίθους
πλησίον τοῦ φούρνου·
λάβε οὖν τέκνον καὶ με-
τακόμισον πάλιν αὐτοὺς,
εἰς τὸν τόπον αὐτῶν· ἡ
δὲ πάλιν τὸ κέλευσμα
ἐπλήρου· τοῦτο δὲ τὸ
ἔργον, ἐπὶ ἡμέρας τριά-
κοντα ἐκέλευσεν αὐτῇ ἐκ

τελεῖν· πᾶσαι οὖν αἱ ἀ-
δελφαὶ ὁρῶσαι τὸ γενό-
μενον, ἐθαύμαζον τὴν
ὑπακοὴν τῆς ἀπραξίας·
καὶ ἄλλαι μὲν, ὁρῶσαι, ἐ-
γέλων· αἱ δὲ, ηὔχοντο
ὑπὲρ αὐτῆς· αἱ δὲ, ἐ-
πεφώνουν· λέγουσαι, ὅτι
δείξου ἀπραξία· ὁ θ(εὸ)ς
βοηθήσαι σοι· ἡ δὲ, χαί-
ρουσα καὶ ψάλλουσα, τὴν
ὑπακοὴν ἐπλήρου· καὶ τῇ
τελευταίᾳ τῶν ἡμερῶν,
ἐξελθόντων ἀπὸ τοῦ ἀ-
σκητηρίου μετὰ τὴν θείαν
λειτουργίαν, γεναμέ-
νης ἡμέρας, ἀπήρχετο
ἡ ἀπραξία μετὰ κομίζειν
τοὺς λίθους· ἰδοῦσα δὲ
αὐτὴν ἡ διακονος, λέγει
αὐτῇ· ἄφες τέκνον τὴν
διακονίαν ταύτην· καὶ
λαβὲ ἄλευρον· καὶ φύρα-
σον αὐτό, καὶ ὀπτήσον εἰς
τὸν φοῦρνον τοὺς ἄρτους·
ἵνα εἰς ἑσπέραν ἀρκεσθῶ-
σιν ἕτοιμοι πρὸς ὑπηρεσί-
αν τῶν ἀδελφῶν· μετὰ
πολλῆς οὖν χαρᾶς καὶ προ-
θυμίας, ἐποίει τὰ κελευό-
μενα· πάλιν οὖν ὁ διά-
Βολος εὑρίσκει αὐτὴν ἀρμ-
ωτέραν· καὶ φαντάζει
αὐτὴν πειρασμόν, τοιοῦ-
τον· ὡς ὅτι πόσου ἐγκλητί

κὸς ἐκεῖνος ὁ ὁρμασά-
μενος αὐτήν, ἐπιρρίψας
μετὰ στρατιωτικῆς βο-
ηθείας ἀπέωσεν αὐτὴν
τοῦ ἀσκητηρίου· καὶ λαβὼν
ἐπορεύετο· ἡ οὖν ἀπρα-
ζ ξία κειμένη εἰς τὴν κοίτην
αὐτῆς, βίᾳ ἔκραζε· δι-
υπνισθεῖσαι δὲ ὅπερ αἱ
ἀδελφαὶ καὶ ἡ διακονος,
ἤκουον τὰς φωνὰς αὐτῆς·
καὶ διυπνίσασαι αὐτήν,
λέγουσιν αὐτῇ· τί ἐστιν
ὁ ἀγὼν οὗτος σου τέκνον·
ἡ δὲ, ἀθέως, τὸ τοῦ ὁρά-
ματος ἐξηγήσατο· ἀ-
θέως οὖν ἡ διακονος
καὶ αἱ ἀδελφαὶ πᾶσαι,
ἀπῆσαν εἰς εὐχήν, ἕως
οὗ γέγονεν ἡμέρα· καὶ
μετὰ τὴν θείαν λειτουρ-
γίαν, ἕως ὥρ[illegible]
κατέχουσα τὴν βίβλον
ἡ ἀπραξία, ἵστατο ἀ-
ναγινώσκουσα· τῶν λοι-
πῶν ἀδελφῶν καθευδο-
μένων, καὶ ἀκροωμέ-
νων· καὶ μετὰ τοῦτο, ἵ-
σταται εἰς τὴν λειτουργί-
αν τῆς τελετῆς· καὶ πά-
λιν ἡ ἀπραξία, ἦν, τὴν
τῶν ἀδελφῶν ἀπεπι-
ζουσα ὑπηρεσίαν· κοσμοῦ-
σα τε τὸν τρίκλινον· τὰς
κοίτας τῶν ἀδελφῶν·

ὕδωρ δὲ ἂν πλοῖα, καὶ
εἰς τὸ μαγαρεῖον αὐτοῦ
κομίζουσα· ξύλα σχίζουσα·
καὶ ἱσαμένη ἐψεῖ τὸ ὄψαρι-
ον· καὶ τὸ λάχανον· καὶ τὰ ἄλ-
λα ποιοῦσα, οὐδὲ τῆς νυ-
κτερινῆς ἀεὶ λειτουργί(ας)
ἀπελείπετο· ὡσαύτως,
οὐδὲ τῆς ἡμερινῆς· με-
τὰ δὲ τό, ταῖς ὥραις ἀσ-
δ(ι)χάσαι αὐτὰς ἀπολῦσαι,
ἐποίει τὴν ὑπηρεσί-
αν τῆς θεραπεύσεως
ἐν ταῖς τραπέζαις· καὶ
τὸ κρατήσιον ἐπεδίδου,
ταῖς ἀδελφαῖς· συνε-
πόμει δὲ αὐτῇ, καὶ Ἰου-
λία· καὶ γὰρ πάνυ ἐφί-
λει τὴν ἀπραξίαν· πά-
Λιν οὖν ὁ διάβολος κρα-
ταιῶς κατὰ τοιοῦτον ἐπι-
πειράσας αὐτήν, μέ-
γαν ἀγῶνα παρέσχεν
αὐτῇ· ἡ δὲ εὐθέως
ἀπήγγειλεν αὐτὸ τῇ
διακόνῳ· καὶ λέγει
αὐτῇ ἡ διάκονος· τέ-
κνον μου ἀπραξία
καιρὸς ἀγῶνος ἐστί· βλέ-
πε οὖν μὴ χαυνώσῃς τὸ
πονηρὸς τὸν λογισμόν
σου, καὶ ἀπολέσῃς
τὸν κάματόν σου· ἔτι
γὰρ ὀλίγον χρόνον πο-
λεμήσει μετὰ σοῦ· ὁ

λέγει δὲ καὶ αὐτῇ, Ἰου-
λία κατὰ μόνας· κύ-
ριέ μου σὺ γινώσκεις τί κα-
ἐγὼ μὴ ἄρτι πολεμήσα-
μεν αὐτὸν ἐν τῇ νεότητι
ἡμῶν καὶ νικήσωμεν,
μετὰ τὸ γηράσαι ἡμᾶς,
ποῖον πόλεμον συνά-
ψωμεν μετ' αὐτοῦ· λέγει
αὐτῇ ἡ ἀπραξία· ζῇ κύ-
ριος ὁ θεός μου κυρία μου Ἰου-
λία. ὅτι ἐὰν μὲ ἐπιστρέ-
ψῃ ἡ κυρία ἡμῶν ἡ με-
γάλη, οὐ μὴ γάσωμαι
ἄρτου πᾶσαν τὴν ἑβδο-
μάδα, ἕως οὗ νικήσω
αὐτόν· λέγει αὐτῇ
Ἰουλία· ἀληθῶς ἀδελ-
φή μου, οὐκ ἰσχύω ἐγώ,
πᾶσαν τὴν ἑβδομάδα
ἐγκρατεύσασθαι· εἰ δὲ
οὐ δυνηθεὶς τοῦτο κατορ-
θῶσαι, οὕτως μὰ κυρία
ἐστὶ καὶ ἐμοὶ ὢ καὶ ἐπὶ
γῆς· ἐμ γὰρ τῷ ἀσκητη-
ρίῳ τούτῳ, οὐδεὶς ἠδυ-
νήθη πᾶσαν τὴν ἑβδο-
μάδα νηστεῦσαι· εἰ μὴ
μόνη ἡ κυρία ἡμῶν ἡ
μεγάλη· πάλιν οὖν πει-
Ρασθεῖσα, ἀπήγγειλε τῇ
διακόνῳ τὸ μὲν αὐτῇ
γενόμενον πειρασμόν·
καὶ παρεκάλεσεν αὐτήν·
ἵνα πᾶσαν τὴν ἑβδομά-

δια ἄσιτον διατελέσηται ταύτην. λέγει αὐτῇ ἡ διάκονος· πᾶν εἴ τι ἀεὶ εἰσέλθῃ ἐν τῇ δεξιᾷ σου, καὶ ἔστι σοι εὐχερῶς, ποίει. καὶ ὁ θεὸς ὁ δημιουργήσας σε, ἐνισχύσει σε· καὶ παρέξει σοι τὴν κατὰ τοῦ διαβόλου νίκην. ἤρξατο οὖν ἡ ἀπραξία, ἄσιτον διατελεῖν ὅλην τὴν ἑβδομάδα. καὶ μήτε τῆς λειτουργίας παραλειπομένη, μήτε μὴν τῆς τῶν ἀδελφῶν ὑπηρεσίας καθυστεροῦσα. ἔλεγον οὖν τινὲς ἐκ τῆς συνοδίας ὅτι ἔχομεν σήμερον ἐνιαυτόν, τηροῦντες τὴν ἀπραξίαν· καὶ οὐκ εἴδομεν αὐτὴν καθεσθῆναι· οὔτε ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὔτε ἐν τῇ νυκτί· εἰ μὴ μόνον, ὁπόταν ἔλθῃ εἰς τὴν κοίτην αὐτῆς ἀνεῖναι· οὐδὲ γὰρ ἐκαθέσθη ποτὲ καὶ ἔφαγεν τὸν ἄρτον· πᾶσαι οὖν ἠγάπων τὴν ἀπραξίαν· καὶ ηὔχοντο ὑπὲρ αὐτῆς, ὅτι οὕτως ἐταπείνου ἑαυτήν· καὶ ὅτι μετὰ προθυμίας ὑπηρέτει αὐταῖς· καὶ ἐθεράπευεν αὐτάς· καὶ ὑπετεν αἰτήσασαι, ἱκέτευον τὸν θεόν, ἵνα σώσῃ αὐτήν.

Ἦν δέ τις ἐν αὐταῖς ὀνόματι Γερμανά· ἣν ἔλεγον ἀπὸ δούλων εἶναι· καὶ φθόνῳ βαλλομένη κατὰ τῆς ἀπραξίας, ὑπέρχεται αὐτῇ κατ' ἰδίαν ἐν τῷ μαγειρείῳ καὶ λέγει αὐτῇ· εἰπέ σοι ἀπραξία· εἰ δὲ σὺ ἐσθίεις ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος κατὰ τὸν ἀγῶνα φησὶ τῆς μεγάλης. ἡμεῖς δέ, οὐ δυνάμεθα ἐὰν ἀναπαυθῶμεν ὑπὸ τῆς μεγάλης ὡς σὺ νηστεύειν, τί ἔχομεν ποιῆσαι· εἶπεν οὖν ἡ ἀπραξία· ἡ μεγάλη ἡμῶν δέσποινα ἔφησέ μοι ὅτι ἑκάστη ὑπὲρ καθὰ δύναται, ἀγωνιζέσθω· οὐ γὰρ δεξαμένης ἐπέθηκεν ἡμῖν τὸν ζυγὸν τοῦτον. λέγει αὐτῇ ἡ Γερμανά· ὑποϊθε

Τελεια καὶ πάσης φαυλότητος πεπληρωμένη· τίς οὐκ οἶδεν ὅτι ταῦτα ἐν φαυλότητι ποιεῖς· ἵνα μετὰ τὴν κοίμησιν τῆς μεγάλης, σὺ διαδέξῃ τὴν ἀξίαν αὐτῆς· πιστεύω εἰς τὸν Χριστόν,

ὅτι οὐ μὴ ἀξιωθῇς εἰς
τὴν ἡγεμονίαν ταύτην
ἐλθεῖν. ταῦτα δὲ ἀ-
κούσασα ἡ Εὐπραξία,
ἔπεσεν ἑαυτὴν εἰς τοὺς
πόδας τῆς Γερμανίας. καὶ
λέγει αὐτῇ· συγχώρη-
σόν μοι δέσποινά μου.
καὶ εὔχου ὑπὲρ ἐμοῦ τῆς
ἁμαρτωλῆς. ὅτι ἡ-
μαρτον εἰς τὸν θεόν, καὶ
εἰς σέ. μαθοῦσα οὖν
ἡ διακονος ταῦτα, με-
τεκαλέσατο τὴν Γερ-
μανίαν καὶ λέγει αὐτῇ.
δούλη πονηρὰ καὶ τοῦ
θεοῦ ἀπηλλοτριωμένη.
τί σε ἠδίκησεν ἡ Εὐπρα-
ξία, ὅτι ἐσπούδασας
διακόψαι τὴν προθυ-
μίαν αὐτῆς. ἀλλὰ ἀλλο-
τρία ὑπάρχεις τῆς ἀδελ-
φότητος. ἀνάξια εἶ
τῆς λειτουργίας, καὶ τῆς
τονικῆς ψαλμῳδίας. πά-
λαι οὖν ἐδέετο ἡ Εὐπρα-
ξία τῆς διακόνου, ἵνα
συγχωρήσῃ αὐτήν. καὶ
οὐκ ἐπήκουσεν αὐτῆς ἀλ-
λ' εἰς οὗ ἀπεπληρώθησαν
αἱ τεσσαράκοντα ἡμέραι. τῇ
τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ
ἰδοῦσα ἡ Εὐπραξία, ὅ-
τι οὐδὲν ὠφελεῖ, λαβοῦ-
σα μεθ' ἑαυτῆς τὴν ἰου-
λίαν, ἰδοῦ ἤθη τῶν γηραι-
οτέρων τοῦ ἀσκητη-
ρίου ἵνα ἱκετεύσωσι
τὴν διάκονον τοῦ κα-
ταλλαγῆναι τὴν Γερμανίαν
ἐπὶ πάντων καὶ λέγει
αὐτῇ· οὐ διεκρίθης ἐν
τῇ καρδίᾳ σου διακόψαι
τὴν προθυμίαν τοῦ κο-
ρασίου τούτου; οὐδὲ
ἐνεθυμήθης, ὅτι αἷ-
μα τοῦ βασιλικοῦ ἐστι.
καὶ ἐταπείνωσεν ἑαυτὴν
καὶ δουλεύει σοι διὰ τὸν
θεόν· πάντων δὲ καθικετευ-
σάντων αὐτήν, κατηλλά-
γη τῇ Γερμανίᾳ. ὁ δὲ διά-
βολος οὐκ ἐπαύετο πολε-
μῶν τῇ Εὐπραξίᾳ. πά-
νυ γὰρ αὐτῆς κατεμαί-
νετο. ἐν μιᾷ δὲ νυκτὶ
κοιμωμένη φαντασία ἐ-
πλάνησεν αὐτὴν χαλε-
πῶς. ἀναπηδήσασα οὖν
ἡ Εὐπραξία ἀπὸ τοῦ ὕσ-
φοιος, καὶ κατασφραγί-
σασα, ὥρμησεν εἰς τὸ
ἀμφόδον. καὶ στᾶσα πρὸ
τὸν ἀέρα. καὶ τὰς χεῖρας
ἐκτείνασα εἰς τὸν οὐρανόν,
ἱκέτευε τὸν θεὸν ἀποστῆναι
τὸν διάβολον ἀπ' αὐτῆς.
ἀπηγγέλη δὲ τῇ διακό-
νῳ ὅτι ἡ Εὐπραξία ἵστα-
ται τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν

ἄρτου. ἀκούσασα δὲ ἡ
διάκονος ἐμειδίασε·
καὶ λέγουσιν αἱ πρεσβύ-
τεραι τῶν ἀδελφῶν,
τῇ διακόνῳ· ἀληθῶς
διὰ ποίημα ἡμῶν, ἡ ἀ-
πραξία τὸν σὸν ἀγῶνα
θέλει ἀγωνίσασθαι. ε-
ὐθέως παραγίνεται ἡ
διάκονος εἰς τὸν τόπον
ἐν ᾧ ἡ ἀπραξία ἵστατο·
καὶ εὐξαμένη λέγει
αὐτῇ· στερρὰ ὥσαι σὺ
ὁ θεὸς εἰς τὸν φόβον αὐτοῦ·
καὶ δώῃ σοι τὴν ἰσχὺν κα-
τὰ τοῦ διαβόλου· πᾶσαι
οὖν αἱ ἀδελφαὶ ὁρῶσαι
αὐτήν, ηὔχοντο αὐτῇ·
ἦν δὲ τὸ τῆς ἡλικίας αὐ-
τῆς μέτρον· ἦν γὰρ ὡσεὶ ἐ-
τῶν εἰκοσιεπτά. ἱστα-
μένης δὲ αὐτῆς μέχρι δε-
κάτης ἡμέρας, ἐμειδί-
ασεν ἡ διάκονος· καὶ
αἱ λοιπαὶ πᾶσαι ἀδελφαὶ
ὁρῶσαι αὐτήν· καὶ ἐκπλητ-
τόμεναι τὴν ὑπομονὴν
αὐτῆς. πληρωθεισῶν
δὲ τῶν τεσσαράκοντα ἡμε-
ρῶν, ἤρξαντο θαυμά-
ζειν καὶ λέγειν τῇ δια-
κόνῳ αἱ πρεσβύτεραι·
ἀληθῶς διὰ ποίημα ἡ
ἀπραξία, τεσσαράκον-

τα ἡμέρας μέλλει στῆναι.
εὐθέως οὖν ἡ διάκονος
ηὔξατο ὑπὲρ αὐτῆς· καὶ
εἶπε· στηρίξαι σε ὁ θεός,
εἰς τὸν φόβον αὐτοῦ.
καὶ πληρωθεισῶν τεσσαρά-
κοντα ἡμερῶν, κατεδαπα-
νήθη ἡ ἰσχὺς αὐτῆς ὑπὸ
τῆς νηστείας, καὶ κατέπε-
σεν εἰς τὸ ἔδαφος καὶ
ἔκειτο ὥσπερ νεκρά· σὺν-
δραμοῦσαι δέ, εἰσήνε-
γκαν αὐτὴν εἰς τὸ ἀσκητ-
εῖον· μὴ δυνηθεῖσαν
μήτε τῶν χειρῶν αὐτῆς,
μήτε τῶν ποδῶν ἅψα-
σθαι· ἀλλ᾽ ἔκειτο ὥσπερ
ξύλον ἢ λίθος ἄφω-
νος· προσενέγκασα
δὲ αὐτῇ ἡ διάκονος τρο-
φήν, λέγει αὐτῇ· τέκνον
μου ἀπραξία· ἐν τῷ
ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, μετά-
λαβε τροφῆς· καὶ εὐ-
θέως μετέλαβε τροφῆς.
καὶ βαστάσασαι αὐτήν, με-
τήνεγκαν εἰς τὸ κελλί-
ον· καὶ κατ᾽ ὀλίγον μετα-
λαμβάνειν τροφῆς, ἤρ-
ξατο ἐνισχύεσθαι. ἰδὼν
δὲ ὁ διάβολος τὴν τοιαύ-
την αὐτῆς ὑπομονήν, οὐ-
κέτι προσέθετο πειρά-
σαι αὐτήν· ἀλλ᾽ ἐβουλεύ-
σατο ζητεῖν πῶς ἀπολέσει

αὐτήν· μετὰ οὖν τῶν ἡμε-
ρῶν κατελθούσης εἰς τὸ
φρέαρ ἀντλῆσαι ὕδωρ,
ἁρπάζει αὐτὴν ὁ διάβο-
λος· καὶ ῥίπτει αὐτὴν κα-
τώθεν τοῦ φρέατος με-
θ' ἧς ἐπεφέρετο ὑδρίας.
Καὶ ὡς αὐτὴ διηγήσατο,
ὅτι μέχρι τοῦ πυθμένος
ἤγγισεν ἡ κεφαλὴ αὐτῆς·
ἀναρριπισθεῖσα δὲ ὑπὸ
τοῦ ὕδατος· καὶ κατα-
σχοῦσα τὰ σχοινία τῆς
σίτλας, ἀνεβόησεν ἐν
τῷ ὕδατι· Χριστέ, σῶσόν
με· συνδρομῆς δὲ γε-
νομένης, κατῆλθεν
ἡ διάκονος καὶ αἱ ἀδελ-
φαὶ καὶ ἀνεσπάσαντο
αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ὕδα-
τος· ἀνελθούσης δὲ καὶ
κατασφραγισαμένης,
ἐμειδίασε· καὶ εἶπε·
ζῇ μου ὁ Χριστός, οὐ μὴ νι-
κήσῃς με διάβολε·
ἕως γὰρ τῆς σήμερον,
μίαν ὑδρίαν βαστάζου-
σα ἐκόμιζον τὸ ὕ-
δωρ· ἀπὸ δὲ τῆς σήμε-
ρον δύο ὑδρίας βα-
στάζουσα, μετακομίζω
τὸ ὕδωρ. ἰδὼν δὲ ὁ
Διάβολος ὅτι οὐκ ἴσχυ-
σεν ἀπολέσαι αὐτὴν
ἐν τῷ φρέατι, ἐξήγει-

ρεν αὐτῇ ἐν ἄλλῳ καιρῷ
πολὺν πόλεμον· σχιζού-
σης γάρ ποτε ξύλα, πα-
ρανύσσεται ὁ διάβολος
ἐπιτηρῶν αὐτήν· ὑψω-
σάσης δὲ τὴν ἀξίνην, συμ-
βάλλει ὁ πονηρὸς τὰς
χεῖρας αὐτῆς· καὶ φέρει
ταύτην κατὰ τῶν ποδῶν
αὐτῆς, καὶ διέκοψεν
αὐτούς. ἡ δὲ, ὁρῶσα
τὴν πληγὴν καὶ τὸ αἷμα
σφοδρῶς ἐκχεόμενον,
καὶ τὴν ἀξίνην μεῖψαῦ,
καὶ ὀλιγοψυχήσασα, κα-
τέπεσεν εἰς τὸ ἔδαφος.
ἀναβοήσασα οὖν ἡ Ἰου-
λία, ἀπήγγειλε τῇ δι-
ακόνῳ καὶ ταῖς ἀδελ-
φαῖς, ὅτι ἡ ἀπε-
ξέλαβον τὴν ἀξί-
νην, ἀπέθανε· καὶ
συνδραμοῦσαι πᾶσαι κα-
τῆλθον καὶ ἐκύκλωσαν
αὐτὴν κλαίουσαι. κα-
τῆλθε δὲ καὶ ἡ διάκονος
καὶ προσενέγκασα ὕ-
δωρ τῇ ὄψει, καὶ σφρα-
γίσασα αὐτήν, καὶ πα-
ρευθὺ ἐξαμηνύη, λέγει αὐ-
τῇ· τέκνον μου ἀπε-
ξία, ἀνάμνησον· καὶ
λάλησον ταῖς ἀδελφαῖς
σου· ὅτι ὀδυνῶνται
διὰ σοῦ. ἡ δὲ, ἀναβλέ-

ψαμένη. λέγει αὐτῇ· μὴ
κλαῖε μῆτέρ μου· ἡ γὰρ ψυχή
μου ἐμέμψατό με. ἀνακα
θίσασα δὲ αὐτὴν καὶ τὴν
τοῦ Χριστοῦ σφραγῖδα ποιη
σαμένη ἡ διάκονος ἐπὶ
τοῦ μετώπου αὐτῆς, ηὔ
ξατο οὕτως· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ,
ἴασαι τὴν δούλην σου· ὅτι
διὰ σὲ πολλὰ πάσχει. ἐ
πιθήσασα δὲ τῷ τρωθέν
τι αὐτῆς ποδὶ ῥάκος τρύ
χινον, ἤγειρεν αὐτήν.
καὶ δοῦσαι αὐτῇ χεῖρας
αἱ ἀδελφαί, ἐβούλοντο
ἀναγαγεῖν αὐτὴν εἰς τὸ εἰς
τὸ εὐκτήριον. ἡ δέ, πε
ριβλεψαμένη. καὶ ἰδοῦ
σα τὰ ξύλα ἐρριμμέ
να, λέγει ταῖς ἀδελφαῖς·
ζῇ κύριος ὁ θεός· ἐὰν μὴ συλλέ
ξω τὰ ξύλα, καὶ πληρώ
σω αὐτὰ μετὰ τῶν χειρῶν
μου, οὐ μὴ ἀνέλθω. λέ
γει αὐτῇ Ἰουλία· κυρί
α μου ἀδελφή, οὐ δύνασαι·
ἀλλ' ἐγὼ συλλέγω καὶ ἀνα
φέρω ταῦτα. καὶ αὐτὴ
ἄνελθε καὶ ἀναπαύου· ἐ
πεὶ ἠτόμησας. ἡ δέ, οὐ
συνεχώρησεν· ἀλλὰ ἀπλη
ρώσασα τὰς χεῖρας αὐτῆς
ξύλων, οὕτως ἀνήρχε
το. ὁ δὲ πονηρὸς οὐκ ἀπῆ
ν ταύτης. ἀνερχομένη

Ὁρῶσα ἡ Εὐπραξεία. καὶ πρὸς
τῇ κλίμακι σταθεῖσα,
ὡς ἀπήρξατο ταύτην
ἀνέρχεσθαι, συμποδίσασα
αὐτὴν ὁ ἀρχαῖος ὄφις καὶ
σκολιός, ἔρριψεν ἐπὶ πρό
σωπον ἐπάνω τῶν ξύλων
ὧν ἐβάστασε. καὶ ἐπήγνυ
ται ξύλον κατὰ τῆς ὄψε
ως αὐτῆς, ὥς νομίσαι
τὰς ἀδελφὰς αὐτῆς ἐξ
επειρώθη· ἀναβοήσασα δὲ
ἡ Ἰουλία, λέγει αὐτῇ·
εἶπον σοι ἀδελφή μου,
ὅτι οὐ δύνασαι, καὶ οὐκ ἤ
κουσάς μου. καὶ λέγει αὐ
τῇ ἡ Εὐπραξεία· μὴ λυ
ποῦ ἀδελφή μου· ἀλ
λὰ ἀφ' οὗ ὡς λάβε τὸ
ξύλον ἀπὸ ἐμοῦ· ὁ γὰρ
ὀφθαλμός μου ὑγιής ἐ
στι. λαβοῦσα οὖν ἡ Ἰου
λία τὸ ξύλον, εἰσήνεγ
κεν αὐτήν, πρὸς τὴν
ἀρχιμανδρίτιδα Θεο
δούλην. ἰδοῦσα δὲ ἡ
διάκονος τὸ αἷμα σφο
δρῶς ἐκχεόμενον, καὶ
λαβοῦσα ἔλαιον καὶ ἄλας,
καὶ εὐξαμένη, ἐπέθη
κεν αὐτῇ, καὶ ἰάσατο
αὐτήν. λέγει οὖν ἡ Ἰου
λία τῇ εὐπραξίᾳ· ἀνά
πεσον εἰς τὴν κοίτην σου
καὶ ἀναπαύου· κἀγὼ ποιῶ

τὴν ὑπηρεσίαν ταῖς κυ-
ρίαις καὶ ἀδελφαῖς ἡ-
μῶν. καὶ λέγει αὐτῇ
ἡ εὐπραξία· ζῇ κ(ύριο)ς ὁ
θ(εό)ς μου, οὐ μὴ ἀναπαύ(σω),
μέχρις οὗ ποιήσω τὴν
ὑπηρεσίαν τῶν ἀδελ-
φῶν μου. πολλά τε ὑπό
τε τῆς διακόνου καὶ
τῶν ἀδελφῶν παρα-
κληθεῖσα, οὐκ ἐπεί-
σθη διαναπαύσασθαι.
ἀλλ' οὕτως τετραυμα-
τισμένη. καὶ πλήρης
αἵματος οὖσα. ἰδοῦ
τὴν ἡμέραν ὅλην τὴν
ὑπηρεσίαν ἐκτελοῦσα
τῶν ἀδελφῶν. μετ'
Ὀλίγων τῶν ἡμερῶν διελ-
θούσης ἐν τῷ τριστέγῳ
μετὰ καὶ τῆς Ἰουλίας
τῶν ἀδελφῶν χάριν.
ἀρπάζει αὐτὴν ὁ πο-
νηρὸς καὶ κρημνίζει
κάτω ἀπὸ τοῦ τριστέ-
γου. ἀναβοήσασα δὲ οὖν
ἡ Ἰουλία. καὶ θᾶττον
κατελθοῦσα. ἀπαγγέλ-
λει τῇ διακόνῳ καὶ ταῖς
ἀδελφαῖς. ὅτι ἡ εὐ-
πραξία ἐκρημνίσθη
ἀπὸ τοῦ τριστέγου. καὶ
ἔπεσε κάτω. ζωὸς δε-
μῆς δὲ γενομένης, ἀ-
πῆλθον αἱ ἀδελφαὶ ἰδεῖν

τὸ πτῶμα. ἡ δὲ εὐπραξί-
α τὸ ἀχλίον τοῦ ἐλάφου
ἀναπηδήσασα. καὶ ἑαυ-
τὴν κατασφραγισαμένη,
ὑπηνίγ τῇ σεμνῇ ταῖς. αἱ δὲ
λαβοῦσαι αὐτὴν, ἀπήγα-
γον πρὸς τὴν ἀρχιμανδρι-
τίσσα. ἰδοῦσα δὲ ἡ δια-
κονος, λέγει αὐτῇ· μὴ
ἐπλήγης κυρία μου ἀ-
πὸ ἔξω πεσοῦσα; λέγει
αὐτῇ ἡ εὐπραξία. ζῇ κ(ύριο)ς
ὁ θ(εό)ς δέσποινά μου, οὔτε
πῶς ἔπεσα οἶδα, οὔ-
τε πάλιν πῶς ἠγέρθην.
ἰδοῦσα δὲ ἡ διάκονος
ὅτι ἀπὸ τοσούτου πε-
σοῦσα ὕψους οὐκ ἐπλή-
γη, ἐδόξασε τὸν θ(εό)ν. καὶ
λέγει τῇ εὐπραξίᾳ.
ὕπαγε τέκνον εἰς τὸ
ἔργον σου, καὶ ὁ θ(εὸ)ς μετὰ
σοῦ. πάλιν οὖν ὁ δια-
βολος ἀπολέσαι βουλό-
μενος αὐτὴν, ἐπάρα-
σαν τὸ χαλκίον ἐμβε-
τὸ λάχανον ἐπὶ τὸ, ζω-
δευμεῖ τοὺς πόδας αὐ-
τῆς, καὶ ῥίπτει αὐτὴν
ὑπτίαν. καὶ φέρει τὸ
χαλκίον τοῦ ζέματος,
κατὰ τῆς ὄψεως αὐτῆς.
ἀναβοήσασα δὲ οὖν ἡ Ἰου-
λία καὶ εἰσδραμοῦσα,
ἀπήγγειλε τῇ διακόνῳ

καὶ ταῖς ἀδελφαῖς, ὅτι ἡ Εὐπραξία κατεφλέχθη ὑπὸ τοῦ ζέματος. ὥρας μιᾶς δὲ γενομένης, ἡ Εὐπραξία ἀναπηδήσασα τοῦ ἐδάφους καὶ κατασφραγισαμένη, ἐγέλασε. καὶ εἶπε τῇ Ἰουλίᾳ· διατί ἀδελφή μου ἐτάραξας τὴν μεγάλην καὶ τὰς ἀδελφάς· πάνυ γὰρ ἠγάπα τὴν Εὐπραξίαν, ἡ Ἰουλία. ἰδοῦσα δὲ ἡ διάκονος ὅτι οὐ κατεφλέχθη, ἀπελθοῦσα εἰς τὸ χαλκίον, εἶδε τὸ περιληφθὲν ζέμα. ἤδη, εἶπε· ζῇ κ(ύριο)ς ὁ θ(εὸ)ς δέσποινά μου, ὅτι ὥσπερ ὕδωρ ψυχρόν, οὕτως ἦλθε τὸ ζέμα κατὰ τῆς ὄψεώς μου. καὶ ἔμεινεν ἡ διάκονος ἀτενίζουσα αὐτῇ. καὶ λέγει τῇ Εὐπραξίᾳ· φυλάξαι σε τέκνον ὁ θ(εό)ς· καὶ δώῃ σοι ἀδιαλείπτως γεωργεῖν τὸν φόβον αὐτοῦ. εἰσελθοῦσα δὲ ἡ διάκονος εἰς τὸ ἀκτίειον, συγκαλεῖ τὰς πρώτας τῶν ἀδελφῶν καὶ λέγει αὐταῖς κατ᾽ ἰδίαν· τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τῆς Εὐπραξίας· γινώσκετε γάρ· ὅτι

ὅτε ἐκρημνίσθη· οὐ συνετρίβη· οὔτε ὑπὸ τοῦ ζέματος κατεφλέχθη. λέγουσιν αὐτῇ· ὄντως μῆτερ, δούλη ἐστὶ τοῦ θ(εο)ῦ ἡ Εὐπραξία. καὶ μέλλει αὐτῷ περὶ αὐτῆς· ἐπεί, οὐκ ἂν διεσώθη ἀπὸ τοσούτων πειρασμῶν. πᾶσα δὲ ἡ πόλις καὶ ἡ περίχωρος· τὰ κακῶς ἔχοντα παιδία, ἔφερον· πρὸς τὰς σημειοφόρους ἐκείνας γυναῖκας. καὶ ἐλάμβανεν αὐτὰ ἡ διάκονος, καὶ εἰσήρχετο ἐν τῷ ἀσκητηρίῳ ἅμα ταῖς πρεσβυτέραις, καὶ ἐδέοντο τοῦ θ(εο)ῦ, ὑπὲρ τῶν παιδίων. καὶ εὐθέως ἰῶντο τελείως. καὶ ἐλάμβανον αὐτὰ αἱ μητέρες αὐτῶν ὑγιῆ. καὶ ἐπορεύοντο χαίρουσαι καὶ δοξάζουσαι τὸν θ(εό)ν. ἦν δὲ ἐν τῷ ἀσκητηρίῳ γυνὴ πανχικὴ ἐκ παιδόθεν ταραχθεῖσα· χεῖρας καὶ πόδας δεδεμένη ταῖς ἁλύσεσι· καὶ ἦν ἀφρίζουσα καὶ τοὺς ὀδόντας τρίζουσα· καὶ μεγάλα κράζουσα. ὥστε πάντας τοὺς ἀκούοντας αὐτῆς

τῷ φόβῳ καταπτήσσεται·
πολλάκις οὖν ἡ διακονος,
σὺν ταῖς πρεσβυτέραις,
ἱκέτευσαν μετὰ δακρύων
τὸν θεόν, τοῦ τοιούτου δαι-
μονος ἐλευθερωθῆναι
αὐτήν, καὶ οὐκ εἰσηκού-
σθησαν. οὐκ ἦν τι μὲν τῶν
ἀδελφῶν προσεγγίσαι,
καὶ ἐπιδοῦναι αὐτῇ
τροφήν. ἀλλ᾽ ἐδένετο
ἐν καυχίῳ σχοινίον
λεπτόν· καὶ ἐβάλλετο ἐν
αὐτῷ ἄρτος καὶ ὀψάρι-
ον· καὶ περιετίθετο ἐν
ῥάβδῳ· καὶ οὕτως διὰ
τῆς ῥάβδου ἐπεδίδοτο·
αὐτῇ ἡ τροφή. πολ-
λάκις δὲ ἁρπάσασα
τὸ καυχίον σὺν τῇ ῥά-
βδῳ, ἔρριπτεν ἐπὶ τῶν
τῆς ἀδελφῆς τῆς ἐπι-
διδούσης αὐτῇ, τὸν
ἄρτον τὴν τρυφήν. ἐν
μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν, ἀ-
σελθοῦσα ἡ θυρωρὸς,
λέγει τῇ διακόνῳ· γύ-
μνη τις ἵσταται τῆς πύ-
λης ἔξω καὶ κλαίει· ἔφη-
σε δὲ αὐτῇ ἡ διακονος·
τί χρείαν ἔχει. λέγει
αὐτῇ ἡ θυρωρός· παιδί-
ον ἔχει ὡσεὶ ἐτῶν ὀκτώ.
Καὶ αὐτὸ ἄλαλον, καὶ
κωφόν· καὶ παραλυτι-

κόν. ἰδοῦσα δὲ ἡ διακό-
νος ὅτι χάριτος ἠξιώθη
τὸ κοράσιον κατὰ τῶν
δαιμόνων, λέγει τῇ
θυρωρῷ· κάλεσόν μοι ὧ-
δε τὴν ἀπρακτείαν. ἐλ-
θούσης δὲ αὐτῆς, λέ-
γει αὐτῇ ἡ διακονος·
ὕπαγε λάβε τὸ παιδί-
ον παρὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ,
καὶ φέρε μοι ὧδε. ἀπελ-
θοῦσα δὲ ἡ ἀπρακτεία
ἰδοῦσα τὸ παιδίον παρα-
λελυμένον καὶ τρέμον,
ἐσπλαγχνίσθη ὑπ᾽ αὐτῷ.
Καὶ στενάξασα συμπα-
θῶς, κατεσφράγισε
τὸ παιδίον. καὶ λέγει
αὐτῷ· ὁ Χριστὸς ὁ δημιουργή-
σας σε, ἰάσεταί σε τέ-
κνον. καὶ λαβοῦσα ἐν
ταῖς ἀγκάλαις αὐτῆς, ἐ-
πορεύετο. τὸ δὲ παιδίον
βασταζόμενον, ἰάθη·
καὶ ἀναβοῆσαν τὴν μη-
τέρα ἐκάλει. ἰδοῦσα δὲ ἡ ἀ-
πρακτεία τὸ παιδίον ὅ-
τι ἤρξατο λαλεῖν, φο-
βηθεῖσα, ἔρριψεν αὐ-
τὸ εἰς τὸ ἔδαφος. καὶ ἀ-
ναστὰν, ἔδραμεν εἰς
τὴν πύλην τὴν μετὰ αὐτοῦ
καλῶν. εἰσδραμοῦσα δὲ
ἡ θυρωρὸς, ἀπήγγειλε
τῇ διακόνῳ τὰ γινόμενα.

προσκαλεσαμένη οὖν
ἡ διάκονος τὴν μητέρα
τοῦ παιδίου, λέγει αὐτῇ·
εἰπέ, ἀδελφή μου· πει
ρᾶσαι ἡμέρας ἦλθον; ἀπ
εκρίθη δὲ ἡ μήτηρ τοῦ
παιδίου, εἰποῦσα· ζῇ κύριος, δέ
σποινά μου, ὅτι οὔτε ἐλά
λησέ ποτε, οὔτε ἤκου
σεν, οὔτε περιεπάτη
σεν, ἕως ταύτης τῆς
ὥρας. κύριε ἐδόξασας αὐ
τὴν περὶ ἐμοῦ, ἡ κυρία
ἡ ἀδελφή· καὶ εὐθέως ἐ
λάλησεν. ἡ δὲ, ῥίψασα
τὸ παιδίον, ἔστη ἔκθαμ
βος. ἀναστὰν δέ, ἦλθε
πρός με. λέγει αὐτῇ ἡ
διάκονος· ἴδε οὖν ἀπέ
λαβες αὐτὸ ὑγιές. παρα
λαβοῦσα οὖν αὐτό, πορεύου
ἐν εἰρήνῃ καὶ ἔσται ὁ θεὸς με
τά σου. καὶ ἐπάρασα τὸ
παιδίον ὑγιὲς ἡ μήτηρ αὐ
τοῦ, ἐπορεύετο δοξάζουσα
τὸν θεόν. πάλιν οὖν ἡ δια
κόνος λέγει ταῖς πρεσ
βυτέραις κατ᾽ ἰδίαν· τί
ὑμῖν δοκεῖ περὶ τῆς εὐ
πραξίας; καὶ λέγουσιν
αὐτῇ· οὕτως μῆτερ· δού
λη ἐστὶ τοῦ θεοῦ. λέγει οὖν
ἡ διάκονος πρὸς τὴν
εὐπραξίαν· θέλω ἵνα
τὴν πασχαλικὴν ταύτην τήν

οὐ σὺ παρ᾽ ἡμῖν, διὰ χειρῶν
σου παρέχῃς οὖν τὸν ἄρ
τον αὐτῇ, ἐὰν μὴ φοβή
σαι αὐτήν. λέγει αὐτῇ
ἡ εὐπραξία· οὐχί, ἰδοὺ ποι
ῶ, μῆτερ μου, οὐ φοβοῦμαι αὐ
τήν. καὶ λαβοῦσα ἡ εὐ
πραξία τὸ καυχίον τοῦ
ὀσπρίου καὶ τὸν ἄρτον, ἤ
νεγκεν αὐτῇ διὰ χειρός.
καὶ λέγει αὐτῇ· δέξαι, ἀ
δελφή μου, τὸν ἄρτον ἀ
καὶ φάγε καὶ ἡσύχασον.
ἡ δέ, εὐθέως δεξαμένη
τὸ καυχίον, τρίζουσα
τοὺς ὀδόντας καὶ βρύξα
σα, ὥρμησεν ἐπ᾽ αὐτήν
καὶ ἦλθε συντρῖψαι τὸ
καυχίον. ἡ δὲ εὐπραξία
κατασχοῦσα τὰς χεῖρας
αὐτῆς, λέγει αὐτῇ· ζῇ
κύριος ὁ θεός· ἐὰν θήσῃς σὺ εἰς
τὸ ἔδαφος, λαμβάνω
τὴν ῥάβδον τῆς μεγάλης
καὶ οὕτως σε μαστίζω
ἀνηλεῶς, ἵνα μηκέτι
τολμήσῃς πονηρεύσα
σθαι. ἡ δέ, ἰδοῦσα ὅτι
κατέσχεν αὐτὴν ἡ εὐ
πραξία, ἡσύχασεν.
ἤρξατο οὖν κολακεύειν
καὶ λέγειν αὐτῇ· κάθη
σον, ἀδελφή μου, καὶ φά
γε τὸν ἄρτον σου καὶ
ἡσύχασε· καὶ ἀπὸ τῆς

ὥρας ἐκείνης, οὐκέ-
τι διὰ τῆς ῥάβδου ἐδί-
δου αὐτῇ τὴν τροφήν.
πᾶσαι οὖν αἱ ἀδελφαὶ
ὁρῶσαι τὸ γενόμενον,
ἠγάπων τὴν εὐπραξί-
αν· καὶ ηὔχοντο ὑπὲρ
αὐτῆς. ὅτε οὖν ἐκίνει-
το ὑπὸ τοῦ δαίμονος
ἡ πασχίκη, ἔλεγον
πρὸς αὐτήν· μὴ πονη-
ρεύου· ἐπεὶ ἔρχεται ἡ
κυρία ἡ εὐπραξία καὶ μα-
στίζει σε. καὶ ἀθέως
ἡσύχαζε. πολλὴν οὖν ἡ
γερμάνα ὑπὸ τοῦ φθό-
νου διεποιεῖτο τὴν καρ-
δίαν καὶ ἔλεγε ταῖς ἀ-
δελφαῖς, εἰ μὴ ἡ εὐπρα-
ξία, οὐκ ἔστιν ἄλλη ἵνα
προσενέγκῃ αὐτῆς τὴν
τροφήν; δότε μοι τὸ
καυχίον τοῦ ὀσπρίου. ἐ
τὸν ἄρτον κἀγὼ αὐτὴν δια-
κονῶ. λαβοῦσα οὖν ἡ γερ-
μάνα τὸ καυχίον τοῦ ὀ-
σπρίου καὶ τὸν ἄρτον, ἤ-
νεγκεν αὐτῇ ταῦτα. καὶ
λέγει αὐτῇ δέξαι ἀδελ-
φή μου καὶ φάγε τὸν ἄρ-
τον σου. ἰδὲ, εὐθέως
κατ' αὐτῆς πηδήσασα,
διέρρηξε τὰ ἱμάτια
αὐτῆς, καὶ καταβάλλει
αὐτὴν εἰς τὸ ἔδαφος

καὶ ἐπιπεσοῦσα αὐτῇ
ἤρξατο ῥεῖν αἷμα ἐκ τοῦ
σώματος αὐτῆς. γενο-
μένης δὲ βοῆς καὶ μὴ
τολμώσης τινὸς προσ-
εγγίσαι, εἰσδραμοῦσα
μία τῶν ἀδελφῶν εἰς
τὸ μαγειρεῖον, λέγει
τῇ εὐπραξίᾳ· δράμε
ἀδελφή μου ὅτι ἡ γερ-
μάνα ἀπόλλυται ἀπὸ
τῆς πασχίκης. δραμοῦ-
σα δὲ ἡ εὐπραξία καὶ
κατασχοῦσα τὰς χεῖρας
αὐτῆς. καὶ τὴν φάρυγγα
σφάξαι ματωμένην, ἐξεί-
λετο τὴν γερμάναν ἐκ
τῶν χειρῶν τῆς πασχί-
κης. λέγει δὲ αὐτῇ ἡ
εὐπραξία· καλῶς ἐποί-
ησας, ὅτι οὕτω ζη-
τεῖτας τὴν ἀδελφήν;
ἡ δέ, ἰσχυρᾷ φρίζουσα
καὶ τρίζουσα τοὺς ὀδόν-
τας. λέγει δὲ αὐτῇ ἡ εὐ-
πραξία. ζῇ κύριος ὁ θεός,
ἐὰν τολμήσῃς πονηρεύ-
σασθαι ἀπὸ τῆς ὥρας ταύ-
της κατὰ ἀδελφῆς, οὐ
μή σε συγχωρήσω· οὐ-
δ' οὐ μή σε ἐλεήσω· ἀλλὰ
τὴν ῥάβδον τῆς μεγάλης
λαμβάνω· καὶ οὕτως σε
μαστίζω ἀνηλεῶς. ἡ δέ,
εὐθέως ἡσύχασε. πρωΐας

δὲ γενομένης, ὁ ἐξελ-
θὼν τῶν ἀπὸ τοῦ εὐκτη-
ρίου μετὰ τὴν θείαν
λειτουργίαν, ἀπῆλθεν
ἡ εὐπραξία ἐπισκέ-
ψασθαι τὴν παιδίσκην.
καὶ ἀ εἰσήκει αὐτὴν πε-
ρισχηματισμένην τὰ
ἱμάτια αὐτῆς· καὶ εἴψα-
σα ἑαυτὴν εἰς τὸ ἔδα-
φος, ἐκαθέζετο ἐπάνω
αὐτῶν· καὶ λαβοῦσα
κόπρον ἤσθιεν· ἰδοῦ-
σα δὲ ἡ ἀ πραξία καὶ
στενάξασα συμπαθῶς,
ἀπήγγειλε τῇ διακόνῳ
τὰ γεγενημένα· θεα-
σάμεναι δὲ αἱ ἀδελφαὶ
εἶδον αὐτὴν γυμνὴν
καὶ συλλέγουσαν τὴν κό-
προν καὶ ἐσθίουσαν αὐ-
τήν· εὐθέως δὲ ἡ δια-
κόνος ἐκέλευσεν τῇ ἀ
πραξίᾳ λαβεῖν περι-
χίνον πηχέλιον καὶ ἐν-
δῦσαι αὐτήν· καὶ λαβοῦ-
σα τότε πιχόριον καὶ
τὸ καυχίον τοῦ ὀσπρί-
ου καὶ ἄρτον, προσέφε-
ρεν αὐτῇ· καὶ λέγει αὐ-
τῇ· δέξαι ἀδελφή μου
καὶ ἐνδῦσαι· καὶ λάβε
τὸν ἄρτον σου καὶ φάγε
καὶ ἡσύχασόν· ἐνδύσα-
σα δὲ αὐτὴν διηκόνη-

σεν αὐτῇ μέχρις οὗ ἔφα-
γεν αὐτὴ καὶ ἔπιεν· οὐ-
κέτι μὲ δὲ τὰ δάκρυα
αὐτῆς ἡ εὐπραξία μὴ
τεκεῖ τῆς ἑσπέρας· συμ-
παθοῦσα αὐτῇ, καὶ ἐλε-
οῦσα καταλαβούσης
δὲ τῆς νυκτός, ἐδέε-
το τοῦ θ(εο)ῦ ὑπὲρ τῆς παι-
δίσκης ἵνα ἐλεηθῇ.
τοῦτο δὲ ἐποίει λαν-
θάνουσα τὴν διάκο-
νον καὶ τὰς ἀδελφάς.
πρωΐας δὲ γενομένης
προσκαλεσαμένη ἡ δια-
κόνος τὴν εὐπραξίαν,
λέγει αὐτῇ· ἵνα τί ἀ-
πέκρυψάς μοι τὰς δεή-
σεις, ἃς ὑπὲρ τῆς παι-
δίσκης τῷ θ(ε)ῷ προσέφε-
ρες· εἰ οὖν ἐφανέρωσάς
μοι, οὐκ εἶχον κἀγὼ συνα-
γωνίσασθαί σοι; ἡ δὲ
πεσοῦσα εἰς τοὺς πό-
δας αὐτῆς, λέγει αὐτῇ·
συγχώρησόν μοι δέσποι-
νά μου, εἶδον αὐτὴν
πτῶσ ἀσχημονοῦσαν,
καὶ ἐσπλαγχνίσθην ἐπ᾽ αὐ-
τῇ· καὶ λέγει αὐτῇ ἡ δια-
κόνος· τέκνον μου ἀ
πραξία ἔχω σοι ἀναγγεῖ-
λαί τι· καὶ βλέπε μὴ χαυ-
νώσῃ σε ὁ διάβολος
καὶ ἐπαρθῇς· ἰδοὺ ὁ χ(ριστό)ς

δέδωκέ σοι ἐξουσίαν κα-
τὰ τοῦ δαίμονος τούτου,
ἵνα ἐκβάλῃς αὐτόν. ἀ-
κούσασα δὲ ταῦτα ἡ ἁγία
Πραξεία, ἔρριψεν αὐ-
τὴν εἰς τὸ ἔδαφος. καὶ
ἐπιβαλοῦσα τῷ φραγ-
τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, ἐβό-
α λέγουσα· τίς εἶ μιαρὸν
ἢ ἀκάθαρτος; καὶ ἔλε-
γεν μὴ γνώνῃς ἵνα ἀπε-
λάσω τοιοῦτον δαίμο-
νας· οὐ ὑμεῖς περὶ το-
σούτου χρόνου μέχρι
τοῦ νῦν ἀπελάσαι οὐ-
κ ἠδυνήθητε. καὶ λέ-
γει ὁ δαίμονος· σοὶ
ἔμενε τοῦτο· ἵνα γνῶς
καὶ πειραθῇς ὅτι μέγας
ὁ εἰ μὴ ὁ μαθοίς σου τοῖς
οἷον ὅτι ἀναστᾶσα οὖν
ἡ ἁγία Πραξεία ἐκ τοῦ ἐ-
δάφους, εἰσέρχεται
ἐν τῷ εὐκτηρίῳ. καὶ
ἐπίπτει ἑαυτὴν ἐπὶ
πρόσωπον, ἱκετεύουσα
τὸν θ(εό)ν, τοῦ ἐπινεῦσαι
καὶ δοῦναι βοήθειαν
ἐξ ὕψους ἁγίου αὐτοῦ.
καὶ τελειώσασα τὴν εὐ-
χὴν ἀνέστη· καὶ κατα-
σφραγισαμένη ἑαυτήν,
ἐπορεύετο πρὸς τὴν πό-
σιν κατὰ τὴν κέλ-
λαν τῆς διακόνου. πα-

σε ἡ ἀδελφότης ἠκολού-
θει αὐτῇ, θεωρῆσαι τὰ
γενησόμενα. προσελθοῦ-
σα δὲ ἡ ἁγία Πραξεία καὶ κα-
τασφραγίσασα αὐτήν,
λέγει· ἐπιτιμᾷ σοι ὁ Ἰ(ησοῦ)ς Χ(ριστό)ς,
ὁ δημιουργήσας σε. ὁ δὲ
δαίμων ἐβόα ἐπὶ πάν-
των καὶ ἔλεγεν· ὢ ἀπὸ
τῆς παμφαύλου καὶ ἐπι-
θέτειας· τοσαῦτα ἔτη
ἔχω κατοικῶν ἐν αὐτῇ
καὶ οὐδείς με ἐδίωξε.
καὶ αὐτὴ ἡ ἀκάθαρτος
καὶ ἀσελγὴς θέλει με
διῶξαι; καὶ λέγει
αὐτῷ ἡ ἁγία Πραξεία· οὐ-
κ ἐγώ σε διώκω· ἀλλ' ὁ
Χ(ριστὸ)ς ὁ ἐμὸς νυμφίος.
ἐγὼ γὰρ ἀκάθαρτός εἰ-
μι, καὶ ἀσελγής· καὶ
πάσης φαυλότητος
καὶ ἐπιθέσεως μεμε-
στωμένη καθὼς σὺ μαρ-
τυρεῖς· πλὴν τοῦ Χ(ριστο)ῦ
κελεύοντος, ἐξελθεῖν
ἐξ αὐτῆς. ἐπιλαμβά-
νω τὴν ῥάβδον τῆς με-
γάλης καὶ διώκω σε,
μαστίξασά σε. ὁ ἐπὶ
πολὺ δὲ τοῦ δαίμονος
ἀντιλέγοντος, καὶ ἐ-
ξελθεῖν μὴ βουλομένου,
λαβοῦσα ἡ ἁγία Πραξεία
τὴν ῥάβδον τῆς μεγάλης,

εἶπε τῷ δαίμονι· ἐξέρ-
χη, ἢ μαστίζω σε. καὶ ὁ δαί-
μων· πῶς ἔχω ἐξελ-
θεῖν ὅτι συνῆκας μετ᾽ αὐ-
τῆς· καὶ οὐ δύναμαι ἀ-
θετῆσαι αὐτήν. καὶ εὐ-
θέως ἤρξατο τύπτειν
αὐτὸν ἡ ἀπραξία. καὶ
τεῖ τὸν ῥαβδίσας [?] αὐτόν,
λέγει· ἔξελθε ἀπὸ τοῦ
πλάσματος τοῦ θεοῦ, ἀκά-
θαρτον πνεῦμα. ἐπιτιμή-
σει σε κύριος Ἰησοῦς Χριστός. καὶ ὁ δαί-
μων· οὐ δύναμαι ἐξελθεῖν.
τί με διώκεις; λέγει
αὐτῷ ἡ ἀπραξία· ἄ-
πελθε εἰς τὸ σκότος
τὸ ἐξώτερον. καὶ εἰς τὸ
πῦρ τὸ αἰώνιον. καὶ εἰς
τὴν ἀεὶ παραμένουσαν κό-
λασιν. σοί τε καὶ τῷ πει-
σου [?] τῷ σατανᾷ. καὶ πᾶσι
τοῖς τὰ θελήματα ὑμῶν
ποιοῦσιν. ἡ δὲ ἀδελφό-
της πᾶσα ἐστήκει θεωροῦσα
τὰ γενόμενα. καὶ μὴ τολ-
μῶσα ὅλως προσεγγίσαι
τῇ ταραχῇ [?]· μεγάλου οὖν
ἀγῶνος ὄντος τῇ ἀπρα-
ξίᾳ, τοῦ δαίμονος
ἀντιλέγοντος καὶ μὴ πει-
θομένου ἐξελθεῖν, ἀνα-
βλέψασα εἰς τὸν οὐρανόν,
εἶπε· κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ θεός μου,
μή με καταισχύνῃς ἐν ταύτῃ

τῇ ὥρᾳ. μηδὲ νικήσῃ
με οὗτος ὁ ἀκάθαρτος
δαίμων. τότε ἀνακρά-
ξας ὁ δαίμων μέγα. καὶ
τοὺς ὀδόντας συντρίξας
καὶ βοήσας μεγάλῃ τῇ
φωνῇ, ἐξῆλθε. καὶ ἄφαν-
τος γέγονε. καὶ ἰάθη
παραχρῆμα ἡ γυνὴ ἀπὸ
τῆς ὥρας ἐκείνης. αἱ
δὲ ἀδελφαὶ ἔδωκαν δό-
ξαν τῷ θεῷ. τὴν δὲ θε-
ραπευθεῖσαν ἀδελφὴν
λαβοῦσα ἡ ἀπραξία,
ἔλουσεν ὕδατι. καὶ πε-
ριέβαλε καινὰ ἱμάτια.
καὶ πρὸς τὴν διακονίαν
ἤγαγεν, ἣ καὶ εἰσῆλθε
παραχρῆμα ἐν τῷ ἀσκητη-
ρίῳ τῷ θεῷ δουλεύουσα δοξ [?]
μετὰ τῶν λοιπῶν ἀδελ-
φῶν. καὶ αὐτῆς δὴ τῆς
ἰαθείσης. ἀπὸ δὲ τῆς ἡ-
μέρας ἐκείνης, μᾶλλον
καὶ μᾶλλον ἐταπείνου ἑ-
αυτὴν ἡ ἀπραξία. καὶ
διετέλει μὲν ἄϋπνος
τὴν νύκτα. ἄσιτος δὲ
τὴν ἑβδομάδα κατὰ τὸ
ἔθιμον αὐτῆς. ἀνελλι-
πῶς ποιουμένη τὴν τῶν
ἀδελφῶν ὑπηρεσίαν. καὶ
μήτε τῆς λειτουργίας
ἀπολιμπανομένη, μή-
τε τινὸς ἑτέρας δουλεί

γινομένης ἐν τῇ τοιαύ-
τῃ μονῇ. μία οὖν τῶν γυναι-
κῶν ὁρᾷ ὀπτασίαν ἡ διά-
κονος καὶ ἐπαρχθῆς φο-
βερῶς. καὶ εἰπεῖν ἑαυτὴν
ἐν τῷ εὐκτηρίῳ ἀρχο-
μένη μεγάλα κηρύσσων. ὃ
οὐδενὶ ἐφανέρωσε τὸ
τῆς ὀπτασίας. ἀκροοῦ-
το οὖν αἱ παρθένοι ἤρξαντο ἐ-
ρωτῆσαι αὐτήν. ἐπὶ
πολὺ δὲ αὐτῆς τοῦτο ποιοῦ-
σης, προσελθοῦσαι λέ-
γουσιν αὐτῇ. εἰ πρὸ ἡμῶν
σὺ κυρία ἡμῶν καὶ μῆ-
τερ· οὕτως ὀδυνᾶσαι
καὶ κλαίεις. καὶ φησὶ
πρὸς αὐτάς. μὴ ἀναγκά-
σητέ με μέχρι τῆς αὔρι-
ον. καὶ αὗται. οὕτως
μὲν ἔφησαν, εἰ μὴ ἀνα-
γγείλῃς ἡμῖν τὸ λυποῦ-
σε, μεγάλην θλῖψιν ἐμ-
ποιεῖς ταῖς ἡμῶν ψυχαῖς.
λέγει αὐταῖς ἡ διάκονος.
οὐκ ἤθελον ἀναγγεῖλαι
ὑμῖν. καὶ θλῖψαι ὑμᾶς
πρὸ ὥρας. ἐπειδὴ δέ με
ἐκβιάζεται. ἀκούσατε.
αὔριον τελευτᾷ ἡ εὐπρα-
ξία. ἀλλὰ μηδεὶς αὐτῇ
ἀναγγείλῃ τοῦτο καὶ
θλίψει αὐτὴν πρὸ τῆς
ὥρας. αἱ δὲ ἀκούσασαι,
ἐθρήνησαν ἐπὶ ὥρας

πολλάς. μία οὖν τῶν
ἀδελφῶν ἀκούσασα, ἔ-
δραμε καὶ εὑροῦσα τὴν
εὐπραξίαν ἐν τῷ φούρνῳ
τῶν ἄρτων ἐπιμελουμέ-
νην, λέγει αὐτῇ. οἶδας
κυρία μου εὐπραξία, ὅτι
μεγάλας ἀλαλαγμοὺς ἐστὶν
ὑπὸ τῆς μεγάλης. καὶ τῶν
ἀδελφῶν. ἀκούσασα
δὲ ἡ εὐπραξία, καὶ ἡ Ἰ-
λία, ἥτις χωρεί πως
αὐτῇ συμπαρῆν, ἔμει-
ναν ἐμμεοὶ ἐπὶ ὥρας
δύο. καὶ λέγει ἡ Ἰου-
λία τῇ εὐπραξίᾳ. μή-
δ' ἄρα ἀκοὴν ἤκουσεν ἡ με-
γάλη ὡς ὅτι ὁ βασιλεὺς
ὑπὸ τοῦ ποτέ σε ὁρμα-
σαμένου παρακληθείς,
ἐκέλευσεν ἀποσπασθῆναι
σε τοῦ ἀσκητηρίου
καὶ διὰ τοῦτο ὀδυνᾶται;
καὶ λέγει πρὸς αὐτὴν ἡ
εὐπραξία. αἱ βασιλεῖαι
πᾶσαι ἐὰν συναχθῶσιν,
οὐ μή με πείσωσιν ἀθε-
τῆσαι τὸν Χριστόν μου. πλὴν
κυρία μου, ἕως ὀπτῶν-
ται οἱ ἄρτοι, ἄπελθε μά-
θε τί ἐστι τὸ γεγονός. πά-
νυ γὰρ τετάρακται ἡ ψυ-
χή μου ἀφ' οὗ ἤκουσα. ἀ-
πελθοῦσα δὲ ἡ Ἰουλία
καὶ στᾶσα παρὰ τὴν θύραν

ἡ κρόασις τὸ τῆς διακό-
νου διηγουμένης τὸ
ὅραμα· ἔλεγε δὲ ἡ δια-
κόνοσ, οὕτως· εἶδον
δύο λαμπροφοροῦντας
ἐλθόντας καὶ τὴν εὐ-
πραξίαν ζητοῦντας· ἔ-
λεγον γάρ, ὁ βασιλεὺς
ζητεῖ τὴν εὐπραξίαν
καὶ ἀπόστειλον αὐτήν.
παραγενόμενοι δὲ ἕτε-
ροι, λέγουσι τῇ προεστώσῃ· πα-
ράλαβε τὴν εὐπραξί-
αν ὅτι ὧδε ἀπὸ τῆς κλεῖ
αὐτήν· καὶ ἐλάβομεν αὐτήν·
καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτῆς·
φθάσαντες δὲ πύλην
τινά· κ(αὶ) ὅσ, οὐ δύναμαι
ἐξηγήσασθαι τὴν δόξαν
τῆς παρόδου· καὶ ἀνοι-
ξάντων αὐτήν, εἰσῆλ-
θομεν ἔσω· καὶ εἴδομεν ἐ-
κεῖ παλάτιον ἀνεκλά-
λητον· βασίλειον
ἐποίωιον· νυμφῶνα
ἀνακατάλυτον· παστάδα
ἀχειροποίητον· ἐγὼ
μέντοι οὐκ ἐφθάσα ἕως
τούτου· παραλαβόν-
τες δὲ τὴν εὐπραξίαν,
προσήνεγκαν αὐτὴν τῷ δε-
σπότῃ μέχρις οὗ ἔπεσαν
εἰς τοὺς χέρας τοὺς αὐτοῦ
πόδας· καὶ ἰδοῦσα ἐκεῖ
μυριάδας ἀγγέλων δὲ

ἀναιρούμενον πλῆθος
ἀνθρώπων· καὶ ἰδοὺ ἡ μήτηρ
τοῦ κυρίου μου, παρέλαβε
τὴν εὐπραξίαν καὶ ὑπέ-
δειξεν αὐτῇ τὸ παλά-
τιον· τὸν νυμφῶνα
τὴν παστάδα· καὶ τὸν στέ-
φανον τὸν ἡτοιμασμένον
αὐτῇ· καὶ ἦχος φω-
νῆς λεγούσης τῇ εὐ-
πραξίᾳ· ἰδοὺ ὁ μισθός
σου καὶ ἡ ἀνάπαυσίς
σου· νῦν οὖν πορεύθητι· καὶ
μετὰ δέκα ἡμέρας πο-
ρεύσῃ ὧδε· καὶ τούτων
πάντων ἐν ἀπολαύσει
γενήσῃ, ἀπὸ τοῦ νῦν·
καὶ ἰδοὺ οὖν ὕπνα τὴν ἡ-
μέραν ἐγὼ σήμερον·
ἀφ' οὗ τὸ ὅραμα εἶδον·
ὥς τε οὖν ἡ εὐπραξία αὔ-
ριον τελευτᾷ· ἀλλὰ μη-
δεὶς φανερώσῃ αὐτῇ
καὶ θλίψῃ ταύτην πρὸ
τῆς ὥρας ταύτης· ταῦ-
τα ἀκούσασα ἡ ἰουλία
τῆς διακόνου διηγουμέ-
νης ταῖς λοιπαῖς ἀδελ-
φαῖς, ἤρξατο τύπτειν
τὸ ἑαυτῆς πρόσωπον·
κλαίουσα δὲ καὶ ὀδυρο-
μένη, παραγίνεται πρὸς
τὴν εὐπραξίαν· ἡ δέ,
ἰδοῦσα αὐτὴν οὕτως
ὀδυρομένην καὶ κλαίουσαν,

λέγει αὐτῇ· ὁρκίζω σε κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, ὅπως φανερώσῃς μοι τί ἤκουσας καὶ κλαίεις οὕτως. λέγει αὐτῇ ἡ Ἰουλία· κλαίω τὴν ἀδελφήν μου, ὅτι σήμερον ἀπεζεύχθη μετὰ τῶν ἄλλων· καὶ πρὸς ὃ ἤκουσα αὔριον τελευτᾷ. ἀκούσασα δὲ ταῦτα, κατέπεσεν εἰς τὸ ἔδαφος διὰ τὴν ἀθυμίαν, παρεκάθισε δὲ αὐτῇ καὶ ἡ Ἰουλία, κλαίουσα. καὶ λέγει αὐτῇ ἡ Εὐπραξία· δός μοι χεῖρα. καὶ εἰσένεγκέ με εἰς τὴν ἀποθήκην τῶν ξύλων, καὶ εὔχομαι ἐκεῖ. καὶ λαβοῦσα τοιοῦτον τρόπον, εἰσένεγκεν αὐτὴν ἔσω. ἐποίησε δὲ οὕτως ἡ Ἰουλία, καὶ οὐδαμῶς ἐφανέρωσε τὸ γεγονός. ἡ οὖν Εὐπραξία κειμένη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐβόα λέγουσα· δέσποτα ὁ θεός, ἵνα τί ἐβδελύξω με τὴν ξένην καὶ ἁμαρτωλόν; μὴ ὡς καιρὸς ἀγωνίσασθαι καὶ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ διαβόλου· καὶ ἤδη λαμβάνεις τὴν ψυχήν μου ἀπ' ἐμοῦ; κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, σπλαγχνίσθητί μου καὶ ἄφες με ἔτι τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον, ὅτι ἀμετανόητός εἰμι. ταῦτα αὐτῆς ὀδυρομένης, μία τῶν ἀδελφῶν ἀκροασαμένη, ἧς δραμοῦσα, ἀπήγγειλε τῇ διακόνῳ ὅτι ἡ Εὐπραξία ἔρριπται εἰς τὴν ἀποθήκην τῶν ξύλων· καὶ τάδε βοᾷ. εὐθέως δὲ καὶ ἡ Ἰουλία εἶπεν· ἀληθῶς δέ, ποιμήν μου, ἔμαθεν ὅτι αὔριον τελευτᾷ, καὶ διὰ τοῦτο θρηνεῖ. εὐθέως δὲ ἡ διάκονος ἐβόησε λέγουσα· ὢ βία. τίς ἀπήγγειλεν αὐτῇ, καὶ ζωμετεῖ [illegible] αὐτῆς τὴν καρδίαν; οὐ παρεκαλέσαμεν ὑμᾶς, τοῦ μὴ φανερῶσαι αὐτῇ, ἕως οὗ ἔλθῃ ἡ ὥρα αὐτῆς; τίς οὖν τοῦτο ἐποίησε καὶ ἔθλιψεν αὐτήν, πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὸν καιρὸν τῆς τελευτῆς αὐτῆς; ὑπάγετε φέρετε αὐτὴν ὧδε. αἱ δὲ ἀπελθοῦσαι, λέγουσιν αὐτῇ· κυρία ἡμῶν Εὐπραξία, καλεῖ σε ἡ κυρία ἡμῶν ἡ με-

πάλιν. ἡ δὲ, ἐξελθοῦσα,
ἐπορεύθη· καὶ εἰσελ-
θοῦσα, περιέστη τὴν δια-
κόνισσαν γέμουσα καὶ κλαί-
ουσα· θεασαμένη δὲ
αὐτὴν ἡ διακόνισσα οὕ-
τως γέμουσαν καὶ πα-
θαινομένην, λέγει αὐ-
τῇ· τί σοι ἐστὶ κυρία
μου εὐπραξία, ὅτι
οὕτως στενάζεις καὶ κλαί-
εις· καὶ λέγει ἡ εὐπρα-
ξία· κλαίω κυρία μου
μῆτερ, ὅτι εἶδες ὅτι
ἀποθνήσκω· καὶ οὐ
καὶ μὴ ἤγγειλάς μοι τοῦτο,
ἵνα κλαύσω καὶ θρηνή-
σω τὰς ἁμαρτίας μου· ὅ-
τι γυμνὴ ὑπάρχω πά-
σης ἀρετῆς· καὶ οὐκ ἔσ-
τι μοι σωτηρίας ἐλπίς· ταῦ-
τα εἰποῦσα, ἔρριψεν
ἑαυτὴν εἰς τὸ ἔδαφος.
Καὶ ἐπιλαμβάνεται
τῶν ποδῶν τῆς διακό-
νου, καὶ γίνεται θρῆνος
μέγας ὑπὸ πάσης τῆς
ἀδελφότητος. καὶ δε-
ήθητι τοῦ θεοῦ, ἵνα συγ-
χωρήσῃ μοι ἔλεγεν ἔ-
τι τὸν ἐνιαυτὸν τοῦ-
τον, ἵνα μετανοήσω·
ἐπεὶ ἀμετανόητος εἰ-
μι. καὶ γυμνὴ ἀπὸ πά-
σης ἀρετῆς, καὶ σωτηρίας ἐλ-

πὶς οὐκ ἔστι μοι. καὶ οὐκ οἶ-
δα ποῖον σκότος καλύ-
ψει με. ἢ ποία κόλα-
σις, ὑποδέξεταί με. λέ-
γει αὐτῇ ἡ διακόνισσα·
ζῇ κύριος ὁ θεός μου κυρί-
α μου εὐπραξία, ὅτι
τῆς ἐπουρανίου συγκλή-
του σε ὁ τῶν ὅλων κύριος,
ἠξίωσε· καὶ ἤρξατο
αὐτῇ ἐξηγεῖσθαι τὸ τοῦ
ὁράματος· καὶ ποίων
ἀγαθῶν ἠξίωσεν αὐτὴν
ὁ βασιλεὺς χριστός· καὶ πα-
ρεκάλει αὐτὴν δεηθῆ-
ναι τοῦ θεοῦ, ὑπὲρ αὐτῆς.
Καὶ ἀναλύσασα καὶ αὐτή,
σὺν αὐτῇ ἐν χριστῷ. ἡ ὁσία
εὐπραξία κειμένη πα-
ρὰ τοὺς πόδας τῆς δια-
κόνου, ἤρξατο συνέχε-
σθαι φρίκῃ. καὶ ῥιγεῖ
καὶ μετὰ μικρόν, διε-
δέξατο ταύτην πυρε-
τὸς λάβρος· καὶ τοσοῦ-
τος, ὥστε μὴ δύνασθαι
αὐτήν, μὴ δὲ ἀποκρί-
σιν δοῦναί τινι. φησὶ
δὲ ἡ διακόνισσα ταῖς
ἀδελφαῖς· λάβετε
αὐτὴν καὶ εἰσέλθωμεν
ἐν τῷ ἀσκητηρίῳ. ὅτι
ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς. καὶ
βαστάσασαι αὐτὴν ἀπή-
νεγκαν εἰς τὸ ἀσκητήριον.

Καὶ ἐκαρτέρουν κλαί-
ουσαι. κατὰ δὲ τὸν και-
ρὸν τοῦ γεύματος, ἐ-
πέτρεψεν αὐταῖς ἡ δι-
άκονος, ποιῆσαι τὴν
ἐμμελέτην. μόνην δὲ τὴν
Ἰουλίαν κατέσχε με-
ταυτῆς. καὶ παρεκάθην-
το ὅλην τὴν νύκτα
αὐτῇ κλαίουσαι. ἐν δὲ
τῷ μεταξὺ τῆς νυκτός,
λέγει αὐτῇ ἡ Ἰουλία.
κυρία μου καὶ ἀδελφὴ
ποθουμένη. μὴ ἐπι-
λάθῃ τῆς σῆς Ἰουλί-
ας. καὶ γὰρ οἶδας ἐπὶ
γῆς ἀχώριστός σου γέγο-
να. καὶ παρακάλεσον
τὸν δεσπότην χν, ἵνα με
παραλάβῃ σὺν σοί. μνη-
σθητι ὅτι ἐγώ σε πρὸς
τοὺς γάμους ἐνυμφαγώγησα.
Καὶ δεήθητι τοῦ θῦ,
ἵνα σὺν σοὶ ἐξέλθω τὸν βί-
ον. πρωΐας δὲ γενο-
μένης, ἰδοῦσα ἡ διά-
κονος ὅτι λοιπὸν ἐν
ταῖς ἐσχάταις πνοαῖς
ὑπάρχει καὶ μέλλει τε-
λειοῦσθαι δῆλον τοῦτο
ταῖς ἀδελφαῖς ἐποίη-
σε διὰ τῆς Ἰουλίας. μη-
νύσασα δὲ ταύταις, δεῦ-
τε συντάξωμεθα τῇ
Εὐπραξίᾳ ὅτι ἤδη ἐκλεί-

πει. αἱ δὲ πᾶσαι περὶ
αὐτὴν κλαίουσαι καὶ λέ-
γουσαι. μνήσθητι ἡμῶν
κυρία ἀδελφή. αὐτὴ
δὲ οὐκ ἠδυνάτο ἀποκρι-
θῆναι. προσῆλθε γὰρ
τῷ τέλει τοῦ κοινοῦ χρέ-
ους. πασῶν δὲ τῶν ἀ-
δελφῶν οὐσῶν ἦλθεν
ἡ παρὰ τῆς ἐκλειπούσης
ἡ διὰ Εὐπραξίας θεραπευ-
θεῖσα παιδίσκη. καὶ τοι-
αύταις ἐχρήσατο ταῖς φω-
ναῖς ἐλεεινῶς κοπτο-
μένη. καὶ τὰς χεῖρας τῆς
κειμένης κατέχουσα, αἱ
χεῖρες αὗται λέγουσα,
πολλά μοι τῇ ἀθλίᾳ διη-
κόνησαν. διὰ γὰρ τοῦ
θῦ καὶ τῶν χειρῶν τού-
των, ὁ δαίμων ἀπηλά-
θη ἐξ ἐμοῦ. ταύτης δὲ
μὴ τὸ σύνολον δυνατῶς
ἐχούσης ἀποκριθῆναι,
λέγει αὐτῇ ἡ διάκονος.
οὐκ ἔλεγες τὴν ἀδελφὴν
κυρίαν μου συγκλητικήν,
οὐδὲ ἀποκρίνῃ καθό-
λως αὐτήν, οὕτως
ὑπὲρ σοῦ ἐλεεινῶς κο-
πτομένην; ἡ δέ, διαβλέ-
ψασα, λέγει αὐτῇ. τί
με ὀδυνᾶς ἀδελφή μου.
ἄφες με ἀναπαύσασθαι
ὅτι ἐκλείπω. πλὴν φοβοῦ-

τὸν θεόν. καὶ αὐτός σε διαφυ-
λάξει. καὶ ἐμβλέψασα
τῇ διακόνῳ, λέγει· δέ-
ξαι ὑπὲρ ἐμοῦ μῆτερ, ὅτι με
ἤσος ἀγώμενος τῇ ψυχῇ μου.
δεξαμένης δὲ αὐτῆς τῆς
διακόνου καὶ παρόντων τῶν
ἀδελφῶν καὶ τὸ ἀμὴν εἰ-
πόντων. ἀφῆκε τὸ πνεῦ-
μα. ὑπῆρχε δὲ τεσσαράκον-
τα ἐτῶν καθ' ὃν καιρὸν
τῷ κοινῷ τῆς ἀνθρωπί-
νης φύσεως ἐλειτούργη-
σε χρέει. ἐτάφη δὲ ἐν τῷ
μνημείῳ τῷ προϋποδεξα-
μένῳ τὴν μητέρα αὐτῆς. ἐ-
δόξασαν δὲ τὸν ἀγαθὸν ἡμῶν
καὶ φιλάνθρωπον θεόν. ὅτι ἠξιώ-
θησαν τοιαύτην ἀδελ-
φὴν ὑπὲρ αὐτὸν καὶ γνησί-
αν αὐτοῦ δούλην ἀπλ-
ῶς οὕτως προπέμψαι.
ἡ δέ γε φίλη καὶ τῷ ὄντι
πνευματικὴ αὐτῆς ἀ-
δελφὴ καὶ γνησία καὶ αὐ-
τὴ τοῦ Χριστοῦ δούλη, οὐκ ἀ-
πέστη τοῦ τάφου τῆς
μακαρίας ἀποδείας μα-
χεῖ παρελάσεως τριῶν
ἡμερῶν. ὀδυρομένη
πικρῶς καὶ κλαίουσα.
γὰρ πρεσβυτέρως τῶν
ἀδελφῶν τὴν ὑπεροχὴν ἀνέφε-
λει. καὶ τὰ τοῦ διαβόλου
ἀπ' αὐτῆς μεμαθήκει.

τῇ δὲ τετάρτῃ ἡμέρα-
λοιπὸν προσελχάρις ἡ Ἰουλι-
α γενομένη, ἀπέρχεται
πρὸς τὴν διάκονον. καὶ
λέγει αὐτῇ· δέξαι ὑπὲρ
ἐμοῦ μῆτέρ μου ὅτι προσε-
καλέσατό με ὁ Χριστός. καὶ με-
τὰ τῆς κυρίας μου ἀπρα-
ξίας εὐφραίνομαι ἠξίωσέ τε
τοιοῦτον τοῖς τελευταίοις
καὶ αὐτὴ λόγοις εἰποῦ-
σα. καὶ πάσῃ συντάξα-
μένη τῇ ἀδελφότητι
καὶ τῇ διακόνῳ, μετὰ
παρέλευσιν ἡμερῶν πέν-
τε, παρέδωκεν εἰς χεῖρας
τοῦ θεοῦ τὸ πνεῦμα αὐτῆς.
κατὰ τὸ φάσκον ψυχαὶ
δικαίων ἐν χειρὶ θεοῦ. ἐτέ-
θη δὲ καὶ αὐτὴ μετὰ τῆς
μακαρίτιδος ἀπροσδεί-
ας, ἐν ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ
κιβωτίῳ. μετὰ δὲ ταῦ-
τα, παρελθουσῶν ἡμερῶν
πεντήκοντα, προσκαλε-
σάμενος ὁ διάκονος τὰς γη-
ραιοτέρας τῶν ἀδελ-
φῶν. καὶ λέγει πρὸς αὐ-
τάς· ἐκλέξασθε ἐξ ὑμῶν,
μίαν σώφρονα καὶ ἀδελ-
φαί μου, καὶ στήσατε εἰς
τὸν ἐμὸν τόπον. ὑπάρχέ-
τω δὲ δυναμένη ὑμῶν ἄρχειν
καλῶς. ἐμὲ γὰρ προσκα-
λέσατο ὁ κύριος. πολλὰ γὰρ

αὐτὸν παρεκάλεσεν
ἡ κυρὰ εὐπραξία, ἵ-
να ἀρκῆ καὶ μετὰ τῶν ἀδελ(φῶν),
καὶ τῆς αὐτῆς κληρωθεί-
σης μερίδος ἀξιωθῆ-
ναι· τανῦν δὲ σπουδή μοι
ἐστὶν ἀγωνίσασθαι, ἵ-
να μετ᾽ αὐτῆς συνδιάγω,
καὶ συναυλισθῶ· ἐχαί-
ρον οὖν πᾶσαι αἱ ἀδελ-
φαί, διά τε τὴν εὐπρα-
ξίαν καὶ τὴν ἰουλίαν,
ὅτιπερ τῶν οὐσιῶν συ-
μφώνων ἠξιώθησαν·
ηὔχοντο δὲ ᾳ αὐταῖς
συμπληρωθῆναι αὐταῖς
καὶ συναυλισθῆναι ταῖς
ἐκεῖθεν αἰωνίαις μο-
ναῖς. ἐκλεξάμεναι δὲ
μίαν ἐξ αὐτῶν ὀνόμα-
τι θεογνίαν, ἔστησαν
αὐτὴν ἀρχιμανδρίτιδα
καὶ τοῦ ἀσκητηρίου αὐ-
τῶν ὑφηγήτριαν· ἣν
καὶ προσκαλεσαμένη ἡ
διάκονος, λέγει αὐτῇ
κυρὰ θεογνία· ἰδοὺ ἐ-
μαρτυρήθης ὑπὸ τῶν
ἀδελφῶν καὶ προεβλή-
θης εἰς τὸ αὐτῶν ὑφη-
γεῖσθαι καὶ ἄρχειν· οἶδας
δὲ πάντως καὶ ἠκριβω-
μένως ἐπίστασαι· καὶ
πάσας τὰς παραδόσεις
τοῦ ἀσκητηρίου καὶ τὴν

σιν αὐτῶν κρατήσαντας
τύπους· καὶ τὴν κατάστα-
σιν τῆς ἀκολουθίας ἐπι-
γινώσκεις· ὁρκίζω σε
κατὰ τῆς ἀχράντου τριά-
δος, ἵνα μὴ ὅλως χωρή-
σῃς, πρὸς τὸ χρήματα, ἢ
κτήματα, τῷ μοναστηρί-
ῳ προσαφιερῶσαι· ἢ ἐπι-
κτήσασθαι· ὅπως μὴ ἐκ
τοῦδε, σύ τε καὶ αἱ ἀδελ-
φαί, ἐνασχολεῖσθε τοῖς
γηΐνοις καὶ ματαίοις
τοῦ βίου καὶ καταφρονή-
σητε τῆς σωτηρίας τῶν ψυ-
χῶν ὑμῶν· οὐ μικρὰ γάρ
ἐστι βλάβη προσγίνε-
ται τῇ ψυχῇ, ἐκ τοῦ ἀνω-
φελοῦς τούτου, καὶ ψυχο-
λέθρου περισπασμοῦ· ἔτι
δὲ καὶ πρὸς τὰς ἀδελ-
φάς· τεκνία μου πάντως
τὸν βίον καὶ τὴν πολιτεί-
αν καὶ τὴν ἐπίγειον δια-
γωγὴν τῆς κυρᾶς εὐπραξί-
ας ἀκριβῶς ἐπίστασθε·
ὅπως τε τῶν παρόντων,
ὡς οὐκ ὄντων. ἀλλὰ δί-
κην ἐλεεινῶν ἀνθέων
καὶ κατὰ μικρὸν μαραινομένων
καὶ ἀφανιζομένων, κατε-
φρόνησεν ὁλοψύχως·
τῶν μονίμων δὲ καὶ αἰω-
νίων ἀγαθῶν ἀντεποι-
ήθη· ὧν καὶ ὡς ἐπληρο-

φορηθῆναι μὲν εἰ τύχοι περι-
δράσατε δὲ καὶ ὑμεῖς, ἵ-
να σὺν αὐτῇ ἀγάλλεσθαι
τῶν ὧδε μεταστῆσαι· καὶ
εἴπερ τοῦ τοιούτου ἐφε-
τοῦ ὀρέγεσθε τυχεῖν, βα-
δίζετε κατ' ἴχνος τῆς
πολιτείας καὶ τῶν ἀγώ-
νων ἐκείνης· καὶ πάν-
τως, ἀναμφιβόλως
τύχετε τοῦ σκοποῦ· καὶ
σὺν αὐτῇ ἀξιωθῆτε τῶν
οὐρανίων γερῶν· συνταξα-
μένη δὲ αὐταῖς καὶ ταῖς
τοιαύταις παραινέσεσι
εἴξασα· καὶ πληρώσασα
τὸν λογισμὸν τῶν ἀδελ-
φῶν, εἰσῆλθεν ἐν τῷ ἀσ-
κητηρίῳ· παρήγγειλε
δὲ αὐταῖς, ἅμα τοῦ κρού-
σματος τοῦ ξύλου, μὴ
περικόψαι αὐτήν· τὴν
γὰρ νύκτα ὅλην προσα-
σχοληθῆναι ἤθελε τῷ
ποθουμένῳ αὐτῇ Χριστῷ,
καὶ κατὰ μόνας παραδοῦ-
ναι τὸ πνεῦμα ταῖς χερ-
σὶν αὐτοῦ. τοῦ ξύλου
δὲ τοῦ ὄρθρου κρουσθέν-
τος, εἰσῆλθον αἱ ἀδελ-
φαὶ τοῖς ἑωθινοῖς ὑμν-
ῆσαι, καὶ εὗρον αὐτὴν
τελειωθεῖσαν· ἐδόξα-
σαν δὲ τὸν θεὸν ἐπὶ τούτῳ
καὶ μετὰ τῶν θείων

ὕμνων ἐκπληρώσεσιν
τὰ νενομισμένα τῇ τα-
φῇ ποιήσασαι, κατέθη-
καν αὐτὴν ἐν μνημείῳ
καινῷ· ἐν ᾧπερ ἄλλη τίς,
οὔτε πρὸ τούτου οὔτε με-
τὰ ταῦτα ἐτέθη. πολ-
λὰ δὲ σημεῖα ἐκτελοῦνται
ἐν τῷ τάφῳ τῆς μακαρίας
τῆς Εὐπραξίας, καὶ
μέχρι τῆς δεῦρο. οὕτως
ὁ βίος τῆς καλλίστης ἐν γυ-
ναιξὶν Εὐπραξίας, καὶ
τῷ ὄντι συγκλητικῆς·
ἥτις, καὶ τῶν οὐρανίων καὶ
αἰωνίων ἀγαθῶν ἐπέτυχε·
χάριτι τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ὑπε-
ραγάθου θεοῦ ἡμῶν. σπου-
δάσωμεν οὖν καὶ ἡμεῖς
ἀδελφοί, τὴν ἐκείνης
πολιτείαν ζηλῶσαι, ἵ-
να καὶ συγκληρονόμοι
αὐτῇ γενώμεθα, ὧν ἠ-
ξιώθη γερῶν· εἰς δόξαν
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ᾧ πρέ-
πει πᾶσα δόξα· μεγαλω-
σύνη τε καὶ μεγαλοπρέ-
πεια· σὺν τῷ ἀνάρχῳ πατρὶ
καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγα-
θῷ καὶ ζωοποιῷ αὐτοῦ
πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
ἀπεράντους αἰῶνας, τῶν
αἰώνων· ἀμήν +

† Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀγῶνες τῆς ὁσίας καὶ ἀειμνήστου μητρὸς ἡμῶν Ὀλυμπιάδος. Εὐλόγησον πάτερ :–

Ἡ μὲν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ βασιλεία πρὸ τῶν αἰώνων ὑπάρχουσα καὶ εἰς ἀτελευτήτους αἰῶνας διαλάμπουσα, ἀθανάτους τοὺς ἑαυτῆς ὑπασπιστὰς καθίστησι· τοὺς ἐν δρόμῳ τελέσαντας· καὶ τοὺς τὴν πρὸς θεὸν ἄσπιλον καὶ ἀκλινῆ διατηρήσαντας πίστιν· οἱ μὲν γὰρ εἰργάσαντο τὴν φιλοξενίαν τὴν κορωνίδα τῶν κατορθωμάτων· ὡς ὁ ἅγιος πατριάρχης Ἀβραάμ· καὶ ὁ τούτου ἀδελφότεκνος Λώτ· οἱ δέ, ὑπὲρ σωφροσύνης ἠγωνίσαντο· ὡς ὁ ἅγιος Ἰωσήφ· οἱ δέ, ἤθλησαν ἐν πόνοις καθυπομονήν, ὡς ὁ μακάριος Ἰώβ· οἱ δέ, τὰ σώματα αὐτῶν πυρὶ καὶ βασάνοις παρέδωκαν· ἵνα ἀπολαύσωσι τὸν τῆς ἀφθαρσίας στέφανον· μὴ φοβηθέντες τοὺς τῶν τυράννων αἰκισμούς· ἀλλ' ἀγωνισάμενοι γενναίως κατεπάτησαν τὸν διάβολον· καὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν κληρονόμοι ἀνεδείχθησαν· ἐν οἷς καὶ Θέκλα ἡ ὁσία πολῖτις· ἡ πολύαθλος μάρτυς· ἡ ἀνχωμαξεῖν ἀγία· ἡ χρημάτων καταφρονήσασα· ἡ μισήσασα τὰς πόθους καὶ ἔρωτας καὶ τιμὰς ἡδονὰς τοῦ κόσμου τούτου· ἀρνησαμένη γάμον πολυτελῆ· καὶ ὁμολογήσασα παρθένος ἁγνή, τῷ ἀληθινῷ νυμφίῳ παραστῆναι· τοῖς δὲ διδάγμασι Παύλου τοῦ ἀοιδίμου λογιμωτάτου ἀποστόλου κατακολουθήσασα· καὶ τὰς θεοπνεύστους γραφὰς ἐνστερνισαμένη ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, ἀπέλαβε τὸν τῆς ἀφθαρσίας στέφανον παρὰ τοῦ δεσπότου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ εἰς ἀτελευτήτους αἰῶνας ἀναπαύεται, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος διαρεσάντων τῷ κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ· ταύτης κατ' ἴχνος βαίνουσα καὶ κατὰ πάντα

ἀρετὴν τῆς ἐνθέου πολι-
τείας, ἡ σεμνοτάτη καὶ
ζηλωτικωτάτη Ὀλυμ-
πιάς, τῆς εἰς οὐρανὸν φερού-
σης ὁδοῦ ἐν πᾶσιν ἀκο-
λουθήσασα τὴν γνώμην
τῶν θείων γραφῶν· γέγο-
νε δὲ αὕτη κατὰ σάρκα
μὲν, θυγάτηρ Σελεύκου
τοῦ ἀπὸ κομήτων· ἀλη-
θινὸν δὲ τέκνον θεοῦ κα-
τὰ πνεῦμα· λέγεται δὲ ἐγγό-
νη γεγονέναι Ἀβλαβίου
ἀπὸ ἐπάρχων· νυμφευ-
θεῖσα πρὸς ὀλίγας ἡμέρας,
Νεβριδίου τοῦ ἐπάρχου
πόλεως Κωνσταντίνου·
αὐτῇ δὲ τῇ ἀληθείᾳ χα-
εἰν κοίτης, γυνὴ οὐδενός·
λέγεται γὰρ ἀμίαντος κεκοι-
μῆσθαι παρθένος· σύμβι-
ος γεγονυῖα, τοῦ θείου
λόγου· σύνευνος δὲ πάσης
ἀληθοῦς ταπεινοφροσύ-
νης· κοινωνὸς δὲ, καὶ διά-
κονος τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκ-
κλησίας· αὕτη γὰρ ὀρφα-
νὴ καταληφθεῖσα, συ-
ζευχθεῖσα μὲν, ἀνδρί· τῇ
τοῦ θεοῦ δὲ φιλανθρωπίᾳ, ἄ-
φθορος τό, καὶ τῇ σαρκὶ καὶ
πνεύματι διεφυλάχθη· παρ-
ὰ τοῦ πάντων τε ποιητοῦ θεοῦ
τοῦ προορῶντος τὰς τῶν
ἀνθρώπων ἐκβάσεις, οὐδὲ ἐνιαυ-
τὸν συνεῖναι αὐτῇ κατη-
ξιώθη ὁ πρόσκαιρος αὐτῆς
ἀνήρ· σωματικῶς αὐτοῦ
τοῦ τῆς φύσεως χρέος ἀπαι-
τηθέντος· καὶ παρθένος
ἀμώμως μέχρι τέλους δι-
εφυλάχθη· αὕτη δὲ πά-
λιν διωσαμένη τῷ ἀποστο-
λικῷ λόγῳ χρήσασθαι τῷ
λέγοντι, βούλομαι νεω-
τέρας χήρας γαμεῖν, οἰ-
κοδεσποτεῖν οὐκ ἠνέσχετο·
καίπερ καὶ γένει καὶ πλού-
τῳ καὶ παιδείᾳ μαθημά-
των πολυτελῶν καὶ εὐ-
φυΐᾳ φύσεως· καὶ ἀν-
θοφόρῳ ὥρᾳ κεκοσμημέ-
νη· δορκάδος δίκην τοῦ
δευτέρου γάμου τὴν πα-
γίδα ἀμέμπτως ὑπερπη-
δήσασα· δικαίῳ γὰρ νό-
μος οὐ κεῖται· ἀλλ' ἀνυπο-
τάκτοις βεβήλοις καὶ ἀ-
κορέστοις· ἔτυχε δὲ κατά
τινα φθόνον σατανι-
κὸν, δηλατορευθῆναι
ταύτης τὴν ἄωρον χη-
ρείαν· καὶ συκοφαντη-
θείσης αὐτῆς παρὰ τῷ
βασιλεῖ Θεοδοσίῳ·
ὡς ἀτάκτως σκορπι-
ζούσης τὴν οὐσίαν αὐτῆς·
ἐπειδὴ συγγενὴς αὐτοῦ
ὑπῆρχε, σπουδὴ γέγονε
παρ' αὐτοῦ, ἐφ' ᾧ συνάψαι

αὐτὴν χάριν γαμεῖν, ἐλπιδίῳ τινὶ ἱσπανῷ συγγενεῖ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως· καὶ πολλὰ λιπαρήσας τὸν σκοπόν, ἀποτυχὼν ἐλυπήθη· ἐδήλωσε δὲ ἡ ὁσία ὀλυμπιὰς τῷ θεοδοσίῳ βασιλεῖ ταῦτα· εἰ ἐβούλετό με ὁ ἐμὸς βασιλεὺς κς ἰς χς ἀρρένι συζῆν, οὐκ ἂν μου τὸν πρῶτον ἀφείλατο αὐθωρόν· ἀλλ᾿ ἐπειδὴ ᾔδει με ἀνεπιτήδειον μὲ τῷ περιφυρμένῳ βίῳ τούτῳ μὴ δυναμένην ἀνδράσι ἀρέσαι, καὶ κείμον τοῦ δεσμοῦ ἠλευθέρωσε, καί με τοῦ βαρυτάτου ζυγοῦ καὶ τῆς ἀνδρικῆς δουλείας, ἀπήλλαξε· τὸν χρηστὸν αὐτοῦ ζυγὸν τῆς ἐγκρατείας ἐπιθέμενοι τῇ διανοίᾳ. ταῦτα δηλωθείσης αὐτῆς οὕτως τῷ βασιλεῖ θεοδοσίῳ περὶ τῆς συσκευῆς, τῆς κατὰ τοῦ ἄνω τὰ τοῦ ἰωάννου ἐπάρχου κωνσταντινουπόλεως· ἀκούσας ὁ βασιλεὺς τὰ δηλωθέντα αὐτοῦ περὶ τῆς ὁσίας ὀλυμπιάδος, κελεύει τῷ ἐπάρχῳ τῆς πόλεως κλημεντίνῳ τῷ κατὰ καιρὸν φρουρεῖσθαι ταύτης τὰ πράγματα, μέχρις οὗ πληρώσει τὸν τριακοστὸν ἔτος χρόνον· τουτέστι, τὴν τοῦ σώματος ἡλικίαν· καὶ λαβὼν ὁ ἔπαρχος τὴν τοῦ βασιλέως πρόσταξιν, εἰς τοσοῦτον αὐτὴν ἔθλιβεν ὑποβαλλόμενος ὑπὸ τοῦ ἐλπιδίου, ὥστε μὴ ἔχειν ἐξουσίαν μηδὲ τοῖς ἐπισήμοις τῶν ἐπισκόπων συντυγχάνειν· μηδὲ ἐν ἐκκλησίᾳ προβάλλειν· ἵνα γυμνασθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀκηδείας, καταπέσῃ εἰς τὴν αἵρεσιν τοῦ γάμου. ἡ δὲ πλέον τῷ θεῷ εὐχαριστήσασα, ἀντεδήλωσε ταῦτα· περὶ τοσαύτην βασιλεῦ, καὶ ἁρμόττουσαν ἀρετὴν ἐπισκόπου, εἰς ἐμὲ τὴν ταπεινὴν ἐπέδειξας δέσποτα αὐτοκράτορ· κελεύσας περιφυλαχθῆναί μου τὸ βαρύτατον φορτίον περὶ οὗ ἐφρόντιζον ὅπως διοικηθῇ· μᾶλλον δὲ ἐποίησεις πρὸς τὰ τούτων αὐτὸ τοῖς πενομένοις καὶ ταῖς ἐκκλησίαις δια

λυσεπι ἀθῆναι· ἐγὼ γὰρ
ἀπηνυξάμην πολλὰ
τὴν ἐκ τῆς διανομῆς
κενοδοξίαν, ὅπως
μὴ ἀμελήσω τοῦ τῆς
φύσεως πλούτου ἐλιτ-
τομένην περὶ τὴν ὕλην·
ἐπανελθὼν δὲ ὁ βασι-
λεὺς ἀπὸ τοῦ πρὸς μα-
ξίμον πολέμου, προσ-
ταξεν ἐξοικοδομῆσαι τῶν
πραγμάτων δαπανήσας αὐ-
τῆς, τὸν τῆς ἀσκήσεως
τόπον· αὐτὴ δὲ πάντα
τὸν ἄπειρον ἐκεῖνον
καὶ ἀμέτρητον πλοῦτον
διασκορπίσασα, πᾶ-
σι ἁπλῶς ἀδιακρίτως
ἐπήρκεσε πολλῶν ἔμε-
κα· τὸν σαμαρεῖ τὴν ἐκεῖ-
νον ὑπερβαλοῦσα· τὸν,
καὶ ἐν τοῖς ἁγίοις εὐαγ-
γελίοις ἐμφερόμενον·
ὅστις, ποτὲ τόν, ὑπὸ
λῃστῶν στρατευθέντα
ἡμιθανῆ ἐν τῇ κατα-
βάσει ἱεριχὼ εὑρών,
ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος
ἐπιβιβάσας· μέχρι τοῦ
πανδοχείου ἐν μονοχῶς·
καὶ κεράσας, τὸ τῆς φι-
λαντίας ἔλαιον σὺν τῷ
σύφον τι οἴνῳ, ἰᾶσα-
το τὰ οἰδήματα· εὖ-
θέως οὕτω μετὰ τὸ ἀπολυ-

θῆναι καὶ ἀποσφραγι-
σθῆναι τὴν οὐσίαν αὐτῆς
πᾶσαν, ἀλλὰ ζωπυρή-
σασα ἐν ἑαυτῇ τὸν θεῖ-
ον ἔρωτα κατὰ τὸ φα-
γεῖ εἰς τὸν τῆς σωτη-
ρίας λιμένα· εἰς τὴν
ἁγίαν τοῦ θεοῦ μεγάλην
καθολικὴν καὶ ἀποστο-
λικὴν ἐκκλησίαν τῆς
βασιλίδος ταύτης
πόλεως· πάντων ζωε-
τῶς· καὶ εἰλικρινῶς
ἑπομένη τοῖς θεοπνεύ-
στοις διδάγμασι τοῦ
ἁγιωτάτου τῆς αὐτῆς
ἁγίας ἐκκλησίας ἀρχιε-
πισκόπου ἰωάννου
καὶ διαδόσειν αὐτῷ ὑπὲρ
τῆς αὐτῆς ἁγίας ἐκκλη-
σίας· μεμνημένη καὶ ἐν
τούτῳ ἐκείνους, τοὺς
διαπύρους τοῦ χριστοῦ ἐ-
ραστὰς καὶ μαθητάς
τούς, ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ
σωτηρίου κηρύγματος,
φέροντας παρὰ τοὺς
πόδας τῶν ἀποστόλων
τὰς ὑπάρξεις αὐτῶν
τετρακοσίου λίτρας μ[illegible]είας
ἀργυρίου λίτρας δισμυ[illegible]-
είας· καὶ πάσας τὰς
προσοίκους σας αὐτῇ ἀ-
κινήτους κτήσεις· τάς
τε κατὰ τὴν θρᾴκην καὶ γα-

λατίαν· καὶ τὴν περὶ τὴν
καππαδοκίαν καὶ βιθυ
νίαν, τὰς ἐπαρχίας δι
ακειμένας. ἔτι μὲν
καὶ τὰς διαφερούσας
αὐτῇ οἰκίας τὰς ἐν τῇ
βασιλευούσῃ πόλει· τήν
τε πλησιάζουσαν τῇ ἁ
γιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλη
σίᾳ· τὴν ἐπιλεγομένην
τῶν ὀλυμπιάδος, σὺν
τοῦ βουνδείου καὶ τοῦ
τελείου λουτεροῦ.
καὶ πάντων τῶν παρα
κειμένων αὐτῷ οἰκημά
των· καὶ τοῦ σιλιγνα
ρείου· τήν τε πλησίον
τοῦ δημοσίου λουτροῦ
κωνσταντιανῶν ὑπάρχου
σαν αὐτῇ οἰκίαν ἐν ᾗ
καὶ κατέμενε· καὶ τὴν ἑ
τέραν δὲ αὐτῆς οἰκί
αν τὴν ἐπονομαζομέ
νην τῶν εὐάνδρου· καὶ
τὰ προάστεια αὐτῆς
πάντα· τῇ οὖν θείᾳ
βουλήσει, χειροτονεῖ
ται διάκονος τῆς αὐ
τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλη
σίας· καὶ κτίζει μονα
στήριον εἰς τὸν μεσημ
βρινὸν αὐτῆς ἔμβο
λον· πάντα γὰρ τὰ οἰκή
ματα τὰ παρακείμενα
τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ

καὶ πάντα τὰ ἐργαστήρια
τα, εἰς τὸν λεγόμενον
μεσημβρινὸν ἔμβολον
ὄντα αὐτῇ διέφερον·
καὶ ποιεῖ τὴν ἄνοδον
τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου,
εἰς τὸν νάρθηκα τῆς ἁ
γίας ἐκκλησίας· καὶ κα
τὰ πρώτην μὲν τάξιν
ἀποκλείει ἐν αὐτῷ
τὰς ἐν αὐτοῖς κουβι
κουλαρείας τὸν ἀριθμὸν,
πεντήκοντα· τὰς πά
σας ἐν ἁγνείᾳ καὶ παρ
θενίᾳ βιωσάσας· εἶ
τα· θεωρήσασα σὺν ἐλι
σανθία ἡ συγγενὶς αὐ
τῆς τὸ ἀγαθὸν καὶ θε
άρεστον ἔργον ὃ κατώ
δωσεν αὐτοῦ ὁ θεὸς δια
πράξασθαι, καὶ αὐτὴ
παρθένος ὑπάρχουσα
ζηλώσασα τὸν θεϊκὸν
ζῆλον, ἀπετάξατο
τῶν προσκαίρων καὶ
ματαίων τοῦ βίου
πραγμάτων μετὰ μαρ
τυρίας καὶ παλλαδίας
τῶν αὐτῆς ἀδελφῶν
καὶ αὐτῶν παρθένων· καὶ
εἰσέρχονται αἱ τρεῖς σὺν
ταῖς λοιπαῖς πᾶσι προ
σηκυρώσασαι αὐτῶν τῷ
ἀγε[illegible] μοναστηρίῳ
πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐταῖς.

ὁμοίως δὲ καὶ Ὀλυμπι-
άδα ἀδελφόπαις τῆς
εἰρημένης ἐν ἁγίοις
Ὀλυμπιάδος σὺν ἑτέ-
ραις πολλαῖς ἐκ συγκλη-
τικοῦ γένους γυναιξὶ
κατὰ χάριν καὶ ἀγω-
νίαν, τοῦ πάντας θέλον-
τος σωθῆναι θεοῦ· τὸν
θεῖον ἔρωτα ἐν ἑαυ-
ταῖς ἐκτρέψασαι, τὴν
ἐπουράνιον ἐπελέξαν-
το βασιλείαν· κατα-
φρονήσασαι τῶν χα-
μαιζήλων τούτων καὶ
κάτω συρομένων πρα-
γμάτων καὶ εἰσέρχον-
ται καὶ αὗται σὺν ταῖς λοι-
παῖς· ὡς εἶναι ἁπάσας
τὰς συναχθείσας κατὰ
χάριν θεοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἁγίᾳ τοῦ Χριστοῦ μάνδρᾳ, τὸν
ἀριθμὸν διακοσίας πεν-
τήκοντα· πάσας τῷ
τῆς παρθενίας στεφά-
νῳ κεκοσμημένας· καὶ
τὸν ἄκρον καὶ τοῖς ἀγγέ-
λοις πρέποντα βίον πο-
λιτευομένας· τούτων οὖν
οὕτως τῇ θείᾳ συνεργί-
ᾳ συνελθουσῶν, πάλιν
προσάγει ἡ τοῦ θεοῦ γνησί-
α δούλη Ὀλυμπιάς, τῇ
εἰρημένῃ ἁγίᾳ ἐκκλησί-
ᾳ διὰ τοῦ ἁγιωτάτου πα-
τριάρχου Ἰωάννου· καὶ τὰς
λοιπὰς πάσας ἀνηκού-
σας αὐτῆς κτήσεις·
τάς τε κατὰ τὰς ἐπαρ-
χίας διακειμένας· καὶ
τοὺς διαφέροντας αὐ-
τῇ πολιτικοὺς ἄρτους.
καὶ χειροτονεῖ δια-
κόνους τῆς ἁγίας ἐκ-
κλησίας, καὶ τὰς τρεῖς
αὐτῆς συγγενίδας· Ἐλι-
σάνθειαν· Μαρτυρί-
αν, καὶ Παλλαδίαν· ὥστε
το, τὰς τέσσαρας διακο-
νίας εἰς τὸ διηνεκὲς
ἔχειν τὸ συστὰν ὑπ' αὐτῆς
ἀγαθὸν μοναστήριον· ἦν
δὲ ἰδεῖν τὴν δὲ καὶ κα-
τὰ πλαγῆναι ἐπὶ τῇ
ἀγγελικῇ χορείᾳ καὶ ἀγγελικὴν
κατάστασιν τῶν ἁγίων
γυναικῶν ἐκείνων· τήν
τε διάλειπτον αὐτῶν
ἐγκράτειαν καὶ ἀγρυ-
πνίαν· τὴν δὲ ἄπαυστον
πρὸς τὸν θεὸν δοξολογί-
αν καὶ ἀκτημοσύνην· τὴν
ἀγάπην ἥν τις ἐπιζώ-
δαμος τῆς τελειώσεως·
τὴν ἡσυχίαν· οὐδὲ γὰρ
ἦν ἰδεῖν ἐκ τῶν ἔξωθεν
ἢ ἄνδρα ἢ γυναῖκα εἰ-
σελθεῖν πρὸς αὐτάς, εἰ
μὴ μόνον τὸν ἁγιώτα-
τον πατριάρχην Ἰωάννην

ὥσπερ χοῦς εἰσπερχόμενον
καὶ ἀποσπειρόμενα αὐ-
τάς, διὰ τῆς πανσόφου
αὐτοῦ διδασκαλίας· ὅ-
θεν καθεκάστην σπειρό-
μεναι ἐκ τῶν θεοπνεύ-
στωμ αὐτοῦ διδαγμάτωμ
καὶ τὸν θεῖον ἔρωτα
ἐν ἑαυταῖς ἀναπτύσσουσαι,
τῇ πολλῇ καὶ ἐκκεχυμέ-
νῃ περὶ αὐτὸν θεϊκῇ
ἀγάπῃ· ἡ ὁσία καὶ
μακαρία Ὀλυμπιὰς
μιμουμένη· καὶ ἐν τού-
τῳ ταῖς τοῦ κυρίου μαθητρί-
αις ταῖς διακονούσαις
αὐτῷ ἐκ τῶν ὑπαρχόν-
τωμ αὐταῖς, τὴν καθη-
μερινὴν δαπάνην αὐ-
τοῦ τοῦ ἁγίου,
Ἰωάννου ἑτοιμάζουσα
ἔπεμπεν ἐν τῷ ἐπι-
σκοπείῳ· οὐδὲ γὰρ
πολὺ ἦν τὸ διεῖργον
μεταξὺ τοῦ τε ἐπισκο-
πείου καὶ τοῦ μοναστη-
ρίου, εἰ μὴ εἷς τοῖχος·
τοῦτο δὲ ἐποίει, οὐ μό-
νομ πρὸ τοῦ συσκευασθῆ-
ναι αὐτόν, ἀλλὰ καὶ με-
τὰ τὸ ἐξορισθῆναι αὐτόν,
καὶ μέχρι τῆς αὐτοῦ ἀπο-
βιώσεως παρέχουσα πᾶ-
σαν τὴν δαπάνην αὐτοῦ
τε, καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ,
ἐμ τῇ ἐξορίᾳ ὄντωμ·
μὴ φέρων οὖν ὁ διάβο-
λος τὴν μεγάλην καὶ
θαυμαστὴν πολιτείαν
τῶν ὁσίων γυναικῶν
ἐκείνων· τὴν, κατὰ πρῶ-
τον μὲν, λόγον τῇ χάρι-
τι τοῦ θεοῦ· δεύτερον
δέ, καὶ τῇ ἀδιαλείπτῳ
διδασκαλίᾳ τοῦ ἁγί-
ου τοῦ πατριάρχου κα-
τορθωθεῖσαν, ὑπο-
βάλλει κακούργους ἀν-
θρώπους· μῖσος καὶ ἀ-
πέχθειαν ἔχοντας πρὸς
τὸν ἐν ἁγίοις Ἰωάννην,
διὰ τὸ μὴ ἀπροσωπόλη-
πτον αὐτοῦ, κατὰ τῶν
ἀδικούντων ἔλεγχον· ὃν
ἀνάπτει ἐν αὐτοῖς ὁ μι-
σόκαλος δαίμων, τὸ τῆς
συκοφαντίας βέλος·
καὶ σκάζουσι τὴν διαβο-
λικὴν συσκευήν, κατά
τε αὐτοῦ καὶ τῆς ὁσίας
ἐκείνης· καὶ αὐτὸν
μὲν, συκοφαντηθέντα
παρ' αὐτῶν, οὐ μόνον
περὶ αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ
περὶ ἐκκλησιαστικῶν
πραγμάτων, κατὰ τὸ
δόξαν αὐτοῖς, καθεῖλον
καὶ ἐξώρισαν· ἀλλ' ὁ τῆς
ἀληθείας κήρυξ καὶ δι-
δάσκαλος, ὥσπερ γενναῖος

ἀθλητὴς τῶν ἀγώνων πα-
λῶν τὰς προσβολὰς
δεξάμενος, τὸ τῆς
νίκης ἐκομίσατο βρα-
βεῖον. τὴν ζάλην τοῦ
παρόντος βίου ὑπεξελ-
θών, καὶ πρὸς τὴν ἄνω
γαλήνην μετατεθεὶς
αὐτὴν δὲ τὴν ὁσίαν ἀγ
μετὰ τὸ δέξασθαι αὐ-
τόν, ἀνένδοτον
κίνησιν ποιουμένην
διὰ παντὸς βασιλι-
κοῦ καὶ ἱερατικοῦ
προσώπου περὶ τῆς
ἀνακλήσεως, πλεί-
στοις κακοῖς περιβαλ-
λοισμοῖ δεξαμένη τίας
κακηγορίας τε καὶ λοι-
δορίας δ' καίρως κατ' αὐ-
τῆς συρραπτόντων. ἕως
οὗ καὶ παράσημον
αὐτὴν τῷ ἐπάρχῳ τῆς
πόλεως ἐποίησαν γυ-
μνωθῆναι ἀνακρινομέ-
νην παρ' αὐτοῦ. θεω-
ροῦντες οὖν τὴν παρρη-
σίαν αὐτῆς. καὶ τὴν
ὑπὲρ τῆς ἀληθείας
ὁμολογίαν. καὶ τὸ γεν-
ναῖον καὶ ἀμετάθετον
αὐτῆς τῆς πρὸς θ(εὸ)ν ἀ-
γάπης μὴ φέροντες,
παῦσαι βουλόμενοι
τὴν ἀδιάλειπτον αὐτῆς

κίνησιν ἣν ὑπὲρ τῆς
ἀνακλήσεως τοῦ ἐν
ἁγίοις Ἰωάννου ἐποι-
εῖτο πέμπουσι καὶ αὐ-
τὴν ἐν ἐξορίᾳ ἐν τῇ
Νικομηδέων μητρο-
πόλει τῆς Βιθυνῶν
ἐπαρχίας. ἡ δέ, νευ-
ρωθεῖσα τῇ χάριτι
καὶ γενναίως καὶ ἀνδρεί-
ως τὰς νιφάδας τῶν
ἐπελθόντων αὐτῇ πει-
ρασμῶν καὶ ποικίλων
θλίψεων διὰ τὴν πρ-
ὸς τὸν θ(εὸ)ν ἐνεγκάσασα ἀ-
γάπην. πάντα τὸν
ὑπόλοιπον χρόνον τῆς
ζωῆς αὐτῆς ἐν τῇ Νι-
κομηδέων μητροπόλει
διετέλεσε. πᾶσαν
τὴν ἄσκησιν καὶ τὸν
κανόνα αὐτῆς ἀπα-
ράλλακτον κἀκεῖσε
ἐκπληροῦσα. καὶ τὸν
καλὸν ἀγῶνα νικήσα-
σα, ἀνεδήσατο τὸν
τῆς ὑπομονῆς στέφα-
νον. παραθεμένη τὴν
ποίμνην αὐτῆς τῇ
ἐν ἁγίοις ἐν θείᾳ τῇ
λήξει μακαρίᾳ, τῇ αὐτῆς
συγγενεῖ καὶ πνευμα-
τικῇ θυγατρί. ἣν θ
ἐκ τοῦ ἀχράντου καὶ σω-
τηριώδους βαπτίσμα-

τι ἀμέλει δέξαιτο· προσ-
καλέσασα αὐτήν,
ἀντιλαμβάνεσθαι
τῶν ἐν αὐτῇ ψυχῶν.
Καὶ κατὰ πάντα ἀσά-
λευτον διαφυλαχθῆ-
ναι αὐτήν· ὅπερ καὶ
γέγονε περὶ αὐτῆς· οὐ
μόνον τὸν τῶν πολιτῶν
χρόνον ὃν διετέλεσεν
ἡ ἐν ἁγίοις Ὀλυμπι-
ὰς ἐν τῇ Νικομηδέων
μητροπόλει· ἀλλὰ καὶ
μετὰ θάνατον αὐτῆς.
μέλλουσα γὰρ προστί-
θεσθαι τοῖς ἁγίοις πα-
τράσιν ἡ ὁσία καὶ ἀ-
ναλύειν ἐκ τοῦ παρόν-
τος βίου καὶ σὺν Χριστῷ
εἶναι; πάλιν κατέπεμ-
ψεν ἐγγεγραφὼς τὴν εἰ-
ρημένην ἐν θείᾳ τῇ
λήξει μνείαν, τῆς
αὐτῆς καὶ ἐπὶ τὸ πλεῖ-
ον ἔχεσθαι φροντίδος
καὶ ἀντιλήψεως· πα-
ραθεμένη αὐτὴν μετὰ
θ(εὸ)ν πάσαις ταῖς ἀδελ-
φαῖς, καὶ τὴν φροντίδα
αὐτῶν· καὶ τοῦτο ποιή-
σασα, ὑπεξέρχεται
τοῦ χειμῶνος καὶ τῶν
ἀνθρωπίνων πραγμά-
των παραβαλοῦσα εἰς
τὸν ἀΐδιον τῶν ψυχῶν

ἢ μᾶλλον λιμένα Χριστὸν
θ(εό)ν· πρὶν δὲ κηδευθῆναι
τὸ ἅγιον αὐτῆς σῶμα,
φαίνεται κατ᾽ ὄναρ τῷ
μητροπολίτῃ τῆς αὐτῆς
Νικομηδέων μητροπό-
λεως· λέγουσα ἀπό-
θου τὸ ἐμὸν λείψανον
ἐν γλωσσοκόμῳ καὶ βά-
λε αὐτὸ εἰς πλοῖον
ἀπόλυσον εἰς τὸν πλοῦν.
καὶ ἐν ᾧ δ᾽ ἂν τόπῳ στῇ
τὸ πλοῖον, ἐξελθόν-
των εἰς τὴν γῆν, ἐκεῖ
με κατάθεσθε· ποιή-
σαντος οὖν τοῦ μητροπο-
λίτου τὸ παρ᾽ αὐτῆς
ἐν τῇ ὀπτασίᾳ αὐτῷ
λεχθέν, καὶ βαλόντος
τὸ σῶμα σὺν τῷ γλωσ-
σοκόμῳ ἐν τῷ πλοίῳ.
καὶ ἀπολύσαντος εἰς
τὸν πλοῦν, φθάνει κα-
τὰ τὴν ὥραν τοῦ μεσο-
νυκτίου τὸ πλοῖον εἰς
τὸν αἰγιαλόν· ἔμπρο-
σθεν τῆς πορτικῆς τοῦ
ἁγίου οἴκου, τοῦ ἁ-
γίου ἀποστόλου Θωμᾶ
τοῦ ὄντος, ἐν Βρόχθοις
καὶ ἵσταται ἐκεῖ περαιτέ-
ρω μὴ προβαῖνον· κατ᾽
αὐτὴν δὲ τὴν ὥραν, φαί-
νεται κατ᾽ ὄναρ, τῷ ἡ-
γουμένῳ καὶ τῷ πρεσ-

μηνδείῳ τοῦ αὐτοῦ σε-
πτοῦ οἴκου, ἐπῆλθον κύ-
λέγων, ἐγέρθητε· καὶ τὸ
γλωσσόκομον ὃ ἄρετε ἐν
τῷ πλοίῳ τῷ προσορ-
μῶντι εἰς τὸν αἰγιαλ(ὸν)
ἔμπροσθεν τῆς πόρτης,
κατάθεσθε ἐν τῷ θυσι-
αστηρίῳ· καὶ τούτου λε-
χθέντος αὐτοῖς, θεω-
ροῦσι πάντας τοὺς πυ-
λεῶνας τῆς ἐκκλησί-
ας αὐτομάτως ἀνεῳχθέν-
τας· τῶν δὲ, ἐπὶ ἐνυ-
πνωμένων, καὶ δοξάν-
των φαντασίαν εἶναι
τὸ γενόμενον· καὶ ἀσ-
φαλισαμένων πάλιν
τοὺς πυλεῶνας, φαί-
νεται αὐτοῖς πάλιν ὁ
τὸ πρότερον ὀφθείς,
ἕως τρίτου· ἐπικεί-
μενος αὐτοῖς μετὰ πολλῆς
σφοδρότητος, καὶ λέγων·
ἐξέλθετε καὶ ἄρατε τὸ
γλωσσόκομον τῆς ὁσί-
ας ὀλυμπιάδος· πολλὰ
γὰρ ὑπέμεινε διὰ τὸν θν̅·
καὶ κατάθεσθε αὐτὸ, ἐν
τῷ θυσιαστηρίῳ· τότε
ἀναστάντες· καὶ πάλιν
θεωρήσαντες τοὺς πυ-
λεῶνας τῆς ἐκκλησίας
ἀνεῳγμένους· καὶ μετὰ
δενιλοιπὸν ἀποστη-

σάντας, λαβόντας τὰ ἅ-
για λείψανα· καὶ σταυρὸν
καὶ μανουάλια μετὰ κη-
ρῶν καὶ θυμιαμάτων
λιτανεύοντας, ἐξῆλθον
εἰς τὴν περιοίκην· καὶ
ἄραντας τὸ ἅγιον αὐτῆς
λείψανον τοῦ πλοίου, συνα-
χθέντων τε πάντων τῶν
μοναστηρίων· γυναικεί-
ων τε καὶ ἀνδρείων μετὰ
κηρῶν, καὶ δοξολογίας
μεγάλης καὶ εὐχαριστίας
τῆς πρὸς θν̅, κατέθεν-
το τὸ ἅγιον αὐτῆς λεί-
ψανον, ἐν τῷ θυσιαστη-
ρίῳ τοῦ εἰρημένου σε-
βασμίου οἴκου τοῦ ἁ-
γίου ἀποστόλου θωμᾶ,
τοῦ ὄντος ἐν βερόχθοις·
ἰάσεις τε πολλὰς ἦν ἰδεῖν
γινομένας εἰς τὸ ἅγιον
αὐτῆς μνῆμα· τῶν τε
ἀκαθάρτων πνευμάτων
ἀπελαυνομένων, καὶ
πολλῶν ποικίλων νοσῶν
θεραπευομένων, ἐκ τῶν
ὑπὸ τούτων συνεχομένων.
τελευτᾷ δὲ ἡ ἁγία καὶ
ὁσία καὶ μακαρία τοῦ θυ̅
δούλη ὀλυμπιάς, μηνὶ
ἰουλίῳ, εἰκάδι πέμπτη·
ἐπὶ τῆς βασιλείας ἀρ-
καδίου τοῦ θειοτάτου
καὶ ἀσεβεστάτου βασιλέως

συναριθμηθεῖσα τῷ
χορῷ τῶν ὁσίων ὁμο
λογητῶν· καὶ συμβασι
λεύουσα, εἰς τοὺς ἀπε
ράντους αἰῶνας, τῷ ἀ
θανάτῳ βασιλεῖ χ(ριστ)ῷ
τῷ θ(ε)ῷ ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα
καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ π(ατ)
ρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πν(εύματ)ι
εἰς τοὺς σύμπαντας
αἰῶνας τῶν αἰώνων
ἀμήν· μετὰ δὲ τὴν
αὐτῆς τελευτὴν· ἡ ἀλη
θῶς γνησία δούλη τοῦ
θ(εο)ῦ μαρείνα· ἡ φιλόχρι
στος ἡ αὐτῆς συγγενὶς
καὶ θυγάτηρ πνευμα
τική· ἣν ὡς εἴρηται
ἐκ τοῦ ἁγίου καὶ ἀχράν
του καὶ σωτηριώδους
βαπτίσματος ἀνεδέ
ξατο, τὴν ἀγάπην
ἣν εἶχε πρὸς τὴν μακα
ρίαν ἐκείνην ψυχήν,
πᾶσι κατάδηλον ποιή
σασα μόνη· καὶ ἐκπληρώ
σασα τὴν παρακαταθή
κην αὐτῆς καὶ πάντα
τὰ παρ' αὐτῆς αὐτῇ ἐντεταλ
θέν, τα· πᾶσαν τὴν συνο
δίαν τῆς ποίμνης αὐτῆς
ἡ μετὰ τὸν θ(εὸ)ν καὶ τὴν δὲ
ποίμνην ἡμῶν τὴν πανα
γίαν θήκην εἰς τὰς χεῖρας
αὐτῆς παρέθετο, προσκ

παλλίσατο καὶ περιεπι
νίσατο καὶ ἐκυβέρνησεν,
ὡς μὴ αἰσθέσθαί τινα τῶν
ἀδελφῶν, ὑστερήσεως
τινος ἐκ τοῦ χωρισμοῦ
τῆς ἐν ἁγίοις ἐκείνης·
καὶ προχειρίζεται μετὰ
τὴν τελευτὴν τῆς ὁσίας,
ἡγουμένη τῆς ἁγίας ἐκεί
νης τοῦ χ(ριστο)ῦ ποίμνης· ἡ
ἀνωτέρω εἰρημένη
θεοφιλεστάτη ἐλισάν
θια ἡ διάκονος ἡ αὐ
τῆς συγγενίς· ἀπαρά
λλακτον πάντα τὸν κα
νόνα ὃν παρέλαβεν
ἀπὸ τῆς ὁσίας καὶ μα
καρίας ἐκείνης ψυχῆς·
καὶ πάσας τὰς ἀρετὰς
αὐτῆς βαδίσασα· καὶ
ταῦτα μέν, εἰρήσθω ἅ
μα· ἀναγκαῖον δὲ καὶ πάνυ
χρήσιμον θεῖναι ἡγη
σάμην ἐν διηγήσει, τὰ
κατὰ μέρος τῶν ἁγί
ων ἀρετῶν τῆς ἁγίας
καὶ γνησίας τοῦ θ(εο)ῦ δού
λης ὀλυμπιάδος πρὸς
ὠφέλειαν πολλῶν· οὔ
τε γὰρ τόπος· οὐ χώρα· οὐ
κ ἔρημος· οὐ νῆσος· οὐ
κ ἐσχατιά, ἄμοιρος ἔ
μεινε τῶν ταύτης τῆς
ἀοιδίμου ἐπιδόσεων·
ἀλλ' ἀεὶ ἐπήρκεσε καὶ ἐκκλη

σίαις· εἴσω ἀνάθηματα
ἱερουργικά· καὶ μονα
στηρίοις καὶ κοινοβίοις
καὶ πτωχοῖς καὶ φυλακαῖς.
καὶ τοῖς ἐν ἐξορίαις· καὶ
πᾶσαν ἁπλῶς τὴν οἰκου
μένην κατασπείρασα
ταῖς ἐλεημοσύναις· αὐ
τὴ δὲ ἡ μακαρία Ὀλυμ
πιάς, εἰς τὸν ἀκρότα
τον ὅρον ἀνέπτησε
τῆς ἐλεημοσύνης καὶ
ταπεινοφροσύνης.
εἰς οὖν, οὐκ ἦν ἐφευρεθῆ
ναι τὸ πλέον· ἀκενό
δοξος βίος· ἀσχημά
τιστον εἶδος· ἄπλαστον
ἦθος· ἀκαλλώπιστος
ὄψις· ἄϋπνος ἀγρυ
πνία· ἄϋλον σῶμα·
ἀπέρπερος νοῦς· ἄτυ
φος γνώμη· ἀτάραχος
καρδία· ἀπερίεργον
πνεῦμα· ἀγάπη ἀμέ
τρητος· ἀκατάληπτος
κοινωνία· ἐγκράτεια
ἀμέτρητος· εὐθύτης
διανοίας· εἰς θεὸν ἐλ
πίδος ἀνέρμαστοι· ἐλε
ημοσύναι ἀνεκδιήγη
ται· πάντων τῶν ταπει
νῶν μέγα καλλώπισμα·
αὕτη δὲ, καὶ ἀξιώσ
ει μνήθη ὑπὸ τοῦ ἁγιω
τάτου πατριάρχου Ἰωάννου.

ἀπείχετο μὲν γὰρ ἐμψύ
χων· ἀλλ' οὔ τι διὰ τὸ πλέ
ον διὰ τέλει· ἐὰν δὲ
χρεία ἐγένετο διαρρω
στίαν, ἔπασχε καὶ γὰρ σύμ
μεχρως τὸν στόμαχον αὐ
τῆς, σὺν τῷ χιτωνίσκῳ
τοῖς ὕδασι συγκατε
βαινεν· αἰδουμένη ὡς
φασί. καὶ ἑαυτήν. ζῶ
πολλοῖς δὲ παράσι
τεθεράπευκεν ὡς εἴπομεν.
καὶ τὸν μακαριώτατον
Ἰωάννην τὸν ἀρχιεπί
σκοπον· καὶ τι ἄξιον
τῆς αὐτοῦ ἀρετῆς ἐνε
δείξατο· σὺν συνδιαθέμ
των γάρ· καὶ ἐξορισθέν
τος αὐτοῦ προείρηται,
ἀπεικάστως τὴν χρεί
αν αὐτοῦ καὶ τῶν σὺν αὐ
τῷ, παρεῖχεν ἡ ὁσία· ὅ
περ ἐστί, οὐ μικρὸν τοῖς
τοῦ Χριστοῦ ἐργάταις, μνήστωρ
τε καὶ μεθημέραν τὰ Χριστοῦ,
μεσημβρῶσαν, ὡς παρὰ
Παύλου· ἀπολαζόμενος
περισσά· τρύφαιναν· τ
τρυφῶσαν, τὸν αὐτὸν ἀ
πασαμένην τάχα καὶ ἡ ὁσία
καὶ θεομίμητος Ὀλυμπι
ὰς παρὰ τοῦ μεγάλου πρέ
ἐκομίσατο· οἱ διὰ δὲ ταύ
την τὴν παναρέτην καὶ
θεοσέμνον Ὀλυμπιάδα,

τῇ θεραπευκέναι καὶ
τὸν μακάριον μὲν νεκτάρι-
ον τὸν ἀρχιεπίσκοπον
κωνσταντινουπόλεως.
ὅστις καὶ ἐν τοῖς ἐκκλη-
σιαστικοῖς, πάνυ ὑπεί-
θετο αὐτῇ· καὶ ἀμφίλο-
χιον δὲ τὸν ἰκονίου ἐπί-
σκοπον· καὶ ὄπτιμον·
καὶ πέτρον· καὶ γρηγό-
ριον δὲ τὸν ἀδελφὸν τοῦ
ἁγίου βασιλείου· καὶ ἐ-
πιφάνιον τὸν ἀρχιεπί-
σκοπον κωνσταντίας τῆς
κύπρου· καὶ ἑτέρους
πολλοὺς τῶν ἁγίων καὶ
θεοφόρων πατέρων ἐνδημή-
σαντας κατὰ τὴν βασιλί-
δα πόλιν· καὶ τί δεῖ λέ-
γειν, οἷς καὶ κτήματα
ἀγρῶν καὶ χρήματα ἐ-
δωρήσατο. ὑπ᾽ ἐμοῦ
δὲ προλεχθέντος τῇ
μῇ καὶ αὐτὰ τελατῶντος
ἐν κωνσταντινουπόλει,
ταῖς ἰδίαις αὐτῆς χερσὶν
ὡς μεγάλου ἀνδρὸς τοῖς
ὀφθαλμοῖς ἐκάμμυσε·
πρὸς τούτοις καὶ τοὺς ἐ-
λεειμοὺς οὐ μετρίως ἀ-
μέμψχεμὲν πᾶσιν· ἀντί-
οχον τὸν πτολεμαΐδος
καὶ ἀκάκιον τὸν ἐπίσκο-
πον βερροίας· καὶ τὸν ἱερά-
γη σευηριανὸν τὸν ἐπί-
σκοπον γαβάλων· καὶ
ἁπλῶς ἀθρόους πάντας
τοὺς ἐπιδημοῦντας ἱε-
ρατικούς, ἀσκητῶν τε
καὶ παρθένων ἀναρίθ-
μητους, θεραπεύσασα ἀ-
ξίαν δὲ τῆς αὐτῶν συμ-
παθείας, πολλοὺς πει-
ρασμοὺς ἐξαντλήσασα
ἐξ ἐνεργείας τοῦ ἐθελο-
κάκου ἐχθροῦ, οὐ μικροὺς
ἀγῶνας ἀγῶνας ἀγωνισα-
μένη ὑπὲρ ἀληθείας θεοῦ·
ἀμέτροις δάκρυσι· νυ-
κτῶρ καὶ μεθημέραν ἀ-
μεν δὲ ὡς συμβιώσασα·
ὑποτεταγμένη πάσῃ φύ-
σει ἀνθρωπίνῃ διὰ τὸν
κύριον· μετὰ πάσης εὐλαβεί-
ας, ὑποκλινομένη τοῖς
ἁγίοις· ἐπισκόπους σέ-
βουσα· τὸ πρεσβυτέριον
τιμῶσα· τὸν κλῆρον αἰ-
δουμένη· τὴν ἄσκησιν,
ἀποδεχομένη· παρθενί-
αν καὶ χηρείαν ἐπαρκοῦ-
σα· ὀρφανίαν ἀναψύ-
χουσα· τειχομένην γή-
ρως ὑποβαστάζουσα· ἀ-
σθενοῦντας ἐπισκεπτο-
μένη· ἁμαρτωλοὺς συμ-
πενθοῦσα· πεπλανημέ-
νους ὁδηγοῦσα· πάντας
ἐλεοῦσα· τοὺς πενομέ-
νους ἀφειδῶς οἰκτεί-
ρουσα· πολλάς τε τῶν ἀπί

στῶν κατηχήσασα σαγὺ
μαίνας καὶ τὰ περὶ τὸ ζῆν
ἐπικουρήσασα, ἀείμνη
στον χρηστότητος ὄνομα
διαπαντὸς τοῦ βίου κα
τέλιπεν. ἀποδουλείας,
εἰς ἐλευθερίαν. τὸν τῶν
οἰκετῶν μὲν ὀδυρμὸν
τὸν ὃν ἀνακαλεσαμένη,
ἰσότιμον τῆς ἰδίας ἀ
γεννείας ἀπέφηνε. πολ
λοὺς δ' εἰ χρὴ τἀληθὲς εἰ
πεῖν, καὶ ἀγεννὴς ἐργαστη
ρίματι τῆς ἀγνείας ταύ
της ἐδείκνυτο. οὔτε γὰρ
ἀτελεστέρον τι τῶν ἐν
δυμάτων ταύτης ἀρε
θῆναι ἢ δίω ἀφ. τῶν
γὰρ πάνυ ῥακενδυτῶν
των, ἀμάξια ἦν τὰ τῆς
ἐνδρείας ταύτης σκεπάσ
ματα. ἡ δὲ παρ' αὐτῆς
ἡ ποιότης ἐρρίφθη, ὡς
καὶ αὐτῶν τῶν παιδίων
ὑπερακοντίσαι τὸ ἀφε
λές. ψόγος οὐδεὶς οὐδέ
πω. οὐδὲ τῶν πέλας
παρὰ τῇ χριστοφόρῳ ταύ
τῃ ἀνείσηκτο. ἀλλὰ
πᾶς ὁ ταύτης ἀβίωτος
βίος, ὃν κατανύξεσι
οὐ χμὴ δακρύων ὑπὲρ
τερον ἢ. καὶ ἦν ἰδεῖν μόνην
πηγὴν τὰ ἑαυτῆς ὄμμα
τα ἐπιχεῖ ποσὶν ἐν τοῖς

καύμασιν, ἡ τοιαῦ
με τεωρείσοιο ταύτης.
δεῖ τὸν χρυσὸν ὁρῶν τὰς
ὀφθαλμοὺς διαλιμπάνειν
δακρύων ποτέ. καὶ τί
μελήσω. ὅσω γὰρ ἂν πα
ρέξω τῇ ἐμῇ διανοίᾳ
σχολὴν τοιαύτην ἀθλοῦ
τῆς πεπονημένης ψυχῆς
καὶ ἀρετὰς διηγούμενος,
πολλοί καὶ ποικίλοι λό
γοι τῶν ἔργων ἀρεθήσον
ται. καὶ μὴ τὸ νομικὸν
μέτις κεκομψαμένως
λέγειν, τὰ περὶ τῆς ἀ
παθεστάτης καὶ λοιπὸν
ὅλης τοῦ ἁγίου πνς τι
μίου σκηνώματος ὀλυμπιά
δος. ἀλλ' αὐτό πῶς μὴ γεγενη
μένον καὶ θεωροῦντα
τὸν, τῆς μακαρίας ταύτης
βίον, καὶ ἀγγελικὴν πο
λιτείαν. ὡς ἄ τε πονικῶν
γνησίων φίλων καὶ συγ
γενῶν οἰκειωτάτων
καὶ πολλὰ κατὰ γνώμην
ταύτῃ διαμεμνηθῆναι.
αὐτῇ γοῦν ἡ θεία καὶ θε
όπνευστος ὀλυμπιάς,
μηκέτι λοιπὸν τὰ τῆς
σαρκὸς φρονοῦσα, ὑπὸ
τα τετιμημένη ἀρχαίοις. ὑπὸ
κοσμικῆς ἐξουσίας. ἐκκλη
σίαις ὑποκατακλινομένη.

ἐπισκόπους· καὶ τὸ
πρεσβυτέριον σεμνο
λογοῦσα· τὸν κλῆρον ἅ
παντα τιμῶσα· καὶ ὁ
μολογίας καταξιωθη
τῆς ὑπὲρ τῆς ἀληθείας.
πολλαῖς δόξα μένῃ ἤφα
σας. ἀκαίρων κατηγο
ρεῖ ὧν εἰς τὸν βίον· ἐν
ὁμολογητείαις κείμε
σιν αὐτῶ· ὅσοι τῶν ἀ
σεβῶν κωνσταντινου
πολιν οἰκοῦσιν· ἐγγί
στα τοῦ θανάτου ἐκινδύ
νευσεν, ἐν τοῖς κατὰ
θεὸν ἀγῶσι· καὶ ἐν του
τοις τελευτήσασα, τὸ
μακάριον ἤρατο κλέος
ἐν τῷ ἀπεράντω αἰῶνι,
στεφανηφοροῦσα· καὶ χο
ρεύει νῦν τὰς ἀκηράτους
μονάς, μετὰ ὁσίων
ψυχῶν· καὶ ὁμοίων ἑαυ
τῆς εἰς ἀεὶ κατοικοῦ
σα· καὶ τῶν ἀγαθῶν ἔρ
γων παρὰ τοῦ δεσπότου
θεοῦ μετὰ παρρησίας τὰς
ἀμοιβὰς ἀπαιτοῦσα. κέ
ταῖ δ' ἀρχὰς αἰτήσωμεν
δῦ σου σωπῆσαι, τὸν, πανε
λεήμονα καὶ φιλάνθρωπον
θεόν, τοὺς τῶν ἁμαρτιῶν
ἡμῶν μεταβάλλειν αἰκι
σμούς, καὶ τὴν γέενναν
κατασβεσθῆναι, τὴν ἐκεῖ

τῶν ἡμετέρων πταισμά
των ἀναπτομένην· μετα
νοίας δὲ προσελθεῖν τῷ
εὐσπλάγχνῳ θεῷ καὶ κομί
σασθαι παρ' αὐτοῦ, τὸ μέγα
ἔλεος· παραγγέλλει δὲ
ἡμῖν ἡ ὁσία καὶ μακαρία
τοῖς ἀναγινώσκουσι· καὶ
τοῖς ἀκροωμένοις ἐν χῷ
ιῦ· ἐκ τῆς φωνῆς τοῦ
ἁγίου παύλου τοῦ κορυ
φαίου τῶν ἁγίων ἀποστό
λων διδάσκουσα, κατέ
χετε τὰς παραδόσεις, ἃς
παρεδιδάχθητε· καὶ
βλέπετε πῶς περιπατεῖ
τε· μὴ ὡς ἄσοφοι· ἀλ
λ' ὡς σοφοί· ἐξαγοραζό
μενοι τὸν καιρόν, ὅτι αἱ
ἡμέραι πονηραί εἰσιν. ὅ
τι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη,
πρὸς αἷμα καὶ σάρκα· ἀλ
λὰ πρὸς τὰς ἀρχάς πρὸς τὰς
ἐξουσίας· πρὸς τοὺς κο
σμοκράτορας τοῦ σκότους
τοῦ αἰῶνος τούτου· πρὸς
τὰ πνευματικὰ τῆς
πονηρίας ἐν τοῖς ἐπου
ρανίοις. τουτέστιν,
οὐ πρὸς ἀνθρώπους μόνον
λέγει, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀ
καθάρτους τῶν δαιμόνων,
ὑποβάλλοντος πα
νούργους ἐνδιαλογίζειν ἑκά
στω καὶ ὑποφθείρειν

τοιούς μετεώρους. διὰ
τοῦτο ἀναλάβετε τὴν
πανοπλίαν τοῦ θεοῦ. τουτέ
στιν, ἁγνείαν σώματι καὶ
ψυχῇ. ταπεινοφροσύ
νην. πραότητα. ἐγκρά
τειαν. μηδεὶς κακὸν ἀν
τὶ κακοῦ τινὶ ἀποδῷ.
ἀλλ' ἕκαστος ἰδίας τὸν ἀδελ
φὸν αὐτοῦ, ἢ πταίοντα
βῦ τι μι· ἢ μέλλοντα ὑπο
πιάζεσθαι ἐκ τοῦ διαβό
λου, μὴ παρασιωπή
σῃς ἵνα ἐκπέσῃ· ἀλλ' ἐπι
καθὼς διδάσκει ἡμᾶς
ἡ θεία γραφή, ἔλεγξον.
ἐπιτίμησον· παρακά
λεσον· οὕτω ποίησον αὐτόν,
μὴ καὶ σὺ πειρασθῇς.
μηδεὶς οὖν ὑμᾶς πειθα
νότητι ἐξαπατήσῃ
καὶ κολακείᾳ κενῶν
καὶ ματαίων λόγων, ἀλ
λὰ ὑπημάνως διάγον
τες πρὸς πάντας. μάλι
στα, πρὸς τοὺς οἰκείους
τῆς πίστεως. οὕτω ποι
ήσατε δὲ καὶ τοῦτο. ἐὰν
γάρ τις πρόσκαιρον καὶ
φθαρτὸν ἄνδρα διασω
θεῖσα, ἀρεθεῖν
παρ' ἑτέρου φθειρομέ
νη, τιμωρίαις καὶ ποι
ναῖς καὶ ἐξορίαις ὑπο
βεβλήσεται· πόσῳ

μᾶλλον ὁ ὑμῖν στασιασάμενος
τὸν δεσπότην καὶ κύριον
χριστόν· ἐὰν ἐάσας αὐτὸν,
πολλοῦ θεῖν τῷ βίῳ τού
τῳ τῷ προσκαίρῳ καὶ μα
ταίῳ, χείρονος ἀξιω
θήσεται τιμωρίας· ἀλ
λὰ ποιήσαι ἡμᾶς ὁ κύριος, ἀ
κεραίους καὶ ἀμώμους,
κατ' ἐμποιῶν αὐτοῦ τὴν
ἀγάπην, ταῖς πρεσβεί
αις τῆς ἁγίας ἐνδόξου
δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου
καὶ ἀειπαρθένου μαρί
ας. καὶ τῆς ὁσίας ὀλυμ
πιάδος, τούς τε ἁγί
ους ὁσίους τας, καὶ τοὺς
ἀκροθωμένους ὁλογύ
χους διὰ θεοῦ ὁ κύριος, χάριν
καὶ ἔλεος ἐν ἡμέρᾳ
ἀπολογίας. καὶ ῥύ
σηται πάντας τοὺς καὶ
πάσας, ἐκ τῆς τοῦ δια
βόλου ἐνεργείας. αἰ
τῶ δὲ ὑμᾶς κἀγὼ ὁ ἁ
μαρτωλός. ὁ καὶ γρά
ψας καὶ ἐν ὁρμῶν κατὰ
τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ
παντοκράτορος. καὶ
τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ.
καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ὑμᾶς
τε τοὺς ἀναγινώσκον
τας ἐν εἰρήνῃ. καὶ τοὺς
ἀκροωμένους ἐν ἐλ
πίδι ἀγαθῇ, ἀναγνῶθι

ὑπὲρ τῆς ποιμνῆς μου
ψυχῆς, ἄφεσιν μα-
ρτιῶν, καὶ καλὴν
ἀπολογίαν παρα-
σχεθῆναι ἐμοί τε, καὶ
πᾶσι τοῖς ἀναγινώ-
σκουσι παρὰ τοῦ φιλαν-
θρώπου καὶ σωτῆρος ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἀληθινοῦ
θεοῦ, τοῦ ζῶντος. ὅτι
αὐτῷ πρέπει δό-
ξα τιμή, καὶ
προσκύνησις
σὺν τῷ πατρὶ καὶ
τῷ ἁγίῳ πνεύ-
ματι νῦν καὶ ἀεὶ
καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας
τῶν αἰώ-
νων,
ἀμήν +

+ μαρτύριον τῆς ἁγίας
μεγαλομάρτυρος ὡ-
ραιοζήλης. ἀο πέρ:-

Ἐν Χριστῷ φησὶ τὸ στόμα Παῦ-
λος Χριστοῦ· οὐκ ἔνι ἄρσεν
καὶ θῆλυ· οὐκ ἄλλο γε
ὡς οἶμαι δηλῶν, ἀλλ' ἢ
ὡς οὐθάτερον θατέρου ἐλαττ-
ὑστερεῖ· οὔτε ἐπὶ τὴν
τῶν ὑπερτέρων καὶ θει-
ων κατάληψιν, οὔτε ἐπὶ
τὴν ὑπὲρ αὐτῶν ὁμολο-
γίαν· καὶ πρὸς τοὺς ἀντι-
παρατιθεμένους καρτε-
ρὰν καὶ ἀνένδοτον ἔνστα-
σιν. ὁ μὲν, ὅσον ἔφησε καὶ
ἐδίδαξε, τὸ θῆλυ ὑποτάσσων
ψυχαγωγῶν· καὶ πρὸς
τοὺς κατὰ θηλειῶν ἀλαζονευομένων
ῥῶν καὶ ὑπολειφθῶν πρὸς
δεῖγμα τοῦ ἤθους ἡ ζῶσα
πρόσφατος μάρτυς ὡραιο-
ζήλη. καὶ γὰρ πρόσφατον μαρ-
τυς. τῇ γὰρ προσφάτῳ μαρ-
τυρεῖ καὶ σύγχρονος θέ-
κλῃ καὶ σύμμαρτυς. κἂν
γὰρ ἐκείνη Παῦλον ἔσχε
κήρυκα διδάσκαλον, κἂν
ἐκείνη ὑπὸ τὸ πῶμα τοῦ αὐ-
τοῦ· κἂν ἐκείνη πρὸς τύ-
ραννον ἐπαρρησιάσα-
το τοῖς αὐτοῦ, ἀλλ' οὖν
κατὰ καιρὸν τὸν αὐτὸν,
καὶ τὸ στάδιον εἰσελήλυ-
θεν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ· καὶ τὸν
στέφανον ἀπείληφε πα-
ρὰ τοῦ Χριστοῦ· καὶ πλεῖστα δι'
ἀμφοῖν ἔργα, ἃ ῥητέον τῆς

ἔφαμεν ἄλλα καὶ παράλληλα.
ὥσπερ γὰρ τὰ ἄλλα ἀπορῶ τὴν
παραπλησίαν σοφίαν τῆς
ἀληθείας ἐπίγνωσιν· τὴν
πρὸς πάντας καὶ ὑπὸ πάντας
λαμπρὰν αὐτῆς ἀνακήρυ
ξιν· τὴν θαυμαστὸν μέχρις
ἀνεκδοτον ὑπόστασιν, ἡ μὲν
τοῦ κυρίου φαίου τῶν μαθη
τῶν ὁ πόδος· ἡ δὲ, τοῦ
προφητικοῦ τοῦ τῶν ἀποσ
τόλων μαθήτευμα· ἡ διηπεν
τόμαρτυς αὐτῆ καὶ μεγα
λόμαρτυς, εἰς ἔργον τοῦ
τοῦ ἀποστόλου προήγαγε·
καὶ ὑπ' αὐτῇ καὶ παρ' αὐ
τῆς μεγάλως ἐφη τὴν πί
στιν παρέσχετο· ταύτην τὴν π
τελεία ἀληθείας, ἡ ἀνωμα
τεροπόλεις γενέται διάπα
στολοι καὶ θείων πατριαρχῶν
ὁμηγύρεις, περὶ γονοί· τί
γὰρ δεῖ ἐκ τῶν καθ' ἕκαστον μὲν
μεῖν, τὴν τοῦ μηδενὸς
ταῦτα τιμὴν ὅσιον καὶ κτῷ
τῆς τὰ ἄνω ἀπορήσασαν·
ἡ γὰρ καὶ θρησκεία ἑλλη
νικῆς ἦν, καὶ τὴν δεινότη
τος τῆς εἰδωλομανίας πλή
μμην ἔσχετο. ὑπό τε τῆς
κατεχούσης ὡς εἰπεῖν
σκοτομήνης πρὸς τὸ τῆς
ἀληθείας διαβλέπει φέ
γγος οὐκ ἴσχυεν, ἀλλ' ἀγνο
οῦ τῆς δικαιοσύνης ἡλίου

τοῦ τῆς σελήνης δόξης
ἀπαυγάσματος ἐν τοῖς
καθ' ἡμᾶς διαλάμψαντος
τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ
χριστοῦ. ὥσπερ εἴ τε ἀκτῖ
μων ἀστραψάντων αὐτοῦ
μαθητῶν, καὶ ἐπεδημη
θη πρὸς τὴν ἀπλανῶς
φέρουσαν· καὶ ἡ υἱοθεσία ὑπο
ρησεν ὁ θεὸς πρὸς τὴν
ἀρχαίαν ἀνακαλέσοιτο·
μετὰ γὰρ δὴ τὴν ἄφατον
ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονομί
αν τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν καθ'
ἡμᾶς γεγονότος ἐνυπο
στάτου λόγου θεοῦ· τὸν
σταυρὸν φημί· τὴν εἰς ἅ
δου κάθοδον· τὴν ἐκ
νεκρῶν ἔγερσιν· τὴν
μετὰ τοῦ προσλήμμα
τος εἰς οὐρανοὺς ἄνοδον
οἱ τῆς θεοπτίας ἀξιω
θέντες, καὶ τῷ πναγί
ω πνι σοφισθέντες, ὅπως
ἄλλο τῆς οἰκουμένης
μέρος διεκληρώσαντο·
τὴν δὲ καθ' ἡμᾶς τὴν δε
καὶ κυκλωθεῖ, ἀνδρέας
εἴληχεν ὁ πρωτόκλητος.
οὗτος οὖν ὁ θεοκήρυξ
τὸν τῆς ἀληθείας λόγον
καταγγείλων καὶ πλείστους
πρὸς ζωὴν αἰώνιον ὁδηγή
σας, καὶ τῆς ἀλλ' ἡμέρας
δυσσεβείας ἀπαλλάττων

προσῆν δ' ἄρα τῷ καὶ κρατίστῳ μι-
μιάζων διαγωγὴν. καὶ τὴν
μακαρίαν ταύτην ζωὴν γενναίως·
Ἢ μᾶλλον ἰχθύς τις αὕτη καθα-
ρὸν ὕδωρ, τὸ πότιμον ἐκζητῶν,
πρὸς τὸν ἐκ κοιλίας τοῦ μαθητοῦ
ῥέοντα ποταμὸν, τὸν ἐκ τοῦ
ἀζημμάου δηλαδὴ πηγαίου τοῦ
στέρνου χριστοῦ προχεόμενον. ὡς ἐκεῖ-
νος αὐτὸς ἔφησεν. ὁ καὶ διδά-
σκαλος, πλατὺ τὸ στόμα
διήνοιξε· καὶ κατακόρως
ἠνοίξατο, ὥστε· καὶ πιοῦσα
ὅλος χειρὸς κατεσχέθη· ἣν ἀλ-
μὴν ἐκ ψυχῆς ἀποπτύσασα· οὐχ
ὅπη τὸν χριστὸν ἀληθινὸν θεὸν ὡμολό-
γηκε· καὶ τὴν τοῖς πολλοῖς μα-
λίζειν ματαίαν εἶχον. ἀλλὰ κατ-
ασμένη μάθοις καὶ τεθλιμμένην
πρόσοδον· καὶ πρὸς ζωὴν φθάσαι
τὴν κρατίστω καὶ διαμένουσαν,
ὅσης γε ἰάχους, ἐπίσταται· ἀν...
αἰῶσιν ἐφοράκτα τὴν προσ-
πτῶσιν ταύτης θερμότητα ὁ θεῖος
οὗτος ἀπόστολος μόνην θρῶν καθί-
δρια· μιχαὴλ τοῦ τῶν ἄνω
δυνάμεων ἀρχιστρατήγου ὄντος ἐ-
πωνυμίαν ἣν ἐμονήν· ἵνα δὴ καὶ
μέγιστοις ἀξιῶν ἀπο καὶ ὡς οὐκ ἄλ-
λως ἐστὶ μὴν, ἤγετο· καὶ περιφανῆ
λίαν κατὰ τὸν μὴ νοητῶν ἐχθρῶν
δυνάμεων τρόπαια· τό τε σῶμα
ὑπωπιάσας· καὶ τὸν μνοῦ ...
θρέμμα τείνας· ... πως ἀπ'
ἄρτι καταθανοῦσα καὶ περὶ τοῖς
διαμφοῖν κατορθοῖ χειράγωγη-

γωθέσι· καὶ διαμφοῖν κατα-
σπαράξασα δουσιδαιμοσι·
τί καὶ γὰρ αὐτὴ τῶν κατ' ἐμ πολλῶν
ὑκατορθώτο ... δὲ καὶ ἀληθοῦς
ὄντως ὁρῶν, καὶ τῷ ὑπὲρ ὂν τόλ..
μηθεὶ καὶ δὲ γέμοντι τὴν σάρκα
κατέληξε. καὶ πάθος ἅπαν
σαρκικὸν ἐστιν· καὶ τὸ μὲν σῶμα
ψυχῇ· ψυχὴν δὲ τῷ πνεύματι καθυπό-
ταξε· διαμένης τε ψυχῆς, τὸ
μὲν σῶμα, συμπνοοῦν τῷ πνεύματι
τέθεικε· τὸ πνεῦμα δ' αὖθις κα-
ταρτιζόμενος ἐδέομεν τοῦ σώματος.
καὶ ὡς ἐν τῇ τάττρια τῇ πρὸς
ἄλληλα συμπνοίαν τε καὶ συμ-
φωνίαν πεποίηκε· καὶ τὸ σύμ-
παν ὡς ἔπειτ' ὄργανον ἱερὸν
ἐκτετέλεκε· θείας ὑμνωδὸν
δόξης τε καὶ μεγαλειότητος·
εἰ δ' ἔτι τῶν κατὰ ψυχὴν
ἰδίως ἀρετῶν, τί τις ἂν καὶ
φαίη· τοσοῦτον ἐπιεικείας
προσῆν ταύτῃ καὶ μακαριότη-
τος· καὶ οὕτως ἦν πρὸς πάντας
ἁβρὸν τὸ ἦθος καὶ μειλίχιος,
ὡς καὶ τοῖς ἑτεροδόξοις αὐτοῦ
ἐκ ψυχῆς φιλεῖσθαί τε ἅμα
καὶ τιμᾶσθαι διὰ ... τος.
δεῖγμα τούτου σαφές, τὸ πάνυ
πολλοὺς ἐν χρόνοις, εἰδώλοις καὶ
εἰδώλων πλάνῃ χαίρειν ἀπόντας,
τὸν ἀληθινὸν θεὸν προσδραμεῖν·
καὶ τῷ θείῳ φωτισθῆναι
βαπτίσματι· ὃ ζῶν γε καὶ
μετὰ ... ἐσθλό, ὅλον τοὺς οἱ

Σπουδάζομεν ἅμα· αἳ καὶ ὡς
ἐμὸν πρὸς ταύτην ἀπα-
θωπονούμεναι, ὡς ἐκ τοῦ θεοῦ
τὴν χάριν δὲ ἐμήνυσαν. καὶ
τέλος, μαρτυρίου κατηξιώ-
θησαν. οὕτω πως ἀποστο-
λικῶς ἡ μακαρία διέζη·
οὕτω κατ' ἴχνος τῶν θεοκηρύ-
κων μαθητῶν εἰ μὴ πάντων· αὐτή
τε προσκολληθεῖσα χριστῷ, καὶ
πλείστοις ὅσοις ἡμέραι προσά-
γουσα· ἀλλ' ἔδει καὶ τὸ τοῦ
κυρίου κατὰ τὸ κείμενον πιέσθαι
ποτήριον. ὡς μηδὲ τούτου τῶν
διδασκάλων καθυστερήσειε.
Καὶ καιρὸς ἀθλεῖν τῇ προ-
θέσει συλλαμβανόμενος.
Δέκιος γάρ, τῶν τῆς βασι-
λείας σκήπτρων ἐπειλημ-
μένος· ἀνὴρ εἰδωλοχαρής·
ἀνὴρ ἀπηνής, κατὰ τοῦ
θεοῦ καὶ τῶν εὐσεβῶν λό-
γον τῶν θεῶν, διεγείρεται·
Καὶ δὴ πλείστοις παρα-
στησάμενος· ἀνυποίστοις
τε βασάνοις περὶ κα-
λῶν, καὶ τὴν ὡραίαν σώ-
ματος καὶ ψυχὴν ὡραι-
ότητα· τὴν ὡς ἀληθῶς
θεοῦ νύμφην ἀληθινοῦ·
Καὶ ζηλοῦσαν ἀεὶ τὸ δε-
τοῦ ἀκηράτου ταύτην
νυμφίου θεοῦ, σὺν ταῖς
περὶ αὐτὴν καὶ ὁμόφρο-
σι παρθένοις· καὶ παρα-

στήσας, τὰ πρὸς τὰ ταῖς
ἀθλαῖς· θρονῆσαι τὸ
θέλησε. Καὶ σὺ φησὶ
δὲ σήμερον γύναιον, κα-
τὰ θεοῦ πρώτων κε-
χώρηκας· καὶ θεω-
μοῖς ἀρχαίοις ἠθέλησας·
τὸν δὲ ὑπὸ δίκην
ἐθόνται· καὶ θανάτω
ζημιοῦσθαι, προ-
κινεῖν εἵλου· καὶ
μόνον θεὸν ἀναγορεύεις
ἀληθινόν· οὐκ ἠδέσ-
θης σοφοῖς ἀρχαί-
οις· οὐκ ἠδέσθης
τοῖς θεοῖς

ο λόγοις ἐκείνοις· ἀλλ'
ἄνδρας θεοτίμους· ἀλλ' ἄνδρας
θείων καὶ ἀνθρωπίνων ἀκρι-
βεῖς ἐπιγνώμονας; καὶ
ἡμάρτησας. οὐ καὶ δὴ σοῦ
βασιλείας ἀξιώματι πε-
ρικείμενος, τοιαῦτα
σεβόμενος; ἵνα τί γὰρ
οὐ σπορᾶς· ὡς μῦθοι
ταῦτα· καὶ κενὰ πλάσμα-
τα· τοὺς δὲ θεολόγους
καλεῖς, οὐ μυθολόγοι πε-
φήνασι πρὸς χάριν τερα-
τευόμενοι· θεούς τε καὶ θε-
ὰς ἀναπλάττοντας, ἐγγό-
νους τε καὶ ἀπογόνους ἀφ'
ὧν καταγγέλλοντας; ἐ-
ῶ πάθη λέγειν αὐτῶν, ἅ-
περ οἱ σοὶ μὲν θεολό-
γοι συγγράφουσιν, ὕθλοι
ἀληθῶς· ὕθλος τὸ κατ' αὐ-
τοὺς ἅπαν. δρᾶμα φλυ-
αρίας καὶ γέλωτος, οὐ τιμῆς
ἄξιον· καὶ τὸ ὁρᾶν τὸν θεὸν,
ἐπὶ μοιχείᾳ τοῦτον δημοσί-
ᾳ φωρώμενον· ἀξι-
ονικαμένῳ προσεδράζειν·
καὶ καταβολῶσθαι τὸ
πρόσωπον. ἄξιον θεὸν φη-
μιζόμενον, συμπροσφα-
ζονται θεοῖς ἐμποιεῖν γέλω-
τα· τὸ δὴ μέγιστον, ὁποῖον
εἰ βούλει μαθεῖν, τὰς δίκ-
ας ὑπέχων, ἄκουε. ὅσα
μὴ οὕτω τὰ πάντα παρα-

γαγών· καὶ χερσὶ διαπλά-
σας τὸν ἄνθρωπον. οἶκτον λα-
βών. οὐχ ὅπως ἐκ τοῦ [illegible]-
νότος αὐτοῦ τῆς ἀκηράτου
τρυφῆς· ἀλλ' ὅπως ὑπὸ
φθορὰν ὀλισθηκό-τος
καὶ θάνατον. ἀλλά γε καὶ
αὐτὸ τοῦτον ἀποπλανηθέν-
τος, ὥσπερ σκώπτειν κλεύσμα-
σι· καὶ σέβειν ἀντὶ τοῦ
δημιουργοῦ τὰ δημιουργή-
ματα· καὶ καθάπερ αὐ-
τοῖς προσανέχειν τοῖς ἀ-
ποστάταις αὐτοῦ καὶ ἡ-
μῶν ἀρχαίοις ἐχθροῖς
δαίμοσι; καθ' ἡμᾶς ηὐ-
δόκησε γενέσθαι ὑπὲρ
ἡμῶν· καὶ δὴ δοχεῖον ἀ-
[illegible]μενος ἄξιον, κόρην
ἀμόλυντον· κόρην ψυχῇ
τε καὶ σώματι πάναγνον,
σάρκα καὶ ἐξ αὐτῆς ἀναλα-
βών· καὶ τέλειος ἐχρημά-
τισεν ἄνθρωπος. ὑπὸ δ' ἀνόμων
ἀνδρῶν σκαιῶν συλληφθεὶς,
τὸν διὰ σταυροῦ θάνατον κατε-
δέξατο. καὶ ζωὸς ἐν ᾅδου τοὺς
δεσμίους ἠλευθέρωσε· δέ-
ον οὖν ἀχαριστεῖν τοῦ τοσαῦτα πο-
νήσαντος ἡμῶν ἕνεκα, ὃ φῂς ἡμᾶς
αὐτὸν ἀναδεξόμεθα; καὶ
ποίας τίσομεν δίκας πα-
ρὰ δικαίῳ ὄντι κριτῇ· ἢ
τί πρὸς ἀπολογίαν εἰσενέ-
γκωμεν ὥστε προβαλούμεθα· πῶς

τελέως ῥῆξαι φωνὴν δι' οὗ
μισούμεθα· εἰς τοσοῦτον
προσεῖ τὸν ἀσεργὴ τὴν ἀγνω-
μονήσαντος· ἐφ' οἷς καὶ
διαπεσεῖς ὁ ἄδικος τῶν θεῶν
μάστιξ, ἠνεσχόμην σου τὴν
πρᾳότητα τὴν ἐφ' ἧ καὶ λόγων
ἠξίωσα· σὺ δ' ἀλλάγναι
διὰ τῶν προσώπων τῶν τυχ-
μάτων, πρότερον ἀπονενο-
ημένου καὶ ἐκφρενοῦς,
θεῶν τεμενῶν κατὰ ὧν κα-
ταφλυαρήσας, καὶ τοὺς
προσκυνητὰς αὐτῶν ἡ-
μᾶς ἀπηλίτασας· ἐκκε-
νωσ θελύτων. πῶς οὐ
κοινῇ ἀπόθεν μετείληφας
ἀλλ' εἰ μὴ μεταβουλεύσῃ
καὶ προσκυνήσεις ὑπὲρ χαρ-
οις θεοῖς· τὸν δὲ χριστὸν τοῦ-
τον ἀναφανεῖ τὰ καὶ προ-
τεῖτα πολύτων τῶν ὀρασ
ἐπιπροσθεὶ δεξομέναι Θ,
τῶν συγχωρίαν ἀληρημά-
των τὰ ἐπιχείρα κυρδα-
μεῖς. βραχὺς ὁ λόγος.
ἀπειθεῖς τὸν ἀτρεμῆ ὄντα;
ὁμολογεῖς δὲ θεούς.
διὰ τί περιτιθεῖς ἄνθρωπον.
καὶ ἄρα δὴ τὴν αὐτῶν σωτη-
ρίαν· σὺ εἰ στῖχον ἀπόστ
ασω· ἀφροδίτην. ἀρτε-
μιν. πλουτωνα. καὶ τὸ
τῶν λοιπῶν θεῶν πλήρω-
μα; οὐ καὶ σοφίαν ταῦτα

λέγων, ἡ μάρτυς ἔφη·
οὐκ ἐγκαλύπτῃ; οὐκ ἐκ-
μύσσου μνήμην τῶν ἀνθρώπων· σὺ
ζημίας τε θεῶν· καὶ αἰσχρῶν κα-
ταλέγων γραμμάτων; ἐγὼ γὰρ
ὑπὲρ σοῦ ταῦτα ἀκούουσα
ἐρυθριῶ πρόσθε τι καὶ αἰσχύ-
νομαι· ἄνθρωπος τὸ δοκεῖν
συνετοῦ· ἄνθρωπος ὁ ἡμῶν
τὸ φαινόμενον· ἐπεὶ τὸ
βασιλείου θρόνου καθῆκον·
καὶ τίμιον περικείμενον
διάδημα· ἐπειδὴ δὲ
καὶ ἀπειλαῖς θρηνῆσαι προ-
ήχθης· καὶ μυσάσαι τῆς
γνώμης ἀθρονήθης, ἴσθι ὡς
καὶ πάσας μὲν ἀφορήτους
βασάνους· καὶ μυρίους θα-
νάτους οἴσω πᾶσαν τε· τὰς
γὰρ ὑπὲρ τοῦ θεοῦ μου κακὰ
νοσω, τερπνὴν ἡγοῦμαι.
καὶ ζωὴν ἡγοῦμαι ζωῆς τὸν ὑπὲρ
αὐτοῦ θάνατον· ὁδὸν ἡγ-
τελεσφόρον ἀπέραντον τῆς
αἰωνίου μακαριότητος
ἀληθῶς
μῆσθαι προξενεῖν· ὁ δὲ
Εἰ ὅσα πλέον φησὶ ταύτην
σκεπτόμεθα, καὶ χείρονα τούτων
ἀκουσόμεθα· περιδύσατε
τὴν τῶν θεῶν ἀλιτήριον.
καὶ θεοστυγῆ· τὴν ὑπὸ γαστέρα
εἰς γῆν πρηνῆ πείρατε·
ῥάβδοις ἀνηλεῶς τύπτετε.

ἐνέπρεπε τοῖς ὤμοις ἡ μακαρία·
καὶ τὰς σάρκας ἀφειδῶς
κατεξαίνετο· ἀλλὰ καὶ οὕτω
πάσχουσα, τὸ θαυμαστόν,
εὐχαριστοῦσα τῷ θεῷ οὐκ ἐ-
παύετο· δ' ὀργῇ τοσοῦτον ἦχε φά-
σκουσα· καὶ αἰνοῦσα σου
καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνο-
μα· τῆς γὰρ φωνῆς δὲ ἡ ἀκοὴ
ἐπακούσας, τὸν ὑπὲρ τῆς ὁ-
μολογίας ὑπὲρ ἧς ἐλθεῖν ἄθλ-
ον κατηξίωσας· καὶ νικῶν
ἐν ἰσχύϊ σου μετὰ τῷ κράτει σου
καὶ νίκης ἐδέξατο κλέος δυ-
νάμεως σου· τοὺς ἐχθροὺς
καταισχύνασαν· ἡ μὲν οὖν
ταῦτα πρὸς τὸν θεόν· τάχα δὲ
καὶ πρὸς ταύτην ὁ θεός, τῆς
καρτερίας ἐπάξια· ἐπαγγε-
λίαν δηλαδὴ τῆς τῶν οὐρανῶν
βασιλείας· μετὰ τὴν ἐντεῦ-
θεν ἀνάλυσιν· καὶ τῶν ἐφ'
ἀϊδίου ἀπόλαυσιν· ὁ δὲ Δέκιος
δ' ἀρ' ἐκτεθῆναι τὸ γενναῖον εἶναι
παραθέσθαι· μεταμελέσθη
χρόνῳ καὶ τῇ διὰ χρόνου
πληθεία ταύτην ἰσχυ-
οιόμενος· ἀλλ' ἅμα τε ἡμέ-
τις ἐπὶ τὴν φρουρὰν ἦγεν·
καὶ ἅμα ταῖς ὄψεις αὐτὸς ἀ-
πείθετο· πρὸς ὃν καὶ γεν-
ναίως ἡ μακαρία φωνεῖ· τύ-
φλε τὴν ψυχήν· πονηρῷ
μένε τὸν νοῦν· τὰς φρένας
ὄντως παράκοπε· οὐκ

ὄψει τὸν ὑπὸ ᾀδόμενον ἥ-
λιον πύρωσκε· ἀλλ' ἡμέρας
διαυγάσασοι φῶς, εἰ μὴ τῶν
ἐμῶν χρίσασθαι τοὺς ὀφθαλμοὺς
αἵματι· ἀγνοῶ ταύτης μα-
νίας θᾶττον ἀποπλήσσων·
καὶ τὰ τοῦ θυμοῦ πέραινον·
ἡ μὲν δὴ πόθῳ τῷ πρὸς τὸν
νοητὸν ἥλιον, ταῦτ' ἐφώνηκε
πρὸς τὸν τύραννον· ὁ δὲ
θεοστυγὴς ἐκεῖνος, τὸν αἰσθητὸν
ἰδέσθαι γλιχόμενος, προσ-
τιθοῦν αὐτὴν τῆς ὀψίας ἠπά-
ξεν ἐφόσιν· ὅθεν καὶ διὰ τῆς
τῆς μάρτυρος ἀφθῆς, ἀμφοῖ-
τερμα τοῖν ποθοῖν ἐπη-
κολούθησε· καὶ τοῦ ὀρεκτοῦ
κατὰ ταυτὸν ἥ, τε μάρτυς
καὶ ὁ κάκιστος τύραννος
τετύχηκα τόν· ἡ μὲν γὰρ
ἐν οἷς ὁ θεὸς γνώριμα,
φῶς τὸ ἀνέσπερον κατό-
πτεύειν ἠξίωται· καὶ ἀγ-
γέλων χοροῖς συνευφραί-
νεσθαι· ὁ δὲ τὸ ποθεινὸν
αὐτῷ τῆς ἡμέρας ἑώρακε
φῶς, ἢ καὶ πρὸς τὸ τῆς ἀ-
ληθείας αἴδιον ἀπημβλυω-
των δίκην ἀπόπαυ-
μαι περὶ τῆς μακαρίας
τῆς δὲ τὸ πάθος· καὶ δια-
φθορὰν τοῦ θαυματουρ-
γήματος· ἀλλ' ὁποίοις
Καὶ τῇδε τὴν μακαρίαν· τε-
τίμηκεν ὁ θεός· ὅπως τὸ

τὴν ψυχὴν ἐκεῖ τῶν ἀφάτων ἀγαθῶν ἐκείνων ἠξιωκώς· κἂν ταῦτα τὸ σῶμα ταύτης ἀκέραιον καταλέλοιπε, διαμαρανθὲν ὡς ἔνι γνωρίσομεν· χρονία τις μὲν νόσος ἐνέσκηψεν· ἢ καὶ μᾶλλον ὡς ἄγαν διαδραμοῦσα παρέλυσεν· ἐλυμήνατο· παρήρθρωσεν· ἀλλ' ὡς ἰατρῶν παῖδες τὴν θεραπείαν ἀπηγορεύκεσαν· καὶ ὁ κάμνων αὐτὸς ἀπ' ἐλπίδος γεγένητο, τῇ σορῷ τῆς μάρτυρος προσάγεται· καὶ μᾶλλον φορτοῦ δίκην πρὸ ταύτης κατατεθεὶς, ὑγιὴς παραυτίκα καὶ ἄρτιος. ἐκ τῆς διαρτίας ἀχθεὶς καὶ διαλλόμενος ἄπεισιν. οὕτως οἶδε θεὸς τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας δοξάζειν· οὕτω μεγαλύνειν τοὺς αὐτὸν ὡς ἐνὸν μεγαλύνοντας·

Αἱ δ' ὅσαι μέδραι προσιοῦσαι· καὶ τεκνογονίαν αἰτοῦσαι ἀγρεύουσαι· καὶ τοῦ καταθυμίου τυγχάνουσαι, οὐχ εἰ μὴ ἄνωθεν ἐαχεῖ, σαφῶς παριστῶσιν· αἱ δὲ δὴ γάλακτος ἀμοιροῦσαι· φυσικῆς ὑπὸ δυσκρασίας ἢ τινος ἄλλης αἰτίας ἀμελέντων τῶν ὀχετῶν· κρουνοὺς καὶ αὐταὶ γάλακτος ἐκεῖθεν· καὶ δαψιλεῖς ἐκ τῶν μαστῶν πίδακας, οὐχὶ καὶ νῦν ὡς πρὸ δοξολογίαν δωροῦσιν; οὐχὶ τὴν παρ' αὐτῷ παρρησίαν γνωρίζουσι; καὶ παμφυλίαν τοῖς μὴ διεφθορόσι τὸν λογισμόν· τοῖς μὴ τῇ ἀληθείᾳ προφανῶς μάχεσθαι θέλουσιν· ἀλλὰ

Δεῦρο δὴ καὶ ἡμεῖς τὰ μείζω καὶ τελεώτερα τὴν ἀξίαν ἐξαιτησώμεθα· αἰτησώμεθα πρὸ πάντων καὶ ἐν πᾶσι, τὴν κατὰ θεὸν εἰρήνην πάντων ὁμόνοιαν· ἀρραγῆ τῆς ἐκκλησίας κατάστασιν· καὶ πρό γε, τῶν τὰ ἡμέτερα λυμαινομένων ἀγαρηνῶν κραταιὰν καταστροφήν· καὶ συμπάντων καθάπαξ τῶν καθ' ἡμᾶς, ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀλλοίωσιν, καὶ παραμένειν τὸν ἐνθάδε βίον, τοιαύτῃ διοικησάμενοι· ἐν δ' ἄγε τοῦ τῆς δίκης καιρῷ, τὸν θεὸν εὑρεῖν ἵλεων· καὶ τῶν ἀρρήτων ἐκείνων τυχεῖν ἀγαθῶν· ἃ τοῖς αὐτὸν ἠγαπηκόσιν ἡτοίμασεν ὁ φιλάνθρωπος· ὧν καὶ μὴ διαπέσοιμεν· μηδὲ τῆς ἐλπίδος διαψευσθείημεν· χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις· σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ αὐτοῦ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν :+

+ μακαρίου ἀκυπρβυ...:

μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ ἐνδό-
ξου μάρτυρος τοῦ Χριστοῦ, ἰας:

Τῆς τῶν ῥωμαίων ἀρχῆς ἐς
μέγα δυνάμεως ἀφιγμένης
ἤδη τῆς τῶν μακεδόνων παυσα-
μένης· ὡς μηνύομεν τοῦ δε-
σπότου θρόνος. ἤπου δὲ καταρ-
χεῖν δυναμένης· ἀλλὰ
σχεδὸν πάγκοσμιον τὸ κράτος
κεκτημένης, ὀκταβιανοῦ τὸ
τηνικαῦτα· ὃς καὶ αὔγουστος
ἐκαλεῖτο τὴν δυναστείαν
ταύτης περιεζωσμένου·
ἐν δὴ που καὶ ῥάβδον σιδη-
ρᾶν ἄρρενα θεὸν ὁ θεῖος προεῖπε
Δαβίδ, πεντακοσιοστοῦ πρὸς
τοῖς πεντακισχιλίοις ἀπὸ
κτίσεως κόσμου· ἀπὸ δὲ
ἀλεξάνδρου ἀρχῆς ἑξακο-
σιοστοῦ ἔτους συμπεραι-
νομένου, καὶ ὅσων ἄλλων.
Καὶ παντέλειος καὶ ὁμοούσιος
τῷ θεῷ καὶ πατρὶ θεὸς λόγος· ὁ δη-
μιουργὸς πάσης ὁρατῆς
καὶ ἀοράτου φύσεως ἐκ πνεύματος
ἁγίου καὶ τῆς ἁγίας παρθένου
μαρίας, ὑπὲρ ἡμᾶς γενόμε-
νος καθ' ἡμᾶς· καὶ τὴν ἔνσαρ-
κον γέννησιν ἔσχηκε· καὶ
πᾶσαν τὴν οἰκονομίαν ἀνα-
μαρτήτως ἐτετελεκώς·
καὶ τέρατα σὺν τοῖς θαυμασίοις
θεὸν ἑαυτὸν ἀριδήλως ἀποδεί-
ξας· ἔτι καὶ σταυρὸν τῷ φθόνῳ
τῶν ἰουδαίων ὑπομείνας ἑκου-
σίως διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρί-
αν· καὶ τριήμερος τῶν νεκρῶν
ἀναστάς· καὶ τοῖς οἰκείοις
ὀφθεὶς μαθηταῖς· καὶ ἐφ' ἱκα-
νὸν αὐτοῖς συναλισθεὶς
χρόνον· καὶ τρανοτέραν
τὴν περὶ αὐτοῦ γνῶσιν
ἐνθεὶς αὐτῶν ταῖς ψυχαῖς.
Εἶτα καὶ τέλος οὐρανοῖς ἀνα-
ληφθεὶς καὶ ἐκ δεξιῶν τοῦ
θεοῦ καὶ πατρὸς καθεσθείς.
ἐκεῖθεν κατὰ τὴν ἐπαγ-
γελίαν τὸ πανάγιον αὐτοῦ
πνεῦμα, τοῖς ἑαυτοῦ πέμψας
μαθηταῖς· ὃ δὴ καὶ ὡς ἐν
εἴδει πυρίνων γλωσσῶν
αὐτοῖς ἐπελθὸν καὶ ἐπικα-
θίσαν· καὶ πάσης σοφίας
καὶ τῆς τῶν σημείων δυνά-
μεως ἐμπλῆσαν αὐτούς,
πρὸς πᾶσαν ἀπέστειλε
τὴν ὑπ' οὐρανόν· οἳ δὴ καὶ
ταύτην διαδραμόντες,
πᾶσαν μὲν τὴν τῶν δαι-
μόνων κατήργησαν δυνα-
στείαν· καὶ τὴν τῶν εἰδώ-
λων λατρείαν ἠφάνισαν.
πάντα δὲ ἔθνη λαβόντες πάντα πρὸς
τὴν ἀληθινὴν ἐχειραγώ-
γησαν πίστιν· σημείοις
καὶ τέρασι, τὸν τῆς εὐσε-
βείας πιστωσάμενοι λόγον.
Ἐπειδὴ δὲ χρόνος παριὼν τε-
τράδος ἐχόμενος· συνεχάλη

μὲν ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀρχή· ἡ ὑψη-
λὴ δὲ ἡ τῶν Περσῶν· ἡνίκα
καὶ Διοκλητιανὸν μὲν τὸν
κάκιστον συνεχῶς τοῖς δι-
καίοις θεοῦ κρίμασιν ἐκβεβλῆσθαι
τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς·
τῆς τῶν Περσῶν δὲ Σαπώ-
ριον τὸν μιαρόν· τοῖν δυοῖν
τοῖν μιαστόροιν παραμό-
μως τε καὶ ἀθέως τῆς ἀρχῆς
Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν
ἐπειλημμένοιν, μέγας
διωγμὸς κατὰ τῶν χριστια-
νῶν ἅμα πᾶσαν ἐκίνει τὴν
τὴν οἰκουμένην· τότε
Τοίνυν καὶ ἡ καλλιπάρθενος
καὶ θαυμαστὴ μάρτυς ἰά
λάγγαρμε πρὸς αὐτὴν θεόν,
δι' ἥνπερ καὶ τὸν παρόν-
τα λόγον ἐνεστησάμην, ἱστορῆ-
σαι τοῖς πρὸς ἡμῶν· μὴ μό-
νον ἐν παρθενίᾳ καὶ τῇ εὐ-
προσηκούσῃ ἤδη διηνυ-
κέναι τὸν βίον· ἀλλὰ γε δή-
που καὶ τὸν μαρτυρικὸν
ἀνδρικῶς δίαυλον ὑπέρ
τε τῆς τοῦ Χριστοῦ δόξης διαδραμεῖν·
καὶ διπλοῦν τὸν τῆς δικ-
αιοσύνης κομίσασθαι στέφανον·
ταύτης τοίνυν τὴν ἀρετὴν
ἥν παρθενίας καὶ ἀθλήσεως
καὶ οἱ τῆς ὑπερβολῆς ἄθλοι
ἀγῶνες ὑπὲρ φύσιν· καὶ
ἆθλοι μαρτυρικοὶ συνθῆ-
σαν τὸ προειρημένος ὑπὸ

ρῆσαι τῷ λόγῳ· καὶ ὥσδε ἔχω
πον τιμᾶν τὴν καὶ τοῖς μὲν ἅπαρ
παρακαλοῦμαι, ὡς ἂν ἑκάστου
πρὸς αὐτὴν ἀκολουθοῦντα ἀπαθυ-
μητὸν υἱόν· πρῶτον μὲν ἀ-
ξαίμην ἂν τοῦ θεοῦ, αἰσίως
μοι συμπεράναι τὸν λόγον
καὶ κατασκοπὸν τῆς ψυχῆς
καὶ τῶν ἀξιωσάντων ἐκπλη-
ρῶσαι τὸ ὑπόλημμα· ἔπειτα
ἐσομένου λεχθῆναι μιὰν καὶ πά-
τοις τῶν καλῶν ἐρασταῖς προ-
σέχειν ἡκέναι τῷ λόγῳ τὸν νοῦν.
καὶ γὰρ ἂν θαυμάσαι μέν. καὶ
τὸν θεὸν ἔπειτα τοῦτο δοξάσαι δέ·
διηγουμένῳ τῆς θαυμαστῆς
μάρτυρος ἴαστα κατορθώματα·
καὶ πρὸς τὸν ὅμοιον διεγερ-
θῆναι ζῆλον θελήσαι μέν· οὐ μό-
νον διὰ τὸ ὑπὲρ φύσιν ταῦτα
εἶναι, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον
διὰ τὸ καὶ θῆλεος. καὶ ἔπειτα τὸ
ἐκ τοῦ γένους ἀνδρείας ἱκέσθαι ὑπερ-
βολήν. πῶς τε τῆς ψυχῆς ἀγα-
θεῖ· καὶ τοῦ τῆς προαιρέσεως
ἐρρωμένου· ὡς καὶ πολλοὺς τῶν
ἐν τοῖς μαρτυρικοῖς ἄθλοις
διαλαμψάντων θείων ἀνδρῶν
ὑπερμαχάμενος ἀνδρείων καὶ οἷα
λῶς ἀνοπεσμουληθεῖσαν δι-
ἀμαστῆναι· καὶ πρὸς τὸ θεῖ-
ον ἀναλάσαι τῆς μαρτυρικῆς
ἀρετῆς ἀποτιμαζάμενοι
ὅσην ἐφιζάνουσαν ταῖς ψυχ-
αῖς τὴν ταιραθυμίαν,

ταχὰ ἂν καὶ οὗτοι τὸν μὲν πρὸ τοῦ
κρείττονα διωχθέντες μεγά-
θειναι, γένοιντ' ἂν ἄξιοι τῆς
θείας χάριτος μετασχεῖν· ἐπὶ
Μετρίων τῆς ἀρετῆς δή που
τῶν ὄντων, κρειττόνων οὐδέν·
ἀλλ' οὐδὲ ἐπὶ τῷ θεῷ οἰκειοτρό-
πων μεῖζον τῶν αὐτήν· ἐ-
παινέτης δὲ πάντως ὁ λό-
γος συνδιαιρῶν καὶ τοῖς
κατορθοῦσι τὰς αὐτήν· καὶ
γέρους δὲ νοῦν τῷ διατίθη-
σιν δ' ἐραστῆς φίλον ἂν ὄν καὶ
πέσει πόθον ταύτης ἀνα-
πτῇ, ὡς λόγος δή που θεὸν
ὑπερζαίρων αὐτὴν καὶ οἰκει-
ότατον δάκρυσι ἂν κτήμα-
θῶ, ὡς καὶ τὰ τοῦ σώματος
ὄντα θεὸν ὑπερορᾶν καὶ συ-
νῳδὰ τῷ προφήτῃ καὶ οἷαν·
ἀγνόμονον τοῦ θεοῦ ὅτι ἐν τῷ τοῦ
θεοῦ ἐξελεξάμην οἴκῳ παραρ-
ριπτεῖσθαι. ἀλλ' ὅτι καὶ κα-
μάτων διηγήματα τῶν μάλ-
λον ἀλκῇ κοινὰ ὅσα περ τὸ
κέρδος οἶδε ἐφελκύσαμεν τὴν
ψυχήν· ἡ περιστοριῶν αἱ
οἰκοδομῶν μεγέθη· καὶ πό-
λεων θέσεις· καὶ ἀνθρώπων
ἱερατείας· καὶ ἀθηρίαι πραγ-
μάτων ἐκφέρονται· οὕτω μὲν
οὖν ὁ τῆς ἀρετῆς φίλος ἂν ὡς
καλῶς ἔγνω ὅσας μέση· καὶ
ἑαυτὸν ἀναπτερώσει πρὸς
ἀρετήν· ἂν δὲ καὶ γυναῖκα

μάθοι ἐρῶν ἀπηγγελμένην αὐ-
τῆς ἀρετῆς. ὅτι τοσοῦτον ὡς
καὶ μαρτυρικοῖς στεφάνοις
κοσμηθῆναι ταύτην πρὸς
τοῦ θεοῦ, ὅσην ἂν τὴν ἡδονὴν ἐ-
κτήσατο καὶ πρὸς ἀρετὴν
ἐπίδοσιν· ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ
περ προὐθέμην τῆς θαυμασίας
καὶ καλλιπαρθένου μάρτυ-
ρος ἰᾶς τὴν ἀρετὴν τῷ λόγῳ
διαλαμβάνειν, καὶ ὡς ἔνον ὑπο-
γράψαι ταύτην τοῖς βουλομένοις
οἰκειωθῆναι θεῷ, ἤδη πρὸς
αὐτὴν βαδιοῦμαι τὴν τῆς
ὑποθέσεως ἀρχήν· σαβω-
ρίου τοῦ βασιλέως ἀσεβοῦς περ-
σῶν· διωγμὸν κατὰ πᾶ-
σαν τὴν ὑπ' αὐτὸν χώραν κεκινη-
κότος. τῇ τοῦ πονηροῦ μανί-
σιν ἰσχημένου· ὡς ἤρημον
τὸ πῶν χριστιανῶν ἅπαν
ἐκτρίψαι γένος· μάλιστα
μὲν καὶ δι' ἑαυτοῦ τοῦτο
ποιούμενος δέ· μάλιστα
δὲ καὶ διὰ τῶν ὑπηρετου-
μένων αὐτῷ· ἄγει μὴν καὶ
διὰ τῶν μάγων ὧν ὁ τοῦ πυ-
ρὸς ζῆλος περιφρονουμένας
τὰς ἀσεβείας ἐξεκαὶ ἐψυχάσ-
θη τὰ θερμὴν ὁρᾶν, θαυμα
ἐλεεινὸν· καὶ οὐδ' αὐτοῖς
τοῖς κακοῖς φορητόν· μάλι-
στα γε τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπί-
κοιτον τρόπον· ὡς γὰρ
θηροθηρῶν τῶν ἀσεβῶν

περσῶν, ὥσπερ παίζοντοι-
τοῖς ἀνδράσι μόνον καὶ
γυναῖκες· καὶ παρθένοι
σὺν νεανίσκοις. καὶ οὐδὲ
αὐτὴ τῶν νεφῶν ἡ ἄωρος
ἡλικία φειδοῦς ἠξιοῦτο. ἀλλὰ
μυρίαις ὑπεβάλλοντο τοῖς
κολαστηρίοις· καὶ πικροῖς θα-
νάτοις τῆς ζωῆς ἀπηλαύ-
νοντο· ὅσοι δὲ διαδρᾶναι τὴν
ἔφοδον ἠδυνήθησαν τῶν ἐκείνων χειρ-
ῶν ἴσχυσαν, τὴν ἔρημον ἀντὶ
οἴκου τὸ πατρίδα· καὶ τὴν
μετὰ τῶν θηρίων ἠσπάζον-
το οἴκησιν· θέρεσι μᾶλλον κρί-
νοντες συνοικεῖν ὀλίγον· ἢ οὐδὲ
πᾶσι σώματα βλάπτουσιν,
ἢ ἀνθρώποις μὲν τὴν φύσιν· θηρίων
δὲ χαλεπώτερα ἰσχύουσι· οἳ
τοῖς σώμασι, καὶ τὰς ψυχὰς
χωρίζουσι τοῦ θεοῦ. οὕτω μὲν
Ουιχούσης τῆς τῶν περσῶν
ἀρχῆς· καὶ οὕτω συνάχον τῶν
ὁπόσον ὑπήκοον ἦν· οὕτω
δὲ καὶ εἰ κρατῆ θείεν αἰκι-
ζομένων, ἐσθλὸν μὲν τὸ πρῶ-
τον ἐπόμενον τό. τό, τε ἀσεβές τε
καὶ εὐσεβές· καὶ τὸ μὲν κο-
λάζον ἦν· τὸ δὲ κολαζόμενον
καὶ τῶν κολαζομένων, ὡς
ὑπὲρ εὐσεβείας ἀγωνιζομέ-
νων, οἱ μὲν ἄθλιοι ὑπο-
κύπτοντες ἀνυποίστοις βα-
σάνοις καὶ τοῖς δεινοῖς θανά-
τοις μὴ φρονοῦντες· οἱ δὲ ταῖς
ἐρήμοις ἐπολίζοντο· οἱ δὲ τοῖς
ἀσεβέσι γενναίως ἀντιτατ-
τόμενοι· καὶ τὰ πολύτροπα τῶν
τιμωριῶν μηχανήματα
ὡς οὐδὲν λογιζόμενοι· ἀλλὰ
καὶ μέχρι θανάτου τὴν καρ-
τερίαν ἐπιδεικνύμενοι,
τοῖς τῆς νίκης στεφάνοις ἀξι-
ούμενοι πρὸς Χριστόν. τότε
Τοίνυν καὶ ἡ θαυμαστὴ καὶ καλλι-
πάρθενος μάρτυς Ἰά, ἐν τοῖς
μεθορίοις Ἀρμενίων τε καὶ
Περσῶν ἐγνωρίζετο. ἐν τούτοις
καὶ γὰρ ὥς φασιν, ἐστὶ φρού-
ριον· ὃ Μουζάν τις μὲν τοὔνομα·
θέσεως δὲ καὶ τόπου καὶ ὀχυ-
ρότητος εὖ ἔχον· τοῦτο τὴν
μακαρίαν ἤνεγκεν Ἰάν· καὶ
ὅσα καὶ πατρὶς αὐτῇ ἐχρημά-
τιζε· καθὼς ἄρα καὶ ἡ περὶ
αὐτὴν ἱστορία δηλοῖ. ἐν τού-
τῳ τοίνυν γεννηθεῖσα, πα-
τράσι μὲν ἐχρήσατο, τῆς
ἀρετῆς ταύτης ἀξίοις· ἡ τρο-
φὴ ὡς ἔοικε τὸ πολύ, ἐκ τοῦ καρ-
ποῦ τοῦ δένδρου τῆς ὡς κατ᾽
αὐξηθεῖσα δὲ καὶ παιδαγωγη-
θεῖσα καὶ πρὸς ὥραν ἡλικί-
ας ἐλθοῦσα, τὰ πάντα ἦν ἀγα-
νῆς· τὴν ὄψιν περικαλλής·
τὴν τῆς ἡλικίας ἀμαυρό-
μην, ἰθυντέρνης· καὶ ἐπιγό-
μην τὴν τῆς ψυχῆς ἀρετήν,
δι᾽ αἰγῆς· ὡς καὶ διὰ ταύτ[?]
πρὸς τὴν ἀρετὴν ἀλθόμης.

ἐφημένου ἔχουσα· καὶ ὅσα δὴ τῷ θεῷ οἰκειοῦντο μὲν φιλοῦντα τὴν ἀρετὴν, συνέδραμον ὥσαυτην· καὶ γὰρ ὥσπερ τι θεμέλιον· πρῶτον μὲν, τὴν εὐσέβειαν ὑποθεμένη· εἶτα πᾶσαν ἀρετὰς ἐπιθεμένη, οἷον τινας συνεστήσατο θάλαμον ὥσπερ τινας χρυσοῦς κίονας τὴν παρθενίαν τε καὶ τὴν μαρτυρικὴν ἄθλησιν πηξαμένη· ἐν τούτοις

Γὰρ οὖν οὖσα· καὶ οὕτω τὸν νεοαμύουσα· ὡς δοκεῖν ἐνδιαιτᾶσθαι ταῖς ἀρεταῖς, καὶ τὴν ζωὴν τὴν ἀμείνω φαντάζεσθαι· καὶ προσκεῖσθαι ταῖς τῶν κλάδων ἀναπαύσεσι· κἂν τάθεν καὶ πρὸς τὸ ἄκρον τῶν ἀρετῶν ἐπαναγέσθαι· καὶ τὸ γήρω μάλα καλῶς οἰκειοῦσθαι· οὐ μόνον εἰς τὸ μέτρον τῆς κατ᾽ ἀκμὴν ἐφθακυῖαν ἡλικίαν, ἀλλά γε καὶ τῆς τοῦ σώματος· ὡς αὐτὸν ἤδη τὸν δαυιτικὸν τῆς ζωῆς ὅρον ἐληλυθυῖα· τηνικαῦτα τοίνυν ὥσπερ καὶ λέλεκται Σαμψωρίου τοῦ δυσσεβοῦς τὸν διωγμὸν κατὰ τῶν εὐσεβούντων κινοῦντος· καὶ τὸ φρούριον ὃ φθάσαντες ἔφαμεν· ἐφ᾽ ὧ καὶ ἡ θεία Ἰὰ ἐποιεῖτο τὴν οἴκησιν, τοῖς Πέρσαις ἑάλω· καὶ προ οὕτως ἔχον θέσεώς τε καὶ ἐρυμνότητος· Ὁ γὰρ τῶν

Ἀέρος ἔκγονος Σαμψώριος παρὰ πᾶσιν ἀναμαθὼν, ὅτι οὐ μόνον πολλῶν φρουρίων πλεῖ(ΙΗ)· ἀλλ᾽ ὅτι καὶ χριστιανῶν πολύ τι κέκτηται πλῆθος, ἐκστρατεύει κατ᾽ αὐτοῦ· καὶ συχναῖς ἡμέραις χώμασί τε καὶ πολλοῖς ἑτέροις μηχανήμασι πολιορκήσας· καὶ ἐγκρατὴς γενόμενος τῆς ἀνοχῆς σου Χριστὲ βασιλεῦ· καὶ τῶν ἀνεφίκτων σου καὶ ἀκαταλήπτων κριμάτων, οἷς προνοίας χαλινοῖς διεξάγεις τὰ σύμπαντα· καὶ πολλῶν ἀνδρῶν χιλιάδας ἀνδραποδισάμενος σὺν γυναιξὶ καὶ παισί· καὶ τοὺς μὲν αἰχμαλώτους θέμενος· τοὺς δὲ παραναλώματι ξίφους ποιησάμενος, οὕτω πρὸς τὴν ἰδίαν ἐπανέζευξε χώραν·

Ἐνταῦθεν καὶ ἡ παρθένος Ἰὰ γηραιὰ ἤδη οὖσα τὴν ἡλικίαν, αἰχμάλωτος ἀπήχθη σὺν τοῖς λοιποῖς· ἄλλοι μὲν ἄλλοι πρὸς δουλείαν οἱ ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας διεσπάρησαν· ἡ δὲ θαυμασία μάρτυς μαρτυρηθεῖσα, τῆς παρθενίας καὶ τῆς εὐσεβείας εἰς ἄκρον ἐληλακυῖα· καὶ ὅτι τῶν ἀμφοτέρων κε

κτῆται τὴν διδασκαλίαν·
καὶ ὥσπερ οὐ μόνον τὰ τῶν οἰ-
κείων τῆς πατρίδος ἐφορμή-
ματα ἐπιστηρίζει· ὥσπερ γὰρ
μαίωσ τῆς τε ἀρετῆς καὶ
δόξης ἀντέχεσθαι· καὶ
μέχρι θανάτου ὑπὲρ τούτων
διαγωνίζεσθαι· μάλιστα μὲν
οὖν καὶ δι' αὐτὸ δή που τὸ
καλὸν καὶ τὸ αὐτῶν ἐπιθυ-
μητόν τε καὶ ἐπέραστον·
μάλιστα δὲ καὶ διὰ τὴν τῶν
ἐπιζομένων ἀγαθῶν ἀμοι-
βήν, ὥσπερ μηδὲ ἓν τῶν
πατέρων τῶν ἡττᾶσθαι· μήτε
τοῖς πολεμίοις ἐπιχάσκειν·
μήτε μὴν τοῖς λυπηροῖς
ἐπιταράχειν· ἀλλ' ἐπιθυμη-
τικῶς πρὸς τὴν ὄντως
ζωὴν· ἐπορέγεσθαι εἰδεῖν τὸν μόνον·
ἧσπερ τὸ κάλλος ἀνέραστον·
καὶ ἡ τῆς ἡδονῆς ἀπόλαυσις
καθάπερ ἀπέραντος, ἀλλὰ
καὶ τιμὰς τῶν περσῶν ἀ-
πό γε τῆς ἐφ' ἑτέρας θρησκεί-
ας συνεχέσι διδασκαλίαις
ἐναρμόζουσαί τε καὶ μεταμα-
λλουσα, πείθει ἐκεῖν ἡμῶν
χαίρειν· μᾶλλον δὲ οἱ μὲν
ἐπάν· τῆς δέ γε δόξης
ἧς αὐτὴ διδάσκαλος εἶναι
βούλεται ἀντιποιεῖσθαι·
καὶ χριστιανοῖς ἀντὶ πυρ-
σολατρείας τε καὶ ἡλιολα-
τρείας γίνεσθαι· ὥσπερ τὰ ἔθ-

καὶ τῶν ἀθέσμων ἔργων ἀ-
πέχεσθαι· οἷς φησὶ συμ-
βαίνει καὶ τοῖς μάγοις καὶ
τοῖς λοιποῖς τῶν περσῶν
ἁλίσκεσθαι· καὶ τὴν ὀργὴν
ἐντεῦθεν τοῦ ὄντως θεοῦ
εἰς ἑαυτοὺς ἐπισπᾶσθαι·
Ταῦθ' ὁ τύραννος ὁ κατάρατός
τε καὶ ἀσεβέστατος σαπώριος
ἀκηκοώς, πρὸς ἐξέτασιν
τοῖς μάγοις ἐκδίδωσι τὴν
ἁγίαν· οὗτοι γὰρ τὸ τηνικα-
δε ἐτάζειν τε καὶ ἐξετάζειν
τὴν ἐξουσίαν εἰλήφεσαν
πρὸς τοῦ σαπωρίου· ἐδόκει
καὶ γάρ, δι' ἧς ὁ δαίμων ἐνεργ-
εῖν μᾶλλον τῶν ἄλλων· ἀχθεῖσα δὲ
τοίνυν ἡ μάρτυς· καὶ κατέ-
ναντίον τοῦ πρώτου τῶν ἄλ-
λων σταθεῖσα· καὶ γὰρ ἦν
ὅτι τῶν πάντων μιαρώτερος
τε καὶ ἀσεβέστερος· καὶ πρό-
τος κολάζειν πικρότερος·
καὶ τοῖς τῶν χριστιανῶν
αἵμασι μᾶλλον περ τὸ μεθύων·
καὶ γὰρ εἰκὸς ἦν τὸν τῷ τοῦ
ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνου
διαδόχου τὴν ἐνέργειαν ἐ-
τὴν μιαρὰν φέρειν ψυχήν·
Τούτῳ τοίνυν μιαρωτάτῳ ἀθ-
τος· ἡ καλλιπάρθενος ἴ-
περ ἀσταθεῖσα, ἠρωτᾶτο
καὶ ἐξήταζεν· οὐχ ὅτι π-
τῶν ἀθέσμων ἐποίησε·
ἐσιωπηγῆς εἰς μέσον τὸ

πράττειν κακῶς ὧν δὴ τῶν
ἁμαρτημάτων τὸ πλῆθος
εἰσάγεται, ἀλλ' ὅτι μᾶλλον
καὶ ἱλάσκουσα ἦν· καὶ
ἔργοις καὶ λόγοις παραινοῦσα
τοῖς πᾶσι κακίας μὲν καὶ
ἀσεβείας ἀπέχεσθαι· ἀρετῆς
δὲ καὶ εὐσεβείας ἀντιποι
εῖσθαι· ἐκείνων μὲν γάρ·
λόγος ὅλως οὐκ ἦν τῶν κατα
ράτων τυράννων· οἷς γὰρ ἐκεῖ
νος συνῳχημένος ἦν· ἠγάπα
μᾶλλον τούτων καὶ τοῖς
ἄλλοις ἀντέχεσθαι· ὧν δὲ
μακρὰν ἀπῆν τούτοις
ἐνομιλεῖν, οὐδαμῶς ἐκείνη
πρέπειν· διὸ καὶ πρὸς τὸ κο
λάζειν μᾶλλον ἢ ὅτι γε το·
ἐλεγχομένους οἷς ἡμάρτον
πράττουσα καὶ διδάσκουσα
ἦν· ἡ τάξεως οὖν ἠξίου τοῖν
Δυοῖν ἀλθαινομένη. ὅτι τε
οὐ λατρεύει τῇ κτίσει ἀφιστα
μένη τοῦ ὄντως θεοῦ, καὶ ὅτι
προσδέχεται ἡ μάλιστα εἰ καὶ
διεγείρει τοῖς τῆς ἀληθεί
προσκυνητάς· διὰ τοι τοῦτο
ὁ πονηρὸς ἐκεῖνος δίκας
τῆς οἰκείας ἀσεβείας καὶ τῶν
αἰσχρῶν ἐκείνου πράξεων
δὲ μὴ ἐπιποιούμενος, πρὸς
τὴν τῶν θαυμάτων μαρτυρία
τῷ θυμῷ τὴν καρδίαν πυ
ρούμενος· καὶ τὴν γλῶτ
ταν ὀξεῖαν μάχαιραν φέρω

νικωμένην. θρασύτερον ἄλλα·
ἀνέκραγε γενναῖον καὶ ὡς ὁρῶν πό
νηρόν· ὁ μιαρὸς πρὸς τὴν κα
θαράν· ὁ δὲ μάγος τε καὶ μόνη ἄλλος
πρὸς τὴν ἀγάπην· τὴν καὶ
ἄλλῳ διαμαρτάνουσα φῶς
ἀπορθοῦσαν, τίθησιν·
ὑπὲρ κινδύνοις οἷς ὁ βασιλεὺς αὐτὸ
ἀπορθεῖ τὸ σέβας καὶ τὴν τι
μήν· καὶ ἡ πόλις αὐτὸν συγκλητ·
καὶ ὁ τῶν περσῶν ἅπας λαός,
ἀγαπάζοντα καὶ τῶν συνήθων
παρηλλαγμένον εἰς τὸν υἱὸν εἰ
σάγεις δόγμα· σταυρωμένον
θεὸν ἀνακηρύττουσα· καὶ τοῦτον
τοῖς πολλοῖς ἀναπείθουσα
σέβεσθαί τε καὶ προσκυνεῖν·
ὡς φῶ μάτο πῦρ καὶ τὸν ἥλιον
οἷς τὸ πᾶν διαγάζειν, αἰσχύ
νομαι θεὸν ἐσταυρωμένον ἀκού
ων· εἰμένουσιν ἑαυτοὺς κηρύτ
τειν οἷς τοῖς πολλοῖς ἀπαι
καὶ αὐδὴ ὥσπερ κωθωνιζομένη
καθ' ἣ συμπλάττουσα πραω
δηλογυμνία. ὡς ἐν· τὸ εὐθὲν
βούλεσθαι σε μάλιστα ὡς θεὸν
ἀντικρίσαμεν υἱὸν θανή. ὃν
παῖδες ἑβραίων ὡς κακοῦρ
γον μυρίοις καθυπέβαλον
τοῖς δεινοῖς· καὶ τελευταῖον
σταυρῷ προσηλώσαντες, θανά
τῳ παρέδωκαν· εἰ δὲ οὖν, ἀλλ'
γοῦν καὶ ἀκούσαν ἀναγκάσω
ἐκεῖνον μὲν ἀπαρνήσασθαι,
τοῖς ἡμετέροις δὲ ἐσωθῆναι·

Καὶ τῷ θείῳ πυρὶ καὶ τῷ φανο-
τάτῳ ἡλίῳ, ἀποδοῦναι τὸ
σέβας. οὕτω μὲν οὖν ὁ κάκιστος
ἐκεῖνος διώκτης. καὶ δι' ὧν ἐκο-
λάκευε καὶ ἠπείλει, τὴν τοῦ Θεοῦ
δούλην, καὶ μεταθέσθαι πεί-
σειν διισχυρίζετο· ἀνόητα μὲν
ἢ μᾶλλον τῷ σκότῳ τῆς ἀσε-
βείας τυφλώττων καὶ μηδὲ
γὰρ ἰδεῖν δυνάμενος ὅσης τις
ἦν ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ· διὸ καὶ
τοῦτο μὲν ἐπαγγελίαις ἀγαθῶν
τὴν παρθένον ἀπατᾶν ἐπεχεί-
ρει· δόξαν καὶ πλοῦτον ἐπαγγελ-
λόμενος· καὶ σωρείαν μυρίων
ἀγαθῶν· καὶ βασιλέως οἰκειό-
τητα μεγαλικήν· καὶ τὰ πρε-
πεῖα φέρειν εἰς τὴν βασιλικὴν
μεγαλειότητα· καὶ μηδὲ ἓν
περισσοῦσθαι τῶν ἄλλων· τοῦτο
δὲ ἀπειλῶν κολαστηρίων εἴδη καὶ
ἀλγεινῶν προὐβάλλετο· λιμόν·
γυμνώσεως σώματος· ῥάβδοις
μοῖς· ξέσεις σαρκός· καὶ τὰ ἄλ-
λα οἷς ἡ μιαρὸς οὗτος λαμβάνει κολά-
ζειν τοὺς ἀπειθοῦντας· φοβερὰ
ὀργῶσιν εἰς ὄψιν καὶ μόνον φρι-
κώμενα· ταῦτα μὲν ἔλεγε· καὶ
δι' ἀμφοῖν τὴν ἀπάτην πλέ-
κων τὴν μάρτυρα συνθέσθαι
τῇ ἀσεβείᾳ κατηπείγετο· ἡ δὲ

Πρῶτον μὲν ἠσπάζετο τὴν
σιωπήν· καὶ τὴν πρέπουσαν
θεοσεβέσι γυναιξὶν ἡσυχίαν
ἐφύλαττεν· ἔπειτα δὲ πλεῖστα-
κις ἠναγκάζετο λέγειν. καὶ
πρὸς θυσίαν ἔνθεν κἀκεῖθεν
εἵλκετο τοῖς δημίοις. ἡ δὲ μὴν ἡ
παρθένος, σθεναρῶς τὸ στόμα
διάρασα· καὶ τὴν θείαν ἐκεί-
νης καὶ ἡγιασμένην γλῶτ-
ταν κινήσασα. ἥτις καὶ πολ-
λὰ μὲν ἔν τε τοῖς κρίμασι
καὶ δικαιώμασιν ἐμελέτησε
τοῦ Θεοῦ, μυρία δὲ τῶν ἀγαθῶν
καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπέθετο· καὶ
τὴν δόξαν διετράνωσε τοῦ
ὄντως Θεοῦ· ἡγεμὼν ἀνόητος
τοῦ Θεοῦ τούτου ταύτης μου· ἐκεῖνα
διελάλησε καὶ διηκόνησα
σαν, οἷς καὶ ἄγγελοι προσχόν-
τες, ἠδαίσθησαν ἄν. κἀμοῦ
λέγοντος ἐκ γάμους δικαστῆς
ἀσεβὴς ἦν ἀντὶ κρίσεως ὤν
πάντα· καὶ οὐκ ἐθέλων μα-
θεῖν θέσθαι τῶν λεγομένων·

Ἐγὼ μὲν ἡ μάρτυς πρὸς τὸν
δικάζοντα ἔφη, κρεῖττον ἡγοῦ-
μαι σιωπᾶν ἐφ' οἷς ἀναγκά-
ζεις ἡμᾶς ἀποκρίνασθαι·
εἰ γὰρ τοῖς ἀνοήτοις ἐρωτή-
μασιν, ἡ σιωπή. κρεῖττον τοῦ
λέγειν· καὶ τοῦ σπουδάζειν
πρὸς ἀντιλογίαν χωρεῖν· τὸ
γὰρ μυσερῶν λόγων καὶ
ἀνοσίων· τί δὲ μυσαρώ-
τερον ἀσεβείας, τοῦ λόγους ἀκού-
ειν τοὺς ἐθέλουσιν ἀσεβεῖν,
ἀφόρητον· μὴ ὅτι γε καὶ πρὸς
ἀντιλογίαν ἐκ γνώμης ἐθέ-

ἁμαρτίαις τε ἀθῶοι οἴκοθ-
εν ἔχοντων τὸν ἔλεγχον· ἐπεὶ
δ' αὐτὸς ἀσεβὴς ὢν δικαίαν
ἀπαιτῶν τὴν ἀπόκρισιν, ὁ-
κεῖμος σοι πρῶτον ἀποκρι-
νοῦμαι· ὃ καὶ πάλαι τοῖς
θεοσεβέσι τρισὶ παισὶν εἴρη-
κεν εὐήθης ἀπολογίαν· ὅτι
τῷ θεῷ σου τούτῳ τῷ ἀναι-
σθήτῳ πυρὶ οὐ λατρεύσω·
μωρία γὰρ ἄντικρυς· μᾶλ-
λον δὲ καὶ ἐσχάτη παρα-
πληξία τῷ μηδὲ αἴσθησιν
ἔχοντι, ὁποίαν δὴ καὶ ἡ τῶν
ἀλόγων ζώων ἔλαχε φύσις,
θεϊκὴν ἀπονέμειν τιμήν·
ὅτι δὲ καὶ τῶν δυοῖν θατέ-
ρῳ χρήσαιτό τις δύναιτ' ἂν
αὐτῷ ἀφανίσαι, δῆλον ἐκεῖ-
θεν· ἄν τε γὰρ αὐτῷ μὴ προσ-
φέρῃ τὴν ἁρμόζουσαν ὕλην,
ἄν τε ὕδωρ ἐπαφῇ, οἴχεται
καὶ ἀπόλλυται· ἔπειτα
δὲ οὐδὲ τῷ ἡλίῳ προσκυ-
νῆσαι μᾶλλον καὶ κάλλιστον
ἄστρον ὁρᾶται κτίσμα τι
ὂν τοῦ ἐμοῦ θεοῦ· ἔχεις
τοίνυν τὴν ἀπολογίαν
τῆς σῆς παραπληξίας·
λέξω σοι δὲ καὶ περὶ τοῦ
ἐμοῦ θεοῦ· τοῖς αὐτοῦ ἑκου-
σίοις ἐγκαυχωμένη πα-
θήμασιν· ὅτι θεὸς ὢν ἄναρ-
χός τε καὶ ἀΐδιος, αἰτίαν
χων μόνην ἀρχῆς τὸν

γεγεννηκότα θεὸν καὶ πατέρα,
ἀνέκφραστον καὶ ἀκατά-
ληπτον· οὗτος, πάντα
ἐκ τοῦ μὴ ὄντος πεποίηκε·
τά τε ἁπλᾶ τῶν σωμάτων
καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν γεγενημένα·
οὗτος τὸν ἄνθρωπον ἐδημιούργησε·
καὶ βασιλέα τῶν ὁρωμένων
κατέστησε· τοῦτον ὑπὸ τοῦ
πονηροῦ δαίμονος ἀπα-
τηθέντα καὶ τῆς ἀθανά-
του δόξης στερηθέντα· οὗτος
ὁ ἐμὸς Χριστὸς ὡς ἀγαθὸς ὢν
καὶ φιλάνθρωπος ἐλεήσας·
ἤδη πρὸς τὰ τέλη τῶν αἰ-
ώνων ἐκ παρθένου ἁγίας
καὶ πνεύματος ἁγίου, θεὸς ὢν τέ-
λειος καὶ ἀληθής, τέλειος
γέγονεν ἄνθρωπος· καὶ μυρί-
οις θαύμασι, σημείοις τε
καὶ τέρασιν υἱὸν θεοῦ καὶ
θεὸν εἶναι ἑαυτὸν τοῖς πᾶσι
παρέστησεν· εἶτα, καὶ σταυρὸν
ἑκουσίως κατεδέξατο·
τῷ φθόνῳ καὶ τῇ κακίᾳ
τῶν πονηρῶν Ἑβραίων
εἰς σωτηρίαν τῆς ἀνθρω-
πίνης φύσεως χρησάμενος·
ὅμως μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τῷ
σταυρῷ προσηλωμένος, κ-
λόνησε μὲν τὴν γῆν· διέρ-
ρηξε δὲ πάσας πέτρας· ἐσκό-
τισε δὲ τὸν ἥλιον· ὃν καὶ
αὐτὸς ὡς θεὸν προσκυνεῖς.
Καὶ εἰς νύκτα τὴν ἡμέραν

μετέμαλ· καὶ μὴν κρατῶν
πάθων ἀμέτρητα· καὶ
ἐπὶ ἡ μόρος τῶν μακρὰ ἀμαρτ.
καὶ γ' ὅσοι ὡς ἀμελθῶν.
καὶ ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ καὶ
πατρὸς καθεσθεὶς· καὶ τὸ
παμάγιον αὐτοῦ πνεῦμα
ἐξαποστείλας τοῖς ἑαυτοῦ
μαθηταῖς· διὰ τούτων τε
τῶν δαιμόνων μανίας
τὴν οἰκουμένην ἠλευθερώ-
σατο, καὶ πρὸς ἑαυτὸν
ἐπεσπάσατο· ταῦτα τοί-
νυν ὦ δικαστά, οὐδ' ἴαμα λέγεις·
ἀλλ' ἐπαίνων ἄξια πέφυ-
κεν· ὁρᾷς ὅσον γέγονε
τὸ τῆς οἰκονομίας κέρδος;
ὁρᾷς πῶς τῆς πλάνης
ἀπεσχημένη, καὶ ἐπὶ πρόσ-
θεν τῆς ἀληθείας ἔφημι;
ὁρᾷς πῶς ἡμῖν τὸ τῆς
θεογνωσίας φῶς ἀνέτειλε.
καὶ τὸν ποιητὴν οὐρανοῦ
τε καὶ γῆς διὰ φημῶν καμέν;
νῦν ἡ μὴν ἥλιος, οὐ προσ-
κυνεῖται· νῦν σελήνη,
οὐ δοξάζεται· νῦν τὸ πῦρ,
οὐ λατρεύεται· νῦν τὸ
πῦρ, οὐ λατρεύεται· τί δὲ
εἴπης περὶ τῆς τῶν ἄλ-
λων κτισμάτων λατρο-
λείας· ἀφ' οἷς οἱ δαίμονες
τοῖς ἀνοήτοις ἀπατή-
σαντες, εἰς ἰατροῖς τοῦ
θεοῦ τὴν τιμὴν ἐπεσπά-

σαντο· μετὰ τοίνυν ὦ δικαστά,
εἴπερ ἐθέλεις δίκαιος εἶναι
δικαστής. ἐξ ὧν ἀκήκοας
παρ' ἡμῶν παρ[α]λῆς εἰς μ[έσον],
τὴν ἀλήθειαν· ἀντὶ ποιή-
σῃ δὲ. τῆς ἀσεβείας τοῦ
ψάδδοις· ἀλλὰ διαμάρτηθι
καὶ πρὸς τὸ τῆς εὐσεβείας
μέγα φῶς· καὶ ἀποσεια-
λούμενον τὴν ἀπάτην· ὁ
θελήσομεν δὲ ἐσωθέαθαι τῇ
ἀσεβείᾳ· καὶ σὺν ἡμῖν δο-
ξάσαι τὸν μόνον τὸ σὸν πάθος·
εἰδὼς σύ μὲν ἔχου τῆς
οἰκείας δόξης· ἵνα μὴ μόνω
καὶ ἀμοιροῦ σαι ἀπάτης.
ἡμᾶς δὲ, ἔασον μόνον ἐμοὶ οἷς
μόνον μαθήκαμεν καὶ τῆς
οἰκείας ἔχεσθαι σωτηρίας·
Ὁ τοίνυν τῆς μάρτυρος
ἀπολογισαμένης· καὶ τοῖς
φλήμασιν λόγοις ἐκείνου
ἀνασκευασάσης· καὶ δι-
ελεγξάσης τῶν ἀσεβῶν ὅσ-
ου αὐτοῦ τὴν ἀπάτην, ἐκεῖνος
πολλοῦ γε καὶ δέον· τὴν
ὅτι σωθήκοτες ἡ μάρτυς
εἴρηκε πρὸς αὐτόν· ὁ τοῦ
γελῶν ὀνησαίμην ὅσα καὶ
ὅμως προσλέγει τὸ τοῦ
γυμνοῦ ἐδόκει· καὶ πῶς
γὰρ ἔμελλες ὑμιν ὁμοιάσου
μέτοσων· καὶ ὥσπερ τις
παρὰ πληξὶ ἐχθρῶν καὶ
μελαγχολίας τροφημένων

ἔροιτο τῇ μαρτυρίᾳ ποιήσασθαι
βουλόμενος· οὕτω κακὸς
ἦν οἰκόθεν· καὶ τοσοῦτον
μὴ θέλων καταχεῖν τῆς
ψυχῆς· ὅταν γραφεὶς γὰρ πρό-
γονος ὦσιν ὄντας αὐτῷ διη-
ρῶνται. ὥσπερ γὰρ μὴ παρὼν
τοῖς λεγομένοις τῇ μαρτυ-
ρίᾳ· τί μου λέγεται τῶν γυναικῶν
τινι· καὶ τὸ ἀρνεῖσθαι ταύτῃ
τοσοῦτον ὀχλουμένη μαρτύρων.
ὡς καὶ τὰς ἀκοὰς ἐμοῦ κα-
ταμυθῆναι· καὶ μὴ τὸν ἥλιον
τὸν ἐμοὶ προσφιλῆ. μικρὸν
δ᾽ ἂν καὶ τὸ ὕφορον κατα-
μαχθῆναι μοι γεγονός· οἶδε
Μὴ εἰδότες οἷος ἐκεῖνος ὅταν
λάχε. παρ᾽ ἀλλήλους δὲ ἦν πόρρωθεν
ὁρῶντες· ὅμως μέντοι
πρὸς αὐτὸν ἀποκρίναντο·
οὐκ οἴδαμεν ὅπως προσκα-
λεῖ τὴν ἁρμονίαν· δοκῶ γὰρ
ἡμῖν προσδοκίμην οὕτω
προσποιήσασθαι τὸν ἀγροικισμόν.
εἶπον. ἀλλ᾽ ἀπὸ τοῦ γυ-
ναίου μὲν ἔφηκε. καὶ ἡμοῦ λα-
ταύτην καὶ αὖθις λέγε περὶ
τὴν μεσῶ τὴν σὴν· καὶ γὰρ πα-
ρεστῶν ὁρῶν. ὅτι ὅταν φρονῇ
τὴν ἀπολογίαν ὅταν ποιήσασθαι.
Καὶ παντὸς οὐκ ἀπορή-
σας καὶ αὖθις ὡς εἰκὸς ἀ-
πολογηθῆναι· καὶ ὅσα λέγω
μόνη ἢ ὁμὴν ταύτην. διατί
οὐ μόνη ὅτι μὴν τοῖς ἡμε-

Γέροις θεοῦ. καὶ διατί τὸν (41)
ἐσταυρωμένον ὡς θεὸν θέλει
τιμᾶν· αὐτὴ δὲ ἐπὶ τὸ πρῶτον
μέν. τὴν σιωπὴν ἠσπά-
ζετο. ὡς οὐδὲ κρίνεσθαι· καὶ
ἀναυδὸς ἦν· ὅτε ἐπαλ-
παχεῖ ἤδη ἀράσα· καὶ ὡς
γυνὴ τὴν ἀπολογίαν δόξασα
ποιήσασθαι, ῥήτορος ἀντι-
λέγω μεγαλοφωνίαν καὶ
πιθανολογίαν ὅτε δέξατο·
ὧν ἐγὼ τοῖς σοφοῖς ταῦτα
καταυρον τῇ θεᾶ. ὀλίγου
δ᾽ ἂν. ἕτερος γένοιμ᾽ ἂν θεατρὸν
ὥς μοι καὶ λέλεκται· ἀλλ᾽
ὦ γυναῖκες ὅταν γραφεὶς πρὸ
τὴν μάρτυρα εἰρηκώς·
Εἰ μὴ θελήσαις τὴν πλάνην
καταλιπεῖν ἧς συνεῖχεν
μένη τυγχάνεις. καὶ τὴν
πολυθρύλλητον ταύτης
κακόνοιαν, τὰς πείρας πεί-
τως ἥξεις ὧν σοι καὶ προ-
εῖπον κολάσεων εἴρηκα.
Ἡ δὲ μάρτυς· οὐδαμῶς δεῖ
καταδέχομαι παρ᾽ αὐτοῦ τὸ τῆς
ἀσεβείας καταλιπεῖν
φῶς. πρὸς δὲ τὸν ζόφον
τῆς σῆς ἀσεβείας ἐλθεῖν·
καὶ ἀψύχοις κτίσμασι θεοῦ
κἂν ἀποδοῦναι τιμήν·
ἐν τούτῳ θεὸν δικάζων τῷ
θυμῷ ὑπερζέσας καὶ ἥτ-
των τῆς ὁρμῆς γενόμενος.
πονηρότατον ἔφη γυ-

καιον οὐ κωλύεται τὸ καλὸν
σωιδεῖν· οὐχ ὁρᾷς κακίαν
ἔμφρονα καὶ μανίαν τὴν τι-
μὴν τοῖς θεοῖς ἀπονέμουσαν.
Κἂν τὰ θεῶν τὴν ἀκμορίαν
λαμπρύνονται· καὶ δόξῃ καὶ
πλούτῳ κρίνονται καὶ αὐχα-
νομένην ἔχονται τὴν ἀρχὴν
ὡς πᾶσι περιέσεσθαι τοῖς
ἀγαθοῖς; καὶ μὲν δὴ καὶ
τοὺς ὑπ' αὐτὸν τεταγμένους
ὅσοις φαιδρύνονται τοῖς
περιττοῖς· ἀλλὰ δὴ καὶ
αὐτοῖς ἡμᾶς οὐχ ὁρᾷς ὅπο-
σην πολλοῦ τοῦ μὲν σοφίαν.
Δῆλος παρόντα γινώσκομεν,
Καὶ ὅσα ἐξ αὐτῶν τίκτεται;
ἀγνοοῦμεν κακίας αὐτὸς καὶ
ἡμᾶς. οἱ τοσαῦτα ἀδόντες
Καὶ τηλικαῦτα τοῖς θεοῖς
ὑποκύπτομεν· καὶ τὸ σέβας
αὐτοῖς ἀπονέμομεν, οὐ τί-
ς· καὶ πρὸς τί μὴ θαρροῦ-
τοσοῦτον ὑποδέδεχθαι
πόλεμον κωλύει· λόγοις
ματαίοις ἠπατημένη καὶ
ὑποτυφωμένη· καὶ τῆς
τῶν παρόντων ἐλλεί-
ψεως κολάσεως ἀνθαιρεῖ,
αἱ δ' ὑποδέχονται πάντα
ἐμὴ προσελθοῦσαι τοῖς
ἀθανάτοις θύουσι θεοῖς.
προσελθέτω ἡμῖν· ἵνα μὴ
πειραθεῖσα ὧν ἄρχηται· καὶ
ἀλγύνῃ τηλικαῦτα ποιοῦσα

ξη

Τὸ κελευόμενον· ἡνίκα ταχά, οὐδ'
χάρις σοι κέκρυπται περὶ ἡμῶν·
Καὶ ταῦτα μέν, ὅτι τῆς κακίας
ἐλάττης· ἡ δὲ ἐγγραμμαία καὶ
Μεγαλόφρον κεῖμαι παρθένος
τίς ἀπαιτεῖ κωλύεσθαι φησὶ δ'
Κἀγώ· ὡς γὰρ ὁρῶ καθάπερ
παιδίοις τισὶ προσομιλῶ·
Καθημερινῶς τῶν ἡμᾶς,
καὶ οἱ ἡμᾶς ἀπατήσαν;
τοῦτο μὲν εὐαγγελίαις ἀγαθῶν.
Τοῦτο δὲ φοβήσειν κολάσεων
ἀπειλαῖς· κἂν τὰ θεῖα φαί-
νηται μᾶλλον παίζομεν ὑπο-
λάζων· οἷς ἔδει μᾶλλον
αἰσχύνεσθαι, ἢ παρρησιά-
ζεσθαι· ὧν γὰρ τὸ φρόνημα ἀ-
περίτροπον, καὶ ὧν ἡ ψυχὴ
ὑπὸ τῆς τῆς πιθανῶς πε-
τεῖ ἰσχυρῶς ἥδρασται, τούτοις
οὐδὲν τῶν παρόντων μέγα
ἐκφοβεῖν εἶναι δοκεῖ· ὅπη-
σης γὰρ τάττεται ἡδέα καὶ
λυπηρὰ τοῦ παρόντος ἡ-
γηνται βίου. τῆς πρὸς θεὸν ἀ-
φέσεως μόνης ἀντιποιού-
μενοι· καὶ τῆς ἐλπίδος
τῶν ἐκεῖ τεθησαυρισμένων ἀγαθῶν,
ὧν καὶ αὐτὴ ἡμᾶς ὁμοῦ δυνα-
μένα αὐτοῦ φήπου κοσῶ.
ὁ μόνον ἀπονήματο παρα-
κληθῆναι ἡ ψυχή μου ἐν τοῖς
ὑπεράφροις ἀγαθοῖς, ἀλλὰ καὶ
τοῖς ἐναντίοις ἰσχυροτέρα
κἂν σιδήρου παντὸς ἀδά

θῆσαι· τοιγαροῦν, μὴ μέλλε
ἀλλὰ κόλαζε· ἡ μὲν γὰρ οὐ
χαιρήσεσθαι, ὅτι δι᾽ ἀρετὴν καὶ ποινάς·
Ἐπειδὴ καὶ ἐπὶ τῆς μάρτυρος
ἐχομένης τοῦ λόγου ἐγκόψας
καὶ ὑπερελάσας ὁ ἀσεβὴς
δικαστής, τὴν πάντα ἁγνὴν
ὥσπερ ἔφημεν ἠθοῦσαν
ἀναλαβεῖν ἐθέλεις τοὺς λόγους.
Καὶ πάντη μὲν ἐβραμένη ὄζου-
δόντων. τὰ οἰκεῖα δὲ εὐσεβ-
θαυμάζειν σπουδάζεις·
πρόσελθε τοίνυν θεοῖς ὅσον μάθο-
σης τῆς ἡλικίας· ἵνα
μὴ πειρασθῇς, ὧν πολλάκις
εἴρηκα· ἐπεὶ καὶ ὑπὸ ἀπο-
ρίας ἥττων γενόμενος τοῦ
θυμοῦ, διὰ τὸ ταθῆναι κελεύει
τὴν μάρτυρα· καὶ ῥάβδοις
ἀνηλεῶς ὅλον τὸ σῶμα μα-
στίζεσθαι· ῥαβδιζομένης
τοίνυν σφοδρῶς· καὶ τοῦ
αἵματος τοῦ σώματος
καταρρέοντος· καὶ τοῦτο
φοινισσομένης τῆς γῆς,
μεγάλαι μελῳδίαι λαμπρὰν ἄμοτι-
ἐρασμὸς συνεχῶς ἐπεὶ ὁ ἀ-
εἰ μου λοιπὸς συγγνώμης
τυχεῖν καὶ μὴ κακῶς ἀπο-
λέσθαι· ἡ δὲ οὔτε φωνὴν ἠ-
φίει, οὔτε ἀδρὸν στεναγμὸν οὔτε
δάκρυον· ἀλλ᾽ ὥσπερ ἑτέρου
πάσχοντος, οὕτω διέκειτο·
καὶ τὸν νοῦν εἶχε πρὸς θεόν·
κἀκείνῳ προσομιλεῖν

ἔσχε· καὶ ἣν ὠνήθη ἂν πρὸ
ἐκείνου ὅπερ ζητεῖν, τοῦ πα-
χυμοῦ πρὸ ἀντίληψιν· τοῦ
ἀγαθοῦ πρὸς ἐπικουρίαν·
τοῦ ὑπερασπίζοντος καὶ
χεῖρα ὀρέγοντος τοῖς ἐκζη-
τοῦσιν αὐτόν· ἐπειδὴ
Ἡ τιμωρία ἐφίκανεν ἡμέραν
ὑποταθεῖσα νεκρωθῆναι
τὴν μάρτυρα ἔδοξε, τοῖς
μαστίζουσιν ὅτι ἔρημος,
ἀναιθῆναι ταύτην ἐκέλευ-
σε· κέλευσις ταύτης λαμπρῶν· οὐ
συμπάθειαν, οὔτε μὴν
σπλάγχνα οἰκτιρμῶν· πῶς
γὰρ ἀπηνὴς ὤν· καὶ πρὸς
τὸ κολάζειν θηρίου παντὸς
ἀγριώτερος· ἀλλὰ θάτερον
προσδοκῶν τοῖν δυοῖν ἐπι-
τάξασθαι· καὶ γὰρ ὑπό-
λαμμεν· ἢ λόγοις αὐτὴν τὸν
ἐν τῷ ἀσεβῶς καθυφεῖναι
πεῖσαι ἢ μὴ ἀπὸ πρώτοις
βασάνοις ἀποθανοῦσαν πρὸ
πολλαῖς τιμωρίαις προ-
σομιλήσασαν, οὕτω τῆς
παρρησίας ἀπαλλαγῆναι
ζωῆς· τοιγάρτοι καὶ φυλα-
Κὴ παύτην δίδωσι· καὶ μα-
κρῷ πῆμα προσδιάσκε-
ψιν χρόνον· ἡ δὲ καθαρ-
θεῖσα, τῶν συνήθων πρὸς
θεὸν εἴχετο· εὐχῶν τε καὶ
ψαλμῳδιῶν, ἐν συντετριμ-
μένῃ καρδίᾳ καὶ πνεύματα

ὡς εἰρωνώδως· ἰλλοῦν δὲ μὴ
τοῦτο μὲν ὥσπερ πρὸς τοῖς
προκειμένοις ἀγῶσι δυ-
ναμιν χορηγῆσαι διὰ τὸ
ἀψύχως τὸν τοῦ μαρτυρίου
δίαυλον διανυθῆναι διαδραμεῖν
καὶ πρὸς αἴσιον τέλος κα-
ταντῆσαι· καὶ μὴ ἀπωσα-
χῆσαι τὸν τῆς δικαιοσύνης
ἀναδήσασθαι στέφανον· οὕτω
οὖν τὸν θεὸν ἐδυσώπησαν·
εἰς δεξιὸν τέλος ἀπώσειη
ταύτην τὰ τῆς ἀρχῆς· οὕτω
γὰρ ἐπήκοον τὸν παντο-
δύναμον ἐσχηκυῖα· ὡς καὶ
τῶν πληγῶν καὶ τῶν μο-
λώπων τῇ τούτου δυνά-
μει ἀποπαλλαγῆναι· καὶ ὅλην
ἀνθηρὰν καταστῆναι καὶ
εὐψυχίαν ἀναλαμβάνειν· καὶ
ἰσχυροτέραν γενέσθαι πρὸ
τὰς μελλούσας ἐπάγεσθαι αὐ-
ταῖς κολάσεις· ἀλλ' οὕτω
μὲν ἡ παρθένος καὶ μάρτυς,
θαυμασίας τῆς ἀντιλή-
ψεως ἔτυχε τοῦ θεοῦ· ὁ δὲ ἐθ-
νος δαιμόνων ἐκεῖνος δικαστ-
ἡς μεθ' ἡμέρας τινὰς συνδι-
ασκεψάμενος μεθ' ὧν καὶ τὴν
ἀρχὴν εἶχεν· εἰς ἐξέτασιν
καὶ αὖθις ἐξάγει τῆς φυλα-
κῆς· καὶ τῷ οἰκείῳ παρίστη-
σι βήματι· ἤδη καὶ κατε-
νώπιον στᾶσα τοῦ ἀνημέ-
ρου δικαστοῦ, ἡ φαιδρὰ καὶ

ἔνδοξος τοῖς παροῦσιν ἐδεί-
κνυτο· ὅλη χαρίεσσα· ὅλη ἀπὸ
χρώματος ὑπερφυοῦς καὶ τὴν μορ-
φὴν ὡρικαλλής· οὕτως
οὖν ἔχουσαν ὁ τύραννος ταύτην
ἰδὼν, ἐκπλήττεται μὲν
τοῦ κάλλους αὐτῆς· καὶ ἐν
θαύματος λόγου ποιεῖται·
καὶ μὲν δὴ καὶ οἱ συμπαρόν-
τες οὕτω συνδιατίθενται,
ὡς καὶ μὴ ὑπολογίζεσθαι
μὴ ταύτην ἐκείνην εἶναι
ἐδόκουν, τὴν δι' ὅλου ἀκοῦσαν
τὴν πικρὰν μάστιγα· ὅμως
μέντοι τῆς ἐκπλήξεως
ἀνενεγκὼν ὁ μωρόνους ἐκεῖ-
νος δικαστής, τοιάδε πρὸς
τὴν μάρτυρα εἴρηκεν·
Τί τοῦτο γύναι· πολλήν σοι
ὁρῶ τὴν λαμπρότητα
μετὰ τὴν μάστιγα γνώμονι·
ἐκ ποίου δὲ θεοῦ καὶ ὅπως· λέγε
τοίνυν αὐτὴ πῶς οὕτω ῥᾳ-
δίως μεταλλαχθεῖσα, πρὸς
ἣν φαίνῃ κατέστησας πρό-
πειαν· καὶ γὰρ ὑπονοίας
ἐμὴν δίδωσιν ὑπολαμβάνειν
μαγγανείαις σε ἀποχρήσα-
σθαι· ἐπεὶ τὰ δεδρασμένα· καὶ ἡ
μιαρὰ μελέτη αὐτῆς σὺν ἦλθε
σοι, ὡς τὸ ἀπὸ θεάσθαι μὲν
τὴν πλάνην ἡμῶν τῆς κατα-
συνθέσθαι δὲ τῇ τοῦ μασι-
χέως ἀληθεστάτῃ θρησκείᾳ.
Διὸ καὶ γάρ σοι ταῖς καινῖς

σται, ἵνα τὸ ἀληθὲς δὲ ζητήσῃς ἢ
μήν· ἐμμένων, ὅτι τῶν μελ
λουσῶν βασάνων ἐκδέξῃ,
ἐκφεύξῃ τὴν πεῖραν· ἀλλὰ
πρόμαθε ὅτι καὶ ὧν πολ
λάκις εἴρηκα ἀγαθῶν ἐπι
τάξῃ· οἷς ἡ μάρτυς προ
σχοῦσα τὸν νοῦν, συνετῶς
μάλα τοῦτο πρὸς αὐτὸν ἀ
πεκρίνατο· αὐτὸς ἀδ
Ὦ δικαστά, τὸ παρ' ἐμοῦ ζη
τεῖν τὸ ἀληθὲς μαθεῖν, πα
ραίτησαι μηδέποτε κράτιστον·
ἢ κάλλιον ἢ διαμονηθῆναι. ἢ
καὶ ἅπαν λέγω γοῦν σοι, ὃ
καὶ πολλάκις ἀληθεύουσα
εἴρηκα. ὅτι θεὸς ἀληθὴς εἷς·
καὶ μόνον τῶν ζώων πλαστουργὸς
θεῶν· μαγγανείας δὲ, οὐ γι
νώσκω· αὗται γὰρ τῶν μαγ
ευμάτων εἰσὶ θεῶν· παρ' ὧν ὑμεῖς
ἐνεργούμενοι, καταμι
αίνετε τὸν ἀληθῆ θεόν·
αὐτοῖς δὲ ὅσα καὶ θεοῖς
προσανέχετε. Τούτων ὁ Κέλ
σος ἐκεῖνος δικαστὴς ἀ
κηκοώς· καίπερ τὸ ἀληθὲς
μαθεῖν ἐπιζητῶν, μᾶλλον
ὅλος ἐθηριώθη τοῦ φάσκειν·
οὐ γὰρ ἀπέθανε τὸν νοῦν
πρὸς τὸ φέγγος τῆς ἀλη
θείας· ἀλλ' ὡς τὸ ζοφερὸν
βλον, πρὸς τὴν ἰδίαν μ
ετέθηκε κακόνοιαν· ὁ
δὴ μὲν γὰρ ἐκ τούτων μαθὼν τα

ιε

Ὁ ἀληθὴς· ἡ πιστεύσασα καὶ τ
οἰκτρὰς μάταια λέγεσθαι δο
ξάσας. ἢ τὴν μάρτυρα σύ
δόσαι ἀποσβέσαι ὅποι καὶ μου
λοιτο· ὁ δὲ, τούτων μὲν οὐ
πεποίηκε· τῶν πονηρῶν
δὲ ἐνεργούμενος δαιμόνων·
τὰ χαλεπώτατα δὲ τῇ
μάρτυρι προσαπειλήσας·
Καὶ τοῖς θυμοῖς ὑπερ
πλεονάσας (?) καὶ χαλάσας.
Καὶ ὑπὸ τῶν τοῦ πάθους γι
νόμενος, σφοδρῶς ἀνε
βόα· πῶς ταῦτα ἀγωνίσαι·
πῶς ταῦτα λέγεις. εἴπερ ἄρα
ἀνθ' ἑτέρων ἀποκρίνῃ· οὐ
δέδοικας οὐδὲ τρέμεις.
ἀλλὰ τῆς ἡμετέρας ἐθέλεις
κατατρυφᾶν ἡμερότητος.
Καὶ τὸ τοῦ δικαστηρίου φι
λάνθρωπον ἐξουθενεῖς; ἢ οὐκ
οἶσθα ὅτι ἰδίᾳ ὑπὲρ ἄλλας
πόρνας ἡμῶν κολάζει καὶ ἐπιτα
καὶ αὐτῆς κολάζειν βουλό
μεθα; ἡμεῖς γὰρ κατ' ἀλιτήματα
τὸν ἐσταυρωμένον καὶ πᾶσ
μαγγανείας ὁμολογοῦσαι καὶ
συγγνώμης τυχεῖν ἀναγκά
ζομεν· οὐδὲ τοὐναντίον
ἀνταποιεῖς· καὶ γὰρ κρύπτειν
μὲν ταῦτα· αὐτὸν δὲ ἅμα
κηρύττεις καὶ θεὸν ὁμολογεῖς
ἄντικρυς. Πρὸς ταῦτα
Ἡ μάρτυς συνετῶς ἅμα καὶ
πιστῶς ἀνδρείως καὶ τὸ

λϛ

Ἐκ τῆς μεγάλου διάξει,
ἀπεκρίνατο· ἡ κεῖται μοι
δοκεῖς ὡς δικαστὰς τῶν
τὸ ἀληθὲς ἐθέλειν μαθεῖν,
ἢ παντελῶς ἀπηλλάχθαι
τοῦ γάρ δοιο· ἀλλὰ τοῦ μὴ
ὥσπερ τινὶ ἀμβλυωπίᾳ
πονηρᾶς συνεσχημένος,
τὸ φῶς οὐκ ἐθέλεις ἰδεῖν·
τοῦ δὲ βαθέος ἀπέχῃ τοῦ σκότους
Καὶ μὴν γνῶναι ὀφείλεις τὰ
ἄμικτα· ὁ δὲ μέσον ἀνάγκα-
ζων καταλιπεῖν τὸν ὄνομα
θεόν· ἀψύχοις δὲ καὶ ἀναι-
σθήτοις κτίσμασι, τὴν
θεϊκὴν ἀπονέμειν τιμήν·
ἀλλ᾽ ἐδέησε ἐπὶ τῶν θεῶν ὅλως ἰσχύ-
σειν ἡ ματαιοφροσύνη·
Καίτοι γε ἔδει ἐκ τῆς οἰκείας
αἰσθέσθαι φύσεως μᾶλλον
δὲ τῆς κοινῆς· καὶ δι᾽ αὐτῆς,
τὸν ταύτης ἐπιγνῶναι δη-
μιουργόν· ὅτι διὰ ταύτην
τὴν ὁρωμένην, οὕτως εἶδε
κτήματος κτίσιν· καὶ γὰρ
πῶς οὖν τι ἐκ ταύτης ἐθαυ-
μάσθη ἢ τοῦ ὄντως
θεοῦ γνώσεως. οὐδὲ τοσοῦτον
ἀπέχεσθαι τοῦ ἐπιγνῶναι
τὸν ὄντα θεόν, ὅτι καὶ ἡμᾶς
ἀναγκάζεις, τῆς σῆς μετέχε-
σθαι μανίας· μαινομένου
γὰρ οἰκέτου ἀπεδοίκας, οὔτε
τῆς ἀσεβείας ἀντιποιού-
μενος· ἐνταῦθα ὁ μηδὲ

Σφοδρότερον κινηθέντος πρὸς
τὸ κολάζειν καὶ αὖθις ἐχώ-
ρει· καὶ μάλιστα τοῖς πρώτοις
μὲν μονάρχοις τῆς ταύτης
τὰς σάρκας καταξανθῆναι·
εἶτα δὲ καὶ καλάμοις παρα-
λειφθεῖσαν καὶ ἑτέροις ἀκρο-
τούτοις πεισθεῖσαν· πονηρὰ
λατρείας περσικὴ τούτου μάσαν,
ἐπὶ τοσοῦτον ἐλθεῖν, ὡς καὶ
τὴν ψυχὴν ἀπομαραίνειν· ἀλ-
λ᾽ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ ὑπερ οὗ
καὶ ἀπώθαμεν εἰλικρινῶς· καὶ
αὖθις ταύτην ἐνδυναμοῦσα,
ἀνωτέραν ἐφύλαττε τῆς
τοιαύτης κολάσεως· ἐπεὶ
δὲ εἶκαν ὡς ἐδόκει παντε-
ρὰν ὧν τὴν μάσαν ὀλέχειν,
λύειν μὲν τῶν πιεζόντων
κακῶν· μετὰ φέρειν δὲ
καὶ αὖθις πρὸς τὴν φρου-
ρὰν ὥσπερ τινὰ ἄψυχον φόρ-
τον μασαζομένην ἐκκο-
λαε· ἀλλ᾽ οὐκ ἠμέλησας οὐ,
πάντως θεοῦ ἀξία ἀγαθὲ μάρ-
τυς ἐφ᾽ ὃν ἤλπισας. καὶ οὐ
τὸν ἔρωτα δι᾽ ἣν ἐκστατικῶς
τὴν ψυχὴν ἔσχηκας· καὶ πρὸ
γὰρ ὁ μέλλεν ἐφημέρος ὤν· καὶ
ποιοῖς δοξάζοντας ἀπὸ
ξάζειν εἴλαος· παρ᾽ ἣν

Τοίνυν καὶ αὖθις ἀοράτως,
καὶ θεοῦ ἐλπείας ὑπερφυοῦς
ταύτην ἠξίωσε· διὸ καὶ ὁλη-
γῆς ἐθέας ἀπολαύσας ἀχα-

ριτος, φαιδροτέρα καὶ ὡραιο-
τέρα κατέστη· καὶ τὴν ἐκ
μου δοξάζειν ἀκαταμά-
χητον δύναμιν· ἀνυμνοῦ-
σα καὶ δοξάζω τὸ ὄνο-
μά σου πολλάκι μνητέκε· ὅτι
ἐξήγαγές με ἐκ τῶν ἀνάγκων τῆς
ψυχῆς μου· καὶ ἐρρύσω με
ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν μου τῶν τὴν
σὴν δόξαν ἀθετούντων καὶ τοῖς
δαίμοσι ταύτην περιαπτόν-
των· καὶ νῦν φιλανθρωπό-
τατε κύριε· καὶ ἐπί μου πρό-
σχες· καὶ δὸς τέλος ἐνισχύσον με
καταπαλαῖσαι τὸν ἐχθρὸν καὶ τῆς
σῆς ἀξιωθῆναι χαρᾶς· οὕτω
οὖν τῆς θείας μάρτυρος εὐχο-
μένης· καὶ τὸν ἁπάντων δο-
ξαζούσης θεόν, ἤδη τοῦ ἡλίου ἀνί-
σχοντος ταύτην ἀπωθεῖν ἐν ὁδοῖ
κάζων, ἔδοξεν αὐτῷ ἔξω
που τῆς πόλεως ῥῖψαι ταύ-
την βορρὰν τοῖς κυσί, καὶ πρὸς
τοῦτο τοῖς δημίοις προσέτατ-
τεν· οἱ δὲ ἐλθόντες καὶ λαβόν-
τες ταύτην αἴροντες, καὶ ὅλην φαι-
δρὰν καὶ τοῦ θείου προσώπου
φῶς ἀπαστράπτουσαν, μᾶλ-
λον αἰδοῖ καὶ κ. ὡς ἡ ζῶσα· πρὸς
τὸν δὲ κάζοντα ἤγαγον· ὁ δὲ
Ταύτην ἰδών· καὶ ὡς ἄκος ἐκ-
πλαγείς, τῷ οἰκείῳ κινήματι καὶ
αὖθις ταύτην ὠθελίασεν·
ἐν κολίτοις καὶ τῶν μανιῶν σφε-
δροῖς ποιούμενος· κ(αὶ) ἐν

ὑπελάμμαν πεδιρὸν ἐν τοῖς
ζῶσι μὴ εἶναι· εἰ δὲ καὶ τοῦ-
το, ἀλλ' ἀκίνητόν τοι καὶ ὅλως
δύνασθαι κινεῖσθαι· οὐδ' ἔκει-
το αὐτοῦ παρ' ἄδοξον τὸ πρα-
χθὲν καὶ φυσικῆς ἀνώτερον
πάσης δυνάμεως· καὶ ὅπως
ἀκριβέστερον καταμάθῃ·
καὶ τοῖς ὄμμασιν θαύματος ἐγγύ-
τατης ἐποιεῖτο· ἐπ' αὐτὰ δὲ
καὶ τοῖς οἰκείοις ὠμμύνθεν,
ὡς ἐκ κάμνοις ἕμμαι τὸ αἴτιον
τὸ παραδόξως οὕτως ἐμ-
μαίνεται τῇ μάρτυρι θεραπεί-
ζεσθαι, ὡς καὶ τῶν ὑγιαι-
νόντων κρατιστότερον ὡς ἀχείρ
ὁρᾶσθαι· ἢ εἰ μὴ τοῦτο, γοητεί-
ᾳ καὶ περιεργείαις προσ-
οφθαίρεται μαγγανείᾳ· πρὸς
ἀποκρείνεσθαι ἂν ὅτι τῆς ἀλη-
θείας πρὸς αὐτὸν λόγος· ματαί-
ας δόξας τοὺς σοὺς, ἡ μα-
ταιότης ἐκ τῆς ταιματαιό.
Τῆς γὰρ ἀληθοῦς δόξης ἡ πλάνη
τοῦ ψάλδοις, μακράν που
ἀποσκοράκισεν· οὔτε γὰρ ἀλ-
μεαθὴ τῶν στοιχείων τοῦτο,
οὔτε περιεργείων ἢ μαγγανεῖ-
ἀλλὰ τοῦ ζῶντος θεοῦ ἔργον·
τοῦ τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα
καλοῦντος καὶ ζωὴν τοῖς
πᾶσι παρέχοντος· ἀλλ' ὅμως
τῆς ἀληθείας λόγος, οὕτως.
Ὁ δὲ πόθεν ἂν ἀλλαχόθεν ἀληθῆ
ἐκ τῶν ἀναισθήτων αὐτοῦ.

θεῶν ὅμοιος κάμνοις ἀγγέλων
ἀνθρώπων μιμεῖσθαι ἐπειρᾶτο· ἢ οὐ μ-
μονῆσαι, εἰ ἀπείρων τῆς ἀληθεί-
ας ἐχόμενα, εἰ μὴ ταύτῃ ἅμα
σθῆναι ἐκείνου προσῆκον·
ὁμονοοῦν οὕτως ἐπὶ τοῖς
ὁρωμένοις εἶχε· καὶ οἱ συμ-
παρόντες αὐτῷ· ἢ δὲ μαρ-
τυς οὕτως αὐτοῖς ἔχοντας
κατορθῶσαι· καὶ τὴν γλῶτ-
ταν κινήσασαι, ἐκείνας
πάντως ἐφθέγξατο, ἀπὸ
ὅτων θεῖον ταύτης κινου-
μένη ἢ αὐτὸς σοφίας ἔχοιτο ἐδι-
δάξατο· αὐτὸς γὰρ ἐπηγ-
γείλατο λόγον καὶ σοφίαν
διδόναι ἡνίκα προσήγε-
μόνας καὶ βασιλέας ἀχθή-
σονται οἱ τῆς πρὸς ἐκεῖνον
πίστεως ἐχόμενοι· οἷς οὐ δυ-
νήσονται ἀντειπεῖν πάντες
οἱ ἀντικείμενοι· ὁ δῆτα,
καὶ ἐπὶ τῆς ἁγίας γέγονε
τηνικαῦτα· ἐμοὶ μὲν ἄθλη-
σιν ὡς δικαστάς, ἐπίστασθαι με-
γάλα ὅπως ἐκεῖνον τῆς ἀλη-
θείας ἐκπίπτειν ἐθέλεις.
καὶ ἀπωσθείην ἐπὶ τοῖς
οὕτω καὶ τυφλῶν τὸ τοῦ λό-
γου δηλοῖς τυγχάνουσι· καὶ
ταῦτα ἑαυτὸν σοφὸν οἰό-
μενος· καὶ τῶν πολλῶν
ἀμείνω τὴν γνῶσιν κε-
κτῆσθαι· ὡς καὶ τὴν τῶν
μακαρίων ἐδέχεσθαι φύσιν

καὶ ἀγνοῶν δή που πολλὰ
δηλωμένων τῶν· ἅπτεται, ἐν μὲν
τοῖς τοιούτοις οἱ ἀποδοκιμ-
ἐν δὲ τοῖς ἀληθεστέροις καὶ φα-
νεροῖς, τὸ μὲν [illegible] ὑπο-
κρίνῃ; ἢ οὐχ ὁρᾷς ὅτι μὲν οἱ
τὸν ἥλιον ἐνεργοῦντα [illegible];
ἀπὸ ἡλίῳ καὶ πυρὶ καὶ γοη-
τείας καθῆκον περιάπτων
τὴν ἐν ἡμῖν οἰκουμένην
θείαν ἰσχύν; ἄπαγε τῆς
τοιαύτης ἐρεσχελίας· μι-
κρὸν ὅσον τὸ [illegible] πό-
ρρω καλύπτειν τὸ τῆς ἀληθεί-
ας φῶς· τὸ μὲν γὰρ σκότος
μακρὰν ἀπελήλαται· τὸ
δὲ τῆς ἡμέρας ἀληθείας
φῶς, τοῖς βουλομένοις πά-
ρεστι καθορᾶν· ποῦ γὰρ οἱ
τῶν μαστίγων οἱ μώλωπες·
ποῦ τῶν ἐραυνητῶν αἱ πλη-
γαί· ποῦ τῶν αἱμάτων οἱ
ῥύακες· ποῦ τῶν ἄρθρων
καὶ τῶν σωμάτων καὶ
τῶν ἰνῶν αἱ παραλύσεις
καὶ συντριβαί· πάντα
οἴχεται· πάντα ἠφάνισται·
τῆς κρείττονος δυνάμεως
καὶ θεϊκῆς ἐπιλαμψάσης
ἡμῖν· ἀναβλέψαντες
προσελθεῖν τὴν ἀλήθειαν, τὸ τῆς
πλάνης σκότος μακρὰν
ἀπωθούμενος· [illegible],
αὐτὸς μέν. τῶν οἰκείων
ἀγνωμόνων· παρ' ὧν πάντων.

Ταῖς ἐσχάταις πείθονται· ἀλλὰ μὴ
ὀργίζου· ἡνίκα γυμνὸς
καὶ τετραχηλισμένος ἐπὶ
τοῦ φοβεροῦ τοῦ τῶν ὅλων
θῦ φανήσῃ βήματος· καὶ τῶν
λόγων ὑφέξεις οὐ μόνον
ὧν διεπράξω κακῶν, ἀλ
λὰ καὶ ὧν ἐς τοὺς ἀθλοῦν
τας εἰργάσω δεινῶν· καὶ
δὲ τὸ μὴ σβεννύμενον αἰ
ώνιον ἐκδέξεται πῦρ· ὡς
μὴ ἐθελήσαν τὰ δεινὰ γνῶ
ναι τὸν ὄντως θν· καὶ ἀπο
στῆναι τοῦ ἀφθάρτου καὶ ἀν
αθήτου πυρός· τούτων

Ἀκούσας ὁ περίφρον κειν
καὶ ὡς δὲ σκληρὸς· καὶ μηδὲν
ἀκῶν τὴν τῶν λόγων ἀλή
θειαν· μᾶλλον δὲ τῶν πρα
γμάτων αὐτῶν, πρὸς τὸ κολά
ζειν καὶ αὖθις ἐχώρει τὴν
μάρτυρα· ὥσπερ ὑπὸ τῆς
τῆς οἰκείας μανίας ἀντι
ποιούμενος· καλάμως
ὥσπερ πρὸς πῦρ· ἢ κατὰ
ποταμοῦ ὥσπερ ῥύαξ φε
ρόμενος· ἤδη τοι καὶ
μικροῦ καὶ αὐτοχειρὶ τιμω
ρεῖσθαι ἠπείγετο τὴν ἁγίαν·
ὅμως μὲν τοῖς ἐκ τε τοῦ οἰ
κείου ἀξιώματος κωλυ
θεὶς, ταύτην καὶ αὖθις πα
ραδίδωσι τοῖς δημίοις·
καὶ καινοτέραν προστάτ
τει κόλασιν εἰς τιμωρίαν

ταύτης ἀρ·· ιοῦσι τὸ ὂν τάθ·

Οἱ πονηροὶ καὶ πρόχειροι
πρὸς τὸ κολάζειν καὶ τοῖς
ἑτέροις ἀμύνειν θεοῖς,
φοβερὰν καὶ πικρὰν τὴν
βάσανον ἐξευρίσκουσι· φα
κέλοις γὰρ χαλκοῖς ὅλον
τὸ σῶμα περιλαβόντες
συνθλάττουσι μὲν ὁμοῦ τὰ θ
τῆς σαρκὸς ἐν διαπλάσει·
συντρίβουσι δὲ τὰ ὀστᾶ·
καὶ ἰσχυρῶς ὅλου τοῦ σώματος
τὴν ἁρμονίαν πιέζουσι·
ὡς μὴ δὲ τίμενος τούτου
ὅλως τῆς βασάνου ἐκτὸς
ἀρθῆναι· οἱ δ' ὅτι καὶ οἱ
παρόντες ἐκεῖ ἔπαθον
ἀλλὰ τὰς ψυχάς, καὶ οὐδὲ ἐπὶ
μόνῳ ἀκουόντων, ἐκτὸς
παθοῦσι γόμοι τὰ ἐναίγμαι·
ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἡ μάρτυς ὡς
ἐγὼ μαιμᾶλλον· ἀλλὰ καὶ
τὸ τῆς ἀληθείας παρίστη
σι φῶς ἀγόμενές τι καὶ ἀνα
δέρον ἔπαθον· ἀλλ' ἀρωμά
μενε ἔφερε τὴν ψυχήν· ἡ
καὶ τὸ σῶμα κατάκοπος
ἦν· τὸν δὲ μόνον ἀμήχανε πρὸ
τὸν θν· χεῖρας γὰρ ἐπαί
ρουσα καὶ μοὶ ἔσω δ' ὀφθαλμοῖς,
ὑπὸ τοῦ σκαιοῦ πιεζομένη
καὶ ὀλεθρίου ἐκείνου μηχα
νήματος· ἐπεκαλεῖτο δὲ
τὸν θν ἀοράτως αὐτῆς
ὀπτάνεσθαι καὶ κουφί

Ὠ μὲν ὠδίνων· καὶ τῆς τοιαύτ(ης)
ἀμωτέραν δ᾽ ἔξαι μασάμου·
Καὶ θαυμάζομεν τὰ θεῖα φθ(έγ)-
μηναι. καὶ θ(εὸ)ν ἀληθῆ κηρυ-
χθῆναι· καὶ τιμᾶς πρὸς
τὸ τῆς ἀληθείας ὑλάξαι
φῶς· ὁδεῖται καὶ κατὰ Χ(ριστὸ)ν
ἀπήνην ἐκ τῆς μαρτυρίας· λυ-
σαι μὲν γὰρ αἰφνης τῆς
θαυμαστῆς σου χ ὠδίνων ἀμελ-
δεσμοῦ τοῦ πιέζοντος·
ἀνίσταται δὲ καὶ ποιεῖ πᾶσι
ὑγιὴς καὶ φαιδρὰ καθορᾶ(ται)·
ἐν τῷ θεῶν ἡ χαρίζει τῷ αὐ-
σωκόπηθω· εὐχαριστῶ σοι
λέουσα ποιητὰ τῶν ὅλων
καὶ δημιουργέ· ὅτι καὶ αὐτ(ὸ)ς
ἐκ θανάτου ἐρρύσω μου τ(ὴ)ν
ψυχήν· καὶ τὴν θαυμαστὴν
σου ὁδέξω δυναστείαν ἐν
ἐμοί· καὶ ἐστιζα ἀνθόπατος,
εἰς τέλος ἀπηλλαμοῦ· καὶ
ἐνισχύσομεν τὸν τῆς ἐμῆς
ἀθλήσεως τελειῶσαι δρόμον·
Καὶ πρὸς σὲ καταπαῦσαι
τὴν ἀρηθμὴν ζωὴν καὶ ὁ-
πόθεραστον· οὕτως τῆς μ(άρ)-
Τυρος εὐχομένης καὶ τὸν
τῶν ὅλων ὑμνούσης καὶ
δυσωπούσης θ(εὸ)ν, συναρ-
πάζεται τοῖς δημίοις. κ(αὶ)
πρὸς τὸ τῆς ἀσεβείας ἀνδρά-
ποδον τὸν πονηρὸν καὶ
αὐτὸς φημὶ δικαστὴν ἄγεται·
Καὶ ὃς ταύτην ἰδὼν τοῦ

ὀρφανὸν μόνον ἄγοντα· καὶ τοι
Καὶ προστομούμενον ὁδηγ-
ναι λέξαι καὶ ἐπιγνῶναι
ὡς ὑπὲρ τὴν φύσιν τοῦ σώ-
ματος ὑγιαίνουσαν, οὕτω
Καὶ τὴν θείαν ἐνέργειαν
ἥτις ἀοράτως καὶ τὸ θαυ-
μάσιον ἐνήργηκε· καὶ ἀποθεαζό-
μενον. τὸ δυσσεβὲς φρόνημα·
ἔχεσθαι δὲ, τὸ σεβασθῆναι τ(ὸν)
ὄντα θ(εὸ)ν· οὐδὲ πολλοῦ γε
Καὶ δεῖ· μάταιος ὢν καὶ τ(ῇ)
ματαιότησι σωιαχημένος
τοῦ ψεύδους· ὅθεν καὶ μᾶλλον
ἐπὶ πλέον ἀνῆγε τῆς κα-
κίας, ἤπερ τῆς ἀληθείας·
δυο. καὶ πτῆ μὲν ὑπὸ τῆς ἀλη-
θείας ἐλεγχόμενος, ἐπειρᾶ-
το καὶ ἄκων ταύτην ὁμολογεῖν·
πῆ δὲ, ὑπὸ τῆς ἀνοίας
κρατούμενος, καθήσσα ἀμη-
χανῶν. εἶτα αὖθις ἀναλαμ-
βάνων ἑαυτὸν, ἐπεὶ μοι ἔλεγε·
Πρὸς τὴν μάρτυρα· πῶς
ταῦτα ποιεῖς ὦ γύναι· καὶ
ἀφειμένης τῶν πληγῶν μετα-
βάλλη, καὶ ῥᾳδίως οὕτως
ὑγιαίνουσα φαίνη. καὶ παν-
τὸς ἐκπλήττεις· μὴ δὴ μάγοις
θοῖς, καὶ ἐν μέσῳ δή που τὸν ἐν-
φρονα μάγων ὄντα· ὡς
μικρουμένη. δεδιῶσαι
δοκέσθαι. πῶς σοι σημαί-
νει. τὸ μεταφράσθαι οὕτω
ῥαδίως, ἀπὸ τῶν χειρῶν

155

περὶ τὰ μέλλοντα· ὅτι οὐκ ἐθέλει
τὸ ἀληθὲς ἡμῖν ὁ διάβολος εἰπεῖν. καὶ
ἀφελέσθαι τῶν ἡμετέρων
ψυχῶν τὸ περὶ αὐτὸ ἐσφάλ-
θαι, χάρισ ὡς ἀσμένως οἱ περὶ ἡμῶν·
μᾶλλον δὲ περὶ ἀντιμάχους
καὶ αὐτοῖς δήπου τοῖς θε-
οῖς· ἀλλ' οὐδ' ὅτι οὐ δυνατὸν
μοι ὥστε ὀρθῶς διαβόλων ἐργάζεσθαι
μήτε μὴν πεῖσαι με μάταια
λέσθαι· μήτε μὴν ὁ διάβολος ἀρκεῖ τὴν
μὲν κολάσεως δι' ὅτι μονὴν· ἐπὶ τὸ
λατρείαν τιμωρίαν, τῷ θανά-
τῳ με παραδοθῶ· τυχὸν γὰρ
ἂν, οὕτως ἡμῖν σημαίνει ἀπη-
λλάχθαι σου τῶν τοιούτων
καὶ μάλλον πάντων· καί τοι γε δέ-
δοικα καὶ οὕτως μοι περιεργεῖ-
ται χρησαμένη ἡ ζῶσα καὶ αὐθ-
οφθεῖσα. καὶ τοῖς πλείοσιν ἐπευ-
θυμένη διαπατήσας· οὕτως μὲν
οὖν ὁ κατάρατος ἄγγελος
ἐκεῖνος τοῖς οἰκείοις δι' ὧν
ἐνεργούμενος δαίμοσι φλύ-
αρος τις εἶναι διαβόλων ἐλεγ-
χόμενος ἐγνωρίζετο· ὅτι περ πολλάκις
οὐ μόνον ἑώρακε, ἀλλὰ καὶ
ἀκηκόει τῆς μάρτυρος περὶ
τῶν τοιούτων ποιουμένην
τὴν ἀπολογίαν· ὥστε τοῦτο
μαθὼν οὕτως δι' ἐκείνων αἰτεῖν
κατὰ τὸ ἀληθὲς προυμάλιστο
τὴν ἐρώτησιν· ἀλλ' ὅπως ἂν
περ ὧν μὲν ἐφ' οἷς οὐκ ἤλπιζε
τὸ δὴ τυχεῖν· ὥσπερ ἐν κύ-

κλοις τισὶν αὐτὸν συστρέφων,
τὰ αὐτὰ καὶ περὶ τῶν αὐτῶν
διηρώτα· ἰδὼν δὲ καλλιπάρ-
θενος μάρτυς. τί πλειστάκις
περὶ τῶν αὐτῶν ἐρωτᾷς·
αἰσχυνθήτω ὢν καὶ μὴ θέ-
λων τὸ ἀληθὲς συνιδεῖν· οὔτε
γὰρ διὰ τὸ μαθεῖν προσαλλή-
τον μαθεῖν· οὔτε διὰ τὸ δεῖ
γνῶναι τὸ ἀληθὲς ἐρωτᾷς·
ἀλλ' ὥσπερ ἐθέλεις λαμ-
βάνειν ἀφορμὴν πρὸς τὸ τιμω-
ρεῖσθαι ἡμᾶς. καὶ τὴν οἰκεί-
αν ἀρετὴν συνιστᾶν· ὅπερ πο-
λλάκις ἀγνῶς τὴν τοῦ δε-
σμοῦ ἀδικίαν· ἐφ' οἷς οὐ
μόνον ὠμῶς καὶ ἀπανθρώ-
πως ἡμᾶς τιμωρήσω·
ἐκεῖνος δὲ ἀργεῖ τῶν οὐ-
δὲ λιπών· ὡς καὶ πᾶσαν
πρόφασιν τῆς σῆς κακο-
μηχάνου ψυχῆς ἀφαιρεῖται.
Ἡ τιμία γὰρ λόγον ἔχειν δοκοῦσα
ὑπόληψιν εἶναι ἐν δὲ
σμοῖς οὖσαν καὶ ταῦτα μὲν εἰ
κατὰ πάσχουσαν μᾶλλον εἰ
ἡ περιεργίαις ἀποτίθεσθαι
μὲν τοῦ σώματος τὰς
πληγάς· οὐ δύνασθαι δὲ
τοῦ γίνεσθαι τῆς αἰσχύνης καὶ
κρατηθῶσι φαίνεσθαι ἢ παρ'
καὶ πρότερον· ποίᾳ τοίνυν
ὁμολογίᾳ ὅπερ εἴγε ὡς ὁρῶ, οὐκ
ἐκ τυφλῶν τῶν τυγχάνεις·
ὅπερ τίμια ἐργασίαν αὐτ

πρὸς τῶν σῶν λαμμάντων τῶν
θεῶν· ὡς πρὶν ἄρα ἐμὲ
ὁρᾶς τὸ πρὸς τοῦ ἐμοῦ δεσπό-
του μου ἠν χ(ριστο)ῦ· τάχα γὰρ ἂν
ἐγνωρίσαι μὲν, ὅσα ὀργὴν
τοῦ μόνου παρ' αὐτῶν, τὰ
ποιμένα ἂν ὅτι εἰκότως
τῆς ἐκείνων ὑπεράνωρι-
ζη δόξης· παρόσο δὲ τοι-
γὼ τῶν σῶν θεῶν· καὶ ἐκτὰ
νος σου ἢν δόξιαν· καὶ παν-
τως οἶμαι γελήσειν ἅμ' ἢ τι-
γέλῳ, τὴν αὐτῆς ἀπώλει.
ἀδελφὲ καὶ ὡς αὐτὸν ἐμμα-
λεῖν μου λυθείης, ταχὺ παν-
τως προφήσει ἐκείνων γνώσῃ·
Καὶ τὸν ἀμοιβὴν πάντως
ὄψεις ἀξίαν τοῦ σοῦ θεοῦ.
πῶς οὖν τῶ τοιούτω φθο-
νικῶ πυρί ὅσα καὶ θεῶ
προσαγάγεις. Καὶ ταῦτα,
ἐν καλῶ σοι διϊσχυρίζη ἀπά-
μαι τὴν γνῶσιν· ἐμοὶ γὰρ
ὡς πολλάκις εἴρηκα, τὰ
πάντα ταχὺ δ' ἐν ὅ τοῦ θύειν
ὁ καὶ θ(εό)ς· Καὶ οὐκ ἂν ποτε
τὸν ἐμὸν ἀρνηθείην δεσπό-
την καὶ κ(ύριο)ν· κἂν δέῃ ἀοίοντε
μυρίοις θανάτοις ὑπὲρ τῆς
δόξης ἐκείνου ἀποθανεῖν.

Ὑπολαμβάνω δὲ ὁ δικαστής,
ὁρᾶς ἔφη ὦ γύναι ἐν πολ-
λῶ θερμῶ. ὁρᾶς ὅπως ἠμ-
ὄρθιζε τῶ θανάτω ἀ-
ταχλον περαπόσιμαι;

Καὶ γὰρ τὸ ἐλλιμμῶν ἡμέρας
ἐν τῷ μέρει. θρασὺς αὕτη
τοῖς λόγοις ποιεῖ. οὐ θρασὺς
ἔφη δικαστά ἡ μάρτυς· ἀλ-
λ' ἀληθής, ἢ καὶ αὐτὸς διαμά-
χεῖν ἐθέλων ἡμᾶς· πῶς
οὖν φησὶ διαμάχωμαι·
αὐτὴ μὲν γάρ. τὴν οἰκείαν
ἀφορίζης σωτηρίαν δόξαν καὶ
ὅλην ὑπὲρ ταύτης γένη· τὰ
δὲ ἡμᾶς ἐκβάλλουσα θεὸν τὸ.
Καὶ τὸ τοῦ σοῦ θ(εο)ῦ διϊσχυρί-
ζη κολασθησομένοις πυρί.
Καὶ ταῦτα, οὐκ ἐνταῦθα.
ἀλλ' ὡς ἀπὸ ... του σα
ἔτερον τὶν μακάλλον ταὶ αἰ-
ῶνα ἄδηλόν τε καὶ ἀφανῆ
σωτηρίας. κἀκεῖ σε ἡμᾶς
κολασθῆναι δεδιέναι· ἀμέν

Ὦ τὸν μαθὼν ὕπνον τῆς ἀμοι-
βῆς ... ναζαμένην καὶ τῆς
τοιαύτης ὀνειρώξεως ἐκ
... μονονουχὶ προσελθοῦσα
τοῖς θεοῖς θύσας, ἀλλ'
ἂν ὄψεις πρὸς πάντα
εἰδυῖαν ὡς καὶ πολλάκις
εἰρήκαμεν, τὴν ἐσχάτην τιμω-
ρίαν παραιτήσομαι· καὶ
τὸ ταῦ τυχὸν ἡμᾶς ὅτι μα-
θήσῃ ἀπειλεῖν καὶ κολάζειν.
ὅτι μὲν οὖν ἡ μάρτυς ἔφη
πρὸς τὸν δικάζοντα· ἀλλὰ μὴ
τῆς πλάνης ἀπαλλαγῆναι
θελήσειας, καὶ τῆς σῆς δι-
αμοίας τοῖς σοῖς θεοῖς ἀπ

πτύσσας καὶ τῶν μὲν ὡς ζῶν τι
προσελθεῖν θεῷ τῷ ἐμῷ δη-
λαδὴ χωρὶς ἀδοκήσας, τὰ
ἐχαρίσατο πίστιν· καὶ δικαιοσύνην δεω-
σεισέν τῷ τῆς γεέννης
πυρί. δηλονότι ἐκεῖθεν· ἀφ' ὧν
καὶ γὰρ ἔγνως τὸν ἐμὸν θαυμα-
σίων τῶν ἐμῶν τελεσθέντων τῷ
θεῷ. τὸν ἐμὸν συνίστημι λόγον.
ὁ γὰρ οὕτως ὀρέγεται τῶν καν-
τάθεν ἑαυτὸν τῶν ὅλων δη-
μιουργὸν ποριστῶν, ἀδηλο-
δήπου, ὅτι καὶ κολάζειν δύ-
ναται· κἂν ἐν τῷ παρόντι
μακροθυμῶν φαίνηται.
ἀγαθὸς ὢν καὶ πάντας ἐθέ-
λων σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνω-
σιν ἀληθείας ἐλθεῖν· ὥσπερ
δὲ καὶ ἀεὶ βουληθῇς
ἐπιγνῶναι τὸ ἀληθές· ἡ
γὰρ ἀπαρξη τὸν πάντα
δυνάμενον. ἀνηθήσομαι ὁ-
μοῦ χάριν αἱ σοὶ τὴν γλῶτταν καὶ
πρὸς τὰ κατὰ τὰ παλαιὰ
ταύτης διανοίας ἀνθρώπως
περιδρα καὶ τὸν θάνατον
καὶ ἀνθρώπων, ἀθείρ ἀμω-
καμὸν παρ' αὐτοῦ· τὸ δὲ
γόμενα ἀποθανεῖν. κἂν μὴ
αὐτὸς ἐνέγκῃς, ἀλλ' ἡ φύσις
πάντως ἐν ὁσίοις ἐμοί. τοῖς
οἰκείοις μόνοις φυλάττου·
ὥστε κἂν αὐτὸς κἂν ἐκείνη
τοῦτο ποιήσητε. τὸ ἐμοὶ
ποθεινὸν πληρωθῆναι

ἐμμικὸς καί· τοῦ γὰρ σώματος
χωρισθεῖσα, γενήσομαι
πάντως πρὸς τὴν ὄντως
ζωὴν ἣν ἐπηγγείλω· καὶ τῷ
θεῷ μου ἐν τάθεν πάντως
συνέσομαι· καὶ τῆς παρ'
ἐκείνου τε τὸ διηνεκὲς
ἀπολαῦσαι χαρᾶς· οὕτω
Μὲν οὖν ἡ καλλιπάρθενος
μάρτυς μετὰ παρρησίας
ἀκριβοῖς καὶ γενναίως ἑαυ-
τοῖς, τὴν οἰκείαν ὁμολογί-
αν προσθεῖσα πάντων δια-
βεβαιωσαμένη, ὥσπερ τι
στρατηγὸς ὀλυμπιονίκης τὸν
τῆς δικαιοσύνης στέφανον
ἐκδεχομένη παρ' αὐτοῦ. δι-
καίου κριτοῦ τὸν ὑπὲρ ἐκεί-
νου θάνατον ὑπομένουσα·
ἡ δὲ φαύλη ψυχὴ ἐν μαθη-
δικαστής, ὅσαι καὶ μέλη στό-
τὴν ἄσωτον καρδίαν τοῦ
ἀγρίου δεξάμενος, ὄγκου τό-
μεν τῇ τῆς ἀλαζονείας
ἐπάρσει· ὀξὺ καὶ τὸ δὲ ἐπὶ θυ-
μῷ· καὶ πυρὰ ἀποπάλλων ἐ-
δόκει τῶν ὀφθαλμῶν· καὶ
πρὸς τοὺς συνόντας συνάξ-
ἐπιστρεφόμενος, ἔλεγεν·
ὁρᾶτε ὦ παρόντες, τοῦ γεν-
ναίου τούτου τὸ ἀνδρεῖον;
ὁρᾶτε ὁ πόσης μὲν τυχαί-
ας τῆς ἡμερότητος παρ'
ἡμῶν· ὁπόσας δὲ ἡμῶν
καταχέει τὰς λοιδορίας.

Καὶ ἂν πρήτορ ἄλλην τινὰ
ἐρωτᾷ καὶ διδάσκῃ· καὶ
μεταφέρῃ πρὸς τὴν οἰκεί-
αν θρησκείαν; τούτων δὲ πάν-
των, οὐκ ἄλλος, ἀλλ' αὐτὸς
ἐγὼ εἰμὶ αἴτιος· φιλανθρωπίᾳ
χρώμενος καὶ δὴ ἡμερό-
τητος. Καὶ συμπαθείας
ἐθέλων τοῦ γραϊδίου τοῦ
πείθεσθαι, ἐμπαίζομαί
τε παρ' αὐτοῦ καὶ καταγε-
λῶμαι· ἀλλ' οὐ μάτην ἐφορ-
δίκην τῶν ἀθετέρων θε-
ῶν τὴν ἐμὴν ἐκφύγῃς γε-
ναιομένη ταύτην ἀπόφασιν·
ἀλλ' αὐτὸ ξίφος σοι πάντως
ἐπιγραφομίσῃ τὴν γλῶτταν·
Καὶ τότε γνώσει σαφῶς
τὸν τῆς σῆς παραφροσύ-
νης καρπόν. ἐξαίφνης ἂν
ἡ Μαρτίνα ἔφη, τοῦτό μοι τά-
χιον γενέσθαι, καὶ πρὸς τὸν
οἰκεῖον ἐπανελθεῖν μετὰ
πότην· γνήσιαι σοι φησὶν
ὁ κάκιστος δικαστής· καὶ
τοῦτ' εἰπὼν, τοῖς δημίοις
κελεύσας λέγων· λάβετε ταύτην
τὴν ἐμὴν μακρὰν ὀφθαλ-
μῶν· οὐ γὰρ ὅλως ἀνέχομαι
τοιαύτην οὖσαν ὁρᾶν· καὶ
τῷ ξίφει τὴν ταύτης ἀφελέ-
σθαι κεφαλήν· ἵν' οὕτω τὴν
ἐσχάτην σιωπὴν σιωπήσασα
ἐκ ἂν δυνηθείη κατὰ τῶν θεῶν
καὶ μαστιγώσω καὶ ἡμῶν πολ-
λὰ βλασφήμως φθέγγεσθαι·
Ταῦθ' ὁ μιαρὸς ἐκεῖνος καὶ
φονικὸς κελεύσας· καὶ ἀπ-
άσας, ὢ χάους· καταισχυμένος
καὶ ἡττημένος· ἐσχάτην ὀ-
φλήσας αἰσχύνην· μὴ δυνηθ-
περιγενέσθαι γηραιᾶς γυ-
ναικός· καὶ πρὸ τοῦ ἰδίου βου-
λεύεσθαι βουλήματος καὶ ἀ-
βασιλεία· ἡ δὲ καλλίνικος ὄντως
Μαρτίνα· πρότερον μὲν τοῖς
δημίοις αἰτησαμένη δοῦναι
καιρὸν πρὸς τὸ δεηθῆναι
τοῦ Θεοῦ· καὶ λαβοῦσα μὲν
ηὔξατο ἵλεων γενόμενον τὸν
τῆς αὐτῆς δεξάμενον αἷμα. ἀνω-
φερομένην γενέσθαι ποιῆσαι,
τῶν ἀρχῶν τε καὶ ἐξουσιῶν
τοῦ σκότους· καὶ τῆς αὐτοῦ
δόξης τυχεῖν ἀξιώσας· ἐπῆρε τα-
δὲ καὶ τοῖς τηνικαῦτα πα-
ραζομένοις χριστιανοῖς,
ἀνδρείως παραχεῖν. καὶ πάσ-
σαις αὐτοῖς ἐξελέσθαι, διαχαράξαι
καὶ κακώσεως· οὐ μὴν δὲ,
ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ
οὖσι καὶ αὐτὸν προσκυνοῦσι·
Καὶ μόνον Θεὸν γινώσκουσι κα-
λατρεύουσι· καὶ οὕτω μετὰ
τὴν εὐχὴν ἐπὶ τοῖς παρελθοῦ-
σιν ἀγῶσι τὴν τελευταίαν δε-
ξαμένη πληγήν, τὸν τῆς ἀ-
θλήσεως ἀνεδήσατο στέφανον·
καὶ οὕτω χερσὶν ἀγγέλων τὸ
ταύτης θεῖον πνεῦμα πρὸς τὸν

κη'

πρὸ τῶν φώτων ἀνήχθη θρόνον·
χοροῖς ἀγγέλων τε καὶ ἀρχαγ-
γέλων καὶ πολλοῖς τῶν δε-
μένων συνεσομένη· καὶ τοῦ
ἀκροτάτου ἀπολαύουσα τῶν
ἐφετῶν· τὸ δέ γε θεῖον καὶ
πολύαθλον ταύτης σῶμα.
μετά γε τὴν ἐκτομὴν τῆς τι-
μίας κεφαλῆς, χριστιανοί
τινες ἀνελόμενοι καὶ ταύ-
την αὐτῷ συναρμόσαντες,
ἐν ἐπισήμῳ τόπῳ κατέθε-
σαν· ὑπερφυῆ δέ τινα καὶ θαύ-
ματος ἄξια ἐκ τμηθείσης τῆς
ἱερᾶς παρηκολούθηκε κεφαλῆς.
τὸ καταρρεῦσαν θεῖον αἷμα ἐκ
τῆς πληγῆς, εἰς ἔδαφος μὲν τὴν
γῆν· καὶ ὥσπερ ἀπὸ πηγῆς διέθη-
κε· τοῖς δέ γε παροῦσι καὶ ὁρῶ-
σι, τρόμος εἷλε καὶ συνεχόμη-
σαν· οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ὁ ἀήρ,
εὐωδίας ἐπληρώθη ξένης καὶ
θαυμαστῆς· ὁ δέ γε ἥλιος ἄνωθεν
ὥσπερ ἐπιστυγνάσας τὴν μαρτυ-
ρικὴν καὶ θείαν σφαγήν· ἐφ᾽ ἱκαναῖς
ταῖς ὥραις, τὰς ἰδίας ἀκτῖνας,
ἀπέκρυψε· καὶ ἐγένετο μὴν ἐπαύ-
ξων τὴν στυγνότητα, ζόφον πε-
ριεκάλυπτο· οὕτως οἶδε δοξάζειν
θεὸς τοὺς αὐτὸν δοξάζειν προη-
ελομένοις· ἡ μὲν οὖν καλλίνι-
κος μάρτυς ἰά, οὕτω ξένως καὶ
ὑπερφυῶς νικήσασα ὥσπερ
ὁ λόγος ὑπέφηνε· καὶ οὕτω τῆς
τῆς ἀθλήσεως δρόμον τελέσασα·

Καὶ τὸ ὁρατὸν καὶ ἀόρατον ἐν ταὐτῷ
ἀθρόοις καταισχύνασα· καὶ
μετὰ τελευτὴν πολλοῖς τοῖς
τῶν ἰαμάτων χαρίσμασι,
δοξασθεῖσα πρὸς τοῦ θεοῦ, οὕτω
πρὸς ἣν ἐπόθησεν ἀνῆλθε
ζωήν· μετενεχθὲν δὲ παρὰ
τοῦ τῶν εὐσεβῶν βασιλέων.
ἡνίκα ἡ πυρκαϊὰ μὲν ἐσ-
βέσθη τῆς ἀσεβείας τῆς δυνα-
μέ(?)· τὸ τῆς εὐσεβείας δὲ
ηὔγασε φῶς, πρὸς τὴν πόλ-
λιν ταύτην ἀνεκομίσθη κων-
σταντίνου πόλιν τὸ ταύτης
πολύαθλον λείψανον· καὶ
ναὸς αὐτῷ ἱδρύθη περικα-
λλής· καὶ ἐν αὐτῷ κατετέθη,
πολλὰς τῶν ἰαμάτων τοῖς
αὐτῷ προσερχομένοις πηγὰς
ἀναβλύζον· ἐπεὶ δὲ
Κρίμασιν οἷς οἶδε θεὸς ἡ πόλις
ὑπ᾽ ἄλλοις τοῖς ἰταλοῖς· ἀλεξίου
μὲν. οὗ ἐπώνυμος ἄγγελος·
τηνικαῦτα τῆς τῶν ῥωμαίων
ἐπιλημμένου ἀρχῆς· τὸν ἴδιον
δὲ ἀδελφὸν ἰσαάκιον ταυ-
τὶ ἐξοφθαλμίσαντος, ἅπαν μὲν
τὸ κάλλος ἀφῃρεῖτο τῆς πόλεως·
ὅσον ἐν οἴκοις λαμπροῖς· ὅσον
ἐν οἴκοις ἱεροῖς· ὅσον ἐν ἀναθή-
μασιν ἐνθέοις· σὺν τούτοις πᾶσι,
Καὶ τὸ ἱερὸν τέμενος τῆς μάρ-
τυρος ἰᾶς διαφθαρέν, ἐπὶ
τῇ τῶν μαγγάνων μονῇ τὸ
θεῖον ταύτης λείψανον μετετέθη·

ἱππικαῖς καὶ αὐτὸς θεὸς τοῖς
Ῥωμαίοις τὴν πόλιν ἀπο-
δέδωκεν· ὅσα καὶ ὥσπερ ἀρά-
κτας κόρακας ταύτης
ἐκδιώξας τοὺς Ἰταλούς.
τῆς αὐτοκρατορικῆς
ἀρχῆς τοῦ Παλαιολόγου
Μιχαὴλ κατάρχοντος τῆς
ἡμέρας· τούτου δὲ τῆς
βασιλείας διάδοχος· οὐ μόν-
ον τῆς γνώμης καὶ τῆς
περὶ τὸ θεῖον σεβάσεως δόξης,
γενόμενος υἱὸς ὁ μεγακλεὴς
καὶ μέγας Ἀνδρόνικος.
τὸ τῆς βασιλείας ὡραιότα-
τον στήριγμα· τὸ τῆς ἐκκλη-
σίας ἀσφαλέστατον καὶ
περικαλλὲς ἐδραίωμα· τὸ
πάσης ἀρετῆς καὶ καλοκα-
γαθίας περίδοξον ἄκουσμα.
τηνικαῦτα τοίνυν καὶ ὁ πα-
ρὼν τῇ θείᾳ μαρτυρικὸς λόγος
ἐγράφη· τοῦ γράψαντος
ἐν τῇ τῶν Μαγγάνων περικα-
λεῖ ἀριστευομένου μονῇ· ὁ
πῶς δ' ἤτοι τοῦ χρόνου μῆκος
τὰ μὲν ὑπομνήματα ὅσα
ἐγέγραπτο τῇ μαρτυρίᾳ χυδαιότε-
ρα ἠφάνισε· τὸ δὲ ἐπαινετὸν
θεῖον λείψανον, οὐκ ἠδυ-
νήθη λυμήνασθαι· καὶ
ταὐτὸν μακροῖς ὥσπερ ἡλιακ-
κύκλων περιδραμόντων·
Οὕτω τοῦ θεοῦ τὴν καλλίνικον
μάρτυρα καὶ πρὸ τῶν τ[illegible]

ἀθληκότος ἀγώνων, κἂν τοῖς
ἔργοις καὶ μετὰ τούτοις δοξά-
σαντος. ὁ [illegible] οἶμαι,
οἵας ἔτυχε παρ' αὐτοῦ δόξης
ἐκείνης ταύτης ψυχή· εἰ γὰρ
ὁ πήλινος χοῦς οὕτω καὶ
μετὰ τοσοῦτον ἐδοξάσθη, ὡς
ἐπὶ τοσούτοις χρόνοις μόνο-
μου καὶ ἔμψυχος εἶναι δοκεῖν,
ὅς γε κἀμὲ πολλάκις ἐξέ-
πληξεν ὡς ζῶντα τοῦτον
θεασάμενον· [illegible]
ὄμματα ἔχοντα, καὶ πολλαῖς
ταῖς χάρισιν ἐλλαμπρυνόμενον,
πόσης εἰκὸς ὅμως οὖν χρὴ
τὴν ἱερὰν ψυχὴν τῆς δόξης
ἀπολαύειν παρὰ θεοῦ· ἐγὼ μὲν
οἶμαι, οὐκ ἀγγελικῆς· οὐδ' ἀρχαγ-
γελικῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ
χερουβικῆς καὶ τῶν ὑψηλο-
τέρων ταγμάτων· ὡς καὶ
ἐκ δεξιῶν ἑστάναι τῆς παρθένου
καὶ μάρτυρος τοῦ ταύτης νυμ-
φίου Χριστοῦ· ταύτης τοίνυν ἡμεῖς
Ὅσοι ἐν μεθέξει βουλόμεθα
τῆς δόξης γενέσθαι θεοῦ, τὴν
ἀρετὴν μιμώμεθα καὶ τὴν ἄ-
θλησιν· καὶ γὰρ καὶ νῦν πάρε-
στιν ὁ διώκτης καὶ ἐχθρὸς τῶν
ἡμετέρων ψυχῶν· ὁ ἀπ' ἀρχῆς
ἀνθρωποκτόνος διάβολος.
ὁ ἀόρατος δηλονότι [illegible] ἡμῖν
ἐγείρων τὸν πόλεμον· εἰ γοῦν
ἐθελήσαιμεν νικῆσαι τοῦτον
[illegible]ομηροῦ [illegible] ἡμαι, τὸ ἐν

ποδῶν ἔφασαν οὐδέν· καὶ γὰρ πρῶ-
τον, τὴν τοῦ θ(εο)ῦ κ(αὶ) Χ(ριστο)ῦ τὴν μεθ' ἀχα-
ρμονὴ θ(εο)ῦ ἀνήμων καὶ πρὸ τὴν
ἐκτάμου συμπλοκὴν ὑπαλ-
φουσα· κ(αὶ) ἐπὶ ταῖς ἐλπίσι ἐρω-
μνύουσαν· ἔπειτα δὲ καὶ τ-
φείαν μαρτύρων ἡμῖν σωφροσύ(νης)
καὶ τὸν κοινὸν ὑπὲρ ἡμῶν
δυσωποῦσαν δεσπότην· ἀλ-
λ' ὢ δὲ τοῦ λόγου γενόμενον, κ(αὶ)
πρὸ τὸν τῆς σιωπῆς λιμένα
ποτοῦ λόγου ἴδιον χαλάσαι μέλ-
λομεν, ὀλίγα ταῦτα δ' ἐμέ
πρὸς τὸ ὅσια μαρτυρ(ῶν) φθέγξασθαι·
Ὦ σεμνὰς μὲν ὡς ταύτη καλλιπαρ-
θένε μάρτυς· δὴ γὰρ μέσως
παροῦσαν ἐμὲ προσφωνῆσαι·
καὶ γὰρ ἀοράτως ἡμῖν ὡς ἐπι-
στάμενοι πάρει· ὦ σεμνῶν παρ-
θένων ἀγλάϊσμα· ὦ μαρτύρων θε-
ωραΐσμα· ὦ ἀσκητῶν τρυφὴ
χαριέστατον· ὦ μονάδος πάσης τε
καὶ θείας φύσεως ἰσοστάσιε·
δέδεξο τὸν παρόντα λόγον ὅσοι
ὥσπερ τι δῶρον προσφέρομεν
τῆς ἀσκητικῆς ἀγῶνα καὶ μαρτυρίου
δι' ἃ χρὴ ἀθλήσεως τὰ παλαίσματα
ταῦτα καὶ ἀγωνίσματα ὡς δυνάμενοι
ἱστορήσαντες καὶ ἵλεων ἡμῖν
δυσωπῆ γενέσθαι, ὃν τοῖς
ἰδίοις ἀγῶσι καὶ καμάτοις
ἐθεράπευσας φιλανθρωπό-
τατον κ(ύριο)ν· νῦν τε καὶ ἐς τὸν
αἰῶνα τὸν μέλλοντα· ἵνα καὶ
πάντες ὁμοθυμαδόν, τῶν

ἀπήλαυσεν ἀγαθῶν ἐπι-
τύχοιμεν τῇ αὐτοῦ φιλανθρωπίᾳ
καὶ χάριτι· ᾧ πρέπει πᾶσα
δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις
σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ πατρὶ
καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ
ζωοποιῷ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας
τῶν αἰώνων·
ἀ(μήν)

+ Μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Φωτεινῆς τῆς καὶ Σαμαρείτιδος· κ(αὶ) τῶν ταύτης τέκνων κ(αὶ) ἀδελφῶν· τῶν σὺν αὐτῇ μαρτυρησάντων: Εὐλόγησον πάτερ:

Ἄρτι τοῦ μὲν τοῦ ἡλίου τὰς οἰ-
κείας ἀκτῖνας τοῖς πέρα-
σιν ἐπιπέμποντος·
καὶ καταυγάζοντος· οὐ
μόνον τὰς φαινομένας
ὄψεις καὶ γνώσεις καὶ ὑλικ(άς)·
ἀλλ' ἤδη καὶ τὰς νοερὰς καὶ
ἀΰλους τῶν ψυχῶν ὑποστάσεις·
καὶ τῷ οἰκείῳ πυρὶ ἀνα-
φλέγοντος· ὅπερ αὐτὸς
ἡ ἀλήθεια λέγει ἐπὶ τῆς γῆς·
ὡς ἐν τοῖς εὐαγγελίοις
ἠκούσαμεν, ὃ σημειῶσαι με
ὁ τῶν ἀποστόλων ὁ ἀκράσμιος

Καὶ θεῖος χορός· καὶ ἁρμοσ
αὐτὴ ἐπὶ τῶν ἰχθύων θηρατῶν,
μοῦ ἐστι καλῶς καὶ διδα-
σκέται· προσφορώτατα καὶ
τὸ τῶν γυναικῶν γένος.
Καὶ οὐκ ἔξω τῶν τοῦ ἐμοῦ
θῦ καὶ δεσπότου δικτύων
μένει· διὰ ταύτην τῆς ἰάσ
οἶμαι πράγμασιν καὶ πα-
ρακοὴν· ἐστὶν καὶ αὐτὸς παρ-
θενικῆς. Διὰ ταύτην προ-
ῆλθε μήτρας, ἵνα τὴν λύπην
ἠμελημένην καὶ δια-
λαμπαρομένην· ὥσπερ ἀ-
πὶ πάθος σαρκικὸν ὅλον
τὸ ἐφ᾽ ὅλης γένος· ἀφ᾽ οὗ περ-
ὶ αὐτ᾽ ἐπιτήδειον φῦλον τῆς ἀπά-
της, ταύτην κατεδικάσθη·
Ἐπεὶ οὖν ὡς εἴρηται καὶ γυναῖ-
κες τὴν ἀλήθειαν φανερωθεῖ-
σαν ἐγνώρισαν· αὐτῷ χῷ
πρῶτον τι κατὰ τὸ ἀνθρώπι-
νον συνέπιον τὸ· καὶ ἐμαθη-
τεύθησαν· καὶ τὴν ἑκούσιον
ὑπελθόντι ταφὴν ἀρώματα
καὶ μύρα προσῆγον. μία
πασῶν ἦν καὶ ἣν νῦν ἡμῖν
ἡ διήγησις προκειμένη·
ἣν μάλα ὁμαρτίως φημὶ καὶ
παρασοίδιμος φωτεινή·
ἡ πιστὰ αὐτὸ τῆς σαμαρείας
μέγα ὀνόματος πόλεως συ-
χάρ· ὥς φησιν ὁ θεῖος ἅγιος
φίλος τοῦ χῦ· ὁ θεοπτικὸς
τὰ θεῖα ἰωάννης· ὅτι ἦλθε

Τοῦ προσερχομένη· καὶ ἀποκαλύ-
ψιν ἡμῖν ταύτης θεολογίας μυ-
στήρια· ἐκεῖθεν δὲ ἐθαύμα-
ζουσα σὺν ὅλῳ γένει· καὶ αὐ-
πᾶσι τοῖς προσήκουσι, ὡ-
θεανδρικῷ λόγῳ παρηκο-
λούθησε· καταλείψασα πάν-
τα ὅσα ψυχὴν οἶδεν ἐνθολοῦν·
Καὶ τοῖς μυστικοῖς πειθ-
ομένη αὐτῇ θείοις πράγμασιν·
Ἀλλὰ καλὸν ἂν ὡς θεὸν ἡμᾶς
τὴν ἱστορίαν διαγαγεῖν· αὐτ-
οῖς ἐκείνοις τοῖς ῥήμασι τοῦ
τῆς ὑρομνῆς υἱοῦ χρησαμένους·
φησὶ γάρ· Ἐν ταῖς ἡμέραις
ἐκείναις, ἔρχεται ὁ ἰς εἰς πόλιν
τῆς σαμαρείας λεγομένην
συχάρ· πλησίον τοῦ χωρίου,
ὃ ἔδωκεν ἰακὼβ ἰωσὴφ τῷ
υἱῷ αὐτοῦ· ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ
τοῦ ἰακώβ· ὁ οὖν ἰς κεκοπι-
ακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, ἐκα-
θέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ·
ὥρα ἦν ὡσεὶ ἕκτη· ἔρχεται
γυνὴ ἐκ τῆς σαμαρείας
ἀντλῆσαι ὕδωρ· λέγει αὐτῇ
ὁ ἰς· δός μοι πιεῖν· οἱ γὰρ μα-
θηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν
εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς
ἀγοράσωσι· λέγει οὖν αὐτῷ
ἡ γυνὴ ἡ σαμαρεῖτις· πῶς
σὺ ἰουδαῖος ὢν παρ᾽ ἐμοῦ πι-
εῖν αἰτεῖς οὔσης γυναικὸς
σαμαρείτιδος· οὐ γὰρ συγχρῶνται
ἰουδαῖοι σαμαρείταις·

ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ·
εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ· καὶ
τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι δός μοι πι-
εῖν. σὺ ἂν ᾔτησας αὐτὸν καὶ ἔδω-
κεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν· καὶ ἵνα
τὰ πολλὰ παρῶ· πόσου τὸν πα-
ριστησιν ὁ εὐαγγελιστής· καὶ τά-
χεως ἁλῶναι τὴν γυναῖκα
τοῖς τοῦ σωτῆρος διδάγμασιν, ὥσ-
τε πρὸς τὴν ἑαυτῆς πόλιν δρα-
μοῦσαν ἐκείνοις ἂν παρρησίᾳ·
δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον· ὃς εἶπέ μοι
πάντα ὅσα ἐποίησα· τοὺς
δὲ ἐξελθόντας καὶ ἰδόντας αὐ-
τὸν [illegible]· καὶ ἀκούσαντας τῶν
αὐτοῦ λόγων. εἰπεῖν· οὐκέτι
διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν·
αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν καὶ οἴδα-
μεν. ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς
ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός· καὶ ὅτι
Μὲν ἡ παρ' αὐτοῦ τοιῶσδε θέσω εὐα-
γγελιστῇ. σαμαρεῖτις ἡ μακαρό-
μαρτυς ἐστὶ φωτεινή. μηδεὶς
ἀμφιβαλλέτω· διὰ τὸ μὴ τοὔνομα
ταύτης ὑποσημαίνεσθαι τῷ
εὐαγγελίῳ· οἶμαι γὰρ τὴν κλῆ-
σιν ταύτην, ἐξ αὐτοῦ εἰληφέ-
ναι τὴν μακαρίαν. ὥσπερ ἄρα
καὶ οἱ ταύτης φίλτατοι παῖδες.
καθὼς παρακατιὼν ὁ λόγος
δηλώσει. ἀφ' οὗ γὰρ τὸν Χριστὸν θεὸν
ἐγνώρισε· καὶ θεοῦ υἱόν, οὐκέτι
ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω· πῶς γὰρ
ἂν καὶ ἐπεστράφη ἢ τοῖς ἄλλοις
[...]σασα τῆς οἰκείας αὐτῶ
[...]ῆναι δυσδαίμονι. καὶ τῷ Χριστῷ
προσδραμεῖν· εἰ δὲ μὴ ἄχρι νῦν
ταύτην ἐπιγραφῆναι ὅπερ
οὖν οὐδὲ γέγονεν, ἄδηλον
ὅτι δὲ αὐτὸν καὶ μεμαρτύρη-
κε· τοῦτο δὲ καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ
χρόνου δῆλόν ἐστι· κατὰ γὰρ
τοὺς καιροὺς νέρωνος τοῦ
δυσσεβεστάτου· ὃς καὶ τοὺς
τῶν ἀποστόλων κορυφαίους
πέτρον φημὶ καὶ παῦλον θα-
νάτῳ ὑπήγαγε· καὶ αὐτὴ
τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον
μετ' αὐτῶν σὺν αὐτῇ ἀνῆψα-
το· ἐπεὶ δὲ καὶ ἄλλος ἐκ πα-
ραδόσεως θείων περὶ λόγων
ἀληθείας ἐχόμενος· καὶ με-
χρι σήμερον ἤκων· ὅτι ἐν τοῖς
τῶν ὑδάτων ἁγιασμοῖς· ἃ
πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἁμαρ-
τιῶν τὸ τῶν χριστιανῶν
γένος ἐπενοήσατο. διὰ τοῦ-
το καὶ τῆς μεγαλομάρτυρος
φωτεινῆς ἡ τιμία εἰκὼν εἰ-
ωθεν ἱστορεῖσθαι εἰς δήλω-
σιν καὶ ἀπόδειξιν τοῦ πα-
ρόντος λόγου· καὶ ὅτι τοῦ τῶν
ὑδάτων ἁγιασμοῦ· ὁμοίως
ταύτῃ τῇ σαμαρείτιδι δεδο-
μένοι μεταχεῖν. τούτου ἕνε-
κεν ἐν τούτοις ταύτην καθι-
στοροῦμεν· τούτων δὲ οὕτω
ἐχόντων· τὸ μὴ ταύτην εἶναι
τὴν σαμαρεῖτιν ἐκείνην, ἣ
παρὰ τοῦ ἰακὼβ φρέαρ

ὁ Χ(ριστὸ)ς συνωμίλησεν. οὐδὲ γὰρ
ἀμφίβολα· ἐπεὶ καὶ αὐτὰ
τὰ παλαιὰ καὶ φιλαλήθη
συγγράμματα, τὸν λόγον
τοῦτον πιστοῦται· καὶ
πλεῖον οὐδὲ τὴν ἀλήθειαν
ἐπεξεργάζεσθαι. ὅρα δὲ
καὶ καθεξῆς ὡς ἐν ὀνόματι
λογίων διαλαμπουσῶν· ἐκ τῶν θεί-
ων γραφῶν ταῦτα ἀναλεξάμενοι.
αὕτη τοιγαροῦν ἡ σαμαρεῖ-
τις· μετὰ τὴν παρὰ τὸ φρέαρ
τοῦ Χ(ριστο)ῦ οἰκονομίαν τε καὶ
μυσταγωγίαν τὸν τρόπον ἄθεον
ἐπὶ τῶν ὤμων ἀναλαμβάνει.
καὶ τούτῳ ἀκολουθήσασα,
μετὰ τῶν ἀποστόλων συνη-
ριθμήθη χορῷ. καὶ μάχεται
μὲν ὁ δεινὸς θήρ· τὸ ἡμέτερον
ἀναλαμβανόμενος φύραμα.
τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον
ἐπιζητεῖ· καὶ τοῖς ἀμνοῖς
συναριθμεῖται. τούτῳ
συνῆν καὶ τοῖς αὐτοῦ λόγοις
καὶ θαύμασιν ἠδέως ἐνε-
τέρπετο καὶ ἔχαιρεν· ἐπεὶ
Δὲ καὶ τὴν ἑκούσιον ὑπέστη τα-
φὴν διὰ τοῦ σταυροῦ καὶ μό-
νος ἀπὸ μιᾶς δέξη τὸ πάθη-
μα τοῦ προβλήματος·
καὶ ὅτι ὅλον μὲν ἀνελάμβανεν
ἐν ὅλοις ἐγὼ συνθεός, σὺν ταῖς
λοιπαῖς μυροφόροις ἀρώ-
ματα καὶ μύρα τῷ τάφῳ.
καὶ αὕτη προσῆγε. κ(αὶ) τῆς

Θαυμαστῆς κείμενος τοῦ ἀγ-
γέλου ἠξιοῦτο θέας καὶ ὀπτα-
σίας· ἀλλὰ δὴ καὶ αὐτὸν μετ-
ὰ τὴν ἀνάστασιν ἐκ τῶν νεκρῶν
ἐγηγερμένον ὁρᾷ τὸν κ(ύριο)ν.
ὅθεν καὶ προθύμως ὑπη-
ρέτει τῷ εὐαγγελίῳ· καὶ γὰρ
μετὰ ταῦτα τῶν μαθητῶν
ἄλλων ἀλλαχοῦ διασπαρέν-
των εἰς τὰ τῆς οἰκουμένης
κλίματα· καθὼς ἡ χάρις
τοῦ παναγίου πν(εύματο)ς ἑκάστῳ
ἐπιφοιτήσασα τὸν ἴδιον
κλῆρον τόπον· τὸ μὲν συμ-
πομπὸν καὶ συνακολου-
θοῦν αὐτοῖς πλῆθος, ἄλλο
ἄλλοις τῶν ἀποστόλων συ-
νεζώννυτο καὶ συνδιῄρητο.
πρὸς δὲ τὸν κορυφαῖον πέτρον
μετὰ τῶν ἐλλογίμων γυ-
ναικῶν ἀπέκλινε καὶ ἡσάμε-
ρίτις· καὶ συνέπετο τούτῳ
καὶ συνεμαρτύρει· καὶ τῶν
αὐτοῦ τῆς θείας διδασκα-
λίας ἐγγὺς ἦν ἡ λέξις ἀπο-
λαύει· μᾶλλον δὲ καὶ αὐτὴ
τὴν ἀποστολὴν ἐπλήρου.
καὶ πολλοὺς ἐξεκάλει πρὸς
τὴν τῆς ἀληθείας ἐπί-
γνωσιν· ὥσπερ καὶ πρό-
τερον ἡνίκα τὰ ἀληθῆ
τῶν σαμαρειτῶν πρὸς
τὸ φρέαρ παρὰ τὸν θ(εὸ)ν μαθοῦσα
λόγον ἤγγειλε· καὶ τούτοις αὐτοῖς
ἐπεδείκνυεν. ἐν

Θέντι καὶ πολλοὶ διὰ τῆς
ἐνεργείας παρ' εἰς τὸν κν ἡμῶν
ἰν χν· καὶ τῷ θείῳ βαπτί
σματι ἠξιωθέντες, τὴν και
νὴν ἀνάπλασιν ἀναδεξά
μενοι ἐσώθησαν· σωθήσαν δὲ ταύτῃ.
Καὶ οἱ κατὰ γένος αὐτῆς δὲ
ἀδελφοὶ πέντε· πλὴν ἑνὸς
τῶν υἱῶν· δύο γὰρ αὐτῆς
παῖδες εἶχεν· ὧν ἅτερος
μὲν ὁ καθ' ἡλικίαν δεύτερος
ἰωσῆς οὗτος ἦν. ὃς καὶ τῇ
μητρὶ περιῆν πανταχοῦ· πρ
δὲ ε. καὶ αἱ ταύτης γνήσιαι
ταῦται ἀδελφαί· ἀνατολή.
φωτεινή· φωτίς· παρασκε
υὴ τὸ καὶ κυριακή· αἱ τοῦ
φωτὸς οὖν τοσαῦται καὶ
ἐπώνυμοι· θάτερος δὲ
τῶν υἱῶν τῆς μεγαλομάρ
τυρος· ὃς καὶ πρῶτος κα
τὰ τὴν ἡλικίαν ἐτύγχανε.
τῆς καλῆς ταύτης ἑταιρείας
ἀπολιμπανόμενος ἦν·
βίκτωρ δὲ ὁ καλὸς οὗτος
ὑπῆρχεν. ὃς οὕτω κατὰ μα
λακισθῆναι καὶ παθεῖν τι
θῆλυ καὶ ἀμελὲς ἀθέριον, τῆς
εὐγενείας ταύτης τοῦ χυ
ἐφάλλεσθαι τῶν προσηκόν
των ἀπελιμπάνετο· ἀλλ' ὅτι
καὶ ἐκείνας τὰς ἡμέρας
ἐν τῷ κατὰ τῶν ἀβάρων
πολέμῳ, τρόπαιον ἀνεγείρ
ἐν ῥωμαίοις μέγα. μεγάλ

Ἐτύχ πρ τοῦ κράτους τοῦ
καὶ τῆς τιμῆς. στρατηλάτης
ὡς λέγεται γενόμενος· καὶ πά
ἰταλίας ἐξουσιάζων ἐπὶ
τετραετίας· ὅθεν τοῦτο μὲν
διὰ τὸ καὶ μᾶλλον μετὰ παρ
ρησίας κηρύττειν τὸν λόγον
τῆς ἀληθείας. τοῦτο δὲ καὶ
παρὰ τῶν ἐγκαλέσθαι τῶν
διὰ τοῦτο καλουμένων·
ἄσμενος δεξάμενος τὴν τι
μὴν. τὴν ἰταλίαν κατέλαβε.
κἀκεῖ διῆγε μέχρι τινός·
Ἐν ταύταις οὖν ταῖς ἡμέραις
τὸ σκότος ὑπὸ τοῦ φωτὸς
ἐλεγχόμενον. ὁ τοῦ σκότους
ἄρχων οὐκ ἐνεγκών. διωγμὸν
ἐγείρει κατὰ τῶν ἀποστό
λων· καὶ ὅλον τὸ μὲν ἔρωμα
ὑπελθών, ἀπ' αὐτῆς τῆς κο
ρυφῆς τῶν θεοκηρύκων ἀ
πήρξατο· διανοηθεὶς. ὡς
εἰ τοὺς πρώτους καὶ ἀρχη
γοὺς τῆς ἡμῶν πίστεως ἐκ
ποδῶν θείη. ὅλον τὸ ὑπή
κοον τούτοις συναπολλύ
μενον ἕξειν· ὥσπερ κε
φαλῆς ἐκτεμνομένης.
τὸ λοιπὸν σῶμα ποτὲ μὲν
σῶμα καὶ διαρρεῖν καὶ δια
φθείρεσθαι· οὗτος μὲν δὴ
οὕτω κακῶς βουλευσάμενος,
τοῖς κορυφαίοις τῶν ἀπο
στόλων· καὶ τῆς οἰκουμε
νικῆς πάσης διδασκάλοις

Καὶ ὁ δῆμος τοῖς, Κυπριανοῦ ἤδη
ποιεῖται· πυρρομένων τῶν τοῦ Χ(ριστο)ῦ
παθήματα παραπλησίως ὑπερα-
γαγῶν. καθὼς αὐτὸς ὁ σὴρ
τὴν θείαν ἀναφασιν προεῖ-
πεν αὐτῷ· ἀν παραφθῶμεν
τοι τῷ σχήματι· τὸν παῦ-
λον δὲ τῆς κεφαλῆς ἀφαι-
ρήσας· καὶ οὕτως ἐκ τοῦ δεσ-
μοῦ διαζεύξας αὐτοῖς, καὶ
προσομεῖ ἐπὶ πόθου μεγάλου ἀνά-
χων· τούτων οὖν τοιοῦτον τρό-
πον μαρτυρικῶν τὸν τῆ δεσμίου
ἀπόλιπον τῶν, διεσκόρπισαν
τοὺς ὑπ' αὐτοῖς ποίμνιον· καὶ
ἐς μάρη διάφορα τῆς οἰκουμένης
ὥσπερ ἀπὸ μιᾶς πηγῆς. διε-
χύθη καὶ διηρέθη· οὐ δ' ἀλίαν,
καὶ φόνων μαλλόμενον, ἀλλὰ
πως τοῦ τῶν διδασκάλων
εὑρήματα ὑπὲρ ταῦτα τῶν ἐκ-
πληρωθῆ· καὶ εἰς τὸ ἐναν-
τίον περιετράπη τὰ ἐ-
χθρῶν τὰ βουλεύματα· δι'
ὧν σκελίσας ἤλπιζε, μᾶλ-
λον ὑποσκελισθέντι· καὶ
διαλάμψει μᾶζον ὡς ἡ τοῦ
Χ(ριστο)ῦ λιμάνιος· ἐκ τῶν δοκοῦν-
των ὀλισθηρῶν, ἐφ' ἓν ὅτε τὸ
οἰκονομοῦσα τὰ ὑπὲρ ἡμᾶς·
καὶ διὰ Κυβερνῶσα καλ-
τὰ ἐν μέτρα· οἷα τὰ τοῦ ἐ-
μοῦ θ(εο)ῦ κρίματα· ὁ μὲν ἄλ-
λος τῶν μὲν ἄλλαι χῶραι καὶ
πόλεις κήρυκας εἶχον·

Τοιοῦτος δὲ ὁ περὶ τὸν μεγαλομάρτυρα
φωτεινὴν εἶχον ἢ καθαρτε-
μὴ τόπε πόλις τῆς Ἀφρικῆς·
κηρύαπον τὰς ἀδελφὰς τὴν
εὐσέβειαν τὰν τῶν Χ(ριστιαν)ῶν· εὐσεβεῖν
ὡς εἴρηται καὶ μετὰ ταῦτα
πλατυνομένην τὴν εὐσέ-
βειαν· καὶ αὐξανομένην· ὁ
κοινὸς ἐχθρὸς καὶ
πολέμιος τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν
ἀσθενοῦσαν, πάλιν τὸν μέ-
ρων μαρτύρων ζήτησιν τῶν ὑπο-
μενόντων ἠρέθιζε· καὶ
ἀφθονεῖν ὑπὲρ ἅπας αὐτῷ
τοῦ θυμοῦ τὸ πῦρ, δεξιὸν
σπῆμα κατὰ πᾶσαν τὴν
ὑποτελῆ Ῥωμαίοις, πόλιν
εὐσεβῶν· ἐφ' ὧν πρὸς ἄρνησιν
τοὺς Χ(ριστιανοὺ)ς ποιοῖς τοῦ τὸν ἀνομολο-
γοῦντας θ(εὸ)ν ἐκβιάσονται
διὰ ποικίλων τιμωριῶν καὶ
βασάνων· ὁ μὲν καὶ προσ-
ταγὴν ἐπέμπε ὁ δοὺξ ὁμο-
σεβασμίως· ἀνήρ· ἑλλήνων
μὲν τὴν θρησκείαν· καὶ πο-
λεμιζέων τὴν πρὸς τὰ εἴ-
δωλα πόθον· οὐ μάλιστα δὲ κατὰ
προαίρεσιν· οὐδὲ ὑπὲρ ἀληθῆς
εὐχαριστῶν διωκτῆς· ἀλ-
λὰ ὑποτεταγμένων ταχὺς τοῖς ὑ-
μοῖς ὄντος· καὶ σοφὸς καὶ
ἀγχίνους ὡς καί τις ἄλλος·
καὶ ῥᾷον εἰδὼς ἐκλέξασθαι
τὸ κρεῖττον ἀπὸ τοῦ χείρονος,
καὶ ταῖς ἰδίαις διὰ τοῦ θείαις

ἀκολουθῆσαι καὶ ἀμάλικτος
εἶναι, ὃ πολλοὶ καὶ νῦν πάσχου-
σιν· οὐκ ἀνασπῶντες ἐν τοῖς πο-
λαῖς σφαλλόμενοι· οὐδὲ ἐκδιδά-
σκεσθαι παρ' ἑτέρων τὰ πρὸς
ὠφέλειαν ὅλως ἀνεχόμενοι,
ἢ βουλόμενοι. τοῦτον δὲ τὸν
Πρὸς Ἰταλίαν κινεῖν ἐπείγ-
εσθαι ἔμελλεν ὁ κράτωρ· προσ-
καλεσάμενος ὡς ἑαυτόν,
οὕτως πως φησίν· ἐπειδὴ
τῆς τῶν δεσμῶν ἀνοίας
μεγάλης ἔτυχες ὦ περιφανέ-
στατε λούξ, ὥρα σοι τὰς ἀμοι-
βὰς ἡμῖν τῆς χάριτος ἀντιδοῦναι.
τίς δὲ ἂν μοι εἴη πάντως ἀρα-
ἡμῖν, ἢ ἵνα τὸ αἱρετὸν ἐν μοι
τῶν ἄλλων προτιμήσειεν
ἔργον, πρῶτον καὶ παῖς καὶ δι-
ἀπονηθάνης μετὰ τοῦ στρατηλά-
του, οὐδὲ μάλα βουλόμενοι
τοσαύτας ὅσοι θεὸν τὸν Χριστὸν προ-
βάλουσι μὴ ἀπολέσαι σὺν οὐδὲ
μιᾷ φειδοῖ καὶ προσπαθείᾳ·
τοιγαροῦν μηδὲν ἡμῖν ἀ-
λόγων ἡδέων· μὴ πόλεμοι καὶ
μάχαι· μὴ ξίφη καὶ θυρεοί·
μὴ πᾶν ὅπλον μὴ πρὸς ὑπε-
ναντίοις αἰρόμενον πρό τι-
μητέον ὅλως δόξη τῆς κατὰ τῶν
θεοῖς ἐχθρῶν πάλης καὶ μάχης·
ἡ γὰρ ἡμῖν καὶ τοῖς ἔξω ἐ-
χθροῖς ἀντιτάσσεσθαι καὶ
πάντα κατὰ τούτων κινεῖν τὸ
τοῦ λόγου λίθον· ἐγὼ δὲ

ἀδελφῶς συγχωρητέον ἡμᾶς
χώραν οἰκεῖν· μᾶλλον δὲ
τὴν τῶν θεῶν παρ' ὧν καὶ
ἡμῖν τῶν ταύτης κρατεῖν·
καὶ μὴ κατ' αὐτῶν ὅλον τὸν
θυμὸν ἐκφέρειν· ἐπεὶ καὶ
τὸ κατὰ τὸ ὑπεναντίον κρά-
τος πόθεν ἄλλοθεν, ἢ παρὰ
τῶν θεῶν πιστεύομεν ἡμῖν
ἐγγίνεσθαι. ἅπερ οὖν καὶ θεοῖς
φίλα καὶ ἡμῖν ταῦτα καταγνῶ-
πραττόμενα τέως. τὸ τῶν λαῶν ἐ-
χθίστων ὅλον γένος
ἀλλὰ τάχιον ὀλέσαι προθυμη-
θήσεται μαχομένων καὶ πόρρω ἡμῶν
αὐτῶν καὶ πόρρω τῶν θεῶν
ἀξιωθήσεται τῶν ἀνδρειῶν·
Τούτοις τοῖς λόγοις αὐτὸν ὑπα-
λείψας ὁ τύραννος, πρὸς Ἰτα-
λίαν ἐφίει· ἐκεῖ δὲ καὶ πα-
ραγενόμενος, μετὰ πολλῆς
αὐτὸν τῆς εὐφημίας ὁ στρα-
τηλάτης σὺν ἅμα προσ-
δεξάμενος τῷ στρατῷ, φιλι-
κῶς τὰ πρὸς τοῦτον εἶχε·
καὶ ἀλλήλοις τὰς χάριτας
ἀντεδίδοσαν. ἐγένετο δὲ
μιᾶς τῶν ἡμερῶν ἀλλήλοις
συνελθόντων ἐπὶ τὸ αὐτὸ
ἀμφοτέρων τῆς χειρὸς λαβόμενος
τοῦ Νίκτωρος, πρὸς ἰδιά-
ζοντα τόπον ὑποχωρῆσαι
τὸν ἡγεμόνα. καὶ τοιούτοις
πρὸς αὐτὸν χρήσασθαι λόγοις·
Οἱ λαμπρῶς φιλεῖ Νίκτωρ

Ἐτόλμησα πεῖσαι τὸν λογισμὸν·
καὶ τὴν θρησκείαν ἐξαρνή-
σω τὴν ἡμετέραν· τὸν Χριστὸν
σέβεσθαι καὶ προσκυνεῖν
παρὰ τῆς μητρὸς τῆς σῆς
ἐκδιδαχθείς· καὶ γὰρ αὐτὴ
ἐκεῖνον συνακολουθοῦσα
φασὶ τῷ πατρί μου συνῴκησεν
τῷ ταύτης σῷ, καὶ σὺ ὁμοί-
ως νῦν, κηρελατὰν τὸ τοῦ Χριστοῦ ὄ-
νομα κατὰ πᾶσαν πόλιν
καὶ χώραν· ἀλλ' ἐμοὶ πείθου·
τὸν μὲν νέον τοῦτον ἐάσας
θεόν, πρὸς τὴν πάτριον θρη-
σκείαν σου παλινόρμησον·
ἵνα μὴ καταλήψῃ κίνδυνος ἀ-
σης· ἰάθη γάρ, ὡς οὐκ ἔστι πο-
λυδυνήσῃ, ἀλλὰ λαθεῖν τὸν
κρατοῦντα· καὶ γὰρ οὐχὶ
μὴ ἱερὸν αὐτὸ τὸ πλημμελη-
θὲν ὄνομα σοι ἦν ὡς τοιοῦτον
καταφρονηθεὶς καὶ διαπα-
θῆ· τὸ γὰρ βασιλέως ἀθετεῖν
προστάξεις παρ' ἐμοῦ οὐκ ὀλί-
γη, καὶ τὸ ζῆν πρὸς ταῦτα
ἦν θαῖ δόξαν καὶ περιφανεῖ-
τυραννίσαν τῇ κρίσει δοκεῖ.
μᾶλλον δὲ ἔστι καὶ τούτοις
περιστάσεσιν οἷς κολάζειν
ἀλαζθημόν· καὶ οὐ περι-
ὄπτεις μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς
τὴν αὐτῶν ἐκφυλον καὶ
ὀλουλίαν ὑπηνέχθης. καὶ
σέβεις θεὸν αὐτοῖς ἔχουσι·
τοιοῖς ὁ βασιλεὺς εἶπεν·

Καὶ σὲ ἐχόμεθα ὁ μάγιστος καὶ
ἀθρυξάμενος· πῶς οὖν
ταῦτα μεμάθηκας ὁ κράτι-
στος σοφὸς, πῶς· μηδὲ τῇ
φιλονεικίᾳ ὡραί τούτοις ὑπο-
μείνας· ἀλλὰ καὶ τὴν ἡμέρα-
ν ἀπεύκτον καὶ τὸν ἀ-
δελφὸν ὡς ἑαυτὸν ποιήσας
μετάστασιν τιμὸς τῶν ὑπὸ
τὴν σὴν χεῖρα, σὺ γνήμας ἀ-
κάσαι τούτοις ἀσπάσασθαι·
καὶ κρείττει μὲν ἑαυτοῖς
ἐπὶ περὶ θεοῦ καὶ μοῦ τοῦ-
το δόξας· εἰ πορ μὴ τέλον
τῆς αὐτῶν λατρείας ἐθε-
λουσίως ἀποστῆναι· καὶ οὐ δὲ
διὰ τὴν δημοσίαν ὅλην καὶ τὰ
τὸ μέσον προκαθεζόμενος,
πρὸς ἄμυναν χωρεῖ τῶν
λεγομένων χριστιανῶν.
καὶ εἰ μὴ τιμωρεῖσθαι τοῦ-
τοις βούλοις, κἂν τῶν πο-
λέμων σου αὐτοῖς ἐκδίωκε.
καὶ πολλαχόθεν ταῦτα μετὰ
κερδανεῖς· οὕτω γὰρ καὶ
βασιλεὺς θεραπευόμενος,
ὡς μάζομαι ἀεὶ τιμὴν αὔξεται·
καὶ τὰ ὑπάρχοντα τῶν δι-
ωκομένων ἀφαιριζόμενον,
τὴν περιουσίαν αὐξήσας
τὴν σὴν· συγγινώσκεται
σοι δὲ πάντως δεῖ τοῦ-
το καὶ ὁ θεός σου· εἰ πορ οὐκ
ἀθῆσαι τοῦτον πάντη κα-
τὰ τὸν ἐμὸν λόγον μου

λοιο· τὸν γὰρ μάχεσθαι πρὶ κα
τούτοις καλοῖς λιμαμέ-
νον· ὅτι πρὶν ἢ ἀνδε ἕλκον
εἰς ἁρμηνείαν· πάντως αὐτὸ
δὲ κτέον ἡγήσασθαι, ἄλλως
τὰς αἰτίας τῶν πραττ-
ομένων ἀπορθοῦς· τούτοις
Τοῖς τὸν νίκτορα ὁ ἄρχων ἐπ-
κλίνας φίλον ἀκῶν, εἴλκω
μᾶλλον αὐτὸς μὴ ἀναμαθεῖν
τὴν δ' ἀρετὴν ἐπαρτάχιον· ὁ ζῶν
παρὰ τοῦ νίκτορος πάλιν
ἤκουσε μὴ ἀναφασθεὶς· μᾶλ-
λον δὲ ὁ ζῶν ἢ χάριστου πρὸς
καὶ τηνικαῦτα ἐρηργήσατο·
ὡς κλάδος κίνησις καταιτὸν
θέτομ ἀπὸ τόλον παῦλον· τὸ ἀπο-
μηθα καθ' ἀνδραμένη· καὶ τὴ
πηγὴν τῶν ὀφέων· τοῖς δ'
ψυχῆς φωτὸς ἄνω ὀφθαλμοὺς
καθὼς παρὰ ποδὰς λεχθῆ-
ναι· προσέχει δὲ ἄξιον
τοῖς λεγομένοις· ἐπεὶ δὴ
γὰρ ἤδη παρ' ἐπανωγὸν ὁ ἄρ-
χων ἐπηγάγετο ἡμᾶς· καὶ τὰς
ἰλαρὰς παραινέσεις μὲν ὥστε
ζωγρῆσαι τὸν ἄνδρα· μι-
κρὸν ἐπιτοχὼν ὁ νίκτωρ καὶ
συλλεξάμενος τὴν δύνα-
μιν ὅσως ἐποιήσατο τὴν ἀπό-
κρισιν· οὐ μὴν δοκεῖς καὶ
Ἡγεμὼν, τοῦτό μοι καὶ ὑπὸ τῆ
θεσ καὶ λέγεις· καὶ συμμου-
λεύεις αἱρεῖσθαι· καὶ ὁ δ'
τῆς φιλίας ἀναμαιγκτικῆς

γνώμης· πλῆθος ἀπόρρητος
τοῦ θήκε τὸ κατὰ αἰ· ὡς
τὴν μοι πάλιν τέλη κατὰ τοὺς
δοκοῦν φημὶ συμμουλεύ-
μοι· καὶ μὴ ἀναπείσαντα
τοὺς κόπου· κατὰ τὸ ἀρέ-
σκον τῷ φθαρτῷ βασιλεῖ
πολιτεύεσθαι παραινεῖς
ἐφθονήσω κἀγὼ μετὰ δὲ
ναισσοι κοινῆς χρείτος·
καὶ πρὸς τὸ φῶς ὁδηγεῖ·
καὶ ἀθανάτω προσοικειῶ-
σαι βασιλεῖ· καὶ πολλῶν
ἀγαθῶν ἐργάσασθαι κλη-
ρονόμον· ὁ δὲ γε φησὶν·
Εἴπερ ὦ καλὲ φίλε νίκτωρ
ἄξιον τῆς λόγου ἐρωτᾷς· συν-
θῶμεν θάσσοι· καὶ κρίσεως
λογισμοῦ δῶσομεν τὸ προ-
κείμενον· κἂν μὲν φανῇ τι
χρηστοῦ τι προσεχόμενον
καὶ συμφέροντος, οὐκ ἀπω-
σόμεθα τοῦτο· εἰ δὲ γε πρὸς
βλάβην φέρει καὶ ὄλεθρον,
οὐδαμῶς αὐτὸ παραδεξό-
μεθα· καὶ ὁ στρατηλάτης·
ἀεὶ δηλοῦν φησὶ καὶ λίαν
ἠγόμην τοῖς ἐμοῖς ἐπα-
κροώμενος ἐς λόγοις·
τὸν χρόνον σύ φης καινὸν
εἶναι θεόν· τῶν αἰώνων ποι-
ητὴν ἢ μεῖς οἱ λαμβάνειν καὶ
πάντων τῶν ὁρωμένων
καὶ νοουμένων δημιουρ-
γόν· ἐγὼ θεὸς τὸ ὄνομα

Ξ ἄμβροτον ὡς παρ' οἷς ἐδόκει·
ἀλλὰ πρὸ αἰώνων συν-
υπάρχοντα τῷ πατρί· ὃς καὶ
τὸν ἄνθρωπον σοφίᾳ ἀρρήτῳ
δημιουργήσας· κατ' εἰκόνα
ἰδίαν καὶ καθ' ὁμοίωσιν πα-
ραδείσου ἀπόλαυσιν αὐτῷ
ἐδωρήσατο· μίαν ἐντολὴν
τούτῳ προστάξας· γυμνά-
ζουσαν πρὸς ὑπακοήν·
τοῦτον δὲ τὸν ἄνθρωπον ἀπα-
τηθέντα ὄφεως συμβουλῇ
καὶ γυναικὸς ὑπηρεσίᾳ· καὶ
παραβάντα τὴν ἐντολὴν
ταύτην, ἐξόριστον γενέσθαι
τοῦ παραδείσου· ἐπεὶ γοῦν
Γυμνωθέντα τοῦτον τῆς τοῦ θ(εο)ῦ
χάριτος ὁ πονηρὸς ἰδὼν· ὃς
τῶν οὐρανῶν διὰ ὑπερηφανίαν
ἐξέπεσεν ὁ πάρελμων αὐτό-
μενος φημὶ δαιμόνων· ὅλην δὲ
αὐτοῦ τὴν σαγήνην ἁπλώσας·
ἔσω λαμβάνει τὸν ἄθλιον· καὶ
μακρὰν ἐπὶ τοῦτον ἀπωθεῖ
τοῖς αἰσχίστοις πάθεσιν·
Εἶτα καὶ πρὸς τὰ εἴδωλα
πείθει τὴν τιμὴν ἐξάγειν τοῦ
πεποιηκότος· κἀκεῖνα διδά-
σκων ἡγεῖσθαι τούτους θεούς,
ὅσα χεῖρες ἀνθρώπων εἰργάσαντο·
Εἰχόμενοι οὕτω ταῖς ἰδίαις
ἕλκουσιν ἐνειλημμένοις
ἡμᾶς ὁ ἐχθρός· καὶ μηχανῇ
τις ἐξαιρεῖται ἡμᾶς τῶν
χειρῶν αὐτοῦ παντελῶς.

ὁ κ(ύριο)ς ἡμῶν· ἀλλὰ καὶ προφήτας· καὶ
νόμον παιδαγωγὸν ἀθετήσαντες·
Καὶ πάνθ' ὅσα πρὸς ἐπιστροφὴν
ἡμῶν ἐξαποστείλαντος θ(εο)ῦ, τῇ
προγονικῇ περιέπιπτομεν
πλάνῃ· ὁ οὖν πλάσας ἡμᾶς
Ἰδὼν οὕτω κινδυνεύοντας·
Καὶ ταῖς ἀπωλείαις ἡμῶν
ἐνηδόμενον τὸν ἐχθρόν· οὐκ ἐπε-
λήσθη διὰ σπλάγχνα ἐλέους,
αὐτὸς τὰ ἡμέτερα ἀναδέξασθαι·
Καὶ ἀπὸ παρθενικῆς καὶ ἀ-
μώμου προελθεῖν μήτρας
Καὶ γενέσθαι καθ' ἡμᾶς
ἄγιος· μήτραν πρὸς τὴν θεότητι·
καὶ ὑποδεῖξαι ἡμῖν ὁδὸν δι'
ἧς δυνησόμεθα περιγενέσθαι
τῶν ἀοράτως ἡμῖν ἐπανιστα-
μένων δαιμόνων·
Τοιγαροῦν κατὰ τὴν θεανδρικὴν
αὐτοῦ ἐπιδημίαν, καὶ τῇ ἐν
μέρει παρὰ τοῦ φθαρτοῦ ἰακὼβ
προσομιλήσας φιλτάτῃ ἐγγό-
νων· καὶ τῶν κρυφίων ἀπο-
καλύψας ταύτῃ τὴν γνῶσιν,
ἐφώτισεν αὐτῆς τὰ τῆς δια-
νοίας ὄμματα· καὶ ἐπαρρωκό-
τὸν ὁρώμενον· θ(εὸ)ν τε ὄντα·
Καὶ ἄνθρωπον τέλειον καθ' ἡμᾶς.
ἐκεῖνον καὶ ἀκούσασα καὶ ἰδοῦσα·
ὅσα λέγειν ἀνθρωπίνη φύσις
ὅλως ἀδυνατεῖ· ὅθεν ἐξ αὐ-
τῷ προσεκολλήθη· καὶ ὅ-
πε τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν ἑκουσίως ὑ-
πέστη πάθος παρῆν· καὶ

ἀνάσσαν τοῦ τὸν κτώμενον κρ
εἶδε· καὶ ἂν ἐληλυθότα πρ
οὐ ποιοῖς· ὁ θεὸν καὶ κατῆλθε.
διὸ καὶ ἡ μὲν μαθόδω κὸν ὧν
μὴ ἔλαυε· καὶ τῶν ματαίων
τούτων ἀφαρπάσασθαι βδελυ-
μάτων· τὸν ὄντα γνῶναι
θν, ὡς φιλατόκμα πεποι-
ηκὸν· ὃν δὴ καὶ σεβῶ ἀγνωμὸν
καὶ σεβόμενον· καὶ κηρύττομεν
μετὰ πάσης παρρησίας.
κἂν οὕτω τε τοῦτον ἐξαρνηθεῖ-
μεν· μὴ τοῦτο γένοιτο· κἂν
ἀπειλῇ βασιλεύς· κἂν κολάζῃ.
κἂν ὁποιῳοῦν πρᾶ τι πείρᾳ αἰ-
ρῆται· ἐπεὶ καὶ τὸ ἀποθανεῖν
ὑπὲρ αὐτοῦ, κέρδος ἡγούμεθα.
πῶς γὰρ δεῖ μάθωμαι. καὶ ὧν
πρὸ μικροῦ διὰ μοῦ ἐν τῇ κα-
τὰ τῶν ἀνάρων συνεσκολῇ,
ὁ δεσμὸς θς ἐδίδαξε περαιτέρω·
ἢ γὰρ οὐκ οἶσθα καὶ αὐτὸς ὅσαι
χιλιάδες ἀνῃρέθησαν τῶν ὑ-
πεναντίων; ἄγγελος γὰρ κυ
προηγεῖτο μου. καὶ πλῆθος
τοσοῦτον ἀνάρων ἀνεῖλεν,
ὅσον οὐδὲ ἀριθμὰν δυνατόν
ἐστὶ· καὶ χεῖρα εἰληφὼς μὴ
ἐλπίζας ἐσώαμον. γνῶθι τοί-
γαροῦν καὶ σὺ γνῶθι τὴν ἀ-
ληθινὴν ὁδὸν καὶ σωτηρί-
ας προσελθὲ τῷ χω. φιλάνθρωπος
γάρ ἐστι καὶ δέξεταί σε· καὶ
ἔσῃ ἀξιώμασιν ἱμάσι
λάμπων αὐτῷ. ταῦτα καὶ πλείω

Τούτου τοῦ θαυμασίου ἱερέως
τῷ διηγήματι παραμείναντ-
ος αὐτίκα ἀφανὼς ἡ πτυχὴ τῶν
τοῦ ἀββᾶ ταμοῦ φερόμενον ἐ-
λάμψε· καὶ ὥσπερ ἐν ἐκστά-
σει γενόμενος, τὰς ὄψεις
ταῖς χερσὶν ὑποκαλύπταν.
εἶτα καὶ πρηνὴς ἐπὶ γῆς
ὡσεὶ νεκρὸς πεσὼν, ἄφωνος
καὶ ἀχανὴς ἔκειτο· ἀθρόως
οἱ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν
ὀρθωθείς, ἐπὶ κλίνης ἐτέθη· καὶ
θεραπευθεὶς καὶ ὀλίγον
καὶ θερμῶς ἀσήμως περιεῖχον
τὴν τοῦ ὑπηκόου· οἰόμενοι
μὴ ἂν μικρὸν κρείσσων αὐτὸν
καὶ τὸ πρᾶον· καὶ οἱ μὲν τὴν πρά-
ξιν τὸ δεινὸν ὑπὸ πάθους
ἀνθρωπείου παθεῖν αὐτὸν
ἤλπιζον· οἱ δὲ τῆς φυσικοῦ
περιπτώματος ἀναδοθέντ-
ος τῇ κεφαλῇ· καὶ περιταρά-
ξαντος τὸ ἡγεμονικὸν· καὶ
τῶν ὀφθαλμῶν τὸ φῶς
ἀποσβέσαντος. καὶ οὕτως
ἀναισθητὸν αὐτὸν δείξαντος.
καὶ πρὸς ταφὴν κόπτοις ὡς
ἄψυχον τῷ ἐδάφει. οἱ δὲ τῇ
καὶ ἄλλο κατὰ λογισμὸν ἔ-
τρεφον· τὸν στρατηλάτην
ὡς εἰκὸς αὐτῷ τῆς δόξης
ὡς κηρύττοντος· δηλητηρίῳ
φαρμάκῳ στερῆσαι τοῦ
βουλεύεσθαι ἢ ζῆν· καὶ
τεῦθεν ἑαυτῷ μόνῳ πρι

ποιεῖσθαι τὴν ἐξ ουσι. καὶ ὁ
μως οὕτως ἐπὶ τρισὶν ἡ-
μέραις τοῦ πλήθους αὐτοῖς
προσμείναντος. ὡς ἤδη περὶ
ἕω τῆς τρίτης τὸ φῶς ὑπαυ-
γάζειν. ὁρῶσι θέαμα ξένον·
ἐξαστράπτον τῆς κλίνης
ἀλλόμενον ὥσπερ ἐνθουσι-
ῶντα. καὶ τοιαύτη μεγάλη
ἐπισημαινόμενον τῇ φωνῇ. τὸν
θεὸν τῶν χριστιανῶν ὑπὸ
νίκτορος κηρυττόμενον.
αὐτὸν μεταμέλω καὶ πιστεύω
καὶ αὐτὸν ὁμολογῶ θεὸν ἀληθινὸν
καὶ ζῶντα εἰς τοὺς αἰῶνας.

Τῆς τοιαύτης τοίνυν ἀθρόας
μεταβολῆς ἐκπλαγέντες
τὸν ἡγεμόνα πάντες οἱ
συμπαρόντες. ἅμα τῷ νί-
κτωρι ἀνηρώτων· τί πέπον-
θε· καὶ πῶς ἐξ οὕτω καιροῦ
ἱκανὸν τῶν φρενῶν ἐκστὰς
μηδὲν αὐτὸς προσφθεγγό-
μενος. ἱκανῶς. ἐπειδὴ ἐφη
σὺ θαυμασιώτατε νίκτωρ·
τῶν σῶν ἐγὼ σιν ἐπακροώ-
μενος. καὶ τὴν ἐμὴν τοῦ
καρδίαν προσέθηκα τόπον·
ὑπὲρ ἐφ' ἣν ποσαυτὴν τῶν ξένων
τῶν λεγομένων. καὶ πρὸ
τοῦ τέλους τούτων, ὅλη ἀναι-
φλεχθεῖσα. φλὸξ ἦν τὰ ἔνδο-
μου πυρπολοῦσα· ἄρρα
πηδῶσα οἶον ἄρρητος καὶ
θεία. περιλάμψασά μου τοὺς

ὀφθαλμοὺς, τὸν Χριστὸν παρέσχεν
ὁρᾶν· ἤγγαρα ἡμῖν τῇ φωνῇ
πρὸς ἑαυτὸν ἐκκαλούμενος.
ὅθεν καὶ καθάπερ ἐγώ τινι
κεκρατηκὼς ὕπνῳ ἐγερθεὶς, ἐμμανοῦς ἀρ-
τίως μὴν καὶ ἀφωνος, τῷ φρι-
κτῷ τῆς ὄψεως διαταρα-
χθείς. τὸ λοιπὸν οὐ μὴ ...
ἀλλὰ διαταχθεὶς αὐτῷ
προσοικειώσας, φῶς ἤδη ἀνά-
μου τοῖς ὀφθαλμοῖς. τοῖς
τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος.
ἰδοὺ γὰρ ὡς ὁρᾶς ὑπὸ τοῦ φω-
τὸς ἐκείνου τοῦ θεϊκοῦ
πεπληγότα τὰ ὄμματα,
ἐπικαλούμενος φῶς. ἐπὶ

Τοῖς λόγοις τέλος ἐπιτίθει
ὁ σταυρὸς. καὶ πάραυτίκα
ὁ νίκτωρ πάντα τελέσας
ἐπὶ αὐτῷ τὰ νενομισμένα,
τῷ ξύλῳ προσήλωσε τοῦτον μαρ-
τυρίσματι. συγγενομένους.
ἢν ἐσώθησαν αὐτῷ παραχρῆ-
μα, ἀπὸ τῶν ἔνδον καὶ οἱ τοῦ σώ-
ματος ὀφθαλμοί. καὶ μετὰ
θαυμασίας καὶ χαρᾶς ἀπάσης
ἐν τοῦ Χριστοῦ δυνάμει μεγάλῃ.
καὶ πολλὰ πλήθη τῶν ἑλ-
λήνων ἐπιστρέφεται καὶ
αὐτὸν ὑποδείγματι. πρὸς
τὴν τῆς ἀληθείας ἐπίγνωσιν.
ἡ μὲν οὖν χαρὰ μεγάλη ἐν ὅλῃ
τῇ Ἰταλίᾳ, τοῦ πλήθους
τῶν χριστιανῶν καθ' ἑκάστην
αὐξανομένου. καὶ τῆς τῶν

δι' ἄλλων καταργουμένης
ἀπάτης. δεῖ οὖν δὲ ταῦτα
καὶ πρὸς ἡμᾶς μακαρίαν τῶν
ὄντι καὶ φωτὸς ἐν ᾧ γεγεν-
φωτισμένην. ἣ καὶ χεῖρας ἅμα
καὶ ὄμματα πρὸς οὐρανὸν ἀνα-
τείνασα. δόξα σοι ἔλεγεν.
ὁ ἐν ὑψίστοις κατοικῶν καὶ
τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν. ὅτι
με τοσούτων ἐνέπλησας
ἀγαθῶν. διὰ τῶν τῆς ἐμῆς
κοιλίας καρπῶν. καρποὺς γὰρ
πνευματικῶν γεωργήματα τῶν
ταῖς θείαις σου καθεκάστην
ἐπ[illegible] ἀνθρώποις, ἵνα τὸν
ἄνω πληρώσῃς κόσμον. καὶ
πάσας τὰς ἐκεῖθεν μονὰς
ἃς ἡτοίμασας τοῖς ἀγαπηκό-
σι σε. εἶχε μὲν οὕτω ταῦτα.
καὶ καλῶς ἤνθει τὰ ἡμέτερα
καὶ τοῖς ἔμπροσθεν ἐπε-
δίδου. οὐκ ἔμελλε δὲ πρᾶ-
ος ὁ φθόνος. οὐδὲ τοῖς κα-
λοῖς τῆς ἐνέδρας ἐνδοῦναι
ὁ πονηρός. ἀλλὰ πάλιν ὁ σοφί-
ζεται. καὶ τὸν υἱὸν ἐμὸν. καὶ
ταῦτα πάντα. διὰ τινος
ὑποψιθυρίζει τῷ βασιλεῖ.
οἱ Χαλδαῖοι λέγοντες βασιλεῦ
καὶ τὸ ἱερατικὸς. οἱ Χαλδαῖοι
καὶ τὸ βασίλειον. καὶ μικρὸν
λαβὼν. εἰ μὴ πεφυλαγμένον.
καὶ μάγος σοφὸς μεταχειρί-
ζει τὰ πράγματα. πρὸς ἀπο-
λέσθαι καὶ τὴν ζωὴν. δι' ὃ

γὰρ κεῖν καὶ στρατηλάτ(ης)
οἷος τῆς Ἰταλῶν ἀρχῆς παῖς
δῶ σφάξας, ἀποφάσει καὶ
τοῦ μεγάλου κράτους σου με-
μήνυκας. καὶ τὴν τῶν θεῶν
[illegible] ἀπωσάμενοι,
τῷ Γαλιλαίῳ προσεληλύ-
θασι. καὶ τὴν ἀπώλειαν θέ-
σθαι παντελῆ παρὰ τῆς σῆς
μεγαλειότητος προσετάχθη-
σαν. τούτοις οἰκειωσάμενοι, ταῖς
αὐτῶν καθυπήχθησαν ἀ-
κακοβουλίαις. καὶ ἰδοὺ πᾶσαν
τὴν χώραν διέσεισαν. καὶ
πᾶσαν τούτοις φρονεῖν ἔ-
πεισαν. μὴ δοῦ πολὺ δὲ καὶ
κατὰ τῆς σῆς. ἀλλὰ ποιεῖν
τῶν λόγων ἡ πρᾶξις. ὁρμη-
θήσονται βασιλείας. ἔστι
γάρ πως ὡς λέγεται καὶ τῷ στρα-
τηλάτῃ μήτηρ. μαθήτρια
γενομένη τοῦ Ναζωραίου
ἐκείνου. ἣ καὶ μόθη γέρων
τῶν κατὰ γένος αὐτῇ
διαφερόντων ἐν καθαρ-
γένῃ τυγχάνουσα, μαγείαις
τὸν δῆμον ἐξαπατᾷ. καὶ
τῷ ἐσταυρωμένῳ προσάγει.
μᾶλλον δὲ καὶ αὐτὴ ταῖς
ἀποφασίαις τοῦ υἱοῦ συρρα-
πτόλοις. καὶ μηχανᾶται
τέρπουσι, οἷς αὐτῷ πολὺ τὸ
πλῆθος ποιήσῃ κατὰ πα-
θῶν. τούτοις τοῖς λόγοις ἐ-
μάνια ὁ τύραννος ὁ ζαφθ.

ὡρίζετο· λυτροῦτο· ὃ δὴ πο-
ιεῖτο· ὃ δὴ πρακτέον ἐ-
φαίνετο ἐπὶ λογισμῶν· καὶ
τέλος διασκεψάμενος λυσι-
τελὲς αὐτῷ εἶναι· κεράσαι
τὸ γενναῖον ἔχων τὸ θ...κὸν
μετριότητι· μάχρις οὗ τῷ
κήματι αὐτοῦ τοῖς μάρτυ-
σι παρρησιάσασθαι. πέμψας ἐκά-
λει τούτοις ὡς ἑαυτόν· προ-
φάσει δῆθεν ὡς ὡρίαν ἀναγ-
καίων βουλόμενος αὐτοῖς
κοινώσασθαι· ἡ φιλάνθρωπα
καὶ τοῖς ἀνάγκῃ αὐτοῖς
δέοντας, εἰ μὴ βούλοιντο τῷ βα-
σιλικῷ πειθαρχῆσαι κελεύ-
σματι· παρεγγείλας μηδένα
τὰς χεῖρας αὐτῶν διαφυγεῖν·
ὅσοι τε περὶ Οὐίκτωρα καὶ Ναβ-
βαδαίαμον· καὶ ὅσοι περὶ τὴν
μεγαλομάρτυρα Φωτεινήν,
ἐν καθαργόμενοι τυγχάνουσι·

Τί οὖν τὸ μετὰ ταῦτα· ὁρᾶ-
μη τὰ μὲν περὶ αὐτοῖς οὔτε
εἶχε· τὸ δὲ ἡμέλλε καὶ ἀπα-
ραμύθητοις καὶ τοῖς ἀοιδίμοις·
ἡ παρηγορουμένους οὖσαν τὰς
δὲ καθεξῆς ἐν διαφόροις
τόποις ὑπάρχοντας· ἡ παρ-
γενομένη μαρτυρίως, τούτοις οἷα
ἀμυδρῶς· γινομένους· ἀλλὰ
πάντας ὁμοῦ μετὰ τὴν ἀπό-
φασιν τοῦ γενομένου ἠκολούθησαν·
δι' ἀγγέλου πρὸς τούτους ὑπο-
βαλόντος· οὐδ' ... μος τῶν

Ταῦτα διακονούντων· ἀλλ' αὐτοῦ
πρὸς τούτοις ἐλθόντος, τοῦ
δι' οἶκτον ἄφατον ἐπὶ τῆς γῆς
ὀφθέντος καὶ πρότερον ἐν
ἀνθρωπίνῳ σχήματι· καὶ ἀσχηματί-
οις καὶ ταῖς οἰκείαις· αὐτὸς
ὡς ἤδη ἀφανίστας γεγενημένους,
ἐκάλει φωναῖς· δεῦτε πρός με

Λέγων πάντες οἱ κοπιῶντες
καὶ πεφορτισμένοι κἀγὼ ἀνα-
παύσω ὑμᾶς· ἐφ' ὧν καὶ πρό-
τερον ὀφθεὶς ὁ Οὐίκτωρ φησί· πά-
λιν σήμερον πρὸς ἡμᾶς πα-
ραγέγονας; ὁ δὲ πρὸς αὐτόν· οὐ
χωρίζομαι ὑμῶν φησί, μέ-
χρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος·
πλὴν ἀλλὰ μένω μεθ' ἑ...
ὥσπερ ἀπαρχαῖς σὺν τῇ μάρτυρι
Φωτεινῇ καὶ τοῖς σὺν αὐτῇ·
μὴ οὖν φοβεῖσθε· ἡ γὰρ θήκη
γενομένη τῶν ἀρχόντων
αὐτοῦ· λέγω δὲ σοι· οὐκ ἔτι
κληθήσῃ Οὐίκτωρ, ἀλλὰ Φωτεινὸς
ἔσται τὸ ὄνομά σου· πολλοὶ γὰρ
διὰ σοῦ φωτισθέντες προ-
σηνέχθησάν μοι· ἀβαρι-
αμιον δὲ, ὅσος λόγος παρα-
θαρσυνθείς, καὶ τελειωθήσεσθαι
σὺν ὑμῖν διὰ μαρτυρίου· καὶ
μακάριος ὁ οὕτως τέλους ἀξιω-
σάμενος· ἀποκαλυφθήσεται δὲ
τὰ τοιαῦτα. καὶ τῇ παναο-
πτῳ μάρτυρι Φωτεινῇ καὶ
ὅσα τούτοις συναντᾶν ἔμελλον·
Ὅθεν· καὶ πρὶν ἢ τοῖς ἐσχάτοις

Ἤξε πρὸς βασιλέα. ὥρμημένη μεθ' ὧν
ὁδὸς ἐγένετο πρὸς τὴν Ῥώμην·
Καὶ τὴν πόλιν ἅπασαν, μεγα-
λοφώνως ἐκήρυττε λέγουσα·
ἄνδρες Ῥωμαῖοι· θεοῦ παρουσίαν
εὐαγγελίζομαι ὑμῖν· καὶ σωτηρίαν
δωρεῖται τοῖς προσιοῦσιν αὐτῷ·
ὅτι πιστεύσας τοῖς ῥήμασι καὶ βαπτισθεὶς
σωθήσεται· ὁ δὲ ἀπιστήσας
κατακριθήσεται· Τούτων παρ'
αὐτοῖς λεγομένων, ἐταράχθη
πᾶσα ἡ πόλις· Καὶ πολλοὶ τῶν
ἀκουσάντων τούτων κατανυ-
γέντες, καὶ ἀκριβῶς ζητήσαντες καὶ
ἐρευνήσαντες τὸ πρᾶγμα μαθόντες,
πρὸς θεοσέβειαν ἧκον· ἐν τοσ-
ούτῳ δέ, καὶ ἡ καλὴ ξυνωρὶς
ἐξ ἱερῶν προερχόμενοι· μετὰ
τοῦ ἡλιακοῦ φημίας βασιλέων·
Καὶ ὁ βασιλικώτατος σφῶν εἰ-
ρμός· αὐτίκα τοῖς ῥήμασιν ὑπακο-
λουθήσας τάξεως, ἐφ' ὑψηλοῦ
τοῦ βήματος ἐκάθισεν ἔμπροσθεν·
Καὶ τὴν ἄλλων ἐκεῖνων ὑπόδεσιν.
ὅπως γὰρ ἦλθον τῇ χώρᾳ εἰσελθόντες,
τὸ πρᾶγμα ὑποκρινόμενος,
προσελθὼν τοῖς ἁγίοις· καὶ πρῶ-
τον τοῖς μάρτυσιν ἱλαρὸν ἐνι-
δών, πόθεν ἥκετε λέγει κύρι-
οι μου καὶ συγκλητικοί· καὶ
τίνος ἕνεκεν εἰσελθόντες πρὸς
ἡμᾶς ἀφίχθαι· ἦ που θεῶν
ἡμᾶς ὡς ἔοικεν ἤγαγεν ἡ πρό-
νοια· Καὶ συνευφρανθῆναι
τῷ στρατηλάτῃ· καὶ τούτῳ

δὴ τῷ φιλοσόφῳ Λουκίῳ· οἷος ἦν τῷ
κοινοῦ προνοίᾳ ἐν τοῖς τῶν
σκυλ(ευμάτων)· καὶ τὸ μὲν θηλυμῶν περὶ τῶν
δημοσίων πραγμάτων, ὡς
πρώτοις τῆς συγκλήτου βου-
λῆς συνδιασκέψασθαι· ἤδη
γὰρ ἔγνωμεν ὡς τι μέγα ἐστὶ τὸ σόν,
σοῦ καὶ τῶν γυναικῶν ἀριθμός,
ὅτι ὁ σὸς ἐκεῖ λαμπρός, ὁ καλὸς
τῶν πάντων νικήτωρ· διὸ ὡς
οἶμαι καὶ θεία ἐπ' αὐτοὺς ἐπα-
ρατήσαν· ἵνα κοινῇ συνευ-
φρανθῆτε· καὶ τούτοις ἀξί-
οις τιμαῖς ἀνταμειφθήσεσθε
σὺν ἡμῖν· πρὸς ταῦτα ἡ
Μάρτιος τῶν σημείων τοῦ Χριστοῦ
περιφραξαμένη· καὶ ὅλη
ἑαυτὴν τούτῳ τειχίσασα,
θαρσαλέως πρὸς αὐτὸν ἀπε-
κρίνατο οὕτως· ἡμᾶς
ὦ βασιλεῦ ὁ Χριστὸς ἡμῶν ὁ Χριστὸς
προσέταξε σήμερον ἐνώπιον
σοῦ εἶναι, σοὶ τοῦτον ἀληθῆ
καὶ αἰώνιον βασιλέα καὶ
θεὸν ὑποδείξωμεν· καὶ
πεισόμεν αὐτὸν μόνον ἡ-
γεῖσθαι θεὸν καὶ πρύτανιν τὴν
τοῦ παντός· τοῖς δὲ ὑπὸ σοῦ
σεβομένοις, εἴδωλα κωφὰ
τυγχάνει καὶ ξόανα, ἔργα
χειρῶν ἀνθρώπων αἰσθήσεως
ἄμοιρα· ὅτι δὲ καθὼς
εἶπας καὶ τούτοις κοινῶν
πραγμάτων σκέψις ἐν ταῦθα
παρέστηκε, καλῶς εἴρηκας.

ἀλλ' ἔγωγε ἄλλο τι πλέον μου σ-
κέψεως δεῖται· ἢ τὸ παρ-
ελθεῖν· περὶ ἀθανάτου γὰρ
καὶ ἀλήκτου χάριτος ἢ κολά-
σεως ὁ σκοπὸς ἐστίν· ἴσθι
τοίνυν ὡς εἰ τῷ Χριστῷ προσέλθ-
οις ἀθάνατα συμβασιλεύσεις σὺν
αὐτῷ ζωῆς· ἀθάνατα κο-
λασθήσῃ· αὐτὸς γὰρ ἡμῖν
εἶπεν· ὁ πιστεύσας καὶ βα-
πτισθεὶς σωθήσεται· ἀπό-
Πάλιν πρὸς τοῖς λόγοις ὁ τύραν-
νος· καὶ ὥρας ἐν μέσῳ στῆ-
ναι ἐφ' ἱκανάς· ὀψὲ δὲ καὶ
μόλις ἀνοιγομένων, μή τις
εἴργασται τῶν χειρισάντων ἀ-
πὸ σκοποῦ, ὅτι περὶ τῆς προ-
αντιλογίας παρῃτήσω μοι;
Καὶ ἡ μάρτυς· ἀναξίαν μὲν
φησὶν ἐμαυτὴν τοῦ τοιούτου κα-
λοῦ· πλὴν ὡς ἀγαθῇ γε-
ωργουμένη γῇ καρπὸν ἀνί-
ησι πίονα, οὕτω δὴ καὶ ἡ
ἐμὴ ψυχὴ ταῖς τοῦ ὀρθοῦ θείαις
ἀροτριαθεῖσα διδασκα-
λίαις· καὶ ταῖς τοῦ ἁγίου πνς
καταρδευθεῖσα μυσταγω-
γίαις, ὥριμον ἐβλάστησε
τάχιον· καὶ καρποφορῶ τὴν
ὡς ὁρᾷς αὐτῷ τῷ ἀρόσαν-
τί με καὶ σπείραντι· καὶ τοι-
αὐτὸ λῆμμα ἦν περιέλαβα,
διὰ σοῦ λαοῦ σὺ ἐκπληρώσῃ.
μὴ ἔθνον δ' ἀνεῖναι τὸ προσ-
δέξασθαι τὸ κήρυγμα, ἡ μή.

Ἤκουσεν ὁ μὲν ῥήτωρ· καὶ πρὸς τοῖς
ἁγίοις ὢν ἐρραθεὶς ἢ πού φη-
μι, μάλα αἰσχρὸς ἄφρων ἤθη ταῖς
ἀπομοίαις τοῦ τῶν γυναικῶν·
ὅτι καθ' ἡμῶν οὕτως ἀνδρα-
σιν ἔθηκας τῶν μεγίστων θεῶν
βούλεσθαι· καὶ πρὸς τὴν ὁ-
μοίαν αὐτῶν δόξαν ὑπάγειν·
δ' ἐδόκει καὶ οὐ μὴ ἡμᾶς τοῖς
τοιούτοις ἐξυφαίνειν ἐγχειρεῖς.
Καὶ τί γὰρ καὶ ἡμᾶς ἀρνήσα-
σθαι ἠλπίζες ταῖς πιθανολογίαις.
ἔστι γὰρ πορίζειν λόγον ὡς ὁρῶ καὶ
σωμάτων· καὶ ἐάσομαι ἐν
τυχὼν ἀπαλλάξω, φρενί τε
ριγέμοιτο· ὅθεν εἰ καὶ μὴ
περιφανὴς ἡ δόξα· ἀλλ' οὖν
γε τὸν στρατηλάτην μι-
κτῶν, οὐκ οἶμαι διαδρᾶ-
ναι τῆς ἐμῆς κακοτεχνίας,
ὡς ἐγὼ μὴ ἴσως πείθεσθαι χαίρειν
τῇ γεννησάσῃ· ἀλλὰ μὴ σοι
μεθ' ἑτέρων προτίμησιν δοκεῖ ἐν
αὐτῇ· τῶν μὲν γὰρ μου λῆξιν
θελήσας παρ' ἐχθροῖς· ἤδη ὡς
ὀργανον παντὸς προσέτι τῆ
γονὴν ὑπηρετήσασαν· ὑπολα-
βόντες δὲ οἱ ἅγιοι μιᾷ φωνῇ
χελιδόνοι ἐν μὲν πάντες
ἀνέκραξαν· καὶ Χριστὸς ὁ θεὸς ἡμῶν,
παρῃτήσασθαι ἡμᾶς ἐμῶν τῆς
ὁμοούσιας ἐπιλαθομένην· ὁ
τοίνυν κελεύει διὰ ταχέως
πείθειν, αἱροῦ· ἡμῖν γὰρ
καὶ τὸ ζῆν Χριστός· καὶ τὸ ἀποθανεῖν

ον

ὑπὲρ αὐτοῦ· κέρδος οὕτω τυχ·
Πρὸς ταῦτα ἡ μιαρὰ δὲ κ(ατ)ὴ μη
γνῶσα καὶ ἀσύμφορος· καὶ
πρὸς τῆς ἀληθείας ἀντιπο-
ἀφή· ταύτης γενόμενος ἠδ(ὲ) μω-
μης ἀμφότεροι· καὶ οὐ τὰ τα-
λαιὸς. οὔτε βασάνοις· οὔτε
ἢ μὲν θανάτῳ, ἐξαιδιανο-
κ(α)θ(εί)ς· ἢ πειραστὶς ὁ μὴ ταῦ-
τα· καὶ ὅπως ἔχω πρὸς ἐμὲ
ἀγάπης καὶ διαθέσεως δοκι-
μασίας σαφῆς· πλὴν ταῦτα
μὲν, ὡς εἰκὸς ἔχω καὶ χαρίης.
ὁ δὲ ἔθνων ὕμνον μόνον· καὶ τ(ὸ)
ἐμὸν θεσπισμάτων ἀθλή-
σιν· καὶ ὀλιγωρίαν τῆς ὑπ' ἐμὲ
ἐξουσίας, οὐκ ἔστιν ὅστις ἐμὲ
πρὸς ἀμύναν ὁμοῦ ἐνέστ(η)ρος
κα(τ)ὰ δό(ξ)ης περὶ· ἐπεὶ δὲ παν-
τὸς πάλιν ἀνενικήσαν ὡς
ἐξ ἑνὸς στόματος αἱ μιαι σαμοὶ
σου τύραννε, ζώην ἡμῖν αἰ-
ώνιον προξενήσουσι τοῖς
μέχρι τέλους πρὸς αὐτὰς
ἐν καλοῖς πᾶσιν ἀρτὶ κατα-
φάσιν· οἱ κήρυκες ἐπὶ τὸ πεπαρ-
ρησιασμένον τῶν λόγων ἠγανα-
κτῶν ἐκείνη ψυχὴ καὶ φίλον ἐκ(εῖ)νος·
ἀλλὰ τὸ πρᾶσσον πειόμενον ὑπο-
ποδυσαμένη καὶ τὸ δείνι πρα-
φορεκτήμον καὶ διαφαινόμενον
ἦθος ἀποθεμένη, ὁ μὴ τοῦ θυ-
μοῦ γίνεσθαι· καὶ παραυτίκα
Κελεύει τοῖς κήρυξι, θεσπί-
σιν ἐπὶ σῶμα γυμνὸν· καὶ ὅλην τὴν

πολλῆς ὀφείλη ἀθροίζειν· τοῖς
δημίοις δὲ πρὸς ταῖς ὄψ(εσιν)·
χαλκέως ἄκμονα μέσον ἐπι-
σθενεγκεῖν καὶ καταθῆναι·
εἶτα τὰς χεῖρας τῶν ἁγίων
ὑπὸ ῥώμῃ τούτων δια-
μύσασιν, ὥσπερ ὡς πάλαι
τῆς θύραι, καὶ διαθλᾶν ἀ-
φειδῶς αὐτῶν τοῖς δακτύ-
λοις ὥσπερ ταῦτα διάρρακ(τα)
τὰ ὀφθαλμῷ αὐτῶν ἁρμονί-
ων ἐκμυθῶσι καὶ διαλεσθῶν
ταῖς ὑπὸ τῆς δορᾶς κόπτωσι
Καὶ οὕτω πικρὰν αὐτοῖς
καὶ ὀδυνηρὰν τὴν αἴσθη-
σιν τῶν πόνων ἐμποιήσω-
σιν· οἱ δὲ ὅτι καὶ πρὸς τὴν
ἀκοὴν εἰλιγγιάσαντες μόνην
σαρκὸς καὶ αὐτοὶ περικεί-
μενοι πάχος· ἡρμωμένον
αἵματι καὶ ψυχῇ· καὶ ταῖς
τῆς φύσεως ἀνάγκαις
ὑπηρετοῦν· ὁ καὶ σίδηρον
ἄλλως ἀτομώτερον, ὁ
λίθος ἐν τῇ καρδίᾳ πε(ρι)-
πεπηγμένας· ὡς ἐν ἑτέροις
πάσχειν τὸ τῶν καταδι-
κῶν· ὃ τὲ μόνος τοῦ τοκ(ε)ῦ(σ)
λάβ(ε)ι καὶ μασίλας· ἔτι δὲ
φόοις, καὶ παῖδες ἰατρῶν.
τοῦ πάθους οὕτω ποιεῖν
κατευσχ(ή)μον τος· πρὸς
δὲ ἔσω τριῶν τοιαῦτα δὲ.
πῶς ἂν ἤρκεσεν ἀνθρώπου φύσις
καὶ δύναμις· ὅμως ἡ μάρ-

Τοσοῦτον οὐκ ἐνέδωκεν αἱ
τῶν σωμάτων αὐτῆ· οὐδ' ἡ τῆς ἡλι
πρὸς τοῦτο, ὥστε καὶ τοῦ βασι
λέως, ἡ ἄτιμος τῶν περὶ αὐτὸν
δορυφόρων ὡς ἐκ οὐδὸς
ὁμομαχῶν δηλώσαντος ταῦτ(α)·
ὡς οὐκ ἀναγκάζεσθαι θύσ
ειν γνῶσαι θεαῖς· οὐδὲ τὸν Χριστὸν
ὃν λατρεύουσα ἀρνήσασθαι ἐ·
ἀλλ' ἀπωσφῆναι μόνον τοῦ κη
ρύγματος καὶ καταγγέλλειν αὐτὸν
ὡς εἴη θεός· καὶ ἐλευθερωθῆ
σαι τῆς τιμωρίας, ἄξιος πρ
ἐμῶν τιμὰς καὶ δωρεὰς
ὅπη μεγίστας· οὐδ' ὑπεφάνη
πρὸς τὸν λόγον· οὐδ' ἀπεκρί
θη ὡς μεθόδῳ κε τῷ ἀκού
ειν· ἀλλ' ἔνθεν κἀκεῖθεν
τῶν χειρῶν ἐπιλαμβανομένη
τῆ παίδων· συνεπακολου
θοῦντος ἅμα ταῖς ἀδελ
φαῖς καὶ θεραπαινίδων καὶ πλή
θους ἄλλου πολλοῦ τῶν συν
δραμόντων ἐπὶ θεωρίαν, πρὸς
τὸ προτεθειμένον χαλκεῖ
ον ὑποφέγγας· καὶ τιμωροὶ κατ'
καὶ ὀρεγόντων αὐτοῖς ἄρτ
οἶνόν τε προτεινόντων·
καὶ μετὰ χειρῶν ἐγκελευομένων·
ἐν οὕτω ῥᾷον τὴν σωτηρί
ᾳ χεὶρ ὑποδέκωσι· ἡ μὲν
Ἔφησεν ἡ μάρτυς· πρὶν καὶ
τρέφη ἢ διεπράχθη μέν· καὶ
οὐ μὴ πειράσω μὲν τὸν
αἰῶνα· ἅμα δὲ καὶ τὰς χεῖρ

ἃς οἴκτων δρᾶμα, εὐχαριστοῦ
σοί κε ὁ θεὸς εἶπεν· ὅτι ἐπέλαμ
ψεν ἡ χάρις τοῦ παμφίλου σου
πρὸς ἐμὴ ἡμῶν· εἶτα πῶς ἀκ
μὴν προσάγγισα· καὶ τῶν τῆς
τρὸ ὑπὸ τούτου καταφρ
ονήσασα μὲν, τὰς χεῖρας ἐπέ
θηκεν ἐπ' αὐτόν· πρὸς δὲ
καὶ τοῖς υἱοῖς τὰς ἑαυτῶν,
ἐπὶ τούτῳ θέαμα παρεκε
λεύσατο· καὶ δὴ τούτῳ προ
θύμως πάντοικοι τῶν αὐ
τῶν· περιστάντες οἱ δήμιοι
ἤρξαντο ἀφειδῶς παίειν·
καὶ ταῖς καταφοραῖς τῶν
σφυρῶν κεχρῆσθαι πυκνό
τερον· ἐπεὶ οὖν ἠπόρησαν
παίοντες, ἔβρεξε τὴν πᾶσαν
διεδέχοντο· ἄνδρες κατὰ
χεῖρα γενναῖοι· καὶ ἀκμῇ τε
καὶ ἰσχυροί· οἳ καὶ τὰς ὁμοίας
κατὰ τῶν μαρτύρων ἐπήνεγκον
πληγάς· ἐκμυθέντων τοίνυν
καὶ τούτων· καὶ τέλος γάρ
μηνύσας τῶν κολαζόντων ἀνα
λγησίας· τῆς σῆς χάριτος τοῦ
τολμήματος, ὁ λαμπρὸς
οἱ ἅγιοι κατορθοῦντο· τὰς χεῖρ
ας ἔχοντες ἀκεραίους καὶ τοὺς
δακτύλους· ὥσπερ ἄρα
μηδεμιᾶς πληγῆς ᾐσθημένοι·
Ἀνηνέχθη περὶ τούτου τῷ βα
ρωνι· καὶ μανίας τὸ γενόμενος
ἐπιγράψας, πελέκει κελεύει
τὰς ὁσίας τούτων χεῖρας

διακόπτημαι· ἀχθέντος τοι-
γαροῦν πελέκεως κατὰ τῶν
τῆς μάρτυρος πρῶτον χειρῶν,
τοῦτον κατήνεγκαν· καὶ ἦν
ἰδεῖν πρᾶγμα καινόν· ὥσπερ
γὰρ ὀξὺ ἀδάμαντος αὐτῇ
τῶν χειρῶν συμπεσὸν τότε,
οὐδ' ὅμως ἡ πληγὴ τοῦτον ὁ σί-
δηρος· ἀλλ' ἀντὶ τῶν τριῶν δη-
μίων ἅμα δὶς ἑπτάκις, ἀφεῖναι
κατ' αὐτῶν κατενεχθέντων
τὸν πέλεκυν, οὐδὲν ὧν ἐρῶν
τὸ πάθος ὄντες ὅμως εἶπον· καὶ
οἱ μὲν δήμιοι ἐκλυθέντες,
ὥσπερ ἐκ ῥοῖς πρὸς τὴν γῆν
ἔπιπτον· ἡ δὲ, διὰ μὲν ἐν
δὲ βραχὺ ἐχομένη καὶ λέγουσα·
κύριε μοι βοηθὸς καὶ οὐ φοβη-
θήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος·

Ὡς δὲ καὶ ταῦτα μὲν ἐμμανίαν ἡ
μάθη. τοῖς ὅλοις διαπορη-
θεὶς. ἐν τῷ τέως ὑπὸ ἀ-
σφαλεστάτην τούτοις παρα-
δοὺς φρουράν· καθ' ἑ-
αυτὸν δὲ γενόμενος. ὡς
εἴπερ ἄρα τῆς μεγαλομάρ-
τυρος φωτὰ μὴ ἧς περιγέ-
νοιτο, ἀκόλως ἔσεσθαι καὶ
τὸ γεροι ποιοῖς ἑαυτὸν ποι-
ήσαμεν, δεῖν ἔγνω θατέρου μὲν
κολάζειν ταύτην. τέλος ἡ
τὸ γενόμενον ὥρον ἀποστῆναι·
ὡς ἡ ἄδηλον δοκίμιον ταύτης
ἐν τούτῳ λαμπῶν. ὁμοίως
δὲ καὶ θωπείαις εἶξαι· ἀμ-

πιφὸς αὐτῷ ἰῶν· κτώμ προ-
τέρων ἐπαγγελῶν λόγων δὲ
χαμένων πεῖραν· ἐκ χροιᾶς
λίθων· καὶ χρυσοῦ περι-
λάμψεσι· καὶ βασιλικῶν
οἰκημάτων λαμπρότησι·
καὶ γυναικῶν ἀπειλαῖς
ὁμιλίαις. ἴσως ἀλλαχθῆναι
ταύτην ᾤετο· καὶ τῶν σκο-
πῶν ὑπὲρ δεῖν αἰτῶν δὲ
δεχομένων· ὅθεν τῶν ἄλλων
αὐτὴν διαχωρήσας, ἴσως γὰρ
πρὸς τὰ βασίλεια· καὶ αὐτὴν
συνίστα τῇ θυγατρί. ἥτις
λομμίνα ἐλέγετο· ὥρα
σοι ὦ γύναι εἰρηκὼς συ-
ναφθῆναι τῷ κορασίῳ· καὶ
συνευφραίνεσθαι ταύτῃ
ὡς ἐμῇ θυγατρί· κἀμὲ
τοῦ ἴσου βαθμοῦ ἀξιοῦν·
κἀγὼ δὲ ἔπαλιν πρὸς
τοὺς σοὺς παῖδας. ἀ-
δελφῶν τόπον αἱρήσομαι.
καὶ συμβασιλεύσομεν ἄμφω·
καὶ συγκληρονόμοι γέ-
νοιντο τῆς ἀλουργίδος.
ὁρᾷς γὰρ ὅσων ἀγαθῶν ἐμ-
πεπλήσμεθα; τούτοις
ἐνδιατρίβουσα χαῖρε.
καὶ σοὶ μὴ ἀνάγκην κατὰ
μαλακίσθῆσεται ἡ ψυχὴ
καὶ διαμενῶ τὸ συμφέρον.

Ταῦτα ποιῶν, ἐλάνθανε
καθ' ἑαυτοῦ τὸ πρᾶγμα σκε-
υωρούμενος· μετὰ ταῦτα

ἄρα καὶ τῆς θαυμασιωτάτης
δομνίνας σφάζεσθαι μέλ-
λοντος, πόρρω οἶμαι καὶ θεὸς ἐκάλει
πρὸς τοῦτο τὴν μάρτυρα.
ὡς γὰρ ἤδη τῆς δομνίνης προ-
σήγγειλε τοῦ βασιλέως ἀ-
ποσταλέντος αὐτῶν. φῶς οἷον
ἄρρητον κατὰ τῶν ὄψεων αὐτῆς
ἀφήθη· καὶ λαμπηδὼν θεοῦ
ὑπερήγασεν. τὸ ἡλιακὸν φῶς
ἀποκρύπτουσα· αἱ καὶ τῆς
τῆς κόρης ὀφθαλμοῖς περι-
λάμψασαι, πρὸς τὴν γνῶσιν αὐτὴν
ὥσπερ ὁδηγοῦσα· μὴ δυνα-
μένην ἐναπομεῖναι τῷ προ-
σώπῳ τῆς μάρτυρος· ἀλλὰ
κατὰ τῆς ψυχῆς ὄμματα
φωτισθεῖσαν. τοῖς ποσὶν
ἐκυλινδεῖτο τῆς ἀθληφόρου·
καὶ θερμῶς ἐλιπάρουσα,
τὴν σωτηρίαν ἐζήτει· καὶ τῶν
χρωμάτων ἀφελέσθαι· καὶ προ-
σοικειωθῆναι τούτῳ, παρ᾽ οὗ
περιπαθῶς ἠντιβόλει· εἰδυῖα
μάρτυσιν οἵας ἀξιοῦσθαι
δόξης καὶ χάριτος, οἱ τελέ-
σωντες τὴν τῶν ὅλων λατρεύ-
οντες· διὰ τοῦτο δέομαι
ἐν μετοχῇ γενέσθαι τῆς
τοιαύτης χάριτος ποίησον.
καὶ μὴ ὑστερηθῇ· μὴ ἀμαυρω-
θῇ· μὴ παραδράμῃς τὸν
ἔλεον. τοῦτον τὸν λόγον τῆς
Παιδὸς ἡ μεγάλη μαθητὴς δομνῆς
ἀθλοῦσα δεξαμένη, ἐν ἁρπαγῇ

τὸν καιρόν· καὶ παραχρῆμα κα-
τήχησασα ταύτην· καὶ πλησίον
πλησίον. ὕδατος μικρᾶς κολυμ-
βήθρας διευρεθείσης τυχούσης, τῷ
θείῳ αὐτὴν βαπτίσματι τε-
λειοῖ. καὶ ἀνθοῦσαν μετονο-
μάζει· τῇ πράξει τὴν κλῆ-
σιν καταγγείλουσα ἐπιτηδείαν.
διὰ τὸ γὰρ ἀκάνθης, ῥόδον ἀνα-
θὲν ἀναφύῃ. καὶ τοσοῦτον
ἐν ταῖς αὐλαῖς ἐξήνθησε
τοῦ κυρίου, μετὰ τὸ βάπτισμα,
ὥστε τὸν χερσαῖον σώματι
περιιέναι· καὶ κόσμος ἄλλος,
σωματικὸν χρώμα αἰτίᾳ· καὶ
διὰ σφαγίδος τῆς πίστεως,
ταύτης αὐτῆς θεραπαίνης.
χρόνῳ πρὸ ἡλίου ἀναπεθεῖσα·
μανθάνει καὶ ταῦτα μὲν ὡς
καὶ καταθέντος οὐκ ἦν οὐδα-
μῶς· διὸ δὴ καὶ πρὸς ὀργὴν
ἐξαφθείς, πῦρ ἐξάψας· πῦρ
ἐφίστησιν ὀφθαλμῶν· περι-
καταμαλῶσαι τοῖς ἁγίοις
ὑπηρέταις· ἐμπεδώθη ἐξαν-
τος αὐτοῦ καὶ ἀγρίππα προ-
στάτο. καὶ τὴν ὁρμὴν ἐπιτει-
νάντος· συνεφορεῖτο τοῖς παρὸν
ὕλη· καὶ παρθένος αἱ πυρὸς
ὑποδέχεται τροφὴ καὶ ὑπέκ-
καυμα· καὶ ἀνῆπτον ἡ καμι-
νος φλογαῖς ἡμέραις ἑπτά. οὕτω
προσταχθὲν ὑπὸ τοῦ τυράν-
νου· ἀναμέσον ταύτης ἐσκη-
νοῦντο οἱ ἅγιοι· τῶν παίδων

Ἔκειντο [illegible] μέχρι
λοιπὸν ἔχοντες τὴν ᾠδήν·
Οἱ οὖν ἐμβάλλοντες αὐτοὺς
ὑπηρέται τοῦ βασιλέως,
τὴν εἴσοδον ἀποφράξαν-
τες, ἐν τρισὶν ἡμέραις
ἐτήρουν ἔξω· προσετετάχει
γὰρ ὁ διώκτης αὐτοῖς τὴν τρί-
την ἀνοίξαντας συνάγειν
τὰ ὀστᾶ τούτων καὶ ἐναπο-
ρρῖψαι τῷ ποταμῷ· ἐπειδὴ δὲ
καὶ ἤνοιξαν, ὁρῶσι θέαμα
ξένον καὶ φοβερόν· ὑγιεῖς
ὅλους ἱσταμένους ἐνθέους τοὺς
ἁγίους· μηδὲ θρὶξ αὐτῶν
ἀλλ' ἀμαρανθείσης δὲ ἐν τῇ
φλογί· καὶ μᾶλλον ὁ ὄχλος τῶν
χριστιανῶν, ἀθρόως τὸ περιϊ-
στάμενον πλῆθος ἐβόησεν ἅμα·
ὁ διαφυλάξας τοὺς αὐτοῦ
δούλους ἀβλαβεῖς ἀπὸ τοῦ
πυρός· παραυτίκα τοί-
νυν ἀκούσας τοὺς λόγους
ὁ δ' ἐξηπορεῖτο· μανικὰ λέγων
ἀνεπικρίτως ταῦτα καὶ γοητεία
σαφής, οὐκ εἰδὼς ὁ γόης κ(αὶ)
μιαρός, τίς ὁ χαλινῶν δύ-
ναμιν πυρός· καὶ μὴ ἐγκα-
ταλιπὼν τοὺς ὁσίους
αὐτοῦ· καὶ ὅτι ἀληθὴς ὁ εἰπών·
ἐὰν δὲ διὰ πυρὸς διέλθῃς ἕνε-
κεν τοῦ ὀνόματός μου, φλὸξ
οὐ κατακαύσει σε· ὅθεν ἵνα
καὶ μᾶλλον ἀκριβεστέραν
πεῖραν ἐπιδείξῃ δοκιμήν.

Καὶ οἷς ὑπομένουσι τὰ ὅμοια
ἀντιπαθεῖς, κατὰ τῆς ἑ-
αυτοῦ βουλεύονται κεφαλῆς·
Καλῶς ἀπείομοι τὸν μάγον ὁ
φιλαμπάδιον· ὡς διαλύ-
σας τῶν δὲ θαυμάτων καὶ
γοήτων τούτων τὰς μη-
χανάς· οὐ γὰρ ἴσχυσε παντὶ
ἀντιστῆναι μάγῳ μάγος·
πολὺς γὰρ τὴν τέχνην πε-
φηκὼς ὁ ἀνήρ· καὶ τάχιον
τούτοις κακοῖς κακῶς
ἀπολέσει· ἀληθῶς ποιῶν·
Αὐθωρὸν ἧκεν ὁ μάγος· μάλ-
λα φιλοσοφῶν καὶ ὑποσοφι-
ζόμενος· ὡς ἂν μὴ τούτοις ἐκ-
ποδὼν αὐτὸς ταῖς φαρ-
μακοποσίαις ποιήσῃ·
μηδὲν ἄλλο μηδὲν εἰς
πεῖραν τούτων ἐπάγειν·
τάχα γὰρ καὶ αὐτοῦ θαυμα-
τουργίας ἐπικρατέστεροι· καὶ ὅλως
ἀναιμονέστεροι καὶ ἀθέ-
τοι ἀκόντως εἶναι δόξουσι.
ἔφη· καὶ πλήσας ἄγγος ἀ-
κράτου δηλητηρίου, τῇ
μάρτυρι πιεῖν ἐ-
δίδου· ἡ δὲ λαβοῦσα
[illegible] χεῖρας· καὶ ἄνω
τὰ ὄμματα ἀναπέμψασα·
σὺ εἶ ὁ θεός, εἶπεν· ὁ ἐν τοῖς
ἁγίοις λαλήσας ἀποστό-
λοις· ὅτι κἂν θανάσιμον
τι πίωμεν οἱ εἰς σὲ πι-
στεύοντες, οὐ μὴ ἡμᾶς

βλέφη· τοὺς λόγους τοὺς γὰρ ῥοῦν
τῶν χειλέων σου μὴ ἀθε-
τήσῃς· ἀλλ' ἐπάκουσόν μου
τῇ ὥρᾳ ταύτῃ· καὶ ὃ εἴρηκας,
φανερὸν γενέσθω σήμερον
ἐφ' ἡμῶν τῶν δούλων σου.
Οὕτως εἰπούσης αὐτῆς, τὸ τῆς
πόλεως μέγ' ἐλάμψαντο· καὶ
τοῖς μετ' αὐτῆς πιεῖν ἐδίδου·
καὶ λαμπόντες ἀμφότεροι
ἐπῶτον· καὶ ἐφυλάττοντο
τῇ τοῦ Χριστοῦ χάριτι ἀπαθεῖς.
Ἰδὼν καὶ κατῃσχυνθεὶς ὁ Λαμ-
πάδιος, πρὸς αὐτὴν ἠρότερον
φαρμάκων κατασκευὴν ἀχώ-
ρει καὶ κρᾶσιν· καὶ πλήσας
αὖθις ἐπὶ ὀρθὸν δρυμυτέρου
δηλητηρίου τὸ ἄγγος πάλιν
ἐπιδίδου τῇ μάρτυρι· ἡ
μὴν ἀπιοῦσα. ὡς εἰ καὶ τοῦ δὲ
πρὶν γόμοιο, κἀν ἐσώθη
πείσασα τῷ Χριστῷ· ὡς οἶνος ἐκ
πιοῦσα κατὰ τὸ τάχος μετ' αὐτ-
ῶν αὐτῇ καὶ τὸ τοιοῦνδε. κἀ-
πάλιν ὥρατο. μηδὲν πά-
σχουσα χαλεπὸν. μετὰ μαλ-
ἐξαίφνης ὁ Λαμπάδιος.
νενίκηκας ἐνίκα μαθήτρια
τοῦ Χριστοῦ· νενίκηκας τὰς τῶν
δαιμόνων ἐπιβουλάς.
Ἔσωσάς με ἐξ ᾅδου κατω-
τάτου· καὶ ἀνήγαγες ἐκ φθορ-
τὴν ζωήν μου· πιστεύω γὰρ
τῷ ὑπὸ σοῦ κηρυττομένῳ
θεῷ· καὶ ὡς ὑπὲρ ἀνδρίας ἀπιὼς

μηχθεὶς ἀγωνίζομαι· καὶ τὸν
παλαιὸν ἄνθρωπον ἀποτίθεμαι·
ὅθεν δὴ καὶ πάσας μου τὰς
ἀνομίας, πυρὶ παραδίδωμι·
καὶ μήν· καὶ πᾶσαν μου τὴν μαγ-
κείαν ἀποτάττομαι τάχιον· ἅμα
δὲ τῷ λόγῳ· καὶ τὰς μαγι-
κὰς μετενέγκας ὅσα δὴ πρὸς
γοητείαν συνήργουν αὐτῷ.
πυρὸς ἔργον αὐτὰς, ἐπὶ ὀφ-
σι τὸ θεῖκε πολλῶν· καὶ τοῖς
ἁγίοις μαρτύσαι τοῦτον ἐκ
τοῦ ἀθέου σκότους καταπαγόν· οὐ
δὴ μετὰ πολλῆς γενομένου
ταῖς ταχυτῆτος, διαδόχον
αὐτοῦ τὸν Ἰωσὴν ἐποιήσατο
σιν ἅμα τῇ θείᾳ φωτίδι· ς
θεὸν καλέσας μετωνόμασε· παν-
ταχοῦ γὰρ τὴν κλῆσιν συμφθεγ-
γομένην εἶχον καὶ τὴν προση-
γορίαν· ἅμα δὲ καὶ θεὸς αὐτὸν
ἐκάλει πρὸς ἑαυτόν· καὶ ἐκ τοῦ
μᾶλλον τὴν τοιαύτην κλῆσιν
τοῖς ἔργοις ἐπιμνιαίου·
Μαθὼν γὰρ ὁ μὲν ἕρμων τὰ κατ' αὐτ.
ἀνὴρ παράνομος εὐθέως ἐκ μέσου
αὐτῶν ποιεῖται τὸν θεοκάλεον.
Καὶ ἔξω τειχέων τῆς Ῥώμης
κελεύει τοῦτον ἀπάγειν κα-
κεῖ τελειῶσαι τῷ ξίφει· δὲ ἀ-
μένος οὖν μεθ' ἡδονῆς τὴν ἀ-
πόφασιν· πρὸς τοὺς ἁγίους ἐβόα
ἐπιταραχθείς· δεῖξασθε ὑπὲρ
ἐμοῦ ἅγιοι τοῦ θεοῦ εὔξασθε
ἵνα ἐν εἰρήνῃ τελειώσω τὸν

δρόμον μου· καὶ ἀξιωθῆναι
παραστῆναι ἀκαταισχύντως
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ τοῦ
κρίματι τοῦ Χριστοῦ· καὶ παρὰ τῶν
ἐκδεξαμένων αὐτῷ, ἀπῄει
χαίρων. καὶ οὕτως τὸν τόπον
καταλαβὼν, ἐν ᾧ ἔκρινεν αὐτὸς
κεφαλισθῆ· πεπλήρωκε τότε
τοῦ Ἰουλίου μηνὸς ἄγοντος·
Ὅλον οὖν ἥττω μένον ἑαυτὸν ἐν
τούτοις ἰδὼν ὁ τύραννος,
ἐχώσατο ἀπώλοιπον ἐν τυγχάνει-
ν ἐπὶ τῇ μεγάλῃ· ἀλλ᾽ ὡς ἀθάνα-
τον ἦν καὶ πανθείως ὅλως σώ-
ματος Χριστοῦ ὑποκειμένη· διὸ καὶ
πρὸς αὐτὴν· παῦσαι τῶν τι-
μωριῶν τούτων γύναι φησί.
καὶ σοι ὡς θεῷ προσέχοντες
ἤδη ἀπηλλάσσοι κατὰ σκελῶν
καὶ μάστιγος· καὶ σώματα καὶ ἀθη-
ρᾶ καὶ ἄρτεμιν ... μηνὸς ὁμοίως.
καὶ περάνασαν τῶν ἤδη προσ-
κυνουμένην. καὶ ἡ μάρτυς·
ἐγὼ δούλη τοῦ θεοῦ φησὶν εἰμὶ
καὶ μαθήτρια τοῦ Χριστοῦ· παρ᾽ οὗ
καὶ αἱ τῶν ἐνεργειῶν δυνάμεις
τῶν καινῶν τούτων ἡμῖν
παρέχονται· οὐ μέν τοι θεὸς ἐστὶν
ἐν ἐμοὶ φύσις ὡς σοὶ δοκεῖ ἐν ἐμοὶ
κατά· οὐδὲ εἰσὶν ἄλλοι θεοί. πλὴν
ἑνὸς τρισυποστάτου· τοῦ ποιή-
σαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν
καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς.
ὅτι δὲ μωρίας ἐγκλήμα καὶ
πρόσωπον τῶν οὕτω φρονούντων.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐν τοῖς αὐτοῦ
συγγράμμασιν οὕτω φησί·
τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο
ὁ θεός, ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυ-
ρά· ὑπολαμβάνων δὲ ὁ τύραννος,
Καὶ τίς ὁ Παῦλος οὗτος ἔφη,
μή τις τῶν ὁμοίων ὑμῶν τυγχά-
νει θεῶν; πρὸς ὃν ἡ μάρτυς·
θεοῦ καὶ αὐτὸς δοῦλος καὶ δι-
δάσκαλος τῆς οἰκουμένης.
θεῶν μὲν, οὐ μόνον ὡς φύσει
θέσει δὲ καὶ τοῦτο ἐστὶ καὶ
τῶν ἡμετέρων θεῶν. θεὸς ὥσπερ
εἶ ποιητὴς καὶ καθαιρέτης
καὶ ὀλοθρευτής· ὃς καὶ τὸν
μαρτυρικὸν στέφανον. πρὸ ὀλί-
γων τούτων ἡμερῶν ἀπη-
νέγκατο, τὴν ἱερὰν κεφαλὴν
ἀποτμηθεὶς παρὰ σοῦ. ἐν-
ταῦθα καιρίαν δεξάμενος
τὴν πληγὴν ὁ ἀπηνὴς ἐκεῖνος
καὶ θηριώδης, ἑτοίμοις ἀντι-
μωρίαν ἑτοιμάζεται καὶ χα-
λεπήν· καὶ κελεύει αὐτίκα
κάτωθεν ἀπὸ τῶν ἀστρα-
γάλων ἀνασπᾶσθαι τοῦ σώ-
ματος αὐτῶν σιδηρίων τὰ
νεῦρα· καὶ καθέλκεσθαι ἔξω.
καὶ διατείνεσθαι ἰσχυρῶς
ἄχρις οὗ τέλεον ἡ τηλικαύτη
... ἀσωσαθῶσιν, ἢ ὡς εἰ μὲν
ἐπισυρόμενα ἄνωθεν ἕως
κάτω ἐξελκυσθῶσι· καὶ
οὕτω βιαίως οἱ μάρτυρες
ἀπορρήξωσι τὰς ψυχάς.

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE FIRENZE Mss.

Τούτου δ' ἐθεᾶτο τὸ μὴ γεγενημέ-
νου, ἣν ὁρᾶν ἐφ' ἑαυτὰ
συναφρόμενα τὰ σώματα
τῶν ἁγίων· καὶ σφαιροειδῆ
τῆς συμπλοκῆς φαινόμενα·
συναγαγὼν τῶν τῶν ἀνδρῶν
λίων· θεράπων αὐτὸν τῶν
σφονδύλων, πρὸς τοὺς
πόδας. τοῦ σώματος τῇ
ὁλκῇ· ὅμως καὶ ταύτην
τὴν κάκωσιν γενναίως
φέροντες οἱ ἀδάμαντες.
λόγοις δ' ἐμμυστέροις τὸν
αἱμοχαρῆ κύνα εἰκάλου-
μεν ὑπολαμβάνειν ἄλλον τὸν
σῶ ἀνόσιος. ὅτι τούτων ὁ ἀλ-
τῶν κασάνων ἐπιγραφό-
μεθα· ὡς γὰρ ἡ τῆς ἀκάνθαν
τοῦ ποδὸς ἐκκαλῶν συνε-
χῇ ταύτην καὶ τὴν ὀδύνην,
ἐκτὸς ἡγούμεθα καὶ ἡμεῖς
τῶν ἀνδρῶν τὴν ἐκκολήν.
ἐπεὶ γὰρ ἡμῖν θεὸς ὁ κ(ύριο)ς τοῦ χ-
ος ταῦτα δημιουργήσας
πρότερον· καὶ δυνάμενος
πάλιν ἅπαντα τῶν ἀφαιρου-
μένων, ἑτέραν ἀρα ἰσχυ-
ρά. καὶ μὴ δυνάμενα ὅλως
καταλυθῆναι. ἢ ὀζωσθῆναι.

Τούτοις ἐπιπλέον προσορ-
γισθεὶς ὁ ἐχθρός, προστάττει
μόλιβδον λυθῆναι καὶ
συγκραθῆναί τε ἄμφω· καὶ
κατὰ τοῦ τῆς μάρτυρος
λάρυγγος ἐπιχυθῆναι

τα
παρὰ φλέξον· ἵνα φησὶ κἂν
ἡ γλῶσσα ταύτης καταλυ-
θεῖσα καὶ ὑποφρίζουσα,
παύσηται τῶν μωρολογιῶν·
ἰδοὺ γενναία ταῦτα πάσα,
ἀλλ' χαριστῶ σοι κ(ύρι)ε ὁ θ(εὸ)ς μου ἔ-
λεγεν, ὅτι ἐδρόσισας τὴν
καρδίαν μου. ὥσπερ ὄμβρῳ
ἀλλ' ἀντὶ τοῦ διαφῶντος ἐν καύ-
ματι· ἐκπλαγεὶς τοίνυν ὁ ἄρ-
ἐπὶ τοσαύτης [illegible] καὶ
καρτερίᾳ τῆς ἀθληφόρου,
οὐ λέγω ὅτι ἔφη πρὸς τοὺς παρό-
ντας τοιαύτην εἶδον γυναῖκα
ἀνδρείαν· ὁρᾶτε γὰρ ὅτι πρὸ
πάσας τὰς ἐπενεχθείσας
αὐτῇ παρ' ἡμῶν βασάνους οὕτω
ἐρρωμένως ἀντέστη οἷα τις
ἀνδρεία ἀσθενείας ἄμοιρος.
ἀλλ' οὐχ αἱρήσει τούτοις ἡμᾶς.
ἀλλ' ὅσῳ πλεῖον αὐτὴ ταῖς μα-
γικαῖς ἐπιθαρροῦσα κακοτε-
χνίαις· πρὸς τὰς ἡμῶν ἀνθίσταται
ἐπιμονίας, τοσοῦτον ἡμεῖς πο-
λυτοτέρως τὰ καθήκοντα
ταύτῃ προσοίσομεν.

Εἶπε· καὶ ἅμα κελεύει ξύλα
κατὰ γῆς πήγνυσθαι· παχέα
πολλῷ καὶ ὑψηλὰ διαφέροντα.
κἀν τούτοις γυμνοὺς προ-
σαρτᾶσθαι τοὺς μάρτυρας.
ἀντικρὺ ἀλλήλων ἑκατέρους
ὁρῶντας. σιδηραῖς ταῖς
ὄνυξιν αὐτοῖς ἀποξέεσθαι
καὶ λαμπάσι πυρὸς ἀνηλε-

Καταφλέγεσθαι· ἀπε-
ιλῶν τοὺς μάρτυρας, ὡς
πρόβατα ἐν μακέλλῳ ἅμα
ἀνηρτημένα· μὴ μόνον μο-
λυβδοῖς τεμνόμενα, ἀλλὰ καὶ
ὀπτώμενα ταῖς λαμπάσι·
φεῦ ὅσης σου χριστέ μου τότε γε-
γένη μακροθυμία· ἅτε
ὁ κῆρυξ ἐν ἰσχύϊ ἰουδαίοις· παύ-
σασθε τοῦ καταψάλλειν χ(ριστό)ν·
τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως
ποιήσατε, καὶ ἐλευθερω-
θήσεσθε τῶν βασάνων· ἀλ-
λ' οὐ προσεῖχον ὅλως τούτῳ
οἱ καλλίνικοι· ἔψαλλον δέ·
Κ(ύρι)ε καταφυγὴ ἐγενήθης
ἡμῖν, καὶ τὰ ἑξῆς τοῦ ψαλ-
μοῦ. εἶτα καὶ ἀπόκρισιν
τοιαύτην ἐδίδοσαν· ἡμεῖς
τὸ θέλημα τοῦ δεσπότου
ἡμῶν ἰ(ησο)ῦ χ(ριστο)ῦ τοῦ θ(εο)ῦ ἐποιήσα-
μεν, καὶ ποιήσομεν· τὸ δὲ
τοῦ βασιλέως σου θέλημα
διαπτύομεν· οὐ γὰρ τὰ παρόν-
τα σκοποῦμεν, ἀλλὰ τὰ μέλλοντα·
ὅσον γὰρ ὁ ἔξωθεν ἡμῶν ἄνθρωπος
φθείρεται, τοσοῦτον ὁ ἔσω-
θεν ἀνακαινοῦται· ἐπὶ

Πλέον οὖν ὁ μέγας ἐν τούτοις
παροξυνθείς, κομίσας μετὰ
ὄξους εἰς τοὺς μυκτῆρας
αὐτῶν ἐκχυθῆναι προσ-
τάττει· εἶτα μὴ ἀρκεσθεὶς
ἐπὶ τούτοις ὁ θηριώδης ἐκεῖ-
νος, κελεύει τοὺς ὀφθαλμοὺς

πάντας ἐξορυχθῆναι, καὶ κα-
μφθέντας τῶν ξύλων,
ὑπὸ ζοφώδει αὐτὴν ῥιφῆναι
αὐτοὺς φρουρᾶν. ἔνθα πο-
λλῶν ἑρπετῶν ἦν πλῆθος
καὶ λιμὸς δίαιτα πολλή· καὶ
ἀθήριμαι οὕτως ἐνταῦθοι
γυμνοὶ καὶ ἀνυπόδετοι
καὶ πάσης προνοίας ἔρη-
μοι. παραχθέντες οἱ ἀ-
πήχθησαν ὅλοι σώματα τὸν
τὴν πληγὴν ἔχοντες· καὶ
ἀπερρίφθησαν τῇ ἀρ-
κτῷ ὥσπερ φορτίον ἄχρηστον
μᾶλλον δὲ ὥσπερ τάφω
ἐναπετέθησαν τῷ σκοτει-
νοτάτῳ ἐκείνῳ οἰκίσκῳ,
παρὰ τῶν ἀθέων· οὐ γὰρ
εἶχον αὐτοῖς ὅλως οἱ ἀπηνεῖς
... ὅμοιον τὸ πρὸς ἡμῖν ζωήν· διὸ
καὶ κλείσαντες τὰς θύρας
ἀπῆλθον· εἴ τι περιλειπό-
μενον αὐτοῖς τοῦ σώματος
ἦν, δόξαντες ὑπὸ τῶν ἰοβό-
λων αὐτίκα διαφθεῖραι·

Ἀλλ' ὁ συνεικέος διασώζων τοὺς
ἐλπίζοντας ἐπ' αὐτόν· καὶ ἐκ
πάσης θλίψεως αὐτοὺς ῥυ-
όμενος· ἅμα γὰρ ἐκεῖνοι
τῷ ἀφεγγεῖ δεσμωτηρί-
ῳ ἀπερρίφησαν· μηδὲν τῶν
μελλόντων ἔχοντες· ἀλλὰ
καὶ αὐτὰ τὰ ... ἄρα
... θερμῶς ἐκκεκομ-
μένα, ἀφ... φῶς

μέγα αὐτοῦ προστάγματι· καὶ
ὅλον τὸ δεσμωτήριον ἐφω-
τίσθη· ἀπὸ δὲ τῆς πολλῆς
διαδοθείσης, ὅλος ὁ τόπος
ὀσμῆς ἐπληρώθη· καὶ ταῦ-
τα ἐπιστᾶσι τοῖς φύλαξι
ἀποδραμόντα, ἐμκρώ-
θησαν· οὐδὲ ὁ θεὸς ἡμῶν
ἐπεσκέψατο αὐτοὺς ὁ ξέν-
γίου σου· καὶ ἐν μέσῳ τού-
των ὁρώμενος ἵστατο· ὥσ-
περ καὶ πρότερον τῶν θυ-
ρῶν κεκλεισμένων ἐν μέσῳ
τῶν μαθητῶν· συνῆσαν
δὲ τούτοις καὶ τῶν ἀποστόλων
οἱ κορυφαῖοι πέτρος καὶ
παῦλος· ὅθεν αἰσθομένη
Τῷ πρὶν ἡ μεγαλομάρτυς τῷ ἐ-
δάφει κειμένη, διεθερμάν-
θη τῷ πόθῳ, καὶ κατὰ τὸν
θωμᾶν ἀνεβόησεν· ὁ κύριός μου
καὶ ὁ θεός μου· ὁ δὲ, λαβόμενος
αὐτῆς τῆς χειρὸς, ἀνίστησι
εἰπών· μακαρία εἶ σὺ ἐν γυναι-
ξί· καὶ μακάριοι οἱ γονεῖς σου
φωτεινὸς καὶ ἰωσῆς, ὅς τις
χριστοῦ δοῦλος κληθήσεται·
μακάριοι δὲ καὶ πάντες
οἱ σὺν ὑμῖν διὰ τὸ ἐμὸν ὄ-
νομα τὰς βασάνους ὑπομεί-
ναντες· χαίρετε τοιγαροῦν
ὅτι μεθ' ὑμῶν εἰμι· καὶ ἤ-
μην καὶ ἔσομαι· καὶ ἰδοὺ ὑ-
μῖν ἀποκαθίστημι τὰ διε-
μὲν πεπονθότα σώματα·

ὑμῶν ὑγιῆ ὡς τὸ πρότερον· καὶ
ἅμα τῷ λόγῳ διηνοίχθησαν
αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί· καὶ ἀνερρά-
φησαν αἱ σάρκες αὐτῶν ἐπ'
αὐτοῖς· καὶ ἐγένοντο ὑγιεῖς·
μηδὲ ἴχνος μώλωπος ἐν
τοῖς σώμασιν αὐτῶν ὑποφαι-
νομένου· ὥστε δοκεῖν αὐτοὺς ὡ-
σεὶ ἀϋλίαν μετὰ πολλὰ ἀθλῆναι·
διὸ καὶ τῶν ἀγγέλων τὴν ᾠδὴν
ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῶν ὑπῆδον·
ἅγιος· ἅγιος· ἅγιος κύριος σαβαώθ·
πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς
δόξης σου· εἶτα πάλιν ὁ κύριος
Φησὶ πρὸς τὴν μάρτυρα· ἰδοὺ
δίδωμί σοι τὴν χάριν τῶν
ἰαμάτων· καὶ πᾶσαν νόσον·
καὶ πᾶσαν μαλακίαν· ἐν τῷ
ὀνόματί μου θεραπεύσεις·
καὶ πολλὰ ὄμματα πεπη-
ρωμένα διά σου ἰαθήσονται·
καὶ φωτισθήσονται οἱ ἐσκο-
τισμένοι· κατάλληλον γὰρ
τῷ ὀνόματί σου, καὶ πρᾶξις
[illegible] σοι· καὶ πᾶς ὅστις
ἐπικαλέσεταί με διὰ τοῦ ὀνό-
ματός σου, οὐ μὴ μνησθῶ
τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ· ταῦτα
εἰπὼν ὁ κύριος· καὶ ἀσπασάμενος
τοῖς ἁγίοις μετὰ τῶν κορυ-
φαίων ἀποστόλων, ἀπέστη
ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο
εἰς τὸν οὐρανόν· οἱ δὲ, ἔμειναν
ἐν τῇ φυλακῇ ἀγαλλιώμενοι
καὶ δοξάζοντες τὸν θεόν,

ἔτι πᾶσι τοῖς συμβεβηκόσιν
αὐτοῖς· καὶ ἦσαν ἀνακεκλεισ-
μένοι ἐν αὐτῇ ὡσεὶ ἐπὶ τρισ-
όλοις ἔτεσιν· ἄρτῳ οὐρανίῳ
τρεφόμενοι καὶ στηριζόμενοι
τὰς ψυχάς· καὶ προθυμοποι-
ούμενοι, ἕως τὸν προκείμενον
αὐτοῖς ἀγῶνα ἀνύσωσιν
αὐτοῖς ἐκτάξει καὶ μανάματα·
καὶ ἦν ἐν αὐτοῖς χαρὰ με-
γάλη· κατὰ δὲ τὸν καιρὸν
ἐκεῖνον, συνέβη τινὰ τῶν
οἰκετῶν μερώνος, ἐφ' ἁμαρτί-
αις ἀρτίως ἁλόντα, τὸ τοιοῦτον
δεσμωτήριον οἰκῆσαι κατα-
δικασθῆναι ἐν ᾧ· καὶ ὀλίγας
ἡμέρας ἢ μέρας διαμείναντα,
πάλιν συμπαθείας τυχεῖν·
καὶ τῇ προτέρᾳ αὐτοῦ τά-
ξει ἀποκατασταθῆναι· καὶ παρ'
οὗ τῶν ἁγίων πυθόμενος ὁ
τύραννος, τὴν ζωήν· ἐδόκει
γὰρ αὐτοῖς τεθνάναι λοιπὸν
καὶ μηδὲ ἀλλάξαμεν αὐτῶν ἡ
περιτραπῆναι διὰ τῶν ἐπενε-
χθεισῶν αὐτοῖς βασάνων δει-
νῶν ὑποιφον· ἀκούσας δὲ
ὅτι καὶ ἔσω οἶκον Κυρίου κατεσκευάσθη
ἡ φυλακή· καὶ διαφιλεία
ῥήματα τῶν ἐκεῖ ἀεὶ τυγχάνει καὶ
εὐθυμηδία πολλή, καθεκτὸς
οὐδαμῶς ἦν· ἀλλ' ὥσπερ ὑπὸ
λαθόμενος ὁ πονηρὸς μισό-
οἷα μὴ αὐτῶν εἴργεσθαι χθὲς
καὶ πρώην, αὐτὸ χρῆμα

λίθην ἀναπαύσασθαι τοῦ Χριστοῦ.
δέον γὰρ τὸ ὅτι ταῦτα πε-
ποιηκὼς ἐστὶν αὐτοῖς ἐπιγνῶναι·
καὶ τὴν ἰδίαν ἀμήχανον πάλ-
λον δι' αὐτῆς ἐπιστρέψῃ
πράγματα ἐς αἰσθήσεως ἰδίαν·
ὁ δὲ, καὶ πάλιν τοῦτο γοῦν
παραιτησάμενος, ἐκεῖνον
ἐν μὲν φησὶ μὴ κηρύττειν
τὸν Χριστόν, μηδὲ ἡγεῖσθαι
Θεὸν εἶναι· ἐπεὶ οὖν τῆς
αὐτῆς γνώμης καὶ βουλῆς
ἐστι καὶ νῦν ἐκεῖθεν· καὶ οὐδὲ
ὁ μακρὸς τῆς ἀδείας καιρὸς
τὸ ἐμφερόμενον αἱρήσεσθαι
ἐδίδαξε, πειραθήσεσθαι
βασάνων, οἵων οὐδέποτε
ἐπειράθητε· κελεύει οὖν
κατὰ κεφαλῆς τούτοις προ-
σαναρτηθῆναι ἐμμόνως
τῷ ξύλῳ· καὶ ἐπὶ τοσοῦτον
βουλευομένοις ἀφειδῶς
τύπτεσθαι, ἄχρις οὗ τὸ ἐκ
τῶν μαστίγων διαμυ-
θέντες, αἱ αἰσθήσεις ἀπορρή-
ξωσι τὰς ψυχάς· προσέταξε
ὡς καὶ τρεῖς ἡμέρας ἁμός
αὐτῇ παραταθῆ· καὶ οὕτω μή-
ξουσι τιμωρούμενοι διὰ τὸ
διαθάρατοι εἶναι· ἐν μικρῷ
δὲ ἦν καὶ ἀθάνατοι μηδὲν δὲ
τῆς τιμωρίας τοῖς αἰκί-
ζοντας· τούτου οὖν γενομένου,
καὶ παρὰ πολὺ διακοπο-
μένων τῶν μαρτύρων τῶν

μάστιξι, τηγάνοις καὶ τῶν κο-
λάσεων τῇ ἐναλλαγῇ· ὡς
ἤδη σῶμα ἀπολέλοιπεν
αὐτοῖς ἡ φωνή. καὶ δόξαν
ἐχόντων μακρῶς, ἀφέντες
αὐτοὺς οἱ τύπτοντες οὕτως
ἐπὶ τοῦ ξύλου ἀνηρτημένους·
πρὸς τὸ καὶ τοῖς πᾶσι τοῖς
τοῦ οἴκου γενέσθαι μόρ-
ραν, ἀπῆλθον. οὕτω προ-
στάξαντος τοῦ τυράννου·
Ἄγγελος δὲ κυρίου κατ᾽ ὄναρ ὀ-
φθεὶς τῶν δεσμίων ἀνῆκε
τοῖς σιδήροις καὶ ὅλους ὑγιεῖς
ὥσπερ πρότερον πάλιν
αὐτοὺς ἀπέδειξε. θυμη-
δίας ἐπλήρωσε καὶ εὐφρο-
σύνης πολλῆς πάσας ψυ-
χὰς αὐτῶν· ὅθεν καὶ ἔψαλλον
τὴν ᾠδὴν ταύτην· τὰ ἐλέ-
η σου κύριε εἰς τὸν αἰῶνα ᾄσω-
μεν· εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν
ἀπαγγελοῦμεν τὴν ἀλή-
θειάν σου· καὶ τὰ ἑξῆς τοῦ
ψαλμοῦ. μετὰ δὲ τὴν
τετάρτην ἡμέραν ἐλθόντες
προσέθεσαν οἱ δήμιοι, παρὰ
τοῦ τυράννου σταλέντες,
ἵν᾽ ἐξορήσωσιν αὐτῶν ὅτι
γυμνοῖς τὰ σώματα· καὶ
τούτοις ἐπιτραπέντες ἀ-
παθεῖς κακῶν εὑρόντες
καὶ φθεγγομένους· καὶ
τὸν θεὸν μεγαλύνοντας,
ἐρῶντο τυφλοί· εἶτα

εὐαγγέλου ἰδὼν ἐπὶ τούτοις ἀο-
ράτως σωζομένους· καὶ τὴν
ἐπήρωσιν αὐτοῖς τὸ φωτισ-
μὸν τῆς ψυχῆς καὶ ἐπιπαρρη-
σίαν καταλείσαντος· ὥσ-
περ πάλαι τῷ Ζαχαρίᾳ τῷ
κωφωθέντι διὰ τὴν ἀπιστίαν,
εἶπε καὶ τῶν ἁγίων· χάριτι
λαμπρῶς ἡδομένους ἐξ αὐτῶν ἀφι-
έντων· ἃς οἱ χοροὶ ἐπεσαν
φέρειν ἀπ᾽ ἰσχυρῶν ὀφθαλμοῖς τῶν
ζοφωτῆς πλάνης ἐμφαλη-
μένοι· ἐφ᾽ οἷς ἐλεγχόμενοι τη-
ρωθέντες οἱ ἄνομοι τοῖς φιλαμόροις
ὀνόμασι τῶν ἁγίων ἐφαίνοντο,
οὐδὲ ὅμως ἠθέλησαν τούτοις
οἱ μάρτυρες παραδέχεσθαι· ἀλλ᾽ ἧς
ἔτυχον παρ᾽ αὐτοῦ προσθερα-
πείας, ταύτης μεταδοῦναι
καὶ αὐτοῖς τοῖς χρῄζουσι καλῶς
ἔκριναν. ὅθεν ἐπιστάσα τού-
τοις ἡ μάρτυς, ἐν τῷ ὀνόματι
φησὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, οἱ
τυφλοὶ ἀναβλέψατε· καὶ
εὐθέως τῷ λόγῳ συνηκολού-
θησε καὶ τὸ φῶς· καὶ ἀναβλέ-
ψαντες, ἐπίστευσαν εἰς τὸν
κύριον καὶ ἐβαπτίσθησαν παρα-
χρῆμα. οὐκ ἔμελλε δὲ ταῦτα
λαθεῖν μέχρι πολλοῦ, ἀλλ᾽ ἔ-
γνω τὸ τάχος· τήν τε τῶν
μαρτύρων τὴν ἐπὶ δαιμο-
νῆν καὶ ζωήν, καὶ τὴν τῶν
δημίων ἐπιστροφήν· καὶ
τἆλλα ὅσα συμβέβηκε· δι᾽ ὅ

δὴ καὶ μετ᾽ ἄλλα περὶ αὐτοῦ γέρα-
μαρία ληφθεὶς, καθυλακτ(ούμενος)
ὑπὸ ὥσπερ κυνῶν ἀναιδῆς
καὶ μανίᾳ τῇ κάτοχος· καὶ μὴ
κέτι κόρον λαμβάνων ἀνθρω-
πείων ὁ αἱμοβόρος κρεῶν,
ἐκεῖνα πράττειν ἠπείγετο·
ἅπερ οὐδ᾽ ἐν σώματι ζώων
ἀλόγων θῆρες ἀνήμεροι ὁρῶσαι
ἐνέγκοιεν· καὶ μᾶλλον ἄγριος
ἦν καὶ ἀτίθασσος. Κελεύει
γὰρ δίκην πρῶτα αὐτῶν ἀποδαρ-
ῆναι τοῖς ἄλλοις ὅλον τὸ σῶμα
ἀπὸ ποδῶν μέχρι καὶ κεφα-
λῆς· καὶ τὰς δορὰς αὐτῶν
ἀπορριφῆναι τῷ ποταμῷ·
τοῖς τε μαστοῖς τῶν καλλινίκ(ων)
γυναικῶν ἀνηλεῶς ἅμα ἀπο-
τμηθῆναι προσέταξε. καὶ
τῶν ἀξίων τελῶν μαρτύρων
ἀντιμοῦ· Χριστοδούλου·
καὶ Θωμαστιανοῦ· καὶ ἀλ(λων)
οἷα ποιεῖς κατὰ τῶν τοῦ Χριστοῦ
δούλων· ὦ τοῦ σκότους ἀρ-
χηγὲ καὶ κοινὲ τῆς ἡμετέρ(ας)
φύσεως ἐχθρὲ καὶ πονηροῦ γέ-
τὰ αἰδοῖα ἀποκοπῆναι καὶ
εἰς ὕδωρ ἀπορριφῆναι κυσὶ
προστάττει· τὰ δὲ γε ἐσώ-
ματα αὐτῶν ἀπεῖναι καὶ ἀπολέ-
χοιεν, ἃς ἀφεγγές ἐστι καὶ ζο-
φῶδες λουτρὸν παλαιὸν ἀ-
πορρίφθαι· πᾶν τὸς κορ-
κόρου καὶ δυσωδίας ἐμπε-
πλησμένον· ὁ τῆς οὖν καὶ

Πρὸς τὰς τοιαύτας ἀνυποίστους
κολάσεις καὶ τιμωρίας, ὥ-
σπερ τινὲς ἰσχυροὶ πύργοι
ἀντέστησαν ῥωμαλέως
οἱ ἀθληταί· καὶ ὥσπερ οὐκ ἀ-
λγήσαντες γεγυμνωμένα
δορᾶς τὰ μέλη ἔχοντες,
θαυμαστὸν τὸν καιρὸν καὶ
ἐξαίσιον· τὰ τέλη μὲν τοῦ
σώματος ἐκκεκομμένοι.
ἐν ταὐτῷ πλεῖστόν τι τῆς
γενναίας φωτίδος ἐνδεδειγ-
μένης· καὶ περὶ οὐδενὸς
ὅλως ἐν τῇ τῆς δορᾶς ἀφαι-
ρέσει καὶ τῇ ἐκκοπῇ τῶν
μαστῶν κατασχεθῆναι ἀνα-
σχόμενοι· ἀλλ᾽ ὥσπερ ἑτέρου πρό-
σωπος οὕτως ἐφαίνετο τῆς
ἰταμότητος. Καὶ τὰς κακίας ἀν-
υποφερούσης, μηδὲ ἐκείνων
ὁ μιαιφόνος ἐκεῖνος θὴρ τὸ
γενναῖον τῆς μαρτυρίας·
ἀλλ᾽ ἐμμένει τούτου θέλημα
χλευασμοῦ, κελεύει ταύ-
τας ἐκείνας τοῦ παραδείσου
δυσὶ δένδροις ἰσχυρῶς κλιθεῖσι
ἐξ ἑκατέρου προσδεθῆναι
ποδός· καὶ οὕτως ἀθρόον
ἐκτιναχθέντων τῶν δέν-
δρων διασπασθῆναι καὶ
περιρραγῆναι μέσον αὐτούς·
καὶ εἰς ἡμίτομα γενέσθαι
ἀλλοκότῳ θανάτῳ παρα-
δοῦσαι τὸ πνεῦμα· ὢ τῆς ἀπανθρωπίας·
ὢ τῆς ἀπηνείας· ὢ τῆς

ὠμότητος· ἔφριξα πιάσα-
σαντός μοι καὶ ἰλιγγίασα
διηγούμενος· ὃ καὶ ὑμᾶς
οἶμαι πεπονθέναι ὅσοι φιλήκοοι
ὄντες τοῖς λεγομένοις ὑπὸ
κλίματι ἐστε· ἀλλ' οἱ στερρό-
τεροι καὶ ἀδάμαντος μάρ-
τυρες· διὰ χ(ριστὸ)ν ταῦτα πά-
σχοντες, οὐκ ἐνεδίδοσαν· ὁ
ψάλλων δέ· ἐδοκίμασας
καὶ ἐγνώρισας ἡμᾶς· ἐπύρωσας
ἡμᾶς ὡς πυροῦται τὸ ἀρ-
γύριον· ἔθου θλίψεις ἐπὶ
τὸν νώτων ἡμῶν· διήλθομεν
διὰ πάσης ἰδέας βασάνων·
Καὶ σὺ κ(ύρι)ε ἐξαγάγῃς ἡμᾶς εἰς
ἀναψυχήν· καὶ ἐς τὰς αἰω-
νίους σου κατασκηνώσεις
αὐλάς· ἧς οὖν θαυμασίω
Τρίτης φωτίδος ἤδη πρὸς
κ(ύριο)ν ἀναλυθείσης· καὶ διὰ τ(ῶν)
τῶν λεόν δένδρων ἐπάρωσ-
οιον ἀποβιασθείσης· πρὸς
τὸν ποθούμενον αὐτῆς
νυμφίον, κόρον λαμβάνουσα
τοῦ τιμωρεῖν ἡ μιαιφόνος
ἐκείνη ψυχὴ καὶ ἀμείλικτος,
ἀπόφασιν κατὰ τῶν λοιπῶν
ἁγίων ἐξήνεγκεν· ἔξω τά-
χεων ἐν τῇ καλουμένῃ ἡμο-
μένταρα πύλῃ τὰς κεφα-
λὰς αὐτῶν ἀποτμηθῆναι
προσέταξε· καὶ κλάσαντες
τὸν κάλαμον ἀμφότερα τοῦ
κνήματος· οἱ δὲ ἅγιοι χαί-

ροντες τὴν ἐπιθανάτιον ἡμέραν δή
μᾶλλον δὲ τὴν πρόσζωιον
ἀθάνατον δ' οὖσαν κρίσιν·
ὅθεν καὶ ἔψαλλον κατὰ τὴν
ὁδόν· μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν
ὁδῷ· καὶ τὰ ἑξῆς τοῦ ψαλμοῦ·
ὡς δὲ τὸν τόπον φθάσαν-
τες τῆς τελειώσεως, ἢ κατὰ πό-
δας μαίως ὄπισθεν παρὰ τοῦ
βασιλέως σταλείς· μὴ συναπα-
χθῆναι τοῖς λοιποῖς τῷ θανάτῳ
ἐπικωλυόμενος καὶ τὴν μεγά-
λην μάρτυρα φωτεινήν·
ἀλλ' εἰς μείζονα ταμιευθῆναι
ταύτην βασάνων ἰδέαν·
οὕτω τῷ βασιλεῖ δόξαν τὰρ-
σιμικουλαίοις τοῦ ἀρείπα·
τοῦτο πόσην ἐλύπησεν· πόσα
δάκρυα· πόσον ὀδυρμὸν τοῖς
ἁγίοις ἐνέβαλεν· οὐκ ὀχλεῖν
ἀθρόως οὕτω τὸν χωρισμὸν
τῆς μ(ητ)ρ(ό)ς· ἢ τῷ οὐ γίνω πρι-
πεφραγῆσαν αὐτοῖς ἐκβαλ-
καὶ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ
παιδία ἅ μοι ἔδωκεν ὁ θεός·
ἐθελούσιοι τοῖς σφαγεῦσιν
αὐτοὶ δεχόμενοι· καὶ τὰ νεα-
κὰ καὶ ἐπάθησαν· τὰ δὲ τῆς
πρώτης καὶ ἀρχηγοῦ, ἡ ὥρη
μέρα ἐξέλειπον τες καὶ τα-
μιευόμενα· καὶ ὀδυρόμενοι το-
τὸν εἴσω δεσμόν· ὅμως ὅσα
φθονήσας τῇ μακαρίᾳ, ἐργά-
σατο· ὅμως ἀσπαζόμενοι
αὐτὴν τῷ ἁγίῳ φιλήματι,

Αἱ τὴν ἀφθαρσίαν αὐτοῖς ἡ νέα κ(αὶ)
ἐτελειώθησαν ἐν Χ(ριστ)ῷ κατὰ
τὸν ὡρισμένον τῆς ἀθλήσεως
τόπον. τὰ δὲ θεόπλοκα καὶ ἀφη-
δεξάμενοι πρὸ τοῦ ἄστεως ὁ
θ(εο)ῦ. ἰδὲ τῶν ἐπισφωσ-
Φόρος καὶ φωτεινῶν ψυχὸς φω-
τεινή. μεγάλην ἐκείνην φθάσει
αὐτοῖς ἐπαγγειλαμένη, ὑπε-
τρέφεν ἐν τῇ φυλακῇ. καὶ
τὸ δεσμωτήριον ἀστοῦσα, ὁ
λάλησεν ἐν γλώσσῃ τὸ πάρ-
των ἡμερῶν αὐτῆς. παρ-
Αὐτίκα δὲ καὶ θᾶσσον αἰσθομένη
ἐλάμψεν ὡς τὸν κ(ύριο)ν ἡμῶν Ἰη(σοῦ)ν
Χ(ριστὸ)ν ἑώρακεν ὡς καὶ παρέτι-
ἐνισχύοντα αὐτήν, καὶ ἐπι-
τρέφοντα τὴν σάρκα αὐτῆς
ὡς αὐτὴν ὡς παιδαρίου μικρ(οῦ).
Καὶ δὴ ὁμόνεν οὕτως ἐν τῇ
φρουρᾷ, ἐπ' ἡμέρας ἱκανὰς
αἰνοῦσα καὶ δοξάζουσα τὸν
θ(εὸ)ν. ὅθεν οἱ μὲν, ἐν αὐτῷ τῷ
δεσμωτηρίῳ φυσικῷ θανάτῳ,
ταύτην καταλῦσαι τὸν βίον.
Καὶ πρὸς τὴν ἀγήρω μετατεθῆ-
ζωήν. οἱ δὲ, μετὰ πολὺν χρό-
νον ταύτην ἐκεῖθεν ἐξελαθῆ-
ναι διὰ τὴν τῶν σημείων ἐπι-
δειξιν ἱστοροῦσιν ᾧ καὶ μᾶλλον
τίθεμαι. οἷα πολλοὺς διὰ
τούτων πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἐπι-
στρέφουσαν. καὶ τῶν εἰδω-
λικῶν ἀπαπείθουσαν ἀπέ-
χεσθαι μιασμάτων. ἐν θ-

ἐπὶ τῷ μυζᾶν τι ἐπεφοίτησαν.
Καὶ διατρίψασαν ἐν τούτῳ
χρόνον ἐφ' ἱκανόν. καὶ πολ-
λὰς ψυχὰς τῷ Χ(ριστ)ῷ σαγηνεύ-
σασαν. καὶ οὕτως ἐν μακρῷ
τῷ γήρᾳ, μεταστῆναι πρὸς
κ(ύριο)ν. μηνὶ μαρτίῳ εἰκάδι.
ἐν ὑποπαίω τε καὶ ἀδήλῳ
τόπῳ. τὸ τίμιον αὐτῆς
σῶμα παρὰ τῶν ἀδελφῶν
κατατεθῆναι, διὰ τὴν τῶν
ἐλληνιστῶν μανίαν. χρόνοις
δὲ πολλοῖς ὕστερον ἐμφα-
νισθῆναι αὐτό, εἰς κοινὴν
ἡμῶν ὠφέλειαν καὶ σω-
τηρίαν. καὶ φωτισμὸν ψυχῶν
ὁμοῦ καὶ σωμάτων.
χάριτι Χ(ριστο)ῦ τοῦ ἀληθινοῦ
θ(εο)ῦ ἡμῶν. ᾧ πρέπει
πᾶσα δόξα τιμὴ
καὶ προσκύνησις
νῦν καὶ ἀεὶ
καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας
τῶν αἰ-
ώ-
νων.
ἀ-
μὴν
+

Εὕρεσις τῶν λειψά-
νων τῆς ἁγίας μεγαλομάρ-
τυρος Φωτεινῆς· καὶ μερικὴ τῶν
θαυμάτων διήγησις:

Τοῖς μὲν ἔξωθεν οἷς συγγρα-
φεῖς· ἄλογα ζῶα καὶ φυτὰ
καὶ πάθη αἰσχρὰ· καὶ μῦ-
θοι καὶ πλάσματα λόγου
καὶ μνήμης ἀξιῶσαι οὐ-
κ ὤκνησαν, ἡμεῖς δὲ εἰ καὶ
τὰς ἐνεργείας παραδρά-
μωμεν· ἃς καθ' ἑκάστην
διὰ τῶν ἀνηρτημένων
ἁγίων τῷ θεῷ ἐντρυφῶμεν.
καὶ λήθοις βυθοῖς αὐτὰς
παραδώσομεν, πῶς
οὐχὶ καταγέλαστοι λογισθη-
σόμεθα καὶ πάσης συγγνώ-
μης ἀνάξιοι· λεγέσθω τοί-
νυν καὶ προτιθέσθω
εἰς μέσον, ἅπερ ὁ καθ' ἡμᾶς
χρόνος ἤνεγκε διὰ τῆς
μυροφόρου καὶ μεγαλομάρ-
τυρος Φωτεινῆς ἀξιοθαύ-
μαστα καὶ ἀξιόπιστα πρά-
γματα· Φωτεινῆς· ἡ παρὰ
τὸ τοῦ Ἰακὼβ φρέαρ τῷ Χριστῷ
ποτὲ σωματικῶς ὁμιλήσασα. τὰς
διατριβὰς εἰς ἐπιμελ[illegible]
ποιούμενος κατὰ τὴν θεο-
[illegible] αὐτοῦ οἰκονομί-
αν· μοι μᾶλλον διὰ τοῦ βελτί-
ονος τὸ χεῖρον προσβληθῇ·
πρῶτον [illegible] καὶ ὃν τὰ
πρῶτα τῆς φανερώσεως

Καὶ ἀναδείξεως τοῦ τιμίου ταύ-
της λειψάνου τῷ λόγῳ διαλαμβάνομεν·
εἶθ' οὕτως καθεξῆς. καὶ μερι-
κὴν θαυμάτων διήγησιν
ποιήσασθαι· ἵνα μὴ κατὰ
τὸν καταχώσαντα δοῦλον
τὸ τάλαντον [illegible]
[illegible] κρινόμενοι ὑπὸ τοῦ κυρίου·

Κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους.
διὸ εἰρηνίας ἐπιγενομέ-
νων· καὶ πάθους ἐνσκή-
ψαντος ἐν τῇ μεγάλῃ πόλει
ταύτῃ τῇ Κωνσταντίνου,
τὰς ὄψεις [illegible] οἷα ἀνοικα-
[illegible]· καὶ δὴ μὴ
ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπαναστὰν
ἐν ἅμα γὰρ ἄνωθεν κατιὸν
ψυχρὸν· καὶ ὥσπερ διὰ σω-
λήνων τῶν ὀφθαλμῶν ἐκρέ-
πας κόρρας περικαλύπτε-
σθαι μέλαν ὑπολαβὸν· ὅ-
περ δὴ καθάπερ ἐπὶ κατό-
πτρου ἐν [illegible] τὸ
φῶς· καὶ οὕτως ἀθλίως
τοῦ ἡλικιωτάτου φωτὸς,
παρέχεται τοῖς ἀνοίγουσι τὴν ὅ-
ρασιν· ἡ πορεία γὰρ ἐν τού-
τοις καὶ χειρὶ ἰατρῶν καὶ τέχνη
καὶ ἐπιμελείᾳ· καὶ πάθος ἀ-
προσθεράπευτον οἱ πάλαι
σοφοὶ τοῦ τοιούτου πάθους
ἀπεφήναντο. ἰῶ οὖν συμ-
φορᾷ μεγίστῃ διαπαντὸς τῶν
ἀθρόως χωροῦσα· καὶ λοι-
πὸν φθαρεῖν. ὁ ἄκρον τῶν κακῶν·

Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τῶν παθῶν
ἐπιγινόμενα τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς ἔχουσιν εἰς παραμυ-
θίαν, ὁρῶντας αὐτά· καὶ
τὴν ἐνδεχομένην θεραπείαν κατα-
σοφιζομένους· ἢ καὶ ποι-
οῦντας ἐλάχιστα τῇ περι-
στολῇ· αὐτῶν διὰ τῶν φω-
στήρων παραχθέντων· ἀλλ' ἡ
στατὰ ἄλλα πρὸς περι-
ποίησιν· ὥσπερ γὰρ τὰ
Λοιπὸν μὲν ἐπὶ σχήματος με-
μονωμένων στοιχείων· ἡ μὲν πα-
ρὰ τὸ φῶς πᾶσαν παν-
ἀνείργασται καὶ γέγονεν ἄσ-
ουλον, οὕτως τῷ αἰσθητη-
ρίῳ ἐρυθρῶν τῶν ὀμμάτων.
Καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ σώματος
μέλη· τὴν οἰκείαν κινδυ-
νεύουσιν ἐνέργειαν ἀπο-
λέσαι· ὁ δὲ πρὸς τὸν θεὸν
ἱκέται γίνονται στῆσαι τέλειον
μένος αὐτοῖς· καὶ κοπάσαι
τὴν θραῦσιν· ἵνα ἂν μακρῷ
ποιήσαι τὰς συμφοράς· ὧν
κτείρει μόνος ὁ θεὸς τὸ
ἑαυτοῦ πλάσμα ὁ κ(ύριο)ς· καὶ
οὐ παρεῖδε τῶν οἰκείων
δούλων τὴν δέησιν· ἀλλὰ
μὴ χαρίσωμαι λέγει τὸ πάθος.
Καὶ παλαίσω πρὸς τὸ συμ-
φέρον ἅμα οἰκονομῶν· τοῖς
πάσχουσιν ἐν τὴν θεραπεί-
δοις· καὶ τὴν ἐπίγνωσιν
τοῦ θεοῦ ἀπάγου· τὴν μεγάλο-

μαρτυρία δὲ ἐφοτεινὴν δόξαν
καὶ μεγαλωσύνας· καὶ ὑποδεί-
ξας ἡμῖν· ὥς εἴ τις καὶ
μετὰ ταῦτα τοιούτῳ πάθει
ἁλῷ ἢ, πρὸς ταύτην κατα-
φεύξεται καὶ σωθήσεται·
καὶ σκοπεῖτε τὴν οἰκονο-
μίαν ὅπως σοφή· ἐν
ταύτῃ γάρ μοι τὸ τοῦ δι-
ηγήματος ἤλλαξον·
Συμβάς τις ἀνὴρ· ἀνεωμέναι
τὴν κλῆσιν· καὶ τὴν ἐνέρ-
γειαν· τῷ ἀρημένῳ πάθει
ἁλούς, ἢ ἀλλ' ἐν· ἐπιφορᾷ
τὸ θεῖον λιπαρῶν, ἐν ἑκά-
στῳ μὴ περιιδεῖν αὐτὸν
τὰ ἔσχατα κινδυνεύοντα.
ἀλλ' ὑποδέξασθαι· ὁ δὲ ἐν· διὰ τὸ
ἄρα τοῦ ἡλίου πᾶσι μὴ
ἐκπέσοι φωτός· ἀλλ' εὐ-
τοίμως καὶ θερμῶς ἐπὶ τῷ
τὸν ὕπνον εὗρεν τῆς ἀθυ-
μίας ἀνάπαυλαν· καὶ
ὑπνώσας θέαμα ὁρᾷ θαυμαστόν·
ἰδὲ ὁ φῶς γυναικῶν ἦν γηρα-
λέον ἦν καὶ ἔξωρον καὶ
ὅλον ὑπερηκηκός· στολὴν
ἐκ μέσου ἠμφιεσμένον·
πρὸς ἡμέρας τὴν θέαν καὶ
χαρίεν· τοῦτο δὲ δοκεῖ μὴ
παιδὸς ὁρᾶν· τῶν ὀφθαλμῶν
τε αὐτοῦ ἅπτεσθαι· καὶ
εἰπεῖν ἱλαρᾷ τῇ φωνῇ·
οἱ τυφλοὶ ἀναβλέπουσι·
Καὶ οἱ ἐσκοτισμένοι φω-

τίθητι· ἰδοὺ γὰρ δι᾽ ἐμοῦ τῆς
μυροφόρου καὶ μάρτυρος Φω
τεινῆς, τὰς ὄψεις ὑμῶν
ἀμαυρωθείσας, φωτίζεται.
Καὶ καταπαύεται τὸν πόνον·
Καὶ κουφίζεται τὰς ὀδύνας·
Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον·
ὡσοῦτι καὶ ὁ ζοφωμένον ἀντρ
Δ κατάχει μεθ᾽ ὕδωρ· καὶ ἀνο
ρύξας ἀνευρήσομεν· Καὶ ἐπι
λάμψει σοι φῶς ἐν ὅλῳ τῷ
οἴκῳ σου· Καὶ πᾶσι τοῖς δὲ
ὀνόματί μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπικαλε
σαμένοις· ἅμα ταῦτα λέγουσ,
ὑποδείκνυ τὸν τόπον τῇ χει
ρί· καὶ ὡς κατὰ λογισμόν, τοῦ
τον ἐπίσημα οὗτος· ὅθεν καὶ
τὸν ὕπνον ἀθρόως ἀποτινα
ξάμενος, δρομαίως πρὸς
τὸν τόπον εἴη· προσκα
λεσάμενος καὶ ἄλλους εἰς τὴν
ὄψιν ταύτην καὶ ἀνακοινώ
σατο· Καὶ δὴ μικρὸν τῶν ὀρ
γυιῶν ταλαιπωρήσαντες, ἀρί
σκάπτουσι τὸν ἄσυλον θησαυρόν·
τὸν ἀληθῆ μαργαρίτην.
τὸ κρῖνον τὸ ἀνθές· τῆς
μεγαλομάρτυρος Φωτεινῆς
τὸ τίμιον λείψανον· ὑπὸ
δόμον ὑπόγαιον κεκρυμμένον.
Κατὰ τὴν ὅρασιν τοῦ ἀνδρός,
ἀμυδρῶς περισώζων τοὺς
χαρακτῆρας· ἀθρόως οὖν
Ὁ κάμνων τούτῳ περιπλα
κείς, περιεπτύσατο· κα
τησπάζετο· τοῖς δακρύοις
ἔπλυνε· τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπή
ρειδεν ἐπ᾽ αὐτῷ· καὶ πάσης
ἀπηλλάττετο παραχρῆμα
ἀμβλυωπίας· συνήγετο δὲ
ἤδη ἡ φήμη καὶ πλήθη πολλὰ
ὥσπερ ἔλαφοι ἐφ᾽ ὕδατα.
Καὶ πάντες ἅμα τῷ προ
σεγγίσαι τούτῳ, ῥᾷον τὴν ἴ
ασιν ἀνεύρισκον· ἐν αὐτῷ τοι
γαροῦν τῷ τόπῳ. καὶ ναὸν
ἀνεγείραντες, ἐπ᾽ ὀνόματι
τῆς μεγαλομάρτυρος Φω
τεινῆς· ὑπὸ σορὸν κατέθεν
το τὸ μαρτυρικὸν λείψανον·
ἀΐδιον καὶ πηγῶς δὲ εἰς τὸν
εἰς ἀλλήλοις. τὴν χάριν αὐτὰ
πάντος κακοῦ ἀποτρό
παιον· τὴν δὲ τῆς ἀνευρέσεως
ἡμέραν [illegible] κειμένου καὶ μέ
χρι τοῦ νῦν τιμῶμεν καὶ
πανηγυρικῶς ἑορτάζομεν. κατὰ
τὴν ἕκτην τοῦ αὐγούστου
μηνός· Ἐπὶ τούτῳ δὴ τῷ θείῳ
Ναῷ· καὶ γυνή τις ἐκ Φαναρίων
ὑπὸ τῆς φήμης συνελαθεῖσα
ἀφίκετο· ἥτις ἐκ βαρᾶς ἡλι
κίας τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀμ
βλυώττουσα, ἴασιν τοῦ πάθους
οὐχ εὕρισκεν· ὅλον τὸν βίον
ἑαυτῆς τοῖς ἰατροῖς κατα
δαπανήσασα· τότε μὲν τοῖς
τῆς θείας ἐπιτελουμένης
μυσταγωγίας μέσον ἱσταμένη
τοῖς ἡλίοις, τοῖς ὀφθαλμοῖς

ἅπαν ἔφθασαν τὴν ἀπάντων
καταλαβούσας αὐτὴν τοῦ πάθους
καὶ ἐποικτειράντας · πρὸς δὲ
τῷ τέλει τῆς δοξολογίας, ἐπεὶ
ἐν ἀλείμματι διαφανῶν τῆς μάρ-
τυρος οἱ ἱερεῖς ἀλείψαντες τοὺς
πάσχουσιν ὀφθαλμοὺς τῆς
γυναικὸς ἐπετίθει · καὶ πα-
ρ' αὐτοῦ τοῦ πόνου λωφήσαντος,
ἀκώλυτον ἀπέλαυε τοῦ ὁρᾶν.
παννύχιον ποιήσασα μὲν
τῇ μάρτυρι τὴν εὐχαριστίαν
ὅλην ἀνακηρύττουσα καὶ κατα-
γγέλλουσα τὴν θεραπείαν · καὶ
πάντας ὅσοις τῆς ὄψεως ἑώρα
λελωβημένοις, πρὸς τὴν
ἴασιν ἐφιεμένοις τοῦ πάθους
ἀπαλλαγήν · εἶθ' οὕτως

Καί τις ἀνὴρ κάλλη γυναικῶν πε-
ριεργαζόμενος · καὶ μοιχὸς
αὐτόχρημα τῷ τοιούτῳ τρό-
πῳ γινόμενος κατὰ τὴν
Κυριακὴν καὶ θείαν φωνήν ·
μισθὸν τῆς περιεργασίας,
τὴν πήρωσιν εὑρίσκει · ὅπη
καὶ μὴ βουλόμενος, ἀπό-
σχηται τῶν κακῶν · τῷ μὴ πρὸς
γυναῖκας μόνον, ἀλλὰ καὶ
πρὸς ἄλλο μηδὲν μηδ' ἰδεῖν
ὅλως ἐποφθαλμίσαι · τὸ δὲ
σκότος τοῦτο, φῶς αὐτῷ τῶν
ἔνδοθεν ὀμμάτων γέγονε ·
διὰ τῆς ἀοιδίμου μάρτυρος
Φωτεινῆς · εἶχε μὲν γὰρ οὕτως
ὁ κάμνων · καθ' ὁδὸν πως ταῖς

ἀλγηδόσιν ἐνεχεῖτο · τὴν με-
γάλην δὲ προσιὼν ἱκέτης τὴν
ἐλεήμονος · καὶ τὸν ἔλεον θηρᾶσθαι
παρεκάλει · τί οὖν · ἄρας
παρῆν δὲ τοῦτον ἡ μάρτυς
καὶ ἐνδελεχῶς καὶ τῆς
κοιμήσεως μεταδέδωκε χάριτος ·
ἢ μετέδωκε μὲν τοῖς ἔξω-
θεν ὀφθαλμοῖς, τοῖς ἔσωθεν
δ' οὕτως ἀθρόα λαμπάσιν ἴασιν ·
ἢ κατακειμένοις μὲν ἐπεσκέψατο.
οὐδαμῶς δέ; πολλοὺς γὰρ
καὶ δι' ἐσχάτης ἐμπαθείας γόνους
καὶ χρηστότητος · ἐπεφθεῖς

Τοίνυν τούτῳ κατὰ τὸν μακ. ἀμοὺ
λειψάνων οὗτος φωτὸς
ἀπολαύσας · καὶ καθαρωτάτης
τὰ ἐνταῦθα τῆς ἡμέρας, ἀπο-
λαύσαι τῷ κόσμῳ · καὶ τοῖς
τοῦ κόσμου · καὶ τὸν ἄρθρον
ἐπὶ τὸν ὦμον ἄρας, ἀκολου-
θήσων τῷ Χριστῷ · καὶ ἐσῆκεν ἐπὶ
καλῶς · διαμοιχθήσονται
γὰρ σου μετὰ τὸν ἔξω καὶ οἱ
ἔνδοθεν ὀφθαλμοί · καὶ
οὐ μὴ προσκόψῃς εἰς πρὸς
λίθον τὸν πόδα σου · καὶ
ἤκουσεν ὁ ἀνήρ · καὶ πᾶσι
τούτοις συνθέμενος ἀνταλ-
λάξας, διὰ πάσης τὴν σωτηρίαν ἐ-
λάμβανεν · καὶ διαμαρτὰς
αὐτίκα, τὴν κόμην τὸ
ἀποκείρεται, καὶ τὸ ἀγγελικὸν
ἐνδύεται σχῆμα · καὶ φωτί-
ζεται τὰς ὄψεις ἀληθῶς, τὰς

τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος.
καὶ ἡμεῖς μεγαλύνωμεν καὶ δο-
ξάζωμεν τὸν θεὸν τὸν δόντα τοι-
αύτην χάριν τοῖς αὐτὸν
φοβουμένοις ἐν ἀληθείᾳ.
ὅθεν καὶ πολλὴ καταμυ-
ελσ ἑσ ἤ τὸν ἄνδρα· ὥσ-
τε πολλοὶ πρὸ τῆς ζωῆς
αὐτοῦ ἐν μνημοσύνοις τελοῦνται.
ἀλλά τις ψάμμον ἀριθμήσει
παράλιον, ἢ τὸν ἀέρα ἐν
διαμετρήσοι τὰ πλήθη· ἢ
σταγόνας ὑετῶν καὶ χιόνων
καταφοράς· ῥᾷον γὰρ τού-
των καθ' ἓν διαλαμβάνειν καὶ
ἱστορῆσαι τῶν μὲν ἢ τὰς
καθ' ἑκάστην γινομένας
παρὰ τῆς ἀθλοφόρου
φωτεινῆς ἰάσεις τῷ λογισ-
μῷ περιλαβεῖν, καὶ τῇ γρα-
φῇ παραδοθῆναι· ἓν δὲ εἰ-
πόντες παλαιᾶς ἐχόμενοι
ἱστορίας καὶ μέχρις ἡμῶν
ἥκον· τῷ παιδὶ πρὸς πρό-
περαν ἐπιπεσεῖν, προ-
θήσομεν καὶ τῶν ἐφ' ἡμῶν
αὐτοῖς μάρτυσιν ὀλίγα ἅτ-
ται· καὶ οὕτω τῷ λόγῳ τέλος
αἴσιον ἀποδώσομεν.

Ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς μεγάλῃ πό-
λει ταύτῃ τῇ Κωνσταντί-
νου, τόπος ἐστὶ πλησίον τοῦ
μεγίστου τῆς Θεοτόκου ναοῦ τῶν
χαλκοπρατείων· τοῦ μὲν
λατρῖνον κεκλημένος.

ἄλλο

ὅστις ἐπὶ τῶν πραιτωρίων
ὡς λέγεται γενόμενος, πε-
ριφανὴς τῆς ἀξίας περι-
βλέπτου ἐκέκτητο καὶ τὸ
ὄνομα· καὶ τὸν τρόπον οἰκ-
τίρμων αὐτοῦ τοῖς πᾶσι γνω-
ριμὸν ἐποίει. ἐν τούτῳ δὲ
τῷ τόπῳ, οἶκος δὲ κτή-
ριος ὑπερίγραπτος ἅμα
καὶ ταπεινὸς τῆς Θεοτόκου ὑπῆρ-
χεν ὧν δὴ καὶ φρέαρ τὸ
μέχρι καὶ νῦν σωζόμενον
ἐτύγχανεν· οὐ μαθεῖν ἄν
ἔχον τοῦ νάματος ἦν ἀπαν-
τλῆσαι· ἀλλ' ἔπει πολλαῖς
καὶ αὐτὸ ἀχρεῖον· ἐπεὶ οὖν
οὗτος ὁ τόπος οὐ μακρὰν
τὸν αἰγιαλὸν ἀπέχει· ἀλ-
λὰ καὶ τὴν ὡς τὸ μίλιον ἀ-
γουσαν λεωφόρον διέσται
ἀναφέρει· παρὰ μιᾶς

Τῶν ἡμερῶν διὰ ταύτης
ἀγελαίως ὤν· τούτῳ δέ τις
τοῖς ὀφθαλμοῖς λημῶν· καὶ
ὅλως πεπηρωμένος· ἢ γγὺς
πρὸς ἀφεγγίαν· καὶ μάχρι
τούτου τούτου ἵνα ἀμήχ.
καὶ μάστιγι πληττόμενος
ὠδυνᾶτο· ἐπεὶ δὲ κατὰ τοῦ
τὸν ἀέρ(α) ἐγένετο· οἷα ταῖς αὐχ-
μηραῖς πυρέττουσι γίνεται· πρὸς
τὴν ποιητὴν βαθεῖς ἐκκλίνας
ἀπέρχεται ἢ ὑποδοχὴν ἐκεῖ·
καὶ δὴ προκύψας ἐπὶ τὰ
κάτω· καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς

ἔστιν ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ
διαταράξας αὐτό· καὶ
περιραντισθείς, ἐξαίφνης
ὥρα τοῦ λευκώματος ἀνέωγεν·
καθαρῶς αὐτοῦ τῶν λευ-
φθόρων· καὶ μηδὲν ἔχοντα
ὅλως τὸ ἐμποδίζον ἢ προ-
σιστάμενον· ἔτι καὶ τοῖς
λοιποῖς πάλιν ἑαυτὸν ἐ-
γκαταμίξας κουσιν· ὑγιῆ τὴν πρ-
φανὴν αὐτοῦ τοῖς ἄγοντας.
προσεθαύμασε δὲ καὶ ἐκπλη-
ξιν μεθίστα· συγκαλεσάμε-
νος τὸ πρόσοικον, τὸ γεγονὸς
ἀπαγγέλουσι· καὶ τὴν τοῦ
ὕδατος αὐτῆς καὶ δύναμιν
ἀνηγόρευον· καὶ τὸ θεῖον εἰ-
λήφεσαν τὴν τοιαύτην χάριν
ἐσκόπουν· ὅθεν καὶ ἀνα-
φηλαφήσαντες ἄρον ἐν
τῷ ὕδατι τιμιότητος μεγά-
λομάρτυρος Φωτεινῆς ἐνα-
ποκείμενα λείψανα· καὶ
τέως μὲν ἀμφιγνοοῦν, οὔτι ἢ
δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τυγχάνουσι·

Μετ' ὀλίγον δὲ τὴν πίστιν
ἐκ τῶν ἔργων ἐλάμβανον·
πολλοὶ γὰρ δι' αὐτῶν φω-
τισθέντες, αὐτὴν ἐκείνην
τὴν μακαρίαν κατ' ὄναρ
ἑωράκασι Φωτεινήν· ταύτης
ἐμφανισθοῦσαν τὸ ἔργον
ὄν· διὸ καὶ τὸ κρηναῖον ἀναν-
τιρρήτως δεξάμενοι, μετωνό-
μασαν εἰς ὄνομα τῆς μεγα-
λάθλου· καὶ τὸ μὲν ἀρηκμένον τ-
ἀκουοίκον ἐν ᾧ τὸ φρέαρ
ὑπῆρχε τῆς Θεομήτορος
προσηγορευόμενον, καθὰ δε-
δήλωται· ἧς δὴ καὶ ἑκὼν
παλαιὰ σώζεται χάριν ἐκ-
μεταδοῦσαν ἄφθονον τοῖς
ἐπικαλουμένοις αὐτήν·
ἀφ' οὗ δὴ χρόνου καὶ θαύματα
καὶ θεοκάρην ἐν τῷ τοιῷδε
τόπῳ νομίζετ· οὕτως ἐστὶν θέα
μόνη τῶν ἱερῶν λειψάνων
τῆς μάρτυρος, ἀλλὰ καὶ
τῷ ἱερῷ πόματι τοῦ πηγ-
μαίου ὕδατος ἐκείνου ἐν ᾧ
ταῦτα ἐκέκτητο· οὗ καὶ μίαν
περιοχὴν θαύματος ὁ λόγος
ἤδη διαλαμβάνειν βούλεται.
ἐπὶ προ πολλῶν καιρῶν γε-
νομένην, ἀλλ' αὐτοῦ τοῦ ἑω-
ρακότος τινὸς ἀνδρός.
παριόντος ἐν ταῖς ἡμέραις
ἡμῶν καὶ σὺν ἡδονῇ τοῖς
πᾶσι διηγουμένου· ἱερε-

Ποτὲ τὸν ναὸν τοῦτον κατεῖχε.
καὶ ὅσα τῷ ἱερεῖ νόμος
ἐν αὐτῷ ἐπέραιτεν· ὁ δὲ
δέρα καὶ παῖδα μόνω κόρ-
εἶχεν ἀδελφιδοῦν· ὃς
οὐ τοῦ ναοῦ μόνον, ἀλλὰ
καὶ αὐτοῦ τοῦ θείου πρὸς
ὑπηρεσίαν ἦν· καὶ ποτε
πρὸς τῇ πηγῇ ταύτῃ τῶν
ὑποδημάτων τοῦ θείου.
ὁ παῖς ἀποσμήχε τὸν πηλόν·

ἐφ᾽ ᾧ δὲ τοῦτο ὁρᾶται, γύναι
εἰσῆλθε τὴν ἐκκλησίαν δει
ναῖς ὀδύναις κατεχομένη
τῶν ὀφθαλμῶν· καὶ ταῖς
ἀλγηδόσι φωνὰς ἐπιπόν
νως οἰκτράς· ἐλέησόν με
λέγουσα, ἁγία Φωτεινή· παῦ
σαι μοι τὰς ὀδύνας τῶν ὀ
μμάτων· τῶν περιεχόντ
ἀπάλλαξον πόνων· καὶ τὸ
γλυκὺ παράσχου μοι φῶς.
εἰ δὲ οὐ, κἂν ἐκλιπέτω μοι
μὲν αὐτοῦ φωτὸς ἐν τάχει
καὶ ἡ ψυχή· καὶ δέχομαι
τοῦτο προθύμως, καὶ ἐπι
μένω εὐχαριστοῦσα· οὕτω
μεγάλαις ἐπικωκύουσα φωναῖς,
δάκρυσι τὸ ἔδαφος ἐπέβρε
ιγ χεν· ὀδύναις. οἷα πᾶσ·
φιλα γὰρ ἀμαθήτως τὰς
τῶν πλησίων φέρειν συμ
φορὰς μετὰ τῆς ἀπαλῆς
καὶ ἀδάμαντος· θρηνεῖ τὰς
ταῖς κραυγαῖς, ἡ κόνως
αὐτόν· φέρων δὲ ἐν χερσὶν
καὶ τὸν ἀγγεῖον ἐμπε
πλησμένον ὕδατος θολε
ροῦ καὶ φησί· τί πενθεῖς θε
ὦ γύναι· τί σου ταῖς κραυγαῖς
τοὺς ἁγ τιμίων τὰς ἐτάρα
ξας καὶ θορυβεῖν ἐπιλημ
πάνειν ταῦτα· ἦλθε, τὸ κεν
ὄρας εἰπεῖν, ὅπως ἔχουσι
μου οἱ ὀφθαλμοί· πάντας
γὰρ καὶ τῶν ἐμῶν ἐκπᾶσαι

θαρ μὴ παρ᾽ αὐτός, ἀλλ᾽ ὅμως τὸ
πάθος ὁρᾷς· ἀλλ᾽ ἔφη δὲ ἡ με
γάλα κινοῦσα πρὸς τὴν
εἰκόνα τῆς μάρτυρος· φέρε
καὶ τὰ μαρτυρικὰ κατα
πάσομαι ἀγάλματα· καὶ τοῖς
παρέχουσι μέλλουσι πρα
σαγίοις ταῦτα· ναὶ μήν· καὶ
τοῦ ἁγιάσματος τοῖς ὀφθαλ
μοῖς ἐπιχαλάζομ· καὶ ὅτι
πρὸς αὐτὴν ταύτην χεῖρα
γνῶσα πρὸς τὴν εἰκόνα
τῆς μάρτυρος· ἀμέλλει μου
φησὶν ὑπάντια ἐν τῷ δε τῷ θώκ·
καὶ σοὶ τοῦ ἁγιάσματος ἀφθό
νως ἐπαρανῶ· ἔφη· καὶ
παραχρῆμα ταύτης οὖν
ἁγίας κλιθείσης, τὸν ἀγ
γεῖον ἐκεῖνος ὃν ἐπέφερε
πεπλησμένον ὕδατος πη
λώδους καὶ θολεροῦ· ἐν ὀφθαλ
μοῖς ἧς παρεχούσης ἐκπι
έσας ἀφανῶς· σὺν γέλωτι
διαπαίζων καὶ χλευάζων
αὐτὴν ἦν· ἤδε, ὦ τοῦ θαύ
ματος· τῶν πόνων τὸ
ἀθρόως ἀπηλλάγη· καὶ τοῖς
ὀφθαλμοῖς εἶχον ὀρθῶς
ἐλθόντας ὥστε τὸ πρότερον
δεῖ καὶ μηδὲ ἡδονῆς, τὸν θεὸν
ἐδόξαζε· καὶ τὴν μεγάλη
τὴν εὐχαριστίαν ἀναπέμ
πουσα οἴκαδε ἧκε· ὁ μέν
τοι παῖς καὶ τὸ ἄνδρας ἐλη
λακώς, ἐκπᾶσα τὸ δὴ

τούμενος τὸ παράδοξον θαῦμα·
διὸ καὶ συγγραφῆς ἡμῖν ἀξι-
ον ἐλογίσθη· ἀλλὰ ταῦτα μὲν
λέγειν καὶ γράφειν, περιτ-
τὸν εἶναί μοι δοκεῖ καὶ παρὰ
τοῦ καθήκοντος· οὐ γὰρ ἐ-
πιλείπεται χρόνῳ τὰ θαύ-
ματα· ἀλλὰ καθ' ἑκάστην πο-
ταμηδὸν ἐνταῦθα ῥέει,
ὡς ἱστοροῦσιν οἱ ἐντυγχάνον-
τες, καὶ οἱ εὖ πάσχουσιν ἐ-
ξαγγέλλουσι· τίς γὰρ οὐκ οἶδε
τὸν κόμητα Ἀδριανόν· τὸ πα-
ρ' αὐτὸν γενόμενον θαῦμα
τοῖς πᾶσιν ἀνακηρύττοντα·
καὶ τὸν λιθοξόον αὖθις κατα-
χαλόν, τὸ ἐς αὐτὸν γενόμενον
ἐξηγούμενον· ὃς ἐπειδή
ποτε κίονας ἐν ὑπερῴῳ
τοῦ πλησίον οἴκου ἵστατο. μό-
λιβδον καταχέων ἐφ' ὑγρὰν
ὀπήν· τοῦ μολίβδου ἀθρόον
ῥεῦν τῇ παρατυχούσῃ ὀπῇ τι
δ' ὀπίσω ἐκτιναχθέντος,
τοῖς ὀφθαλμοῖς δεινῶς
ἐπλήγη καὶ ἐκτετύφλωτο·
τὰ γὰρ βλέφαρα αὐτοῦ ὥσ-
περ ἔξω πεπηγμένα ἀνε-
πέπταντο· καὶ παχυνθέν-
τ' ἀπηωρεῖτο ἔξω· καὶ σάρκες
ἦσαν ἐν αἵματι περικα-
λύπτουσαι τὸν ταλαίπω-
ρον· ὅθεν ἐπὶ τῷ μαρτυρί-
ῳ καὶ καταφυγὼν λείψανα
τῆς ἀοιδίμου καὶ μακαρίας

ἀληθῶς ἐπαμήσας· καὶ πρ-
ὄρθρον τοῖς ὀφθαλμοῖς
αὐτοῦ περιθεῖσα, ἐκ τοῦ
ἐπισκίμποδος τῆς ἱερᾶς
οὔσης φλεγμωσκομένης τοῦ
λαοῦ ὕπνου· καὶ πρὸς ὕπν-
τραπείς. ἔδοξεν ἰδεῖν
ἐν σχήματι γυναικείῳ τὴν
σεβασμίαν, ἐπιλαβομένην
αὐτοῦ τῆς χειρός. ἄγειν
πρὸς ἄλλα καὶ ἄλλα τῆς
πόλεως μέρη· τελευταῖον
δὲ πάλιν εἰς τὸν τοιόνδε
ναὸν εἰσάγουσαν, καὶ τὰ
θὺ τῆς ἱστορουμένης ἁγί-
εἰκόνος τῆς μεγαλομάρ-
τυρος, ἀπορρίψαι τοῦτο.
καὶ παρ' αὐτὰ τὸν ὕπνον
ἀποτινάξασθαι· καὶ ῥᾷο-
μεν αὐτὸν γενέσθαι τὸν
πόνον· ἴαμα ἂν δὲ καὶ τὴν
ὅρασιν, τοῦ ἐπιπροσθοῦντος
νέφους ἀπαλλαγεῖσαν·
ἀλλ' ἐπεὶ πρὸς αὐτὸν τὸν λι-
θοξόον ἥκομεν· ὃς δὴ καὶ πρὸ
τὸ ἔργον τῶν μαρμάρων
καὶ τῶν ψηφίδων τούτου
τοῦ ναοῦ ὑπηρέτησεν· ὅπερ
εἰς κάλλος μὲν ὑπερῆρθε
γνώσου θεοφίλους ἀνδρὸς
μετεσκεύασεν· φέρε προσ-
θῶμεν καὶ ἄλλο τι μικρὸν
διήγημα· κατ' αὐτὸν τὸν
καιρὸν τῆς τοῦ θείου τοῦδε
δόμου ἀνοικοδομῆς γενο-

μνημόνον παρὰ λέων τ(οῦ)
μεγαλαίως ἱστορηθέν· κ(αὶ)
πληρωσαμένον φθάσαντο
δοχὴν μεγίστην τῆς μαρτυρίας
τὸν ναὸν ἀνηγέρθαι. ὅτι
Μέγαν γὰρ τὸν περιφανῆ τοῦ-
τον καὶ παραδοξάμενον
τὸν θεόγλωττον φημὶ τῶν
βασιλικῶν χρημάτων
τὸ μίαν γενόμενον ὑφ' ἑαυτοῦ
αὐταῖς τοῦ ἀδύτου ταῖς
πύλαις προσαγαγόντα.
Καὶ παρ' αὐτὸν ἰατρῶν ὁ-
μοσάντων γνωσθέντα.
ἡ ἀθληφόρος ἰάσατο· καὶ
τούτῳ τὴν χάριν ὁ θεράπ-
ων θεᾶς, ἠμείψατο· καὶ πάν-
τα καταναλώσας ἄθλους
τὸν περικυκλοῦντα τὸν
ναὸν πολυτίμοις δόμασι.
πρὸς κάλλος οὕτω καὶ μέ-
γεθος μετερρύθμησεν αὐτόν.
δηλοῖ δὲ καὶ τὸ ἔργον αὐτό.
ὡς φιλοτίμως ἅμα καὶ
μισθόν· δηλοῦσι δὲ καὶ
πολλοὶ διαθέμενοι ἀποκα-
λύψεων μυηθέντες τούτου.
καὶ σῴζει πόντεσ τῷ ἴα-
θέντι μυστηρίας· δι-
λῶμεν καὶ αὐτὸς ὁμολο-
γεῖ διὰ ταύτης ὥσπερ
Ἰεζεκίας εἰληφέναι τὴν
προσθήκην τῶν ἡμερῶν.
διάκρισι πολλοῖς δὲ ἴ-
λεούμενον· ὁ δὴ καὶ ἐτέλει

ὡς καλ(εῖν)· καὶ μάλιστα βασιλεῖ
τὸ χρέος ἀποτίσαι· φαμὲ(ν)
ἐν ὑστέρῳ δὲ καὶ τελεώ-
τερον ἐλέχθη τοῦτο· ἀφ' ὧν
καὶ πρὸς αὐτοῦ τοῦ ἔργου τῆς
ἀνοικοδομῆς ἐθαυματουρ-
γήθη ἡ περίδοξος· μάλα
τε καὶ σχαῖσι· ἄρτι μὲν
Γὰρ ἀσύλως ὅπερ μνῶ
διαμείβουσι τῶν τοῦ ναοῦ
τοίχων φθασάντων· ἀφ-
βος σκάφην ἐπιφερόμενος
πεπληρωμένην τιτάνου·
πρὸς ἄκρον τὸ μέρος ἦν-
το ἄνωθεν· πρὸς ὅπερ
ἡ τῆς μεγαλομάρτυρος θεία-
κῶν ἵδρυται· προσκόψ-
ας δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως ἐπὶ τραχὺν
τὸν πόσιν· ἡ δειλία ἅμα
ὡς ἔφησε τὸ πολλοστὸν ὕψος
κείμενον καὶ ἀχανὲς, σὺν αὐτῇ
τῇ σκάφῃ ἀθρόον, ἄνωθεν
κατηνέχθη πρὸς τοὔδα-
φος· τὸ δὲ, ἐγένετο ὅπως
αὐτὸν διαπεφωνηκότα
κατακλεῖσαι τό· ἄλλο μὲν
μαρμάροις ὑποβάλλετο·
ὀρθίον ἱσταμένοις· μέλη
δὲ ὃν τοῦτον διὰ κημὸν μαχαιρ(ῶν)
ὀφείλουσι καταπαθεῖαι.
ὁ δὲ, ἐν τοῦ θαύματος, ὥσ-
περ ἐπὶ μαλακοῖς ἀνθεῖ
καταπεσὼν, ζῶν ὡρᾶτο
καὶ σωζόμενος καὶ περιπα-
τῶν καὶ ἀρμόμενος· καὶ μὴν

δὲ μικρὰν λαμπάδος ὅλως αὐτοῖς
ἐστὶ μικρὰ καὶ λεπτὰ διὰ
θραυσθείσης τῆς σκάφης·
τὸ λάδιον καὶ πόριον τοῖς
ζωγράφοις μικρὸν γὰρ
σμικρὸν ὑπῆρχεν· εἶχε μὲν
Γὰρ αὐτοῖς ἄνω τὸ τεῖχος.
τῇ τόλμῃ τούτῳ καθε
ραΐζοντας· εἶτα περι
θραυσθέντες τοῦ ξύλου
σφισιν τὸ κάρος τῆς κλί
μακος ὅλης ὑφηρίζετο·
ἐκ πολλῶν δὲ ἡ κλίμαξ
αὕτη συνέκειτο ἀφύων
ξύλων. πάντα γὰρ μικρὰ δὲ
ἦν· ἐπὶ τὸ κατωφερῆ συναύ
τοῖς τὸ χρίπαις· καὶ
μικροῦ διαμένειν τῇ
θῆσαν τούτοις καὶ συνε
τείνησαν, εἰ μὴ παρὰ ῥημὸ
βοηθὸς ἀθεώ· ἤτοι καὶ
περὶ τὸν μνημονεύσαντος.
Καὶ θαυμαστὸν ὁ λόγος, πρὸ
ὄνομα σμικρότατον ἤλον
ἐπέβρεισα πάντα, ὅλον
δὲ μεχαίτια τὴν ὁρμὴν καὶ
διάστασιν κατὰ τοῖς ἀμφοῖς·
μετόλιτον καὶ ἀλλόκοτα
λεγομένου καὶ μνήμης
ἄξιον· δακρυούσης τῆς
χάριτος· ὅτι δὲ κτῶ πα
ρακῶ πάνθ' ὅσα κατὰ
δύναμιν αὐτοῦ τὴν ἡμέ
ραν ἀσθενείᾳ κωμῶν· καὶ
ἀπαρατρώτως ἀσθενεῖσθαι.

Ἐκ τοῦ μὴ ἐκκενωθῆναι
ἡ ἐπὶ τούτοις ἀποκάλυψις
μισθαποδοσία τοῖς εἰσα
νεγκάσιν· ὡς γὰρ ἀμφοτέρους
ὁ θεὸς ἐκ θανάτου ἐρρύσατο.
καὶ διὰ τούτων ἔδειξε
τὸ ἔργον ἀποδεξάμενος.
Ὅτι δὲ καὶ τῷ μέλλον
τι σημαίνεσθαι ἐπιρρηθήσεσθαι,
τῆς τοῦ ἐλέους αὐτοῦ δια
μονῆς καθ' ὑπερβολὴν ἐδεῖξεν·
Ἐπεὶ δὲ οὕτως· κρατὴρ
ὑφηνώμενος κατὰ
μαρτυροῦ θυσιαστηρίου
ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ τιμίου
φορουμένη τοῦ ἀρχιερέως ἡμῶν
οἰκονομία τοῦ κατὰ τὸν
σταυρὸν πάθους· ὅπερ ἐστὶ
ἀνάπερ ἡμῶν τῶν αἰχμα
λώτων ὑπέστη· ὁ ποιμὴν
ὁ καλὸς ὅτι ἔθηκε τὴν ψυχὴν
ὑπὲρ τῶν προβάτων.
τοῦτο μὲν τὸν κρατῆρα
ποτὲ διὰ τῆς χοίμου ἀμέλ
κενοὶ ἱερεῖς· οὕτως δὲ
σημαίνων· ἐκ τοῦ χρωμάτων
διακεκραμένος τοῦ κα
λωδίου· ὁ κρατὴρ ἀναπ
μαχθεὶς, μετὰ τοῦ κάλω
πρὸς τὴν γῆν ὑπέριπτο.
Καὶ ἦν ἰδεῖν πρᾶγμα ξένον
οἰκονομούμενον· ὁ μὲν
γὰρ ὑέλινος ὤν, οὐδὲ ἐ
θραύσθη· καὶ τὸ ἐν αὐτῷ
ἔλαιον ὅλον ἦν ἐν αὐτῷ.

μηδὲ μικρᾶς ἐλπίδος
ἀποχυθείσης ὅσης ἔξω· τό τε
φῶς, ὁ καπνὸς, ὁ ἀτμὸς· καὶ
ὁ πάταγος ἀθρόως καὶ
θόμαλος τῶν ὠνίων κ-
πεπτωκηκῶς ἄνωθεν,
ὥσπερ ἐπὶ καλύμματι περι-
έσκεπε τὸν κρατῆρα.
Καὶ πρὸς ὅτι μὲν ἄλλο
τοῦτο φέρει, σκοπεῖ-
τω νοῦν ἄλλος· ἐμοὶ δὲ
τὸ εἰρημένον ἐπῆλθεν
ἐπὶ τούτῳ καὶ νοῆσαι καὶ
φράσαι· ἴσως δὲ καὶ τὸ
μέλλον σημαίνεσθαι
κατὰ τὸν ἐμπρησμόν·
ὃς ἐπακολούθως ἐγέγο-
νε τοιοῦτον προδεικνύμε-
νον, ὡς ἄρα διὰ τῆς παμ-
φάγου τοῦ πυρὸς ὁρμῆς,
οὐ διαληφθήσεται ὁ να-
ὸς οὗτος· ἀλλ' ἐν μέσῳ
τῆς καμίνου παραδό-
ξως διασωθήσεται ὑπὸ
τῆς μεγάλης φρουρού-
μενος· ὃ δὴ καὶ μικρὸν
ὕστερον ἐσημείωκεν,
ὁ λόγος ἤδη δηλοῦν ἐπεί-
γεται· ἀλλ' ὠθεῖν μὲν γάρ.
Πρὸς τῇ δικυμμάλῳ λε-
γομένῃ ἀγορᾷ τῇ ἐπὶ τὴν
μεγάλην τοῦ θεοῦ ἐκκλησί-
αν φερούσῃ· ἐν ἐργαστηρίῳ
ὑελοψητικῷ πῦρ ἀνήφθη·
γράφεισμὺ κτίσεως ἥψατο·
Καὶ συμπεριλαβὸν ὕλην κατά-
ξηρον· ἅτε περιφανὲς καὶ
ἄσβεστον φλὸξ ἤρετο· καὶ
τοσοῦτον ἴσχυσε κρατη-
θῆναι καὶ ἀρθῆναι, ὥστε μὴ
μόνον ἐκεῖνο κατανέμεσθαι τὸ
ὁδοῦ τὸ μέρος καθὸ καὶ
τὴν ἀρχὴν εἰλήφει, ἀλ-
λὰ ἐμπεσεῖν εἰς ὕλην καὶ
ἐπιπνοίᾳ ὥσπερ ἁρπη-
διακοπῆναι κατὰ τὸ
μέσον καὶ διαχισθὲν ἐκ-
χυθῆναι· καὶ πρὸς τὸ ἕ-
τερον τῆς ὁδοῦ μέρος·
πλατεῖα δὲ αὕτη τυγχάνει·
καὶ οὐχ ὡς ἄν τις φαίη
διὰ στενότητα τοῦ πόρου
τὴν ὁρμὴν ἐκατέρωθεν
περιειλήφει· ἐπεὶ ἄτοι
γὰρ οὖν διανεμόμενον
τὰ ἐντυγχάνοντα καὶ κα-
ταδαπανῶν τὸ πῦρ· καὶ
πολλοὺς τῶν ὑπαρχόντων
ἀπογυμνοῦν· ἐπὶ δὲ τοῖς
καὶ θανάτου πεῖραν ἐκπ-
νιαίω μὴ δυνηθέντας
διαφυγεῖν τὸν ὄλεθρον·
Τὸ μὲν οὖν ἐκεῖθεν ἀπορρι-
φθὲν πρὸς ὃ μέρος οἱ τῆς
θεοτόκου τῶν χαλκοπρατ(είων)
θειότατοι οἶκοι ἵδρυνται·
διασκωμένα τὰ πολλὴ-
σιάζοντα, καὶ αὐτῶν ἐκεί-
νων τῶν οἴκων τῆς θεομή-
τορος ἥψατο· καὶ περὶ ὀλ-

γον τούτοις δὲ ἁλώσεως, ἀ-
μή τις ἀπ᾽ αὐτῶν ὀξίου ἀ-
δυνάμενος, δὲ καὶ τῆς τοῦ
πυρὸς τὴν ὁρμήν· καὶ
δ᾽ ἐν βραχεῖ τοῖς ἐρημωμένοις
θείοις οἴκοις τῆς παμμεγ-
-αλέσω αὐτῶν· ὅθεν καὶ ἀπο-
-σθὲν πρὸς τὸ κάταντες, τὰ
κατάντικρυ τοῦ θείου
οἴκου τῆς τῆς μεγαλομάρ-
-τυρος διελυμαίνετο· σὺν
αὐτῷ δὲ καὶ τὸ ποῦ ἑτέρων
μέρος τὴν φλόγα ὑφοῦδ-
-εμαν, ἐπαιρομένη κατακαί-
καὶ πυρπολοῦν πάντα
ἀφανῶς καὶ ἀνυποίστω φορᾷ·
καὶ τοσοῦτον ἦν ἀνυπό-
-στατον, ὥστε πᾶσαν μη-
-χανὴν ἐν αὐτῷ ἄπρακτον
γενέσθαι καὶ τοῦ μηδένος
ἰσχύειν· ἐδόκει δὲ μή τι περι-
-λειφθῆναι τῆς θεηλάτου
ταύτης πληγῆς ἀμέτοχον.
μάχεισου τῇ θαλάσσῃ δι᾽
αὐτῶν ἀμφοτέρων μερῶν
προσεγγίσαι τὸ πῦρ γέμηται
καὶ ἄκων ἀναχαιτισθῇ.
Ἐπεὶ δὲ τῶν ναῶν τῶν δὲ τῆς
παναγίου φωτεινῆς ἤδη
προσήγγισε· καὶ ἔψαυσεν
αὐτοῦ τοῦ ἔργου ἡ φλόξ,
Θαῦμα ξένον ἐντεῦθεν
καὶ πᾶσιν ἄπιστον ὀλίγον
δὲ ἀμπλὴν τοῖς ὁρῶσιν·
ἡ μὲν γὰρ φλὸξ ὅλην περι-

κύκλῳ καὶ ἐφάψαν τὴν κλη-
καὶ περιέλει τὸ ἄνωθεν
ταύτης· καὶ διέχει τὸ ἀπὸ
πολλῶν πλέον τῶν τεσσα-
-ράκοντα καὶ ἐννέα ἔτη
πράγματα τοῦ ναοῦ ἄνωθεν
ὀξιῶν· ὁ θεία δηλαδὴ χά-
-ρις ἦν, ἀνέστρεψε τοῦτο
καὶ ἀπέρριπτε πρὸς τὰ
ὀπίσω· καὶ ἦν ἰδεῖν καὶ
εἰκάσαι πρᾶγμα καινόν·
τὸν προκεκολλημένον ἄ-
-καλλος τοῖς ξύλοις πι-
-ταμὸν, ἀπεκλυόμενον
τῇ τῆς φλογὸς προσψαύ-
-σει καὶ χαμαὶ πίπτονται·
τὴν δὲ τῶν ξύλων τὴν
φύσιν γυμνουμένην ὑπὸ
τῆς φλογός. τό τε δὴ τοῦτο
ἰδὼν κἀγὼ τὸ θαῦμα καὶ
τὴν τῆς μεγαλομάρτυρος
ἀνύμνησα δύναμιν·
αὐτὸ γὰρ τὸ πῦρ οἷον ἀχα-
-λινούμενον ὁρᾶτο καὶ
ἀναχαιτιζόμενον ἐν ἑ-
αυτῷ. καὶ περαιτέρω
προϊέναι οὐκ ἐξίσχυσεν·
ἅμα γὰρ τῷ προσεγγίσαι
τῶν ναῶν τούτων. τοῖν με-
-ροῖν ἀμφοτέροιν, ἡ ἀ-
-κατάσχετος ὁρμὴ τῆς φλογὸς
ἀνεκόπη· καὶ ὥσπερ ὁ λα-
-κὸς ὀφθεὶς περι ἀληθεία,
καθ᾽ ἑαυτὴν ἀπεσβέσθη·
ἄνωθεν μὲν τῆς δυνάμεως

μένως ἐκ τῶν ἠθῶν μὴ τοσ-
οἴκων κατενεχθὲν δεδήλωται
πρὸς τὸ κάτω φέρεσθαι ὠ-
θούσης τὴν φλόγα· καὶ
τῶν θεῶν δὲ πάλιν τῆς μάρ-
τυρος ἀντωθούσης αὐτὴν
ἐκ τοῦ ἰδίου δόμου· καὶ
πρὸς τὰ ἄνω ἀναπεμ-
πούσης καὶ διασωζού-
σης τὰ πέριξ· ἀμέλει οὖν
πάνθ' ὅσα ἐν τῷ μακρῷ
τούτῳ καθεκάστην πα-
ρ' αὐτῆς μεγάλης τερατουρ-
γεῖται· μάλιστα περὶ τοὺς
ὀφθαλμιῶντας γραφαῖς
ἐδίδοτο, οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι
τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ
γραφόμενα βιβλία τὸ
τῆς θέας φάναι γραφῆς.

Πολλὰ γάρ φησι μοὶ μὲν ὡς κό-
ροι πάθη τῶν ὀφθαλμῶν
τῇ ἐπιθέσει τῶν ἱερῶν ταύ-
της λειψάνων ὥσπερ φολί-
δας ἐκάστοτε ὁρᾶν ἐκφε-
ρόμενα· ἅτινα τῶν πώ-
ποτε γενομένων, οὐχ ὑπὲρ
μᾶλλόν ἐστι τῷ ἀκούσματι·
καινοτέρων τούτων ὑπερτι-
θέμενον ἔχουσιν ὧν ἱστορί-
αι παλαιαὶ καὶ γραφαὶ τὴν
κατάληψιν ὑποφαίνου-
σιν· ἀλλὰ τί δὴ ταῦτα σκο-
πῶν· ἔχον τὴν ἐνέργειαν
ἥτις ἐστὶν ἐμμονοῦντας, μὴ
πάντη ταὐτὰ ταῖς ἀπο-

ἐλαίοις ἐπιδίδοται· προφήταις
μὲν γὰρ συνηριθμήθη· τὸν
θεῖον λόγον ἐν σώματι κεκρυμ-
μένον μοι οὐκ ἀμνήσασα· ἢ τῶν
τούτων ἰδέσθαι. πάντως αὐτ(ὴν)
ἀναγνωμένην καὶ περισ-
σοτέρως· ἀποστόλοις συνη-
ριθμήθη· πολλὰς τῷ κη-
ρύγματι περιλαβοῦσα ἀγέ-
λας· μάρτυσι συνετά-
χθη· καὶ ὑπὲρ μάρτυρας τὰ ἀ-
γαθὰ μνήμην· τῶν μὲν μόνον
αὐτὴν παντοδαποῖς καὶ
ἀνυποίστοις αἰκίαις χρο-
νίως ἐγκαρτερῆσαι, ἀλλὰ
καὶ τοῖς φιλτάτοις παι-
δας προσαγαγεῖν θύματα
διὰ τὸν θεόν· ὧν καὶ τοὺς
πόνους ἐνθέως καὶ τὰ
τραύματα· καὶ διπλοῦν τὸν
ἀγῶνα ἐνήθλησε· τὸν μὲν,
ἐφ' οἷς αὐτή. τὸν δὲ, ἐν οἷς
οἱ παῖδες τὰς διὰ χριστὸν τιμω-
ρίας ὑπέφερον· ὁσίων δὲ
πῶς ἀπολειφθῆναι ταύτ(ην)
καὶ ἀσκητῶν εἴποι μὲν ἄν
γέροντος. πολλοῖς καὶ μετὰ
τὴν μαρτυρίαν ὑποπιασ-
μοῖς ἐνδιαπρέψασαν·
πάντως δὲ τῷ πάντων
ἐφ' ἑαυτὴν ἀθροῖσαι τὰ
προτερήματα· καὶ τοὺς
διὰ πάντων στεφάνους
ἐπὶ τὴν ἑαυτῆς εἰληχυῖα
κορυφὴν μετὰ πολλοῦ

τοῦ πεσόντος· ζῶσαν γὰρ σώ
ματι γυναικίω, προφητῶν·
ἀποστόλων· μαρτύρων· ὁσί
ων· καὶ πάντων δικαίων
τὰς πράξεις ὑπερέβη καὶ
τὰ κατορθώματα· ὅθεν
καὶ κατ' ἐξαίρετον, τοῦ φω
τὸς τὴν διαμονὴν ἐπικρα
τεῖν οἶδε τῶν ἄλλων
μᾶλλον διαφιλοτέρως· κ(αὶ)
τὴν ἐπουρανίαν τοῦ φωτὸς
ἁρμοζόντως ἐκτήσατο·
Ἀλλ' ὦ τῶν ὅλων ἀνάπαυσις τῶν
τὸ ἀκαλλώπισμα· δέχοιο
παρ' ἡμῶν τοῦ σοῦ οἰκέτου
ταυτὶ τὰ ψελλίσματα· ἃ
τῆς ἐνθέρμου ποθήσεως συνε
λεξάμην· καὶ γεραρῆσαι θάσ·
τοῖς μετὰ σφαγὴν προσείδη
σιν ἀληθείας τὴν ὀρθοδοξί
αν· τὰς δόξας τοῦ μεγάλου θεοῦ
καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ· ᾧ πρέπει πᾶσα
δόξα τιμὴ καὶ προ
σκύνησις· νῦν
καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰ
ῶνας
τῶν
αἰω
νων·
ἀ
μήν +

Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν
Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου
Κωνσταντινουπόλεως
τοῦ Χρυσοστόμου· ἐγκώ
μιον εἰς τὴν ἁγίαν μάρτυρα
Δροσίδα· καὶ ὅτι καλὸν
τὸ μεμνῆσθαι θανάτου: —

Οἱ φιλόπονοι τῶν ποιμένων·
ἐπειδὰν διὰ μακροῦ χει
μῶνος ἴδωσι λαμπρὰν
ἀκτῖνα καὶ θερμοτέραν
γινομένην ἡμέραν· τῆς
μάνδρας ἐξάγοντες
τὰ πρόβατα, πρὸς τὰς
συνήθεις ἄγουσι νομάς·
Τοῦτο καὶ ὁ καλὸς ποιμὴν
οὗτος μιμούμενος· τὴν
ἱερὰν ταύτην ἀγέλην· καὶ
τὴν πνευματικὴν τοῦ Χριστοῦ ποί
μνην, πρὸς τὰς τῶν μαρτύ
ρων νομὰς ἤγαγε ταύτας τὰς
πνευματικάς· κορέννυνται
μὲν γάρ· καὶ ἐπὶ τῆς φάτνης
ἑστῶτα τὰ πρόβατα· ἀλλ'
ἐπειδὰν ἔξω γένηται τῶν
σηκῶν, πλείονα ἀπὸ τῶν
πεδίων καρποῦται τὴν
ὠφέλειαν· μετὰ πολλῆς
τῆς τέρψεως κατατρυφῶν·
καὶ τὴν πόαν διὰ τῶν ὀ
δόντων ἀποκείροντα·
καθαρὸν τὸν ἀέρα ἀναπνέ
οντα· καὶ πρὸς ἀκτῖνας
ἐκλάμποντα ἤδη καὶ φαι
δράν· κ(αὶ) ἐπὶ τὰς λίμνας

Καὶ πηγὰς σκιρτῶντα·
καὶ ποταμούς· φησὶ δὲ
αὐτοῖς καὶ ἡμῖν τὴν αὐτὴν ὄ-
ψιν, τοῖς ἂν θέσει καλλω-
πιζομένην παντοδαπῶς.
Οὐκ ἐπὶ κειμένων λέγομεν,
ἀλλὰ καὶ ἐφ᾽ ἡμῶν τοῦ-
το πολλὴν ἔχει τὴν ὠ-
φέλειαν· πληρούμενον
γὰρ ὕμνων καὶ ἔνδον ἡ πρά-
ξις αὐτῶν τῶν πνικῶν ἐ-
δεσμάτων παρέχεται.
ἀλλ᾽ ἡ πρὸς τοῖς ἁγίοις
ἔξοδος τούτοις, ἔχει τι-
μὰς καὶ ψυχαγωγίαν· καὶ
κέρδος τῆς ψυχαγωγίας
οὐκ ἔλαττον· οὐκ ἔσωθεν δὴ
καθαρὸν τὸ μὲν ἄγαλμα
τῶν ὁρωμένων· ἀλλ᾽ ἐπειδὴ
περὶ τὰ τῶν γενναίων
τούτων κατορθώματα
ἐκπληττόμενοι· οὐ παρὰ πο-
ταμοῖς ὑδάτων. ἀλλὰ
παρὰ ποταμοῖς χαρισ-
μάτων σκιρτῶντες·
ἐγκατακύπτοντες καὶ
πόδα ἀγροῦντες τοῖς ὁ-
δοῦσιν· ἀλλὰ μαρτύρων
ὀρεκτὰς ἀναλεγόμενοι·
ἐγχειροῦσιν ὁρῶντες καλλω-
πιζομένην ἀνάθεσιν. ἀλ-
λὰ σώματα παλαιόντων
χαρίσμασιν ἐργαζόμενα
πνικοῖς. Σκάσομεν.
Οἷον τῶν μαρτυρίων.

παρέχει τοῖς συλλεγομένοις
κέρδος οὐ μικρόν. μάλιστα
δὲ ἁπάντων τούτων. ὅμως
ἐγὰρ ἐπειδή τις τῶν περι-
θέρμων. καὶ πλῆθος αὐτῶν
τάφων παντάχοθεν προσ-
πίπτει τοῖς ὀφθαλμοῖς.
Καὶ ὅπουπερ ἂν ἴδῃ, μαρ-
μακας καὶ μνήματα καὶ
θήκας ὁρᾷ τῶν κατοιχο-
μένων· οὐ μικρὸν δὲ ἡμῖν
τῆς φιλοσοφίας μέρος αὐ-
τῇ συντελεῖ τῶν τάφων ἡ
θεωρία. ἐὰν γὰρ ψυχὴ διὰ τῆς
ὄψεως ταύτης κἂν ῥᾳθυμο-
ίη, ταχέως συστέλλεται· κἂν
σπουδαία καὶ διεγηγερ-
μένη, σπουδαιοτέρα γίνεται·
κἂν ἀποδύρηται τῆς
πορίαν, ἀπὸ τῆς ὄψεως
ταύτης ἀθρόως παραμυ-
θίαν δέχεται. κἂν ἐπιπλέ-
ον μέγα φρονῇ, ταπει-
νοῦται καὶ καταστέλλεται.
ἡ γὰρ τῶν τάφων ὄψις, ἐκ-
φορὰν τῶν ὁρώντων παντο-
τε τῆς τελευτῆς τῆς ἑαυτοῦ.
Καὶ ἄκοντα φιλοσοφεῖν
ἀναγκάζει. καὶ πείθει μη-
δὲν τῶν παρόντων νομί-
ζειν εἶναι μόνιμον· μὴ λυ-
πηρόν· μὴ χρηστόν. ὅθεν
ταῦτα πεισθεὶς, οὐ ῥᾳ-
δίως ἁλώσεται τῇ τῆς
ἁμαρτίας παγίδι. διὰ

Τοῦτο καὶ σοφός τις παραι-
νεῖ λέγων· ἐν πᾶσι τοῖς
λόγοις σου μιμνήσκου τὰ
ἔσχατά σου· καὶ εἰς τὸν αἰ-
ῶνα οὐ μὴ ἁμαρτήσῃς· καὶ
ἕτερος δέ τις σοφὸς ὧδέ του
πως φθέγγεται· σὺ μὴ ὀκ-
λάζων οὕτως· ἑτοίμαζε
εἰς τὴν ἔξοδον τὰ ἔργα σου·
καὶ παρασκεύαζου πρὸς
τὴν ὁδόν· οὐ περὶ τῆς
αἰσθητῆς ὁδοῦ διαλεγόμενος,
ἀλλὰ περὶ τῆς ἐντεῦθεν
ἀποδημίας. ἂν γὰρ διη-
νεκῶς καὶ καθ' ἑκάστην
ἡμέραν τὸ τῆς τελευτῆς
περιμένωμεν ἄδηλον,
οὐ ταχέως ἁμαρτησόμεθα·
οὔτε γὰρ τὰ λαμπρὰ τοῦ
βίου φυσήσει, οὔτε τὰ λυ-
πηρὰ καθελεῖ ἡμᾶς καὶ
θορυβήσει· ἀλλ' ὡς ἔσεται
ἄδηλον ἑκάτερα τὸ τέλος
ἔχοντα· καὶ γὰρ πολλάκις
ὁ σήμερον ζῶν, οὐδὲ μέχρι
τῆς ἑσπέρας μένει. Ἐνδό-
Μόνους ἐν τῇ πόλει διατρί-
βοντας, σφόδρα ἔγωγε
τὰ τοιαῦτα μελετᾶν καὶ
φιλοσοφεῖν· ἐξελθόντα
ἔξω τειχῶν· καὶ περὶ
τοῖς τάφοις τούτοις ἐλ-
θόντας· καὶ τὸ πλῆθος
τῶν κατοιχομένων ἐν-

θεάσασθαι· ἂν δ' ἐκ παίδων
καὶ ἀκμάζοντας καὶ ἀκμάζοντας
τούτους ἀπὸ τῆς ὄψεως
δόξασθαι τοῖς λογισμοῖς.
καὶ δοξαμένους ἀλλο-
τρίους γενέσθαι· καὶ τῆς
πρὸς τὰ ἐνταῦθα πρά-
γματα συμπαθείας ἀπα-
λλαγῆναι· καὶ πρὸς τὴν
αἰώνιον ἐκείνην πατρίδα
σπεύδειν καὶ παρασκε-
υάζεσθαι· καὶ πάντα
πρὸς τὴν ἀποδημίαν
τὴν ἐκεῖ· ὅπερ γὰρ ἂν
ἐνταῦθα τῶν ἡμετέρων
καταλίπωμεν, ζημίαν
ἡμῖν οἴσει καταλειφθέν.
Καὶ καθάπερ ὁδοιπόρος
μακρὰν ὁδὸν ὁδεύων,
καὶ πρὸς τὴν πατρίδα
ἐπειγόμενος τὴν ἑ-
αυτοῦ· ὅπερ ἂν ἐν τῷ
πανδοχείῳ καταλίπῃ,
πάντως ἀπώλεσεν καὶ
ἐζημίωται, οὕτω
δὴ καὶ ἡμεῖς· ὅσα ἂν ἐν-
ταῦθα τῶν ἡμετέρων
ἀφέντες ἀπέλθωμεν,
ἐζημιώμεθα πάντα.
Ἀλλ' ὅσα χερσὶ τὰ μὲν μεθ' ἑ-
αυτῶν· τὰ δὲ προσβαί-
νοντα πρὸ ἡμῶν ἐκεῖ·
ὁδὸς γὰρ ὁ παρὼν βίος
ἐστίν, κοὐδὲν ἀχείμαστον.

ἀλλὰ καὶ τὰ λυπηρὰ αὐτ(οῦ)
καὶ τὰ χρηστά, προσφιλέσ-
τερον· διὰ δὴ τοῦτο μάλι-
στα ποθῶ τὸν τοῦτο φιλη-
τὸ χωρίον· οὐκ ἐν σώματι
μόνον, ἀλλὰ καὶ σωμάτων
ὡς χωρίς· πολλάκις
γοῦν ἐνταῦθα ἀφικνού-
μενος. τούτων σωμάτων ἀχωρ-
ἐνεπάθην τῶν λόγων·
τῶν ὀφθαλμῶν μου τοῖς
τάφοις ἐνδελεχείᾳ πολ-
λῇ μεθ' ἡσυχίας περισκο-
πούντων· καὶ τὴν ψυχ(ὴν)
πρὸς τοῖς κατοιχομένοις·
καὶ τὴν ἐκεῖ παραπομ-
πὸν τῶν κατὰ τάσιν·

Διὰ δὴ ταῦτα καὶ τῶν τότε
ναῖον τοῦτον θαυμάζω
τερα· ὅτι γαλήνης ἡμῖν
ἐρασθεὶς ἀπολαυόμενος·
ἐνταῦθα ἡμᾶς ὅλη γα-
γεν· προνοουμένης τε
καὶ ὁδηγούσης τῆς μα-
καρίας, ἀροσίδος. ἣ δ'
τὴν μνήμην ἐπιτελεῖν·
καὶ γὰρ πρὸς τοῖς εἰρη-
μένοις, ἕτερόν τι μεῖζον
ἀπὸ τοῦ τόπου κέρδος
ἔστιν κερδήσασθαι· ὅτι
γὰρ τὰς ἄλλας περιδραμὼν
τὰς λάρνακας· ἐπὶ τὰς
τῶν μαρτύρων θήκας
ἐλθωμεν, ἄλλη λόγου τρόπ(ον)

μὲν τὸ φρόνημα τῆς
ἀπορῶ περὶ ἡ ψυχὴ μα-
θὼν εὐπροθυμία· θεο-
μοτέρα ἢ πιστ(ὸς)· ἐπειδὰν

Γὰρ τοῖς τόμοις καὶ τοῖς
λάρναξ καὶ τὰ ἀθλή-
καὶ τὰ σκάμματα καὶ τοῖς
στεφάνοις τῶν ἁγίων ἀνα-
λογίσωμαι τούτων,
πάλιν ἀγωνίζομαι
πρόφασιν τὰ πειρο φο-
σωμα... σκομένη·
καὶ μάλα τις ἡ κατωρ-
θωκώς, οὐδὲν ἡ γνώ-
μη πεποιηκόσιν·
παραινῶν αὐτοῦ τα
δὲ τὴν τοῖς ἐκείνων
λαῖς μάστιξιν· καὶ μηδὲν
ἡ μία καὶ ἀγαθὸν γέγας
μόνος, οὐκ αὐτὸς μωσῆ
τῆς ἑαυτοῦ σωρίας· πρὸ
θερίαν ἡμῖν μᾶλλον ἀπὸ
τῆς τούτων ἀνδρείας·
μεῖζον ἡ λαιῶν παρα-
κλήσιν· καὶ πρὸς ἑαυ-
τὸν ὁμονοήσας· ὅτι ὁ σῶμα
καὶ αὐτὸν ποτέ, ἴσως
τῆς τοῦ θ(εο)ῦ φιλανθρωπίας
χιούσης, τοιαῦτα ἄλλε
σθαι ἀλλ' μάταια· καὶ ἀθρῶ
προστόνους ὀνομάσαι·
καὶ τῆς μεγάλης ἐκεί-
νης παρρησίας ἐπιτυχεῖν·
καὶ ταῦτα καὶ ἕτερα

πολλὰ πλέον ἀλλ' ὅτι· ἐν τοῖς
ἀεὶ φιλοσοφήσασιν, τοὺς
ἀπελθεῖν· μαρτύρων
Γὰρ θάνατος, πίστεώς ἐστι
παράκλησις· ἐκκλησιῶν
παρρησία· χριστιανισ-
μοῦ σύστασις· θανάτου
κατάλυσις· ἀναστάσεως
ἀπόδειξις· δαιμόνων
γέλως· διαβόλου κατη-
γορία· παραίνεσις τῆς
ὑπεροψίας τῶν πα-
ρόντων πραγμάτων·
καὶ τῆς τῶν μελλόντων
ἐπιθυμίας ὁδός· καὶ
παραμυθία τῶν κατὰ
χρόνον τῶν ἡμᾶς δεινῶν·
καὶ ὑπομονῆς πρόφα-
σις· καὶ καρτερίας ἀ-
φορμή· καὶ πάντων τῶν
ἀγαθῶν ῥίζα καὶ πηγὴ
καὶ μήτηρ· καὶ ἵνα συλλεγῶ,
τούτων ἕκαστον ἀποδεί-
ξωμεν· καὶ ἐροῦμεν,
πῶς ἐστι πίστεως πα-
ράκλησις· ἐκκλησιῶν
παρρησία· ἀναστάσεως
ἀπόδειξις· καὶ τὰ λοι-
πὰ ἅπαντα, ἅπερ εἴ-
πομεν· πῶς οὖν ταῦ-
τα; Ὅταν πρὸς Ἕλλη-
νας ἡμῖν ἀγῶνες κινῶν-
ται καὶ μάχαι περὶ δογ-
μάτων· καὶ διαβάλλου-
σιν ἡμῶν τὴν πίστιν·

μάτων, ἀλλ'· καὶ τοῦ
προβαλλώμεθα προ-
κειμένοις, τῶν μαρτύρων
τὸν θάνατον λέγοντες·
τίς τούτους ἔπεισε τῆς
παρούσης καταφρο-
νῆσαι ζωῆς· ἆρα ἀπο-
θανὼν ὁ Χριστὸς καὶ οὐκ ἀνα-
στὰς τὰ ὑπὲρ φύσιν
ταῦτα κατώρθωσεν·
Ὅτι γὰρ οὐκ ἂν ἴμνησεν
ρα μόνως· μυρία λα
τοσαύτας ἐκ τοσούτου
χρόνου οὐκ ἀνδρῶν
μόνον· ἀλλὰ καὶ γυναι-
κῶν καὶ παρθένων ἀ-
πειρογάμων καὶ παι-
δίων μικρῶν· πείθειν
ὑπερορᾶν τῆς παρού-
σης ζωῆς· καὶ καταστο-
μάτων θηρίων· καταγελᾶν
πυρός· καὶ καταφρονῆσαι
ἅπαν εἶδος κολάσεως
καὶ τιμωρίας· καὶ πρὸ
τὴν μέλλουσαν ἐπεί-
γεσθαι ζωήν, οὐδὲν
τῶν ἡμετέρων ἐλεγχ-
θήσονται· ἀλλ' αὐτοὶ
ζωνται, καὶ ἱκανὴν
ἀπόδειξιν λήψονται
τῶν λεγομένων· ὅτι
γὰρ ὁ Χριστὸς κατὰ σάρ-
κα παρεγένετο, γεγό-
νασι μὲν ἄπιστοι μασι-
λεῖς· γεγόνασι δὲ

καὶ πικροὶ καὶ ἀσεβεῖς
ἔπαθον· ἀλλὰ τῶν μὲν ἀ-
πίστων οἱ πλεῖστοι, ὅτι
βάραθρα καὶ πυρὰς καὶ
κρημνοὺς καὶ πελάγη
καὶ θηρίων μανίαν καὶ
πολυτρόπους κολάσεις
καὶ τιμωρίας τοὺς πι-
στοὺς ἦγον· παντὶ τρό-
πῳ τὴν πίστιν ἀναμο-
χλάοντες τῆς ἐκείνων
ψυχῆς· καὶ οὐδὲν ἤνυσαν·
ἀλλὰ καταγελασθέντες
ἀπῆλθον· τῶν μὲν πι-
στῶν τῶν παντὶ τρό-
πῳ κοπτομένων, τοσοῦτο
πίστεως δὲ αὐξανομένης
μειζόνως· ἀσεβὴς δὲ
Βασιλεύς, οὐδεὶς οὐδέπο-
τε ἄνδρα ἄπιστον κολάσαι
καὶ τιμωρήσασθαι ἔγνω·
καταναγκάζων ἀποστῆ-
ναι τῆς πλάνης· ἀλλ' ὅμως
καὶ οὕτως αὐτομάτως
καταρρεῖ καὶ ἀπόλλυται
ἡ ματαιότης καὶ τῆς ἀλη-
θείας τὴν ἰσχὺν, καὶ τοῦ
ψεύδους τὴν ἀσθένειαν·
τοῦ μὲν, αὐτομάτως
καὶ μηδενὸς ἐνοχλοῦντος
ἀπολλυμένου, τῆς δὲ
διὰ τῶν κωλυόντων
αὐξομένης· καὶ πρὸς
ὕψος αἰρομένης ἄφατον·
πόθεν δὲ ἄπιστον, ὅτι ἐκ ... ἦν καὶ

ἐνεργείαις τῶν μαρτύρων
ψυχαῖς ὁ Χριστός· ὁ γὰρ οὐκ ἄλλων
Ὅτι οὐκ ἂν ἔφη, ταῦτα αὐτὴ
ρωτῶν μέν· καὶ τίς ταῦτα
κατώρθωσεν· ὁ μικρὸς ἀ-
πόμοι; ἀλλὰ τοῦ οὐ τοι-
γάρ μασιν μικροί· καὶ οὐδὲ το-
ιαῦτα εἰργάσαντο· ἀλλὰ
μάγος καὶ γόης ἐρρέθη σου·
ἀλλὰ πολλοὶ καὶ μάγοι καὶ
γόητες καὶ πλάνοι γεγό-
νασι· καὶ πάντες ἐσβέ-
σθησαν· καὶ λείψανον αὐτῶν
οὐκ ἔστιν οὐδέν· ἀλλ' ἃ σὺ
ναπεσβέσθη ἡ ζωὴ, καὶ
ταύτης μακαρίας αὐτοῖς.
τὰ δὲ τοῦ Χριστοῦ καθ' ἑκάστην
αὔξεται τὴν ἡμέραν·
καὶ μάλα ἀκόπως· οὐ γὰρ
γοητεία ἀνθρώπων τὰ γινό-
μενα· ἀλλὰ θεία δύναμις·
διὰ τοῦτο οὐδὲ καταλύεται·
μᾶλλον δὲ οὐ κατὰ τοῦτο
τὴν δύναμιν ἀπόδειξιν
ποιοῦμαι μόνον ὅτι αὔξει·
ἀλλ' ὅτι καὶ ἐν ἀγαθῷ, καὶ
τῇ τῆς ἡμέρας ζωῆς
σελα· μετὰ γὰρ τὴν ἐκείνου
παρουσίαν, ἐκ θηρίων
ἄγριοι γεγόνασιν οἱ τὴν γῆν
οἰκοῦντες· μᾶλλον δὲ
ἐξ ἀνθρώπων ἄγγελοι· πάντες
οἱ μετὰ ἀληθείας αὐτὸν
προσεχόμενοι· ἀλλ' ἡ πα-
Τ... ἠθησαν καὶ παρελθόντ...

ἀθληταὶ οἱ μάρτυρες φησίν·
Καὶ διὰ τοῦτο τῆς πατρί-
δος καταφρονήσαντες ζω-
ῆς· ἦ ταῦτα οἱ πρότεροι τοὺς
δευτέρους οὐκ ἂν ἔπρα-
ξαν· ἔοικε δὲ ἄπερ εἰ τοῖς τρι-
παισ· ἀλλ᾽ ὅσῳ περ δεινὴ τὰ
τῶν διωγμῶν, τοσοῦτο
καὶ τοῦτο δ᾽ ἐπὶ λίαν τοῦτο
κατόρθωμα· καὶ οὐδὲ τὸ
ἐν τούτῳ μακρῷ χρόνῳ τῆ
φωτὶ τῆς σωτηρίας εἶδεν; καὶ
ποῦ ταῦτα λόγον ἀνέχοι.
Εἰ δὲ καὶ ἡ παροῦσα τοῦ τύπου
καὶ τὸν κόνιν αὐτῶν δέ-
δοικασιν οἱ δαίμονες·
πῶς καὶ τοῖς τάφοις προσ-
φεύγουσιν· ἢ πάλιν·
ἐπειδὴ νεκροῖς φονῶσιν
δαίμονες τοῦτο πάσχου-
σιν· ἀλλ᾽ ἰδοὺ μυρίοι νεκροί,
πανταχοῦ τῆς γῆς· κα-
κείνοις μὲν προσεδρεύ-
ουσιν· καὶ πολλοὺς ἂν
ἴδοις τοὺς δαιμονῶντας
ἐν ἐρημίαις διατρίβοντας
καὶ τάφοις· ἔνθα δὲ μάρ-
τυρων ὀστᾶ κατορώρυκται,
ὡς ἀπὸ πυρὸς τινὸς καὶ
κολάσεως ἀφορήτου φεύ-
γουσιν· τὴν ἐνδομάσασ-
ζουσαν αὐτοῖς δύναμιν ἡ-
μᾶς λαμπρὰς ἀνακηρύτ-
τοντες φωνῆς· ἀλλ᾽ ἐν

Τὰ ἆθλα μὲν, ὅτι τὰ ἆθλα μεί-
ζω τῶν δαιμόνων ἔλεγχος
ὁ τῶν μαρτύρων ἐστὶν
θάνατος, ἀποδέδεικται·
ὅτι δὲ καὶ τῆς ἀναισθησί-
ας αὐτῶν αἰτία καὶ κατηγορία
τὸ πρᾶγμα, δῆλον ἐκεῖθεν·
Ὅταν γὰρ οὗτοι μὲν οἱ μάρ-
τυρες λέγω· σωματικὴν
φύσιν καὶ σάρκα καὶ συνυπο-
κείμενοι, καὶ πολλῶν
δεινῶν ὄχλον καὶ ἀλγη-
δόνων ἔχοντες περιε-
στῶτα· καὶ τὸν ἐκεῖ κηρύ-
ζαντες υἱὸν καὶ διατε-
τείνοντες ὑπὲρ τῆς εὐσε-
βείας, φαίνονται τῆς παρρησίας
ὑπερορῶντες ζωῆς διὰ
τὴν περὶ τὸν ὑπεραποθανόντα
αὐτοῖς θεὸν ἀγάπην· κεῖ-
νοι δὲ καὶ σαρκὸς ἀπηλ-
λαγμένοι· καὶ πάσης
τοιαύτης ὀδύνης καὶ ἀλ-
γηδόνος· ἐν τῷ φαίνεσθαι
ἐξυβρικότες καὶ ἀνι-
όμενες περὶ τὸν ἀέρα γι-
γνόμενοι, ποίαν ἕξουσιν
ἀπολογίαν· τίνα συγ-
γνώμην· οὐδεμίαν οὐ
λαμβάνουσιν τῆς τούτων
δὲ τῆς τὴν κατάγνωσιν κα-
κίαν ἐκ πολλοῦ τοῦ περι-
όντος καταγινώσκουσιν.
Οὐ γὰρ δὴ μόνον ἀπογο-
νοι οἱ σπουδαιότεροι

Τοῖς ῥᾳθυμοτέροις κα-
κρίνουσιν, ἀλλ᾽ ἤδη καὶ
αὐτοῖς τοῖς δαίμοσιν
ἐκ τούτων καταδικάζει
σπουδή· καὶ ταῦτα παῦ-
λος ἐδήλωσε λέγων· οὐκ
οἴδατε ὅτι ἀγγέλους
κρινοῦμεν, μήτιγε βι-
ωτικά; τοῖς τοῦ διαβό-
λου λέγων ἀγγέλοις· τοῖς
ἀποστάταις· καὶ πῶς
κρινοῦμεν αὐτούς φησίν·
οὐχὶ καθήμενοι καὶ εὐ-
θύνας αὐτοῖς ἀπαιτοῦν-
τες, ἀλλὰ διὰ τῆς ἡμετέ-
ρας σπουδῆς, τὴν ἐκεί-
νων κατακρίνοντες ῥᾳ-
θυμίαν· ὅπερ οὖν καὶ
αὐτὸ δηλῶν ἔλεγεν· καὶ
εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσ-
μος· οὐκ εἶπεν ἐφ᾽ ὑμῖν·
ἀλλὰ δι᾽ ὑμῶν· ὥσπερ ὅ-
ταν λέγῃ· ἄνδρες νινευῖ-
ται ἀναστήσονται καὶ κατα-
κρινοῦσι τὴν γενεὰν ταύ-
την· οὐχ ὡς τῶν νινευϊ-
τῶν λόγον ἀπαιτούντων
τοὺς τότε ἀπίστους
τῶν ἰουδαίων· ἀλλ᾽ ὡς
τῆς ἐκείνων πίστεως
τὴν τούτων ἀπιστίαν κατα-
δικαζούσης· ἐπεὶ καὶ
Εἰς δὲ τὴν μάλιστα ἀπονά-
σθαι καὶ εἰς ὑπεροψίαν
τῶν πραγμάτων ἀποστ-

μαρτύρων· ὅταν γὰρ ἴδῃς
τούτους ἁπάσης κατα-
φρονοῦντας τῆς ζωῆς·
κἂν ἁπάντων ἀναισθη-
τότερος ᾖς καὶ νωθρότε-
ρος, ὑψηλότατον λήψῃ φρό-
νημα· καὶ καταγελάσῃ
περιφανῆς· ὑπερόψῃ χρη-
μάτων· καὶ δὴ θεμία
τῆς ἐκ τῆς διατριβῆς· κἂν
ἀρρωστίαις ᾖς, ἐσ ὑπο-
μονὴν ἀφορμὴν λήψῃ με-
γίστην, τὰ τῶν μαρτύ-
ρων παθήματα· κἂν πε-
νίᾳ παλαίῃς· κἂν ὁτιοῦν
ἕτερον τῶν χαλεπῶν πάθῃς·
πρὸς τὸ μέγεθος τῶν ἐ-
κείνοις ἐπαχθέντων κα-
σ ἀγώνων ἰδὼν, ἀρκοῦ-
σαν δέξῃ παραμυθίαν
τῶν καταληφθέντων σε
πάντων δεινῶν· διὰ τοῦ-
το μάλιστα φιλῶ τῶν μαρ-
τύρων τὰς μνήμας· καὶ
φιλῶ καὶ ἀσπάζομαι
πάσας μὲν, μάλιστα δὲ
ὅταν καὶ γυναῖκες ἀγωνι-
ζόμεναι τύχωσιν· ὅσῳ
γὰρ τὸ σκεῦος ἀσθενέστε-
ρον, τοσούτῳ μείζων ἡ χά-
ρις· τοσούτῳ λαμπρότε-
ρον τὸ τρόπαιον· τοσούτῳ
περιφανεστέρα ἡ νίκη· οὐ
διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς
φύσεως τῶν ἀθλητῶν.

ἀλλ' ὅτι καὶ οἷς ἐκράτει
ὁ ἐχθρός, τούτοις ἑάλω
κεν· διὰ παρθένου γὰρ
ἀπέκτεινε τὸν πρῶτον
Ἀδὰμ ὁ διάβολος· διὰ
παρθένου μετὰ ταῦτα
κατηγωνίσατο τὸν
διάβολον ὁ Χριστός· καὶ τὸ
ξίφος ὅπερ ἠκόνησεν
αὐτῷ καθῃμμένον, τοῦτο
τὴν τοῦ δράκοντος ἀ-
πέτεμε κεφαλήν· ὅπερ
καὶ δαυῒδ τοῦ ἀλλογενοῦς.

Καθάπερ γὰρ τότε τοῦ Γολι-
ὰθ τὴν κεφαλὴν ὁ δαυῒδ
ἐκ φάρους αὐτοῦ τῷ μαχ-
αίρᾳ ξίφει δραμὼν ἀπέ-
κοψεν, οὕτω δὴ καὶ νῦν
διὰ γυναικὸς ἐκράτησα-
διὰ γυναικὸς ἡττῆται.
καὶ τὸ ὅπλον ἦν αὐτῷ πρό-
τερον· τοῦτο νῦν γέγονεν
αὐτῷ ὀλέθριον ὄργανον.
Ἰδοὺ σκάσας καταλῦσι
ἡ μὲν ἄρτι ἡ προτέρα· καὶ
ἀπέθανεν· αὕτη θανοῦ-
σα, τὴν ἁμαρτίαν ἀπώλεσε.
Ἐκ γὰρ μὴ τὸ ἐπιψυχρὸς
ὑποσχέσεως ἐλπίδα
φέρουσα, τοῦ θεοῦ
νόμοις κατεστάτησαν
αὐτὴ καὶ τῆς παρουσίας
κατεφρόνησαν ζωῆς, ὡς
ἐκμὴ τὴν ἀστόργον ἀρτίαν
ζωὸς ὠσαθαι πίστιν.

Τίς οὖν ἂν γένοιτο λοιπὸν
ἐν ἀνδράσι μαλακιζομένοις
ἀπολογία; πῶς δὲ συγγνώ-
μη, ὅταν οὕτω γενναίως
πρὸς τοὺς τῆς ἀσεβείας
ἀγῶνας ἀποδύωνται;
οὔτε γὰρ φύσις, οὔτε ἡλι-
κία, οὔτε ἄλλο οὐδὲν
ἐμποδίσαι δύναται.
Ὅταν προθυμία παρῇ
καὶ ζῆλος καὶ πόθος ὑρω-
μένη πίστις, καὶ διὰ τὸ ἄνωθεν
ἁπάντων τὴν τοῦ θεοῦ
χάριν ἐπισπάσασθαι.
ὃ δὴ καὶ ἐπὶ τῆς μακα-
ρίας ταύτης γέγονεν.
καὶ γὰρ ἀσθενὲς ἦν αὐ-
τῇ τὸ σῶμα· καὶ εὐεπηρέ-
αστος ἡ φύσις, καὶ ἁπαλω-
τέρα ἡ ἡλικία· ἀλλὰ
πάντων τούτων τὴν
ἀσθένειαν ἐπελθοῦσα
ἡ χάρις ἀπέκρυψεν.
Ἐπειδὴ προθυμίαν ἄρρε-
να αὐτὴ γενναίαν· καὶ
πίστιν διάκριτον· καὶ
ψυχὴν πρὸς κινδύνους
παρεσκευασμένην.
οὐ γὰρ αἷμα οὐκ αἷμα οὐδὲν
λυπῶν ἀπὸ τῶν, τοῦ μετὰ
πολλῆς σπουδῆς τὸν
φόνον τοῦ θεοῦ ἄγοντος ἐρι-
ζομένον· ἀλλὰ κἂν
πῦρ, κἂν σίδηρος, κἂν
θηρία, κἂν ὁτιοῦν ἕτερον

ἀπήλλακται, πάντως ὑπὸ
σφόδρα μετὰ πολλῆς τῆς
εὐκολίας· καθάπερ οὖν
καὶ ἡ μακαρία αὕτη
Δροσίς· ὅτε εἶδε γὰρ
Ἥψεν τὴν πυρὰν ὁ τύρα
ννος· οὐδὲ γὰρ ὅτι βά
ραθρον αὐτὴν ἤγαγεν· οὐ
δὲ τὴν κεφαλὴν ἀπο
τεμεῖν· ἵνα μὴ τοσοῦτο
ν τῆς τιμωρίας
ἀκολουθῶν ἕτερον αὐτῇ ποι
ήσῃ τὸν ἄθλον· ἀλλὰ τὸ
φρόνημα αὐτῆς κατα
πλῆξαι βουλόμενος.
Καὶ τὴν ἀδούλωτον
ψυχὴν χειρώσασθαι.
τῇ τῆς πυρᾶς ὄψει, φο
βερὰν καὶ δέος ἐμ
βαλλόν· ἡ δὲ ἤ τοίνυν ψ
τὴν πυρὰν ἀνῆψεν· καὶ
ἐκάμμυσαν καὶ τό· S
πρὸς ἄλλος ἠρχόμαν· S
ἡ μακαρία ταῦτα ἀκό
ουσα μάρτυς, ἀνήπτο
καὶ αὐτῆς ἡ προθυμία·
καὶ ἀνέζει τῷ πυρὶ τοῦ
πόθου Χριστοῦ· τῶν τριῶν
ἀναμνησθεῖσα παίδων·
καὶ λογισαμένη πρὸς
ἑαυτήν· ὅτι κοινωνεῖ
τοῖς ἄθλοις ἐκείνοις· S
τοῖς αὐτοῖς ὡσπερεὶ φέρε
σθαι στεφάνοις αὐτοῖς· καὶ
Καθάπερ οἱ μεμηνότα
οὐδὲν τῶν ὁρωμένων
βλέπουσιν ὡς δεῖ· ἀλλὰ
κἂν ξίφος ἠκονημένον
ἴδωσιν· κυνηγέσιον ἀκό
λως· κἂν πυράν· κἂν βά
ραθρον· κἂν κρημνόν·
κἂν πέλαγος· κἂν ὁτιοῦν
ἕτερον· ἀδεῶς καταπα
τοῦσιν ἑαυτοὺς ἀφιᾶσιν, οὕτω
δὴ καὶ αὕτη· μανεῖσα μα
νίαν οὐχὶ τοιαύτην μὴ γέ
νοιτο· ἀλλ' ἑτέραν πάσης
σωφροσύνης σεμνοτέραν·
καὶ τῷ τοῦ Χριστοῦ μεθυσθεῖσα
πόθῳ, οὐδὲν τῶν ὁρωμένων
ἑώρα· ἀλλὰ πρὸς τὸν
οὐρανὸν μετεωρισαμένη· καὶ
τὴν ψυχὴν ἐκεῖ μεταθεῖσα,
πάντων τῶν καταβαλλόντων
ἐνταῦθα δεινῶν· καὶ τὸ
πῦρ, οὐχὶ πῦρ· ἀλλὰ δρό
σον εἶναι ἐνόμιζεν· διὰ
τοῦτο ἀλλ' ἐπὶ τὴν πυρὰν κα
τέβην· καὶ πηγὴν ὕδατος
καθαρωτάτην· καὶ μαφ
τῆμος θαυμασίαν· καὶ χω
νευτήριον καλῶν· καὶ γὰρ
καθάπερ ἐν χωνευτηρίῳ
χρυσός, οὕτως καὶ τῆς
μακαρίας ἐκείνης ἡ ψυχὴ
διὰ τῆς πυρᾶς ταύτης κα
θαρωτέρα ἐγένετο· καὶ κα
τέκαιον τὸ μὲν σαρκῶδες·
καὶ ὁ χρυσὸς ἐφρύγετο·
καὶ κατεκαίετο ἄρα· καὶ
ὁ τοῦ σώματος ἰχώρ·

πανταχόθεν καταρρέῃ,
τῆς ψυχῆς δὲ ἡ πίστις, θερ-
μοτέρα καὶ φαιδροτέρα
γίνεται· κἀκεῖνοι μὲν
πάντα ὁρῶντες, ἐνόμι-
ζον αὐτὴν ἀπόλλυσθαι·
αὕτη δὲ ἐξ ὧν καθαίρεται, μᾶλ-
λον. Καὶ καθάπερ τὸ
χρυσίον, ὁ μὲν ἰδιώτης
ὁρῶν καὶ ὁρῶν τῇ καμίνῳ
καὶ καταρρέον· καὶ ἀνα-
μιγνύμενον τῇ τέφρᾳ,
ἀπολωλέναι καὶ διεφθάρ-
θαι νομίζει· ὁ δὲ τὰ χρυσί(α)
καὶ ἀκριβῶς ταῦτα ἐπι-
στάμενος· οἶδεν ὅτι πάν-
τῃ καθαρώτερον γίνεται·
καὶ μετὰ τὴν πύρωσιν
αὐτὸ πάντοθεν ἀνα[στρά]-
πτον λαμπρὸν συλλέγων,
οὕτω δὴ καὶ ἐπ' ἐκείνης.
οἱ μὲν ἄπιστοι τηκομένην
αὐτῆς τὴν σάρκα ὁρῶντες
καὶ καταρρέουσαν, νο-
μίζοντες τέφραν γίνεσθαι καὶ
κόνιν· οἱ δὲ [illegible]
[illegible] ἀκριβῶς ᾔδεσαν,
ὅτι τηκομένη· πᾶσαν
ἀποτίθεσθαι κηλῖδα· καὶ
λαμπροτέρα ἀναστήσεται, ἀ-
φθαρσίαν ἀπολαμβάνουσα.
καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πυρᾷ πρὸ
τῆς ἀναστάσεως, οὐχ ὡς
ἔτυχεν κρατεῖ τῶν ἀν-
τικειμένων δυνάμεων·

αἱ γὰρ [illegible]
πυρί· καὶ φόβον ἀποτελοῦ(σι)
μετὰ πολλῆς αὐτὰς τῆς
περιουσίας φέρουσαν τό.
Καὶ καθάπερ στρατιώτης
γενναῖος· ὅπλα χαλκᾶ
περιθεὶς ἑαυτῷ· καὶ αὐτὸς
τῷ φόβῳ τῶν ὅπλων τοὺς
[illegible] καταπλήτ-
τει τῶν ἀντιπάλων, οὕτω
δὴ καὶ τὸ [illegible] μακαρί-
[illegible] τῷ φόβῳ τοῦ δρά-
ματος, πάσας δυνάμεις ἐ-
ναντίας ἐφυγάδευσεν·
Καὶ οὐ τούτῳ μόνῳ τῷ τρό-
πῳ, ἀλλὰ καὶ ἑτέρῳ πά-
λιν οὐκ ἐλάττονι τούτου·
ὁμοῦ τε γὰρ ἐσβέσθη μὲν ἡ
τῆς πυρᾶς· καὶ καπνὸς
ἀνελθὼν εἰς ὕψος καὶ τὸν
ἀέρα ἀκαταπαύστως, ποιὸς καθά-
τὸν ἀέρα δαίμονας πε-
μένοις ἀποδιώκων ἁπαν-
τὸν [illegible] ἀπήλαυν·
αὐτοῦ τοῦ ἀέρος τὴν φύσιν
ἀποσμήχων· ἐπειδὴ γὰρ
ἐμολύνετο καπνῷ τε
τῶν εἰδώλων, ἀντανῄει
καπνὸς ἕτερος· τὴν ἐξ
ἐκείνων ἀγγινομένην
αὐτοῦ κηλῖδα καθαίρων·
Κἂν ἡ τῆς πηγῆς δὲ εἰκ(ὼν)
ἁρμόσειεν ἂν ἐκείνῃ τῇ
πυρᾷ· καθάπερ γὰρ ἐν
πηγῇ [illegible] ἱμάτιον ἀποδύ(σας)

σαμένη· καὶ τὸ σῶμα ἀφ'
ἁρμόζουσα, οὕτως
ἐπ' ἐκείνῃ τὴν φλόγα τὴν
σαρκὸς καὶ τὴν βαφὴν τῆς
ἱματίου πάντως ἀκολού
θως ἀποθεμένη· καὶ
τὴν ψυχὴν λαμπρύνασα·
πρὸς τὸν νυμφίον ἠπεί
γετο, δαδουχούντων ἀγ
γέλων αὐτήν· ἐπὰρ τὸν λά
ζαρον ἐκεῖνον τὸν ἑλκω
μένον· ἄγγελοι πρὸς τοὺς
κόλπους ἀπήγαγον τοῦ
ἀβραάμ, πολλῷ μᾶλλον
ταύτην δορυφοροῦντες
ἀπῴκησαν· καθάπερ
ἐκ τινος ἱερᾶς παστάδος
καὶ νυμφικοῦ θαλάμου
τῆς καμίνου παραλα
βόντες αὐτήν, καὶ πρὸ
τὸν ἄνω νυμφῶνα
ἀναφέροντες· τίμος δὲ
ἐνσκεν καὶ μαθὼν κα
νὴν ἐκάλλυνε τὴν πυ
ράν· ὅτι καθάπερ ὑακί
νθη τιμὴ θαυμαστὴ πορ
φύρα γενομένη βασι
λική, πρὸς τὸν ἄνω
βασιλέα ἀνεβιβάσθη.
καὶ μετὰ πολλῆς τῆς
παρρησίας. τῶν ὁσίων
ἀγίων ἐνδιαιτηθεῖσα· αὐ
τοῦ χριστοῦ ἀοράτῳ χειρὶ τ
ἁγίαν τῆς μάρτυρος κα
τέχοντος κεφαλήν· καὶ

καθ' ἃ ὡρ ὁμοῦ δὲ τίμια
πίζον τοσαύτην τὸ
πυρί· ὃ θαυμαστῆς πυ
ρὸς ὅσιον ἀχθὲν ἐνδόμῳ θησαυ
τὴν κόνιν ἐκείνην καὶ
τὴν τέφραν· πάντος χρυ
σίου τιμιωτέραν· πάν
των μύρων εὐωδεστέραν.
πάντων λίθων τιμαλ
φεστέραν· ὅσα γὰρ οὐκ ἰ
σχύει πλοῦτος καὶ χρή
ματα μὲν γάρ· οὔτε μόνον
ἀνάκλασιν πώποτε
ὁ θάνατον ἐφυγάδευσα.
μαρτύρων ἀεὶ ὀστᾶ, ἀμ
φότερα ταῦτα πολλάκις
εἰργάσατο· τὰ μὲν ἐπὶ τῶν
προγόνων τῶν ἡμετέρων.
τὰ δὲ καὶ ἐφ' ἡμῶν· καὶ
ταῦτα, οὐχ ἡμᾶς μόνον· ἀλ
λὰ καὶ οἱ πρὸ τῆς παρου
σίας τοῦ χριστοῦ γενόμενοι
δίκαιοι· μάλα ἀκριβῶς
ἴσασι φιλοσοφεῖν· ὅτε
πάντων τῶν ἐξελθόντων
αἰγύπτου· καὶ τῶν μὲν
χρυσίον· τῶν δὲ ἀργύρι
ἐπιφερομένων· ὅμως
ἀντὶ πλούτου παντὸς
τὰ τοῦ ἰωσὴφ ὀστᾶ λαμ
βάνει· θησαυρὸν μέγα
καὶ μυρίων τίμιον πάν
των. μεθ' ἑαυτοῦ κομίζων
οἴκαδε· ἀλλ' ἴσως ἐπιποιῇ
ἄν· καὶ τίμος εὑρίσκεν δ

ἐν αἰγύπτῳ μὲν ἐθάφθη ὡς τ
λαιπώρων· ἐν γὰρ μαρτυ
ρίῳ μὴ καταλείπειν τὰ τοιαῦτα μ
λίσθαι ὁ ἔξω ἁμαρτ ... κ
καὶ γὰρ πολλοὶ περὶ τ
ἀκριβολογούμενοι·
καὶ τοῖς προσήκουσ
ὅσοις κηπουρῶν πέσοι ὅτι
κἂν ἀλλαχοῦ τύχωσι τ
ελευτήσαντες, οἱ κοινω
νήσαντες αὐτοῖς ἐκκομί
σαντες ἐκεῖ κατορύξωσιν· εἰ τῶ δὲ
μικροψυχία διὰ τοῦ το
πάρεργον ἡμῶν σκώπτομεν
ταύτην ἡμεῖς προσδιαλέ
χομεν τὴν ἱστορίαν· κα
λὸν τῶν ἡμῶν ὅτι οὐ
δὲν διαφέρει· ἄντε
οἰκοίης· ἄντε ἐπὶ τῆς
ἀλλοτρίας τύχη ταφῆναι
γενόμενον· ἐκεῖνο τίμιος
ἐν ἐκείνῃ μηδὲν διαφέρει
ἀπὸ τῆς αἰγύπτου τὰ ὀ
στᾶ λαμβάνων τοῦ ἰωσὴφ θά
πτειν πάλαι παρ᾽ ἣν ἐκόμι
ζεν ὁ μωσῆς· ἀλλ᾽ ὅτι καὶ
μείζω ὁρῶν· ὅτι οὐ μόνον
ὁ μωσῆς ἔλαβεν, ἀλλ᾽ ὅτι
καὶ κάμνος τελευτῶν ἐνε
τείλατο· τὸ γὰρ δὴ μάλιστα
τοῦτο ἐστίν· ὅπερ σκοπεῖ γε
φησὶν ὁ ἰωσὴφ καὶ ἡμᾶς
ὁ θεὸς, καὶ ἀνοίσετε τὰ ὀστᾶ
μου· τίμιος οὖν ἐν ἐκείν
Καὶ κείμενος ἔπεμψεν. χοῦ τὸ

ὑπήκουσα· καὶ γὰρ ἀξί
ζηλώσας τὸ λεγόμενον· τί
λέγεις· ὁ πατριάρχης· ὁ
καταφρονήσας καὶ τῆς
πατρίδος ζωῆς καὶ πάν
των ὑπὲρ ἰδίων· οὐκ ἄξ
ιος ὁ κόσμος· ὁ ξένος
καὶ παρεπίδημος· ὅτε
ἐν τοῖς οὐρανοῖς καθ᾽ ἑκάστην
φανταζόμενος τὴν ἡμέραν·
ὁ πρὸς τὴν ἄνω ἱερουσα
λὴμ· οὗτος ἡνίκα μὲν
ἔζη· διὰ τὸν τοῦ θεοῦ φόβον
καὶ τῆς πατρίδος καὶ τῆς
ἐλευθερίας ἐξέπεσε καὶ
δεσμωτήριον ᾤκησε·
καὶ οἰκέτης ἐγένετο πρὸς
πᾶσι ἐπιβουλὰς ὑπομείνας·
τὸ δὴ δὲ ὅτε μέλλει τελευτᾶν,
ὅτε μικρολογεῖται· ὥσ
τε τοσαύτην ποιήσασθαι
σπουδὴν ὑπὲρ τῆς τῶν
ὀστῶν μετακομιδῆς·
καὶ ἐκ τοσούτου διαστή
ματος κελεύει πάλιν
φέρειν ἀνάγεσθαι; καὶ τί
ἂν ταῦτα εἴποι· τί γὰρ
τὸ κέρδος ἦν· ἢ ποῖον τὸ
ὄφελος τῶν κατοιχομένων
ἀπὸ τῆς τῶν ὀστῶν μετα
θέσεως· τίμιος οὖν ἐν ἐκ
πέσκηψεν· οὐχὶ τῶν ὀστῶν
φροντίζων· ἀλλ᾽ ἵνα μὲν
εἴπειν, ὅτι καὶ τῶν αἰγυπ
τίων τὴν ἀσέβειαν

δέδοικε· ἐπειδὴ γὰρ πολ-
λὰ καὶ μεγάλα εἰργάσατο
ἀγαθά· καὶ περιφανὴς αὐτῶν
ἡ προστασία ἐγένετο· καὶ
τοῦ λιμοῦ παραμυθίαν
ἐδόκει μεγίστην· καὶ ἅμα
δὲ μὴ γὰρ μετὰ δῆλα· ταῦτα
πρῶτος καὶ μόνος αὐτὸς
ἐπιτυχὼν καὶ γὰρ μέσον ἤγαγεν·
καὶ πᾶσαν ἐργασίαν διαλύσας·
οὐ μόνον προσδηλῶσαι τὸν
λιμὸν, ἀλλὰ καὶ φάρμακον
ἱκανὸν αὐτῷ προαποθέσθαι·
ὥστε τὰ ταμεῖα τῆς Αἰγύπτου
πληρῶσαι, ὡς μηδένα
αὐτοῦ τῆς παρουσίας
αἰσθέσθαι· ἵν᾽ οὖν μὴ θεὸς
νομίζηται μετὰ πλάνης
δηλαδὴ τὸ τῆς ἀργεσίας
ἔμαθον· τῶν μαριανδρῶν
ἐκείνων ἀκόλως ἐξ ἀρχῶν
ποιούντων θεούς· πᾶσαν
ἀεὶ ἔχας ἀναιρῶν ὑποθέσεις·
κέλευσεν ἀπενεχθῆναι
οἴκαδε τὰ ὀστᾶ· καὶ μία
μὲν οὖν αὕτη πρόφασις·
ἔστιν δὲ καὶ ἑτέραν εἰπεῖν
ἀναμφισβήτητον· καὶ
γὰρ ἀπὸ τῶν γεγραμμένων αὐτοῦ
ἐπιστώσασθαι ἔνι· ποίαν
δὴ ταύτην; ἤδη πάντα
τὸ πρὶν ἀκούσας ἐκεῖνος
παρὰ τοῦ πάππου λόγους
ἃς αὐτοῖς κατεμάνθανε τὰ
μαθόντος· ὅτι πολλὰ

ἢ δουλώσονται καὶ κακώ-
σουσιν αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι·
καὶ γὰρ τὸ σπέρμα σου
ἔσται πάροικον ἐν γῇ ἀλ-
λοτρίᾳ· καὶ δουλώσουσιν
αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἔτη
τετρακόσια· ἅτε πρὸς
τὸν Ἀβραὰμ ἐλέγετο· ἵν᾽
ὅμως μὴ πρὸς τὸ μῆκος ἀ-
παγορεύσαντες τοῦ χρόνου
καὶ τὴν ταλαιπωρίαν
φέροντες· ἀπογνῶσιν
περὶ τὴν ἐπάνοδον καὶ ~~κα~~
ταπέσωσιν· μέγιστον αὐτοῖς
ἰσχυρὸν ἐλπίδος διδοὺς
προεῖπεν τῆς ἀνακομιδῆς
τῶν ὀστῶν· ἵν᾽ ἐκεῖνοι πρὸς
ἑαυτοὺς λογιζόμενοι· ὅτι
εἰ μὴ σφόδρα καὶ μετὰ ἀκρι-
βείας ἑαυτὸν ὁ δίκαιος
πεπεισμένως ἦν ὅτι πάντως
ἐπανήξομεν· οὐκ ἂν περὶ
τῶν ὀστῶν ἐνετείλατο·
ἀναμφισβήτητον ἔχωσιν
ἀπόδειξιν καὶ ἐλπίδα
βεβαίαν, τὴν εἰς τὴν μέλ-
λουσαν ἐπάνοδον· ἴδε
ποῦ τὸ ἀληθές· καὶ
διὰ τοῦτο προεῖπεν περὶ
τῶν ὀστῶν αὐτοῦ· οὐχ ὅτι περὶ
ταφῆς φροντίζων μόνον·
ἀλλὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν
διορθούμενος, ἄκουσον
τί φησιν ὁ Παῦλος· πίστει
Ἰωσὴφ τελευτῶν περὶ

τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσ(ραή)λ
ἐμνημόνευσε· καὶ περὶ τῶν
ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο·
πέφηνε πιστή· προσδο-
κῶν τὰ μακροῖς ὕστερον σ-
υμβησόμενα χρόνοις·
ὅτι πάντως φησὶν οἱ ἀ-
πόγονοι ἀπολήψονται τὴν
οἰκείαν· ἵνα οὖν τοῦτο
δείξηται, ἀμφότερα τα-
πρὸ ἅπερ φησίν· καὶ ἡ-
δεῖν θαυμάσαι καὶ πα-
ράδοξον ἐστὶ τῆς ἐξόδου τὸ-
μα· τῶν ὀστῶν ἐστὶ φρο-
ὁ γὰρ καταγαγὼν αὐτοὺς
Αἴγυπτον Ἰωσήφ, αὐτὸς ἐπ-
καὶ ἀνίων τῶν προφητεί-
πάλιν, τὰς ὑπομνήμα-
φων καὶ τὴν τῶν μελλο-
ἐλπίδα· ὁρῶντες γὰρ ἐ-
κείμενα τὰ λείψανα πρὸ
τῶν ὀφθαλμῶν· εἶτα ἐν τῷ
δὲ ἀναμιμνήσκοιντο τῆς ἐ-
ρίας ἀπὸ ταύτης ἐκείνης· κ-
ἀναλογιζόμενοι πρὸς ἑ-
αυτούς· ὅτι ἐπ' ἴσα τῶν ἀ-
δελφῶν ἐπιβουλεύθη· ὁ-
εἰς λάκκον ἐρρίφη· ὅτι ἐπ-
τῶν ἐσχάτων ἐκινδύνευσ-
ε· δεσμωτήριον ᾤκησε
καὶ τὰ ἄλλα δὴ πάντα τὰ
συμβεβηκότα αὐτῷ· ἀπ-
ὅτι μετ' ἐκεῖνα πάντα βασι-
λεὺς ἐγένετο καὶ τῆς Αἰγύ-
πτου πρῶτος. εἰ τοσοῦτ-

κηδεμὼν καὶ προστάτ-
ης· καὶ πάντας εἶχον ἐλπίδας ὑπὲρ
τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν κα-
ταλαμβανόντων αὐτοὺς
δεινῶν· παιδευόμενοι
διὰ τῶν ὀστῶν τοῦ δικαίου·
ὅτι οὐδεὶς τῶν εἰς τὸν θ(εὸ)ν
πιστευσάντων· καὶ τὴν παρ'
ἐκείνου συμμαχίαν ἀναμε-
νάντων, ἐγκαταλειφθή-
σεται· κἂν γὰρ λυπηρὰ τὰ
καὶ ἀβούλητα καταλαμβά-
νῃ τὰς ὑπὸ ἀχθὰς καὶ μεταξὺ
περιπίπτῃ· τοῦ γε τέλους
δὲ ποτὲ ἐκκροῦσαι δυνή-
σεται τοὺς ἐλπίζοντας.
ἀλλ' ἐκβήσεται πάντως
ἐκεῖνο τὸ προρρηθὲν κατὰ
τὴν ἄνωθεν ψῆφον. λαμ-
πρότερον ποιοῦσι τοὺς
μεθ' ὑπομονῆς ἀναμέ-
νοντας, τὰ παρὰ τοῦ θ(εο)ῦ
θεσπισθέντα ἅπαντα.
διὰ ταῦτα περὶ τῶν ὀστῶν
αὐτοῦ ἐνετείλατο. μὴ τοί-
νυν ἔτι τοσοῦτον ὑπὲρ τῆς
οἰκοίτας ταφῆς ἀκριβολο-
γώμεθα· μηδὲ θάνατον ἡ-
τρέμωμεν· ἀλλὰ ἁμαρ-
τίαν· οὐ γὰρ θάνατος ἁμαρ-
τίαν ἔτεκεν· ἀλλὰ ἁμαρ-
τία θάνατον ἣν ἡμῖν ἐγέννη-
σεν· θάνατος δὲ, ἁμαρτί-
γέγονεν φάρμακον· ὅτι
γὰρ οὐχὶ θάνατον λέγει.

κ(αὶ) αἱ ἄλλαι [illegible] κου
τέθεικε τὸ προφήτης· τὸ
μισος [illegible] τὸν κ(ύριο)ν ὁ θάνατος
τὸ σπαίει· ἀλλαχοῦ δὲ φησίν·
θάνατος ἁμαρτωλῶν πονηρός·
ὁρᾶς ὅτι οἱ μὲν προσέχοντες
ἑαυτοῖς καὶ καρπώσασθαι τὰ
μεγάλα ἀπ' αὐτοῦ δυνάμεναι· οἱ
δὲ ἠμελημένοι κ(αὶ) ῥᾳθυμοῦντες
οἱ ἀνοίγοντες τὸ πρᾶγμα ἐπιτάξει
καταδίκης δέχονται· οὐχ ἁ-
πλῶς δὲ οὐδὲ τοῦτον κινῶ
τὸν λόγον· ἀλλ' ἐπειδὴ πολλῶν
πολλάκις ἀκούω λεγόντων
περὶ θανάτου τρόπων· καὶ το-
μὴν οὐκ ὄντας ὡς ἐν ἀδείᾳ
αἰσχυνομένων· τοὺς δὲ ἐπι-
γνῶσιν τὰς κατηγορίας ἐπι-
διασπαρμένων· τούτου χά-
ριν· καὶ τοῦτον κινοῦμαι
διὰ κρινῆναι τὸν λόγον τὴν
μέρον· ὁ καιρὸς γὰρ καὶ ὁ
συμμαρτυρήμενα· τῆς φιλο-
σοφίας ὁ προοίμιον· πολλὰ γὰρ
Ἤκουσα λεγόντων· κωσος
ἀτιμότερος δὲ ἄρα τετελεύ-
τηκεν ὡς ἀλλοτρίας· οὐ
δὲ ὃν τῶν ἐπιτηδείων παρὸν
τοῦ δὲ περιστελλομένου· οὐδὲ
τῆς γῆς παραδιδομένου· ἀλλὰ
μόλις ὀνομάτων ἀλλή-
λοις συγκαλούντων· ὃς ἐρασ-
τὴν περιτάλας· οὕτως
προσεδόθη ταφῇ· εἰ μὲν οὖν
μὴ ταῦτα ἡμᾶς λυπεῖ· ἀμή-
χανον καὶ ταύτην διορθῶ-

σαι τὴν ὑπόνοιαν· οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ
ἀθλίῳ τρόπῳ ἀποθανεῖν
τὸ· ἀλλὰ καὶ ὡς ἀθλίω τρ
θανεῖν ἐστι· τὸ ἐν ἁμαρτίᾳ
ἀποθανεῖν· οὕτως ὡς ἀλλοτρί-
ας γῆς καὶ πτεριον· μὴ γὰρ μοι
λέγει τις τὸν ἐπὶ τῆς κλί-
νης τῆς δεινῆς ἀφρόμενον·
τῆς πόλεως προπέμπου
σαν πᾶσαν· τὸν τῶν ἡμῶν ἀφη-
μέντων· τὴν ἀτιμίαν ἠρίκα καὶ δι
χλιαμ μηδ ἀπολλὴς ὁρῶντα
ἑτοιμασμένα τῆς ἀφθο-
νίας τοῦ τὸ γὰρ οὐδὲν ἕτερον ἐ-
στὶν ἢ δαψιλῶς ὁρᾶν πῶς κο-
σμεῖ πρὸς ἀνάθεμα πρᾶγμα τοῦ·
Τοιγαροῦν τοῦτον μοι δείκνυς.
ἀλλ' ἀρχόμενοι τοῦτον αὐτὸν
ἀμετάστασιν πρὸς πολὺ
μὴ τιμήσας· κατὰ ταύτην ἡμέρας
εἰ μὲν ἐκεῖνο ὅταν ὀχεῖ ἐφιλωνη-
θῇ καθέζηται τοῦ κήματος.
ὁρῶν· καλοῦν· ἀθῷα τῆ
ἀνω· ὧν εἰπ· ὧν ἐπράξεν·
μόνον ὁμονοῶν· τὸ πεποροῦ δὲ το
πῶ τοῦτο τοῦ πλήθους παρα-
ποιῆσαι· οὐδὲ ἐξαιρῆσαι
τῆς κολάσεως αὐτὸν καὶ τῆς
τιμωρίας· οὐδὲ προφήσονται
ἐκείνοις αὐταὶ καὶ αἱ ἀφῆκαι·
ἀλλὰ κατακρύπτον· ἀπόρρητοι
πρὸς· αἰσχυνόμενοι ἐπὶ ταῖς τῶν
πραγμάτων κατηγορίαις ἀπα-
χθῆσαι ἀλκόμενοι ὑπὸ τῶν τι-
μωρὸ δυναμένων ἐπὶ τὰς
θανάτους κολάσεως.

μετὰ τοῦ χαλεπωτάτου
ἔδον τῶν μεγίστων· ἀπαν
τα λοιπῶν θρηνῶν ἢ κο
μῶ, ἐκ τῆς ἀφορμῆς τῶν
Καὶ τὰ μὲν ἐκεῖ τοιαῦτα· ο
μημοῦ δὲ ἐπὶ τῷ ἐν τοῦ
ὀλίγα τα· μετὰ γὰρ τὰς ἐφη
μίας τὰς ἐν τῷ μέσῳ· τὰ
ὀρφανίας ἐκείνας· ἢ κ
βουτιμὸς γινομένης τα
των ἀκούσῃ κατηγορί
Καὶ ἐν ἀμφόδοις· καὶ ἐν ἀ
γορᾷ· καὶ ἐν οἰκίᾳ· καὶ ἐν
πηλείοις· καὶ ἐν ἐρ
γαστηρίοις· καὶ ἐν ὁδοῖς· καὶ
ἐν χώρᾳ καὶ πανταχοῦ
ἰδὸν τῶν αὐτὸν ἐκάλου πε
τὸν πλησίον μετὰ ἐλεύ
θερον οὐδὲ ... λέγον
οἷα αὐτὸς ... δόξης
οἷα ἀπαρνήσονται
οἷα μὲν ἀμαρτάνου
νοι· τί τὸ κέρδος αἰ
μένης ... ὑστ
τί τὸ πλῆθος ἀφ
ὀρεξίας ἐκαρπώσατο
τὰ χρήματα κατ
ἀπῆλθον· αὐτὸς δὲ τὰ ἁ
μαρτήματα λαμ
ἐφέλκεται· καὶ πο
ταχόθεν κατήγοροι
ἠδικημένοι συνα
Καὶ οἱ μηδὲν πεπον
θότες· ὅσον γάρ
ἀδικουμένων· καὶ οἱ μη
δὲν παθόντες συνη

τοῖς παθοῦσιν, καὶ τὸν
ποιήσαντα δυσμοῦσιν
καὶ ἐπὶ τῶν ὄντων
μένων· καὶ οἱ μηδὲν ἠδι
κημένοι ἀγαλλοῦσιν τοῖς
κακῶς πεπονθόσιν· καὶ
τὸν ποιήσαντα κακίζου
σιν· διὰ τοῦτό φησιν· θά
νατος ἁμαρτωλῶν πονηρός·
καὶ διὰ τὰς ἐνταῦθα κακη
γορίας· καὶ διὰ τὰς ἐκεῖ κο
λάσεις· ... τοῖς μὲν ἁγίοις
... τίμιος ὁ θάνατος
... δικαίων
... ἀλλὰ κἂν ἐν ἐρη
μίᾳ, κἂν μηδενὸς περι
στέλλοντος· κἂν μηδενὸς
παρόντος καταλύσῃ τὴν
ζωήν ... ταφή
ἀπήγαγον τὴν πρὸς τὸν
... θαυμαστὴν
... τὴν ἐκφοράν· ἀγγέ
λων προπεμπόντων, καὶ τὴν
ψυχὴν ὁδηγούντων· καθά
περ οὖν ... ἀποδέξας
ἐπὶ τοῦ Λαζάρου· μυρίους
... κατέλιπε πα
... τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς· κἂν
παῖδας κατέλιπεν· πολ
λοὶ ... πολιν οἰκο
... καὶ κηδεμό
νες αὐτῶν
περὶ τὴν
... ἀμφιόμενοι·
Ὁ ἐν ἁμαρτίαις κ

ὁ μὲν [illegible]
καὶ ἀφθόνως παῖδας [illegible]
κληρονομοῦσι τῆς οἰκεί-
[illegible] ζάσθην καὶ
[illegible] πολέμιον ἀφθ-
κὸν· καὶ ἀπαισ[illegible]
τῆς ἡττωμένων· [illegible]
[illegible] οἰκοδομη[illegible]
[illegible] τῶν ἀρμων [illegible]
[illegible] ἀφερ[illegible]
καὶ πλέον [illegible]
[illegible] καὶ τα
[illegible]
[illegible] ὁ δίκαιος
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] κερ[illegible]
[illegible] τῆς οἰκίας
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
πολλοῖς [illegible]
τῆς οἰκεία [illegible]
[illegible] ἐλέγχοις [illegible]
[illegible]
Ταῦτα [illegible]
[illegible]
[illegible] ἁμαρτίαις [illegible]
[illegible]
[illegible] τῆς οἰκίας
καὶ τοῖς [illegible]
[illegible]

αἱ
ἀπορίας [illegible] ζωῆς
καὶ [illegible] ἐπιμελ[illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ ζῶντας καὶ
[illegible] τας ὠφελ[illegible]
[illegible] παρα[illegible]
[illegible] καὶ ταῖς [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] μόρον [illegible]
[illegible] καὶ ἀποδυσα[illegible]
καὶ [illegible] καὶ νικη[illegible]
[illegible] καὶ τὰ
[illegible] καὶ ἀξίως [illegible]
[illegible] κοινὴ πᾶν [illegible]
[illegible] εἰρήνη [illegible]
[illegible]
[illegible] προ[illegible]
καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Εἰς [illegible]
αἱ
[illegible]
[illegible]

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE FIRENZE Mss

cc. 257 modernamente numerate.

Dic. 1913 D.S.

+ μηνὶ ὀκτωβρίῳ ιδ΄

+ βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀγῶνες
καὶ μερικὴ θαύματα τῶν διη-
γήσεις. τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν
παρασκευῆς: εὐλόγησον πάτερ:

ἄλλα μὲν καὶ τὰ τῶν φιλοθέων
ἀνδρῶν ἀνδριαγαθήματα καὶ κατὰ
κοινοῦ πολεμίου καὶ μεγάλων
τῶν ἐγκωμίων ἄξια·
κρείττω δὲ ἐπὶ πολλῶν καὶ πε-
ριφανέστερα, τὰ τῶν ἀνδρει-
οφρόνων γυναικῶν γενναῖα
νεανιεύματα· καὶ πλείονος
δικαιότατα τῶν ἐπαίνων
τετυχηκότα· ὅσῳ γυναῖκες
ἀσθενέστεραι κατ᾿ ἀρχὴν φύ-
σεως. καὶ περαιτέρω ταύτης. οὐ
δ᾿ ὅπως ἂν ἀναλάβοι ...
... ἀκροπατιον τὸ ...
... διαθήκην ... ἀλλ᾿
ἢ καὶ τὸ θῆλυ. ἀνδρικῶς
τῶν ... λογισμῶν. καὶ
τὰ αὐτὰ ἢ καὶ μᾶλλον τοῖς ἀνδρά-
σιν ἐργασάμενοι. τρόπαια κατὰ
... τῆς ... φύσεως
δεχθέντα ... Χριστοῦ
καὶ ταῦτα ... αἱ και-
... πρὸ ... μακρο
καὶ χρόνων πολλῶν ...
κατ᾿ ... πλάσιν·
καὶ προσδρε ... ἀλοκι

Legende diversarum sanctarum numero 19.
... Catal.° S.E.C.
III° 2

... καὶ ... παρισάνατα
... τῇ ἡλικίᾳ· καὶ τὰ
σαρκὸς σκιάζουσα ... βαρ-
κῶς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσί-
ας καὶ τοὺς κοσμοκράτορας
τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου
κατέβαλε· καὶ μὴ ἀπὸ τῆς τοῦ
σώματος συμπλοκῆς ...
... τοῦ σώματος.
καὶ ... ὕλης. μάχη ...
... καὶ τὴν ...· καὶ
... τοῖς ...
κατέλυσε τοῖς ... πο-
σοις ... καὶ
... ταύτη
... Τοι αὐτη τοι
Γαροῦν καὶ ἡ νῦν ... καὶ τα ...
σα τοῦ λόγου ὑπόθεσις· ...
... ὀνόματος παρασκευή
... ταύτης καὶ δι-
... καὶ ...
... δύναμις· καὶ ...
... ἀλλ᾿ ἐκ τοῦ το-
... μόνον ...
... πρὸ ...
... τοῖς ...
... ἀρχ...
... καὶ
... θεοῖς ... κω-
... τῆς ...
... θρᾴκης· ...
κλήσεις τῶν χωρῶν· ὃς καὶ
... τῆς θαλάσσης ...
... ἀπὸ ... κώ-
... τοῖς ...

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE FIRENZE Mss